

॥ णमोऽस्तु णं समणस्स भगवओ महावीरस्स ॥

॥ श्रेष्ठि-देवचन्द्रलालमाई-जैनपुस्तकोदारे ग्रन्थाङ्कः ११६ ॥

आगमोद्धारक-आचार्यश्रीआनन्दसागरसूरिसङ्कलितः—

अल्पपरिचितसैद्धान्तिकशब्दकोषः ।

('ट'तः 'प'पर्यन्तो तृतीयो विभागः)

सम्पादकौ—आगोद्धारक—आचार्यश्रीआनन्दसागरसूरीश्वरान्तेवासिनी
गणिकध्वनसागर-प्रमोदसागरी ।

संप्राहकः—आगमोद्धारकान्तेवासी मुनिगुणसागरः ।

प्रकाशकः—सुरतवास्तव्य-श्रेष्ठि-देवचन्द्रलालमाई-जैनपुस्तकोद्धारकोशस्य
कार्यवाहकः—चोकसी मोतीचन्द भगनभाई ।

卐

वीराब्दः २४९५ । विक्रमाब्दः २०२५ । शकाब्दः १८९१ । ख्रिस्ताब्दः १९६९
प्रथमं संस्करणम्] निष्क्रयः रूप्यसप्तकम् [प्रतयः ५००

इदं पुस्तकं ललितपुरे श्रेष्ठि-देवचन्द्रलालभाई जैनपुस्तकोद्धारसंस्थाया कार्यवाहक-
मोतीचन्द मगनभाई चोकसी इत्यनेन
जैनेन्द्रमुद्रणालये पं० परमेश्ठिदास जैन न्यायतीर्थ द्वारा मुद्रापितम् ।

अस्य पुनर्मुद्रणायाः सर्वेऽधिकारा एतद्भाण्डागारकार्यवाहकैरायत्तीकृताः ।

All Rights Reserved By The Trustees of the Fund.

Printed by :—

Pt. Parmeshthidas Jain at the Jainendra Press, LALITPUR, U. P.

Published by Sheth Devchand Lalbhai Jain Pustakoddhar Fund,
Surat. By the Hon : Managing Trustee, Motichand Maganbhai
Choksi.

Sheth Deychand Lalbhai Jain Pustakoddhar Fund Series No. 116

Shree Alpaparichit Saidhantik Shabda-Kosh

THIRD PART

— : Author :—

Agmoddharak: Acharya Shree Anandsagarsurishwarji

— : Editor :—

Agmoddharak Shree Anandsagarsurishwarji's Antewasi
Gani Kanchansagar and Muni Pramodsagar

Collected:—

SHREE GUNSAGARI

SHREE ANANDSAGARSURISHWARJI'S ANTEWASI

— : Publisher —

Motichand Maganbhai Choksi

Managing Trustee For :—

Sheth DEVCHAND LALBHAI JAIN PUSTAKODDHAR FUND
SURAT.

First Edition

Copies 500

Price Rs 7 00

Vikram Samvat 2025

Christation Era 1969

The Board of Trustees :

Shri Nemchand Gulabchand Devchand Zaveri

„ Talakchand Motichand	„
„ Ratanchand Sakerchand	„
„ Amichand Zaverchand	„
„ Keshrichand Hirachand	„
„ Motichand Maganbhai	Choksi
Hon. Managing Trustee.	

संस्थानुं ट्रस्टोमंडलः—

श्री नेमचन्द गुलामचन्द देवचन्द ज़ावेरी	
„ तलकचन्द मोतीचन्द	„
„ रतनचन्द साकरचन्द	„
„ अमीचन्द झवेरचन्द	„
„ केशरीचन्द हीराचन्द	„
„ मोतीचन्द मगनभाई	चोक्सी
मेनेजिंग ट्रस्टी	

THE LATE
SHETH DEVCHAND LALBHAI JAVERI

Born 1853 A D, Surat

Death 13th January 1906 A D, Bombay

શ્રેષ્ઠ દેવચંદ લાલભાઈ જાવેરી

જન્મ

વિક્રમ સવત ૧૮૦૮

કારતક સુદ ૧૧ સુરત

સ્વગતન

વિક્રમ સવત ૧૯૦૨

પોષ વદ ૩ મુમઈ

પ્રકાશકીય

આ અવસર્પિણી કાલના દુઃખમ આરામાં ચરમશાસનપતિ શ્રમણ ભગવાન્ મહાવીર સ્વામીના શાસનમાં શાસનના પુણ્યવ્રતાપે તે તે સમયે આચાર્ય ભગવંતોએ 'આગમ' બગેરે સાહિત્યનો ઉદ્ધાર, પુનરુદ્ધાર કરીને આ કલિકાલમાં વીસમી સદીમાં જે વિદ્યમાન રાહ્યું છે તે આપણું અહોભાગ્ય છે, તેથી તેવા સાહિત્યને પ્રકાશન કરવા માટે અમારી આ સંસ્થા સં. ૧૯૬૪ માં ૫૦ પૂ. આગમોદ્ધારક ગુરુદેવશ્રીના ઉપદેશથી સ્થપાઈ હતી. આ સંસ્થા મારફત અમે આજ સુધી ૧૧૦ ગ્રંથો પ્રકાશિત કરી ચૂક્યા છીએ અને અમે ૧૧૬માં પ્રયાજ્ઞ તરીકે શ્રીઅત્પરિચિતસૈદ્ધાન્તિકશબ્દકોપના ભાગ ૩ નામે આ ગ્રંથને સર્હર્ષ પ્રગટ કરીએ છીએ.

તારક આગમોદ્ધારક ગુરુદેવશ્રીએ આ કલિકાલના વિપમ વાતાવરણમાં આગમોનો બોધ દુર્બોધ ન થઈ જાય તે હેતુએ આગમોદ્ધરસમિતિની સ્થાપના કરાવી અને આગમવાચના આપવાનું શરૂ કર્યું. તેથી તે સમિતિએ આગમો છપાવવાનું કાર્ય શરૂ કર્યું. તેમજ આ સંસ્થાએ પણ અનુયોગદ્વાર બગેરે આગમો છપાવ્યાં. તે વચ્ચે અને પછીથી આગમોદ્ધારક ગુરુદેવશ્રીએ આગમોના જુદા જુદા વિષયો તારવતાં 'આગમકોપ'નો પણ એક વિષય તારવ્યો હતો અને કોપ છપાવ્યો હતો. આ વિચારોત્પત્તિ આજથી ૪૬ વર્ષ પહેલાં થઈ હતી.

તે હેતુએ ૫૦ તા. ગુરુદેવશ્રીના સદુપદેશથી નીચેના સદ્ગૃહસ્થો તરફથી નીચેની રકમો અમારી સંસ્થાને પૂર્વે મળી હતી. તે આ પ્રમાણે—

૧. અમદાવાદ નિવાસી શાહ ઢાહ્યાભાઈ પિતાંવરદાસ રૂ. ૧૫૦૧)
૨. સુરત નિવાસી જ્ઞવેરી સોભાગચન્દ સૂરચન્દ રૂ. ૧૦૦૧)
૩. સુરત નિવાસી જ્ઞવેરી સાકેરચન્દ સૂરચન્દ રૂ. ૫૦૧)

આચાર્યદેવનો વિહાર માલવા, બંગાલ તરફ લંબાયો હોવાથી તે કાચ ઘણી મુદત સુધી પહોં રહ્યું હતું (તે છપાવવાનું કાર્ય) અમે આગમોદ્ધારકગુરુદેવશ્રીની સંમતિથી શરૂ કર્યું. આ નિર્ણય સં. ૨૦૦૪માં થયો અને કાર્ય આરંભાયું હતું.

આથી ૫૦ તા. ગુરુદેવશ્રીની આજ્ઞાનુસાર પૂ. મુનિમહારાજ શ્રીગુણસાગરજી પાસેથી શ્રીઅત્પરિચિતસૈદ્ધાન્તિકશબ્દકોપનું પ્રેસ મેટર અમે મેલવ્યું. તે શ્રીસરસ્વતીમુદ્રણાલય, સુરતમાં છપાવવા માટે આપ્યું અને તેનું સંપાદન કરવા માટે મુનિ મહારાજ શ્રીકંચનજિયજી તથા શ્રીશ્રેમંકરસાગરજીને વિનંતિ કરી. તેઓશ્રીએ આગમોદ્ધારકગુરુદેવશ્રીના અનન્ય પદધર, વિદ્યાવ્યાસંગી, મૃતસધવિર, આચાર્ય મહારાજ શ્રીમાનિક્યસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજનો સંયોગ મળ્યો ત્યાં સુધી પ્રૂફ બંચાવવા પૂર્વક અને તે પછીથી સ્વતંત્રપણે (તે મુનિવર્યોએ) આ સંપાદનકાર્ય છૂડ્યું, તેથી અમે આ અદ્વિતીય આગમતત્ત્વપર્યાજ્ઞાતા, આગમતત્ત્વપારદરશા, આગમગ્યોત્તિર્ધર, શાસનસંરક્ષગદ્ધકશ, તત્ત્વશિરોમણિ,

આગમાવ્યુદ્ધિત્તિકર, શિલાતામ્રપત્રોત્કીર્ણાગમકારાપક, ગંભીરાનેકપ્રત્યપ્રણેતા, અન્ત્યસમયે પશ્ચાવધિ
અર્ધપદ્માસનસ્થાયી, ધ્યાનસ્થસ્વર્ગત આગમોદ્ધારક આચાર્યવર્ય શ્રીઆનન્દસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજે
'સંકલિત' કરેલો શ્રોતસ્વરિચિતસૈદ્ધાન્તિકશબ્દકોપનો 'ટ થી પ' મુધીનો ત્રીજો ભાગ સહર્થ
પ્રકાશિત કરીએ છીએ.

આ સંસ્થાના પ્રથમ પુસ્તકના સંપાદક તરીકે પણ આચાર્યદેવ શ્રીઆનન્દસાગરસૂરીશ્વરજી
મૃ હતા અને ત્રીજા સંકલ્પના શરૂઆતના પ્રથમ પુસ્તક તરીકે પણ તેઓશ્રીનો સંકલિત અમૂલ્ય કોપ
નો પ્રથમ ભાગ ૨૦૧૨માં પ્રસિદ્ધ થયો.

કોપની વિશિષ્ટતા અંગે સંપાદકીય નિવેદનમાં ઘણું કહેવાતું છે તે કહ્યું નથી તે ભવિષ્યમાં
કહેશે. છતાં અમારી સંસ્થાએ આના પ્રકાશનમાં વધારે રસ લીધો તેનું મુખ્ય કારણ એ છે કે આજ
મુધી છપાયેલા પ્રાકૃતકોપોમાં અભિધાનરાજેન્દ્રકોપ, પાદ્યસદમહર્ણવો આદિ કેટલાક કોપો છે પણ
તેમાં ન્યૂનાધિકરૂપે વિચાર કરતાં ઉપયોગિતામાં વાધ આવે છે—જેમકે અભિધાનરાજેન્દ્ર કોપ પ્રમાણમાં
ઘટલો થયો મોટો છે કે તેમાંથી કોઈ શબ્દ શોધવા માટે વધારે પરિશ્રમ પડે અને છપાઈમાં કે
સંપાદનમાં ત્રુટી રહેવાને લીધે સૂત્રો અને તે તે પ્રકરણો ઘણા પરિશ્રમ પછી પણ જઠરાં નથી. પાદ્ય-
સદમહર્ણવોમાં જૈનમૈદ્ધાન્તિક શબ્દો ઉપર વધારે માર મૂક્યો હોય તેમ જણાતું નથી. પણ પ્રસ્તુત
પ્રત્યમાં કોઈ પણ જૈન કે જૈનેતર વિદ્વાન્ પ્રચલિત જૈન પારિભાષિક શબ્દોનો યથાર્થે પરિચય ટૂંકમાં
અને સહેલાઈથી પ્રાપ્ત કરી શકે એવી તક છે, તથા મુનિરાજો પણ પ્રત્યસમ્પાદનના કાર્યોમાં સહાયતા
લઈ શકે તેમ પણ છે.

અમે હચ્છિએ છીએ કે આના પ્રકાશનને વિદ્વજ્ઞો યોગ્ય આદર કરશે જ.

આ કોપને અંગે સંજ્ઞાઓની સમજણો તથા તે તે પ્રત્યોનાં પાનાંઓની સૂચી પણ સંપાદક પૂ.
મહારાજોએ આપી છે. તે અંગે 'સંપાદકીય' વાંચવા વાંચકર્મને અમારી વિનંતિ છે.

પ્રસ્તાવના સંયોગવશાત્ અત્યારે આપી શક્યા નથી, પણ આ પછીના ચોથા ભાગમાં જહૂર
આપશે એવી આશા રાખીએ છીએ.

આ ત્રીજા ભાગના પ્રકાશન કાર્યમાં જે જે મહાત્મભાવોએ અમને અને સંપાદકને મદદ કરી
હોય તે વધાની સંસ્થા ઋણી છે.

વિ. સં. ૨૦૨૫ }
જ્યેષ્ઠ સુદ ૮
તા. ૨૫-૪-૬૯ }

હિ. ભવદીય
મોતીચંદ મગનભાઈ ચોકસી
વિગેરે ટ્રસ્ટિઓ

પ્રથમ ભાગનુ સંપાદકીય વક્તવ્ય

૬

“ॐ णमो चत्तवीसाए तित्थयरारणं उसभाई महावीरपञ्चवसाणाणं । णमो गोयमाई हा-
मुणीणं । इक्कारस अंगाई, बारसुवंगा पयन्नगा दस य । छेया छ चऊ मूला, नंदी अणुओगाय पण-
याला ॥१॥”

સાહિત્યમાં ડંડા કૃતરેલા રસિકોને વિવિધ વિષયોના બોધની આવશ્યકતા રહે છે. જે વિષયનો બોધ જે મનુષ્યને હોયો જોડે તે બોધ સિવાયનો મનુષ્ય તે વિષયને પ્રહ્ણ કરવા જાય તો અજ્ઞાની વાંદરાની જેમ “મને પકડયો-મને પકડયો” જેવી એની દશા થાય. તેથી તે વિષયના બોધ માટે તે વિષયના શબ્દના જ્ઞાનની, અર્થના જ્ઞાનની અને તેના ભાવાર્થના જ્ઞાનની, અર્થાત્ તે પદાર્થના શબ્દાર્થ, ભાવાર્થ અને દેહપર્યાયની જરૂર છે. જો તે સમગ્ર સિવાય પ્રવૃત્તિ કરાય તો ભોજન કરવા ઘેટેલો ‘સૈંધવ’ મગાવે અને ‘ઘોઢો’ લાવે તેના જેવું થાય.

શબ્દના બોધને કરનારું જે સાહિત્ય હોય તેને ‘શબ્દકોષ’ આદિ શબ્દથી સંબોધી શકાય. એવા ‘શબ્દકોષો’ની ઉત્પત્તિ કાં તો આગમોમાં આવેલા પર્યાયો રૂપે આપી હોય કાં તો નિષ્પન્દુ જેવા ‘શબ્દકોષો’ રૂપે હોય, અથવા બીજા ધળાપ ‘શબ્દકોષો’ રૂપે હોય, આથી દરેક ભાષાવાર અનેક ‘શબ્દકોષો’ યોજાયા છે અને યોજાય છે.

જૈન દર્શન માટે તો તે શબ્દોના અર્થ ટીકાકારોપ પ્રકરણના આધારે જે રીતે મંજૂર કર્યા છે તે રીતે જ લેવા યોગ્ય છે. શબ્દો યૌગિક, રૂઢ અને મિશ્ર એમ સાહિત્યકારોપ માન્યા છે. તે યથાર્થ છે. આથી જૈન દર્શનમાં ડંડા ઉતરવાવાલાને પણ તે બોધની જરૂર તો છે જ, તેથી તેવા પ્રકારના ‘શબ્દકોષ’ની જરૂરિયાત માનવી’જ પડે. આ હ્રદય લક્ષ્યમાં લદ્દશું તો જૈનદર્શનમાં આવતા શબ્દોના અર્થવાલા અનેક કોષો હોવા છતાં પણ આ નવા કોષ માટે સ્થાન છે જ.

સંકલનાકાર:—પ્રત્યકાર સ્વતન્ત્ર લેખિનીથી જે પ્રત્ય કરે તે તેમની જ કૃતિ કહેવાય છે. પરન્તુ બીજા પ્રત્યોમાંથી એકત્રિત કરેલું હોય તો આ વધુ બીજા જ પ્રત્યોમાંનું છે, એમ જણાવવા માટે પોતે સંકલના કરી છે એમ જગાવે છે. તેથી મહત્વપૂર્ણ અનેક જૈન પ્રત્યોના સંપાદક અને સંશોધક, તેમજ સંસ્કૃત, પ્રાકૃત અને ગુજરાતીમાં વિવિધ વિષયોની કૃતિઓ રચનારા, આગમોદ્ધારક આચાર્યશ્રી આનન્દસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજે સૈદ્ધાન્તિક શબ્દોની આ કોષમાં સંકલના કરી છે, આથી આ પ્રત્યના ‘સંકલનાકાર’ પૃ ૦ તા ૦ આમમોદ્ધારકગુરુદેવશ્રી છે.

આગમોનું મુદ્રણ-વાંચના:—આ કલિકાલમાં વિક્રમની ધીસમી સદીમાં એવો પણ એક સમય આવ્યો કે વ્યાં શાસ્ત્રીય બોધ ઓછો થવા લાગ્યો અને હસ્તલિખિત પ્રતો વાંચવાની તેમજ વાંચવા

માટે પ્રતો મેલવવાની પણ મુશ્કેલીઓ ઊભી થઈ. આથી જો હલ્લાગ છાપેલું મળી જાય અને તેનો જો બોધ અપાય તો તે હિતાવહ નિવડે. આ હેતુથી આગમો છપાવવા અને તેની વાચનાઓ આપવો એમ ૫૦ પૂ૦ આગમોદ્ધારકગુરુદેવશ્રીની પ્રેરણાથી નક્કી થયું. અને સંગ્રહનું કાર્ય અને વાચનાનું કાર્ય આગમવ્યોત્તિષેર, અપ્રમાદી, આગમોદ્ધારકશ્રીને જ કરવાનું થયું. આથી જેમ જેમ આગમો છપાતા તેમ તેમ પાટળ આદિ સ્થલોએ ‘વાચનાઓ’ અડાઈ અને તનો સેંકડો સાધુસાધ્વીઓએ લાભ લીધો.

આગમો રૂપી સાગર અને તેમાં આવતા વિષયો પણ એ સાગરના વપસાગતો જેવા છે. પરંતુ તે અત્વાત રૂપે છૂટા છૂટા પડ્યા હોય તો વપસાગર રૂપે દેલાય, તેથી તે ઘણા પ્રવાહો એકત્ર કરી જુદા જુદા વપસાગરો બનાવવા. આ મુદ્દાએ જેમ આગમો છપાતા ગયા તેમ તેમ વર્તમાન ધ્રુતના જ્ઞાતા આગમોદ્ધારકગુરુદેવશ્રીએ—આગમોમાં જુદા જુદા વિષયો જણાવનારા ઘાવન (૫૨) ઝંકો પડ્યા અને ‘શબ્દકોષ’ માટેના શબ્દો અંગે પણ ‘ફૂલ’નું એક નિશાન કયું. એ નિશાનો એવાં હતાં કે—અઢ્ઢોમાં કયા શબ્દથી કયાં મુધીનો ભાગ લેવાનો છે તે જણાવવા માટે આદિમાં અને અન્તમાં નિશાનની સાથે અઢ્ઢ મૂકવામાં આવતો હતો. વ્યારે આ કોપના શબ્દોને અંગે ફૂલનું નિશાન મૂકવામાં આવતું હતું. તેમાં પણ સૂચી કરવામાં આવતી હતી કે—જો શબ્દ એક અક્ષરનો હોય તો એકની નીચે, બે નો હોય તો બે ની બચ્ચે, ચાલત્ જેટલા અક્ષરનો હોય તેના મધ્યવિન્દુએ નિશાન મૂકવામાં આવતું હતું. આવી રીતે શબ્દોની સંકલના થઈ, આ ઘણા વિષયો અને શબ્દો લહિયા દ્વારા ઉતરાઈને એકત્રિત કરાવતા હતા.

નામ—આ કોષનું નામ ‘શ્રીઅલ્પપરિચિતસૈદ્ધાન્તિકશબ્દકોષ’ રાખવામાં આવ્યું છે. કારણ એ છે કે—આ કોષમાં આગમોમાં વપરાયેલા તમામ શબ્દો નથી, પરંતુ જે શબ્દનો પરિચય અલ્પ છે, તેવા આગમગત—સૈદ્ધાન્તિક શબ્દોનો આમા સંગ્રહ કરવામાં આવેલો છે.

અર્પણ

શ્રીઆગમોદ્ધારક

આપે શ્રવનની અંદર પ્રભુના માર્ગની
અક્ષરમાં વિથર કરવાનું સાધન એલુ તાન,
જગતને આપવાને માટે અનેાખો ઉદયમ
કર્યો અને જગતને શમ્દ અને અર્થથી
લેખિત અને મૌખિક તે આપ્યું અને
આપવાની અમારા જેવી અનેક સંસ્થાઓ
સ્થપાવીને જગતના હૃદયને સમ્યગ્દર્શન,
જ્ઞાન અને આરિતના માર્ગમાં વિથર
કરવાનું પ્રમાણ બળ આપ્યું, એવા
આપશ્રીને અમે આ અથ અર્પણ
કરીએ છીએ

: દસ્તીએ :

કંપસૂત્ર (બારમા)
કંપસુબોધિકા

૧૯૭૦
૧૯૬૭

કંપક્રીમુદિ

૧૯૯૨

કંપસમર્પન
કંપસુબોધિકા

૧૯૯૪
૧૯૮૫

અંગાનિ

આચારાગચૂર્ણ ૧૯૯૮
આચારાગસટીક ૧૯૭૨
સૂત્રકૃતાગચૂર્ણ ૧૯૯૮
સૂત્રકૃતાગસટીક ૧૯૭૩
સ્થાનાગસટીક ૧૯૭૫
સમવાચાગસટીક ૧૯૭૪
ભગવતીસટીક (અભય) ૧૯૭૪
ભગવતીટીકા (દાનદાન) ૧૯૯૨
વાનાધર્મકથા સ ૧૯૭૫
ઉપાસકદયા સ ૧૯૭૬
અનગદ અનુત્તર વિપાક સટીક ૧૯૭૬
પ્રાનવ્યાકરણસટીક ૧૯૭૫
અગ અકારાદિ ૧૯૯૩

પ્રયના

નંદુલવૈવારિકસટીક }
૧૫ યજુરસાવચૂર્ણ }
૧૯૭૮
ચનુશાસ્ત્રાદિમરુ }
સમાધાનપ્રકીર્ણદશક }
૧૯૮૩
ગરજાવારપ્રકીર્ણક સટીક ૧૯૮૦

ઉપાંગાનિ

ઓપપાતિકસટીક ૧૯૭૨
રાજપ્રાનીયસટીક ૧૯૮૧
છવાજવાભિગમ ૧૯૭૫
પ્રાગાનાસટીક (મવય) ૧૯૭૪
પ્રાગાનાસટીક (કારી) ૨૦૦૩
સૂર્ગપ્રજ્ઞાપિતસટીક ૧૯૭૮
જ્યોતીષપ્રજ્ઞાપિત સ ૧૯૭૬
ઉપાગપ્રકીર્ણક વિષવાનુક્રમાદિ ૨૦૦૫

મૂલસૂત્રાણિ

આવશ્યક સટીક (કારી) ૧૯૭૨
આવશ્યક સટીક (મવય) ૧૯૮૪
આવશ્યકચૂર્ણ ૧૯૮૪
પદાવશ્યકસૂત્રાણિ ૧૯૮૨
માનિકસૂત્ર સ ૧૯૮૭
વિશેષાવશ્યક (કા આ) ૧૯૮૩
ઓપાનિર્ણુકિતસટીક ૧૯૭૫
દશલોક વિકસૂર્ણ ૧૯૮૮
દશલોકવિકસટીક ૧૯૭૪
પિંડનિર્ણુકિતમગેક ૧૯૭૪
ઉત્તરાધ્યયનચૂર્ણ ૧૯૮૮
ઉત્તરાધ્યયનસટીક ૧૯૭૨

શ્રીઆગમન મથ જીવા (૮૫ આગમો મૂળ નિર્ણયન સં. ૨૯૯૯)

નંદીમૂત્રચૂર્ણ }
નંદીમૂત્રવૃત્તિ (કારી) } ૧૯૮૪
નંદીમૂત્રસટીક (મવય) ૧ ૧૦

અનુષ્ઠાન ચૂર્ણ }
અનુષ્ઠાનવૃત્તિ (કારી) } ૧૯૮૪
અનુષ્ઠાન સટીક મંદમં ૧૯૭૨
(સ ૮ થા જી પુ)

નદ્યા પ્રકાર ૧૯૮૪
આભીસુતાકવ્યાદિ ૨૦૦૫

આ 'શ્રીઅલ્પપરિચિતસંદ્ધાન્તિકશબ્દકોષ' માટે હવે પછી

'અ, સૈ. શ.' એવી સંજ્ઞાનો ઉપયોગ કરાશે.

શબ્દ અને તેના અર્થો—અ. સૈ. શ. માં જે શબ્દો જણાવ્યા છે તે શબ્દો ઘણે ભાગે તો જેવા છે તેવા જ રાસવામાં આવ્યા છે. અર્થાત્ અકાર અને થોડા આકાર સિવાયના બાકી બધા શબ્દો જે મૂળના છે તે અર્થમાગધીમાં છે અને ટીકાકારોએ ટીકામાં આપેલા 'જે શબ્દો જે ભાષામાં છે તે જ ભાષામાં મોટે ભાગે કાચમ રાહ્યા છે, ઇટલે કે અકાર અને થોડા આકારમાં આવેલા સંસ્કૃત શબ્દો અર્થમાગધીમાં પણ આપ્યા છે.

શબ્દોના બહુશ્રુત ટીકાકારોએ ભિન્ન ભિન્ન ટીકાઓમાં ભિન્ન ભિન્ન અર્થો કર્યા છે, તેથી ભિન્ન ભિન્ન સ્થલોમાંથી તે તે અર્થો લઈને તે તે ટીકાકારોના અર્થોને કાચમ રાહ્યા છે. આ કારણથી આ અ. સૈ. શ. માં છેદના ગ્રગના જ શબ્દો લેવામાં આવ્યા છે. તેમજ ગૃહત્કલ્પ જેવા કોઈકમાં આગમોદ્ધારકગુરુદેવશ્રીના હાથના ઉતારેલા શબ્દો છે. તેમાં ટીકાકારોના આધારે અર્થોનું ટુંકાવવા-પણું પણ છે.

આ અ. સૈ. શ. માં ભિન્ન ભિન્ન શબ્દો વ્યાકરણના પ્રયોગો રૂપે, કોઈ તેવાં નામો રૂપે, કોઈ ઇતિહાસ તરીકે, કોઈ ભૂગોળ તરીકે તથા કોઈ પર્યાયો તરીકે પણ આવ્યા છે.

કાચો સ્વરહો—શરૂઆતમાં લલિયો એકેક આગમ લઈને કાપલીમાં તે શબ્દને ડતારતો અને ટીકાકારનો બતાવેલ અર્થ લક્ષ્યમાં આવે તો તે અર્થ લવતો. આવી રીતે ડતારેલી છુટી કાપલિઓને ૫૦ પૂ૦ આગમોદ્ધારકગુરુદેવશ્રીના વિનયગુણસંપન્ન, તીક્ષ્ણબુદ્ધિ, સ્વર્ગસ્થ મુનિરાજ શ્રીમહેન્દ્રસાગરજીએ અકારાદિ ક્રમમાં ગોઠવી કાગલમાં સંલગ્ન ચોટાડીને તૈયાર કરી તે ઉપરથી ૧ લલાળ લલિયા આદિ દ્વારા લલાળીને તેમજ તેઓશ્રીએ (શ્રીમહેન્દ્રસાગરજીએ) પોતે પણ લક્ષીને કાચો સ્વરહો તૈયાર કર્યો.

પ્રકાશનનો તૈયારી—આ અ. સૈ. શ. ને છપાવવાની ૫૦ તા૦ આગમોદ્ધારકગુરુદેવશ્રીની ઘણી હચ્છા હતી. તેથી લગભગ ત્રણ દશકા ઉપર સદ્ગૃહસ્થો પાસેથી અ. સૈ. શ. ના પ્રકાશનને અંગે રૂપિયા રોઠ દેવચન્દ્રલાલભાઈ જૈન પુસ્તકોદ્ધારક ફંડને અપાવ્યા હતા તે પછી ધિ૦ ૨૦૦૪ માં તે સંસ્થાએ આ અ૦ સૈ૦ શ૦ છપાવવા માટે ઠરાવ કર્યો. આથી મુદ્રણપુસ્તિકા કરવાનું કાર્ય ૫૦ સ્વ૦ મુનિશ્રીમહેન્દ્રસાગરજી મ૦ ના શિષ્ય મુનિશ્રીસોભાગ્યસાગરજીને (તેઓશ્રીના લગુવન્ધુને) સોંપાયું. તેથી તેઓ દરેક આગમના તે તે પત્રમાં તે તે શબ્દો મેલવતા અને તેના અર્થોને પણ મેલવતા. તેમજ જ્યાં ટીકાકારના શબ્દો લેવાના હતા ત્યાં ૫૦ તા૦ આગમોદ્ધારકગુરુદેવશ્રી પાસેથી તેના મૂળ શબ્દો લેવાની હેતુ અને જે શબ્દોના અર્થ ટીકાકારે ન આપ્યા હોય તેના અર્થો પણ પૂછી લેતા આવી રીતે તેમણે લગભગ ચાર કર્માં સુધીનું મેટર તૈયાર કર્યું.

ઉપર જણાવેલી સંસ્થા (દે+લા) ના ટ્રસ્ટીઓએ ૫૦ તા૦ આગમોદ્ધારકગુરુદેવશ્રીની જીવન વચ્ચે સેવા કરનાર મુનિરાજ શ્રીગુણમાગરજી મહારાજ પાસેથી આ (કોપીનું) છલાળ મેલવ્યું અને

છપાવવા માટે પ્રવ્ધ કર્યો તેમજ અમને સપાદન માટે વિશ્વમિત્ર કરી. તેથી અમે આ સપાદનનું કાર્ય શરૂ કર્યું સાથે સાથ મેટર પણ તૈયાર કરવા માંડ્યું

સમ્પાદન પદ્ધતિ—દરેક દરેક શબ્દ તે તે આગમની સાથે મેલવવો અને તેમા જમાવેલ અર્થ મેલવી લેવો તે રીતે કાર્ય કરતા કેટલાક આગમોના અંગે જાણેના પ્રશ્નો ઉભા થયા તેમા શ્રીવ્યવહારસૂત્રના ત્રીજા ઉદ્દેશના જાણે હતા પણ તે સિવાયના વાકીના ઉદ્દેશના જાણે ન હતા. તેથી ૫૦ તા. આગમોદ્ધારકગુરુદેવશ્રીએ વ્યવહારની આસી પ્રતમા નિશાનો કરી આપ્યા આથી તેની કાપલીઓ ઉતારી તેના જાણેનો હમેરો કર્યો આગલ જતા બીજા પણ આગમોના જાણે નથી એમ દેવાયું, તેની તપાસ કરતા નથી, અતગઢ, અણુત્તરોચવાદ્ય, ઉપાસકજ્ઞા, રાયપમેળીય અને નિરયા વલિના જાણે ન હતા તેથી તેના જાણે પણ ઉતાર્યા અને તે શબ્દો ધીરે ધીરે મેલવવામા આવ્યા આગલ ચાલતા નાયાયમ્મકહાના જાણે બિલુતુ નથી એમ માલમ પડ્યું નાયાયમ્મકહાની પ્રત તો ૫૦ તા. આગમોદ્ધારકગુરુદેવશ્રીની નિશાનવાલી પ્રાપ્ત ન થઈ તેમજ જે સમયે જાણે નથી તેથી શકા થઈ તે સમયે તો અમારું પુણ્ય પણ ન હતું જે ૫૦ ગુરુદેવશ્રી ‘વિદ્યમાન’ હોય, આથી અમે અમારી મદમતિ અનુસારે આ આગમની સડીક પ્રતમા નિશાનો કર્યા, શબ્દો તારલ્યા અને તે તારલ્યા જાણેને કોપમા સ્થાન આપ્યું

આ ૫૦ સૈ. ૫૦ મા અગ્યાર અગ ૧૬ ચાર ઉપાગ, ૩૫ (બૃહત્કલ્પ, વ્યવહાર અને નિમીથ) ઉપસૂત્ર, ચારમૂલ, ઓપનિર્યુક્તિ, વિરોપાવરથક, નદી, અનુયોગદ્વાર અને નિશ્ચયકાલિકર્ણીના શબ્દોનો સમૂહ કરવામા આવેલ છે તેમજ નિશ્ચયત્વક, દશપ્રકીર્ણક, પડમચરિય, ઉપદેશમાલા અને તત્વાર્થસૂત્રના કેટલાક શબ્દો પણ લેવામા આવેલ છે

સજ્ઞાપત્રક—૫૦ સૈ. ૫૦ મા જે જાણેનો સમૂહ કરવામા આવ્યો છે અને તેમા આગમો જાણે વગેરેની ને સજ્ઞાઓ આપવામા આવેલી છે, તે સજ્ઞાઓના સ્પષ્ટીકરણ માટે તેમજ લીધેલી પ્રત-ટીકા વગેરે રેતી છે તે જણાવ્યા અને તેના સપાદક તથા પ્રકાશક જણાવ્યા એક સજ્ઞાપત્રક નામથી પ્રકરણ રાખ્યું છે તેમજ બીજી બીજી પ્રતોની સાથે પણ શબ્દો મેલવવાનું શક્ય થને તે ઉદ્દેશથી પત્રાકસૂચી નામથી એક પ્રકરણ આપ્યું છે

વર્ણક્રમ—૫૦ સૈ. ૫૦ મા અનુસ્વારને પહેલું સ્થાન આપવામા આવ્યું છે કારણ કે શરૂઆતમા ૫૦ તા. આગમોદ્ધારકગુરુદેવશ્રીએ આ રીતે શરૂ કરવાનું જમાવ્યું હતું આથી એ પદ્ધતિ કાયમ રાખી છે પણ આનો હતું હમે જાણી શક્યા નથી, તેથી અમે હેતુ આપ્યો નથી

વિદ્વજ્જનો પ્રત્યે—મુજ્ઞ વિદ્વજ્જનો ? અહો ગુર્જર માપાના સપાદનના કાર્યમા અનુભવ મેલવતા સપાદનમા આગલ વધ્યા ટીપ તે રીતે સસ્કૃત અને પ્રાકૃતના સપાદનમા પ્રવેશ કરતા થયા એવા સમયમા ૫૦ તા. ગુરુદેવશ્રીની સેવાના પ્રતાપ અમને ‘૫૦ સૈ. ૫૦’ નું સપાદન મલ્યું આથી અમે તે કાર્યમા રસ લીધો ને સપાદન કાર્ય શરૂ કર્યું આથી પઢિતોની અપેક્ષા કે વિદ્વાનોની અપેક્ષા અમારા આ સપાદનના અંગે જે સૂચનાઓ કરવી યોગ્ય છે તે અમે વિદ્વજ્જનોની સમક્ષ રજૂ કરીએ છીએ—

- ૧ મૂલ શબ્દો વિભક્તિચાલા તેમ વિભક્તિ વગરના એમ બન્ને પ્રકારના છે. તેથી તે જે લિંગનો શબ્દ હોય તે શબ્દ તેવી તેવી વિભક્તિથી તે તે લિંગમાં સમજી લેવો. જેમકે-અંકુર (પૃ૦ ૧, ૨) અંકુસયં (પૃ૦ ૧, ૨,) इत्यादि (કોઈ એક શબ્દકોષમાં વિભક્તિ સહિત શબ્દો નથી તેવું) પણ પ્રાયે અમારા જાણવામાં છે.)
- ૨ જો કે શબ્દો વધા એક જાતના વિભક્તિ વિગર અગર એક વિભક્તિથી ભેગા લેવા જોઈએ, પરંતુ આમાં ભિન્ન ભિન્ન લેવાયા છે. જેમકે-અંકાવહ (પૃ૦ ૧, ૨) અંકાવહઓ (પૃ૦ ૧, ૧) इत्यादि.
- ૩ વૈકલ્પિક શબ્દોના વિકલ્પનો સાચવવા માટે અર્થાત્ તેવા પ્રયોગોને સાચવી રાખવા માટે આમાં ભિન્ન લેવાયા છે. જેમકે-અંકવહેસય (પૃ૦ ૧, ૧), અંકાવહેસય (પૃ૦ ૧, ૧) इत्यादि.
- ૪ ટીકાકાર મહારાજે જે શબ્દોના પ્રયોગો ટીકામાં કર્યા છે તે તે શબ્દો મૂલમાં નથી તેવા શબ્દોનું પ્રાકૃત જે કૌંસમાં અપાયું છે તે પ૦ પ૦ આગમોદ્ધારક ગુરુદેવશ્રીને પૂછીને મુનિશ્રી સૌભાગ્યસાગરજીએ આપેલું છે. વલી તેવા શબ્દો કોઈ વચ્ચે શબ્દાતમાં અપાયા છે અને કોઈ વચ્ચે સંસ્કૃત શબ્દની પછી પણ અપાયા છે. તેની બન્ને બાજુએ બનતાં મુધી ક્રૌંસ આપ્યો છે. જેમકે (અંકીજ્ઞ) નર્તકઃ (પૃ૦ ૧, ૧) અંગારઃ (રંગાલ) (પૃ૦ ૨, ૨) इत्यादि.
- ૫ શબ્દાતમાં તો શબ્દોનાં અર્થો અને શબ્દોના સંમહની શૈલી નિયમિત રહી નથી. પણ જેમ જેમ અનુભવ થતો ગયો અને તેના અભ્યાસમાં વધારો થતો ગયો તેમ તેમ પદ્ધતિમાં મુધારે થતો ગયો છે. છતાં ઇટલું કહેવાની જરૂર છે કે પહેલા ભાગ કરતાં બીજા ભાગમાં પદ્ધતી इत्यादिનો મુધારો મહેલા અનુભવ પ્રમાણે કરી શકીશું એવી આગ્રા છે.
- ૬ (૧) અધ્યયન, (૨) વિશેષનામ, (૩) વનસ્પતિના નામના અંગે તેની સાથે અર્થના રૂપમાં સંસ્કૃતમાં અપાયું છે. જેમકે (૧) અંકે-વિપાકમૃતાચમૃતઃ (પૃ૦ ૨, ૨), (૨) અંગારવર્ષ-અંગારવતી સંવેગોદાહરણઃ (પૃ૦ ૨, ૨), (૩) અંકોત્ત-મૃદુવિશેષઃ (પૃ૦ ૨, ૧) इत्यादि.
- ૭ ટીકાકારોએ શબ્દોના જે જગો પર અર્થ નથી કર્યા તેવા શબ્દો પણ અર્થ વગર અપાયા છે. જેમકે ઓણી (પૃ૦ ૨૨૪, ૨), ઉવટ્ટા (પૃ૦ ૨૦૭૨) इत्यादि, વલી આ શબ્દોના અર્થો જો કદાચ મેલવી શકીશું તો પરિશિષ્ટમાં આપવા વિચાર છે.
- ૮ દેશી શબ્દોના અંગે 'દેશીય' અગર 'દેશી' એવું કૌંસમાં લેવાયું છે. અર્થાત્ ટીકાકારે આપેલું કાયમ રાખ્યું છે, જેમકે-ઉત્તર (દેશી) -ગર્વ (પૃ૦ ૧૮૭, ૧)
- ૯ જ્ઞાનિકાર મહારાજ જ્ઞાનિની અંદર પ્રાકૃત અને સંસ્કૃત એમ બન્ને ભાષાના પ્રયોગો કરે છે. તેથી જ્ઞાનિના શબ્દોના અર્થોમાં પ્રાકૃતના અને સંસ્કૃતના બન્નેના પ્રયોગો છે. પરંતુ વધુપણ તો પ્રાકૃત જ હોય છે.
- ૧૦ આ અઠ મૈઃ શઃ માં યવા પણ શબ્દો છે કે જે અધિયાનરાત્રેન્દ્ર કે પાદ્યસદનદ્વયમાં ન પણ હોય.

અઃ સંઃ ગઃ નુ' ગંપાદન કાર્ય ગ્રન્. ધતાં મુરતમાં હતા ર્યાં મુધી એક વચ્ચનનું પ્ર. ખોડ

આપવા ૫૦ તા૦ આગમોદ્ધારકગુરુદેવશ્રીના એકેવ પટ્ટધર, ધ્રુતવારિધિ, શાસ્ત્રત્ત્વદર્શી, શ્રીગચ્છનાયક, આચાર્યશ્રીમાળિક્યસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજે કૃપા કરી હતી

૧ રીતે સપાદનનું કાર્ય ચાલતું હતું, તેમા પ્રથમ ભાગનું પદર આની કામ થઈ ગયા પછી સૂરતથી દક્ષિણ તરફ વિહાર થવાના કારણે અને પ્રેસ આંત્રિના પ્રતિફૂલ સયોગોમા અમારી અનિચ્છા પણ નહિ નેવા કાર્યમા ચર્ચોના ચર્ચો થીતી ગયા બાદ આજે આ શ્રીઅલ્પપરિચિતસૈદ્ધાન્તિકશાસ્ત્રકોપનો 'પ્રથમ ભાગ' વિદ્વાનોના કરકમલમા ઉપસ્થિત કરી શક્યા છીએ

આ પ્રથમ ભાગમા 'સમ્પૂર્ણ સ્વરે' જાપવામા આવેલા છે સ્વરોમા તેમજ બીજા રહી ગયેલા 'જાનો' તથા દેશોનામમાલાના જાનો શ્રીઅલ્પપરિચિતસૈદ્ધાન્તિકશાસ્ત્રકોપ પૂર્ણ થતા 'પરિશિષ્ટ' તરીકે જાપવા વિચાર છે

૫૦ પૂ૦ આગમવાચનાદાતા, દેવસૂરતપાગન્ડસામાચારીસરભળકન્નિવદ્ધ, અનેકપ્રમ્થોના પ્રણેતા, ચાનીમાનમર્દક, ચરમશાસનપતિ મહાવીર પરમાત્માના શાસનમા આગમમદિરોના સસ્થાપક, જૈનઆનન્દપુસ્તકાલયાત્રિ સસ્થાના સસ્થાપક, સૈલાનાનરેશપ્રતિષ્ઠાધક, યુગપ્રધાનસદશ, વર્તમાન નુતના જ્ઞાતા, સ્વઆરાધનાર્થે આરાધનામાર્ગકરનારા, મૌનપણે રહી અર્ધપદ્માસને સ્વર્ગે સચરનાર, ૫૦ પૂ૦ આગમોદ્ધારક આચાર્યવર્યશ્રીઆનન્દસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજની પુનિત સેવાના પ્રતાપે જે કઈ બોધ શક્તિ મેલતી છે, તે આધારે જમે અમારી બુદ્ધિ કેવલીને કાલજીપૂર્વક આ શ્રીઅલ્પપરિચિતસૈદ્ધાન્તિકશાસ્ત્રકોપનું સપાદન કર્યું છે

મુનિરાજ શ્રીઅભયસાગરજી મહારાજે સંજોગ મળતા આમા માર્ગ બતાવ્યો છે તેઓશ્રીને તેમજ પ્રો૦ હીરાલાલ ર૦ કાપડિયાને પણ હમે અગ્રે ભૂલતા નથી

આમા ને અશુદ્ધિઓ જગાઈ છે તેનું શુદ્ધિકરણ પણ આપ્યું છે છતાં ચિદ્વજનો પ્રતિ અમારી પ્રાર્થના છે કે ક્ષતિ દેશ્વાય તો અગાવવા ઉદારતા તાલવે

શીર સં ૨૮૮૦, વિં ૨૦ ૨૦૧૦

જેઠ પૂર્ણિમા

હૌગનઘાટ

(મધ્યપ્રદેશ)

}

આગમોદ્ધારકઉપસપદાપ્રાપ્ત શિષ્યાણુ

કચનવિજય તથા

આગમોદ્ધારક શિષ્યલ્લ

શ્રેમકરસાગર

॥ પામો ચઢવીસાણ તિત્થયરાણં ઉસભાદ્મહાવીરપજ્જવસાણાણં ॥

અમોને જળાવતાં હર્ષ થાય છે કે આગમોદ્ધારકશ્રીએ સંકલિત અલ્પપરિચિતસૈદ્ધાન્તિકશબ્દ-કોપના પ્રથમ ભાગનું સંપાદન કાર્ય અમોને (મને તથા સ્વં મુનિશ્રી ક્ષેમંકરસાગરજીને) મલ્યું હતું અને તે પ્રથમ ભાગનું કાર્ય અમે પૂર્ણ કર્યું હતું. તેના બાકી રહેલા ત્રીજા ભાગનું સંપાદન કરવાનું કાર્ય મને સં. ૨૦૧૫ માં મલ્યું. તે કાર્ય મેં યથાશક્ત્ય શરૂ કર્યું, એના પરિણામે આજે તેનો ત્રીજો ભાગ 'ક થી હ' મુધીનો પૂર્ણ કર્યો છે અને તેની આગલનું સંપાદન કાર્ય પણ ચાલુ જ રાહ્યું છે.

અમોએ યત્કિંચિત્ આ કોપના અંગેનું માર્ગદર્શન પ્રથમ ભાગમાં સંપાદકના વક્તવ્યમાં આપ્યું છે, તેથી અત્યારે તે અંગે કાંઈ વિશેષ કહેવું નથી, પણ ત્રીજા કે ચોથા ભાગમાં ચ્યારે પ્રસ્તાવના આપીશું તે વસ્તુ લેખવાની ઇચ્છા છે.

પ્રસંગવશાત્ ઇટલું જળાવયું જોઈએ કે—અમારી સંપાદક વેલડિયે 'ક થી હ' મુધીનું મેટર લગભગ તૈયાર કર્યું હતું પણ નવી પ્રેસ કોપી બનાવવાની હતી અને કાંઈક મુધારો કરવાનો હતો. ઇટલા પૂરતું જ તે અધૂરું હતું. ઇટલે આ ત્રીજા ભાગની અંદર તો રંધાયેલું રાવાનું હતું. પણ ટથી માંડીને મેલવેલા, અધૂરા મેલવેલા, નહિ મેલવેલા, વધાય અશ્વરોનું કાર્ય મારે કરવાનું હતું. કારણ કે મારા જોડીદાર મુનિશ્રીક્ષેમંકરસાગરજી મં. સં. ૨૦૧૧ ના ચૈત્ર વદિ. ૦, ત્રી રાત્રે પોળા અગિઆર થામે મેરી જાનવરના ફરહવાથી કાલ ધર્મ પામ્યા, ઇટલે યૈનાલ મહિનાથી જવાબ-દારી માટે ઇકલ્લાને ઝિરે આવી. પરંતુ ગુરુદેવશ્રીનાં ઇચ્છા પ્રત્યાપે તે જવાબદારી હું ડાઘી શક્યો અને આ ત્રીજા ભાગનું સંપાદન કરી શક્યો. ઇટલે હવે ટ થી પચાસ ટકા તૈયાર કરેલા મેટરને તૈયાર કર્યું અને સંપાદન કર્યું એ વધીય જવાબદારી મારે ઝિર રહી.

આ ભાગની અંદર 'ક થી હ' મુધીના અશ્વરો આપેલા છે. પણ ત્રીજા અને ચોથા ભાગમાં 'ટ થી હ' મુધીના અશ્વરો અને જ્ઞાતાત્રી વિગેરેના તેમજ ત્રીજા મેલવતાં ભિન્ન ભિન્ન નિકલેલા શબ્દો તેમજ વ્યાકરણના 'લગાદિશબ્દો' અને દેશી નામમાલાના શબ્દો પરિશિષ્ટમાં આપવાનું વિચાર્યું છે.

સંજ્ઞાપત્ર, પર્વાકસૂચી અને શુદ્ધિપત્ર આમાં આપવામાં આવ્યાં છે. ચટ્ટી રોઠ દેવચન્દ્ર લાલભાઈ૦ (આ કંડના) નો દેવાનંદાદ્રુમાંનું મેટર પાના ૧ થી ૪૮ આપવામાં આવ્યાં છે. તેમાં પાના ૧ થી ૧૦ મેટ પ્રચાર યોજના, પાના ૧ થી ૩૯ પ્રસિદ્ધ યજ્ઞા પ્રત્યોની યાદી અને ૪૦ થી ૪૮ પ્રત્ય પ્રકાશન નવી યોજના ઇટલું આપવામાં આવ્યું છે.

સંકલનકાર પરમગુરુદેવના ચરણે તો આ સરજઃ મસ્તક સદાપ નમેલું જ છે.

મને આ સંપાદનની અંદર મદદ કરનાર મુનિશ્રીપ્રબોધસાગરજી તથા મુનિશ્રીપ્રમોદસાગરજી ને (ગુરુશિષ્ય વેલડીને) યાદ કરું છું. તેમજ બીજાઓએ મને સહાય કરી હોય તે બધાનો હું ઋણી છું. એક વાત જરૂર યાદ દેવી ઘટે છે કે મને ઇત્સાહ આપવામાં માર્દ શ્રીકેશરીચન્દ્ર જ્ઞાણેરી તો છે જ.

સં ૨૦૨૦

પોષ વદ ૧ મંગલવાર

ઠિ ૦ નવરંગપુરા, પોસ્ટ પાસે,

જૈન ઉપાશ્રય

અમદાવાદ નં ૯

હિ ૦

આગમોદ્ધારક ઉપસંપાદપ્રાપ્ત

ચરણરેણુ

કાંચન.

તૃતીય ભાગસ્ય ચત્કિંચિત્

નમો વીતરાણાય

આશા અમર છે પણ ધારેલું કાર્ય થતું નથી પણ થાય તેનાથી સંતોષ માનવો જ પડે છે. એ હિસાબે 'શ્રીઅલ્પપરિચિત્તસૈદ્ધાન્તિકશબ્દકોપનો ત્રીજો ભાગ' અમે અત્રે તૈયાર કરી સંપાદન કરી શક્યા છીએ. આ કોપના પહેલા બીજા ભાગમાં આપેલ 'સંપાદકીય અને સ્વલ્પમ્' પૂર્વનો સમ્બન્ધ જોડવા અત્રે આપેલ છે. જો કે પ્રસ્તાવના જેવું લખવું છે, સમંગ છે, તેવું સાહિત્ય પણ મેળું કર્યું છે પણ અનુકુલ સમયના અભાવે તેને મુલત્વી રાખી ચોથા ભાગમાં લખવાનો વિચાર રાખ્યો છે.

આ ભાગમાં 'ટ' થી 'પ' શુદ્ધિના શબ્દો આપ્યા છે, જ્યારે ચોથા ભાગમાં 'ફ' થી 'હ' શુદ્ધિના શબ્દો ઉપરાંત 'રહિ ગયેલા શબ્દો' તેમજ 'દેશી નામમાલા યગેરેના' શબ્દો પણ લેવાના છે. જો ચોથા ભાગમાં ન સમાય તો આગલ વિચારાય.

કેશરીચન્દ હીરાચન્દ હવેરીય તૈયાર કરાવેલ 'બ્રુતસ્થવીરોત્તુ' લખો અત્રે લેવાયા છે.

સંપાદન કાર્યમાં મુનિ પ્રમોદસાગરને જોડીમાં જોડી દીધો છે. તેથી તે ધીરે ધીરે તૈયાર થશે. શુદ્ધિપત્રક તૈયાર કરવાનો પરિશ્રમ ગણિશ્રીપ્રયોધસાગરજીએ લીધો છે.

ધાકી જેઓ જેઓ મારા આ સંપાદન કાર્યની પૂર્વ ભૂમિકાથી અત્યાર સુધીમાં જે સહકાર આપ્યો છે તે ધધાને અત્રે યાદ કરું છું.

ધાવક મહાશયોને શુદ્ધિપત્રકનો ઉપયોગ કરવા નમ્ર ચિન્તિ છે. હત્યલમ્

નવરંગપુરા જૈન ઉપાશ્રય

અમદાવાદ નં ૬

સં ૨૦૨૫ જે ૦ મુ ૮

૨૫-૫-૬૯

}

હિ ૦ ભવદીય

આગમોદ્ધારક ઉપસંપદાપ્રાપ્ત

ગણિકંચન

पत्रांकसूची

श्रीआचाराङ्गम् अध्ययनानि आपत्रं प्रथमः श्रुतस्कधः		अध्ययनानि आपत्रं		अध्ययनानि आपत्रं		शतकानि आपत्रं		श्रीज्ञाताधर्मकथाङ्गम् अध्ययनानि आपत्रं प्रथमः श्रुतस्कधः	
१	८१	४	१२१	७	४१५	१६	७१६	१	७७
२	१४८	५	१४१	८	४४३	१७	७३१	२	६०
३	१७४	६	१५३	९	४६६	१८	७६०	३	६६
४	१९५	७	१६५	१०	५२८	१९	७७३	४	६६
५	२३१	८	१७५	श्रीसमवायाङ्गम् आविषयं आपत्रं सागररोचम- कोटारोटी १०५ गणपिटकं १३३ अथसरपिणि १५२ निगमनम् १९०		२०	८००	५	११३
६	२५८	९	१८६			२१	८०२	६	११४
७	२९६	१०	१९५			२२	८०४	७	१२०
८	३१७	११	२०७			२३	८०५	८	१५५
द्वितीयः श्रुतस्कधः		१२	२२६			२४	८५१	९	१६९
श्रुता-१		१३	२४०	श्रीभगवतीजी शतकानि आपत्रं		२५	८२८	१०	१७०
१	३५८	१४	२५२			२६	८३७	११	१७३
२	३७४	१५	२६०			२७	८३८	१२	१७७
३	३८४	१६	२६६			२८	८३९	१३	१८२
४	३९१	१	३०३			२९	८४१	१४	१९२
५	३९८	२	३४२	१	१०८	३०	८४८	१५	१९५
६	४०१	३	३६०	२	१५२	३१	८५०	१६	२२६
७	४०६	४	३६०	३	२०२	३२	८५३	१७	२३४
श्रुता-२	४२७	५	३८५	४	२०६	३३	८६४	१८	२४२
" ३	४२६	६	४०५	५	२४६	३४	८७०	१९	२४५
" ४	४३२	७	४२७	६	२८६	३५	८७३	द्वितीयः अतस्कधः १-१० २५४	
श्रीसूत्ररुताङ्गम् प्रथमः श्रुतस्कधः अध्ययनानि आपत्रं		८	४२४	७	३२७	३६	८७१		
		९	४६२	८	४६२	३७	८७१	श्रीउपासकदृशाङ्गम् १-१० ५४	
श्रीस्थानाङ्गम् प्रथमः श्रुतस्कधः अध्ययनानि आपत्रं		१०	५०८	९	५५२	३८	८७१		
		११	५६२	१०	५६२	३९	८७५	श्रीअन्तरुदृशाङ्गम् वर्गः आपत्रं १-८ ३२	
		१२	६२६	११	६५८	४०	८८१		
१	५२	४	२८६	१२	६६६	४१			
२	७७	५	३५२						
३	१०१	६	३८०						

अनुत्तरोपपातिक दशांगम्		श्रीराजप्रभोये		पदानि आपन्नं		पदानि आपन्नं		श्रीजंजुहोपप्रज्ञतिः	
वर्गः	आपन्नं	व्यवयवः	आपन्नं					व्यवयवः	आपन्नं
१-३	८	सूर्यासः १७	४	१७८	३२	५३५	१	८	८८
		मानविमानादि ४४	५	२०३	३३	५४२	२	१७८	
श्रीप्रभवाकरणाक्षम्		कुटाकारहृष्टान्तः २६	६	२१८	३४	५५२	३	३८०	
व्यवयवानि आपन्नं		स्नानपूजादि ११३	७	२२०	३५	५५८	४	१८२	
		भोद्यवर्णनं १५०	८	२२३	३६	६११	५	४२४	
१	२५		९	२२७			६	४३२	
२	४१		१०	२४५			७	५४६	
३	६४		११	२६८	श्रीसूर्यप्रज्ञतिः				
४	९०		१२	२८३					
५	१२१		१३	२८८	प्राभूतकानि आपन्नं				
६	१२१		१४	३१६					
७	१२१		१५	३२६	१	४४			
८	१२६	श्रीजीवाजीवाभिगमं	१६	३३६	२	६२	श्रीनिरयावलिङ्गा		
९	१४१		१७	३७३	३	६६			
१०	१६५	प्रतिपत्तयः आपन्नं	१८	३९४	४	७५	वर्गः	आपन्नं	
		१	१९	४१५	५	७८	१	१८	
श्रीविपाकदुताक्षम्		२	२०	४३५	६	८२	२	३०	
प्रथमः श्रुतस्कंधः		३	४०७	४३४	७	८३	३	३६	
१ { ३३ III		४	४२६	४३२	८	९९	४	३८	
१ { ४४		५	४२८	४६१	१०	१९६	५	४२	
२-१०	८८	६	४३१	४६३	११	२०१			
द्वितीयः श्रुतस्कंधः		७	४३२	४६४	१२	२३३			
१-१०	९६	८	४६७	४९६	१३	२४३			
श्रीजीवपातिदुताक्षम्		९	४९६	४९७	१४	२४४			
व्यवयवः आपन्नं		श्रीप्रभापनोपांगम्	१०	५२४	१५	२४५			
प्राथम्यादि २४		पदानि आपन्नं	११	५२७	१६	२४६			
साधुपुणः ४०		१	५०	५२७	१७	२४७			
पर्यन्तिगमनम् ७७		२	११२	५३१	१८	२८४			
मिथुवर्णनं ११६		३	१६७	५३४	१९	२९७			

[illegible]

श्रीआवश्यकसूत्रम्		श्रीउत्तराध्ययनानि	
आविषयः	आपन्न	अध्ययनानि आपन्नं	अध्ययनानि आपन्नं
पिठिका	५०	श्रीपिण्डनिर्युक्तिः	१ ७० १९ ४६५
प्रथमधरवरिका	१३६	आविषयः आपन्नं	२ १४० २० ४८१
द्वितीयधरवरिका	१८८	पिण्डनिरूपणम् २८	३ १८६ २१ ४८७
गणधरवादः	२५६	उद्गमादिदोषाः ११६	४ २२८ २२ ४९६
नक्षत्रवादः	३२५	उत्पादनादिदोषाः १४६	५ २५४ २३ ५१२
नमस्कारनिर्युक्तिः	४३२	प्राप्यपणाः १७८	६ २७० २४ ५१६
१ सामाधिकनिर्युक्तिः	४६९		७ २८५ २५ ५३१
२ अध्ययनम्	५१०		८ २९७ २६ ५४७
३ "	५५०		९ ३१६ २७ ५५३
४ "	७६३		१० ३४१ २८ ५६९
५ "	८०१		११ ३६३ २९ ५९७
६ "	८६६		१२ ३७३ ३० ६०९
			१३ ३८२ ३१ ६१८
			१४ ४११ ३२ ६३९
			१५ ४१६ ३३ ६४८
			१६ ४३० ३४ ६६२
			१७ ४३६ ३५ ६६८
			१८ ४४६ ३६ ७१४
श्रीविशेषाध्ययकम्		श्रीनदीसूत्रम्	
आविषयः आपन्न		आविषयः आपन्नं	
आभिनिबोधिकज्ञानं	२४६	पर्यट् ६४	
किञ्चलज्ञानं	२६६	अवधिज्ञानम् ६८	
उद्देश्याविज्ञारव्याख्या	६६२	मनःपर्यवज्ञानम् १२१	
गणधरवादः	८३६	केवलज्ञानम् १२६	
निरूपवादः	१०४४	मतिज्ञानम् १८४	
अहंममस्कारः	११८०	भुतज्ञानम् २४७	
गिज्ञानमाचारः	१२२७		
प्रचारितः	१३६०		
श्रीओपनिर्युक्तिः		श्रीअनुयोगद्वाराणि	
आविषयः आपन्नं		आविषयः आपन्नं	
प्रतिभेदनादि	१२७	आवश्यकसूत्रसं- निवेष्टा ४३	
विषयज्ञारम्	२०७	आनुपूर्वी १०४	
विशुद्धज्ञारम्	२३७	दत्तनामाधिकारः ११०	
		प्रमाणद्वाराधिकारः २४१	
		निवेष्टाधिकारः २३७	
		अनुगमाधिकारः २६०	
		नवाधिकारः २१३	

शुद्धि-पत्रकम्

पृष्ठं	कोलम	पंक्तिः	अशुद्धं	शुद्धं	पृष्ठं	कोलम	पंक्तिः	अशुद्धं	शुद्धं
४५७	२	१	० यप्पुय	य्योत्पुय	४८५	२	२६	न उद्विग्नः	उद्विग्नः
४६०	१	२	स्थितिः	स्थितः	४८७	१	१४	० नाकराणां	नारकाणां
४६४	१	२	० दीर्घ ।	० दीर्घा (?) ।	"	२	१७	पुनस्त्रि०	पुनस्त्रिय०
४६५	२	२	तुवीयः	तुवीयः	४९०	२	१३	० बन्धः-	० बन्धः
४६८	१	२७	० ऽप्यर्थं	० ऽर्थं	४९३	१	६	भवन्तिः	भवन्तः
"	२	५	ज्ञानमहो	ज्ञानमोहः	४९६	२	१५	० नष्टाः	० नष्टाः
"	२	६	० ज्ञानानां	ज्ञानानां	४९६	२	३४	० गन्तरीडपि	० गन्तरीडपि
"	२	२५	० प्रत्ययो०	प्रत्ययो०	४९७	१	१८	० योत्रनाम्	योत्रम्
४७२	२	३१	० निरपेक्षो	० निरपेक्षो	"	२	३३	० भावात्	० भावात्
४७३	१	२४	वर्ध	वर्ध	४९८	२	१४	त्रिष्वप्येपु	त्रिष्वप्येपु
४७७	२	२१	० विरहितः	विरहितः	५०१	१	२८	भाषणाम्	भरणम्
४७५	२	२७	० सोमतः	० सोमतः	५०२	१	३४	रोद्राः	रोद्राः
"	२	३१	० राज्ञा.	० राज्ञाः	"	१	३५	सीद्धः	सीद्धः
४७८	१	१३	नारके०	नारके०	"	२	१३	त्रिय०	त्रिय०
"	१	१६	निमययम्	निमययम्	५०३	१	१३	कला०	काला०
"	१	१७	वरणं वर्मनिर्जयन्	वरणं वर्म निर्जयन्	५०५	१	२३	हृदयस्थः	हृदयस्थः
४८२	२	६	तजाए	तज्जाए	"	"	"	कोप०	कोप०
"	२	२१	० मल०	० मूल०	५०६	२	८	तूपणीका	तूपणीका
४८३	५	२८	रा ४५१ प्यतृषः	रामबा ४५१ प्यः	५०७	१	६	० मरुद०	० मरुद०
			सदानम्	तुलसदानम् ५	५०८	"	१३	० बद्द०	० बद्द०
४८४	१	१४	बादरा०	बादर०	५०९	१	४	० प्रभावा	० प्रभावा
"	२	१७	० षड्भाषाया	० षड्भाषाया	"	१	२२	त्रिनी०	त्रिनी०
४८५	१	१	प्राग्वह्यस्या-	प्राग्वह्यस्या-	"	२	११	वीता०	वीता०
			० ष्येष्टा	० ष्येष्टा	५१०	२	१६	० रोदि०	० रोदि०
"	१	२	० बन्धि	० बन्धि	५१३	१	१४	दर्वण०	दर्वणा
			० बन्धि	० बन्धि	"	२	६	० मेदनीका	० मेदनीका

१-धनुस्वार, दीर्घ, दीर्घा, ये माया, रेफ इत्यादिनां योषा टाडयता कारये आकस्मिक भूम बहानो संभव ये.
 तेभ्यः अ, अ, य के य अ के य अ के यमां यम भूम बहा संभव ये. तेभ्यो हे दास्यन् पयसि बोद्ध.

पृष्ठं	कोलम	पंक्तिः	अशुद्धं	शुद्धं	पृष्ठं	कोलम	पंक्तिः	अशुद्धं	शुद्धं
५१४	२	२२	परिणा०	परिणा०	५४६	२४	गह्वरम्	गह्वरम्	
५१५	१	२६	जातिभूत०	जातिभूत	५५०	१	३३	तमुकायस्य	कृष्णरात्रे-
५१७	२	४	०विपाण०	०विपाण०				द्वादशमं	रष्टम
५१६	१	१२	पृथक्	पृथक्	५५१	१	१८	०शप्तेः	०शप्तिः
५२०	१	९	अष्टा०	अष्टा०	"	२	६	०रात्रिनाम्	०रात्रिनाम
५२१	१	२१	०मियस्या०	०मिन्या०	५५२	१	१४	०दर्शनाभि०	०दर्शनमभि०
"	१	२४	आपद्यति	आपद्यति	"	"	१६	०काय०	०काया०
"	२	५	०पलया	०पल्या	५५३	२	३३	क्षेप	क्षेप
५२२	१	२२	बीधीः	नवीधीः	५५४	२	३३	मविप्र०	मवप्र०
५२३	२	१	दमभारका	दमपा-भारम्भ	५५५	१	३५	निश्चितं	निश्चितं
५५६	१	५	मर्षी०	सर्व०	५५६	२	११	राथ	राथा
"	१	१७	हृ०३६८	+	५५७	१	३१	०स्मोपायम्	०स्मोपायम्
५२८	२	११	विद्या	विद्या	"	२	१७	बह्वी०	बाह्वी०
"	२	१७	०कट्या०	०कट्या०	५५८	१	२४	०स्वयं	०स्वयाया
५२९	१	११	०ब्रह्मार्थ	०ब्रह्मार्थ	५६०	२	"	प्रतपन्त	पतन्त
५३०	१	१६	दातुः	दातुः	५६१	१	२६	०वयम्	०वयम्
५३१	२	२४	०नया	०न्या	५६२	१	३१	०कायः	०कायाः
५३३	"	६	सार	सारो	"	२	६	धम्म०	धम्म०
"	"	११	एषणा विधि	एषणाविधि	५६७	"	१४	मानलो०	मानला
५३४	१	६	आचारोदयो	आचारादयो	५६८	१	२७	०हृद०	०हृद०
५३६	२	४	०चिन्मिति	चिन्मिति	५६९	१	७	०निरय०	०निरय०
५३७	१	२७	दोषजाती	दोषजाती	"	१	२०	ज्ञानाद	ज्ञानादि
५३८	"	१६	काठ-	काठ	"	"	५८	०चिरवात्	०चिरवात्
"	"	१६	०मता०	०मता०	"	२	१४	अन्तःप्रस्ता-	अन्तःप्रस्ता-
५४०	"	२५	०आ०	०आ०				दाता०	दाता०
५४१	"	९	दुषी०	दुषी०	५७०	१	१६	पापु	पापुः
५४३	"	१७	दुर्दश	दुर्दश	५७१	"	४	घायः	घायः
"	२	१५	अशुभ	अशुभ	५७२	२	१६	०की बुद्धयै	०की बुद्धयै
५४४	१	७	पदात्त०	पदात्त०	५७३	१	"	दीपः	दीपः
५४६	२	१६	बाह्यो०	बाह्यो०	५७४	"	२४	०निर्व	०निर्व
५४७	१	३	०सद्वत्	०सद्वत्	"	"	३५	०मो	०मो
५४८	"	१४	द्वयस्व	द्वयस्व	५७५	"	२	०द्वयो	०द्वयो
"	२	१	०विपर्या०	०विपर्या०	५७७	"	१७	०अस्ति	०अस्ति
"	"	"	०विपर्या०	०विपर्या०	५८०	"	२२	०ण०	०ण०

पृष्ठं	कोलम	पंक्तिः	अशुद्धं	शुद्धं	पृष्ठं	कोलम	पंक्तिः	अशुद्धं	शुद्धं
५८०	२	३४	विभावकं	विभावकं	६०६	२	५	०वशागं	वशागा
५८२	"	३०	०मगस्य	०मगस्य	६१०	२	४	०पर्थ	०पय
५८३	१	११	०येता०	०यतो	६११	१	८	०शान्त	०कान्तं
५८५	२	१२	०हार	०हारं	"	"	२४	शाता०	शाता० २४२ ।
५८६	१	२	निरावणा	निरावरणा	६१२	"	३३	द्विन्द्रिय०	द्वीन्द्रिय०
"	"	१४	काङ्क्षित	काङ्क्षित	"	२	३०	भूमि०	भूमे०
"	२	"	०दसम०	०दसम०	"	"	३५	तद्योगा	तद्योगाद्
"	"	२०	०द्वैद्य०	०द्वैव्यं०	६१४	१	५	वचन०	वचनो
५८८	"	६	कणपट्टके	कणपट्टके	"	२	४	कषायः	कषायाः
५८९	२	३३	०णवासी	०णमासी	६१५	२	१८	चतुष्टयवि	चतुष्टयवि
५९३	२	११	०लदा	०लुदा०	"	२	२९	मद्यु०	मिद्यु०
"	"	१३	उद्धृत०	उद्धृतं०	६१६	१	४	द्विप०	द्वीप०
५९५	"	२४	जम्बूद्वीपभरते	जम्बूद्वीप-	"	"	१०	जगमादिक-	जगमादिकस्या
			आगामी०	भरते आगामि०				रूपाण०	णक०
५९६	१	२८	साधवाः	साधवः	"	२	६	अन्त०	अन्तः
५९७	"	१५	आर्याद०	आर्याद०	६१७	"	१६	पाण्डुरो	पाण्डुरो
५९१	१	२७	०विशेषः	विशेषाः	६१८	"	४	प्रलोभितं	प्रलोभितुं
"	२	६	०पथमः	०पथमः	६१९	१	२६	छेदमुना०	छेदमुना०
५९८	१	३	साधन०	साधन०	"	२	७	विश्वकन	विश्वकनं
"	"	१७	०दान०	०दान	६२०	१	२२	०रविश्या	०विश्या
"	"	२७	निदान	निदानं	६२३	१	१०	व्यापारण	व्यापारणं
"	२	३४	निरणकरं	निरणुकरं	"	"	३५	०राघवप्रहः	राघवप्रहः
५९९	१	१०	विपत्ते	विपत्ते	"	२	२६	व्याधानि	व्याधानि
६०१	२	५	निमग्न	निमग्नं	६२४	"	"	०दसः	०दसः
६०२	"	"	०मुपगत०	०मुपगत०	६२५	"	२४	यत्र	यत्र
"	"	१६	निपक्षः	निपक्षः	६२७	"	२६	०वहादि०	०वहादि०
६०३	"	२८	निपक्षण	निपक्षण	६२८	१	१८	प्रादा०	प्रादा०
६०४	१	२३	धम०	धमं०	"	"	२८	०मुत्त	०मुत्त
"	२	१५	०मन	०मन	"	"	३५	निविध्यम्	निविध्यम्
६०५	"	"	निवृत्तिः	निवृत्तिः	६२९	"	१०	०मार्ग०	०मार्ग०
६०६	"	११	०प्रतिनि	०प्रतिनि	"	"	१४	प्रत्ययः	प्रत्ययः
६०७	१	२०	निमाम०	निमाम०	"	"	२९	हेतुः	हेतुः
"	"	२४	निसासोडे	निसासोडे	६३०	२	७	०दे १०	०दे १०
६०८	१	१६	निपथेन	निपथेन	६३१	१	३२	चरयः	चरयः

पृष्ठं	कोलम	पंक्तिः	अशुद्धं	शुद्धं	पृष्ठं	कोलम	पंक्तिः	अशुद्धं	शुद्धं
६३१		७	साङ्कु०	साङ्कु०	६३३	२	१८	प्रदत्तः	प्रदत्तः
"	"	१५	६६७	७६७	६५५	"	२१	जन्तो	जन्तोः
६३३	१	१८	अक्षरायः	अक्षराय०	"	"	३०	३३३	२३३
"	२	२६	धुराय०	धुर इव	६५६		२२	प्रस्फोटयेत्	प्रस्फोटयेत्
६३५	१	१९		वागमो	"	२	१५	वीधि०	व्रथ
"	१	२०	याकम्	व्यक्तम्	"	२	२४	विजयस्य	विजयस्य
६१८	१	२	निष्ठरं	निष्ठुरं	६५८	"	६	दिर्मानम्	देर्मानम्
"	"	१६	भावता	भावतो	६५९	१	८	नुमा०	नुद्यामा०
६३६	"	३२	०तितं	०तितमं	"	"	२९	व्ययने	व्ययने
"	२	२३	०घोप०	०घोपैर०	६६०	"	१२	०स्थितिका०	स्थितिक०
६४०	१	५	०ऽघोष०	०ऽघोषि०	६६१	"	१	प्रकर्षं	प्रकर्षे
६४१	१	७	प्रति०	प्रति तेषु	"	"	२४	भाजना०	भाजन०
"	"	१७	पर्याण०	पर्याण०	६६२	"	२०	पदसम्	पदसमम्
"	"	२४	कुलक०	कुलकर०	"	"	२२	स्त्रियो	स्त्रियो
"	"	३१	०शिष्ट	शिष्टं	६६३	२	३२	०विषयो	०स्वविषयो
६४३	२	१८	०भाषाभि-	०(भाषाभि)-	"	"	३२	पर्ययो०	वीर्ययो०
६४३	१	१	विच्यसन्ते	विच्यंसन्ते	६६५	"	२	भर०	पर०
"	२	८	कुले-	कुल-	६६६	१	१३	परप०	परम०
६४३	१	१८	व्यामिति	व्यमिति	६७०	"	२३	०वाद०	०वादान
६४४	"	१५	०हायः	हार्यः	६७१	१	६	परिवदधे	परिविदधे
६४५	"	१६	आपाढ	आपढ०	"	"	२६	०निष्ठतता	निष्ठितता
६४७	१	११	०स्वामिते	०स्वामिते	६७३	"	७	०वत्तिर्यं	०वत्तिर्यं
६४८	"	२८	पिबः	पीकः	६७४	२	१५	व्यय०	व्यय०
"	२	२१	०दिन्दु-	०दिन्दुः	"	"	१६	तथा	तथा
"	"	२२	वर्जयन्	वर्जयम्	"	"	३२	०क्षयेन	०क्षयेन
६४९	"	१	ऽघोऽ	ऽघोऽ	६७५	१	६	०रागा०	०रोगा०
"	"	४	०मुष्य०	मुष	"	१	२७	अवर्तात्	अवर्तान्
"	"	६	प्रज्ञापयति	प्रज्ञापयति	"	२	१८	अनुप्यु०	अनुप्यु०
६५०	१	१२	०वत्तिनो	०वत्तिनो	"	"	२८	वार्ध	वार्ध
"	२	१७	०भकर	०भयकर	"	"	३४	०वार्ध	०वार्ध
६५१	१	२६	०द्वया०	०द्वया	"	"	२४	०वायता	०वायतः
६५२	२	१२	प्रायवति-	प्रायवति-	६७६	१	१६	०वाया०	०वाया०
			याचते	याचते	"	"	२३	भुङ्क्ते	भुङ्क्ते
					"	२	२०	०णाम्	०णाम्

। ओ० १४ ।

। ओ० २४ ।

पृष्ठं	कोलम	पंक्ति	अशुद्धं	शुद्धं	पृष्ठ	कोलम	पंक्ति	अशुद्धं	शुद्धं
७३१	१	२२	प्राप्तिः	प्राप्तः	७४२	१	४	मासम्	मासम्
७४०	"	३१	सूक्ष्मचर्म-	चर्मसूक्ष्म-	"	"	१८	यवता	यावता
			पक्षीः चर्म-	पक्ष्म०	"	"	२०	अन्त०	अन्त०
			सूक्ष्मपक्ष०		७४४	१	१६	व्यायम्	व्यायम्
७४०	२	"	०होषा०	०होषावि०	"	२	३	पौरपरय	पौरपरय
"	"	१७	प्रेष्यते	प्रेष्यते	७४६	१	७	०ताङ्गुली०	०ताङ्गुली०
"	"	२४	प्रेक्षमाण	प्रेक्षमाण	"	२	२६	०सता०	०सता०
७४१	१	१४	पेटुण०	पेटुण					

संज्ञा-पत्रकम् ।

क्र०	संज्ञा	सूत्रनाम	सम्पादकः	प्रकाशकः
१	अनु	मल्लधारगच्छीयश्रीहेमचन्द्राचार्यविरचितवृत्तियुक्त श्रीअनुयोगद्वारसूत्रम् ।	आगमोद्धारकः	दे ^१ ला. जै.
२	अनुत्त.	श्रीचान्द्रकुलीनाचार्याभयदेवसूरिसूत्रितविवरणयुत श्रीअनुत्तरोपपातिरुदशाङ्गम् ।		आ ^२ स
३	अन्त.	श्रीचान्द्रकुलीनाचार्याभयदेवसूरिसूत्रितविवरणयुत श्रीअन्तरुदशाङ्गम् ।		आ. स
४	आव.	श्रीभानुरप्रत्याख्यानप्रकीर्णकम् (गाथा) ।		आ. स.
५	आचा	निर्युक्तिकलितश्रीआङ्काचार्यविहितवृत्तियुत श्रीआचाराङ्गसूत्रम् ।		आ. स.
६	आय.	निर्युक्तियुतभाष्यकलितश्रीभवविरहहरिभद्रसूरि- विहितवृत्तियुत श्रीआवश्यकम्त्रम् ।		आ. स.
७	उत्त.	निर्युक्तियुतानि यादिवेतालश्रीभान्तिसूरिसूत्रित- वृत्तियुतानि श्रीउत्तराध्ययनानि ।		दे. ला. जै.
८	उप मा. गा	श्रीवर्मदासगमिदृष्ट्या श्रीउपदेसमाला (गाथा) ।		"
९	उपा	श्रीचान्द्रकुलीनाचार्याभयदेवसूरिसूत्रितविवरणयुत श्रीउपासकदशाङ्गम् ।		आ स.
१०	ओष.	भाष्ययुता श्रीयोगाचार्यमूत्रितवृत्तिविमूषिता श्रीओषनिर्युक्ति ।		आ. स.

१ दे. ला जै = देवदेवचन्द लालभाई जैनपुस्तकोद्धार फण्ड

२ आ. स = श्रीआगमोद्धारसमिति ।

११	ओपं.	श्रीचान्द्रकुलीनाचार्याभयदेवसूरिसूत्रितविवरणयुत श्रीओपपातिकोपाङ्गम् ।	आगमोद्धारकः	आ स.
१२	ग.	श्रीगच्छाचारप्रकीर्णकम् (गाथा) ।	"	आ. स.
१३	गणि.	श्रीगणिविद्याप्रकीर्णकम् (गाथा) ।	"	आ स.
१४	चड.	श्रीचतुःशरणप्रकीर्णकम् (गाथा) ।	"	आ. स.
१५	ज. प्र.	उपाध्यायश्रीशान्तिचन्द्रविहितवृत्तियुत श्रीजम्बूद्वीप- प्रज्ञप्रयुपाङ्गम् ।	"	दे ला जै.
१६	जीवा.	श्रीमलयगिर्याचार्यसूत्रितविवरणयुत श्रीजीवाजीवा- भिगमोपाङ्गम् ।	"	दे. ला. जै.
१७	ज्ञाता.	श्रीचान्द्रकुलीनाचार्याभयदेवसूरिसूत्रितविवरणयुत श्रीज्ञाताधर्मकथाङ्गम् ।	"	आ. स.
१८	ठाणा.	श्रीचान्द्रकुलीनाचार्याभयदेवसूरिसूत्रितविवरणयुतं श्रीस्थानाङ्गसूत्रम् ।	"	आ स.
१९	त.	श्रीतन्दुलवैचारिकप्रकीर्णकम् (गाथा) ।	"	आ. स.
२०	तत्त्वा.	भाष्योपेत श्रीतत्त्वार्थसूत्रम् (अध्यायः सूत्रम्) ।	"	ऋ ^१ के.
२१	दश	निर्युक्तिभाष्योपेत श्रीमद्विरहहरिभद्रसूरिविरचित- विवरणयुतं श्रीदशवैकालिकसूत्रम् ।	"	दे. ला. जै.
२२	दशचू	श्रीदशवैकालिकचूणिः ७	हस्तपोथी	जै ^२ पु. नं. १६७३
२३	दशाश्रु.	श्रीदशाश्रुतस्कन्धः ।	"	"
२४	देव.	श्रीदेवेन्द्रस्तवप्रकीर्णकम् ।	आगमोद्धारकः	आ. स.
२५	नंदी	श्रीमलयगिर्याचार्यविहितवृत्तियुतं श्रीनन्दीसूत्रम् ।	"	आ स.
२६	निरय.	श्रीचन्द्रसूरिविरचितवृत्तियुत श्रीनिरयावलिकार्पचकम्	श्रीदा.वि गणी	बीर. ^३
२७	नि. चू. प्र	* भाष्यचूण्युपेतस्य श्रीनिशीथसूत्रस्य प्रथमो विभागः	हस्तपोथी	जै. पु नं. ४८३
२८	नि चू. द्वि.	" " द्वितीयो "	"	जै पु नं. ४८४
२९	नि. चू. तृ	" " तृतीयो "	"	जै पु नं. ४८५
३०	पउ	श्रीविमलाचार्यविरचितं 'पउमचरियं' (ज्ञानः)	प्रो हर्मनजेकोवी	* जै. घ.

१ ऋ. के = जेट्स्वभयदेवजीकेशरीमलजी, रतलाम

२ जं पु. नं. = धीजेनजानन्दपुस्तकालय, सूरत, हस्तपोथी नम्बर

३ बीर = श्रीबीरसभाज, लमदावाद.

* सूत्र, निर्युक्ति अने भाष्यगायाना मात्र प्रतीक छे.

४ जै. घ. = धीजेनधर्मप्रसारकसभा, भावनगर.

३१	पिंड पिण्ड. }	भाष्यश्रीमलयगिरिचार्यविहितवृत्तियुक्ता पिण्डनिर्युक्तिः	आगमोद्धारकः	दे. छा. जे.
३२	प्रज्ञा.	श्रीमलयगिरिसूरिविहितविवरणयुतं श्रीप्रज्ञापनोपाङ्गम् ।	"	आ. स.
३३	प्रश्न	श्रीचान्द्रकुलीनाचार्याभयदेवसूरिसूत्रितविवरणयुतं श्रीप्रश्नव्याकरणाङ्गम् ।	"	आ. स.
३४	बृ. प्र.	निर्युक्तिभाष्यटीकोपेतस्य श्रीबृहत्कल्पसूत्रस्य प्रथमो विभागः	हस्तपोथी	जै. पु. नं. ३०३
३५	बृ. द्वि.	" " द्वितीयो "	"	जै. पु. नं. ३०४
३६	बृ. तृ.	" " तृतीयो "	"	जै. पु. नं. ३०५
३७	भक्त.	श्रीभक्तप्रज्ञाप्रकीर्णकम् (गाथा) ।	आगमोद्धारकः	आ. स.
३८	भग.	श्रीचान्द्रकुलीनाचार्याभयदेवसूरिसूत्रितविवरणयुतं श्रीभगवत्सूत्रम् (श्रीव्याख्याप्रज्ञप्तिः) ।	"	आ. स.
३९	मर. मरण. }	श्रीमरणतमाधिप्रकीर्णकम् (गाथा) ।	"	आ. स.
४०	महा. महाप्र. }	श्रीमहाप्रत्याख्यानप्रकीर्णकम् (गाथा) ।	"	आ. स.
४१	राज.	श्रीमलयगिरिचार्यसूत्रितविवरणयुतं श्रीराजप्रश्नीयोपाङ्गम्	"	आ. स.
४२	विपा.	श्रीचान्द्रकुलीनाचार्याभयदेवसूरिसूत्रितविवरणयुतं श्रीविपाकवृत्ताङ्गम् ।	"	आ. स.
४३	विशे.	मल्लवारिश्रीहेमचन्द्रसूरिविरचितबृहद्बृत्तियुतं श्रीविशेषावश्यकभाष्यम् ।	पंहरगोबिन्ददास	य ^१ जे.
४४	व्य. प्र.	निर्युक्तिभाष्यटीकोपेतस्य श्रीव्यवहारसूत्रस्य प्रथमो विभागः	हस्तपोथी	जै. पु. नं. ४८७
४५	व्य. द्वि.	" " " द्वितीयो "	"	जै. पु. नं. २६६
४६	स.	श्रीसंस्तारकप्रकीर्णकम् (गाथा) ।	आगमोद्धारकः	आ. स.
४७	सम.	श्रीचान्द्रकुलीनाचार्याभयदेवसूरिसूत्रितविवरणयुतं श्रीसमवायाङ्गम्	"	आ. स.
४८	सूत्र.	निर्युक्तिभाष्यश्रीलाङ्काचार्यविरचितविवरणयुतं श्रीसूत्रकृताङ्गम् ।	"	आ. स.
४९	सूर्य.	श्रीमलयगिरिसूरिविहितविवरणयुतं श्रीसूर्यप्रज्ञप्त्युपाङ्गम्	"	आ. स.

१ य. जे. = श्रीपद्मविजयजी जैनग्रन्थमाला.

२ सुयादिना मात्र प्रतीक न छ.

ॐ अर्हम्

णमोऽस्तु ण समणस्स भगवओ महावीरस्स ।

श्रेष्ठि-देवचन्द्रलालमाई-जैन-पुस्तकोद्धार-ग्रन्थाङ्कः-

आगमोद्धारक-आचार्यश्रीआनन्दमागरसूरिसङ्कलितः-

अल्पपरिचितसैद्धान्तिकशब्दकोषः

तृतीयो-विभागः

टकारः

टङ्क-उपकरणविशेषः । प्रज्ञा० २७ । टङ्क-नतिघोषदृष्टात् ।

आव० ५२६ । छिन्नटङ्कम् । अनु० १७३ । छिन्नतट

टङ्कम् । नदी० २२८ । टङ्क-छिन्नटङ्क । आव० ६६ ।

भग० २३८ । एकदिसि छिन्न । ज्ञाता० ६७ ।

टङ्कण-अनावागप । भग० १७० । उत्तरापये म्लच्छ

देशे ष्वविद् टङ्कणमिधाना म्लच्छ । विशेष० ६२४ ।

टङ्कण-मिलेच्छविशेषः । सूत्र० ६३ ।

टङ्कणओ-टङ्कणक-म्लेच्छजातिविशेषः, आचार्यशिष्ययो-

र्हृष्टान्ते नामविशेषः । आव० ६६ ।

टङ्कणा-टङ्कणा-उत्तरापये टङ्कणानामानो म्लेच्छा ।

आव० ६६ ।

टकारटकारटकारटकारणकारप्रविभक्तितानामा-

सप्तदशो ग्राह्यविधिः । जीवा० ३४७ ।

टङ्क- । नि० पू० प्र० १३३ आ ।

टङ्करा-सटङ्करा । उत्त० ६२ ।

टङ्क-अवधूतम् । ओप० ६३ ।

टङ्कर-अनामीन । प्रभ० ८२ । जीवा० २७३ ।

अ० प्र० ११३ ।

टाल-टाल-अवडास्थि कोमलपत्तादि । दग० २१६ ।

टाला-टालानि-अनववडास्थोनि, कोमलास्थोनि । आचा०

३६१ ।

टिटियावेति-आस्फालयति । आव० १२३ ।

टिट्टिआवेति-परस्पर साहनेन टिट्टितिशब्दोत्पादनपूर्वक

वादयन्ति । ज० प्र० ३६७ ।

टिट्टियावेति-शब्दायमान करोति । ज्ञाता० ६६ ।

टङ्कपा-चतुरिन्द्रियजन्तुविशेषा । जीवा० ३२ ।

टङ्क-पङ्क-पङ्कविशेषः । आचा० ३४६ ।

टोप्परिस्था- । आचा० ३४६ ।

टोप्परिस्था-टोप्परिका- । आव० ४१२ ।

टोलगइ-टोलयति-टोलगतय-उद्गादिममप्रचारा । भग०

३८ । येन तिहुवदुत्तुस्वप्नुत्य विसस्युज वन्दते तत् । कृति

कमणि पञ्चमो दोषः । आव० ५४३, ५१२ ।

टोलगति-टोलाकृतय-अप्रसस्ताकारा । ज० प्र० १७० ।

टोलागइ-टोलाकृति-अप्रसस्ताकार । भग० ३०८ ।

टोलगतय-उद्गादिममप्रचारा । ज० प्र० १७० ।

टूह-तिष्ठति । आव० ५७८ ।

टूण-स्थान-अवस्थारूपकाल । व्य० द्वि० ४४६ अ ।

स्थान-तेषामेव स्थिति परिणामः । विशेष० २६७ ।

ठ

ठप्पाह-स्याप्यानि-असम्भवहार्माणि । अमुलराणि स्वस्वरूप-

प्रतिपादनप्रथममर्थानि । गुणधोनत्वेनोद्गाद्यविषयभू

तानि । अनु० ३ ।

ठवण-पात्रं च निदिप्यते-एवमेव स्याप्यते । ओप०

११८ ।

ठवनकुल-स्यापनागुमम् ।

ठवणकुला-सेवज्ञातरमामगाड कुला ठवणकुला । नि० चू०
प्र० २०७ अ । स्थापनाकुलानि लोके महितानि कुलानि ।
व्य० प्र० १६० अ । स्थापनाकुलानि । ओष० ६५ ।
ठवणकुलापुच्छणया-स्थापनाकुलानि पृच्छति मितायम् ।
ओष० ५६ ।

ठवणसञ्ज्ञा-स्थापनामस्या-पर्याप्तिरन्यथाभाषायास्तृतीयो
भेद । प्रज्ञा० २५६ ।

ठवणा-पञ्जमुणा वामादामो, पदम समोसरण जेटोगहो ।
नि० चू० प्र० ३३६ आ । अणामाडओगणिवसेवो ।
नि० चू० प्र० १६८ आ । स्थाप्यत इति स्थापना ।
मस्याभाषायास्तृतीयो भेद । ठाणा० ४८६ । प्रज्ञापना-
मात्रम् । नि० चू० प्र० २८३ अ । व्यवस्था । वृ०
तृ० १५७ अ । तिष्ठतोति स्थापना । विद्ये० २४ ।
स्थापना-वस्तुसंस्थानरूपा । ज० प्र० ११ । स्थापना-
उदाहरणस्य तृतीयो भेद । दश० ३५ । स्थापनासंज्ञ-
लकारादिवर्णनामाकारविशेष । आव० २८१ । सञ्ज्ञावा-
सञ्ज्ञावक्ष्या प्रतिकृति स्थापना । आचा० ६१ । सिद्ध-
तीति स्थापना इति स्थापनात्वेन समये निदिष्टयेव ।
स्थापना-यद् वस्तु सद्भूतेन्द्रार्थधन्य सत् तद्वदुदया
सादृशाकार वा निराकार वा, स्तोत्रकाल यावत्कथिक
वा स्थाप्येन सा । विद्ये० २३ ।

ठवणाकल्पो-स्थापनाकल्प । वृ० तृ० २६० आ ।

ठवणाकर्म-स्थापन-प्रतिष्ठापन स्थापना तस्या कर्म-
करण स्थापनाकर्म येन ज्ञातेन परमत दूषयित्वा स्व-
मतस्थापना क्रियते तत् स्थापनाकर्म । ठाणा० २५३ ।
ठवणापाङ्गुडिध्या-या भिस्सावरेभ्य स्थापिता भिक्षा स्था-
पनाप्रामृतिता । आव० ५७५ ।

ठवणादिर्ण-पशुपणादिवस । वृ० तृ० २७७ अ ।

ठवणिज्जा-पहवणिज्जा । नि० चू० तृ० १३२ अ ।

ठवणिज्जाई-स्थापनीयानि । अनधिकृतानि । अनु० ३ ।

ठवर्षति-पशुषासयति । नि० चू० प्र० ३२२ आ ।

ठवितगदोसो-स्थापनाद्योष । आव० ८३८ ।

ठविअगदोसा-स्थापनाकृताश्च दोषा भवन्ति । ओष०
१४८ ।

ठविएल्लम-स्थित । आव० ६६८ ।

ठवितं-न्यस्तम् । उत्त० २४८ ।

ठवियं-स्थापितम् । भग० २३१ । स्थापित-प्रयोजने

याचितं गृह्येन च तदर्थं स्थापितं यत् । प्रभ० १५४ ।

ठविय-यत्प्रायश्चित्तमापन्नस्तत्तस्य स्थापितं कृतं, न बाह-
यितुमारब्ध इत्यर्थः । ठाणा० ३२५ ।

ठवियणो-विस्मृत । भाव० ४१६ ।

ठविया-आवणो । नि० चू० तृ० १३६ आ । मासा-
दीय छद् ज पुण भासादी आवण णिक्खित्ति वेया-
वच्छट्ठया ठविय वज्जति सा । नि० चू० तृ० १३६ आ ।

ठवेति-गृह्णाति । नि० चू० प्र० १३७ अ ।

ठाइइ-स्यातुम् । आव० ७७८ ।

ठाओ-अवकाश । वृ० द्वि० २६३ अ । नि० चू० प्र०
५१ अ ।

ठाणं-अवकाशम् । वृ० तृ० ६१ अ ।

ठाणं-स्थानम् । सम० ३६ । स्थापन एषणा दोष इत्यर्थः ।
नि० चू० प्र० २०२ आ । कायोत्सर्गः । वृ० द्वि०
११२ अ । कायोत्सर्गः । ओष० ५८ । तिष्ठत्य-
नेनेति स्थानं कारणम् । प्रज्ञा० २६० । स्थान-ऊर्ध्व-
स्थान, निमीदनस्थान, स्ववर्त्तनस्थान च । प्रभ० १०७ ।
तिष्ठत्येतेषु मत्सु धाकते स्थाने प्राणिन इति
स्थानानि महावतानि । आव० २६४ । स्थान-ऊर्ध्व-
स्थान कायोत्सर्गः । आव० २६६ । स्थीयतेऽस्मिन्निति
स्थानं दुर्गतिगमनादिकम् । पक्षमभ्युपगतमित्यर्थः । सूत्र०
१५० । तिष्ठन्ति-विशेषा अस्मिन्निति स्थानं सामान्यम् ।
प्रज्ञा० ५०१ । कायोत्सर्गः । ओष० ४० । तिष्ठत्य-
स्मिन्निति स्थानं क्षीणकर्मणो जीवस्य स्वरूप लोकात् वा ।
ओष० १५ । कायोत्सर्गस्थानं निमीदनस्थानं वा । ज्ञाता०
२०६ । पदार्थं, सङ्ख्यास्थानं वा । प्रज्ञा० १४७ ।
तिष्ठति-विशेषा अस्मिन्निति स्थानं सामान्यमेकवर्णं द्विवर्णं
त्रिवर्णमित्यादि रूपम् । जीवा० १६ । उत्सर्गो । नि०
चू० प्र० १६ आ । दारः । नि० चू० प्र० ६७ अ ।
तिष्ठति-अनवस्थाननिबन्धनकर्मभावेन सदाऽवस्थितो
भवति यत्र तत् स्थान-क्षीणकर्मणो जीवस्य स्वरूप
लोकात् वा । भग० ७ । स्थान-प्रदेशगृह्यादि विभागः ।
भग० ७१ । पादव्यासविशेषलक्षणम् । भग० ३२३ ।

अवगाह । पिण्ड० २२ । ऊर्ध्वस्थानम् । आव० ५२६ । अवकाशलक्षणम् । आव० ५१२ । आश्रय । आव० ६४५ । निमित्त, भेद पर्याय । आव० ६६१ । कायोत्सर्ग । आव० ७३४ । ऊर्ध्वस्थानम् । आव० ७८० । व्यवहारतः सिद्धये निश्चयतो यथाऽन्वित स्व स्वरूपम् । जीवा० २५६ । स्थान-आलय । दश० ७६ । स्थान-एकत्र स्थिति । दश० १५५ । तिष्ठन्त्य स्मिन्प्रति स्थान-सामान्य यथैकवर्णं द्विवर्णमित्यादि । भग० २० । आसनम् । भग० १२५ । भेद । भग० २३६ । उत्कटादि । पिण्ड० १२६ । स्थानम् । आषा० ४२४ । कारणम् । ठाणा० १८७ । कायोत्सर्ग उप वेदान वा । ठाणा० ३१४ ।

ठाणइछा-गोमिया । नि० जू० द्वि० ११ आ ।
ठाणगुणै-स्थान वा स्थितिगुण-कार्यं यस्य स स्थान-गुण, स हि स्थिति परिणताना जीवादिनामपेक्षाकारणतया स्थान-कार्यं करोति, स्थाने वा स्थितौ गुण-उपकारो गम्यात् स तथा । ठाणा० ३३४ ।

ठाणपदे-वा० पद-प्रज्ञापनाया द्वितीयपदम् । भग० १४२, ६६१, ६४ ।

ठाणपर्य-स्थानपद-प्रज्ञापनाया द्वितीय पदम् । जीवा० १६३ ।

ठाणपालया- । नि० जू० द्वि० ११ आ ।

ठाणा-स्थानानि-स्वस्थानादीनि । प्रज्ञा० ७२ ।

ठाणाई-स्थानानि-प्रज्ञापनाया द्वितीय पदम् । प्रज्ञा० ६ ।

ठाणाइए-स्थान कायोत्सर्गादिव्यतिराग्येन ददाति गच्छतीति वा स्थानातिद, स्थानातिग । भग० ६२४ ।

ठाणाइया-ऊर्ध्वस्थान निषोदस्थान व्यवस्तमस्थान तदभिवृद्धिविशेषेणाददति विदधति । प्रश्न० १७२ ।

ठाणातिसे-स्थानातिद स्थानातिग, स्थानातिदो वा कायोत्सर्गकारी । ठाणा० ३६७ ।

ठाणादीए- । भग० ६२१ ।

ठाणिज्ञा- । निरया० ११ ।

ठाणुमुहुए-स्थान-आसनमुहुटुक-आधारे पुनाममनकयस्यागो स्थानोमुहुटुक । भग० १२५ ।

ठाणुपाइयमहो-अपूर्व कोऽमुक्य । गता० ७३ ।

वृ० प्र० २८१ आ ।

ठाभि-तिष्ठामि-करोमि । आव० ७७६ ।

ठापंतओ-तिष्ठम् । आव० ६३१ ।

ठायति-स्वपन्ति । ओष० ६० ।

ठावका-स्थापका-गृहस्थधर्मं दारादिद्विप्रहणात् । ज्ञाता० २४२ ।

ठावर्ण-अपुनग्रहण तथा स्थापन, न्यास, परित्याग । ज० प्र० १४८ ।

ठासि-स्थितवान् । आव० २२८ ।

ठाहि-स्थिति स्थानम् । आव० ७०८ ।

ठाअप्पाण-स्थितात्मा-महासत्त्व । दश० २०३ ।

ठाह-स्थिति । विशे० १४ । स्थितिघातेन देवत्वो जीवित च । ज० प्र० १५४ । स्थिति नवचिद्विवक्षित मये जीवेनायु कर्मणा वा यत् स्थातव्यं ता । भग० २८ । स्थिति-प्राहारयोग्यवस्तुपरिणामेनावस्थानम् । भग० २० ।

ठाइवसण- । आषा० ४२१ ।

ठाइचरमे-स्थितिचरम् । प्रज्ञा० २४५ ।

ठाइपद-प्रज्ञापनाया चतुर्थ पदम् । भग० ५३५ ।

ठाएपागो-स्थितिपाको नामानुभाग । प्रज्ञा० ३३० ।

ठाइवंधउभ्वसाण-स्थितिबन्धस्य कारणभूताध्यवसाय-स्थानम् । अनु० २४० ।

ठाइवडिया-स्थितौ-कुलमर्यादाया पतिता-अन्तर्भूता या प्रक्रिया पुत्रजन्मोत्पन्नमन्वन्धिनी सा स्थितिपतिता । ज्ञाता० ४१ । स्थितिपतिता-कुलकामावृता वर्द्धमानकादि-का पुत्रजन्मक्रिया । विधा० ५१ ।

ठाइवडियाए-स्थितौ-कुलस्य लोकस्य वा मर्यादाया पतितागता या पुत्रजन्ममहप्रक्रिया सा स्थितिपतिता । भग० १४४ ।

ठाई-स्थिति-अभाव । जीवा० ३४६ । ज० प्र० ४६२ ।

सूयं २८१ । स्थिति-वेदनागाल । प्रज्ञा० ६०२ ।

नर्वातः । भग० १४५ । स्थिति-प्रज्ञापनायाऽनुरूप पदम् ।

प्रज्ञा० ६ । स्थिते-अवस्थिते अन्वा प्राप्नु कर्मानु-

भूयतिस्थिति, प्राप्नु कर्मानुपूर्ति जीवनामिति । प्रज्ञा०

१६६ । आहारयोग्यवस्तुपरिणामावेनावस्थानम् । प्रज्ञा०

५०१ ।

ठिओ स्थिति - कायोत्पन्नैषणपन्नतादिना । आव० ५६४ ।

ठिविकरिय - ठिविकरिवा - वपात्रम् । आव० २६६ ।

ठिच्छा - स्थाता - आक्षीनो भवति । भग० ५६ ।

ठितकस्था - स्थितकस्थिरा - प्रथमचरमजिनसाधव । वृ०
वृ० २५४ आ ।ठिति - ठिति - नरकावस्थानरूपा नरकायुष्करूपा । भग०
६४३ ।

ठितिपए - प्रज्ञापनायाश्चतुषपदम् । भग० २६, ८४२ ।

ठितिपकए - स्थितो - अवस्थाने वसिचञ्चाविषये प्रकल्प -
सकल्प स्थितिप्रकल्प । भग० १६७ ।ठितो - साधयपयसितमुक्तिस्थितेहेतुत्वाए स्थिति अहिंसाया
द्वाविंशतितम नाम । प्रश्न० ६६ ।

ठितोओ - स्थित । आव० ८३८ ।

ठितिनाम - यथास्मिन् भवे जडयमानतमवतिष्ठते तद् गति -
जातिगरीरपञ्चकादिभ्यतिरिक्त स्थितिनाम । प्रज्ञा०
२१७ ।ठितोणामनिहृत्ताडए - स्थितियत्तन भवेन स्थात - य तत्प्र
धान नाम तेन सह निघत्तमाप्नु स्थितिनामनिघत्ताप्नु ।
प्रज्ञा० २१७ ।ठितोपए - स्थितिपद - प्रज्ञापनाया चतुष पदम् । जीवा०
३८५ ।

ठितो - निषण्णो, उन्मत्तो । नि० वृ० प्र० ३५ आ ।

ठिय - स्थित हृदिमन्त्रस्थितमप्रच्युतमिरय । विष्टो
४०५ । उद्भवस्थित उपविष्टो वा । वृ० द्वि० ३२ आ ।ठियकए - स्थितकल्प प्रथमपश्चिमतीयकरतीयकाल ।
प्रज्ञा० ६४ ।

ठियनिसन्नो - स्थितनिषण्ण । उक्त० २१६ ।

ठियप्पा - स्थित आत्मा यस्याज्जो स्थितात्मा । आव०
७८२ ।ठियलेसा - स्थितलेस्या - अवस्थिततेजोलेस्याका । प्रज्ञा०
६६ ।ठियलेस्सा - स्थितलेस्या - अवस्थिततेजोलेस्याका । जीवा०
१७५ ।

ठियल्लओ - स्थित । उक्त० १६८ ।

ड

डको - डकु - मद्यणटण । आव० ६०१ ।

डमरा - जावुटिधारका स्तेना । वृ० द्वि० २७३ आ ।

नि० वृ० प्र० ३५८ आ ।

डड - दण्ड - दण्डिर । आव० ६६० बाहुपमाणो । नि०
वृ० प्र० २१३ अ ।डडगि - उत्तगायके कुम्भारारुडस्म गगरे रण्णो । नि० वृ०
वृ० ४४ आ ।

डडपणग - । नि० वृ० प्र० १८१ अ ।

डडपतो - डडउगममति ओ सो डडपतो । नि० वृ० प्र०
१५८ आ ।डडपरिहारो - महता जणववलो सरडिता डडपरिहारो ।
नि० वृ० प्र० २२६ आ ।

डडाडतिड - दण्डायतिक ।

डडाडए - दण्डायतिक - दण्डस्थेवायत - तस्थान यस्यात्ति
त दण्डायतिक । प्रश्न० १०७ ।डडारक्खितो - रण्णो वयणण हयि प्ररित वा अतेपरं
णीगति, पवेसेति वा एस डडारक्खितो । नि० वृ० प्र०
२७१ अ ।

डडिए - राजा । नि० वृ० द्वि० १५१ आ ।

डडिम - उडेन - निग्रहेण निर्वृत्त - राजदेयतया व्यवस्थापित
दण्डिमम् । विपा० ६३ ।

डडियपरिगहे - । नि० वृ० प्र० ११८ अ ।

डडिया - । नि० वृ० प्र० ७८ आ ।

डडिसिंखणो - । नि० वृ० प्र० १२७ अ ।

डडडल्ला - देगविशेष । आव० १४७ ।

डडणा - यरनिप्रतापितेलोहपालाकादिभि परशरीरेडकु
उत्ताद्यते तानि दम्भकानि । विपा० ७१ । दम्भ -
मायाप्रयोग । प्रश्न० १०६ ।डडको - दण्ड । उक्त० २१३ । नि० वृ० प्र० ५२ अ ।
आव० ५६६ । प्रश्न० २१ ।

डडर - बोल । नि० वृ० प्र० १३२ आ ।

डडल - अदीह विषम चक्कलियागारेण ज खड त डगल
गण्णति । नि० वृ० प्र० ३४४ अ । नि० वृ० द्वि०
१२४ आ । नि० वृ० ३५७ आ ।

डगलका-डट्टकालपटा । ओष० १३३ । पुतनिलेपनाय
नेट्टुका । वृ० प्र० ६८ आ । अधिष्ठानप्रोञ्जानाय-
निट्टुकावल्हका लघुपाषाणना । ओष० १२२ । प्रोञ्ज-
नलट्टुका । वृ० प्र० ३०६ अ ।

डगलगा-डगलक - पुरीपोत्सर्गान्तरमपानप्रोञ्जकपापा-
पाविण्डरूप । पिण्ड० ६ । डगलक-अपानप्रोञ्ज-
नार्थं लघुपाषाण । आष० १३० ।

डगलगासरवखसूडय- । ठाणा० ३३६ ।

डगलगा-उवलमादि । नि० पू० प्र० ७३ अ ।

डगला-पतप्रोञ्जनोपयोगिनो सष्टव । वृ० द्वि० २५३
अ ।

डत्ति-ड इति । आष० ७-२ ।

डक्ष-वाम । वृ० वृ० १४८ अ ।

डमर-स्वराष्ट्रधीम । सूत्र० २७८ । परराजकृत उग्रद्व ।
धीवा० २८३ । कायवाङ्मनोभिस्ताडनादिगहनम् ।
आष० ३६६ । दुरितविशेष । भग० ८ । परकीयप्रा-
मादिशाहकरणरतिक राज्यम् । वृ० द्वि० ८१ आ ।
प्राणिघातादिभिस्तद्वर्जक । उत्त० ३५७ । विड्वरस्था
नम् । प्रभ० ३६ । राजकुमारादिकृतवैराग्यादि विड्वर ।
ओष० १२ । डमर-स्वदेवोत्थो विप्लव । व्य० प्र०
१७० अ । डमर-विड्वर । प्रभ० ४३ । डमराणि-
परराजकृतोपद्रवा । ज० प्र० ६६ । राजकुमारादि-
कृतविड्वरा । शाता० ६ । निरया० ४ । डमर-
एकराग्य एव राजकुमारादिकृतोपद्रव । भग० १६८ ।
राजकुमारादिकृतविकृतविड्वरा । राज० ११ ।

डमरकर-विड्वरकारिण । भग० ४७६ । परस्परं
बलहविधायिना । शाता० ५८ । डमरकर-विड्वरकारी ।
ओष० ६६ । कायवाङ्मनोभिस्ताडनादिगहनवरणशील ।
आष० ४६६ ।

डमराइ-डमरगानि-अशोभनानि । आष० ५५७ ।

डमराणि-नुमारादिमृत्युनाशीनि । ठाणा० ४६३ ।

डल्ला-गर्वा चरणार्थं मयदलमय महद्भोजन डल्लति प्रसिद्ध
तद् गोरलिखमुच्यते । ज० प्र० ५८ ।

डसू-पञ्चविधा आद्युता दत्तेहि दसति तेन दसू । नि०
पू० वृ० ४३ अ ।

डसेल्ला-दशेत् । आष० ४०५ ।

डहण-दहन-उत्सुकादिभि । आष० ५८८ ।

डहणो-दहन-आचारविषये हुताशनवाह्यलघुपुत्रो माया-
बहुल । आष० ७०७ ।

डहर-लघुतर्गम् । वृ० वृ० १५८ आ । डहरकम् । ओष०
२१५ । लघु । सूत्र० ३५६ । डहर-अपरणित बाल ।

दश० २४४ । आपोहशवर्षा । व्य० प्र० २४५ ।

लुल्ल । ओष० ७७ । लघव । कुख्याद्य सूक्ष्मा वा ।

सूत्र० २२३ ।

डहर-डहरक-लघु । ओष० १६६ ।

डहरओ-डहरक । ओष० १५६ । लघु । आष० ३०२,

३७१, ४१५ ।

डहरगं-यावत् परिपूर्णानि पञ्चदशवपाणि पोद्गाद्वर्षा-

वर्षा वा तद्वहरकम् । व्य० प्र० २४५ अ । आसील-

यम् तु डहरय पञ्चमपयिण । व्य० द्वि० ११२ आ ।

डहरक-आलक । उत्त० ३६५ । डहरक । ओष०

१६३ । व्य० द्वि० २४८ अ । लुल्ल । आष० ८२३ ।

डहरतरतो-लघुतर । नि० पू० प्र० ३५० आ ।

डहरिआ-लघ्वी । आष० ६६६ ।

डाइणि-शाकिनी-शाकिनी । प्रभ० ५२ ।

डाए-डाय-शाकम् । पिण्ड० ८४ ।

डाग-शाकम् । आषा० ३३६ । डालप्रधान शाकम् ।

आषा० ४११ ।

डागो-पत्तागो । नि० पू० प्र० १२८ आ, १६२ आ ।

अस्तुसादिभजिका । प्रभ० १६३ । डाव-वास्तु

लकादिभजिका । प्रभ० ३२६ ।

डामरिओ-डामरिक-विग्रहवारी । प्रभ० ३६ ।

डाय-पत्रताक । आष० ७२६ ।

डायालो- । नि० पू० प्र० १२० आ ।

डाल-वृणवासा । दश० १५४ ।

डालडालिओ-डो डो डो पदिहृद डालडालिओ । नि०

पू० प्र० २८७ आ ।

डालग-आग्रधूलणधण्डानि । आषा० ४०५ । शार्तक-

देग । आषा० ३५४ ।

डाला-वृणवासा । दश० २१८ ।

डिंगरा-पादमूलिया । नि० पू० द्वि० १४४ अ ।
 डिडिम-कशकस्थिभाजनम् । आचा० ३५७ । डिडिम-
 प्रथमप्रस्तावनासूचक पणवविशेष । ज० प्र० १०१ ।
 जीवा० २६६ । प्रथमप्रस्तावनास्तम्बक पणवविशेष ।
 राज० ५० । गर्भ० । वृ० द्वि० २५८ आ ।
 डिडोर-केन प्रचुरषवल । प्रभ० ५० ।
 डिडोरोत्कर्-केनपुञ्ज । ज० प्र० ५५ ।
 डिड-स्वदेशोरयो विप्लव । जीवा० २८३ । डिम्बानि-
 स्वदेशोत्पन्नविलम्बा । ज० प्र० ६६ । डिम्ब-परानीक
 भृगात्मिक । मूत्र० २७८ । डिम्ब । ओष० १२ ।
 माता० ६ । भग० १६८ । ठाणा० ४६३ । राज० ११ ।
 डिभ-द्विकरुव । नि० पू० तृ० १३ अ । अर्भकरूपाणि ।
 आव० ५१ । अर्भक । ओष० ५१ । डिम्ब-लघुशाल ।
 आव० ७१७ ।
 डिभवल्लोभ-डिभलोभ-गन्नीलोभ । ओष० १४२ ।
 डिषकरिका-दारिका । आचा० ४१३ ।
 डिषकरओ-पुन । आव० ८६३ ।
 डिषकरव-डिमी । नि० पू० तृ० १३ अ । डिम्बरूपम् ।
 उत्त० ३०१ ।
 डिथ-अनर्थक शब्द निरर्थकमभिधीयते तत् । आव०
 ३७५ ।
 डुंग-डुङ्ग-शिलावृन्द, चौरवृन्द वा । भग० ३०७ ।
 ज० प्र० १६८ ।
 डुव-मुस्तरा । ज० प्र० १६६ । डुम्बो-मिष्ठ । पिण्ड०
 ११५ ।
 डुहे- । अन्त० १७ ।
 डूसग-गुच्छविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
 डेपन-लङ्घनम् । भ० प्र० २२३ अ ।
 डेरग-लघु । आव० ४०४ ।
 डेवण-उत्पन्नवत् । गच्छ० । लङ्घनम् । ओष० ३४ ।
 डेहत्यादे उत्पन्नम् । ठाणा० ४०६ ।
 डेवितो-गच्छन्ति-परिभ्रुजन्ति । वृ० द्वि० ३६ आ ।
 डेवेमि-लङ्घयामि-अतिक्रमामि । आव० २६४ ।
 डोगर-डुङ्गरा-डुङ्गानां शिलावृन्दानां चौरवृन्दानां चास्ति-
 त्वात् डुङ्गरा-शिलोच्चयमात्ररूपा । भग० ३०७ ।

विल । नि० पू० द्वि० ७० अ । नि० पू० द्वि० ४२
 आ । डुङ्गरा-शिलोच्चयमात्ररूपा । ज० प्र० १६८ ।
 डोङ्गर-पर्वत । ओष० २० ।
 डोडिणि-ब्राह्मणी, नोवागमेऽप्रशस्ते हृष्टान्त । आव०
 ५५ ।
 डोव-डोम्ब-मातङ्ग । उत्त० १०२ । मठो । नि०
 पू० द्वि० १०७ अ ।
 डोबा-जातिभेद । नि० द्वि० ४३ आ । येषां गृहाणि
 सन्ति गीत च गायन्ति ते । भ० प्र० २३१ अ ।
 डोम्बा-सङ्का-चाण्डालविशेषगायका । भ० द्वि०
 ४१६ आ ।
 डोबिल-स्लेच्छविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।
 डोए-डो-वर्दकि । कमजाया बुडो चतुर्थो हृष्टान्त ।
 नदी० १६३ । डोय-वृहदादमस्तक । महाश्रट्टुक ।
 पिण्ड० ८४ ।
 डोओ-डोव-कुण्डिका । आव० ४२७ ।
 डोगर-पर्वतो । नि० पू० प्र० २६३ आ ।
 डोडिन्ता-वक्ष्य, कलामिमुखवक्ष्य । ज० प्र० २०६ ।
 डोडिणि-ब्राह्मणी अप्रशस्तभावोपक्रमे हृष्टान्त । अनु०
 ४६ ।
 डोडिनी-अप्रशस्तभावोपक्रमे हृष्टान्त । ठाणा० १५५ ।
 डोड-डोम्ब-चिलातदेशवासी स्लेच्छविशेष । प्रभ० १४ ।
 डोबा-हस्तिमिठ । वृ० द्वि० २५६ आ ।
 डोबिलग-डोबिलक-चिलातदेशवासोस्लेच्छविशेष । प्रभ०
 १४ ।
 डोल-तिडुका । वृ० द्वि० २५६ आ । चतुरिन्द्रियजन्तु-
 विशेष । जीवा० ३२ । चतुरिन्द्रियजन्तुभेद । उत्त०
 ६६६ ।
 डोछति-कम्पते । नि० पू० प्र० ३४६ अ ।
 डोवलिप-दर्वी । आव० ८४४ । इडगुदोर्तत्तावितम् ।
 आव० ८५७ ।
 डोहलो-दोहद-स्त्रिया यमस्थितो या इच्छा । आव०
 ५०४ ।

ह

जीवा० ४१ । दङ्कः-प्रियदर्शनाप्रतिबोधकः कुम्भकार-
विशेषः । उक्त० १५६ । दङ्कः-कुम्भकारविशेषो यः
अमणोपानवी जातः । प्रियदर्शनाप्रतिबोधकः । आव०
३१३ । मुद्रदर्शनावबुद्धः धावकविशेषः । विशेषे ६३६ ।
दंय पित्वा-पिघाय । ओष० १५० ।
दंकी-दङ्कार-काकविशेष । ज० प्र० १७२ । लोमपक्षि-
विशेष । प्रजा० ४६ ।
दंकादी-दङ्कादि । आव० ३४८ ।
दंकिर्ज-छादित्वा । आव० ६६१ ।
दंकुण-चतुरिन्द्रियजन्तुविशेष । प्रजा० ४२ ।
दंडो-दण्डः-दण्डकुमारः, जन्मान्तरनाम्ना कृषिपारसर-
वासुदेवसुतः, अलाभपरीपहे दृष्टान्तः । उक्त० ११८ ।
दक्का-भेरी । राज० २५ । विशेषे ३५३ ।
दक्षिकत-दक्षकथताम् । वृ० द्वि० २५ आ ।
दक्षिकतो-स्वगितद्वार । व्य० द्वि० १३८ अ ।
दक्षिकय-स्वगितम् । दश० ६४ ।
दक्षकंति-स्वगयन्ति । वृ० द्वि० १६७ अ ।
दक्षकेर्ज-स्वगमित्वा । आव० ५६१ ।
दङ्कुर-यद् महता दाढेनोधारयद् वन्दते, कृति कर्मणि
एकविंशतमो दोषः । आव० ५४४ ।
दङ्कुर- । सूर्य० २८७ ।
दङ्कुर-महान्त स्वरम् । ओष० १३७ ।
दङ्कुरसरो-दङ्कुरस्वर-महास्वरेण भाषकः । वृ० द्वि० ५४
आ ।
दङ्कुरामासा-दङ्कुरभाषा-रघूरस्वरभाषा । व्य० प्र० १४
आ ।
दङ्कुरेण-उत्थं । ओष० १७७ ।
दाक्षिकक-उत्थवावाचकः ।
दिक-दिकः पक्षिविशेष । प्रभ० ८ ।
दिकणे-चतुरिन्द्रियजन्तुविशेष । उक्त० ६६६ ।
दिकुणा-दिकुणा, मातुणा । ज० प्र० १२४ ।
दुषका-दीकते । आव० ३६६ ।
दुषकाहि-वज्र । आव० ३६६ ।
दुषको-वृष्टः । आव० ३५१ । आभिज । आव० ३६६ ।
दुषकोमि-प्रागतोऽस्मि । आव० ८१२ ।

देविकयं-हसम् । आव० ७१६ ।
देणिकालः-तिहुः । अनुक्त० ४ ।
देणिया-देणिका-कन्ददेणिका, पक्षिविशेषः । अनुक्त० ४ ।
देणियालग-देणिकालकः-पक्षिविशेषः । प्रभ० ८ ।
दोहसिन्ध-हेलना । आव० २१६ ।
दोवकति-दीकयति । वृ० तु० ७८ अ ।
दोयं-गमन-मलितुम् । आव० ६८३ ।

ण

णं-एनम् । आव० १७५ । पिण्ड० १२२ । एतम् । उक्त०
१८५ । इम भरतयजा इत्यर्थः । ज० प्र० २३३ ।
निश्चितम् । प्रजा० ३०३ । निश्चये । प्रजा० ३०३ ।
तम् । वृ० प्र० १२३ आ ।
णंगलई-साधारणदादरवनस्पतिकायः । प्रजा० ३४ ।
णंगला-नङ्गला-शामविशेषः । आव० २०५ ।
णंगसिद्ध-साङ्गलिका-गलकावलम्बितसुवर्णादिमयहलधा-
रिणी भट्टविशेषाः । जं० प्र० १४२ ।
णंगोला-ताङ्गोलिक नामा अन्तरदीपः । प्रजा० ५० ।
णंगोलाभंगसिरोधरे-साङ्गलाभङ्गवत्-सिंहारिपुच्छवकी-
करणप्रिय द्विरोधरा-प्रोवा यस्य स । ज्ञाता० ६६ ।
णंगोलिप्रदीवे- । टाणा० २२५ ।
णंगोलिया- । टाणा० २२५ ।
णंतं-(देवी०) वल्लिलाम् । आव० १३२ ।
णंतं-गण्डमपेक्ष्य सरोवरवह्निकं नन्तकं-मृताच्छादनसमर्थं
वस्त्रम् । आव० ६२६ ।
णंतं-अणतग-चन्द्रमादिवस्त्रम् । ओष० ३४ । वस्त्रम् ।
वृ० तु० ६८ आ ।
णंद-नन्द-पाटपोषणे राजा । उक्त० १०५ । राजपदे
मनिरात्र्येष्टी । ज्ञाता० १७८ । नन्दः-कुसुमपुरराजा ।
दश० ५२ । नन्द-चन्द्रयुतनिष्पाशितः । दश० ६१ ।
नन्द-गङ्गाया नाविकविशेष । आव० ३८६ । नन्दः-
परिणामिकीबुद्धिदृष्टान्ते वणिक्विशेषः । आव० ४३६ ।
गम० २६ । ज्ञाता० १७८, १५२ ।
णंदकंतं- । गम० २१ ।
णंदकूर्जं- । गम० २१ ।
णंदञ्चयं- । गम० २१ ।

पंदरा-नन्दक-खड्गविशेष । प्रश्न० ७७ । साधुजगुप्तक
कीशाम्ब्या जन्मदीर्घ ।

पंदरा-मत्तमो बभूव । आव० १५६ । मायोदाहरणे
बोशलपुरे श्रीमतीकान्तिमती पिता । आव० ३६४ ।
ज० प्र० ३५६ ।

पंदरावण-नन्दनवन-विजयपुरनगर उद्यानम् । विपा०
६५ । रैवतके उद्यानम् । ज्ञाता० ६६ ।

पंदरावणकूट-नन्दनवनकूट नन्दनवनकूटनाम । ज० प्र०
३७७ ।

पंदरावण- । ठाणा० ५० ।

पंदरावणे-नन्दनवन, नन्दयति-जानन्दयति देवादीनिनि
नन्दनम् ।

पंदरापर्व- । सम० २६ ।

पंदरास- । सम० २६ ।

पंदरावर्ण- । सम० २६ ।

पंदरासि- । सम० २६ ।

पंदरासि- । सम० २६ ।

पंदरा-नन्दति नन्दयतीति वा नन्द-समुद्र-समुद्रप्रापको
वा । ज्ञाता० ५५ । ठाणा० २३०, २३१ । नन्दा-पूर्व-
दिग्बन्धकास्तव्या दिक्कुमारी । आव० १२२ । नन्दा-
सुगुप्तमात्यपत्नी सुगावतीवयस्या च । आव० २२२ ।
नन्दा-अचलप्रातृमाता । आव० २५५ । नन्दा-दक्षिण-
दिग्बन्धकास्तव्या दक्षिणस्या पुष्करिणी । जीवा०
३६४ । नन्दा-उत्तरपूर्ववर्तिकरपर्वतस्य दक्षिणस्यामी-
द्यानदेवेन्द्रस्य वृणराजस्य राजधानी । जीवा० ३६५ ।
नन्दा-पीरस्थमहकवास्तव्या द्वितीया दिक्कुमारी ।
ज० प्र० ३६१ ।

पंदरावर्त-महागुरु बल्ये विमानम् । सम० २६ । दृष्टि-
वादे सूत्रस्य द्वादशमधेय । सम० १२८ । नि० चु०
प्र० ५५ अ । नन्दावर्त-शृङ्गविशेषः । ज० प्र० २०६ ।

नन्दावर्त-अष्टमङ्गुलस्य अष्टममङ्गलम् । ज० प्र० ४१६ ।

पंदरा-द्वादशवर्षराजत । ज० प्र० ३३ । नन्दि । राज०
६८ ।

पंदरावर्त-नन्दावर्त-प्रासादविशेष । ज० प्र० १०६ ।
नन्दावर्त । ज० प्र० ४०५ ।

पंदराकर-नन्दिकर-वृद्धिकर । ज्ञाता० १८ ।

पंदराघोषा-नन्दिघोषा-स्तनितकुमाराणा घण्टा । ज० प्र०
४०७ ।

पंदराकला-वृक्षविशेष । ज्ञाता० १६४ ।

पंदराचित्ते- । ज्ञाता० १५२ ।

पंदरागो-नन्दितक । उत्त० २७२ ।

पंदरावर्त- । ठाणा० १६८ ।

पंदरावर्त-नन्दिवृक्ष-बहुबीजकवृक्षविशेष । प्रश्न० ३२ ।

पंदरावर्त-नन्दिवर्धना पूर्वदिग्बन्धकास्तव्या दिक्कुमारी ।
आव० १२२ । नन्दिवर्धना-पीरस्थमहकवास्तव्या
धनुर्धरा दिक्कुमारी । ज० प्र० ३६ । नन्दिवर्धना-दक्षिण-
दिग्बन्धकास्तव्या पूर्वदिग्बन्धकास्तव्या पुष्करिणी । जीवा० ३६४ ।

पंदरावर्त-नन्दिवर्धन-श्रीदासराजस्य कुमारः । विपा०
७० ।

पंदरासेना- । ठाणा० २३० ।

पंदरास्वरा-नन्दिस्वरा-वायुकुमाराणा घण्टा । ज० प्र०
४०७ ।

पंदरा-नन्दी-अथर्वप्रियमिधम् । आव० २२२ । ठाणा०
३६३ ।

पंदरावर्त-नन्दीवर्त-मङ्गलवर्तम् । उत्त० ३०२ ।

पंदरावर्त-नन्दीवर्त-पञ्चदश ज्ञातम् । उत्त० ६१४ ।

पंदरावर्त- । सम० १५२ ।

पंदरावर्त- । ठाणा० २३६ ।

पंदरावर्त-नन्दा-समुद्रपा ईश्वर-स्फातिमात्र नदीश्वर ।

जीवा० ३६५ ।

पंदरावर्त-नन्दीश्वरोद-नन्दीश्वरे द्वीपे समुद्रः । नन्दीश्वर-
योदक यत्रासी, नन्दीश्वरवर द्वीप परिवेष्टित स्थित
इति नन्दीश्वर प्रतिसममुद्रक यस्या सी वा । जीवा०
३६५ ।

पंदरावर्त-नन्दीवर्त- । सम० २६ ।

पंदरावर्त-नन्दीवर्त-पूर्वदिग्बन्धकास्तव्या दिक्कुमारी ।
आव० १२२ । नन्दीवर्त-पीरस्थमहकवास्तव्या प्रथमा
दिक्कुमारी । ज० प्र० ३६१ । ठाणा० २३०, २३१ ।

पंदरावर्त-नन्दीवर्त-दक्षिणदिग्बन्धकास्तव्या पूर्वदिग्बन्धकास्तव्या
दिक्कुमारी । जीवा० ३६४ । उत्तरपूर्ववर्तिकरपर्वतस्य

पूर्वस्यामीशानदेवेन्द्रस्य कृष्णाग्निघाघ्रमहिष्याः राजघानी ।
जीवा० ३६५ ।

ण-वाक्यालङ्कारे । विरो० ६८७ । वाक्यालङ्कारे ।
उत्त० १८१ । णगारो देसिवयणेण पादपूरणे । नि० चू०
प्र० २१ अ ।

णउअंवाति- । ठाणा० ८६ ।

णउआति- । ठाणा० ८६ ।

णउए- । भग० २१० ।

णउलओ-नकुलक । दश० ३५ ।

णउलगं-नकुलकम् । उत्त० २७६ ।

णउलो-नकुल । प्रश्न० ८ ।

णओ-नय । प्रज्ञा० २८४ ।

णकरं-ण करा जस्य त णकर । नि० चू० द्वि० ७० आ ।

णक्का-मत्स्यविशेषा । प्रज्ञा० ४४ ।

णक्कत्तं-नक्षत्राणि । सूर्य० १०० । नक्षत्र-राज्याभिपे-
क्षोपयोगि ध्रुवादित्रयोदशनक्षत्राणामन्यतरत् । जं० प्र०
२७३ ।

णक्कत्तविजये-विचयन-विचयो नक्षत्राणां नक्षत्रविचयः-
नक्षत्राणां स्वरूपनिर्णय । सूर्य० १७५ ।

णक्कत्तसंयच्छरे-बावता कालेनाष्टाविंशत्यपि नक्षत्रैः-
सह क्रमेण योगपरिममातिस्तावान् कालविशेषो द्वादशभि-
र्गुणितो नक्षत्रनक्षत्रम् । सूर्य० १५३ । ठाणा० ३४४ ।

णक्कत्तसीमच्छेए-नक्षत्रसीमाच्छेदः । सूर्य० २४७ ।

णक्कत्ता-नक्षत्राणि-अभिध्यादिरेवरयन्तानि, सोमस्या-
शोषपातवचननिर्देशवतिष्यो देवता । भग० १६५ ।

णगधारा-नक्षत्रनक्षत्रम् । नि० चू० प्र० ३४५ आ ।

णगरं-नरो जस्य त विजसति नगर । नि० चू० प्र०
२२६ अ । नगरम् । सूत्र० ३०६ ।

णगरगुत्ति-नगरगुप्तिः । विषा० ५२ ।

णगरनिद्धमेण- । प्रज्ञा १० ।

णगररविउओ-कोटयालो । नि० चू० प्र० १६५ अ ।

णगरविणट्ट-नगरविणट्टः । भाव० ६६ ।

णगराति-नैवेद्य करोःस्तीति नगराणि । ठाणा० ८६ ।

णगा-पथ्यता । नि० चू० प्र० १६ आ ।

णगारमार्गे-अनगरमार्गः-उत्तगम्ययनेषु पञ्चविंशत्य- ।

मध्यमनम् । उत्त० ६ ।

णगार्ह-न्यगतिः-क्षत्रोपरिप्राजके तृतीयः । बीप० ६१ ।

णगार्हो-नगार्हः-द्रव्यव्युत्सर्गे गान्धारजनपदे परिमपुरनग-
रेधिपतिः, यः पुष्पिताम्रं दृष्ट्वा संबुद्धः सः । भाव० ७२० ।

णगमावे- । ज्ञाता० २२७ ।

णगमोघपरिमंडलं-न्यग्रोधपरिमण्डलं-न्यग्रोधवत् परिमण्डलं
यस्य यथा न्यग्रोध उपरिसम्पूर्णः प्रमाणोऽस्तु हीन-
स्तद्वत् यत्संस्थानं, नाभेऽपरि सम्पूर्णमस्तु त तथा, उपरि-
विस्तारबहुलमिति भावः, द्वितीयं संस्थानम् । जीवा०,
४२ ।

णगमोह-न्यग्रोधः, वृक्षविशेषः । प्रज्ञा० ३२ । भग० ८०३ ।
सम० १५२ ।

णगमोहमंडले-न्यग्रोधमण्डलं-विस्तारबहुल संस्थानम् ।
भाव० ३३७ ।

णज्जाविष-नसंयितव्य । जोष० १०८ ।

णज्जति-जायते । भाव० ३०० ।

णट्ट-गोत्रेण विरहितं णट्ट । नि० चू० टु० १ अ ।

नटा-नाटयितारः । नृत्यन्ति स्म नृत्ताः-नृतविधापिनः ।
जं० प्र० १२३ ।

णट्टमालए-नृत्तमालकः-खण्डप्रपाताधिपतिः । जं० प्र०
७४ ।

णट्टमालगे-नाट्यमालकः, नृत्तमालकः । जं० प्र० २५५ ।

णट्टमाला-नृत्तमालाः । जं० प्र० ६८ । एकोदशद्वये
वृक्षविशेषः । जीवा० १४५ ।

णट्टयाइत्तं-नसंकील्यम् । नृ० टु० २४७ आ ।

णट्टविही-नाट्यविधिः-नामाभ्यन्तरो मर्तनविधि । जीवा०
२४७ । नृत्यविधिः-नाट्यकरणप्रकारः । जं० प्र० २५६ ।

णट्टेहि-द्राविण्यप्राप्तपतिर्नरार्थे । उत्त० ३८६ ।

णट्टमतीते-चतुर्मानस्य विषयानिभ्रायवरत्नाम् । ज्ञाता०
२३० ।

णट्टसण्णे-नष्टमनो मनसो भ्रान्तत्वात् । ज्ञाता० २३० ।

णट्टमुतीते-नष्टयुतिर्बो-निर्दिष्टमन्त्राश्रये दिगादिविधेय-
नस्य वरणं अक्षयवत्त्वात् । ज्ञाता० २३० ।

णट्ट- । नि० चू० टु० १८ अ ।

णट्टवेत्तवं-वातरोऽनादि । नि० चू० द्वि० १०६ अ ।

गडा-गाढगाणि णट्ट वा । नि० चू० द्वि० ४३ आ ।

नि० चू० प्र० २८४ अ ।

णडेइ-वाधते । आ० २१८ ।

णत- । सम० ३७ ।

णतावगोज्जोआ- । नि० चू० ७ ।

णत्तामाणा-नक्त भागानि-चन्द्रय समयोगीनि । ठाणा० ३६८ ।

णत्ता-नत्ता-पुत्रपुत्र । ज० प्र० १४६ ।

णत्तिणो-गिलाणो । नि० चू० तृ० ८२ आ ।

णत्ती-नत्ति, आदेश । वृ० प्र० १६२ आ ।

णत्तुणिभस्ति-नत्त । दश० २२५ ।

णत्थ-न्यस्त-साध्वयमुपकल्पित, अद्देश्य वा । सूत्र० १०६ ।

णदिणित्तेज्जा-नदीतीरे नैवेद्यिकी । मर० ।

णदिमुह- । नि० चू० द्वि० ७८ अ ।

णदीत्ति- । ठाणा० ८६ ।

णदीमहो-नदीमह-नदीसत् उत्तम । जीवा० २८१ ।

णपुससधेयो-नतणकट्टमहासचयचिचिधिधणगोरजणियमणुव सतो तत्तलवखणा महाणगरट्टाहसमाणो । नि० चू० द्वि० ३१ अ ।

णपुसगधेय-नपुसकवेद-स्त्रीपुसोरप्यभिलाप । जीवा० १८ ।

णमसूरए- । सूर्य० २८७ ।

णमसेणो-नम सेन-उत्तसेनपुत्र । आ० ६४ ।

णमसाइ-नमस्यति-प्रणमति । ज० प्र० १५६ ।

णमसण-नमस्यन-प्रणमनम् । ज्ञाता० ४५ ।

णमसमाणो-नमस्यम्-प्रणमम् अभिमुख । ज्ञाता० १० ।

णमइ-नमति-प्रहोमवति । उत्त० ६५ ।

णमि-नमि-भ्रीरूपमस्वामि महासामन्तकच्छमुत् । ज० प्र० २५२ । आ० १५१ । नमि-परीपहोपसर्गादि-नममात् एकविंशतिसप्तो जिन । आ० ५०६ ।

णमिपव्वज्जा-नमिप्रव्वज्जा-उत्तराध्ययनेषु नवगमध्ययनम् । उत्त० ६ ।

णमुदए- । अम० ३७७ ।

णम्मोवकार-नमस्कार-नमस्करणम् 'णमो अरिहताण'

अयम् । दश० १८० । आ० ६८५ ।

णमोवकारसहिता-नमस्कारगहित । आ० ८३८ ।

णयगई-नयगति-यस्ययाना नैममादीना स्वस्वमतपोपण,

यदा यद्ययाना मर्वेषा परस्परसापेक्षाणा प्रमाणावाधित-

वस्तुव्यवस्थापन सा । प्रज्ञा० ३२६ ।

णयणवत्ता-नयनवा ता-लोचनाभिरामा परिणयनमर्तारो वा । प्रभ० ७० ।

णयमाला-एकोदकटोपे वृक्षविशेष । जीवा० १४५ ।

णयरमुत्तिथ-नगरमुत्ति । आ० ३७१ ।

णयरमयहरो-नगरमत्तर । आ० ४२६ ।

णयराद्याहिरिया-नगरीबाहिरिका । आ० ४२६ ।

णयचाइसुहमया-अंगमादिनतणया एक्केव्वते मत्तविधो तर्हि सभेदा आ दन्वपरुवणा दिट्ठिवाए वणत्ति । नि० चू० तृ० ६७ आ ।

णरकत्ता-नरका तामदीदेवीकूटम् । ज० प्र० ३८० ।

णरवाम-पुरुषवाम-मुप्रसारित । ज० प्र० २६ ।

णरवाहण- । नि० चू० प्र० २५७ आ ।

णरसोहृव्व-नरतिहृव्व । ज्ञाता० २१६ ।

णल-पवतविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।

णलगिरि-प्रद्योतनस्य हस्ति । नि० चू० प्र० ३४८ आ ।

णलदाम-नलदामा नुसुमपुरे कोलिक । दश० ५२ ।

णलिअगे-नलिनाङ्ग-चतुरसीत्या लक्षै पद्मै । अनु० १०० ।

णलिणग-नलिनाङ्ग-चतुरसीति पद्मशतसहस्राणि । जीवा० ३४५ ।

णलिणमात्ति- । ठाणा० ८६ ।

णलिण-नलिन-ईयव्वत् पद्मम् । राज० ८ । नलिन

चतुरसीतिनलिनान्गतसहस्राणि । जीवा० ३४५ ।

नलिन-चतुरसीत्या लक्षैनलिनान् । अनु० १०० ।

नलिनो विजय । ज० प्र० ३५७ । जलहृविशेष ।

प्रज्ञा० ३३ ।

णलिणकूड-नलिनकूट वक्षस्कारपर्वत । ज० प्र० ३४६ ।

नलिनकूट नाम वक्षस्कारपर्वत । ज० प्र० ३४६ ।

ठाणा० ३२६ ।

णलिणा-नलिना पुष्करिणी नाम । ज० प्र० ३३५ ।

ठाणा० ८० । ज० प्र० ३६० ।

पागदार- । ठाणा० २३० ।
 पागनत्तु-पागनत्ता वरुणनामा । भग० ३२० ।
 पागपटवत्ता- । ठाणा० ८० ।
 पागपटवत्ते- । ठाणा० ३२६ ।
 पागपुर-नगरविशेष । ज्ञाता० २५२ ।
 पागपुष्क-पागपुष्प नागकेसरकुसुमम् । ज० प्र० १८३ ।
 पागमट्टो-पागमट्ट -पागमट्टो पूर्वाढ्याधिपतिदेव । जीवा० ३७० ।
 पागमहामट्टो-पागमहामट्ट नागमट्टोपराढ्याधिपतिदेव । जीवा० ३७० ।
 पागमहावरो-पागमहावर नागसमुद्रेपराढ्याधिपतिदेव । जीवा० ३७० ।
 पागमरगो-पागर-पौर । आव० ४०६ ।
 पागट्टवत्ते- । सम० १५७ ।
 पागलया-लताविशेष । प्रज्ञा० ३२ । वल्लोविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
 पागधरो-पागधर-पागसमुद्रे पूर्वाढ्याधिपतिदेव । जीवा० ३७० ।
 पागवोही- । ठाणा० ४६८ ।
 पाडङ्गजो-नाटकीय-नाटकप्रतिबद्धपात्र । ज्ञाता० ४० । आव० ३५६ ।
 पाडगमिही-नाटकविधि अभिनयप्रबन्धप्रपञ्चनप्रकार । ज० प्र० २५६ ।
 पाडाड-नाग्रियते । आव० ३७४ ।
 पाण-ज्ञानम् । आव० ७६३ ।
 पाण-ज्ञान-श्रुतज्ञानम् । ठाणा० ६४ । ज्ञातम् । ठाणा० ३२७ ।
 पाणकुशील-कपायकुशीलोऽप्यथ नवर क्रीडादिना विषया विज्ञान प्रयुज्जानो ज्ञानकुशील । ठाणा० ३३७ ।
 पाणस्त-विशेषो । नि० चू० प्र० १३३ आ । वर्णादि कृते नानात्वम् । भग० ७४१ ।
 पाणनाणोपगए-ज्ञानज्ञानोपगत-ज्ञानमिह श्रुतज्ञान तेन ज्ञान-अवगम प्रक्रमाद् यथावत्क्रियाकालापस्य तेनोपगतो-मुक्त । उक्त० ४८७ ।
 पाणपसाय-पञ्चम पूर्वनाम । ठाणा० १६६ ।

पाणपुलात-ज्ञानपुलाक-पुलाकस्य प्रथमो भेद, ज्ञान-निस्सारत्व य उपैति स पुलाक । उक्त० २५६ ।
 स्तसितलमिलितादिभिरतिचारंज्ञानमाश्रित्यात्मान अमर्षं कुर्वन् ज्ञानपुलाक । ठाणा० ३३७ ।
 पाणमोहे-ज्ञान मोहयति आगच्छतीति ज्ञानमह-ज्ञान-वरणोदय । ठाणा० ६६ ।
 पाणसकिलेसे-ज्ञानस्य मङ्गलमर्थ-अविमुक्त्यमानता स ज्ञान मङ्गलस्य । ठाणा० ४८६ ।
 पाणविणए-ज्ञानविनयो-मर्यादविज्ञाननां ध्वजानमतिशब्द मानतद्दृष्टार्थभाषाविधिप्रवृत्त्याभ्यामरूप । भग० ६२४ ।
 पाणागरे-ज्ञानाचार-श्रुतज्ञानविषय कालाध्ययनविषय ध्यानादिरूपो व्यवहाराऽऽद्या । मम० १०८ ।
 पाणागरे-आचरणमाचार-पञ्चहारा ज्ञान-श्रुतज्ञान तद्विषय आचार वासादिरष्टविधो ज्ञानाचार । ठाणा० ६४ । आचरणमाचारो ज्ञानादिविषयाऽप्येवमर्थ । ज्ञाना-चार-कालादिरष्टधा । ठाणा० ३२६ ।
 पाणिदे-ज्ञाने-ज्ञानेन ज्ञानस्य ज्ञाने वा इन्द्र परमेश्वरो ज्ञानेन्द्र अतिप्रयवच्छ्रुतास्तन्तज्ञानवशाद्विधेयवस्तुवि-स्तार-नेवली वा । ठाणा० १०४ ।
 पाणिङ्गो-ज्ञानदि-विधिष्टभुतसम्पत् । ठाणा० १७३ ।
 पाणुपय-ज्ञानस्योपादानमुत्पत् ज्ञानोत्पत् । उक्त० ३२२ २८४, ३०६ ।
 पात-दृष्टा-त । नि० चू० प्र० २८५ आ । ज्ञान-ज्ञायते अस्मिन् सति दाष्टान्तिकोऽथ इति अधिकरण कप्रत्योपादानात् ज्ञात-आख्यानकरूप उपमानमात्र उप-मिति मात्रम् । ठाणा० २५४ ।
 पातर्ग-ज्ञातक-स्वजनम् । वृ० द्वि० १८८ आ ।
 पाता-समत्यो गीयत्यो वा । नि० चू० प्र० २२१ ।
 पाभी-लोकनाभि, मेरुनाम । ज० प्र० ३७५ । 'हृषम'-देवपिता । सम० १५० । नाभि-मध्य । आव० ४३७ । नाभि-चतुर्दश कुलकरनाम । ज० प्र० १३२ । सगडर-हाड्य अवड । दश० चू० १११ ।
 पाभोये-अनाभोग-विस्मृति । ठाणा० ४८४ ।
 पाभ-यथाभूताचनिरपेक्षमभिधानमात्र नाम । आचा० ६१ । नापपद-अ-युत्पन्नतरभेदाद् द्विधा । प्रभ० ११७ ।

णासकरण-णासारिसाटिरोगणासणव्य णासकरण । नि०
चू० द्वि० ८६ अ ।

णासिऊण-नट्टा । दश० ११ ।

णासिक्क-नामिक्य, पारिणामिकीमुद्धिष्टान्ते नगरम् ।
आव० ४३६ ।

णासो-नियत निश्चित वाऽऽमन-नामादिरचनात्मक क्षेपण
-यास-निक्षेप । उक्त० ७२ ।

णाह-नाथ-योगक्षेमकारि । ज्ञाता० १६७ ।

णाहुरा-मण्यका । नि० चू० तृ० ८ अ ।

णित-निगच्छत् । ओघ० ६० । नितो निर्गच्छन् । आव०

णिताण-निगच्छत् । नि० चू० प्र० १२० आ ।
२६५ ।

णिदण्णा-नि दन-आहमनैवात्मदोषपरिभावनम् । उक्त०
५७६ ।

णिदुय-निर्दुत निर्यात, मृतमिति । विपा० ५१ ।

णिद्व-निन्दु-स्त्रियमाणप्रजनिका स्त्री । आव० २०५ ।
निन्दू-मृतापत्यप्रसू । आव० ३६७ ।

णिध-निध एकस्त्रियकृषाविशेष । प्रज्ञा० ३१ ।

णिबोत्तिष्ठा-निष्ठशुद्धिना-निष्फल निर्बोनिता निम
जिज्ञता । ज्ञाता० १६१ ।

णिअसेइ-निवासयति-परिचापयति । ज० प्र० १६१ ।

णिअग-निजज्ञा-मातापितृभ्रात्रादयः । ज० प्र० २७० ।

णिअमो-निमम शौचादि । ज० प्र० ५२२ ।

णिअहलओ-निजक । दश० ११ ।

णिइति-निर्पान्ति-निगच्छति । प्रश्न० ११५ ।

णिइय-नैतिक-सार्थदिकमवस्थित मनुष्यपोषादिप्रमाणम् ।
प्रश्न० १५४ ।

णिउड्डरकुडिया-निवृत्त्युत्कटता । आव० २०६ ।

णिउण-निपुणम् । प्रश्न० ३६ । सुदुमो । नि० चू० तृ०
१३ अ ।

णिउत्तो-निपुण । आव० ८१८ ।

णिउर-वृक्षविशेष । ज्ञाता १६१ ।

णिओइओ-चोदितो । नि० चू० द्वि० ६१ अ ।

णिओमो-नियोगी-कृत्यवर । उक्त० ३०५ ।

णिओमे-नियोग-उपकरणम् । ज० प्र० ४०३ ।

णिओदण-भिवसकुरो । नि० चू० प्र० ३२८ अ ।

णिकट्टा-निकट्टा-कोशाद्विष्कृता असिपट्टि । ज्ञाता०
२३६ ।

णिकसो-सङ्गाव । उप० गा० ४१५ ।

णिकार्डय-निकाचितम् । उक्त० १७४ ।

णिकायकाय-निकायकाय-यज्ञोवनिकाय । दश० १३४ ।

णिक्ककड-निक्कवचा, निरावरणा । ज० प्र० २१ ।

निक्ककूटा-निक्कवचा निरावरणा । ज्ञोप० ११५ ।

णिवक्ता-निर्गत कास्ताराभिष्कान्तरस्तभिष्कमितार
या । ज्ञाता० ११८ ।

णिवक्क-सम्पत्ति विगतमल । ज्ञाता० ५३ ।

णिवक्कसिहसति- । नि० चू० प्र० १७२ अ ।

णिवक्कसाए- । सम० १५३ ।

णिवका-सारणो । नि० चू० प्र० ७२ अ । अन्नक-

वाइसजुताओ णिवका । नि० चू० द्वि० ७० अ ।

णिविक्क-निष्कृप-मम दुःखिताया अप्रतीकारात् । ज्ञाता०
१६७ ।

णिवतोडण-निष्कोटन-व-वनविशेष । प्रश्न० ५६ ।

णिवक्कोरण-मुहस अवणपण णिवक्कोरण । नि० चू० द्वि०
१२१ आ ।

णिवसमइ-निश्चिप्यते । दश० ५४ ।

णिवसमण-निष्क्रमणम् । आव० ५१४ । निष्फेडण ।
नि० चू० प्र० २५८ आ ।

णिवसमे-निष्कामेव-गच्छेत् । उक्त० ५६ ।

णिविखल-णाम गतिगाढाद्व्यपयति । नि० चू० प्र०
८३ आ ।

णिविखलचरणा-बोचरचर्यामभिग्रहविशेष । नि० चू०
तृ० १२ आ ।

णिविखलति-गोपयति । नि० चू० प्र० ८३ आ । पदे
मुचति । नि० चू० प्र० २१३ अ । गोपयति । नि० प्र०
८३ अ ।

णिवसुड-निष्कट वागम् । ज० प्र० २५५ । निष्कट-
कोषवतिभरतक्षेत्ररूपम् । ज० प्र० २१८ ।

णिवसुडाणि-निष्कटानि-अवान्तरक्षेत्ररूपरूपाणि । ज०
प्र० २१८ ।

निक्खेवगणिविखत्तं-निक्षेपकनिक्षिप्तम् । आब० ६७ ।
 निगमो-निगम-वणिग्जननिवास । प्रश्न० ५२ । निगम
 काराणक, वणिग् वा । ओप० १४ । निगम-प्रभूत-
 तरवणिग्धर्मावास । प्रज्ञा० ४७ ।
 निगमण-निगमन-प्रतिज्ञाहेत्वो पुनर्वचन निगमनम् ।
 दश० ६२ ।
 निगमा-निगम-कारणिका, वणिज । ज० प्र० ११० ।
 वणिग्विशेषा । वृ० द्वि० ४५ अ ।
 निगारिअ-निगारित-मारोक्तम् । ज० प्र० १११ ।
 निगिण-गग । नि० चू० द्वि० ३८ अ ।
 निगिणाड-मुन्नपरिधाना । आब० ३७१ ।
 निगिणिण-नाग्यम् । उत० २५० ।
 निगुजमाणी-विगुज्ज-ती-अव्यक्तसद्व कुर्वन्ती । ज्ञाता०
 १५८ ।
 निगुण-निगुण-निहतगुणम् । प्रश्न० ३६ ।
 निगुहिज्जा-अवगूह्येय-प्रच्छाद्येय । आब० ३५४ ।
 निगोय-निगोश-कुटुम्बानि । ज० प्र० १७१ ।
 निगया-लमणा । नि० चू० द्वि० ६८ अ ।
 निगम-वणिगा जस्य केवला वसति त निगम । नि०
 चू० प्र० २२६ अ ।
 निगमए-प्रस्थानम् । नि० चू० प्र० १५८ अ ।
 निगमरिणी-हृतप्रत्युपकारा । नि० चू० प्र० २६२ आ ।
 निगया-निगता-जे तव बोलीणा छेदादिपत्ता । नि० चू०
 वृ० १२२ अ ।
 निगिलिओ-निगिलित । आब० ३६५ ।
 निगुणा-निगुणा-उत्तरगुणविशला । ज० प्र० १७१ ।
 निगू-गुच्छाविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
 निगोहवरपायव-मगोपवरपायव । ज० प्र० १५० ।
 निगघरिस-वपय । नि० चू० प्र० २४२ आ ।
 निगघाए-निघान-वैक्रियाजनिप्रपात । प्रज्ञा० २६ ।
 निगघाएति-गात्रयति । नि० चू० प्र० ११७ आ ।
 निगघाओ-निघात-मगने व्यन्तरकृतो महाघ्वनि । प्रश्न०
 ५१ ।
 निगघायण-निघानन-विश्लेषणम् । ज० प्र० १५० ।
 निगिघण-निघुण-निर्दय । ज्ञाता० १६७ ।

निगघोसो-निघोष महाघ्वनि । ओप० ७३ । निघोप
 महाघ्वनि । प्रश्न० २० ।
 निच्चारिण्यसण-अ दिया रातो य परिहिज्जेइ । नि०
 चू० द्वि० १६२ अ ।
 निच्चालोए-अष्टाशतो महाग्रहे चतुष्पष्ठितम् । ठाणा०
 ७६ ।
 निच्चालोय-नित्यमालोको-दशन-दृश्यमानता यस्य तत्
 नित्यालोकम् । जीवा० ३६२ ।
 निच्छुड-परमार्ये । नि० चू० प्र० ६७ अ ।
 निच्छय-निश्रय-निर्णय निगतकर्मचयो निश्रय मोक्ष ।
 प्रश्न० २ । तत्त्वाना निर्णय । ज्ञाता० ७ ।
 निच्छुल्लेति-त्येव अवणेति महामणि प्रकाशयति । नि०
 चू० प्र० ११६ आ ।
 निच्छाणं-नि स्थान-स्थानवर्णितम् । विपा० ५७ ।
 निच्छुबमते-आदयोति-तुदति । आब० १०२ ।
 निच्छुहति-निस्पृशति । उत० २७७ ।
 निच्छुड-निष्कृष्यम् । दश० ३८ ।
 निशुभति-वाद्यति । नि० चू० प्र० ३०३ अ ।
 निजुता-नियुक्ता-स्थापिता । ज० प्र० २१२ ।
 निजुद-नियुदम् । उत० १६२ । सवसपिक्कवोवण
 निजुद । नि० चू० द्वि० ७१ अ ।
 निज्जतो-नीयमान । आब० ६३१ ।
 निज्जरापोगलो-निर्जरापुद्गल-अपगतस्पर्शभाव-पर-
 माणु । प्रज्ञा० ३०३ ।
 निज्जाण-नगर गाम वा जं ठिय त । नि० चू० प्र०
 २६५ अ । निघाण-अनावृत्तिकगमनम् । ओप० ८० ।
 निज्जनिघकेणाइ-नगरनिर्गमगृहाणि । भग० ६१७ ।
 निज्जागिया-रागादियाण निगमण ठाण । नि० चू०
 प्र० २६५ अ ।
 निज्जामिय-निर्यामि । उत० १३३ ।
 निज्जास-निर्यास रम । ज० प्र० १०० । निर्यास ।
 ओष० १०० ।
 निज्जाहि-निर्यासयति-निर्गमिष्यति । ठाणा० ४५६ ।
 निज्जिए-निजित अम्वलम् । ज० प्र० २७७ ।
 निज्जित-उपावितम् । नि० चू० द्वि० १०६ अ ।

गिज्जुत्ती-निर्मुक्ति निश्चयेन आदौ वा युक्ता अर्थास्तेषा-
युक्ति नियुक्तार्थ-व्याख्या वा । आब० ६७ ।

गिज्जुद्धा-कालावधौए जे ठप्पा कया ते गिज्जुद्धा । नि०
चू० प्र० १६६ अ । जे ठप्पा कया । नि० चू० वृ०
४५ आ ।

गिज्जुह-गवबलो । नि० चू० द्वि० ८४ अ । निर्गृहो
द्वारोपरितनपार्श्वविनिगतदार । ज० प्र० १०७ । गिज्जु-
हक-निर्गृहक-द्वारपार्श्वविनिगतदार ।

गिज्जुहिहो-परित्यज् । पिण्ड० १७६ ।

गिज्जुहिऊण-परित्यज्य । उक्त० ६६८ ।

गिज्जुकर-निज्जकर-गिरितटादुदकस्याथ पत्तनानि तान्येव
मदावस्थापीनि । ज० प्र० ६६ ।

गिज्जुभवणा-नि-आधिम्येन यानि प्राणिन प्राणास्तेषा
नियाता-निर्गृहता प्रयोजकत्व निर्वापना, प्राणवधस्याष्टा-
विशतितम पर्याय । प्रभ० ६ ।

गिद्धविय-निष्ठितम् । आब० ५५८ ।

गिद्धवेतित्ति-मारैज्जा । नि० चू० द्वि० १३३ आ ।

गिद्धाण-गिण्फत्ती । नि० चू० प्र० ३३ आ । ज सम्ब-
गुणोपवेय्य सम्ब समरसमिय त । दश० १२२ ।

गिद्धाणकहा-निष्ठानकया शतपञ्चशतरूपका, निष्ठान यावत्
क्षनसहस्रमिति, भक्तकथायाश्चतुर्भेद । आब० ५८१ ।

गिद्धावेति-व्यापादयति । नि० चू० प्र० १०३ अ ।

गिद्धिए-निष्ठितोऽपनेतव्यद्रव्यापनयनमाश्रित्य निष्ठा गत
विनिष्टप्रत्यक्षप्रमाजितकोट्यागारवत् । ज० प्र० ६६ ।

गिद्धियं-परिमत्तण । दश० चू० ११२ आ ।

गिद्धिया-कालगता । नि० चू० प्र० २०७ आ ।

गिट्टुर- । नि० चू० प्र० २६६ आ ।

गिट्टुहति-निष्ठोवति । उक्त० ३५६ ।

गिट्टुगालति- । नि० चू० प्र० २२० आ ।

गिणाए-निनाद-प्रतिशब्द । ओप० ७३ । निनाद-
प्रतिध्वनि । ज० प्र० १६२ ।

गिण्ण-महा । नि० चू० द्वि० १२६ अ ।

गिण्णओ-निनय-निबचनम् । वृ० वृ० १२५ अ ।

गिण्णय-निनय । आब० ६७ ।

गिण्णाइ-देगी) अधोगच्छति । उक्त० २८३ ।

गिण्हए-

। नि० चू० प्र० २६० आ ।

गिण्हवो-जो पुच्छिओ मतो सम्बहा अवलवइ । दश०
चू० १२४ ।

गितव-नितम्ब-कटक । ज० प्र० २५२ ।

गितावादी-नियत-नित्य वस्तु वदति य स । ठाणा०
४२५ ।

गितितो-गिण्णमवत्याणातो गितितो । नि० चू० द्वि०
६१ आ । एते सयारगादि दन्वे कालदुगातीत अपरि-
हरतो । नि० चू० प्र० १४३ अ ।

गितिय-धुव, आसत । नि० चू० प्र० १४२ अ । गिचव-
णिमत । नि० चू० द्वि० ६० आ ।

गितियादि-नित्यवासादि । ओष० ५६ ।

गित्यवक-अनवसरज अनुरक्ता या ममाकाण्डे एव त्यागा-
दित्यद्वयम् । जाता० १६७ ।

गित्थरहल्लेज्ज-फोडण । नि० चू० वृ० ५७ अ ।

गित्थरिज-पार प्राप्नुम् । महाप० ।

गित्थरिहिह- । जाता० २४० ।

गित्थारणा-निस्तारणा-तत्पारप्रापणा । ज० प्र० २३७ ।

गिदाणा-मवान्तरीया धर्मोत्साहपराकृता प्रार्थनाविशेषा-
दुत्तम्भवोप्यादिकला नवभेदा । दसा० ।

गिदाहो-निदाध एकादश भासनाम । सूर्य० १५३ ।

गिदोच्च-निर्भयम् । नि० चू० वृ० ७१ अ ।

गिद्दा-निद्रा-सुखप्रतिबोधलक्षणा । भग० २१८ ।

गिट्ठारो-निर्भर । आब० ८५५ ।

गिट्ठज्ज-पुंव पडिहारितो दत्तो इदाणि गिट्ठज्ज देहिति ।
नि० चू० प्र० १७७ आ ।

गिट्ठ-स्निग्ध-मनोहरम् । जीवा० २६७ । स्निग्ध-
स्नेहलम् । जीवा० २६६ ।

गिट्ठधस-अत्यन्तमहिमामुष्मिकापायसङ्काविकल अत्यत
अनुवाचनिपेक्षो वा परिणामोऽप्यवसायो वा । उक्त०
६५६ ।

गिट्ठमा-पासत्वा । नि० चू० प्र० ७६ आ ।

गिट्ठवधणपरिणामे-स्निग्धवधनपरिणाम स्निग्धस्य सतो
वधनपरिणाम । प्रज्ञा० २८८ ।

गिट्ठमण-निर्धमनम् । आब० ६४ ।

निद्धमहुरणियायविणीयववहारा-भृतगुडसद्वसतिविनया-
दिजातपस्यवहारा । अ० प्र० २५३ ।
निद्धम्मो-निर्गतो धर्माद्-भृतचारित्रलक्षणादिति निर्धर्म ।
प्रभ० ५ ।
निद्धा-स्तिग्धा । अ० २६२ ।
निद्धाद्वय-निर्गम्य । अ० २१६ ।
निद्धाद्वसति-निर्द्धाविष्यन्ति दीप्या गत्या निर्गमिष्यन्ति ।
अ० प्र० १७१ । निर्गमिष्यन्ति । अ० प्र० १७६ ।
निद्धुणो-निर्धुनोति-नितरामयनयति । उक्त० १८५ ।
निद्धो-स्तिग्ध स्वस्मिन् रूपेऽयं मुकुट । जीवा १८७ ।
निधन-निधन-ययवसानम् । प्रभ० ५ ।
निधामए-निधयेन नामयेत् निर्नामयेत्-अपनयेत् । सूत्र०
२३७ ।
निधुरो-नन्दीवृक्ष । आचा० ३४८ ।
निःका-कलकुविकला कद्दमरहिता वा । अ० प्र० २१ ।
निर्पको-निष्पङ्क-आर्द्रमलरहित अकलकु वा । औप०
११५ ।
निष्पच्चवत्तानपोसहोववासा-निष्प्रयास्वानपीयधोप-
वासा-असत्पौष्यादितियमा अविद्यमानाष्टम्यादिपर्वोपवा-
साच्चेत्यर्थ । अ० प्र० १७१ ।
निष्पडिकम्मया-प्रशस्तयोगसद्ग्रहायैव निष्प्रतिकर्मदारी
रता सेवनीया, योगसद्ग्रहे पट्टो योग । अ० ६६३ ।
निष्पिवासो-निर्गत पिपासाया ऋष्य प्रति स्नेहस्वाया
इति निष्पिवास । प्रभ० ५ ।
निष्पडि-नि सरति । दश० ६१ ।
निष्पाव-ओपधिविशेष । प्रभा० ३३ । निष्पावा-वह्ना ।
अ० प्र० १२४ । वह्ना । नि० पू० प्र० १४४ आ । नि०
पू० द्वि० १२० अ ।
निष्पडि-नि सरति । अ० ६६ ।
निष्पिडिओ-निष्पावित । अ० ४२६ ।
निष्पिडिता-निर्गता । अ० ३५० ।
निष्पिडिया-निर्गता । दश० ६८ ।
निष्पेडओ-निष्पेड स्थान स्वातन्त्र्य वा । अ० ५१५ ।
निष्पेडिय-निष्पावित भूमौ पातितम् । अ० ३६६ ।
निष्पेडो-निर्गम । अ० ३५५ ।

निद्धधो-निर्वन्ध । अ० ५६५ ।
निब्बुडो-निमग्न । अ० १८२ ।
निम्भरा-मत्ता । नि० पू० द्वि० २२ आ ।
निमग्नजला-निमग्न जल यस्या सा निमग्नजला ।
अ० प्र० २३० ।
निमित्त-निमित्त-अङ्गस्फुरितादि । प्रभ० ४० । निमित्त
अनागतार्थपरिज्ञानहेतुर्गुण्य । औप० १४ ।
निमित्त-नैमित्तिक । अ० ५६० ।
निम्मसा-निर्पासा । ज्ञाता० ३३ ।
निम्मसा-निर्गता-आगन्तुकमलरहिता । अ० प्र० २१ ।
फुला । नि० पू० तु० १०३ आ । अमिला । नि० पू०
प्र० २५५ अ ।
निम्मसो-निर्मल-कठिनमलरहित । औप० ११५ ।
निम्माया-निष्पाता-निपुणा । अ० ६७४ ।
निम्मिय-न्यस्त । ज्ञाता० १४ ।
निम्मेरा-निमयादा-अविद्यमानकुनादिमर्पादा । अ० प्र०
१७१ ।
निम्मोअण-सठवण । नि० पू० प्र० १२३ अ ।
नियठ-निर्गतो ग्रन्थात्-मोहनीयकर्मव्यादिति निर्गन्ध ।
अ० ८६० । अस्मिन्तरवाहिरगमनिगतो । उक्त० २५७ ।
नियसेड-नियस्ते-परिघटे । जीवा० २५३ ।
नियइयाओ-नैयतिवय-नियता न तु निप्रमृतय इति
पञ्चैवेत्यर्थ । भग० ४४ ।
नियए-नियत एकस्वरूपत्वात् । भग० ११६ ।
नियगो-निजक । उक्त० २२६ । निजक-गोपीय ।
औप० ८६ ।
नियच्छति-नियच्छति निश्चयेन यच्छति-अवतरति-पुज्यते
। सूत्र० ३५ । गच्छति-प्राप्नोति । वृ० तु० ७६ आ ।
नियट्टियायो-क्षपकथेभ्यन्तर्गत शीणदर्शनसप्तको जीव-
आयो निवृत्तिबादर, भूतग्रामस्थाष्टम गुणस्थानम् । अ०
६५० ।
नियडि-निकृति-वक्ष्यता कुटुम्बादिवरणेन दम्भप्रधान-
वर्णिक्योत्रीयसाध्व्यकारेण परवचनार्थं गतसंज्ञाना-
मिवावस्थानम् । सूत्र० ३२६ । परस्य व्यञ्जकत्वेन अधिका
वायिक्या नियडी । नि० पू० प्र० २८६ आ ।

नियमपत्र-नियमप्रकल्प-कायोत्सर्ग । वृ० द्वि० १३०
आ ।

नियमसा-नियमेन-अवश्यभावेन । उत्त० ६५१, ५३५,
५४४ ।

नियमसो-नियमश-नियमात् । उत्त० ७६ ।

नियमारविश्रब्धो-संवत्सरार्थो जो रक्षति सो नियमा-
रविश्रब्धो । नि० चू० प्र० १६५ अ ।

नियमो-निगम-वर्णनप्रधानस्यानम् । प्रश्न० ६६ ।
नियम-पिण्डविशुद्ध्यादि उत्तरमुण । इत्याद्यभिग्रह ।
प्रश्न० १३२ । अवश्यम्भावी । प्रश्न० १३३ ।

नियमिच्छी-नियतवृत्ति । अ० द्वि० ३६१ अ ।

नियया-सदैव स्वस्वरूपा । ज० प्र० २७ ।

नियोग-निग्रह-स्वजन । नि० चू० प्र० १४० आ ।
नियोग-मोक्षमात्र सत्सयमो वा । सूत्र० २६६ । सयमो
विमोक्षो वा । सूत्र० ३०२ ।

नियोगमरतो-ऋद्धिभोगादिभार्यानां निदानं सत्पूर्वकं मरण
निदानमरणम् । टाणा० ६३ ।

नियोग-नियोग-आज्ञा । अ० प्र० १६६ ।

निरगणो-निरञ्जित-कीर्त्याम्बा राजमहल । उत्त० १६३ ।

निरस्तारता-निरस्तारभूमिस्थिता । वृ० द्वि० २२३ आ ।

निरर्द्ध-निरति देवान्माया नामान्तरम् । ज० प्र० ४६२ ।

निरङ्किय-निराकृता-अपास्ता । उत्त० ३१६ ।

निरणुगाहकसिण-छन्मासिए पट्टविए पचमासा चउवीस
च दिवसा वृद्धा, ताहे अण्ण छन्मासिय आवणो ताहे त
वहति पुर्विस्सि छट्ठिणा जो सो । नि० चू० प्र० १३५ आ ।

निरति-निवृत्ति । वृ० द्वि० १४४ आ ।

निरभिगहो-दक्षसज्जगो । नि० चू० प्र० १२० अ ।

निरयपट्टिरुविद्या-निरयप्रतिरुषिका नरकस्थो । जाता०
६२ ।

निरयविभक्ति-सूत्रकृताङ्गस्य पञ्चममध्यपत्रम् । उत्त० ६१४ ।

निरवच्छो-निरपत्य-सिन्धुमणरहित । आव० २४० ।

निरवलावे-निरपलाप-प्राचार्यस्यापरिधावित्वम् । प्रश्न०
१४६ ।

निरवेष्टो-निरपेक्ष । आव० ८२० ।

निरालए-निरालय-अक्षतिप्रतिबन्धवन्त्य, यथोचित सतत-

विहारित्वात् । ज० प्र० १४६ ।

निरालोअ-निरालोका-निरस्तप्रकाशा निरस्तदृष्टिप्रसरा
वा । ज० प्र० १६७ ।

निरुभिऊण-निरुष्य । महाप० ।

निरुच्चारो-निरुच्चार-निरुद्धपुरोपोत्सग, अविद्यमान-
सञ्चरण नष्टवचनोच्चारणो वा । प्रश्न० ५७ । प्राकार-
स्योर्ध्वं जनप्रवेशनिर्गमवर्जित । उच्चार-पुरीष तद्विसर्गार्थं
यजनानां बहिर्निगमनं तदपि स । जाता० १४६ ।

निरुद्धपरिणामो-वस्तु स्थितिं वरिषाणि परिणामस्त
सपुण्याणि । नि० चू० तृ० ८४ अ ।

निरुद्धा-निरुद्धा । आव० ३४५ । निरुद्धा मूर्छिता निरुद्ध
चेष्टा । उत्त० १६० ।

निरुक्किट्ट-निरुक्किट्ट-व्याधिता प्राक् साम्प्रत वाऽ
नभिभूत । ज० प्र० ६० ।

निरुद्धवा-निरुद्धवा-अविद्यमानराजादिकृतोपद्रवा ।
ओष० २ ।

निरुद्धमा-निगम्या उचया अल्प अस्यां हृष्टान्ताभाव । नि०
चू० द्वि० १४६ आ ।

निरुद्धत-ण अञ्जणसञ्जणोवलित्त पा वा अग्निविद्ध
मूसगल्लिय वा । नि० चू० प्र० १३८ आ ।

निरुद्धह-निरुद्धह-स्फोटादिदोषविरहित । जाता० ६७ ।

निरुक्क-निरुक्क-अन्तहित । जाता० १५३ ।

निरुक्का-निलोभा । आव० ६० ।

निरुक्क-निरुक्क-अत्यन्तसमृद्धात्-मयतागतवासाप्रलेपाप
हारादपनीतया-मलेपकोट्टागरवत् । ज० प्र० ६९ ।

निरुक्क-रजक । आव० ५६२ । रयगो । नि० चू०
तृ० १२६ आ ।

निरुक्क-निगम्य । नि० चू० प्र० २२२ अ ।

निरुक्क-वैति-वैति । नि० चू० प्र० २११ अ ।

निरुक्क-निष्पद्यते । मर० ।

निरुक्क-स्वपिठि । ओष० ८४ ।

निरुक्क-प्रवलीकयति-पश्यति । आव० ६८८ ।

निरुक्क-निवन्ना-सुप्ता । जाता० १२६ ।

निरुक्क-निपात-निपातम् । दश० ६४ ।

निरुक्क-निपात-पतनम् । जाता० २६ ।

निघायगंभीरा-निघाता-वायोरप्रवेशात् किल महद् गृह
निघात प्रायो न भवति तत आह निघातगंभीरा, निघाता
सती गंभीरा निघातगंभीरा, निघाता सती विद्याला
इत्यर्थः । राज० ५८ ।

निघायग- । भग० ८०३ ।

निघारण-नितरा वायंते- निघिष्यतेऽनेन शीतवातादीति
निघारण तोषादि । वज्रादि वा । उक्त० ८८ ।

निघारितो-निघारयन्तम् । उक्त० ३०५ ।

निघिज्जए-धेते । उक्त० ५५१ ।

निघिज्जण-निघिज्जनम् । भाव० ५०६ ।

निघिटो-परिणीतो । नि० पू० प्र० १४५ अ ।

निघिण्णो-निघिण्ण-निघिट् । उक्त० २२४ ।

निघुञ्जमाणि-अक्षादीना नीयमाना । भावा० ४१३ ।

निघुञ्जिता-निर्वेष्टप-हापयित्वा । सूर्य० १२ ।

निघुञ्जेशो-निर्वेष्टयत्-हापयत् । सूर्य० १२, ३८ ।

निघेएत्ति-समर्पयति । नि० पू० प्र० ३३२ अ ।

निघेदन-आख्यानम् । नि० पू० प्र० ७३ आ ।

निघेदे-निघेदयित्वा । भोम० ५७ ।

निघेसण-महापरस्त परिवारपरा निघेसण । नि० पू०
प्र० १८७ अ । आसमतावसा समादि सत्यद्वय । नि०
पू० प्र० २२६ अ । नि० पू० द्वि० १२७ आ । गृहम् ।
नि० पू० तु० ७३ अ ।

निघयवसा-गिहज्जा । नि० पू० तु० १७ अ ।

निघयण-निघण छिद्रप्रणम्यादिदोषरहित । ज० प्र० २४१ ।

निघयणा- । नि० पू० प्र० १२१ अ ।

निघयत्तणाहिकरणिमा-यच्छादितस्तथोनिर्वर्तनं सा निर्व-
त्तनाधिकरणिमी । ठाणा० ४१ ।

निघयया-निर्वता महाप्रतापुप्रतविश्ला । ज० प्र० १७१ ।

निघययितियं-उद्गृहेण । नि० पू० तु० ६० अ ।

निघयहणा-निर्वहणा-मधुवरम् । वृ० तु० २४ आ ।

निघयहति-विपत्तीभवति । नि० पू० प्र० ८ अ ।

निघययाइम-निघयण-सपुतदेहस निघययाइम नि०
पू० द्वि० ५३ अ । निघययातिम-स्यापातिमातिगंत
स्वामाधिकम् । सूर्य० २६६ ।

निघयाण-पनपातिमं चतुष्टयवेण वषमगनावाति ।

सून० १६८ । सम० १५४ ।

निघ्वाय-निर्वति-निघ्वायति । ज्ञाता० ४१ ।

निघ्वाव-निर्वापक्या-दशपञ्चरूप्या इयञ्च व्यञ्जनभेदा-

दिरिति प्रशस्तन द्वेषण वा । भक्तकपाया द्वितीयो भेद ।

आव० ५८१ । नि० पू० प्र० ३३ आ ।

निघ्वावकहा-मवापक्याभेदा व्यञ्जनभेदा वेति निर्वा-
पक्या । ठाणा० २०६ ।

निघ्विट्ट-निघ्विट्ट ससेवम् । दश० १८१ ।

निघ्विट्टकप्पट्टितो-निघ्विट्टा-आसेवितविवक्षितचारित्रा
अनुपहारिका इत्यर्थः, तरकस्यस्यदित्यंथा प्रतिदिनमाया-
ममात्र तपो भिदा तपेवेति । ठाणा० १९७ ।

निघ्विण्णकाममोगो-निघ्विण्णकाममोग । भाव० ५१२ ।

निघ्विण्णो-निघ्विण्ण । भाव० ३४३ ।

निघ्विण्णवरा-निघ्विण्णा वरा परिणेतारी यस्या सा
निघ्विण्णवरा । ज्ञाता० २५० ।

निघ्वियत्ति-निघ्वित्वि-निर्वतचुतादिघ्वितिक । भोप०
४० ।

निघ्विसमो-निघ्विय । भाव० ५२ ।

निघ्विसत्ताणि-निघ्वियपीठो । भाव० ३५१ ।

निघ्विसत्ति-प्रविति । नि० पू० प्र० २६४ आ ।

निघ्विसमाणो-पश्चित्त महतो । नि० पू० तु० १३६
अ ।

निघ्विस्सो-असतमवलो । नि० पू० द्वि० १४० अ ।

निघ्व्यूड-निघ्वुतिहेतुत्वात् । निघ्वुति-शीतमोहावस्थेति ।

सून० १६७ । निघ्वुति-निर्वाण-मवलमममापगमनेन
स्वस्वरूपलोमत परम स्वास्थ्य तदनु सप्यदर्शनाद्यदि
वारण कार्योपचारात् निघ्वुति । प्रज्ञा० ४ ।

निघ्व्यूडो-निघ्वुडि कुदेरमाव । ज० प्र० ५३७ ।

निघ्व्यूतो-निघ्वुति-मधुरायां पर्वतरासा गुणा । भाव०
३५४ ।

निघ्व्यूतो-निघ्वुत-मुनिपदधोमधिरु । वृ० तु० २३१
अ ।

निघ्व्यूया-निघ्वुता-स्वस्थोभूतेन्द्रिया । वृ० द्वि० २१७ अ ।

निघ्वेदेइ-निघ्वेष्टयति-मुञ्चति । सूर्य० ४६ ।

निघेदेउ-उत्तर दागुम् । भाव० ७०६ ।

गिऱसत-निशान्त-अवधारितम् । सूत्र० १४४ ।

गिऱसत-गिरय । नि० चू० प्र० २०८ आ ।

गिऱसते-नितरा-अतिशयेन घात-उपशमवान् अन्त
क्रोधपरिहारेण बहिः प्रशान्ताकारतया निशात । उत्त०
४६ ।

गिऱसतपडिगिऱसत-निशान्तप्रतिनिशान्ते-अत्यत अमणा
द्विरते निशान्तेषु वा गृहेषु प्रतिनिशान्ते-विश्रान्ते-
निलीने-अत्यतजनसञ्चारविरह इत्यर्थ । ज्ञाता० ६८ ।

गिऱसग-परिट्ठावगिऱसमितो । नि० चू० प्र० ३१ अ ।

गिऱसङ्गकरण- । नि० चू० प्र० २३७ आ ।

गिऱसज्जण-जघा । नि० चू० प्र० १५५ आ ।

गिऱसज्जा-निपद्या-समपुतोपवेशनादिका । प्रभ० १०७ ।

गिऱसट्ट-जवत्त । नि० चू० प्र० २४६ आ, २६१ अ ।

ज गिरेण्ज दिण्ण त गिऱसट्ट । नि० चू० द्वि० १०५
आ ।

गिऱसट्टतेण-अनकतिमा वेत्ता अवहरति । नि० चू० तु०
१६ आ ।

गिऱसट्टा-जरा । नि० चू० प्र० २४५ आ । निमृष्टा
निलज्जा । वृ० द्वि० १७६ आ ।

गिऱसते-निपथ-वृषभ । ज० प्र० ३०८ । यादवविशेष ।

ज्ञाता० २०३ । निपथ वयधरपवत् । ज० प्र० ३०८ ।

गिऱसण्णो-निपण्ण-उपविष्ट । ओष० २२ ।

गिऱसम्म-निशम्य-हृदये परिणम्य । जीवा० २४३ ।

गिऱसह-निपथ-उत्तरकुरो प्रथमद्रव्यात् । ज० प्र० ३५५
३०४ । नितरा सहते स्कन्धे पृष्ठे वा समारोपित
भारमिति निपथो-वृषभ, तत्स्थानसंस्थितानि-वृषभ
संस्थितानि निपथाश्चात्र देवाधिपत्य परिपालयति,
तेन निपथाकारकृतयोगानिपथदेवयोगादौ निपथ ।
ज० प्र० ३१० ।

गिऱसहकुडे-निपथकूट-न दनवनकूटनाम । ज० प्र० ३६७ ।
निपथवयधराधिपवासकूटम् । ज० प्र० ३०८ ।

गिऱसा-निरोध नित्यायकारत्वात् निद्या-नकश्रुति । सूत्र०
४०१ ।

गिऱसामो-निपाद-ब्राह्मणन श्रद्धया ज्ञात । उत्त० १८२ ।

गिऱसाते-निपीदन्ति स्वरा यस्मिन् स निषाद । ठाणा०

३६३ ।

गिऱसामिअ-निशम्य-आकर्ष्य तत्राक्षिप्तचित्ततपेतिभाव ।
उत्त० ४३४ ।

गिऱसासमणो-निश्वसतोव अधोगमनसाधन्यत् तदगत
जननिश्वाससाधन्यद्वि निश्चसती । ज्ञाता० १५८ ।

गिऱसिट्ट-निपघन-निपघम् । वृ० तु० २२३ आ ।
निमृष्टम् । आव० ३६७ । अनुज्ञातम् । पिण्ड० ११३ ।

गिऱसिमत्त- । नि० चू० प्र० ६१ आ ।

गिऱसिरणा-परिट्ठावगिऱसा । नि० चू० प्र० ८७ आ ।

गिऱसिरामो-प्रयच्छाम । आवा० ३५० ।

गिऱसिरिय-निमृग्य-वातयित्वा । सूत्र० ३१४ ।

गिऱसोयण-उपविसण । नि० चू० प्र० ६० अ ।

गिऱसोयति-निपीदति-उपविशति । जीवा० २०१ ।

गिऱसोयन्व-निपीदित-य-उपवेष्टव्य सदशकभूमिप्रमार्ज
नादिन्यायेनेत्यर्थ । ज्ञाता० ६१ ।

गिऱसोह-अप्रकासम् । नि० चू० प्र० २३ अ १८७ अ ।

गिऱसोहाति-छेदयुक्त । नि० चू० तु० ३० आ ।

गिऱसोहिया-उमणट्टण गिमित्त गिऱसोहिया । नि० चू०
प्र० २२३ अ । शेषाधिकी-निपीदनस्यानम् । जीवा०
२०५ । निपदनस्यानम् । ज० प्र० ५१ ।

गिऱसुठते-आक्षेभवत्तु । नि० चू० प्र० ३५४ आ ।

गिऱसेगो-शुक्लपुद्गलाहरणलक्षण ओज । वृ० तु० १०४
अ ।

गिऱसेज्जणा-पुत्ता । नि० चू० प्र० २४७ अ ।

गिऱसेज्जा-निपघा । आव० २२७ । निपघा क्षीमि-कृता
माया क्षीय सती वा । सूत्र० ११० । निपघा-प्रणिपत्य
पूज्य (गीतमस्य तिस्रु अनियता क्षेपाणा । आव० चू०)
एणा निऱज्जाए एक्कारस अथा बोद्धहि । बोद्ध-
पूर्वाणि न० चू०)

गिऱसञ्चार-द्वारापद्वारं अनप्रवेशनिगमवर्जित । ज्ञाता०
१४६ ।

गिऱससो-गुहा-निश्रुत, निष्क्रान्तो वा क्षताया
क्षापामा इति । प्रभ० १ । मृषस-निस्तुतो जीवान्
विहिंसन् भनायि न मन्त्रुते, निशसो वा परमक्षता रहित ।
उत्त० ६५६ ।

निस्सरणं-प्रस्वितम् । वृ० द्वि० १५८ अ ।
 निस्सरणपदी-नि सरणेन-गच्छादेर्निर्गमेन नन्दति यो
 नः-दर्शयत्यस्य स । टाणा० २१७ ।
 निस्साकरउ-ओ किञ्चि अववाहपद लमिता मुगल
 पवित्रवद् । नि० चू० तृ० १४६ अ ।
 निस्साणं-आलवण । नि० चू० प्र० १०२ अ ।
 निस्सारो-निस्सार । आव० ३५३ ।
 निस्सासन्निरुमण-नि श्वाय निरुणद्धि-नासिका दृढ
 गृह्णाति नि श्वासनरोघाशम् । ओष० ८४ ।
 निस्सोला-निदशीला-गताचार । ज० प्र० १७१ ।
 निस्सेस-नि श्रयसो-भोक्ष । उक्त० ३०५ । नि भेयस-
 निभ्रितकल्याण । राज० १०२ ।
 निहृए-निहत-अपहृतसर्वसमृद्धि । ज० प्र० २७७ ।
 निहृट्ट-निहृत्य-निवेद्य । ज० प्र० १८७ ।
 निहृणाहि-निजहि । आव० ३६६ ।
 निहृणिऊण-निहाय । दश० ५६ ।
 निहृया-निवसाया । नि० चू० तृ० ७२ अ ।
 निहरति-निहरति-अपनयति उद्धरति । सूत्र० ३१३ ।
 निहा-गोहमाणादि । दश० चू० ३३ अ ।
 निहाणपउत्त-निधानप्रयुक्तम् । आव० ३५७ ।
 निहाय-निधाय-परिश्यज्य । सूत्र० २४० ४१० ।
 निहालेयव्य-निभालयितव्य । उक्त० ५१ ।
 निहिअ-निहित-उत्त । ज० प्र० २४३ ।
 निहिणित्त-निहितम् । उक्त० २२१ ।
 निहित-पक्षिण । नि० चू० तृ० ८२ अ ।
 निहिरवयो-निहिरव्य-अमार । ओष० १८८ ।
 निहृए-निभृत-अनुयुक्त । सूत्र० १७३ ।
 निहृओ-प्रसाप्तवृत्ति । ओष० ४८ ।
 निहृय-उपसन्ति । प्रभ० ४३ ।
 निहृया-परपरिणिदिष्टम् ज सत्या अक्षयि ते निहृया ।
 नि० चू० तृ० ६ अ ।
 निहे-निहा-माया । सूत्र० १७३ ।
 निहोदया-निवारणम् । व्य० प्र० २५३ ।
 नीअनुवार-नीचद्वार-नीचनिर्गमप्रवेग । दश० १६७ ।
 नीइ-निर्गच्छति । भाष० ११६ । निरेति-निर्गच्छति ।

आव० ११२ । निस्सरति । आव० १०२ ।
 नीइआ-गुल्मविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
 नीणवेत्ति-प्रापयन्ति । वृ० द्वि० १४२ अ ।
 नीणाविता-आनायिता । आव० ३५७ ।
 नीणावितो-निष्काशित-दायित । उक्त० १६८ । निष्का-
 शित । आव० ३१८ ।
 नीणाविय-अपनायित । आव० ४३४ ।
 नीणिओ-नीत । आव० २०४ ।
 नीणितो-निष्कृद्धो-वाहितेत्यर्थः । नि० चू० प्र० ३१
 अ ।
 नीणियं-निष्काशितम् । आव० ४०६ । आनीतम् ।
 उक्त० १५६ ।
 नीणिआ-चतुरिन्द्रियजन्तुविशेषा । प्रज्ञा० ४२ ।
 नीण्ड-निष्काशयति । उक्त० ४१५ ।
 नीणऊण-निष्काशय । उक्त० ११८ ।
 नीणैत्ति-निष्काशयति । आव० २६७ ।
 नीणेतु-निर्गमितम् । आव० ३४८ ।
 नीणैहि-अपनय । आव० २२६ ।
 नीता-नेत्रा-स्वस्थान प्रापिता । ज्ञाता० २२१ ।
 नीति-णिगच्छति । नि० चू० प्र० ३४ अ ।
 नीतो-नीति निर्गमप्रवेयरूपा । आव० ३४६ ।
 नीध-निर्गच्छत । आव० १६१ ।
 नीमे-नीप, वृक्षविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
 नीरए-नीरजा निर्गतंरज कल्पसूक्ष्मवाताप्रोपवृष्टपान्य-
 रज कोष्ठवायवत् । ज० प्र० १६६ ।
 नीरते- । टाणा० ३५७ ।
 नील-नील, मरकतवर्णि । ज० प्र० ११३ ।
 नीलवतद्दहे-उत्तरपुरुषु नीलवद्दहो नामद्दह । ज०
 प्र० ३२६ ।
 नीलवते-नीलवान् दिग्दक्षिणवृत् द्वितीय । ज० प्र० ३६० ।
 जम्बूद्वीप द्वीपे नीलवन्नाम्ना द्वितीय दक्षिणपर्यन्त । ज०
 प्र० ३७३ ।
 नीतो-पुरुषविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
 नीतोमुलिया-नीतोमुलिका-नीतोमुट्टिया । ज० प्र० ३३ ।
 नीतोमेए-नीभीभेदो-नीभीच्छेद । ज० प्र० ३३ ।

पौले-अष्टासीतो महाग्रहे पञ्चविंशतितम । ठाणा० ७६ ।
नीलवद्वृट्-नीलवद्वृट्काराधिपकूटम् । ज० प्र० ३७७ ।
पौलोभासे-अष्टासीतो महाग्रहे पञ्चविंशतितम । ठाणा०
७६ ।

पौयातय-वनस्पतिविशेष । अग० ८०३ ।
पौवट्टमाणो-निवर्त्तमान । उत० १३६ ।
पौवारि-निवार-सूकरादीनां पशूनां वध्यस्थानप्रवेक्षनसूतो-
भक्ष्यविशेष । सूत्र० २५८ । निवार-भक्ष्यविशेष ।
सूत्र० ११४ ।
पौसक-निगडू-अविद्यमानसन्देहम् । अग० ५४ ।
पौसट्ट-निगुट्ट-प्रकाशम् । वृ० वृ० १२६ आ । निगुट्ट-
नारकैविमुक्त आत्यन्तिको वा । प्रभ० २० । निगुट्टभरम् ।
उप० मा० ३५६ ।

पौसन्द-निष्पन्द । प्रज्ञा० ६ ।
पौसरङ्ग-नि सरति । दश० ६१ ।
पौसवमाणो-निभयवद्-यस्मात्सामायायिक प्रतिपद्यते तदा-
वरण कर्मनिर्जयत् । आव० ३४० ।
पौसहो-निस्सह । उत० १६३ ।
पौहट्ट-नि सार्य । ताबा० ४०१ ।
पौहारि-निहारि-प्रबलो गन्धप्रसर व्यापि वा । आव०
२३१ ।

पौहारिम-निहारिमा-दूरदेशगामिनी । औप० ८ । यद्-
सत्तेरेकदेशे विधीयते तत्तत् क्षरीरस्य निर्हरणात्-निस्सा-
रणादिहारिमम् । ठाणा० ६४ । यत्पादोपयोगमनमाध-
यस्यैकदेशे विधीयते तत्तिहारिमम् । अग० ६२५ ।

पौहारी-नीहारी-अनिकामी । औप० ७८ ।
पौहि-निगच्छ । आव० ३६४ ।

पौहू-अनन्तकायभेद । अग० ३००, ८०४ ।

पौहूय-बन्धविशेष । उत० ६६१ ।

पौहूया-निष्पाया । व्य० प्र० २५४ ।

पु-वितर्क । विदो० ३० ।

पुउभ-पुष-गोदयम् । व्य० द्वि० १७३ अ ।

पुयप्रो-अनुपप्रस्तवावृत्ति । वृ० द्वि० २३७ आ ।

पुयोहेझा-उपग्रहोन्-परिणामशुद्धि कुयात् । दश० ४८ ।

पुण-पूरा एवमर्थः । अग० १४ । पुन-उपमानावधारण-

तर्कप्रभहेतुपु । प्रज्ञा० २४६ । निश्चितम् । ज्ञाता० ६६ ।
पूम-दणिय, भित्त । नि० वृ० द्वि० ७० आ । माया ।
सूत्र० ३४ । गहनं, मायेति । सूत्र० ५२ । प्रच्छन्न
पिरिमुहादिकम् । सूत्र० ८६, ३०७ । न्यवमम् । सम०
७१ । सूत्र० ३०७ ।

पूमए-आच्छादयेत् । वृ० प्र० १७७ अ ।
पूमगिह-भूमिघर । नि० वृ० द्वि० ६६ आ ।
पूमियं-गोपितम् । उत० ११५ ।
पूमेति-द्रुपन्ति-गोपयन्ति । ज्ञाता० २२७ ।
पूमेस्सति-स्वापयिष्यति । नि० वृ० द्वि० १५४ अ ।
पूति-निगच्छन्ति । आव० ६३२ ।

पू-आत्मनिर्देश । नि० वृ० प्र० ३३० आ । अस्माकम् ।
वृ० द्वि० ८८ आ । नो-अस्माकम् । विदो० ६८४ ।
सूत्र० ११३ । न । अग० १०० ।

पेउणिअ-नैपण्य-आलेख्यादिकला लक्षणम् । दश० २४६ ।
पेउणियवत्पु-निपुण वस्तु-अनुप्रवादपूर्व आलापकवि-
शेष । उत० १६३ ।

पेउरं-पुपुर-पादभूषणम् । आव० ३४६ ।

पेउरपडिया-पुपुरपण्डिता । उत० ४६६ ।

पेउरा-दोन्द्रियजन्तुविशेष । प्रज्ञा० ४१ ।

पेऊंति-ततो-व्यतिक्रम । नि० वृ० प्र० २०२ अ ।

पेक्कारो-गुगुण्डितो, कोलियजातिभेदो पेक्कारो । नि०
वृ० द्वि० ४३ आ ।

पेगम-अणियवत्पु अल्पवसति त पेगम । नि० वृ० द्वि०
७० आ । निगमेपु वा भवो नैगम, निगमा-वशार्थ-
परिच्छेदा । आव० २८३ । न एक, नैक-प्रभृतादि,
नैकमनि-महासत्तासामान्यविशेषज्ञानैकमितीति मिनीतीति
वा नैगम । आव० २८३ । नैकेन-सामान्यविशेष-
ग्राहकत्वात् तस्यानैकेन ज्ञानेन ईयतेति-परिच्छिन्नस्तीति

नैगम, अथवा निगमा-निश्चितार्थबोधार्हेषु कुयातो
भवो वा नैगम अथवा नैको गम-अर्थमागो यस्य न
प्राकृतत्वेन नैगम । ठाणा० १५२ । नैगम । प्रज्ञा०
२८४ । नयविशेष । प्रज्ञा० ३२७ ।

जेगामोसा-न एके आमर्शा अनेजामर्शा, अनेकस्पर्शा ।
औप० ११० ।

गेट्टं-नीडम् । आव० १८६ । गृहम् । आव० ३६५ ।
 गेति-उत्पादयति, करोति । नि० चू० प्र० २०५ आ ।
 गेतिर्पति- । नि० चू० प्र० ३४७ आ ।
 गेत्तं-नेत्रम् । मूत्र० ३१२ ।
 गेदूर-स्पेच्छविशेषः । प्रज्ञा० ५५ ।
 गेमा-भूमेरुर्ध्वं निष्क्रामन्तः प्रदेशाः । ज० प्र० ४२ गेमा
 नाम भूमिभागादूर्ध्वं निष्क्रामन्तः प्रदेशाः । ज० प्र० २३ ।
 गेमि-बाह्यपरिधि । ज० प्र० ३७ । नेमि-बाह्यपरिधिः ।
 जीवा० १६२ ।
 गेमिपासेमु-नेमिपाश्वे । ज० प्र० २०६ ।
 गेमो-नेमि-वृत्तिकर्मदृष्टान्ते भ्रमवान् । आव० ५१५ ।
 नेमिः-धारा । ज० प्र० २०४ ।
 गेम्भं-निभ-सहसम् । प्रभ० १३४ । विज्जादिर्हृ
 द्यल्लादी गमिज्जतीति गेम्भ वट्ट तिक्ता विज्जतस्स
 अगाणि गमिज्जति । नि० चू० द्वि० ७१ अ ।
 गेयगहणत्तर्ण-भायते इति ज्ञेय-धर्मास्तिकायादि तद्गह-
 नत्व गह्णरत्न ज्ञेयगह्णत्वम् । आव० ५६७ ।
 गेयव्यं-नेतव्य-सवेदनविषयता प्रापणीय प्रापयितव्यम् ।
 उक्त० ८ । नेतव्य-स्मृतिपथ प्रापणीय । ज० प्र० २७ ।
 गेयाउय-न्यायेन चरति-प्रवर्तते इति नैयायिक-न्यायो-
 पपन्नः । उक्त० १८५ । निश्चित आयो-लामो न्याय-
 मुक्तिरित्यर्थः । न प्रयोजनमस्येति नैयायिकः । उक्त०
 २११ ।
 गेयव्यं-नेपथ्य-देशनेपथ्य-श्रोत्रुषणानामभूषणमङ्गवीवि-
 धारः । देशव्याप्याश्रुयोर्भेदः । आव० ५८१ ।
 गेयव्यकहा-तामामेद अत्यन्तमाया वच्छादव्यादिनेपथ्य-
 म्य यश्रमादि नेपथ्यकथा । तापा० २०६ ।
 गेयावं-नेपास-देशविशेषः । उक्त० १०६ ।
 गेये- । नि० चू० प्र० २३२ आ ।
 गेसञ्जिते-नेपथिव-गमपदपुनानिपद्योन्नेयो । तापा०
 १६७ ।
 गेसत्थिएमु-नामिमादिय शीतिएमु । नि० चू० प्र०
 १२७ आ ।
 गेसत्थ-निधो नैवर्तनामनि । ज० प्र० २५८ । नैवर्तः-
 नवनिधो प्रथमः । तापा० ४४८ ।

गेहावगाढ-स्नेहावगाढ-स्नेहव्याप्तम् । ज्ञाता० १६६ ।
 गेहि-तैः-एतैः । उक्त० ३५६ । तैः । आव० ११६ ।
 गेहोवरते- । नि० चू० प्र० १६७ आ ।
 गेहोदियओ-धणो । नि० चू० द्वि० ८५ आ ।
 गेथलेण- । नि० चू० द्वि० ७६ अ ।
 गेमासिआगुम्मा-नवमासिकागुल्माः । ज० प्र० ६८ ।
 गेमालिय-गुल्मविशेषः । प्रज्ञा० ३२ ।
 गेमालियेहि- । भग० ६८६ ।
 गेमिणिय-नोदिता-स्वदेशगमनवैमुख्येन यमपुरीगमनाभि-
 मुखीकृता । ज्ञाता० १६८ ।
 गेसहो-नोशब्दः, एकदेशवचनः । विशे० ६२० ।
 गेसुअ-नोधृत प्रत्याख्यावम् । आव० ४७६ ।
 गेहं-निपातः पूरणार्थं वर्तते । आव० १६७ । धाया-
 लद्धारे अवधारणे वा । मूत्र० ४१० । प्रभ० २० ।
 गेयव्यं-स्नपनं-सौभाग्यपुण्यार्थं वस्त्रादेर्मञ्जनम् । प्रभ०
 ३६ ।
 गेहाण-स्नानम् । आव० ४१, ८३१ । रपयात्रा स्नानं
 वा । वृ० द्वि० १८७ अ । अर्हत्प्रतिमास्नपनम् । वृ०
 वृ० ६१ आ ।
 गेहाणोलो-स्नानीयार्हः । उक्त० २१६ ।
 गेहाणोढं-स्नानपीठम् । आव० ३५६ । ओवारा, धाम-
 जल । नि० चू० द्वि० ८३ आ । स्नानपीठ-स्थान-
 योग्य आसनम् । ज० प्र० १८६ ।
 गेहाणमज्झिआ-स्नानयोग्या मज्झिवाविशेषः । ज० प्र०
 ३५ ।
 गेहाणार्ह-स्नानादि । ओप० १५१ ।
 गेहाणि-स्नापय । विण्ड० १२४ ।
 गेहाणयो-स्नपित । आव० ३५८ ।
 गेहाणोवदाह-स्नानोदबधायिका । ज्ञाता० ११७ ।
 गेहायंसे- । नि० चू० द्वि० ७७ आ ।
 गेहाद-स्नायक धारीरान्तर्यधारा । ज्ञाता० २२२ । भग०
 ४६६ । स्नापूनि । भग० १५० । स्नातु-क्षेपनिगा ।
 ओवा० ३४ ।
 गेहारुणि-स्नातुः । प्रभ० ८ । स्नायक-धारीरान्तर्यधाराः ।
 ज० प्र० २०१ ।

पहारु— । भग० २२६ ।
 पहाविई—नापिती । भाव० ३६६ ।
 पहाविओ—नापित—ओस्कार । भाव० ४२६ ।
 पहाविता—कम्मजुगिताविसेसो । नि० चू० द्वि० ४३ आ ।
 पहाविय—नापित— । भाव० २२४ । नापित—मुण्डन-
 कार । दवा० १०५ । नि० चू० प्र० ६ आ ।
 पहावियपसेवओ— । उपा०
 पहावियसालिग—नापितशाला । भाव० ६६० ।
 पटुपा—पटुपा—वधू । दश० ६७ ।
 पट्टे—अनयो । उत्त० ३६४ ।
 पट्टोरगं—निहोरकम् । दृ० तु० १२ अ ।

त

त—तावत् । प्रज्ञा० ७ । उदा । भाव० ३५८ ।
 तंगध—तदगन्ध ताहगन्धवत् । ओष० २२३ ।
 तजहा—तदघा—दक्ष्यमाणभेदकथनप्रकाशनाथं । प्रज्ञा० ७ ।
 तघया—प्रतिज्ञातायांवाहुरणम् । आचा० १३ । तघया ।
 तम० १५० । तघया—उपप्रदर्शनाथं । आचा० १३० ।
 तंढवेति—ताण्डवयति ताण्डवरूपं नृत्यं करोति । जीवा०
 २४७ ।
 तंदुल—पूपविशेष । सूर्य० २६१ ।
 तंदुलीयक—हरितविशेष । प्रज्ञा० ३१ ।
 तंत—उन्मत्तेऽनेनास्मादस्मिन्निति वा अर्थ इति तन्त्रम् ।
 भाव० ८६ । तन्त्र—तुरीयेमादि । भग० २५४ ।
 तान्त—वायेन वेदवाद् । ज्ञाता० १३६ । तान्त—तर-
 काण्डवाद्वादाद् । ज्ञाता० २२७ । तान्ता—मनस्वेदेन ।
 विपा० ४१ । 'तनु विस्तारै' तन्मते—विस्तार्यते यद्
 यस्मादेतेन, अस्माद् अस्मिन् वाऽयं इति तन्त्रम्, तन्मते
 विगिष्टरचनया तदेव विस्तार्यते इति तन्त्रम्, सूत्रस्य
 द्वितीयो पर्याय । विशे० ५६१ ।
 ततमस्सति—आश्रन्दति । दश० ११ ।
 तंतप—तान्त—वेगविशेषख्यान्द्वादि, तस्माज्जात तन्त्रज,
 उभयत्र वग्न बन्धनो वा । उत्त० १२२ ।
 ततवा—ततुरिन्द्रियजन्तुविशेष । जीवा० ३२ । प्रज्ञा०
 ४२ ।

तंतगागर— । नि० चू० प्र० १०४ आ ।
 ततितरत्ता— । नि० चू० द्वि० ४३ आ ।
 तंतिसम—नट्टमेओ । नि० चू० तु० १ अ । तन्नीसम-
 बीणादितन्नीशब्देन तुल्य मितित च । ठाणा० ३६४ ।
 ततो—तन्त्री बीणा । ज० प्र० ६१ । सूर्य० २६७ ।
 प्रज्ञा० ८६ । जीवा० २१७ । तन्त्री—बीणाविशेष ।
 प्रज्ञा० १५६ ।
 तंतु—तन्मते भवोऽनेनेति तन्तु—भवतृष्णा । उत्त० ५०५ ।
 तनुअ—तन्तुकम् । भाव० ३५५ ।
 तंतुगार्थं—तुरिक्वेमादेवतीर्णमात्रम् । भग० ३७६ ।
 तंतुवाए—तन्तुवाय । अनु० १४६ ।
 तंतुवाय—पटकारक । प्रभ० ३० । तन्तुवाय—शाटिका-
 कार । भाव० ४२१ ।
 तंतुवायसाला—कुबिन्दवाला । भग० ६६३ ।
 तंतुवाया—तन्तुवाया—कुबिन्दा । प्रज्ञा० ५६ ।
 तंतु—सूत्राटिका । वृ० तु० ६ आ ।
 तंदुल—तंदुल—शोधवि । भाव० १३१ । तंदुला—निस्त्व-
 धितकषा । ज० प्र० १०४ ।
 तंदुलकणिपा—तंदुलकणिपा । भाव० ८५५ ।
 तंदुलपलम्बं—मुग्धात्पादिततन्तुलादिति । भाषा० ३५७ ।
 तंदुलमन्त्रो—तंदुलमस्त्य मत्स्यविशेष । जीवा० ३६ ।
 जलधरविशेष । जीवा० १२६ । प्रज्ञा० ४४ ।
 तंदुलमस्त्य—निरपेक्षिताया हृष्टान्त । विशे० ७४८ ।
 तंदुलीयकं—हरितभेद । भाषा० ५७ । हरितविशेष ।
 जीवा० २६ ।
 तदुलेज्जग—वनस्पतिविशेष । भग० ८०२ ।
 तदुलेज्जगते—हरितविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।
 तदुलेयक—हरितविशेष । उत्त० ६६२ ।
 तंदुलोदय—तंदुलोदकम् । भाव० ६२० ।
 तव—ताम्र—मुश्र (गुल्म) । प्रश्न० १५२ । ताम्र—पृथिवीभेद ।
 भाषा० २६ । ताम्रा—रत्नं । ज० प्र० ११० । ताम्रम् ।
 प्रज्ञा० २७ ।
 तबकरोडय—ताम्रकरोडयम् । प्रज्ञा० ३६० ।
 तंबगाइ—ततुरिन्द्रियजोवभेद । उत्त० ६६६ ।
 तंबयागर— । भग० १६६ ।

तंवागर-ताम्राकर-यस्मिन्नितर महाभूपास्वयोदल प्र-
क्षिप्य ताम्रमुत्थाप्यते स । जीवा० १२३ ।

तंवायं-नम्बाकं ग्राम । भाव० २०७ ।

तंविता-नाम्नया । नि० चू० द्वि० ४३ आ ।

तंविता-नाम्ना । भाव० ३१६ ।

तंवे-ताम्रम् । प्रज्ञा० ३६० ।

तंवल्लिआ-नाम्नाया नवमभेद । ज० प्र० १६३ ।

तंथोली-ताम्बूली-नागवल्ली । ज० प्र० ४६ । जीवा० २०० ।

तंमबल- । नि० चू० प्र० १२५ आ ।

तसत्तण्ठानपरिणामा-न्यस्तमस्थानपरिणता । प्रज्ञा०
११ ।

तस्ते-मरुदानविशेष । भग० ८५८ । श्र्यस्त सस्मानविशेष ।
प्रज्ञा० २४२ ।

तअ-तल-विस्तीर्ण विस्तृतनामक । ज० प्र० २१६ ।

तइओ-तृतीय । वृ० वृ० २२५ अ ।

तइयकसाया-तृतीयकपाया-अप्रत्याख्यानावरण । भाव०
७८ ।

तइया-सञ्ज्ञातवच । ज्ञाता० ११६ ।

तउअ-मृषिवीभेद । भाषा० २६ ।

तउय-वपुष-वज्रम् । प्रम० १२२ । वपु । प्रज्ञा० २७ ।

तउयागरा- । मय० १६६ ।

तउस-वपुष । दश० ६१ । वपुषम् । प्रज्ञा० ३७ ।

तउजमिजया-श्रीन्द्रियजन्तुविशेष । उत० ६६५ ।

तउसमिजिया-वपुषमिजिया श्रीन्द्रियजन्तुविशेष । जीवा०
३२ ।

तउमी-वन्मोविशेष । प्रज्ञा० ३२ । वनस्पतिविशेष ।
भग० ८०३ ।

तओ-तव । उत० ८६ । तदनन्तर तवी वा प्राप्ती ।
वत० १८२ ।

तओतिमिजिया-श्रीन्द्रियजन्तुविशेष । प्रज्ञा० ४२ ।

तवारयवारववारयवारनवारप्रविभक्ति-नामा अष्टा-
दशो नाट्यविधि । जीवा० २४७ ।

तवन-तरंगारतो । नि० चू० द्वि० २१ आ ।

तवह-तर्क-विमर्श । भग० ५६ । ठाणा० ४६६ ।

तर्कं तवर्शो-विमर्शं अवाप्यात् पूर्वा इत्या उतारा

प्राय गिर कण्ठ्यनादय पुल्लघर्ष्मा । ठाणा० २१ ।

तर्क-विमर्शस्तत्त्वभाविहा । विशेष० १६४ । तर्क तर्का
स्यम् । पिण्ड० १६८ ।

तर्कण-तर्कण प्रार्थनम् । वृ० प्र० ३१२ अ ।

तर्कर-तस्करा-सबडा चौर्यकारिण । ज प्र० ६६ ।

चौर । ज्ञाता० ८० । तदेवित्क करोतीति तर्करो ।

नि० चू० द्वि० ३८ आ । तदेव कुर्वन्तीति तस्करा

सर्वकाल चौर्यं गरिण । उत० ३१२ ।

तर्करघराणि-तस्करघृष्टाणि-तस्करनिवासात् शृङ्गाटका-
दीनि प्राय व्याख्यातानि । ज्ञाता० ८१ ।

तर्करट्टाणाणि-तस्करस्थानानि-धूम्रदेवकुलागारादीनि ।
ज्ञाता० ८१ ।

तर्करत्तण-तस्करत्वं-अथर्मद्वारस्य नवम नाम । प्रम०
४३ ।

तर्करपओगे-तस्करप्रयोग चौराणा हरणक्रिया प्रारम्भम् ।
भाव० ८२७ ।

तर्कलि-वसयारारवृत्तविशेष । भग० ८०३ ।

तर्कलिमय्यरु-तर्कली-तन्त्रली तन्मस्तक-तन्मध्यवर्ती-
गर्भं । भाषा० ३४६ ।

तर्कली-वसयविशेष । भाषा० ५७ । प्रज्ञा० ३३
कन्दली । भाषा० ३४६ ।

तर्कसेणे-जतीताया उत्सर्पिण्या पञ्चम कुलकर । ठाणा०
५१८ ।

तर्का-तर्का स्वकीयविवक्षणा । भूष० ३७ । तर्कं
एवमेव चायमय उपपद्यते इत्यादिभ्या । दश० १२५ ।

तर्कारो-नदेव-चौर्यं करोतीत्येवमोत्र तस्कर । प्रम०
४६ ।

तर्वि-याथा । वृ० द्वि० १८० अ ।

तर्विद्या-नववयित्वा-पर्यालोच्य । भाषा० २७३ ।

तर्वी-उपशोषक । वृ० प्र० २६६ अ ।

तर्वीयण-नृणां-नक्षत्रजितमोन्नतम् । ओप० ४६ ।

तर्वणओलुग-तत्प्रायेव-प्रवर्णमोतिवचनप्रवर्णान एव
अवर्णान्-म्यान्म् । भग० ४६७ ।

तर्वसमम्हामतो-नारत्पानवर्ती । नि० चू० प्र० २०८ अ ।

तक्ष-तय । उत० ४१३ । भूषणार । वपु० २२३ ।

सज्जायससट्टकप्पिय-यत्प्रकार देय द्रव्य सज्जातेन

तत्प्रकारेण—द्रव्येण ये ससृष्टे हस्तमाजने ताम्या दीयमान
प्राह्ममित्येवरूप कल्प समाचारी यस्य स तज्जात-
ससृष्टकल्पिक । प्रभ० १०६ ।

तज्जामसंसृष्टचरार्थ—तज्जातेन देवद्रव्याविरोधिना यत्
ससृष्ट हस्तादि तेन दीयमान यच्चरति स तज्जातससृष्टचरक
। ओप० ३६ ।

तज्जिअओ—तज्जित भस्मितोऽयम्तपोहित इति । उक्त०
८६ ।

तज्जिअयं—तज्जित यत् न कुप्यमि नापि प्रसीदसि काष्ठ-
शिव इत्येवापि तज्जयन् निर्भोसंघाद् यन्ते, अगुल्यादिभिर्वा
तर्जयन्, कृति कमणि एकोनविंशतितमो दोष । आब०
५४४ ।

तज्जिअय—तर्जयत्वा—भयमुपदर्शय । आब० ३४१ ।

तज्जेज्जा—तर्जयामि । उपा० ४२ ।

तज्जेति—नास्त्वसि पापे । इत्यादि भगवतः । ज्ञाता०
२०० ।

तत्कतिमा—समानकुलगणसम्बन्धित्य भगिनी वा । व्य०
प्र० २४५ ।

तटाक—कासार । नदी० १५३ ।

तट्ट—तट्ट—स्वाम्यम् । प्रज्ञा० ७६ ।

तट्ट—त्वष्टा—द्रादस मुहूर्तनाम । सूर्य० १४६ । तट्ट-
यद्वितम् । सूत्र० १६५ । त्वष्टा—त्वष्टनामको देवस्तेन
स्वाही विश्वेत्पारनाम । य० प्र० ४६६ ।

तट्ट-तीर— । नि० पू० प्र० ६८ अ ।

तट्टडडा—तट्टवडा—आवली । ज० प्र० ३४ ।

तट्टडडाकुसुम—आवली तस्या कुसुम तट्टवडाकुसुमम् ।
ज० प्र० ३४ ।

तट्टडडा—तट्टवट्ट । उक्त० ११३ ।

तट्टडडा—तट्टवट्टापमाना—तथाविध ध्वनि विदधाना ।
ज्ञाता० १५६ ।

तट्टकडता—भृश आहुततया गमनागमन बुद्धिणा । वृ०
तृ० ।

तट्टकडा—गमनं । वृ० तृ० ५५ आ ।

तट्टकडेति—विषदति । नि० पू० प्र० ११२ अ ।

तट्टयडा—प्राउली । जीवा० १६१ । राब० ३३ ।

तडाग—खननसम्पन्नधुतानविस्तीर्णजलस्थानम् । उपा० १० ।

तडाग—तडाग । प्रज्ञा० २६७ । सर । ज० प्र० १२३ ।

जीवा० १८६ । तडाग—कासार । मग० २३७ ।

तडागमहो—तडाकमह—तडाकसरक उत्सव । जीवा०
२८१ ।

तडि—तटो—पाश्र्वम् । अनुत्त० ६ ।

तडिओ—आरागिक । आब० २६५ । बड । आब० ४२१ ।

तडिग—तटिक । आब० ३८४ ।

तडिगा—उपानहो । ओप० ३४ ।

तडिगाडिडेवणय—उपानहो परिधाय डेवन—सङ्घनमणे
कृत्वा व्रजति । ओप० ३४ ।

तडित—पिजित इव । वृ० डि० ११६ आ ।

तडिय— । नि० पू० प्र० १८६ अ ।

तडियकपपडिओ—तटिककर्पाटिक । आब० ११५ ।

तडिया— । नि० पू० प्र० ३४४ अ ।

तडो—विचणी । वृ० डि० ३० अ । तटी नद्यादीना तटम् ।

ज्ञाता० ६७ । आब० २७४ । छिण्णटेका । नि० पू०
प्र० ३० अ ।

तड्डेति—ताण्ठि । नि० पू० प्र० १२४ आ ।

तण—तृण विरयादि । उक्त० ३७० । तृणानि—तृणानु
काजुंतादीनि । प्रज्ञा० ३० । तृण दर्भादि । दश०
२२६ । आबा० ३० । वीरणादि । मग० ३०६ ।

तणइओ—तत्रूज । आब० ३४४ ।

तणकट्ट—तृणकाष्ठ । आब० ४२३ ।

तणग—तृणविशेष । सूत्र० ३०६ ।

तणणं— । नि० पू० डि० १६६ अ ।

तणपणए—तृणपञ्चक—शानि १ भीहि २ कोइव ३ रातको
४२ रणतृणपणम् । आब० ६५२ ।

तणपणग—तृणपञ्चकम् । ठाणा० २३४ ।

तणपिडिगा—तृणपिण्डिका—तृणमार, तृणपूतिश वा ।
आब० ६६७ ।

तणपिडिअ—तृणपिण्डिका । आब० ६८२ ।

तणपीडिअ—एमानमय तणपीडग । नि० पू० डि० ६२
आ ।

तणपूसिअं—तृणपूतम् । आब० १५२ ।

तणफासा-तृणस्यमं अमुषिरतृणस्य दमदि परिभोग,
सप्तदसपरीवट । आव० ६५७ ।

तणवेट्टका-त्राण्दियज्जनुविशेष । जीवा० ३२ ।

तणवेट्टिया-त्राण्दियज्जनुविशेष । प्रज्ञा० ४२ ।

तणमूल-तृणमूलम् । प्रज्ञा० ३४ ।

तणय-सक्तम् । आव० ३१४ । उत्त० १६० ।

तणवणस्सइकाइय-तृणवनस्पतिकामिका बादरवनस्पति-
कामिकान् । ज० प्र० १६८ ।

तणवणस्सइकाइय-तृणवनस्पतिकामिका-बादरवनस्पतय
। भग० ३०६ ।

तणवणस्सइगणी-तृणवनस्पतिगण-बादरवनस्पतीना समु-
दाय । प्रभ० १२ ।

तणयणस्सति-तृणवद्वनस्पतय तृणवनस्पतय । ठाणा०
५२१ । बादरावनस्पतयोऽग्नीबीजादय । ऋषेण को-
रण्टका उत्पन्नक-दी वधा धान्नयो वदा एवमादय ।
ठाणा० ३२५ । तृणवनस्पतयो बादरा इत्यर्थ । ठाणा०
१२२ ।

तणवणस्सतिकारिता-वनस्पति स एव काय शरीर-
येषां ते वनस्पतिकामा स एव वनस्पतिकामिका तृण-
प्रकारा वनस्पतिकामिकास्तृणवनस्पतिकामिका बादरा
इत्यर्थ । ठाणा० १८६ ।

तणवधुल-वनस्पतिविशेष । भग० ८०० ।

तणसाला-दम्भादितणवृक्षाण अवोपगास तणसाला । नि०
जु० प्र० २६५ अ ।

तणसूए-तृणमूक-तृणाग्रम् । भग० ६७७ ।

तणसूर्य-तृणाग्रम् । भग० ३७६ ।

तणसोअिअ-मल्लिफाणुपम् । ज० प्र० २१२ । ज्ञाता०
२२२ ।

तणहार-तृणहारक त्रीण्दियजीवभेद त्रीण्दियज्जनु-
जीवा ३२ । उत्त० ६६५ । प्रज्ञा० ४२ ।

तणहारिगो-तृणहारक । आव० ६७६ ।

तणु-तनु-तनुकम् । तनव प्रतला । ज० प्र० ११० ।
तनु-कृचम् ।

तणअंत-प्रधवणपरिणामि । त० ।

तणअ-तनुक-भूवमोर्णा । ज० प्र० १०७ ।

तणुइ-तन्वी-शेषपृथिव्यपेक्षयाऽतितनुत्वात्, ईषत्प्राग्भाराया
तृतीय नाम । प्रज्ञा० १०७ ।

तणुए-तनुक लघु सुजरम् । ज्ञाता० १७७ ।

तणुओ-तनुक-कृचम् । आव० ७६४ ।

सणुतणुइ-अतितमुत्वात्तनुतनुरिति, ईषत्प्राग्भारायाऽप्रतुर्प-
नाम । ठाणा० ४४० । तनुम्योऽपि तन्वी मल्लिकापन्नतो-
ऽपि पर्यन्तदेशेऽतितनुत्वात् तनुतन्वी, ईषत्प्राग्भाराया-
प्रतुर्प नाम । प्रज्ञा० १०७ ।

तणुनमियं-तनु-कृच नत तनुनतमीषन्नतम् । जीवा०
२७५ ।

तणुय-तनुक, सुजरम् । भग० ६७२ । तनुक-दरिद्र ।
भग० १०१ । प्रतलम् । ज्ञाता० १३८ ।

तणुया-तनु-शरीर तत्र जाता तनुजा । उत्त० ४०७ ।

तणुल-तनु-शरीर सुखस्वसंज्ञया ज्ञाति-अनुगृह्णाति इति
तनुल तनु मुखादि । ज० प्र० १०७ ।

तणुवाए-तनुवात्-किरलपरिणामो वनवात्तस्याधस्यापी ।
जीवा० २६ । तनुवात्-किरलपरिणामो वनवात्तस्याधः
अस्यापी । प्रज्ञा० ३० ।

तणुवाएसु- । प्रज्ञा० ७७ ।

तणुवायलएमु- । प्रज्ञा० ७७ ।

तणू-तनु-बोन्दि शरीरम् । प्रज्ञा० १०८ ।

तणुइ- । सम० २२ ।

तणूति-तनु-ईषत्प्राग्भारायास्तृतीय नाम । ठाणा० ४४० ।

तणूयतरिति- । सम० २२ ।

तणुल-मुय उपयोगी । सूर्य० २६१ ।

तणुगाइ-तण्वानि-वन्मरुवानि । वृ० प्र० ३१७ अ ।

तण्हा-तृष्णा-प्राप्तावधिनामव्ययेच्छा । भग० ५७३ ।

तृष्णा-प्राप्तार्थमरक्षणरूपा । प्र० ६२ । वनाद्या

कात्या-परिग्रहस्य मन्त्रविशतितम नाम । प्रश्न० ६२ ।

तृष्णा-द्रव्याभ्ययेच्छा । प्रभ० ६७ । तृष्णा-विद्यमान-

द्रव्याभ्ययेच्छा । प्रभ० १२४ । प्राप्तावधिनामव्ययेच्छा ।

प्रभ ४४ । तृष्णा-द्रव्यादिविषया । उत्त० ५६० ।

नति मुच्छा । उत्त० ६२३ ।

तण्हाइमो-तृष्णादित-पिपासित । प्रभ० १६ ।

तण्हाएत्तो-तृपित । उत्त० ८७ ।

सह्यागेहि-तृष्णाशुद्धि-तृष्णा-प्राप्ताद्व्यस्याव्येच्छा शुद्धि
अप्राप्तस्य प्राप्त्यर्वाञ्छा तृतीयाधर्मद्वारस्थाष्टाविशतितम
नाम । प्रथम० ४४ ।

मह्यबुच्छेअर्ण-मृद्व्यच्छेदन-तद्विषयावयवितानुपवृत्ति ।
आव० ८५१ ।

सत्-सत् बीपादि । प्रथ० ८ । तत्-वादिनविशेष ।
ज० प्र० ४१२ । आञ्जलिमिमो । नि० चू० तृ० १
अ । सन्वीचप्रविष्टमानोद्यम् । ठाणा० ६३ । बीणा
विषयबीजदोसकादि तन्त्रोपाधायम् । आषा० ४१२ । सत्-
बीणाधिकम् । ज० प्र० १०२ । एक तपो वा । उत०
२५६ । सत्-सकी बाण । उत० २८० । तत्र । उत०
१५६ ।

सत्तगद्-तत्त्वम् ग्रामनगरादिक गन्तु प्रवृत्तत्वेन सत्त्वा-
प्राप्तत्वेन तदन्तरालपथे वर्तमानतया प्रसारितकर्मतया
च विस्तार गतस्य गतिस्तत्तगत्य, सतो काञ्चधिभूतग्रामा-
देनगरादौ गति । अग० ३८१ ।

सत्तगरी-सत्ता-विस्तीर्णा सा कासी गतिश्च तत्तगति, स
ग्राम सन्निवेश वा प्रति प्रतिष्ठितो देवदत्तादित्त ग्रामा-
दिक यावदद्यापि न प्राप्नोति तावदन्तरा गति एकैकस्मिन्
पदग्याते सत्तद्देशान्तरप्राप्तिलक्षणा गतिरस्तीति सत्
गति । प्रज्ञा० ३२६ ।

सत्ता-विस्तीर्णा । प्रज्ञा० ३२८ ।

सतोपाए-सत्त प्रभृति । ओष० ७३ ।

सतोद्भूतो-सत्त सकाशात् । उ० १५६ ।

सत्-सर्वमिज्जकचनेध्वम्ययम् । प्रज्ञा० ८ ।

सत्किरा-आसङ्ग सम्बन्ध-तत्किरा-रागद्वेषकारिण ।
आवा० २१६ ।

सत्-सत्त्व-तापितम् । शाता० ६ ।

सत्त्व-तापितम् । विषा० ३४ । तत्त्व-वस्तुस्वरूपम् ।
प्रथ० ३५ । तत्त्व सन्नन्तापम् । अग० १६६ । ताप
। अग० ३०७ ।

सत्तकवलकम्भयम्- । अग० १६६ ।

सत्तजला-तप्तजला, अन्तरनदी नाम । ज प्र० ३१२ ।

सत्तजलाओ- । ठाणा० ८० ।

सत्तजुस्त-तोप्रयोग-प्राजनकवन्धनविशेष यमापट्टनाहना-

भ्यामिति । उत० ४६० ।

सत्तडिया-सरचनाका । ग० ।

सत्ततयो-सत्त तपो येन स तत्ततया । सूय० ४ ।

सत्तन्निवृद्ध-उत्पत्तिवृत्त-अप्रवृत्तिदण्डम् । दश० १८५ ।

सत्तकासुअ-सत्तप्राप्तुक सत्त सत्प्राप्तुक त्रिदण्डोद्भूत,

मोष्णोदकमात्रं, प्रतिगृहीयाद् दृश्यर्थम् । दश० २२८ ।

सत्तमासगाइओ-सत्तमापकादि-द्रव्यप्रत्यय । आव०
२८० ।

सत्तवली-अनुनरासी । विषा० ६५ ।

सत्तामिबुद्धमोहोत्त-सत्तानिवृत्तमोक्ष-तत्त्वञ्च तद-

निवृत्तञ्च-अत्रिदण्डोद्भूत केति विग्रह, उदभवमिति

विशेषणान्यथानुपपत्त्या गम्यते, तदभोजित्व-मिध

सचित्तोदकमोक्षितम् । दश० ११७ ।

सत्ति-सत्ति । पिण्ड० ७३ । व्यापार कु० द्वि० ४० अ ।

सत्तिला-अयिष । ओष० ७१ । दन्तवली, परामणा ।

नदी० ६४ ।

सत्तिस्त्रो-दत्त । आव० २११ ।

सत्ती-सत्ति चिन्ता । आव० ६८३ । सत्ति-ताप ।

उत० ४३३ । गवेषण पालन वा । प्रथ० ६७ । सत्ति-

सारा । अग० प्र० १७१ अ ।

सत्त्वज्ञ-सर्वगतस्तीर्थकृत् । आव० ।

सत्त्वार्थधृष्टान्-सत्तात्त्वसद्ग्रह्य सत्त्वाना निश्चित वा-

ज्याना प्रत्यय । सत्त्वा० १-२ । प्रथमादिपञ्चलक्षणव्यग्रह्य ।

सत्त्वानुरूप-विशतितवस्तुस्वरूपानुसारिता, पञ्चदशो वच-

नातिशय । सम० ६३ ।

सत्त्व-सत्त्वात् । अग० द्वि० ७७ अ । नस्त-न सद्भिन्न ।

उत० ४६१ । नस्तम् । अग० १६६ ।

सत्त्वगु-सत्त्वगत । आव० ७२६ ।

सत्त्वा-नस्ता उद्भिन्ना-सत्त्वज्ञातमया भयप्रकर्षाभिधाना-

यैकार्था । विषा० ४३ । ज्ञाता० ६४ । नष्टा । ज०

प्र० २३६ ।

सत्त्वद-सत्त्व पद्यते-गम्यते येनार्थस्तत्त्वद-अभिधानम् ।

आषा० २३१ ।

सत्त्पर-सत्त द्रव्यपर तावत्तद्रूपतयैव यत्तमान-परमग्यत-

स्वरम् । आषा० ४१५ ।

तत्त्व-शब्दार्थरूपम् । विशेष २२ । लक्षणम् । विशेष १०७ ।

तत्त्वस्था-स्वरूपस्था । आव० ३३८ ।

तत्त्वसमर्थ- । उपा० ७ ।

तथा-ज्ञानार्थे । आव० १० । अवधिज्ञानसारूप्य-प्रदर्शनार्थ । आव० ८ ।

तथाकार-गुणादिषु भूषणेषु यथाऽऽदिशत यथै तथैवेति भणनम् । वृ० प्र० २२२ अ ।

तथाज्ञान-ज्ञानरूपम् । ठाणा० ३७६ ।

तथानुसृत्य-मन्यत्वेन । प्रज्ञा० ११२ ।

तथाकृप-तथाविषोऽभिज्ञानप्रवृत्तिविशेष इत्यर्थ । भग० ६६४ ।

तदन्तरे-यवनिकात्तर इत्यर्थ । उक्त० ४२५ ।

तदुपभोगसाधने-तस्यामेवाभ्यवसान भोगक्रियाप्रयत्नविशेष रूप यस्य स तदभ्यवसान । विषा० ५५ ।

तद्वद्वाच्यते-तदर्थ-तत्प्राप्तये उपयुक्त-उपयोगवाच्य य तदर्थोपयुक्त । विषा० ४३ ।

तदन्-नदयत्-तस्मात् श्रुतादे अन्यत्-क्षीरगुहादि । ओष० १७० ।

तदनुवर्त्यते-तस्मात्-परोपम्यत्वाद् वस्तुनोऽप्यनुवर्त्यते वस्तु यस्मिन्नुपयासोपमये स तदन्यवस्तुक । ठाणा० २५४ ।

तदनुवर्त्यते-तदन्यवचनम् तस्मात्-विवक्षितवृत्तादेरन्य पदादिस्तस्य वचनम् । ठाणा० १४१ ।

तदपिपककरणे-तस्यामेवापितानि-ढीकितानि करणानि इन्द्रियाणि येन स तदपिपकरण । विषा० ५३ ।

तदुपरि-तत्र जल्लादप्रमाण उदकस्पर्शे सघट्ट नाभि प्रमाण उदकस्पर्शे लेप तत उपरि उदकस्पर्शे तदुपरि । व्य० प्र० २५ आ ।

तदुपमयो-तदुद्भव-शरीरोद्भवो गण्टादि । आव० ७६४ ।

तदुपमयप्रतिष्ठि-तदुपमयप्रतिष्ठित-आत्मपररूपोपमयप्रतिष्ठित । प्रज्ञा० २६० ।

तदेकदेशे-तदेकदेशभागे यदरादियाप्यादियु । प्रज्ञा० ७६ ।

तदेकदेशे-तदेकदेशे द्रव्यहेतुभूत । आव० ३२७ ।

तद्व-तद्व्य-पदादेर्द्रव्य तन्वादि । आव० २७८ ।

तद्व्यमुद्धो-यद् द्रव्यमन्येन द्रव्येण महामयुक्त तच्चुद्ध भवति क्षीर दधि वा असौ तद्व्यमुद्धि । दश० २११ ।

तद्व्यकरणं-तद्व्यमिति तस्यैव पदादेर्द्रव्य तद्व्य-तन्वादि तदेव कारणमिति द्रष्टव्यम् । आव० २७८ ।

तद्व्यनानाता-द्रव्यनानाताया भेद । आव० २८१ ।

तद्व्य-तस्य आचार्यस्य दृष्टिस्तद्व्यदृष्टि । सतत वसितव्य हेतुपादेयार्थेषु यदि वा तस्मिन् सपमे दृष्टिस्तद्व्यदृष्टि स एव वाऽऽगमो दृष्टिस्तद्व्यदृष्टि । आचा० २१५ ।

तद्व्यस-प्रतिदिनम् । वृ० प्र० २६३ अ । प्रतिदिवस-दिने दिन इत्यर्थ । व्य० द्वि० २६७ आ ।

तदेकदेशे-तेषा-द्रव्याणामेकदेशेन इत्यर्थ । ठाणा० २६० ।

तद्देशे-तस्य देशस्तद्देश । दश० ३५ ।

तद्देश-त्वक्षोप-कुक्षी । ओष० १६३ । तद्देश । दश० ३५ । नि० चू० प्र० १८८ आ ।

तद्देशाई-तत्र दोषा त्वक्षोप क्षयव्याध्यादि । व्य० द्वि० १६० आ ।

तद्देशो-त्वक्षोपी-कुक्षी । पिण्ड० १३६ ।

तद्व्यतो-तद्व्य-तस्य हित । आव० १५५ ।

तद्व्य-तद्व्य-तस्य हित तद्व्यतमित्याद्यर्थाभिप्रायको य प्रत्यय । प्रभ० ११७ ।

तद्व्य-वलीवर्द्धादिभि । ठाणा० २४० ।

तनु-स्तोत्र प्रम्य यतनयेति । उक्त० ४११ ।

तनुवर्णा-ध्रुवानन्तर वर्णानामुपरि प्रत्येकमेकोत्तर-बुद्धियुक्तानन्तवर्णादिकामुत्तर एव तनुवर्णा भवन्ति । विशेष ३३१ । भेदाभेदपरिणामाभ्यामादौदार्क्यादियोग-वार्जयमुत्था । आ० ३५ ।

तन्नाम-चालकम् । नि० चू० द्वि० ५६ आ ।

तन्नाम-दण्डनायक । भग० ३१८ ।

तन्निवेशने-तस्य-गुरोर्निवेशन-स्थान यस्यासौ तन्निवेशन-सद्यगुहकुलवासी । आचा० २१५ ।

तपआचारः-अनशनदिभेदो द्वादशधा । ठाणा० ३२५, ६५ ।

तपः-सिद्धावे दशम भेद । ठाणा० २५ । लिङ्ग । ठाणा० ३३७ । तप प्रायश्चित्त-त्रिविधे प्रायश्चित्ते द्वितीयम् ।

वृ० प्र० ४८ आ ।

तपः-तपयकरणार्थं कर्मनिर्जरायं च चतुर्विधं पञ्चमादि सम्पन्नदानम् । तत्त्वा० १-१६ ।

तपःक्षणं-सम्यगुपक्रमेणानुदीर्णोदीरणदोषसपणवदन्त्यनिमित्तप्रक्रमेणापरिचलेनाम् । दश० २७४ ।

तपति-नुनोति । ठाणा० ३६४ ।

तपसद्वं-ज बहु देवसिय । दश० वृ० ८१ आ ।

तपोऽर्ह-प्रायश्चित्तविशेष । व्य० प्र० १८७ आ ।

तप्य-तप काष्ठसमुदायविशेष । प्रज्ञा ५४२ । नदी० ८८ । उडुपक । भग० ५२४ । तप-भस्वग्रहणार्थं

तरकाण्डविशेष । प्रश्न० १३ । तप-उडुकस्तस्येवाऽऽकारो यस्याऽसौ तपःकारोऽभिनिर्काराणां भवत्यस्य, तप्रश्न किलाऽस्यतश्चस्ते भवति । विशे० ३५३ ।

तप्यविलो-तद्पाक्षिक-तस्य हितवी । वृ० द्वि० १६५ अ ।

तप्यविलय-तत्पाक्षिक-तस्य सोमस्य प्रयोजनेषु सहाय । भग० १६६ । तत्पाक्षिक-कैवल्यपाक्षिक स्वयंबुद्ध । भग० २२२ ।

तप्यद्विग्विहारे-तत्प्रतिरूपकव्यवहार-अधिकृतेन सहस्य प्रलेप । आच० ८२२ ।

तप्यद्वय-तत्प्रथम तत्कारणम् । जीवा० २७१ ।

तप्यण-वण्णवलादिभिन्न घयादिगृहपाण तप्यण । नि० वृ० द्वि० ८६ अ । तप्यण-स्नेहादिभि शरीरवृद्धयम् । विपा० ४१ । स्नेहद्रव्यविशेषवृद्धयम् । ज्ञाता० १८३ ।

तप्यणाद्व्यालिया-मध्यमानसात्कु । दश० ५६ ।

तप्यती-तप्यते-पीडयते भेदशमागमवति । सूत्र० १८३ ।

तप्यमेण-तेषां मूलजातिभेदानां येऽप्ये प्रकृष्टा सूक्ष्मतरा भेदास्तिरित्यर्थ । विशे० ६२२ ।

तप्यागारे-तत्प्रकार-उडुपकाकार । भाव० ४१ ।

तप्पूरवकारे-पुरस्कार पुरस्कार-मर्वकार्येष्वग्रत स्यापन, तस्य-आचामस्य पुरस्कारस्तत्पुरस्कार । आच० २१५ ।

तप्प्रदिरूप-आकारविशेष । प्रज्ञा० ५३६ ।

तप्यरि-गुच्छविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

तपमस्ति-तद्भूक्तिक-तत्र सोमे भक्ति-तेषां बहुमानो वा यस्य स तद्भूक्तिकः । भग० १६६ ।

तपमव-तद्भवमरण, मरणस्य सप्तमो भेद । उक्त० २३० ।

तस्मिन् भवे जीवित तद्भवजीवितम् । भाव० ४८० ।

तत्वेनकाए सम्भवो । नि० वृ० प्र० १८८ आ ।

तपभवजीवित्यं-तद्भवजीवित तत्सर्वं पूर्वभवस्य समान-जातीयतया सम्बन्धि जीवितम् । ठाणा० ७ । तद्भव-जीवितम् । दश० १२२ ।

तपभवजीवो-तद्भवजीव तद्भव एवोत्पन्न । दश० १२१ ।

तपभवमरणं-जमि भवे बट्टइ तस्सेव भवस्त हेवमु बट्ट-भाणो आउय बधित्ता पुणो नत्थोववञ्जितकामस्त ज मरण तपभवमरण । नि० वृ० द्वि० ५२ आ । यस्मिन् भवे-तिर्यग्मनुष्यभवमरणो वर्तते जन्तुस्तद्भवोऽप्येतेषां युर्वद्वा पुन तत्स्थेन त्रिपमाणास्य यद्भवति तत्तद्भवमरणम् । सम० ३३ । यस्मिन् भवे वर्तते जन्तुस्तद्भवोऽप्येतेषां युर्वद्वा पुन त्रिमाणास्य मरण तद्भवमरणम् । ठाणा० ६३ ।

तपभविष्य-तद्भूक्तिमरण-यस्मिन्नेव मनुष्यमवादी मृत । पुनस्तस्मिन्नेवोत्पद्य यन्निघ्नये इति । उक्त० २३० ।

तपमारिया-तस्य सोमस्य भार्या इव भार्या जस्य-त वदयत्वात्पीपणोयत्वाच्चति तद्भार्या, तद्भारो वा येषां वोदय्यतयास्ति ते तद्भारिका । भग० १६६ ।

तपभाव-तद्भाव । ठाणा० ३३१ । तस्य भावस्तद्भाव पुत्रेव । व्य० द्वि० १७५ आ ।

तपभावणाभावि-तद्भावयत्वा-कामव्यवजित्तया भा-वितो-वाचितो य तद्भावनामावित । विपा० ५३ ।

तमतमेति-तमस्तथा यत् प्रवक्ष्याम्यकारतया परिणमते । वृ० द्वि० १६७ आ ।

तमपविट्ट-तम प्रविष्ट इव तम प्रविष्ट । भग० ३१२ ।

तमपविट्टा-तम प्रविष्टा-अज्ञानमग्ना । प्रश्न० ६८ ।

तम-तमयति-वेदयति जनलोचनानोति तम । उक्त० ३८ । दुष्कर्ममुदात्तेन सदसद्विवेक प्रध्वनित्वाद्यातना-स्यानम् । अज्ञानरूप, ज्ञानावरणादिरूप महतर तम ।

सूत्र० २२ । कण्ठवद्वसीए रात्रो मासरदध्वाभावो ।
नि० सू० प्र० ३०२ आ । तम-अज्ञानम् बद्धस्पृष्ट-
निघ्नत ज्ञानादरणीय वा । आव० ७८८ । अण्काय-
परिणामरूपोऽन्धकार । ठाणा० २१७ । तम-अण्कार-
रूपत्वात् । भग० २६६ । नरक । उत्त० ४०० । कृष्ण-
वर्तुषो रात्रो ध्वान्तम् । बृ० तृ० १५४ आ । न किञ्चि-
त्पश्यतीत्यर्थ । नि० सू० प्र० ३०२ आ ।

तमतमप्पभा-तम तम प्रभा । प्रज्ञा० ४६ ।

तमस्तम-अतिशयतमोरूपद्रव्ययुक्ता पृथ्वी । अनु० ८६ ।
प्रकृष्ट तमस्तमस्तम । तमस्तम प्रभेदस्य । भग०
६- । तमस्तम प्रभा नाम्नी सप्तमी पृथिवी । भग०
६८ ।

तमतिमिर-रात्रो जदा रमरेण धूमिगा भवति तदा
तमतिमिर । नि० सू० प्र० ३०२ आ । सरजो धूमि-
कादिक कृष्णवर्तुषो रात्रि तम । बृ० तृ० १५४ आ ।
तमतिमिरपडलं-तमेध दुर्दिनरजोधूमकादिक कृष्णवर्तु-
षो रात्रिध्वान्त तदा तमतिमिरपडलम् । बृ० तृ० १५४
आ । रात्रौए रायादिना मेह दुर्दिन व भवति अण्कार-
विशय । नि० सू० प्र० ३०२ आ ।

तमतिमिरपडलविद्धसर्प-तमतिमिरपडलविष्वत्तन-अ-
ज्ञानतिमिरवृन्दविनाशनम् । आव० ७८८ ।

तमपडलमोहजालपडिच्छन्न-तम पडलमिव तम-पडल-
ज्ञानावरण मोहो-मोहनीय तदेव जाल मोहजाल
ताम्या प्रतिच्छिन्ना-आच्छादिता ये ते तम पडलमोहजा-
लप्रतिच्छिन्ना । भग० ११२ ।

तमप्पभा-तम प्रभा । प्रज्ञा० ४३ ।

तमवलपलज्जणे-तमो बलेन-अण्कारवलेन मन्धरम्
प्रसज्यते इति तमोवलपलज्जन प्रकाशवारी । ठाणा०
२४६ । तमो-मिष्याज्ञान अण्कार वा तदेव बल तत्र
वा अथवा तमसि-उत्तरूपे बले च सामर्थ्यं प्ररज्यते-
रति करोति इति तमोवलपलज्जन । ठाणा० २४६ ।

तमरय-तमोरजसो-अज्ञानपातके । भग० ११२ ।

तमस-तमसं तमोवद् । दश० १६७ ।

तम प्रभा-नरकपृथ्वी । आव० ३६३ । कृष्णद्रव्योप-
सगिता पृथ्वी । अनु० ८६ ।

तमा-रात्रिस्तदाकारत्वात्तमाऽन्धकारेत्यर्थ । भग० ४६३ ।

ठाणा० १३३ । तमा-अण्कारयुक्तत्वेन रात्रितुल्य-
त्वादपोदिशश्च । ठाणा० ४७८ । अपोदिक् । आव०
२१५ । तमोरूपद्रव्ययुक्ता पृथ्वी । अनु० ८६ ।

तमाल-वनस्पतिविशेष । भग० ८०३ ।

तमालपत्र-तमालपत्रम् । उत्त० १४२ ।

तमालपत्र-पत्रविशेष । जीवा० २३६ ।

तमाले-वनस्पतिविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।

तमिति- । ठाणा० २१७ ।

तमिधगुहा- । ठाणा० ७१ ।

तमित्तगुहा-तमिधगुहा । आव० १५० ।

तमुए-मगवतोसूत्रस्य षष्ठशतकस्य तमस्कायार्थनिरूप-
णाय पञ्चम । पञ्चमोद्देशक । भग० २५० ।

तमुकाए-तमस्काय अण्कारराशिरूपत्वात् । भग० २७० ।

तमुवकाए-तमसा तमिधगुहाना कायोराशितमस्का ।
भग० २६८ ।

तमुवकातेति-तमस-अण्कायपरिणामरूपत्वात्तमस्काय-
काय-प्रचयस्तमस्काय । ठाणा० २१७ ।

तमूयत्ता-तमस्त्व अण्यन्तार्थतमसस्य जात्यन्वता, अण्यन्ता-
ज्ञानवृत्ता वा । सूत्र० ३१६ ।

तमोकसिय-तमसि कापो तमसि कयितु-शील यस्य स ।
पराविज्ञाता क्रिया कुर्वन्तीत्यर्थ । सूत्र० ३१३ ।

तमोरुवत्ता-तमोरुवता-अन्धबधिरता । सूत्र० ४२२ ।

तम्प्रति-तमाधिरय-तद्व्यवच्छेदायेत्यर्थ । विशे० ३३२ ।

तम्मण-त-मना इत्ययन प्रतीत्य विशेषोपयोग्यं वा ।

विपा० ५३ । जीप० ६० । तत्रैव अर्थादौ मन-
विशेषोपयोग्यस्य यस्य म । भग० ८६ ।

तम्मुत्ती-तेनोक्ता सर्वमङ्गेषु विरतिमुक्ति । आवा०
२१५ ।

तम्मुहो-त-पुल । आव० ४११ ।

तय-तत-पुत्रज्जगतादि । जीवा० २४७ । तत-बीणा-

दिकम् । भग० २१७ । जीवा० २६६ । तत-विस्ती-

र्णम् । उत्त० ४०७ । स्वक्-वत्कनम् । जीप० ७ ।

बाह्यवत्कम् । ठाणा० १८६ । तिस्रमुक्तिभागमेत ५

नि० सू० प्र० ३५५ ब ।

तया-त्वक्-छल्ली । ज० प्र० २६ । त्वच-छल्लय । प्रज्ञा०
३१ । त्वक् । सूत्र० ३१२ । त्वक्-त्वविवासार भोक्त-
व्यमित्यर्थं सूचकत्वात् त्वमुच्यते, साधारूपमानम् । दश०
१८ । त्वक्-चातुर्जातिकाङ्गम् । उत्त० १४२ । त्वचा-
सनादिकम् । ज० प्र० १४७ ।

तयापाणय- । भग० ६८० ।

तयाहारा-तृणाहारा । निरुप० २५ ।

तयाविस-स्वविष । भाव० २७५, ४२६ ।

तयाविसा-स्वविष विष येषा ते स्वगुविषा । जीवा० ३६ ।

प्रज्ञा० ४६ ।

तरगवद्वकारे- । अनु० १४६ ।

तरगवतो-कामकयाया अनुभूतमधिकुरव निजानुभवनिवेद-
यित्री । दश० १६० । मिश्रकयाभ्याख्याने स्त्री ।
दश० ११४ । धर्मकयाविशेष । ०५० द्वि० ११३ आ ।
वृ० वृ० १६ अ ।

तरङ्ग-पोत । ओष० ३१ ।

तरति-शक्नुवन्ति । ओष० ७५ ।

तर-तर वेगो बल वा । ज० प्र० ५३० । भग० ४८० ।
ओष० ७० । शय्यातर । वृ० द्वि० १४७ आ ।

तरङ्ग-तरति-शक्नोति । विशे० ८४ ।

तरङ्ग-तरति-क्षेमेण कर्तते । पिण्ड० १२३ ।

तरच्छ-तरक्ष मृगादना । ज० प्र० १२४ । तरक्षु

श्याप्रविशेष । भग० १११, ३०६ । ज्ञाता० ७० ।

तरक्षु-व्याघ्रजातिविशेष । प्रज्ञा० २५४ । तरक्ष-

व्याघ्रविशेष । प्रश्न० ७ । तरक्ष-सगच्छपदभ्रतुष्यद-

विशेष । जीवा० ३८ । तरच्छ-वनजीवा । मर० ।

तरण-ब्राह्म । भाव० ५६ । गित्यारण । नि० चू० प्र०
६५ अ ।

तरणीय-उडुप नद्यादि । भाव० ५६ ।

तरतमजोगो-तरतमयोग-साकारोपयोग । विशे०
११६८ ।

तरति-शक्नोति । नि० चू० प्र० २७ अ ।

तरत्यम- । नि० चू० द्वि० १३३ आ ।

तरपण्टा- । ओष० ३३ ।

तरपण-तरपण्यम् । वृ० वृ० १६० आ ।

तरपत्रं-तारणमूल्यम् । नि० चू० द्वि० ७८ अ ।

तरमल्लिहायणा-तरो-वेगो बल वा तथा 'मल्लमल्लि-
धारणे' ततश्च तरो धारको वेगादिकृत् हायन-सर्वतरो
वर्तते येषा ते तथा यौवनवन्त । भग० ४८० । ज०
प्र० २६५ ।

तरमाण- । नि० चू० प्र० २६ अ ।

तरसि-शक्नोति । भाव० ३०५ ।

तरा-स्वरा-मानसोत्पुन्यम् । ज० प्र० ३८८ ।

तरानि-शक्नोति । दश० ७६ ।

तरियवो-तरणीय । ज्ञाता० १६६ ।

तरो-तरिका-उडुप । पिण्ड० १०२ ।

तरुगणा-तरुगणा नालिकेयाद्याभ्याम् । दश० १६३ ।

तरुगणगणो-तरुगणगण-वृक्षगुच्छादिवृक्षसमूह । प्रश्न०
२४ ।

तरुण-प्रवृद्धमानवया । अनु० १७६ । नवम् । जीवा०

२७१ । प्रत्यय । ज्ञाता० २२२ । तरुण-उडुच्छत् ।

ज० प्र० १८३ । तरुण-प्रवृद्धमानवया विशिष्टवर्णादि-

गुणोपेतमभिनव वस्तुजातम् । जीवा० १२१ । यद्

द्रव्य विशिष्टवर्णादिगुणोपेतमभिनव च तन्तरुणम् ।

राय० २२ । सर्वमानवया, वर्णादिगुणोपेत । उपा०

४६ । अवाक् चरवारिस्तो वर्षेभ्यः । श्य० प्र० २४५ ।

वत्ता सप्तहृणो । श्य० द्वि० १११ आ । जन्मवर्षेण

षोडशवर्षाण्याभ्य यावच्छत्वारिंशद्वर्षाणि तावत्तरुण ।

श्य० प्र० २४२ अ । तरुण-प्रयमकुमारत्वे वर्तमान ।

श्य० प्र० १४३ अ ।

तरुणइते-तरुण युवा । दश० १०५ ।

तरुण-अभिनवम् । भग० ६८४ । अहुणुद्विष । दश०

चू० ८६ अ ।

तरुणदिव्याग्रनमणो-तरुणदिव्याकरणयन-रक्षाक्ष । भा-

व० ३६६ ।

तरुणधम्मो-तस्य तावन्त कालमहमापयन् तरुणधम्मो

अविषयवर्षाय । वृ० प्र० १२६ आ । जस्त वा सुत्तरस

जो कालो भणितो त अमूर्तेतो तरुणधम्मो भवति । नि०

चू० वृ० ८१ अ ।

तरुणा-तरुणा अभिनवा कोमलेति । अनुत्त० ४ ।

तहणरहस-रोग । ओष० ६४ ।

तहणसह्यरि-तरणसहचरी-युवतिमयूरा । ज्ञाता० २६ ।

तहणी-असञ्जाता । दश० १८५ ।

तहणिनान-तारुण्यम् । नदी० १६१ ।

तहणी-अपरिपक्वा । आचा० ३२३ ।

तहणीपण्डिकम्— । ज्ञाता० ३८ ।

तहणीपरिकम्—तहणीपरिकम् युवतीनामङ्गुलरिक्ता व-
र्णादिवृद्धिरूपा । ज० प्र० १३८ ।

तहण्डणे-तहणतनम् । ठाणा० २३ ।

तहणतनस्थानानि-यत्र मुपूर्व एवानशनेन तहवत्पति-
तादिपट्टित तहण्यो वा यत्र पतन्ति । ठाणा० ।

तरोमल्लिन-वस्त्राधायिनो वेगाधायिनाम् । ज्ञाता० ५८ ।

तरोमल्लिहायणे-तरोमल्लिहायन तरोधारको-वेगादि-
धारका हायन ऽत्रतरो यस्य स यौवनवानिति । ज०
प्र० ३३० ।

तरोमल्लो-तरोधारज वेगादिकृत् । ज० प्र० २६५ ।

तर्कण-मनसा यदि मह्यमसौ ददातीति विकल्पनम् । उक्त०
५८७ ।

तर्कु-वनीपक । प्रभ० १५४ ।

तवर्कणवृत्तोति- । ठाणा० ४२० ।

तर्णक- । उक्त० ३०५ ।

तप्पणालोडिकयेति-सन्वालोडनेन जलाशालोडितसक्तु-
भिरित्यर्थ । ठाणा० २६१ ।

तर्प-तृणा । उक्त० १८३ ।

तल-रूपम् । ओष० १६ । उपरितनो भाग । जीवा०
१८३ । प्रतिष्ठानम् । प्रभ० ६३ हस्तपुटम् । जीवा०

२६६ । भूमिका । जीवा० १०३ । तालवृक्ष । अनु०
१७७ । पुटिकाकाल । वृ० द्वि० ७ अ । हस्ततल ।

ज० प्र० ६३ । तल-तालवृक्ष । जीवा० १२२ । तल-
हस्तक । जीवा० १६० । तल-हस्ततल । जीवा०
२१७ । तल-उपरितनो भाग । मूर्य० ६६ ।

तलउदाहा-गुच्छविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

तलर्ण-नलनम् । प्रभ० १४ ।

तलताला-हस्तताला । सूर्य० २६७ । ज्ञाता० २३३ ।
प्रभ० १५६ ।

तलपत्त-तलपत्राणि-तालाभिधानवृक्षवर्णानि । ज्ञाता०
२३१ ।

तलभगय-तलमङ्गकम् । ओष० ५५ । तलमङ्गक-भूषण-
विधिविशेष । जीवा० २६६ । तलमङ्गक-वाह्यभरणम्
। ओष० ४६ । तलमङ्गक-वाह्यभरणविशेष । प्रज्ञा०
६१ । जीवा० १६४ । तलमङ्गक-वाह्यभरणम् ।
ज० प्र० १०६ ।

तलवर परितुष्टनरपतिप्रवत्तरलालङ्कृतसौवर्णपट्टविभूषित
शिरा । अनु० २३ । परितुष्टनरपतिप्रवत्तपट्टवन्ध-
भूषित । ठाणा० ४६३ । प्रभुस्थानीयो नगरादिविन्त
क । उक्त० ३४३ । तलवर-परितुष्टनरपतिप्रवत्तपट्ट-
वन्धविभूषित राजस्थानीय । प्रज्ञा० ३२७ । भग०
३१८, ४६३ । तलवर-प्रतुष्टनरपतिवित्तीणपट्टवन्ध-
विभूषितो राजस्थानीय । भग० ११५ । तलवर-
सन्तुष्टनरपतिप्रवत्तसौवर्णपट्टालङ्कृतशिरस्कबीरादिशुद्धप-
थिकारी । ज० प्र० १२२ । तलवर-राजवल्लभ,
राजसमान । अस्त० १६ । राजप्रतिमाधामरविहिनी
तलवरो । नि० सू० प्र० २७० अ । तलवर-परितुष्ट-
नरपतिप्रवत्तपट्टवन्धविभूषित । ओष० १४ । तलवर-
परितुष्टनरपतिवित्तीणपट्टवन्धविभूषित राजस्थानीय ।
ओष० ५८ । तलवर-कृतपट्टवन्धराजस्थानीयः । प्रभ०
६६ । तलवर-राजप्रसादवद् राजोत्थासनिक । विपा०
४० । तलवर-परितुष्टनरपतिप्रवत्तरलालङ्कृतसौवर्ण-
पट्टविभूषितशिरा । जीवा० २८० । परितुष्टनरपति-
वत्तक्षेत्रवन्तलवरपट्टालङ्कृतशिरस्क । वृ० तु० २५५ अ ।
राजवल्लभ । भग० ४६३ ।

तलवरा-तलवरा-परितुष्टनरपतिप्रवत्तपट्टवन्धविभूषिता राज-
स्थानीया । ज० प्र० १६० । परितुष्टनरपतिप्रवत्तपट्ट-
वन्धविभूषिता । राज० १२१ ।

तला-तलो-हस्ततलो । जीवा० १६२ । प्रज्ञा० ८६ ।
हस्तका । प्रज्ञा० ८६ । सम० १३८ । ज० प्र०
७६ । ओष० ५ । तल भूमिका । प्रज्ञा० ८० । हस्त-
ताला । प्रभ० १५६ ।

तलाग-नद्याग । प्रभ० ८ । तहाग-युष्पादिकृतो जला-
शयविशेष । प्रभ० १३४ । तहाग-कृतको जलाशय-

विशेष । प्रश्न० १६१ । तडाग-स्नानितो जलाग-
विशेष । अनु० १५६ ।

तलागमह- । आवा० ३२८ ।

तलागाति-तडागादीनि । ठाणा० ८६ ।

सस्नानि-मध्यखण्डानि । ठाणा० ४३५ ।

तलाय-तडागम् । प्रश्ना० ७२ । तडाग-कृत्रिमजला-
ग्यविशेष । भग० ३७३ ।

तलाहणा- । नि० बृ० बृ० ८० अ ।

तलिगा-नोपानस्का उपानदूषादा । ओष० १५ ।

तलिका-चमपत्रके प्रथमो भेद । आवा० ६५२ ।

तलिणो-ननिन प्रतल । औप० १६ । जीवा० २७२ ।
प्रश्न० ८१ ।

तलिना-मूकमा । बृ० प्र० ११३ अ

तलिय-तल्प-हायनीय । नाता० २०५ ।

तलिया-उवाहणा । नि० बृ० प्र० ६० अ । तलिका ।
ठाणा० २३४ । तलिका-उपानह । बृ० द्वि० १०१
अ । पात्रीविशेषा । भग० ५४८ ।

तल्लग-तल्लग-मुराविशेष । ज० प्र० १०० ।

तल्लिच्छा-तत्तद्विवक्षित वस्तु लब्धुमिच्छन् इति तल्लिप्सु ।
ज्ञाता० ६८ ।

तल्लेश्य-प्रत्युद्देशणाभिमुख । औष० ११६ ।

तल्लेस-तल्लेश्य कामचञ्चला शुभारम्भपरिणामविशेष ।
विपा० ५३ । तल्लेश्य-सञ्चित । ओष० ११७ । तल्लेश्य-
भगवद्भजनगतशुभात्मपरिणामविशेष । लेश्यादि-कृष्णादि
द्वयमाधिभ्यश्चनित आरम्भपरिणाम । औष० ६० ।

तल-तप-अनशनादि । प्रश्न० १३२ । तप-उत्तराध्य-
यनेषु त्रिशसममध्यमम् । उत्त० ६ । तप-भद्रमही-
भद्रादि । उत्त० १२८ । तपोमद-यत्तपसो मानम् ।
आवा० ६४६ । तपस्त्रयागयो सतो निवर्तितवायु ।
ज्ञाता० १२३ । ठाणा० २०० । तप-अनशनादिपूर्व-
कमनिर्जरणकम् । प्रश्न० १०२ । तप-धम्मध्या-
नादि । सूर्य० ४ । तप-अनशनादि । सूर्य० ४ । ज०
प्र० ५२२ । दश० ११० । तप-भक्तपरिज्ञानादिकमन-
शनम् । उत्त० ७०७ । तप-धम्मध्यानादि । भग०
१२ । तप-पृथिव्यादिसप्तहनादो निर्विण्ण(क)तिकादि ।

आवा० ७६४ । तप-ध्यानम् । ज्ञाना० ६ ।

तवए-तवक-मुकुमारिकादितलनभाजनम् । विपा० ५८ ।

तवकरण-तपकरण तपकृति । आवा० ४६६ ।

तवग-नापिका । प्रश्न० १४ ।

तवणा-तपन रविकरनिकरम् तपकृपम् । उत्त० ५६६ ।

तवणि-पृतपात्रविशेष । औप० ६६ ।

तवणिज्ज-तपनीय-आरक्त सुवणम् । ज० प्र० २४ ।

जीवा० १-१ १६४ । तपनीय-सुवणविशेष । सूर्य०

२६४ । प्रश्ना० ६६ । जीवा० २७३ १७५ । तपनीय

रक्तसुवणम् । ज० प्र० ५४ ।

तवणिज्ज-तपनीयपट्ट-रक्तस्वणमयपट्टका लोके महत्सु
इति प्रसिद्धो । ज० प्र० २११ ।

तवणिज्जमया-तपनीयमयाति रक्तस्वणमयानि । ज० प्र०
२८४ ।

तवणिज्जुल्लुसग-तपनीयो-ज्वललम्बुसकम् । आवा०
१२४ ।

तवणीयपवरलङ्घस-तलबलमुत्तवामम् । आवा० ४२३ ।

तवति-तपति-तप्तो भवति । जीवा० २४८ ।

तवतेणे-तपस्तेन-क्षपकृपकृप । दश० १८६ । तप-
स्तेन-पदवस्त्वन्धि तप आत्मनि परप्रतिपत्तित सम्पादय
स्तपस्तेन । प्रश्न० १२५ ।

तवतेयसिरो-तपस्तेजश्च । आवा० ७६३ ।

तवतियम-तपोनियमो-नियन्त्रित तप । सम० ११७ ।

तवविणय-तपोविनय-अपनयति तपसा तम-अनान
उपनयति य स्वय मोक्ष य स विनय । दश० २४१ ।

तवसजमपडियार-तप सयमप्रतिकार-तप सयमावेव
प्रतिकार । आवा० ५८६ ।

तवसजमो-तप सयम तप प्रघात सयम । आवा० ३२६
तप सयम-तप-अनशनादिस्तरप्रधान सयम पञ्चा-
शद्विरमणादि । उत्त० १४४ ।

तवसमाहो-तप समाधि-तृतीय विनयसमाधिस्थानम् ।
दश० २५१ ।

तवसा-अनशनादिना । ज० प्र० १६ ।

तवस्सी-विकिदुतवकारी । नि० बृ० प्र० १४ आ ।
अनशनादि विविन्नतपो युक्ता सामान्यमाधो वा ।

ज्ञाता० १२३ । तपस्वी-उद्यतपश्चरणरत । दश० ३१ ।
तपस्वी-विद्वष्टृदायकः । दश० २०५ । तपस्वी तपोऽप्या-
सीति विद्वष्टृदायकादि तपोऽनुष्ठानवायु । उक्त० ८४ ।
तपस्वी निदानादिबिरहिततया प्रसस्ततपोऽन्वित । उक्त०
१८५ । करवोरलताभ्रामर रश्मिन् । उक्त० २६५ ।
शिष्य । ओष० ३३ । विचित्राननानादिसक्षण तपो-
विद्यते यस्य वा सामान्यसाधुर्वा । भाव० ११६ ।

तथाहसओ-तपोऽतिशय । दश० १०५ ।

तवारिहे-तपोऽर्ह-निविष्टतादिक तप । ओष० ४२ ।
निविष्टताकादि तल्लक्षणा लुब्धं यदहंत्वतिचारजात तत्त-
पोऽर्हम् । भग० ६२० ।

सर्वेति-तापयन्ति । सूय० ६३ । तपन्ति मन्दाङ्गाररूपतां
प्रतिपद्यन्ते । ज० प्र० ४१६ ।

तवेह-तपति आनीतसीत करोति यथा वा सुदम पिपी-
लिकादि हृष्यते तथा करोति । भग० ७८ ।

तथोक्तम्-नर कर्म । भाव० १८८ । तप कर्म-तपोऽनु-
ष्ठानम् । दश० १६६ ।

तथोक्तम्-सम० ६४ ।

तथोक्तम्-तप उपधानं किंतिष्ठतपोविशेष । सूत्र० १४६ ।
तप उपधान-अनशनादिकम् । सू० प्र० २१५ आ ।
तप उपधान-द्वादशविध तप । सम० १०७ ।

तव्य(चञ्च)णिगि-रसपटा । नि० पू० प्र० ७७ आ ।

तव्यद्विस्तदसणे-तद्व्यतिरिक्तदशने अभिरुहीतमिध्या
यानप्रत्ययिकीक्रियाया द्वितीयो भेद । भाव० ६१२ ।

तव्यज-तवर्जं शुद्धदवर्ज-वर्णम् । भाव० ७३३ ।

तव्यणिय-मुगत । विशेष० ४८२ । रक्तपट्टलिङ्ग ।
भाव० ६२८ । तद्वर्णिक, तच्चर्णिक-बीज । भाव०
६३६ ।

तव्यणियगिणी-तद्वर्णिकी । भाव० ६४० ।

तव्यणियसङ्गता-तच्चर्णिकयादी । भाव० ७६६ ८०० ।

तव्यत्युष्ट-तदव-परोप-यस्तसाधन वस्त्विति-उत्तरमूत
यस्तु यस्मिन्मृप-यासोपनये स तद्वस्तु । ठाणा० २३६ ।

तव्यत्युष्टास-तद्वस्तुपन्यास, उपन्यासस्य प्रथमो भेद ।
दश० ५५ ।

तव्यतिष्ठ-

। नि० पू० द्वि० ३३ अ ।

तद्विधरोष्ट-याहता वस्तु स्वप्ने दृष्ट तद्विपरीतस्यायस्य
जागरण यत्र प्राप्ति त तद्विपरीतस्वप्नो यथा कश्चिदा-
त्मन मेघविलिप्त स्वप्ने पश्यति जागरितस्तु मेघमयं
कचन प्राप्नोतीति । भग० ७०६ ।

तद्विहायरियविरहो-तद्विषय सम्यगविपरीततत्त्वप्रति-
पादनकुशल आचर्यतेऽप्याविरथाचार्यं मृशार्थावगमार्थं
मुमुक्षुभिरासेष्यत इत्यर्थं तस्य विरह-प्रभाव तद्विषा-
चार्यविरह । भाव० ५६७ ।

तस-तस्य । उ० मा० गा० ४२४ ।

तसरेणु-तस्यति-वीरस्त्यादिवायुप्रेरितो गच्छति यो रेणु
स तसरेणु । अनु० १६३ । वीरस्त्यादिवायुप्रेरित-
स्तस्यति गच्छतीति तसरेणु । ठाणा० ४३५ । तस्यति-
वीरस्त्यादिवायुप्रेरितो गच्छति यो रेणु स तसरेणु ।
भग० २७७ । ज० प्र० ६४ ।

तसवाद्या-श्रीन्द्रियजन्तुविशेष । जीवा० ३२ ।

तसा-नवा तेजोवायुद्वीन्द्रियादिका । सूत्र० १४५ ।

तसा-तसति अभिसन्धिपूर्वकमनभिसन्धिपूर्वक वा
ऊर्ध्वमपस्तिर्यक चलन्तीति तसा-तेजोवायवो द्वीन्द्रि-
यादयश्च । जीवा० ६ । तसा-तसन्ति-उष्णाद्यमितता
म तो विवसितस्यानादुद्विजन्ते गच्छन्ति च छायादासे-
भार्थं स्थानान्तरमिति तसा-द्वीन्द्रियादया । प्रहा० ४७४ ।
तस्यन्तीति तसा-चलनधर्मात् तसनामकमौदयवर्ति-
त्वात् तसा । ठाणा० १३४ । तस्यन्ति-तापाद्युपतनी
छायादिक प्रत्यभिसर्पन्तीति तसाः-द्वीन्द्रियादय । उक्त०
२४४ । तसा-तेजोवायवो गतियोगात् तसा । ठाणा०
१३४ ।

तसिष्ट-शुष्क-आनन्दरसशोषात् । ज्ञाता० ६८ ।

तसिया-तसन तस्त-दुःखादुद्वेजनम् । दश० १४१ ।
उद्विग्न । ज्ञाता० ६४ । भग० १६६ ।

तस्करावस्कन्द-चोरावपात । नदी० ६३ ।

तस्सत्तो-तस्य सज्ञा तस्यज्ञा-तज्ज्ञानम् । भावा० २१५ ।

तस्सामवद-तस्या भवति । भाव० २२५ ।

तस्सेवो-यमपराधमालोचयिष्यति तमेवासेवते यो गुरुः
स तस्सेवो तस्मै यदालोचन तदपि तस्मेवीति । भग०
६१६ । य दोषा आलोचयितव्यास्तस्मेवी यो गुरुस्त-

स्य पुरतो यदालोचन स तस्सेविलक्षण आलोचना-
दोष । ठाणा० ४८४ ।

तह-तथा तथैव । भग० १२१ । सेवक तन् यथैवादि
व्यते तथैव य प्रवर्तते स । ठाणा० २२४, २१४ ।

तह्वकार-सूत्रव्याख्यानादौ प्रस्तुते शुद्धि कस्मिंश्चिद्
वचस्पुदीरिते मति यथा भवन्ति प्रतिपादयन्ति तथैवै-
तदित्येव करण तथाकार-अविकल्पगुर्वाज्ञाम्युपगम ।
अनु० १०३ । भग० ६२० । तथाकरण तथाकार, स
च सूत्रप्रभाविगोचर, यथा भवद्भिरुक्त तथैवेदमित्येव
स्वरूप वाचनाप्रतिषेधणयो उपदेशे सूत्रार्थ कथने
अवितथमेतदिति तथाकार, प्रतिषेधणे च तथाकार ।
ठाणा० ४६६ ।

तहृणाणे-यथा वस्तु तथा ज्ञान यस्य तत्तथाज्ञान मय्य-
गृष्टिजीवद्वय तस्यैवावितथज्ञानत्वात्, अथवा यथा
तद्वस्तु तथैव ज्ञान-अवबोध प्रतीतिर्यस्मिंस्तत्तथाज्ञानम् ।
ठाणा० ४८१ ।

तहृत्ति-यथापूर्वसाधयो गृह्णन्ति । ओष० १५५ ।

तहृनाणे-यथा प्रच्छन्तीयार्थे प्रष्टव्यस्य ज्ञान तथैव प्रच्छ-
कस्यापि ज्ञान यत्र प्रश्ने स तथाज्ञान आनरप्रम ।
ठाणा० ३७६ ।

तहृमेय-यद्भवद्भिः प्रतिपादित तत्तथैवेत्यर्थ । ज्ञाता०
४७ । आतवचनावगतपूर्वाभिमतप्रकारवत् । भग०
४६७ ।

तहा-तथाशब्द-अनुक्तसमुच्चयाय । उक्त० ५१५ । तथा
निर्देशे । आव० ४६६ ।

तहाकारो-तथाकार-सूत्रप्रभगोचर यथा भवद्भिरुक्त
तथैवेदमित्येवस्वरूप । आव० २५६ ।

तहामाव-यथा वस्तु तथा भाव-अभिधमि यत्र ज्ञाने तत्तथा
भाव, अथवा यथैव सवेद्यते तथैव भावो-वाह्य वस्तु
यत्र तत्तथाभावम् । भग० १६३ ।

तहामुत्ति-तथामुत्ति-कथञ्चित्स्वरूपम् । दश० २१४ ।

तहारुव-तथारूप तथाविधिवत्भाव शक्तिशानोजित-
पात्रमिरय । भग० २२६ । तथारूप-उचितत्वभाव
कल्पनपुरुष श्रमणा वा तपोयुक्तः । उपलक्षणत्वादस्यो-
त्तरगुणवान्तिर्यर्थ । भग० १४१ ।

तहारुव-तथारूप सङ्कतरूपम् । भग० १५५ ।

तहारुवा-तत्प्रकारस्वभावा-महाफलजननस्वभावा । नि-
रय० ७ ।

तर्ह्योल्ले- । नि० ब्रू० २२ अ ।

तर्हितर्हि-तत्र यत्र देशे एक । ओषा० १८१ । तस्यैव
देशस्य तत्र तत्रकदेशे । ज० प्र० ४४ ।

तर्हि-तथ्या-सत्या । ज्ञाता० १७७ ।

तर्हिया-तथ्या-अवितथा निरूपणरितवृत्तय । उक्त०
५१२ ।

ता-तावत्-कर्मार्थ । सुर्व० ६ ।

ताइ-त्राता-आभाराम साधु । दश० २०६ ।

ताइर्ण-तायिना चायिना वा । उक्त० ४६६ ।

ताई-तायो चायो वा । उक्त० ३५३ । तायी वा तायी-
मीक्षम् । भगवान् सर्वस्य परित्राणशीलः । सूत्र० ३६४ ।

ताए-ताय सुष्टुमार्गोक्ति । दश० २६२ ।

ताओ-तातेत्यामन्त्रणम् । ज्ञाता० ३३ ।

ताडणं-ताडन उर शिर कुट्टनकेशकुञ्चनादि । आव० ५८७ ।

ताडनं-वध । आव० ५८८ ।

ताडिओ-ताडित-आहत । उक्त० ४६१ ।

ताण-त्राण-बन्धुभिः पालन जरातो वा रक्षणम् ।
उक्त० १६३ । त्राण-स्वकृतकर्मणो रक्षणम् । उक्त० ।

२२१ । तान-तावक । भग० ५४२ । आव०
६६१ ।

तात्पर्य-आसेवा विदितकर्मपरिणामो विदध्यात् । आषा०
११८ ।

तान-तता तन्नी तानी भण्यते । ठाणा० ३६७ । अनु०
१३३ ।

ताप-मविता । ठाणा० १३३ । तपतीति ताप इह सविता ।
विद्ये० १०७४ ।

तापक्षेत्र-उदयास्तान्तर, प्रकाशक्षेत्रम् । ज० प्र० ४५५ ।
उदयास्तान्तरम् । ज० प्र० ४४२ ।

तापिका-कटकद्वितीयोपेता लोहस्थाली (तवी) । भग० ८५ ।

तापोदक-राजगृहनगरभाविस्वभावादौष्ण्य ।

तामरसे-जलकृद्विषेय । प्रज्ञा० ३३ ।

तामलि-तापसविशेष । उक्त० ६८ । भग० ५१४ ।

तामलित-तामलित-ईशानेन्द्रस्य वैक्रियरूपकरणादिमाम-
ध्योपदर्शने दावतपस्वो । भग० १६४ ।

तामलितग-तामलितक संवध । व्य० द्वि० ००४
अ ।

तामलितो-विन्धुमोवोर्देशे नगरी । वृ० द्वि० २२६ आ ।
बङ्गपुताम्रलिप्तो आर्षक्षत्रम् । प्रज्ञा० ५५ । ताम्रलिप्तो-
ईशानेन्द्रस्य वैक्रियरूपकरणादिमामध्योपदर्शकतापसनगरी
। भग० १६१ ।

तामली-तामलितानगरी गद्यापति । भग० १६१ ।
तामसबाणा-य पर्यन्ते सकलसग्रामभूमिव्यापि महान्ध-
समरूपतया परिणमन्ते । जीवा० २८३ । सकलसग्रा-
मभूमि-व्यापि महान्धमरूपतया परिणता प्रतिर्विवाहि-
नीपु विघ्नोत्पादका भवन्ति । ज० प्र० १२५ ।

ताम्रलिप्तिः-नगरविशेष । उत्त० ६०५ ।

तायओ-तायते-स-तान करोति पालयति च मर्षाद्वय-
इति तात-स एव तातक । उत्त० ३६८ ।

तायत्तोस-त्रायस्त्रिंश महत्तरकस्य पूज्यस्थानीय । जीप०
५३ ।

तायत्तोसए-त्रायस्त्रिंशक गुरुस्थानीया देवा । ज० प्र०
१५६ ।

तायत्तोसगा-त्रायस्त्रिंश मन्त्रिकल्पा । भग० ५०२ ।
मन्त्रिकल्पा । भग० १५४ । महत्तरकस्या पूज्या ।
ठाणा० ११७ ।

तायत्तोसा-त्रायस्त्रिंश पूज्या महत्तरकल्पा । ज्वा० २७ ।

तार-तारा तारका अवलम्बः । ज० प्र० २१६ ।

तारए-ससारसागरमिति गम्यते तेन तथा तारयति परा-
नप्युपदेशवन्ति इति तारक । सम० ५ ।

तारओ-तारक-अप्यस्तास्यतीति । जीवा० २५६ ।

तारगा-पूर्णमदपञ्चन्द्रस्य चतुर्थी अग्रमहिषी । ठाणा०
२०४ ।

तार(य)ग-नाराय तारापरिमाणमभिधेयम् । सूर्य० ६ ।

तारगहा-तारकाकारग्रहा तारकग्रहा । ठाणा० ३५५ ।

तारय-तारक-द्विपृष्ठनामुदेवचम् । आव० १५६ ।

तारया-पक्षेन्द्रस्य चतुर्थी अग्रमहिषी । भग० १०४ ।

तारा-तारा-ज्योतिष्कभेदविशेष । प्रज्ञा० ६६ । तारा-

अधिन्यादिनक्षत्राणि । सूत्र० ४०२ । मुभूममाता ।
आव० १६१ । कार्तवीर्यपत्नी । आव० ३६२ । ज्यो-
तिष्कविमानानि अधिकारास्रमन्त्रजातीयज्योतिष्काना वि-
मानानोरथस्य । ज० प्र० ४६६ । ज्योतिर्विमानरूपा ।
ठाणा० ३६ । भग० १६५ । भरतक्षेत्रे सप्तमवक्रवृत्ति-
मातृनाम । सम० १५२ ।

ताराङ्गणे- । निरय० ३६ ।

ताराकृपाणि-तारका एव । सम० १४० ।

ताराकृष्ण-ताराकृष्ण-तारकजातीयम् । सम० १६ । ठाणा०
४४८ । ताराकृपा-तारिकाकृपा । ज० प्र० २६२ ।
तारकमात्रम् । ठाणा० ११५ । ताराकृष्ण तारिकाकृष्ण ।
जीवा० १६६ ।

तारावलि-पञ्चमनाट्यभेद । ज० प्र० ४१६ ।

तारुवृक्षा-तद्रूपता-नीललेश्यास्वभाव । भग० २०५ ।

तास-तालाभिधान एक । भग० ३६६ । कसिकादि-
शब्दविशेष । ठाणा० ३६६ । वृक्षविशेष । ठाणा०
१८५ ५०० । हस्तताल । ठाणा० ६३ । हस्तताला
समुच्चय उपचाराबद्धम् । अनु० १३२ । तालवृक्षकल-
विशेष । वृ० प्र० १३५ आ । ताल-हस्तगमः । दश०
८८ । ताड । भग० ८०३ । कशिका । ज० प्र० ६३ ।
गीतादिमानकाल । ज० प्र० १३७ । ताल-यनवाद्य-
विशेष । ज० प्र० २०६ । बलयविशेषः । प्रज्ञा० ३३
। ताल । जीवा० २६६ । कसिका । जीवा० १६२,
२१७ । प्रज्ञा० ८६ ।

तालउड्ड-तालपुट तालमाधव्यापत्तिकरविषकल्पमहितमि-
ति । विश्वविशेष । दश० २३७ । शाता० १६० ।

तालए-आवृत्तपण्डियाए । नि० वृ० वृ० ५६ आ ।
तालजघ-तालो वृक्षविशेष स च शीर्षेस्कन्धो भवति
ततस्तालवज्जङ्घे यस्य तत् । शाता० १३७ ।

तालभा-ताडना चपेटादिदानानि । औप० १०३ । चपे-
टादिदानम् । प्रश्न० १०६ । ताडना-करादिभिराह्वनम् ।
। उत्त० ४५६ ।

तालतोयाणि-तालतोयानि । वृ० द्वि० १७३ अ ।

तासव-चपेटादिना ह्वनम् । औप० १०७ ।

तालपल्लव-कृष्णविशेष । आचा० ३४८ । तालप्रलम्ब ।

भग० ३६६ ।

तालपिशाच-पिशाचविशेष । ठाणा० ५०२ । पिशाच भेदविशेष । प्रज्ञा० ७० ।

तालपिशाच-तालवृथाकारोऽतिदाघत्वेन पिशाच ताल पिशाच । जाता० १२७ ।

तालपुट-विषयविशेष । उक्त० ३१८ । मद्यो घाति यन्त्रो-
ष्ठपुटान्नवृत्तिनि तालमात्रकालविलम्बतो मृत्युरूपआयते
तत् । उक्त० ४२६ ।

तालपुड-तालपुट विषयविशेष । भाष० ३७४ । जेण ताला
मपुडिअइ तेण भरेण भारयतीति । दश० चू० १२७ अ ।

तालफल-प्रलम्ब फलविशेष । दशा० १७६ ।

तालवैट-तालपत्रशास्त्रेण । नि० चू० प्र० ६० आ ।

तालमत्यकड- । भग० ४३६ ।

तालियट-तालवृत्त-वायूदीरकमेव द्विपुटादि । प्रभ० ८ ।

तालवट-तालवृत्त तालाभिधानवृक्षपत्रवृत्त पत्तछोट
इत्यर्थ । जाता० ४८ ।

तालवृत्त-बीजनकम् । उक्त० ६० । व्यजनम् । ज०
प्र० ४११ ।

तालवैट-तालवृत्त विद्याविशेष । व्य० द्वि० १३३ आ ।
भग० ४७४ ।

तालसम-नट्टविशेष । नि० चू० वृ० १ अ । यत्परस्पर-
हृतहस्ततालस्वरानुवर्ति भवति तत् तालसमम् । ठाणा०
३६६ । यत्परस्परभिहतहस्ततालस्वरानुसारिणा स्वरेण
गीयते तत् । अनु० १३२ ।

तालसुप्तपञ्च-परस्परहस्ततालस्वरानुवर्ति यद् गीत
तत्, यद् मुरजकसिकादीनामान्नामानामहानाना यो ध्वनियश्च
नृत्यत्या नर्तक्या पादोक्षपस्तेन सम तत् तालसुप्तप्रयु-
क्तम् । ज० प्र० ४० । तालसुप्तप्रयुक्त-परस्परहस्तताल-
लस्वरानुवर्ति यद् गीत तत् । यत् मुरजकसिकादीनामा-
नानामहानाना यो ध्वनियश्च नृत्यत्या नर्तक्या
पादोक्षपस्तेन सम तद्वा । जीवा० १६४ ।

ताला-कसिवा । प्रभ० १५६ ।

तालाचरा-तालाद्यादिभि विद्याविशेषे चरन्ति तालाचरा ।
नि० चू० द्वि० १६७ आ । तालादानेन प्रधाकारिण ।
राज० २ । जाता० ४० । प्रधाकारो । विरा०

६३ ।

तालाद्यादि-विद्याविशेष । नि० चू० द्वि० १६७ आ ।

तालाय्यर-तालाचर-तालादानेन प्रधाकारी । औप० ३ ।

तालाचरा नटा । वृ० प्र० १०३ अ । तालाचर ताला-
दानेन प्रधाकारी दण्डपाशिको वा । औप० ७२ । ताला
चर प्रधाकारिविशेष । प्रभ० १४१ ।

तालाय्यरा-तालाचरा प्रधाकारिविशेष । ज० प्र०
११४ । चारणा । औप० २२३ । नर्तकवद्वाद्य ।
वृ० द्वि० २७३ आ । भट्टवेडण्डादिमा । नि० चू० प्र०
३५८ अ ।

तालअटे-तालवृत्त व्यजनविशेष । दश० १५४, २२८
। ज० प्र० १६१ ।

तालज्जतार्ण-ताडनम् । राज० ५२ ।

तालियट-तालवृत्त मयूरपिच्छकृतव्यजनमित्यय ।
भाषा० ३४५ । तालाभिधानवृक्षपत्र वृत्त तत्पत्रछोट
इत्यर्थ । भग० ४६८ । तालवृत्त-व्यजनकम् । भाषा०
१२२ । तालवृत्त-बीजनकम् । प्रभ० १६३ ।

तालियटक-तालवृत्तक व्यजनविशेष । प्रभ० १५२ ।

तालु-काकुदम् । जीवा० २७३ । काकुदम् । जाता०
१३८ । भाषा० ३८ ।

तालुगामारो- । औप० २०६ ।

तालुग्याडणीए-विद्याविशेष । नि० चू० प्र० ७६ अ ।

तालेइ-ताडयति हस्तादिवा । भग० १६६ ।

तालोदग- । नि० चू० वृ० १५ आ ।

तालोदा-तालोदकानि । वृ० द्वि० १७३ अ ।

ताय-तावत् । ठाणा ४६७ । ताय-मातापतामकमोदया-
द्विभण्डलानामुष्ण प्रकाश । ज० प्र० ४३३ ।

तावखित्त-तापक्ष सूर्यातपव्याप्ताकाशखण्डम् । ज० प्र०
४५३ ।

तावखित्तपुठव-तापक्षत्रपूर्व आदिः पोदयमधिकृत्य यत्र
या पूर्वादि । दा० ८५ ।

तावखिज्ज-तापनीय-तापवहम् । भग० ६७२ ।

तावण्णत्ता-उस्या इव नीललेस्या इव वर्णा यस्या सा
तद्वर्णा तद्भावेस्त्वता तद्वर्णता । भग० २०५ ।

तावस-तवेद्विभो । दश० चू० ३३ आ । तापम - बीसा-

मया श्रेष्ठिविशेष । उत्त० १६ । तापस-परिश्रित-
पत्राद्यभोगवाद् वाततपस्वी । प्रश्ना० ४०५ । पतित-
पत्राद्यभोगवाद् वाततपस्वी । भग० ५० ।

तावसपक्षि-तापमपक्षी । आव० ३६१ ।

तावता-भिक्षुविशेष । नि० पू० द्वि० ६८ अ ।

ताविया-तापिका । आव० ८५४ ।

तावेह-तापयति आनीनशीत करोति । जं० प्र० ४६१ ।

नि० पू० तु० १५ अ ।

तासण-ज्ञान फेकारादिबन्धन भणकारि । प्रश्न० १६० ।

तासणओ-ज्ञान आकस्मिक मय अकमोत्पन्नशरीरकम्प-
मन क्षामादिलिङ्गितकारकत्वात् ज्ञाननक । प्रश्न० ५ ।

ताहो-नदा तस्मिन् काले । ओष० ११५ ।

तिता-उल्ला । नि० पू० प्र० ४६ अ । मिष्ठा वितन्ना
आर्द्रा । दश० ६६ ।

तित्तिण-नखेद वचनम् । भग० ११६ ।

तित्तिणि-नित्तिणी यत्र तत्र वा स्तोकेऽपि कारणे कर्-
वगायण । व्य० प्र० २३० अ ।

तित्तिणिण्-तित्तिणिकोऽस्माभे सति श्वेदाद् यत् किञ्चानभि-
धायो । ठाणा० ३७४ ।

तित्तो-विनस । नि० पू० द्वि० ८१ आ ।

तिबुका- उत्त० ५७१ ।

तिबुग-एनादशगोर्धकरस्य चैत्यवृत्तनाम । सम० १५२ ।

तिन्दुक-श्रीन्द्रियजीवविशेष । उत्त० ६६५ । तन्दुक
भावस्यामुद्यानम् । विशेष० ६३५ ।

तिन्दुगुल्लान-तिन्दुकोद्यान आवस्यामुद्यानविशेष । उत्त०
१५३ ।

तिन्दुय-तिन्दुक तैदृकीकृतम् । दश० १७६ । प्रश्ना०
३६४ । तिन्दुक श्रावस्यामुद्यानविशेष । उत्त० ४६८ ।

कनविशेष । प्रश्ना० ३७ ३२८ । वनस्पतिविशेष ।
भग० ८०३ ।

तिदुसय-तेन्दुसय । आव० १८१ । ज्ञाता० १८४ ।

ति-तृतीया सप्तरात्रिकी । आव० ६४७ ।

तिअ-निअ-पटिमाग । उत्त० ४७४ ।

तिउट्ट-नृत्यति क्षणभङ्गति । आषा० २६० ।

तिउड-त्रिकूटनामशरारकारपर्वत । जं० प्र० ३१२ ।

तिउडग-त्रिपुटका घान्यविशेष । दश० १६३ ।

तिउण-त्रिगुण त्रिप्रदक्षिणीकृतम् । आव० २३३ ।

तिउल-श्रीन् मन प्रभृतीन्-तुलयति तुलामारोपयति कष्टा-
वस्थोक्तोतीति त्रितुलम् । प्रश्न० १५६ । तोदकः
व्ययक । उत्त० ४७५ ।

तिउला-श्रीन् मनोवाक्कायास्तुलयति अभिभवति या सा
त्रितुला । प्रश्न० १७ । श्रीनवि मनोवाक्कायलक्षण-
यान्तुलयति अयति तुलाच्छान्वित वा करोति त्रितुला
। ज्ञाता० ६८ ।

निकटटु-हतिकृत्वा । आव० ७६३ ।

सिकडुय-त्रिकटुकं शुष्ठीमरिष्यपिप्लव्यात्मकम् । उत्त०
६५३ ।

तिकणइयाह-नयत्रिकाभिप्रायाच्चित्तम्-ते यानि तानि नय-
त्रिकवन्तीति त्रिकनयिकानि । सम० ४२ ।

तिकूडा-दातामहानावा दक्षिणतटे स्थित वक्षस्कार-
पर्वतविशेष । ठाणा० ८० ।

तिकूडे- । ठाणा० ३२६ ।

तिबल-तीक्ष्णा भेदिका । भग० ५४० । तीक्ष्ण-कटु ।

उत्त० ६५३ । तीक्ष्णा वेद्यवती । भग० ३०६ । तीक्ष्णा

श्वेदकरणात्मकम् । दश० २०१ । तीक्ष्णा निशिना ।

उत्त० ३४६ ।

तिबलदाढ-तीक्ष्णा निशिता दद्या एव यस्य स तीक्ष्ण
दद्या । उत्त० ३४६ ।

तिबलसिमे-तीक्ष्णे निशिताश्रे शृङ्गे विषाणे यस्य ञ्
तीक्ष्णशृङ्ग । उत्त० ३४६ ।

तिबला-पक्ष्या । भग० ७६७ ।

तिबलुतो-त्रिकृतम् । आव० १२४, ३५६ । भीन्
वारान् त्रिकृत्वा । भग० १४ ।

तिलुतो-तिग्निवारा । नि० पू० प्र० २१८ अ ।

तिग-त्रिक यत्र रथ्यात्रय मिलति । ओप० ४ । त्रिकम् ।

आव० १३६ । त्रिक यत्र स्थाने रथ्यात्रयमौलको भवति ।

ओप० ५७ । त्रिक-रथ्यात्रयमौलनस्थानम् । भग० १३७,

२००, २३८ । त्रिक-जोषाजीवनोजोवराशिवयं तदभ्यु-

पमन्तरोऽपि तथैव त्रिका । उत्त० १५२ । त्रिराशिक-

राशित्रयस्यापक । आव० ३६१ । त्रिक-त्रिपदमा-

गम । अनु० १५६ । यत्र रथ्याना त्रय मिलति ।

ठाणा० २६४ । कटिभागम् । उक्तं ४७३ ।

तिगुणाईयं-त्रिकटुकादिक सुष्ठोपिप्यलोमरिचकारिकम् ।

पिण्ड० ६५ ।

तिगुणपरिहोणो-त्रिकेण ज्ञानदर्शनचारित्र्यलक्षणं हीन ।

ओष० १७३ ।

तिगिगिछि-किञ्चक । ठाणा० ४८२ ।

तिगिगिछिकूडे-तिगिगिछो-किञ्चकस्तत्प्रधानकूटत्वात्तिगिगिछि-

कूट । ठाणा० ४८२ ।

तिगिगिछो- । ठाणा० ७३ ।

तिगिगिछ-विमानविशेष । सम० ३८ । चिकित्सा ।

ज्ञाना० ११३ । आव० ३४८ ।

तिगिगिछकूडे-उत्पातपर्वत । भग० १७२ ।

तिगिगिछा-रोगप्रतिकार । नि० ब्रू० द्वि० ६५ आ ।

रोगप्रतिकार । पिण्ड० १२१, १३२ । चिकित्सा । व्य०

द्वि० ११६ अ । भवतिविभ्रम । आव० ८१५ । प्रभ०

१० ।

तिगिगिछायणसगोत्ते-ज्येष्ठामोत्रनाम् । सूर्य० १५० ।

तिगिगिछायणे-चिकित्सायन-ज्येष्ठामोत्रम् । ज प्र० ५०० ।

तिगिगिछि-प्रादृते पुष्परज शरिरस्य तिगिगिछ इति निपात

देशो शब्दो वा । ज० प्र० ३०७ ।

तिगिगिछिकूट-शिखरिणिगिगिछरे एकादशकूटनाम । ठाणा०

७२ । उत्पातपर्वत । प्रभ० ६६ । उत्पातपर्वत । ठाणा०

३७६ । चमरेन्द्रस्य उत्पातपर्वतनाम । ठाणा० ४८२ ।

सम० ३३ । तिगिगिछद्रुपतिकूटम् । ज० प्र० ३८१ ।

तिगिगिछिद्रुह-तिगिगिछ वीर्यरजस्तद्विषयस्यो दहस्तिगिगिछि-

द्रुहो नाम द्रुह । ज० प्र० ३०६ ।

तिगिगिछित्ते-चिकित्सक आयुर्वेद । ठाणा० ४५१ ।

तिगिगिछो-नगरीविशेष जितशत्रुराजधानी । विधा० ६५ ।

तिगुण-तिगुणवारा । ओष० ११७ ।

तिगुणकडो-त्रिगुण शत्रु वारात् यावत् उत-प्राबल्येन

कडन-उटन यस्य स त्रिगुणोत्कण्ड । पिण्ड० ६५ ।

तिघरतर-ग्रहत्रयात्तरत तृतीयान्तरात्तरत । नि० ब्रू०

प्र० १८७ अ ।

तिचयसु-तिचय उत्पन्नमावरणसंयोगसमेन ज्ञान च

श्रुतावधारण दर्शनं च अवधिदर्शनरूपं यो धारयति

वर्धति स तथा य एवमूत स चक्षुरिन्द्रियपरमश्रुतावधि

भिरिति वक्तव्यं स्यात् । ठाणा० १७१ ।

तिजमलपदं-त्रयाणा यमलपदानां समाहारोत्तिजमलपदम्,

चतुर्विधस्य क्लृप्तानलक्षणं अथवा तृतीयं यमलपदं षोडशा

नामक्लृप्तानानामुपरितनाङ्काष्टकलक्षणमिति वर्गपट्कल

क्षणम् । अनु० २०६ ।

तिट्ट-तिट्टति वर्तने आसेवते । दश० २४३ ।

तिट्टाण-तिस्रो वारा । ओष० १६३ । मणिषष्ठहस्त-

तसभूमिकानलक्षणम् । वृ० १०७ आ । तिस्रो वारा आ ।

आष० ६४२ ।

तिट्टाणकरणमुद्ध-त्रोणि स्थानानि उर प्रभृतीनि तेषु कर-

णेन क्रियया शुद्ध त्रिस्थानकरणमुद्धम् । जीवा० १६५ ।

त्रोणि स्थानानि उर प्रभृतीनि तेषु करणेन क्रियया

विशुद्धम् । अथवा उर कण्ठशिरस्स ह्येधमणा अयाकु-

लपु विशुद्धपु प्रवास्तेषु यद्योयते तदुर कण्ठशिरोविशुद्ध-

त्वात् त्रिस्थानकरणविशुद्धम् । ज० प्र० ४० ।

तिट्टाणकरणमुद्धा-त्रिस्थानकरणमुद्धा-आदिमध्यावसान-

रूपेषु त्रिपु स्थानेषु करणेन क्रियया यथोक्तवाहनक्रियया

मुद्धा अवसादा न पुनरवस्थानव्यापारणरूपदोषलेशेनापि

कलङ्किता । जीवा० २६६ ।

तिणय-त्रिनत मध्यपार्श्वद्वयलक्षणे स्थानत्रयेऽवनयम् ।

भग० १६४ ।

तिणहृत्यय-तुणपूलक । भग० ६८४ ।

तिणिस-तिनिशामिधानवस्तसन्निधि । भग० ८८१ ।

तिनिश वृषविशेष । ठाणा० २१६ । तैनिश तिमिसदा

हमन्निधि । जीवा० १६२ । तिनिशद्रुमसन्निधि । ज०

प्र० ३७ । वृषविशेष । नि० ब्रू० प्र० १४४ आ ।

तिनिश वृषविशेष । दश० २३६ । उक्तं १७ ।

तिण-तीणं भवार्णव स्वयमवतरति । जीवा० २४६ ।

तीणं धातु । आव० ६१७ । तीणं इव तीणं । सम०

४ ।

तितिषस्तद-तितिस्तते दैन्यामावात क्रमेण वा मनःप्रभृति-

भि । भग० ४६८ ।

तितिषस्तदा-तितिषार्थं सहनार्थम् । ओष० १६० ।

तितिवलसि-तितिवसे दैन्यावलम्बनेन । ज्ञाता० ७१ ।
 तितिवलसि-तितिवसा परोपहृजय । प्रश्न० १४६ । तितिवसा
 परोपहृजय, योगसंग्रहे नवमो योग । आव० ६६४ ।
 तितिवलसि-तितिवसामि । ठाणा० २४७ ।
 तितिव-तितिव कोसातक्यादिवत् । उक्त० ६७६ । श्लेषम
 नाशकृत् तिवत् । ठाणा० २६ । तितिव-यदुदयात्
 अन्तुधारीरेषु तितिवो रसो यदनि यथा शिखादीना तितिव
 त्तरसनाम । प्रश्न० ४७३ ।
 तितिव- । नि० सू० प्र० १६५ अ । तितिवक
 एलुकवालुङ्गादि । दश० १८० ।
 तितिवालाडय-चट्टनसुम्भकम् । ज्ञाता० १६६ ।
 तितिव-तितिव चिलातदेकनिवासो श्लेषत्रिशेष । प्रश्न०
 १४ ।
 तितिव-तितिव पक्षिविशेष । प्रश्न० ८ ।
 तितिव-लोमपक्षिविशेष । जीवा० ४१ । प्रश्न० ४६ ।
 तितिव-तृति नृसदेनुत्वात्तुति अहिंसाया दशम नाम । प्रश्न०
 ६६ । तृति ध्राणि । ठाणा० १३ । ध्राणि, दुमुला-
 द्युपरमलक्षणा । विशेष० १३६ ।
 तितिव-लोमपक्षिविशेष । जिन प्रसस्तभावकरविशेष । आव०
 ४६६ ।
 तितिव-यद् यस्मात् नारयति पार प्रापयति तेन तत् सफलक्ष
 ण भाष्यस्तोयम् । विशेष० ४७६ । जन्मजन्मरजसलिलस-
 न्मृत मिथ्यादशनाविरतिगङ्गामोर महाभीमकवायपाताल
 दुरवगाहमहामोहावर्तभीषण रागद्वेषपवनविश्लोमित विवि-
 धानिष्टेष्टसमोपयोगीयदीचीनिषयसङ्कुल उर्व्वैतरमनो-
 रमसहस्रवेनाकलितं ससारसागर तरन्ति येन तत्तीर्थम् ।
 सकनजीवाजीवादिपदार्थसार्थप्ररूपक अत्यन्तानवद्य शेष-
 तीर्था त्रीयाविज्ञातचरणकरणक्रियाधार सकलत्रैलोक्यान्त-
 र्गतविगुह्यमसंपत्समन्वितमहापुरुषाभ्ययमविविधादि प्रवच-
 नम् । नदी० २१ । तीर्थतेजनेति तीर्थम् । ठाणा० ३० ।
 तीर्थ-यद् न । ज० प्र० २०० । तीर्थं तीर्थतेजनेति
 तीर्थं सङ्ग । विशेष० ५६१ । तीर्थं तीर्थतेजनेति प्रवचन
 सङ्गो वा । आव० ८६ । तीर्थते ससारसागरो
 जनेति तीर्थं यथावस्थितसकलजीवाजीवादिवपदार्थसार्थप्र-
 रूपकं परमगुरुप्रणीत प्रवचनम्, तच्च निपापार न भवति

इति सङ्ग प्रथमगणधरो वा । प्रश्न० १६ । त्रिषु वा
 क्रोधाग्निदाहोपशमलोभतृष्णानिरामकर्ममलापयनलक्ष-
 णेषु ज्ञानादिलक्षणेषु वा अर्थेषु तित्वेति त्रिष्वम् ।
 ठाणा० ३३ । तीर्थं पवित्रताहेतु, तरणोपायश्च ।
 प्रश्न० १३६ । प्रश्न० १३६ । तीर्थंभूतदेवदोषादि ।
 ज्ञाता० ८१ । तीर्थम् चानुवर्ण भ्रमणसङ्ग । आव०
 १३४ । तीर्थं गणधर । आव० २३३ । तीर्थं वा
 गणधर । आव० २८७ । तरन्ति तेन ससारसागर-
 मिति तीर्थं प्रवचनम् सङ्ग । भग० ७ । चालवण्णो
 समणस्यो दुवालस्य वा गणिविडग । नि० सू० प्र०
 ७७ अ । तीर्थम् त्रिष्वम् अथ वा, जन तीर्थमभिप्रेतार्थ-
 साधकम् । विशेष० ४८१ । यद् यस्माद् यथोक्तदाहो-
 पशमतृष्णाच्छेदमलसालनरूपेषु यदि वा सम्पद्दशान
 ज्ञानधारितलक्षणेषु त्रिविधेषु स्थित तत्तत्त्रिष्य सप्त
 एव । विशेष० ४८० । तीर्थं-क्रोधाग्निदाहोपशम-
 लोभतृष्णाश्रयच्छेद-कर्ममलसालनलक्षणास्त एवानन्तरो-
 क्तलक्ष्योर्था फलरूपा यस्य तत् त्र्यर्थं तच्च सप्त, तद-
 व्यतिरिक्त ज्ञानादि त्रय वा त्र्यर्थं प्राकृते 'तित्व' उच्यते ।
 विशेष० ४८० । तरन्ति येन ससारसागरमिति तीर्थं प्रव-
 चन सङ्ग । सम० ३ । पुष्पक्षेत्रम् । उक्त० ३७३ ।
 गणधर प्रवचन श्रुतमिदं । उक्त० ५८४ । तीर्थते
 ससारसागरोजनेति तीर्थं-यथावस्थितमकलजीवाजीवादि-
 पदार्थसार्थप्ररूपक परमगुरुप्रणीत प्रवचन सङ्ग प्रथ-
 मगणधरो वा । नदी० १३० । त्रयो वा क्रोधाग्नि-
 दाहोपशमादवर्था कलाति यस्य तत् त्र्यर्थम् त्रयो-
 ज्ञानदोषार्था वस्तूनि यस्य तत् त्र्यर्थम् । ठाणा ३३ ।
 जीवाजीवादिवपदार्थसार्थ-अत्यन्तानवद्यशेषतीर्थानुरीया-
 विज्ञातचरणकरणक्रियाधार ज्ञेयत्वान्तर्गतविगुह्यम-
 संपत्समन्वितमहापुरुषाभ्ययमविविधादि प्रवचन च ।
 तीर्थं श्रुतज्ञानम् । आव० २३५ । तीर्थते ससारममुद्रो-
 जनेति तीर्थं प्रवचनम् । राज० १०६ ।
 तित्यगर-तीर्थ-प्रवचन तदवस्थितेकाच्चेह सङ्गस्तोदी
 सत्करणवीलत्वात् तीर्थकर । भग० ७ । तीर्थकर
 तीर्थते ससारसागरमुद्रोजनेति तीर्थं तरुणगोश ।
 जीवा० २३५ । तरन्ति येन ससारसागरमिति तीर्थं

प्रवचन तदव्यतिरेकादिह सङ्गुस्तोर्षं तस्य करणशोल-
त्वातीर्थकरः । सम० ३ । तीर्थकर- द्वादशाङ्गप्रणा-
यकः । प्रश्न० १०४ ।

तिथ्यगरनाम-यदुदयवधात् अष्टमहाप्रातिहार्यप्रमुखाश्रुत-
मिश्रतदतिशया प्रादुर्भूतिं सत् तीर्थकरनाम । प्रश्ना०
४७५ ।

तीर्थकरनामगोत्रं-तीर्थकरत्वनिवन्धन नाम तीर्थकर-
नाम तच्च गोत्रं च-कर्मविशेष एवेत्येकवङ्गात् तीर्थ-
करनामेति गोत्र-अभिधानं यस्य सत् । शांता० ४५५ ।

तिथ्यगरपञ्चरुचं-तीर्थकरप्रतिरूपम् । भाष० १२४ ।

तिथ्यग्राह्यतो- । नि० ब्रू० द्वि० १०१ अ ।

तिथ्यधम्म-तीर्थानिह गणधरस्तस्य धर्मः-आचार श्रुत-
धर्मप्रदानलक्षणस्तीर्थधर्म, यदि वा तीर्थं प्रवचनं श्रुतमि-
त्यर्थस्तद्धर्मं स्वाध्याय । उक्त० ५६४ ।

तिथ्यभेद-तीर्थभेद तीर्थानोचक । प्रश्न० ४६ ।

तिथ्यभेद-गणाद्भगविराहणाहस्यति भणिय होइ ।
भाव० ६६२ ।

तिथ्या-तीर्थानि चक्रवर्तिनः समुद्रप्रतीकादिमहानद्यवतार-
लक्षणानि लक्षणक देवनिवासभूतानि । शांता० १२३ ।

तिदंड-त्रिदण्ड । भग० ११३ ।

तिदंडो-त्रिदण्डो सुवर्णपुरुषकारीपरिष्ठात्रक । भाव०
४५२ ।

तिदिसं पगासगा-त्रिविध प्रकाशकानि । भाषा० ४३० ।

तिदिसि-त्रिविधि तिसृषु दिक्षु । जीवा० २३६ ।

तिदुला-तीविका-भोद-प्रस्तावात् मनोवाङ्मयात् शूलती-
व स्वरूपचलनेन त्रिदुला । उक्त० १२१ ।

तिनयं-त्रिनय आदिमध्यावसानेषु नयनभावात् । जीवा०
२५६ ।

तिनिशलता-सङ्गुलनमानभेद । दश० १०१ ।

तिनिशवृक्षगुहा- । व्य० द्वि० १८६ आ ।

तिन्न-तिष्ठो वारा । गोष० ०१७ । स्तिमित आर्द्धता
गत । जाता० ११४ ।

तिपट्ट-एक सत्तरारकपट्टक द्वितीय उत्तरपट्टक तृतीय-
श्रोलपट्टक । गोष० १३२ ।

तिपट्टोलतिटिणं- । भाषा० ४२३ ।

तिपरित्यक्तं-त्रिपरित्यक्तं त्रयः परावर्तकाः वेष्टनानि ।
गोष० २१४ ।

तिपासितं-त्रिपासितं त्रिणि वेष्टनानि दवरकेन दत्वा-
पासितं पात्रबन्धने । गोष० २१४ ।

तिपुड-धान्यविशेषः । दश० ब्रू० ६२ ।

तिप्पति-प्रतिजामरति । न० ।

तिप्पट्ट-तेपते क्षरति ददाति । विण्ड० ६३ ।

तिप्पट्टय-त्रिपट्टिका । जीवा० २४७ ।

तिप्पणया-परिदेवना । सूत्र० ३६८ । दश० ब्रू०
१५ ।

तिप्पति-तिप्पति सुवाच्यवाचयति । सूत्र० ३२५ ।

तिप्पमाण-भयात् प्रस्वेदनात्वादि तर्पणं । शांता० १५६ ।

तिप्पयंतो-निन्दयन् । सम० ५४ ।

तिप्पावणया-तेजपना तिपुटे पुनरणादीं इति वच-
नात् शोकातिरेकादेवाश्रुलादिशरणप्रापणा । भग०
१८४ ।

तिमाय-त्रिसूया मायास्त्रिमाया । ज प्र० ६८ ।

तिमासिआ-द्वादशे तृतीयभिक्षुप्रतिमा । सम० २१ ।

तिमिचल-तिमिचल महामरस्यतमः । प्रश्न० ७ ।

तिमि-तिमि महामरस्य । प्रश्न० ७ ।

तिमितिमिगिला-मरस्यविशेषः । प्रश्ना० ४४ ।

तिमिरं-तिमिरसम्पाद्यो भ्रमः । प्रश्ना० ३५६ । पित्त-
दयविकारेण दम्बचरिषदियस्य सवलीकरण । नि०
ब्रू० प्र० ३०२ आ । वनस्पतिविशेषः । भग० ८०२ ।

तिमिर निकाशितं ज्ञानावरणीयम् । भाव० ७८८ ।

पशवविशेषः । प्रश्ना० ३३ ।

तिमिरविद्वंसं-तिमिर अन्धकार विध्वंसयति अवनयति
तिमिरविध्वंस । उक्त० ३५१ ।

तिमिप्रगुहा-गुहाविशेषः । नदी० २२८ ।

तिमिसंययार-तमिसाधार अत्यन्ततमः । प्रश्न० ६० ।

तिमिसगुहा-तमिभगुहा । भाष० ११०, ६८७ ।

तिमिसगुहा-संताप्यनवकूटे सप्तमः । ज प्र० ३४१ ।

तिमिसगुहाकूट-नभिसगुहाविषदेवस्य निवासभूत कूट
तिमिसगुहाकूटम् । ज प्र० ७७ ।

तिमिसा-तमिसा रजनी । प्रश्न० ६८ ।

तिमिस्स-तमिस्सगुहा । प्रश्न० १६ ।

तिमिस्सयायेएद्-शल्यायते । आब० ४२२ ।

तिमीतिमिगिलामच्छो-भस्त्वविशेष । जीवा० ३६ ।

तिम्मणं-ध्यञ्जनम् । ओष० १३३ ।

तिम्मति- । ओष० २१७ ।

तिम्मिअ-सीमित । आब० १३१ ।

तिप्प-त्रिपयुक्त स्थान त्रिकम् । ज्ञाता० २८ । त्रिक
रध्यात्रयमीलनस्थानम् । प्रश्न० ५८ । त्रिक यत्र रध्या-
त्रय मिलति तत् । जीवा० २५८ ।

तिपचउक्क-त्रिकचतुष्कम् । आब० ६७५ ।

तिपभगो-त्रिकरूपो भङ्ग त्रिकभङ्ग भङ्गत्रयम् । भग०
८६ ।

तिरजली-तिरोहिताङ्गलि । व्य० द्वि० २३७ आ ।

तिरवडिय-त्रिलिङ्गिक स्तेन । दश० ५२ ।

तिराभिप्र-नैराशिक गोशालकमतानुसारी निहृदविशेष ।
मूत्र० ४५ ।

तिरिअवेइया-तिर्यगेदिका यत्र सहासमध्ये हस्तो नीत्वा
प्रतिलिखयते सा । ओष० ११० ।

तिरिक्क मोणिया-तिर्यग्गतिप्रायतिर्यग्गोके योनयस्तत्र जा
ता तिर्यग्गोके योनय-उत्पत्तिस्थानानि ये ते तिर्यग्
योनिजा तिर्यग्योनिका । जीवा० ३३ ।

तिरिघट्टना-तिर्यग्यट्टना-प्रत्युपेक्षणा कुर्वन् वस्त्रेण तिर्यक्
कुट्यादि पट्टयति । ओष० १०६ ।

तिरिच्छसयाइ-तिर्यक् मपततीति तिर्यक्सपात पतङ्गा-
दि । दश० १६४ ।

तिरिच्छा-तिरिच्छोना अनगुल्ला सदनगानप्रतिघातिका ।
मूत्र० ३१६ ।

तिरिमक्कट्टु-तिर्यक्कृत्वा अपहृत्य, हस्तयित्वा वा ।
मूत्र० ६० ।

तिरियक्करेइ-तिर्यक्करोति । सूर्य० ४६ ।

तिरियमिस्ति-तिर्यग्मिति खटोट्टिकदादौ सङ्कटामप्रतो
विस्तोर्णा । भाषा० ३०२ ।

तिरिय-नो प्रतिकुल नो अनुकुल वितिरिष्य तिरिय ।
नि० पू० तु० ६३ आ । तिर्यक् । सूर्य० ४५ ।

तिर्यक्पित्तप्रदेशः । जीवा० २०६ । तिर्यक् दिशः ।

अनुदिशश्च । आवा० ६३ । तीरित तीर पार प्रापि-
तम् । प्रश्न० ११३ ।

तिरियलोए-रुचकस्याधस्तात्प्रवयोजनशतानि रुचकस्योप
रिष्टात्प्रवयोजनशतानि तिर्यग्लोक । प्रज्ञा० १४४ ।

तिरियलोयतट्ट-तट्ट-स्थाल तिर्यग्लोके तट्टमिव तिर्यग्लो-
कतट्ट तस्मिन् स्वयम्भूरमणसमुदवेदिकापर्यन्ते अष्टाद-
शयोजनशतबाहस्ये समस्ततिर्यग्लोके च । प्रज्ञा० ७६ ।

तिरियलोयपय-रुचकसमाङ्क तलभागात्प्रवयोजनशतानि
गत्वा यज्ज्योतिश्चकस्योपरितन तिर्यग्लोकसम्बन्धि एकप्राये-
शिकमाकाशप्रवर तद् तिर्यग्लोकप्रतरम् । प्रज्ञा० १४४ ।

तिरियवाए-तिर्यगुद्गच्छन् यो वाति वात स तिर्यग्वात ।
प्रज्ञा० ३० । यस्तिर्यग्वाति वात स तिर्यग्वात ।
जीवा० २६ ।

तिरोडति-किरिट च मुकुट पारयन्ति ये ते । सम०
११८ ।

तिरोड-तिरिटी मुकुटम् । प्रश्न० ७७ । तिरिटी शिलरत्रयोपेतं
मुकुटमेव । प्रश्न० ४८ । किरोटानि मुकुटानि शिलर-
त्रयोपेतानि । ज० प्र० २०५ ।

तिरोडपट्टे-तुष्यविशेषस्य वल्कनय वल्गम् । वृ० द्वि०
२०१ अ ।

तिरोडपट्टे-वृणत्वङ्मयम् । ठाणा० ३३८ ।

तिरोडपट्टो- । नि० पू० प्र० १२१ आ ।

तिरोडो-वृष्यविशेष । वृ० द्वि० २०१ अ ।

तिरोलोपट्टो-तिरोडश्चस्वस्य वागो तस्स तत्तु पट्टसरितो
सो तिरोलोपट्टो । नि० पू० प्र० २५४ आ ।

तिरो-तिरोहितम् । वृ० तु० ११६ अ ।

तिरोभाव-प्रकाश प्रकटयम्, आविर्भाव । विशे०
१०६२ ।

तिर्यक्-पाशत । ओष० १६८ ।

तिर्यक्शल्या- । नदी० ११५ ।

तिर्यगानुपूर्वी-द्वितीयानुपूर्वी नाम । प्रज्ञा० ४७३ ।

तिर्यगाभिमनो-नदीति तिर्यक् छिनत्ति सा । व्य० प्र०
२५ आ ।

तिर्यग्मनुजान्-बाह्यान्बाह्यान् दिग्गजं अश्वरथका-
दीन् । जीवा० १६६ ।

तिर्यग्वेदिका-जानुनोः पार्श्वतो हस्तौ नीत्वा वेदिकाया-

स्तृतीयः प्रकारः । ठाणा० ३६२ ।

तिलंतिलं-तिलशः । विषा० ४७ ।

तिलंचणा-त्रिलम्बनः श्रिकवलः कवलत्रयप्रमाणः । औष० १९० ।

तिल-तिलाः घ्राग्यविशेषः । दश० १६३ । औषधिविशेषः । प्रज्ञा० ३३ । तिलं अष्टाशितो महाग्रहे एकत्रिंशत्तमः । ज० प्र० ५३५ । ठाणा० ७६ । वनस्पतिविशेषः । भग० ८०२ ।

तिलए-तिलकः वृक्षविशेषः । प्रज्ञा० ३२ । तिलकः सप्त-
दशजीर्णकरश्च कैलकृशनाम् । सम० १३२ । मृत्विष्ट-
कालिनः प्रथमवासुदेवस्य प्रतिशत्रुः । सम० १५४ । तिलकः
भिरयादिषु पुण्ड्रम् । सूर्य० २६४ । प्रज्ञा० ६६ । तिलकः ।
अनु० २१२ ।

तिलओ-तिलकः भिरयादिषु पुण्ड्रम् । जीवा० १७५,
३७६ ।

तिलकटओ-तिलकण्टकः कोकिलच्छदः । प्रज्ञा० ३६२ ।

तिलक-घ्राग्यमांशु श्रेष्ठो । सूत्र० १६४ । आघायाः
परावतितद्वारे श्रेष्ठो, असन्तुद्रे ओष्ठिविशेषः । पिण्ड०
१०० । वृक्षविशेषः । कमनीयकामिनीकमलदलदीर्घखर-
दिभुधवललोजनकटाक्षविशेषात् कुसुमाद्यानिर्भाविश्रुचि-
न्द्रियज्ञानस्य व्यक्त लिङ्ग तसः । विशेष० ६६ ।

तिलकीडय-तिलकीटकः तिलकृमिः । आव० ६२४ ।

तिलकलामिया-तिललादिका । आव० ३६७ ।

तिलग-तिलकं वृक्षविशेषः । आव० ५१३ । वनस्पति-
विशेषः । भग० ८०३ । नि० बृ० तु० ६१ अ । तिलकः
विशेषको ललाटाभरणम् । जीव० ५५ ।

तिलगचोद्दसं-तिलकं ललाटाभरणं रत्नमयं चतुर्दंशं
यत्र तत्तिलकचतुर्दशम् । ज० प्र० २१७ ।

तिलगचोद्दसगं-तिलकचतुर्दशकं असङ्कारविशेषः । आव०
६५ । तिलकचतुर्दशकं आभरणविशेषः । आव० ६८ ।

तिलगरमण-तिलकरत्नं पुण्ड्रविशेषाः । जीवा० २०५ ।
भिरयादिषु पुण्ड्रविशेषाः । ज० प्र० ५४ । पुण्ड्रविशेषाः ।
ज० प्र० ४६ ।

तिलगवणे-तिलकवनम् । भग० ३६ ।

तिलत्थंबओ-तिलस्तम्बः । आव० २१२ ।

तिलपप्पडओ-जो आगमेहि तिलेहि कीरइ । दश० बृ०
८६ आ ।

तिलपप्पडग-तिलपपटः पिष्टतिलमयः । दश० १८५ ।

तिलपपटिका-लघुकुलिः । दश० १७६ ।

तिलपिटु-तिलपिटुः । तिललोष्टः । दश० १८५ ।

तिलपीलगाचक्क-तिला कीडगा वा छुट्टेज्जा । नि० बृ०
द्वि० ६१ आ ।

तिलपुप्फवण्णे-अष्टाशितो महाग्रहे द्वान्त्रिंशत्तमः । ज०
प्र० ५३५ । ठाणा० ७६ ।

तिलमविलयं-तिलमलितम् । औष० १४० ।

तिलय-तिलकं एकोरुद्रोपे वृक्षविशेषः । जीवा० १४५ ।

तिलको विशेषको भूपकत्वात् । भग० ५४१ । तिलकाः
भिरयादिषु पुण्ड्राणि । सम० १३६ । तिलकः वृक्षविशेषः ।
जीवा० २२६ ।

तिलयवर्ण-तिलकवनम् । आव० १८६ ।

तिलसोम-तिलसलः । अय० द्वि० ४०५ अ ।

तिलसंगुलिया-तिलफलिका । भग० ६६४ ।

तिलसक्कुलिया-तिलशङ्कुलिका तिलप्रधाना पिष्टमयपो-
लिका । आचा० ५८ ।

तिलसिया-तिलफलिका उत्सृष्टिकाभेदे तिलः । प्रज्ञा०
२६६ ।

तिलसंगलिया-तिलशिम्बा । आव० २१२ ।

तिलहारगकपट्टयो-तिलहारकशिशुः । आव० ७८६ ।

तिलुदक-जैलोक्यं भवनपतिव्यन्तरत्नविद्याधरवैमानिका-
दिमुद्रावलक्षणः । अनु० ३७ ।

तिलोदक-स्रप्रसान्नजलम् । ठाणा० । १४७ ।

तिलोदगं-तिलोदकं तिलैः केचिन्नप्रकारेण प्रासुकीकृतमुद-
कम् । आचा० ३४६ ।

तिल्लूयं-तिलप्रधानं पूषम् । आचा० ३५२ ।

तिवई-त्रिपदी । आव० १६८ । त्रिपदी भूमौ पद-
त्रयः न्यायः पदत्रयस्योत्तमं वा । ज० प्र० २६५ ।

त्रिपदी पदानां समहारात्रिपदी-मग्नस्येव रत्नभूमौ
पदत्रयविव्यासविशेषः । अन्त० १६ ।

तिवई-त्रिपदी मग्नस्येव रत्नभूमौ गतिविशेषः । ठाणा०

२३२ ।

तिवगो-त्रिवर्गं त्रैलोक्यं धर्मार्थकामा वा । आव०

४२३ । वत्पञ्चमसङ्ख्या सजेतोऽथो आगतुगसज्जता य-
तिवगो । नि० चू० द्वि० १५५ आ ।

तिवर्ति-त्रयाणां पदानां समाहारस्त्रिपदी-मल्लस्येव रज्ज-
भूमौ पदत्रयविभक्तविशेषस्ताम् । अन्त० १६ ।

तिवलिय-त्रिवलिका । भग० १६७ ।

तिवायणं-त्रिपातन-त्रीणि कायवाङ्मनसि यथा त्रीणि
देहायुरिन्द्रियलक्षणानि पातनं चातिपातो-विनाशं त्रयाणां
कायवाङ्मनसा पातनं-विनशनं त्रयाणां देहायुरिन्द्रियल-
पाणां पातनं वा विनाशनम् । पिण्ड० ३७ ।

तिवायणा-त्रयाणां मनोवाक्कायानां त्रिम्यो वा देहायुक्ते-
न्द्रियलक्षणस्य प्राणस्य पातना-जीवस्य भ्रंसना त्रिपा-
तना अतिशयवती पातना प्राणस्यो जीवस्य वेति, प्राणव
धस्य दशमं पदार्थं । प्रश्न० ५ ।

तिविट्ट-त्रिपुट्ट सिंहमारक । व्य० द्वि० १६६ आ ।
त्रिपुट्टं त्रैधासजितकालमात्रं प्रथमवासुदेव । सम०
८८ । त्रिपुट्टं जनपदोद्भवकारी विपमगिरिगुहावासी
महाचरसीमारक । प्रश्न० ७५ ।

तिविट्ट-मविष्यकालमासी नवमो वासुदेव । सम० १५४ ।
त्रिपुट्टं प्रथमवासुदेव । आव० १५६ ।

तिव-तीव्रा क्षिति शरीरव्यापिका । भग० २३१ । तीव्रो
विद्युदो । विशेष० ३०६ । तीव्रं बुद्धिः । आचा०
१५० । बुद्ध्यादौपेतम् । आचा० ३३३ । तीव्रं
विद्युत् । आव० २८ । तीव्रं तिव्रं निम्बादिद्वयं
तदिव तीव्रं । भग० ४८४ ।

तिव्वदेसिय-तीव्रं बुद्ध्यादौपेतं देशिकं बृहत्क्षेत्रव्यापि
तीव्रं च तद्देशिकं तीव्रदेशिकम्, तीव्रदेशिकां महतिदेशे-
ष्यकारोपेतम् । आचा० ३३३ ।

तिव्वत्परिणामा-तीव्रपरिणामा प्रवत्ताविभूतस्वरूपा ।
आचा० १५० ।

तिव्वल्ल-तीव्रपञ्च उत्कृष्टसयम् । दश० १६० ।

तिव्वयेर-तीव्रवेरं अनुबद्धविरोधः । ज्ञाता० ८१ ।

तिव्व-तीव्रा रोद्रा । आव० १६१ । तीव्रा । जीवा०
१८७ । तीव्रा-तीव्रमुपायव्यवजिता । प्रश्न० १६ ।

तिव्वामिलासे-तीव्रामिलाषं अव्यवसायित्वम् । आव०
८२५ ।

तिव्विट्टं-अप्यफल । दश० चू० ८३ आ ।

तिव्व्यमुप-आत्मप्रवादपूर्वाधीयानक । विशेष० ६४६ ।

तिव्व्यमुप-अस्यावयववाचीनिह्व । विशेष० ६५० ।

तिसंधि-त्रिसन्धि आदिमध्यावसानेषु सन्धिमावात् ।
जीवा० २५६ ।

तिसंधिय-त्रिसन्धित त्रिषु स्थानकेषु कृतसन्धिकं तैकाङ्गि-
कमित्यर्थं । भग० १६४ ।

तिसल्लण- । नि० चू० द्वि० १६६ अ ।

तिसरय-त्रिमरिकम् । ज्ञाता० २२ ।

तिसला-चतुर्विंशतितमतीर्थकरस्य माता । सम० १५१ ।
त्रिदेहविन्ना पितृकारिणी महावीरस्वामिन माता ।
आचा० ४२२ । तिसला त्रिदार्थमत्रियपत्नी । आचा०
४२१ । आव० १७६ । तिसला यद्वैभानमाता । आव०
१६० । तिसला महावीरजननी । भग० २६८ ।

तिसाहो-तृपित । आव० ४२६ ।

तिसाकालो-त्रिहो । नि० चू० द्वि० ७५ आ ।

तिसामासे-त्र्येष्टं आपादो वा । वृ० द्वि० २४३ आ ।

तिसालयं-त्रिसालक । जीवा० २६६ ।

तिसिरा-त्रिसालकम् भरपञ्चविशेषः । विपा० ८१ ।

तिसूल-त्रिसूलं प्रसिद्धं शब्दविशेषः । आव० ६५१ ।

तिसोवाण-त्रयाणां सोपानानां समाहारं त्रिसोपानम् ।
ज० प्र० ४२ ।

तिसोवाणपडिरूप-त्रिसोपानप्रतिरूपकं त्रिसोपानं च
तत् प्रतिरूपक-प्रतिविशिष्टरूपं यस्य तत् च । जीवा०
१६८ । त्रिसोपानप्रतिरूपकं प्रतिविशिष्टरूपकं त्रिसोपा-
नम् । जीवा० २८६ ।

तिसोवाणपडिरूप-एकद्वारं प्रति निगमप्रवेशार्थं त्रिदि-
ग्भिर्मुखास्तितं सोपानपङ्क्तयः । ज्ञाता० २३२ ।

तिहि-तिथि-रिक्ताकन्दुदग्धादिदुष्टतिथिम्यो मित्रा तिथिः ।
ज० प्र० २७३ ।

तिहिपटवणी-तिथिपर्व । आव० ४२२ ।

तिहो-तिथि मदनत्रयोदश्यादि । प्रश्न० १५५ । मदन-
त्रयोदश्यादितिषु । भग० ४७३ । ज्ञाता० ८१ ।

मदनमयोदसीप्रभृतिः । ज्ञाता० १६ ।
 तीतं-अतीतम् । भग० ६६ ।
 तीतद्धा-अनादावतीतः कालः । भग० ४७ ।
 तीताए-अतीता । ठाणा० ७६ ।
 तीमनं-शाकः । पिण्ड० १३५ ।
 तीयं-त्रैतं त्रिकम् । सूत्र० ६७ ।
 तीरं-तीरार्वात्तजलापरितं स्थानम् । जीवा० १६७ ।
 तटम् । जीवा० १२३ ।
 तीरद्व-शक्यते । आव० ३२४ ।
 तीरद्वत्ता-तीरमित्वा पारं नीत्वा । उक्त० ५७२ । नीर-
 मित्वा अध्ययनादिना परितसमाप्य । उक्त० ३७२ ।
 तीरद्वी-संसारतीरभूतो मोक्षस्तदर्थी तीरार्थी । सूत्र० २६८ ।
 तीरं पारं भवार्णवस्यार्थं यत् इत्येव दीप्तस्तोतीरार्थं तीर-
 स्थायी वा तीरस्थितिः । ठाणा० १८१ ।
 तीरा- । ठाणा० ४७७ ।
 तीरावेति-तीरयति समर्थं करोति । व्य० प्र० १४७ अ ।
 तीरित्तं- । आव० ३२२ ।
 तीरियं-पूर्णंषि कलावधौ किञ्चित्कालावस्थानेन तीरितं ।
 आव० ८५१ ।
 तीरियकल्ल-तिरितकार्यः समाप्तकार्यः । व्य० प्र० १४५
 अ ।
 तीरिया-तीरं पारं नीत्वा । ठाणा० ३८८ ।
 तीरेद्व-तीरयति पूर्णंषि तद्वधौ स्लोककालावस्थानात् ।
 भग० १२४ । पूर्णंषि काले स्लोककालमवस्थानात् ।
 ज्ञाता० ७३ । पूर्णंषि कालावभावानुबन्धावस्थानात् ।
 उपा० १५ ।
 तीर्थं-धृतम् । भग० ६ ।
 तीसद्व-त्रिशत् । आव० ६३४ ।
 तीसए-तिष्यकः शक्रनामानिकविबुधैर्णाविवरणे अनागारः
 तिष्यकमिधानोजगारः । भग० १५८ ।
 तीसगुत्त-तिष्यगुप्तः जीवप्रदेशिका सम्बन्धी निह्वः ।
 ठाणा० ४१० । तिष्यगुप्तः श्रीमहावीरयासने चतुर्थो
 निह्वः । उक्त० १५३ । तिष्यगुप्तः वस्वाचार्यशिष्यः ।
 उक्त० १५८ । तिष्यगुप्तः यस्माज्जीवप्रदेशा उत्पन्नाः
 स आचार्यविशेषः । आव० ३११ । तिष्यगुप्तः चतुर्द-

शपुविषमुनामाचार्यशिष्यः । आव० ३१४ । तिष्यगुप्तः
 वसुनामाचार्यशिष्यः । आव० ३१५ ।
 तुंगारो-तुङ्गारः दक्षिणपूर्वो वातविशेषः । आव० ३८६ ।
 तुंगिउद्देसए- । भग० ५१० ।
 तुंगिक-तुङ्गिककणो व्याघ्रापत्यगोत्रम् । नदी० ४६ ।
 तुंगीय-तुङ्गिकः सन्निवेशविशेषः । आव० २५५ ।
 तुंगीया-नगरीविशेषः । पय० १३४, १३६ ।
 तुंगीसिहरं-तुङ्गिखिलरम् । उक्त० ११७ ।
 तुङ्गं-मुसम् । आव० ६३ ।
 तुङ्गिय-तुङ्गिकः यात्रासिद्धो दक्षिणविशेषः । आव० ४१४ ।
 तुङ्गिसः-जातबृहज्जठरः । उक्त० २७५ ।
 तुम्ब-जाताया पक्षाध्ययनम् । आव० ६५३ । तुम्ब अर-
 कनिवेशस्थानम् । जं० प्र० २०४ । तुम्बं-पक्षाङ्गे पष्ठं
 ज्ञातम् । सभ० ३६ । उक्त० ६१४ । तुम्बं-अलातुः ।
 ज्ञाता० १० । तुम्बं फलविशेषः । प्रज्ञा० ३७ ।
 तुम्बक-तुम्बकः-अलातुतुम्बयोर्लम्बवृत्तत्वकृतभेरः । जं०
 प्र० २४४ ।
 तुम्बभूओ-तुम्बभूतः । आव० २६३ ।
 तुम्बभूर्यं-तुम्बभूतं आधारसामर्थ्यासात्मिकत्वम् । प्रभ०
 १३४ ।
 तुम्बरवः-गन्धर्वभेदविशेषः । प्रज्ञा० ७० ।
 तुम्बवण-तुम्बवनं । उक्त० ३२१ । तुम्बवन सन्निवेश-
 विशेषः । आव० २८६ ।
 तुम्बवीणा-तुम्बा युक्ता बीणा येना ते तुम्बवीणः तुम्बवी-
 णातादकः । जीवा० २८१ ।
 तुम्बवीणिम-तुम्बवीणिकः । ओप० ३ । प्रभ० १४१ ।
 अनु० ४६ ।
 तुम्बा-तुम्बा ज्योतिष्केन्द्रसूक्ष्मस्याम्यन्तरिका पर्यत् । जीवा०
 १७६ ।
 तुम्बाण-तुम्बाक त्वग्निजान्तर्वर्ति आद्रां वा तुलसीवे-
 त्यम्बे । दश० १७६ ।
 तुम्बी-वल्लीविशेषः । प्रज्ञा० ३२ । दनस्पतिविशेषः ।
 भग० ८०३ ।
 तुम्बुर- । ठाणा० ४०६ ।
 तुम्बेणउरेपाडिअं-तुम्बेनोरसि पवितम् । आव० १७६ ।

तुवेति-मच्छिपजालसन्धिं जानं काळं असावुगाथ
अरिजति । नि० सू० प्र० ४५ अ ।

तु-मच्छिपमंविशेषणार्थं । आव० ४३८ । पुन । आव०
२८५ । पुन । आचा० २२६ । तु शब्दो भाषा-
मात्रार्थं । सम० १२७ । हेतो । व्य० प्र० ४७ अ ।
तु भाषामात्र । प्रश्न० १५६ । अधिकारार्थसमूच-
नार्थे । प्रज्ञा० ५५४ ।

तुअट्टित-स्वयंशेन कुर्वन्ति वामपार्श्वतः परावृत्त्य दक्षिण
पार्श्वेनावतिष्ठन्ते दक्षिणपार्श्वतो वा परावृत्त्य वामपार्श्व-
नावतिष्ठन्ते इति । ज० प्र० ४६ ।

तुअट्टण-स्वयंशेन निमज्जनम् । ओष० ५८ ।

तुच्छ-अल्पम् । प्रश्न० ६३, १०६ । ज्ञाता० ११३ ।
अल्प रिक्तम् । आय० ६४३ । द्रमकस्य काष्ठहारकादे
कथ्यते, अथवा पूर्णो जातिकुलरूपाद्युपेतस्तद्विपरितस्कु-
च्छो, विज्ञानवाग् वा पूर्णस्ततो अग्यस्तुच्छ । आचा०
१४५ । तुच्छ उन्माद । सूत्र० २५० । तुच्छ महच्छा
भिधायिनया नि सार । उक्त० २२७ ।

तुच्छकुलं-असारकुलम् । आव० १७८ ।

तुच्छकुलानि-अल्पमानुषाणि अगम्भीराजयानि वा ।
ठाणा० ४२० ।

तुच्छतं-तुच्छत्वं नि मारता । प्रज्ञा० ३०३ ।

तुच्छता-निस्मारता । भग० ७४२ ।

तुच्छोमहिबलक्षणया-तुच्छोपमिलक्षणता असावीपधि-
मिलक्षता । आव० ८२८ ।

तुच्छतो-स्वधीय । आव० ७०८ ।

तुच्छ-अवन्त । ओष० ८० ।

तुच्छचर्य-तादृशीनम् । आव० १६ ।

तुष्ट-तुष्टा आन्तःप्रीतिमात्र । उक्त० ४४१ । तुष्ट-तोष
कृतवाद् । जीवा० २४३ । तुष्ट हृष्ट सन्तोषवत् । भग०
११६ ।

तुष्टा-तुष्टा हृष्टा । दय० २५० ।

तुष्टि-तुष्टि इच्छानिवृत्ति । ज० प्र० १५१ । आचा०
४२४ ।

तुडिअंग-श्रुतिताङ्ग द्रमगणविशेषः । ज प्र० १०२ । चतुर-
शीत्या सन्धे पूर्वं गुणितं । श्रुतिताङ्गम् अनु० १०० ।

तुडिअ-चतुरशीत्या गुणितं सन्धेःश्रुतिताङ्गं श्रुतितम् ।
अनु० १०० । सूर्य० ६१ । भग० २१०, २७५ ८८८ ।
तुटिकम् अन्त पुरम् । सूर्य० २६७ । जीवा० ३८४ ।
तुडिक् नाम वयं । भग० ५०५ ।

तुडिओ-तुटिक अग्न्यन्तरपरपरस्परस्त्रीजन । ज० प्र०
५५२ ।

तुडितंया-श्रुतितानि तूर्याणि सरकारणत्वात् श्रुतिताङ्गाः
तूर्यदायिन । ठाणा० ५१७ ।

तुडियग-चतुरशीत्या सन्धे पूर्वं गुणितं श्रुतिताङ्गम् ।
सूर्य० ६१ । भग० २१०, ८८८ । चतुरशीति पूर्वंवर्षतत-
सहस्राणि एक श्रुतिताङ्गम् । जीवा० ३४५ ।

तुडियगा-तूर्याङ्गसम्पादका । सम० १८ ।

तुडियगति-तूर्याणि चतुरशीतिलक्षणगुणितानि श्रुतिताङ्गा-
नि । ठाणा० ८६ ।

तुडिय-श्रुटिक बाहुरसिक । भग० १३२, ४४७ श्रुटिका
शेषतूर्यम् । सूर्य० २६७ । भग० १५४, ५०६ । वादित्र-
समुदयो श्रुति । नि० सू० प्र० ७१ अ । सूर्यमणीमादय
तुडिय । नि० सू० प्र० २५४ अ । विगल देवी भासाए
सामयिनी वा एष पडिभासा । नि० सू० प्र० १२४ अ ।

तुटित बाहुरसिक । प्रज्ञा० ६१ । तुटित बाहुरस्य ।
जीवा० १६२, १६४, २५३ । प्रज्ञा० ८८ । वादित्रम् ।
जीवा० । २१७ । अतोद्यम् । जीवा० २२७ । तुडितं
भूषणविधिविशेष । जीवा० २६६ । चतुरशीतिश्रुतिताङ्ग-
शतवहस्राणि एक श्रुतितम् । जीवा० ३४५ । श्रुतिताङ्ग ।
आव० ११० । तुटितानि बाहुरसका । उपा० २६ ।

तुडिया-अमुरकुमारस्य सोवपालानां द्वितीयोऽग्रपहिपी,
धरणस्य लोकपालानां द्वितीयोऽग्रपहिपी । ठाणा० १२७ ।

तुटिका बाहुरसिका । ओष० ४६ । प्रश्न० ७१ ।
श्रुतिता-विशाचकुमाररेन्दस्य मध्यमिकापर्यन्तं । जीवा०
१७१ । श्रुतिता-ज्योतिष्केन्द्रसूर्यस्य मध्यमिका पर्यन्तं ।
जीवा० १७६ ।

तुडियाणि-श्रुतितानि मृणालिका । आचा० ३६३ ।

तुडियाति- । ठाणा० ८६ ।

तुणगं-वाचस्पिधेः पुण्यगकरणं तुडिय । नि० सू० प्र०
१०४ आ ।

तुण्णए-तूणकः तान्त्रिकः तन्त्रीवादकः । अनु० १४६ ।

तुण्णाओ-तन्तुवायः । आव० ४२७ ।

तुण्णाग-सौवनकर्मकर्ता । वंदो० १६३ । तुण्णवायः । आव० १८७ ।

तुण्णागदारए-तूणकदारकः सूचिकः । अनु० १७६ ।

तुण्णाया-तुण्णाकाः सूच्याजोविनः । प्रता० २६ ।

तुण्णिवको-तूण्णीकः । आव० १८८, २६२ ।

तुत्त-तोत्रं प्राजनकः । उत्त० ५४८ ।

तुत्तगो-गाहणगो । ज्ञान० ७६७ ।

तुत्ततो-प्रगो । नि० पू० प्र० ३३१ अ ।

तुत्तवपरिमृजः-द्रवक । आचा० ३१४ ।

तुत्तण-गोदणम् । आव० ६३१ ।

तुत्तण-कलाकोशसत-पूरितच्छिद्रम् । वृ० डि० ६२ अ ।

तुत्तण-मस्तारकेशयनम् । वृ० डि० २०७ अ ।

तुत्त-तुणमययक्तेवरवसा । नि० पू० प्र० ४७ आ ।

तुत्तपतरय-स्तिघततम् । ओष० १६६ ।

तुत्तिय-स्तेहितम् । विपा० ४७ ।

तुत्तपोट्ट-मृगः । ओष० ३५ ।

तुत्तपोट्टा-तुषा प्रतिग मन्तेन वा वेष्टिता । वीतरक्षादि-निमित्तमोष्ठा येयां ते तुषोष्ठा । अनु० २७ ।

तुत्त-रयापद्वयं आमनगादि । ज० प्र० ४११ ।

तुत्तभस्वया-रुदीया । आव० ६३२ ।

तुत्ततुम-तुमन्तुमः हृदयः कोषविशेष एव । भग० ६२४ । विरहाराप्रधानमेकमनान्त बहुवचनोच्चारण-योगे । मूत्र० १८३ ।

तुत्तट्ट-स्वयत्तनं स्वयनम् । दश० १३३ ।

तुत्तट्ट-निपण्या मानने । भग० ६१८ ।

तुत्तट्ट-रश्वत्तनम् । आव० ६३४ । निपजन क्रियते । ओष० १३० । आव० ६३४ । दानम् । ओष० २१४ ।

तुत्तट्ट-स्वयत्तनं करोति । औषा० २०१ ।

तुत्तट्टिय-स्वयत्तितय तयनीय, सामादिकाद्युच्चारण-पूर्वक गरीरप्रभाजनी विषय गन्धारकोतरपट्टयोर्वाह्या-नन वामभाजंत इत्यादिना म्यायेनेत्यर्थः । ज्ञाया० ६१ ।

तुत्तट्ट-गवीग । भग० ६० ।

तुत्त-तुत्तपोट्टादि । वृ० डि० २४६ आ ।

तुत्तवहस्त-तोदं कृत्वा तोदयित्वा व्यापामुरगाद्य या प्रदज्या दीयते । ठाणा० २७६, १२६ ।

तुरंति-स्वरन्ते । विद्ये० ५३८ ।

तुरंतो-स्वरयम् । आव० ६१७ । स्वरितम् । नि० पू० प्र० ३१६ आ ।

तुरमाणभोज्ज-स्वरगमोध्यम् । तां० ।

तुरमिणो-नगरीविशेषः । वृ० वृ० ११३ अ ।

तुरस्ती-पालिया अवस्था । नि० पू० प्र० ६० आ ।

तुरिओ-स्वरितः । ओष० १३५ ।

तुरितं-स्वरित शीघ्रम् । आव० ६६ । स्वरितः शीघ्रम् । ज्ञाता० ३५ ।

तुरिमिणि-नगरीविशेषो । नि० पू० प्र० २५८ अ ।

तुरियं चवत्तं-स्वरितवचनं अतिबहुलनया । ज्ञाता० १६२ ।

तुरियं-स्वरिता-प्राकुला न स्वामाविषया अन्तराङ्गनतः ।

ज्ञाता० ३६ । ररितं-वचनवाचकत्वः । प्रभ० १२० । र-व-

नित्य मनस ओरमुत्पत्त्यात् । ज्ञाता० ६६ । स्वरितत्वं मनन-

मुगक्षेपे । प्रभ० १२६ ।

तुरियकरणं-स्वरितकार्यं आतम् । ओष० १७७ ।

तुरियमई-स्वरितगतिः मानसोत्पद्यप्रवर्तित वैगवद्वतिः । भग० १७८ ।

तुरियमति- । ठाणा० १६८ ।

तुरियमिहा-स्वरितनिदा मरणनिदा । आव० ३४६ ।

तुरिया-स्वरिता-प्राकुला । भग० ५२७ । स्वरिता-प्राकु-

लता न स्वभावजेत्यर्थः । भग० १६७ । स्वरितः रररा-

वात् । भग० १७८ ।

तुरो-वक्ष्यनगरीकरणः । आचा० २२८ ।

तुरवक-तुरवक मित्त्वकम् । प्रभ० ७७ । जीवा० १६०,

२०६ । ज० प्र० ५१, १४४ । प्रता० ८७ । औष० ५ ।

ज्ञाता० ४० । सित्त्वामिषात्त गन्धद्वयम् । भग० ६१ ।

तुरवकधूय-नेष्टवन्नशयो धूरः । उता० ५ ।

तुरवका-तुरवक मुगन्धद्वयविशेषः । आव० १०१ ।

तुरवक-गन्धद्वयम् । नि० पू० प्र० २७६ आ ।

तुरतुंगया-शीघ्रियन्तुविशेषः । प्रता० ४२ ।

तुरमिणिदत्त-दादयमिष्यारवः । भग० ।

तुरमिणिगरी-नगरीविशेष । नि० पू० प्र० २३८ ।

तुलविणो-तुलविणो नपरी, यत्र त्रितशत्रुराजा । आव० ३६६ ।

तुलना-आवना । दिवो० ११ ।

तुलमति-अभिमवति । प्रश्न० १७ । जयतीति । ठाणा० ४६६ ।

तुलसी-भूताना चैत्यवृक्ष । ठाणा० ४४२ । भय० ८०२ । गुच्छविशेष । प्रज्ञा० ३२ । आधा० ५७ ।

तुलसे-हरितविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।

तुला-इयतापरिच्छेदहेतु । उत्त० ६८७ । अनु० १५४ ।

तुलाकोटिकाणि-द्रुपुराणि । शेष० १५ ।

तुलासठिप-तुलासंस्थित पुनर्वसुनक्षत्रस्थानम् । सूर्य० १३० ।

तुलिया-बोलयित्वा शुभशेषवतया परिभाष्य । उक्त० २८६ । परोक्षान्दान धृतिदायकविशुद्धा-वतमिति । उत्त० २५३ ।

तुल्य-गमचतुरस्रम् । जीवा० ४२ ।

तुल्यविसेसाह्वि-परस्परपेक्षया तुल्यत्वेन विशेषण अछल्ल-यभागादिनाधिक पूर्वकालवद्वक्तव्यविषयाधिकतर तुल्यवि-षयाधिकम् । भय० ६६१ ।

तुवर-वक्त्रपायम् । उत्त० ६५३ ।

तुवट्टण- । नि० पू० प्र० ६० ।

तुवर-धान्यविशेष । नि० पू० तु० ५२ आ ।

तुवरपत्ते-पलाशपत्रादीनि । वृ० द्वि० १०६ अ ।

तुवरकल-हरीतक्यादयः । नि० पू० प्र० ४७ आ ।

तुवरकला-हरीतकीप्रभृतीनि । वृ० द्वि० १०६ अ ।

तुवरिका-बीरादिका । दश० १७० ।

तुवरिमट्टिया-ते पृथ्विपरिणामा वणिषा जेष तुवण्ण वणिग्वाति, सोरट्टिया तुवरिमट्टिया अण्णति । नि० पू० प्र० २१८ ।

तुवरी-तुवरी-धान्यविशेष । दश० १६३ । भय० ८०२ ।

तुपमुख-बोजसूक्ष्मम् । ठाणा० ४३० ।

तुपराशि- । ओष० ४१ ।

तुपामि-तुपहरकोशनि । जीवा० १२३ ।

तुष्ट-महित । भाष० ७५६ ।

तुसणो- । नि० पू० प्र० २६० आ ।

तुससात्ता-सामिमादितुसट्टाण तुससात्ता । नि० पू० प्र० २६५ अ ।

तुसा-क्षेत्रवादीनि । ठाणा० ४१६ ।

तुसार-तुपार हिमम् । ज्ञाता० ६६ । जीवा० ११६ ।

तुसार-तुपार हिमम् । आव० २०४ ।

तुसारपुज-तुपारपुञ्जम् । जीवा० ११६ ।

तुसिओ-तुपित । आव० १३५ ।

तुसिजिया-तुपणीका मूका । दश० १०८ ।

तुसिणो-तुणी मूकता । आव० १५८ ।

तुसिता-मुप्रविष्टाभविमानवासी यष्टो लोकान्तिकदेव । ठाणा० ४३२ ।

तुसिय-तुष्ट मुप्रविष्टाभविमानवासी यष्टो लोकान्तिक देव । भय० २७१ । ज्ञाता० १५३ ।

तुसोदण-तुपोदक बीष्टदकम् । ज्ञाता० १४७ ।

तुसोदण-तुपोदक पानकभेद । भाषा० ३५६ ।

तुहगा-कन्दविशेष । उत्त० ६६१ ।

तुह-रावकोनम् । भाष० ५६५ ।

तुहिन्-हिमम् । ठाणा० २८७ ।

तुडिम-वृटिक दद्याभरणम् । ज० प्र० १०६ ।

तुणइल्ल-तूणाभिधानवाचविशेषवान् । ओष० ३, ४ । प्रश्न० १४१ । अनु० ४६ । जीवा० २०१ ।

तुणइल्ल-तूणाभिधानवाचविशेषवन् । राज० २ । ज्ञाता० ४० ।

तूणक-वाद्यविशेष । प्रश्न० १५६ ।

तूणोरा-तूणा । ज० प्र० २०६ ।

तूणया-देशी । श्वयनम् । भ० प्र० १२१ आ ।

तूयरी-तुवरी आद्री । पिण्ड० १६८ ।

तूरतो-स्वरयम् म० । स्वरमाण । ओष० ६५ ।

तूर-वाद्य । आव० १४५ ।

तूरपति- । नि० पू० द्वि० १६७ आ ।

तूरपट्ट-तूरपति नटमहत्तर । वृ० प्र० १०३ आ ।

तूणन- । ओष० १६६ ।

तूल-तूल अर्कतूल । सूर्य० २६३ । अर्कतूलम् । ज्ञाता० ६ । अर्कतूलम् । ज० प्र० ३५ । जीवा० २१० ।

तूलक-तूलम् । उत्त० ६५३ ।

तूलकड-अवकीदितूनविषयम् । आवा० ३६३ ।
 तूलि-तूलिका । ठाणा० २३४ ।
 तूलिअ-तूलिका । य० ।
 तूलिया-तूली सक्तुतद्विभूताऽक्तूलादिभूता वा । वृ०
 डि० २२० आ ।
 तूलियाओ-तूलिका बालमध्यग्रिगलेखनवृत्तिका । जाता०
 १४४ ।
 तूली-तूली अप्रतिनेलितद्वयपञ्चके प्रथम । आव० ६५२ ।
 एगवद्वुचमेरगा तूली अन्कडोडुगाश्चतुसभरिया वा तूली ।
 नि० वृ० डि० ६१ अ ।
 तूयरो-तूवर कपाय । जीवा० २४४ ।
 तूणोका-पिशाचभेदविशेष । प्रजा० ७० ।
 तूणोणि-तूणीको वचनरहित । शाता० ८५ ।
 तूह-नीषम् । वृ० डि० ३० आ । तीर्थं भवा जलपान
 स्थान निपानमित्येष । वृ० वृ० ६२ आ ।
 तूणशूक- । मय० प्र० ११६ अ ।
 तूणकचयरः- । जीवा० २८२ ।
 तेंदु-तिरुदुक बहुवीनकवृणविणय । प्रजा० ३० ।
 तेंदुओ-गन्धर्वाणां चरित्रनाम । ठाणा० ४४२ ।
 तेंदुग-तिरुदुक वाणाः रस्या तिरुदुकमोक्षाने यक्षावतनाम ।
 उक्त० ३५६ । तिरुदुक भावम्यामुद्यान । आव० ३१२ ।
 तेंदुय-टेंडुयम् । आवा० ३४६ ।
 तेंदुययण-तिरुदुकन वाणाः रस्यामुद्यानविणय । उक्त०
 ३५६ ।
 तेंदूस-तिरुदुक-फनविशेष । प्रजा० ३७ । तेंदूसए-रन्दुक ।
 गादा० १५८ ।
 तेंदुसमिजिया-नीन्द्रमज तुविशेष । जीवा० ३२ ।
 तेअ-तेज-परासहनीय पुण्य, प्रताप । ज० प्र० १८२ ।
 तेजस-शारीरम् । ज० प्र० २१६ ।
 तेअतसो-तेजस्तनीन आतिवाचरः शब्द । ज० प्र०
 १२८ ।
 तेआ-तेज तपोदशीरात्रिनाम । ज० प्र० ४६१ ।
 तेउ-तेज उष्ण । आवा० २४३ । वृ० प्र० ३०६
 आ ।
 तेउवते-

। ठाणा० १६७ ।

तेउप्पमे- । ठाणा० १६७ ।
 तेउफासे-तेज स्पर्श-उष्णस्पर्श । आवा० ३१० ।
 तेउलेसा-तेजोरूपालेख्या येपा ते तेजोलेखा । ठाणा०
 १०० ।
 तेउलेसे-तेजोलेख्या-विशिष्टतपोज-यलविशेषप्रमवा ते-
 जो-वाला मस्य स । सूर्य० ५ । तेजोत्रया विशिष्ट-
 तपोज-यलविशेषप्रमवा तेजोवाला । ज० प्र०
 १६ ।
 तेउलेस्से-तेजोत्रया तपोविभूतिज तेजस्विः तजसशरीर-
 परिणतिरूप महाज्वालाकल्पम् । ठाणा० १४६ ।
 तेउसिहे-जग्निशिलस्य द्वितीयो लोगवात् । ठाणा०
 १६७ ।
 तेऊ-जग्निशिलस्य प्रथमो लोगवात् । ठाणा० १६७ ।
 तेजायागात्तजासि-अमयस्तद्वतिनो जीवा अपि । उक्त०
 ६६३ ।
 तेऊलेसा-तेजो-वह्निस्त्वद्विजालेद्या लोहितवर्णीत्यर्थं तेजो-
 नद्या । ठाणा० १७५ ।
 तेए-तेज तजानस्या । भग० ६७३ । तेज-शरीरस्य-
 काति । ठाणा० ४२१ । तेज तपोमाहात्म्यम् । उक्त०
 ३६५ । तेज शरीराधि । भग० १३२ । तेज-शरीर-
 प्रथमम् । प्रजा० ८८ । तेज-तेजस-उष्णतिष्ठ मत्ता
 शरीरपरिणमनकारणम् । प्रजा० ४०६ । तेज-गान,
 भावतमा बिनागरत्वात् । प्रभ० १५८ । तेज शरीर-
 मन्वन्धरीचि प्रभायो वा । जीप० ५० ।
 तेएण-तेजमा बाल्या । उक्त० २६ ।
 तेओगकडजुम्मे-ज्योत्र हृतदुग्ध द्वादशादय । भग०
 ६६४ ।
 तेओगकलित्रोए-ज्योत्रकल्पोत्रे त्रयोदशादय । भग०
 ६६४ ।
 तेओगतेओगे-ज्योत्रशोकरागी तु पञ्चदशादय । भग०
 ६६४ ।
 तेओगदाधरजुम्मे-पाश्चात्यरे तु षट्पदादय । भग०
 ६६४ ।
 तेओय-जतीज । सूर्य० १६७ ।
 तेगिच्छि-चिह्नितक चण । जीप० ३३ ।

तेगिच्छिपुतो—चिकित्सकपुत्र चिकित्सायात्रकुशलस्य पुत्र ।
विषा० ४० ।

तेगिच्छिपुसाला—चिकित्साशाला आरोग्यशाला । ज्ञाता०
१८० ।

तेगिच्छी—चिकित्सक चिकित्सायात्रकुशल । विषा०
४० ।

तेज—विशिष्टस्य वेदनप्रभवा घर्मदेशना । न० अमु० वा ।
तेजचन्द्रबुध— । ज० प्र० १४५ ।

तेजित—उपविशतम् । प्रज्ञा० ६१ ।

तेजोनिर्जर्जनं— । ठाणा० ३३२ ।

तेज—स्तेना उपकरणपहारिण । व्य० द्वि० १४ अ ।
य । ठाणा० ७ । स्तेन—चौर । ओष० २३ । स्तेना
चौरा । ज० प्र० ६६ । स्तेन—अगवद्वदनग्रहाणात्
अयापदेशयाचनाद्वा न मा कश्चिज्जानातीति भावयन्
चौराः । दश० १८८ ।

तेजसेनी—अप्यु पन्नगाल हरतो तेजो स तेजो स तेह बाहि
गामादिगण ठवेता अप्यना भिक्कलस्स पविट्ठो एत्थतरे
जो स तेह अप्णो सप्पोमेत्ता हरति सी तेजतेजो । नि०
कू० द्वि० ४५ अ ।

तेजयधो—यत्रमध्यैनेव पात्रककाष्ठस्य दवरके याति तावद्
यावत्सा राज्ञि सीविता भवति स स्तेनकवध । ओष०
१४६ ।

तेजाहडे—स्नेहाहृत चौरानीतम् । उपा० ७ ।

तेजिक—स्तेनिय स्तेय, वृत्तीयाधर्मद्वारस्य त्रयोदश नाम ।
प्रश्न० ४३ ।

तेजिय—स्तन्य यत्परेभ्यः सत्त्वरायन गृह्यद् स्तेन इव
वन्दते इति कर्मणि षोडशो षोड । आच० ५४४ ।

तेजेष—स्तन तस्मिन् । गुण० ६ ।

तेतलि—वनस्पतिविशेष । भग० ८०३ ।

तेतलिपुरं—यत्र वनकरयो राजा । आच० ३७३ ।

तेतलिमुओ—तेतलिमुष्ट वनकरयराजोऽप्याय । आच०
३७३ ।

तेतलिमुत—अमात्यविशेष । विषा० ८८ ।

तेतली— । ज० प्र० ३१३ । ठाणा० ४०६ ।

तेतलीतिय—तेतलिमुष्ट । ठाणा० ५१० ।

तेसली—पट्टाङ्गे चतुर्दश ज्ञातम् । सम० ३६ ।

तेनाहडे—स्तेनाहृत—चौरानीतम् । आच० ८२२ ।

तेनिस—तेनिस—तिनिशानिधानवृक्षसम्बन्धि । भग०
३२२ ।

तेपते—क्षरति सञ्चलति मर्यादातो भ्रश्यति निर्मर्यादो भव-
तीति यावत् । आच० १३६ ।

तेपन्नता—तेपनठा तिपे—क्षरणार्थत्वादश्रुतिमोचनम् । ठाणा०
१८६ ।

तेपिऊण—कल्पयित्वा । ओष० १२२ ।

तेयुरणमिजिया—नोन्द्रियवन्तुविशेष । प्रज्ञा० ४२ ।

तेमासिण—त्रैमासिक । आच० ३२७ ।

तेयसी—दीप्तशरीरत्वात् । सम० १५६ । तेजस्वी—तेज
शरीरप्रभा तद्वास्तेजस्वी । ज्ञाता० ६ । तेजस्विन
शरीरप्रभायुक्ता । भग० १३६ ।

तेय—तेज शरीरप्रभवम् । जीवा० १६२ । माहात्म्यम् ।
कृ० द्वि० २१२ आ ।

तेयण—तेजसोविकार तेजसम् । प्रज्ञा० २६८ । तेजस-
तेज पुद्गलाना विकार । जीवा० १४ । तेजसोभाव-
स्तेजस सप्तादिलिङ्गमिदम् । ठाणा० २६५ । रमाद्या-
हारपाकजनन तेजोनिर्मलं धनिदधन च तेजसो विका-
रस्तेजसम् । अमु० १६६ ।

तेयतली—तेजश्च सत्त्व च रूप येपा ते तेजस्तन्निनः, भारन-
वर्धे मनुष्यभेद । भग० २७६ ।

तेयते—तेजते—दीप्यते । उत० १८६ ।

तेयनिसग—तेजोनिर्जनं । आच० २१४ । भगवत्या
पञ्चदशघते प्रवरणम् । भग० ६६५ ।

तेयफास—तेज स्पष्ट—उष्णरूपतापरिणततरबकुडपादिस्य-
द्य । जीवा० १२८ ।

तेयलिणाण— । ज्ञाता० २०४ ।

तेयलिपुत्त—वनकरयभूपस्थायित्व । ज्ञाता० १८४ ।

तेयलिपुर—वनकरयभूपस्थायित्व नगरी । ज्ञाता० १८४ ।

तेयली—तेतलिमुष्टाभिधानोऽप्याय । ज्ञाता० १० । नाताया
चतुर्दशाध्ययनम् । आच० ६५३ । तेतलि—पट्टाङ्गे चतु-
र्दश ज्ञातम् । उत० ६१४ ।

तेयलेसे—तेजोलेख्या विशिष्टतपोऽग्न्यस्यविशेषप्रभवा तेजो-

ज्वाला । भग० १२ ।
 तेयलेस्स-तेजोमयया सुखासिका । भग० ६५७ । दारीर-
 दीप्त सुखासिका वा । टाणा० १४५ ।
 तेयलेस्सा-तेजोलेयया विदिष्टतपोजन्मलब्धविशेषप्रभावा
 तजोज्वाला । ओप० ८४ ।
 तेयलेस्से-विदिष्टतपोजन्मलब्धविषयप्रभावा तेजोज्वाला ।
 शाता० ७ ।
 तेयस-तैजस यदुदयासैजसदरीरप्रायोम्याम् पुद्गलानादाय
 नैजसदरीररूपतया परिणमयति परिणम्य च जीवप्रदेशं
 महं परस्परानुगमरूपतया सम्बध्यति तत् । प्रज्ञा० ४६६ ।
 तेजस-तज पुद्गलानां विचार तैजसम् । प्रज्ञा० ४०६ ।
 तेयस्सि-तेजस्वी दीप्तिमान् । आचा० १६४ ।
 तेया-तेजोमय तेजसम् । आच० १६ । तेजा त्रयोदशरीराणि-
 नाम् । मूर्ध० १४७ ।
 तेयालगपट्टण-पट्टणविशेषो । नि० पू० प्र० ४४ भा ।
 तेयाहिय-ज्वरविशेष । भग० १६८ ।
 तेयोए-यस्तु निपयंवसिण स श्र्योज । टाणा० २३७ ।
 तेयोगे-त्रिभिरादित एव कृतमुग्मादोपरिवसिभिरोजो वि-
 पमराणि विशेषश्र्योज । भग० ७४४ ।
 तेरासि-त्रैधासिक नपुंसक । विष्ट० १५७ ।
 तेरासिओ-त्रैरासिण नपुंसकम् । वृ० वृ० १५२ अ ।
 तेरासिय-त्रितीरासिभिर्दिध्यन्ति त्रिणीपन्तीति त्रैरासि-
 वा । उक्त० १५३ ।
 तेरासिया-त्रीश्व राघीश्व जीवाजीवोजीवरूपान् वदन्ति ये ते
 त्रैरासिया । ओप० १०६ ।
 तेस्ससमुग्गए-तैसममुद्गए सुगन्धितसाधारविशेष । जीवा०
 २१४ ।
 तेसा- । टाणा० ३६० ।
 तेस्स-रैतम् । आच० ८३१ ।
 तेस्सुहुओ-तैसहुट तैसुग्म । आच० ३१० ।
 तेस्सरेत्ता-तैसरेत्ता तैसाययो भाजनविशेष । भग० १६४ ।
 तैसरेत्ता गौराष्ट्रप्रसिद्धो भृगमयतैसस्य भाजनविशेष ।
 निरय० ४, ३४ । शाता० १४ ।
 तेस्ससद्यम्-तैसाम्यरम्य यत्र स्थितस्य शम्भायना स्थिते
 तत् तैसस्यम् । ओप० ६५ ।

तेस्सलोणी-तैसलोणी । आच० २२७ ।
 तेस्सभायण-तैसभाजनम् । आच० ६४१ ।
 तेस्ससमुग्गया-तैससमुद्गयो सुगन्धितसाधारविशेषो ।
 ज० प्र० ५६ ।
 तेस्सियं-तैसिक तिलपोहनकर्म । आच० ८२६ ।
 तेस्सिया-तेस्स । नि० पू० प्र० २४४ अ ।
 तेस्सुवक-त्रयोतोकास्त्रिलोका भवनपतिव्यन्तरविद्यापरश्वो-
 तिवर्धमानिका त्रिलोका एव त्रैलोक्यम् । नदी० १६२ ।
 तेवच्छिवाडिया-वृष्णनेत्र्याया वर्णहृष्टान्त । प्रज्ञा०
 ३६० ।
 तैजस-तेज-स्वतएव शीयानुग्रहप्रयोजनम् । तत्त्वा० २४६ ।
 तैजसबन्धन-यदुदयात् तैजसपुद्गलानां दृष्टीतानां पुद्गला-
 णानां च परस्पर कार्मणपुद्गलै सह सम्बन्धस्तैजसब-
 न्धननाम । प्रज्ञा० ४७० ।
 तैजससङ्घातनाम-यदुदयवगात् तैजसदरीररचनामुकारि-
 नङ्घातरूपा जायत तस्तैजससङ्घातनाम । प्रज्ञा० ४७० ।
 तैजससमुदात-तैजसेन हेतुभूतेन समुदात तैजसदरीर-
 नामकधाभय । जीवा० १७ ।
 तैतिल-स्त्रोविनोचना परनाम, चतुर्थं वरणम् । ज० प्र०
 ४६४ ।
 तैलाम्नि-तैसमरकोर्मिण । जीवा० १२३ ।
 तोड-तुण्ड मुखविभागा भक्षोरूप । ज० प्र० २०१ ।
 तो-तथा । विष्ट० ७५५ ।
 तोए-तोय सम्बन्धहेतु स्नह । प्रभ० १५७ ।
 तोट्टा-चतुरिन्द्रियजन्तुविशेष । प्रज्ञा० ४२ ।
 तोटे-पल्लवो । नि० पू० प्र० १७६ भा ।
 तोट्टकए-यथागतावचनया निष्ठम इति । ज० प्र०
 २२४ ।
 तोण-इण्डिय । निरय० १८ । इण्डिय-भक्षयम् । श्री०
 ७१ । बाणाभय । जीवा० १६२ । तोण-गरवि ।
 भग० ३२२ । तूणा-तूणीरा । ज० प्र० २०६ । मय-
 वा । ज० प्र० २१२ । तूण-दार-भक्ष्यादि । शाता०
 २३६ । बाणाभया । ज० प्र० १७ । तोणारवि ।
 प्रभ० ४८ । तोणीर-गरवि । प्रभ० ४७ ।
 तोत्त-तुद्धते-स्यप्यतेजोनि तौत्त प्राश्नयोऽप्यप्यवतन

वचन वा । उत्त० ६० । ज० प्र० २२५ ।
 तोत्तए-तोत्रकम् । दश० ८६ ।
 तोत्तगवेसए-तोत्र प्राञ्जनको व्यघोषजनक वचन वा गवे-
 षयति -अन्वेषयतीति तोत्रगवेषक । उत्त० ६२ ।
 तोत्र-निहृन्ममानानामश्चाना शब्द । ज० प्र० २०६ ।
 तोमर-नोमर-बाणविशेष । प्रभ० २१ । तोमरम् ।
 जीवा० ११७ । तोमर-गदाकारसस्त्रविशेष । आब०
 ६५१ । तोमर-आयुधविशेष । भग० १८२ । तामरा
 बाणविशेषा । ज० प्र० २१२ ।
 तोमराग्र-तोमराग्रम् । जीवा० १०६ ।
 तोय-पूर्वापादा । ज० प्र० ४६६ । स्नेह । औप० ३५,
 १६ । तोयमिव बन्धेदुत्पातोय स्नेह । ठाणा०
 ४६४ ।
 तोयधारा-पञ्चमा दिक्कुमारी । ज० प्र० ३८३ । ऊर्ध्व
 लोकवास्तव्या दिक्कुमारी । आब० १२२ ।
 तोयपट्ट-तोयपट्ट जलोपरित्तमभाग । औप० ४६ । प्रभ०
 ६१ ।
 तोयलो-वल्लयविशेष । यज्ञा० ३३ ।
 तोरण- । प्रभ० ८ । द्वारादिसम्बन्धि । जीवा०
 २५८ । तोरणानि प्रतोलीद्वारेषु । प्रज्ञा० ८६ । तोरणम् ।
 अनु० १७ । तोरण द्वारादिसम्बन्धि । प्रज्ञा० ७१ ।
 तोरणसंठिओ-तोरणसंस्थित । जीवा० २७६ ।
 तोयुगति- । नि० पू० प्र० १२१ आ ।
 तोसणमादिनह- । नि० पू० द्वि० ११ ।
 तोसलि-आचार्यविशेष । आचा० २६२ । देशविशेष ।
 नि० पू० तृ० २१ आ । वृ० द्वि० १७५ अ । नगर-
 विशेष । वृ० द्वि० २६७ अ । तोयुतिग्राम । आब०
 २१६ ।
 तोसलिओ-तोसलिक मणिप्रतिभारहाको राजा । व्य०
 द्वि० १५४ अ ।
 तोसलिपुत्तो-तोसलिपुत्र आचार्य । आब० ३०१ ।
 तोसलिपुत्ता-तोसलिपुत्रा आचार्यसत्तथर्माचार्या । आब०
 २६६ । आचार्यसत्तथर्माचार्या । उत्त० ६६ ।
 तोसलिविषय- । वृ० द्वि० १७३ आ ।
 तोसलिविषय-देशविशेष । वृ० प्र० १७५ आ ।

तोसलिविसए-देशविशेष । नि० पू० प्र० ३१५ आ,
 २५४ आ ।
 तोसलिविसयं-देशविषय । नि० पू० द्वि० १५२ अ ।
 तोसलीए-नगरविशेष । नि० पू० तृ० १५ अ ।
 तोहाडिका-खरमुही । आचा० ४१२ ।
 त्तिकट्टु-इतिकृत्वा-इतिनिश्चय विधाय सम्प्रलम्भा योदु-
 मिति । ज्ञाता० २२१ । इतिकृत्वा-उपचार्य । ज० प्र०
 १४३ ।
 त्य- आब० ५६१ । अनया । विशेष० ४०२ । अत्र ।
 विशेष० ६३६ ।
 त्यिवको-वित्यान्त । आब० ४०८ ।
 त्यिभगलय-पडिया । नि० पू० प्र० १२५ आ ।
 थिमिए-स्तिमित-निर्भयम् । विपा० ३६ ।
 त्यिमिय-स्तिमित-स्थिर स्ववज्ररचकादिभयवर्जितत्वात् ।
 भग० ७ । स्तिमिता भयवर्जितत्वेन स्थिरा । ज्ञाता० १ ।
 म्तिमिता - स्वचक्रारचकनस्कररुडमरोदिममुत्पन्नयकलोल
 मानाविवजिता । मूर्य० १ ।
 त्योभ-स्तोभक निपात । आब० ३७६ ।
 त्यक्तं-उज्झित छदितम् । पिण्ड० १६६ ।
 त्यक्तद्रव्यसम्पक्-जड परित्यक्त मञ्जारादित्यक्तद्रव्य-
 सम्पक् । आचा० १७६ ।
 त्यक्तारम्भा - । आचा० २७१ ।
 त्याग -प । भग० १२१ ।
 त्रपुयफल-आदिमे कलविशेष । आब० ८११ ।
 त्रपुयो-वल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३० । जीवा० २६, १३६ ।
 उम० ६६२ । आचा० ३० ।
 त्रत्वाकर-यस्मिन्निरन्तर महाभूयास्त्वयोदल प्रक्षिप्य त्रपु-
 जत्पाठ्यते स । जीवा० १२३ ।
 त्रसनाम-त्रसन्ति उष्णाद्यभितप्ता सम्यो विवक्षितस्या
 नादुद्विजन्ते-मच्छन्ति च छायाद्यासवनार्थं स्थानान्तर-
 मिति जना -दोन्द्रिवादयस्तत्पर्यायपरिणतिवेष नामकमर्-
 पि त्रसनाम । प्रज्ञा० ४७४ ।
 त्रसरित्तनुः-कोसयम् । जीवा० २६६ ।
 त्रायस्त्रिशग-मन्त्रिपुरोहितस्थानीया । तत्त्वा० ४-४ ।
 त्रिकल्पपर्युषित-स्थविरकल्पको त्रिनकल्पको वा ।

आधा० २८० ।

त्रिपिटकादिसमयवृत्तय -सामायिका । दण० १२७ ।

त्रिपुडा- । नि० पू० प्र० १४४ आ ।

त्रियाम-पूर्वरात्रमध्यरात्रापररात्रलक्षणो यमाश्रित्य रात्रि
त्रियामस्युच्यते । ठाणा० १२८ ।

त्रिलोकरेखा-अपाराधनक्षण्डनादोषदोषदृष्टान्ते चन्दावत-
गान्त पुरिका । विण्ड० ७६ ।

त्रियासरवटक-कुपितस्वस्वभावचलिते दृष्टान्त । जीवा०
२८२ ।

त्रिशला-वर्द्धमानस्वामिन मातृनाम । मम० ८६ ।

त्रिभूल-गति । तम० १५७ ।

त्रिभूलानि-वरसत्तय । ज० प्र० २१२ ।

त्रुटित-बादित्रम् । जीवा० १६२ ।

त्रेह-अवस्थाय । प्रज्ञा० २८ । दण० १५३ । जीवा०
२५ । उमा । नि० पू० द्वि० ८३ अ ।

त्रैराशिक-राशित्रयम् । मूर्त्य० १४ ।

त्रैराशिककरण- । प्रज्ञा० ४८० ।

त्रैराशिकाः-जीवाः।जीवनोजीवराशित्रयस्यावका । विष्टे०
६३३ ।

त्रैविद्यप्राप्त्यण-सापको वास्तव । जीव० २०४ ।

त्रैविद्ययुक्त-बंदि । दण० १२७ ।

त्रयगनिका-बाधाविशेष । उक्त० ७८ ।

त्रयक-छवि । जीवा० ११४ । दण्डो । जीवा० १८७ ।

त्रयविषय-धमविषय । नदी० १६३ ।

त्रयचा-त्रयविशेष । जीवा० १३६ ।

त्रयरितप्राहिणी- । कृ० प्र० १८ आ ।

थ

थडित्त-ठारविशेषजित वल महपददृष्टान्त । नि० पू०
प्र० १६२ आ । म्पडित्त उष्णारभूमि । आव०
५७८ । अविश्रुम्भो । नि० पू० प्र० ३८ आ । यदुद-

मेन तारामा गदमद्विवेककिमप्यारथ्यडित्तवद्रूपति म
रथयित्त-ओष । मूल० १८० ।

थडित्त-रथगिरिस्थ-भूमाय । आव० ६४२ । रथगि
रि । आव० ३४८ । म्पडित्त । आव० १६२ ।

थम्भ-स्तम्भ जलयात्राभिमानम् । आव० ३४६ । स्तम्भ
मान । दण० २४२ । स्तम्भ । आव० १६६ । स्तम्भ
मान । आव० ८४८ । आत्मादिसमुत्थोऽहङ्कार । उक्त०
१५१ ।

थम्भण-प्रोवाया धमण्यादीना तिष्ठतो वाऽऽत्मनोऽङ्गप्रदेशा-
ना स्तम्भनम् । प्रज्ञा० ३२६ ।

थम्भणता-स्तम्भनता स्तम्भनया वा यथा तावदुपविष्ट
स्थितो यावत् सुप्त पादादि स्तब्धो जात । ठाणा०
२८० ।

थम्भयथा-स्तम्भन ऊर्ध्वीकरणम् । जीव० ६३ । स्तम्भन-
ता-बद्धगतेऽतिशयो भेद । प्रज्ञा० ३२८ । स्तम्भनता-ताव
दुपविष्ट स्थितो यावत्सुप्त स्तब्धो जात, हनुमन्नादि ।
आव० ४०५ ।

थमय-स्तम्भक-आदर्शवण्डप्रतिबिम्बप्रदेश, आदर्शवण-
ण्डानां मुष्टिग्रहणयोग्य प्रदेश । जीवा० २१३ ।

थमिज्जा-स्तम्भोपाय-स्तब्धो भवेत् मार्गेश्वर्यम् । ठाणा०
४७३ ।

थमुग्गया-स्तम्भोद्गता-स्तम्भोपरिवर्तिता । जीवा० २२७,
३५६ ।

थ-निपात । आव० १३७ । वातपातद्वारे । शान्ता०
१४६ । निपात पादपूरण । कृ० तृ० १७१ आ ।

थक्क-स्थितम् । जीव० १३२ । अवसर । आव० ४०० ।
उक्त० २१४ । थक्क-थेय । विष्टा० ८५२ । बाले । नि० पू०
प्र० १७८ अ । नि० पू० प्र० ६ आ । प्रस्ताय । थक्क
द्वि० १३६ आ ।

थक्कथारेति-थक्कथरेव मरता मरदेन करोति । जीवा०
२४८ ।

थक्कथक्कावडिय-अवसर अवसरानुरूपमापति तत् ।
विण्ड० ६३ ।

थण-ननम् । आव० ७६८ । स्तम्भम् । आव० ५७८ ।
थणदुदगधियमुत्तो-नाम । नि० पू० तृ० ८० आ ।

थणियकुमारो-स्तम्भनकुमार-भवनराशिभविशेष । प्र-
ज्ञा० ६६ । स्तम्भनकुमार-वक्त्रस्याङ्गोरात्रात्रवक्त्रादि
वर्तितो देवा । अण० १६६ ।

थणियकुमारोओ-स्तम्भनकुमार्य वक्त्रस्याङ्गोरात्रात्रवक्त्र-

निर्देशवन्तिन्यो देव्य । भग० १६६ ।

धनियाए-

। निरय० ३४ ।

यद्धं-स्तव्य जात्यादिमदस्तव्य-कृतिकर्मणि द्वितीयोः दोष ।
आव० ५४३ । स्तव्य-मुहदम् । ज० प्र० २३३ ।
स्तव्याय स्वभावात् एव मानप्रकृत्या विनयभ्रशकारिणे ।
सूर्य० २६६ ।

धपनिका-

। दश० २१० ।

धप्यगा-स्याप्या अवनदीया । वृ० प्र० ३०५ अ ।
धरधरंत-कम्पमान । पिण्ड० १६३ । मृश कम्पमान ।
वृ० वृ० ७१ अ ।

धल-स्थल आकाश । औष० ३२ । आकाश । वृ० वृ०
१६१ आ । इह कदलप्रक्षेपणाय मुखे मिष्टविते यदाकाश
भवति तत् स्थलम् । ध्य० द्वि० ३३३ आ । आगाम ।
नि० पू० प्र० ४६ आ । जलपरिहारेण स्थितो नदी-
हर्परपथ । वृ० वृ० १६२ अ । स्थल-मुत्पुच्छवक्ष्यम् ।
भग० ३०७ ।

धलचर-स्थलचर मनुष्यादिक । दश० ५५ ।

धलपट्टणं-धलेण अस्म भद्र आगच्छति । नि० पू० द्वि०
७० आ । आनन्दप्राप्ति । नि० पू० प्र० २२६ अ । स्थ-
लपतन-यत्र स्थलपथेन भाण्डानामागमस्तद्, द्वितीय पत्त-
नम् । प्रभ० ३८ ।

धलथं-स्थलज कोरुण्टादि । जीवा० १३६ । विचक्रिष्ठा-
दि । ज० प्र० ३६० ।

धलधर-स्थलचरज पुद्गलविशेष । आब० ८५४ ।

धलधर-स्थले चरन्तीति स्थलचरा । प्रज्ञा० ४३ ।

धलाइ-स्थलानि तटभूमयः । ज० प्र० १७१ ।

धलो-देवदोषी । नि० प्र० ७५ आ । नि० पू० द्वि०
१४३ आ । वृ० प्र० १६५ अ । स्थलिका-देवदोषी ।
वृ० वृ० ६१ अ, १३० आ ।

धलइय-स्तवकवान् । शीता० ५ । औष० ७ । स्तवजित
सञ्जातपुण्यस्तवकम् । भग० ३७ ।

धयइयाओ-स्तयशिता सञ्जातपुण्यस्तवका । ज० प्र०
२५ ।

धयईरयणे-स्थपतिरत्न वर्षभिरत्नम् । ज० प्र० २१० ।

थाइणी-स्यायिणी प्रतिवर्षप्रसविनी यइमा । वृ० द्वि० २३६

अ ।

थाणह्लसम्-प्राहरिक । आव० ६६० ।

थाणइल्ला-आरक्षका । नि० पू० द्वि० ११५ आ ।

थाणयं-स्थानम् । आव० ६० ।

थाणु-स्थानु । जीवा० २८२ ।

थामवं-स्थामवाद् बलवान् शीतातपादिसहन प्रति सामर्थ्य-
वान् । उक्त० ६५ ११० ।

थामो-प्राण । औष० १८६ ।

थारुकिणिया थारुकिनिवा । ज० प्र० १०१ ।

थाल-स्थाल । जीवा० २३४, २७६ । ज० प्र० ४१० ।
थाल । ज० प्र० १०१ । स्थाल-अन्त परिधिरूपम् । ज०
प्र० २०४ ।

थालइ-गृहीतप्राण्डा । औष० ६० । भग० ५१६ ।

थालगं-स्थालक कोशकादि । सूत्र० ३२४ ।

थालपाणए-स्थाल षट् सत्पानकमिव दाहोपशमहेतुत्वाद्
स्थालपानकम् । भग० ६८० ।

थालिपामाइ-स्थालीपाक । ज० प्र० १२३ ।

थालो-स्थाली । आब० २०० । उपा । जीवा० १०५ ।

उल्ला । भग० ३२६ । स्थाली पिठरी । सूर्य० २६३ ।

स्थाली-बृहद्विज्ञानविशेष । औष० १६६ ।

थालीपागो-स्थालीपाक । जीवा० २८१ ।

थालीपागसुद्धं-स्थालीपाकसुद्धं स्थाप्या उल्लाया पाको
यस्य तस्थालीपाक, अयम् हि पवदमपव वा न तयाविर्ध
स्यादितोद विशेषण, सुद्ध-मस्तदोपवजित, तत् कर्मधारयः
स्थालीपाकेन वा सुद्धम् । भग० ३२६ । ठाणा०
११७ ।

थालीसठितो-स्थालीसस्थित-आवलिकायाहस्य पठं
सस्थान, उपा सस्थित । जीवा० १०४ ।

थावग-स्थापक विरूपभेद । दश० ५७ ।

थावच्चसुता-आरवद्विषया । नि० पू० द्वि० १०४
आ ।

थावच्या-द्वारवस्था गाथापत्नी । ज्ञाना० १००

थावच्यापुत्ते-थावच्यापथ । अनुत्त० ३ । द्वारवस्था
सार्वभाहपुत्रः । ज्ञाता० १०० । अनुत्त० ३ ।

यावते-स्थापयति पक्षभक्षेण प्रतिद्विध्यातिरक्तात् सम-

ययति, यया परिव्राजकधूर्ते लोकमध्यभागे दत्त बहुफल
भवति तत्साहमेव जानामीति भायया प्रतिग्राममन्याय
लोकमध्य प्ररूपयति मति तन्निग्रहय्य वञ्चित् आवको
लोकमध्यस्यैकत्वात् नच बहुषु ग्रामादिषु तत्सम्भव
इत्येवविधोपपत्त्या त्वद्दत्तो भो लोकमध्यभागे न भव-
ताति पक्ष स्थापितवानिति स्थापक । आषा० २५४ ।
यावर-स्यावर अप्रतिहारिकम् । वृ० द्वि० २४४ आ ।
स्यावर च यद्भवति न परस्त्रीयोपस्करवद् याचित कति
पयस्तिनस्यापि । ओष० २११ ।

यावरा-वण्णाद्यभिनायेऽपि नत्स्यानपरिहारासथर्थां सन्त
स्तिष्ठन्ती यव नीता स्यात् । पृथि-यादय । औषा०
६ ।

यासा-स्यामका -पणकारा अश्वामकूरा । ज० प्र०
२६५ । स्यासका -पणकारा अश्वामकूराविनाया । ज०
प्र० २३५ । स्यामक -प्रादयकावार । औष० ७० ।
स्यामक -पण । विना० ४७ । स्यामक -पणकार
आभरणविशेष । ज० प्र० ५३० ।

यासाय-स्यासक दणकाकृति स्फुरवाप्ति भवति । अनुत्त०
५ ।

याह-नच नासिया ण सुहुति त याह । नि० पू० द्वि०
७८ आ । स्नाप अत्रि नासियाया यन् जन । यचनासि-
का न सुहुति तन् स्यायम् । वृ० वृ० १६१ अ । स्तो
त्रे-प्रगाथे । विग० ५७५ । स्ताथ । आव० ७७४ ।

यिद्ध-नी पुष्पादिर्वा । भग० २५३ ।

यिगल-आरागयिगलविषयम् । प्रगा २६३ । प्रदग
पतिनमस्तृणम् । आषा० ३५१ । ज धरम दार पुष्प-
मामानपक्षिरूपि दार । दारम सधारवत् पक्षिविषयम् ।
दग० पू० ७६ आ । यिगल विन दारादि । दग०
१६६ । गलम् । मर० । गिम्हे वागागमद्वय मवस्ता
दिपिद्द करोति । नि० पू० प्र० २३२ आ ।

यियुव-विद् । नि० पू० प्र० ६७ आ ।

यियुगो-मिडुङ्ग उल्गाविद् । आव० ८४५ ।

यियुप-स्तिबुजम् । प्रगा० ४११ ।

यिर्मामोदय-स्तिमितोदक मस्याप कदयो नास्ति । औष०
६४ ।

यिमित-स्तिमित-स्विर वायचापत्यादिरहित च । प्रभ०
१३३ । स्तिमित-अन्तकृशाना प्रथमवर्गस्य पञ्चमम
ध्ययनम् । अन्त० १ ।

यिमिया-स्तिमिता स्वचक्रारचक्रादितमुत्पमपकल्लोत्तमाता-
वजिता । ज० प्र० १४ ।

यिमियमेयिण्या-स्तिमितभेदनीका निमयत्वेन स्थिरवि-
श्वम्भराभिनजना । प्रभ० ६६ ।

यिमियमेद्विणीय-स्तिमितभेदनीक -निमयभेदिनीनिवाति
जनम् । प्रभ० ६२ ।

यिमिया-स्तिमिता भयवजितत्वेन स्थिरा । औष० १ ।

थिर-मुप्रतिष्ठान हड वा । वृ० द्वि० २४४ आ । दडमय-
यणो । नि० पू० प्र० १६ अ । स्थिर-हडसहनन । औष०
३४ । स्थिर-अमह्ययकालावस्यायो । मूत्र० ६ ।

स्थिर-सहननधृतिम्या तसवान् । पौन पुपवरणन परि
चिना वा कृनयोग । आव० ५६३ । धितितपमणाहि

वलव अह्वा दग्मिण षड्वज्जग वा धिरो अचक्षे यर्थ ।
नि० व० वृ० १३१ आ । यथास्थिम् । औष० १०८ ।

अप्रबन्ध । शाश० १६ । स्थिर च यद्भवति मुप्रति
ष्ठान तन् । औष० ३११ । स्वयं अमुनगतपरिष्ठाप ।

मग० ३६ । स्थिर निपन्न । दग० २१६ । स्थिर-धृति-
सन्नाम्या यन्वात् । व० प्र० ११३ अ ।

थिरड-स्थिरति स्थिरीभरति । व० द्वि० १६ आ ।

थिरगगहृत्थे-स्थिरी अप्रमत्तो यस्य स स्थिराग्रहस्त ।
औषा० १२१ । स्थिर प्रहृणत पाटयतोऽस्म्योऽग्रहस्तो-

हस्ताग्र यस्मि न । अनु० १७५ ।

थिरपद्मो-स्थिरप्रतिज्ञ-यो न भवितव्यया करोति ।
आव० ८६० ।

थिरपरिधाढी-स्थिरपरिधाता स्थिरपरिचिन्तयस्य मूत्र
न गमति । दग० ५ । स्थिरपरिधाटि, परिकित्तपस्य
मूत्रावगलनामम्भवान् । आषा० २ ।

थिरीकरण-स्थिरीकरण-यर्माद् विधादना तत्रैव स्या
पनम् । प्रगा० ३६ । स्थिरीकरण-यर्मादिपीनतां गतां

तत्रैव स्थानम् । दग० २०२ ।

थिरगा-अनन्तवापभद । भग० ३०० ।

यिजि-यिजो-वाहनविषय । उग० ४३८ । साटानां

यद्वृषाणां रुद्ध तदयविषयेषु विहोओयुच्यते । अनु०
१५८ । वेसरादिदयविनिर्मितो यानविशेष । ज० प्र०
१२३ । विहोओ-वेगसराद्वयविनिर्मितो यानविशेष । सूत्र०
३३० । विहोओ-लाटानां यद्वृषपत्न्यान् तदयविषयेषु
विहोओयुच्यते । भग० १८७, २३७ । लाटानां यद्
अवृषाणां रुद्ध तदयविषये विहोओयुच्यते । जीवा०
२८२ ।

विहोओ-चाटानां यानि अवृषपत्न्यानां तान्यन्यविषयेषु
विहोओ । भग० ५४७ ।

विषया- । भग० ८०४ ।

विचिचिषत-गुणम् । त० । अतिशयेन । त० ।

विचिचिषत-अमुकगणशब्दोऽयम् । विषा० ७४ ।

विचोरो-स्त्रिया सकाशात् स्त्रियमेव वा चोरयति स्त्रीरूपो
वा यच्चोर स स्त्रीचोर । प्रश्न० ४६ ।

धीण-स्यानाद्धि स्याना-चैतन्यशक्तिरस्या सा स्याना ।
आव० ८४ । इद्ध चित्तं त धीण । नि० ब्रू० प्र०
३६ अ ।

धोण्ठी-स्याना-पिण्डीभूता ऋद्धि-आत्मशक्तिरूपा मस्या
स्वाभावस्याया सा स्यानाद्धि । प्रश्ना० ४६७ । इत्थं
चित्तं त धीण जस्त अञ्चल दरिद्रावरणकम्पदया सा
धीण्ठी । नि० ब्रू० प्र० ३६ अ ।

धीणा-स्याना-पिण्डीभूता । प्रश्ना० ४६७ ।

धीणामेठी- । ठाणा० ४४७ ।

धीपरिणा-स्त्रीपरिणा-सूयकृता क्लासभूतक-वे चतुर्थमध्य-
यनम् । आव० ६५१ । उत० ६१४ ।

धीपुरिससजोए-अमुविस्थानभेद । प्रश्ना० ५० ।

धीविलोमण-स्त्रीविलोमण रीतिमिति वा, चतुर्थवर-
णम् । ज० प्र० ४६३ ।

धीह-अनन्तकायभेद । भग० ३०० । कन्दविशेष ।
उत० ६६१ । भग० ८०४ ।

धुंडह-गुच्छाविशेष । प्रश्ना० ३२ ।

धुई-स्तुति । आव० ७६६ ।

धुड-सग्य । राज० ६ ।

धुरा- । भग० ८०२ ।

धुछ-सूय । शीव० २१६ ।

धुल्लतो-सूय । उत० ३२५ ।

धुल्लसमणओ-स्थूलतथमणक गीतम् । आव० २८७ ।

धुवति-स्तुत्यन्ते-अभिष्टुत्यन्ते अभिनन्द्यते । भग० ६७० ।

धूण-नेप । नि० ब्रू० प्र० ३३६ ।

धूणा-वेली । नि० ब्रू० द्वि० ८३ आ । स्थूणा । प्रश्ना०
२६३ । स्थूणा नगरी । आव० १७१ । स्थूणा-ऊर्ध्व-
तिथयकरणयोगात्सङ्घातशट्ठविरहादुभयसूया । आव०
४६२ ।

धूणाति- । भग० प्र० १७ आ ।

धूणादि- । नि० ब्रू० द्वि० ११६ आ ।

धूणामड्ड-स्थूणाप्रधानो वस्त्राच्छादितो मण्डप स्थूणा-
मण्डप । ज्ञाता० ६३ ।

धूम-नूपम् । ओष० १३ । स्तूप-पीठविशेष । ज०
प्र० १२३ । इद्रगादिधिया विचवा धूमो । नि० ब्रू०
प्र० १६२ अ । स्तूप-वितिविशेष । प्रश्न० ८ । स्तूप-
चैत्यस्तूप । राज० १२१ ।

धूमकरड-स्तूपकरड ऋषभपुरे उद्यानम् । विषा० ६४ ।

धूममहो-स्तूपमह स्तूपसत्क उत्तम । जीवा० २८१ ।
आव० ३२८ ।

धूमसठिओ-स्तूपसठिषत । जीवा० २७६ ।

धूमा- । भग० २३७ ।
धूमिधे-स्तूप-परिणाधिकबुद्धा एकविंशतितमो हृष्टान्त ।
नदी० १६५ ।

धूमिया-स्तूपिका शिखरम् । राज० ३६ ।

धूमियाए-स्तूपिका-शिखरम् । ज० प्र० ४७ । जीवा०
३७६ । प्रश्ना० ६६ । सूर्य० २६४ । स्तूपिका-लघु-
शिखररूपा । जीवा० २०५, ३६० ।

धूमियाये-स्तूपिका लघुशिखररूपा । ज० प्र० ४६ ।

धूलते-उच्चारपरिणामि । त० ।

धूल-धूल अत्यन्तमासलोऽयं धनुष्यादि । दश० २१७ ।
धूल-परण्डकाद्यादि । दश० १४७ ।

धूलग-परिस्फुल्लवस्तुविषयोऽतिदुष्टविषयाधुनूय स्थूल ।
आव० ८२० ।

धूलभट्ट-अन्तिमचतुर्दशपूर्ववर । नि० ब्रू० तृ० १४६
आ । स्थूलभट्ट-स्त्रीपरीपहे हृष्टान्त । उत० १०४

योगसमूह-शिक्षादृष्टान्ते कल्पकवशप्रसूतस्य नवमनन्द-
राजमन्त्रिककटालस्य ज्येष्ठ पुत्र य क्षिप्तायोगवान् आ-
चार्यो जात । आव० ६७० । सभूषणस्य सोमो । नि०
५०५०२४३ अ । स्पूनमद-बहुयूतआचार्यविशेष । उत्त०
१३० । स्थूलमद-कल्पकवशप्रसूतकटालज्येष्ठपुत्र ।
आव० ६६३ । क्षिया अजेना मुनि । मर० ।
धूलमहतामो-स्पूनभद्रश्चामो । आव० ४२५ ।
धूलवर्षा-स्थूल-अनिपुण यतस्ततो भाषितया वचो यस्य
स स्थूलवचा । उत्त० ४६ ।
धूला-स्थूला । आव० ८५५ ।
धूलैतरो-स्थूलश्वर-दहनोक्तगुणविषये अन्तरविशेष ।
आव० ८२४ ।
धूल-स्थूलम् । आव० ६० ।
धुह-स्थूपम् । आव० ५०५ ।
धेउजे-स्वैर्यधर्मयोगात् स्वैर्य । भग० १२२ ।
धेर-प्रद्विजगते दिनेनेन जुषमरीरे । नि० ५०० द्वि० ६५
अ । स्वविर-यो गच्छन्व सविधिं करोति । जाति-
(जन्म)भूतपर्यायैवां स्वविर । दश० ३१ । स्वविर-
सौदता स्थिरीकरणहेतु । दश० २४२ । स्वविर-भूत-
पर्यायवृद्ध । प्रवचनगुह । दश० २८४ । स्वविर-
जातिभूतपर्यायभेदभिन्न । आव० ११६ । चरणादिद्वि-
दमणातो परीमहोवमगोहि वा चरणातो अतिवचन-
पञ्चसत्पणेन वा भावतो वा वातिस्त्रिति मो धिरो । नि०
५००१४३ आ । स्वेर आचार्यो गुह्यज्ञ । आव० ६५४ ।
स्विदि-स्वविरकलिक । औप० १६५ । धर्मगिरि-
स्या िकृतासमग्रमक्रियामिति । स्वविर इव स्वविर,
परिणममापुमाव आचार्य । जीवा० ४ । स्वविर ।
प्रज्ञा० ३२७ । धृतादिभिवृद्धावात् स्वविर । ज्ञाता०
७ । स्वविर-भूतवृद्ध । भग० १३६ । जातिप्रत-
पयिभेदभिन्ना स्वविर । ज्ञाता० १२३ । स्वविर-
मगधर । दश० २३५ । स्वविर-महाबोरत्रिननिध-
धूतवृद्ध । भग० १०० । सोदमानात् साधुत्वं ऐहिका-
मुष्मिकापापप्रदघ्नतो मोक्षभागे स्थिरी करोतीति स्व-
विर । भ्य० प्र० १७२ अ । प्रवर्तिभ्यापारितोष्येणु यो
मर मनि सोरति मत् विद्यमान बल यस्य स सुदृढ ।

सधामूत सनु प्रबोदयति प्रकर्षेण शिखर्यां स स्थिरक-
रणात् स्थविर । भ्य० प्र० १७२ अ । स्थविर-गच्छ-
वाति साधु । विशे० ८ । स्थविर-एकस्तत्त्वादिर्वर्गः ।
भ्य० प्र० २४५ ।
येरकंचुड-स्थविरकञ्चुकी-अन्त पुरप्रयोजननिवेदक- प्र-
सोहारो वा । भग० ४६० ।
येरकम्पद्वित-स्थविरकलास्थित । आव० २६२ ।
येरा-स्थविरा-गच्छवाति । वृ० प्र० २३० अ । आच-
रिया । नि० वृ० प्र० ३०८ अ । आचार्य । वृ० द्वि०
११२ वा । स्थविरा-आचार्या । वृ० द्वि० २६० आ ।
स्थविरा-भुवृद्धा गीतार्या । विशे० ६३८ । आचार्या-
वय श्रुतपर्यायस्थविरा । भग० ६७५ ।
येरी-मजनीविसेसा । नि० वृ० प्र० १३२ आ । स्थ-
विरा । आव० २२० ।
येरीवघाई-स्थविरा-साचार्यादिगुरुव तानाचार्योपेण-
शीलदोषेण च ज्ञानादिभिर्वैदह्यनीत्येवशील स एव
चेति स्वविरोधपाति । सम० ३७ । स्वेरीरपाती-
आचार्योपपाती, वधुमसमाविस्थानम् । आव० ६५३ ।
येववण-उपवर्दनम् । वृ० प्र० २४१ वा ।
येहा-ददृहण । नि० वृ० द्वि० ६३ आ ।
यो-स्थूय । ज्ञाता० ६८ ।
योवदे-स्त्रीर ददृह-स्वल्प प्रवृत्त । औप० ६७ ।
योव-स्त्रीरम् । भग० २८ । स्त्रीर-स्वल्प । आव०
५६८ । स्त्रीर गणना प्रमाणनी स्त्रीर मुच्छो वा ।
विशे० १०३७ । स्त्रीर-मन्त्राणामप्रमाण । भग० २११ ।
स्त्रीर-मन्त्राणा उच्छ्रयता य इति गम्यन् य स्त्रीर ।
अव० २०६ । मन्त्राणा उच्छ्रयमनिश्चात य इति
गम्यते य स्त्रीर । ज० प्र० ६० । मन्त्राणापरा ।
ज्ञाता० १०४ । मन्त्राणाप्रमाण स्त्रीर । मूर्ध०
२६२ । स्त्रीर-मन्त्राणा एव स्त्रीर । जीवा०
३४४ ।
योवय-स्त्रीरका-चानवा । ज्ञाता० २७ ।
योवायतेत-ज्योवावदया-मन्त्राणा उच्छ्रयवेया । आव०
७३२ ।
योवेति-

द

दड-प्राणिनो दण्डयतीति दण्ड परितोषकारी । आषा० २७४ । दण्डन दण्ड अपराधिनानामनुशासनम् । ठाणा० ३६६ । मृषायकरणम् । ओष० २०२ । दण्डन दण्ड - अतिपातात्मक । उत्त० २६३ । आना अपराधे दण्डन वा मध्य वा । ठाणा० ३४३ । विनाशनम् । मम० २५ । बाहुव्यमाणो । नि० पू० प्र० १२३ जा । अपराधानुसारेण राजप्राह्म द्रव्यम् । भग० ५४४ । दण्ड - ऊर्ध्वाधायत्त गरीरबाह्वयो जीवप्रदेश । ज० प्र० २७१ । दण्ड - दण्ड इव दण्ड ऊर्ध्वाधायत्त गरीरबाह्वयो जावप्रदेशकमपङ्कलसमूह । भग० १५४ । नाता० ३४ । तद्याविधपरिवर्तने घाहरणान्तिको दण्ड । नाता० ११ । दण्ड दण्डादि । वृष्यराशिपात । उत्त० ३६४ । दण्डिक । ना० ३६६ । दण्ड इव दण्ड - ऊर्ध्वाधायत्त गरीरबाह्वयो जावप्रदेशसमूह । जीमा० २४४ । दण्ड । सामा यशामाधिप । आष० ८१६ । दण्डयति पीडाभ्युत्पादयतीति दण्ड - दुःखविशेष । मूत्र० १३२ । गरीरपङ्कलोरपहार । विपा० ६५ । दण्डयतीति दण्ड - पापोपादानसकल्प । मूत्र० ३०६ । दण्डनायक । विपा० ६१ । वृ० वृ० २३६ आ । दण्ड योगसमूहे प्राप्यसु दण्डमर्त्यदृष्टान्ते अनगारविशेष । भाष० ६६७ । यमुनायक ऋषिः । म० । बाणवातसहो मुनि । मर० । प्रायश्चित्तम् । न्य० द्वि० १७२ अ । दण्ड । प्रभ० ५८ । दण्डिक - राजदण्डकारी द्वायपालक । उत्त० १७६ । दण्डक । ओष० २१८ । भाष० २७३ । वतहस्तमान । अनु० १५४ । दण्ड - सङ्कटवपरितापनादिनक्षण । दण० १४३ । यथापराध राजप्राह्म द्रव्यम् । ज० प्र० १६४ । दण्ड - उत्काल । पिण्ड० १० । दण्ड - दण्डन-द्रव्यप्रमाण । भग० २७५ । दण्डो हि चतुर्क उत्त । करप्रतुविशद्यकुल एव चतुर्विधतो चतुर्गुणिताया पञ्चयति स्यादेवेति । सम० ६८ । दडई-कुम्भहारकडे नगरे राया । वृ० द्वि० १५३ अ । दडईरणी-दण्डकीराजा-जिनेगनुराजजमाता । उत्त० ११४ ।

दडए-दण्डक । ओष० २१७ ।

दडिओ-नुप । वृ० प्र० ३१३ आ ।

दडकारण्य-अरण्यविशेष । प्रभ० ८७ ।

दडग-चित्रलतादण्डक । ओष० ५५ ।

दडगपमङ्गणो-दण्डकप्रमाणेणी-वसतिप्रमाणनाय रजोहरणविशेष । वृ० द्वि० २५३ अ ।

दडणायग-दण्डनायक - तत्रपात । राज० १४० । दण्डनायका - तत्रपाता । ज० प्र० १६० ।

दडणीई-दण्डनीति मामादिशत्रुविधा । ज० प्र० २५६ ।

दडनायए-दण्डनायक - तत्रपात । ओष० ११ ।

दडनायक-प्रतिनियतकटकनायक । प्रभ० ७६ ।

दडनायग-दण्डनायक - तत्रपालक । भग० ४६३ ।

तत्रपाल । भग० ३१८ । आरक्षक । दश० १६६ ।

दडनिवखेवो- । आषा० ३२० ।

दडनोई-दण्डनीति हकारमङ्कारपिङ्कारभेदभिन्ना । भाव० ११३ ।

दडनीति-दण्डन दण्ड - अपराधिनानामनुशासन तत्र तस्य वा स एव वा नीति - तस्यो दण्डनीति । ठाणा० ३६८ ।

दडपयारो-दण्डप्रचार संनयविचरण । दण्डप्रकारी वा आज्ञाविशेष । प्रभ० ७४ ।

दडपरिहार-महती जीणकम्बलिका । वृ० द्वि० ११३ अ ।

दडपहो-दण्डपथ गोदण्डमाय क्षुद्रमार्ग प्रमुखोच्चलो वा । मूत्र० २३४ ।

दडपासगो दडपाशक - सारकामिक । ओष० ८६ ।

दडपयारो-दण्डप्रकार आज्ञाविशेषो नीतिभेदविशेषो वा । दण्डप्रचारा - संनयविचरणम् । सम० १५३ ।

दडफहस-दडपाश्या व्यसन अनपराधे स्वल्पे वापराधे अत्युग्रदण्ड निवर्तयति तत् । वृ० प्र० १५७ अ ।

दडमडमोडो-दण्डमटमोजिक । भाव० ३४४, ३७८ ।

दडमोईया-दण्डादिका-धरणिपात-द्रुसाङ्कमुद्रप्रभृतय । पिण्ड० १३० ।

दडय-दण्डक - कुम्भकारकृतनगर राया । व्य० द्वि० ४३२ अ ।

दंडयगहियगहयो-द्वहोतदडाग्रहस्तः । उत० १३५ ।
 दंडयत्ता-दंडयात्रा । आव० ३७८ ।
 दंडरक्खो-दण्डरक्ष । आव० ४०१ ।
 दंडरयणे-चक्रवर्तिनश्चतुर्थे रत्नम् । ठाणा० ३६८ ।
 दंडवर्द्ध-चतुष्कृतगोष्ठोदण्डोदग्राहक । वृ० द्वि० १६१ अ ।
 दंडवामस्त्याशे-दण्डावायस्यानम् । आव० ६७१ ।
 दंडवांसिया-गामिया । नि० चू० प० १६४ अ ।
 दंडविरए-दण्डवीर्यं-पुरुषयुगे दृष्टान्त । ठाणा० ४३० ।
 दंडसंपुच्छणि-दण्डमपुच्छनी-दण्डयुक्ता सम्मार्जनी । ज०
 प्र० ३८८ ।
 दंडसमावाणे-ममादीयते कर्म एविविति समादानानि
 कर्माशानहेतवः, दण्डा एव मनोदण्डादयः प्राणव्यपरो
 पणाध्यवसायरूपा समादानानि दण्डसमादानानि । जीवा०
 १२१ ।
 दंडावित्ते-दण्डायतिष्ठ-प्रसारितदेह । ठाणा० ३६७ ।
 दंडादिपणार्ग-दण्डविद्वद्यष्टिविद्यष्टिनालिकारूप दंडादिप-
 ष्वकम् । वृ० द्वि० २५३ अ ।
 दंडावित्ते-दण्डाव्येवामति-दीर्घंर पादप्रसारणेन यस्य
 ग दण्डायतिष्ठ । ठाणा० २६६ ।
 दंडिअ-दण्डिअ । आव० ६१, ६३६ ।
 दंडिया-रात्रकुतानुगता । वृ० प्र० ६५ अ ।
 दंडिपडवसर्ण-दण्डिवण्डवगनम् । विपा० ७४ ।
 दंडिय-दण्डिय । ओष० ११८ । आव० ७३८ । उत०
 १३६ । दंडिअ-चरणपति । ध्य० प्र० ६३ आ ।
 दंडिअ-दण्डिअ-मुद्रा । वृ० प्र० ३३ आ । दण्डिअ-
 भगवान्नानः । ओष० ११६ ।
 दंडो-दण्डो-कृतम-पात जीर्णवस्त्रम् । शाता० २०० ।
 दंडोयपड- । ध्य० द्वि० १५२ अ ।
 दंडोह-गण्टावयवविशेष दण्ड । पणवतिरक्षुनानि । ज०
 प्र० ६४ ।
 दंस-दानम्-य इन्द्रियनोद्विष्टाणि दमयति । दस० १५७ ।
 दान्-उपगम नीत । शाता० ७० । दस० ११६ ।
 दस । आव० १६२ । गजालीना दन्ता । दस०
 १६१ । दान्-ओषादिदमनादुदघ्नो वा रागद्वेषयो-
 र्भाव प्रवृत्तावात् । भय० १२३ । दान्त-दंयं चाह्वित्,

असमञ्जसवेष्टया व्यावर्णिन । उत० ५३ । मुष्टिर्दंम-
 ग्राहित विनयित । ओष० ३३ । दान्त-इन्द्रियनो-
 द्रियदमनेन दान्त । मूत्र० १६८ ।
 दंतकम्मे-दन्तकर्म-गजविपाणविषया रूपनिर्माणक्रिया ।
 प्रभ० १६० ।
 दंतकम्माणि-दन्तकर्माणि-दन्तपुत्तिकदीनि । आचा०
 ४१४ ।
 दंतकारे-विषयभेद । अनु० १४६ ।
 दन्तपल्लव्यं-मोदगामोयवट्टिमादी । नि० चू० तृ० ३७
 आ ।
 दन्तचक्रो-दन्तपुरनगरे राया । नि० चू० तृ० १२८ अ ।
 दन्तपुर नृप । ध्य० प्र० १०७ अ । दन्तचक्र, दण्डपुरनगरे
 दन्तपुरनरेत । आव० ७१७ । दन्तचक्र, योगसग्रहे निर-
 पलापहृष्टान्ते दन्तपुरनगराधिपति । आव० ६६६ । दन्त-
 चक्रो दन्तपुरनृपति । उत० ३०१ ।
 दन्तनिवाय-दन्तनिपात-दन्तचक्षुरेविविध, मप्राप्तवामस्य
 पक्षो भेद । दस० १६४ ।
 दन्तपहोयणा-दन्तप्रधावन अङ्गुल्यादिना धालनम् । दस०
 ११७ ।
 दन्तपुर-दन्तपुर दण्डपुरनगरे नगरम् । आव० ७१७ ।
 दन्तपुर-योगसग्रहे निरपलापहृष्टान्त दन्तचक्रालो नग-
 रम् । आव० ६६६ । नगरविशेषो । नि० चू० तृ०
 १२८ अ । दन्तचक्रायाए नगर । ध्य० प्र० १०७ अ ।
 दन्तपुर-दन्तचक्राजधानी । उत० ३०१ ।
 दन्तमणि-दन्तमणि-प्रधानरत्न, दन्तिप्रभृतीनां दन्तको
 वा मणि । प्रभ० १५३ ।
 दन्तमाला-दन्तमाला भगते दृग्गणविशेष । ज० प्र०
 ६८ । एकोनचक्रोपे कृतविशेषः । जीवा० १४५ ।
 दन्तयवरे-दान्ता-उपदान्ता यस्य पाशयेनैव गन्तव्यं
 दान्तयवस्य चक्रवर्त्तः । मूत्र० १५० ।
 दन्तयण-दन्तवनम् । ओष० १७२ ।
 दन्तयागिज्ज-दन्तयागिज्ज-दन्तदन्तादिक्रयविशेषाया ।
 आव० ८२६ ।
 दन्तयेयणा-दन्तयेदना-दन्तयेदना । भग० १६७ ।
 दन्तारा-दन्तारार्यभेद । प्रभा० ५६ ।

दत्ताला- । नि० चू० प्र० २२ अ ।
दतिवक्क-पुण्णो तदुलोहो । नि० चू० वृ० ३६ आ ।
तदुला, संव वा दतलज्जय । नि० चू० वृ० ३७ अ ।
मोदकादिक दन्तलाय तदुलज्जो वा । मोदकमण्डकादिक
यद्वहुविध दन्तलायक तद्विन्नकम् । वृ० द्वि० १२६ अ ।
तदुलज्जो । वृ० द्वि० १२६ अ ।
दतिवक्कपुण्ण-तदुलज्जो । वृ० द्वि० १२६ अ ।
दतिवक्क- । भग० ८०४ ।
दतिलग-दत्तुर । आव० २११ ।
दतिलया-दतिलिका-स्कन्दवासी । आव० २०१ ।
दतो-पावारणनादरवनस्वतिकायविशेष । प्रज्ञा० ३४ ।
दतुल्ललिय-कलभोजी । औप० ६० । भग० ५१६ ।
फलभाजिन । निरय० २५ ।
दत्ते-ददति । पिण्ड० १६२ ।
ददिल्लो-दण्डोल्लो । आव० ४२६ ।
ददा-चतुरिन्ध्रियजोवविशेष । प्रज्ञा० २३ ।
दट्टा-आशी । प्रज्ञा० ४७ । बुद्धिहिमवद्दृष्टा । औवा०
१५५ ।
दस-दशन दर्श । विशे० ५६१ । आव० ८२ । पञ्चम
पीपह । आव० ६५६ ।
दस-दशन-स्वस्वविषये सामान्यग्रहण रूपासामान्यग्रहण
रूपम् । प्रज्ञा० ५२७ । दशन-रूपम् । शाता० ११ । सामा
न्यविशेषात्मके वस्तुनि सामा यग्रहणात्मको बोध । प्रज्ञा०
४५३ । दशन-आकार । औवा० २०७ । दशन
सम्यग्दशनम् । आव० ५८० । दश० १०१ । औष०
६ । दशनम् । आव० ७६३ । दर्शन-सामान्यविशेषा-
त्मके वस्तुनि सामान्यबोध रूपसामान्यपरिच्छेद ।
औवा० १८ । दशन-सम्यक्त्वम् । ठाणा० ६५ । भग०
५१ । दशन-वर्णादिपरिणतसुखानुसार । दस० १७७ ।
दशन-प्रत्यक्षदृष्टिपथः । ज० प्र० २६२ । दशन-सामा-
न्योपलब्धिर्ह्येष चतुरवचुरवधिरेवलाक्यम् । आचा० ६८ ।
दर्शनप्रतिमा प्रायस्कस्य प्रथमा प्रतिज्ञा । आव० ६४६ ।
दशन-हविरूप आत्मान परिणाम । भग० ३५० ।
अनुपवनम् । भग० ७१० । ईहावग्रहो हि दर्शन-सा
मान्यग्राहकत्वाद् भट्टानम् । ठाणा० २३ । हस्यन्ते

भट्टानन्ते पदार्था अनेनास्मादस्मिन् वेति दशन-दर्श-
नमोहनीयस्य क्षय क्षयोपशमो वा दृष्टिवा दशन-
दर्शनमोहनीयस्यावाचिर्भूतस्त्वन्यत्राद्वानरूप आत्मपरि-
णाम । ठाणा० २४ । दृष्टि-हविस्तत्त्वानि प्रति ।
ठाणा० ३० । बुद्धाबुद्धिर्ह्येषु ज्ञानरूप-निष्ठात्त्वमो
हनीयम् । ठाणा० १५१ । अभिप्रायो यदि वा दृश्यते
यथावस्थित वस्तुनस्त्वमनेनेति दर्शन उपदेश । आचा०
१७१ । अभिप्राय । आचा० २२७ । दर्शन-रूपम् ।
निरय० ४ । राज० ११ । दर्शनम् । ठाणा० ३३७ ।
प्रमेयस्य परिच्छेदनम् । भग० ६५६ । दर्शन-आयिक
आवापन्न सम्यक्त्वम् । ज० प्र० १५१ । सेवनम् । वृ०
प्र० २०३ अ । हस्यन्ते तत्त्वमस्मिन्निति दर्शनम् । उक्त०
५५६ । दृष्टिदशन-तत्त्वेषु हवि । ठाणा० ४८ ।
दर्शन-प्रकाशन उपनिबन्धनम् । सम० ११६ । आकार ।
ज० प्र० ५२ ।
दसनकसायकुशील-दर्शनमाश्रित्य कषायकुशीलो दर्शन-
कषायकुशील । भग० ८६० ।
दसनपक्षो-दशनपन्न-योऽप्रत्याख्यातकषायोदयवति आ
वके भवति । आव० ५३३ ।
दसनपरीसह-दर्शन-सम्यग्दर्शन, सहन चास्य क्रियादिवा-
दिना विचिन्तनतत्त्ववर्णनेषु निश्चलचित्ततया धारणम् ।
सम० ४० । दर्शनपरीसह-दर्शन-सम्यग्दर्शन तदेव
क्रियादिवादिना विचिन्तनतत्त्ववर्णनेषु सम्पक् परिपक्व-
मान निश्चलचित्ततया धार्यमाण परीसह, दर्शन दर्शन-
यामोहेहेतुरेहिवाभुम्भिकफनानुपलम्भादि त एव परी-
सह । उक्त० ८३ ।
दसनपुला-दर्शनमाश्रित्य पुलास्त्वस्यासारताकारी वि-
राधको दर्शनपुला । भग० ८६० ।
दसनपुलाते-कुदृष्टिस्तत्त्वविभिर्दर्शनपुलाक । ठाणा०
३३७ ।
दसनबलिया-परिच्छेदोप्यदशना । औप० २८ ।
दसनमोहनिष्ठ-दर्शन मोहयतीति दर्शनमोहनीय निष्ठा-
त्वमिधमम्यवरव्येदम् । ठाणा० ६७ ।
दसनवापन्न-दर्शन-सम्यक्त्व व्यापन्न-भ्रष्ट यस्य त
दर्शनव्यापन्न-निष्ठम् । भग० ५१ ।

दंशणदिणए-दर्शनविणय-सम्यग्दर्शनगुणाधिषेपु सुश्रूपा-
दिरूप । भग० ६२४ ।

दंशणविणय-दर्शनविणय विनयस्य प्रथमो भेद । दश०
३१ । अद्वान कर्म विनयति यस्माद् दर्शनविणय, दर्श-
नाद्विनय दर्शनविणय । दश० २४१ ।

दशणसकिलेसे-दर्शनस्य सङ्कलेश-धविमुद्धयमानता स
दर्शनसङ्कलेश । ठाणा० ४८६ ।

दशणसावए-दर्शन-सम्यक्त्व संप्रतिपक्ष, यावको दर्शन-
भाक्क आद्याना प्रथमा प्रतिपा । भग० १६ ।

दशणा-दर्शना-उपदर्शका । सम० ११६ ।

दशणापारे-दर्शन-सम्यक्त्व तदाचारो-नि शङ्कितानि-
पृथक् दर्शनाचार । ठाणा० ३२५ ।

दशणिदे-दर्शनेन्द्र-सायिकसम्यग्दर्शनी । ठाणा० १०४ ।

दशणिज्ज-दर्शनीय-इदं युग्य, दर्शनेन नृत्तिरसम्भवात् ।
सूय० २६४ । दर्शनीय दर्शनयोग्यम् । प्रज्ञा० ८७ ।
आदेशदर्शन । ज्ञाता ३५ ।

दशणिड्ढी-दर्शनेति प्रथमादिरूपा । दश० ११३ ।
दर्शनेति-प्रवचने नि शङ्कितानि-प्रवचनप्रभावक-
वाक्यसम्भवा । ठाणा० १७३ ।

दंशणेण अङ्गसङ्घ-अङ्गदर्शन । ज्ञाता० २२० ।

दशमसग-दशाश्च मशकाश्च दशमशका, उभयेऽप्येते चतुरि-
न्द्रिया महत्त्वा महत्त्वकृतश्रेया विशेषोऽप्येता दशो दशन-
मक्षणमित्यर्थ, तत्प्रधाना मशका दशमशका । पञ्चम
परीपह । सम० ४१ ।

दसिज्जति-उपमायात्र दश्यते । सम० १०६ ।

दसिय-दक्षिता-भवनगोचर नीता उपदिष्टा । प्रज्ञा० ४ ।

दसेइ-तदभिधेयप्रत्युपेक्षणाधिक्रियादर्शनेन दक्षयति । भग०
७११ ।

दसेति-तदभिधेयप्रत्युपेक्षणाधिक्रियादर्शनेन दक्षयति ।
ठाणा० ५०२ ।

दइअ-दतिक । अनु० १५२ ।

दइउ-दतिउ-चक्रवर्णादुज्जो जेण तरिज्जइ । ओय०
१३ ।

दइए-दतिक । ठाणा० ३३६ । दयित-वह्म । उत०
४५१ ।

दइओ-उर्ध्वमपाटितेनापनीतमस्तकेन निकषितचमस्तिव-
त्तिस्पर्शस्याधिक्यचरेणापरधर्ममपरिधमलक्ष्यमितापान-
चिद्रेण सङ्घीर्णमुखीकृतश्रीवा-तविवरेणाजपभोर-यतस्य
दारीरेण निष्पन्नप्रमथय प्रमेवक कोत्थलकापरपर्यायो
हति । पिण्ड १८ ।

दइत-दयित-वह्म । ज्ञाता० १६७ ।

दइदरे-दकोदर-जलोदरम् । ज्ञाता० १८३ ।

दओधसि-उदकीषे वा गङ्गादिनामु-मार्गाभिवेनागच्छ-
ति सति तेन प्लाभ्यमानानामित्यय । ठाणा० ३०६ ।

दओदराइ-दकोदर-जलोदरम् । ज० प्र० १२५ ।

दकभचण-उदकभवन-उदकगृहम् । आषा० ३४१ ।

दकरय-दकरज-उदककण । जीवा० २७२ ।

दकवारक-माजनविधिविशेष । जीवा० २६६ ।

दक्ख-दक्षत्य भावो दावय-अविलम्बितकारित्वम् । उत०
४६ । सिध्य करोति । नि० पू० प्र० ३३२ वा ।

ठाणा० ३०२ । दक्ष-कार्याणामविलम्बितकारी । ओप०
६५ । जीवा० १२२ । ज० प्र० ३८८ । सोधकारी ।

अनु० १७७ । भग० ६३१ । दक्ष-उत्तरस्याना धरणे-
भ्रस्य पादप्राणीकाधिपति औत्तराहाण बलिवज्जितानां

दक्षो नाम्ना पदातिपति । ज० प्र० ४०८ ।

दक्षस्त-दक्षत्व-आधुकारित्वम् । आष० ३४६ । उत०
१४४ ।

दक्षिण-दक्षिणा । आव० २०० ।

दक्षिणकूलग-यैगङ्गाया दक्षिणकूल एव । भग० ५१६ ।

दक्षिणकूलक यैगङ्गाया दक्षिणकूल एव वरुण्यम् ।
ओप० ६० ।

दक्षिणकूला-यैगङ्गादक्षिणकूल एव वस्तु-यम् । निरय०
२५ ।

दक्षिणा-दक्षिणा । आव० ६३० । दक्षिणा-दक्षिण-
मधुरा । आव० ६८८ ।

दक्षिणावहो-दक्षिणापय । आव० १७४ । वृ० द्वि०
२२७ अ । दक्षिणपय-दक्षिणादिदिग्माग । आव०
६६ ।

दक्षिणणे-दक्षिणा । उत० २८६ ।

दक्षु-रश्मतीति परम-प्रवृत्त । दक्षो वा निपुण । सूत्र०

७३ । द्रष्टा-अतीतानागतव्यवहितसूक्ष्मपदार्थदर्शी । सूत्र०
७४ ।

दक्षिण-दक्षिणपार्श्वे नियुक्तत्वादनुकूलगुणत्वादेति । ठाणा०
२१६ । दक्षिणत्व-सरलत्वम्, पश्चाद्विषयवृत्तानातिशये
पक्ष । सम० ६३ ।

दक्षिणपूर्व-आग्नेयकोण । सूर्य० २२ ।

दक्षिण-दानम् । विश्व० १२५० ।

दग्गुलिगा-वक्त्रो । नि० सू० प्र० ४५ आ ।

दग-ग्राष्टाशीतो महाप्रहे जयमिश्रतम । ज० प्र० ५३५ ।
ठाणा० ७६ । दक-अपकाय । आव० ५७३ । उदकम् ।
प्रजा० ३६१ । उदक-जङ्घाद्विप्रमाणम् । ओष० ३२ ।
पाणिमधर प्रवादि । नि० सू० तु० १० आ । उदक-
जङ्घाद्विप्रमाणम् । ओष० ३२ ।

दगकलस-दककलशम् । ज० प्र० ३८६ ।

दगकुम्भय-दककुम्भम् । ज० प्र० ३८६ ।

दगदग्मा-दकस्य-उदकस्य गर्गा इव गर्गा दकगर्मा-
कालान्तर जलवपणस्य हेतवस्तत्समूचना इति तत्त्व
मिति । ठाणा० २८७ ।

दगघट्टो-जल्प अद्वजघा जाय उदग । नि० सू० प्र०
३४१ आ ।

दगच्छदुणमस्तए-उदकप्रतिष्ठापनमात्रक-उपकरणभावतो-
दकप्रक्षेपस्यायम् । आचा० ३४० ।

दगतोर-दगदग्मास । नि० सू० प्र० २६५ अ । सिचन-
योचिस्त्रुष्टानि । नयनदृष्टपूराणि मनुष्यादिस्थान तत्रस्थ
निचनयोचिस्त्रुष्टलक्षणानि दगतोरम् । मनुष्यास्त्रियो वा
असाधिग आगच्छन्त साधु यत्र स्थित दृष्ट्वा तिष्ठन्ति
निवर्तन्ते वा तद्दत्तोरम् । वृ० द्वि० ३० अ ।

दगतुडो-दकमुण्ड पक्षिविषय । प्रश्न० ८ ।

दगतुर-उदक मुरवादिपूराणां दग्दककरणम् । वृ० द्वि० ३२
अ ।

दगयालग-दकस्थालक-कास्यादिमय जलपात्रम् । ज० प्र०
३८६ ।

दगपचवणो-अष्टाशीतो महाप्रहे चतुस्त्रिंशत्तम । ठाणा०
७६ ।

दगपहो-जग पणो दगस्य वक्त्रवि सो दगपहो । नि०

सू० प्र० २६५ अ ।

दगपिप्पली-हरितविशेष । प्रजा० ३३ ।

दगभवण-उदकभवन-पानीयगृहम् । दश० १६६ ।

दगभवर्न-उदकभवन-उदकगृहम् । आचा० ३४० ।

दगमडवा-दकमण्डपका-स्फटिकमण्डपका । ज० प्र०
४४ । जीवा० २०० ।

दगमडवा-स्फटिका मण्डपा । राज० ७६ ।

दगमडवो-उदकमण्डप-उदकक्षणयुक्त । प्रश्न० १६६ ।

दगमगो-दगवाहो । नि० सू० प्र० २६५ अ ।

दगमट्टि-दकमृत्तिका-विचलनम् । आव० ५७३ ।

दगमट्टिआ-दकमृत्तकमृत्तिका विवेचकद्रव्यप्रयोगपूर्विका त-
द्विवेचनकाम्युपचारादकमृत्तिका । ज० प्र० १३७ । उद-
कमृत्तिका अविचार्यादौकृता मृत्तिका । आव० २८५ ।
उदकप्रधाना मृत्तिका । आव० ३२२ । विमज्जला ।
नि० सू० द्वि० ८३ अ ।

दगमास-वासा । नि० सू० द्वि० १०६ अ ।

दगरए-उदकरज-उदकगणा । प्रश्न० ३६१ । जीवा०
२१० । पानीयकणा । जीवा० १६४ । दकरज-
उदकविन्दुः । वृ० तु० १६२ आ ।

दगरवस्त्रसो-उदकराक्षस-जलमानुषाकृतिर्जलधरविशेष ।
सूत्र० १९० ।

दगरय-दकरज-शुक्लणीदककणिका । आव० ४४३ ।

दगलेव-उदकलेपो-नाभिप्रमाणजलावगाहनम् । सम०
२६ ।

दगवणो-दकवर्णं अष्टाशीतो महाप्रहे चतुस्त्रिंशत्तम । ज०
प्र० ५३५ ।

दगवार-उदककुम्भ-पानीयघट । दश० १७२ ।

दगवारओ-पाणयगृहम् । दश० सू० ७६ ।

दगवारग-दगवारक-वलयघट । ज० प्र० १०१ ।

दगवाहो-दगमगो । नि० सू० प्र० २६५ अ ।

दगससट्टुडा-दगससट्टाहता-उदकसम्प्रदाणीता हस्तमा-
त्रोदकसमूहा वा आविता । आव० ५७६ ।

दगसोम-वैसधरनागरावस्थं चतुर्थं आवातपवत् । ठाणा०
२२६ । दकसोम-मन सीतावमुजये-इत्यावातपवत् ।
जीवा० ३११ ।

दगसगरिया-परिव्यायसा । नि० जू० द्वि० १७२ अ ।
 दगसोआरा- । नि० जू० प्र० ३५६ आ ।
 दगसोकरो-परिवाजक । आव० ४०० ।
 दच्छनरो-पायाधिकयानपात्रेभ्य सवाशात् दक्षतरो वेग-
 भास्त्रित्यर्थः । प्रभ० ११ ।
 दच्छिसि-दक्षयसि । आव० ५०६ । भग० ११३ ।
 दट्टा-दट्टा । द्य० प्र० २८ अ ।
 दड्डु-दाह-कमवलिकशङ्कणा ध्यानाग्निना सद्रूपापनयन-
 मकम्पत्वननम् । भग० १६ । दग्ध-स्वस्वभावागन-
 यनेन बरसीकृतम् । आव० ५८२ । दाह-अग्निना
 दावां(द्यवां)दिविपयो दाह । भग० १६ ।
 दड्डुच्छवी-दायच्छवि-स्रोतादिभिरुपहनस्वक् । प्रभ० ५२ ।
 दड्डुपद्वणो-दृढप्रतिज्ञ । भग० ६५३ ।
 दड्डुप्रियं-दायम् । आव० ८३६ ।
 दड्ड-दृढ-विभोर्दासिकारहित परोपहोवसर्गो निष्प्रकम्पो
 वा । आचा० १२२ । गाढ । उत्त० ३४६ । निष्प्र-
 कम्पम् । नदी० ४६ । पण्मासी यावद् सनयभोगम् । पण्मा-
 सान् यावत् ध्रियते तद् ईदृश दृढम् । वृ० द्वि० २३८ अ ।
 दृढ-अतिनिबिडचयापन्नम् । जीवा० १२१ ।
 ददकलमाह्वया-महाश्वपरादयः । व्य० द्वि० १७६ आ ।
 ददधनू-आगामिन्यामुत्सर्पिण्या भरतक्षेत्रे अष्टम कुल-
 करः । ठाणा० ५१८ । आगामिन्यामुत्सर्पिण्या ऐरावत-
 क्षेत्रे पष्ठ कुलकरः । सम० १५३ ।
 ददधम्म-दृढो धर्म्मो यस्य, आनयति तत्परिणामाविचलनात्
 अक्षोभरवादित्यर्थः ॥ दृढधर्म्मति । ठाणा० २४२ । दृढ-
 धर्म्मस्य आनयति धर्म्ममि जलतीति । ठाणा० ४८४ ।
 दृढ-स्थिरो निश्चलो धर्म्मो यस्य स । ओप० २०२ ।
 ददनेमी-दृढनेमि-अनदृग्गता चतुर्थवर्गस्य दक्षमध्य-
 यनम् । ज० तं० १४ । दृढनेमि-समुद्रविजयस्य चतुर्थ
 सुत । उत्त० ४६६ ।
 ददपद्म-दृढप्रतिज्ञ । भग० ५४४, ६६५ । अन्त० ४ ।
 विपा० ५१ । दृढनिज्ञ-अयविशेष । विपा० ४४ ।
 ददपहारी-दृढगहारी-बोशाम्बा रयिक । उत्त० २१४ ।
 गाढप्रहार । ठाणा० २३६ ।
 ददभूमि-दृढभूमि । आव० २१६ ।

ददमित्तो-दृढमित्र-योगमग्रहे निरपलापहृष्टान्ते दन्तपुर-
 नगरे धनमित्रविजयमित्रम् । आव० ६६६ । धनमित्त-
 स्स आलावतस्य वयसो । नि० जू० तृ० १२८ अ ।
 धनदत्तमार्यवाहम् मित्रम् । व्य० प्र० १०७ अ ।
 ददरह-निरयावतया पञ्चमवर्गेऽष्टममध्ययनम् । निरय०
 ३६ । भरतक्षेत्रे अतीतायामुत्सर्पिण्या अष्टम कुलकरः ।
 ठाणा० ५१८ । भरतक्षेत्रे अतीतायामवर्णाष्टम कुल-
 करः । सम० १५० । क्षीतनक्षत्रपिता । आव० १६१ ।
 सम० १५१ । लोकापलाप्रमहिषीणा तृतीया पर्वत् । ठाणा०
 १२७ । ददरथा-विशाचकुमारः इत्य वाह्या पर्वत् ।
 जीवा० १७१ ।
 ददाड-दाडादाल । जीवा० १२१ ।
 ददाडणा-ददापुरप्रतीति । ठाणा० ४५६ ।
 ददाऊ-आगामिन्यामुत्सर्पिण्या चतुर्गतिनाया पञ्चमतीर्थ-
 करस्य पूर्ववचनाम् । सम० १५४ ।
 दण्डः-दुष्टप्रयुक्तमनोवाङ्मयलक्षणो हिंसाभाव वा एकस्व
 धास्य सामा-यनयोदेवाद् एवं सर्वत्रैकस्वमवशेयम् । सम०
 ५ ।
 दण्डपादिका- । उत्त० ५५ ।
 दण्डपालः-नगररक्षक । उत्त० ४६५ ।
 दण्डपाशिकः-राक्षसेभ्यः । आधा० ३३४ ।
 दण्डाः-दुष्टप्रणिहितमनोवाङ्मयलक्षणा । प्रभ० ६७ ।
 दण्डिकः-राजा । ओप० १२० ।
 दण्डिबन्ध- । नदी० १६३ ।
 दणि-शायकुण्डो दतिवो । नि० जू० प्र० ४५ अ ।
 दत्त-क्रीडनपात्रोदपविवरणे दिशचार्यसिद्धयः । रिण्ड०
 १२५ । भरतक्षेत्रे आगामिन्यामुत्सर्पिण्या पञ्चम कुलकरः ।
 सम० १५३ । ठाणा० ३६८ । दत्त-मगमस्वदिशचार्य-
 स्य सिध्यः । उत्त० १०८ । दत्त-सगरानगरी सास्त्ययो
 यणिक् । उत्त० ६० । दत्त-भद्राभिधधिरातोयपुत्रः
 धिगानिनुति । आव० ३६६ । दत्त-निरयरावहृष्टान्ते
 सङ्गमस्थविशेष्यः । आव० ५३६ । सगमधेरानामाय-
 रियाण मोसो । नि० जू० द्वि० ६५ आ । कुल्लरपुरे
 दुग्निष्य । मर० । निरयावला तृतीयवर्गे सप्तम-
 ध्ययनम् । निरय० २१, ३६ । दत्त-सप्तमो वासुदेव ।

आव० १५६ । मेतायंपिता । आव० २५५ । दत्त -
रोहोटकनगरे गाथापति । विपा० ८२ । दत्त -चम्पानमयां
नृपति । विपा० ६५ ।

दत्ताण्णायसंवरो-दत्त च-वित्तीर्णमहादिकमनुज्ञात च-
प्रतिभारिकपीठफलकादि याज्ञ, इत्यवरूप सवरो दत्ता-
नृपातलवर । प्रश्न० १२३ ।

दासि-वति सहस्रूत्तादिपात्रपाललक्षणा । प्रश्न० १०६ ।
दत्तिओ-दत्ता च कस्या पित्रादिना परिणीयत इति ।
आव० १२६ ।

दत्तिते-दत्तय -सहस्रूत्तादिष्वपलक्षणा । ठाणा० २६८ ।
दत्तिय-दात्रिका । आचा० ६१ ।

दत्तिलापरिअ-आचार्यविशेष । दश० ७ ।

दत्तो-परिसवयवमप्येकश क्षिपति एवा दत्ति । आव०
८४४ । दत्ति -एकशोपभिक्षालक्षणा । ओप० ३६ ।

दत्तोओ- तय -एवप्रक्षपप्रदानरूप । ठाणा० १३६ ।

दत्ति-सहस्रूत्तादिष्वपलक्षणा । ठाणा० १५० ।

दत्तेसणा-दत्त दान तस्मिन् एषणा-सहस्रूत्तादिष्वपलक्षणा
वर्तपणा । वत्त० ५६ ।

दहुर-वीवरावनन्द कुण्डिकादिभाजनमुखम् । ज० प्र०
५६ । दहुर -बहल, दर्दराभिधानाद्विज्ञानभीषण्डो वा
चपेटारूप । ठाणा० ४० । घन-चपेटाभिधात, सोपा
धीयी । सम० १३८ । गणदंदरे वचनाटीप इत्यर्थ ।

प्रश्न० ४६ । दहुर -जाच्छादनम् । आव० ६२५ । बहल
चपेटाकार । राज० ३६ । मुखे घनेन वीवरेण बन्धनम् ।

वृ० प्र० २६६ अ । दहुर -बाधाविशेष । जीवा०

१०५ । बहल चपेटाप्रकारो यः । जीवा १६०, २२७ ।

ओप० ५ । प्रज्ञा० ८६ । दहुर -वीवरावनन्द कुण्डिकादि-

भाजनमुखम् । जीवा० २१४, २४४ । लघुपट्ट । जीवा०

२६६, २६६ । पथतविशेष । ज्ञाता० २२२ । चन्दनो-

त्पत्तिस्थानिभूत पर्वत । ज० प्र० ४१२ । दहुर -निर-

न्तराष्ट्रफलकमयो निःक्षिप्तविशेष । पिण्ड० ११० ।

दहुर-दहुर -मुणवग्नय वस्त्रवण्डम् । पिण्ड० १०५ ।

दहुरओषोलको-दहुरेणोपरीक्षवति-ज्वालमनो वाय करो-

सीति दहुरोपरीक्षा । प्रश्न० ४६ ।

दहुरओषोलक-दहुरेण गलदहुरेण-वचनाटीयेन अपरोह-

यति-मोपायन्तमात्मस्वरूपपर वित्तजीकरोतीति स दहुरा-
परीक्षक । प्रश्न० ४६ ।

दहुर-दहुरिको-यस्य चतुर्भिर्भरणैरवस्थान भुवि स गो-

धाचर्मावनन्दो वाद्यविशेष । ज० प्र० १०१ ।

दहुरपिहण-दहुरपिधान-वस्त्रवण्डम् । वृ० द्वि० २७ अ ।

दहुरमलसुगंधे-दहुरमलसुगन्ध । ज० प्र० ४१० ।

दहुरयसठिप्र-दहुरसंस्थित-आवलिता बाह्यस्य शोडश

संस्थानम् । जीवा० १०४ ।

दहुरियं-लितम् । नि० चू० वृ० ५६ अ ।

दहुरेति-वज्ज्वाति । नि० चू० द्वि० २२ अ ।

दहुर-दहुर-शुक्लविशेष । भग० ३०८ । ज० प्र०

१७० ।

दहुर-मणिकारभोग्निर्वा । भक्त० । राहो. पञ्चमनाम ।

भग० ५७५ । देवविशेष । ज्ञाता० १७८ । दहुर-दहुर-

चर्मावनन्दमुख कलश । प्रश्न० १५६ ।

दहुरवर्द्धिस-मौधर्मकल्पे विमानविशेष । ज्ञाता०

१७८ ।

दहुर-पण्डित । नि० चू० प्र० १२७ अ । तन्मनो दोतो ।

नि० चू० प्र० १८८ अ ।

दहुर-मत्तम महाकुसुम् । प्रश्न० ३६१ । महाकुसुमविशेष ।

आचा० २३५ । रत्नरोगविशेष । पिण्ड० ६ ।

दधिफोल्न- । भग० ८०३ ।

दधिघटिका- । आचा० १३८ ।

दधिघणो-दधिघन-पनीनूत दधि । ज० प्र० ४६ । जीवा०

२०५ ।

दधिमुह-पथतविशेष । ज० प्र० २३० ।

दधिमुहा-पथतविशेष । सम० ७७ ।

दधिवासुया-दधिवासुका-वनस्पतिविशेष । ज० प्र० ४५ ।

जीवा० २०० ।

दधिवाह-दधिवाहन-चन्द्र नगमधिपति । आव०

२२३ ।

दधिहण्डिका-नाम्बुवतीरूपम् । विशेष ६११ ।

दधो-दधि । प्रज्ञा० ३६१ ।

दन्तफा- । आचा० २१३ ।

दन्तपुत्तलिका-दन्तकमणि हृत्वा-त । आचा० ४१४ ।

दन्तवण-दन्तपावन-दन्तमलापवर्णकाष्टम् । उता० ४ ।

दन्ता-दन्तना । आचा० ३८ ।

दण्ड-ध्यायामवलगनादिषु व्यापृततया यो निष्कारणेऽनादर
नपस्यापनाया 'न दण्डे' । व्य० द्वि० ६५ ख । दण्डिका-या
वारणमनरेण प्रतिमवा क्रियते मा । व्य० प्र० ४७ आ ।
दण्डे । मनसिधर्मोमानदलनोत्थो यव । उत्त० ४२८ ।
अक्षतव । नि० सू० प्र० २५ आ । दण्डे-देहदृष्टता ।
मोभायाद्यभिमान । अश्वत्थोऽष्टम नाम । प्रभ० ६६ ।
दण्डे-वल्गनादि । भग० ६१६ । ठाणा० ४६४ । दण्डे-
हस्तता । भग० ५७२ ।

दण्डपण-दण्डपण अष्टममङ्गले प्रथमम् । ज० प्र० ४१६ ।
दण्डपण-आदशकदण्ड । औप० २० । दण्डे-दण्डे-
गण्ड । जीवा० १७० । प्रभ० ८० ।

दण्डिज-दण्डेणीय-वमनर । औप० ६५ । जयादृष्टुद्धि-
हुतुवाद् दण्डेणीयम् । जीवा० २७८ ।

दण्डिज-दण्डेणीयमुत्साहवृद्धिहेतुत्वात् । ज० प्र०
११६ । दण्डेणीय-वनकरमुत्साहवृद्धिकरमित्यय इति ।
ठाणा० ३७५ ।

दण्डिजमाणो-दण्डिमाण । उत्त० २११ ।

दण्डिजा-दण्डरागदोषानुगया दण्डिजा । नि० सू० प्र०
७६ ख ।

दण्डि-गमूयम् । निरय० २६ । दण्डे-मूनमहि नमः ।
भग० २६०, ८०२ । कुत । प्रभ० १२८ । समूल ।
विषा० ७२ । दण्डेयमी । प्रभ० १३ । अश्वभूत ।
तागा० ११४ ।

दण्डि-गमूयताणि-दण्डेयताणि । आचा० ३६६ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । प्रजा० ३३ । भग० ८०२ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । भग० ८०२ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । प्रभ० ८ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । ज० प्र० ५०० ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । अस्या दण्डे-दण्डिपया मरुति

विद्या यथा दण्डेयमृग्यमान आसुर प्रयुजो मरुति ।

भग० द्वि० १३३ आ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । गमूय० १५० ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । आचा० ४२१ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । नि० सू०
प्र० २७२ ख ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । नि० सू०
प्र० २७७ अ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । नि० सू० प्र० ३५० अ । दरिद्र । नि०
सू० द्वि० १६७ अ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । ज्ञाना० २०८ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । प्रभ० २२ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । प्रभ० १६२ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । प्रजा० ३३ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । ज्ञाता० २३२ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । भग० ८०२ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । मर० । दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । ज्ञाता० २०८ । आचा० ३६५ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । आचा० १६३ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । भग० ४६० । ज्ञाता० ४१ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । उत्त० ४५१ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । उत्त० ५५१ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । उत्त० ५५१ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । आचा० ३६१ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । आचा० २७५ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । प्रभ० ६६ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । उत्त० २३३ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । औप० १५७ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । अर्षम् । सू० सू०
१२१ आ । अष्ट । नि० सू० सू० ७७ ख । ईपद् ।

भग० प्र० ४६ ख । इयम् । विज्ञ० ५४१ । अथविदिगि-

तम् । विज्ञ० ६१७ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । विज्ञ० ३३२ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । नि० सू० सू० १६ ख ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । औप० १०४ ।

दण्डि-गमूयताणि-गमूयताणि । भग० १०४ । शृगामा-

दिकृतभूविबरविशेष । मग० ६८३ । दम्प्यो-गुहा । ज०
प्र० ६६ ।

दरिअ-निम्नतरप्रदेश अथोष्णमादि । मग० ४३६ ।

दरिद्वेष्ट-दरिद्राथविश्रा नाम पापण्डव्या । आव०
२०४ ।

दरिद्रो-नलो । नि० पू० द्वि० ४५ अ ।

दरिमहेसु- । आवा० ३२८ ।

दरिय-द्रव्य-बलो-मत । आव० ७१६ । गविष्ठ । आवा०
७५ ।

दरिसण-दशन सामा यविशेषात्मे वस्तुनि सामान्यग्रह
णाश्मको बोध । ठाणा० ४४७ । मत । नि० पू० प्र०
११ आ । दशन-आगम । सूत्र० ३७ । दशन-प्रकरण,
शःश्वयोच्चारण-आपाकरण प्रयोग इति । विशेष० १११७ ।
दरिसणपुलाओ-दशनपुलाक, पुलाकस्य द्वितीयो भेद ।
उत्त० २५६ ।

दरिसणावरणिज्ज-दशनवरणीय-दशनमोहनीयमनिरुद्ध-
ते । मग० ४३२ ।

दरिसणिज्ज-दशनाय-दशनयोग्यम् । जीवा० १६१ ।
दशनीय-नयनमनोहारी । जेव० ३४३ ।

दरिसणिज्जा-दशनायोग्या, या पश्यन्त्यसुग्री अय न गच्छ
त । ज० प्र० २१ । भाष्यव्यवधुन श्राम्यति । ज्ञाता०
१३ ।

दरिसाओ- । नि० पू० प्र० ७ आ ।

दरिसाव-दशनम् । दग० १०३ । नि० पू० प्र० १५
अ । मग० प्र० १७ अ ।

दरिसावेड-पपपु । दग० ४१ ।

दरी-कुमारती । नि० पू० द्वि० १२६ अ । भूविवा
दिकृता लक्ष्यो गृहा । जीवा० १-२ । ज० प्र० १२४ ।
गृहाणादिरक्षीणभूमिविशेष । ज्ञाता० ३६ । क-दर-
विशेष । ज्ञाता० ६७ । दरी-गुरङ्गा गुहा च । आव०
१७७ । आवा० ४११ ।

दरैरिका-गोपिका-पाद्यविशेष । अनु० १२६ ।

दरैर-परंतविशेष । मग० ४७७ ।

दरैरकः- । राज० २० ।

दरैरिका-पाद्यविशेष । ठाणा० ३६५ ।

दर्येण-आर्याभावे । वृ० प्र० २२२ अ ।

दर्भ-नृणविशेष । आवा० २८५ ।

दर्वी-वडकि । गदी० १६५ ।

दर्वीकर-गपविशेष । मग० १३५ । प्रभ० १० ।

दर्शन-प्रायभे- । मग० १३५ । दृष्टि-ननुर्गान नय
मत वा । ठाणा० १८३ ।

दर्शनत-दानप्रथ प्रयुज्जानो दशनत । ठाणा० ३३७ ।

दर्शनलालस-अवलोकचलम् । आव० ७८४ ।

दर्शनविशुद्धि- । आवा० ४१६ ।

दर्शानि-नया । ठाणा० १६६ ।

दर्शनीयसम्पत्-दानप्रभावनीयतात्परिज्ञानाद्यमेव दशनो-
पसम्पदिति । आव० २७० । दशनप्रभावकसम्पत्स्यापि
शास्त्रविषया । ठाणा० ५०१ ।

दल-चूणम् । ज० प्र० ४२२ ।

दलति-प्रयच्छति । वृ० द्वि० २८१ अ ।

दलण-दलिक-कारणम् । मग० ६६५ ।

दलण्ज-दद्यात् । आवा० २८० ।

दलनिकर-दलवृद्धम् । ज्ञाता० १६८ ।

दल्यमाणे-ददत् न कृतप्रयुक्तारो भवेदिति । ठाणा०
११६ ।

दलामि-दलयामि तुभ्य ददामि । ज्ञाता० ३६ ।

दलाह-ददवम् । उत्त० ३६१ । दत्त-प्रयच्छत । ज्ञाता०
११६ ।

दलित-दध्य वस्तु वा । ओष० ३७ ।

दलिय-दलिक-परममेधावी आचार्यपदयोग्य । वृ० वृ०
१३८ आ ।

दय-द्रव-जलम् । पिण्ड० १२ । दव-गिरहाय । ओष०
५१ । जीवा० १७२ । प्रज्ञा० ६६ । दय-विकृतिवि-
शेष । आव० ८५४ । दव-कर्मप्रतिप्रायणाद् दव-
सयम । सूत्र० ३१६ । द-दुतायवाचक । वृ० प्र०
१२४ अ । दव-पानकम् । ओष० १०१ । पानीय ।
पिण्ड० १७५ । सोवीरद्रवादिक अतपकृत, दुग्धतैलव-
शाद्वयुनादि च । वृ० वृ० २०६ आ । दव-सयम ।
आवा० ७७, १६१ । दव-सङ्कुलपायनादि । पिण्ड
६२ ।

शकालक्रम प्रत्यवबद्धविशेषभेदपरिणतेर्योग्य द्रव्यम् । प्रश्न०
१८४ । वसुनादिलक्षणो द्रव्यकाल । आव० २५७ ।
द्रव्यजीवित-तच्चित्तादि । आव० ४७६ । द्रव्य-भग्यो
मुक्तिगणनयोग्य, सगुणविरहाद्वा द्रव्यभूतोऽकृपायो ।
सूत्र० १७० । सर्वान्वयि सामान्यमुच्यते द्रवति-
गच्छति तान् तान् पर्यायान् विशेषानिति वा द्रव्यम् ।
प्र० प्र० २६ । तु सत्ता तस्या एवाऽवयवो-विकारो
वेति द्रव्यम् । विशेष० २५ । द्रव्य-पूर्वोक्त कर्म ।
दश० ६८ । द्रव्य-जीवाजीवभेद । अनु० १०५ । यत्
सामान्यं तद् द्रव्यम् । विशेष० ८६६ । यत्रस्थास्त
रूपस्थान् रसस्थान् वास्तिष्ठन्ते प्रतीयन्ते च तद् द्रव्यम् ।
उक्त० ५५७ । द्रव्य-हिरण्यम् । नि० सू० प्र० ३५६
अ । द्रव्य-गच्छति तास्ता-पर्यायानिति द्रव्य-अतीत-
भविष्यद्भावकारण अनुसृतविवक्षितभावमनुभविष्यद्वि-
क्षितभाव वा वस्त्ववयव । अनु० १४ ।

दशकाल-वर्तनादिहो द्रव्यकाल । विशेष० ८३७ ।
रूपार्थं सार्द्धम् । ठाणा० ३६८ । द्रव्यकाल-वसुना
दिलक्षण । दश० ६ ।

दशगुणो-द्रव्यगुण-द्रव्यम् । आचा० ८५ ।

दशचरण-गतिचरण भक्तलगाचरण आचरणाचरण च ।
नि० सू० प्र० १ अ ।

दशदृष्ट-यकटादिषष्ठाणामुद्दिमूले वा यो लोहमय पट्टो
दीयते स दश्यात् । आचा० ३५ ।

दशदृष्टा-द्रव्यमवायस्तस्य भाव द्रव्यत्व वा द्रव्यार्थता ।
अनु० ६७ । द्रव्य च तदपञ्चेति द्रव्यार्थस्तस्य भावो द्रव्यार्थ-
ता-प्रदेशगुणपर्यायाधारता अवयविद्रव्यतेति यावत् । ठाणा०
१० । द्रव्याधत्ता द्रव्यास्तिकनयमतम् । जीवा० १८३ । द्रव्य
मवाय तात्त्विक एवाय प्रतिज्ञायामस्य न तु पर्याया स
द्रव्याय-द्रव्यमात्रास्तित्वप्रतिपादको नयविशेष उद्भाषो
द्रव्याधत्ता, द्रव्यमात्रास्तित्वप्रतिपादनयामिप्राय इति
यावत् । अ० प्र० २६ ।

दशदृष्टाण्युप-द्रव्य-पुद्गलद्रव्य तस्य स्थान-भेद परमा-
ण्डिभेदशिकादि तस्यापु-स्थिति, अथवा द्रव्यस्याणुत्वा
दिभावेन परस्थान उद्भूतमापु द्रव्यस्थाभापु । भग०
२२६ ।

दशदृष्टो-द्रवति गच्छति तान् तान् पर्यायान् विशेषानिति
वा द्रव्यमिति व्युत्पत्तेर्द्रव्यमेवार्थं तात्त्विक पदार्थो
यस्य न तु पर्याय स द्रव्यार्थ-द्रव्यमात्रास्तित्वप्रतिपा-
दकोनयविशेष । जीवा० ६८ ।

दशवृणुण-द्रव्यगोपनम् । उक्त० २२१ ।

दशवर्तित्तिण-द्रव्यतिथिगिक । वृ० प्र० १२६ आ ।
ज अगोए दृढ तिथितिथेति त दशवर्तित्तिण । नि० सू०
वृ० ८० अ ।

दशवसिन्धु-द्रव्यतीर्थ-मागधवरदामादि । आव० ४६८ ।

दशवयवो-द्रव्यस्तव-गुणगन्धवृषादि । आव० ४६२ ।

दशवदेवो-यो हि पुरुषादिभूत्वा देवत्व प्राप्स्यति ब्रह्मा-
युक्तं अभिमुखनामगोत्रो वा स योग्यत्वाद् द्रव्यदेव ।
आव० ७६८ ।

दशवधम्म-द्रव्यधर्म । दश० २१ । द्रव्यधर्म-धर्मास्ति
काय तित्तादिर्वा द्रव्यस्वभाव गम्पादिर्वा धम कुत्तो-
पिको वा धर्म । आव० ४६७ ।

दशवपडिबद्धा-द्रव्यप्रतिबद्धा । नि० सू० प्र० १०६
आ ।

दशवपरपरा-द्रव्यपरम्परा । दश० ४६ ।

दशवपाणा-द्रव्यपाणा-आपु प्रभृतय । जीवा० १४० ।

दशवस्त्रुय-द्रव्यभूत भावहित । विशेष० १३१६ ।

दशवभावभावा-तत्र द्रव्य प्रतीत्योपगुणोपां भाव्यते सा
द्रव्यभावभावा । भावभावाभेद । दश० २०८ ।

दशवभावस्तकीयणपश्यो-द्रव्यसङ्कोचन करारिपादा-
दिसङ्कोच, भावसङ्कोचन विगुहस्य मनसो नियोग,
द्रव्यभावसङ्कोचनप्रधान पदार्थ द्रव्यभावसङ्कोचनपदार्थ ।
आव० ३७६ ।

दशवमिषकु-किपाविशित्वविदारणादिदाहमन्त्रितो, द्रव्य
मिनत्तीति कृत्वा । द्रव्यमिषु-अपारमाधिक । दश०
२६० ।

दशवभूतो-अणुवबोचो, भावसूत्रेयम् । नि० सू० प्र०
६४ अ ।

दशवमद-द्रव्यमन्द-अतिस्फूर्धोतिवृत्तो वा । आचा० ७० ।

दशवमूढो-वाहिरिन्तो धुमेणाकुलितो मुग्धमति, अतो घट्ट-
मेव मदनकोद्वेदोदमेण वा मुत्तण मुग्धमति । जो दा

पूर्वदिष्ट दन्व कालतरेण दिष्टमि न याणति सो दन्व
मूढो । नि० चू० द्वि० ४१ आ ।

दन्वख्वं-यत् मन पर्याप्तिनामकर्मोदयतो मन प्रायोग्य-
वर्गणादलिकमादाय मनस्त्वेन परिणमन तत् दन्वरूप
मन । प्रज्ञा० ३११ ।

दन्वलेस-दन्वलेस्यवर्ण । भग० ५७४ ।

दन्ववर्गगण-ममानजातोयदन्व्याणा राक्षिद्वेष्टवर्गणा । भग०
२४ ।

दन्ववित्तसो-दन्वविशेष-दन्वपरिणाम । भग० २३७ ।

दन्वविहङ्गम-धारयत्येव तद्दन्व यस्त दन्वविहङ्गम
इति, दन्व च तद् विहङ्गमश्चेति दन्वविहङ्गम । दन्व०
६६ ।

दन्वसकोषण-दन्वसकूपन करशिरपाशद्विस्तकोष ।
ज० प्र० १० । अक्षि० ३७६ ।

दन्वसम्म-यया अवयवतत्त्वनिष्पत्ते कर्तुं तन्निमित्तवि-
त्तवास्तव्योत्पत्ते यदर्थं वा कृत तस्य शोभमानुकरणतया
समाधानहेतुत्वाद्वा दन्वसम्मम् । आचा० १७५ ।

दन्वसाम-दन्वसाम । उत्त० ५३३ ।

दन्वसारो-दन्वसार-दन्वसामसार, परिग्रहस्य दन्व
नाम । प्रभ० ६२ ।

दन्वसाले-तच्छीम-यो हि फलनिरपेक्षस्तत्त्वमावादेव
क्रियामु प्रवर्तते । तच्छीम-दन्वसाले, आवरणान्नरन-
भात्रादिषु । सूत्र० १५३ ।

दन्वमुष्ट-दन्वमुष्ट दन्वत मुष्टम प्रागुक्तानि । विपा०
६२ । दन्व-भीरनादिक मुष्ट उद्गमादिशेषरहित वज्र
दाने तत् । भग० ६६१ ।

दन्वहलिया-मुहणविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।

दन्वापाय-अपायस्य प्रथम प्रकार । दन्वापायो दन्वा-
पाय, अपाय-अविष्टप्राप्ति दन्वमव वा अपायो दन्व-
पाय अपायहेतुत्वादिपर्य । दन्व० ३५ ।

दन्वाभिभोगो-दन्वाभिभोग-दन्वसमयोगवद्वृण । ओष०
१६३ ।

दन्वाभिगहवर-मिनाभगवत्तान्द्राभानेदविश्वानाद द-
न्वाभिग्रहणो भिगवर्ण । भग० ६२१ ।

दन्वापवे-दन्वापद-वापदुपद । आचा० ७५ ।

दन्वाधार-आवरण आचारः, दन्वस्याचारो दन्वाचार,
दन्वस्य यदावरण तेन तेन प्रकारेण परिणमनमित्यर्थ ।
दन्व० १०१ ।

दन्वासंज्ञा-दन्वासंज्ञ-च धवलधरज्वारामाईण आसंज्ञे
वोनिरद । ओष० १२३ ।

दन्विविद्या-दन्विविद्याणि - निवृत्त्युपकरणतन्त्राणि ।
भग० ८७ ।

दन्विसौत्थिक- । भग० ८०२ ।

दन्वी-दन्वी-फना । जीवा० ३६ । प्रज्ञा० ५७ । दन्वी-
लघोयात्-दाहहस्त । पिण्ड० ८४ । दन्वी-शेवसहना ।
दन्व० १७० । हस्तिविशेष । प्रज्ञा० ३३ । दन्वी ।
आचा० ३४२ ।

दन्वीकरा-दन्वीकरा-फनभृत् । प्रभ० ३७ । दन्वीष दन्वी-
फना तत् कारणशीला दन्वीकरा, अहिभेदविशेष । प्रज्ञा०
४६ ।

दन्व्युपहाण-उप-साधीत्येन धीयते-उपवस्याप्यत इत्युप-
धान दन्व्युपगतपुषान दन्व्युपधानम् । आचा० २६७ ।

दन्वोवरम-दन्वोवरम-दन्वान्यवावम् । भग० २३६ ।

दन्वोवाय-दन्वोवाय, उपायभेद । दन्व० ४० ।

दन्वोसह-दन्वोसह विषयादि । दन्व० १६३ ।

दन्वगन्धर-रावण । प्रभ० ८७ ।

दशदशकिमाया-धतम् । ज्य० द्वि० ३५७ आ ।

दशपासामाचारो-दशपासमिच्छेत्पादिका । ओष० १ ।

दशरथ-अयोध्याधिपति, रामपिता । प्रभ० ८७ ।

दशविष-चक्रगतसमाचारो, सामाचारविशेष । ज्य० प्र०
१६ आ ।

दशा-दशाप्ययनप्रतिबद्धा ग्रन्थपदेन । प्रभ० १ ।

दशारादय-दुष्पागतशोधार्थनाश्रयमन्त्रकारिण । दन्व०
२४७ ।

दशार्णवतुवति- । आचा० ४१८ ।

दशार्णमद्र-दशार्णपुरे राजा । टापा० ५१० ।

दशम-दशमाम्नातो गमाहारो दशम । उत्त० १८७ ।

दशाङ्गानि-मोक्षोपरणानि यद्यप्यमाणास्तस्मिन् दशाङ्ग ।
उत्त० १८७ ।

दस-दश-भाग । उत्त० १४४ ।

दसउरं-दशपुरं, पद्योपनिषत् नगरम् । उक्त० ६६ ।

दशपुर सप्तमनिष्कवोत्पत्तिस्थानम् । विशेष० ६३४ ।

दसउरनगर-दशपुरनगर-आर्यरक्षितदोषानगरम् । विशेष० १००२ ।

दसकालिअं-दशवैकालिकम् । आव० ६१ ।

दसगुण-दशगुण-एकगुणकालापेक्षया दशाम्यस्त । ठाणा० ५२७ ।

दसणकूड-दशानंकूट-शत्रुपक्षोत्पत्ती यत्र महावीरस्य ममवशगं जातम् । आव० ६६६ । दशार्णकूट-गर्वतं विशेषः । आव० ३५६ ।

दसणपुर-दशानंपुर दशार्णभद्रराजधानी । आव० ३५६ । दशार्णपुर यत् परावर्ण एकाक्षनाम नगरं जातम् । आव० ६६६ ।

दसणभद्र-दशार्णभद्र दशार्णपुरनगरे राजा । आव० ३५६ । दशार्णभद्र-गजराजपदोत्पत्तिविषये दशार्णपुरनगराधिपतिः । आव० ६६६ ।

दसण-दशार्ण, देशविशेष । उक्त० ४४८ ।

दसणा-दशार्णाः जनपदविशेषः । प्रज्ञा० ५५ ।

दसतोण-ओषधिविशेषः । प्रज्ञा० २३ ।

दसदसमिया-दशदशमिका-भिभुप्रतिमामिदोषः । अन्त० २६ । दश दशमानि दिनानि यस्या सा दशदशमिका । सम० १०० ।

दसद्ववर्ण-दशाद्वैवर्ण-पञ्चवर्णम् । जं० प्र० ६८ । दशाद्वैवर्ण-दशमविशेषः । आव० २३१ ।

दसधनू-निरयावल्या पञ्चमवर्गे एवादशममध्यमम् । निरय० ३६ । ठाणा० ५१८ । ऐरवतक्षेत्रे आमाभिन्वा गुन्निष्ठा पष्ठ कुलवरः । सम० १२६ ।

दसपलपं-दशपलमानम् । आव० १६४ ।

दसपुर-दशपुरम् । सम० द्वि० ३१६ अ । नगरविशेषः । नि० जू० द्वि० १०६ अ । दशपुर-आर्यरक्षितविहारस्थानम् । उक्त० १७३ । दशपुर-पुरविशेषः । आव० २६२ । सोमदेशराज्ञावसतत्र नगरम् । आव० २६६ । दशपुर-अवद्विचनिष्कवोत्पत्तिस्थानम् । आव० ३१२ ।

दसपुरोद्देशे-

। नि० पू० प्र० ३४६ अ ।

दसमुद्दिताणतंक-दशमुद्रिकानन्तक - हस्ताहुलिमम्बन्धि-मुद्रिकादशकम् । जीवा० २५३ ।

दसमुद्दिधारणतयं-दशमुद्रिकानन्तक - हस्ताहुलिमुद्रिकादशकम् । भग० ४७७ ।

दसरह-निरयावल्या पञ्चमवर्गे सप्तममध्यमम् । निरय० ३६ । भरतक्षेत्रेऽतीतायामवमपिण्या नवमः कुलवरः । सम० १५० । दसरथ-नारायणवासुदेवविष्ठा । सम० १५२ । आव० १६३ । भरतक्षेत्रेऽतीतायामुरसपिण्या नवमः कुलवरः । ठाणा० ५१८ ।

दसहा-दशधा, मयाचारीभेषः । विशेष० ८४१ । दशविधा-दृच्छाकारादिभक्षणा सामाचारी । आव० २५८ ।

दसहासामायारी-दृच्छाकारमिथ्यादुष्कृतादिदशविधसाधु-समाचाररूपा दशधा सामाचारी । विशेष० ८४२ ।

दसा-दशा । आव० ६१ । अनुभागेन युक्तो विभागो दशा । नि० जू० द्वि० २८ अ । दशा-वसिः । ज० प्र० १०२ । दशा-अवस्थाभ्ररितगतिमिद्विगमनलक्षणा । नवी० २०८ ।

दसाउ-वर्षदशकप्रमाणं, कालकृता अवस्थाः । ठाणा० ५१६ । दशाधिकाराभिचारकदाहशा इति । ठाणा० ५०६ ।

दमार-दशाहः-समुद्रविजयादयो दशवसुदेवान्ताः । सम० १३२ । दशारा-वासुदेवाः । सम० १५६ । दशार-त्रिपुष्टवतः । आव० १६७ । दशाहः-वसुदेववासुदेवाः । वासुदेवा । ज० प्र० १६६ । वासुदेवः । जाता० २२० ।

दसारकुलनदणो-दशारकुलनदणः । ओष० १७६ ।

दसारचक्र-दशार्हचक्र-यदुमपूह । उक्त० ४६० ।

दसारवग-दशारवर्ग-दशारसमुदाय हरिवंशराज्ञान । दश० ३६ ।

दसारसोह-दशारसिंह-अग्निष्टोमपितृव्ययुगः । प्रधानदशवत्तोषि चारित्र्येण विनाशरगतिस्राप्तिः । आव० ५३२ । दशार्हविह-कृष्णः । उक्त० ६६ ।

दसारा-दशारा-ममयमापया वासुदेशः । ठाणा० ७६ । दशारा-हरिवंशकुलोद्भवा । सूत्र० २६६ । दशाह-समुद्रविजयादिवा । अन्त० २ । जाता० १००, २२० ।

दगार्हा-उत्त० ४६२ ।

दमुगाययणाणि-दस्यूना-चौराणामायतनानि-स्थानानि ।
आचा० ३७७ ।

दसुय-दस्यु-देशप्रत्यन्तवामो चौर । उत्त० ३६६ ।

दसेज्ज-दशेत् । आच० ४०५ ।

दस्यु-अदत्तहार । आचा० १२३ ।

दह-हृद-नद्यावोना निम्नतरः प्रवेश । उपा० १० ।

हृद-नद्यहृदादि । प्रज्ञा० ७२ । हृदा । प्रज्ञा०
२६७ । भग० ६२, २३७ । सूत्र० ३०७ । ज्ञाता०
३६ ।

दहगालण-हृदगतन-हृदस्य मध्ये मरस्यादिग्रहार्थं भ्रमण,
जननि मारण वा । विपा० ८० ।

दहण-गरीराद्यवयवस्य वाताद्यनयार्थं दहनम् । आचा०
५० ।

दहन-रक्षितसमुद्रघातध्यानाभिना वेदनीयस्य अस्ममात्क-
रण्य, नाभ्य च दग्धरज्जुतुल्यत्वादायनम् । आचा०
२६८ ।

दहपती-हृदपति-नदप्रधानो महावृद्ध । प्रभ० ६६ ।

दहपवहण-हृदपवहण-हृदजलस्य प्रकृष्ट बहनम् । विपा०
८० ।

बहमलण-हृदमलन हृदस्य मध्ये गीनपुण्येन परिभ्रमण,
अने वा नि मारिते वस्तुमर्दनं योहरादिप्रदोषेण हृदजल-
स्य विक्रियाकरणम् । विपा० ८० ।

बहमह-हृदमह-हृदरसस्य उत्पन्न । जीवा० २८१ ।
आचा० ३२८ ।

बहमहण-हृदमहन-हृदपवनस्य तद्वत्वाद्यादिनिबोधनम् ।
विपा० ८० ।

दहवतीभो- । ठाणा० ८० ।

दहवहण-हृदवहन-स्वत एव हृदाजनिर्भवः । विपा०
८० ।

दहाति-दहा-हृदः । ठाणा० ८६ ।

दहावर्ह-दहावर्गो, कुण्डनाम । ज० प्र० ३४६ ।

दहावती-दहा-वशावशमाजया सन्तस्यामिति दहावती
महानदीनाम । ज० प्र० ३४६ ।

दहिकूर-दहिकूरम् । आच० ४१४ ।

दहिघणे-दधिघन-दधिपिण्डः । प्रज्ञा० ३६१ ।

दहिफोल्न-बह्नीविशेषः । प्रज्ञा० ३२ ।

दहिमुहे-दधिमुखा-अत्येकमञ्जनकानां दिवचतुष्टयव्यव-
स्थितपुष्करिणीमध्यवर्तिन पोढशेति । ठाणा० ४८० ।

दधिमुर-वरुणस्य पुत्रस्यानीयो देव । भग० १६६ ।

दधिमुला-दधिवदुज्जलवर्णं मुल-निबन्धन रजतमयत्वाद-
येषां ते । ज० प्र० १६३ । पर्वतविशेषः । ज्ञाता०
१५५ । दधिमुखा-अञ्जनरक्षतुष्टयपार्श्ववर्तिपुष्करिणी-

पोढनामध्यमगवर्तिन पर्वता । प्रभ० ६६ ।

दहिय-दधि । आच० १६८ ।

दहिविण्णे-धर्मनायजिनस्य चैत्यवृक्ष । नम० १५२ ।

दहिवन्न-दोगकुमारस्य चैत्यवृक्ष । ठाणा० ४८७ । भग०
८०३ । दधिवर्ण-वृक्षविशेषः । प्रज्ञा० ३२ ।

दहिवासुया-दधिवासुका-वनस्थतिविशेषः । राज० ८० ।

दहिवाहणो-धिविवाहन-वम्पानगर्वां नृपति । उत्त०
३०० । दधिविवाहन-द्वयव्युत्सर्गे वम्पानदेशं करकण्ट-
पिना च । आच० ७१६ ।

दाइति-दत्तेयति । ज० प्र० १०४ आ ।

दाइतुच्चारार्ह-उच्चारप्रभवणस्थानानि । ओष० ७७ ।

दाइ-विबत्पार्श्वो निपात । वृ० द्वि० २४१ आ । अग्नि-
प्रायदर्शनम् । नि० पू० प्र० १३८ ब ।

दाइला-दत्तिता । आच० १११ । दाइका-गोत्रिका ।
ज० प्र० १४२ ।

दाइभो-दत्तित । आच० ३६८ ।

दाइगो-दायाद । आच० ४८७ ।

दाइतो-दत्तित । उत्त० ३०३ ।

दाइय-दत्तितम् । आच० ६४, ७०० । दायश-नुका-
दय । ज्ञाता० ५१ ।

दाइयविप्परदो-दामादपाटिन । आच० ११७ ।

दाउ-वहस्तेन दानुम् । व्य० प्र० २२७ आ ।

दाए-दानम् । आचा० ३६ ।

दाएह-दत्तेयति । आच० १६७ ।

दाएल्लु-दत्तेयः । उत्त० २१६ ।

दाएति-दत्तेयति । आच० ३४८ ।

दाएह-दत्तेयः । उत्त० १०० ।

दाकलसं-कलशस्तु लघुतर । भग० ६८४ ।
 दाकुंभ-इह कुम्भो महात् । भग० ६८४ ।
 दाक्षपानक-पानकभेद । आचा० ३४६ ।
 दाडिम-फलविशेष । प्रज्ञा० ३६५ । भग० ८०३ ।
 दाढा-दद्या-आमी । आव० ५६६ । दद्या-आस्य । आव०
 ५६६ । सविध । ज० प्र० १६२ ।
 दाढि-दद्या-दशनविशेष । प्रभ० ८ ।
 दाढिकासि-दाढिकासि-सदशवस्त्रपरिधानरूपा हृदयमाना
 धोतपोत वा । पु० द्वि० २२० अ ।
 दाढिगाली-दद्यागाली, दुष्टप्रतिफलितद्वयपञ्चके पञ्चमी
 भेद । आव० ६५२ । ठाणा० २३४ ।
 दाढियाए-उत्तगोष्ठस्य । भग० ६८४ ।
 दाढीयाली-धोयपुत्ता । नि० पू० द्वि० ६१ अ ।
 दादुद्धि-उद्वृत्तदष्ट-उत्खातदष्टम् । दश० २७६ ।
 दाणतराड्य-पदुदयवशात् सति विभवे समागते च गुण-
 वति पात्र दत्तमस्मिं महाफलमिति आनन्नापि दातु
 नोत्सहते तद्दानान्तरायम् । प्रज्ञा० ४७५ ।
 दाण-दान-अशनादिप्रदानम् । आव० ६०४ । दान-सक्य-
 स्यानादेस्तानादिभ्यो वितरणम् । प्रभ० १२६ । दान-
 स्वपरापुत्रप्रार्थनमपि दीयत इति दानम् । सूत्र० १५०
 दान-दान भादक । ओष० ४७ ।
 दाणकम्भे-दानकम्भे-अङ्कनार्थं गिरिकरक्तसूत्रेण रेखादा-
 नम् । ज० प्र० २०६ ।
 दाणट्टा-दानार्थं-साधुवादिनिमित्तं यो ददाति । दश०
 १७३ ।
 दाणमाणसगहिषा-दानमानसगृहीता । आव० ६७७ ।
 दाणमाणसगृहीता-दानमानसगृहीता । आव० ३४६ ।
 दाणरुई-दानरुषी । आव० ११० ।
 दाणव-दानवा-मुवतपतम् । उत्त० ४३० ।
 दाणवय-दानवत-वितरणनियम । प्रभ० ३२ ।
 दाणविष्णपासी-दानविष्णपात्र - दत्तापत्ता । प्रभ०
 १२५ ।
 दाणसट्ट-दाणरूपी । नि० पू० प्र० १६६ आ, २८२
 अ ।
 दाणा-दानसदा । नि० पू० प्र० ८६ आ ।

दाणामा-दानमयी । भग० १७४ ।
 दाणि-इदानीं-सम्प्रति । भग० १७६ । इदानीम् । मर० ।
 इदानीम् । उत्त० ३८७ ।
 दाणिसि-देशीयभाषयेदानीम् । उत्त० ३८७ ।
 दाण्डपाशिक- । मदी० १६३ ।
 दातारी- । नि० पू० द्वि० १७० अ ।
 दायालव-उदकार्द्र-स्थालकम् । भग० ६८० ।
 दायालव-उदकार्द्र-स्थालकम् । भग० ६८४ ।
 दानं-गुद्धि । भग० ७६६ । शिवेभ्यो निसर्ग । आव०
 ६८ । अमुग्रहाय स्वस्पातिसर्ग । तत्त्वा० ७-३३ ।
 दानव-भवनपतिदेवविशेष । ठाणा० ३५६ ।
 दानश्राद्ध-भावकविशेष । उत्त० ६९७ । आव० ८४६ ।
 दाम-गुणदाम रत्नविचित्रम् चतुर्दशस्वप्ने पञ्चम स्वप्न ।
 आव० १७८ । ज्ञाता० २० ।
 दामओ-रज्जु । आव० १८८ ।
 दामकं-दायक-रज्जुमयपादसयनम् । प्रभ० ५६ ।
 दामगठी-शमग्रन्थि-रज्जुग्रन्थि । आव० ८२० ।
 दामडो-कुम्भारानीकाधिपतिविशेष । ठाणा० २०३ ।
 दामणि-शमनी-पशुबन्धनम् । सूर्य० १३० ।
 दामबिसडिते-दामनिसंस्थितम् । सूर्य० १३० ।
 दामणी-दामनि-पशुरज्जुसंस्थानम् । ज० प्र० ५०१ ।
 प्रभ० ८४ ।
 दामणयो-शमग्रन्थि-परलोककविविषये मणिकारभेष्टिपुत्र-
 स्य उदाहरणम् । आव० ८३३ ।
 दामनी-दानवतलदाणेषु लक्षणम् । षोढा० २७६ ।
 दामा-दामा-पायकविशेष । विषा० ५६ ।
 दामिओ-दामित । आव० ३६६ ।
 दामिणि-शमिनी । प्रभ० ७० । मवादीना वन्यविशेष-
 भूता रज्जु । भग० ७१२ ।
 दाय-शय-सामा-वदानम् । ओष० ६ । दानम् । विषा०
 ७७ । पर्वदिवसादौ दानम् । ज्ञाता० ८३ । दाय-वन-
 विभावम् । ज० प्र० १४२ ।
 दायग-दायक-दायकदोषदुष्ट, पक्ष एषमादोष । पिण्ड०
 १४७ । दाता-शालवृद्धाद्ययोग्य । एरगाशोपामा पक्षा
 भेदः । आचा० ३४५ ।

दायगमुद्र-दायकमुद्र-यत्र दाता औदार्यादिगुणान्वित ।
विपा० ६२ । यत्रादासादिदोषरहितत्वात् दायक मुद्र ।
भग० ६६१ ।
दायणा-निर्वचनरूपा दापना । विद्ये० ११५३ । दापना
दशना दापना वा प्ररूपणाविशेष । भाव० ३८२ ।
दायणे-दशयति । ओष० २३ ।
दार-अपरदासिनुदाओ । नि० बृ० प्र० १४७ आ ।
द्वारम् । जीवा० २६६ । द्वार-प्रासादादीनाम् । जीवा०
२५८ । प्रभ० = । द्वार-प्रतीति । भाव० १२६ ।
जाता० ८१ । द्वार-उपाय । प्रभ० ११२ । द्वार-
प्रवेशमुखम् । प्रभ० १३६, दश० १४ । द्वार-व्याख्यान-
मुखम् । उत्त० ७३ । द्वार-प्राकारद्वारिका । ओष०
३ । द्वारम् । ओष० २३ । द्वार-छटविक्रका । भग०
२३८ । द्वार-नामस्य मुख, ग्रामप्रवेश । वृ० द्वि० १
अ । द्वार-विजयादि । प्रज्ञा० ७१ । द्वार-प्रवेशमुखम् ।
दश० ४ । द्वार-गालामयम् । दश० १८४ ।
दारए-दारयति-स्फोटयति । जाता० ८१ ।
दारगुरुव-दारकरूपम् । भाव० ३३३ ।
दारगसाला-नेत्रसाला । वृ० द्वि० १०७ अ ।
द्वारगोदर-गोपुरद्वाराणि । सम० १३८ ।
दारसेडाओ-दारपिण्डो-द्वारघाणे । ज० प्र० ४८ ।
दारपाए-द्वारपा । रघुकरणम् । पिण्ड० ६४ ।
दारपिण्डो-दारपिण्डो-द्वारघाणा । जीवा० ३५१ ।
दारवालो-द्वारपाल । भाव० १७३ ।
दारसाहा-दारसाहा-दारपिण्डो । जीवा० ३५१ ।
दारो-अनुमोना । नि० बृ० तु० ७६ आ । द्वारापीय
द्वाराणि-प्रवेशमुखानि, एवस्थानाभ्यामनपुरस्यार्थाभिग-
मोपाया इत्यर्थः । ठाणा० ४ । द्वाराणि-उपाया । ठाणा०
३१६ । अर्थाभिगमोपाय । सम० ११ । द्वाराणि ।
अनु० १७१ ।
दाराइ-प्रवेशमुखानि । ब० प्र० ५ ।
दारिट्टप-रिट्टा । नदी० १३१ ।
दारिय-दारिका-द्विकारिका । भाषा० ४१३ । दारिका ।
भाष० ३७१ ।
दारभा-दारक-काष्ठम् । ब० प्र० ३६ ।

दारुए-दारुक । उत्त० ३७६ । दारुक-अन्तर्दृष्टाना
नृतीयवर्गस्य द्वादशमध्ययनम् । अन्त० ३ ।
दारुकम्मगारो-दारुकमकर-वर्षवयादि । दश० २६० ।
दारुग-दारुक-काष्ठम् । उत्त० ४१३ । दारुक । उत्त०
११८ ।
दारुगदडे-दारुदण्डकम् । वृ० प्र० १७३ आ ।
दारुण-दारुण-अनिष्टम् । दश० २३२ । रीद्र । जाता०
८० । असह्यम् । भाषा० १६४ । दारुणशील-दारुण
कवकस वा । दश० बृ० १२३ ।
दारुणपरिणामो-दारुणपरिणाम-पापानां कर्मणां चौर्यादि
कृतानामशुभविपाक । दश० ११३ ।
दारुणा-दारुयन्ति जनमनासीति दारुणा-विलपिताऽऽज्ञ
न्दितादयः । उत्त० ३०८ । दारुयन्ति मन्दमत्त्वानो
समयविषयां धृतिमतिदाक्षणा । उत्त० ११२ ।
दारुते-दारुक-बाबुदेवस्य पुत्र, अष्टिनेमिनापस्य पित्र्य ।
ठाणा० ४५७ ।
दारुवडय-अप्रभाये सङ्गिरादशायुतो दण्ड, दण्डस्याप्रभाये
ऊर्ध्वाकादशिका बध्यन्ते तत् दारुदण्डकम् । वृ० तु०
१०३ अ ।
दारुवडय-दारुनिर्मापित इव पर्वतक दारुपर्वतक ।
जीवा० २०० ।
दारुवडयगा-दारुनिर्मापिता इव पर्वतक । ज० प्र०
४४ ।
दारुमेद-भरतलोच आगामिनयां अनुविशतिनायां द्वावि
शतितमतीर्थकरस्य पूर्वमेवनाम । सम० १५४ ।
दारुय- । भाषा० २१७ ।
दारुसम-दारुदण्डक । भाषा० २०२ ।
दास-युग । प्रभ० १४१ ।
दासणि-अवट्टिणाणि । दश० बृ० १११ ।
दासित्ता-विदाय । प्रज्ञा० ४८ । दसविरा-विदाय ।
जीवा० ४० ।
दासिम-दासिम-ऊनविशेष । प्रज्ञा० ३२८ । दासिम-
वृणविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
दासिमपाण्य-यानकमेद । भाषा० ३४७ ।
दासियक-दासिकाम्ब इष्टिरादि । प्रभ० १६३ ।

दालिय-विदार्य । आचा० ३२६ ।
 दाली-राजि । ओष० १२६ ।
 दावए-दद्यात् दापयेद्वा । भग० ३७५ ।
 दावणं-दापयति । ओष० ४३ ।
 दावदए-पष्ठाङ्गे एकादश ज्ञातम् । ज्ञातम् । उत० ६१४ ।
 दावदविओ-द्रावद्विक-द्रुतद्रुतामी । वृ० प्र० १२४
 अ ।
 दावद्वे-पष्ठाङ्गे एकादश ज्ञातम् । सम० ३६ । आव०
 ६५१ । ज्ञाता० १० । समुद्रतटे वृक्षविशेषः । ज्ञाता०
 १० ।
 दावर-दापर-समयपरिभाषया द्वितीयकतिः । वृ० प्र०
 १८० अ । दापर-द्विकम् । सूत्र० ६७ ।
 दावारगं-उदकवारकम् । भग० ६८० ।
 दावरजुम्म-द्राम्यामादिन एव कृतयुग्माद्वोपरिवर्त्तित्स्या
 यश्चर युग्म कृतयुग्मादयस्तन्निपातनविधे द्वापरयुग्मम् ।
 भग० ७४४ । द्विपर्यवसितो द्वापरयुग्मः । ठाणा० २३७ ।
 द्वापरयुग्मे द्वापटिः । सूर्य० १६७ ।
 दावरजुम्मकडजुम्मे-द्वापरकृतयुग्मेऽष्टादश । भग० ९६४ ।
 दावरजुम्मकलियोगे-द्वापरवल्गुजे नवादयः । भग०
 ९६४ ।
 दावरजुम्मतेओए-द्वापरभ्योजराधावेकादशादयः । भग०
 ९६४ ।
 दावरजुम्मदावरजुम्मे-द्वापरद्वापरे दशादयः । भग०
 ९६४ ।
 दास-दासः-आजन्मावधिरिदुः । अ० द्वि० ३३७ अ ।
 अद्वितः । अ० द्वि० ३७८ । दासः । उत० २२५ ।
 दास्य-दीपतेऽस्मै इति दास-पोष्यवर्गरूपः । उत०
 १८८ । दाम-आमरण क्रयक्रीतः । जीवा० २८० ।
 दासा-गृहज्ञातादयः । उत० २६५ । चेटकः । प्रश्न०
 ३८ ।
 दासचेड-दासचेटः । उत० १४८ । आव० ३४३ ।
 दासचेडए-दासस्य भृत्यकविशेषस्य चेटः-कुमारकः दास-
 चेटः । ज्ञाता० ८० ।
 दासचेडो- । नदी १६० ।
 दासा-दासीपुत्रादयः । ठाणा० ११४ । गृहज्ञासीपुत्रः ।

ज्ञाता० ८६ । गृहज्ञातका । वृ० द्वि० ६० अ ।
 दासि-गुच्छाविशेषः । प्रश्न० ३२ ।
 दासी-चेटिका । प्रश्न० ३८ । घटयोषित् । सूत्र० १०६ ।
 दास्य-अद्भुतपतिताः । उत० २६२ ।
 दासेद्-दासः-आमरण क्रयक्रीतः, गृहदासी पुत्रो वा । ज०
 प्र० १२२ ।
 दाह-कपायाः । भाष० ५६ । दाहः । भग० १६७ ।
 दाहञ्जरो-दाहञ्जरः । आव० ६८ ।
 दाहवक्कातो-दाहव्युत्क्रान्ति-दाहोत्पत्तिः । ज्ञाता० २०० ।
 दाहा-ग्रहरणविशेषः, दीर्घवशाग्रभ्यस्तदाग्ररूपः । विष्णो
 ५६ ।
 दाहिण-दक्षिणादिगुमावी दक्षिणः । सूर्य० १६ ।
 दाहिणङ्ग-दक्षिणाङ्ग-दक्षिणभागः । ज० प्र० ४८२ ।
 दाहिणङ्गमरहकूडे-दक्षिणार्धभरतनाम्ना देवस्य निवास-
 भूत कूट, दक्षिणार्धभरतकूटम् । ज० प्र० ७७ ।
 दाहिणतुंगारो-दक्षिणतुङ्गारः-दक्षिणपूर्ववातभेदः । भाष०
 ३८७ ।
 दाहिणवारिता- । ठाणा० ४१४ ।
 दाहिणपचच्चित्थिमेत्तल्लं-दक्षिणपश्चिमे । सूर्य० २१ ।
 दाहिणपुरत्थि-दक्षिणपूरत्थस्य-दक्षिणपूर्वः, आग्नेयकोण
 इत्यर्थः । सूर्य० २२ ।
 दाहिणभुयंते-दक्षिणभुजान्-दक्षिणपार्श्वः । सूर्य० २८७ ।
 दाहिणमाहणकुंडपुरत्तंनियेसाओ । आचा० ४२१ ।
 दाहिणवाए-या दक्षिणदिशः समानचरति वातः स दक्षिण-
 वातः । प्रश्न० ३० । दक्षणवाय-यो दक्षिणाया दिशः
 समानचरति वातः स । जीव० २६ ।
 दाहिणविवाओ-दक्षिणवायवः । आव० ३८७ ।
 दाहिणवेयालो-दक्षिणदेशालो-दक्षिणममुद्रनोरम् । प्रश्न०
 ३२७ ।
 दक्षिणद्रुतो-दक्षिणमुखः । आव० २१५ ।
 दाहिणा-दक्षिणा वाचना मन्त्रिणैः । आव० १६५ ।
 मधुगङ्गागेद्वयमध्ये एका । आव० ३५६ ।
 दिडय-हति । आव० ६२१ ।
 दिक्कगिगा-गृहिता । आव० ४०० ।
 दिक्खन्ति-पश्यन्ति । नि० पू० प्र० २०५ अ ।

दिविखओ ति वुत्त भवनि । नि० पू० प्र० ६७ आ ।
 दिक्प्रोक्षक- । ठाणा० ५१२ ।
 दिक्प्रोक्षिततापस- । ठाणा० ४३१ ।
 दिग्मन्धर-मनविशेष । प्रज्ञा० ६० ।
 दिगाई-दिशामादि प्रमयो दिगादि । मूय० ७८ ।
 दिगाचार्य-आवायस्य द्वितीयो भेद । ठाणा० २६६ ।
 दिगिच्छा-बुभुशा(वेगे०) । उत्त० ८२ ।
 दिगिच्छा-बुभुशा । मग० ३८६ । वृ० वृ० ७३ आ ।
 वृ० प्र० २०१ वा । आवा० ११४ । युषा । वृ० द्वि०
 १११ आ । शुद्ध(दशो०) । विदो० १०३५ ।
 दिगिच्छापरोसहे-दिगिच्छा-बुभुशा नैव मार्गाच्चयननिजं
 सार्थं परिपश्यन् इति परिग्रहो दिगिच्छापरोपह । मम०
 ४० ।
 दिक्छत्ति-द्वयसि । उत्त० ४६५ ।
 दिक्कह-दद्यात् । दश० १०३ । दद्या । दश० ५७ ।
 दिट्ठ-हट्टमर्ममत्त नयतीति हट्टान्त, अतीन्द्रियप्रमाणा-
 हट्ट मयदननिष्ठा नयतीत्यर्थ । दश० ३४ । हट्ट-
 अत परिच्छेदो विवक्षितसाध्यासाधनयो मन्धरास्या-
 विनाभावकस्य प्रमाणन यत्र स हट्टान्त । प्रज्ञा०
 ५३२ । हट्टांत-उदाहरणम् । दश० ३३ ।
 दिट्ठंत्तपरिणामगो-हट्टान्तन विवक्षितमर्थं परिणामयस्या-
 र्थमुदाहारापयतीति हट्टान्तपरिणामक । मय० द्वि०
 ४५० ॥ ।
 दिट्ठतिओ-एष्टानिक-हट्टान्तपरिच्छेद । आव० ८६२ ।
 दिट्ठतिय-शार्पित्त-प्रदशोऽभिनयविधि । जीवा०
 २४७ । हट्टान्त-अभियमिति । ज० प्र० ४१२ ।
 दिट्ट-हट्ट-प्रतिपादित । वृ० द्वि० १५६ आ । दतिन ।
 उत्त० ३५६ । हट्ट-उत्तम्य । ओप० ५४ । हट्ट-
 सागात् स्वयंपुरतस्य । ओरसतिशयादिबुद्धि । मग०
 १०० । हट्ट-वेद्यवद्भक्ति विवाङ्मन । ओप० ४२ ।
 उत्तम्यस्यका । ताता० २०२ ।
 दिट्ठपाढो-हट्ट-उत्तम्यप्रारब्धमुद्युतादि दन स हट्टपाढ ।
 भाष० ४२ । भाषोनवग्रह इति । नि० पू० प्र०
 १११ म ।
 दिट्ठमिद्ध-हटाहट्ट, यत् तस्यि व्यवहितो वा न वदते,

कृतिकर्मणि त्रयोविधतितमो दोष । आव० ५४४ ।
 दिट्ठलाभिते-हट्टस्यैव भवतादेर्लाभितेन चरतीति तथैव
 हट्टाभिक् । ठाणा० २८६ ।
 दिट्ठलाभिय-यो हस्यमानस्यानादानीत गुहाति म हट्टि-
 लाभिक् । प्रज्ञ० १०६ ।
 दिट्ठसारा-सार-विवक्षित परमार्थ, उपयोगेन हट्ट सारा
 यथा स हट्टसार । नदी० १६४ ।
 दिट्ठसाहम्मर्ष-हट्टेन पूर्वोपसम्भेतापेन सह सापम्यं हट्ट-
 साधर्म्यं तद्वृत्तत्वेन विद्येत यत्र तद् हट्टसापम्यंयत् ।
 अत्र० २१६ ।
 दिट्ठा-हट्टा-मादादमभावकरत्वेनोपलभ्या । दश० १६६ ।
 हट्टा-विहितत्वेनोपलभ्या । उत्त० ५३२ ।
 दिट्ठाभट्ट-हट्टाभाषित । मग० १६७ ।
 दिट्ठि-दशनवाक् दशो नो दशनंमस्यातीति । आव० ५३० ।
 हट्टि-स्वविषय लोचनप्रसारणनदया । आव० ५३० ।
 विनोक्तितम् । शाता० १६८ । मतम् । शाता० ११० ।
 दिट्ठिपडिघाय-हट्टिप्रतिपान-दर्शनमात्र । मग० १७३ ।
 दिट्ठिपह्य-हट्टिप्रवक्तृ ईदृशद्वयविमोचनम् । पिण्ड० १८० ।
 दिट्ठिपरिचितो-जो एमणा विधि जागति नो दिट्ठो परि-
 चितो भणति, अद्वया सावगो गहियाणुदमो, अवती या
 सम्मदिट्ठो दिट्ठो परिचितो भणति । नि० पू० द्वि०
 ११५ आ ।
 दिट्ठिप्पहणे-हट्टिप्रधान-गुणप्रधान । मय० द्वि० ३३७
 आ ।
 दिट्ठिया-हट्टि-दशनं भट्टान येन ते हट्टिका हविन-
 जिनवतना । ठाणा० ३० । हट्टिका-रिगतिरिक्तामये
 पहा । आव० ६१० । अथारि विरुत्तादिदशनार्थं समन
 रूपा । ठाणा० ३१७ । हट्टेर्जाता हट्टिका हट्ट-दशनं
 वस्तु वा नियतता यस्यामिति या हट्टिगा-दशनार्थं वा
 अनिक्रिया दशनंद् वा यरवर्धेति ता हट्टिका हट्टिगा
 वा । ठाणा० ४२ ।
 दिट्ठियाहय-हट्टिकादि-नूय दशेय । आव० ६१८ ।
 दिट्ठियाए-हट्टो-दशनानि-नया पत्रानि-मदनरनि
 यस्मिन्मयो हट्टिगत-दशनंयत् । ठाणा० १६६ ।
 हट्टया-दशनानि यदन वाशो हट्टोना वाशोहट्टियाए, हट्टोना

वा पातो यत्रासो दृष्टिपात सर्वनयहृष्टय एवेहाख्यायन्त ।
सम० १२६ । श्रोत्रपेक्षया सूक्ष्मजीवादिभावकथन—अन्ये
त्वभिदधति । आचारोदयो ग्रन्था एव परिग्रहयन्ते
आचारार्थमिधानम् । दश० ११० ।

दिट्ठिवातअवखेवणी—दृष्टिवाद—श्रोत्रपेक्षया नयानुसारेण
सूक्ष्मजीवादिभावकथम्, आचारोदयो ग्रन्था एव परि-
ग्रहयन्ते आचारार्थमिधानादिति । ठाणा० २१० ।

दिट्ठिवातेति—दृष्टयो—दशनानि वदन—बादो हण्टीना बावो
दृष्टिवाद, हण्टीना वा पातो यस्मिन्नसौ दृष्टिपात ।
ठाणा० ४६१ ।

दिट्ठिवादीय—दृष्टिवादिक—ग्रन्थविशेष । आव० ६१७ ।
दिट्ठिविपरिभासिआदंठे—दृष्टे—बुद्धेविपर्यासिका विपर्य-
सिता वा दृष्टिविपर्यासिका दृष्टिविपर्यासिता वा भूति-
भ्रम इत्यर्थं तया दण्डो भानिवधो र्दृष्टिविपर्यासिकादण्डो
दृष्टिविपर्यासितादण्डो वा । सम० २५ ।

दिट्ठिविसो—दृष्टिविषय । आव० १६५ ।

दिट्ठिसप्तप्रमाण—दृष्टिसप्तप्रमाण—सम्यग्दृष्टिता । ठाणा० १२०,
५२४ ।

दिट्ठो—दृष्टि चक्षुर्दारीरूपवर्धनरूपा । अनु० १८२ । दृष्टि
दशन, दृष्टि तत्त्वानि प्रति । ठाणा० ३० । दृष्टि—
दर्शनं स्वतत्त्वमिति । राज० १३३ । दृष्टि—नस्म्यदर्श-
नात्मिका हेतुभूताबुद्धि । उक्त० ४४७ । दृष्टि—सम्यग्दर्शन-
रूपा । दश० १०२ । दृष्टि—बुद्धि । सम० २५ ।
मग० ४७१ । उक्त० १५१ । दृष्टि—अन्तःकरण-
प्रवृत्ति । सूत्र० ३१८ । दृष्टि—जिनप्रणीतवस्तुतत्त्व-
प्रतिपत्ति । जीवा० १८ । प्रज्ञा० ३८७ । दृष्टिविपर्या-
सक्रिया । क्रियाया पक्षो भेद । आव० ६४८ ।

दिट्ठीएसपाओ—दृष्टे पुन सपात—ओणा कुचाद्यवली-
कनम्, सप्राप्तकामस्य प्रथमो भेद । दश० १६४ ।

दिट्ठीवाय—दृष्टिवाद । आव० ३०१ ।

दिट्ठीविपरिभासि—दृष्टिविपर्यासदृष्ट—यो मित्रस्याप्य-
मित्रोऽप्रमितिबुद्धया यथ स । ठाणा० ३१६ ।

दिट्ठीविपरियासो—ओदशनापुराकस्तदावलोचन दृष्टि
विपर्यास । आव० ५७५ ।

दिट्ठीविस—दृष्टिविषय—नेत्रविषय, उरपरितर्पविशेष ।

जीवा० ३६ ।

दिट्ठीविसलद्धिओ—दृष्टिविषयलब्धिमान् । आव० ३८६ ।

दिट्ठीविषा—दृष्टो विष येपा ते दृष्टिविषा । जीवा०
३६ । प्रज्ञा० ४६ ।

दिट्ठीसूल—दृष्टिसूल—नेत्रसूलम् । ज्ञाता० १८३ ।

दिट्ठीसेवा—दृष्टिसेवा—भावसारतद्वृष्टेदृष्टिमेहनम्, सप्रा-
प्तकामस्य द्वितीयो भेद । दश० १६४ ।

दिणयर—चतुर्वर्गसूक्ष्मे सप्तमम् । ज्ञाता० २० ।

दिणारो—दीनार—सुवर्णनिष्कविशेष । आव० ६७१ ।

दिण्ण—दत्त—सापत्तविशेष । आव० २८७ । पारवर्जिनस्य

प्रथम शिष्य । सम० १५२ । दत्त—विशेषो मृत्तिभक्त-
लक्षण इष्टयोजनस्वरूपम् । ज्ञाता० १५३ । श्रेयास-
तोऽर्थकरस्य पूर्वमवनाम । सम० १५१ । दत्त—नमिजिन
प्रथममहावाता । सम० १५१ । आव० १४७ ।

दिण्णविद्यारे—दत्तविद्यार—यत्र कार्पटिकादिर्न कोऽपि वार्यते
सत् । व्य० द्वि० ३०१ अ ।

दिण्णेय—च० प्रथमजिवस्य प्रथम शिष्य । सम० १५२ ।

दित्त—दीप्तम् । जीवा० ३८६ । दीप्त—तेजस्वी दृष्टो
वा दर्पवात् । भय० ४५६ । रक्तम् । ज्ञाता० ८० ।

दृप्त—उत्पन्नम् । पिण्ड० १६३ । दीप्त, दृप्त—मारक ।
लोप० १२० । दीप्त—तेजस्वी । सूत्र० ४०७ । दृप्ता—
मदोन्मत्ततया दर्पाभ्याता । जीवा० १८८ । दीप्ता—दीप्यते
स्म आस्तर । जीवा० ३४१ । दीप्ता—प्रसिद्धा दृष्टो
वा दपितो वा । मग० १३४ ।

दित्तचित्ते—दृप्तचित्त—पुनरुन्मत्तादिना दर्प्यवर्णित उत्पन्न
एवेति । ठाणा० ३०५ । दृप्तचित्तो ह्यर्थाविरकात् ।
ठाणा० ३१५ ।

दित्तचित्ता—ज्ञातादिमदेन परवशीभूतहृदया । ह्यर्थाविर-
केणापहृतचित्ता सा दीप्तचित्ता । वृ० द्वि० २१० अ ।
वृ० वृ० २३६ अ ।

दित्ततथो—दीप्त जाणस्यमानदहन इव कर्मबन्धनहनदहन
समर्थतया ज्वलित तपो—धम्मध्यानादि यस्य सो दीप्त
तप । सूर्य० ४ ।

दित्तहृत्वे—दीप्त रूपमस्येति दीप्तरूप । उक्त० ३५८ ।
दित्तवयण—दीप्तवचन—कुपितवचनम् । प्रथ० १६० ।

दिता-दीप्ता-रोयणा । आब० ७१६ । दीप्ता-उज्ज्वला
ज्वालावराता वा । उत० ४५७ ।
दिताई-दीप्तानि-प्रमिदानि दृप्तानि वा-दर्प्यवन्ति ।
ठाणा० ४२१ ।
दिती-दीप्ति-दीपनम् । ज्ञाता० १७० ।
दिन-अहोरात्रवाची । ज० प्र० १५० ।
दिनारो-दीनार-मुक्कणमुद्रा । आब० ४२२ ।
दिप्र-दत्त-न्यस्त । ज्ञाता० ४० । उत० ३२१ ।
दिपणिउज्जे-दीपनीय-अग्निवृद्धिकर, दीपयति जठराग्नि-
मिति दीपनीयम् । ज० प्र० ११६ ।
दियगां-दिवाप्र दिवपरिमाणम् । मूर्ध० ११ ।
दियह-दियग । आब० २६२ ।
दिया-दिज-पक्षी । आबा० २४८ । द्विजा-सत्कारा-
पेक्षया द्वितीयजन्मानः । उत० ५२३ ।
दियापीए-द्विज-पक्षी तस्य पोत-विमु द्विजपौत्र ।
आबा० २४८ ।
दिरिकयपयारो-न दिक्सिधेय आग्रियिष्वति । दस०
५० ३२ ।
दिसि-पाहभेद । तम० १३५ ।
दिसिबेदय-दिसिबेद-पाहभेद । प्रभ० ७ ।
दिलो-पाहविशेष । प्रता० ४४ । बीबा० ३६ ।
दियतुं-दे व अपिपमयं यत्तिमत्तद् अप्ययं कृपटम् ।
आब० ३६ ।
दियतुतेतं-मादंशेयम् । आब० ६३४ । पुत्तलकट्टय
उत्तरायण गुर्वगुरोहिनीविनागा इति पदपञ्चवत्कारि-
णमुद्गातिनि लक्षणाणि । पञ्चवत्कारिण-मुद्गतंभीयम् ।
५० तु-१४८ अ ।
दियतुतेता-द्वितीयमगादं यत्र तत्तु द्रुपगादं गादंनिरत्यं-
येन वेगो गति । ठाणा० ३६७ ।
दियत-दियग-पशुग्रहारात्मक यद्वा आशानामपहमादित्येन
स्वभाभिर्गती गतु दिवस । आब० २५७ । अहोरात्र
मूर्धप्रशानयन कामविशेष । ज० प्र० ४६१ ।
दियमगेतं-दियगदीयम् । मूर्ध० १२ ।
दियमगेतस-दियमसकृत्तय धेनव दिवसदेवदयं ।
मम० ८६ ।

दिवसचरिमं-दिवसचरमम् । आब० ८५३ ।
दिवसतिहो-तिथेयं पूर्वादिभाग. न दिवसतिथिः । मूर्ध०
१४६ ।
दिवसदेवसिअं-दिवसदेवसिकम् । आब० ५२ ।
दिवसदेवसिया-दिवसदेवसिकी । आब० ४१६ ।
दिवसभयगो- । नि० सू० द्वि० ४४ अ ।
दिवसभयत-प्रतिदिवस नियतमूल्येन कर्मभरणार्थं यो
शुश्रूते स दिवसमृतम् । ठाणा० २०३ ।
दिया-दिवसः । भग० २४७ ।
दियागरे-दिवाकर । मूर्ध० । उत० ३५१ ।
दिविच्छिगा-द्रुप्या-द्विपसम्बन्धिनः । भग० २१२ ।
दिविद्रु-द्रिपुद्रु-द्वितीयो वामुदेवः । आब० १५६ ।
दियिय-द्विपिन-चित्रम् । आबा० ३३८ ।
दिव्य-यो स्वयं तद्गातो देवोऽप्युपवाराद् द्योत्तम भयो
दिव्यो वैमानिकमन्वन्धी । ठाणा० २७४ । दिव्य-
देवमय । भग० ६७३ । दिवि भवः दिव्य अतिप्रधानः
द्वयर्थः । मूर्ध० २६७ । दिव्य-स्वयंमन्वन्धी प्रपात
द्वयर्थः । ठाणा० ४२१ । दिव्यम् । आब० १८८ ।
दिवि भव दिव्यम्, प्रधान च । जीबा० १६२ । ठाणा०
१३१ । दिव्य-स्यन्तराष्ट्रद्विहामादिविषयम् । आब०
६६० । देवीनामिदं देव, अप्यारोऽपरमन्वन्धी । दस०
१४८ ।
दिवज्जुण-दिव्यचूर्णम् । आब० २७७ ।
दिवयनुदियं-दिव्यचूटिन-दिव्यचूर्णम् । बीबा० २४५ ।
दिव्यरयणपजसतो-दिव्यरत्नपर्याप्तम् । आब० ४१३ ।
दिव्या-दिव्या स्वयंमन्वन्धी प्रधाना न । ठाणा० १४४ ।
दिव्या-प्रधाना । भग० १६७ । देवगतिः । ज्ञाता० ३६ ।
दिव्याई-दिव्याति । भग० ६६७ । अतिप्रधाना । ज०
प्र० ६३ ।
दिव्यागा-मुद्रुकोअहिभि-विशेष । प्रभ० ४६ ।
दिव्यानुनाय-देवानुनाय-अहोरात्रादियथा दिव्य-
देवमन्वन्धिनानुनाय-अहोरात्रादियथा दिव्यमहिमा ।
ज० प्र० २०२ ।
दिनं-आशानंमगाम् । म० द्वि० ७०८ अ ।
दिमनु-द्रुपगातु । आब० ५१० ।

दिस-दिशेति व्यपदेश प्रवृत्तजनकाने उपस्थानाकाले वा य
आचार्य उपाध्यायो वा व्यपदिश्यते सा तस्य दिशा
इत्यर्थे । नि० चू० प्र० २६० अ । भगवत्या दशम
शतके प्रथम उद्देशक । भग० ४६२ ।

दिममूढो-विवरोतदिशा गच्छति । नि० चू० द्वि० ४१
आ ।

दिशा-दिमादाहकरण-दिवादाहकरणम् । आच० ७३५ ।
दिगनीनि दिक् अलिप्तजलि व्यपदिशति द्रव्य द्रव्यभाग
वा । आचा० १३ ।

दिसाकुमारा-दिक्कुमारा-बैश्वमणस्याजोपपातवचननिर्दे
शवतिनो देवा । भग० १६६ । भवनपतिभेदविशेष ।
प्रपा० ६६ ।

दिसाकुमारीओ-दिक्कुमार्य-बैश्वमणस्याजोपपातवचननि-
र्देशवतिन्यो देव्य । भग० १६६ ।

दिसाधवचवाल-एकत्र पारणके पूर्वस्या दिशि यानि फला-
दीनि तान्याहृत्य युज्जुक्ते द्वितीये तु दक्षिणस्यामीत्येव
दिक्चक्रवालन तत्र तप कर्मणि पारणककरण तत्तप कर्म
दिक्चक्रवासम् । निरय० २६ । एकत्रपारणके पूर्वस्या
दिशि यानि फलादीनि तान्याहृत्य युज्जुक्ते द्वितीये तु
दक्षिणस्यामित्येव दिक्चक्रवालेन यत्र तप कर्मणि पारण-
ककरण तत्तप कर्म दिक्चक्रवासम् । भग० १२० ।

दिसाचरा-दिश-मेरां चरन्ति-यान्ति यम्यन्ते भगवतो
वयं शिष्या इति दिक्चरा वेताटा वा । भग० ६५६ ।

दिसाजज्ञा-दिग्वात्रा । आच० १२५ । दिग्वात्रा-व्यव-
हारः । आच० ६८८, ७०५ ।

दिसानुवाए-दिशामनुपातो-दिगनुपात विगनुव्वर दिशो-
ग्रियकुर्य वा । प्रज्ञा० ११४ ।

दिसावाहा-दिग्वाहा-अन्वतरस्यां दिक्षि क्षिप्रमूलज्वलन-
ज्वालाकारानिताम्बरप्रतिभासरूप । भग० १२१ । जीवा०
२८३ । दिशो दिशि वा दाहो दिग्वाह ।

दिसादीश-दिशामादि-प्रमथो दिवादि, तथाहि रुचपा-
दिनां दिशितो च प्रमथो रुचक्रमाष्टप्रदेशात्मको मेकमध्य-
वर्ती एतो मेहरवि दिगादितिरुच्यते, येरो पञ्चरुचम-
नाम । अ० प्र० ३७५ ।

दिसापारो-दिक्पान । आच० ४०० ।

दिसाभेक्खणो-उदकेन दिश प्रोक्ष्य ये फलपुष्पादि समु
श्विन्वन्ति । औप० ६० ।

दिसापोक्खणो-उदकेन दिश प्रोक्ष्य ये फलपुष्पादि
समुपश्विन्वन्ति । भग० ५१६ । उदकेन दिश प्रोक्ष्य
ये फलपुष्पादि समुपश्विन्वन्ति । निरय० २५ ।

दिसापोक्खयतावसो-दिक्प्रोक्षितनापम । आच० ३५६ ।

दिसावध-दिवध-पदे स्याप्यमान । अ० प्र० २१२
आ । नि० चू० प्र० २६५ अ ।

दिसायत्तिए-दिग्वात्रा-देशान्तरगमन प्रयोजन येषां तानि
विश्यात्रिकानि । उपा० ३ ।

दिसायरिओ-दिशाचार्य-आचार्यविशेष । दश० ३१ ।

दिसाधाणिज्ज-दिशावाणिज्यम् । उत० २१० ।

दिसादिचारिणो-दिशासु विशेषेण-मेहरादक्षिण्यनिर्य-
चास्तामसजन चरन्-परिभ्रमन्तीत्येवमौला दिशा
विचारिण । उत० ७०२ ।

दिसासोत्थियअ-दिक्स्वस्तिक-दक्षिणावसंस्वस्तिक ।
औप० १६ ।

दिसासोवत्थियअ-दिक्सीवस्तिको दिक्प्रोक्षक-दिक्प्रधान-
स्वस्तिको, दक्षिणावर्त स्वस्तिक इत्यन्ये । अ० प्र०
११२ । दिक्प्रधान स्वस्तिको दिक्स्वस्तिको दक्षिणावर्त
प्रभ० ८१ । दिक्सीवस्तिक-दिक्प्रोक्षक दक्षिणावर्त
स्वस्तिक । जीवा० २७२ ।

दिसासोवत्थियं-आरणकल्पे देवविमानविशेष । सम०
३८ ।

दिसासोवत्थियया-दिक्प्रधाना स्वस्तिका । अ० प्र० ४५ ।

दिसासोवत्थिययासण-यस्यापोभागे दिक्सीवस्तिका आनि-
लिता सन्ति तद् दिक्सीवस्तिकासनम् । जीवा० २०० ।

दिसासोवत्थिययासणा-येवामपोभागे दिक्सीवस्तिका-
दिक्प्रधाना स्वस्तिका आनिलिता सन्ति । अ० प्र०
४५ ।

दिसाहृतियकुडा-दिगु ऐकान्याग्निविदिक्प्रमृतिषु हस्तपाका-
राणि कूटानि दिग्हस्तिकूटानि । अ० प्र० ३६० ।

जीवासातोदमोक्षयकूलवर्तीनि पूर्वादिषु दिगु हस्तपाका-
राणि कूटानि दिसाहस्तिकूटानि । आणा० ४१६ ।

दिसिवाधे-एकतरदिग्वाधे सहानमरप्ररोधनकमिव य

उद्योतो भूमावप्रतिष्ठितो गगनतलवर्त्तो स दिग्दाह । ठाणा० ४७६ ।

द्विदिवाह—अन्यतमदिगन्तरविभाग उपरि प्रकाशोऽथस्या-
दन्धवार ईदृक् छिन्नमूलो दिग्दाह । आब० ७३५ ।
दिग्दाह—अयत्तमस्या दिशि अथोऽधकारा उपांग च
प्रकाशात्मका दह्यमानमहानगरप्रकाशकल्पा । भग०
१६६ । दिशि पूर्वादिकया च्छिन्नमूलो दाह प्रखलन-
दिग्दाह । भग० द्वि० २४१ आ ।

द्विसिपद्विज्जायण—दिक्प्रतिपादन अचित्तसयतपारिष्ठाप-
निकीर्षिषि प्रतिदिक्प्रदर्शनम् । आब० ६३६ ।

द्विसिदिग्भागो—दिग्विभाग—अचित्तसयतपारिष्ठापनिकीं प्रति
दिक्प्रदर्शनं दिक्प्रतिपादनम् । आब० ६३६ ।

द्विसिभाण्—द्विषां भाग द्विरूपो वा भागो गगनमण्ड-
लस्य दिग्भाग । भग० ६ ।

द्विसोद्विसि—द्विसाञ्च द्विद्विसाञ्च द्विसोद्विसि । नि० ब्रू० प्र०
२०४ आ । एकस्या द्विस सञ्जायादयो दिग दिवोद्विसाम् ।
प्रभ० १६ । द्विसोद्विसि—मर्वास्वप्यकैर्द्वयादिषु भावदिषु ।
आषा० ४३० ।

द्विसोद्विसि—दिग् सञ्जायादन्यस्या दिशि अभिमतदिक्
स्यागादिगुरात्रिभुजेनेर्यम् द्विसोद्विसि, अथवा दिनेदो-
षदिग् नायनाभिप्रायेण यत्र प्रतिपद्यते तद्विकपदिक् ।
भग० ३१६ ।

द्विसि—द्विषा—अवनोरप । उत्त० ४६० ।

द्विद्वा—प्रमूया । त्रय० मा० गा० २६२ ।

दीण—दीन—द्व्येद्व्यमन्त्रीरूप म्मानवदन । दत्त० १८६ ।
दीन—दीन—भृगासखविहारी । आषा० २५३ ।

दीणाजातो—दीन—दीनवत् पुण्येद्व्यमन्त्री यथा भवति
तथा पाचन इत्येवमीदं दीनमाचो दीन वा यातीति
दीनपायो दीना वा—हीना जातिरस्येति दीनजाति ।
ठाणा० २०६ ।

दीणपत्रे—दीनपत्र—हीनमृत्पार्श्वोत्थन । ठाणा० २०७ ।

दीणमणो—दीनमता—रथमाचन एवानुप्रवेष्टा । ठाणा०
२०७ ।

दीणरथे—दीनरथ—ममीनभोर्ध्वज्जातिनपथ्यापराधा । ठाणा०
२०७ ।

दीणवध्वहारे—दीनव्यवहार—दीनान्योऽप्यदानप्रतिदानादि-
क्रिय हीनविवादो जा । ठाणा० २०७ ।

दीणसकम्पे—दीनसङ्कल्प—उन्नतचित्तस्वभावाप्येऽपि कथञ्चि-
दीनविमर्श । ठाणा० २०७ ।

दीणसीलाचारे—दीनशीलममाचार—हीनधर्मात्तुल्यता ।
ठाणा० २०७ ।

दीणा—दीना—दीयवती । विषा० ४६ ।

दीणार—दीनार—सुवर्णमुद्रा । दत्त० ३७ ।

दीणारमालिया—दीनारमालिका—भूषणविधिविधेय ।
जीवा० २६६ ।

दीणारो—दीनार । आब० ३४१ । नि० ब्रू० प्र० ३३०
अ ।

दीणोभासो—दीनवदनभासत प्रतिभाति—अवभापते वा
याचत इत्येवमीदं दीनावभासो दीनावभापो वा ।
ठाणा० २०७ ।

दीनद्विष्टो—दीनद्विष्ट—विच्छेदयन्त्र । ठाणा० २०७ ।

दीपका—रथवोस्वर उद्यानम् । विदो० १०२० ।

दीपिया—दीपिका—चित्रका । ज्ञाता० ७० ।

दीप्तजिह्वा— । आषा० २४३ ।

दीप्तिमान्—पराधुष्य । आषा० ३ ।

दीर्घकालद्रव्यप्रसूतिप्रत्पी—बहुस्त । आब० ३११ ।

दीर्घकालिक—उज्जायास्तृतीयो भेद । मम० १८ ।

दीर्घपृष्ठ— । नदी० १६७ ।

दीर्घबाहु—नामविशेष । मम० १५६ ।

दीर्घसेन—नामविशेष । मम० १५६ ।

दीर्घा—रघुना । ज० प्र० १७४ ।

दीय—दीप । प्रज्ञा० ७१ । प्रदीप—उद्योति । नि० ब्रू०

प्र० ४८ अ । दीय—दीपो वा । प्रभ० १०३ । जीवा०

२२१ । द्वाभ्यां भुजेन वरेष च विवर्त्तति दीय—हरयेव ।

जीवा० १२२ । दीय—पलेनाकृत दीयम् । ज० प्र०

२६३ । दीप्यत इति दीय । उत्त० २१२ । दीयम् ।

ज० प्र० ३१८ । मोहनीयस्य स्थाने पञ्चमम् । आब०

१११ । गुणग्राह्यिण्यमुदे स्थलम् । बृ० द्वि० २२७ अ ।

दीय—प्रकाशक वस्तु । ठाणा० ३१७ । दीयताता—

प्रदीपकार्यकारिण । सम० १८ । द्विर्गता भागोऽस्मि-

प्रति द्वीप । आचा० २४७ । ह्याभ्या प्रकाराभ्या स्थान-
दातृत्वाहाराद्यष्टमहेतुः वलक्षणभ्या प्राणिन पातीति
द्वीपा - जन्वावासभूतक्षेत्रविशेष । अनु० ६० ।

दोहकुमारा-दोषकुमारा - भवनपतिभेदविशेष । प्रज्ञा०
६६ । द्वीपकुमारा - वैद्यमणस्याशोपपातवचननिर्देशवर्तिनो
देवा । भग० १६६ ।

दोहकुमारो-वैद्यमणस्याशोपपातवचननिर्देशवर्तिनो
देव । भग० १६६ ।

दोषक-दोषक-रथवीरपुर उद्यानम् । उत्त० १७८ । दोषक-
रथवीरपुरे उद्यानविशेष । आव० ३२३ । अधिकार्यो
दोषकम् । व्य० २५१ ।

दोषकचप-दोषकचम्पक - द्वीपाच्छादन कोशिक । भग०
३१३ । दोषकचम्पकम् । भग० ३७७ ।

दोषकचप-दोषकचम्पक - दोषकचम्पकम् । राज० १४१ ।

दोषण-आगमनकार्याविभक्तिम् । ओष० ४० ।

दोषणज-दोषणीय-अग्निवृद्धिकर, दोषयति हि जाठ-
राग्निमिति वा । जीव० २७८ । दोषणीय-अग्निवल्-
जनकम् । ठाणा० ३७५ ।

दोषस्त-द्विपागतलवणोदस्य आपोऽस्मादिति अन्वयवशाद्
दोषत्वम् । ज० प्र० ६ ।

दोषपण्टे-प्रवर्षेण नष्टो दृष्टपणोचरता गत प्रणष्टो
दोषोऽप्येति प्रवर्षदोष । उत्त० २१२ ।

दोषर- । भग० ८०२ ।

दोषरतिहा-दोषरतिहा इव दोषरतिहा । ज० प्र० १०२ ।
दोषरतिहा - दुष्मणविशेष । जीवा० २६६ । ज० प्र०
१०२ । दोषरतिहा - ब्रह्मदत्ताराज्ञी सागरदत्तमुता । उत्त०
३७६ ।

दोषा-दोषा । अनु० १७१ ।

दोषाति-दोषा । ठाणा० ८६ ।

दोषायण-दोषायण-महर्षिर्ष दोषोदककोजहृत्तादिपरि-
भोगासिद्ध । सूत्र० ६५ । आगामिन्यामुस्तपिण्यां
अनुविधत्तिकायां विराटिस्ततोर्ध्वकरस्य प्रयमवनाम । सम०
१५४ । द्विपामन-परिष्ठाजकविशेष । जीव० ६१ ।

दोषि-दोषि-चित्रक । प्रज्ञा० १६२ ।

दोषि-चित्रकविशेष । प्रज्ञा० २५१ ।

दोषि-दोषि-चित्रक । ज० प्र० १२४ ।

दोषिचित्रा-द्विप्या-द्वीपसम्भवा । ज्ञाता० १७२ ।

दोषित-दोषिक-चित्रको मृगमारणाय । प्रज्ञा० १३ ।

दोषियमि-दोषिते-कथिते । ओष० ६३ ।

दोषिय-दोष-चित्रक श्याप-विशेष । जीवा० १०७ ।

द्वीपोचित्रक । ज० प्र० ३१ । शाकुनिकपुरुषसम्भवा-
पञ्जरस्थतिरिरो द्वीपिका उच्यते । ज्ञाता० २३३ ।

द्वीपिक-चित्रक । जीवा० २८२ । द्वीपिकेन चित्रकेन
चरतीति द्वीपिक । प्रज्ञा० १५ । द्वीपिक-चित्रकामिधानो

नाखरविशेष । प्रज्ञा० ७ । पीपीनिय-पीपीलिक पीपी-

तिकारिक पक्षिविशेष । प्रज्ञा० ३ । चतुष्पदविशेष ।

भग० १६१ ।

दोषियमडे-दोषिमृत-मृतचित्रकदेह । जीवा० १०६ ।

दोषिया-सनखपदचतुष्पदविशेष । प्रज्ञा० ४५ । जीवा०

३८ । नि० सू० प्र० ८८ अ ।

दोषियासकथालवद-ह्रस्वो दोषो दोषिका तासा चक्र-

वाल-सर्व परिमण्डलरूप वृन्द दोषिकाचक्रवालवृन्दम् ।

जीवा० २६६ ।

दोषे-दोषयति । आव० २६० ।

दोषेता-दोषमिता-निवेष्ट । ओष० १५६ ।

दोषे-दोषयत-कथयत प्रकाशयत । व्य० प्र० १३४ आ ।

दोषेवेगे-दोषेह्रस्वयोः । ठाणा० ४३ ।

दोह-दोषी दोषवर्णाभितो दूरभयो वा मेघादिशब्दवद् ।

ठाणा० ४७१ । दोष-दोषपृष्ठ । उत्त० ३७७ । दोष-

अनादो केयान्चिदप्यवस्थिते चेति । उत्त० २३३ । दूरम् ।

व्य० द्वि० ३१२ अ । दोष-प्रत्ययपृष्ठ बह्वच्यम् । वृ०

द्वि० २४६ अ । उत्तम १ नि० सू० वृ० ५४ अ ।

दोहकालिगी-दोषकालिकी इव दोषेगणस्य सुप्तदर्शनाद्

“कालिकी” इत्युच्यते । विदो० २७७ ।

दोहगहपरिणाम-दोषगतिपरिणाम । विप्रकृष्टदेशान्तर-

प्राप्तिपरिणाम । प्रज्ञा० २८६ ।

दोहजाहो-दोषजातोय । दश० ५० ।

दोहदक्षो-सर्वदृष्ट । आव० ७८३ ।

दोहदत्ते-मरुतक्षोऽप्यागामिन्यामुस्तपिण्यां द्वितीयप्रवर्ता ।

सम० १५४ । दोषदन्त-अनुसरोपपातिकदशानां प्रथम-

वर्गस्य पष्ठमध्ययनम् । अनुत्त० १ ।

दीर्घपट्ट-यवोनामराजानस्य सचिवः । वृ० प्र० १६१ अ ।

दीर्घवाह-चन्द्रप्रभञ्जिनस्य पूर्वभवनाम । मम० १५१ ।

सम० १५४ ।

दीर्घमह-दीर्घाह-दीर्घकाल दीर्घाध्व वा दीर्घमार्गम् ।

प्रश्न० ६१ । ज्ञाता० ८६ । दीर्घाह-दीर्घकाल दीर्घो वा-

ध्वः तत्परिभ्रमणहेतु कर्मरूपो मार्गो यस्मिन्मस्तत् । उत्त०

५८५ । भग० ६७२ । दीर्घाह दीर्घो अद्या कातो यस्य

तद् दीर्घाह, मकारभ्रामिक, दीर्घो वाध्या मार्गो

यस्मिन्मस्तद्दीर्घाध्वम् । ठाणा० ४४ । दीर्घाह दीर्घकाल

दीर्घाध्व वा दीर्घमार्गम् । भग० ३५ ।

दीर्घराज-दीर्घराज-यावज्जीवम् । सूत्र० १५२ ।

दीर्घराज-दीर्घराज-भोज । भाव० ६५८ । दीर्घराज

यावज्जीवम् । आषा० २०८ ।

दीर्घलोक-दीर्घलोक-वनस्पति । आषा० ५२ । दीर्घ

लोक-पृथिव्यादि । आषा० ५३ ।

दीर्घसुत-नामकतति । नि० वृ० प्र० २२६ अ ।

दीर्घसेने-दीर्घसेन-अनुसरोपपातिकदशाना द्वितीयवर्गस्य

प्रथममध्ययनम् । अनुत्त० २ ।

दीर्घामयि-पृथिव्युक्को-दीर्घाणि यानि-स्थितित् । प्रक्रम-

कर्मणि तान्यामया ह्य-रोगा इव विविधभाषाविधा-

यितया दीर्घामयास्तेभ्यो विप्रमुक्तो दीर्घामयविप्रमुक्तः ।

उत्त० ६३६ ।

दीर्घासर्ग-दीर्घासर्ग-शय्यारूपमासनम् । जीवा० २०० ।

दीर्घासर्गाह-शय्यारूपाणि । ज० प्र० ४५ ।

दीर्घा-दीर्घा-शृजुलपुनदी । प्रज्ञा० ७२ । दीर्घिका

मारणी । भग० २३८ । औप० ३, ६३ । अनु० १५६ ।

जीवा० १६७ । ज० प्र० ४१ । शृजुमारिणी । औप०

८ । प्रश्न० १६० । जीवा० १८८ । ज० प्र० ३० ।

ज्ञाता० ५ । दीर्घिका-शृजुवीनदी । प्रज्ञा० २६७ ।

दुर्गम-दुर्गम-प्रष्टावितो महाग्रहे अष्टादश । ज०

प्र० ५३४ । ठाणा० ७८ ।

दुर्गमि-दुर्गमि-भेर्पाकाग सङ्कटमुखी । राज० २५ ।

भेर्पाकाग सङ्कटमुखी देवातोषविशेष । राज० ४६ ।

दुर्गमिस्वर-दुर्गमिस्वर-वचस्वरो नाद । सम० १५८ ।

दुर्गमि-भेरी । प्रश्न० ४८ ।

दुर्गमि-दुर्गमि-द्वन्विशेष । भग० ४७६ । दुर्गमि-

देववाद्यम् । ज० प्र० १६२ । दुर्गमि देववाद्यविशेषः ।

भग० २१६ ।

दुर्गमिस्वर-दुर्गमिस्वर-यस्य स दुर्गमिस्वरः । जीवा०

२८७ ।

दुर्गमि-दुर्गमि भेर्पाकाग सङ्कटमुखी । जीवा० २४५ ।

दुर्गमि-दुर्गमि-देवानाकाः । उत्त० ३६६ ।

दुर्गमि-दुर्गमि, सपविशेष । उत्त० ३५४ ।

दुः-अभावार्थः । आषा० १३६ ।

दुः-उत्पन्नम् । आषा० १५१ ।

दुःखासिका-वेदना । ठाणा० १८१ । परितापना । औप०

६५ । आषा० १३६ ।

दुःप्रसभः-तीर्थभ्यवच्छेदकाले मूरि । भ्य० द्वि० ४०२ अ ।

दुःसंहृत-तु खेन महियते-मील्यते स्मेति । उत्त० २७५ ।

दुः-प्रत-यत् स्वरितं गीयते स्वरितगाने हि रागतामादि-

पुष्टिस्वरस्यक्तिश्च न भवति । ज० प्र० ४० । द्रुतनाम

नाट्य द्रुतमिति शीघ्र गीतवाद्यशब्दयोर्मैककसमप्रपातेन

पादतलशब्दस्यापि समकालमेव निपातो यत्र तत् द्रुत

नाट्यम् । ज० प्र० ४१७ ।

दुःअक्षरिभा-द्वयक्षरिका । उत्त० १०७ ।

दुःअक्षरित-द्वयर्षयश्चम् । ज० प्र० ४७८ । द्वितीयमहं

यस्य तत् द्वयर्ष-सार्धमित्यर्थः, द्वयर्षमहं द्विक क्षेत्रमहो-

रात्रप्रमितं चन्द्रयोगयोग्यं येषां तानि द्वयर्षक्षेत्राणि ।

सूय० १७७ ।

दुःआइक्ष-दुराख्येय-कृच्छ्राख्येय वस्तुतत्त्वम् । ठाणा०

२६६ ।

दुःआवत्तं- । सम० १२८ ।

दुःअक्षरि-द्वितीय । उत्त० २२३ ।

दुःअक्षरितो-द्वितीयान्त-पाण्डो गृहस्य । भाव० १८६ ।

दुःअक्षरिमाणा-द्रवन्ति इतस्ततो दोलायमानानि । ज० प्र०

२३५ ।

दुःअक्षरिमाणी- । भाव० ७६३ ।

दुःकूल-वस्तुविशेष । भग० ४६० । कार्यासिक-व्रतसी-

मयम् । भग० ५४० । वृत्तविशेषः । भग० ४६० ।

दुकोडी-विसोहिकोडी अविसोहिकोडी । नि० पू० प्र० ११
अ ।

दुक्कडगरिहा-ऐहिका-यमविकपापनिदनम् । चउ० ।

दुक्कर-दु खेन क्रियत इति दुक्कर-दुरनुष्ठानम् । उन०
११६ । दुक्कर-अपूर्वकरणतो ग्रन्थिभेद । भग० २८६ ।

दुक्कराड-दु खेन क्रियन्ते करोते सर्वथात्वषत्वाच्छवयन्ते
दुक्कराणि दुःशकानि । उत० ६६५ ।

दुक्काल-दुष्काल घनघाग्यादिसमृद्धिहीन काल । भ० १६६ ।

दुष्कालो-घाग्यमहाघतादिना दुष्ट काल । ज० प्र० ६६ ।

दुष्कुट्टिओ-दुष्कृष्ट । शाल० ६२२ ।

दुख-दुःख-दुःखकारण वा कर्म लोकसयोगारम्भ वा ।
आचा० १५५ । अज्ञान मोहनीय वा । आचा० १३३ ।

दुखयतीति दुःख-ससार । उत० ६२१ । दुखहेतुम् ।

उत० ६२४ । दुखयतीति दुःख-अष्टप्रकार कर्म तरफल

वाप्तावोदयाविरूपम् । सूत्र० १३ । दुखयतीति दुःख-

पाप कर्म । उत० २६२ । ससारिक दुखमपि वस्तुतो

दुःखमिति दुःखहेतुत्वाद् दुःख कर्म । भग० ३८ । दुःख-

दुःखहेतु कर्म । भग० २६० । दुःखहेतु । भग० ४८४ ।

दुःख-दुःखविषयको भगवत्या प्रथमशतके द्वितीय उद्देशक ।

भग० ६ । दुःखयतीति दुःख । उत० ११६ । दुःखानि

वर्माणि । उत० २६३ ।

दुःखसम्भवा-दुःख पापकर्म तत समथ उत्पत्तिर्भवा ते

दुःखसम्भवा । उत० २६२ । इहा-यजन्मनि च दुःख

भजनम् । उत० २६८ ।

दुःखसत्ताव्यापण-दुःखस्वापदाकीर्ण । ज्ञाता० १६६ ।

दुःखलाययण-दुःखायतनम् । उत० ३२६ ।

दुःखलायणा-दुःखापना-भरणसंश्लङ्घनप्रापणा, अववा इष्ट

वियोगादिदुःखहेतुप्रापणा । भग० १८४ ।

दुःखलाविज्ञ-दुःख्यते । आवा० ४०५ ।

दुःखलोला- । नि० पू० प्र० १२७ अ ।

दुःखपुर्वेभ-दुःखद् उद्गो यस्य स दुःखोद्गम । आचा०

११६ ।

दुःखुरा-दुःखुरा-गवादय । उत० ६६६ । दुःखुरा-

उद्गादिचतुष्पदा । जीवा० ३८ ।

दुग्धे-जुगुप्साकर्म-मदुदयेन च विष्टादिनीमसपदार्थेभ्यो

जुगुप्सते तत् । ठाणा० ४६६ ।

दुग्धी-दुग्ध-धी-मुनन्दधावकस्य द्वितीयो भव । उत०
१२३ ।

दुग्ध-क्रियाविषयमेकसमयमनुभूयमान उपचारातत्प्रतिज्ञाता-

ऽपि द्विक । उत० १५२ । एकसमये द्व क्रिये समुदिते

द्विक्रिये तदधीयते तद्वधी वा द्वैक्रिये कालभेदेन क्रिया-

द्वयानुभवप्ररूपो । आवा० ३११ ।

दुग्धाजय-द्विगम्यत-क्रोशद्वयम् । ओष० ७८ ।

दुग्धछाणा-जुगुप्सा । आचा० ७५ ।

दुग्धछामाण-जुगुप्समान-निन्दपरिहरद् । आचा० ११४ ।

जुगुप्समान । उत० २२८ ।

दुग्धछा-जुगुप्सा प्रवचनसिंसा । ठाणा० १३८ । विधि

कित्वा अनेषणीयसङ्का । आचा० ३३२ । जुगुप्सा-अस्ता-

नादिमलिनतनुसाधुहोतना । उत० २६१ ।

दुग्धछामि-जुगुप्सामि-निन्दामि । शान० २६४ ।

दुग्धछामोहिणिज्ज-यदुदयवसात् पुन शुभमशुभ वा वस्तु

जुगुप्सते तत् जुगुप्साजनक मोहनीय जुगुप्सामोहनीयम् ।

प्रज्ञा० ४६६ ।

दुग्धच्छिद्य-जुगुप्सित-छिम्पकादि । ओष० १५६ ।

दुग्धच्छिद्या-जुगुप्सिकता-निन्दिता । ओष० १२० ।

दुग्धुत्स-दुकुल-कार्पासिक वस्त्रम् । राज० ३७ । दुक्कल

शीहविषयविशिष्टकार्पासिकम् । आचा० ३६४ । कार्पा

सिक वस्त्रम् । जीवा० २१० । कार्पासिकमतसीमय वा

वस्त्रम् । सूय० २६३ । वस्त्रम् । ज० प्र० २८५ । ज्ञाता०

२७ । जीवा० २३२ । वृक्षविशेष सद्रक्तलाज्जात दुक्कल-

वस्त्रविशेष । ज्ञाता० २७ । दुक्कलानीति दुक्कलो वृक्ष

विशेष, तस्य वल्क शरीत्वा उद्भूतले जलेन सह कुट्ट

यित्वा वृत्तिकृत्य सूत्रिकृत्य च ब्रूयन्ते यानि तानि ।

प्रभ० ७० । दुक्कल-वृक्षविशेष । प्रभ० ७० । ज्ञाता०

२७ । स्वलो । नि० पू० प्र० २५४ आ । दुक्कल-

वस्त्रजातिविशेष । जीवा० २६६ ।

दुग्धुत्स-शीहविषयविशिष्ट कार्पासिक दुक्कलम् । वृक्षविशेष-

स्तस्य वल्क शरीत्वा उद्भूतले जलेन सह कुट्टयित्वा वृत्ती

कृत्य च ब्रूयन्ते यत्तद् दुक्कलम् । ज० प्र० १०७ ।

दुगोत्तफुसिया-वल्कोविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

दुग्ग-दुर्गाणि-जलदुर्गाणि, पर्वता एव दुर्गाणि । वृ० प्र० १८६ अ । कष्टसाध्य । भग० ४८४ । दुर्गाणि-सातवत्-यप्राकारादिदुर्गमाणि । ज० प्र० १६८ । दुरधिगमा । सम० १११ । ज अटविमज्जे भिन्नपुलित्वातन्वप्रवणव-यमित्त दुग्ग । नि० बृ० द्वि० २१ अ । दुर्गम-स्थानम् । वृ० वृ० २२६ अ । दुर्ग-दुष्प्रवेतम् । निपा० ६२ । दुर्ग-जलस्थलदुर्गरूपम् । प्रश्न० ५० । दुर्ग-व्यसनम् । प्रश्न० ६३ । दुर्ग-प्राकार । भाव० ७३२ । दुर्ग-कुलामयणीयम् । भग० २३१ । दुर्ग-जलदुर्गादिक । भग० १७४ । दुर्ग-सातवत्प्राकारादिदुर्गमम् । भग० ३०७ ।

दुग्गद्वयदुग्ग-दुर्गतिवर्धन-ससारवर्धनम् । दश० २०० । दुग्ग-दुर्ग-दरिद्र । ठाणा० २४६ । दुग्गओ-दुर्गो-गतिवर्धनम् । दश० २५० । दुग्गता-दुर्गता-दुःखा । ठाणा० १४७ । दुग्गतिपद्माओ-दुर्गती नरकादिकायां कर्तारि-प्रपातय-तीति दुग्गतिप्रपात, दुर्गती वा प्रपातो यस्मात् स, प्राण वधस्याष्टादशम. पर्वय । प्रश्न० ५ । दुग्गम-दुःखेन गम्यत इति दुर्गम भावसाधनोऽय, कृच्छ्र-वृत्तिरित्ययं । ठाणा० २६६ । दुर्गम-कृच्छ्रगतिक । प्रश्न० २० ।

दुग्गय-दुग्गत-दरिद्र । उत० २२६ । दुग्गा-दुर्गा-कोटिक्रिया सेव महिषाकृष्टरूपा । ज्ञाता० १३६ । दुर्गा-महिषाकृष्टाऽऽर्या । अनु० २६ । दुग्गासो-दुःखेन प्राप्नो यत्र तद् दुर्गास-दुःखिष्ठम् । पिण्ड० ८८ । दुग्गच्छपदयओ-दुर्गाच्छपर्वत । भाव० ३८४ । दुग्गूढ-दुर्गाढ-दुष्प्रावृत्तम् । वृ० द्वि० ५५ आ । दुग्गट्टा-दुष्पटा-दुष्पट्टादा । प्रश्न० ६० । दुग्गास-दुर्गास-दुःखिष्ठम् । वृ० द्वि० २३ अ । दुग्घण-दुष्पणम् । राज० २२ । जीवा० १२१ । दुग्घण-मुद्गरविशेष । प्रश्न० ४८ ।

दुच्चकग-द्विचक्र-शट्टम् । वृ० प्र० ७७ आ । द्विचक्र-गन्त्रिका । ओष० १४० । दुच्चकलेवो-द्विचक्रेषु-शकटलेव । वृ० प्र० ८२ अ ।

दुच्चका-द्विचक्रा-गद्विद्रा । ओष० १३५ । दुच्चरिम-चरमाद् द्वितीयो द्विचरम चरमो वा द्वितीयो यस्मादमो द्विचरम । विद्ये० ५७६ ।

दुच्चय-दुष्ट-कर्मद्रव्यसञ्चय । भग० २८६ । दुच्चिण्ण-दुष्खीर्ण-परस्त्रीगमनादिदुराचार । वृ० वृ० ६८ अ । दुष्खीर्ण-दुष्परित मृषावादनपारदायादि । ज्ञाता० २०५ ।

दुच्चिन्न-प्रमादकपायजदुष्परितजनित दुष्परित, दुष्परित-हेतु वा, मद्यपानास्तीसानृतभाषणादि वा । दश० २७४ । दुजडी-अष्टासीतो महाग्रहे चतुरसीतितम । ठाणा० ७६ । दुज्जतु-द्वयन्ता-सूयन्ताम् । प्रश्न० ३६ ।

दुज्जम्मजात-दुर्जन्मजात । भाव० ५७८ । दुज्जोहण-दुर्गोषण । ज्ञाता० २०८ । दुज्जाओ-दुष्टो ध्यातो दुष्पति-आर्तरीब्रलक्षण एकान्त-चित्तया । भाव० ५७१, ७७८ ।

दुट्ठगंशो-दुष्टवण-कृष्टी । उत० २१८ । दुट्ठस्सो-दुष्टाभ्यो गर्दभ । वृ० प्र० २४० अ । दुट्ठस्स-दुष्टाभ्य गर्दभ । ओष० ७१ । दुट्ठाण-द्वि । ठाणा० ३३० । दुट्ठे-दुष्ट-द्विष्ट तत्त्व प्रज्ञापक वा प्रति, स चाप्रज्ञापनीयो, द्रवणोपदेशाप्रतिपत्ते । ठाणा० १६५ ।

दुणापाणिय-दुग्ग-पानीयम् । भाव० ५५६ । दुणिसीहिया-दुनिपोधिका-कष्टस्वाध्यायभूमि । प्रश्न० १६४ ।

दुस-दुत त्वरितम् । ठाणा० ३६६ । ज० प्र० ४१७ । दुत्ति- । भाव० ७८२ । दुत्तसोस-दुष्ट दमन दुर्गत तच्च प्रक्रमाच्चक्षुषस्तदेव सोपो दुर्दान्तदोष । उत० ६३१ ।

दुद्ध-तवसपण्णानवि न देह । नि० बृ० वृ० ८३ अ । दुद्ध-दुग्धम् । भाव० १६८ । दुद्धकाओ-दुग्धकायो नाम दुग्धघटकस्य कायोती । भाव० ५५५ ।

दुद्धाई-दुग्धजाति-आस्वादत क्षीरसहस्री । जीवा० २६५ । दुद्धर-दुद्धराणि-प्राणातिपातादिनिवृत्तिलक्षानि पञ्च महा-

व्रतानि । प्रज्ञा० ५ । दुर्द्धर-गहनम् । ठाणा० ३६४ ।
 दुद्धर-प्रतिस्पर्दितामनिवायं । प्रश्न० ७३ ।
 दुद्धरिस-दुद्धंय-अनभिभवनीयम् । प्रश्न० १३६ ।
 दुद्धरिसतरा-दुष्टप्रवृत्तयो-भवत-दुष्टेन परिभूयेते दुर्जे
 यतरो । ओष० १४६ ।
 दुधोयतराए-दुष्टकरतरावाहनप्रक्रियम् । अग० २५१ ।
 दुनाम-द्विरूप सत् सधंस्य नाम द्विनाम । अनु० १०६ ।
 द्वयोर्वा नाम्नी समाहार द्विनाम वा । अनु० १०६ ।
 दुन्नरा-दुर्नय-स्वधादिमस्तत्त्वानवास । वृ० द्वि० ५ आ ।
 दुन्निवकमा-दुष्टेन नितरां क्रम क्रमण यस्य सा दुनिष्क्रमा
 दुरतिक्रमणिया । ज० प्र० १६६ ।
 दुन्निवत्य-दुष्परिहृतम् । उप० गा० २२५ ।
 दुन्नामधिजज-दुनामधेय-पुराण प्रसिद्ध इति कुतिसतनाम-
 धेय च । दश० २७६ ।
 दुपओआर-द्वयो पदयो-स्वानयो पक्षयोर्विवक्षितवस्तु
 तद्विपर्ययलक्षणयोरवतारो यस्य तद् द्विपदावतारम् ।
 ठाणा० ३६ ।
 दुपक्ष-द्वौ पक्षावप्येति द्विपक्ष-कर्मवन्धनिजंरुण प्रतिपक्ष-
 द्वयसमाभयणात् । सप्रतिपक्षमनेकान्तिक, पूर्वापरविरुद्धा-
 पाभिधायोतया विरोधिवचनमिति । सूत्र० २१६ । दुष्ट
 पक्षो दुष्पक्ष असत्प्रतिज्ञाभ्युपगम । सूत्र० ६१ ।
 दुपडिगह- । सम० १२८ ।
 दुपडोयार-द्वयो प्रत्ययतारो यस्य तत् द्विप्रत्ययतारमिति,
 स्वरूपवत् प्रतिपक्षवच्छेत्तय । ठाणा० ३६ । द्विप्रकारा
 जीनाश्चाजीनाश्च । आव० ४७७ ।
 दुपमज्जिय-दुष्प्रमाजित-वृत्तीयमसमाधिस्यानम् । आव०
 ६५३ ।
 दुपय-द्विपद-गणकम् । ओष० १४१ । दासीमयूरहृदादि
 आव० ८२६ ।
 दुपमचउपपमणाहवकमे-द्विपदवतुष्टदप्रमाणातिक्रम ।
 आव० ८२५ ।
 दुप्पउत्त-अवुमसमणो । दश० पू० ६० । दुष्प्रयुक्त-
 दु माधिन । ओष० २२७ ।
 दुप्पउत्तकाइया-दुष्ट प्रयुक्त-प्रयोग वायादीना यस्य स
 दुष्प्रयुक्तस्तस्य कामिको दुष्प्रयुक्तकामिको । प्रज्ञा० ४३६ ।

दुष्प्रयुक्तकायकिरिया-दुष्ट प्रयुक्तो दुष्प्रयुक्त स चासी
 कायश्च दुष्प्रयुक्तकायस्तस्य क्रिया दुष्प्रयुक्तकायक्रिया,
 दुष्ट प्रयुक्त-प्रयोगो यस्य स दुष्प्रयुक्तस्तस्य कायक्रिया
 दुष्प्रयुक्तकार्याक्रिया । अग० १८२ । दुष्प्रयुक्तस्य-दुष्टप्र-
 योगवतो दुष्प्रतिहितस्येन्द्रियाण्यत्रित्येष्टानिष्टविषयप्राप्ती
 मनाक् सवेगनिर्वेदमयनेन, तथा अग्निन्द्रियमाश्रित्यानुभ
 मन सङ्कल्पद्वारेणापवर्गभार्गं प्रतिदुर्भवस्थितस्य प्रमत्त
 सयतस्येत्यर्थं कायक्रिया दुष्प्रयुक्तकायक्रिया । ठाणा० ४१ ।
 दुप्पउल्लि-दुष्पक्ष-अस्विन्न । आव० ८२८ ।
 दुप्पउल्लिओसहिभक्षणाया-दुष्पक्षवैपक्षिभक्षणता-अस्वि-
 न्नावैपक्षिभक्षणता । आव० ८२८ ।
 दुप्पए-अधोभाषाप्रतिष्ठिते-प्रतिष्ठानरहिते । ओष० २११ ।
 दुप्पट्टियमुप्पट्टिओ-दुष्ट प्रस्थित-प्रवृत्तो दुष्प्रस्थित
 दुराचारविधातेतियावत् सुष्ठु प्रस्थित सुप्रस्थित सदनुष्ठा-
 नकर्त्तते । उत्त० ४७७ ।
 दुप्पडिक्त-मिथ्यादर्शनाविरतिजदुष्पराक्तान्तजनित दुष्प
 राक्ता त, दुष्पराक्तान्त हेतु वा वषवन्नादि वा । दश०
 २७४ ।
 दुप्पडिक्कतो-दुष्प्रतिक्रान्त-दुष्टान्दोऽमावायस्तेन प्राय
 श्चित्प्रतिपत्त्यादिना-अप्रतिक्लान्त-अनिवर्तितविपाक इति
 विषा० ३८ ।
 दुप्पडिताणवे-दुष्प्रत्यानन्द-वपकृतेन कृतमुपकार यो
 नाभिमन्यते । ठाणा० २४६ ।
 दुप्पडिवोहिणि-मदम्मे दुष्प्र कृतम् । नि० पू० नृ०
 ४३ अ ।
 दुप्पडियाणवे-दुष्प्रत्यानन्द-साधुदर्शनादिना नानाद्यत
 इति । विषा० ३८ ।
 दुप्पडियार-दुष्टेन-कृत्र्येण प्रतिक्रियते कृतोपकारेण पुना
 प्रत्युपक्रियत इति कलप्रत्यय मति दुष्प्रतिकर-प्रत्युप
 वन्तुमन्नवमिति यावत् । गणा० ११७ ।
 दुप्पडितेहु-दुष्प्रतिनखितदुष्प्रवचनम्, हृदयप्रवचनस्य द्वि
 त्वो यो भे । पट्टवो१कोनपी२पवार३नवरक्४द्वारागा
 नो१भेदमिदम् । आव० ६५२ ।
 दुप्पडितेहणा-दुष्प्रत्युपेक्षा-दुर्निरीक्षणा । आव० ५७६ ।
 दुप्पडितेह्यद्वस-दुष्प्रतिनखितदुष्प्रवचनम् । ठाणा० २३४ ।

दृष्टान्तिहिंसा-दृष्टप्रणिहिता-अनिरुद्धा । दश० २२६ ।

दृष्टपडिहियजोगी-दृष्टप्रणिहितयोगी-सुप्रणिधिरहित प्र-
जित । दश० २२६ ।

दृष्टपणवणिज्जा-दृष्टखचरणकरणजातामाताभोक्तिर् धम्म
पणवणजति । नि० जू० तृ० ४३ अ ।

दृष्टपन्नवणिज्जाणि-दृष्टप्रज्ञाप्यानि-दु खेन चमंसञ्जोपदेसो-
नानायेसङ्कल्पाश्रित्यन्ते । आषा० ३७७ ।

दृष्टपमज्जाणा-दृष्टप्रमाज्जना-अविधिना प्रमाज्जना । आष०
५७६ ।

दृष्टपमज्जियच्चारि-दृष्टप्रमाजितचारो, तृतीयमसमाधिस्था-
नम् । सम० ३७ ।

दृष्टपय-न पुष्पकमूल स्थितम् । वृ० द्वि० २४१ अ ।

दृष्टपरकत-दृष्टपराक्रान्त प्राणिघातादत्तापहारादिकृताना
प्रकृत्यादिभेदेन । जाता० २०५ ।

दृष्टपरिकम्मतरोए-दृष्टपरिकमंतर-कष्टकृतंभ्यतेभोजननभ-
ज्जकरणादिप्रक्रियम् । भग० २५१ ।

दृष्टपस्त-दु खेन दश्यंते इति दुर्दश, उपपत्तिभिर्दशक
शिष्याणां प्रतीता वारोपयितुं तत्त्वमिति । ठाणा० २९७ ।

दृष्टपहस-दु खेन प्रध्वयन्ते-पराभूयन्ते केनापीति दुष्टप्रधर्षा ।
उत्त० ३५३ । दुष्टप्रधर्षक-अन्यैर्दुरभिभव । उत्त० ३५६ ।

दृष्टपुत्त-पुष्पकमूलेषु न पङ्क्तिः । नि० जू० तृ० ४१
आ । ज ठविज्जत उद्ध ठायति चालिय पुण पलोइति
त दुष्पुत्त । नि० जू० प्र० १२५ आ ।

दुब्बल-दुर्वल-बाध्यादिरोमाक्रान्त । ओष० १० ।

दुब्बलवेहो-दुब्बलवेह-कुशक्षरीर । ओष० ७१ ।

दुब्बलपञ्चमिसे-अबलप्रातिवेशिकराज । ठाणा० ४६३ ।

दुब्बलपरो-दुब्बलतर । भाव० ४१६ ।

दुब्बलसरीरो-रोगपीडितो दुब्बलसरीरो तवतोसियसरीरो
वा । नि० जू० द्वि० ६५ अ ।

दुब्बलि-दुर्वलिका । भाव० २३८ ।

दुब्बलिय-दोर्वल्य-भयम् । आषा० ३८० । विद्याया
योग्य । नि० जू० तृ० ७६ अ ।

दुब्बलियपूसमित्ति-दुर्वलिकापुष्पमित्र । भाव० ३०८ ।

दुब्बलियपूसमित्त-दुर्वलिकापुष्पमित्र । उत्त० १७३ ।

दुग्गमाकरा-सुभगमाप दुग्गमाकरोतीति दुग्गमाकरा, विद्या-

विशेष । सूत्र० ३१६ ।

दुग्गमपुष्फो-उरपरिचर्यविशेष । जीवा० ३६ ।

दुग्गि-अशुभ-मनोजो यो न भवति । ठाणा० २५ ।

दुग्गिक्ख-दुग्गि-भिक्षाचाराणा भिक्षादुर्लभत्वम् । ज०
प्र० ६६ ।

दुग्गिक्खमत्त-दुग्गिक्खकाले भिक्षुकाणा निर्वाहार्यं दुग्गि-
भक्तम् यद् विहितं भवत तद् । भग० २३१ । यद्
भिक्षुकार्यं दुग्गिक्खे स्रिकयते तद् । जीप० १०१ । दुग्गि-
क्षमक्तम् । ठाणा० ४६० ।

दुग्गिक्खभसेइ- । भग० ४६७ ।

दुग्गिक्खलया-दुग्गिक्खता दुग्गिक्खभाव । आष० ८५४ ।

दुग्गिमग्ग-दुरभिगम्य-नीजतरदुष्टग-य । शाता० १७७ ।

दुग्गिमसह-अशुभशब्द । प्रज्ञा० २८६ ।

दुग्गिमसहत्ता-दुष्टशब्दता । शाता० १७७ ।

दुग्गिमसहपरिणामे-अशुभ शब्दपरिणाम । जीवा०
३७३ ।

दुग्गि-अशुभ रसेण उववेयं पि भोजनं दुग्गिमगं न पूजितं
दुग्गि । नि० जू० ।

दुग्गुत्ति-दुग्गुत्ति-अशिवम् । वृ० द्वि० २६३ अ ।

दुग्गुत्ति-दुग्गुत्ति-अशिवम् । वृ० द्वि० २६३ अ ।

दुग्गुत्ति-दुग्गुत्ति-अशिवम् । वृ० द्वि० २६३ अ ।

दुग्गुत्ति-दुग्गुत्ति-अशिवम् । वृ० द्वि० २६३ अ ।

दुग्गुत्ति-दुग्गुत्ति-अशिवम् । वृ० द्वि० २६३ अ ।

दुग्गुत्ति-दुग्गुत्ति-अशिवम् । वृ० द्वि० २६३ अ ।

दुग्गुत्ति-दुग्गुत्ति-अशिवम् । वृ० द्वि० २६३ अ ।

दुग्गुत्ति-दुग्गुत्ति-अशिवम् । वृ० द्वि० २६३ अ ।

दुग्गुत्ति-दुग्गुत्ति-अशिवम् । वृ० द्वि० २६३ अ ।

२६३ ।

दुर्भिक्ष-दुर्भिक्ष-दुष्काल मिश्रुकाणा मिश्रावर्णाऽग्न-
काल । भग० २०० ।

दुर्भिक्षमन्त-अहविनिगमयाण मुक्खत्ताण अं दुर्भिक्षे
राया देति स । नि० सू० प्र० २७२ अ ।

दुम-असुरकुमारैर्द्वय सप्तम. सै-याधिपति । ठाणा०
४०६ । द्रुम-अनुत्तरोपपातिकदधाना द्वितीयवर्गस्य सप्त-
ममध्ययनम् । अनुत्त० २ । पदात्वनीकाधिपति । ज०
प्र० ४०७ । दोसु माओ दुमो । नि० सू० प्र० १०
आ । आनतकल्पे देवविमानविशेष । सम० ३५ ।

दुमण-दुवनमुपतापनम् । प्रभ० ३८ ।
दुमपत्त्य-द्रुमपत्रक-उत्तराध्ययनेषु दशममध्ययनम् । उत्त०
६, ३३३ । सम० ६४ ।

द्रुमपुष्पिका-द्रुमपुष्पिका-दशवर्कालिके प्रथममध्ययनम् ।
दश० १५ । द्रुमपुष्पिका-धम्मो मंगल । ओष० २०३ ।
वोसु माओ दुमो पुष्प निकसणे दुमस्त पुष्पं द्रुमपुष्प
तेण-द्रुमपुष्पेण जण उवमा कीरइ तमज्जण द्रुमपु-
ष्पिका । नि० सू० प्र० १० आ ।

द्रुमसेणे-नवमवलदेववासुदेवयो पूर्वमथोयधर्माचार्य । सम०
१५३ । द्रुमसेन-अनुत्तरोपपातिकदधाना द्वितीयवर्गस्य
अष्टममध्ययनम् । अनुत्त० २ ।

द्रुमा-भूमोयवगास य वोसु माया । दश० सू० ५ ।
द्रुमण-द्रुमना-दै-यादिमात्रं द्विष्ट इत्यर्थ । ठाणा० १३१ ।
द्रुमनिअ-धीर्नन्य-द्रुमनोभाव । दश० २१४ ।
द्रुमेह-पोमस्तम दि जस्त मयो न ठायति स द्रुमेहो ।
नि० सू० प्र० २६ आ । अन्तर्द्रुमकाणा उत्तरीयवर्गस्य
दशममध्ययनम् । अन्त० ३ । द्रव्यव्युत्सर्गे पाश्चात्तजन-
पदे काम्पी-यमगराधिपति य इन्द्रकेतु दृष्टा सबुद्ध ।
आव० ७१६ । उत्त० २६६, ३०३ । शाता० २१३ ।
प्रभ० ७३ ।

द्रुमेहजडो- । नि० सू० द्वि० ३६ आ ।
द्रुमेहा-द्रुमेष-द्रुवुंदय । उत्त० ५३० ।
द्रुय-द्रुत-यस्वरित गीयते, गीतस्य द्वितीयो दोष । जोवा०
११४ ।

द्रुयओ-द्रिवा-द्रिपरिणामो द्विपदो वा । भग० ३३१ ।

दुयणखर-दास । आव० ६६० ।

दुयमाणि-द्वे । आव० ३५० ।

दुयगावि-(देशोपद) प्रक्रमाच्च द्वावपि दम्पती । उत्त०
३६४ ।

दुयद्वुपोरिसो-द्वयद्वंद्वोरुप-साद्वंद्वोरुपप्रमाणा छाया । सूर्य०
६१ ।

दुयादुय-अतिशयद्रुतम् । त० ।

दुरत-दुरन्त-दुष्टफनम् । प्रभ० ६६ । दु सेनान्त-पर्यन्तो
मस्य तद् दुरन्तम् । उत्त० २९३ । दुरन्तानि-दुष्टावसा-
नानि । भग० १७४ ।

दुरतपतलवखणे-दुरन्तप्रान्तलक्षण-दुरन्तानि-दुष्टावसा-
नानि अत एव प्रान्तानि अमनोमानि लक्षणानि यस्य
स । भग० १७४ । दुरन्तानि-दुष्टपर्यन्तानि प्रान्तानि-
अपसरानि लक्षणानि यस्य स । ज्ञाता० १३६ ।

दुरनुपालओ-दु सेनानुपाल्यत इति दुरनुपाल, स एव
दुरनुपालक । उत्त० ५०२ ।

दुरत्याया-(देशी) बहिरपविभायकम् । दू० द्वि० १७०
अ ।

दुरप्पा-दुरात्मता-दुष्टाचारप्रवृत्तिरूप । उत्त० ४७६ ।
दुरभिगध-मृतकलेवरादिवत् । जोवा० २८२ । दुष्टगन्ध
ज्ञाता० १६१ । तोवतरदुष्टगन्ध । आव० ७७१ । ज्ञाता०
१७७ ।

दुरभिगधनामे-दुरभिगन्ध-यदुदयाद् दुरभिगन्ध गरीरे-
पूज्यामेत यथा समुत्तादिना तद् । प्रज्ञा० ४७३ ।

दुरहिद्विअ-दुरधिद्वि-दुराभयम् । दश० १६२ ।
दुरहिद्विअ-दुरधिद्वि-दुराभयम् । दश० १६२ ।
भग० ४८४ ।

दुरारद्ध-दुरारम्भम् । आव० ६८७ ।
दुरासय-दु सेनासाधतेभिभूयत इति दुरासद दुरभिभव ।
दश० ६५ ।

दुरासया-दु सेनाश्रीयन्ते अभिभवबुद्ध्याऽऽगादन्ते वा जेतु
सम्भावयन्त केनापीति दुराधया दुरासदा वा । उत्त०
३५३ ।

दुरिद्ध-दुरिष्ट दुर्लभं दुर्यजन वा । दश० ६१ ।
दुरुक्क-ईषतिष्ठम् । आषा० ३४८ ।

दुहतर-दुहतरः-अकृशलानुबन्धतोऽप्यन्तदीर्घः । दश० २०६ ।

दुरुविणयि-दुरुपनीतं-दुष्टमुपनीतं निषमितमस्मिन्निति । दश० ५२ ।

दुरुवणीए-दुष्टमुपनीतं-निगमितं-योचितमस्मिन्निति दुरुपनीत परिवाजकवाक्यवत् । ठाणा० २५६ ।

दुरुहइ-आरोहति । राज० ४१ ।

दुरुहिउं-आरोहुम् । आब० २६२ ।

दुरुतगं- । नि० बू० प्र० ३४४ आ ।

दुरुय-दुरुपाणि-विरुपाणि । ज्ञाता० ५१ ।

दुरुवा-दुःस्वभावाः । भग० ३०८ ।

दुरुहिउजा-आरुहेत् । आचा० ३७६ ।

दुरोदरं-द्युतम् । उक्त० ४२६ ।

दुर्गन्धा- । नि० बू० प्र० २४ ।

दुर्धर्तः-दुष्टचिन्ताविषयीकृतः । ज्ञाता० १६२ ।

दुर्भग- । ज० प्र० २०६ ।

दुर्भिक्षं-दुरितविशेषः । भग० ८ ।

दुर्वलिकापुष्पमित्रं-आयंरक्षितप्रभावात् शिष्यः । विशेष० ६२६ । प्रधानशिष्ये प्रथमः । विशेष० १००२ ।

दुर्लभः-दुर्विभावः । विशेष० १७६ ।

दुर्वर्णं- । जीवा० २७६ ।

दुर्विनीतम्- । आब० २६१ ।

दुस्तुहलेमो-भ्राम्यामः । नि० बू० प्र० २६२ आ ।

दुर्लभं-दुर्लभं-अनिवृत्तिकरणम् । भग० २८६ । दुर्लभे दुर्लभे । जीव० १५० ।

दुर्लभदर्वं-सतपागसहस्रपागादि वा त्रिकदुकादि वा । नि० बू० प्र० ६६ आ ।

दुर्लभदवगाढं- । नि० बू० द्वि० २१ आ ।

दुर्लभियगोद्वी-दुर्लभितगोद्वी । आब० ३५३ ।

दुर्लभलभं-दुर्लभलभः । आब० ३४५ ।

दुस्तु लेमि-गवेयमि । नि० बू० प्र० १७७ आ ।

दुवए-कापिल्यपुरे राजा । ज्ञाता० २०७ ।

दुवखरग-दासः । नि० बू० द्वि० ६५ आ ।

दुवखरियाओ-वेसक्रिया । नि० बू० प्र० ११८ आ ।

दुवखरिया-द्वपक्षरिका वेस्या । आब० ४२६ ।

दुवमोवि-(देशीवचनत्वात्) द्वावपि । वृ० प्र० २६० अ ।
दुवामतराए-दुर्वाम्यतरकं-दुस्त्याज्यतरकलङ्कम् । भग० २५१ ।

दुवार-द्वारम् । नि० बू० द्वि० ६५ आ । सीतदुवारिपा । नि० बू० प्र० १६१ अ ।

दुवारपिडो-द्वारपिण्डः-द्वारशाखा । जीवा० २०४ ।

दुवारबाह-द्वारभागः । आचा० ३३८ ।

दुवारवयण-द्वारमेव वदन्-मुखं द्वारवदनम् । भग० ३१३ ।

दुवारा-गोपुच्छिकम् । भग० प्र० १६५ अ ।

दुवालसंगे-द्वादशाङ्गानि-आषोरादीनि यस्मिन्स्तद्वावताङ्गम् । सम० १०७ ।

दुवासपरियाए-द्विवर्षपर्यायः । ज्ञाता० १५५ ।

दुविद्वि-आगमिन्यामुत्सर्पिण्या अष्टमो यासुदेवः । सम० १५४ ।

दुविस्तए-द्रोणं विहर्तुम् । वृ० वृ० १५२ आ ।

दुविहनिपत्तो-भावकत्वप्रवृत्तित्वाभ्यां निवृत्तिरिति । ज्ञाता० ३३० ।

दुववए-दुर्वतः-व्रतवर्जितः । विज्ञा० ३६ । असम्पन्नतो-
ऽपवा दुर्व्ययः आयनिरपेक्षव्ययः कुल्यानव्ययो वा । ठाणा० २४८ ।

दुववण-दुर्वणः-दुष्टस्वरीरञ्जविः । जं० प्र० ११६ ।
एकस्मिन्नपि न पतति इत्यर्थः । नि० बू० प्र० १२५ आ ।

दुववचरितो-विद्या कारणेन मुमुक्षुरगुणपडिसेवण करोति । नि० बू० प्र० १०२ आ ।

दुववलिय- । नि० बू० वृ० ७६ अ ।
दुववा-वीया । नि० बू० प्र० २५५ आ । दुर्व-हरित-
विशेषः । भग० ३०६ ।

दुन्विअट्टा-दुर्विदग्धा-मिष्याऽहङ्कारविदग्धता । नंदो० ६४ ।

दुन्विचित्तो-दुर्विचिन्तितः । आब० ७७८ । दुष्टो
विचिन्तितो दुर्विचिन्तितः चलचित्ततयाशुभ एव । आब० ५७१ ।

दुन्विभाव-दुःखेन विमाण्यते दुर्विभावो-दुर्लभस्तद्भावास्त-
त्वं तेन दुर्विभावः । विशेष० १७६ ।

दुर्विचयडा—दुर्विवृता—परिधानवजिता । वृ० द्वि० २५८
अ । विवृता—अनावृता सा चोत्तरीयापेक्षयाऽपि स्यादतो
दुश्चन्द्रेण विरोध्यते दुष्टदुर्विवृता दुर्विवृता—परिधानवजिता,
विवृतोरुका दुर्विवृता । ठाणा० ३१३ ।

दुर्विवद्विद्या—दुर्विदग्धा । वृ० प्र० ५८ अ ।
दुर्विवसुजम्भो—दुश्चेन विशोध्यो—विशोधयितु निर्मलता नेतु
शक्यो दुर्विशोध्य । सप्त० ५०२ ।

दुर्व्युद्धो—दुर्वृष्टि—घा-याघनिष्पत्तिहेतु । भग० १६६ ।
दुष्टप्रणिहितकायिको—प्रमत्तसप्ततस्य क्रिया । कायिको-
क्रियाया द्वितोमो भेद । आच० ६११ ।

दुष्टप्रत्युपेक्षण—दुष्ट—उद्भा-तचेतसा प्रत्युपेक्षणम् । आच०
८३६ ।

दुष्टप्रभ—कार्पटिक । पिण्ड० ७१ ।
दुष्टप्रमाजितचारित्व—वृत्तौयमसमाधित्थानम् । प्रभ०
१४४ ।

दुष्टप्रणादि—नेत्रप्रक्षयोपो—दुष्टप्रणादि । आच० ३८६ ।
दुस्तप्तपाणि—दुस्तप्तपायानि—दुश्चेनायस्तप्ता ज्ञायते ।
आच० ३७७ ।

दुस्तमयद्विर्द्वय—द्वौ समयो यस्या सा द्विसमया तयाविधा
स्थितिरभ्येति द्विसमयस्थितिकम् । उक्त० ५६५ ।
दुस्तालय—द्विगालक—दुर्मग्नविशेष । जीवा० २६६ ।
दुस्तस्रोध—दुश्चेन सम्बोध्यते—धमचरणप्रतिपत्ति नायत इति
दुस्तस्रोध । आच० ३५ ।

दुस्तस्रणपा—जदा सहा तदा दुस्त स्रणविजयति दुस्त-
स्रणपा । नि० पू० वृ० ४३ आ ।
दुस्तसमसुप्तम्—दुष्टमसुप्तम्—दुष्टमागुभावबहुलाऽप्यसुप्तमा-
नुभावेति । ज० प्र० ८६ ।

दुस्तसमा—दुष्टमा क्षयमकाल । दृ० २७२ ।
दुस्ताहृद—दुश्चेनात्मन परेषा च दुःखकरणेन मुक्तु आद-
रातिशयेनाहृत उपार्जित दुःखाहृतम् । उक्त० २७५ ।
दुस्तशील—दुशील—पुनस्त्वभावहीन । विपा० ३६ । दुष्ट-
मिति रागद्वेषादिदोषविवृत शील स्वभाव सभाषितचारा
या यस्या सो दुशील । उक्त० ४५ ।

दुस्तशीलपरिग्राह्य—दुशीलमेव दुष्टशीलानामक पर्यायस्त
मागत दुशीलपर्यायागतम् । उक्त० २५० ।

दुस्तशीला—दुशीला—पाददारिका । वृ० प्र० ३११ अ ।
दुह—दुश्च—तापागुभवस्वरूप दुःखम् । दश० ३६ । गेह ।
वृ० द्वि० ६२ आ । दुश्च—प्रकृत्यंवासुन्दरा दुश्चननो ।
दश० २७७ ।

दुहओ—द्वौ । ठाणा० ५२२ । उभयत । ज्ञाता० १६२ ।
रागद्वेषाभ्या हत—द्विस्त । आच० १६६ । दुष्ट हतो
दुहृत । आच० १६६ ।

दुहओखहा—नाभ्या वामपार्श्वदिग्दर्शं प्रविश्य तदेव गत्वा
ज्या एव दक्षिणपार्श्वार्धो ययोपपद्यते सा द्विधाबा ।
भग० ८६६ । उभयतोऽङ्कुलाकारा । ठाणा० ४०७ ।

दुहओजणोवद्वय— । भग० १६० ।
दुहओवका—यस्या वारद्वय कुर्वन्ति सा द्विधावका ।
भग० ८६६ । उभयतो वक्त्रा । ठाणा० ४०७ ।

दुहओवत्ता—द्वौन्द्रियविशेष । प्रज्ञा० ४१ ।

दुहओवि—द्वौभ्या प्रकाराभ्या द्विधा, न शुद्धतादिना स्वसम्ब-
न्धिगुणलक्षणैर्नैकैर्न प्रकारेण, किन्तु स्वसम्बन्धयाभ्य-
सम्बन्धिगुणद्वयलक्षणन । प्रकाशद्वेयोपापौत्यपिशा-दाय ।
उक्त० ३४८ ।

दुहओवेदयत्—यत्र बाह्योत्तरा द्वे जगन्मुनि कृत्वा प्रतिलिख्यते
सा द्विपातो वेदिका । ओध० ११० ।

दुहद्व—द्विधौ दुःखयो दुर्निरोध । उपा० २३ । ज्ञाता०
१३६ । कुरित दुःखार्तो देहेन । विपा० ४१ । दुःखार्तो
देहेन दुःखित । विपा० ४१ ।

दुहण—द्वयणम् । अनु० १७७ । द्वयणो—मुखर । प्रभ० २१ ।
उपा० ४७ । दुहण—टवकर । प्रभ ४८ ।

दुहत्ता—दुःखिता—दुःखितस्व दुःखकारिश्च भा द्वौहकस्व वा ।
ठाणा० ३६६ ।

दुहृतोणतए—द्विधा—आशामविस्ताराभ्यामन-तक । द्विधा
न तक प्रतरोक्षेत्रम् । ठाणा० ३४७ ।

दुहृतोनिहस्रठिया—उभयतो । निपद्यतस्थिता । उभयतो-
र्यस्योपयो पास्यवर्षो निपद्यो । बलीवर्हो तयोर्वि-
सरिष्यत सत्स्थान यस्या सा । मू० ७१ ।

दुहृतोवत्तो—द्वौ द्वयज्जन्तुविशेष । जीवा० ३१ ।

दुहृतोऽवि—द्वौवि । उक्त० ५१० ।

दुहृतोवेतिता— । नि० पू० प्र० १८२ अ ।

दुहसिज्ज-दुःखशय्यात-नरकादिशवात् । आचा० ४३१ ।
दुहसेज्जा-दुःखदा शय्या दुःखशय्या तांश्च द्व्यतोऽन्या
विषयदादिरूपा भावतस्तु दुःखचित्ततया दुःखमणता
स्वभावा-प्रवचनाश्रदान १ परत्वाप्रार्थनरकमाशसन ३
स्नानादिप्रार्थन ४ विशेषता । ठाणा० २४७ ।

दुहिल-द्रोहस्वभाव द्रुहिलम् । विशेष० ४६४ । द्रुहिल-
द्रोहस्वभावम् । सूत्रदोष विशेष । कलुष वा येन दुःख
पापयो समताऽऽपाद्यते । आच० ३७५ । द्रोहवत् । प्रश्न०
११७ । द्रोहणशीलो-द्रोघा । उत्त० ३४६ ।

दुआ-दूता-अग्येषा राज्य गत्वा राजादेशनिवेदका । ज०
प्र० १२० ।

दुइ-दूती-परसन्दिष्टार्थकयिका उद्पादनादोष द्वितीय ।
पिण्ड० १२१ ।

दुइजिप्तए-द्रोह विहर्तुमिच्छन् । ठाणा० ३१० ।

दुइजिता-विहृत्य । सूत्र० ४१८ ।

दुइज्जत-परिभ्रमन् । उत्त० ५३१ । प्रवन् वसन् । वीष०
४८ ।

दुइज्जतयगाम-द्वितीयगन्तव्यगाम-पालण्डिबुद्धस्वप्न । मय् ।
आच० १८६ ।

दुइज्जइ-विहरति । ओष० ६० ।

दुइज्जति-तीव्रजति । नि० पू० प्र० १४६ अ ।

दुइज्जमाण-प्रवन्-गच्छन् । भग० १० । आचा० ३२४,
३२६ । विहरन् । सूत्र० ८७ । गच्छन् । ज्ञाता० ८ ।

दुयमान-अनेकार्थत्वाद्वातूना विहरन् एकाकीन साधु ।
। आचा० २१४ । गच्छन् । व्य० द्वि० २२ अ ।

दुइपलासए-वाणिग्रामे चैत्यविशेष । उपा० १ ।

दुइपलासे-वाणिग्रामे उद्यानविशेष । विपा० ४५ ।

दुएक्कए-दूतकार्यम् । आच० २१४ ।

दुओ-दूत । उत्त० ३०२ ।

दुढा-दुषा । व्य० द्वि० ३४५ अ ।

दुता-दूत-ग्रामानुग्राम गच्छन्त । नृ० तृ० १८४ अ ।

दूतिज्जता- । नि० पू० प्र० ३१४ अ ।

दूतिपलासए-वाणिग्रामे चैत्यविशेष । भग० ५०१, ७१८ ।

दूतिपलासते-वाणिग्रामे चैत्यविशेष । अन्त० २३ ।

दूतिपलासे-वाणिग्रामे चैत्यविशेष । भग० ४३६, ५३२ ।

दूतिपिण्डो-गृहसिद्धेऽस्य णेति आशेति वा ज त णिमिद्धं
पिण्ड लगति सो दूतिपिण्डो । नि० पू० द्वि० ६६ अ ।

दूबलियापूसमित्तो-दुर्बलिकापुष्पमित्र । आच० ३०७ ।

दूभग-अश्वकारो वि दूभगनामकम्भोदयातो परस्म अरु-
इकरो दूभगो । नि० पू० द्वि० ११७ अ ।

दूभगसत्ताए-दुर्भग सत्त्व-प्राणी यस्या सा । ज्ञाता० १६६ ।

दूभगनिबोलियाए-निम्बगुलिकेव निम्बफलमिव अत्यन्तादे-
यत्सवाधम्यात् दुर्भगाणा मध्ये निम्बगुलिका दुर्भगनिम्ब-
गुलिमा । दुर्भगाना मध्ये निर्बोलिता निमज्जिता दुर्भग-
निर्बोलिता । ज्ञाता० १६६ ।

दूभग-दावक-उपतापकम् । प्रश्न० ४१ ।

दूभण-द्वन-उपताप । प्रश्न० २२ । दुर्भनस-दुष्टमन-
कारिण उपतापकारिणो वा शब्दादयो विपया । सूत्र ६८ ।
धवलनम् । व्य० द्वि० ७ अ ।

दूमिय-दूमित-धवलितम् । भग० ५४० । सुधापक्कधमलि-
तम् । मूर्ध० २८३ ।

दूमिया-मुकुमारालेपेन मुकुमारीकृतकुडया सेटिकया धवलो-
कृतकुड्या च । नृ० प्र० ६२ अ ।

दूय-दूत-अग्येषा राजादेशनिवेदक । भग० ११६ ।

दूयत्ता-दूतता । उत्त० ११५ ।

दूयमान- । ठाणा० ५०१ ।

दूयेत्-गच्छेत् । आचा० ३८२ ।

दूर-अत्यर्थम् । प्रश्न० ६३ । दूर-विप्रकृष्टम् । भग० १३ ।
विप्रकय । ज्ञाता० ६ ।

दूरगती-दूरगति । भग० १३२ ।

दूरमूल-जनादिकम् । भग० २१७ ।

दूरमोगाटे-दूरमण्डोदगाह । ओष० १२३ ।

दूरल्लूकूविए-दूरीयवृषिका-भृगुकच्छहरण्या ग्रामविशेष ।
आच० ६६४ ।

दूरालय-दूरे-सर्वहेयधर्म्मस्य इत्यालयो दूरालय मोक्ष ।
आचा० १६६ ।

दूरल्लूकूविया-दूरीयवृषिका-भृगुकच्छहरण्या ग्रामविशेष ।
आच० ६६५ ।

दूरूप-दूरूप-विरूपम् । भग० ४७० ।

दूर्वा-हरितविशेष । आचा० २८५ ।

दूषण- । वृ० प्र० १३६ अ ।
 दूष-वस्त्रम् । आचा० ३४७ । अग० ७६ । दूष्य वस्त्रजाति ।
 जीवा० २८० । वत्य । नि० चू० प्र० ११८ आ ।
 दूषणा-दूषणा-आम्लरसता । वृ० वृ० १६४ आ ।
 दूषणय-दूष्यपञ्चकम् । आव० ६५२ ।
 दूषमदूषमा-दुष्पमदुष्पम-एकविंशतिवपसहस्रप्रमाण
 काल । भग० २७६ ।
 दूषमसूषम-दुष्पमसुष्पमा-चतुर्वारकप्रतिभाग । ठाणा० ७७ ।
 दूषमसूषमा-दुष्पमसुष्पम । भग० २७५ ।
 दूषमा-दुष्पमा-दुष्पमा-दुष्पमा । ठाणा० २७ ।
 दुष्पम एकविंशतिवपसहस्रप्रमाण काल । भग० २७६ ।
 दूषरनाम-दुष्वरनाम यद्वयवशात् स्वर ओतुणामप्रोक्तये
 तत् । प्रज्ञा० ४७४ ।
 दूषरयण-दूषरयण-प्रधानवस्त्रम् । ज० प्र० १८६ ।
 दूषहन्तिष्ठ-दूषहन्तिष्ठ । मर० ।
 दूषित-देगी० दूष्य-मयित तन्त्रम् । प्रज्ञा० ३५६ ।
 दूषिकादि-अच्छिमलो । नि० चू० प्र० १६० आ ।
 दूषित-दूषित-कलुषितम् । आव० ८४८ ।
 दूषी-दूषित-नपुंसकपुरुषयो नपुंसकस्त्रीवेदयोनिदक ।
 वृ० वृ० ७ आ । दूषितो वेदो जस्य स दूषी भणति,
 वामु वा वीपुरिसवेदेषु रजति जो सो वा दूषी, वो वा
 वीपुरिसवेदे सैवति जो सो दूषी जो वीपुरिसवेदो दूषति
 सो वा दूषी । नि० चू० द्वि० ३१ अ ।
 दूषेष्ट-दूष्य-वस्त्रजाति । ज० प्र० १२२ ।
 दूषि-वस्ति । भग० ८२ ।
 दूषिकार-देषडा । प्रज्ञा० ५८ ।
 दूष-मत्त । उत्त० २४६ ।
 दूषप्रहारि-कमवशकारके दृष्टात् । वृ० द्वि० ७० अ ।
 दूषमित्र-यनमित्रसापवाहस्य मित्रम् । वृ० प्र० ३०८ आ ।
 दूषत-शिला । उत्त० ६८६ ।
 दूषरमार्यसार-दृष्ट-उपसंख्य परमार्थम्य मोक्षाय सार
 प्रस्ताभासात्त्यादिष्व प्रयानोपाय परमार्थानां वा ज्ञाना-
 दीनां सार-प्रधान येनासौ दृष्टपरमायसार । उत्त० १३२ ।
 दूषपाठी-दृष्ट उपलब्धप्रकरमुपपादित्येन स । ओष० ४२,
 ७४ ।

दृष्टसाधर्म्यवत्-त्रिविधानुमाने तृतीयमनुमानम् । भग०
 २२२ ।
 दृष्टिपथप्राप्तता-चक्षुर्विषय, चक्षुस्त्वस्य पुरुष-ज्ञाया
 इत्येकार्था । ज० प्र० ४४२ ।
 दृष्टिपात-नानाविद्यास्थान शास्त्रम् । आव० ४१६ ।
 दृष्टिराम-अप्रसस्तपरिणामविशेष, प्रादादुकशतानामा
 त्पीया-सोयवक्षनानुरागो दृष्टिराम । आव० ३८७ ।
 दृष्टिवाद-सञ्ज्ञाया द्वितीयो भेद । सम० १८ ।
 दृष्टिषवर्षासिका-दृष्टे-बुद्धविषयमिका दृष्टिषवर्षासिका
 मतिभ्रम इत्यर्थः । सम० २५ ।
 दृष्टिषवर्षासिता-दृष्टे-बुद्धविषयमिता दृष्टिषवर्षासिता
 मतिभ्रम इत्यर्थः । सम० २५ ।
 दृष्टिषवर्षासितावण्ड-मिनादेरभिप्रायबुद्ध्या विनाशनम्
 । प्रम० १४३ ।
 देउल-देवकुलम् । व्य० प्र० २०५ अ ।
 देउलदरिसण-देवकुलवशन युद्धप्रवेष्टे चामुण्डाप्रतिमा
 प्रणयनम् । पिण्ड० १२६ ।
 देउलसिअ-देवकुलपरिपालिका देवमात्रधारिण । ओष० ४५ ।
 देउलिया-देवकुलिका-यस्यासीनामायतन तत् पार्वर्वात्तनो
 वा मठा । वृ० प्र० २५५ आ । देवकुलिका । आव०
 ३५४ ।
 देउज-देव-अनाभवद्रातव्यम् । विपा० ३६ ।
 देउजा-दद्यात्-तदप्रतो वीचयेत् । उत्त० २७२ ।
 देमो-दद्यान्वदभिमतेभ्यः । भव० ४७६ ।
 देयडा-देयडा-हृतिकार । प्रज्ञा० ५६ ।
 देयघकार-तमस्कायस्य सप्तम नाम । देवानामपि तत्रोद्योता
 भावेना घकारात्मकत्वाद् देवायकारम् । भव० २७० ।
 देयघगार-देवानामप्ययकारोऽसौ तच्छरीरप्रमाया अपि
 तत्राप्रभवतादिति देवायकार । ठाणा० २१७ ।
 देय-मगवत्या त्रयोदशयते देवप्ररूपणार्थो द्वितीय
 उद्देशक । भग० ५६६ । दोष्यन्ति-स्वेच्छया क्रीडन्तीति
 देवा । प्रज्ञा० ४३ । देवा वैमानिका । भग० १३२ ।
 देव-वैमानिक ज्योतिष्य । दश० २४६ । असयत
 भाषायां दृष्टात् । आधा० ३८६ । ऐवशब्देन देवा देव्यश्च
 गृहीता । सम० ६ । भयवत्या ह्यादगच्छते देवभेदविषयो

नवम उद्दशक । अयं ५२२ । वैमानिको ज्योतिष्को वा ।
 नृ० द्वि० २६४ अ । सामान्य । अनु० २५ । राजा । नदी०
 १५१ । देवो गच्छित्विजये वक्षस्कार । ज० प्र० ३५७ ।
 देव अकम्पितपिता । आव० २५१ ।
 देवई-देवकी कृष्णवामुदेवमाता । सम० १५२ । आव०
 १६२ । देवकी वामुदेवमाता । आव० २७२ । आगामिन्या
 मुत्सर्पिण्या एकादशस्य तोषकरस्य पूषभवनम् । सप०
 १५४ । देवकी-यमुदेवस्य द्वितीया रात्री । उत्त० ४८६ ।
 देवउर-जम्बूद्वीपद्वीपे ऐरावते आगामिन्यामुत्सर्पिण्या
 तीरद्वार । सम० १५४ ।
 देवउल-देवकुलम् । आव० १६० । देवकुल-देवस्थानम् ।
 भग० २३७ ।
 देवकम्म-देवकम्-पूषसाङ्गतिकदेवप्रयुक्त । क्रिया । जीवा०
 १३० ।
 देवकम्मणा-देवकम्मणा-देवक्रियया देवतानुभावेन धारयु-
 १३ पथात् स्यादिति दोष देवश्च कामं च तथाविधद्रव्यसंयोगो
 देवकाममम् । ठाणा० ३६४ ।
 देवकम्मविहि-देवकर्मविधि-देवकृत्यप्रकार कथितशब्द-
 कायकरणकम् । ज० प्र० २१० ।
 देवकहकह-प्रभूतानां देवानां प्रभोदधरवसत स्वेच्छाव-
 चर्चोत्स-कोलाहलो देवकहकह । जीवा० २४८ ।
 देवकहकहते-देवप्रभोदकलकल । ठाणा० २४५ ।
 देवकामा-काम्यगते लभितव्यम् इति कामा देवानां कामा
 देवकामा-विद्याङ्गनाङ्गस्पर्शद्वय । उत्त० १८७ ।
 देवकिंविषय-देवानां मध्ये किलिषा-पाषा अत एवाप्तु
 स्याच्छालप्रायस्तेषामिषयैर्द्वैकित्विणी । नृ० प्र० २१२
 अ । देवकिंविषयभावनाजनितो देवकिंविषय । ठाणा० २७४
 देवकी-यमुदेवपत्नी । सूत्र० ३०८ । कृष्णमाता । प्रभ०
 ७३ । परशमन्त्रोत्पत्तिविवरण चनदत्तदुहिता । पिण्ड०
 १२७ ।
 देवकुडि-देवकुलिका । आव० ४३२ ।
 देवकुरा-दक्षिणेन देवकुरव । ठाणा० ६६ । देवकुरवो
 नाम कुरव । ज० प्र० ३५४ । उत्तरपूर्वैरतिक्रम्यतस्योत्त-
 रस्यामीशानदेवेद्रव्यं रागरक्षिताया अग्रमहिष्या राज-
 धानी । जीवा० ३६५ । ठाणा० २३१ । मेरोजम्बूद्वीप

गत दक्षिणत देवकुलानामा विदेह । ज० प्र० ३१० ।
 देवकुर-वागीनाम । ज० प्र० ३७० । देवकुर-देवकुरम् ।
 ज० प्र० ३०८ । देवकुर द्रवनाम । ज० प्र० ३५५ ।
 देवकुरकूट सीमनस्रक्षस्कारपवते चतुर्थं कूटनाम । ज०
 प्र० ३५३ । देवकुर विद्युत्प्रभवक्षस्कारपवते तृतीयं कूट ।
 ज० प्र० ३५५ । देवकुर द्रवनाम । ज० प्र० ३०८ ।
 नमिजिनस्य दीक्षाशिविका । सम० १५१ । देवकुर-
 अकमभूमिविशेष । प्रज्ञा० ५० ।
 देवकुरकुडे-देवकुलान्मा कूट विद्युत्प्रभवक्षस्कारपवते
 तृतीयं कूटनाम । ज० प्र० ३५५ ।
 देवकुरदहे-देवकुरो द्वितीयो महद्दह । ठाणा० ३२६ ।
 देवकुरोत्तरा- । नि० सू० द्वि० २८ अ ।
 देवकुल-देवकुल-देवालय । आव० १८१ । देवकुल-वन-
 गह्वारम् । ओष० ५३ । देवकुल-सशिवरदेवप्रासाद ।
 प्रभ० ८ । प्रज्ञा० २७ ।
 देवकुलानि- । आचा० ३६६ ।
 देवकुलिक- । ओष० १६ ।
 देवकुलिया-देवानां वातस्वेवोरक्षिका देवोक्षिका ।
 जीवा० २४८ ।
 देवकूप-अवरकूपसहस्रमतीवीर कूपम् । अय० प्र० २२४ अ ।
 देवगुप्ते-देवगुप्त-परिक्षाजकविशेष । औष० ६१ ।
 देवच्छदण-देवच्छ दको देवोपवेशस्थानम् । ज० प्र० ७६ ।
 देवच्छदक । जीवा० २३४ ।
 देवज्जणगो-देवज । आव० ६७५ ।
 देवजस्ते-जन्तुकृद्देवानां तृतीयवर्गस्य पञ्चममध्ययनम् ।
 अ त ३ ।
 देवजाणरहो-देवयानरथ । आव० ७४० ।
 देवजुतो-देवाना-सुराणां युति-दीप्ति शरीरावरणादि
 सम्भवा । युतिर्वि-युक्तिरिष्टपरिवारादिसंयोगजनना ।
 ठाणा० १४२ ।
 देवज्जगो-देवायक । आव० २०० ।
 देवज्जग-देवाय । आव० १६१ ।
 देवड-जुगुप्सवीय । अय० द्वि० ४१६ अ । देवडिङ्गर ।
 अय० द्वि० २३४ अ ।
 देवतमसेति- । ठाणा० २१७ ।

देवतमिस्ते-देवतमिश्र-अन्धकारम् तमस्कायस्याष्टम
नाम । अग० २७० ।

देवताट्टाण- । नि० चू० प्र० ४७ अ ।

देवतो-देवकी-वसुदेवराज्ञी । अन्त० ५ ।

देवदत्त-पाया-परावतितद्वादे निलयधृतिपुत्र । पिण्ड०
१०० । अपस्यानाचरिते भावकोदाहरणम् । आव० ८३० ।

देवदत्ता-रोहितकनगरे दत्तसायवाहस्य दुहिता । ठाणा०

५०८ । रोहितकनगरे दत्तसायपतिमुता । विपा० ८२ ।

चम्पानगरी गणिका । ज्ञाता० ६२ । गृहपतिमुता, अन्त

कृद्वाप्तु दु लविपाकाना नवममध्ययनम् । विपा० ३५ ।

उदायनदेवीप्रभावतीसत्का दासी सुवर्णगुलिकाऽपरनामा ।

प्रश्न० ८६ । उज्जयि या गणिका । उत्त० २१८ ।

वीतभये प्रभावत्या दासी । उत्त० ६६ । देववत्ता-पुरुष-

द्विणी गणिकाविशेष । दत्त० १०८ । देवदत्ता-रूपादि

गुणवती देव्या । विशेषे ४३७ ।

देवद्वारे-सिद्धायतनस्य प्रथम द्वारनाम । ठाणा० २३० ।

देवदालि-फलविशेष । अग० ८०३ ।

देवदाली-वल्लीविशेष । प्रश्न० ३९ । वृक्षविशेष ।

प्रश्न० ३२ । रोहिणी । प्रश्न० ३६४ ।

देवदालीपुष्प-देवदालीपुष्प-रोहिणीपुष्पम् । प्रश्न० ३६४ ।

देवद्विप्त-धनसामंदाहपुत्र । ज्ञाता० ८३ ।

देवद्विप्ता-देवेन वत्ता-मुलसापुत्रा-देवदत्ता । आव० ६७६ ।

देवदीधी-देवद्वीप-द्वीपविशेष । जीवा० ३२१ ।

देवदुदुहितगाहि-देवदुदुमितनाय-दिव्य स्रग्द्विनेय ।

आव० ४८८ ।

देवदुदुहक-देवानुकरणवचनम् । जीवा० २४८ ।

देवदुसजुपल-देवदुसजुगुल-देवदुसजुगुलम् । जीवा० २५३ ।

ज० प्र० ४२० ।

देवदेय-देवदेव । आव० २२१ । शक्रादि । आव०

७६०, २२१ ।

देवद्वीणी- । नि० चू० वृ० ६ अ ।

देवपडिषलोमे-देवप्रतिशोम, पडिषोमेहेतुत्वात् तमुकायस्य

द्रादनाम नाम । अग० २७१ ।

देवपडिषलोमेति-कृष्णराजेरष्टम नाम । ठाणा० ४३२ ।

देवपडिहे-कृष्णराजे सप्तम नाम । ठाणा० ४३२ ।

देवपडिहे-चतुर्थो वक्षस्कारपर्वत । ठाणा० ३२६ ।

देवपडिवा-पर्वतविशेष । ठाणा० ८० ।

देवफलहे-देवपरिधे देवाना भयोत्पादकत्वात् तमुकायस्य

एकदशम नाम । अग० २७१ ।

देवमहो-देवमद्र-देवे द्वीपे पूर्वाद्धाधिपतिदेव । जीवा०

३७० ।

देवमूय-मरणम् । ठाणा० ५२३ ।

देवमणि-देवमणिनामा ह्याना महालक्षणतया प्रसिद्ध ।

ज० प्र० २३७ ।

देवमल्ले-देवाना सम्बन्धि मास्य देशमालय बल्यादि ।

आव० २० ।

देवमहामहो-देवमहामद्र देवे द्वीपेऽपराद्धाधिपतिदेव ।

जीवा० ३७० ।

देवमहावरो-देवमहावर देवे समुद्रऽपराद्धाधिपतिदेव ।

जीवा० ३७० ।

देवय-देवभावो देवता संव दैवतम् । उत्त० २८२ ।

दैवत-परमदेवता । सूर्य० २६७ ।

देवयपूजा-देवतापूजा यथाभक्तिवत्पूजाद्युपकाररूपा । दत्त०

२४० ।

देवयामिओगो-देवतामियोग । आव० ८११ ।

देवर-देवा । आव० ३५४ । देवा-पतिलपुत्रात् ।

आव० ८२४ ।

देवरई-साकेतपुरेण नदीक्षित । भक्त० ।

देवरश्रेति-देवानामरण्यमिव वल्लभदूषेन नाशनस्थानत्वाद्

य स देवारण्यमिति । ठाणा० २१७ ।

देवरमण-माहजनीनगर्यामुद्यानम् । विपा० ६५ ।

सुधोधननगरे उद्यानम् । विपा० ६५ ।

देवराज-आध्याया प्रामिर्यद्वारविवरण कोशलाविषये

कुटुम्बो, सम्मतसामुखनम् । पिण्ड ६८ ।

देवराय-देवराज-इन्द्र । आव० ५६६ ।

देवद्वि-देवानामिव ऋद्धिदेवस्य वा राम ऋद्धि देवद्वि

। ज० प्र० २४६ ।

देवतामुओ-देवतामुत-सवकामविरक्तताविषये उज्जयि-

नीपति । आव० ७१४ ।

देवलोए-देवलोव-मननपत्याचाययस्य । ज० प्र० ११७ ।

देवलोग-देवलोका-देवाथय । भग० ३७ ।

देवलोगपरिग्रहिय-देवलोक-मवनपत्याद्याभयरूपस्तथा-
क्षेत्रस्वाभा-यतस्तद्याग्यायुव घनेन परिग्रहोतो येन स
देवलोकपरिग्रहित । जीवा० २८४ ।

देववरो-देववर-देवसमुद्र पूर्वांदाधिपतिदेव । जीवा०
३७० ।

देवव्यूह-देवाना व्यूह माधरादिसाडग्रामिक-व्यूह इव यो
दुरधिगम्यत्वाद् स देवव्यूह । ठाणा० २१७ ।

देवव्यूहे-देवाना कुम्भदेवाद् व्यूह इव चक्रादिभ्यूह इव देव
व्यूह । भग० २७० ।

देवशर्मा-द्रव्यप्रतिनिष्कपरो समिल्लपुरे यदापूजक । पिण्ड०
८३ । योगद्वारविवरण कुलपति । पिण्ड० १४४ ।

द्वयशर्मा-आध्याया-अभ्याहृतविवरण शास्त्रिणामे मङ्ग ।
पिण्ड० ९७ ।

देवसन्निधाय-देवाना सन्निपात-समागमो रमणीयत्वाद्
यत्र स तथा त देवसन्निपात-देवसमागम । भग० १२७ ।

देवसन्तो-देवशर्मा ब्राह्मणविशेष । भाव० ४२८ ।

देवसन्नतो-देवसन्नते-देवप्रतिबोक्ताया सा । ठाणा० ४७४ ।

देवसन्निपाते-देवसन्निपातो-देवसमागम । ठाणा० २४५ ।

देवसमुद्रो-देवसमुद्र । जीवा० ३२१ ।

देवसम्म-जवृद्धीपे ऐरवतक्षेत्र अस्यामवसपिण्या द्वादश
तीयङ्कर । सम० १५३ ।

देवसिओ-देवसिक । भाव० ७७८ ।

देवसिणाए-देवस्नातक देवघोष्टो बहूनामुपजीव्य । सूत्र०
३२६ ।

देवसेण-नृपतिविशेष । भग० ६८८ । ठाणा० ४५६ ।

देवस्सुए-जम्बूद्वीपे भरतक्षेत्र आगामि यामुत्तपिण्या पक्ष
तीयङ्कर । सम० १५३ ।

देवा-दिव-आगास तमि जे वसति ते । दण० पू० ८ ।
वैमानिकज्योतिष्कलक्षणा । ठाणा० ४६५ । ज्योतिष्क
वैमानिका । उत्त० ४३० । शीघ्रन्ति इति देवा
वैमानिकज्योतिष्का । ठाणा० २२१४२ । शीघ्रन्ति
क्षोड तोति देवा भवनपत्यादय । यदि वा शीघ्रते स्तूयते
जगत्त्रयेणापीति अह ॥ । उत्त० ६१६ । शीघ्रन्ति क्षोडा
कुम्भन्ति शीघ्रन्ते वा स्तूयन्त वाऽऽराध्यन्तेति देवा ।

देवा-दिव-आगास तमि जे वसति ते । दण० पू० ८ ।
वैमानिकज्योतिष्कलक्षणा । ठाणा० ४६५ । ज्योतिष्क
वैमानिका । उत्त० ४३० । शीघ्रन्ति इति देवा
वैमानिकज्योतिष्का । ठाणा० २२१४२ । शीघ्रन्ति
क्षोड तोति देवा भवनपत्यादय । यदि वा शीघ्रते स्तूयते
जगत्त्रयेणापीति अह ॥ । उत्त० ६१६ । शीघ्रन्ति क्षोडा
कुम्भन्ति शीघ्रन्ते वा स्तूयन्त वाऽऽराध्यन्तेति देवा ।

देवा-दिव-आगास तमि जे वसति ते । दण० पू० ८ ।
वैमानिकज्योतिष्कलक्षणा । ठाणा० ४६५ । ज्योतिष्क
वैमानिका । उत्त० ४३० । शीघ्रन्ति इति देवा
वैमानिकज्योतिष्का । ठाणा० २२१४२ । शीघ्रन्ति
क्षोड तोति देवा भवनपत्यादय । यदि वा शीघ्रते स्तूयते
जगत्त्रयेणापीति अह ॥ । उत्त० ६१६ । शीघ्रन्ति क्षोडा
कुम्भन्ति शीघ्रन्ते वा स्तूयन्त वाऽऽराध्यन्तेति देवा ।

देवा-दिव-आगास तमि जे वसति ते । दण० पू० ८ ।
वैमानिकज्योतिष्कलक्षणा । ठाणा० ४६५ । ज्योतिष्क
वैमानिका । उत्त० ४३० । शीघ्रन्ति इति देवा
वैमानिकज्योतिष्का । ठाणा० २२१४२ । शीघ्रन्ति
क्षोड तोति देवा भवनपत्यादय । यदि वा शीघ्रते स्तूयते
जगत्त्रयेणापीति अह ॥ । उत्त० ६१६ । शीघ्रन्ति क्षोडा
कुम्भन्ति शीघ्रन्ते वा स्तूयन्त वाऽऽराध्यन्तेति देवा ।

देवा-दिव-आगास तमि जे वसति ते । दण० पू० ८ ।
वैमानिकज्योतिष्कलक्षणा । ठाणा० ४६५ । ज्योतिष्क
वैमानिका । उत्त० ४३० । शीघ्रन्ति इति देवा
वैमानिकज्योतिष्का । ठाणा० २२१४२ । शीघ्रन्ति
क्षोड तोति देवा भवनपत्यादय । यदि वा शीघ्रते स्तूयते
जगत्त्रयेणापीति अह ॥ । उत्त० ६१६ । शीघ्रन्ति क्षोडा
कुम्भन्ति शीघ्रन्ते वा स्तूयन्त वाऽऽराध्यन्तेति देवा ।

भग० ५८५ । वैमानिका ज्योतिष्कवैमानिका वा ।
ठाणा० १०४ । देवा-देवापुरा । दश० २२२ । आराध्या-
क्षोडाकान्त्यादियुक्ता वा । भग० ५८५ ।

देवाइदेवा-देवान् शेषानतिक्रान्ता पारमायिकदेवत्वयोगा-
ह्वा देवातिदेवा । भग० ५८५ ।

देवाणदे-जम्बूद्वीपे ऐरवतक्षेत्र आगामि यामुत्तपिण्या
चतुर्विंश तोयंकर । सम० १५४ ।

देवाणद्वा-देवान् श्रीमहावीर-प्रथममाता । अन्त ६ ।
भग० २१८ ५५७ । चतुर्दशरात्रीनाम् । ज० प्र० ४६१ ।

देवानन्दा पञ्चवत्सो रात्रिनाम । सूय० १४७ । निरय० ३५ ।

देवानुप्पिआ-देवानुप्रिया ऋजुस्वभावा । ज० प्र० २३२ ।
देवान् स्वामिनोऽनुकूलाचरणन अनुप्रीणन्ति इति देवानु-
प्रिया । ज० प्र० १६१ ।

देवानुप्पिए-देवानुप्रिया वरक्षपादा । ज० प्र० २०३ ।
देवानुप्पिया-प्रियामन्त्रणम् । भग० १०१ । देवानुप्रिय
सरस्वस्वभाव । औप० २४ ।

देवातिदेवा-देवाना मध्ये अतिशयवन्तो देवा देवाधिदेवा-
अहम्ता । ठाणा० ३०३ ।

देवानदा-ऋषभदत्तब्राह्मणस्य भार्या । आषा० ४२१ ।
निरत्यपननाम पञ्चदशी रात्रिनाम । ज० प्र० ४६२ ।

ऋषभदत्तब्राह्मणपत्नी । सम० ८६ । भाव० १७७ ।

देवानुपूर्वा-आनुपूर्वीविशेष । प्रज्ञा० ४७३ ।

देवानुभाव-उत्तमवर्धकियकरणादिप्रभावम् । सम० १८ ।

देवामेव-देवानेव भवनवास्थादीनेव । ठाणा० ३८४ ।

देवायणो- । नि० पू० प्र० १२८ अ ।

देवारम्भे-देवारण्य अन्धकारम् । सम कायस्य नवम नाम ।
भग० ७७० ।

देवावासतरा-देवावासविशेष । भग० ४६६ ।

देवाहिदेवा-देवाना इन्द्रादीनामधिका देवा पूज्यत्वाद्वा
धिदेवा । सम० ४३ । देवानामधिका पारमायिकदेवत्व-
योगाद् देवा देवाधिदेवा । भग० ५८३ ।

देवाहिवई-देवाधिपति देवाना स्वामी । उत्त० ३५० ।
देविदामरभवण-देवेन्द्रस्येव अमरभवन देवेन्द्रामरभ-
वम् । भाव० ३७२ ।

देवि-महत्वा दक्ष्ये यते चमराद्यप्रमहियोरुत्तरणाथ

पञ्चम उद्देशक । भग० ४६२ ।

देविले-देविल ऋषियं शीतोदकबीजहरितादिपरिभोगा-
देव सिद्ध । सूत्र० ६५ ।

देवो-देविल अरजिनमाता । आव० १६० । अरचक्रिमाता
। आव० १६१ । समस्तान्त पुरप्रपाता भार्या सकलगुण-
धारणात् । सूर्य० २ । अग्रमहिषी । उत्त० ४५० ।
कृतान्तिपेका पट्टराज्ञी । ज० प्र० १४ । एहिणी । उत्त० ४८४ ।

देवुवकलिताते-देवोत्कलिका देवतहरि । ठाणा० २४५ ।

देवुदेसए- । भग० ६०१ ।

देवेन्द्राध्वग्रह-अध्वग्रहस्य प्रथमो भेद । आव० १२६ ।
आवा० १६४ ।

देवोववाए-जम्बुद्वीपे भरतसेने आगामिण्यामुस्तपिण्या
प्रयोविध तथ्यंकर । सम० १५४ ।

देशकाङ्क्षा-एक दिग्भ्रमरादिदर्शनाभिकाङ्क्षते । प्रज्ञा० ६० ।

देशकालप्रलापी- । वृ० प्र० १२४ आ ।

देशकालाव्यतीत-देशकालव्यतीतरव । प्रस्तावोचितता,
चतुर्दशो वचनातिशय । सम० ६३ ।

देशदर्शनाध्वरणीय-चतुर्दशपुरवधित्वाध्वरणीयम् ।
ठाणा० ६७ ।

देशभूलगुणप्रत्याख्यानम्-पञ्चाणुवतानि । आव० ८०४ ।

देशशङ्का-देशविषया शङ्का । आव० ८१४ । समाने
जीवने कथमेको भग्योपरस्त्वमभ्य इति शङ्का । दश०
१०१ । प्रज्ञा० ६० ।

देशा- । भग० ४१२ ।

देशावधि-सम्प्रदायविधि । विद्ये० ३६६ ।

देशिककुटी-यस्य बहुनामानुक्तानां जनानां स्थानम् । वृ०
प्र० ६३ अ ।

देशीभाषा-देशभेदेन वर्णविलीरूपा । शाता० ४२ ।

देशोत्तरगुणप्रत्याख्यान-गुणवतत्रयविषयावतचतुष्टयभेद-
मिसम् । आव० ८०४ ।

देस-पद्म भाग । वृ० तु० ८२ आ । देश-स्रष्टाव ।
भग० २७८ । देशे-स्थाने । ज० प्र० ३३६ । देश मण्डलम् ।

पिण्ड० १६२ । हस्तसय । नि० पू० प्र० १८७ आ ।

देष्य-अप्रीतिकर । विद्ये० ६२५ । देशोऽवसर । विद्ये०
८५२ । एका पक्षी दो वा विणिज वा पक्षीतो देशो भण्यति

। नि० पू० द्वि० ११२ अ । देश-नानाप्रोहिकोद्वकङ्ग-
गोष्ठमादिनिष्पत्तिभाक् । आव० ८३७ । देश-प्रदेश ।

सूर्य० ६८ । देश-लघु । आव० ६३६ । हस्तगतप्रमित

क्षेत्रम् । पिण्ड० १०५ । देश-भूभाग । आव० ७७४ ।

दिश्यते-अदेशापेक्षया समानपरिणतरूपत्वेऽपि देशापेक्षया

असमानपरिणतिभाभिभ्य विशिष्टरूपतया विवक्ष्यते-उप-

दिश्यत इति देश-त्रिभागचतुर्भागादि । उत्त० ६७२ ।

देश-प्रस्ताव अवसर विभाग पर्याय । विद्ये० ८३७ ।

देश द्रव्यदेश । भग० ८५ । भूमेर्महत्लण्डम् । भग०

३८१ । देशास्तु लघव भाषा । ज० प्र० १४४ ।

देसकसा-देशकाङ्क्षा एक दर्शन काङ्क्षति दिग्भ्रमरदर्शनादि

। दश० १०२ ।

देसकहा-माटादिदेशसम्बन्धेन स्त्रीणां वर्णन देशकथा ।

प्रम० १३६ । देसस्य अनपदस्य कथा देशकथा । ठाणा०

२०६ । आव० ५८१ ।

देसकालमि-देशकाले भिन्नावेलायां प्राप्तायां शीघ्रं १५५ ।

देसकाल-देशकाल देश प्रस्तावोऽवसरो विभाग पर्याय

हस्तपर्यान्तर अभिष्टमस्तव्याप्यवसर काल । दश० ६ ।

प्रस्ताव । शाता० १३६ । देशकाल । आव० २०३ ।

देशकाल देशरूप काल देशकाल अभिष्टमस्तव्याप्य-

वसरकाल । विद्ये० ८३७ ।

देसभा-देशान्तम् । शाता० १६१ ।

देसस्वागी-अवराहेण पडिसेवित्तेण पाणदसणधरित्तण

किंकि धरति मा वि देसस्वागी । नि० पू० प्र० १०० अ ।

देसच्छदकहा-देशे छ-दी-गम्यागम्यविभाग तस्य कथा

देश-छन्दकथा । ठाणा० २१० ।

देसजई-देशयति आवाक । आव० ।

देसण्णाणे-देशाज्ञान-विषक्षितद्रव्य देशतो यदा न जानाति

देशाज्ञानमकारप्रत्येयात् । ठाणा० १५४ ।

देसतेणी-पदेसपरदसे बहरतो । नि० पू० द्वि० १८ आ ।

देसदेस-हृत्पसता आरतो देसदेसो । नि० पू० प्र० १८७ आ ।

जीवा० १४० । दशभाग । वृ० तु० ८५ आ । देशदेश-

हस्तसतादारादस्तस्यतमभ्यदेश । पिण्ड० १०५ ।

देसधम्मो-देशधम्म देशाचार । स च प्रतिनियत एव

नेपथ्यादिनिष्कभेद । दश० २२ ।

देसनाणावरणिजे-देशज्ञानावरणीय देश ज्ञानस्याऽऽभि-
निबोधिनादिमावृणोतीति मत्याद्यावरण तु घनतिच्छा-
दितादित्येपरमाकल्पस्य केवलज्ञानदेशस्य कटकूट्यादि-
रूपावरणतुल्यमिति देशावरणम् । ठाणा० ६७ ।
देसनेवत्यकहा-देशे नेपथ्य स्त्रीपुरुषाणां वेप स्वाभाविको
विभूषापत्ययश्च तस्य कथा देशनेपथ्यकथा । ठाणा०
२१० ।

देशवध-द्वितीयाविषु समयेषु सान् गृह्णाति विसृजति चेत्येव
देशवधः । भग० ४०० ।

देशभाए-देशभाग-विभाग । अनुत्त० ६ ।

देसभाग-देशभाग-देशविशेष । जीवा० १५६ । देशभागा
देशविशेषा । प्रज्ञा० ८६ । देशभागा देशा एव ।
ओप० ५ ।

देसय-देशक प्रवक्तव्यम् । प्रश्न० ११५ ।

देसरागाणि- । आचा० ३६३ ।
देसविकल्पकहा-देशे विकल्प-सत्यनिष्पत्ति वप्रकृपादिदेव-
कुलभयनादिविशेषश्च तस्य कथा देशविकल्पकथा ।
ठाणा० २०६ ।

देसविधारणसए-क्षेत्रस्य यो रुचकापेक्षया पूर्वोद्यन्यतर-
दिगक्षणे देशस्तस्य विस्तारो विष्कम्भस्तस्य प्रदेशापेक्षया
अनन्तक देशविस्तारानन्तकम् । ठाणा० ३४७ ।

देसविरए-देशविरत-सयतासयत । प्रज्ञा० ३६२ ।

देसवित्तिक्हा-देशे मगधादी विधि-विरचना भोजनमणि
भूमिकादीनां मुख्यते वा यद्यत्र प्रथममेति देशविधि-
स्तत्कथा देशवित्तिकथा । ठाणा० २०६ ।

देससका-देशशब्दा तु किं विदन्ते अण्कायादयो जीवा ?
आचा० ४३ ।

देससामतोवणिवाइया-देशसामन्तोपनिपातिको प्रेक्षकान्
प्रति यत्रैकदेशेनागमो भवत्यस्यताना सा क्रिया । भाव०
६१३ ।

देससिणाण-देशस्नान अधिष्ठानशौचातिरेकेणाक्षिपदमप्र-
शालनम् । दश० ११६ ।

देसा-आदेशा । सूत्र० २६७ ।

देसारविजओ-चोरोदरगिक । नि० पू० प्र० १६५
आ । विषयारगिक । नि० पू० प्र० १७६ आ ।

(अल्प० ७०)

देसारवखी-देशारक्षक महाबलाधिकृत । बृ० तृ० ३३ अ ।
देसावगासिथ-देशे दिग्भ्रतगृहोत्तस्य दिक्परिमाणस्य विभागे
अवकाश-अवस्थानमवतारो विषयो यस्य तद्देशावकाश
तदेव देशावकाशिक दिग्भ्रतगृहोत्तस्य दिक्परिमाणस्य प्रति-
दिन सदृशेपकरणलक्षण सर्वव्रतसदृशेपकरणलक्षण वा ।
ठाणा० २३७ । दिग्भ्रतगृहोत्तदिक्परिमाणस्यैकदेश-
अवस्तस्मिन्नवकाश-गमनादिविष्टास्यान् देशावकाशस्तेन
निर्वृत्तम् देशावकाशिकम् । भाव० ८३५ ।

देसि-देशविशेष । बृ० द्वि० २०३ अ ।

देसिअत्त-देशिकत्व-निपुणमार्गज्ञत्वम् । भाव० ३८३ ।

देसिआ-देशिता देशिता वा । दश० १८० ।

देसिए-देशिता देशन देश कथनमार्यम् तदस्य स्तीति
देशिकः । भाव० ६६ । देशन देश कथन सोऽस्यास्ती-
तिदेशिक । विशेष० ६१५ ।

देसिओ-देशिक-निपुणमार्गज्ञ । भाव० ३८४ । देशिक
अप्रयायी । भाव० ७७५ ।

देसिक्कदेसविरइ-देशैकदेशविरति-देश-स्थूलप्राणातिपात
एकदेश तत्सर्वं यथाहृदयवतत्पत्तिकायाद्यतिपातयोवि-
रति-निवृत्ति । भाव० ७८ ।

देसिनो-परदेशवासी । नि० पू० प्र० ३४८ अ ।

देसिनेवत्य-देशोनेपथ्यम् । प्रज्ञा० ६६ ।

देसिय-देवसिक-दिवसनिर्वृत प्रतिक्रमणम् । भाव० ५६३ ।
देवसिकम् । उत्त० ५४५ । देशिक-गृहक्षेत्रमपि ।
आचा० ३३३ ।

देसिल्लम-देशविशेषोद्भवम् । बृ० द्वि० २४१ आ ।

देसो-देशीत्यङ्गट् । व्य० द्वि० २८६ अ । देशविशेष ।
बृ० द्वि० २२८ अ ।

देसोओ-देशोतो देशोभाषया । विशेष० २४ ।

देसोइ-देशवति । आता० १६६ ।

देसेण-विवक्षितशब्दसमूहापेक्षया देशेन-देशत काञ्चि-
दित्यर्थः ठाणा० ४७२ ।

देसेण सव्व-देशेन च सर्वेण च यत् प्रवृत्त देशेन सर्वम्,
देशेन-स्वायमवेन सर्वत-सर्वारिना । भग० ८४ ।

देसोवघायसमुदाणकिरिया-देशोपघातसमुदाणक्रिया यत्र
देशोपघातेन समुदाणक्रिया क्रियते, यथा कश्चित्कस्यचिद्

(५५३)

इन्द्रियदेशोपघातं करोतीति । आव० ६१५ ।

देसोहि-अवधिप्रकाशयदस्तुनो देशप्रकाशो अवधिदेशावधि ।
मम० १४५ ।

देसोही-देशावधि सर्वजघन्यो मध्यम । प्रज्ञा० ५३८ ।
देहतर-देहान्तर देहस्यावस्थाविशेष । आत्मा० १३७ ।
देहबलिया-देहबलमित्येतस्याख्यात देहबलिका । ज्ञाता०
२०० ।

देह-आहारपरिणतिजनित उपपद्य । अनु० २० । देह-
अभेदविषयया देही । भग० २६३ ।

देहण-देहति पश्यति । सूत्र० ३३ ।

देहजडमुद्धी-देहजाड्यमुद्धि क्षेपमादिप्रहासत । आव०
७७३ ।

देहपलोपणा-देहप्रलोकन आवर्त्तमानाचरितम् । दश०
११७ ।

देहपरिणाम-देहपरिणाम-प्रतिविशिष्टा शरीरवृत्ति ।
आचा० ५० ।

देहबलिया-देहबलिका वृत्तिविशेष । विषा० ७४ ।
आव० ३०४ ।

देहमाणी-प्रेक्षमाणा । भग० ४६० ।

देहलाघव-शरीरलाघवं मन्नातिक्रान्तो जातिस्पृह शरीरेण ।
व्य० द्वि० १०२ आ ।

देहली- । उक्त० ६०७ । व्य० प्र० ११३ आ ।
देहव्यापी-देहव्यापी शरीरमात्र व्याप्तु शीलमस्येति
आत्मा । दश० १३३ ।

देहा-विधाचभेदविशेष । प्रज्ञा० ७० ।

देहाणि-देहोदानीम् । उक्त० ३८१ ।

देही-जीव । अनु० २४४ ।

देवविनियोग-रश्मिभ्यापार । नदा० ७२ ।

दोउपरिय-जलोदरिकम् । विषा० ७४ ।

दोकिरिता-द्वे क्रिये समुदिते द्विक्रिये तदधोमते तद्वेदिनी
या द्वैक्रिया कालाभेदेन क्रियाद्वयानुभवप्ररूपिण । ठाणा०
४१० ।

दोकिरिया-द्वे क्रिये दोषवेदनीगणवेदनादिस्वरूपे एकत्र समये
जीवोऽनुभवतीत्येवं वदति ये ते द्वैक्रिया । औप० १०६ ।

दोक्षर-द्वयगर-दास । व्य० द्वि० ८७ आ ।

दोणच्च-दारिद्र्य । नि० सू० प्र० ८१ आ । दोग्दयम् ।
आव० ३८५ ।

दोग्दोछी-जुगुप्सी । उक्त० ८६ । जुगुप्सते आत्मानमाहार
विना धर्मधुराधरणात्ममित्येवशीलो जुगुप्सी । उक्त०
२६६ ।

दोग्दो-अग्रजिज्ञा । उक्त० ४५१ ।

दोच्च-चोरातिमय । नि० सू० प्र० १३७ आ । चोरातिमय ।
वृ० द्वि० २२४ आ ।

दोच्चग-द्वितीयोक्त मात्रक । व्य० द्वि० १७४ आ ।
तीमन-द्वित्वरसम् । औप० १६२ ।

दोच्चपि-द्विरपि । आव० २६२ ।

दोच्चपिउगम्ह-केविदाचार्या गृहस्थविषय द्वितीय-
मविग्रहमिच्छन्ति । वृ० द्वि० ८६ अ ।

दोच्चा-भयम् । वृ० द्वि० १०६ अ । भयेन । औप० ५२ ।

दोच्चासतराईदिया-नवमी भिक्षुप्रतिमा । सम० २१ ।

दोच्चोगहो-ततो अम्हे पुणो आगनु तुम्हे दोच्चपि उगम्ह
अणुणवेस्सामो, एतो दोच्चोगहो । नि० सू० द्वि०
१७० आ । पुम्ह / बहुरितो दत्तो ह्वाणि णिदेज्ज
देहिति, एस्स दोच्चोगहो । नि० सू० १७७ आ ।

दोच्चिह-धोषयति । विशे० ६३५ ।

दोण- । ज्ञाता० । २०८ ।

दोणमुह-दोणमुख प्रायेण जलनिर्गमप्रवेष्टम् । औवा० ४० ।

दोणमुख-बाह्येन जलनिर्गमप्रवेष्टम् । प्रज्ञा० ४८ ।

औवा० २७६ । जलस्थलनिर्गमप्रवेष्टम् । आचा० २८५ ।

जलपयस्थलपयोपेनम् । अनु० १४२ । दोणयो-नाबो

मुखमस्येति दोणमुख जलस्थलनिर्गमप्रवेष्टम् । उक्त० ६०५ ।

दोणमुख जलस्थलपययुक्तम् । प्रध० ६४ । अनेण धनेण

रोमुवि मुह दोणमुह । नि० सू० प्र० २२६ अ । जल-

पयेन स्थलपयेन दास्यायि प्रकाराभ्या माण्डमागच्छति

तद्वयो पयोमुखमिति निरुक्त्यत्वात् दोणमुखम् । वृ० प्र०

१८१ आ । दोणमुख । सूत्र० ३०६ । जलपयस्थल-

पयोपेनम् । औप० ७४ । भग० ३६ । ज्ञाता० १४० ।

दोणमुहमारी-मारीविशेष । भग० १६७ ।

दोणमुहसूय- । भग० १६३ ।

दोणमुहाति-दोणमुहानि येषां जलस्थलपयादुभावयि स्त ।

ठाणा० ८६ ।

दोणमेह-दोणमेघ । ठाणा० ८ । प्रमाणबलवर्षमिधोदोण-
मेघ । विशेष० ६२६ ।

दोणाचार्य-आचार्यविशेष । ज्ञाता० २५४ ।

दोणा-दोण-चतु सेदिकाप्रमाण । ज० प्र० २४४ ।

दोण-आढकचतुष्टयनिष्पन्न । अनु० १५१ ।

दोणि-दोनी श्री । प्रश्न० ८ ।

दोद्वियं-पुष्प । नि० बृ० प्र० २६६ आ ।

दोद्वियवं-सुबघटित । नि० बृ० प्र० १२३ अ ।

दोष-म्लच्छविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।

दोभासिअ-द्वैभाषिक । आब० ६१४ ।

दोभासिआ- । सम० २, २१ ।

दोमणसिया-दोमनस्य लोकाद्यस्ति यस्या सा दोमनस्यिका
तद्वा सञ्ज्ञातमस्या इति दोमनस्यिता । ठाणा० ३१३ ।

दोमासिअसु- । आवा० ३२७ ।

दोमिलिवी-लिपिविशेष । प्रज्ञा० ५६ ।

दोर-मूत्रदवरकम् । आब० ४७४ । दवरक । ओष० ६२ ।

दोरल्लगि- । आवा० ३७७ ।

दोला-चतुरिन्द्रियजन्यविशेष । प्रज्ञा० ४२ ।

दोवई-दोषी-दुषधनुषस्य पुत्री । ज्ञाता० २०७ । प्रज्ञा०
४०६ ।

दोवारिए-दोवारिक-प्रतीहार राजदोवारिको वा । ओप०
१४ ।

दोवारिय-दोवारिक, प्रतीहार । भग० ३१८ ।

दोवारिया-बारवाला । नि० बृ० प्र० २७२ अ । दादे
वेव निविद्धा रक्वति । नि० बृ० प्र० २७१ अ ।

दोषपद-अपराधस्थान । उक्त० २६० ।

दोस-द्वेष-अप्रीतिलक्षण । आब० ८४८ । दोष-मानस्य
करणम् । ओप० १६ । दोष रोगादिक । सूर्य० २६७ ।

दोष-मानस्यकारिणी चेष्टा । जीवा० २७७ । द्वेष-
अप्रीति । आब० ५६७ । अनमिष्यत्क्रोधमानस्वरूप-
मप्रीतिमात्र द्वेष । भग० ८० । दोष गुणोत्तर स
चातितादिदोषाभास्यापेक्षया विशेषः । ठाणा० ४६२ ।

द्वेष । ओप० ७६ । अन्यथास्थिते हि वस्तुन्यथा
भाषण दोषः । प्रज्ञा० २५५ । द्वेष निमित्त मस्तरिणी

गुणवत्स्यपि निर्गुणोऽयमस्यादि । ठाणा० ४८६ । द्वेषण
द्वेष दूषण वा दोष, स चानभिष्यत्क्रोधमानलक्षणभेद-
स्वभावोऽप्रीतिमात्रम् । ठाणा० २६ । दोष-रागादिक
पूर्वकृत पाप वा द्वेषो वा । भग० १०० । अप्रीतिमात्रम् ।
ज्ञाना० ७७ । दूषयति विशुद्धमप्यात्मन विकृतिं नयतीति
दोष कर्म । उक्त० ३७३ । अस्मनः परस्य वा दूषणम् ।
भग० ५७२ । दोष-दोषवान् । उक्त० ३०५ । दोष-
दूषण । ज्ञाता० २०५ ।

दोषकलिया-द्वेषयुक्ता । ज्ञाता० १६७ ।

दोतट्टियहवज्झामा-दोधान्तरोपाध्यायी । आब० ४६५ ।

दोसनिस्सिआ-द्वेषनिवृत्ता मृपान्नापाभेद । आब० २०६ ।

द्वेषनिवृत्ता यत्प्रतिनिविष्टस्तीर्थंकरादीनामप्यवर्णं भाषते ।
प्रज्ञा० २५६ ।

दोसपउस-दोषप्रदोषा दोषा इहैव मनस्तापादय प्रदोषाऽ
परम नरकगत्यादय । उक्त० २६० ।

दोसमहत्तो-द्वेषमलिन द्वेषान्तमूति । आब० ५८५ ।

दोसमासकय-दाम्या द्विषङ्क्याभ्यां मापाभ्यां पञ्चरस्ति-
कामानाभ्यां क्रियते-निष्पाद्यत इति हिमापकृतम् । उक्त०
२६७ ।

दोसवत्तिया-द्वेषप्रत्ययिकी, विंशतिक्रियामध्ये एकोनविं-
शतितमा । आब० ६१२ ।

दोसा-पारलौकिका अपाया वृ० द्वि० २०४ आ ।

दोसापुरिया-लिपिविशेष । प्रज्ञा० ५६ ।

दोसिए-दूष्य पण्यमस्येति दोषिक दूष्यव्यवहारी । अनु०
१४६ ।

दोसिण-पुर्वपितम् । ओष० १०४, २५३ ।

दोसिणा-चन्द्रिका । प्रश्न० १६३ ।

दोसिणाति-ज्योत्सना । ठाणा० ८६ ।

दोसिणापवसो-ज्योत्सनापस सुबलपदा । सूर्य० २३४ ।

दोसिणाभा-अष्टमोत्तरेष्व द्वितीयमध्ययनम् । ज्ञाता०
२५२ । सूर्यस्य द्वितीयाग्रमहिषी । ठाणा० २०४ ।
ज्योत्सना या चन्द्रस्य ज्योतिरेन्द्रेण द्वितीयाग्रमहिषी ।
जीवा० ३८४ । भग० ५०५ । चन्द्रस्य द्वितीयाग्रमहिषी ।
ठाणा० २०४ । ज्योत्सना या चन्द्रस्य द्वितीयाग्रमहिषी ।
ज० प्र० ५३२ ।

द्रव्योद्यः -नदीपूरादिकः । आषा० १२४ । सलिलप्रवेगः ।
आषा० ४३१ ।
द्राक्षापानक-पानकविशेषः । सूर्य० २६३ ।
द्रारिद्र्यम्- । नदी० १५५ ।
द्रुतद्रुतगन्तुर्ध्व-असमाधिस्थान द्रव्यम् । आष० ६५४ ।
द्रुतचारिस्त्व-प्रथमसमाधिस्थानम् । प्रथ० १४४ ।
द्रवति तास्ताम् पर्याप्तम् गच्छति इति द्रु । विद्ये० २५ ।
द्रुतनामा-द्राविशतितमो नाट्यविधिः । जीवा० २४७ ।
द्रुतयिलम्बित-श्लेषभ्रमिहलभितहयगजविलसितमलहयगज-
विलसिताभिनयरूप एकादश नाट्यम् । ज० प्र० ४१६ ।
द्राविशतितम नाट्यम् । ४१७ ।
द्रुतयिलम्बितनामा-चतुर्विधतितमो नाट्यविधिः । जीवा०
२४७ ।
द्रुपदः-काम्पिल्यपुराणि द्वीपदीपिता । प्रथ० ८७ ।
द्रुपप्रक-उत्तराध्ययनाना दशमध्ययनम् । उत० ३२० ।
द्रोणं-विट्कृमीविककणनापेक्षया द्वाविशतेरप्रमाणम् ।
ज० प्र० २५२ ।
द्रोणमुल्ल-जलस्यसपेक्षानुभावि तद् । ठाणा० २६४ ।
जलनिर्गमप्रवेगम् । राज० ११४ ।
द्रोणमुल्लानि-सि-धुवेलावसयितानि । ज० प्र० १२१ ।
द्रोणाचार्यं - । ज० प्र० १३ ।
द्रोणिका-नीका । प्रथ० २१६ ।
द्रोणो-जलपरिपूर्णा महती कुण्डिका । अनु० १५७ । नी ।
८१० २२० । उत० ५०६ ।
द्रोपदी-द्रुपचतुलीमुता घृष्टानुंनविष्टा । प्रथ० ८७ ।
द्रुष्ट-अनह । मृत्त० २३४ ।
द्रादगधर्ता-वारिवाय मूत्राभिधानवर्मा कायव्यापारवि-
शेषा अनिग्रहप्रमिष्टा यस्मिस्तद् द्रादगावतम् । मय० २४ ।
द्रादगाश्ल-द्रादगाश्लानि यस्मिस्तद् । मय० ३ ।
द्रात्रिगद्दृष्टा-नीरिण रश्मि धृतम् । उत० २०४ ।
द्रार-अर्वागमस्त्रोत्रायम् । मय० २३ ।
द्रारपटना-पटनोपपत्तिः । ज० प्र० २५६ ।
द्रारमुच्छ-द्रागिर । जीवा० २२६ ।
द्रारयतो-द्रारिका । नदी० १६१ । बामुदेवराजधानी ।
विद्ये० ११६ ।

द्वारविधि-द्वाराणा विधानम् । आष० ८६ ।
द्वारस्वगर्भ-वपाटमाश्रित्य । आषा० ३६६ ।
द्वारिका-कृष्णवामुदेवराजधानी । प्रथ० ८८ ।
द्विकर्तिका- । उत० ३१२ ।
द्विखुर-चतुष्पदमेव । मय० १३३ ।
द्वितीयपदे- । प्रजा० २५ ।
द्वितीयावग्रह-गृहस्यहस्ताद् वस्त्र गृहीत्वा गुरुमलमागम्य
तेषां समर्थं यदि ते तस्यैव प्रयच्छन्ति तदापत्ते भूयोऽन्य-
वग्रहमुन्नाप्यन्ति एष द्वितीयावग्रहः । वृ० द्वि० ८६ अ ।
द्विद्वयत-विशालाया नाम । ज० प्र० ४६६ ।
द्विषा-रागद्वेषप्रकाशद्वयेनामपरनिमित्तमैहिकामुष्मिकार्थं
वा । आषा० १६६ ।
द्विषातश्चक्रवर्त्त-द्वयो परस्परभिमुखदिशोऽयम् । नाट्ये
प्रकारः । ज० प्र० ४१५ ।
द्विषातोवक्र-द्वयो परस्परभिमुखदिशो धनुराकारवेष्या
नर्तनम् । वृ० प्र० ४१५ ।
द्विषावेदिका-बह्वोरन्तरे द्वे अपि जानुनी कृत्वा । ठाणा०
१६२ ।
द्विप्रभृतिरानवस्य-गृध्रावम् । आष० ३१ ।
द्वीप-जलपथेन नावादि वाहनैश्च आण्डमुपैति तत् जल-
पतनम् । वृ० प्र० १८१ अ ।
द्वीपादारज्जुकल्प- । ठाणा० २६० ।
द्वीपो-चित्रक । जीवा० १८६ ।
द्वेषभङ्ग-अनिष्टमाप्तो द्वेषभङ्गः । आषा० १७० ।
द्वेषाकान्तमूर्तिः-द्वेषयतिन । आष० ५८५ ।
द्वैक्रिया-एवमप्ये द्वे क्रिये समुचिते द्वैक्रियम् तदधीयते
नद्विती वा । द्वैक्रिया । विद्ये० ६३३ ।
द्वैधानावमात्र-एवमित न अवैवमितमिति । ठाणा०
१७६ ।
द्वैपायन-द्वैपायनश्रुतिः, अथाय । ८१० ३६ । द्वेय
हृष्टान । मय० प्र० १२ अ ।
द्वी-मूनधारणी । वृ० प्र० ६२ अ ।
द्वयसार-असारः, दास । विष्ट० ११० ।
द्वयसारिका- । नदी० ११६ ।
द्वयार्थ-द्वितीय ब्रह्मस्येति । मय० ६२ ।

ध

धत-बाढम् । महाप० । अचित्तस्य द्वितीयो भेद । धतो दत्ति-
याइत्यु । ओष० १३३ । ध्मात्-अग्निसम्पर्कणं निय-
लीकृतं, अग्निसंयोगो वा । जीवा० १६१ । यस्तु ध्माते
ह्रस्वाद्यो स ध्मात् । ठाणा० ३३६ । गिराय । नि० चू०
प्र० ३२७ अ । अतिशयेन (दोषो०) । वृ० प्र० २६७ अ ।
वृ० द्वि० १३ अ । धनितम् । विश्वे० ११७८ । बाढम् ।
आव० ४०७ । ध्मात्-अग्निसम्पर्कतो निमलीकृत ।
प्रशा० ३६३ ।

धतबोधिरूपपट्ट-ध्मात् अग्निसम्पर्कतो निमलीकृत धीतो
भूतिविरण्डिनहस्तसम्प्राज्ञेनातिनिश्चितोक्तो यो रूप्यमय
पट्ट स ध्मात् धीतरूप्यपट्ट । प्रशा० ३६१ ।

धट्ट- । नि० चू० प्र० ६६ अ ।
धट्टचुण-धुवराजविशेष । द्रुपदचुसंख्यो पुत्र । ज्ञाता०
२०७ ।

धणजए-धनञ्जय-सत्योदाहरण गीयपुरे श्रेष्ठो । आव०
७०५ । धनञ्जय-नवम विवसनाम । सूय० १४७ ।
ज० प्र० ४६० । धनञ्जय-उत्तराभाद्रपदशोधम् । ज०
प्र० ५०० ।

धणजयसगोस्ते-धनञ्जयसगोत्रम् । सूय० १५० ।

धणतरौ-ध वत्तरि-अप्रतिपतितमिभङ्ग सप्तमपृथिवीन-
रकगमनविषये व्यक्तिक्रियेय । जीवा० ४६० ।

धण-द्वाविंशतीर्थकरस्य प्रथममिक्षादाता । सम० १५१ ।
धन-राजपहनगरे साधवाह । आव० १७० । धन-
कसुरिन्द्रियान्तदृष्टान्ते कम्पसा माहेश्वर सार्यवाह-
विशेष । आव० ३६६ । धन-वसन्तपुरे साधवाह ।
आव० ३६४ । धन-पाटलिपुत्र श्रेष्ठो । आव० ६३ ।
धन-सुवर्गादि । आव० २०८, ६६२ । धन-मुद्रशर्क-
रादि गोमहिष्यज्जाविकाकरभ्रुरगादि वा । आव० ८२६ ।
धन-गवाभि, गणिमादि वा । ओष० २० । शेट्टिविशेषो ।
नि० चू० प्र० ३५१ आ । तत्तुहि सम । नि० चू० प्र०
१३८ आ । धन-गणिमादिकम् । भय० १३५ । धन-
नरके दशम परमायामिक । आव० ६५० ।

धणगिरो-धनगिरि-रम्यपुत्र । आब० । धनगिरि-बुध्नवन-
समिधेते नापापति । उत्त० ३३३, ३२१ ।

धणगुत्त-धनगुप्त-महागिरिशिष्य । आव० ३१७ ।

धनगुत्त-महागिर्याचार्याणां शिष्य । उत्त० १६५ ।

धणगुत्ता-धनगुप्ता-प्रायश्चित्तकरणविषये आचार्या । आव०
७२४ ।

धणगोत्र-राश्रुहे धनसार्यवाहपुत्रः । ज्ञाता० ११५ ।

धणदत्त-दन्तपुरे सार्यवाह । व्य० प्र० १०७ अ । धन-

दत्त-परशामदुत्तत्वदोषविवरणे कुटुम्बो । पिण्ड० १२७ ।

आधायया परावर्तितद्वारे तिलकश्रेष्ठिपुत्र । पिण्ड० १०० ।

मूनद्वारविवरणे चन्वानतापुर्या साधवाह । पिण्ड०

१४४ । सुसुमाया पिता । नदी० १६६ । धनदत्त-

स्ववभूतासुदेवपुत्रभव । आव० १६३ । सम० १५३ ।

धनदत्त-पारिणामिकया बुद्धौ सुसुमाया पिता । आव०
४३० ।

धनदेव- । वृ० प्र० ३० अ । धनदेव-

मण्डिकपुत्र पिता । आव० २५५ । राजगृहे धनार्थवाह-

पुत्र । ज्ञाता० ११५ । धनदेव बह्ममानपुरे साधवाह ।

विषा० ८८ । वणिक्विशेष । आव० १८६ । उत्त०

३०६ ।

धनधनप्रमाणार्थकमे-धनधा-यप्रमाणातिशय । आव०

८२४, ८२८, ८२५ ।

धनपत्तो-धनपति विपाकदशानां द्वितीयभूतत्वे यद्व-

ममध्ययनम् । विषा० ८६ ।

धनपाल-धनपाल इत्यविशेष । आव० २८६ । राज-

गृहे धन्यसार्यवाहपुत्र । ज्ञाता० ११५ । धनपाल-

कीसाश्रीनगरी अधिपति । विषा० ६५ ।

धनमिस्त-धनमित्र-योगसंग्रहे निरपलापदृष्टान्ते द-नपुरनगरे

वणिक्विशेष । आव० ६६६ । धनमित्र-नक्षेत्रोदाहरणे

कम्पाया सार्यवाह । आव० ७०६ । धनमित्र व्यवसाया ।

आव० २५५ । धनमित्र-दण्डप्रमिया वणिक् । उत्त०

८७ । दत्तपुरे सार्यवाहो । नि० चू० वृ० १२८ अ ।

धनरविस्व-राजगृहे धन्यसार्यवाहपुत्र । ज्ञाता० ११५ ।

धनवृत्ता-कोटिसंस्कृत्या हिरण्य मणिमुक्तादिनाप्रवात

रत्नानि च मणयश्चन्द्रकान्ताद्या मुक्तामुक्तकलानि विदुर्मात्र

रत्नानि कर्कटनादीनि ते ईदृशा भवन्ति धनवत् ।

व्य० प्र० १७१ अ ।

धणवर्द्ध-धनपति-वैश्वमण । आता० १०० ।
 धणवर्द्ध-धनपति-वसन्तपुरे श्रेष्ठविशेष । आब० ३६३ ।
 धनपति-वातद्वारनगरेऽधिपति । विपा० ३६ ।
 धणसंताणयो-अपेक्षितं वृत्तायुक्तं सवञ्जति । नि० पू० प्र० १८२ अ ।
 धणसत्यवाहो-धनसायंवाह । आब० ११४ ।
 धणसस्मो-धनसर्मा उज्जयिण्यां धनमित्रवणिक्पुत्र । उक्त० ८७ ।
 धणसिद्धो-धनप्रेष्ठि, श्रेष्ठिविशेष । उक्त० २८६ ।
 धणसिरी-धनस्त्री, स्वगोदाहरणे धनमित्रसायंवाहभार्या । आब० ७०६ । धनश्री-वसन्तपुरे धनपतिधनवाहभगिनो । आब० ३६३ । धन-समाया । अ० प्र० १०७ अ ।
 धोमसग्रहे निरपलापहृष्टास्ते वसन्तपुरनगर धनमित्रवणिजो धनश्रीभार्या । आब० ६६६ । धणमित्रसायवाहस्त पठमा भज्या । नि० पू० तु० १२८ अ ।
 धणस्तेजो-धनसेन-नन्दनबलदेवपूर्वभगनाम । आब० १६३ ।
 धणहृत्वी- । नि० पू० प्र० ३४६ अ ।
 धणा- । आता० २५१ ।
 धणावह-धनावह-क्षुभपुरनृपति । विपा० ६४ । धना-वह-नीलाम्ब्या श्रेष्ठो । आब० २२२ । धनावह-राज-गृहनगरे प्रधान । आब० ३५३ । धनावह-वसन्तपुरे श्रेष्ठिविशेष । आब० ३६३ ।
 धनिउज्जासिध-धनिओज्जवालिन-अर्यसंमुखवालितम् । जीवा० २६७ ।
 धनिओ-धनिक-अपहारक । वृ० द्वि० ७० अ ।
 धनिट्टा-डाविसातितमो नक्षत्र । ठाणा० ७७ । धनिट्टा-भविष्या । मू० १११ । ज० प्र० ५०६ । नृवीय नगणम् । मूर्ध० २३० ।
 धनिठे-वाढम् । आब० ८२२ ।
 धनिय-अर्यम् । ओप० २२७ । जीवा० २६७ । सम० १२६ । प्रभ० ५१ । आब० ५८४ । धनिता-स्वामिनः । सम० ११६ । शाता० ५६ । अतिदायन । उक्त० ३८८ ।
 वाडम् । उक्त० ५८५ । गाडम् । प्रभ० ५६ । अण्यर्थम् । वृ० प्र० २१६ अ । गाडनरम् । वृ० द्वि० २२१ अ ।
 वाडम् । अठ० ।

धणियतरागं-वाढम् । आब० ३६१ । वाडतरम् । आब० ७०६ ।
 धणियवधण-गाडतरवन्धना बद्धावस्था, निधत्तावस्था निका-निता वा । भग० ३४ ।
 धणु-धनुःअवुहस्तम् । प्रज्ञा० ४८ । धनु-इशम परमा-धामिक । सूत्र० १२४ । सम० २६ । धनु कोदण्डम् । उक्त० ३११ । धनु-दक्षविशेष । आब० ६१३ । धनु-कुलित्वयनिष्पन्नम् । अनु० १५६ । धनु-दण्डगुणादि-समुदाय । भग० २३० । हस्तवतुष्टयप्रमाणम् । जीवा० ४० । पञ्चदशसु परमाधामिकेषु दशम । उक्त० ६१४ ।
 धणुओ-धनुष्क-दशवतस्य सेनापति उक्त० ३७७ ।
 धनुष्क-धनुष्क चतुर्हस्त । अनु० १५४ ।
 धणुग्माह-धनुर्ग्रह । जीवा० २८४ । ज० प्र० १२५ । धनुर्ग्रह-वातविशेष । वृ० द्वि० २१६ अ । व्य० प्र० १३८ अ ।
 धनुषिष्ठ-मण्डसल्लङ्कार क्षेत्रम् । सम० ७४ ।
 धनुपुष्टे-धनु स्पृष्टम् । भग० २२६ ।
 धनुध्वेओ-धनुर्वेद । आब० ४२२ ।
 धनु-धनुर्वतारकुपुस्तानि धनु । सम० ६८ । ज० प्र० ६४ । भग० २७५ । धनु । निरय० १८ ।
 धणतरी- । नि० पू० द्वि० १३६ अ ।
 धण-राजगृहोन्नगरे धनधेष्टी । अ० द्वि० २६ अ ।
 धन्य-पाशजिनप्रयमसिद्धावस्था । आब० १४७ । धन्य-अनुत्तरोपपातिकदशायां तृतीयवर्गस्य प्रथमाध्ययनम् । अनुत्त० २ । धन्य, धनधनलघु । भग० ११६ । राजगृहे नार्थवाह । आता० ७६ । अंगानगरी सार्यवाह । आता० १६३ ।
 धणकड-विमतजिनस्य प्रथमपरारणरत्नानम् । आब० १४६ ।
 धणकारिक- । नि० पू० प्र० ५३ अ ।
 धणजा-धान्या-धान्यापनानि । ज० प्र० २४४ ।
 धणगरिया- । नि० पू० प्र० १८२ अ ।
 धत्त-द्वित्यवदभ्युत्पन्न एव यद्व्यवहारः । आब० ४७७ ।
 घत्तरिट्ठम-आसंघट्टक-आगच्छानना ह्य एव । प्रभ० ८ ।

धम्मचित्तायां गत्युपपत्त्यमुणः । ठाणा० ४० । धर्मं
 लोकधर्मम् । ओप० ७२ । धर्मः-श्रुतचारित्रात्मकः दुर्गे-
 तिप्रपत्तजगत्तुधारणत्वभावः । सम० ४ । श्रुतचरणधर्मा-
 दनयेत धर्मम् । ठाणा० १८८ । धर्मः-प्रक्रमाद् गृह्यस्व-
 धर्मः सम्यग्दृष्ट्यादिसिष्टाचारिताचारलक्षणः । उत०
 ३६१ । धर्मादमपेत धर्म्यं एषोयम् । उत० ४२८ ।
 धर्मः-विशेषः । पाशपोषममनरूपो मरणविशेषः । आचा०
 २६४ । धर्मः-धारयतीति दुर्गेतो प्रपत्ततो औघान् धारयति-
 मुगतौ वा सात् स्याद्ययति इति धर्मः, श्रुतचारित्रलक्षणः ।
 ठाणा० २१ । धर्मः विषयाभिलाषः । ठाणा० ५१६ ।
 धर्मः-समाचारो व्यवस्था । ठाणा० ५१५ । धर्मः-
 जिनात्मारूपः, चारित्रलक्षणः । ठाणा० २४१ । धर्मः-
 चेतनावेत्तन इत्यस्वभावः श्रुतचारित्ररूपं वा । आचा०
 १५४ । धर्मं अविपरीतार्थम् । आचा० २५८ । धर्मः-
 चारित्ररूपः । दश० २७१ । दुर्गेतो प्रपत्तमारम्भान्
 धारयतीति धर्मः । दश० १३ । धर्माज्जनव्यापारपरः
 साधुधर्मपुरुषः । आव० २७७ । धर्मः-प्रवृत्त्यारिष्टः ।
 दश० ११४ । धर्मः-श्रुतधर्मादिः । दश० २४२ । श्रुत-
 चारित्रात्मकम् । ज्ञाता० ४६ । जीवपर्यायः । ज्ञाता०
 ६६ । धर्मः-वस्तुस्वभावः आचारो वा । उत० १२८ ।
 धर्म्यं-धर्मध्यानम् । आव० ५६० । जिनप्रणीतभाव-
 भट्टानादिलक्षणं धर्म्यम् । आव० ५८२ । धर्म-भुज-
 हताङ्गाद्युत्तकथे नवममध्ययनम् । आव० ६५१ ।
 दसविह्वमणधम्मसमगुगतं । दश० ५० । धर्मः-
 पर्यायः । विद्ये० १००५ । धर्मः-पुण्यम् । बृ० प्र०
 १६८ अ । धर्मवाराण यत्तद्धर्मस्य धर्म्यं एव वा ।
 ठाणा० ४६६ । सूत्रज्ञानप्रथमधुत्तकथे नवममध्ययनम्
 सम० ११ । धर्म-प्रतिपाद्यधर्मं श्रुतधर्मोति वा ।
 प्रज्ञा० ५६ । धर्मः-व्यवहारः । जं० प्र० १६७ । धर्मः-
 धर्मवधानुयोगः । दश० ४ । साणे । मग० ६२३ ।
 धर्मः-श्रुतधर्मधारिधर्मप्रभ । प्रज्ञा० ३६६ ।

धम्मकरगो- । नि० पू० तु० ३६ वा ।

धम्मकरते- । नि० पू० डि० १८ वा ।

धम्मकहा-एवंवया आस्थानरुता । उत० १८३ । धर्म्य-
 धृतरुताय कथा-आस्था धर्मकथा । ठाणा० १४६ ।

धर्मस्य-अहिंसादिलक्षणधर्मस्य कथा धर्मकथा-आस्थान-
 कानि । सम० ११६ । धर्मकथा-अहिंसाधर्मप्ररूपण-
 स्वरूपा । अनु० १६ । पारत्रिककर्मविपाकदर्शनम् । वृ०
 डि० १०३ अ । योहिंसादिलक्षणं सर्वत्रप्रणीतं धर्म-
 मनुयोगं वा कथयति एषा धर्मकथा । दश० ३२ ।
 धर्मप्रधाना कथा धर्मकथा । ज्ञाता० १० । इह परत्र
 च सप्रपञ्च कर्मविपाकोपदर्शनं सा धर्मकथा । वृ० डि०
 १०३ अ । धर्मप्रधाना आस्थाविद्याः उत्तराध्ययनाद्यन्त-
 र्गता आशेषध्यादयो वा । वृ० तु० १०२ आ ।

धम्मकहाहरणं- १-१-१२

धम्मकही-शौराभवादिमुतो वैराग्यकधी । वृ० तु० ३५
 आ । धर्मकथकः । ज्ञाता० १६६ । चतुर्विधो धर्मकथो
 कथयत् । शौराभवादिस्मिन्सम्पन्नतया वैराग्यजननीं
 धर्मकथां विदधाति धर्मकधी । वृ० तु० ३५ आ ।
 धम्मकाम-धर्मकामो-निर्जरायम् । दश० २४६ । सूत्र-
 कृताङ्गस्य नवममध्ययनम् । उत० ६१४ । सम० १५३ ।
 धम्मकाय-धर्मकायः । दश० १६१ ।

धम्मघोसे-धर्मघोषः बहुधोषनगरे गापापतिः । विषा०
 ६५ । धर्मघोषः-आचार्यविशेषः । आचा० ७६ । धर्म-
 घोषः-संवेपोदाहरणमात्रयः । आव० ७०६ । धर्मघोषः-
 सत्तोदाहरणे सर्वगुणविषये स्वामिग्रेष्ठगिर्यः । आव०
 ७०५ । विमसाहृतः प्रसिध्यः । अनन्तारविशेषः । मग०
 ५४८ । आचार्यविशेषः । आव० ३६३ । स्वविर-
 विशेषः । विषा० ६१ । ज्ञाता ८६, १६६ । धर्मघोषः-
 योगसंग्रहे आपरम्पु हृदयमंत्रहृष्टान्ते आपरम्पु हृदयमंत्रान्
 अनन्तारविशेषः । आ० ६९७ । धर्मघोषः-उत्तरागुणप्रत्य-
 क्शान्ते वाराणस्यां वासप्रपञ्चोन्नगारः । आव० ७१६ ।
 धर्मघोषः-अज्ञातोदाहरणे कोशाम्भामाचार्यधर्मवगुग्रेष्ठ-
 गिर्यः । आव० ६६६ ।

धम्मघोसतोसो-धर्मघोषगिर्यः । उत० ६२ ।

धम्मचवके-तत्तत्तिभाषा धर्मवच, दर्शनमुद्रो हृष्टान्तः ।
 आचा० ४१८ ।

धम्मचरणं-धर्मचरणं-आरुधेयपरिचरितप्रवृत्त्याप्रतिगतिः ।
 धोवा० ७७ । धर्मचरणं-चरणधर्ममेवम् । धीवा० १५ ।
 धम्मचित्तका-धर्मचित्तकाः धर्ममाप्तादृष्टाः समामाशः ।

जीव० ६० ।

धर्म्मचिन्तन—याज्ञवल्क्यप्रभृतिऋषिप्रणीतधर्मसंहिताचिन्त-
यन्ति ताभिश्च व्यवहरन्ति ये ते धर्मचिन्तका । अनु० २५ ।

धर्म्मचिन्ता—धर्मा—जीवादिद्विषाणामुपयोगोत्पादादयः स्व-
भावात्तथा चिन्ता—अनुप्रेक्षा धर्मस्य वा—श्रुतचारित्रारम्भ-
कस्य, सर्वज्ञभाषितस्य ह्रिहृरादिनिगदितधर्मस्य प्रधानो
ऽयमित्येव चिन्ता धर्मचिन्ता । मम० १७ । धर्मभ्यान
चिन्ता श्रुतधर्मचिन्ता वा । उक्त० ५४३ ।

धर्म्मजस—वस्त्रगाचलेऽनघनी । मर० । धर्म्मयथा—उत्तर-
गुणप्रत्याख्याने वाराणस्या मासक्षपकोजगार । आब०
७१६ । धर्मयथा—सत्योदाहरणे सर्वेषुचिन्तयित्वे स्वामिषु
शिष्य । आब० ७०५ । धर्मयथा—अज्ञातोदाहरण
कोशाम्बानामाधर्मधर्मवसोर्लक्ष्मिषु । आब० ६६६ ।

धर्म्मजागरिष्य—धर्मजागरिका । भग० १२६ ।

धर्म्मजीवी—धर्मजीवी मयमैकजीवी । दश० २०३ ।

धर्म्मज्ञिष्य—धर्मेण ज्ञान्यादिरूपेणान्वित—उपाजित धर्माजि-
तम् । उक्त० ६४ ।

धर्म्मज्झक—ऐरवतक्षेत्रे क्षागमिष्यस्या उत्सविष्या पञ्चम-
स्तोत्रकर । सम० १५४ ।

धर्म्मज्झक्य—धर्मज्झक्यम् । आब० २६० ।

धर्म्मदृष्ट—धर्म्मार्थं कुशलानुबन्धिपुण्योपाज्जनार्थम् । वृ० द्वि०
८८ आ ।

धर्म्मदृष्ट—धर्म्मार्थं—तत्त्वार्थं बोधतस्तेषां धर्मं स्यादित्येव-
मर्थम् । उक्त० २८७ ।

धर्म्मगणन—धर्म्मागणनं तगरामाधर्म्मार्थं विषय । व्य० प्र०
२५६ अ ।

धर्म्मगणन—धर्म्मागणनं सद्द्वयहकारकाधर्म्मार्थं । व्य० १-२५६ ।

धर्म्मतिष्ठ—धर्म्म एव तीयेते मन्वाभ्योधिरेतेति तीर्थं धर्मं
तीर्थम् । उक्त० ४६८ ।

धर्म्मत्यकाभा—धर्म्माकाम मुमुक्षुव । दश० ४६२ ।
आधारकहा । नि० जू० द्वि० ६५ अ ।

धर्म्मतिष्ठाए—तत्र जीवपुद्गलाभा स्वत एव गतिक्रिया-
परिणतानां तत्स्वभावधारणाद् धर्मं, अस्त्य—प्रदेशास्तेषां
वाय—सङ्घातोऽस्ति काय धर्म्मस्याभावस्तिकायधर्म्मस्तित-
त्वात् । सकलसोकाम्यसङ्ख्येयप्रदेशात्मकोऽमृतद्वयवि-

शेष । अनु० ७४ ।

धर्म्मद—धर्म—चारित्र्यरूपं ददातीति धर्मदेशक । जीवा०
२५६ ।

धर्म्मदए—धर्म—श्रुतचारित्र्यात्मकं दुर्गतिप्रपतज्जन्तुधारण-
स्वभाव दयते—ददातीति धर्मदय । सम० ४ ।

धर्म्मदेवा—धर्म्मदेवा—धर्मप्रधाना देवा चाग्निरवन्त ।
ठाणा० ३०३ । धर्मेण—भुतादिना देवा धर्म्मप्रधाना वा
देवा धर्मदेवा । भग० ५८३ ।

धर्म्मदेसए—धर्मदेशक धर्म वक्तव्यक्षणं देशयति—कथय-
तीति धर्मदेशक । सम० ४ । धर्म—श्रुतचारित्र्यात्मक
देशयतीति धर्मदेशक । भग० ७ ।

धर्म्मदेसगो—धर्म—चारित्र्यरूपं दिशतीति धर्मदेशक । जीवा०
२५६ ।

धर्म्मनायग—धर्मस्य—साधिकज्ञानवर्धनचारित्र्यात्मकस्य ना-
यक—स्वामी यथावत्सत्ताद्धर्मनायक । सम० ४ ।
धर्मस्य नायका—स्वामिनस्तद्वशीकरणात्तत्फलपरिमोषाच्च
धर्मनायका । जीवा० २५६ ।

धर्म्मनियसमईया—धर्म—चारित्र्यधर्मं परिब्रूयते तस्मात्
निवृत्ता मनियेषां ते धर्मनिवृत्तमनस्य । आब० ५३१ ।

धर्म्मपण्यती—धुनधर्मप्रवृत्त्या । उपा० ३८ ।

धर्म्मपञ्चति—धर्मप्रवृत्ति पञ्चभौतिकानां । दश० १२ ।

धर्म्मपय—धर्मपद—धर्मक विद्वान्तपदम् । दश० २४५ ।

धर्मपद—ज्ञान्यादिकम् । आषा० ४३० ।

धर्म्मपुरिमा—धर्म्म—साधिकचारित्र्यादिस्त्वर्जनपरा पुत्रवा
धर्म्मपुरिमा । ठाणा० १६३ ।

धर्म्मकल—धर्मकल अनुत्तरज्ञानादि । दश० १२० ।

धर्म्मबार—धर्मद्वारम् । आब० ४३५ ।

धर्म्ममाण—धर्म्ममाण भ्रष्टावतेनोद्दीप्यमान । उपा०
२५ ।

धर्म्ममिन्त—पण्यतीर्थकरस्य पुत्रवचनाम् । मम० १५१ ।

धर्म्मयाते—धर्मतया । आब० ७५८ ।

धर्म्महृद्—हृद्भुज्जे उदङ्मुख । नि० जू० द्वि० १०० अ ।

धर्म्मरुई—धर्म—श्रुतधर्म्मार्थदिशेषु रुचिरस्य स धर्मरुचि ।
उक्त० २६३ । धर्मरुचि—भाषावद्भूतद्वारविचरणे सयत ।

पिण्ड० १०८ । धर्मरुचि आवाहयतेर्गुणं । पिण्ड०

१३७ । धर्मरुक्खि-सहस्रमत्यादिदृष्टान्ते जितशत्रुकुमार ।
आवा० २१ । धर्मरुक्खि-अनगारविशेष । ज्ञाता०
१६७ । आवा० ३८६ । धर्मरुक्खि-जितशत्रुधारिण्यो पुत्र ।
आवा० ३७२ । धर्मरुक्खि-उदयो मारणातिक इति
विषयेऽनगार यस्य बटुक दोषिके मरणम् । आवा०
७२३ । धर्मरुक्खि उत्कृष्टमिति दृष्टान्ते पारिष्ठापनिकी-
समित्युर्युक्त साधुविशेष । आवा० ६१८ । धर्म-अस्ति-
कायधर्मं श्रुतधर्मादौ वा रुक्खियस्य म धर्मरुक्खि । प्रज्ञा०
५६ । धमपायमूर्तिनिष्पत्त्य । ज्ञाना० १६७ ।

धम्मरुक्खे-ननयविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।

धम्मरुक्खी-धर्मरुक्खि अनगारविशेष । विपा० ६५ ।

धम्मरुक्खी-धम-श्रुतानां रुक्खियस्य त, यो हि धर्मास्ति
काय धृतधम पारित्तधर्मं च शिरोवत् यद्वत्तं म धमरुक्खि ।
ठाणा० ५०३ ।

धम्मसातो-भिल्लमाले जाणक । नि० पू० प्र० ३३०
अ ।

धम्मसेत्ता-धर्मनवपा-प्रधानलेखा । उक्त० ६६१ ।

धम्मय-दुर्गतिप्रभुतन्तुधरणस्रवसां स्वर्गायमगार्धं धम्मं
वेत्तीति धम्मयिद् । आवा० १५५ ।

धम्मयराचारतचक्षयकट्टी-धम एव वर-प्रधान चतु-
रन्तहुत्तराचवतुल्य पदमिव चतुरन्तचक्रं तेन वर्तितु
लीलं धर्मं यं धम्मवरचातुरन्तचक्रवर्ती । जीवा० २५६ ।
अयं समुद्राप्रभुर्वा हिमवान् एते चरवार अता-पर्यन्ता-
रतेषु स्वाभिमतया भवताति चातुरन्त म चातो चक्रवर्ती
च चातुरन्तचक्रवर्ती वरजातो वृषिध्या चातुरन्तचक्र-
वर्ती चनि वरचातुरन्तचक्रवर्ती-राजातिजय धमविषये
वरचातुरन्तचक्रवर्ती धमवरचातुरन्तचक्रवर्ती । सम० ४ ।
अयं समुद्राप्रभुर्वा हिमवान् एते चरवारोऽन्ता वृषिध्यान्ता
एतेषु स्वाभिमतया भवताति चातुरन्त म चातो चक्रवर्ती
च चातुरन्तचक्रवर्ती वरजातो चातुरन्तचक्रवर्ती च
वरचातुरन्तचक्रवर्ती-राजातिजय, धर्मविषये वरचातुरन्त-
चक्रवर्ती धमवरचातुरन्तचक्रवर्ती, धर्म एव वरविनर-
चक्रवर्तया वा चतुरन्त-वागादिभेदेन चतुरविधा चतुर्गुणां
वा नरनाराणां गोताम्यामन्धकारित्वाचतुरन्तं तदेव
चातुरन्तं चक्रवर्त आवासादिभ्यसां तेन वनिनु लील

यस्य स धर्मवरचातुरन्तचक्रवर्ती । भग० ७ ।

धम्मवत्सु-धर्मवसु-अज्ञातोदाहरणं कोशाम्यामाचार्यः ।
आवा० ६६१ ।

धम्मवीरिये-धर्मवीर्ये-अनगारविशेष । विपा० ६५ ।

धम्मसण्ण-धर्मसद्धा । ज० प्र० १७० । भग० ३०८ ।

धम्मसन्ना-धर्मसन्ना आगमवुद्धिमिध्यात्मम् । ठाणा० ४८७ ।

धम्मसत्तिओ-धर्मसत्तिक (त) । आवा० ५२ ।

धम्मसारहि-धर्मस्य सारविषयमंगारवि, यथा रसस्य सारयो
रथ रथिकमन्त्राश्च रसाति एव भगवाञ्चारविषयमङ्गानां
सयमारवप्रवचनान्पाना रक्षणीपदेगाद्धर्मसारविषयमङ्गति इति
धर्मसारवि । सम० ४ ।

धम्मसारही-धर्मरसस्य प्रवत्तवरवन सारविषय धर्मसा-
रवि । भग० ७ ।

धम्मसाहण-धर्मसाधन धर्मोत्तरण यथाहृत्पादिकम् ।
उक्त० ५०३ ।

धम्मसीहे-चतुर्पक्षीचक्रस्य पूर्वप्रधानम् । सम० १५१ ।

धर्मसिंह-अनगारविशेष । विपा० ६५ । धर्मसिंह-

धर्मजिनप्रथमभिगादाता । सम० १५१ । आवा० १५७ ।

धम्मा-धर्मा-महापारा । ज० प्र० १६६ अ । धर्मा-

निजराहेतव । ठाणा० ३८१ । ज्ञाता० २५३ ।
धम्माओ भसेद्धा-धर्माद् भ्रमेद् मिथ्यादृष्टिर्न भवेद् ।
आवा० ७५६ ।

धम्माणुजोमञ्जिता-धर्माधमनुशोभस्य-व्याख्यानस्य चिन्ता
धर्मानुशोभस्य वा धर्मव्याख्यानस्य चिन्ता धर्मानुयोग-
चिन्ता । ज्ञाता० ६२ ।

धम्मागुराण-धर्मागुराण-धर्मबहुमान । भग० ६० ।

धम्मायरिए-धर्माचार्ये-प्रतिशेषक । ठाणा० २५२ ।

धम्मायरिश-धम्म-उत्तरकल्पवादिमनस्य श्रुतधम्मरत्तर-
पाना प्रपायकरेनाचार्या धर्माचार्यास्तमवोददेशा ।
ठाणा० ४१० ।

धम्माशमे-धर्मं श्रुतधर्मादौ अतिरसमिध्याद्या रसते-रति
मान् भवन्ति धर्माशय, धर्म एव सततमानन्देनानुस-
रतिनास्पद्यता वा आरातो धर्माशय । उक्त० ६६ ।

धम्मवत्तेति-धर्माणां वस्तुष्वर्थादानां धर्मस्य वा चारित्र्य-
वात्ता धमवात् । ठाणा० ४६१ ।

• धम्मिटे—इष्टधर्मा अतिशयेन धर्मवात् । उक्त० २८५ ।
 धम्मियं—धार्मिकं धर्मानुगतम् । ओष० २५४ ।
 धम्मिल्ल—धम्मिल्लः सुधर्मपिता । आव० २३५ ।
 धम्मिल्ल—विशिष्टतपश्चरणफलवान् । सूत्र० २६६ । इह-
 लोकफले ह्युत्तः । ज० प्र० १६७ । केवलहस्तः । भग०
 ४६८ । धम्मिल्लः इहलोकफले उदाहरणम् । आव०
 ८६३ ।
 धम्मसुत्तरं—धर्मोत्तरं—चारित्र्यधर्मोत्तरं । आव० ७८६ ।
 धम्मोवाओ—दुर्गती प्रपतन्तमात्मान आरयतोति धर्मं, तस्य
 उवाओ—द्वादशाङ्ग प्रवचन अथवा पूर्वाणि धर्मोपायः ।
 आव० १३३ । प्रवचन पूर्वाणि वा । आव० १४० ।
 सामायिका य जीविकायमावना वा । आव० १४० ।
 धम्मोवाय— । आव० १३५ ।
 धम्मपडामा—ध्वज एव पताका ध्वजपताका । ओष० ७४ ।
 धरंति—ध्रियन्ते तिष्ठन्ति । आव० ६६२ ।
 धर—धरः पथप्रथप्रमुपिता । सम० १५० । आव० १६१ ।
 जाता० २०८ ।
 धरद्—धरति—वायति । जीवा० ३०६ । ध्रियते—तिष्ठति ।
 दश० १२२ ।
 धरच्छ—धराक्षम् । ओष० ५५ ।
 धरण—नुपविशेयः । जाता० १२१ । अन्तकृद्दद्यामा
 प्रथमवर्गे षष्ठमध्वयनम् । अन्त० ३ । धरण—अन्तकृद्-
 दाना द्वितीयवर्गस्य षष्ठमध्वयनम् । अन्त० ३ । धरणः
 रोहीटकनगरस्य पृथ्व्यवनसकोचाने यक्षः । विपा० ८२ ।
 धरण—नामकुमारद्वयः । ठाणा० ८४ । जीवा० १७० ।
 द्वितीयो दक्षिणनिवायेन्द्रः । भग० १५७ । ब्रह्मव्रते
 उपमा । प्रभ० १३५ । आव० २२१ । नामकुमारा-
 णामधिपतिः । प्रजा० ६४ । अनिहितम् । ओष०
 ११८ । अपायानन्तरभवनतत्साम्यस्याविच्युत्याज्जतमुहूर्तं
 वाक् मायद्वरणम् । नदी० १७७ । वर्षानां धृतिः,
 परिच्छिन्नस्य वस्तुनोऽविच्युतिस्मृतिवासनारूपम् । आव०
 १० । धरणः दक्षिणनामकुमारनिकायेन्द्रः । ठाणा० २०५ ।
 धरणपरिहरणं—परिक्रमप्युपकरणं सगोपयति प्रतिनेषति
 य न परिमुच्यते । भ्य० प्र० ५५ अ ।
 धरणपमे— । ठाणा० ४८२ ।

धरणा—अविच्युतिस्मृतिवासनारूपा । दश० १२५ ।
 धरणिक्लिप्त—धरण्याः पृथिव्याः कोलक इव धरणि-
 कोलकः । सूर्य० ७८ ।
 धरणिमोघरो—धरणीमोघरः । आव० २८७ ।
 धरणिधरो—त्रयोदशतीर्थकरस्य प्रथमा शिष्या । सम० १५२ ।
 धरणिपुत्र— । नि० ब्रू० प्र० १२० अ ।
 धरणिशिरो—धरण्याः शृङ्गमिव धरणिशृङ्गः । सूर्य० ७८ ।
 धरणी—पृथ्वी । ओष० १०० । जाता० २५१ । द्वादश-
 तीर्थकरस्य प्रथमा शिष्या । सम० १५२ ।
 धरितो—धृतः । आव० ३१० ।
 धरिभं—ऋणद्रव्यम् । विपा० ६३ । जं० प्र० १६४ ।
 जाता० ४० । सुवर्णकादि । उक्त० ४८४ । आव०
 १८६ ।
 धरिसिया—वर्षिता । आव० ६४ ।
 धरिसियामो—वर्षिताः । आव० ३१४ । अपप्राजिताः ।
 आव० ७०१ ।
 धरिसिह—धर्मयति—परामभवति । उक्त० ६२६ ।
 धरिसिह—धर्मयति । दश० ४१ ।
 धरेद्—धारयति, संभृयति । ओष० ७६ ।
 धरेतुं—लभितुं । नि० ब्रू० प्र० ३२ अ ।
 धर्म—स्वभावः बोधश्च । आव० ८७ । सदाचारो दत्तविधो
 वा यतिधर्मः । उक्त० ३६८ । सम्प्राप्तोन्नाहारः पञ्चम-
 हात्रतसाधनः द्वादशामोपदिष्टत्वा मुत्प्यादिविमुद्गम्य-
 स्थानं संसारनिवाहको निधेयससाधकः । त० ६७ ।
 धर्मकथानुयोगः—अर्हद्वचनानुयोगमेव उतराभ्ययनादिकः ।
 आचा० १ ।
 धर्मकाय—अंगवद्देहः । दश० १६६ ।
 धर्मघोष—आचार्यविशेषः । सूत्र० ३८७ । धर्हितोय-
 ह्युत्तः साधुः । पिण्ड० १६६ ।
 धर्मध्वजः—रजोहरणम् । पिण्ड० ४ ।
 धर्मवान्—धर्मिष्ठः । उक्त० २८५ ।
 धर्मसिह—कोस्वपुरे शुभपुद्गलकरो । त० ।
 धर्माः—वर्षया वर्षवा वा भेदाः बाह्यवस्त्रास्त्रोत्तानादि-
 प्रकाराः । ठाणा० ३४८ । वर्षवाः गुणाः विशेषाः ।
 भग० ८८६ ।

धर्माधिकारः—धर्माधिकारं ये कामयन्ति, मोक्षमिति । दश०
चू० ६१ ।

धर्मो—कर्मणि । वृ० प्र० २४३ अ ।

धर्मोपकरणं—वर्षाकल्पादिकम् । उक्त० ५०३ ।

धर्मोपग्रहः—दानविशेषः । प्रश्न० १३५ ।

धर्मः—परिणामः पर्यायः स्वभावः । ठाणा० ३७५ ।

धर्मकथानुयोगः—अनुयोगस्य द्वितीयो भेदः । ठाणा०
४८१ ।

धर्ममहतिः—वाणारसोवास्तव्यनृपः । मंथो० १६६ ।

धर्ममार्गा—श्रुतभेदानां । ठाणा० ४४१ ।

धर्मोत्—श्रुतचारित्र्यलक्षणम् । ठाणा० १५० ।

धर्मिलः—तपः सनातो लब्ध्यादिवाञ्छया अनशनदिरूप-
तपःकर्ता । दश० २५७ ।

धर्मोपदेशः—अर्थोपदेशो व्याख्यानमनुयोगवर्णनमात्र० ६०२-२५

धर्मः—मनुष्यः । श्लो० १५० । धर्मः बहुबोधकवृत्ति-
विशेषः । प्रश्न० ३२ । अग० ८०३ । धारयति तां
त्रिंशं धीयते वा तेन पुंसा वा स्त्री दधाति धर्मात्मना
गुण्याति वा तेन कारयेत् निश्चितवशात् धर्म इति ।
भ्य० द्वि० २७७ आ ।

धर्मल— । आषा० ६७ ।

धर्मलगिहं—धर्मलग्रह । जीवा० २६६ ।

धर्मलमुहूर्ति—वास्तु । आषा० १२१ ।

धर्मलपरं—धर्मलग्रहम् । आष० ४४७ । प्रश्न० १११ ।

धर्मलपुष्पं—धर्मलपुष्पं कुन्दकलिका । प्रश्न० ६१ ।

धर्मलप—वायुद्वार क्षेत्रम् । शाता० १५ ।

धर्मलयलमानि—तथाविधकृतानि । अग० ४१८ ।

धर्मलहरं—धर्मलग्रहं गोधम् । अं० प्र० १०७ ।

धर्मलानि—शता० १६२ ।

धाहृषिहो—पानोविषहः—पानोवद्वातलसालनाम् लक्ष्यविषहः ।
आष० २३६ ।

धाहृ—पानो—वायव्यपरिपालिका । विषह० १२१ ।

धातु—पातुः गैरिकं सोहृदिनी । प्रश्न० ३८५ । यस्मिन्
धर्ममाने मुक्तावस्थे न पातुः । नि० पू० द्वि० ८६ आ ।

पातुः—पातयणपातकः । उक्त० ६११ । गैरिका । दश०
१७० ।

धातुबिलं—धातुवातः स्वर्णरसादिकः—धातुसिद्धः । आष० ४३४ ।

धातुरक्षा—धाटिका । अग० ११६ ।

धातु—धारकत्वालोपकत्वाच्च धातुत्वम् । सूत्र० २६ ।

धाटु— । ठाणा० ८५ ।

धाटणी—धाटनी नाटनी । प्रश्न० ७६ ।

धाटित—वर्णसो । नि० पू० प्र० ३०० आ ।

धाटिपु—धाटिकः—मित्रम् । वृ० वृ० १७६ अ ।

धाटिशो—धाटिकः—मित्रम् । वृ० द्वि० ६ आ । निर्धाटितः ।

आष० ६६ । निष्काटितः । आष० ३६६ । धाटितः ।

आष० ६८ ।

धाटिमण्ड—धाटोमण्ड । आष० ७१ ।

धाटियतं—धाटयमानः—धर्ममाणः । प्रश्न० ५६ ।

धाटो—धाटो । आष० २१६, १६० ।

धाटोति—धाटयति । आष० ६५० । धेरयन्ति स्थानास्या-

नान्तरं प्रापयति । सूत्र० १२५ ।

धाटोह—धाटयति । आष० १६६ ।

धाणं—धार्जं—सुमिहं विमयो वा । उक्त० १४५ ।

धाणपा—पंढरपक्षणा । नि० पू० प्र० १४४ आ ।

धाणि—धार्जः । दश० ८६ ।

धातकोलुषहः—लवणलमुद्रावन्तरं द्वीपः । प्रश्न० ३०७ ।

धातयं—धातं सुधियम् । वृ० वृ० १५१ अ ।

धातय—धननाय । अग० ६८४ ।

धातो—वातं धारयतीति धातो र्हेण बालेन धीयते धातो
धीयतेत्यर्थः सो वा बालो तं धवतीति धातो, तं विवती-
त्यर्थः । नि० पू० द्वि० ६३ आ ।

धातुलोमे—धातुल्लोमम् । श्लो० २३ ।

धातुमट्टिया—मट्टिया धौमजुता अजुता वा धर्ममाण
लवणनादि भवति आ धातुमट्टिया । नि० पू० प्र० द्वि०
८७ अ ।

धातुस्वातो—धातुवर्जः मुखचंरात्रनोरुपंचाशो द्रव्योपायः
। दश० ४० ।

धातुस्वात— । नि० पू० प्र० १६१ आ ।

धातो—स्वातविशेषव्योपचयीयः । आषा० ६६ ।

धापाकमा—महाः कृताः, हाहावः कृताः । उक्त० २०७ ।

धानं—निरन्ध्रेः । उक्त० ३५७ । पोरणम् । श्लो० १६१ ।

धान्यमानं-सेतिकाकुह्वादि । अ० प्र० २२७ । सेतकादि
। ठाणा० १६८ ।

धाम-वर्म । उत० ५२३ ।

धाय-प्रात-सुभिक्षम् । दश० २२२ । भाव० ३४१ । धात-
नित्यतृप्त । वृ० प्र० २३५ आ । धाता-दक्षिणात्यपण
पनिरुध्यन्तराणामिन्द्र । प्रज्ञा० ६८ ।

धायद्व-धातकी-वृक्षविशेष । प्रज्ञा० ३१ । लवणसमुद्र
परिक्षाय स्थितो धातकीवृक्षपण्डोपलक्षितो द्वोप ।
अनु० ६० ।

धायद्वपत्तरससारो-धातकीपत्तरससार-धातकीपत्रासव ।
। जीवा० ३५१ ।

धायद्वरक्ष-पूर्वाद्ध उत्तरकुण्डु नीलवद्विरितमोपे धात-
कीनाम वृक्ष । जीवा० ३२८ । अग० ८०३ । त्रयविंशति
तीर्थकरस्य चरयवृक्ष । सम० १५२ ।

धायद्वसङ्के-धातकीना सङ्केहानि यास्मन् स धातकीसङ्केह,
एनाहसो द्वोपविशेष । भाष० ७८८ । ज्ञाता० २१३ ।

धायगता-मारुता । अग० ५८१ ।

धारए-धारकोऽधोतानमेधा धारणात् । अग० ११२ ।

धारण-धारणा-विधेयेषु निवर्त्तनलक्षणा । ठाणा० ३३१ ।

धारणा-नृपूनाधवासनाया अविच्छ्युति । अ० प्र० १८२ ।

धारणग-धमणम् । भाष० ८३२ ।

धारणा-यथास्वमन्ववस्थानम् । तत्त्वा० १२५ । अग० ३८४ ।

अवगताप्रविष्टपवर्ण धारणा । अग० ३४४ । बलहरणा-

घाःकूले मूले । अग० २७६ । अग्रच्युतिः, अविस्मृति ।

। भाष० ६८ । अहद्वगुणाविवरणरूपा । भाष० ७८६ ।

उपभोग । भाष० ३२५ । गीतापसविम्वेन द्रव्याद्यपेक्षया

मन्त्रावराधे यथा या विमुक्तिं कृता तामवधार्य यद्व्यस्तत्रैव

तथैव नामव प्रयुक्तं सा, वैधावृत्त्यकारिणां गच्छोपग्रहकारि-

णो अक्षेपानुचितस्योचितप्रायश्चित्तपदानां प्रदक्षिताना धरण

धारणा । ठाणा० ३१८ । अवगतायविशेषधरण धारणा

। भाष० १० । निर्णीतायधरणम् । अविच्छ्युति १ वाचना

२ स्मृतिश्च ३ । नवी० १६८ । असकृदालोचनादानेन यथा-

यश्चित्तवितोषायधारण सा । ठाणा० ३०१ । गृहोत्तस्यावि-

स्मरणे निवृत्ति । नि० चू० प्र० २५४ आ । अवगतार्थ

वितोषधारण धारणा । राज० १३१ । इदस्मृति । नि०

चू० प्र० २७८ अ । धारणा-अवधारणावृत्ति । विवे० ६३०

धारणापरिहारो-अ सगोविज्जति पडिसेहिज्जति य य

परिमुज्जति । नि० चू० तृ० ८६ आ ।

धारणामेधावी-पूर्वाधोतमो प्रभूतयोरपि सूत्रार्थयोश्चिर-

भवधारणानुद्धिमान् । वृ० प्र० १२१ आ ।

धारणत्या-कुम्भरीन । दश० चू० ६२ ।

धारणाव्यवहार-धारणाव्यवहारो नाम गीतार्थेन सविने-

नाचार्येण द्रव्यक्षेत्रकालभावपुरुषाद् प्रतिषेधनाश्चाबलोक्य

यस्मिन्नपराधे यत् प्रायश्चित्तमवापि तत्सर्वमन्यो हृष्टा

तैश्चैव द्रव्यादिषु तादृश एवापराधे तदेव प्रायश्चित्तं

दर्शति एव धारणाव्यवहार वैधावृत्त्यकरस्य गच्छोपग्राहिणः

स्पष्टकस्यामिनो वा देशदर्शनसहायस्य वा सविगमस्योक्ति-

प्रायश्चित्तदान धारणमेव धारणाव्यवहार । अग० प्र०

५ आ ।

धारणि-चारिणी जितशत्रुराज्ञी । उत० ११४ । भेदान-

नायस्य प्रथमा क्षिप्या । सम० १५२ ।

धारणिशो-धारणिक-कृष्णधारक । वृ० द्वि० ७० अ ।

धारणिज्ज-लवस्त्रणजुत सबासट्टिकरण । नि० चू० प्र०

२४४ आ ।

धारणी-श्वेतनृपस्य राज्ञी । राज० ६ । जितशत्रुराज्ञी ।

भाषा० २१ । धारिणी-महामासेनराज्ञी । विषा० ८२ ।

श्रेणिकस्य राज्ञी । ज्ञाता० १२ । अदीनशत्रुराजस्य पट्ट-

राज्ञी । विषा० ६० । बलनृपस्य राज्ञी । ज्ञाता० १२१ ।

धारा-देवक्षधारका । वृ० द्वि० २७३ आ । सत-

तपातजनिता सन्तति । उत० ३६६ । धारैव धारा-

क्षिपा । अग० ४७१ ।

धाराहृतकदम्ब- । नवी० १५० ।

धारिज्जति-धार्यन्ते आशेव्यन्ते । उत० ६०७ ।

धारिणि-धारिणी-अज्ञातोऽहहरण युवराजराष्ट्रबंधनपत्नी ।

भाव० ६६६ ।

धारिणी-वनञ्जयनृपपत्नी । भाष० १७७ । श्रेणिकराज्ञी ।

अनुत० १ । वसन्तपुरे जितशत्रुराज्ञी । भाष० ३७८ ।

वज्रसेनराज्ञी । भाष० ११७ । अ-पक्ववृण्णराज्ञी ।

अन्त० २ । पद्मावतसकरराज्ञी । उत० ३७५ । सकल-

गुणधारणाद् धारिणी-जितशत्रुनृपपत्नी । मूय० २ ।

विद्यासंभूतिमुदराजपत्नी । भाव० १७० । बभदेवराज्ञी ।
अन्त० १४ । जितराज्ञी राज्ञी । ज० प्र० ६ । एषणा-
समितिदृष्टान्ते धिजातीयचक्ररणीतमपत्नी । भाव०
६१६ । सवेगोदाहरणे चम्पायां मित्रप्रभराज्ञी । भाव०
७०६ । अज्ञातोदाहरणे कोशाम्यामचितसेनराज्ञी । भाव०
६६६ । दधिदाहनराज्ञी । भाव० १२३ । जितराज्ञी-
राज्ञी । शेष० १५८ । शिवराज्ञी राज्ञी । अग० ५१४
वृष्णिराजपत्नी । अन्त० ३ । चम्पाया कोणिकराज्ञी ।
प्रभ० १ । जितराज्ञी राजपत्नी । भाव० ३७२ । चतु-
रिन्द्रियोदाहरण मधुरापिपतिजितनवराज्ञी । भाव० ३६८ ।
श्यामस्तिनगरी रुक्मिण्युपस्य राज्ञी । भाव० १४० ।
नाम्पित्यपुरस्य जितराज्ञी राज्ञी । भाव० १४४ । अन्धक-
वृष्णेदेवी । अन्त० २ । अन्धकवृष्णेदेवी । अन्त० ३ ।
बलदेवस्य देवी । अन्त० १४ । विमलसप्तदेवी । नि०
कू० प्र० ३३१ अ ।

धारित्तए-धारयितु परिग्रहे घर्तुम् । वृ० द्वि० २०१ अ ।
उपयोगी । ठाणा० १३८ । पठ्ठु परिग्रहे । ठाणा०
१३८ ।

धारिया-धारका । भाव० ३३७ ।
धारिवारिय-धाराप्रधान धारि जल येषु तानि धाराधारि-
काणि । अग० ६१७ ।

धारिह-धारयति आरमन्ति सीन धते । द० ६८ ।
धारिण-धारयितु व्यापारयत् । अग० १२३ ।
धारिमाणो-धारयत्य-वाच्यमेव । ज० प्र० ८२ ।
धारिमाणे-धारयन् द्विरीकुशन् । अग० १४ ।
धारोक्ष्य-गिरिनिर्हरजल आस्तगिरि वा । वृ० द्वि०
१७१ अ ।

धारिया-धारिता । उत० १३० ।
धार्य-धावनम् । भाव० १६८ ।
धावण-धावन शीघ्रमुद्यमम् । ज० प्र० १३० । वेगवद्
गमनम् । भाव० २३२ । द० १०० । शीघ्रगमनम् ।
ज० प्र० २१५ ।

धावणजो-नगहाण । वृ० वृ० २४८ अ ।
धावन-राज्यप्रधानम् । वृ० प्र० २६८ अ । प्रणाम
म् । भाव० २०३ ।

धावलेय- । भाव० ६७ ।

धाविय-धावन-अन्धकसाविशेष । उत० २२३ ।

धाह-धावनम् । उत० १०२ ।

धिह-धृति-धानसाञ्जष्टम्भनदाणा, निष्ठाया । वृ० प्र०
२१६ अ । मूलान्तरगुणवियथ प्रतिदिवसमुत्तममान
आत्मपरिणामविशेष । नद० ४५ । चित्तस्वास्थ्यम् ।
सम० ११७ । सयम प्रति चित्तस्वास्थ्यम् । उत० २३५ ।
धृति-चित्तस्वास्थ्यम् । भाव० १२३ ।

धिदुहुबल-दुर्बलधृतयो धर्मनिष्ठान प्रतीति । उत०
३५२ ।

धिदुर्भई-धृतिमति धृतिप्रधाना मतिधृतिमति-अद्वैतम् ।
सम० २८ ।

धिदुस्तिपा-दासमञ्जसा । भाव० ३४४ ।

धिई-मानसोद्वेष्टम्भका । वृ० वृ० १४ अ । धृति-
चित्तस्वास्थ्यमनुद्दिनस्वम् । उत० ६२२ । समाधान
सवेमे । भाव० ४३१ । धृति-पत्योपमस्थितिका दवी ।
ज० प्र० ३०६ ।

धिईकूडे-धृति तिष्ठिद्वन्द्वुरी तस्या कूटम् । ज० प्र० ३०८

धिईई-धृतिमति-अद्वैतम् । प्रव० १४६ । धृतिमति-

धृतिप्रधाना मति । योगसङ्ग्रेहो योग । भाव० ६६४ ।

धिवकार-विषयविशेष एव तस्य कारण-उपचाराण
विवकार । ठाणा० ३६६ ।

धिवकारिज्ञमानो-धिविज्ञमाना विज्ञानविषयोविज्ञा-
माना । भाव० २०० ।

धिग्जातोय-नीचगुण । ननी० ११२ । भाव० ११२ ।

धिग्यर्ण-नक्षत्र । द० २५६ । उत० ६१ । धिगु-
जातीय-ज्ञात । द० १८४ ।

धिज्जाह-धिग्यातोय-ज्ञात । भाव० ६१६ ।

धिज्जाहो-धिग्यातोय । भाव० २०३, ३२६ । धिग्या-
नित । भाव० १८७ ।

धिज्जाय-धिग्यात-ज्ञात । शेष० २०४ ।

धिति-धृति-विशेष विषयस्य लयस्य नाम्नेति अत-
नोद्यमम् । वृ० २६६ । चतुर्वर्गं लीयमद्यमम् ।
निरय० ३३ ।

धितिघरे-धृतिघर अमरद्वाराणां चतुर्वर्गस्य चतुर्मास्यम्

। अन्त १८ ।

घितबलिया-धृति वज्रकुण्डवदभेद्य चित्तप्रणिधान तथा बलिका-बलवन्त । वृ० वृ० ।

घितिम-धृतिमान् स्वस्थचित् । प्रभ० ११३ ।

घितिहरे-धृतिघर-काकन्या गायापति । अन्त २३ ।

घितो-घरण-धृति सम्यग्दर्शने सति चारित्र्यावस्थानम् । सूत्र० १६७ । धृति-चित्तदाढ्यं तत्परिपालनीयत्वाद-हिंसाया धृतिरेव हिंसाया अष्टादशमं नाम । प्रबन्त० ६६ ।

चित्तस्वास्थ्यम् । ज्ञाता० ५६ ।

धिमरगो-धोवर । आव० ८२६ ।

धियारो-अधिकार । आव० ४२७ ।

धितरा-मत्स्यबन्धविशेष । विपा० ८१ ।

धी-वी बुद्धि । उत्त० २१६ ।

धीर्बुध्निगतिपकपो-धृतिरज्जुबन्धनेन धनिक-अत्यर्थं निष्प्रकम्प-अविचलो य स धृतिधनिकनिष्प्रकम्प । औप० ४८ ।

धीउल्लिका-पुस्तकर्मविशेष । औप० १२६ । अनु० १३ ।

धीउल्लिया-शालमञ्जिका । उत्त० १४६ ।

धीमदे-परिविद्यद्यते । प्रज्ञा० ५२७ ।

धीया-दुहिता । आव० ४२४ ।

धीमार-धिवकार । आव० २०० । नि० बृ० प्र० १३४ अ । नि० बृ० प्र० १८६ अ । नि० बृ० प्र० १३ अ ।

धीर-असहायो बुद्धगो । नि० बृ० प्र० २०० अ । पट्टिओ तद्वकरणमूरो वा । दश० बृ० १६५ । धिया राजत इति धीर, अक्षोभ्यो वा । उत्त० ५५ धीर-अनन्तज्ञानी । आव० ८४५ । अक्षोभ्य सम्यक्नोदति । उत्त० ४१५ ।

धीः बुद्धिस्तया राजते स च तीर्थकुण्डणधरो वा । भावा० २०५ । अक्षोभ्यो धीविराजितो वा विदेकेन दुःखमुक्त-कारणतयाऽवधारय । भावा० १६० । तत्रपरिपासने स्थिरः । नन्दो० २५० । सत्तानुगतने स्थिरः । आव० २६ ।

धीमान् परोपहायक्षोभ्यो वा । उत्त० २८१ । धी-बुद्धिस्तया राजते इति धीरः । प्रज्ञा० ५ । आव० ६१६ ।

धीर-बुद्धिमान् स्थिरो वा । दश० ११६ । धीर-सयत । दश० २२२ । धीर-तीर्थकरणधर । दश० ८६ ।

धीरपुरिसि-एका-ततो धीरान्तरायापनमाद् धीरपुरुष

तीर्थकरो गणधरश्च । आव० ६१६ ।

धीरपुरिसप्रज्ञत्त-धीरपुरुषप्रज्ञत्त-तीर्थकरणधरप्ररूपितम् । आव० ८४३ ।

धीरपुरिसा-धीरेष्वे वीतेषु च ते पुरुषा-पुरुषकारवन्तो न कातरेष्विति धीरपुरुषा । सम० १५७ ।

धीरा-सत्त्ववन्त । उत्त० ४०७ । स्थिरा अक्षोमा वा । प्रबन्त० १०७ ।

धीधर-अष्टादशश्रेणिनाम । ज० प्र० १६४ ।

धुंभुमार-धुंभुमार सवेगीदाहरण शिंभुमारपुराधिति । प्राव० ७०६ ।

धुम-धुवा तथाविधपुस्तकवैशिष्ट्यरूपस्वरूपस्यापरिहाणे । ज० प्र० २५७ ।

धुमावण-दम्भावण । नि० बृ० प्र० १७६ अ ।

धुण-धुनीहि-विशेष्य पृथक्कुरुतदुपरि ममत्व मा विपत्त्ये-ति भावार्थ । भावा० १४४ ।

धुणइ-धुनोति पातयति । दश० १५६ । धुनाति-प्रस्फोट-यति । औष० १११ ।

धुणज-धूनन-मिस्रग्रन्थेरनिर्वातिकरणेन सम्यक्त्वावस्थानम् । भावा० २६८ ।

धुणति-धुनाति । आव० २०६ ।

धुतकम्मसे-धुन-अनोत 'कम्मसि' ति-कामप्रविकपरि-भाषया सत्कामिनेति धुतकमांस । धुता कर्मणोऽसा-मा-मा येन स । उत्त० १८८ ।

धुना-धुता सत्कारापेक्षया स्थवरा । प्रबन्त० १०७ ।

धुत्त-धूतं धुतकार । उत्त० २४८ ।

धुत्तिमा-धूतिमा । औष० १५८ ।

धुत्त-धुत्ते रेणुवदधुत्ता सत्साक्षिकाने भ्राम्यते येन वदूतं कर्म । सूत्र० ३२६ । धून-पापम् । दश० २२४ ।

धुय-धुव सयम । सूत्र० १४१ । धूत-धूयतेऽष्टप्रारं-कर्मोति वदूत-सयमानुष्ठानम्, कर्म वा । सूत्र० ६६ ।

धुयरए-धुयरबस्क । औष० २२६ । सम० ४४ ।

धुयसोत्तया-अद्वारसोत्तयसहस्रेषु सयम उज्जुता । दश० बृ० १२४ ।

धुरए-धुरक । ज० प्र० ५३३ ।

धुरतुण्डे-धुरि । दश० १०५ ।

ध्रुव-ध्रुवमध्यन्त सर्वदैत्यर्थ । ठाणा० ३६३ । ध्रुव कर्म
सत्सारो वा । धनु० ३१ । अग्रच्युतानुत्पन्नस्तिरस्वभाव ।
मूत्र० ३७० । ध्रुव-आचारप्रकल्पे प्रथमश्रुतस्कषस्य षष्ठ-
मध्ययनम् । प्रभ० १४१ । ध्रुव-आचाराङ्गस्य षष्ठ-
मध्ययनम् । उत्त० ६१६ । नित्य-संपूर्ण सर्वत्रप्रधानोप-
सर्जनभावेन वा । दश० २३५ । निश्चित अवलम्बाद्
ध्रुव अनित्यस्वरूप । भग० ११६ । ध्रुवत्व सर्वदैव
भावान्निधनो त्रिकालभावत्वाद् ध्रुव । ठाणा० ३३३ ।
वह धिर । नि० सू० प्र० २४४ आ । पटुमआचार-
प्रकल्प । आश० ६६० । ध्रुव आवश्यकस्य तृतीय
पर्याय । शिरो० ४१५ । ध्रुव-पर्वतियिमाविमोग्यम् ।
हृ० द्वि० १६२ आ ।

ध्रुवकटुलघुय-ध्रुवकटुलघुयम् । जीवा० २३५ ।
ध्रुवकस्मिन्मो-ध्रुवकस्मिन्मो लोहकारादि । ओष० ७७ ।
ध्रुवकस्मो-नोदकारो रहकारो कुम्भकारो तनुतारो । नि०
सू० प्र० ३६० आ । काष्ठमूत्रधारादय । हृ० द्वि०
१० अ ।

ध्रुवगडिया-ध्रुवगण्डिका । दश० १४० ।
ध्रुवघडी-ध्रुवघटी ध्रुवघटिका । जीवा० २०६ ।
ध्रुवचारिणो-ध्रुवो मोक्षस्तराण्य व शानादि ध्रुवं तदा
चरितुं शान् देवां ते ध्रुवचारिण । आचा० १२२ ।
ध्रुवर्णतराङ्ग-आयाः ध्रुवान्तरवर्णना अनगता अवन्ति । विद्ये०
३३१ ।

ध्रुवण-नानास्य पावन प्रशालनम् । ओष० ४१ । पाव-
नम् । ठाणा० ३३६ । ध्रुवण पावन घुमाव्यवसाया-
मिध्यावरपुटुवावा सम्प्रवरवपावसवनमिति । आचा०
२१२ ।

ध्रुवनिगाहो-अशानाविरहात् क्वचिदपर्वमसितरवाद्य ध्रुव
वर्गं तादृशमभूत सत्सारो वा तस्य निग्रहहेतुस्वाभिग्रहो
ध्रुवनिग्रह । धनु० ३१ ।

ध्रुवरातो-ध्रुवरातिः । सूर्य० ३६ ।

ध्रुवराह-यः सर्वे चन्द्रविमानस्यापस्तात् सञ्चरति स
ध्रुवराह । सूर्य० २६० । भव० ३७६ ।

ध्रुवलोभ-ध्रुवलोभः ध्रुव प्रतिदिनमात्रो लोच । हृ० प्र०
२२३ अ । दिने दिने बुद्धन्तोत्यर्थः । नि० सू० प्र०

३४३ अ ।

ध्रुवधन्-ध्रुव अव्यभिचारो स चासौ वर्णञ्च ध्रुवधन्त
ध्रुवा । आचा० २६५ ।

ध्रुवसीलया-ध्रुवसीलता बृष्टदशसीलाङ्ग सतद्रूपालनरूपा ।
दश० २३५ ।

ध्रुवा-ध्रुवा ध्रुवत्वात् त्रिकालभाविनी । जीवा० ६६ ।
त्रिकालावस्थापित्वात् ध्रुवा । ज० प्र० २७ ।

ध्रुवसुलतो-दध्यादिमशनी । पिण्ड० १५७ ।

ध्रु-चिन्ता । पिण्ड० ३६ ।

ध्रुमा-पूजा । ज० प्र० १४६ । ध्रुवा मुना । आश०
१५४ ।

ध्रुत-ध्रुतातीति ध्रुन चारित्रम् । आचा० १२२ ।

ध्रुमो-शोषो । नि० सू० नृ० ४६ म । ध्रुम भोजने शोष-
विशेष । शब० १२२ । हिवादिस्को यधार । पिण्ड०
८४ । आन्तप्रान्तादाताहारदेवाचारित्रस्याभिपूजनाद्
ध्रुमशोष । आचा० ३३१ । अभिमदे । हृ० प्र० ४६
अ । मन शिलादिदम्बनि । उत्त० ४१७ । चारित्र्येभ्यन्-
ध्रुमहेतुत्वात् ध्रुम द्वेय । भग० २६२ ।

ध्रुमहंशाल-ध्रुमाङ्गारक द्वेवराणी । ओष० १५७ ।

ध्रुमकेड-ध्रुमकेतु ध्रुमचिह्नो ध्रुमध्वज मोहकादिरूप ।
दश० ६५ ।

ध्रुमकेड-ध्रुमकेतुः अष्टविषयतो महाग्रह । ठाणा० ७६ ।
ज० प्र० ५३५ ।

ध्रुमपल्लिआम-नाम जहा लङ् लक्षिणा तत्पकारी सो
ध्रुमपल्लि तोमे लङ्हाए परिवरतहि अण्णाओ लङ्हाओ लक्षि-
त्ताओ सुतेहुआदीणि फलानि ध्रुमपल्लि आ ता करोसण
लङ्हाया तस्य अण्णो ध्रुमपल्लि ताति च तद्धपल्लिआं सो
अर्जवारी वा लङ्हा निमिया ताहे ध्रुमो तेहि सो तेहि
पिबिसिन्ता ताणि फलानि पावेति तेण ते पचयति तस्य
जे अण्डका ते ध्रुमपल्लियाम अण्णति । नि० सू० द्वि०
१२५ आ ।

ध्रुमप्लमा-ध्रुमप्लमा । श्रुता० ४३ ।

ध्रुमप्रभा-ध्रुमप्रभाध्रुमप्लमा पृथ्वी । धनु० ८६ ।

ध्रुमवर्द्धि-ध्रुमवर्द्धि ध्रुमवर्द्धि । ज० प्र० १६१ ।

ध्रुमवण्णा-ध्रुमवर्णा पाण्डुरा । आशा० २३१ ।

धूमायमानः- । नदी० १५२, १६० ।
 धूमाहिनि-धूमायिप्यन्ते धूममुद्रमिध्वन्ति । जं० प्र० १६७ ।
 भग० ३०६ ।
 धूमिआ-धूमिका रुक्षा प्रविरला धूमाभा । अनु० १२१ ।
 धूमिकाध्यामोहं- । ठाणा० ४५७ ।
 धूमिता-धूमिका महिकाभेदो वर्णतो धूमिका धूमाकारा
 ध्रुमेत्यर्थः । ठाणा० ४७६ ।
 धूमिया-धूमिका रुक्षा प्रविरला धूमाभा । जीवा० २८३ ।
 धूमिका धूमवर्णा धूसरः । भग० १६६ ।
 धूर्ध-धूर्त-सङ्क्रान्ति स्थानं तत्प्रतिपादकं धूर्तम् । ठाणा०
 ४४४ । धूर्त इति धूर्तं प्राक्वड् कर्म । सूत्र० ३३१ ।
 धूपवाह-धूप अष्टप्रकारकर्म धूनं ज्ञातिपरिचर्यायां वा
 तस्य वाहः धूतवाहः । आषा० २३६ ।
 धूपा-दोषि च वेदने जननी स्तन्यायमिति दुहित ।
 उक्त० ३ । 'दुहिता पुत्र' । पिण्ड १४० ।
 धूलि-धूल पाणु । जं० प्र० १६६ ।
 धूलिपाय-धूनाज्ञातम् । उक्त० १२८ ।
 धूली-धूलिः । जीव० २१५ । धूली पाणुः । भग० ३०७ ।
 धूलीजंघो-धूलिधूमरजवः । व्य० प्र० २५३ अ ।
 धूलीवास-धूमिवर्षः । भाव० ७३४ ।
 धूव-धूपः दशाङ्गादिः गन्धद्रव्यसंयोगजः । जं० प्र० १११ ।
 १४४ ।
 धूमगार्हण-धूपग्रहणं धूपमाजनम् । भाव० ६८६ ।
 धूमणे-आरमकक्षाधूर्ध्वनम्, अनागतभ्याविनिवृत्तये धूमपान-
 मित्यन्ये व्याचक्षते । दश० ११८ ।
 धूपपङ्क्तिगर्ह-धूपप्रतिग्रहं धूपमाजनम् । भाव० ७१० ।
 धूर्ध्व- । नि० सू० प्र० २३२ अ ।
 धूसर-रूपद्वयलम् । आषा० २६ ।
 धूतपुष्पमिद-आर्यरक्षितप्रथमो पुष्पमिश्रिष्यः । विदो०
 १००२ ।
 धूतपुष्प-धोर्ध्वं धानम् । वृ० प्र० ३५ अ ।
 धूतपाद- । नदी० १५४ ।
 धूतिः-निपयवर्धनरपर्वते धूतं धूतम् । ठाणा० ७२ । तिवि-
 रुदे देवताविशेषः । ठाणा० ७३ ।
 धूताधुन-रूपद्वयमनीधुतः धोपदीन्ध्रप्रज्ञा । प्रथ० ८७ ।

धेज्ज-धैर्यं घृष्टता । प्रथ० ११६ । सत्त्वम् । प्रथ० १२१ ।
 धेज्जा-ध्याया । विषा० ४२ ।
 धेवए-धैवतः देवतः अभिसन्धयतेऽनुमन्धयति शेषस्वरानिति
 धैवतः पष्ठः स्वरः । अनु० १२७ ।
 धेवते-अभिसन्धयते अनुमन्धयति शेषस्वरानिति निरुक्तिव-
 दाद् धैवतः । ठाणा० ३६३ ।
 धोअ-धीतो भूतिवरणितहस्तयन्माज्जनेनातिनेजितः धो-
 धितः । जं० प्र० ३५ । धीतानि शान्तीसारेण धीतिमन्ति
 कुनानि । जं० प्र० २४२ ।
 धोअणे-धावनं प्रक्षालनम् । आषा० ४१ ।
 धोअण-धोतकः अजात्योअणः । दश० १६४ ।
 धोयं-धीतं निर्मलम् । जीवा० १६४ । धीतं प्रक्षालित-
 मनम् । प्रथ० ८२ । धीतम् । भाव० ६२० । धीतं
 प्रक्षालितम् । भग० २५४ । धीतं धोधिर्न तप्तं च ।
 जीवा० २६७ । धीत-भूतिवरणितहस्तयन्माज्जनेनाति-
 निशितोक्तः । प्रज्ञा० ३६३ । जीवा० १६१ । धीतः
 धोधितः । जीवा० १६१ । धीतः धोधितः । राज० ३३ ।
 धोयपुत्ती-भूरिभेदा दाढीपाली । नि० सू० द्वि० ६१ अ ।
 धोपा-धीतानां शुद्धस्वरूपाः । ठाणा० ४४६ ।
 धोरण-धतिचातुर्यम् । जं० प्र० २६५, ५३० । चतुरत्वं
 गतिविषयम् । ज्ञात० २३२ ।
 धोरिणिणो-नदोपुरुषाः । भा० ७० ।
 धोरुमिणि-धीरुक्तिनिकाः । ज्ञात० ४१ ।
 धोरेयसोला-धुरि वहति धोरेयास्तेषामिव शीलं उद्दिशत-
 आखाहिता सन्नय स्वभावां येषां ते धोरेयसोलाः ।
 उक्त० ४०७ ।
 धोर्वति-उद्धतयन्ती । भाव० ३४६ ।
 धोवण- । नि० सू० द्वि० १६६ अ ।
 धावनं वज्राद्युपकरणचर्मकोशकटादिमण्डकविषयम् ।
 आषा० ४२ ।
 धावितं-कोशितं । नि० सू० प्र० १२८ अ ।
 धोवण-नर्वेषां प्रक्षालनविधीनाम् । जं० प्र० २५८ ।
 धमातं-अस्मोक्तम् । प्रज्ञा० ११२ । दशम् । प्रज्ञा० २ ।
 ध्यानाशतकं-ध्यानम्यासायप्रकारकं पात्रम् । भाव० ५८२ ।
 ध्यानान्तरिकं- । वृ० प्र० २५६ अ ।

नन्दि-नन्दी अतिशयेन महान् । व्य० द्वि० ३२४ । नन्दि
 तुष्टि प्रमोद । आचा० १४३ । नन्दिन् प्राणिनोज्जेना-
 स्मिन् वेति वा नन्दि-इदमेव प्रस्तुतमध्ययन नन्दन नन्दि
 प्रमोदो ह्यर्थ इत्यर्थः । ज्ञानपञ्चकामिषायकाध्ययनमपि
 नन्दि । नदी० १ । नन्दि आविष्टलिङ्ग । नदी० १ ।
 द्वादशतूर्यसङ्ख्याते नन्दि । जीवा० २०७ । नन्दी द्वादश-
 तूर्यनिर्घोष । प्रश्न० १५६ । श्लोका । आचा० १५६ ।
 नन्दिआवत्त-देवविमानविशेष । सम० ३२ । नन्द्यावत्त ।
 ब्रह्मलोकं देवविमानविशेष । जीप० ५२ । आव० २१७ ।
 नन्दिण-नन्दिन्त समुद्रवर्तमानुपागत । भग० ११६ ।
 नन्दिगाम-नन्दीप्राम भगवतो वर्धमानस्वामिन पितुमित्र-
 स्य ग्राम । आव० २२२ ।
 नन्दिघोस-देवविमानविशेष । सम० १७ । तूर्यनाद ।
 ज्ञाता० ५६ । द्वादशतूर्यसङ्ख्यातो नन्दी सस्य घोष ।
 उक्त० ०५ । नन्दीघोष-द्वादशतूर्यनिना । जीवा०
 १६० ।
 नन्दिघोसेन-नन्दीघोषेन द्वादशतूर्यमिनादारम्भेन यद्वा आ-
 धीर्वचनानि नन्दी जीयास्त्वभिरयादीनि तद्घोषेन बन्दि-
 कोलाहलात्मकेन । उक्त० ३४६ ।
 नन्दिणीपिय-उपासकदशभिः नवममध्ययनम् नन्दिनीपितु-
 नामकस्य आबस्तीवास्तव्यस्य भगवता बोधितस्य सखेख-
 नादिगतस्य वक्तव्यगतनिबन्धनाप्रतिदिनीपितुनामकमिति ।
 ठाणा० ५०६ ।
 नन्दिपट्टिगहि-रोगघट्टाणमादिषु उववज्जति । नि० पू०
 द्वि० १११ आ ।
 नन्दिपुर-नन्दिपुर शाण्डिल्यजनपदे आर्यक्षेत्रम् । प्रज्ञा० ५५ ।
 नन्दिपुर मित्रराजधानी । विपा० ७६ ।
 नन्दिस्ते-नन्दिश्रुत्याभिधानतत्त्वकानि । ज्ञाता० १० ।
 नातायां पञ्चदशमध्ययनम् । सम० ३६ । ज्ञाता० १० ।
 आव० ६५३ ।
 नन्दिमुयगसठिप-नन्दीमुदङ्गनस्थित, आवतिका बाह्यस्य
 त्रयोदश स्तूपानम् । जीवा० १०४ ।
 नन्दिमुयगी-नन्दीमुदङ्ग द्वादशविषयतूर्यान्तर्गतो मुदङ्ग ।
 जीवा० १०२ ।
 नन्दिप-नन्दिप समुद्रवर्तमानुपागत । भग० ११७ ।

नन्दिआवत्त-दीन्द्रियजीवविशेष । जीवा० ३१ । प्रज्ञा०
 ४१ । नन्द्यावत्त-नवकोण स्वस्तिकविशेष । प्रम० ७० ।
 नन्द्यावत्त । राज० ८ । नन्द्यावत्त प्रतिदिनवकोण
 स्वस्तिकविशेषो रुद्धिमस्य । जीप० १० ।
 नन्दिरागे-समृद्धौ सत्या रागो-हर्षो नन्दिराग । भग० ५७३ ।
 नन्दिराय-नृपविशेष । ज्ञाता० २०८ ।
 नन्दिहवत्त-वृषविशेष । भग० ८०३ ।
 नन्दिबद्धण-नन्दिबद्धेन एषणासमितिहृष्टागते आचार्य
 आव० ६१६ । वर्धमानस्वामिनो ज्येष्ठभ्राता । आचा०
 ४२२ ।
 नन्दिबद्धणा-अञ्जनकपर्षते पुष्करिणोविशेष । ठाणा०
 २३० ।
 नन्दिसेण-नन्दिपुराया श्रीधामराजमुत्त । ठाणा० ५०८ ।
 नन्दिसेण स्तानवैश्यावृत्त्ये श्रद्धावात् साधुविशेष । आव०
 ६१७ । पार्श्वपत्य स्थविर । आव० २०७ । नन्दिसेण
 पारिणामिकी बुद्धयै हृष्टाग्त । आव० ४३० । नन्दिसेण
 श्रेणिकपुत्रसाधु । आव० ४३० । श्रेणिकपुत्र । आव०
 ६८२ । अज्जुद्धीपे ऐरवते अवसर्पिण्या वतुर्धो जिन । सम०
 १५३ ।
 नन्दिसेण-नन्दिसेणा पूर्वस्या दिति पूर्वदिग्भायञ्जनवर्ध
 सस्य पुष्करिणो विशेष । जीवा० ३६४ ।
 नन्दिसेन-क्षिप्यविशेष । नि० पू० प्र० २०६ आ ।
 नन्दिस्सरो-नन्दिस्वर द्वादशतूर्यसङ्ख्यातवत्स्वरो यस्य वा ।
 जीवा० २०७ ।
 नन्दी-प्रमोद । आचा० १६३ । नन्दी-पान्थारस्वरस्य
 प्रथमा मूखना । जीवा० १६३ । द्वादशतूर्यसङ्ख्यात । उक्त०
 ३०५ । नन्दी-द्वादशतूर्यसमुदाय । भग० ४८१ । नन्दी
 नटन राजकुमारविशेष, अतद्दृष्टासु दुःखविपाकानां
 पष्ठममध्ययनम् । विपा० ३३ । नन्दी-महेश्वरनृपुण्ड्रि-
 आव० ६८६ । नन्दी समृद्धि । आव० ७८६ । समृद्धि-
 हेतु अङ्गताहेतु असौनताहेतु समुद्रताहेतुरा । वृ० द्वि०
 १०२ आ । येनाम्बवहूतेन तेन सप्रमे वा नदति स
 एव नदी येनाम्बवहूतेन न द्रुतं द्रुयति स नदी अथवा
 येनाम्बवहूतेन न दीना अथव्यि स नदी, समयसण्णाए
 वा संहरण पदी । नि० पू० द्वि० २१ अ ।

नदीभाष्यं—नदीभाजन नदीपात्रम् । आ० २१० ।
 नदीभाष्यण—नदीभाजनम् । वृ० द्वि० २४४ आ । महत्पा-
 त्रम् । ति० चू० द्वि० १८ आ ।
 नदीभाषण—नदीभाषण आवपचकोच्चारणम् । व्य० द्वि०
 २३ ।
 नदीमुह—नदीमुख पश्चिमिष्ये । प्रथ० ८ ।
 नदीसर—द्वीपविशेष नदी समुद्रिस्तया ईश्वरी द्वीपो नदी-
 श्वर । अनु० ६० । अष्टमो द्वीप । सम० ६० । जाता०
 १२७ । प्रथ० ६६ । इक्षुवरममुद्रानन्तर द्वीपस्तदन्तर
 समुद्रोपि । प्रज्ञा० ३०७ । नदीश्वर महेश्वरणेष्टिष्य ।
 आ० ६८६ । नद्या—पर्वतपुष्करिणीप्रमुखपाथसार्ध-
 मनुवपूपायवद्भूतसमृद्धया ईश्वर—रक्षानिमाग्रदीश्वर ।
 ज० प्र० १६३ ।
 नदीसरवरी—नदीश्वरवर द्वीपविशेष । जीवा० ३३८ ।
 जाता० १२७ । आ० ८१५ ।
 नदीस्तरवरदीव—नदीश्वरवरदीव । आ० २१६ ।
 नदुत्तर—भुवनादनाकुमारिण्यस्य स्थानिकाभिपदिदेव ।
 छाया० ३०२ ।
 नदीसर—अश्वकुह्यानां सप्तमवर्गस्य तृतीयमध्ययनम् ।
 अ० २५ ।
 नद्व—नदी सरित् । आ० १८१ ।
 नद्वमह—लोकोरपूजास्थाने दृष्टान्त । आ० ३२८ ।
 नद्वयायतने—नद्यायतनानि यत्र तीर्थस्थानेषु लोका गुण्याय
 स्नानादि कुर्वन्ति । आ० ४११ ।
 नद्व—नदी गिरित्यादिका । प्रज्ञा० २६७ ।
 नद्वअगे—चतुरासीत्या लक्ष्मणे नमुताङ्ग, कसमानविशेष ।
 अनु० १०० । सूर्य० ६१ ।
 नद्वए—चतुरासीत्या लक्ष्मणमुताङ्ग नमुतम् कसमानविशेष ।
 अनु० १०० । सूर्य० ६१ । नद्व २७५ ८८८ ।
 नद्वय—चतुरासित्वमसां पूर्वाङ्ग लक्ष्मणपूर्वाङ्गन गुणित
 पूर्व, पूर्वक्रमेणकोनार्थावकाशम् चतुरासीतित्वाद् नमु-
 ताङ्ग तदपि चतुरासित्वमित्यदि नमुतम् । उक्त०
 २७७ ।
 नद्वये— । नद्व ८८८ ।
 नद्वत—नद्वत पापुपुसव चतुर्षु पुत्र । जाता० २०८ ।

नकुल । आ० २१७ । नकुल भुवपरिचरित्यर्थोक्तिक ।
 जीवा० ४० ।
 नद्वतगो—नकुलक । आ० ४२१ ।
 नद्वता—भुवपरिचरित्यर्थे । प्रज्ञा० ४६ ।
 नद्वतस्ति—नकुलीविद्याविशेष । आ० ३१६ ।
 नद्व—नय नय नीयते परिच्छिद्यतेऽनेनास्मिन्नस्मादिति वा
 नय, स्वयन्तान-सधर्माध्यासिते वस्तुन्येकादशप्राहको बोधः
 इत्यर्थः । अनु० ४५ । नय न्याय । बोध० ६३ ।
 नद्व—हृद । जाता० २६ । नयति क्रमेणोपात्मक वस्त्रे-
 कावावलम्बनेन प्रतीतिष्वप्यमरोपयति नीयते वा तेन
 तस्मिन्स्थितौ वा नयन वा नय प्रमाणप्रवृत्त्युत्पत्तिकालमा-
 विपर्ययम् । उक्त० ६७ । नय—प्रतिनियतैकवस्त्रमादि-
 योर्गमिप्रायविशेष । सूय० ३६ ।
 नद्वो—नय नयन अमन्तुष्वप्यस्मिन्नस्य वस्तुनो नियतैकवस्त्र-
 लम्बनेन प्रतीतो प्रापण नय । उक्त० ११ । नय
 गमयतीति नय नीयते परिच्छिद्यतेऽनेनास्मिन् अस्माद्
 वेति नय । विशे० ४३१ । नय नीतिपक्ष स्थितिपक्ष ।
 विशे० १३५२ ।
 नद्वराणि—नैतेषु कपेऽस्तीति नद्वराणि । आ० २५४ ।
 नकुल—न प्रपा । उक्त० ६६६ । परिसर्वविशेष ।
 प्रज्ञा० ४५ ।
 नकुल—बोधविशेष । ति० चू० प्र ७६ अ ।
 नकुलोपमूह—अप्या गुह्यरसक वस्त्रम् । प्रज्ञा० ४३० ।
 नद्वक—नासिका । प्रथ० ८ । परिसर्वविशेष । प्रथ० ६ ।
 नद्वकय—नासिका । न० ।
 नद्वका—नासिका । आ० ८२० ।
 नद्वकुटिअ—नकुटिअ नाभयनक अङ्गुलिक । ज० प्र०
 ५० ।
 नद्वलक्ष्मणी—नद्यावन्ती नद्वहरिणा । वृ० द्वि० १०१
 अ ।
 नद्वलक्ष्मणसे—एकोनित्तनदावर्धविशेष एको नद्यावन्त ।
 सूर्य० १५३ ।
 नद्वलक्ष्मणवच्छरे—नद्यावन्तवच्छर । सूर्य० १६८ । पञ्च-
 विधमद्यन सवच्छर । वृ० १७१ ।
 नद्वलक्ष्मणसे—नद्यावन्तवच्छर । सूर्य० २१२ ।

नवखत्ता—नक्षत्राः ज्योतिष्कभेदविशेषः । प्रज्ञा० ६६ ।
 नक्षत्रमासः—नक्षत्रेषु भावो नाक्षत्रः स खर्तु मासः सप्त-
 विशतिरहोरात्राणि सप्तपट्टीकृतेन क्षेत्रेन छिन्नस्याहोरात्रस्य
 एकविंशतिः सप्तपट्टा भागः । बृ० प्र० १८६ वा ।
 चन्द्रस्य नक्षत्रमण्डलभोगकालो नक्षत्रमाम् । ठाणा०
 ३४४ । अष्टो मुहूर्तसतानि एकोनविंशत्यधिकानि सूर्य० ६१ ।
 नख—नखर । आवा० ३८ ।
 नख-पर्वतः । उत० ३५२ । जीवा० २७० ।
 नखर—नकरं अकरहायो लोचम् । प्रश्न० ५ । कररहितम् ।
 अनु० १४२ । भग० ३६ । मात्र करोऽस्तीति नकरम् ।
 उत० ६०५ । नगरमिह सैन्यनिवासप्रकृतयः । भप०
 ३१८ । महामनुसृत सपरिगहो पण्डितमवाञ्जो । दश०
 पू० १६३ । नकर—नासिम् करो विद्यत इति नकरम् ।
 दश० १४७ । भग० ६७४ ।
 नगरगोप्ति—नगरगुप्तिकः । आवा० ६६७ । नगरगुप्तिकः ।
 'कोटपालः । प्रश्न० ३० ।
 नगरजणवय—नगरजनपदः । नगरादिलोकाः स्वयमेव पचन-
 पाचनस्वभावा वर्तन्ते यथा जमवाः । दश० ७३१ ।
 नगरधरा—नगरे स्थापयन्ति दुर्गवस्थितं जन सम्मार्गं स्थिरी-
 कुर्वन्तीति स्थविरा, ये नगरे व्यवस्थाकारिणो बुद्धिमत्त
 आदेयाः । प्रभविष्णवस्ते नगरस्थविराः । ठाणा० ५१६ ।
 नगरधर्मे—नगरधर्मे नगरधाराः । ठाणा० ५१५ ।
 नगरनिष्ठमण—नगरनिष्ठमन नगरजननिर्गमनम् । भग०
 २०० । नगरजननिर्गमनाः । ज्ञाता० ८१ ।
 नगरभोगिकः— । आवा० २३८ ।
 नगरमारी—नगरमारी मारीविशेषः । भग० १६७ ।
 नगररोग—नगररोग । भग० १६७ ।
 नगरस्य— ।
 नगराणि—चतुर्गोरोद्भूतानि न विद्यते करो येषु तानि
 नगराणि वा कररहितानि । ज० प्र० १२१ ।
 नगिण—अत्र कुचेनवान् । दश० २०६ ।
 नगरई—नगमतिः गन्धारजनपदेषु पुरुषपुरनृपतिः, यज्ञतृवृक्ष
 इष्टा प्रतिबुद्ध । उत० २६६ ।
 नगदआ—नगन । आवा० ३०५ ।
 नगमय—नगो—नगमय । त० ।

नग्नरुई—नाग्नये आग्नये हविः—इच्छा नाग्नयहविः । उत०
 ५७६ ।
 नग्नोति—नग्नयति । आवा० ३०५ ।
 नग्नोयो—नग्नोयः एकोहृद्ग्रीवे वृक्षविशेषः । जीवा०
 १४५ ।
 नग्नोहमयुं— । आवा० ३४८ ।
 नग्नय—नृत्यः नृत्यविधायी । जीवा० २८१ ।
 नच्चियर्त्तव्यं—नर्तितव्यम् । ओप० १५७ ।
 नचवेज्ज—पादजवातदकडिउदरवाहुसगुलिववणपणपमुहा-
 दिविकारकरण नृत्यम् । नि० पू० तृ० ६१ वा ।
 नज्जाणति—न जानाति—न सम्यग् विशेषतो गृह्णाति ।
 ठाणा० ३०६ ।
 नजुत—चतुरशोतिर्युताङ्कुषतसहस्राणि एक नयुतम् । जीवा०
 ३४५ ।
 नजुतर्गं—चतुरशोतिः नयुतसहस्राणि एक नयुताङ्गम् ।
 जीवा० ३४५ ।
 नज्जइ—ज्ञायते । ज्ञाता० १६२ ।
 नज्—इह दुःखद्वयः । ठाणा० १५१ । सर्वनिषेधवचनो-
 ऽयं वाक्यः । प्रज्ञा० ४६८ ।
 नट्टं—पीठविरहितं नुरपम् । बृ० द्वि० ३६ वा । नृत्यवि-
 धायी नर्तकः । अनु० ४६ । नाट्यं नृत्यम् । ठाणा०
 ४५० । नाट्यं साभिनयनिरभिनयभेदमिह साण्डवम् ।
 ज० प्र० ११७ । नाट्यं नृत्यम् । विपा० ४५ । नृत्त-
 करचरणनयादिपरिस्पर्धविशेषतक्षणम् । आवा० ५२८ ।
 नट्टक—नर्तकः यो नृत्यति स । प्रश्न० १३७ ।
 नट्टकहा—नर्तककथा रमणीयोऽयं नर्तको नवेति । दश०
 ११४ ।
 नट्टम—नर्तकः यो नृत्यति स अङ्गुल्लो वा । जीप० २ ।
 नट्टमालस्य—नृत्यमालसः खण्डप्रपातगुहायामधिष्ठायकदेववि-
 शेपः । ठाणा० ७१ ।
 नट्टमालस्यं—नृत्यमालस्यम् । आवा० १५१ ।
 नट्टि—नर्तकी नाट्यम् नर्तनकारिणी च । दश० ४० ।
 नट्टिअं—करस्य तथा पादस्य भ्रूचः शिरसः अक्षः ओष्ठस्य
 च एवमादीनामङ्गानां सविकार चलनं नर्तनम् । ओप०
 १७७ ।

नटदुल्लङ्ग-नाटधम् । ज्ञाता० १६ ।
 नटु-नटं सर्वपादहयो भूतम् । जीवा० २४५ । जं० प्र०
 १३८६ । १ ।
 नटुखिड्डा-नटुकीडा । आव० ३६४ ।
 नटुतेये-नटुतेजाः । भग० ६८४ ।
 नटुत्तलक्षी-नटुः । आव० ११४ ।
 नट्ट-नटः नाटकानां नाटयिता । अनु० ४६ । नटः नाट-
 यिता । प्रभ० १३७ । नटः नाटकानां नाटयिता । औप०
 २ । जीवा० २८१ । तुणविधेयः । जीवा० १२३ ।
 नट्टकहा-नटकमा रम्योऽर्थं नटः । दश० ११४ ।
 नट्टलक्ष्या-नटलारिता नटस्यैव भवेद्विकल्पधर्मकयाकर-
 गोपाजितभोजनादीनां खादित भक्षण यस्या सा नटस्यैव
 वा सङ्घस्यैव दृश्यधर्मकयनलक्षणो हेवाकः-स्वभावो यस्या
 मा । ठाणा० २७६ ।
 नट्टपिडयं-नटपेटकं सवालबोदाहरणे ग्रामविधेयः । आव०
 ७२१ ।
 नट्टाग्निः-नट्टः तुणविधेयस्तरसकोग्निः । जीवा० १२३ ।
 नट्टिओ-नटितः । ज्ञाता० १६६ ।
 नट्टिज्जुप-नटयते विनटयते । प्रज्ञा० ६५ ।
 ननु-ननु अधमायां प्रयुज्यमानः शब्दः । दश० ६३ ।
 नणपाय-ननु निश्चितं अथ हल्लोके नम्यश्च नान्यत्र वा ।
 भग० १७४ ।
 नत्तं-नवतं रात्री । मूर्ध० १०४ ।
 नत्तु-नत्ता पीत्रः दीहित्रश्च । भग० ३०६ ।
 नत्तु-नत्तुणां पीनणाम् । निरप० २० ।
 नत्था-नत्ते नासायजू । उपा० ४४ ।
 नत्थिकयादी-नास्तिजवादी-तोत्रायतिकः । प्रभ० ३१ ।
 नदह-नदति । जीवा० २४७ ।
 नदिकोप्पर-नदास्तरे आकुण्टिततूर्पराकारं गमनं नद्या
 आकुण्टिततूर्पराकारं चमनं नदीतूर्परम् । वृ० वृ० १६२
 अ ।
 नदितानि-नगरवन्ति । जीवा० १६० ।
 नदी-गङ्गातिग्धाविका । नदी० २२८ । नदी-सरित् ।
 भग० २३७ । ठाणा० ३९ । वाटरबन्धावस्थानेषु
 स्थानेषु । प्रज्ञा० ७२ ।

नदीकच्छ-नदीगहनम् । ज्ञाता० ६७ ।
 नृनिचवड्ड-न जायते । पठ० २८ ।
 नन्दः-क्रोधहृतः । भक्त० ।
 नन्दक-सङ्गविधेयः । सम० १३७ ।
 नन्दन-छन्नाग्रनगरी राजमुतुः । सम० १०६ ।
 नन्दनवर्न-मेरुपर्वते वनम् । आव० ४७ । ज्ञाता० ६१ ।
 नूटविधेयः । प्रभ० १६ ।
 नन्दा-श्रेणिकस्य राज्ञो वेदात्तनगरेऽश्विनुः पुत्री अमप-
 कुमास्य माता । नदी० १५० ।
 नन्दाप्रविभक्ति-ज्योदशनात्यभेदः । जं० प्र० ४१७ ।
 नन्दाप्रविभक्ति-सम्पाप्रविभक्त्यभिनयात्मको-नन्दाच-
 म्पाप्रविभक्त्यारम्भः त्रयोदशो नाट्यविधिः । जीवा० २४६ ।
 नन्दि-सनिवेशविधेयः । उक्त० ३८० ।
 नन्दिघोषा-घण्टाविधेयः । भग० ७०० ।
 नन्दिणीविधा-उपासकवक्षानां नयनमध्ययनम् । उपा० १ ।
 नन्दिनः-महिषो ह्यष्टः कुष्ठो वा । आव० ७५६ ।
 नन्दिधर्धनः-भगवतः सृष्टमानस्वामिनो भ्राता । आव०
 १८३ ।
 नन्दिवर्धन-राजकुमारविधेयः । ठाणा० ५०८ ।
 नन्दिरेणः-श्रेणिकपुत्रः । नदी० १६६ ।
 नन्दीमृदङ्गः-एकतः सङ्कोष्णोऽग्रवक्रविरुद्धो मुरजविधेयः ।
 राज० ४६ ।
 नन्नरथ-नवरं वैजलमिति । औप० ६५ ।
 ननुसकः-नण्डकः । दश० ११५, २१५ ।
 ननुसकवेद-ननुसकस्य वेदो ननुसकवेदः, ननुसकस्य स्त्रियं
 पुत्र्यं च प्रत्ययिताय इत्यर्थः, तद्विवाकवेद्यवर्माणि ननुसक-
 वेदः । प्रज्ञा० ४६६ ।
 ननुसगयेय-नपुननवेदको बद्धितररादिमादेन भजति ।
 अप० ८६३ ।
 नपु-नपुनरायम् । उक्त० ३१४ ।
 नभ-नभाति दीप्यतेति नभः । भग० ७७६ ।
 नभःसेन-उभसेनतनयः । विधे० ६१० ।
 नभोदेव- । आवा० ३८६ ।
 नभोवाहन-नृपुण्ड्ये नृपः । विधे० ६०४ ।
 नभस्तद्व-नभस्तद्वं नायेन प्रणमति । जं० प्र० १७ । मूर्ध०

६ । ज्ञाता० १० । कायेन प्रणमति नात्यासन्ने नाति-
दूरे उचिते देवे इत्यथ । ज्ञाता० १० । नमस्यति तत्प्रह्वं
शब्दं स्तोति । सूत्र० २७४ । नमस्करोति पञ्चाश्रमणि
धानादियोगेन सामान्येन वा । जीवा० २५६ ।

नमसण-नमस्करण वाचा । आच० ४०६ । नमस्यन
प्रणमनम् । भग० ११५ ।

नमसणिउज-नमस्यन प्रणामत । ओप० ५ ।

नमसति-नमस्यति कायेन प्रणमति । निरय० ३ । कायेन
विहत्वा नमस्यत्वा च । राज० ४८ ।

नमसित्ता-नमस्यत्वा प्रणम्य । ठाणा० १०८ ।

नमसे-नमस्यति नमस्करोति । दश० २४५ ।

नम-पूजापमध्ययम् । आच० ३७६ ।

नममाणो-नममान सयमानुष्ठानेन विनयवाम् । आचा०
२५४ ।

नमयति-प्रवणयति । उक्त० ६४१ ।

नमस्करण-प्रणामपूर्वकं प्रशस्तध्वनिभिर्गुणोक्तं नमः ।

आच० ८११ । आन्तरा प्रीति । उप० भा० १५ ।

नमस्कार-पञ्चमङ्गलक । ओप० २०१ ।

नमि-कञ्जपुत्र । आच० १४३ ।

नमिपञ्चजा-उत्तराध्यवसानां नवममध्यमनम् । सम०
६४ ।

नमिय-नमित नाम ग्राहित । जीवा० २२६, २६४ ।

नमिया-ज्ञाताया द्वितीयश्रुतस्त्वधे पञ्चमवर्गे द्वाविंशति-
तममध्ययनम् । ज्ञाता० २५२ ।

नमी-नमि इष्यन्तर्गते विदेहजनपदे मिमिक्षाधिपति, यो
वतयानि दृष्ट्वा सङ्बुद्धः । आच० ७१६, ७१६ । नमि
राजा योऽज्ञानादिकमसुखत्वं तिष्ठिमुपगतः । सूत्र० ६५ ।
नमि, विदेहजनपदेषु मिमिक्षानृपनि यो निजदेवोक्तय
दृष्ट्वा प्रतिबुद्धः ।

नमुचि-शराणस्या आह्वानविशेषः । उक्त० ३७६ ।

नमुचिना-नवाष्टपायनत्वे दृष्टान्तः । ज० प्र० २६७ ।

नमुक्कार-नमस्कार नमस्कारसहित प्रत्याह्वयनम् । आच०
८५२ । नमस्कार । आच० ५२४, ८०० ।

नय-नय अन०धर्मिकस्य वस्तुन एकाग्रपरिच्छेद, एकै-
नव धर्मेण पुरस्कृतन वस्तुवञ्जीकार । ज० प्र० ५ । अनन्त-

धर्मात्मकस्य वस्तुन एकाग्रपरिच्छेद, नयन नय नीयतेजे-
नास्मिन्नस्मादिति नय । ठाणा० ४ । नयन नीयते-
जेनास्मादस्मिन्निति वा नय । आच० ५४ । नैगमादि ।
ज्ञाता० ७ । 'ननु प्रापण अनेकविधमयं प्रापयन्तीति
नया । अहव णिच्छियमत्वं नयतीति नया । नि० पू०पु०
१४६ आ । नीतिदशनम् । भग० ११४ । नय-अनन्त
धर्मात्मकस्य वस्तुन एकाग्रपरिच्छेदिति । अनु० २१० ।
अन त्वमर्थाध्यासित वस्तुकेन धर्मेण नयन्ति परिच्छिन्नध्वतो
तिज्ञानविशेषा नया । आचा० ३ । द्रव्यात्मिकाया ।
भग० ६२ ।

नयओ-नयत नीतितो विधित्वा । विशेष० १२६३ ।

नयगर्ह-पञ्चगाना नैगमादीना स्वस्वमतरोपण यज्ञवाप-
सर्वेषा परस्परसापेक्षाया प्रमाणायाधिनवस्तुव्यवस्थापन
सा नययति, विहायोपदेष्टुमो भेद । प्रज्ञा० ३२७ ।

नयगतो-नययति नैगमादिनयाना या गति सा सर्वनया
अपि वा याभिच्छ्रित्वा सा । प्रज्ञा० ३२७ ।

नयचक्र-द्वाराशविष्यादिप्रतिपादक शास्त्रम् । उक्त० ६८ ।

नयथ-नयन सोचनम् । प्रभ० ८ । दृष्टि । ज्ञाता०
१६२ ।

नयणको-नयनकोको नेत्रमयतारा । राज० ॥ । नय-
कीका नेत्रमयतारा । ज्ञाता० ६ ।

नयर-नवर अविद्यवातिकरशनम् । प्रभ० ३६ । नगर
अविद्यमान करम् । ओप० ७४ । नगर करविरहित-
समिश्रेशः । उक्त० १०७ । न विद्यते करो बन्धम्
तत् नकर नखादिक । जीवा० २७६ ।

नयरबाहिरिया-नगरबाहोरिका । उक्त० २२१ ।

नयरमङ्गल-नगरमङ्गलपुरपरिलोपपरिसर । उक्त० ४६८ ।

नयरमङ्ग-नगरमध्य सन्निवेशमध्यभाग । प्रभ० ५६ ।

नयविही-नयविधि नैगमादिभेद । उक्त० ५६५ । नय-
विधि नैगमादिनयप्रकार । प्रज्ञा० ५६ ।

नयविहीणो-नयविहीन ज्ञानमननक्रियालक्षणनयानुग
आच० ३३१ ।

नया-नयन्ति परिच्छिन्नानि अनेकधर्मात्मक सद्गस्तु ता
अनवधारणतयकेन धर्मेणति नया । ठाणा० १५३ ।
नया ईवप्रता । जीवा० १८२ ।

नयुता-महक्याविशेष । उक्त० २७७ ।
 नर-पादपूरणार्थं निपान । वृ० वृ० १६६ आ । नर
 नरव्यञ्जन, न भावनर । दश० २५१ ।
 नरए-नराय् कापन्ति-योग्यतयाऽऽह्वयन्तीति नरका ।
 उक्त० १८२ ।
 नरक-नराह्वानक स्थानविशेष । ७७ ।
 नरकण्ड-नरकण्डप्रमाणो रक्तविशेष । जीवा० २३४ ।
 नरकधीमोना- । आषा० २१६ ।
 नरकान्ता-वर्षिमवर्षपर्यवर्ते चतुर्थं कूटम् । ठाणा० ७२,
 ७४ । वृद्धिपर्वतनिर्गता मधो । हृदविशेष । ठाणा०
 ७५ ।
 नरछाया-छायागतिभेद । प्रज्ञा० ३२७ ।
 नरदेवा-नराणां मध्ये देवा आराध्या । क्रोडाकास्यादिमुक्ता
 वा नराश्च ते देवाश्चेति नरदेवा । भग० ५८३ ।
 नरय-निरया सीमन्तकाद्या अप्रतिष्ठानावसानाः । भाव०
 ६०० ।
 नरयावास-भावसिन्धुषु ते आवासा नरकाश्च ते आवा
 सश्चेति नरयावासाः । भग० ६८ ।
 नरवाम- । ओष० ७ ।
 नरबाह्व-मध्यच्छेदे राया । वृ० प्र० २२७ आ । नरबाह्व ।
 भाव० ८६ ।
 नरबाह्वणिषा-कार्मायभेदविशेष । प्रज्ञा० ५६ ।
 नरसिंह-पुण्यपापक्षकीर्णमेकवस्तुदृष्टान्त । विश्व० ७६३ ।
 नरिद-साग्नके देवविमानविशेष । सम० २२ ।
 नरिदकत-सा तरे देवविमानविशेष । सम० २२ ।
 नरिदुत्तरवाडिसर्ग-साग्नके देवविमानविशेष । सम० २२ ।
 नकुटकः-नागदन्तक अद्भुतक । जीवा० २०५ ।
 नर्त्तकी-यनकाद्यमयी । व्य० प्र० १६२ अ ।
 नर्म-रागोद्वेगादप्रहासमिमो मोहोद्दीपक क दप । भाव०
 ८३० ।
 नल-गुपिरमराकारः । ठाणा० ४१६ । प्रतरभेदविशेष ।
 प्रज्ञा० २६६ । तुणविशेष । प्रज्ञा० ३७ । नल-बैध
 मण्येष्टपुत्र । अमृत० ५ । वनरतिविशेष । भग०
 ८०२ ।
 नलकूय-देवविशेष । उक्त० ४६१ ।

नलणी- । भग० ८०३ ।
 नलयवा-नलस्तम्ब-अभायुकद्रव्यम् । ओष० २२३ ।
 नलस्तम्ब-वृक्षविशेष । भाव० ५२१ ।
 नलदाम-नलदाम-पारिणामिकीशुद्धिदृष्टान्ते शास्त्रापुरे
 मरकोटमारक । भाव० ४३५ । नलदाम-कुविन्दवि-
 शेष । व्य० प्र० १४० आ ।
 नलवर्ण-वनविशेष । ओष० १५८ ।
 नलादय-सूर्यपाकरसवरीकारका । ज० प्र० २४४ ।
 नालि-नलिक-गुलिका । व्य० द्वि० ४१७ अ ।
 नलिणमे-नलिनाङ्ग, कालविशेष । सूर्य० ६१ । भग०
 ८८८ ।
 नलिण-भगवत्या एकादशशतके अष्टम उद्देशक । भग०
 ५११ । नलिन । सूर्य० ६१ । नलिनेम् । भग० २१०,
 २७५, ८८८ । देवविमानविशेष । सम० ३३ । नलिन-
 ईषद्रक्त पद्मम् । जीवा० १७७ । ज्ञाता० ६६ । प्रत्येक-
 शरीरजीवात्मकवनस्पतिभेद । प्रज्ञा० ३७ । देवविमान-
 विशेष । सम० ३५ ।
 नलिणकूडा-वधस्कारपर्वतविशेष । ठाणा० ८० ।
 नलिणगुह्य-देवविमानविशेष । सम० ३५ । उक्त०
 ३७६ ।
 नलिणतन्तु-नलितन्तु-सूक्ष्मतन्तु । ज० प्र० १०७ ।
 नलिधिगुह्य-नलिनीगुह्य विमानविशेष । भाव०
 ६७० । द्वितीयवर्गऽष्टममध्ययनम् । निरय० १६ ।
 नलिन-ईषद्रक्त पद्मम् । भाव० ८ ।
 नलिनगुलमविमान-पद्मगुलमविमानम् । उक्त० ६७६ ।
 नलिनानि-ईषद्रक्तानि । ज० प्र० २६ ।
 नलिनायतो- । ज्ञाता० १२३ ।
 नल्य-नवाङ्गानि द्वे द्वे शोने नयने नातिरे चिह्नका हव-
 नेका मनवर्धनम् । ज्ञाता० ४२ ।
 नय-नरिषो होइ नवो व्रतययिणि । व्य० द्वि० ११२ आ ।
 प्रत्येकम् । ज्ञाता० १६८ । जीवा० १८८ । निवर्धनरसा
 यावत् । व्य० प्र० २४५ ।
 नववमल-मादित्यबोध पद्मम् । प्रज्ञा० ८४ ।
 नवणीय-नवनीन । प्रज्ञा० ३६७ । भगवत् । भाव०
 ६२४, ८२४ । जीवा० २६० । उक्त० ६५४ ।

नवतं—नवतयधिकम् । सूर्य २६१ ।

नवतय—नवतानि—जीनानि । ज्ञाता० २३२ ।

नवतयकुसंतो—नवतयकुशान्तः—प्रत्यग्रस्वन्दर्भपर्यन्तरूपः ।

जीवा० २१० ।

नवधर्म—नवधर्मः—अभिनवभावकः । बृ० प्र० २७६ अ ।

नवनवकिकाया—एकवोतिः । अ० द्वि० ३४७ अ ।

नवनवमिया—नवनवमिका—मिश्रप्रतिमाविशेषः । अन्त०

२६ । नव नवमानि दिनानि यस्यां सा नवनवमिका । सम०
८८ ।

नवमालिका—गण्डद्रव्यविशेषः । जीवा० १६१ । गुल्म-

विशेषः । प्रज्ञा० ३० । उत्त० ६६२ । आधा० ३० ।

भग० ३०६ ।

नवमिका—शक्नेद्रस्य सप्तमी अग्रमहिषी । अं० प्र० १५६ ।

नवमिया—शक्नेद्रस्य सप्तमी अग्रमहिषी । भग० ५०५ ।

सप्तुवपस्य द्वितीयाग्रमहिषी । भग० ५०४ ।

नवमए—नवमए । ठाणा० २३४ ।

नवर—केवलम् । जीष० ३४, १६७ । ठाणा० ५६ ।

नवरि—केवलम् । प्रभ० १३३ ।

नवलकं—नोलीति लोके । नंदो० १५६ ।

नवा—जप गायी ऊसरपाणा निर्हति सा मुञ्जगानी गिरुटा
नवा भणति । नि० पू० प्र० १६२ अ ।

नवा— । ठाणा० ४६७ ।

न विप्रहः—लोकयात्रा । नि० पू० प्र० ३२४ अ ।

नवीनः—सम्प्रत्येवापाकतः समानोतः ।

नटक्षीरा—विनीता गीः । आव० ५४६ ।

नटनराक्षः—निस्त्रासी । आव० ५३५ ।

नटसंसारः—विनीतसंसारः । आव० ५४६ ।

नस्ते—नासिकारज्जु । भग० ४३६ ।

नह—नलः नलिकाः । अं० प्र० ५७ । नलः । आव०
१६२ । करजः । प्रभ० ८ ।

नहनिषाय—नलनिषातः—नलरदनजातिः, संप्राप्तकामस्याष्ट-
मी भेदः । दश० १६४ ।

नहरणं—न येतस्यं । नि० पू० द्वि० २४ अ ।

नहपाहणो—नमोवाहनः—द्रव्यप्रतिधिविषये कुसुममृदो
भृगुच्छनगरापिपतिः । आव० ७१२ ।

नहवेयण—नलवेदना । आव० १६२ ।

नहवेयणा—नलवेदना नलरपोढा । भग० १६७ ।

नहसंठाणा—नलसंस्थाना—नलवत्तीक्ष्णा । ओष० ३० ।

नहसंदहो—नलसंदष्टः—नलाः संदष्टा मुसलादिभिश्चुम्बिता
मस्य सः । जीवा० २१३ ।

नहसिर—नलगरः—मलाग्रम् । भग० २१८ ।

नही—साधारणबादरवनस्पतिकायविशेषः । प्रज्ञा० ३४ ।

नाइ—जातिः—स्वजनः । उत्त० ३६१ । जातिः—स्वजनी
मातापितृपुत्रकलत्रादिः । सूत्र० ७५ । जातिः—स्वजनः ।
उत्त० १८८ ।

नाइत—नादितं बादनोत्तरकालभाषी सततस्वनिः । राज०
२५ ।

नाइय—नादितं—सम्मानुसारी नादः । जीप० ७३ । लपितम् ।

ज्ञाता० ५ । नादितं—षण्ठायांमिव बादनोत्तरकालभाषी-

सततस्वनिः । जीवा० २४५ । नादितं—स्वनिभाषम् ।

भग० ४७६ ।

नाइवेल्—नादिवेल् न मयावल्लङ्घनम् । आधा० २६१ ।

नाई—ज्ञातयः—पूर्वपरसंबन्धाः स्वजनाः । आधा० १३० ।

नाईवमरो—ज्ञातिवयः—स्वजनयोधित्वगः । जीष० ११६ ।

नाए—ग्यायः सन्मार्गः । आधा० १४४ । ग्यायनिर्गय-
कत्वात् ग्यायः ज्ञातं वा—ज्ञातसामर्थ्यमनुसृततत्प्रसादेन
लोकेनेति । ज्ञाता० ३ । आधा० ४२२ ।

नाओ—अभिष्टायंसिद्धेः सम्पत्प्राप्यत्वात् ग्यायः, जीवकर्म-

सम्बन्धापनयनान्यायः, भावयकस्य पष्ठः पर्यायः ।

अनु० ३१ । नादः—महात् पोषः । जीवा० २४५ ।

नीयते सविंति प्राप्यते वस्त्रवेने इति ग्यायः । विशेष०

६६४ अ । ग्यायः भावयकस्याष्टमपर्यायः । विशेष० ४१५ ।

नाखरा—सिंहारयः । ठाणा० २७३ ।

नागः—ववनपतिविशेषः । जीवा० २८१ । अनु० २५ ।

द्रुमविशेषः । जीवा० १८२ । सोसकम् । प्रभ० १५२ ।

दशमं करणम् । अं० प्र० ४६३ । नागः—वनगजः ।

दश० २७५ । नागः—वृद्धविशेषः । प्रज्ञा० ३१ । नागः—

विद्यायोगहृष्टान्ते राजगृहे प्रसेनजित्प्रसक्तो रथिकः—मुलसा-

पतिः । आव० ६७६ । नागः—महिनपुरे गादापतिः । अन्त०

४ । मगवत्या द्वादशवत्सकस्य अष्टम उद्देशकः । भग०

५५२ । नाग-द्वीपसमुद्रविशेषः । जीवा० ३२१ । नाग-
यमुनाह्रदवासी घोरविषो महानागः । अग० ७५ ।

नागकुमारा-नागकुमाराः भुवन्पतिः । प्रज्ञा० ६६ ।
नागकुमाराः-वरुणस्याशेषपातवचननिर्देशवर्तिनो देवाः ।
अग० १६६ ।

नागकुमारो-नागकुमार्यः-वरुणस्याशेषपातवचननिर्देश-
वर्तिन्यो देव्यः । अग० १६६ ।

नागकेसरं-नागकेसरं-चूर्णविशेषः । आब० ६३६ ।

नागगह्वे-नागगह्वः । जीवा० २६४ ।

नागधरए-उरगप्रतिमामुक्तं चैत्यम् । ज्ञाता० १३१ ।

नागजणए-नागपुत्रा, नागोत्तमः । ज्ञाता० १३२ ।

नागजसा-नागयथाः-यम्यकमुता । ब्रह्मदत्तराज्ञी । उक्त०
३७६ ।

नागदंतए-नागदन्तकः-नकुटकः अङ्कुटक इति । जीवा०
२०५ । नागदन्तकः-ब्रह्मकुटकः । जीवा० २१४ ।

नागदत्तः-नागदत्तः वैष्णवोदाहरणे प्रतिष्ठाने निविष्णुकाम-
भोगो नागवसुभेष्टिपुत्रः । आब० ६६८ । नागदत्तः-कषाय-
प्रतिक्रमणोदाहरणे श्रेष्टिपुत्रः । आब० २६५ । नागदत्तः-
निष्प्रतिकर्मतरायां विपरिते हृष्टान्तः । आब० ६६४ ।

नागदत्ता-यसहरितस्य प्रथमा मुता-ब्रह्मदत्तराज्ञी । उक्त०
३७६ ।

नागदमनी-जीवधीविशेषः । उक्त० ६३४ ।

नागपरियावणिमा-नामाः नागकुमारास्तेषां परिज्ञा यस्यां
दम्पदशो भवति सा नागपरिज्ञा । नदी० २०७ ।

नागपुर-नगरविशेषः । ज्ञाता० २५२ ।

नागबाणाः-ब्रह्मसंज्ञम् । जीवा० २८३ ।

नागबाणाः-भनुष्यारोपिता बाणाकारा मुक्ताश्च सन्तो
आज्यस्यमानामहोत्सा दण्डरूपास्ततः परराज्ये सङ्गृह्यन्ता
नागमूर्तीभूय पाशश्वमनुवते । अ० प्र० १२५ ।

नागमह-नागस्य भवनपतिविशेषस्य प्रतिनियतदिवसप्राची
उरसः । जीवा० २८१ । आषाढ ३२८ ।

नागमाला-नागमालाः द्रुमकणविशेषः । अ० प्र० ६८ ।

नागयज्ञ-पयावस्था देव्या कारितो यज्ञः । ठाणा० ४०१ ।

नागरकादि-मैथुने प्रादम्भक्यम्, सम्प्राप्तकामस्य द्वादशो
भेदः । दत्त० १६४ ।

नागरपुष्पं-पुष्पविशेषः । जीवा० १३६ ।

नागरप्रविभक्ति-द्वादशनाख्यभेदः । अ० प्र० ४१६ ।

नागराय-नागराजा-नागकुमारवराः । ठाणा० २२८ ।

नागरिकः-नगरनिवासी । नदी० १४६ ।

नागरी-लिपिविशेषः । नदी० १८८ ।

नागरुवस्त-वृक्षविशेषः । अग० ८०३ । मुजङ्गानां चैत्य-
वृक्षः । ठाणा० ४४२ ।

नागसत्ता-नागः द्रुमविशेषः स एव सत्ता त्रियम् शाखा-
प्रसरामावात् नागसत्ता । जीवा० १८२ ।

नागवसू-नागवसुः-प्रतिष्ठानगरे श्रेष्टि । आब० ६६८ ।

नागविल-भूतानन्द देवः । अग० ५०४ ।

नागसिरि-चम्पानगरी सोमस्य भार्या । ज्ञाता० १६६ ।

नागधीः-प्रतिष्ठानपुरे नागवसुश्रेष्टिभार्या । आब० ६६८ ।

नागसेण-नागसेनः-उत्तरबाचासायां भोजनदाता । आब०
१६७ ।

नागानुन्वाचकाः-शेषभूतसमाचारकाः । नदी० ५२ ।

नागिनी-नागेन्द्रः । आब० १४३ ।

नागील-कुम्बवंशविशेषः । अ० प्र० ६५ ।

नागेष्टकुस्तं-कुक्षविशेषः । दत्त० २४२ ।

नाट्यकला-मरुतमार्गचलितं नाट्यविधानम्, द्वादशति-
कलायां षतुर्थी । अग० ८४ ।

नाट्यानीकं-सप्तमानीकविशेषः । जीवा० २१७ ।

नाट्यइजो-नाट्यकोयः नाटकपात्रम् । विपा० ६३ ।

नाट्यं-नाटकं-चरितानुसारिनाटकलक्षणोपेतम् । ठाणा०
४५० ।

नाट्यं-नाटकं पीठयुक्तं नाट्यम् । अ० द्वि० ३६ अ ।

नाटिक-कालपरिज्ञाते हृष्टान्तः । ठाणा० ४० ।

नाण-ज्ञातिजनमितिमावसाधनः सविदित्यर्थः । ज्ञायते वा-
अनेनास्माद्वैतिज्ञानं तदावरणस्य तयः समोपगतो वा, ज्ञाय-
तेऽस्मिन्निति ज्ञान आत्मा तदावरणस्य समोपशमपरिणाम-
युक्तः जानातीति वा ज्ञानं तदेव स्वविषयग्रहणरूपत्वादिति ।
ठाणा० ३४७ । ज्ञातिज्ञानं ज्ञायते-परिच्छिद्यते बहस्वनेना-
स्मादस्मिन्नेति वा ज्ञानं, जानाति स्वविषय परिच्छिन्नतोति
वा ज्ञानं-ज्ञानावरणकर्मसंशयोपशमस्यज्यो जीवस्य तत्त्व-
भूतो बोध इत्यर्थः । अनु० २ । ज्ञानं-अभिप्रायः ।

आचा० ११५ । ज्ञान-उपयोग सवेदनम् प्रत्यय । विज्ञे०
३६ । ज्ञान-द्रव्यपर्यायविषयो बोध । ठाणा० १५४ ।
ज्ञान विशेषावबोध । ठाणा० ४६ । अपायधारणे
शयन्ते परिच्छिद्यतेऽर्था अनेनास्मिन्नस्माद्वेति ज्ञान ज्ञानदश-
मावरणयो ह्यय क्षयोपशमो वा ज्ञातिर्वा ज्ञानम् । ठाणा०
२३ । दानविशेष । प्रभ० १३५ । ज्ञान-आचारादि-
श्रुत । वृ० द्वि० १०० आ । ज्ञान विमर्शपूर्वको
बोध । उत्त० १२७ । ज्ञायते-परिच्छिद्यते वस्तुनैनेति
ज्ञान-सामान्यविशेषात्मके वस्तुनि विशेषप्रवृत्त्यात्मको
बोध । प्रज्ञा० ४५३ । इत्यानुपेक्षणरूपम् । प्रभ० १११ ।
तत्त्वावबोधरूप । ज० प्र० १५१ । विशेषबोध । प्रभ०
१३२ । ज्ञान-मत्यादीनि ज्ञानानि स्वपरपरिच्छेदिनो
जीवस्य परिणामा ज्ञानावरणविषयव्यस्तस्तत्त्वार्थपरि-
च्छेदा । आचा० ६८ । अपायधारणे ज्ञानम् । ठाणा०
२३ ।

माणगुण-ज्ञानगुणम्-ज्ञानमाहात्म्यम् । आच० ५६१ ।
माणगुणमुणियसारो-ज्ञानेन गुणाना-जीवाजीवाभिताना
पर्यायाना च तदविनाभावानां मुणितः-ज्ञात सार
परमार्थो येन स, ज्ञानगुणेन ज्ञानमाहात्म्येन वा ज्ञात
सारो येन ॥ ज्ञानगुणमुणितसारः । आच० ५६१ ।
माणह्ता-नानाधा-भिन्नाभिधेयानि । भग० १७ ।
माणपणधाय-ज्ञानप्रवाद ज्ञान-मतिज्ञानादिभेदमिष पञ्च
प्रकार तत्प्रपञ्च मद्वतीति । नदी० २४१ ।
माणस्त-नानात्व-विशेष । वृ० प्र० २२६ आ । नानात्व
भेद । भग० २६ । नानात्व-परिनिवेशमेकस्वैव वर्णा-
विकृत वैविध्यम् । प्रज्ञा० ३०३ । नानात्व-योऽतिरिक्तो
विधिमवति । ओष १६६ । अतिरिक्त । ओष०
१८३ ।

माणत्ति-नाना इत्येतस्य भावो नानाता-वस्तूनां परस्पर
भिन्नता-विशेष । विज्ञे० ८८७ ।
माणत्तो-नानाभाव नानाता-भिन्नता । आच० २८६ ।
नाणदत्तणसपन्न-ज्ञानदत्तनसपन्न । दण० २२२ ।
नाणपल्लवा-ज्ञानपर्यवाम्-विशिष्टतरवस्तुत्त्वावबोधरूपा ।
उत्त० ५६२ । ज्ञानपर्यवाम् ज्ञानपर्याया ज्ञानविशेष
शुद्धिगता वाऽविभागपरिच्छेदा । भग० ११६ ।

नाणपडिसेवणाकुसीले-ज्ञानस्य प्रतिसेवणया कुशीलो
ज्ञानप्रतिपेवणाकुशील । भग० ८६० ।

नाणपुत्ताए-ज्ञानमाभिव्यक्त्य पुलाकस्तस्याधारताकारी विराध-
को ज्ञानपुत्ताक । भग० ८६० ।

नाणपवधाय-ज्ञान मत्यादिक स्वरूपभेदादिभि प्रीच्यते
तत् ज्ञानप्रवादम् । सम० २६ ।

नाणवसिओ-ज्ञानवसिक्त इत्यभिचारिज्ञान । ओष०
२८ ।

नाणमायागे-ज्ञानासेवनाप्रकार । दण० १०६ ।

नाणव-ज्ञान-यथावस्थितपदार्थपरिच्छेदक वेत्तीति ज्ञानवित् ।
आचा० १५४ ।

नाणवसिए-ज्ञानव्यवसित । भक्त० ।

नाणविणह-ज्ञानविनयो मत्यादिना मत्यादिज्ञानाना भट्टान-
मस्ति बहुमानतद्दृष्टार्थमावनाविधिप्रवृत्त्यात्मकम् ।
भग० ६२४ ।

नाणवुट्ठि-ज्ञानवृष्टि शब्दवृष्टि । आचा० ६८ ।

नाणसिद्धा-ज्ञानसिद्धा-भवत्पक्षैवलिन । दण० १२८ ।
मानता-भिन्नता । आच० २८१ ।

नाणामणिपचवणघटापडापडिमडियामसिहरं-
। आचा० ४२३ ।

नाणावजण-नानाव्यञ्जन अनेकप्रकार इत्यादिभि ।
उत्त० ३६१ ।

नाणावरणज-ज्ञायत-परिच्छिद्यते वस्तुनैनेति ज्ञान-
सामान्यविशेषात्मके वस्तुनि विशेषप्रवृत्त्यात्मको बोध,
आविरते-आवृत्त्याद्यते अनेनेति आवरणोय कृद्गुलमिति
वचनात् करणेऽनीयप्रत्यय, ज्ञानस्यावरणोय ज्ञानावरणो-
यम् । प्रज्ञा० ४५३ ।

नाणाविशणो-नानाविधो-विशिष्टो रागो यस्य ॥ नाना-
विराग । जीवा० २४६ ।

नाणाविहोसो-स्वक्त्वक्षणमनोरत्ननादिषु हिताद्यपा-
येष्वनकुर्यथ प्रवर्तन इति नानाविषयो । आच० ५६० ।

नाणो-ज्ञानो-परमापवित् । आचा० १६६ । ज्ञानो-
केवलज्ञानवानित्यर्थे । आचा० ३३१ । ज्ञानो-ज्ञान
सप्तसप्तार्थाविभावक विद्यते यथातो । धाचा०
१८२ ।

नाणुहेसए—अष्टमशतद्वितीयोद्देशकस्य ज्ञानवक्तव्यताथंम-
वान्तरप्रकरणम् । अग० ११० ।
नात्रक-सम्बन्ध । द्य० द्वि० १२६ आ ।
नादियं—नादिन लपितम् । जीवा० १८८ ।
नादिया—नादिता—नादशब्दो । जीवा० २२७ ।
नानादेसी—बहुविधा अनायंश्रवणोत्पन्ना । ज्ञाता० ४१ ।
नानापिण्ड—नाना—अनेकप्रकारोऽभिग्रहविशेषाप्रतिग्रहमस्या-
स्पग्रहणाच्च पिण्ड—आहारापिण्ड माना चाभौ पिण्डग्र-
नानापिण्ड अन्तर्प्रान्तादिर्वा । दश० ७३ ।
नानाविधयोः—हिनाद्यप्येषु दोषो सकृत्प्रवृत्तिरिति ।
ठाणा० १६० ।
नाम्नोपात्र—मित्रापात्रम् । पिण्ड० १३४ ।
नापितक्षुरपहम्— । १-१-१६ ।
नाभी—नाभि—प्रथमजिनपिता । आब० १६१ । भरतक्षेत्रे
ब्रह्मसिंघो सप्तम कुलकर । ठाणा० ३६८ । आब०
१११ । सम० १५० । नाभि—शकटरथाङ्गम् । दश०
२१८ । आषा० ३५ ।
नाभिय—भृषभदेवो भगवाद् । आषा० ८ ।
नाम—नाम परिणामोऽवगाहनात्मा कर्मविशेषः । अग० २८० ।
नामसभावनायां प्रयुज्यमानोऽयं शब्दः । अग० ८२ ।
मभिधानम् । अनु० १०५ । अतच्छ्रुतार्थः । आब०
८३१ । नामस्यैवानुवृत्तौ । प्रथ० ५ । सम्भावनायाम् ।
ठाणा० ४१६ । अग० ८२ । अनु० १७६ । नामशब्द-
सम्भावनायां । आषा० ३५५ । चाक्रोशोपक्रमे द्वितीयो
भेदः । आब० ५६ । चतुर्थी, लघुया—गीण समवज-
तदुभयव्ययमनुमयश्च । पिण्ड० ३ । क्षपकोऽभिधीयते उप-
सम्भवा । आषा० १७२ । नाम परिणामो धर्मः ।
अग० २८० । नामकर्मण उत्तरप्रवृत्तिविशेषो जीवपरि-
णामो वा । अग० २७ । नाम अभिधानम् । ठाणा०
४८६ । चाक्रोशे द्वितीयो भेदः । ठाणा० ४ । नाम्न-
कर्मण उत्तरप्रवृत्तिविशेषो जीवपरिणामो वा । ठाणा०
१७६ । नाम सम्भावन, धनश्रुत वा । अग० ३७ ।
नाम यादृष्टिर्नामभिधानम् निष्प्रयाणंमध्यममपि । अग०
११५ । समावर्ते । अग० ७०५ । यादृष्टिकमभिधानम् ।
अग० २११ । यन्त्रोपादिवस्तुनोऽभिधानं तद् नाम ।

विशे० ४४५ । अम्युपगमः मग्यामहे तदित्यर्थः । विशे०
१०५८ । यत् कस्मिंश्चिद् मृतकदारकादौ इन्द्राण्यभिधान-
क्रियते तद् नाम भण्यते । विशे० २२ । नाम निक्षेपस्य
द्वितीयो भेदः । विशे० ४५० । नाम आख्या अभिधान-
नामधेयम् । अग० ११ । नाम नमन नामकर्मनिर्जर-
णम् । सुव० २५६ । नामयति यस्यादिपद्यामानुमन-
प्रति प्रवणयति जीवमिति नाम । प्रज्ञा० ४५४ । परिणामो
धर्मः । अग० १४८ । ठाणा० १७७ । नमन नाम—परि-
णामो भावः । अग० ८६० । विभक्तिपरिणामास्मान्तर्यः ।
अग० ११ । पारिश्रापिको सञ्ज्ञा । विधा० ४२ ।
नामए—सम्भावनायाधलक्ष्णम् । ठाणा० ४१६ । वाक्या-
लक्ष्णम् । ठाणा० ४६६ ।
नामकम्म—नमयति यस्यादिविधिवानुमनं प्रत्यामान-
प्रवणयति चित्रकर इव करितुरगादिभाव प्रति रक्षाकृतिमि-
ति नामकर्म । उक्त० ६४१ ।
नामकाय—नामाधिरस्य कायः । आब० ७६७ ।
नामगोच—इहाभ्यर्थयुक्तं नाम सिद्धान्तपरिभाषया नामगो-
चम् । सुव० २७४ ।
नामगोच—नामगोचं यादृष्टिकान्वयंभिधानम् । ओप०
५० ।
नामण—नामनमननतिकरणम् । दश० १०० । रागादीनां
प्रवृत्तिरुप-वस्यमावापादनं नमनं नम्यते नाशनम् ।
विशे० ११७६ ।
नामविजृम्भ—नामधेयं नाम । दश० २०७ ।
नामधेज्ज—नामधेयं नाम । ओप० १२ ।
नामधेज्जा—नामधेयवती प्रवस्तनामधेयवती । नाम धार्य-
हृदि धरणीयं यस्या सा । ज्ञाता० १४ ।
नामधेय—प्रवस्तनाम । अग० ७ ।
नामनमस्कारः—नम इत्यभिधानम् । अ० प्र० १० ।
नामनिष्पञ्च—निर्मतनामा गणिताविशेषः । आब० २१३ ।
नामनिष्पञ्च—नामनिष्पन्न निक्षेपभेदः । दश० १५ ।
नामनिष्पन्न—आचारशास्त्रपरिज्ञादिविशेषाभिधाननामादि-
न्यायः । आषा० ३ । नामनिष्पन्न—सामाधिक्यादि-
विशेषाभिधाननिष्पन्नः । अनु० २५१ । निक्षेपस्य द्वितीयः
प्रकारः । आब० ५८ ।

नामनिष्पन्नः-निक्षेपभेदः । ठाणा० ६ ।

नाममुद्रा-मुद्रिका-अभिज्ञानम् । नदी० १५६ ।

नामसच्च-नामसत्यं नाम कुलमवर्द्धयन्नपि कुलवर्द्धनं
इत्युच्यते, धनवर्द्धयन्नपि धनवर्धनः इत्युच्यते, अयसश्च
यस इति । दश० २०८ ।

नामसत्त्वा-नामसत्या पर्याप्तिकसत्यभाषायाश्चतुर्थो भेदः ।

नामतः सत्या नामसत्या यथा कुलमवर्द्धयन्नपि कुलवर्धन-
मिति । प्रज्ञा० २५६ ।

नामसमं-स्वकीयेन नाम्ना समं नामसमम् । विद्ये० ४०५ ।

अभिधानं तेन समं नामसमम् । अनु० १५ ।

नामाउडिओ-प्राकृष्टितनामा । अनु० २२३ ।

नामागोयं-इहाम्बर्धयुक्तं नाम सिद्धांतपरिभाषया नामगोत्र-
मित्युच्यते । नामगोत्राणि-अन्वर्धयुक्तानि नामानि ।
जीवा० ३३६ ।

नामानि-गोत्राणि । ठाणा० १८६ ।

नामिकं-वस्तुधाकत्वात् अर्थ इति । अनु० ११३ । पदस्य
प्रथमो भेदः । आव० १७६ ।

नामुद्य-अन्ययुक्तिकः । भग० ३२३ । सप्तम आजीविको-
पामकस्य नाम । भग० ३६६ ।

नामे-नामयति क्षपयति । आषा० १७२ ।

नामेह-नामयति-अननुपुष्यं करोति । दश० २१३ ।

नाय-जातः-कुलविधेयः । आव० १७६ । जातः-क्षत्रिय-
विधेयः । प्रश्न० २६ । जातः-नामवर्धयः जातवर्धो वा ।

ओप० ५८ । नायः-नयतीति छांद्सत्वात्कर्त्तरि ण्वृ

नायः । आषा० १५५ । जातानि उदाहरणानि । उत०
६१४ । जाताः क्षत्रियाः । आषा० ३०३ ।

नायए-जातकः-जगत्प्रतीतः क्षत्रियो वा । उत० ४४४ ।

जातकः-स्वजनः । आव० १८७ । स्वजनपुत्रकः । जाता०
८६ । आव० १८७ । शतीवृ । उत० १३४ । नायकः
प्रमुन्यायदो-न्यायदर्शी । जाता० ८६ ।

नायओ-नायकः-सकलजगत्स्वामी जातकः जात एव वा
जातकः-उदाहरणानि, न्यायवतः । उत० ३२१ । जातयः-
पूर्वापरसम्बन्धिनः स्वजनाः । आषा० २५० । जातयः
स्वजनाः । वृ० द्वि० ७ अ । जातयः-दूरवर्तिनः स्वजनाः ।
उत० १३ ।

नायकुले-स्वजनबृहम् । उपा० १४ ।

नायकुलनिष्ठते- । आषा० ४२२ ।

नायकुलवासिणो-जातिकुलवासिणो नाम यो बृहज्जामा-
तुर्दत्ता । व्य० द्वि० २७७ अ ।

नायगो-जातकः-परिचितः । सूत्र० ३२० । नगरकटादि-

प्रधानः । ओप० ७२ । नायकः-प्रधानः । आव० ७७२ ।

पुरसंयुतो पञ्चासंयुतो वा । नि० चू० द्वि० १२१ अ ।

नायतो-जातकः पूर्वसंस्तुतः । व्य० द्वि० ३३६ अ ।

नायाधम्मकहाओ-जातानि-उदाहरणानि तत्प्रधानाधर्म-
कथा जातधर्मकथा । मंदी २३०, २३१ ।

नायपुत्रे-जाताः-क्षत्रियास्तेषां पुत्रः-अपत्यं जातपुत्रः नीर-
वर्धमानस्वामी । आषा० ३०३ । जातपुत्रः-जातः-उदार-
क्षत्रियः सिद्धार्थः तत्पुत्रो वर्धमानः । दश० १६६ ।
जातपुत्रः-जगत्वात् वर्धमानः । दश० १६० । आषा०
४२२ ।

नायमुणो-जातमुनिः-क्षत्रियविधेयकपो यति, श्रीमम्महावीर-
इत्यर्थः । प्रश्न० ११३ ।

नायसंड-जातखण्डः-नीरजिमस्य निष्क्रमणोद्यानः । आव०
१३७ ।

नायसंडवर्ण-जातखण्डवनम् । आव० १८६ ।

नायसुतो-जातसुतः-जाताः-क्षत्रियास्तेषां पुत्रः, नीरवर्ध-
मानस्वामी । सूत्र० १४३ । जातसुतः । व्य० द्वि०
४०२ अ ।

नायो-जाताः-इक्ष्वाकुर्वंशविशेषभूताः । भग० ४८१ ।

नायागमं-नायागतं स्वस्ववृत्त्यनुष्ठानप्राप्तम् । आव० ८३७ ।

नारए-अम्बुदीपे भरतक्षेत्रे उत्सर्पिण्यां विद्यतितमजिनस्य
पूर्वधननाम । सम० १५४ ।

नारओ- । वृ० प्र० ३० अ ।

नारकद्वितीयोद्देशः-जीवाभिमगस्य द्वितीय उद्देशः । भग०
१३० ।

नारद-दृष्टमधिकृत्य वासुदेवे कामकथाकारकः । दश०
११० । श्रुतमधिकृत्य पत्तनाभे कामकथाकारकः । दश०
११० । उत० ६८१ । नारदः सत्यो धीचोदाहरणे
तापसपुत्र्यशदत्तपुतः । आव० ७०५ ।

नारदमुनि-द्रोणद्युपरि द्वेषवाहको असयतः । प्रश्न० ८७ ।

नारदाः—गन्धर्वदेवविशेषः । प्रज्ञा० ७० ।

नारदपुत्र—नारकपुत्रः पुद्गलप्रदेशनिरूपणे महावीरशिष्यः ।
भग० २४० ।

नाराचः—उभयतो मर्कटस्थः । जीवा० १५ ।

नाराय—नाराचः—अयोधयो बाणः । उक्त० ३११ । नाराच—
मर्कटस्थानीयमुमयोः पार्श्वयोस्त्रिंश नाराचम् । सम० १४६ ।
नाराच यथास्मोर्मेर्कटस्थ एव केवलस्तत् । जीवा०
१५ । नाराचः—बाणः । भग० ३१८ । नाराच—उभयतः
मर्कटस्थनिबद्धकाष्ठसम्पुटोपमसामर्थ्यवित्त्वात् । भग०
१२ । उभयतो मर्कटस्थः । मूर्ख० ४ । प्रज्ञा० ४७२ ।
ज० प्र० १५ । नाराचमुभयतामर्कटस्थः । राज० ५७ ।

नारायण—नाराचार्यं बाणाग्रम् । जीवा० १०६ ।

नारायण—नारायणः—अष्टम सातुदेवः । आव० ५६, १६६ ।
नारायणः—ऋषियः परिणतोदकादिपरिभोगाशिरुद्धः । सूत्र०
६५ । कुण्डः । वृ० प्र० ३० आ ।

नारीकता—नारीकता—नदीविशेषः । ठाणा० ७४ । ज०
प्र० १७७ ।

नारीकान्ता—लूदविशेषः । ठाणा० ७१ । नीलवर्षचर-
पर्वते षण्ठ कूटम् । ठाणा० ७२ ।

मादम्—नवमी श्रेणिः । ज० प्र० १६३ ।

मालेव—सूत्रकृताङ्गं सप्तममध्यमम् । आव० १५८ ।

मालेवा—राजगृहमगरस्य बाहिरिका । सूत्र० ४०७ ।

मालेवरी—वृक्षविशेषः । भग० ८०३ ।

मालम्बा—मालं ददातीति मयिभ्यो यथाऽभिमतपितं ददातीति-
राजगृहमगरबाहिरिका । सूत्र० ४०६ ।

मालंदीर्घ—मालं ददातीति, सदाऽर्थभ्यो यथाऽभिमतपितं ददा-
तीति मानदा—राजगृहमगरबाहिरिका तस्यां भवे, सूत्र-
कृताङ्गस्य द्वितीयश्रुतस्त्वचे सप्तममध्यमम् । सूत्र०
४०६ । ठाणा० ३८७ ।

मालम्बा—मातापिताभ्राताभगिनीपुत्रोद्बुद्धिता इत्येते षडप्य-
न्तरवर्तनीमधिकृत्य मालम्बा । वृ० वृ० ४२ आ ।

मालिदा—राजगृहमगरे पाटकविशेषः । भग० ६६१ ।

मालि—नाडी—पटिका । जीवा० १०५ ।

मालिआ—मालिका—चतुर्हस्तप्रमाणम् । अनु० १५४ ।

मालिका—सार्वाष्टात्रिणशलाः । तत्त्वा० ४-१५ । नाटिका-

पटिकारूपा । विद्ये० ४३६ । देहादधिको दण्डकः । वृ०
द्वि० २० आ । ताम्रादिमयपटिका । अनु० ४८ ।

मालिकेरी—वृक्षविशेषः । उक्त० ६७२ ।

मालिया—मालिका—सुतक्रीडाविशेषः । सूत्र० १८१ ।

मालिका—पटिका । दश० ४० । मय० ६८ । मालिका—

आरमप्रमाणचतुरङ्गमुताधिका यष्टिका । कोष० ३३ ।

मालिका सुपित्रवंशादिरूपा । भग० १३४ । यष्टिविशेषः ।

भग० २७५, २७७ । स्वमानात् चतुरङ्गमुताधिका यष्टिः ।

वृ० वृ० १६४ आ । मालिका, पटिका । वृ० प्र०

४२ अ ।

मालिदापुष्पं—मालिकापुष्पं—कलम्बुकापुष्पम् । ज० प्र०

४५३ ।

मालियेरपाणयं—नामकभेदः । भाषा० ३४७ ।

मालिसंठिय—नाडीसंस्थितः—बावलिकाबाह्यस्य द्वाविंशति-

सप्त सन्धानम् । जीवा० १०४ ।

माली—नाडी—नवमाडी । भग० ६६० । माडीकः वनस्पति-

विशेषः । भयवत्याः एकादशशतके पञ्चमं चतुर्थाकः । भग०

१११ ।

मालीए—मालिका—सूतविशेषसंज्ञा । दश० ११७ ।

माव—नी—श्रीणी । दश० २२० । नी—तरिका । पिण्ड०

१०२ ।

मावर्ण—दानम् । प्रश्न० १७ ।

मावाबंघ—नीदंघः । वृ० प्र० ८२ अ ।

मावापूरकः—बुलुकः । वृ० प्र० ७१ आ ।

मावासंठिओ—मावासंस्थितः बुन्नादृशं नाव इव उभयो-

रपि पार्श्वयोः समतलं भूभागमपेक्ष्य क्रमेण जलवृद्धिसम्भ-

वेन उन्नताकारत्वात् । जीवा० १३३ ।

मावियो—स जलतलरूपया नावा भवोर्दधि तरतीति नाविकः ।

उक्त० ५०६ ।

मावियुयक्खरओ—नापितदासः । आव० ६६० ।

मासः—ग्यास—द्वयस्य विशेषः परैः सप्तपित द्रव्यम् । उपा०

७ । ग्यासः—रूपकावर्षणम् । आव० ८२१ ।

मासण—मासर्ण—रुम्भप्रकृतेः स्तिबुकसङ्क्रमेण प्रकृत्य-तर-

यमम् । भाषा० ६६८ ।

मासा—माया । आव० १६२ । घोगः । प्रश्न० ८२ ।

नासाभेय-नासाभेद -नासिकाविवरकरणम् । प्रश्न० २२ ।
नासाघहारे-नासापहारे-स्थूयकाघर्षणस्यापहारे । भाव०
८२० ।

नासावेदना-नासावेदना । भाव० १६२ ।

नासिक-नासिष्यपुर-नगरविशेष । नदी० १६७ ।

नासिका- । भाषा० ३८ ।

नासोर-नृगया । उक्त० ४३८ ।

नासेह-नाशयति मत्सरादपन्हुते । प्रश्न० १२५ ।

नास्तिक-लोकायत । दश० १२५ । मतविशेष ।
उक्त० २७५ ।

नास्तिकाभिप्राय-लोकायतमत । दश० १२५ ।

नाह नायव चास्य योगक्षेमकृत्वा इति वचनादप्राप्तस्य
सम्पदशनादियोगकरण लक्ष्यस्य सत्येव प्राप्तयेन चेति ।
सम० ३ । योगक्षेमविधाता । उक्त० ४७३ । नायव
योगक्षेमकरित्वम्, नाथ-प्रभु । भग० ८ । योगक्षेमकृत् ।
नदी० १३ । नाथ योगक्षेमकृत् । जीवा० २५५ ।

नाहवय-नायवचनम् । भाव० ३१३ ।

नाहि-नैव । भाग० १७५ । जानीहि । उक्त० ४७३ ।

नाहियवाय-नास्तिकवादः । ग० ।

नाहो-नाथि कुलकर ऋषभपिता । प्रज्ञा० १०६ ।

नि-निर्द अपकर्षे अपचये यथा निर्गम्य । बृ० प्र०
१३८ आ ।

निती-निर्गच्छन्ती । भाव० ७०१ ।

नितो-निर्वात् निष्कामम् । पिण्ड० ७६ ।

निद-नि । गुह्यममत्रेव होतना । भाव० ५२८ ।

निदह-नि-दति कुत्सति । भाव० ५८७ ।

निदण-नि-दन-मनसा कुत्सा । भग० २२७ ।

निदणया-नि-दन-आत्मनवात्मदोषपरिकुत्सनम् । भग०
७२७ ।

निदणा-निन्दना-देवदायकदोषोद्धृष्टम् । प्रश्न० १०६ ।

निन्दना-स्वमनसि कुत्सा । अत० १८ । निन्दना मनसा
कुत्सनम् । औप० १०३ । निन्दना-आलोचना विकटना
खुडि शस्त्रोद्धरणम् । औप० २२५ ।

निदिगिज्ज-हीतनीयो शुक्कुलायुद्धघटनत नि-दनीय ।
आता० ६६ ।

निदति-नि-दति चेतसा कुत्सति । भग० १६६ । मनसा-
कुत्सति । आता० १४६ ।

निदह-निन्दत मनसा नि-द कुत्स । भग० २१६ ।

निदा-आत्माध्यक्षमात्मकुत्सा प्रतिक्रमणस्य पर्याय, नि-दन
निन्दा । भाव० ५५२ ।

निदु-मृतप्रसवनी । अन्त० ७ ।

निब-नृगविशेष । प्रज्ञा० २१, ३६४ । भग० ८०३१

निबए-निम्बक-आचारविषये अन्नपिपाहाणभाट्टपुत्र ।
भाव० ७०८ ।

निबछली-निम्बक । प्रज्ञा० ३६४ ।

निबफाणिय-निम्बफाणिय निम्बव्याय । प्रज्ञा० ३६४ ।

निबसारे-निम्बनार निम्बमध्यवयवयवविशेष । प्रज्ञा०
३६४ ।

नि कृप-चक्रमणार्धं सतो सुनिर्विकवो धारवाइ सतसु काङ्
च नाणुत्पद्ह एरिसओ निर्विकवो होइ । बृ० प्र० २१५
आ ।

नि शूक-निन्द-धस । भाषा० १५८ ।

निधेयस-निधित श्रेय-प्रशंस्यम् । ठाणा० १७७ ।

नि श्रुतितोच्छ्रवसितसप्त-नि श्रुतितोच्छ्रवसितमानमनति-
क्रमतो यद् वेद्य सत् । अनु० १३२ । ठाणा० ३६६ ।

नि सम्पन्नम्-असाधारणम् । भाषा० ४८ ।

नि सार-परिफल्गु, सूत्रस्य द्वात्रिंशद्वेप सप्तमो दोष ।
भाव० ३७५ ।

निअडिहसे-निकुत्सिमाद्-मायापर । उक्त० ३७६ ।

निअबो-नितम्ब-पञ्चतकदेश । औप० ३४ ।

निअट्टिअव्व-निर्वसितव्यम् । औप० ७८ ।

निअडि-निकुत्सि-मायाख्या । दश० १८८ ।

निअव्वय-निर-वय-एकान्तोच्छेद नाश । अश० ४० ।

निआण-निमाण-नित्यमामनित पिण्ड । दश० २०३ ।

निआण-निदान माविकलाशता । दश० २६७ ।

निहउमाणाइ-नित्य उमाण-प्रवेश । भाषा० ३२६ ।

निहए-नित्य अप्रच्युतिरूप । भाषा० १७६ ।

निहण-नित्यक-प्रतिदिनम् । प्रश्न० १४१ ।

निहल्लिओ-निजक । भाव० १५१ ।

निउण-निपुण-सूक्ष्मम् । भाव० २६५ । निपुण-सूक्ष्म

वह्नयं च । आव० ६६ । नियतगुणं निपुण वा सधि-
हितासौमसूत्रगुणमिति यावत् । आव० ६६ । निपुण-
सूक्ष्म । आवा० ३२ । दश० १६६ । उपाधारम्भक ।
भग० ६३१ । निपुण-सूक्ष्मबुद्धिगम्योऽयन्तकामविषयपर-
मनपुण्योदेत इत्यर्थः । सूत्र० २६४ । निपुण सूक्ष्मम् । विशेषे
५०६ । निपुण-उपाधारम्भक । अनु० १७७ ।

निउणसिप्पोगए-निपुणसिप्पोगएतः सूक्ष्मस्तिरूपसमन्वित ।
अनु० १७७ ।

निउणा-निपुणा-दग्नि कुशला । उपा० ४६ । निपुणा-
आधारकमधिपरिभोगतः कृतकारितादिपरिहारेण सूक्ष्मा ।
दश० १६६ ।

निउत्त-नियुक्त-नियोजितम् । आव० ४६८ । व्यापारित ।
उत्त० ५३६ । नितरा युक्त-सम्बद्ध निकाचित वेदने
वा नियुक्तम् । भग० २८१ । नियुक्त-नितरा सङ्गत
यत् तत् । ज्ञाता० २३८ ।

निउत्तमणिओइओ-नियुस्तानियोजितः । आव० २३८ ।
निरुद्धिऊण-

निपुणो-निजक । आव० ३०८ ।
निओइए-नियोजितः व्यापारितः । उत्त० ३६५ ।
निओओ-नियोग प्राप्ति । वृ० द्वि० ३ अ ।

निओग-नियोग व्यापारणम् । उत्त० १५२ । नियतो
निश्चितो हितो वाञ्छुकल सूत्रस्याभिधेयेन सह य खलु
योग सम्बन्ध स नियोगः । विशेषे ६१२ । नियोग-
नियमः । विशेषे ७८३ । निजोभिधेये व्यापारो नियोगः ।
विशे० ५६३ ।

निओया-निगोशः अमन्तजीवसङ्घाता । आवा० ६० ।
निगोश-सूक्ष्मबादरान्तकाधिकवन्तस्थितजीवशरीराणि ।
अनु० १४० । कुटुम्बानि । भग० ३०६ ।

निकर-पुञ्ज । ज्ञाता० २२६ ।
निकरण-निकरण क्रियाया-इष्टार्थप्राप्तिलक्षणया अभावः ।
भग० ३१२ ।

निकरणाए-निश्चय कर्तुं समर्थो भवति । आवा० ४८ ।
निकस-निकष-कषपट्टगण कपितसुवर्णरेखा । अनु० २१४ ।
निकाइत-निकाचितं नियमितम् । सूत्र० १७७ ।
निकाइयं-निकाचितं दृढतरं बद्धम् । उपपन्नमादिकरण-

नामविषयोक्तम् । प्रथ० ६८ ।
निकाए-निकाया, स्कन्धस्य द्वितीयपर्यायः । विशेषे ४२६ ।
निकाचन-

निकाचनाकरणं-निदानकरण एतस्मात्तत्र प्रभृतेष्वक्षरवर्त्या-
दित्वं मे भूयादिति । ठाणा० २७५ ।

निकाचयित्वा- । आव० १७७ ।
निकाचित-निश्चित प्रमाणम् । ठाणा० ४३५ ।

निश्चयपूर्वकं भणितम् । व्य० द्वि० २०६ अ । निबद्धो-
क्तं गृह्यते तत् । व्य० प्र० १६० अ ।

निकार्म-द्वानिश्चयकत्वा प्रमाणं भवति त एव यद्विज्ञेयं
सर्वकलं पुरयते तन्निकामम् । व्य० द्वि० ३३८ अ ।
निकाम-प्रमाणातोत्तमाहार प्रतिदिनममभृतो निकाम-
भोजनम् । पिण्ड० १७४ ।

निकाममोणे-निकाम अर्थस्य य प्राप्यते स निकाममोणा ।
सूत्र० १६० ।

निकाय-निकाचितं, बद्धम् । आव० ७६६ । स्क-वपर्यायः ।
विशे० ४१६ । निकाय-व्यवस्थाप्य । आवा० १८६ ।
निकाय काय । उत्त० ६६० । निकाय-मोक्ष ।
आवा० ४२ । निकाय-निरर्थ काय, अधिको वा कायः ।
आव० ७९८ ।

निकायकाय-निरर्थ कायो निकायस्तरसम्बन्धी काय, अधिको
वा कायो निकायस्तरसम्बन्धी काय, जीवनिकायसामान्येन
वा, पृथिव्यादिभेदभिन्नः पद्विधोऽपि जीवनिकायो
निकायस्तरसमुदायो वा । आव० ७६७ ।

निकायण-निकाचनम् । ओष० ४५ । निकाचनं पुद्गलानां
परस्परविश्लिष्टानामेकीकरणमप्यग्राह्यं अग्नि-
प्रवृत्तिप्रतिहृत्यमानदूषोक्तत्वापत्त्येव सकलकरणानामविषय-
तया कर्मणो व्यवस्थापनम् । भग० २५ ।

निकारः-निश्चयेन नितरा वा नियतं वा क्रियते नानादुःखा-
वस्था वन्तवो येन तद्विकरणं निकारं शरीरमानसदुःखो-
त्पादनम् । आवा० १४२ ।

निकासो-निकासः सहजः । ओष० २१३ ।
निकित्तद-निकृन्तति छिनत्ति विदारयति । आव० ८०१ ।
निकुम्ब-निकुम्ब-समुद्रः । भग० १० ।
निकृति-आदरकरणेन परवञ्चनम् । भग०

निकेयण-निकेतन निश्चासन । वृ० प्र० ८५ आ ।

निष्ककड-निष्ककुटा निष्कवचा निरावरणा निरुपधा-
तेति । राज० ८ ।

निष्ककडच्छाया-निष्ककुटा निष्कवचा निरावरणा निरुप-
धाता छाया-दोषितस्य तत् निष्ककुटच्छायम् । जीवा०
१६१ ।

निष्ककडच्छाया-निष्ककुटच्छाया निष्ककुटा-निष्कवचा
निरावरणा निरुपधाता वा छाया दोषितस्य च । प्रज्ञा०
८७ ।

निष्ककटा-निष्कवचा निरावरणा इत्यर्थः, छाया-सोभा
येवा ते । ठाणा० २३२ ।

निष्ककडा-निष्ककुटा निष्कवचा निरावरणा निरुपधा-
तेति । जीवा० १६१ । प्रज्ञा० ८७ ।

निष्ककलिय-वाङ्मय काङ्क्षित निर्गत काङ्क्षित यस्मा-
दसौ निष्काङ्क्षित देशसकङ्क्षितारहितः । प्रज्ञा० ५६ ।
निष्काङ्क्षित-देशसकङ्क्षितारहित । दश० १०२ । युक्त
दर्शनांतरपक्षपातः । शाता० १०६ ।

निष्कप निष्कम्प नि सह । वृ० प्र० १५२ आ ।

निष्कट्टा-कोशकाशकुटा । विवा० ४६ । निरय० १८ ।

निष्कल-निष्कल-आसादिहोपगठितम् । भग० ६७२ ।

निष्कसाक्षा-निष्कपाय-वयायरहित । भाव० ७६३ ।

निष्कस्सर्ग-निष्कास्यते । वृ० प्र० ५५ आ ।

निष्कारणवच्छुद्धो-निष्कारणवत्सल । भाव० ४०१ ।

निष्कारणो-निष्कारण-निरुपद्रव । पिण्ड० १५६ ।

निष्कुड-निष्कुट अशठम् । भाव० ७६७ ।

निष्कोरण-अभ्यन्तरवर्तिनो निरस्योत्किरणम् । वृ० प्र०
१०७ आ ।

निष्कल-निष्कल प्रवर्ज्या गृहीतवान् । आचा० ४३ ।

निष्कलमण-निष्कलमण सधाम्भरा-मण्डलादहर्गमनम् ।
भूय० २४३ । निष्कलमण-उदत्तनम् । अचा० ६६ ।

निष्कलममाणे-निष्कलमन् । सूर्य० १२ ।

निष्कलमे-निष्कलमे । दश० १८३ ।

निष्कलम्-निष्कलम्-अभ्यन्तरवृत्ताप्रवर्ज्या गृहीत्वा । दश०
२६५ ।

निष्कल-निष्कल पाकस्थानीत्यम् । प्रभा० १०६ ।

निष्कल-मचित्तस्योपरिस्थापित तृतीय एवणाशेष । पिण्ड०

१५७ । सममिता । आचा० २३३ । व्यवस्थापितम् ।

आचा० ३४६ । विमुक्तम् । ज्ञाता० ३४ । यस्तु पर-

तरोऽयतरका वा यावत् व्यावृत्त्य कराति, तावत्तयो

प्रायश्चित्त निक्षिप्त मिते इति तत् । ५० प्र०

६६ अ । निक्षिप्त-प्रनुद्वृत्तम् । ठाणा० २६८ ।

निक्षिप्तदण्डा-निक्षिप्तदण्डा-निक्षिप्ते क्षिप्ता निक्षिप्त-

परित्यक्त कायमनोवाङ्मय प्राप्नुयघातकारि दण्डो यैस्ते ।

आचा० १८६ । निक्षिप्ता-सममिता मनोवाङ्मयरूपा

प्राप्नुयघातकारिदण्डा इव दण्डा यैस्ते निक्षिप्तदण्डा ।

आचा० २३३ ।

निक्षिप्तपुञ्जा-निक्षिप्तपूर्वा पूर्वमेव अस्माभिरामहणे

निष्पादिता । आचा० ३६६ ।

निक्षिप्तसत्त्व-एतरेते त्रयोदशमतीर्थकृत् । सम० १५३ ।

निक्षिप्तवर्ण-निक्षेप-स्थापनम् । भाव० ६१४ ।

निक्षिप्तविज्ञा-निक्षिप्त्य प्रत्युपेक्षणपूर्वक वडा । उक्त०
५५४ ।

निष्कुड-निष्कुट यन्मोरप्रदेशा । ज० प्र० ३६६ ।

निष्कल-निक्षेप । भाव० २८ । निक्षेप-आज्ञादेर्नाम-

स्थापनादिभेदेऽप्यसत्तन्-व्यवस्थापन निक्षेप । निक्षिप्त्यते

नामादिभेदेऽवस्थाप्यतेऽनेनास्मिन्नस्मादिति वा निक्षेप ।

अनु० ४५ । निक्षेप-यास । ओघ० २६४ । निक्षेपण

निक्षेप्यते अनेनास्मिन्नस्मादिति वा निक्षेप-पक्षमानी-

तव्यापिख्यासितज्ञातव्यनामादिभिर्भेदनाम स्थापना ।

ज० प्र० ५ । निक्षेपनम् । भग० ८१२ । नामादि-

विम्यास । भाव० २५ । निक्षेप-आवश्यकादेर्नामादि

भेदनिष्पन्नम् । यास, यत्तदोक्तिर्यामित्यवस्थापन वस्तुनि

स निक्षेप । अनु० १० । निक्षेप-व्यास । नदी०

१५६ । निक्षेपण साक्षादेर्नामस्थापनादिभेदेऽप्यसत्तन्

व्यवस्थापन निक्षेप । विशेष० ४३० । निक्षेप मोक्षण ।

ओघ० १६६ । निक्षेप-व्यास । भाव० ४२१ । नियत

निक्षिप्त वा नामादिसम्बन्धस्यरचनासक क्षेपण-व्यसने

निक्षेप । उक्त० १० । निक्षेप नियमनम् । विवा० ५५ ।

निक्षेप-व्यासक । प्रभा० २६ । निक्षेप-निक्षेपण-

मनेनास्मादस्मिन्निति वा निक्षेप । आचा० ३ ।

निखेवओ निगमनम् । निरय० २३ । निखेपक-यत्
पुन प्रथम स्वार्थं निक्षिप्य पश्चात् साधूनामनुज्ञापते स ।
वृ० प्र० १०२ ।

निखेवणिज्जुत्ताणुगम-निखेपनिर्मुक्तधनुगम निमुक्त्य-
नुगममेद , निखेप एव सामान्यविशेषाभिधानयोरोचनित्यप्र-
नामनिष्पन्नाभ्यां निक्षेपाभ्यामनुगत सूत्रापेक्षया वक्ष्य-
माणसंज्ञाया । आचा० ३ ।

निखेवनिज्जुत्तो-निखेपनिर्मुक्ति नामस्यापनादिभेदमिच्छ-
तस्य तद्विषया वा निर्मुक्ति-निक्षेपनिर्मुक्ति । अनु० २५८ ।
निक्षेपनिर्मुक्ति । ठाणा० ६ ।

निखेप्तेत्य-कर्ण्य । आचा० ११५ ।

निग(य)च्छद्द-विशिष्टोदयावस्थ जीवस्तदासादयति, विपा-
कावस्थ करोति । भग० ६३ ।

निगड-लोहममम् । प्रभ० ५८ । आचा० १६५ ।

निगम-निगम प्रभूततरवणिग्वर्गावाम । जीवा० ४० ।
निगम वणिनिवास । उत्त० १०७ । वणिग्वर्गावामिह ।
ज्ञाता० १४० । निगम-प्रभूतवणिग्वर्गावाम । जीवा०

२७६ । प्रभूततरवणिग्वर्गावाम । राज० ११४ । वणि-
ग्वर्गावाम सतिवेद्य । ओष० ६६ । निगम-पाशुप्राकार-
निबद्ध कुल्लुकप्राकारेष्ठितम् । य० प्र० १६८ अ ।

निगमयन्ति तस्मिन्नेकविधमाण्डानीति निगम प्रभूततर-
वणिजा निवास । उत्त० ६०५ । वणिग्वर्गावामो-वणिक्-
सङ्घात । आव० ६६३ । निगम स्थानविशेष । दश०

६७ । निगम कारिज्ज वणिग् वा । भग० ३१६ ।

निगम-वणिग्वर्जनप्रधान स्थानम् । भग० ३६ ।

निगमरुद्ध-निगमरूपम् । भग० १६३ ।

निगमा-निर्गमा-पूर्वस्य उत्तरेषामधिक्यानि । सम०
११४ । वीरवणिज । वृ० तु० ६ अ । निगमा-

लोकार्थनिबोधा । विशेष० ८६६ । निगमा । भग० ४६४ ।

निगमा-प्रभूतवणिग्वर्गावामा । अ० प्र० १२१ ।

निगमाति-वणिग्निवास । ठाणा० ८६ ।

निगरण-निकरण-निवतो देशकालादि । भग० ६५ ।

निगरिय-निगरित सारीकृतम् । जीवा० २७० । ओष०

२० । सर्वेषां शोधितम् । प्रभ० ८० ।

निगामताद-निकामगाथी-सूत्रार्थवेत्तामप्युल्लङ्घ्य शयान ।

दश० १६० ।

निगामसिज्जा-निकामशय्या-प्रतिदिवस प्रकामशय्यं व ।
आव० ५७४ ।

निगिज्ज-निग्रह यतनया । व्य० द्वि० १४७ अ ।

निगिष्ठाति-निराश्रयो भवति । उत्त० ५६६ ।

निगिष्ठाभि-निग्रह्याभि निदण्डिम । उत्त० ५०७ ।
आव० ३२० ।

निगुडिड-आनुभ्यामुपविष्य । आव० ४३४ ।

निगुरंवा-निकुम्भ समूहरूप । प्रभ० ८२ ।

निगुरीत-दण्डित । नदी० १५२ ।

निगुरा-निग्रह वचनेन कारयित्वा । ठाणा० ३२६ ।

निगोदा-अनन्तकार्यिकजीवशरीराणि । भग० ८६० ।

निगोयजीवा-भाधारणनामकमोदयवर्तिनो जीवा । भग०
८६० ।

निगय-नैर्ग्रय-सामान्यत 'यथा यूय वदथे'ति प्रवचनम् ।
भग० १२१ । नैर्ग्रय-आहुतम् । द्वाव० ३२६ ।

निगया-निर्ग्र-या शोधन । ज्ञाता० ५१ । निर्ग्र-य
पुलाकादिवत्प्रकारा । व्य० द्वि० ४०२ अ ।

निग्गओ-निगत-नैर्ग्रज्ञान । आव० १३७ ।

निग्गच्छद्द-निर्गच्छवि निग्रयेन गच्छति विशिष्टोदयापन्नमा-
सादयति । प्रज्ञा० ४५५ । विपाकावस्थ करोति । भग०
६३ ।

निग्गच्छे-निग्गच्छति मुख्यति । व्य० प्र० १०३ अ ।

निग्गम-निर्गम । वृ० ३०६ । निर्गमन निगम-सामा-
यिक निवर्तनस्थेदरूप । अनु० २५८ । निर्गम-निग्ग-
मकया राशौ निर्गमनस्तन्मधी विचार राजकयाया प्रथमो
भेद । आव० ५८१ ।

निग्गमसो निर्गमक प्रस्थान । वृ० द्वि० १६० अ ।

निग्गमण-निर्गमन सर्वोप्यन्तरागम्यमण्डलाद्विर्गमनम् ।
जीवा० ३४५ । निर्गमन दक्षिणामनम् । भग० १४७ ।

निस्परणमार्ग । ज्ञाता० ८१ ।

निग्गया-निर्गता ये तपोर्ध्वं प्रायश्चित्तमतिप्रान्ताच्छेदादि-
प्राप्ता । व्य० प्र० ६७ अ ।

निग्गह-निग्रह । आव० ४१६ । निग्रह-आवश्यकस्य
चतुर्धो पर्याय । विशेष० ४१५ । निग्रय । नि० वृ०

प्र० ७० आ । निग्रह - अनाचारप्रवृत्तेर्निषेधनम् । निरय०
२ । । राज० ११६ । शाता० ७ । इष्टे-रेषु वाक्कादिषु
रागद्वयाकरण निग्रहः । आव० ६६० । निग्रह-छाना-
दिना पराजयस्थानम् दोषविशेष । ठाणा० ४६२ ।

निग्राहण-निग्रहोतीति निग्रहण । दश० ११६ ।

निग्राहो-निग्रहोत निजित । विद्ये० १००१ । निग्र-
होत । आव० ३२१ ।

निग्राह्य-निग्रहीत नियमितम् । प्रश्न० १२४ ।

निग्नोल-धरित । त०)

निगुण-निगुण गुणवतरहित । शाता० २३८ ।

निगुणा-गुणवन् क्षमादिभिर्वा रहिता । भग० ५८२ ।

निगुणा-उत्तरगुणविकला । भग० ३०६ ।

निगोहपरिमण्डलसंज्ञानाम-यदु-यास्तु म्यग्रोधपरिमण्डल
संज्ञान तन्म्यग्रोधपरिमण्डलसंज्ञाननाम । प्रज्ञा० ४७२ ।

निगोहमण्डल-नाभेदपरि म्यग्रोधमण्डल मण्डल-आससंज्ञान-
लक्षणयुक्तत्वेन विनिष्ठाकार म्यग्रोधमण्डल, म्यग्रोधो-वट-
वृक्ष, यथा चायमुपरि वृत्ताकारतादिगुणोपेतत्वेन विनिष्ठा-
कारो भवत्यथस्तु न तथा । अनु० १०१ ।

निगोहवर्णे- म्यग्रोधवर्ण-वटवर्णम् । भग० ३६ ।

निग्रहटु-निग्रहटु नामकोश । औप० ६३ । भग० ११२ ।

निग्रहो-निरुप कपटद्वे रेखाक्षण । औप० ८३ ।

निग्राह-निर्घातं वंजिमासनिप्रपातः । जीवा० २६ ।

निर्घात-साभे निरभ्रे वा मग्ने व्यंतरकुतो महागजित-
समो ध्वनि । आन० ७३६ । साभे निरभ्रे वा नभसि
व्यंतरकुतो महागजितसमो ध्वनिनिर्घात । उप० द्वि० २४१
आ । साभ निरभ्रे वा व्यंतरकुतो महागजितसमो ध्वनि-
निर्घात । नि० सू० तु० ७० आ ।

निर्घातो-निर्घातं विद्युत्प्रपातः । जीवा० २८३ ।

निर्घात-निर्घातं साभे निरभ्रे वा मग्ने व्यंतरकुतो महा-
गजितध्वनि । ठाणा० ४७६ ।

निर्घात-निर्घात । दश० ६६ ।

निर्घण-निर्घुण निर्गतयम् । आव० ५८८ ।

निर्घणमणा-निर्घुण निर्गतय मन् चित्तमन्त करण
यस्य स निर्घुणमना निर्दयात् करण । आव० ५८८ ।

निर्गुष्ट-निर्गुष्ट निर्घोररूपम् । प्रश्न० १६० ।

निर्गुहे-निर्गुह्यन्ति निष्काशयन्ति । उप० द्वि० ५४ आ ।

निर्घोलियं-निर्घोलित रिक्तोद्धृतम् । वृ० द्वि० १६६ अ ।

निर्घोस-निर्घोष ध्वनि । आचा० ३५० । निर्घोष
महाध्वनि । ज० प्र० १६२ । निर्घोष महाम् ध्वान ।

जीवा० २४५ । निर्घोष नाद । प्रश्न० १५६ ।

निघस-वज्रपट्टके रेखाङ्क्य । ज० प्र० १५ । रेखा । शाता०

६ । निघर्षं निघर्षो वा वज्रपट्टके रेखाङ्क्य । ज० प्र०

३४ । निघर्षं वज्रपट्टके रेखाङ्क्य, वर्णं । सूर्य० ४ ।

निघर्षं घर्षणम् । जीवा० १६१ ।

निचये-निर्णिष्ट निचये कम्मनिचये तदुपादाने वा मावद्या

रम्भनिचये निर्निष्टा-अष्टयुपपत्ता । आचा० १८४ ।

निच्चिओ-निचित निश्चित । जीवा० २२७ । प्रश्न० १५२ ।

निचित-निश्चितोद्धृतम् । अनु० १७७ ।

निच्चिय-निचित निश्चितरचयमापन्न । जीवा० १२१ ।

निचित-अविनीत्यं । प्रश्न० ८२ ।

निच-निरुप परिणामानिरुपतायामपि सस्यां स्वरूपाय
वनात् । सूत्र० ३७० । निच-सवकाल, सामाधिकप्रति-

पत्तरारम्भपरमाण्वन्तम् । दश० २८३ । निच-अपया-

भावेन तदम्यगुणवृद्धिसम्भवादप्रतिपाति । दश० १६६ ।

अप्रच्युतानुत्पन्नस्विकारैकस्वभाव निचम् । आचा० २२ ।

नेत्र भगम् । वृ० प्र० ३१२ अ ।

निचनिय-नित्य निवसन निर्योषभोग्यम् । वृ० प्र०
१०४ अ ।

निचवमडिया-निर्यमण्डिता सदाभूयणभूयितत्वात्, जम्बवा
सुदर्शनाया द्वादश नाम । आचा० ३०० ।

निचवराह-यस्तु निचवराह-तथाजगत्स्वभावान्त्रेण सह
सर्वकालमविहितं चतुरङ्गुलैरप्राप्तं सत्त्व-विमानस्या
धस्ताच्चरति स । जीवा० ३३६ ।

निचवसहाये-निर्यमहाये अवस्थितमहाये य सकलदिश
माचार्येण सह द्विष्टे । व्य० द्वि० १८३ अ ।

निचसिद्धजतो-निर्यसिद्धयान् स्थलजलचारिण्येषु सदैवा-
विसर्वादितयान् । आव० ४१४ ।

निचाउत्त-नित्यायुक्तं सततोपयुक्तं । उत्त० ४५६ ।

निच्चालोए-नित्यालोच अग्रासीतो महाग्रहे द्रापयितम् ।
ज० प्र० ३३२ ।

निचिचयपरिवेसिया-नैरियकपरिवेष्टिका प्रतिदिननियुक्त-
भक्तदानी । उक्त० २८६ ।

निचुज्जोए-नित्योद्योत अष्टाशोतो महाग्रहे पञ्चपङ्क्तिम ।
ठाणा० ७६ । अष्टाशोतो महाग्रहे त्रयषष्टिम । जं० प्र०
५६५ ।

निचुद्विवरगो-नित्योद्विग्न सदा अप्रशास्त । दश० १८८ ।

निच्वेट्ट-निच्वेट्ट-व्यापाररहितम् । शता० ८५, १६८ ।

निचोद्य- । ओष० ६६ ।

निच्यओ-निच्यय तत्त्वनिर्णय, विहितानुष्ठानेषु वा अवश्य-
करणाभ्युपगम । औप० ३३ ।

निच्यय-निच्यय अवश्यकरणाभ्युपगम, तत्त्वनिर्णयो वा ।

भग० १३६ । निच्ययः वस्तुनिर्णय । विपा० ४० ।

निच्यय एकान्तम् । वृ० प्र० २२० अ । निच्यय, तत्त्वाना-
निर्णय विहितानुष्ठानेष्ववश्यमभ्युपगमो वा । राब०
११६ । जाता० ७ ।

निच्ययओ-निच्ययत परमार्थत । ओष० २२२ ।

निच्ययकहा-अवघादो रिजुसुतादिहि बुद्धयर्ह ज
कहिजति सा । नि० जू० प्र० २४० अ ।

निचिच्य-निराधिक्ये चयन चय विण्डीमवन अधिकश्रयो
निच्यय सामान्यम् । अनु० २६५ । सर्वाधिक्यम् ।
आव० ६७ ।

निचिच्युपोतो-निचिच्यपोत । आव० ३८७ ।

निचिच्यण-निचिच्यन पृषनकृतम् । विशेष० १६१ ।

निचिच्यणकारण-निस्तीर्णकारणम् । आव० ६२८ ।

निचिच्यणा-निस्तीर्णा पारगता । प्रज्ञा० ६११ ।

निचिच्य-निस्तीर्णं लङ्कृतम् । प्रज्ञा० ११३ ।

निचिच्य-निः आधिक्येन चयन चय अधिकश्रय निच्यय
सामान्यम् । आव० २८३ ।

निच्युद्धा-निष्कासिता । दश० ६७ ।

निच्युद्धमए-निष्कास्यते परिह्रियते । विशेष० ६३४ ।

निच्युद्धमइ-निक्षिपति बहिःक्षिपति । भग० ८६ ।

निच्युद्धम-निष्कास्यताम् । आव० ३५४ ।

निच्युद्धमण-गुम्मादेनिर्वासन निष्कास्येत् । वृ० द्वि० ४४
अ । निष्कास्यताम् । पिण्ड० १४० ।

निच्युद्धमति-विक्षिपति आत्माविशिष्टान् करोति । प्रज्ञा०

५६१ ।

निच्युद्धमवो-निच्युद्धम साक्षात्निष्कासनम् । पिण्ड० ११२ ।

निच्युद्धणा-नि सरास्माद् गेहादित्यादि । जाता० २०० ।

निच्युद्ध-निष्ठीवन निष्कृतम् । विशेष० २७४ । निष्कृतम् ।

आव० ३६१ । निर्गूढ हृद्यम् । भग० द्वि० ४०० अ ।

निच्युद्धो-त्यजास्मदीयास्तोर्थकरालङ्कारानित्यादि ।

भग० ६८३ । त्यजास्मदीय वस्त्रादीत्यादि । ज्ञाना० २०० ।

निच्युद्धोद्वि-निच्युद्धोद्वि अद्भुत्यादिना निरवयवोक्तम् ।

पिण्ड० ८६ ।

निच्युद्धोद्वे-प्राप्तमर्थं त्याजयति । भग० ६८३ ।

निज-नैयक । आव० १६७ ।

निजका-मातुलावय । भग० ४८३ ।

निजराजदोवारिका- । नदी० ७३ ।

निजुद्ध-अगमोदनादियुद्धम् ।

निजोग-नियोग स्थापार । भग० प्र० १५३ अ ।

निजोगो-अहिगो घोषो । वृ० प्र० ३३ अ । नियोग ।
आव० ६६२ ।

निजजंत-निर्यय अधिक शब्दम् । उक्त० ४६० ।

निजजंतो-नीयमाना । आव० ३६२ ।

निजजल्पि-निर्याप्य यापनाकारक निर्वनमिति । प्रभ०
१६३ ।

निजजरण-निर्जरण तपः । औप० ४८ । निर्जरण-जीव-
प्रदेशेभ्य कमप्रदेशानां शासनम् । भग० ५३ ।

निजजरा-निजरा निर्जीवा । प्रज्ञा० ५६६ । निर्जरा-
विपाकात् तपसा वा कर्मणा देवत क्षपणा । ठाणा०
४४६ । कर्मपुद्गलानामनुभूय २ अकर्मत्वापदानम् आत्म-
प्रदेशं सङ्गृह्णानां शानावरणोपाधिकमपुद्गलानामनुभूय २
शासनमितिभाव । प्रज्ञा० २६२ । निर्जराविपाकात्
कर्मपुद्गलशासनवक्षण । सूत्र० ३७६ । अतिपुराणो-
भवनम् । भग० १६ । निर्जराकलविशेष । ओष० ३७ ।
निजरा पुद्गलानां विरनुभावीकृतानामात्मप्रदेशेभ्य शास-
नम् । भग० २८ ।

निजजरे-निर्जरा-कर्मणोऽकर्मत्वमवतमिति देशनिर्जरा, सर्व-
निर्जराभावप्रतिषेधतिदृष्टेऽयमवतम् । ठाणा० १६५ ।

निजजरेति-निर्जरेत्यति त्रयसाहस्रिणां वेदिताम् ग्राह्य-

पुद्गलान् देशोपायानादिना सर्वेण सर्वशरीरेणैव प्रस्वद-
वदिति । ठाणा० १२ ।

निज्जवए-उत्तया प्रायश्चित्त दत्ते यथा परो निर्वाहमल
भवतीति । ठाणा० ४८६ । निर्वापयति-तथा करोति
यथा पुत्रवपि प्रायश्चित्त सिध्यो निर्वाहयतीति निर्वापक
इति । ठाणा० ४२४ । निर्वापक-असमर्थस्य प्रायश्चि-
त्तिन प्रायश्चित्तस्य स्रष्टा करणेन निर्वाहक । भग०
६२० ।

निज्जवणा-निर्वापना प्ररूपणाविशेष । भाव० ३८२ ।
निज्जवणिए-निर्वापित-अवश्य गतव्यम् । व्य० द्वि०
३६४ अ ।

निज्जाए-निर्वापयति समोपयति । ज्ञाता० ६८ ।

निज्जाण-निर्वाण निर्गमनम् । ज० प्र० ४०३ । निह
पद यान निर्वाण-ईषत्प्राग्भारारय मोक्षपदम् । भाव०
७६६ । निहपम यान निर्वाण-सिद्धक्षेत्रम् । ज्ञाता०
५१ । निर्वाण पुरस्य निगमनमार्ग । सूय० ७१ ।
निर्वाणम् । भाव० ३६६ । निर्वाण अनन्धिया ।
आधा० १० । निर्वाण-नगराभिर्गम । ठाणा० १७३ ।
निर्वाण निगम । ठाणा० २११ ।

निज्जाणकहा-निर्वाण निर्गम तत्तथा निर्वाणकथा ।
ठाणा० २१० ।

निज्जाणमग्गे-मिद्धक्षेत्रमनोपाय । भग० ४७१ ।

निज्जाणसठिपा-निर्वाणमस्थिता निर्वाण-पुरस्य निर्गमन-
मार्ग सम्यग् संस्थित-संस्थान यस्या सा । सूय० ७१ ।

निज्जामओ-निर्वापक । भाव० ३०२ ।

निज्जामगट्टाण- । नि० पू० प्र० ४७ अ ।

निज्जामस्य-निर्वापक । भाव० ३८३ ।

निज्जायकारणो-निश्चयेन यात अपगत कारण-प्रयोजन
यस्मिन्नतो । भाव० ८४४ ।

निज्जावण-निर्वापयति-आराधयतीति निर्वापक आरा-
धक । ओष० २० ।

निज्जास-नि शेषण रस्यत इति निर्वाप, मकरन्द । दश०
६४ ।

निज्जाससारो-निर्वापसार-पञ्चादिभेदभिन्ननिर्वापसार ।
जीवा० २६५ ।

निज्जिण्णाङ्ग-शोणरसीन्तानि । भग० ५६६ ।

निज्जिण्ण-निर्जीर्णा कास्-यैनानुसमयमशेषतद्विपाकहानि-
युक्ता । भग० २४ ।

निज्जिण-निजित स्वमोन्दयतिशयेन परिभूत । ओष०
१० ।

निज्जिरया-निर्जीर्णा अनुभूतस्वल्पत्वेन जीवप्रदोद्यमः
परिधाटिता । भग० १८४ ।

निज्जोणो-निर्जीर्ण शोणम् । भग० १६ ।

निज्जोक्ष-निर्जीर्वकरण हेमादिधातुमारण, रमद्वयमूच्छो-
प्रापण वा । ज० प्र० १३६ ।

निज्जुत्ता-नितरा युक्ता-सूत्रण सह लोलीभावेन सम्बन्धा
नियुक्ता अर्था । अनु० २५८ ।

निज्जुत्ताणुगमो-निर्मुक्त्यनुगम अनुगमभेद । आधा० ३१

निज्जुत्ति-निश्चयेनार्थप्रतिपादका युक्ति निर्युक्ति । आधा०
४ । नितरा युक्ता-सूत्रण सह लोलीभावेन सम्बन्धा
नियुक्ता-अवस्थेया युक्ति-सद्गुणवतापादन एकस्य
युक्तशब्दस्य लोपाद् नियुक्ति-नामस्यापनादिप्रकारे
सूत्रविभक्त्यनेरपर्यं । अनु० २५८ । निर्युक्ति निर्युक्ता-
नामेव सूत्रार्थानां युक्ति परिपाठ्या योजन निर्युक्तयुक्ति-
रिति वाच्ये युक्तशब्दलोपादिप्रयुक्ति विप्रकीर्णार्थयोजना ।
दश० २ ।

निज्जुत्तिअणुगम-निर्युक्त्यनुगम निर्युक्तिव्याख्यानम् ।
अनु० २५८ ।

निज्जुत्तिस्सखा-नियुक्तसङ्ख्या । अनु० २३३ ।

निज्जुत्तो-निर्युक्ति नि-आधिक्ये योजन युक्ति अधिक
योजना नियता निश्चिता वा योजना । सूत्र० ४ । निर्युक्ति-
निश्चयेनाधिक्येन वा युक्ति निर्युक्ति-सम्बन्धप्रकटनम् ।
सूत्र० २ । निर्युक्ति-निर्युक्तता वा सूत्रेणैव परस्पर-
सम्बन्धानामवधानाभाविमविवन युक्तशब्दलोपादिप्रयुक्ति ।
सूत्र० २ । निर्युक्ति निश्चयेनार्थघटना । आना० ४२ ।
नि-आधिक्ये योजन युक्ति, सूत्रार्थयोर्योगो नित्यव्य-
वस्थित एतास्ते वाच्यवाचकतयेत्यर्थं अधिक
योजना निर्युक्ति नियता निश्चिता वा योजना । ओष०
४ । सूत्रोपाता अर्था स्वरूपेण सम्बन्धा अपि शिष्या-प्रति
निर्युक्त्यन्ते निश्चित सम्बन्धा उपदिश्य व्याख्यायन्ते यस्या

सा । पिण्ड० १ । निश्चित निरति-निश्चिताप्रघका
वा युक्तिरस्यामिति नियुक्ति नामनिष्पन्नमिक्षेपनियुक्ति ।
उत्त० २६२ । नियुक्ति पञ्चकल्प । वृ० तृ० २६४
आ । निश्चयेन युक्ता-सम्बद्धा नियुक्ता तेनेय
नियुक्ति । विशेष० ४६८ ।

निज्जुत्तोओ-नियुक्तय नियुक्तानां मूत्रेऽभिधेयतया व्य
वस्थापितानामर्थानां युक्ति घटना विनिष्ठा योजना नियुक्त
युक्तः । सम० १ ८ ।

निज्जुहणा-निष्कारणम् । ओष १६२ ।

निज्जुहिय-निर्गुह्यन्ते-जालापनादिभिर्बहिष्क्रियन्ते । वृ०
तृ० ६५ अ ।

निज्जुगा-निपुत्रक द्वारोपरितनपाक्षविनिगमदाक । प्रश्न० ८ ।

निज्जुड-निर्गुह्यत् महत् सक्षेपादुद्धृतम् । अण० १०० ।

निर्घाटित । ज्ञाता० ६८ । अममोक्षा । ओष० १८१ ।

निर्गुह-पूर्वगतादुद्धृत्य विरचितम् । दश० ६ । महतो

प्रयाससुखावबोधाय मद्भक्षेपनिमित्तमनुग्रहपरगुरुभिरुद्ध
तम् । भग० १०० । निर्गुह उचिक्तप्राम । वृ० प्र०
२०६ अ ।

निज्जुहति-निर्गुहयति पूर्वलक्षणश्रुतपर्यायमूयान्निधारयन्ति
उद्धरति । भग० ६५६ ।

निज्जुह-निर्गुह पुष्टेकदेशविशेष । जीवा० २६६ ।

निर्गुह गदास । व्य० प्र० १३३ अ ।

निज्जुहण-निर्गुह्यन् निष्काशनम् । वृ० तृ० १२ अ ।

निज्जुहणा-बहिष्करणम् । वृ० तृ० ६५ अ । अन्यत्र

क्षीणि कुबियुक्तिः । वृ० तृ० १५६ आ ।

निज्जुहिरुण-निर्गुह-अतिवाह । व्य० द्वि० ३५६ आ ।

निज्जोग-निर्गुह-उपकरणम् । पिण्ड० १२ । परिकर ।

ज्ञाता० ५७ । निर्गुह-परिकर । भग० ४७६ ।

निर्गुह उपकरणम् । ओष० १३१ । निर्गुह-उपकरण

मर्षाप्रत्योपकरणम् । राज० ४६ ।

निज्जुह-निष्का-उदरस्थ भवणम् । भग० २३८ ।

स्यन्दनम् । ज्ञाता० ६७ ।

निज्जुहण-निष्कारण दानम् । व्य० द्वि० २०० आ ।

निज्जुह-उपकरा एव सदावस्थाविनो निष्कार । प्रज्ञा०
७२ ।

निज्जुह-निर्गुह्यति । भाव० ४८७ ।

निज्जुह-निर्गुह्यति-प्रलोकयेत् प्रदर्शयेत् । भावा०
३४१ ।

निज्जुह-निर्गुह्यति-प्रत्येन ध्यात्वा चिन्तयित्वा निदर्शय । भावा०

७१ । निर्गुह्यति-तदेकाग्रचित्ततया द्रष्टा । भग० १६ ।

निर्गुह्यति प्रत्येन निरीक्षिता । उत्त० ४२५ । निर्गुह्यति-

वक्षानामन्तरयतिख्येन चिन्तयिता । उत्त० ४२५ ।

निज्जुह-निर्गुह्यति-निर्गुह्यति-अपक अपविध्यति वा वृजन्त-

मेतत्पुञ्ज वा । भावा० १६८ ।

निट्ठवणओ-निष्ठापक समाप्तिदिव । भाव० ८४२ ।

निट्ठवेह-पारयति । वृ० द्वि० ४४ अ ।

निट्ठा-निष्ठा याति प्रत्यवनीत्यर्थ । भाव० ३३ ।

निट्ठाणकहा-एतावत् द्रवीण तन्मोपयुज्यत इति निष्ठाण-

कया । ठाणा० २०६ ।

निट्ठाणग-निष्ठानक प्रकृष्टमूल्यनिष्पादितम् । प्रश्न० १६३ ।

निट्ठाभासो-निष्ठाभापो-सावधारणभासो । भावा० ३८६ ।

निट्ठाविज्ज-निष्ठापितम् । भाव० १५१ ।

निट्ठिए-निष्ठा गत, कृतस्वकार्यो जात । ज्ञाता० ७० ।

निष्ठित-निरवयवीकृत । भग० ६७६ ।

निष्ठिय-निष्ठित-विषय । उत्त० २६७ । निष्ठित-कृत-

निष्ठा प्राप्त निष्ठितम् । वृ० द्वि० २०० आ । अपनेय-

द्रव्यापनयमाधिर्य निष्ठागत । भग० २७७ ।

निष्ठियद्वक-रणिज्जे-निष्ठितार्थानामिव करणीयम् । समाप्त-

कृत्य । भग० १११ ।

निष्ठियद्व-निष्ठितार्थं विषयसुखनिष्पिपास । भावा०

२५४ । निष्ठितार्थं समाप्तप्रयोजन । भग० १११ ।

निष्ठिताय कुण्डर्यत्वाद् । प्रज्ञा० ६१० ।

निष्ठियद्वी-निष्ठितार्थं निष्ठितो मोक्षस्तेनार्थो यदि वा

निष्ठित-परिसमाप्त अर्थ-प्रयोजन यस्य स निष्ठिताय ।

भावा० २२६ ।

निष्ठियाइ कयाइ-निष्ठितानि कृतानि निरसताकानि

विहितानि । भग० २५१ ।

निट्ठुर-निट्ठुरं निदपम् । भग० २३१ । निट्ठुर-मार्द-

वानुगुतम् । औप० ४२ । निट्ठुर कर्कशशब्दम् ।

भाव० ६१७ । निट्ठुरा-हृक्काप्रधाना । भावा० ३८८ ।

निट्टुहसि-निष्ठोवसि । त० ।

निडाल-नलसाटम् । उपा० २१ । लसाट-अलकम् ।

जोवा० २७३ । लसाट-मालम् । प्रभ० ८२ । आव० ४२० ।

निणक्खू-निस्तारयति । आचा० ३६१ ।

निण्ण-निम्न-गम्भीरस्थानम् । ज० प्र० २१२ ।

निण्ण-निम्न-विशेष । प्रज्ञा० ५५ ।

निण्हइया-निविविशेष । प्रज्ञा० ५६ ।

निण्हव-निह्व-गोपनम् । दश० १०३ । निह्व-एका तापसाय । दश० २३३ । निह्व निह्वते आप भागिहितमयमतिविशष्टकभावाद् कुमुक्तिमिरपनयतीति निह्व जमालिप्रभृति । उक्त० १८ ।

निण्हवण-अहस्यताकारकम् । विपा० ५४ ।

नितम्ब- । आचा० २२६ ।

नित्त-नित्यस्य देश-अर्थक्रियासमर्थमर्थमाविश्रवियन्तीति नेत्राणि क्षुरादीनीन्द्रियाणि । आचा० १६३ । नेत्र-दाब्देन नेत्रस्कारकमिह समीराञ्जनादि । उक्त० ४१७ ।

नित्तल-नित्तल जतिवृत्तम् । भग० ६७२ ।

नित्तुप्पा-नित्तुप्पा अचोप्यडा अवधारिता वा । नृ० प्र० २६७ आ ।

नित्थका- । नृ० प्र० १ अ ।

नित्थक्का-निलज्जा । नृ० द्वि० १५ अ ।

नित्थरइ-निस्तरति । आव० २०७ ।

नित्थरिस्तामि-नित्थरिस्तामि । आव० ७६३ ।

नित्थिणो-निस्तीण । आव० १६२, २२१ ।

नित्थ-नित्त । आव० ७६८ ।

निदसिअजति-निदवर्गते हेतुदृष्टा तोष-वातेन । सम० १०६ । निदवर्गते हेतुदृष्टान्तोपदशनेन । नदी० २१२ ।

निदसेइ-कथञ्चिद्वृत्तान्तोपदशयन् निश्चयेन पुन पुनदर्शयति निदयमति । ठाणा० ५०२ । कथञ्चिद्वृत्तान्तोपदशयन् निश्चयेन पुन पुनदर्शयति । भग० ७११ ।

निदड्ढे-निदग्ग, रतप्रभायां चतुर्थो नरकावाप्त । ठाणा० ३६५ ।

निदरिण-निश्चयेन दशवर्गतेन दार्ष्टान्तिक एवार्थ इति निदयनम् । दश० ३४ ।

निदा-नितरा निर्विचत वा सम्यग् दायते वित्तमस्या-मिति निदा चित्तवती सम्मविदेकवती वा । प्रज्ञा० ५५७ । नियत दान बुद्धिर्बोध्यस्य 'देप् सोधने' इति-वचनाभिदा-ज्ञानमाभोग आभोगवतो । भग० ७६६ ।

निदाण-निदानम् । आव० ३१० ।

निदान-देवादिविच्छेदोना दशनत्रवणाभ्यामितो ब्रह्मचर्या-देरनुष्ठाना-धर्मता भूयासुरित्यव्यवसाय । सम० ६ ।

निदाय-ककारस्य स्वाधिकप्रत्ययस्यभिदाय । भग० ७६६ ।

निदाह-अधिको दाह । आव० ७६८ । निदाय एकादशम-याम । ज० प्र० ४६० ।

निदेअत्थ-उच्छता । नृ० द्वि० २१६ अ ।

निदसण-निदसणं दृष्टान्त । णा० ४४ ।

निह-निद्रा आलस्यम् । ज० प्र० २३७ ।

निहओ-निदय-निपतदय, परानुक्तम्पाशूय । आव० ५६० ।

निहमुक्ख-निद्राया मोक्ष पूर्वनिद्रायामुत्कलना निद्रा मोक्ष-स्वाप इति । उक्त० ५३८ ।

निहहिनुं-निदह्य । आव० ८२६ ।

निहहो-निदहति । पिण्ड १७६ ।

निहा-निद्रायण तु निषण्णस्यैव स्वपनम् । नृ० द्वि० २०७ आ । निद्रामुलप्रबोधा स्वापावस्था नलज्जोटिका-मानणापि यत्र प्रबोधी भवति तद्विपाकवेद्या कम्मप्रकृति-रिति निद्रा । ठाणा० ४४७ । सुलप्रबोधा स्वापावस्था निदा । जोवा० १२३ । नियत द्राति-कुत्तितत्त्वमवि-स्पष्टत्वं गच्छति चेतयं यस्यां स्वापावस्थया सा निद्रा, निद्राण निद्रा नलज्जोटिकामात्रेण यस्या प्रबोधा उपजायते सा स्वापावस्था निद्रा । प्रज्ञा० ४६७ । नियत द्राति कुत्तितत्त्वमविस्पष्टत्वं गच्छति चेतन्यमनयेति ।

निहाइया-निद्राया । आव० ५५६ ।

निहानिहा-निद्रातोस्तिसाधिनो निद्रानिद्रा । प्रज्ञा० ४६७ । निद्रातिशायिनो निद्रा निद्रानिद्रा दुःसप्रबोधा स्वापा-वस्था । ठाणा० ४४७ ।

निहामत्तो-निद्रामत्त-निद्राभिभूत । आव० ७६१ ।

निहारित-निहारित-विस्कारितम् । प्रभ० ४६ ।

निहिट्ट-निदिष्ट उक्त । दश० १६१ ।

निहिट्टा-निदिष्टा-उच्चारयिता । विशेष० ६४७ ।

निहृत्-निहृत्त निर्देश-कर्मधिकारकशक्तित्तिरनधिकस्य निहृत्तमात्रस्य प्रतिदानं तत्र प्रथमा भवति । ठाणा० ४२८ । निर्देश-उपन्यास । बृ० अ० १८१ अ । वस्तुन एव विशेषाभिधान-निर्देशनम् । विशेष० ६३६ । धाणा । दश० बृ० १३८ । निर्देश-प्रकृति कार्यं नियताद्यमुत्तरम् । भग० १६८ । निर्देश-उत्तर्गपवा-गम्या प्रतिपादनम् । उक्त० ४४ । निर्देश विशेषाभिधानम् विशेषितम् । आब० १०४ । निर्देश गुरोर्निर्वाचन निर्देश । उक्त० ७६ । कार्याणि प्रति प्रदत्ते कृते यत्प्रियताय-मुत्तरम् । ज्ञाता० १५६ । निर्देशन निर्देश विशेषाभिधानम् । दश० ७ । निर्देश-गुरुणा पृष्टार्थनिशेषाभा-वम् । उक्त० ७३ ।

निहृत्तवर्त्त-निर्देशवर्त्त आज्ञाकारी । दश० २५० ।

निहृत्त-निर्वाच्य निमग्नम् । व्य० द्वि० ६ अ । निर्वाच्यम् । आब० ७३८ ।

निहृत्त-निहृत्त द्वानिश्चत्सूत्रदोषरहित । ठाणा० ३६७ ।

निर्दोष-दोषमुक्तस्य प्रथमो गुणविशेष । आब० ३७६ ।

निर्दोष-हिंसाविदोषरहितम् । अनु० १४० । निर्दोष

द्वानिश्चत्सूत्रदोषरहितम् । अनु० १३३ ।

निर्द्वत-निर्धर्मात् नितरामनिसयोग । जीवा० २६७ ।

निर्धर्मात्-मस्मीकृतम् । उक्त० ५२७ ।

निर्द्वतमलपावग-निर्धर्मात् असमीकृत ततो निर्धर्मानमिव निर्धर्मात् मल इवारननो विशुद्धस्वरूपपातितया पापमेव पापक येनासौ निर्धर्मात्मलपापक । उक्त० ५२७ ।

निर्द्वधस-नि शूक । ओष० १५८ । निर्द्वधस-अपघत-

सवपादपावागनात् । पिण्ड० ६६ । निर्द्वधस-प्रव-चनोपघातनिरपेक्ष । आब० ५२६ । (देशोपवन) नाधि-कृतारभविराध्यमानप्राप्त्यनुकपापर । व्य० प्र० ६ अ ।

निर्द्व-स्निग्ध बहुस्नेहम् । पिण्ड० ७० । स्निग्ध-स्नेहा-वगाढम् । आब० ७२६ । स्निग्ध-भनोहरम् । अ० प्र० १०२ ।

निर्द्वघण-स्निग्धघन । ज्ञाता० ६ ।

निर्द्वमण-निर्धमन निर्धमम् । प्रश्न० ८२ ।

निर्द्वमणठाण-निर्द्वमणस्थान उपपत्तरस्थानम् । ओष० १६२ ।

निर्द्वमणाई-निर्द्वमणादि नगरोदकोपघसरादि उपघातस्था-नम् । ओष० १६२ ।

निर्द्वम्मा-निर्द्वमं । ओष० १५० ।

निर्द्वया-स्निग्धता मरुतता । ज्ञाता० १७० ।

निर्द्वाइकण-नित्य । उक्त० २१४ ।

निर्द्वार्हति-निर्द्वार्हविषयि-निर्धमिष्यति । भग० ३०६ ।

निर्द्वण-निर्ध्वय-प्रस्फोट्य । दश० २२४ ।

निर्द्वय-निर्द्वयत अपनीतम् । जीवा० १८८ ।

निर्द्वयते-सकलसंवादिदोषावगमत् मुलासिकाभावेन निर्द्व-यते-पयसायेत । जीवा० १२३ ।

निधत्त-उद्धत्तनापवर्त्तनावर्त्तकोपकरणायोग्यत्वेन व्यवस्था-पितम् । प्रश्न० ४०२ । आचा० २०६ । निधत्त-इह

च विदित्तुना परस्परतः पुद्गलानां निधत्त कृत्वा धारण-रुद्धिश्चस्त्वेन निधत्तमुच्यते उद्धत्तनापवर्त्तन-व्यतिरिक्तकर-णानामविवयत्वेन कर्मणोऽवस्थानमिति । भग० २५ ।

निधाग-निधेय । अनु० ५२ ।

निधान-निधि निधेय न्यास विरचना प्रस्तार स्थापना च । अनु० ५२ ।

निधान-चक्रवर्त्तिराज्योपयोगीद्रव्यम् । ठाणा० ४४६ ।

निधिपाल-अर्थाब्जिनपरो हृष्टान्त । आब० २७७ ।

निनाए-निनाद शब्द । भग० ३२३ । महाघोष । भग० ४७६ ।

निनाद-शब्दित । ओष० ४८ ।

निन्दन-पञ्चात्ताप । ज्ञाता० २०६ ।

निन्द-कुष्ठो (वमसीत्यादि) । ठाणा० २६ । आरमताजिका ।

ठाणा० १३७ । स्वप्रत्यक्ष जुगुप्सा । आब० ४८६ ।

निन्दितु-अतिचारारम्भ स्वममत्त जुगुप्सितुम् । ठाणा० ५७ ।

निन्न-निम्न नीचभूमाग । उक्त० ३६१ । निम्न-गुह-सर प्रगृति । भग० ६८३ ।

निन्नए-पुरिमताल अण्डकवणिक । विपा० ५८ ।

निन्नयरा-निनयरा-नगरनिर्भ्रान्ता । भग० ६६१ ।

निन्नया-निम्नया नदी । प्रश्न० १३५ ।

निपचवखानपोसहोपवासा-निप्रत्यास्थानपोधोपवा-

मा अमरीरुध्यादिनियमा अविलम्बानाष्टम्यादिपूर्वोपवा
साध्र । भग० ३०६ ।
निपतनानि-प्रधारूपतया वृत्तानि । ज० प्र० १२५ ।
निपातस्थान-तडागम् । नदी० १८ ।
निष्पक-निष्पङ्क कलङ्कविकल कर्दमरहित वा । जीवा०
१६१ । प्रज्ञा० ८७ । निष्पङ्क -आद्रमलरहित । जीव० १० ।
निष्पका-निष्पङ्का आद्रमलाभावात् अकलङ्कत्वाद्वा ।
ठाणा० २३२ ।
निष्पगलो-निष्प्रगल । ओष० ३३ ।
निष्पगहृषा-यथा तथा रसम्या यत्नापरपर्याययोग्यमार्गप्र
स्थितस्तुरङ्गो मार्गोऽन्तर्गते तथा गुष्णामप्याशावलम्बया
साधु प्रमादत उत्पद्यप्रतिपन्नोऽपि सन्मार्गोऽन्तर्गते इति
प्रग्रहलब्धेन गुर्वाशाऽभिधीयते, प्रग्रहो नियन्त्रणा गुर्वाजेति
यावत् निर्गत प्रग्रहादिति निष्प्रग्रह सत्य भावो निष्प्र-
ग्रहता गुर्वाशाया अभावात् पाणिनादमुलभावनादि नि शङ्क
करोतीत्यय । वृ० प्र० १६३ आ ।
निष्पचक्षलाणपोसहोदवासे-अविलम्बानाष्टम्यादिप्रत्या-
ह्वानोऽनल्पवर्दिनोपवासश्रेष्ठ्यर्थ । ज्ञाता० २१८ ।
निष्पट्ट-निरस्तानि स्पष्टानि व्यक्तानि । छपा० ३६ ।
निर्गतानि स्पष्टानि । ज्ञाता० ११० । भग० ६८४ ।
निष्पट्टयसिणवागरणो-निस्पृष्टप्रभयाकरण । आव०
३१६ ।
निष्पट्टिकम्मो-निष्प्रतिकर्मा । आव० २२७ ।
निष्पत्तो-निष्पत्ति सिद्धि । ठाणा० ४४६ ।
निष्पाण-निष्प्राण उच्छ्वासादिरहितम् । ज्ञाता० ८५ ।
निष्पावकुडो-निष्पावकुट बलकुम्भ । आव० ३१० ।
निष्पिट्ट-निष्पिष्ट सुपेषितम्, पेषणपरिसमाप्ति । पिण्ड०
१६४ ।
निष्पिवास-पोरुदय । ठण० द्वि० १४० आ ।
निष्पिवासा-निष्पिवासा निराकाङ्क्षा । प्रश्न० ३६ ।
निष्पीलणा-निष्पीटना अत्यन्तमावसनमात्मिका । उत्त०
८ ।
निष्पीलित्तुङ्ग-निष्पीरुपते । आव० ६२१ ।
निष्पुलाए-रन्मृद्गोपे भरतयेव उत्सविष्या आगामिषु-
विगतिहाया चतुर्दशो जिन । सम० १५३ ।

निष्पुल्लए-निष्पुल्लते निष्पादयति । मूर्ध० १७३ ।
निष्पुष्पा-सम्यक्मन्त्राणकुसल । वृ० द्वि० २८४ अ ।
निष्पुष्पायावषा-निष्पुष्पातापना । जीव० ४० ।
निष्पाइयनिष्पुल्ल-निष्पादितनिष्पन्न स्वार्थं निष्पाद्य
पुन साध्वर्थं निष्पादनम् निष्पादितेन-गृहिणा स्वार्थं
कृतेन निष्पन्न यत् करम्बादि मोदकादि वा तन्निष्पादितं
निष्पन्नम् । पिण्ड० ७६ ।
निष्पाईया-निष्पादिता योग्यतामापादिता । आवा०
२६४ ।
निष्पाव-निष्पावा (न) वल्ला । भग० २७४ । निष्पावा
वल्ला । दश० १६३ । वल्ला । भग० ८०२ । दश०
चू० ६२ आ । ठाणा० ३४४ । सन्निपाककाकण्या
विभागोनगुञ्जाद्वयेन वा निर्वृत्तो निष्पाव । अनु०
१५५ ।
निष्फेड-निष्फेट निष्कलानम् । आव० ७०० ।
निष्फेडिड-नि स्फिटितुम् । दश० ३७ ।
निष्फेडेह-निष्कासयत । आव० ४२५ ।
निबध-निबन्धो नियम । विद्ये० २०६ ।
निबद्धा-पर्यायार्थतया प्रतिसमयम-वयात्वावाप्तेनिबद्धा-
सूत्र एव प्रयिता । सम० १०६ ।
निबद्धाउए-प्रकृतित्विष्यन्मुभागब-भापेक्षया । ज्ञाता०
१८३ ।
निबन्धमार्ग-द्वामस्ततिकलाया गीतकलाया द्वितीयो भेद ।
सम० ८४ ।
निबुद्धा-निमग्ना । उत्त० २३३ ।
निबन्ध-निबन्ध-आग्रह । ओष० ८६ ।
निबन्दासए-निबन्त-नि मारयन्तप्रान्तादिक यद्गृह्य तथा
गक-तद्गोत्रो स्यात्, यदि वा निर्गतं चन सामर्थ्यमत्ये-
तिविबल एवम्भूत सन्नासोत् । आवा० २१८ ।
निबन्हाहि-निर्वह अत्यन्तबहिर्बहिस्तातरा । ठाणा० ३५३ ।
निबन्धकच्छिन्नधय-निबन्धकच्छिन्नधय-निर्वृत्तनिवृत्तयेतु
रय । प्रश्न० ४६ ।
निबन्धच्छेद-नितरा दुष्टमभिपत्ते । भग० ६८३ ।
निबन्धछण-निबन्धन-बन्धन मे दृष्टिमापादित्यादिकम् ।
प्रश्न० १६० ।

निर्भङ्गणा—न त्वया मम प्रयोजनमित्यादिरूपवचनम् ।

भग० ६८३ ।

निर्भय—निर्भयः दूरत्वात् । ज्ञाता० ६७ ।

निर्भयो—निर्भय—इह लोकादिस्तप्तमयविप्रमुक्तः । आव० ५६२ ।

निर्भच्छण—निर्भस्मन्—आक्रोशविशेषः । प्रभ० ५६ ।

निर्भिक्षमाणं—नितरा निर्भिक्षमाण अतिशयेन भिक्षमाणम् ।

जीवा० १६१ ।

निर्भेरिय—प्रसारितानि । उक्त० ३६७ ।

निर्भे—नितरा भ्रात इति निर्भम् । ज्ञाता० १६८ ।

निर्भा—छाया । उक्त० ४४२ ।

निर्मिय—निर्भृत—परधनादातव्यापारादुपरतः । प्रभ० १२४ ।

सप्त । सूत्र० ३८४ ।

निर्मेलणं—गृहम् । मर० ।

निर्भेष्टं—निर्भेलित—कुक्षितो बहिष्कृतम् । प्रभ० ४६ ।

निर्मतणा—दशधा मामाचार्या नवमी । भग० ६२० ।

निमन्त्रणा—अपहृतेनैवाशनादिनाह भवदर्शमननाद्यानयामि इत्येवम्भूता, दशधा मामाचार्या नवमी भेदः । आव० २५६ ।

अद्याप्यपुत्रीतेनाशनादिना साधूनामामन्त्रणम् । अनु० १०१ । निमन्त्रणा—तेनैवापहृतेन यथास्मार्थं युष्मद्योग्य-

ममुकमानेप्ये इति प्रार्थना । वृ० प्र० २२२ अ । गृह-
स्थानामन्त्रयता । वृ० द्वि० २४ अ ।

निर्मतेति—निमन्त्रयति । आव० १६८ ।

निमन्गी—निमग्न—अन्त प्रविष्टः । जीवा० २७० ।

निमग्नजल—नदीविशेषः । ठाणा० ७१ ।

निमज्जुतं—स्वयस्तंत्तम् । ओष० ५८, १३० ।

निमज्जए—निमज्जकः स्नानार्थं निमज्जा एव ये तिष्ठन्ति ।
ओष० ६० ।

निमज्जा—स्नानार्थं निमज्जा । भग० ५१६ ।

निमज्जा—स्नानार्थं ये निमज्जा एव क्षणं तिष्ठन्ति ।
निरय० २५ ।

निमज्जण—प्रवेशः । उक्त० ७११ ।

निमन्त्रितं—निमन्त्रणा पुरस्सरं प्रतिविश्वं नियत दीयते
तत् । द्य० प्र० १९० अ ।

निमित्तं—निबिह होइ निमित्त लोपण्युपपन्नगायं चैव ।

तेन न विणाउनेय नजइ तेणं निमित्तं तु ।" अतोतं प्रत्युत्प-

न्नमनायतं च कालत्रयवत्तितामात्राभाविपरिज्ञानहेतुः ।

वृ० प्र० २१५ अ । निमित्तः—अष्टाङ्गस्य निमित्तस्य ।

आचा० ४१६ । अनागतार्थपरिज्ञानहेतुः । ओष० १४ ।

कार्यवाचकः कारण वा । आव० २८० । निमित्तं लक्षणं

निमित्तलक्षणम् । आव० २८२ । दण्डकशास्त्रादीनि

समाहारद्वन्द्वस्तत्र सति आरुमिद्यत इति सम्प्रश्नः ।

ठाणा० ४०० । हेतुः । ठाणा० ४२७ । अक्षुप्तप्रभादि ।

आचा० ३५१ । ब्रूडामण्याद्युपदेशेनातीतादिभावसत्त्वा-

नम् । प्रभ० १०६ । पटस्य सतत इव कारणम् ।

आव० २७८ । मिश्रितं—निमित्तम् । आव० ८५६ ।

निमित्त—अतीतादि । दश० २३६ । निमित्त—अतीता-

र्थपरिज्ञानहेतुः शुभाशुभक्षेपेति । पिण्ड० १२१ ।

कारणम् । विशेषे २७६ । यक्षणम् । विशेषे ८८८ ।

निमित्तउल्लोको—निमित्तावलोकः । आव० २१४ ।

निमित्तकारणं—कुवालादि । ठाणा० ४६४ ।

निमित्ताजीवयते—निमित्ताजीवनतया—त्रैकालिकलाभादि-

विपयनिमित्तापाताहाराद्युपजीवनेनेति । ठाणा० २७५ ।

निमित्ततर्तं—निमेषा—तरम् । आव० २०८ ।

निमुग्नं—निमग्नं अनुगतम् । प्रभ० ८० ।

निम्नं—अक्षुलिपर्वरेखा । ओष० १७१ ।

निम्बतिल—निम्बकुसुमम् । द्य० प्र० १५६ अ ।

निम्नं—निम्बापितम् । द्य० द्वि० ४०१ अ ।

निम्ममे—जम्बीपत्रसे आषाढीम्यामवसर्षीया पञ्चदशतीर्थ-

छद् । सम० १५४ ।

निम्मयया—निर्मायता धिकाररहितत्वम् । दश० १२१ ।

निम्मलं—निर्भल आयन्तुकमलाभावात् । प्रशा० ८७ ।

निर्भलं—आयन्तुकमलासम्भवात् । जीवा० १६१ । निर्भलं—

छायादिदोषरहितम् । ज० प्र० ५२८ । स्वाभाविकमल-

रहितम् । भग० ६७२ । निर्भलानि—कवचद्व(ककंश)मला-

भावात् । सम० १४० । निर्भलः—विगतमलकत्वमूदपतर-

वालात् । भग० २७७ । ब्रह्मलोके चतुर्थो विमानप्रस्तरः ।

ठाणा० ३६७ । निर्भलः—कठिनमलरहितः । ओष० १० ।

निर्भलः—स्वभावोत्पन्नमलरहितः । जीवा० २७२ ।

निम्मलतरा—निर्भल जीव करोति या सा तया अति-

अयेन वा निम्मला निर्यततरा, अहिंसाया पण्डितम् नाम ।
प्रश्न० १६ ।

निम्मल्ल-निर्माल्य-नीर्घादिगत । प्रभाव प्रतिभा शेषा ।
पिण्ड० १६ ।

निम्मविद्यं-निमित्त समाहितम् । आव० ७०६ ।

निम्मवेद्द-निर्ममोते । आव० ४१० ।

निम्मा-निर्मा मूलपाशना । वृ० प्र० १८४ अ । जोवा०
१४४ ।

निम्मिअ-निमित्त-निवेशित । ज० प्र० २११ ।

निम्मित्तवादी-निमित्त-ईश्वरब्रह्मपुरुषादिना कृत लोक
बद्धीति निमित्तवादी । ठाणा० ४२५ ।

निम्मित्त-निमित्त निवेशितम् । उपा० ४४ । निमित्तः
निवेशित । भग० ४५६ ।

निम्मुग्गा-निर्मग्गा नदी । आव० १५० ।

निम्मेर-निर्मर्षावम् । म० ।

निम्मेरा-निर्मर्षाक्ष प्रतिपक्षापरिपालनादिना । ठाणा०
१२६ । अविद्यमानकुलादिमयादि । भग० ३०६ ।

निम्मोअणो-निर्मोचनो निर्मोक । उत० ४०७ ।

नियटित-नितरा यन्त्रित नियन्त्रितम् । भग० २६६ ।
नितरा यन्त्रित-प्रतिज्ञातदिनादौ भ्रान्तत्वाद्यन्तरायभावेऽपि
नियमात् कर्तव्यम् । ठाणा० ४६८ ।

नियटिय-नितरा यन्त्रित नियन्त्रित-प्रतिज्ञातदिनादौ भ्रान्त-
नाद्यन्तरायभावेऽपि नियमात् कर्तव्यमिति हृदयम् । आव०
८४० ।

नियठ-निर्ग्रन्थः भ्रमण । भग० ११२ ।

नियठणामिओ-निर्ग्रन्थनामित । आव० ४१२ ।

निमठा-निगता म बाह्याभ्यन्तरग्रन्थादीति निर्गन्था-
माशया । भग० ८६१ ।

नियठि-उत्तराध्ययनेषु वष्टमध्ययनम् । उत० ६ ।

निर्मठिज्ज-निर्ग्रन्थीय उत्तराध्ययनेषु विंशतितममध्ययनम् ।
उत० ६ ।

नियठिपुत्ते-दुद्गलप्रदेशविरूपणे महावीरविषय । भग०
२४० ।

नियठु-निर्ग्रन्थोद्देश । भग० ३२३ ।

नियठुहेसए-निर्ग्रन्थोद्देशक । भग० ३२४ । द्वितीययत्ते

पञ्चमोद्देशक । भग० ५२० ।

नियत-गच्छन् । आव० ६४६ ।

नियसण-परिधानम् । जोवा० १७३ ।

नियसति-परिषापयति । आव० १२३ ।

नियसिक्क-परिहितम् । मर० ।

नियसेहामि-परिधात्ये । आव० ३०७ ।

नियइ नियत्या नैयत्येन । ज० प्र० ४४ ।

नियइइया-नियतिर्व्यवस्था तत्र नियुक्तास्तथा वा चरन्तीति
नैयतिका । व्य० प्र० १७१ अ ।

नियइपच्चय-नियस्या-नैयत्येन पर्वतो नियतिपर्वत ।
जोवा० २०० । ज० प्र० ४४ ।

नियइया-नैयतिकी नियता । प्रज्ञा० ३३५ ।

नियई-यत् राक्षावपि नियतरसत्त्व न शाल्यादिरसता सं
नियति । प्रश्न० ३५ ।

नियए-नित्य अप्रच्युतानुत्पत्तिस्वरूपस्वभाव । उत० ४१० ।

नियओ-नियत-परिच्छिन्न । आव० ५६१ ।

नियम-निजक गोत्रवत् । भग० १६३ । निजक-भ्रातृ-
पुत्रादि । औप० १०३ । निजक-भर्ता । पिण्ड० १२२ ।
आव० ६३८ ।

नियगा नियगा-आरमोया । आचा० १०५ । निजा-
आरमोया बाधया सुहृदो वा । आचा० १०८ ।

नियच्छतो-अन्वेषयम् । वृ० प्र० २१३ अ ।

नियच्छइ-नियच्छति बध्नाति । उत० ४१६ ।

नियच्छइ-नियच्छत निश्चयेन गच्छति प्राप्नुत । सुत्र०
३५ । भगइ । पठ० ५६-१६ ।

नियच्छन्ति-प्रवधारयन्ति । आचा० १६७ ।

नियट्टो-निवृत्ति द्विसप्तत्यैत्यतिकस्यापि वेद्यक्रमेणो य य-
व्यावृत्ति मुक्ति । उत० ५८६ ।

नियट्टेमाणे-निबद्धयन्-प्रकाशहाया हानि भयम् । सम०
४७ ।

नियड-निगड-हृदय-धनम् । आचा० ६ ।

नियडि-निवृत्ति-भ्रान्तरो विकार । आव० ५६६ ।
वक्तव्यत्वा कुर्वुदादिकरण, अधिकोपचारकारणेन परवृत्त-
नम् । ज्ञाता० २३८ । निवृत्ति-वञ्चनक्रिया । प्रश्न०
५८ । वञ्चनप्रच्छादनार्थं कर्म । ज्ञाता० ८० । माया-

प्रच्छादनार्थं-मायान्तरकरणम् । ज्ञाता० २२८ । निवृत्ति-
व्यवस्थादरकरणेन परवचनम् । प्रश्न० ६७ । निवृत्तिः-
अत्युपचारकरणेन वचनं, माया कर्मच्छादनार्थं वा मायान्-
तरम् । प्रश्न० ६२ । निवृत्ति-आकारवचनाच्छादनम् ।
व्य० द्वि० १६ भ ।

नियडिकम्-निकृतिर्कर्म-मायाकर्म, सुखोपायमद्वारस्य
कोननिशतम् नाम । प्रश्न० ४३ ।

नियडिकवद्वयं संपादकसला-निकृतिरूपवचनाकुशला-
निकृति-मान्तरो विकार कपट-वेषपरवर्त्तादिर्बाह्य,
आम्या या वचना तस्या कुशला-निपुणा । आव०
३६६ ।

नियडिकविधयः-निकृतिनियमयम् । आव० ३६५ ।

नियडिक-निकृतिमात्रं मनसा । उक्त० ६५६ ।

नियडिक्याए-निकृति-वचनार्थं चेष्टा मायाप्रच्छादनार्थं
मायान्तरमित्येके आख्यादरकरणेन परवचनमित्यन्ये तद्वत् ।
भग० ४१२ ।

नियडि-निकृति । आव० २६४, ३६४ । माया० ।
आव० ७६८ । अण्णहारणलक्षणा माया । आव०
६६२ । निवृत्ति-कैतवार्थप्रयुक्तवचनाकाराच्छादनम् । वृ०
वृ० ४६ आ ।

नियडो-माया । वृ० द्वि० १८६ अ ।

नियणा-निदान निर्देण । वृ० द्वि० ४ आ ।

नियतति-निवृत्ति । नि० वृ० द्वि० ३५ अ ।

नियत-नियतार्थविषयेनैककालमेककविययम् । वृ० प्र०
॥ आ । एकरूपत्वाद् नियत । ठाणा० ३३३ । नित्यम् ।
ठाणा० ४२६ ।

नियतवादिन-पाठदीविशेष । सम० ११० ।

नियति-नियतवस्था । व्य० प्र० १७१ अ ।

नियतिवादिन-नियति-पदार्थानामवश्यमेवा यद्यथाभवने
प्रयोजककरोति । ठाणा० २६८ ।

नियतिवादी- । आव० ८१६ ।

नियत-निवर्त्तनम् । ओप० १७४ । निवृत्ति । आव०
६६३ ।

नियतन-निवर्त्तन-क्षेत्रमानविशेष निवर्त्तनुप्रमाण वा ।
भग० १६७ ।

नियतनसङ्ग-निवर्त्तन भूमिपरिमाणविशेषो देशविशेष-
प्रतिष्ठ ततो निवर्त्तनशत कर्षणीयत्वेन यस्यास्ति तन्नि-
वर्त्तनस्यतिकम् । उपा० ४ ।

नियतनियं-निवर्त्तनिक निवर्त्तन-क्षेत्रमानविशेष तत्परि-
माण निवर्त्तनिक निवर्त्तनुप्रमाण वा । भग० १६७ ।

नियतो-निवर्त्तन निवृत्ति प्रतिक्षणपञ्चम पर्याय । आव०
५५२ । नियति-स्वभावविशेष । प्रश्न० ३५ ।

नियत्य-नियमित परिहितम् । आव० १८४ ।

नियत्या-निवर्त्तित, वस्त्र परिष्कारितेत्यर्थ । विशे० १०३६ ।

नियम-उत्तरगुणायक । विशे० १०६५ । इन्द्रियनो-
इन्द्रियस्यमो नियम । विशे० ५०२ । निरोध । ओप०
११४ । निश्चय । पिण्ड० १६६ । इन्द्रियनोइन्द्रियभेद-
मिन्न । आव० ६७ । द्रव्याद्यभिग्रहात्मक । उक्त० ४५१ ।
अभिग्रह । भग० ६२ । उत्तरगुणसमूहात्मक । अनु०
२५६ ।

नियमनिष्ठो-नियमनिष्ठ । आव० २६७ ।

नियमनियमः-नियमान्वितो नियमो यन्त्रो । उभयपदा-
व्याहृतभूतयो भङ्गः । विशे० ८८७ ।

नियमविकल्प-नियमेनोपलक्षितो विकल्प, द्वितयो भङ्ग ।
विशे० ८८६ ।

नियमा-उत्तरगुण । सम० १०७ । इन्द्रियनोइन्द्रिय-
दमरूपाः । नदी० ४६ । अभिग्रहविशेषो । भग०
७५६ । सम० १२७ । शीघ्रमतोपतप स्वाध्यायेश्चर-
प्रणिधानानि । छाता० ११० । विविधा अभिग्रहविशेषो ।
राज० ११६ । ताता० ७ ।

नियमिता-जिता । वृ० प्र० २११ आ ।

नियमे-नियमयेत् कारयेद्वाचा । आचा० ४१६ ।

नियम्यनियामकभाव- । आचा० ६६ ।

नियय-निवृत्त-सवदा । पिण्ड० १६७ । नियत-प्रतिदि-
नम निरन्तरम् । पिण्ड० ७७ । नियतः-सदा भोग्यत्वे-
नावस्थित । ओवा० २०० । ज० प्र० ४४ । नियतः
निरय । आव० ७६८ । सततम् । ओप० १८० ।

निययपठवप-नियत सदा भोग्यत्वेनावस्थित पर्वतो नियत-
पर्वत । ओवा० २०० ।

निययपटवया-नियता सदा भोग्यत्वेनावस्थिता पर्वता

यद्यप्यन्तरा देवदेवो भवधारणोयेन वैक्रियशरीरेण प्राय
सदा रमते । ज० प्र० ४४ ।

नियया-नियता-सकालमवस्थिता शाश्वत्वात्, जम्बवा
मुशनाया एकादश नाम । जीवा० २६६ ।

निययी-निकृति-मायाया प्रच्छादनायै वचनम् । अथम-
द्वारे मृषावाक्यस्य प्रयोविशतितम नाम । प्रश्न० २७ ।

नियर-निकर स्वयस्य नवम पर्याय । विद्वा० ४२६ ।

नियल-निगड लोहमयम् । जीव० ८७ । निगड । आव०
२२४ ६८३ । उक्त० ५५५ । निगड पादविषयलोह
मयवचनम् । पिण्ड० १५७ । नियलियमो विव चमने
विचारिय अह्व मेलविड, कायोत्तर्गोष्ठमो दोष । आव०
७६८ ।

नियलधधन- । सूत्र० ३२८ ।

नियलद्वयो-निगडद्वय । आव० २२२ ।

नियलमाई-निगडादिभ्य आदिशब्दाकाराण्डादिपरि
ग्रह । उक्त० ५५५ ।

नियल्ले-अष्टाशतितममहाग्रहे निपञ्चाशतममहाग्रह ।
ठाणा० ७६ ।

नियल्लग-निजक । आव० ३०७ ।

निया-नीता । ठाणा० २२२ ।

नियाए-निदान निदा-प्राणिहिता मरकादिदुःखहेतुरिति
आनताडि यद्वा साधुनामायावम् न कल्पते इति परि
ज्ञानवताडि योजीवाया प्राणव्यपरोपण सा निदा ।
पिण्ड० ४२ । कारणन सकल्पेन । आचा० ३४ ।
निदान-ग्यापाहस्य सत्त्वस्य ह्य । धिक सम्प्रत्येय मो
मार्गाद्व्यतीत परिजानतो यद् प्राणव्यपरोपण सा ।
पिण्ड० ४२ । निदात स्वार्थ परार्थ चेति विभागेनोद्दिश्य
यद् प्राणव्यपरोपण सा निदा । पिण्ड० ४२ ।

नियाग-नियम । दश० सू० ५० । नित्याग नियमपिण्डम् ।
उक्त० ४७६ । समयो मोक्षो वा । यजन याग नियतो
निश्चितो वा यागो । आचा० ३६६ । नियाग-भोग्य
माग, संगतम् सम्मगदशनज्ञानचारिभ्रातृक मोक्षमाग ।
आचा० ४२ । नियाग-आमन्त्रितस्य पिण्डस्य ग्रहण
निरय न त्वनामन्त्रितस्य । दश० ११६ । नितरां यजन
याग-पूजा यत्किम् न नियाग-भोग्य । उक्त० ४६ ।

नियाण-निदान उपादान कर्म । आचा० २३४ । विप-
यामिष्वङ्गात्त्वकम् । उक्त० ४१४ । आशय । भाव०

६१० । नितरा दीयन्ते-द्वय ते दीयन्ते वा लण्ड्य ते तया-
विषयानुबध्नाभावतस्तप प्रभृतीभ्येनेति निदान-सा-

मिष्वङ्गात्प्रायनारूपम् । उक्त० ३८४ । सामिष्वङ्गात्प्रा-
यनारूप । उक्त० ७०७ । निदान आकाङ्क्षा । सूत्र०

२६४ । कर्ममलबोधनम् । उक्त० ४४६ । निदान-

आरम्भरूप आनव हेतुर्वा । सूत्र० १८८ । निदानशस्यम् ।

आव० २२७ । निदान-अभिनायानुष्ठानम् । आव० ५७६ ।

नियाणचिन्तण-निदानचिन्तन-निदानाध्यवसाय । आव०
५८५ ।

नियाणछिन्ने-निदान प्राणातिपातादि कर्मवन्धकारण छिन्न
अपनोत यन स तथा छिन्ननिदान अग्रमत्तस्यत इति ।
उक्त० ४१४ ।

नियाय-नियाग मोक्ष सद्धर्मो वा । सूत्र० ३६ । शास्त्रा ।
आचा० २१० ।

नियुक्त-राजपुरुष । नदी० १५१ ।

नियुक्तक-राजपुरुष । प्रज्ञा० ८६ । य कार्यार्थ नियो-
जित कमकर इति । उक्त० २७२ ।

नियोग-नियुज्यते साधु आचायश्रायोग्यातयनार्थम् ।
आव० ८५ । नियतो निश्चितो वा योगो नियोग, अनु-
योगस्य पर्याय । आव० ८६ ।

नियोगत-अवश्यम् । आव० २६५ ।

नियोगामच्छो-नियोगामाशय नियोगनिमित्तेन कलङ्क
दाता । आव० ६६३ ।

नियोगिना- । विद्वा० ४०६ ।

निरतरगो-निरतरक लघुच्छिद्रैरपि रहित । जीवा०
३५६ ।

निरतरिए-धनकवाडे निर्वृता अन्तरिका-लघ्वन्तररूपाय-
योस्तो निरतरिको अत एव धनकपाटो यस्य तत्तथा ।
ज० प्र० ४४ ।

निरभा-वैराचनेन्द्रस्य समुर्ध्वो अग्रमहिषो । भग० ५०३ ।

निरए-नरक-प्रकीर्णरूपो मरकावा । प्रज्ञा० ७१ ।

निरणुकप-विगतप्रानिरक्ष निर्वृता वा जनानामनुकम्पा
यत्र न । पाता० ८० । निरनुकप-भो उ क कपत

दटूण न कपए कट्ठिणमावो । एमो च निरणुकोपो अणु-
पच्छा भावजोएण । यस्तु पर कृपास्पद कुतश्चित् प्रयात्
म्पमानमपि दृष्ट्वा कठिनमाव सप्तकम्पते एव निरनु-
वम्प । वृ० प्र० २१६ अ ।

निरणुवकोस-निरनुकोस निर्देय । आता० ८० ।

निरणुतायो-निरनुताप-निर्णतानुताप, पश्चात्तापरहित ।
आव० १६० । शता० ८० ।

निरतो-देवानांऽपरनाम । अ० प्र० ४६२ । मूर्ध०
१४७ ।

निरत्यय-निरर्थक-यत्र वर्णानां क्रमनिर्देशनमात्र विषये
न पुनरभिधेयतया कश्चिदर्थं प्रतीयते तत् । द्वाविंशततम
सूत्रदीपे वृत्तीयदीप । आव० ३७४ । निष्फलम् ।
दश० १२७ । निरर्थक-यत्र वर्णानां क्रमनिर्देशनमात्र-
मुपलभ्यते न त्वर्थः । अनु० २६१ । वर्णानां
क्रमनिर्देशनावमुपलभ्यते न त्वर्थः निरर्थकम् । विशेष०
४६४ ।

निरत्ययमवतर्क्य-निरर्थकापार्थक्यं निरर्थक-सत्यार्थान्ति-
क्यास्त अपार्थक्य-अवगतसत्यार्थम्, प्रथम अर्थमद्वैतस्य
सत्यं नाम । प्रथ० २६ ।

निरन्तराः-द्वययुक्त्या । आषा० १८६, २२८ ।

निरय-नरकावास । अनु० १७१ । निर्गतदुःखफलम् ।
प्रथ० ६२ । नीरजा-रजोरहितः । औप० १० । निरय
निर्गतमय-इष्टफलं कर्म यस्मात् स नरकः । भग० १६ ।

निरयगृह्या-निरयगति-गमनं येषां ते निरयगतिका,
इह सप्तराष्ट्रयो मिथ्यागृह्यो वा ज्ञानिनोऽज्ञानिनो वा ये
पञ्चेभिः परित्यज्यमानुष्येभ्यो नरके उदात्तकामा अन्तर-
गतो वर्ज्ये ते निरयगतिका विवर्जिता । भग० ३४६ ।

निरयच्छिद्र-नरकच्छिद्राणि । प्रज्ञा० ७७ ।

निरयनिक्षुब्ध-नरकनिक्षुब्ध-गवाक्षादिकल्पा नरकावाम-
प्रदेशा । प्रज्ञा० ७७ ।

निरयपत्यङ्ग-नरकप्रस्तरं नरकभूमिरूपं । प्रज्ञा० ७१ ।

निरयपत्यङ्ग-नरकप्रस्तव । अनु० १७१ ।

निरयवत्तणि-निरयवर्त्तितं नरकमार्गं । प्रथ० ६१ ।

निरयवाला-शक्रेन्द्रस्य आश्रयती देव । भग० १६७ ।

निरयविभत्ती-निरयविभक्तिं सूत्रकृताङ्गाद्यनुत्सङ्गे

पञ्चममध्ययनम् । मम० ३१ । आव० ६५१ ।

निरया-इष्टफलं कर्म निर्गतमयं येष्यस्ते निरयाः-नरका-
वामा । जीवा० ३३ । प्रज्ञा० ४३ । निर्गत-ज्विज-
मानमय इष्टफलं कर्म येष्यस्ते निरयाः । ठाणा० २८ ।
नरकहेतु, विगिष्टवेगो वा । प्रथ० ६२ ।

निरयावलिषा-नरकावलिका । आवलिषा भवस्थिपना
नरकावासा । प्रज्ञा० ७१ ।

निरयावलिषाओ-यत्रावलिकाप्रविष्टा इतरं च नरका-
वासा प्रमज्जतस्तद्गमनिश्च नरास्तियञ्चो वा वर्ण्यन्ते
ता निरयावलिका । नदी १०७ । निरय० ३ ।

निरयावली-नरकावामपङ्क्तिः । अनु० १७१ ।

निरयकला-निष्कान्तमानाङ्गुलातो निराकाङ्क्षम् । उक्त०
६०० ।

निरवर्ज्य-निरवधं निर्गतपापम्, इहलोकाद्याशाराहितम् ।
आव० ५६६ ।

निरवधकक्ष-निरवकाङ्क्षः पश्चाद्भूतगमनवेक्षमाणस्तन्निष्ठः
अनभिलाषवान् । आता० १६६ । निर्मतापेक्षा-परप्राण-
विषया परलोकादिविषया वा यस्मिन्नसौ निरपेक्षा
निरवकाङ्क्षो वा अवकाङ्क्षारहितो वा । प्रथ० ५ ।

निरवधय-समस्त । वृ० प्र० ३६ आ ।

निरवलावे-निरपलाप-नात्यसं कथयेदिति, द्वाविंशद्
योगे सङ्गहे द्वितीयो योगः । आव० ६६३ ।

निरवशेषः-प्रसक्तानुप्रसक्तमप्युच्यते यस्मिन् स एव-
सक्षणः । आव० २७ ।

निरवसेस-निरवशेषता अपरिशेषोऽप्यनिसमाश्रय । ठाणा०
२२३ । निरवशेषो-निरवशेषस्य प्रसक्तानुप्रसक्तस्यार्थस्य
कथनात् । भग० ८६६ । निरवशेष-सामान्येन । प्रज्ञा०
५८२ । निरवशेष-समप्राप्तानादिविषयः । आषा० ८४० ।

निर्गतमवशेषमपि अलक्ष्यमयानाद्याहारजानं यस्मात्तद्
निरवशेषं सर्वमयानादि तद्विपर्ययान्निरवशेषम् । ठाणा०
४६८ । निरवशेष-समप्राप्तानादिविषयम् । भग० २६६ ।
निरवशेष-प्रदेशा-तरतोऽपि स्वस्वभावेनान्युता । भग०
१४६ ।

निरवसेससव्यते-अपरिशेषव्यक्तियमाभयेण सर्वं निरव-
शेषसव्यम् । ठाणा० २२३ ।

निरवेषलो-निरपेक्ष-निरमलाय निरमिष्वङ्ग । उक्त०
२६६ । निरपेक्ष इहाप्यप्रविकापायमयारहित । आव०
५६० ।

निरस्साविणी-निष्क्रांता आश्राविम्य प्राप्सवत् सन्निभो
निरासाविणी । उक्त० ५०६ ।

निराग-निरन्तराय । उक्त० ८६ ।

निरागार-अपवादशून्यम् । आउ० ।

निरामया-रोगाहित । आव० ४१६ ।

निरामयामय-निरामयामय नोरोगस्याऽऽमयमात्र रोगो
त्यपि । श० १३१ ।

निरामिस-निरामिषा परित्यक्तामिष्वङ्गहेतु । उक्त०
४१० ।

निराय-नित्यम् । आव० २२२, ७०० ।

निरारम्भे-निगत आरम्भात्-असक्तियाप्रवृत्तनलक्षणा-
निति निरारम्भ । उक्त० ६६ ।

निरालक्षण-निष्कारण प्रत्यपायसम्भवो वा प्राणायाऽऽ-
लम्बनीयवस्तुवर्जित । ज्ञाता० १३८ । निरालम्बन-
एहिकामुष्मिकाशसारहित । आचा० ४३१ ।

निरालोका-निरालोका-निरस्तप्रकाशा निरस्तदृष्टिप्रसरा
वा । भग० ३०६ ।

निरावरण-आधिकम् । ताता० १५३ ।

निरासो-निराशस-इह पञ्चलोकाशसाविप्रमुक्त । आव०
५६२ ।

निराससे-निराशस-ऐहिकामुष्मिकाशसारहित । आचा०
४३१ ।

निरिषिद्ध-निरिषिता मनोऽप्यपरम्पराव्यपत्तिसम्भवा
विनिश्चयसमुत्पत्तसम्भदविकाशिलोचनरालोकिता । नदी०
१६२ ।

निरुभट्ट-निरुणद्धि । आव० ७८३ ।

निरुमति-निरुयति । आव० २७७ ।

निरुभा- । ज्ञाता० २३१ ।

निरुक्ति-क्रियाकारकभेदपर्यायं शब्दार्थकथनम् । आव०
३६३ । अतुविषय सामायिकस्य क्रिया कारकभेद-
पर्यायं शब्दापेक्षयन-निर्दिष्टनम् । विशेष० ११०६ ।

निरुक्तिद्वारम्-एकाग्रविधानरूपवाच्यम् । प्रभ० ४ ।

निरुच्छवास-निश्चल । व्य० प्र० १६८ आ ।

निरुक्त-निरुक्त निश्चितमुक्त अक्षरार्थमित्यर्थ । सू० प्र०
३ अ । निरुक्त निश्चितमुक्तमन्वयरूपम् । दश० २६१ ।

निरुक्त-शब्द-न्युत्पत्तिकारकशास्त्रम् । भग० ११४ । निरुक्त-
शब्दनिरुक्तिवर्तिपादक । औप० ६३ । शब्दनिरुक्तिवर्ति
पादक । ज्ञाता० ११० ।

निरुक्तो-निश्चिता उक्ति निरुक्ति । अनु० २६० । न्युत्पत्ति ।
अनु० २६४ ।

निरुक्त्याह-न निमित्त विनोत्पानशीलो निरुक्त्याहो । उक्त०
३८ ।

निरुद्ध-परिगतितम् । आचा० १६१ । आवृतम् । सूत्र०
७४ । विनाशित । व्य० प्र० २४१ । निरुद्ध । उक्त०
५८२ । अद्यवसानादिभिरुपक्रमणकरणैरुपष्टुभ । उक्त०
२३ । अत्य । ठाणा० १८१ । निरुद्ध-अर्थस्तोक,
स्तोककालोनम् । सूत्र० २५० । विनाशित । व्य० प्र०
२४१ अ ।

निरुद्धगतय-सिद्धा । उक्त० ६८४ ।

निरुद्धभये-निरुद्धभव-निरुद्धावतनजन्मा चरमभवप्राप्तः ।
भग० १११ ।

निरुद्धभवपथचे-अप्राप्तोपभवविस्तार । भग० १११ ।

निरुद्धकट्ट-निरुपनिलष्ट-व्याधिना प्राक् साम्प्रत वा
नभिभूत । भग० २७६ । निरुपनिलष्ट व्याधिनी प्राक्
साम्प्रत चानभिभूत । अनु० १७६ ।

निरुद्धगारी-निरुपकारी गुरुणामनुपकारक सर्वथा गुरु
कृत्येष्वप्रवृत्त । विशेष० ६२५ ।

निरुद्धगुणा-निर्यतमुपस्थान-उद्यमो येषां ते निरुपस्थाना
समप्रणीतसदाधारानुष्ठानविकला । आचा० २२७ ।

निरुद्धलेव-निरुपलेप मूत्रविष्टापूर्वलेपहितम् । औवा०
२७७ । निरुपलेप तथाविधबन्धदेवभावेन तथाविधकर्म-
नुषांगानात् । ज्ञाता० १०४ ।

निरुद्धसगो-निरुपसग मोक्ष । आव० ७८७ ।

निरुद्धसगवृत्ति-निरुपसगप्राप्य मोक्षनिमित्तम् । आव०
७८६ ।

निरुद्धहृ-निरुपहत वातादिभिरनुपहत । ज्ञाता० ६१ ।

निरुद्धहृ-निरुपहत निरोगम् । प्रव० ७६ । निरुपहत

खंजनादिदोषरहितम् । वृ० द्वि० २२६ आ । निरुप-
 हतो निरोगः । वृ० वृ० २३४ अ ।
 निरुघ्नहया-निघ्नहृतः निरुघ्नहृतोऽन्यथा । आच० ३४१ ।
 निरुघ्नगारी-निरुघ्नकतुं क्षोभमस्येति निरुघ्नकारी । आच०
 १०० ।
 निरुघ्निरग-निरुघ्निरः सदैव अनुकूलविषयप्राप्तेः । ज्ञाता०
 ६७ ।
 निरुह-निरुहः-अनुवासः । विषा० ४१ ।
 निरुहा-अनुवासेना । ज्ञाता० १८३ ।
 निरेर्द्ध-निरेजी-निघ्नप्रकम्पः । आच० ७७३ ।
 निरेयकाओ-निरेयकायः-निघ्नप्रकम्पदेहः । आच० ७८० ।
 निरेयणा-निरेयनाः कम्पक्रियानिमित्तविरहात् । प्रज्ञा०
 ६१० ।
 निरोद्ध-निरोद्ध-विद्युतोद्धररहितम् । जीवा० २७३ ।
 निरोद्ध-विद्युतोद्धररहित, अल्पस्वेनाभासविवक्षणात् । अं०
 प्र० ११४ ।
 निरोधए-रोगवर्जितः । ज्ञाता० ३ ।
 निरोधद्वो-निरपवर्तन-अपवर्तनारहितः । विद्ये० ८३१ ।
 निरोह-निरोधः-अभावः । उक्त० २८४ । नियन्त्रणा ।
 उक्त० ५८६ । निरोधः । ओष० १३८ । आच० ३७८ ।
 निरोधः-ग्रहणम् । उक्त० १३३ । निरोधः-स्वापनम् ।
 आच० ६३३ । निरोधनं निरोधः प्रत्यकरणम् । आच०
 ५८३ ।
 निर्-आधिवये । अनु० २६५ ।
 निर्गमः-निहारः-प्रमाणम् । ठाणा० ४३५ ।
 निर्गमभूमिः-स्पर्शभूमिः । आच० ३२४ ।
 निर्यण्टः-नामकोशः । निर्य० २३ ।
 निर्घाटितः-पङ्कतेर्वहिकृतः । वृ० प्र० १६६ अ ।
 निर्जैरितवन्तः-प्रदेशपरिआटनतः । ठाणा० १७६ ।
 निर्झर-ओतादिविवरम् । १३८ ।
 निर्देशः-आशा । नंदी० १६० । सिद्धार्थमात्रप्रतिपाद-
 नम् । अनु० १३४ ।
 निर्देशदोषः-यत्र निर्दिष्टपदानामेकवाक्यता न क्रियते ।
 अनु० २६२ ।
 निर्देश-सर्वदोषविप्रमुक्तम् । अनु० २६२ ।

(अम० ७६)

निर्वर्ण-हृठः- । नंदी० १५३ । आचा० २४८ ।
 निर्वर्जना-निश्चिता अजना निर्वर्जना-निश्चितो भागः ।
 आचा० ८६ ।
 निर्वर्हेल-नाटकविशेषः । पिण्ड० १३८ ।
 निर्माण-निमिष चातितियाकृतित्यवस्थानियामकम् । त०
 ८१२ ।
 निर्ममलाः-कठिनमलाभावात् घोटवज्रवत् । ठाणा० २१२ ।
 निर्यन्-निर्वर्णम् ।
 निर्याण-अवधानम् । उक्त० ४८३ ।
 निर्यास-रूपरादिः गन्धद्रव्यविशेषः । जीवा० १३६ ।
 निर्युक्तिः- । सम० १११, १०६ ।
 निर्युक्त्यनुगमः-अनुगमे द्वितीयो भेदः । स्थान० ६ ।
 निर्यानि-वहिनिर्यो । नि० वृ० प्र० २७३ अ ।
 निर्लेप-आयामसौवीरादि । आच० ५७२ । पृष्ठकादि-
 गुणहृतः । ठाणा० ३८६ ।
 निर्लोठनीय-निवृत्तरीकरणम् । नंदी० १५२ ।
 निर्वर्तनाधिकरणक्रिया-अधिकरणक्रियायाः प्रथमो भेदः,
 सद्वाचीनां समुद्रप्राचीनां च निर्वर्तनलक्षणा । प्रम०
 ३७ ।
 निर्वर्तित-कृतं, अभ्यस्तम् । आच० ५६३ ।
 निर्वर्तितवन्तः-अनुवृत्तवन्तः । ठाणा० ४४६ ।
 निर्वर्त्यते-आह्वयते । जीवा० १४ ।
 निर्वर्तति-निवर्तते । नंदी० १५८ ।
 निर्विकृतिः- । आच० ८५३ ।
 निर्विग(ह)लिकादि-पृष्ठ्यादितच्छ्रुतनादो वयः । आच०
 ७६४ ।
 निर्विश्रमानक-आसेवकः, परिहारविशुद्धचारिणे प्रथमः ।
 ठाणा० ३२४ ।
 निर्विश्रमानका-परिहारविशुद्धचारिणस्यासेवकाः षाण्यः
 विद्ये० ३५४ ।
 निर्विश्रमाना-ये परिहारविशुद्धितपोऽनुचरन्ति परिहारिका
 क्षयार्थः । ठाणा० १६८ ।
 निर्विषयम्- । ठाणा० ४०२ ।
 निर्विष्ट-अलम्ब-अनुपातं स्वादित्यर्थः । दत्ताप्यत्वात् ।
 ठाणा० ३१४ ।

निविष्टकायाः-आसेवितपरिहारविशुद्धचारित्र्यकायास्तु

मुनयः । विशेषः ५५४ ।

निविष्टकायाधिकं-यस्तु निविष्टकायिकानामासेवितविवक्षित-
चारित्र्यकायानां तत् । ठाणा० ३२४ ।

निर्वृत्तिः-द्रव्येन्द्रियभेदः । प्रज्ञा० २४ । भग० ८७ ।
निष्पत्तिः । ठाणा० २८३ । प्रतिविधिष्टः सत्पान
विशेषः । जीवा० १६ । नंदी० ७१ ।

निर्वेदः-सम्यक्त्वस्य तुल्यं लक्षणम् । भाव० ५६१ ।

निर्वैष्टना- । भाव० ३३१ ।

निर्याधात-यस्मिन्नाथनिष्ठितः उत्सर्गतो द्वादश सभाः कृत-
परिकर्मा सद् काल एव करोति । ठाणा० ६५ । पाद-
पोगमनस्य द्वितीयो भेदः । सिंहाद्युपद्रव्यापाताभावः ।
दश० २६ ।

निर्वृहना-अपाकरणम् । व्य० प्र० १८५ अ ।

निहूरणं-निहसारणम् । ठाणा० ६४ ।

निहूराला-कुमिसुम् । ठाणा० २१६ ।

निलयो-निलयः । भाव० ६८० ।

निलयः-आधायाः परावर्तितद्वारे श्रेष्ठी, वसन्तपुरे श्रेष्ठी ।
पिण्ड १०० । उपाध्ययः । प्रभ० १२८ ।

निलिच्छमाणा-निरिक्षमाणाः । व्य० प्र० १३० अ ।

निलीयति-निलीयते-विनश्यति । भग० २४६ ।

निलुक्क-(देशी०) विरतः । भाव० १८६ । आचा० ४२४ ।

निलुक्किडं-निलानुम् । भाव० ३१६ ।

नित्त्लंछणं-नित्त्लंछनं वदितकरणम् । प्रभ० ३८ ।

नित्त्लंछणकम्प-नित्त्लंछनकम्प-पञ्चदशकर्मदाने द्वादशम् ।
भाव० ८२६ । नित्त्लंछनकम्प-वदितकरणम् । उपा० १ ।

नित्त्लान्तिष्ठ-नित्त्लान्तिष्ठा नित्त्लान्तिष्ठा । उपा० २२ ।
विबुधमुखाभिःसारितम् । ज्ञाता० १३७ ।

नित्त्लालियम्-नित्त्लान्तिष्ठा प्रसारिताया । ज्ञाता० १६ ।

नित्त्लेय-निर्लेपः अत्यन्तसंश्लेषात्तन्मयता गतः । भग० २७७ ।
अत्यन्तसंश्लेषात् सम्प्रयोगतयाश्लेषेपापहायनिर्लेपः ।
अनु० १८० । निर्लेपः-भूमिभित्तिपादितवित्तवृत्तिकतासे-
पाभावात् । भग० ६७६ । निर्लेपः-निष्ठाभ्युपगतः । जीवा०
१४१ ।

नित्त्लेयण-निर्लेपनः-रत्नकः । व्य० प्र० १०४ अ ।

निवज्जइ-निपद्यते-शेते । ज्ञाता० २०५ ।

निवज्जणा-स्वमन्ति । ओष० १०७ ।

निवज्जाविओ-निमज्जितः । भाव० २२७ ।

निवज्जावेति- । निरय० ११ ।

निवज्जति-निर्वापन्ते नितरामभ्युपगतमरणं प्रपद्यन्ते ।
व्य० द्वि० ४२४ आ ।

निवट्टगं-निर्वृत्तितम् । भाव० ७६२ ।

निवड्डइ-निपद्यति । ज्ञाता० १६६ । निपद्यति-विधिय-
वृत्तवन्धनत्वात् अययति । उत्स० ३३३ ।

निवण्ण-वयितः । वृ० वृ० १६८ आ । निविण्ण-सज्जि-
विष्टो दण्डयातादिना । भाव० ५६४ ।

निवण्णा-सुप्ता । नि० वृ० प्र० २०४ आ ।

निवणुस्सिओ-निवणुस्सुतः । भाव० ७७२ ।

निवसिते-उपरि पतितं सत् पीडयति तन्निपतितं-स्वमिष-
दृष्टिविषं च । ठाणा० ३७५ ।

निवसना-निपण्णः, स्वमन्तिष्ठः । वृ० द्वि० १३ आ । निपण्णः-
भाव० ६७५ । शयानः । व्य० द्वि० ३११ आ । निपण्णः-
उपसम्पन्न आभितः । भग० १६४ । निवण्णः । भाव०
७७२ ।

निवसन्नविपण्णो-निवण्णनिवण्णः । भाव० ७७२ ।

निवसन्ना-निर्वर्णा । ठाणा० २६६ ।

निवयउत्तपयं-निपातोत्पातं-दिग्गमनाद्यविधिः । ज्ञ० प्र०
४१२, ४१८ ।

निवया-निवाताः । आचा० ३२६ ।

निवयत्तं-गन्तव्य भिन्नाया इत्यर्थः । ओष० १७४ ।

निवयत्तं-न गृह्णन्ति । ओष० २०१ ।

निवयत्तं-उत्तरात् उत्तरात् । उपा० २८४ ।

निवयत्तं-असारात् पृथक्कृत्येति । ठाणा० ३८४ ।

निवसणं-निवसनं परिधानम् । प्रज्ञा० ६६ । ज्ञाता०
२०० ।

निवसनं-विधिष्टरचनापरिधानपरिधानलक्षणम् । अनु०
१४३ ।

निवसमानः-वसन् । भाव० ६४४ ।

निवह-सङ्घातः । भाव० ६२ ।

निवाई-निपतितुं शीघ्रमेवेति विद्युत् गतिः निपतनं वा

निवातः योऽस्यास्तीति निपाती । आना० २०६ ।
 निवाए-निपातः चन्द्रसूर्यः सह सम्पातः । सूर्य० १०० ।
 निवाओ-निपातः स्पर्शनम् । वृ० तु० १३ अ ।
 निवाठेइ-निपातयति लगयति । जीवा० २५५ ।
 निवात-निपातः अवकाशः । व्य० द्वि० २७४ आ ।
 निपातनमवकाशः । व्य० द्वि० २८३ आ ।
 निवाता-या तु शीतकाले पूर्वार्द्धे उपनेपनकरणेन रात्री
 व्यपगता ज्ञेया जायते सा । वृ० प्र० २६३ अ ।
 निवाय-वत्तदर्थद्योतनाय तेषु तेषु स्थानेषु निपतन्तीति
 निपाताः । प्रथ० ११७ ।
 निवायगभीरा-निवातगभीरा-निवातविशाला । अग०
 १३३ ।
 निवायपणं-निवातनं गतादौ क्षेत्रम् । प्रथ० २२ ।
 निवाया-निवाता वायु प्रवेष्टरहिता । अग० ३३३ ।
 निवायो-भत्तारानुप्ययाण । दश० पू० १४१ ।
 निविज्जंतो-निविद्यते । आव० २८६ ।
 निविट्ट-निविट्टं-परिमुक्तम् । प्रथ० ७१ । निकाशितः ।
 ज० प्र० २७८ ।
 निविट्टसंखिअ-निविट्टसंचितः निकाशिततया संचितः
 । ज० प्र० २७८ ।
 निविट्टाई-स्थापितानि । अग० ५६६ ।
 निविण्ण-निविण्णाः उद्दिग्धाः सत्तारभयात् । उक्त० ३६७ ।
 निवित्ति-निवृत्तिः-अन्यदर्थेनाभिहिता । आचा० १७७ ।
 निवुट्टवेत्तिए-निवृष्टो देवः । आषा० ३८६ ।
 निवुट्टो-निवृट्टः शरीरस्यैव हानिः । आषा० ३५६ ।
 निवुट्टो-निवृट्टः हापयित्वा । सम० ८६ ।
 निवुट्टमाणो-निवृष्टयम् हापयम् । सुर्व० २६, ४३ ।
 निवृत्तिः-आकारः द्वयेन्द्रियविशेषः । आषा० ३३४ ।
 निवृत्तिबादरः-दर्शनसमक्षे उपशान्ते प्राप्त्यं गुणस्थानकम् ।
 आव० ८२ ।
 निवेडेमाणो-निवृष्टयम् - पूर्वपूर्वमण्डलगतान्तरपरिमाणान्
 हापयम् ।
 निवेयणापिड-उवाइय मणोवाइय वा वं पुण्णयद् माधि-
 मद् सवाण जससमह्वैमदिमादिवाणनिवेदिमवति सो निवे-
 यणापिडो । नि० पू० द्वि० २३ अ ।

निवेश-स्थापनः । तंदी० १६१ ।
 निवेशनं-गुरोनिवेशनं स्थानं यस्यासौ तन्निवेशनः ।
 आचा० २१६ ।
 निवेशना-स्थापना । उक्त० ६३२ ।
 निवेश-निवेशः निवेशो नाम यत्र साय आवासितः ।
 वृ० प्र० १८१ आ । निवेश-स्थापना अभिनवधामा-
 दोनाम् । आषा० ४४६ । जायः । ओप० १७६ ।
 निवेशण-निवेशनानि गृहाणि । उक्त० ३८७ । निवेशनं
 गृहम् । व्य० द्वि० ३३७ अ । उपायप्रतिबद्धपाट-
 कम् । वृ० तु० १४६ आ । निवेशनं-महाएहपरिवारभूत-
 गृहसमुदायरूपम् । वृ० प्र० १४६ अ । त्रिप्रभृतीनां
 गृहाणामाशेषः । वृ० तु० २३ आ । वाटकः । वृ०
 द्वि० १८२ आ । निवेशनम् । आव० ६३६ । निवेशनं
 एकनिष्कणप्रवेद्यानि द्वयाविगृहाणि । पिण्ड० १०३ ।
 निव्व- । आषा० ४६२ ।
 निव्वए-अनुवृत्तरहितः । आषा० २३८ ।
 निव्वओ-अवेदनः । मर० ।
 निव्वट्टइ-निर्वरीत । पठ० २७-१६ ।
 निव्वट्टण-निवृत्तनानि मार्गनिर्वृत्तनस्थानानि । ज्ञात० ८१ ।
 निव्वहयित्ताणं-निवर्त्य भीषप्रदेशेभ्यः शरीरकं पृथक्क-
 रत्येवम् । आषा० ६० ।
 निव्वडिअ-निर्वृत्तितं-बद्धास्त्रि । दश० २१६ ।
 निव्वण-निराणः मज्झताविरहितः । ओप० २११ ।
 निव्वण-निरतिचारम् । प्रथ० १५६ । निर्वर्णं-वर्णरहितम् ।
 आषा० ३० । वज्जकं रहितम् । आषा० ६१ । निर्वणं-
 विस्फोटकादिसतरहितम् । जीवा० २७३ । निर्वणः-
 अक्षतः, अक्षयः । प्रथ० ११० ।
 निव्वण-निर्विण्णः पापकर्मभ्यः पापकर्मसु वा कर्तव्येषु
 निवृत्तः । आचा० १६४ ।
 निव्वण्यंतो-निर्वर्णयम् । आव० २१६ ।
 निव्वस-निवृत्तः कृतः । आषा० ४१ ।
 निव्वसए-निवृत्तं । आव० १२४ ।
 निव्वसण-निर्वर्तनं-अधिपक्षितोमरादीनां निष्पादनम् ।
 अग० ३८३ । निर्वर्तनं-अधिपक्षितोमरादीनां मूख-
 तो निष्पादनम् । प्रथ० ४१६ ।

निवृत्तण्या-शरीरनिवृत्तिः । सम० १४६ ।

निवृत्तण्या-निर्वर्तना इन्द्रियाणाम् । आब० ३४१ ।

निर्वर्तना-प्रथमतो घटना । वृ० द्वि० २३४ अ । निर्वर्तना-
बाह्याभ्यन्तररूपा या निवृत्तिः-आकारमानस्य निष्पा-
दनम् । प्रभा० ३०६ ।

निवृत्तयाधिगरणिद्या-निर्वर्तनं - असिधत्तिकुत्ततोमरा-
दीनां मूलतो निष्पादनं तदेवाधिकरणिकी निर्वर्तनाधिक-
रणिकी, पञ्चविधस्य वा शरीरस्य निष्पादनं निर्वर्तनाधि-
करणिकी । प्रभा० ४३६ ।

निवृत्ति-निवृत्तिः क्षयनम् । भग० २३३ ।

निवृत्तिजमानो-निर्वृत्त्यमानं नितरां वस्तुलोकियमाण
प्रत्यक्षाकर्षणेन । भग० ६३ ।

निवृत्ति-निवृत्तिः घृतीकृतं-मण्डलाकारं कृतम् । भग०
६३ ।

निवृत्तिय-निर्वर्तितं-रोद्रप्यानादिना कृतम् । आब०
२५८ ।

निवृत्तये-उपपत्तः । आब० २०३ ।

निवृत्तिया-निर्वर्तिताः घृताः । विशे० ५४१ ।

निवृत्ताद्याह-निर्वर्त्यातिर्न व्याधातिमात्रिगतं स्वामाधिक-
मिति । जीवा० ३८४ ।

निवृत्ताद्या-निर्वर्त्यातः-कारणाभावः । ज० प्र० १५० ।

निवृत्ताद्या-निर्वर्त्यातः-क्षणिकः । ओष० २०० ।

निवृत्ताधात-निर्वर्त्यातं-न कश्चिद् धङ्ग्यामायो धमकया-
दिना कालव्यापातः बंदेशिकादिम्याधातो वा । ओष०
२०१ ।

निवृत्ताधाय-व्यापातस्याभावे निर्वर्त्यातम् । जीवा० ३६ ।
अप्रतिहतम् । शाता० १५३ ।

निवृत्ताण-मोक्षस्तदेतुत्वाद् निर्वाणम् । अहिंसायाः प्रथमं नाम ।
प्रभा० ६६ । सकलकर्मविरहज सुखम् । शाता० ५१ ।
सर्वद्वन्द्वोपरितस्वभावम् । सूत्र० ३८ । निवृत्तिः-सकल-
कर्मक्षयप्रत्ययान्तिकं सुखम् । आब० ७६१ । निर्वाणं
निवृत्तिः अयोवर्त्मरोगापमगेन जीवस्य स्वरूपेऽवस्थानं-
मुक्तिरधिमिति । आब० ६६ । कर्मकृतविकाररहितत्वम् ।
ठाणा० १५७ । अयेव कर्मक्षयस्तदवाप्तौ वा विविष्टा-
काशयदेवः । आभा० १५१ । निर्वाण-मोक्षः । आब०

२४३ । निर्वाणं-निवृत्तिः सामान्येन सुखम् । मोक्षः ।
आ० २८४ । निर्वाणं - कर्मानलविषयापनाच्छेदो
भवन्त्यस्यैव अन्तव इति निर्वाणम् । उत० ५११ ।
शान्तिः । महाप० ।

निवृत्ताणमगम-निर्वाणमार्गः-असाधारणरत्नत्रयरूपः । अ०
प्र० १५१ । सकलकर्मविरहजसुखोपायः । भग० ४७१ ।

निवृत्ताय-निर्वाणं निवृत्त्यातः । शाता० ४१ ।

निवृत्ताव-निर्वाणयेत् अभावमापादयेत् । दश० २२८ ।

निवृत्तावण-निर्वाणं-विषयापनम् । दश० १५४ ।

निवृत्ताविय-निर्वाणितं शीतलीकृतम् । शाता० २६ ।

निवृत्तावेति- भग० ३२६ ।

निवृत्ताह्वाणाय-निर्वाह्वाणाय-वस्त्राभ्यङ्गतादिना यापनार्थम् ।
उत० ५२४ ।

निवृत्ताहि-निर्वाहि-पृथक् फलिहकम् । वृ० द्वि० ६० अ ।

निवृत्तव-निवृत्तव जगुप्सव । आभा० १४१ ।

निवृत्तव-निवृत्ते सम्यग् विचारयति । दश० १५६ ।

निवृत्तवेज-निवृत्तेज-जगुप्सयेत्, परिहरेत् । सूत्र० ७४ ।

निवृत्तव-निवृत्तिकः निर्गतविकृतिपरिभोगः । दश०
२८१ ।

निवृत्तव-निवृत्तवः निःसंविद्यः । दश० १२६ ।

निवृत्तवार-निवृत्तवारं विभूषाभूषेपादिकारारहितम् ।
अनु० १४० ।

निवृत्तवित्-भग० २२१ ।

निवृत्तवेज-सम्यक्ज्ञाक्षावगमरूपायाः निवृत्तिः । उत०
३४४ ।

निवृत्तव-निवृत्तव-वृत्तम् । ज० प्र० २१० ।

निवृत्तव-निवृत्तव-परिहारविबुद्धिचारित्र्येद-
विशेषः । प्रभा० ६४ । निवृत्तकायिकाः, आसेवितविव-
सितचारित्रकायाः । प्रभा० ६४ । निवृत्तकायिका नाम
यैः परिहारविबुद्धिकं तपो व्युत्तं, निवृत्त-आसेवितो
विवसितचारित्र्यलक्षणः कायो यस्ते निवृत्तकायिकाः ।
वृ० वृ० २५१ अ ।

निवृत्तव-निवृत्तव-आब० ३३६ ।

निवृत्तव-निवृत्तव-आनुष्ठानं निविण्णस्य चारो निविण्ण-
चारी । आभा० २१२ ।

निवृत्तिगिच्छं-निवृत्तिकृत्स्वं, विचिकित्सा कलं प्रति सन्देहो, यथा-यतः क्लेशस्य कलं स्यादुत नेति तदभाषो निवृत्तजुगुप्सं-जुगुप्सा वा यथा-किमसी यतयो मतदिग्ध-देहाः ? प्रातुकजलस्थाने हि क इव दोषः स्यादित्यादिका निदा तदभाषो । उक्त० ५६७ । निवृत्तजुगुप्सः-साधु-जुगुप्सारहितः । दश० १०२ । निवृत्तिवृत्तः साध्वेव जिनदशतं किन्तु प्रवृत्तस्यापि सतो ममास्मात् कलं भविष्यति न भवितीति विकल्परहितः, सञ्ज्ञातविश्रयः । दश० १०२ । फल प्रति निःशङ्कः । ज्ञात० १०६ । निर्गता विचिकित्सा-मतिविश्रमो यस्य सः निवृत्तिकृत्स्वः । दश० १०२ । विचिकित्सा-मतिविश्रमः-फलं प्रति श्रय इति यावद्, निर्गता विचिकित्सा यस्मादसौ निवृत्तिकृत्स्वः । प्रज्ञा० ५६ ।

निवृत्तौ-निवृत्तिः सकलावस्थायादुत्पत्तिः, प्रपयः । उक्त० ५१ ।

निवृत्तदुर्गुणो-निवृत्तजुगुप्सः साधुजुगुप्सारहितः । प्रज्ञा० ६१ ।

निवृत्तयत्त-निवृत्तिकृत्स्वः-निर्गतो धृतादिवृत्तिभ्यो यः स । ठाणा० २६८ ।

निवृत्तसो-निवृत्तयः । भाव० २२१ ।

निवृत्तसति-निवृत्तसि उपभृक्षते । व्य० द्वि० २६५ वा ।

निवृत्तसमाग-निवृत्तमानका विवक्षितचारित्र्यशेकाः । प्रज्ञा० ६५ । निवृत्तमानकं, परिहारविशुद्धिचारित्र्यशेका-दोषः । प्रज्ञा० ६५ । निवृत्तमानकं परिहारविशुद्धिकल्पं बहु-मानाः । वृ० वृ० २५१ अ । परिहारविशुद्धिकल्पं बहुमाना निवृत्तमानका यैरसौ व्युदस्ते । ठाणा० ३७४ ।

निवृत्तसमाग-निवृत्तमानकः-परिहारकल्पस्थितः । व्य० प्र० १३८ वा ।

निवृत्तसय-निवृत्तयः । भाव० १६२ । निवृत्तयः-देसा-मिच्छासितः । प्रज्ञा० ६० । निवृत्तयः-शब्दादिविषय-रहितः, यदा विषयो-देशस्तद्विरहितः । उक्त० ५११ । निवृत्तः-उपशोतः । पिप्प० ५७ ।

निवृत्तस्या-निवृत्तयता-देसाद्विहः । भाव० ५०१ ।

निवृत्त-निवृत्तिः मनःस्थास्यम् । प्रज्ञा० ५२ ।

निवृत्तकर-निवृत्तिकरः स्वास्थनिवृत्तनाकरणशोषः प्रवृत्त-

भावकरविशेषः । भाव० ५६६ ।

निवृत्तकर-अष्टदशजिनस्य तिष्ठिकानाम् । सम० १५१ ।

निवृत्त-निवृत्तिः-स्वास्थ्यम्, अहिंसाया द्वितीयं नाम । प्रज्ञा० ६६ । निवृत्तिः-स्वास्थ्यम् । प्रज्ञा० ६४ । निवृत्तिः-प्रवृत्तिविशेषः सत्त्वानविशेषः । प्रज्ञा० २६३ । निवृत्तिः-तिष्ठितोदाहरणे मयुराविपतिजितशत्रुकन्या । भाव० ७०२ । निवृत्तिः-चित्तशत्रुनाशकन्या । उक्त० १५८ ।

निवृत्त-जीवविषयजः । दश० सू० ११ । निवृत्त-मनि-दम्बोद्वृत्तम् । दश० ११७ । निवृत्तः-कपायोपशमाच्छीतो घृतः । सूत्र० २०७ । निवृत्तं निहानतम् । निरावरणम् । मय० २१७ ।

निवृत्ता-तीर्थकरोपदेशयातितात्करणा विषयकपायाभ्यु-पशमाभिर्वृताः-शीतोभूताः । भावा० १६२ ।

निवृत्त-निवृत्तः । भाव० ६५१ ।

निवृत्त-निवृत्तिः-विनश्य हानिः । मय० १५७ । निवृत्ति-यथोक्तस्वरूपवृद्धभावः । ह्ये० २५३ । निवृत्तिः-वृद्धभावः, हानिप्रतिभासः । जीवा० १५५ । निवृत्तिः-वाथेरस्य हानिर्वातपित्तादिभिः, मिश्रब्दस्याभावापेक्षाद् । ठाणा० ६६ ।

निवृत्ता-सतिपदिया शुद्धि निवृत्ता । नि० सू० प्र० २१२ वा ।

निवृत्तो-निवृत्तिः-चित्तस्थास्यम् । प्रज्ञा० १३३ ।

निवृत्तयद्विषय-निवृत्त-स्वस्वीभूतं हृदयं-श्रुतःकरणमस्येति निवृत्तहृदयः । उक्त० ५८१ ।

निवृत्त-निवृत्तः-वृद्धः । अनु० १३८ ।

निवृत्त-निवृत्तः-संसारविरक्तता । मय० ७२७ ।

निवृत्त-धर्मकथायाश्चतुर्थो भेदः । दश० ११० ।

निवेद्यणी-निवेद्यते-संसारवेदिविषयः निवेद्ये जनयेति-निवेदनी । ठाणा० २१० ।

निवेद्य-निवेद्यः-संसारोद्विगता । उक्त० ५४१ । निवेद्यः-निःकुमानुषत्वमित्यादेविरक्तता । वृ० प्र० ३८ अ । नरकस्तिर्यग्योनिः कुमानुषत्वं च एतत्प्रकरणं निवेद्यहेतुत्वा-निवेद्यः । दश० ११३ ।

निवेद्यणी-निवेद्यते संसारनिवेद्यो विधायते भोता यक्या सा निवेदनी । जीव ५६ ।

निबोधय—नीलोदकम् । आब० ४२६ ।

निश्रयः—संकेतस्मरणादि पूर्वको हि निश्रयः । विशेष०

६१ । निश्रयः—बहुबहुविधादिप्राहको हि विशेषावगमः ।

विशे० १६५ । भग० ७३६ ।

निश्रयकया—सा चापवादकया, पर्यायास्तिकनयकया वा ।

सम० २४ ।

निश्चलमनाः—अमणः तपस्युद्युक्तः समना वाऽऽसीत् निश्रय-

मना इत्यर्थः । आबा० ३०७ ।

निश्चितं—निकाशितं प्रमाणम् । ठाणा० ४३५ ।

निश्चितिः—नाया, प्रतिष्ठा च । आब० ८०४ ।

निश्चयिज्झ—महाकुष्ठविशेषः । आबा० २३५ ।

निष्पणः— । आबा० २६२, २६४ ।

निष्पन्न— । ठाणा० ३ ।

निष्पत्ति—प्रतिपत्त्य पृथग्छा । विशेष० ८६० ।

निष्पद्यगन्तः—आसनस्थः । आब० १४१ ।

निष्पद्यः—द्वारवर्त्या बलदेवपुत्रः । विशेष० ६१० । वर्ष-

चरवर्षविशेषः । प्रभ० ६६ । ठाणा० ३२६ । निष्पद्यः ।

प्रभ० ७३ ।

निष्पीडिका—आसनम् । उत० ७२ ।

निषेकः—चित्तस्याबाधाकाशं मुक्त्वा ज्ञानावरणीमादितया

निषेकः । ठाणा० १०१ । कर्मपुटलानां प्रतिषमयानु-

भवनरचनेति । ठाणा० ३७६ ।

निष्काङ्क्षः—वज्राद्यभिलाषरहितः । उत० १८८ ।

निष्कालयते—प्रमुच्यते । प्रभ० ६० ।

निष्कुटः— । भग० २६ ।

निष्कुटनं—वपयोगनिरीक्षणम् । ओष० १६७ ।

निष्ठा—पारम् । आब० २६६ ।

निष्ठितार्थः—अभिप्रायं ध्यायित्वा तथानिश्चयानुष्णकस्यापे-

क्षया निश्चयः । जीवा० ४७ ।

निष्ठोद्यनं—सेतः । भग० ८७ । निष्ठपुत्रम् । आब० २३ ।

निष्ठुरं—कठोरम् । आब० ८३४ ।

निष्ठुपुत्रं—निष्ठोद्यनम् । आब० २५ । नदी० १६७ ।

निष्पक्कः—परिचितः । अ० प्र० १०३ ।

निष्पञ्चुः—निकल दूषिकलत्वात्—कट्टविविशेषरहितत्वात् वा ।

सम० १४० ।

निष्पन्नः—परिनिष्ठितः । आब० ४०८ । आबा० २६२ ।

आब० ६५७ ।

निसंत—निशान्तः श्रुतोऽवगतः । आबा० ३६६ । निशान्तः

निसंचारवेला । वृ० द० २१२ अ । निशान्तः—ग्रहम् ।

वृ० द्वि० १५ आ । निशान्तः—परिचितः । आबा०

२६६ । निशान्तः—रात्र्यवसानं, दिवसः । दश० २४६ ।

ग्रहम् । ज्ञाता० १४६ । निशान्तः, श्रुतः । भग० ४६७ ।

निसंस—नृशंसं शूकावजितम् । प्रभ० ११० । नृशंसं—नरान्

शंसति—हिनस्तीति नृशंसः, नि शंसो—क्षिणतस्त्यायः । ज्ञाता०

८० ।

निसंतपडिसंते—निशान्तप्रतिनिशान्त—अत्यन्तअमणाहुपरतः

। वृ० द्वि० १५ आ ।

निसंसति—निसंसधिकः—शौर्यातिशयादेव तत्सामयिष्या-

भ्येदेरयेव प्रवृत्तिकः । ज्ञाता० ८० ।

निसग्य—निसर्गः—स्वभावः । नि० पू० तु० ६ अ । निसर्गः

उत्सर्गः । व्य० द्वि० १० अ । निसर्गः स्वभावः । आब०

१२८, ६०४, ८३८ । प्रज्ञा० १८ ।

निसग्यरुह—स्वभावस एव तत्त्वभेदानम् । भग० ६२६ ।

निसग्यरुहं—निसर्गः स्वभावः सेन रुचिः जिनप्रणीत तत्त्वा-

भिलाषरूपा वक्ष्य स निसर्गं रुचिः । प्रज्ञा० ५६ ।

निसर्गः—स्वभावस्तेन रुचिः—तत्त्वामिमापकपाऽप्येति, नि-

सर्गतो वा रुचिरिति निसर्गं रुचिः, यो हि जातिस्मरण-

प्रतिभादिरूपया स्वमत्स्याऽवगतान् सद्भूतान् जीवादीन्

पदार्थान् भ्रष्टाति स निसर्गं रुचिः । ठाणा० ५०३ ।

निसज्जा—निपद्या-पुताभ्यां भ्रूम्यामुपवेशनम् । ओष० ४० ।

निसज्जा—रक्षोहरणनिपद्या । ओष० १६२ ।

निसट्ट—निमृष्टं निमृष्टाङ्गा मुक्ताङ्गा । सम० ११७ ।

अत्यन्तम् । आब० २०६ । निमृष्टं—निश्चेष्टम् । दश०

३६ । निमृष्टं—अत्ययम् । प्रभ० ५६ । निमृष्टं—प्रष्ट-

रम् । ओष० ४८ ।

निसठ—निषधः—द्रव्यताम् । अं० प्र० ३०८ । निषधः

बलदेवपुत्रः । आब० ६४ । पञ्चमवर्गे प्रथममध्ययनम् ।

निरय० ३६ ।

निसट्टा—निष्पत्ता । मर० ।

निसृण—निष्पत्ता । आब० ७७४ । निष्पत्ता—उपबिष्टो

वीरासनादिना । आब० ५६४ ।

निसनुस्सिओ-निषण्णोत्सुत । आब० ७७२ ।

नसन्न-निषण्ण । ठाणा० २६१ । निषण्ण । आब० ७७२ ।

निसम्म-निशम्य-मनसा अवधार्य । भग० ८६ । निशम्य
मनसाऽवधार्य । ठाणा० ११६ । निशम्य-निमित्त्य ।

आचा० ३३१ । निशम्य-ज्ञात्वा । आचा० ३५० ।

निसम्मन्नासी-निशम्यमायी । आचा० ३६२ ।

निसरह-निसृजति निष्काशयति । जीवा० २४४ ।

निसह-निषध निषधवर्षधरपञ्चे द्वितीय कूटम् । ठाणा० ७२ । ह्रदविशेष । ठाणा० ३२६ । निषध-वर्षधर-
पर्वतविशेष । ठाणा० ६८ । निषध-वसोवर्द्ध । सुय० ७१ ।

निसहवहे-ह्रदविशेष । ठाणा० ३२६ ।

निसाकम्पे-कायिकाभाषके मोक वृद्धिवा तेनाचमन कर्त-
व्यम्, अभिगतस्य श्रोतायस्यावीर्यमेतत्, एष क निशाकम्प
उच्यते । वृ० पु० २०३ अ ।

निसापाहणा-मुद्रादिवलनशिला । उपा० २१ ।

निसाम्भिति-अवधारयन्ति । आचा० ४२४ ।

निसामेह-निसामयत वृणुत । आब० २२६ ।

निसाय-निषाद-पारासर, क्षुद्रावाहणाम्या जात ।
आचा० ८ ।

निसाचिहणा-वस्तुका । वृ० द्वि० १६७ आ ।

निसात्तोडे-शिलापुष्पक । उपा० २१ ।

निसिद्ध-स्वाध्यायादिभूमि । दश० २८१ ।

निसिद्धहरो-निषद्याधर । आब० ७४५ ।

निसिद्धा-अग्रा सहासतम् । सम० ३६ । निषद्या स्वाध्याय-
भूम्यादिका यत्र निषद्यते । उत० ४३४ । निषद्या-
रजोहरणवेष्टनक सौत्रिकभौतिक वा । वृ० द्वि० २५३
अ । निषद्या । आब० ३२३ ।

निसिद्धाओ-निषदनानि निषद्या-उपवेशनप्रकारास्तत्रा-
सनात्मन्युत पादाम्यामवस्थित । ठाणा० ३०२ ।

निसिद्ध-निसृष्ट-अनुभात आक्रान्तिकस्तेनो वा । वृ० द्वि०
१६७ अ । निसृष्ट अनुभात । दश० प्र० २२४ अ ।

निसिद्धाङ्-जीवेन नि सृष्टानि स्वप्रदेशेष्वस्त्याजितानि ।

भग० ५६६ ।

निसिद्धप्पा-निषिद्धो मूलगुणोत्तरगुणातिचारेभ्य आत्मा
येनेति निषिद्धात्मा । आब० २६७ ।

निसियरा-निशाचरा-पिशाचादयः । ओप० १२५ ।

निसिया-निशिता वीरणा । उत० ३४६ ।

निसिर-निसृजेद् ब्रूयात् । दश० २३६ ।

निसिरह-नि सृजति-क्षिपति । भग० ६३ । निसृजति-
उत्सृजति । विशेषे २०६ ।

निसिरणे-निसर्ग आषाढग्र्याणा धाम्योगेभोत्सगक्रिया ।
दश० २०८ ।

निसिरे-निसृजति । आब० ६१८ ।

निसिरेझा-निसृजेत् । ओप० १६७ ।

निसियत-निपीदन उपवेशनम् । दश० १५५ ।

निसीयण-निपीदन-उपवेशनम् । ओप० २१५ । निपी-
दनम् । आब० ६५४ ।

निसीलो-नि शील वृद्धका । सूत्र० ६ ।

निसीह-निशीयवशिषीयम् । मदी० २०६ । निशीय-यद्
रहसि पठ्यते व्याख्यायते वा । उत० २०४ । प्रच्छन्न-
निपीय बद्धयुत, गुप्ताय वा, रहस्य पाठाद् रहस्योपदे-
शाच्च निपीयम् । आब० ४६४ ।

निसीहउभ्ययण-आचाराङ्गे षष्पविशतितममध्ययनम् ।
सम० ४४ ।

निसीहउभिहडे-निशीयाम्याहृत-अदितवायकमाह यत् ।
पिण्ड० १०१ ।

निसीहिता-निषेधेन निवृत्ता नैषधिकी-स्यापारास्तरनिषेध-
रूपा । ठाणा० ४६६ ।

निसीहिया-नैषधिक-कायोत्सर्ग स्वाध्यायभूमिर्वा । सम०
३६ । स्वाध्यायस्थानम् । ठाणा० ३१४ । निषिध्यन्ते-
निराक्रियन्ते अस्या कर्माणीति नैषधिकी-निर्वाणभूमि ।
उत० ३२१ । सकलकमनिराकरणलक्षणे भवा, मुक्ति-
मति, प्रतिमा । उत० ३२१ । निपीधिका-स्वाध्याय-
भूमि । आचा० ३६१ ।

निसीहिया-निषध-स्वाध्यायव्यतिरेकेण सकलव्यापार-
प्रतिषेधेन तेन निवृत्ता नैषधिकी । दश० प्र० १२७ अ ।
निषधेन-स्वाध्यायव्यतिरिक्तपठ्यापारप्रतिषेधेन निवृत्ता

नैपेधिकी । अयं प्र० १२७ आ । जल्प सज्जार्थं करेति,
सेज्जाए वा निसीहिएति । दश० चू० ८५ । नैपेधिकी-
वसतिप्रवेशे निपिद्धोद्धे गमनक्रियाया इति भणनम् ।
वृ० प्र० २२२ अ । नैपेधिकी । आव० ६७२ । निपी-
दन्त्यस्यामिति निपद्या स्थानम् । आव० ६५७ । बावी-
सपरीपहे दशमपरीपहः । आव० ६५७ । नैपेधिकी-
प्राणातिपातादिनिवृत्ता । आव० ५५७ । नैपेधिकी-
निपीदनस्थानं, द्वारकुड्यतमीपे नितम्बः । औवा० ३६० ।
स्वाध्यायभूमिः । ज्ञाता० २०६ । निपेये भवा नैपेधिकी-
उपाध्यायद्वहिः कर्त्तव्यध्यापारेष्ववस्थितेषु पुनस्तत्रैव प्रवि-
शत साधोः शेषसाधूनामुत्तराध्यापारिजिह्वयं
बहिर्वापारनिपेधेनोपाश्रयप्रवेशसूचनादिति । अनु० १०३ ।
स्वाध्यायभूमिः स्यागागारादिकृपा । भग० ३६० । धामा-
दिषु प्रतिपन्नभासकत्वादेः स्वाध्यायादिनिमित्तं शय्यातो
विविक्ततरोपाभये गत्या निपीदनम् । भग० ३६१ ।
निषधेन निवृत्ता नैपेधिकी दशधा सामाचार्या पञ्चमी ।
आव० २५६ । निपीधिका । ओष० १७४ । नैपेधिकी
स्वाध्यायभूमिः । दश० १८२ । नैपेधिकी निषेधनं निषेधः
पापकर्मणां गमनादिक्रियायाश्च स प्रयोजनमस्याः नैपेधिकी-
स्मृतानादिका स्वाध्यायादिभूमिः निपद्या वा । उक्त०
८३ । दशधासामाचार्या पञ्चमी । भग० ६२० ।
निसीहियाए-नैपेधिकी-निपीदनस्थानम् । राज० ६४ ।
निपीधिका-द्वितीयमध्ययनम् । आषा० ४०७ ।
निसीहियापरीसहे-सोपद्रवेतरा च स्वाध्यायभूमिः, द्वावि-
शतिपरीपहे दशमः । सम० ४० ।
निसीहियारए-निपीधिकारजः स्वाध्यायव्याधिनः । आषा०
३६६ ।
निसुंभंति-भूमौ पाठयन्ति । आव० ६५० । कुकाटिकायां
पृथीत्वा भूमौ पाठयन्ति । सूत्र० १२५ ।
निसुंभ-निसुम्भः-पुरुषादिहवास्तुदेवशत्रुः । आव० १३६ ।
निसुंभा-वैरोचनेन्द्रस्य द्वितीयाश्रमाहिपी । अय० ५०३ ।
ज्ञाता० २५१ ।
निसेए-निषेकः-स्वध्यायाकाशस्योपरि ज्ञानावरणोपादि-
कर्मपुद्गलानां वेदनार्थमुपपन्नः । प्रज्ञा० २६२ ।
निसेक-निषेकः-कर्मपुद्गलानां प्रतिपन्नमनुभवनार्थं रचना ।

अय० २८० ।
निसेज्जा-रथहरणस्योपरितनाः ओष० १११ । जंमि नि-
सण्णो अज्जह । दश० चू० ५१ ।
निसेह-निषेधः । आव० ७६६ ।
निःसोत्र- । आषा० ३१३ ।
निस्तुंशः-नुशसः । उक्त० ६५६ ।
निस्तारः- । नंदो० १६३ ।
निस्संकिध-नि पाकितः देशसर्वशङ्कारहितः । दश० १०११
निर्गतं शङ्कितं यस्मादसी निःशङ्कितः देशसर्वशङ्का-
रहितः । प्रज्ञा० ५६ ।
निस्संयो-निःशङ्कः-विषयज्ज्ञानेहृतशङ्कारहितः । आव० ५६२ ।
निस्संचरो-निस्त्वचारः-मनुष्यसम्भारवर्जितः । आव०
६४१ ।
निस्संतिथ्या-तं अह्नियथयं दग्धं भणत्य निस्संतिथ्य
तेन ताव गेरु देह । दश० चू० ८० ।
निस्संधिणा-निस्संधिः । प्र० १ ।
निस्संधो-निःसंधिः निर्विचयः । प्रभ० १६ ।
निस्संस-नुशंसं शूकावर्जितम् । प्रभ० २७ । निःशंसं वा
हलाभारहितम् ।
निस्स-विरही । नि० चू० प्र० १४१ अ ।
निस्सकथं-निष्काकृतं गच्छप्रतिबद्धम् । वृ० प्र० २७६
आ ।
निस्सग्गद्धं-निसर्गः स्वभावस्तेन बधिः सत्त्वाभिमाचक-
पाश्रेयति निसर्गबधिः । उक्त० ५६३ ।
निस्सन्नगनिसन्नओ-निषण्णनियणः । आव० ७७२ ।
निसयरा-स्व-कर्मानादिसम्भवात्तत्पन्नमसमर्थां निःस्व-
कराणि । आषा० ४३० ।
निस्तत्तो-निःशयः शय्यरहितः । आव० ७६१ ।
निस्तहः-स्वर्गः । नंदो० १६१ ।
निस्सा-निधा रागः । अय० प्र० ७ अ । पसपातः ।
अय० प्र० २३३ । निथा भासम्बनम् । आव० २३६ ।
निभा-आसम्बनं, उपग्रहहेतुः । ठाणा० ३३६ ।
निस्साए-निभाय-निर्भा कृत्वा । अय० ३०६, ६६३ ।
निस्साणपदं-निभायते-मंदबद्धाकारातेभ्यत इति, निभायं
तच्च पदं च निभाणपदं-प्रपवादपदम् । वृ० प्र० १२८ अ ।

अ ।

निस्साधारण-एकाचार्यप्रतिबद्ध क्षेत्रम् । वृ० द्वि०
२८० अ ।

निस्सार-नि सार-प्रधानगर्भरहिता । ओष० २१८ ।

निस्सायण-निश्रया वचन निभावचनम्, कर्मणि सुषिष्य-
मालम्ब्य यदम्ब्यप्रबोधार्थं वचनं तन्निभावचनम्, तद्यत्र विधेय-
तयोच्यते तदाहरणं निश्रावचनम् । ठाणा० २५३ । एक
कश्चननिभाभूतं कुरवा या विचित्रोक्तिरसौ निश्रावच-
नम् । दश० ४६ ।

निस्सास-निश्वास-निर्गम । अग० ४७० । निश्वास-
मुखादिना वायुनिर्गम । अग० ४७० । निश्वास-सङ्कल्पे-
याऽऽवृत्तिका । जीवा० ३४४ ।

निस्सासवायवोऽङ्ग- । आचा० ४२३ ।

निस्सासविसो-निश्वासावयव-उरपरिसर्पविशेष । ओवा०
३६ ।

निस्सिधिय-नि सिद्धिन् नि सिद्धितम् । विशे० २७४ ।

निस्सिचमाणे-नि सिद्धिन्-दत्तोद्वरितं प्रसिप्तम् । आचा०
३४ ।

निस्सिचिया-निषिष्य सङ्गाजनाद्वहितं द्रव्यमन्यत्र भाजने
तेन दद्यात् सङ्गतमयेन आद्वरहितमुदयेन निषिष्य । दश०
१७१ ।

निस्सिण-निमित्त-सारङ्गादिष्वम्बुविशिष्टमवगृह्णाति ।
ठाणा० ३६४ ।

निस्सित-निमित्त-राग आहारादिस्तिता । ठाणा० ४४१ ।

निस्सिध-निमृत्-निगत । अनु० १२६ ।

निस्सोल-नि शीलं साक्षात्तेन धुम्रस्वकावर्जितशरीरिष्वादि ।
ठाणा० १३२ । अवगतधुम्रस्वभावं । शाता० २३८ ।

निस्सोला-निस्शोला महाप्रतापानुगतविकला । अग०
३०६ । समाधानरहिता । अग० ३८२ । नि शोला-निगत-
धुम्रस्वभावा दुःशोला इत्यर्थः । ठाणा० १२६ ।

निस्सेअस-मोक्ष । नदी० १६५ ।

निस्सेणि-निश्रणि । आचा० ३४४ । नि श्रेणि-अवतरणी ।
प्रथ० ८ ।

निस्सेयस-नि श्रेयस-मोक्ष । अग० ११३ । उत्त०
२६१ । नि श्रेयस-मोक्ष । अग० १६६ । नि श्रेयस-

(अग० ७७)

निश्रितकस्याणम् । जीवा० २४२ ।

निस्सेस-नि शेष-सर्व । अग० १६६ ।

निह-स पुन कपाये कम्मणि परोपहोपसर्गोर्वा निह-यत्
इति निह । आचा० १२५ । न्यगयस्तात् । सूत्र०
१२८ । निहन्यन्ते प्राणिनः कर्मवशात् यस्मिन् तन्निह-
आघातस्यानम् । सूत्र० १३८ ।

निहण-निहत-कृतसमृद्धयपहार । औप० १२ ।

निहट्टु-निहत्य-स्थापयित्वा । शाता० २१० ।

निहणति-निष्पत्ति । आव० १२३ ।

निहणिसु-निहंसवन्-क्षितवन्तः । आचा० ३१२ ।

निहृत्-निघत्-उद्धर्तनापवर्तनकरणवर्जितोपकरणायोग्यत्वेन
अवस्थापितम् । अग० ६० । निघत्-निपिक्तम् ।
ठाणा० ३७६ । प्रज्ञा० २१७ । अग० २८० । निघत्-
अपोहं निपेक्ष उच्यते । सम० १४७ ।

निहृय-निक्षिप्तम् । आव० ७४३ । निहत निघत् तिष्ठति
प्रमाणम् । ठाणा० ४३५ । तिकाचितं भूय उद्यानाभावेन
अन्वीकृतम् । ज० प्र० ३८६ । निहत-क्षणमात्रमुत्थाना-
भाव । जीवा० २४५ । निहता मारणात् । ठाणा० ४६३ ।

निह्याणि-निघतानि आकारमाणानि । उप० भा०
३२६ ।

निहरणकारिण-स्फन्ददायिन । वृ० प्र० १७१ ।

निहरिऊण-विनाय । उप० भा० ४७३ ।

निहस-निकप-हेमरजतकल्पजीवादिपदार्थस्वरूपपरिज्ञान-
हेतुरावा कपपट्टक । अनु० १०५ । निकप-वर्णित-
सहस्र । रेखा । अग० १२ । प्रथ० ७० । निकप-कप-
पट्टके रेखास्वरूप । अग० १२ । निपद-कपपट्टके
रेखा । प्रथ० ६५ ।

निहारण-निधान-परिग्रहस्य पञ्चमं नाम । प्रथ० १२ ।

निधान-धुमिगतसहस्रादिसङ्ख्याव्यस्य सख्य । अग०
२०० ।

निहाय-निधाय-त्यक्त्वा । आचा० ३११ । निपवा-त्यक्त्वा
आचा० २७४ । निधाय-परित्यज्य । सूत्र० ४०० ।

निहार-निर्गत-प्रमाणम् । ठाणा० ४३५ ।

निहारिम-दूरदेशगमिनी । ज० प्र० ३० । अन्यत्र नयन
तेन निहारिम । वृ० वृ० ३० अ ।

(६०९)

निहिय-निहित न्यस्तम् । उत० ३४८ । निहितं-स्या-
पितम् । आच० ६४७ ।

निहिसरिनाम-निधिमिः महक्-एदृक्ष नाम येपाम् । ठाणा०
४५० ।

निहो-निधि-सदादिप्रमाणद्वयस्थापनम् । भग० २०० ।

निहु-वनस्पतिबोधविशेषः । आच० ५७ ।

निहुञ्ज-निभृत अन्तःकरणाद्युपव्यापारचिन्तनपरिध्यामात् ।
आच० १५४ । निभृतः-स्थिरः । उत० ४७७, ४६५ ।

निहुअत्पा-निभृतात्मा-असंभ्रान्तः रचितञ्जलिः ।
। (?) १६१ ।

निहुआ-निभृता-निध्यापाराः । वृ० वृ० २७ अ ।

निहुय-निभृत-स्तिमितम् । प्रभ० १३६ ।

निहुया-निहुः स्निह्यन् योहरपुष्पं अनन्तकाविकम् ।
प्रभा० १७ । निभृता-निध्यापारा । वृ० प्र० ६१ आ ।

निहुवण्टुद्या-निभुवनस्थिता । आच० ४२१ ।

निहुय-निध्यावारं । उ० मा० ७६ । (देशी) अकिञ्चित्क-
रायं । वि० १०४३ । (देशी) अकिञ्चनकरायं । आच०
३२५ ।

निहे-मोपयेत् । आच० १८० ।

निहेल्लयं-निहित ग्यस्व च । उत० १३० ।

निहोडणं-निहेडितम् । अ० प्र० २२३ आ ।

निहोडणा-निवारणम् । अ० प्र० २५३ आ ।

निहोडिहति-शितयिष्यति । वृ० प्र० ११६ अ ।

निहोडेड-निहेडयति-वारयति । वृ० प्र० ६१ अ ।

नीअ-नीचं सम्यग्वनतीतमाहुः । सप्ततरम् । दश० २५० ।
नीच-मन्त्रकायः । दश० २५० ।

निधा-नीचा गतिम् । दश० २५० ।

नीड-नीतिः-दृक्कारादित्तज्ञा साक्षाद्युपयसक्षण वा ।

आच० १२६ । नीतिः-नयनं परिच्छेद इत्यर्थः । दश० १६ ।

नीडकोविष्ट-नीतिबोधः-व्यापामिश्रः । उत० ४८३ ।

नीड-नीतिः-अप्रकमात्तिज्ञा । उत० १४४ ।

नीगासो-धारणम् । नि० पू० डि० ३१ आ ।

नीगित-निष्ठापयति । आच० २१७ ।

नीगियं-आनीतम् । आच० २७२, ७०१ । चतुरिगि-
यन्विशेषः । ओषा० ३२ ।

नीगिया-चतुरिन्द्रियजीवविशेषः । जीवा० ३२ ।

नीजेड-निष्काशयति । ओष० ६४ ।

नीतिः-बल प्रमाण च । आच० ४६३ ।

नीतिपर्य-नीतिपार्थः । नदी० १६४ ।

नीतिशास्त्र-धर्माधिकरणिकम् । अ० प्र० २०१ म ।

नीतो-नीतिः सामादिका । प्रभ० ७६ ।

नीमं-नीमफलम् । दश० १८५ ।

नीय-नीचं-अनुदतम् । उत० ३४६ । नीचं-अनार्यम् ।
अ० १६४ । अपूज्यम् । भग० १६४ ।

नीयजुद्धं-नीचयुद्धम् । आच० १८ ।

नीयपिड-नियतपिड-प्रयत्नाद्वातस्य भवता तु निरपेक्ष
प्राप्तमित्येवं नियततया यो यच्छेदे न । ठाणा० ५१५ ।

नीपल्लवा-निजका-जास्मायाः स्वजनाः । वृ० वृ० २४३
अ ।

नीपायोए-पदद्वयव्यात् पुनर्त्तारादित्यस्योऽपि निदा ममे
होमकारादिसम्भवं च एत् नीचं नीनम् । प्रभा० ४७५ ।

नीपावासविहारो-निरपवासेन विहारः निष्पावासकल्पः ।
आच० ५३५ ।

नीपावितो-नीचं-अनुदत यथा भवत्येवं नीधेयु वा
व्यापिषु वस्तंत इत्येवं नीतो नीचवर्त्ति, मुख्यं स्यवृत्ति-
मात् । उत० ३४६ । नीधेवृत्तिः कायमनोवागिर-
गुरिसकः । उत० ६३६ ।

नीरए-नीरज निर्वतरजः कल्पमूहमतरवासायः । भग०
२७७ । निर्वतरजः-कल्पमूहमनामोऽहृष्टधाम्तरजः
कोहाणारवत् । अनु० १८० । स च तद्भूमिपतरजसा-
म्यभावे नीरजाः । अ० ६७६ । निरजा-कल्पमान-
कर्माभावात् । प्रभा० ६१० ।

नीरओ-नीरजाः-सकलकर्मरजोविनिर्मुक्तः । दश० १५१ ।

नीरय-नीडवा-निर्गमनः । अ० प्र० २१० अ । नीरजः-
स्वभावात्करजोऽरहितत्वात् । प्रभा० ८७ । नीरजाः-
कल्पमान कर्मरहितः नीरयो निर्वतोऽनुपयः । ओष०
११४ । नीरजांसि आपगुरजोऽरिहात् । सम० १४० ।

नीरजस्कः-मष्टविषकर्म विप्रमुक्तः । दश० ११६ ।

नीरया-नीरजः रजोऽरिहात् । ठाणा० २२२ ।

नीरसं-विगततरजम् । प्रभा० १६३ ।

नोराजितो-निविटित सभ्यजय पारप्राप्तो वा । वृ० नृ०
 ८४ आ । निर्वेडित । व्य० प्र० २०३ अ ।
 नोरुह-साधारणबादस्वतत्पतिकार्यविशेष । प्रज्ञा० ३४ ।
 नोरोगा-पक्ता । ओष० ७१ ।
 नोरोहो-प्रतीक्षा प्रतीक्षाप्यते । वृ० वृ० १४७ आ ।
 नोर्विशेत्-परिहारस्य प्रतिपद्यते । व्य० प्र० १८१ आ ।
 नील-मरकतमणि । ओषा० २७४ । जीव० ४१ ।
 हरितस्वसितक्रान्त कृष्णत्वमसंप्राप्त पञ्च नीलम् । जीवा०
 १८६ । वयधरपर्वतविशेष । ठाणा० ६८ । अष्टाशोतो
 महाग्रहे पञ्चविंशतितमः । ज० प्र० २१५ । नीलवय
 धरपर्वते द्वितीय कूटः । ठाणा० ७२ ।
 नीलकठ-मृद्विधानिकाधिपतिदेवविशेष । ठाणा० ३०२ ।
 नीलकणधोर्य-नीलकणबीर वृक्षविशेष । प्रज्ञा० ३६२ ।
 नीलकेसो-नालकेसो-तक्षणी । व्य० द्वि १३ अ ।
 नीलगुह्या-नीलगुटिका-नील्या गुटिका । जीवा० १६४ ।
 प्रज्ञा० ६१ ।
 नीलगुहा-मुनिबुद्धतत्त्वामित्री दीक्षास्थानम् । भाव०
 १३७ ।
 नीलपटा- । सूत्र० २८० ।
 नीलपत्ता-चतुरिन्द्रियजन्तुविशेष । जीवा० ३२ ।
 नीलवधुजीव-नीलवधुजीव वृक्षविशेष । प्रज्ञा० ३६० ।
 नीलवत-नीलवान् पर्वतविशेषः । भाव० ६८५ ।
 नीलवतबहु-ह्रदविशेष । ठाणा० २२९ ।
 नीलवन्त-वर्षधरपर्वतविशेष । ठाणा० ७० । ज्ञाता०
 २४२ ।
 नीलवान्-वर्षधरपर्वतविशेष । प्रज्ञा० ६६ ।
 नीला-हरित सत्यम् । ओष० १२६ । नदीविशेष ।
 ठाणा० ४७७ । भावा० ३६१ ।
 नीलाभास-नीलावभास-अष्टाशोतो पश्चिमवर्तितमोगहा-
 ग्रह । ज० प्र० ५३५ ।
 नीलासोद्-सोपनिकायां नम्यां उद्यानम् । विपा० ६३ ।
 ज्ञाता० १०४ । नीलाशोक वृक्षविशेष । प्रज्ञा० ३६० ।
 नीलो-नीलवर्णशरणा । प्रज्ञा० १० । नदी० १७० ।
 गुलिका । ज्ञाता० २२२ ।
 नीलोमुत्तिया-नीलीगुलिका नीलीगुटिका । ज० प्र० ३३ ।

नीलीया-आद्रा धनस्पतय । भावा० ३६१ ।
 नीलुप्पत्त-नीलोत्पत्त कुवलयम् । प्रज्ञा० ३६० ।
 नील्या-नीलमया । प्रज्ञा० ६१ ।
 नीवारं-श्रीह-विशेषकणदानम् । सूत्र० ८७ । भावा०
 २८५ ।
 नीस-उपरि । ओष० १६२ ।
 नीसोदग-नीसोदक-पृष्ठपदमास्तोतीर्णजलम्, वर्षासु पुहा-
 ष्छान्नप्राप्तपतित जल नीसोदकम् । पिण्ड० १५ ।
 नदी० १६३ । निन्नोदकम् । ओष० १३२ ।
 नीसदु-निस्सन्द । ओष० १०० ।
 नीसदा-पुनाहा । चड० ।
 नासदु-अत्यर्थ । वृ० वृ० १६६ अ । दिनष्ट दिव्यस्त ।
 भाव० ७०६ ।
 नीसरण-निस्सरण नाम फेल्हसण । व्य० द्वि० ६ आ ।
 नीसधो-निभावक-निर्ज्वरक । विशे० १०६३ ।
 नीससति-नि श्वसति-बाह्यक्रियां कुर्वति । प्रज्ञा० २१६ ।
 नीससिञ्जसितियसम्-नि श्वसितोऽञ्जसितमानमनतिक्राम-
 तो यद्येव तन्नि श्वसितोऽञ्जसितसम् । ठाणा० ३६४ ।
 नीससिय-नि श्वसित-अश्वसितम् । भाव० ७७६ ।
 नि श्वसत नि श्वसितम् । विशे० २७४ ।
 नीसा-येपणी । यथ० १७२ ।
 नीसापट्ट-सितापेक्षणी । वृ० द्वि० ६० अ ।
 नीसास-सङ्ख्याया भावनिता निश्चासो-बहिर्मुखपवन ।
 ज० प्र० ६० ।
 नीसासविसा-नि श्वासे विप येपां ते निश्वासविपा ।
 प्रज्ञा० ४६ ।
 नीसेस-नि श्वेयस कल्पाप्यकरवात् । सम० १२७ ।
 नीसेसान-नि श्वेष समग्रम् । जग० १५१ ।
 नोहद- । भावा० ३२५ ।
 नोहदिया-निहृदिका-नीयमान सागारिकद्वय यद् यत्र
 नीयते सा । वृ० द्वि० १६८ अ ।
 नोहम्मि-निर्णते । वृ० प्र० २२१ आ ।
 नोहरद-निहरति । ओष० २१७ ।
 नोहरण- । मय० ६८२ ।
 नोहरित्-विहृत् निष्काशयितुम् । मय० २१८ । विपा०

८१ ।

नीहरिय-निष्काम्य । नि० सू० प्र० २७१ आ ।
 नीहार-पुरीयोत्सर्ग । आव० ५४१ ।
 नीहारि-गिरिकन्दरादिगमनेन ग्रामाद्वहिर्गमनं तद् विद्यते
 यत्र तद्विहारि । उक्त० ६०३ । निहारि-योपवातु शब्दो
 घण्टादिशब्दवत् पिण्डेन निवृत्त । ठाणा ४७१ ।
 नीहारिम-निहरिण निवृत्त यत्तत् निहारिम निर्वारित-
 निश्चितम् । भग० १२० । निहारिमा दूर विनिर्गच्छन्ती ।
 राज० ७ । निहारिम दूर निर्वारिणी । प्रश्न० १६२ ।
 नीहारिमा-निहारिमा दूरे विनिर्गच्छन्ती । जीवा० १८८ ।
 नीहारी-निहारिम ग्रामादिनामन्त । व्य० द्वि० ४३० अ ।
 नीहूरण निहारि गिरिकन्दरादिगमनेन ग्रामादेर्बहिर्गमनम् ।
 उक्त० ६०३ ।
 नु-वितर्क । उक्त० २८२ । आव० ५०८ । उक्त० १६४ ।
 क्षेपे । दश० ८५ ।
 नुपूर-भूषणविशेष । ठाणा० ६३ ।
 नूम-कम्म माया वा । आचा० २६५ । प्रच्छादनम्
 अथमहारस्य द्वाविंशतितमं नाम । प्रश्न० २६ । नुम-
 अवतमसम् । भग० ६२ ।
 नूमगिह-नूपगृह-भूमिगृहम् । आचा० ३८२ ।
 नूमानि-निम्नानि-गर्वादीनि । आचा० ३८२ ।
 नृत्य-विषयाङ्गहारोदितकल्प । उक्त० ३८६ ।
 नृपतिहठवर्षास्तितकृत्य-राजवेष्टि । उक्त० ५५३ ।
 नेउणिय-नैपुणिकं नाम वस्तु । विशेष० ६६७ । नैपुणिकम् ।
 आव० ३१६ ।
 नेउर-नूपुर-पादाभरणम् । प्रश्न० १५६ । आव० २२५ ।
 नूपुर-मञ्जरीम् । पिण्ड० ६८ ।
 नेउरहारिणा-नूपुर-मञ्जरी तस्य हारो हरणं श्वशुरकृत
 तेन या प्रसिद्धा सा नूपुरहारिका आगमे पान्थननूपुर-
 पण्डितेति प्रसिद्धा । नूपुरहारिका-उत्थितचतुश्चरणहस्ति-
 वत् अनाचारप्रवृत्ती साधुत्वानवस्थानम् । पिण्ड० ६८ ।
 नेउरा-चतुरिन्द्रियजगुविशेष । जीवा० ३२ । प्रश्न०
 ४२ । द्विन्द्रियजीवविशेष । जीवा० ३१ ।
 नेगम-प्रभूततरवनिगमावाह । आचा० २८५ ।
 नैके गमा वस्तुपरिच्छेदा यस्य अपि तु बहवः स निश्चित

वशात् ककारलोपतो नैगम । अनु० २२३ । नैकेमा-
 नैर्महासत्तासामान्यविशेषविशेषप्रज्ञानमिमोते मिनोति
 वा नैकम निगमेषु वा-अर्थेष्वेषु कुशलो भवो वा
 नैगम, अथवा नैके गमा पदानो यस्य स नैकम ।
 ठाणा० ३६० । निगम । आव० ८११ । निगम-
 पदावपरिच्छेद । आव० २८३ । स एकैकं प्रभूता-
 नोत्सर्ग, नैकेमर्निर्माहासत्तासामान्यविशेषादिज्ञान-
 मिमोते मिनोति वा वस्तूनि परिच्छिन्नन्तीति नैगम ।
 अनु० २६४ । नैगम-अनेकप्रकारवस्त्वभ्युपगमपर ।
 विशेष० ६४८ । नैसको-रूपक । नि० सू० प्र० १३६
 आ । बहुवस्तुपरिच्छेद सामान्यविशेषादिप्रकारैर्वहुत्वरूप-
 वस्त्वभ्युपगमपर । अनु० १७ । निगमा-वणिजस्तेपा
 स्थान नैगमम् । आचा० ३२६ ।
 नेच्छइया-निचयेन-सचयेनार्थात् धाम्याना ये ध्यवहरन्ति
 ते नंचयिका । व्य० द्वि० १० अ ।
 नेच्छइल्लो-नैस्त्यिक । आव० ४२८ ।
 नेच्छइओ-नैस्त्यिको-निरुपचरित । विशेष० १६६ ।
 नेच्छिय-इच्छाया विषयी कृत नैच्छितम् । जीवा० २७६ ।
 नेहुवालागो-गृहपालक । आव० ४०२ ।
 नेति-नयति गमयति । सूय० ३३ । प्र० २८ ।
 नेत्त-नेत्र-वदिवट्टावर्षणरञ्जु तद्वहीषणया तनेत्रं शेफ
 ल्यते । उपा० २२ ।
 नेत्तपड-नेत्रपट । प्रश्न० ३०६ ।
 नेपथ्य-आभरणम् । ज० प्र० ६४ ।
 नेपथ्यकथा-नेपथ्यानां प्रवृत्तनं द्वेषणं वा क्लोकाया-
 अतुषां भेद । आव० ५८१ ।
 नेपालवत्तिणी-नेपालदेश । आव० ६६७ ।
 नेपालविसय-नेपालविषय । आव० ६६६ ।
 नेम-नेम भूमिमागादूर्ध्वं निष्कामम् प्रदेश । जीवा०
 ३५६ । नेम-भूमिदूर्ध्वं निष्कामम्, प्रदेश । जीवा०
 १६८ । नि नेमे स नेम-प्रदक्षिणम् । नि० सू० द्वि०
 ६३ धा । विह्वम् । आव० ७६७ । मूलम् । प्रश्न०
 ६१ ।
 नेमा-स्तम्भानां मूलपादा । भग० १४५ ।
 नेमि-नेमि-ततोया धरूपपि धरूपारा । भग० ६४५ ।

नेमिः-चक्रमण्डलमाला । भग० ३२२ । चक्रमण्डनधारा ।

भग० ४८१ । यण्डमाला । ज्ञाता० ५८ ।

नेमित्त-नेमित्तिकः । आव० ३६३ । नेमित्तिकम् ।

आव० २७८ ।

नेमी-नेमिः-द्राविद्यतित्तमो जिनः । आव० ५०६ । नेमि-
भूमिका । राब० २८ ।

नेम्माणि-मूलपादाः । वृ० वृ० २३ अ ।

नेय-गाइया पहेण नयति तन्हा नेयो । दश० वृ० १४५
अ ।

नेयद्वय-नैतिकका नीतिकारिणः । अय० अ० १६६ अ ।

नेयद्वयो-नेतव्य-अव्येतव्यः । अय० २८३ ।

नेयाउए-नायक मोक्षगमकमित्यर्थः । भग० ४७१ ।

नेयाउयं-नयनशीलो, नेता-सम्यग्दर्शनज्ञानधारिभ्रातृमको
मोक्षमार्गः श्रुतधारिरूपो वा धर्मः । सूत्र० १७१ ।
नयनशील नैयायिक-मोक्षगमकम् । ताता० २१ । आव०
७६० ।

नेयारं-पह-सामि । आव० ६६१ ।

नेरइए-नैरयिकः-भगवत्याः प्रथमशतके सप्तम उद्देशकः ।
भग० ६ ।

नेरइय-निर्गतं अयं-इष्टफलं कर्म यस्मात् स निरयः, तत्र
भवः नैरयिकः-नारकः । भग० १६ । निरया-नरका-
वासस्तेषु भवा नैरयिकाः । प्रज्ञा० ४३ ।

नेरइयउहेसए-जीवामिगमस्य द्वितीय उद्देशकः । भग०
६०६, ६३८ ।

नेरइयउहेसओ-जीवामिगमस्य द्वितीय उद्देशकः । भग०
६१६ ।

नेरइया-निर्यतं-अविद्यामानमयं-इष्टफलं कर्म येम्यस्ते
निरयास्तेषु भवा नैरयिकाः-निरष्टसत्त्वविशेषाः । ठाणा०
२८ ।

नेरई-नैष्ठितः-दक्षिणपश्चिममध्यवर्तिदिक् । आव० २१५ ।
ठाणा० १३१ ।

नेस-नेलं-नीलोविकारः । भग० १० ।

नेल्लकः-सुराविशेषः । जीवा० २६३ ।

नेवत्यं-नेपम्यम् । भाव० १४५ । आचा० ४२३ । नेपय्यं-
छीपुरुषाणां वेपः स्वाभाविको विभ्रुषाप्रत्ययश्च । ठाणा०

२११ । वेपः । जीवा० २०७ ।

नेवत्यकहा-नेपम्यकथा-नेपम्यसंबंधेन स्त्रीणां कथा ।
प्रभ० १३६ ।

नेवाइयं-निपत्यहंदादिपदादिपर्यन्तेविति निपातः, निपा-
तादागतं तेन वा निवृत्तं स एव वा स्वाधिकप्रत्यय-
विधानाद् नैपातिकम् पदस्य द्वितीयो भेदः । भाव० ३७६ ।
अन्यपदानामाद्यो निपातनाद् नैपातिकम् । विरो० ११४८ ।

नेसल्लिए-निवद्या-पुताम्यां भूमावुपवेशनम् । भग० ६२४ ।
फनकादि । आव० ८८ ।

नेसस्त्रियया-निसर्जनं निसृष्टं, क्षेपणमित्यर्थः तत्र भवा
तदेववा नैसृष्टिकी निसृजतो यः कर्मबन्धः । ठाणा०
४२ । यन्नादिना जीवाजीवान् निसृजतः । ठाणा० ३१७ ।
नैसल्लिकी-विद्यार्तिक्रियाभाष्ये दशम् । आव० ६१२ ।
नेसाए-निपातः निधीयन्ति स्वरा यस्मिन् सः स्वरविशेषः ।
अनु० १२७ ।

नेह-स्नेहः तैलादिरूपः । जीवा० २६६ ।

नेहलं-स्नेहलं स्निग्धम् । जीवा० २६६ ।

नेहुर-नेहुरः-विनातदेशवासी म्लेच्छविशेषः । प्रभ० १४ ।

नैगमः-निगमाभिहिताः शब्दा अर्थास्तत्परिज्ञानं च देश-
समवसाही । त० १३५ । प्रज्ञा० ५६ ।

नैगमेयी-इन्द्रस्यैतदभिधानो देवः । अ० प्र० ३६७ ।

नैपातिकं-निपातेषु पठितत्वाद् । अल्लिति । अनु० ११३ ।

नैपुणिके- । ठाणा० ४१२ ।

नैरयिकानुपूर्वी-अनुपूर्व्याः प्रथमो भेदः । प्रज्ञा० ४७३ ।

नैरवत्तं-निश्चिन्तयं वचनबन्धम् । अनु० १५१ ।

नैरुक्किः-शब्दम्युत्पत्तिः । पिण्ड० १२१ ।

नैपेधिकी-निषेधिया-शब्दपरिहापनभूमिः । वृ० वृ० १४१
आ ।

नैपेधिकीसप्तकः-आचाराङ्गस्य द्वितीययुत्तरकस्ये
द्वितीयचूलायां द्वितीयमध्ययनम् । ठाणा० ३८७ ।

नैष्ठिकमुनिः-परमसाधुः । प्रभ० ११४ ।

नैसर्गिकं-दोषभेदः । भाव० ५२७ ।

नेसप्यदियं-चक्रवर्त्तिसम्बन्धिनो नवनिवयः । सम०
११२ ।

नो-प्रतिषेधे । उत० ४०२ । साहचर्ये । प्रज्ञा० ४६६ ।

नो वादस्य मिथवचनत्वात् । ठाणा० १०३ । इति
मन्यमाना नोशब्दो देशप्रतिषेधे । आधा० २५० । नोसद्वो
मिस्तभावस्मिन्-नोशब्दश्चाऽन मिथवचन । विधे० ३६ ।
नो इह सबनियेषवचन । विधे० ३२ । नोशब्दो देशनियेष
वचनविवक्षते । विधे० ३३ ।

नोइदिओवउत्ते-मदा तमेवार्थमिन्द्रियेण हृष्टा विचारय-
त्योचसञ्जयापि तदा स नोइन्द्रियोपयुक्तः । प्रज्ञा०
१५६ ।

नोइदिय-नोइदिय-मन । ठाणा० ३५६ । प्रज्ञा० ३११ ।
उत्त० ४०२ ।

नोइदियअत्यावगहो-नोइन्द्रियेण भावमनसाऽर्थावगहो-
द्रव्येन्द्रियं यापानिरूपेण यथा तत्त्वस्वरूपपरिभाषनाभिमुख
प्रथममेकसाम्यापि रूपाध्वर्वाकारादिविशेषचित्ताविक-
लोऽनिर्देयसामान्यमात्रचित्तात्मको बोधो नोइन्द्रियायां
वग्रहः । प्रज्ञा० ३११ ।

नोइदियगिरभु-नोइन्द्रियग्राह्य नो-न इन्द्रिये-भोत्रादि
मिर्ग्राह्य-सवेद्य । नोइन्द्रियेण-मनसा ग्राह्यो वा । उत्त०
४०० । इन्द्रियग्राह्य, नो इति प्रतिषेधे, इन्द्रिये-भोत्रा-
दिभिर्ग्राह्य-सवेद्य । इन्द्रियग्राह्य । उत्त० ४०१ ।

नोइदियत्य-ओदारिकादिस्वार्थपरिच्छेदकरमलक्षणधर्मद्वयो-
पेतमिन्द्रिय तस्योदारिकादिस्वार्थमलक्षणदेशनियेषात् मन,
साहचर्याद्यग्राह्य नोशब्दस्वार्थं परिच्छेदकत्वेनेन्द्रियाणां
सहसमिति तत्सहचरमिति वा नोइन्द्रिय-मनस्तत्स्वार्थो
विययो-जीवादि नोइन्द्रियाद्य इति । ठाणा० ३५६ ।

नोइन्द्रियबुधप्रणिहितकायिकी-नोइन्द्रियेण-मनसा बुधप्र-
णिहितत्वाद्युमसङ्कल्पद्वारेण बुध्यवस्थितस्य क्रिया,
बुधप्रणिहितकायिकीक्रियाया द्वितीयो भेदः । भाव० ६११ ।
नोइन्द्रियसमय-रूपायादौना निग्रहः । विधे० ५०२ ।
नोउवसत-नोपरागत-अग्निद्रादिव्याख्यातमेवकार्यं वा ।
भग० ६० ।

नो एव भवह-नैतद्भवति-नैतत्कल्पते । आधा० २५५ ।
नो धम्म-वेदितरश्च कर्म नो कर्म । भग० ३०२ ।
नो कर्म द्रव्यकर्म-तेष्व्यकर्मादिकम् । उत्त० ६५० ।
नोकर्मद्रव्यकपाय-बिभीषकादयः । आधा० २१ ।
नोकर्मद्रव्यतोभ-आकारमुक्तिः, चिह्निका । भाव०

३६७ ।

नोकर्मभावक्षणः-आत्मस्यमोहवर्णवादः । आधा० ११० ।
नोकपायता-रूपायसहचारिता । प्रज्ञा० ४६६ ।
नोकसाय-रूपाय क्रोधादिभि सहचरा नोकपायाः ।
ठाणा० ४६६ ।

नोछककसमज्जिया-नोवद्व-पट्टाभाव ते चकादयः
पञ्चान्तात्वेन नोषट्केन एकाद्युत्पादेन ये समजितास्ते ।
भग० ७६७ ।

नोजीवा-मृहकोकिमच्छिन्नपुच्छादयः । भाव० ३१६ ।
नोजुग-नोयुग-नोशब्दो देशनियेषवचन किञ्चिद्वन युगम् ।
सूय २०६ ।

नोहु-विह । नि० दू० वृ० ८ (?) ।
नोतह-अन्यस्तु नो तथैवाप्ययापीत्यर्थो नोतय । ठाणा०
२१४ ।

नोदसणापार-नोवसेनाचार-चारिपादि । ठाणा० ६५ ।
नोपरोत्त-नोपपरीत्त-सिद्धः । जीवा० ४४६ ।
नोभव-भवव्यतिरिक्त कर्मसम्पर्कसम्पादनैरयिकत्वादि-
पर्यायरहित । प्रज्ञा० ३२८ ।

नोमवसिद्धिकानोअभवसिद्धिक-सिद्ध । जीवा० ४४ ।
नोमालियापुड-गन्धद्रव्यविशेष । ताता० २३२ ।
नोझोऊण-नोदमितु-उल्लसयितुम् । वृ० द्वि० २०६, २७६ ।
नोशब्दो-देशवचन । भग० प्र० ४ आ । सबनियेष एव ।
ठाणा० १०३ । साहचर्याय । ठाणा० ४६६ ।

नोसज्जोपयुक्त-आहाराद्युपभोगेऽपि तत्रान्वितम् । भग०
६०५ ।

नोसद्वो-नोशब्दो मिथभावे मिथवचनोऽपि । विधे० ४२१ ।
नोसन्ना-नोसडा । भग० ६०५ ।
नोसन्नोचउत्ता-नोसज्जोपयुक्ता आहारादिषु पृथिवजिता ।
भग० ६३० । पुलाकः निर्धन्यस्तातका नोसज्जोपयुक्ता ।
भग० ६०५ ।

नोसुयग-नोसुयान्न-असुयान्नम् । उत्त० १५४ ।
नोहवाए नोपाराए-यो हि मध्ये महानदीपूर निमतो
भवरपत्नी नारातीय तोषय नापि पारे महानदी पूरम् ।
आधा० ११३ ।

न्यवकार-विरस्तार । उत्त० ३७६ ।

न्यवकृत-पिकृतः । आचा० १८२ ।

न्यक्ष-विस्तारः प्रत्यक्षं च । उक्त० ६६ । आवा० ८४२ ।
निष्कृष्टम् । आवा० २१६ ।

न्यप्रोघः-वटवृक्षः । भग० ६५० ।

न्यप्रोघपरिमण्डलं-न्यप्रोघवत् परिमण्डलं यस्य तत्, यथा
न्यप्रोघ उपरि सम्पूर्णप्रमाणोऽधस्तु हीनः तथा यस्तस्यानं
भाभेरुपरि सम्पूर्णप्रमाणं अधस्तु न तथा तन्म्यप्रोघपरि-
मण्डलम् । प्रमा० ४१२ ।

न्यप्रोघसंस्थानं-नामित उपरि सर्वावयवाभ्यन्तरा-लक्षणा-
विशेषादिनोऽधस्तु तदनुकूलं यन्न भवति तत् । सम०
१५० ।

न्याद्योदग्रहण-शब्दान्तरापेक्षया विशेषः । ठाणा० ४६४ ।

न्यासः-निक्षेपः, स्थापना । ठाणा० ४ ।

प

पंक-महान् कर्दमः पङ्कः । प्रभ० ६५ । पङ्कः । ओप०
८६ । पङ्कः-स्वेदादमलरूपः । व्य० ७० १२२ (?) । पङ्कः-

कलरूपः । पिण्ड० १०२ । पङ्कः-कर्दमः । ठाणा० ३२८ ।

पङ्कः-पापम् । पङ्कः-पङ्कयतीति पापम् । सूत्र० ३३१ ।

पङ्कः-मलः एव स्वेदनादमूलमलः । भग० ३७ ।

पङ्कः-कर्दमः । भग० ३०७ । जं० प्र० १६६ । प्रवेद
चल्लि । नि० चू० प्र० ११० अ ।

पङ्कगति-पङ्के-उदके वातिदुस्तरं यथाभीय केनापि सहो-
द्वयं तद्वत्तेन गच्छति सा पङ्कगति, विहायोगतेः पोडस-
सोभेयः । प्रमा० ३२७ ।

पङ्कजल-पङ्कजलं-पङ्कप्रधानं जलं यत् कमलमुच्यते । उक्त०
३६१ ।

पङ्कपम्भा-पङ्कप्रभा-चतुर्पारकपृष्ठी । प्रशा० ४३ ।
पङ्कस्य प्रभा यस्या सा । पट्टाग्रद्वयोपलक्षिता वा ।
अनु० ८६ ।

पङ्कबहुल-पङ्कबहुलं-कर्दमबहुलो विशेषो भूभागः । रत्न-
प्रभाया, द्वितीयकाण्डः । जीवा० ८६ ।

पङ्कभीस- । नि० चू० द्वि० ७६ अ ।

पङ्काययनाभि-पङ्कायतनी-यत्र पङ्कोवदेते लोका धर्मायं
लोटनारिक्रिया कुर्वन्ति । आवा० ४११ ।

पङ्कावर्द्ध-पङ्कावतीनाम महाविदेहे कुण्डः । जं० प्र०
३४६ । पङ्कोऽतिउद्येनास्मत्प्रामिति पङ्कावती । महा-
विदेहे नदी । जं० प्र० ३४६ ।

पङ्कावती- । ठाणा० ८० ।

पङ्किता-जलमत्नेन ग्रस्ता । नि० चू० प्र० १०८ आ ।

पङ्किय-अर्द्धमसोपेतम् । भग० २५४ ।

पङ्खाल-पञ्चवतीः । बृ० प्र० १८ आ ।

पङ्खु-पङ्खुसमयः, पदे बद्धाहीनः पङ्खुः । नि० चू० द्वि०
४३ आ ।

पङ्खुल-पङ्खुतः-गमनासमयबद्धः । प्रभ० २५ । पङ्खुलः-
बद्धमणासमयः । प्रभ० १६१ ।

पञ्चगुलि-पञ्चाङ्गुली । जीवा० २२७ । वल्लोविशेषः ।
प्रशा० ३२ ।

पञ्च-पञ्चय । नि० चू० प्र० ४४ अ ।

पञ्चकुल- । सूत्र० २८२ ।

पञ्चजल-पञ्चजलन्यामिधानं सङ्गम् । शाता० २१८ ।

पञ्चद्वी-पञ्चाष्टा-पञ्चगुह्यः । अस्त० ४६२ ।

पञ्चसूत्र-पञ्चसूत्रः-पञ्चमित्यपः, यत्र चतुर्भुजपि दिक्षु
चत्वारोऽनयः पञ्चमस्य तपनस्तल्लोके प्रतिष्ठम् । उक्त०
५६८ ।

पञ्चमियम-पञ्चमियमास्तु-श्रीचसंतोपतपःस्वाध्यायेभ्यश्चरति-
धानानि । शाता० १०५ ।

पञ्चपुल-पञ्चपुलः । विषा० ८१ ।

पञ्चमंगल-पञ्चमंगलं-नमस्कारम् । आवा० ४३४ ।

पञ्चमंगलस्य-पञ्चमङ्गलकं-नमस्कारम् । ओप० २०३ ।

पञ्चम-पञ्चानां पञ्चमादिपञ्चस्वराणां निर्देशक्रममाश्रित्य
पूरय. पञ्चमः स्वरविशेषः । पञ्चतु-नाम्यादित्वात्पेदु
मातीति वा पञ्चमः स्वरः । अनु० १२७ ।

पञ्चमासिआ-पञ्चमी मधुप्रतिमा । सम० २१ ।

पञ्चमासिए- । आवा० ३२७ ।

पञ्चमी-पञ्चमिधुप्रतिमा । शाता० ७२ ।

पञ्चमुट्टियं- । शाता० ६० ।

पञ्चरुविता-पञ्चानां रूपाणां मञ्जितविद्युजलवाताग्र-
नक्षत्राणां समाहाट पञ्चरूपं तदास्ति येनां ते पञ्चरूपिका
उदक्रम्याः । ठाणा० २८७ ।

पंचलइअ-पञ्चलतिकाः कतलिवारूपा अवयवा । ज०
प्र० २२३ ।

पचधण्णा-चतुर्दशतीयकृतशिविका । सम० १५१ ।

पचसेल-द्विपविशेष । नि० पू० प्र० ३४५ अ । नि०
पू० द्वि० ४२ भा । कुमारनदीगमनस्थानम् । वृ०
तृ० १०८ अ । पञ्चसीतक द्वीपविशेष । आच० २६६ ।

पचसोगधिय-पञ्चभि-एषालमङ्गकपूर्वककुलजातीयफल
लक्षः सुगन्धिमिश्रैर्धैरभिसंस्कृत पञ्चसौगन्धिक । उपा०
५ ।

पचहृद्युत्तर-भ्रमणस्य भगवतो महावीरस्य जन्मादिकल्याण
सूचक नक्षत्रम् । आचा० ४२० ।

पञ्चाल-इषमलवास्तव्यो देश पञ्चाल, इष्यव्युत्सर्गो देश ।
आच० ७१६ । पञ्चाल-देशविशेष । आच० २१६ ।
पञ्चमण्डल-पञ्चालदेव । उक्त० ३६० । कम्पिलपुर-
नगरस्य जनपद । शाता० २०७ । जितशत्रुजनपद ।
शाता० १४४ । पञ्चालजनपदनिवासिन । नदी० १०४ ।
आयदेशेषु नवम पञ्चाल जनपदविशेष । प्रश्ना० ५५ ।
पञ्चालः । आच० २१६ ।

पञ्चालराया-पञ्चालराज । आच० ७१६ ।

पञ्चासवपरिणामा-पञ्चाभवा-हिंसादयः परिज्ञाता-
द्विविधया परिज्ञया-जनपरिज्ञया प्रत्यास्थानपरिज्ञया च परि-
समन्तात् कृता पैंस्ते पञ्चाशवपरिज्ञाता, आहिताग्न्या-
देराकृतगणवात् मित्राया पूर्वनिपात इति समासो युक्त
एव परिज्ञात पञ्चाभवा इति वा । दश० ११८ ।

पञ्जर-पञ्जर-बन्धादिमयप्रच्छादनम् । राज० ६६ । पञ्जर-
बन्धादिमयप्रच्छादनविशेष । प्रभ० ६६ । पञ्जर-पञ्जरा-
कार । ज० प्र० २४२ । पञ्जर-बन्धादिमयप्रच्छादन-
विशेष । सम० १३६ । पञ्जर-बन्धनविशेष । उक्त०
४६० । पञ्जर-बन्धादिमयप्रच्छादनविशेष । सूर्य० २६४ ।
आषाढादिपारतन्त्र्य परस्पर प्रति नोदना च । वृ० तृ०
८ अ । आषाढो उत्पन्नतो पवति येरो गणावच्छेदितो
एतेहि पचहि परिगृहीतो गण्यो पचरो भण्यति । नि०
पू० तृ० ६५ अ ।

पञ्जरदीय अष्टपटसादिपञ्जरयुक्तात् । भय० ५४८ ।

पञ्जरभाग-मुदङ्गुभ्येन पङ्क्तिर्देति कुहं अन्धमि हो ।

नि० पू० तृ० ६४ अ ।

पंजलिउडे-प्रकृष्ट-प्रधानो सनाटतटघटितत्वेन अञ्जलि-
हस्तन्यासविशेष कृतो येन स प्राञ्जलिः । राज०
४४ । प्रकृष्ट भावा-वततयाञ्जलिपुटमस्येति प्राञ्जलि-
पुट । उक्त० ५६ । प्रकर्षेण-अन्तः प्रोत्थारमकेन कृतो
विहितोऽञ्जलि-उभयकरमौलनारमकोऽनेनेति प्रकृताञ्जलि ।
प्रकृष्ट वा-भावा-वततयाञ्जलिपुटमस्येति प्राञ्जलि-
पुट । उक्त० ६३ । आच० २६६ ।

पजलीगड-प्रकर्षेण-अन्तः प्रोत्थारमकेन कृतो-विहितोऽञ्जलि-
मि-उभयकरमौलनारमकोऽनेनेति प्रकृताञ्जलि । उक्त०
१६ ।

पजलियड-प्रकृष्ट-प्रधानो सनाटतटघटितत्वेन अञ्जलि-
हस्तन्यासविशेष कृतो विहितो येन स प्राञ्जलिः ।
सूर्य० ६ ।

पजली-प्रकृताञ्जलि-प्रकृष्टोपवतो । शाता० १६६ ।
पड-जनपदविशेष । मय० ६८८ ।
पडर-पण्डक-नपुंसकम् । ठाणा० १६४ ।

पडरा-पण्डक-नपुंसकम् । ठाणा० ४४५ । पण्डते-गण्यति
जिनजन्माभिप्रेक्ष्यानत्वेन सर्ववन्द्येति श्रुतिमिति
पण्डकम् । ज० प्र० ३६३ । पण्डक-नपुंसक । दश०
२१५ ।

पंडगवण-पण्डकवनम् । आच० १२४ । वनविशेष ।
ठाणा० ८० । पण्डकवन, पण्डते-गण्यति जिनजन्माभिप्रेक्ष-
स्थानत्वेन सर्ववन्द्येति श्रुतिमिति जक प्रत्यय-पण्डक
वनम् मेरोर्वनम् । ज० प्र० ३५६ ।

पडरग-पाण्डुरङ्ग मत्तविशेष । आच० ८५६ । नि० पू०
प्र० १४८ अ ।

पडरगकु-पाण्डुरकण्ठ-बलपुङ्गवम् । आच० ६७१ ।
पडरकुङ्कुगा-पाण्डुरकुङ्कुम प्रसिद्धा गोपाला । आच०
४८८ ।

पंडरगाईण-आचा० ४२१ (?) ।

पडरज्जा-पाण्डवा माघोदहरणे हृष्टान्त । आच० ३६३ ।
नि० पू० प्र० ३५१ अ ।

पडरट्टिअगाम-पाण्डुरादिचक्राग्र । आच० १६० ।

पडरा-पाण्डुरा । आच० ४१७ ।

पंडुरोचयं-पाण्डुरोचोच स्वेतवस्त्रविभूषितम् । उत्त० ६६५।

पट्टा- । जाता० २१२।

पट्टा-बुद्धि । वृ० प्र० १५ अ ।

पण्डित-पण्डित-साधु । अनु० १२० । पण्डित-कटुवि-
पाककामगुणदक्षिता । आचा० ४३० । पापाहोम ।

सूत्र० ३३७ । पडा-बुद्धि सजाताऽस्येति पण्डित । वृ०
प्र० १५ अ । पण्डित-सातिसयबुद्धिमत् । ज० प्र०

२०७ । पण्डा-उत्तमानुगा बुद्धि सा सजाताऽस्येति
पण्डित । उत्त० ४७ । पण्डित विनोतविनेय । उत्त०

६१ । पण्डित-पापाहोम । सूत्र० १५७ । पण्डित-
पण्डिताभिमानो शुष्कतर्कदर्पाम्नाता । सूत्र० ३६३ ।

पण्डित-बुद्धे तत्त्व, सयत् । ठाणा० १७५ । पण्डित-
सर्वविरत । सम० ३४ । पण्डित-मुनिश्रितशास्त्रार्थ ।

उत्त० ३२० । पण्डित-चारित्र्यात् । उत्त० २४२ ।
पण्डित-व्यवहारेण शास्त्रज्ञो जीव । भय० १०२ ।

पण्डित-पण्डा-बुद्धि सजाता यस्य स इति पण्डित । वृ०
प्र० ३४ अ । पण्डितः-सम्यग्ज्ञानवाग् । दश० ६६ ।

पण्डितपण्डितमरण-सासाधन सर्वविरतमरणम् । आठ०
पण्डितमरण-सर्वविरतिमरणम् । भय० ६२४ । पण्डित-

मरणम्, मरणस्य तवधो भेद । उत्त० २३० ।
पण्डिया-पण्डिता-पापोपाशानपरिहारितया सम्मर्कपदार्थ-

व्यमंभरणाय समुत्थिता भवन्तीति । आचा० १४८ ।
वत्ता भोगाय पण्डियाद्वये जे दोसा परिजाणति । दश०

बृ० ४१ ।
पंडु-पाण्डु-देशविशेषे धूलीरूपा सती प्रसिद्धा मृत्तिका ।
जीवा० २३ । पाण्डु-आपाण्डु, आ-ईयत् पुष्पत्व-

आगितयावत् । उत्त० ६८६ । पाण्डु । जीवा० १८८ ।
पंडुअ-पाण्डुक निधि, नवनिधौ द्वितीया । ज० प्र० २५८ ।
पंडुइयमुही-पाण्डुकिरमुक्षी-वीणास्या । जाता० ३३ ।
पंडुकंवलसिला-पाण्डुकम्बतयिला । ज० प्र० ३७२ ।
पाण्डुकम्बसिला, द्वितीयाऽत्रिभवेकसिलानाम् । ज० प्र०

३७२ ।
पंडुकंवलसिलाओ- । ठाणा० ८० ।
पंडुगंग-कुक्षीनो । दश० बृ० १५२ ।
पंडुमत्तिया-पाण्डुमृत्तिका-देशविशेषे या धूलीरूपा सती

“पाण्डु” इति प्रसिद्धा । जीवा० २३ ।

पंडुमहुर-पाण्डवकृत दक्षिणवेचालके नगरम् । जाता०
२२५ ।

पंडुमहुरा-पाण्डुमधुरा । अस्त० १६ । पाण्डुमधुरा-धृति-
मतिविषये पाण्डुपुरी । आव० ७०८ । पाण्डुमधुरा ।
उत्त० १७६ ।

पंडुमधु-पाण्डुक, नवनिधौ द्वितीया । ठाणा० ४४८ ।
पाण्डुरक-कालपरिणामतस्तथाविधरोगादेर्वा प्रातश्चलन-

भावम् । उत्त० ३३३ ।
पंडुरग-पाण्डुराङ्ग-यंयायिकादिपापपण्डनाभितम् । अनु०

१४६ । पाण्डुराङ्ग-अस्मोद्धलितमात्र । अनु० २५ ।
पंडुर-पाण्डुर-युक्त । जाता० ६३ । पाण्डुर-सुधाव-

सम् । ओप० ४ । पाण्डुर-अकलङ्कम् । जीवा० २७२ ।
पाण्डुर-सुधावयल । जाता० ३ ।

पंडुरधो-धत् । आव० ४१६ ।
पंडुरग-पाण्डुराग-धत् । जाता० १६ । पाण्डुरक ।
अव० १६७ ।

पंडुरतल-पाण्डुरतल-सुधावयलम् । ज० प्र० १०६ ।
पंडुरपट्टाञ्जरण-पाण्डुरो-धीतः पट-प्रावरण येषां ते ।
अनु० (?) ।

पंडुरवल-पाण्डुरपत्र-वीर्यपत्रम् । उत्त० ३३४ ।
पंडुरा-पाण्डुरा-द्वेता । उत्त० ६८५ ।

पंडुराय-हस्तिलागपुरे राजा । जाता० २०८ ।
पंडुरोग-पाण्डुरोग । ज० प्र० १२५ ।

पंडुलक्ष्यमुही-पाण्डुकिरमुक्षी-पाण्डुरीमृत्ववदना । निरय०
६ ।
पंडुल्लसितमुही-पाण्डुराङ्गितमुक्षी । आव० १५१ ।

पंडुल्लक्ष्यमुही-पाण्डुकिरमुक्षी-पाण्डुरीमृत्ववदना । विपा०
४६ ।
पंडुसिला-पाण्डुसिला । ज० प्र० ३७१ ।
पंडुसेण-पाण्डुपुत्र । जाता० २२३ । पाण्डुपुत्र-सदेवो-

दाहरणे पाण्डुपुत्रेऽस्यो राजा । आव० ७०६ ।
पट्टे-पण्डवात्-नपुंसकहस्तात् । ओप० १६२ ।
पंडोल-पटोल-वनस्पतिविशेष । प्रज्ञा० ३७ ।
पंत-प्रान्त-दक्षिणप्राय । ओप० १६३ । प्रान्त-मृता-

वशेष । ज्ञाता० १११ । प्रान्त-स्वाभाविकरसरहित,
स्वल्प वा द्वेपरहितम् विगतधुमम् । आचा० १४४ ।
प्रान्त-अवमम् । उक्त० ४१५ । प्रान्त-उदेव व्यापन-
विनष्टम् । बृह० प्र० २२० । प्रान्त-नीरसम् । उक्त०
२६४ । प्रान्त-पशुपित बहवकाचल्य वा । आचा०
२१३ । प्रान्त-प्रकृष्टमान्त प्रान्त वल्गादि पशुपितम् ।
ठाणा । २६८ । प्रान्त-नीरसप्रायम् । ओष० ४४ ।
प्रान्तम् । ओष० १४८ । प्रान्त-अवमोक्तम् । भग०
१७४ । प्रान्त-असारम् । दश० १८७ । पन्ते-प्रान्त-
विषये । ओष० १४८ । आहारे हृष्टान्तम् । भग०
४८४ । प्रान्त-प्रकृष्टतर । प्रश्न० १३- ।

पतकुल-प्रान्तकुल चण्डालादि । ठाणा० ४२० ।

पतकुलाणि-प्रान्तकुलानि-मुञ्जशयगृहाणि-दरिद्रकुलानि
वा । उक्त० ४१६ ।

पतदेवया-प्रा ता देवता । दश० । १०३ ।

पता-प्रा-ना-प्रपत्नीका । आव० ६३३ । प्रान्ता-वर्मा
नभिमुखी । विण्ड० १०२ ।

पताव-भटावयत् । विण्ड १०० ।

पतावण-ताडनम् । ओष० १४६ ।

पतावेत्ता-ताडयित्वा । नि० ब्रू० प्र० ३०० अ ।

पताहार-प्रा ताहार प्रकषणात् स्य वल्गास्य भुक्तवशेष
पशुपित वा । ओष० ४० ।

पति-पत्न्यां विधि या अग्नि पङ्क्ति । ओष० १८१ ।

पत्नी-पङ्क्ति - मुक्तमुपदिष्टपुरुषादिसम्बन्धीनि । उक्त०
५६ ।

पत्नीतो-पक्ष्म्या दिग्नि या अग्नि सा पङ्क्ति । ज०
प्र० २४ ।

पथ-पथा-देशादिवर्धित देशांतरप्राप्तिलक्षण सम्पत्तया-
वात्स्विय । मूल० १६७ ।

पथ-पथ-धर्मपथपेवाहस्य पतवेत् । ज्ञाता० ७६ ।

पथकोट-पार्थगात्र । विषा० ३६ ।

पथकरण- । ज्ञाता० २३६ ।

पथकोटी- । ज्ञाता० २३६ ।

पथ-तेनपराक्रमो पथ । ज्ञाता० १०४ । पथ-
पार्थगात्रपथे वागपानिकात्रय । आव० ७०४ ।

पथक-ब्रह्मरत्नपत्नीनामयथाया पिता । उक्त० ३७६ ।

पथघाड्या-पथि-मार्गे-अथपथे घातिका गन्तुणां हनन
पथिघातिका । प्रश्न० ३८ ।

पथनिदधार्थ-पन्थान निदधार्थ-प्रलोकित शीलमस्येति
पथनिदधार्थी । आचा० २१५ ।

पथभासे-पथाम्यास-समीपम् । ओष० २५ ।

पथा-पथिम् ग्रामनगरपत्तोप्रतीकानां किञ्चिदेकतरपथि
नास्ति य । वृ० द्वि० १२२ अ ।

पथिया-पन्थान नित्य गच्छतीति पन्थास्त एव पन्थिका
। ज्ञाता० १५० । बहुवच्यदेशे पेन्थिया तै वा मगित्वा ।
नि० ब्रू० प्र० ३५८ अ ।

पदुड्या-भविष्य । नि० ब्रू० प्र० २०५ अ ।

पदु-रथो अचित्तो पदु । नि० ब्रू० वृ० ७० अ । प्राय ।
नि० ब्रू० प्र० २३ अ ।

पदुसार-पाशुसार-उपरसवणम् । दश० ११८ ।

पदुरिया-पाशुरिका-रथ उदात्त । आव० ७३५ ।

पदुवृद्धी-पाशुवृद्धि । भग० १६५ । पाशुवृद्धि धूमिवर्ध-
नम् । जीवा० २८३ ।

पदु-धूमाकार आपाशुश्च रथ अचित्तश्च पाशु । आव०
७३५ ।

पदु-पाति-रक्षति ता-भार्यामिति पतिः । उक्त० ३८ ।

पदुया-प्रतिवा-प्रचुम्नसेनमुता ब्रह्मदत्तराष्ट्री । उक्त ३७६ ।

पदु-प्रविष्ट । दश० ५६ । प्रतिष्ठ-मुपावपिता ।
आव० १६१ । प्रतिष्ठित-सास्त्रीयद्वितीयमासनम् । ज०
प्र० ४६० ।

पदु-प्रतिष्ठ-अपायावधारितरथैवायस्य हृदि प्रभेदेन
प्रतिष्ठापनम् । नदी० १७७ ।

पदु-प्रविष्ट । आव० ५७८ ।

पद्महाण-जालवाहनगरो । वृ० प्र० २७ अ । प्रतिष्ठान-
अवस्थानम् । अनु० १२६ । प्रतिष्ठान-त्रिमोपानमूल-
पाद । ज० प्र० ४२ । प्रतिष्ठान-त्रिमोपानमूलपाद ।

जोवा० १६८ । प्रतिष्ठान-नागवारणम् । प्रश्न० ६३ ।

प्रतिष्ठान-मूलपाद । जोवा० ३९६ । प्रतिष्ठान-नागि-
वाहननगरम् । आव० ८६ । प्रतिष्ठान-मूलपाद । ज०
प्र० २३ ।

पञ्चसंग-प्रयुताङ्ग चतुरशीतिरयुतशतसहस्राणि प्रयुताङ्गम् ।
जीवा० ३४५ । ठाणा० ८६ ।

पञ्चत-चतुरशीति प्रयुताङ्गसतसहस्राणि प्रयुतम् । जीवा०
३४५ । ठाणा० ८६ । प्रयुक्त-योजित । जीवा० १६३ ।
प्रयुक्त-प्रयोग । भग० १८२ । प्रज्ञा० ४३६ ।

पञ्चतद्वन्मन्मन्-यत्प्रयुक्त इव्य सामहेतुत्वादात्मना समा-
धानाय प्रभवति सत्प्रयुक्तइव्यसम्यक् । आवा० १७६ ।

पञ्चसि-प्रवृत्ति-व्यक्ततरवासी । ज्ञाता० ८४ ।

पञ्चसी-प्रवृत्ति । आव० ४१६ ।

पञ्चस्थ-प्रोषितम् । आव० ३४२ । प्रोषितम् । उत्त०
१४७ ।

पञ्चस्यभन्तारा- । नि० सू० प्र० १०६ आ ।

पञ्चस्यधइमा-प्रोषितपतिष्ठा । आव० ६४० । प्रोषित-
भतृका । ओष० १५० । प्रोषितभतृका । आव० ३६८ ।
पञ्चस्पृष्ट-प्रयौनकः-प्रशिष्य । भग० ५४६ । शिष्य-
सन्तान । भग० ६६१ ।

पञ्चसंग-पञ्चाङ्ग - चतुरशीतिरयुतशतसहस्राणि ।
जीवा० ३४५ । कालमानविशेष । ठाणा० ८६ ।
कालमानविशेष । भग० ८८८ । कालमानविशेष ।
सूर्य० ६१ । चतुरशीत्यालसौस्पर्श पञ्चाङ्गम् । अनु०
१०० ।

पञ्चम-पञ्च-हिमवति ह्रद । ठाणा० ७३ । पञ्चमजिन
मिक्षादाता । सम० १५१ । आगामिन्या अवसरपिण्या
अष्टमचक्रा । सम० १५४ । कालमानविशेष । भग०
२१० । भग० २७५ । आगामि-या अवसरपिण्या अष्टम-
बलदेव । सम० १५४ । कालमानविशेष । भग०
८८८ । जलद्रवो वनस्पतिविशेष । प्रज्ञा० ३३ । काल-
मानविशेष । सूर्य० ६१ । पञ्च-सुमतिविनप्रथममिक्षा-
दाता । आव० १४७ । पञ्च-अष्टमबलदेव । आव०
१५६ । पञ्च-चतुरशीति सङ्ख्ये पञ्चाङ्गम् । अनु० १०० ।
ज्ञाता० २५३ । पञ्च-कमल-पञ्चकामिधान गन्धद्रव्य
वा । जीवा० २७७ । पञ्च-पृष्करम् । जीवा० ३३३ ।
चतुरशीति पञ्चाङ्गसतसहस्राणि पञ्चम् । जीवा० ३४५ ।
पञ्चम् । प्रज्ञा० ३७ । पञ्च-विन्दुजालरूपम् । ज० प्र०
५२८ । सहस्रपत्र-देवसंरक्षित पञ्च । आव० २३२ ।

पञ्च-अरविन्दम् । दश० १८५ । सौधमंकल्पे पञ्चावत-
सकविमाने विहासनम् । ज्ञाता० २५३ । पञ्च-कमल
गन्धद्रव्यविशेषो वा । सम० ६१ । कल्पावतसकस्य
प्रथममध्ययनम् । निरय० १६ । पञ्च । ज्ञाता० ६६ ।
पञ्चकम् । आवा० ३६३ । पञ्च-सूर्यविकाशिपद्मम् ।
राज० ८ । पञ्चार्य-भगवत्यामेकादशशते पञ्चोद्देशकः ।
५११ । पञ्च-पञ्चकामिधानं गन्धद्रव्यम् । ज० प्र०
११७ । आणतकल्पे विमानम् । सम० ३५ । सहस्रार-
कल्पे विमानम् । सम० ३३ । पञ्च-कमल, एतद-
मिधानगन्धद्रव्यम् । ओष० १६ । पञ्च-सूर्यविकाशि ।
जीवा० १७७ । पञ्च-ह्रदविशेष । ज्ञाता० १२८ ।

पञ्चमगन्धा-पञ्चपञ्चा । ज० प्र० ३१३ ।

पञ्चमग-पञ्चक कुङ्कुमकेसरम् । दश० २०६ ।

पञ्चमगुह्य-कल्पावतसकस्य सप्तममध्ययनम् । निरय० १६ ।
पञ्चगुह्य-नखिनगुह्यविमान । उत्त० ३७६ । सहस्रारे
विमानविशेष । सम० ३५ । पञ्चगुह्य-विमानविशेष ।
उत्त० ३६५ ।

पञ्चमजाल-पञ्चबाल सर्वरत्नमयपञ्चात्मक । जीवा० १८१ ।
पञ्चमणामे-घातकोल्लण्डपरकङ्कायां नरपति । ज्ञाता०
२१३ ।

पञ्चमणिकदो-पयिनीकन्द-उत्पलिनीकन्द । प्रज्ञा० ३७ ।
पञ्चमह-पञ्चद्रो नाम द्रव पञ्चद्रो नाम ह्रस्वो वा । ज०
प्र० २८४ ।

पञ्चमह-पञ्चाह-पञ्चद्रवप्रमाण-पञ्चद्रवकाराणि आयत-
चतुरस्रकाराणि । ज० प्र० २८८ ।

पञ्चमपह-पञ्चपञ्चम-पञ्चपञ्चम् । जीवा० ३८६ ।

पञ्चमपह्ना-पञ्चमर्मा । प्रभ० ७० ।

पञ्चमपञ्चा-पञ्चप्रभा दक्षिणपुष्करिणीनाम । ज० प्र० ३३५ ।

पञ्चमपञ्च-परम्परा । नृ० तृ० ११३ अ ।

पञ्चमपह-द्रव निष्पद्मतामज्ञोक्त्य पञ्चस्येव प्रभा यस्याऽ-
सौ पञ्चप्रभ, पञ्चजिन । आव० ५०३ ।

पञ्चमभ-कल्पावतसकस्य पञ्चममध्ययनम् । निरय० १६ ।

पञ्चमह-पञ्चपञ्च-सर्वकामविरक्तताविषये देवताभुतराज-
कुमार । आव० ७१४ ।

पञ्चमराग-पञ्चराग-रत्नविशेष । ज० प्र० ४८ ।

पञ्चमरूपल-पञ्चमतिविशालतया वृक्ष इव पञ्चवृक्षः ।
जीवा० ३३३ ।

पञ्चमलय-पञ्चलता-मृणालिका । भग० ४७८ ।

पञ्चमलयमतिवित्तं- । आषा० ४२३ ।

पञ्चमलया-पञ्चलताः, पञ्चम्यः । अ० प्र० २६२ । पञ्च-
लता-स्थलजमलति पञ्चकामिधानवृक्षलता वा । ओप०
६ । पञ्चलता-पञ्चनी । जीवा० १८२ । लताविशेषः ।
भृश० ३२ । पञ्चलता-पञ्चम्यः । (?) ।

पञ्चमलैता-पञ्चमर्षणी लेख्या पञ्चलेखा । ठाणा० १७५ ।

पञ्चमवर्द्धेत्-सौधमंरूपे विमानः । ज्ञाता० २५३ ।

पञ्चमधरवेष्टया-पञ्चवारवेष्टिका-पञ्चप्रधानावेष्टिका । जीवा०
१८३ । पञ्चवरेष्टिका, देवभोगभूमिः । (?) । पञ्चवरा-
पञ्चप्रधानावेष्टिका । (?) ।

पञ्चमयूह-पञ्चकरीयूहः-पञ्चयूहः-परैषामभिमिश्रणीयः,
संयन्विताश्वविशेषः । प्रभ० ४७ ।

पञ्चमसंज्ञ-पञ्चसंज्ञ-पञ्चप्रभस्य तृतीयपारणकस्यानम् । (?)

पञ्चमसर-पञ्चसरः । आव० १७० । पञ्चसरः । आव०
१८५ । पञ्चानि यनोत्पद्यते सरसि तत् पञ्चसरः ।
ठाणा० ५०२ । षण्मूर्धस्वप्ने दद्यम् । ज्ञाता० २० ।

पञ्चमसिरी-नवमषाक्षिणः क्षीरलम् । सम० १२२ अ ।
पञ्चमी-देवनागविद्यापरकन्या । आव० ३६३ । पञ्च-
मित्तारपमाहस्य बोधा भृशः । नि० पू० तु० १२८ अ ।
पञ्चमी-योगमंष्टहे निरपलापहृष्टान्ते दन्तपुरनगरे धनमिश्र-
मणिजम्ब लखी भाषा । आष० ६९६ ।

पञ्चमसेण-कलावतमिषस्य पञ्चममध्ययनम् । निरय०
१६ ।

पञ्चमा-धर्मकथायाः नवमवर्गस्य प्रथममध्ययनम् । ज्ञाता०
२३३ । भीमराक्षसेन्द्रस्य प्रथमाऽग्रमहिषी । ठाणा०
२०४ । मुनिमुचयस्वामिनो जननी । सम० १३१ ।
भीमराक्षसेन्द्रस्य प्रथमाऽग्रमहिषी । भय० ५०४ । छन्दे-
न्द्रेन्द्रस्य प्रथमाऽग्रमहिषी । भग० ५०५ । वनस्पति-
विशेषः । भग० ८०४ । पञ्चा-राजदेन्द्रेन्द्रस्य प्रथमाऽग्र-
महिषी । जीवा० ३६५ । साधारणबादवनस्पतिः काय-
विशेषः । प्रज्ञा० २४ । धर्मकथायाः पञ्चमवर्गस्य त्रयो-
दशममध्ययनम् । ज्ञाता० २५२ । धर्मकथायाः नवम-

वर्गस्य प्रथममध्ययनम् । ज्ञाता० २५३ । पञ्चा-पूर्वस्थां
पुष्करणीनाम् । अं० प्र० ३३५ । कालमानविशेषः ।
ठाणा० ८६ ।

पञ्चमाह-पञ्चानि सूर्यविकासीनि ईषत् श्रेतानि वा । अं०
प्र० २६ ।

पञ्चमाकार-पञ्चाकारम् । आव० ४२७ ।

पञ्चमाति-अग्नेन्द्रस्याग्रमहिष्या राजधानी । ठाणा० २३१ ।

पञ्चमाभ-यस्मिन् नभ्यगते देव्याः पञ्चशयने दीहो जातः,
तस्य तस्यै देवतया सज्जितं, पञ्चवर्गस्य भगवाद् तेषु
पञ्चप्रभ इति । आव० ५०३ ।

पञ्चमावर्द्ध-पञ्चावती-चम्पायां कृष्णिराज्ञो भाषा । भग०
३१६ । पञ्चावती-पाश्चात्यरूपकवास्तव्या षण्मूर्ध
दिक्कुमारीमहत्तरिका । अं० प्र० ३६१ । पञ्चावती-
मुनिमुचयताता । आव० १६० । पञ्चावती-वैतलीपुरनगरे
कनकपराजपत्नी । आव० ३७३ । पञ्चावती-ब्रह्म-

व्युत्सर्गं चेटकुहिता । चम्पानगरेतदधिवाहनपत्नी कर्-
कटुभाता । आव० ७१६ । कृष्णस्य देवी । निरय०
४ । धर्मकथायाः नवमवर्गस्य प्रथममध्ययने देवी । ज्ञाता०
२५३ । रोहीतकनगरे महाबलराज्ञो भाषा । निरय०
४० । कौमिकस्य राज्ञी । निरय० १६ । कालरकुमार-

पत्नी । निरय० १६ । पञ्चावती-विद्यायोगहृष्टाग्रे ईहय-
कूलसंभूतवैतालिकचेटकस्य द्वितीया पुत्री । आव० ६७६ ।

पञ्चमावती-करकटुभाता । नि० पू० प्र० १६४ अ ।
नि० पू० द्वि० ४४ अ । नरवाहनराज्ञी । भ० प्र०
२२७ अ । कनकराजस्य राज्ञी । ज्ञाता० १८४ ।

भीमराक्षसेन्द्रस्य द्वितीयाऽग्रमहिषी । भग० ५०४ । तेलकपूरे
तेलकराजपत्नी । ज्ञाता० १०४ । साकेतनगरे पट्टमुद्रि-
राज्ञी । ज्ञाता० १३० । पञ्चावती-छातानीकराज्ञी

पुत्रोदयनस्य पत्नी । विषा० ६८ । पञ्चावती-अग्रहू-
द्वानां पञ्चमवर्गस्य प्रथममध्ययनम् । अन्त० १५ ।

पञ्चावती-पश्चिमरूपवास्तव्या षण्मूर्ध दिक्कुमारी । आव०
१२२ । पञ्चावती-चेटकुहिता दधिवाहनराज्ञी । उत०
३०० । पञ्चावती-महापराजो । उत० ३२६ । मरुतार्ये

देवी । भ० प्र० २८० अ ।
पञ्चमावतीदेवी-जैतकपेन्द्राहोरा देवी । ज्ञाता० १०८ ।

पञ्चमासण-पञ्चासन-पञ्चाकारमासनम् । जीवा० २०० ।
 पञ्चमुत्तर-पञ्चोत्तर-शुक्ललेखाया आस्वादे दृष्टान्त ।
 प्रज्ञा० ३६४ । दशमचक्रोपिता । सम० १५२ । पञ्चोत्तर-
 दिग्दृष्टिकूटनाम । सम० १५२ । पञ्चोत्तरा नवमचक्रो-
 महापञ्चापिता । भाव० १६२ ।

पञ्चमुत्तरा-पञ्चोत्तरा शर्वराभेद । ज० प्र० ११८ ।
 पञ्चमुपल-पञ्चोत्तरा-मधस्यासाकाकार पात्रम् । भा०
 २११ । जस्त जहो भाभी पञ्चमागिती उप्पमागिती वा त
 पञ्चमुपल । नि० बू० प्र० १२५ । पञ्चोत्तराकारपुष्पक-
 मुक्तम् । वृ० द्वि० २४५ अ ।

पञ्चमे- । नि० बू० प्र० १२० ।

पञ्चमोत्तरा-पञ्चोत्तरा । जीवा० २७८ ।

पञ्चमगे-कान्तमानविशेष । भग० ८८८ ।

पञ्चर-प्रचुर । औष० १२० ।

पञ्चरजध-प्रचुरजध-पुष्टजध । ज० प्र० १३१ ।

पञ्चरजगवय-वीरजनपदम् । भाव० १७४ ।

पञ्चरथ-प्रचुराथ-प्रभूताथ । भाव० ४१३ ।

पञ्चरा-वीरा-पुरवासिन । वृ० प्र० १५५ अ ।

पञ्चराए-प्रचुराणि प्रचुराणि-प्रभूताणि । प्रचुर आमी-
 लामो यस्मिन् । उक्त० २८६ ।

पञ्चल-साधारणबादरवनस्पतिकायविशेष । प्रज्ञा० ३४ ।

पञ्चलण-पञ्चनविशेष । प्रभ० १४ ।

पञ्चलिय-पञ्च अगिणा पञ्चलिय । नि० बू० द्वि० १५७ अ ।

पञ्चल्लग-पञ्चन स्थात्यादि । दश० २७ ।

पञ्चसा-श्लेष्मविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।

पञ्च-प्राग्प्रत्युपति । औष० ८१ । प्रगे । भाव० ८६,
 ३३५, ६४० । प्राग्-पूर्वम् । औष० ४७ । पूर्व, प्रगे ।
 वृ० द्वि० १६१ अ ।

पणियार-प्रहृष्ट एणीचार श्रेणीचार । प्रभ० १४ ।

पणस-प्रदेश-लघुतरम् । भग० ३८१ । प्रहृष्टो-निरक्षो
 धर्माधर्माशाजीवानां देश-अवयवविशेष प्रदेश ।
 ठाणा० २४ । प्रदेश-देशकदेश । ज० प्र० ३३६ ।
 प्रदेश-कमपरमाणु । प्रज्ञा० २१८ । प्रदेश-प्रहरेणा
 दिरूप । जीवा० ३२२ । प्रदेश-परमाणु । भाव०
 १३ । प्रदेश-धन । विशेष० ६४७ । प्रदेश-जीव-

प्रदेश कर्मपुद्गलसम्बन्ध । भाव० ५६८ । समयस्था-
 नाविभागपरिच्छेद । वृ० नृ० १५ अ । प्रहृष्टो-निरक्षो
 देश, प्रदेश । अनु० ६७ । प्रहृष्टो-निरक्षभागः । प्रहृष्ट-
 सर्वसूक्ष्म पुद्गलान्तिकीयस्य देशो-निरक्षो भाग प्रदेशः
 अनु० ६८ । प्रकर्षेणान्यत्वात्प्रदेशान्तराभावात् क्वचि-
 दप्यनुयतरूपामावलक्षणेन दिश्यते-प्राग्वदुपदिश्यत इति
 प्रदेश-निरक्षो भागः । उक्त० ६७२ । प्रदेश-सूक्ष्मरश्मि-
 दस्य अन्यप्रदेशजीववादिन अर्थ एव प्रदेशो जीव
 इत्युपपन्न । उक्त० ५२ । लघुतरभाग । ज० प्र०
 १४४ ।

पणसकम्म-प्रदेशा-कर्मपुद्गला जीवप्रदेशोच्चोत्प्रेतानां
 तद्रूप कम्म प्रदेशकम्म । भग० ६५ ।

पणसग-प्रदेशाद्य-प्रदेशपरिणाम । ठाणा० २५६ ।

पणसघण-प्रदेशघन-संस्थानविशेष । भाव० ४४४ ।

पणसणामणिहृत्ताउए-प्रदेशा-कमपरमाणव ते व सप्त
 मतोऽप्यनुभूयमाना परिहृत्यन्ते तत्प्रधान नाम तेन सह
 निष्पत्तमायु प्रवक्ष्यमानविशेषाण्यु । प्रज्ञा० २१८ ।

पणसनिवत्तसठाण-प्रदेश-आरम्भप्रदेशनिर्गुण-निष्पन्न स-
 स्थान यस्य स. प्रदेशनिवृत्तसंस्थान । प्रज्ञा० १०८ ।

पणससकम-पणसकर्मस्थस्यप्रकृतिस्वभावेन परिणामयते
 सः प्रदेशसकम । ठाणा० २२७ ।

पणसा-प्रदेशा-जीवप्रदेशोच्चोत्प्रेता कमपुद्गला । भग०
 ६५ । प्रदेशा-जीवप्रदेशा एसां ॥ जीवप्रदेशाः, चरम-
 प्रदेशजीवप्रकृषो निष्कृव । भाव० ३११ ।

पणसी-प्रदेशी । भाव० १६७ ।

पणोअण-प्रयोधन-प्रवर्तनम् । उक्त० ५०३ ।

पणोए-प्रतोद-आरादण्डलस्य । दश० २५० ।

पणोग-कायादिप्रयोग । औष० २२१ । प्रयोग-चेतना-
 वतो कृपापर । विने० १०६७ । प्रयोग-हरणक्रियायां
 श्रेणमम्यनुपाय । भाव० २३ । प्रयोग-उपाय । रात्र०
 १४६ । प्रयोग-मन प्रवृत्तीनां व्याप्रियमाणानां जायेन
 हेतुकृत्पूतेन यद् व्यापारण प्रयोजन स प्रयोग । ठाणा०
 १०७ । सम्प्रत्ययादिपूर्वो मन प्रवृत्तिव्यापार, अपवा
 सम्प्रयादिप्रयोग-उचितानुचितोपयत्नात्मक औपचिक्यापारः
 ठाणा० १५१ । प्रयोग-प्रज्ञापनाया दोषाद्यर्थ पदम् ।

प्रज्ञा० ६ । प्रयोगः-प्रकर्षेण युज्यते व्यापार्यते-क्रियासु सम्बन्ध्यते वा साम्प्रदायिकेर्थाप्यकर्मणा सहात्मा ज्ञेयेति प्रयोगः-परिस्पन्दक्रिया आत्मव्यापार इति । प्रज्ञा० ३१७ । प्रयोगः-प्रयुज्यते इति व्यापारो धर्मवशात्प्रबन्धो वा । सू० २३६ (?) । प्रयोगः-बोध्यन्तरायस्योपभोगो-दीर्घजनितो व्यापारः । उक्त० २०१ । प्रयोगः-व्यापारः । ज्ञाता० १७७ । प्रयोगः-व्यापारणं करणं आश्रया व्यापारः । ठाणा० ५१५ । प्रयोजनं, सपरिस्पन्द आत्मनः क्रियापरिणामो व्यापारः इत्यर्थः । सम० ३१ । व्यावृत्तिः । सम० १२७ । व्यापरण-करणम् । उक्त० २८८ । प्रयोगः-जोषव्यापारः । भग० ५२ । प्रयोगः-कलाभारम् । ज० प्र० २३२ । प्रयोगः-स्वकनसाधनव्यापारः । उक्त० १२३ । कायादिप्रयोगः । व्य० द्वि० ३६१ अ ।

पञ्चोपकरण-प्रयोगकरणम् । उक्त० १६७ ।

पञ्चोपक्रिया-प्रयोगक्रिया मनोवाक्यलयलया । सूत्र० १०४ । प्रयोगक्रिया, दित्तित्तिक्रियामध्ये बोधदामो । भाव० ११२ । प्रयोगो-मनोवाक्यलयलयास्तस्य क्रिया-करण व्यावृत्तिरिति प्रयोगक्रिया, लयवा प्रयोगः-मनःप्रवृत्तिभिः क्रियते-बध्यत इति प्रयोगक्रिया कर्मरत्यर्थः । ठाणा० १२३ ।

पञ्चोपगती-प्रयोग-प्रागुक्तः पञ्चदशविधः स एव गतिः प्रयोगगतिः । प्रज्ञा० ३२५ ।

पञ्चोपदिग्धया-श्रीधरव्यापारेण तरोरादितया पविताः । भग० १२८ ।

पञ्चोपधये-जीवप्रयोगदृष्टः । भग० ३६४ ।

पञ्चोद-प्रतिष्ठः । वृ० प्र० २३१ अ ।

पञ्चोप-वनस्पतिविशेषः । भग० ८०४ ।

पञ्चोपगण-प्रयोगजनं-अवधयकरणाय प्रयोगजनम् । प्रज्ञा० २४ । प्रयोगजनम् । प्रज्ञा० ४४७ । येन प्रयुक्तः प्रवर्तते तत्र प्रयोगजनम् । भाव० ३७७ ।

पञ्चोपलट्टी-पञ्चोपलट्टिः-पञ्चनक्षत्रम् । भाव० ६४ ।

पञ्चोपलट्टी-पञ्चममः । भाव० १८७ ।

पञ्चोपलता-पञ्चलता । उक्त० १७६ ।

पञ्चोप-प्रवेष्टम् । भाव० १४६ । अन्वेष्टविशेषः । प्रज्ञा० २५ । प्रवेष्ट-प्रवेष्टम् । उक्त० १३३ । पञ्चोपप्रवेष्टः ।

अणा० २१४ । प्रदोषः । भाव० ६४० ।

पञ्चोपकास्त-प्रदोषकाले-रजनीमुखममयः । उक्त० ५३६ ।

पञ्चोप-प्रदोषः क्रीडादिः नवमो प्रतिमेवा । भग० ६१६ ।

पञ्चोपिया-जनपदविशेषः । भग० ४६० ।

पञ्चोप-पञ्चोपविशेषः, आद्यद्वैतौ पर्यन्तानतप्रदेशौ पीठी प्रकण्ठौ । जं० प्र० ५३ ।

पञ्च- । व्य० द्वि० १४१ अ ।

पञ्चद्वय-प्रकर्षयति-आकर्षयतीत्यर्थः । व्य० द्वि० ८६ अ ।

पञ्चप-प्रकल्प-अष्टाविंशतिविधः आचारप्रकल्पः, निगो-

यास्तमाचारान्कमिति । प्रज्ञा० १४५ । प्रकर्षेण कल्पः

प्रकल्पः-प्रकल्पणा, प्रकर्षकल्पो वा प्रकल्प-प्रकल्पप्रका-

नेत्यर्थः, कल्पनं प्रकल्पो हेतवेत्यर्थः । प्रकल्पिना कल्पनं

प्रकल्पः । नि० सू० प्र० २१ अ । येरकल्पिया

संवाक्यतरपट्टेषु युज्यते एत पकल्पो । नि० सू० प्र०

१६१ अ । गिरीहन्त्यर्थः । नि० सू० सू० ८१ अ ।

प्रकल्पः-आचारः, आशेषः । ठाणा० १४३ । अध्ययन-

विशेषः, निशीथः, व्यवस्थापनम् । सम० ४८ । प्रकल्प्य

प्रकल्पनीयं पिण्डादि । ठाणा० ३०० । प्रकल्पः-अष्टाशीति-

वहेषु द्वापञ्चागतय । ज० प्र० ५३५ । प्रकल्प-निशी-

थाध्ययनम् । व्य० द्वि० ४० अ । गिरीहं । नि० सू०

सू० १०० अ ।

पञ्चममति-प्रकल्पते प्रकर्षेण प्रमवतीत्यर्थः । ठाणा० ५२२ ।

पञ्चम-प्रचरण प्रक्रिया । प्रज्ञा० १४१ ।

पञ्चमेषमुत्तं-प्रकरणमूत्रम् । वृ० प्र० ५० अ ।

पञ्चरेह-व्यनाति । भग० ५१ । स्थितिस्थापेयया वट्टा-

वस्थापेयया वा पञ्चरेह । भग० १०२ । भाषाति ।

प्रज्ञा० ४०७ । प्रकरोति-प्रकर्षेण व्यनाति । विष्ट०

४१ ।

पञ्चरेति-प्रकरोति वेदयने व्यनानि च । भग० ६८ ।

पञ्चाम-प्रचाम-अवयवम् । ज्ञाता० ३१ । प्रचाम-प्रच-

वम् । भग० २६३ । ज्ञेयवयवः । वृ० द्वि० १४ अ ।

पञ्चामनिकरण-प्रचामनिकरणं-प्रचाम-द्विगुणार्थातिगः

प्रवदमानतया प्रवृत्तीभिममः स एव निवारणं-पञ्चम पञ्च

प्रवेदने तत्तया, अन्वेष्टाद्वा-पञ्चमे-प्रीडाभिममः गति

प्रचाम वा-प्रत्ययं निवारणं इष्टार्थगापकृद्धिदमापामागो

यत्र तत् प्रकामनिकरणम् । (?) ।

पकारपकारवकारमकारमकारप्रविभक्ति-एकोनविंश-
तितमो नाट्यविधिः । जीवा० २४७ ।

पकामरसभोर्दे-प्रत्ययमन्त्रोक्ता । ओप० ३८ ।

पकित्तिय-प्रकीर्तिताः-प्रकयेण सन्देश्यतेतुल्यत्वक्षणेन सध-
द्विरता । उक्त० ६७६ ।

पकिन्ना-प्रकीर्णानि वृत्तानि । उक्त० ३६१ ।

पकीण-प्रकीर्णं विसिक्तम् । प्रभ० १५४ ।

पकुब्ध-वपुडस कुर्या । सूत्र० १६३ ।

पकुब्ध-अलोचितेव्यपराधेषु प्रायश्चित्तदानतो विमुक्ति-
काराद्यु समर्थः । भग० ६२० ।

पकुब्धी-अलोद्दृष्ट ओ पक्षित कारवेणि तो पकुब्धी :
नि० बू० प्र० १२८ आ । अलोचिते दुष्टिकरणसमर्थः ।
ठाणा० ४८६ ।

पकोट्ट-प्रकोष्ठक-कलाचिका । ज० प्र० ५२७ ।

पकोट्टी-प्रकोष्ठो-कलाचिका । प्रभ० ८१ ।

पक्क-पक्क-पाकप्राप्तम् । दश० २१८ । पक्क-पाक-
प्राप्त । आवा० ३६१ । पक्क-काठिन्यमुपगतः ।
शाता० ११६ । आसङ्गिक-कलहनयिल । वृ० द्वि०
२६३ अ । जं अगिणा पतलियं पक्क । नि० बू० द्वि०
१५७ अ । पक्कम् । भ्य० प्र० २५६ ।

पक्कण-वाण्डालः । आवा० २१७ ।

पक्कणकुल-मातङ्गपुत्रम् । वृ० सु० १८ आ । गहित-
कुलम् । आवा० ५२० ।

पक्कणदेशज-पक्कणि । ज० प्र० १६१ ।

पक्कणिय-पक्कणि-वितातदेयनिवासीश्लेष्मविशेष ।
प्रभ० १४ ।

पक्कणिया-श्लेष्मविशेष । प्रभ० ५५ ।

पक्कणी-पानीविशेष । शाता० ४७ ।

पक्कतसमेहवप्रा-पक्कवप्रा-यस्तन-तानवृत्त-स-
मेधश्चेति विग्रहस्तमेध-वर्णो येषां ते तथा । शाता०
२३१ ।

पक्कमोम-वकालमादि पक्कमोमं । नि० बू० द्वि०
६४ आ ।

पक्कमहुर-कपे द्वितीयो प्रकारः । ठाणा० १६६ ।

पक्कमेत्ति-मन्दपक्का । नि० बू० द्वि० ७५ अ ।

पक्का-पक्का-पक्कः-पाकप्राप्तः । आवा० ३६१ ।

पक्काम-अर्थपक्कम् । ओप० १०० ।

पक्कित्टगसठाण-पक्कित्टकासस्यान-मानुष्यक्षेत्रवाह्यमूर्ध-
पन्नातपक्षेणम् । जीवा० ३४७ ।

पक्किलियाणं-प्रकोष्ठिता-कोटितुमारब्ध-तः । जं० प्र०
३६ ।

पक्किलिय-प्रकोष्ठित-कोटितुमारब्ध । शाता० ४० ।

पक्कणीहि- । भग० ४६० ।

पक्कद-प्रस्कन्द-आकाशय । उक्त० ३६६ । प्रस्कन्द-
मध्यवस्थिति । दश० ६५ । प्रस्कन्द-गमनम् । प्रभ०
६८ ।

पक्क-पक्क-परिग्रहोऽङ्गीकार । भग० १७ । पक्क-
वस्तुधर्म-परिग्रहो वा । भग० १८ । पक्क-अङ्कितेय ।
जीवा० १८० । पक्क-अङ्कमय । जीवा० ३६० । पक्क-
पार्श्वं पूर्वपरिवर्तितोत्तररूप । प्रभा० ३२६ । मध्य-
राजः । शाता० यज्ञी । पक्कम् । (?) । तिग्ने (दशा बू०)
बावनपक्षावतिथिप्रज्ञार्थं पक्षेति तथा च भोगपेक्षातिथि-
नार्ति । (?) । कालविशेष । भग० ८८८ । पक्क-प्रह ।
ज० प्र० १४१ । आचार्यपक्क-पक्कप्रदेशः । जीव०
१०७ । पक्क-पार्श्वं सन्निधिः । दश० २३५ । पक्क ।
जीवा० १८० । पक्क-पार्श्वोर्द्धरात्रि । शाता० १२४ ।

पक्ककल्या-पक्ककल्या । सूर्य० ६५ ।

पक्ककल्या-पक्ककल्या-स्थानमुप्यातम् । मर० ।

पक्कविट्ठा-पक्कविट्ठा-बाह्यद्वयमपिपङ्कामक । उक्त०
५४ ।

पक्कवाहा-पक्कवाहा-वेदिककदश । जीवा० १८२ ।

पक्कवाह-पक्ककदशयुतः । जीवा० ३६० । पक्कवाह-
पक्ककदश । जीवा० १८० ।

पक्कवर-प्रस्थर । विद्ये० १३२३ । पक्कवर-तनुना-
विशेषः । विद्या० ४७ ।

पक्कलण-प्रस्थलनम् । ठाणा० ३२८ । आवरण । नि० बू०
प्र० ५६ अ ।

पक्कला-पक्कला-उदरेदेशाः पक्कलाहोऽति उदरेदेशभूता
एवाद्भ्यः । (?) पक्कला-पक्कलाहोऽतिप्रमाणः ।

ठाणा० ८६ ।

पक्खापविलए— । नि० चू० प्र० २६५ आ ।

पक्खाविवखी-पक्षेयणी । गच्छा० ।

पक्खासणं-यस्यासनं-यस्याधोभागे नानास्वरूपाः पक्षिणः ।

जोवा० २०० । पक्खासनानि येनामधो भागे, नाना-
स्वरूपाः पक्षिणः । जं० प्र० ४५ ।

पक्खिकायणा-कौलिकगोत्रप्रकारः । ठाणा० ३६० ।

पक्खिणि-पक्षिणि-शकुनिकासारिकादि । उल्ल० ४०६ ।

पक्खित-प्रक्षिप्तं-आस्पृशतं-मुक्ते प्रक्षिप्तम् । ओष० ८८ ।

पक्खित्तो— । नि० चू० प्र० ३६ आ ।

पक्खिर्यं-पाक्षिक-पक्षातिचारिभुक्तम् । आब० २६३ ।

पाक्षिकः-अर्धमासः । ष्य० द्वि० ३६६ अ ।

पक्खिविरालिए-रक्षिविशेषः । मग० ६२७ ।

पक्खिविरालिया-चर्मपक्षिविशेषः । प्रज्ञा० ४६ ।

पक्खिविराली-चर्मपक्षिविशेषः । जोवा० ४१ ।

पक्खुलणं-अधस्ताद् उपरिवाऽऽस्फालनं प्रस्फलनम् । वृ०
द्वि० २०५ आ । भूमावर्तं प्राप्तं कतिपर्यन्तं प्राप्तं वा
प्रस्फलनम् । वृ० प्र० २२६ आ ।

पक्खुलमाणि-प्रकर्षेण स्फलनद्वयस्य गच्छन्ति । वृ० तृ०
२२८ आ ।

पक्खेय-अर्धपक्षे नृपित्तसम्बलस्य सम्बलपूरणं द्वयं प्रदोषकः ।
ज्ञाना० १६३ । प्रदोषः-प्रक्षेपणीयः । सूर्य० १६७ ।
नि० चू० प्र० ४६ अ ।

पक्खेवाहार-काविलः । मग० २७ ।

पक्खोद्विद्ध-प्रकोटनं-निरन्तरं बहु वा स्फोटनम् । दवा०
१५१ ।

पक्खोडिया— । ष्य० द्वि० ४०५ अ ।

पक्खोलण-प्रस्फलनम् । निरय० ३४ ।

पक्षिगृहकौलिया-अण्डजपक्षिविशेषः । आषा० ७० ।

पक्षी-तन्मात्रमजीविविशेषः । आषा० ५५ ।

पक्ख-आगद्गदिकः । वृ० द्वि० २६३ अ । मट्टिकोद्वृत्तः ।

(?) ४३-७४ । पुनः स्थितो अयनिष्ठनि, उदापमयाद्

आयमनि न दोषका उदिरन्ति । ष्य० प्र० २१६ ।

पग्गटण-प्राच्छाः-पीठविशेषः । जोवा० २०६ । पीठ-
विशेषः । आषा० २११, २१६ ।

पग्ग-प्रभातः । नि० चू० द्वि० १०१ अ ।

पग्गइ-प्रकृतिः-कुम्भकारादिश्रेणिः । ओष० ७२ । प्रकृतिः-
स्वभावः । जोवा० २७७ । प्रकृतिः- । आ० ५५ ।
प्रकृतिः-कर्मप्रकृतिविषयको भगवत्त्वाः प्रथमसूत्रके
चतुर्थोद्देशकः । मग० ६ । प्रकृतिः-गुणद्वयः । विशेष
६६६ ।

पग्गइभूया-वृत्तिभूयता-स्वभावत एवापरोपतापिता ।
उपा० २६ ।

पग्गओ-प्रगतः-परिवृतः । आब० ७१० । प्रकृतः । विशेष
४०१ । प्रकृतोऽधिकृतः । नि० चू० प्र० २८ अ ।

पग्गड-प्रकृतं बद्धं प्रकटं वा । आषा० १६१-१६२ ।
प्रकृतं-निर्वर्तितम् । दवा० २७३ । प्रगतः-महागतः ।
आषा० ४११ । प्रकटः-प्रख्यातम् । उल्ल० ३८४ ।

पग्गणिया-गणनया यत्र दीयते सा प्रगणिता । प्रकर्षेण-
बह्वयमानलक्षणजातिनामविशेषनिर्धारणेन पापंशितं गण-
ना यस्या सा प्रगणिता । वृ० द्वि० १४० अ० । प्रकर्षेण
गण्णा प्रगण्णा पासदोर्ण । नि० चू० प्र० १८६ आ ।

पगल-प्रकृतः-संभवः । वृ० तृ० २२ आ । प्रकृतः
प्रकरणः । वृ० द्वि० १६७ अ । प्रकृतम् । आब० ३०६
प्रकृतम् । आब० ८२२ । जेयने । नि० चू० द्वि० ७२ आ ।

पगता-प्रख्याता । नि० चू० प्र० ३०१ आ । वृत्तिः-
दवाया पञ्चवमप्ययम् निरय० ३६ ।

पगति-प्रकृतिः-अंशः, भेदः । ठाणा० २२० । प्रकृतिः-
अविशेषितः । ठाणा० २२० ।

पगतोउवीरणा-यन्मूत्रप्रकृतोनामुत्तरप्रकृतीनां वा दलितं
वीर्यविशेषेणाकुप्योदये क्षायते सा प्रकृत्युवीरणा । ठाणा०
२२१ ।

पग्गप्प-प्रवृत्तः-आधारः । आषा० २८१ ।

पग्गप्पएत्ता-प्रवृत्तयित्वा-विवर्यं वा । मूत्र० ३६६ ।

पग्गम्भ-प्रगल्भ-अतोवपरिपुष्टम् । ज० प्र० १०४ ।

प्रगल्भः-मृगुणः । वृ० द्वि० ११६ अ । प्रगल्भ-अतोव
परिपुष्टम् । जोवा० २६७ । प्रगल्भ-गमयम् । मग०
४७० ।

पग्गडभइ-प्रगल्भते-घाटपमवमभवे । दवा० ४४ ।

पग्गम्भा-प्रदत्ता-पार्था-देवादिनी प्रयात्रिका । आब०

२०८ ।

पगयं-प्राकृत-भोजनम् । श्लो० ७२ । प्रकृत-वपयोग ।
 बाव० २७७ । प्रकरणम् । बाव० १६० । प्रकृत-
 गोरषाह्स्वजनभोजनादिकम् । पिण्ड० १०३ । प्रकृत-
 प्रस्ताव । बाधान ४०७ । प्रकृत-प्रकरण-प्रापूर्णभोज-
 नादिकम् । पिण्ड० १४८ । प्रकृत-अधिकृतो महामनुष्य ।
 श्ल० द्वि० २४४ अ ।

पराशर-प्रकरणम् । आव० ८२२ । श्लो० ६७ । प्रकरण-
अनेकार्थाधिकारवत्कायप्रकरणादि । दश० १४१ ।

पगलिए-प्रगलित-गलतकुष्ठ । पिण्ड० १५७ ।

पारिस-प्रकर्ष -विशिष्टार्पादगमरूप । जीवा० २५४ ।

पगलिय-प्रगलित-सातत्यभ्यूढ । नदी० ४७ । प्रगलित-
क्षरित । ज्ञाता० २६ ।

पगह्-प्रकरणेन प्रधानतया चागृह्यते इति प्रसङ्ग-प्रसूत-
जननाय्य प्रधानपुरुष । व्य० प्र० ४६ व्या ।

पगहिओ-प्रहितुमारण्य : (?) २२५। प्रष्टुद्ध । भाव०
२६७ ।

पगहीय-प्रगृहीत-गुरुसकाशादङ्गोक्त । ज्ञाता० २१३ ।

पगाढ-प्रगाढ-प्रकपयत् । भग० २६१ । प्रगाढ-प्रकपय-
त् । प्रभ० १५६ । प्रकपयवृत्ति । भग० ४८६ ।

पगाम-प्रकाम-चातुर्पाम् उरुट वा । आव० ५७४ ।
द्वानिशादिकवलाधिक आहार प्रकामम् । पिण्ड० १७४ ।

प्रकाम-अस्यैम् । उक्त० ६२५ । ज्ञाता० ४४ ।
प्रकाम-द्वानिशात्कवलका प्रकामम् । व्य० द्वि० २२ भा ।

पगामस-प्रकामश-बहुश । उक्त० ४३३ ।
पगामाए-प्रकाम-अप्ययम् । उक्त० ४३२ ।

पगार-प्रधार-प्रवृत्ति । नाता० ४२ ।
पगासति-प्रकाशयन्ति । सूर्य० ६१ । परपक्षे उभ्या-

वेति । नि० सू० प्र० १६ अ ।
पगास-प्रकाश-प्रसिद्धि । सूत्र० १४७ । प्रकाश-प्रतिमता

। जीवा० २०५ । प्रकाश-प्रतिमता । ज० प्र० ४६ ।
प्रकाश-प्रतिमा । जीवा० १६४ । प्रकाश-प्रमा, आकारो

वा । जीवा० २६७ । प्रकाशः-व्यक्तमात्र । ज० प्र०
५२८ । प्रकाश-प्रकट । नेत्रवक्त्रादिविकाश । अनु०

१३६ । प्रकाशो-अर्थ । वृ० प्र० ३३ । प्रकाश-प्रभा ।

शाता० २१ । प्रकाशीभवतीति प्रकाश-श्लोघ । सूत्र०
६६ । प्रकाश । आव० ६२५ । प्रकाश-अर्थः ।

मृ० प्र० २०२ अ । प्रकाशोऽयस्य प्रकाशक । व्य०
द्वि० २१ अ ।

प्रभासई-प्रभासते-दीप्यते ; प्रकाशयति प्रभासते वा ।
 भावः ४६३ ।

पुष्पाक्षर-प्रकाशन-प्रदीपादिनोद्योतकरणम् । भाषा० ५० ।

पगासण्या-प्रकाशना-विहारविकटना क्षपराघविकटना

पगासणा-प्रकाशना-प्रभासना, निर्मलीकरणम् । उत्त०

६२२ ।
पद्मासभोर्द्ध-प्रकाशभोजी-दिवसभोजी । आश्व. ६४७ ।

पद्मासमुह-प्रकाशमुक्त-विप्लवमुक्त । ओष० १८२ ।
पद्मासवादी-प्रकाशवादी-सर्वसमक्ष गुरुदोषभाषी । वृ०

प्र० २१४ अ ।
पणिजिभय-प्रगुह्य । शीप० ६६ । प्रगुह्य-उत्तिष्ठ ।

आचा० ३८२ ।
 पयिजिभ्यपयिजिभ्य-प्रगृह्य प्रगृह्य-पीन-पुण्येन प्रसार्य ।

पगह-प्रगह-रसमी । भग० ४५६ । प्रगह-उपादेय-

वाक्यः । उक्तं ६१६ । प्रग्रह-प्रकर्षेण गृह्यते वचो
प्रग्रहः-ग्राह्यवाक्यो-नायक । आषा० ८६ । प्रगृह्यते-

उपादीयते आदेयवचनत्वाच्च । स प्रग्रहः ग्राह्यवाक्योन्नायकः ।
ठाणा० ३ । प्रकर्षेण गृह्णातीति प्रग्रहः । अधो० २०७ ।

प्रग्रह । उपा० ४४ ।
पगगहठाण-प्रग्रहस्थान-यद्यस्यायुधस्य ग्रहणस्थानम् । उत०

४२२ ।
 भगवद्गीता-प्रवृत्ति आदयः प्रतिपत्तत्वात् । टाणा० २४७ ।

पग्नहिय-प्रगृहीत-भोजनार्थमुत्पादितम्, प्रकर्षेण गृहीतत्वा-
दोषिकम् । अ० प० ३७ । प्रगृहीत - बहुमानप्रकर्षादाश्रित ।

भग० १२५ । प्रपृक्षीत - बहुमानप्रकर्षाद् पृक्षीत । शाखा०
७६ ।

परमहियतर-प्रगृहीततरम् । आचा० ३७४ ।
परमहियतरम्-प्रगृहीततरक-प्रकरणेन गृहीततरं प्रगृहीत-

46)

तर तदेव प्रगृहीततरकम् । आच० २६२ ।

पद्महिया-प्रगृहीता नाम भोजनवेलाया दातुमभ्युद्यतेन करादिना प्रगृहीत यद्भोजनजात भोक्तु वा स्वहस्तादिना तद् गृह्यत । पण्डो विण्डेयणा । ठाणा० ३८७ । अ भसणादिभ्य भोक्तृकामेण कसादिभ्यामण गहिय भुजामिति अससष्टि ए चैव साधु आगतौ त चैव देति ए स पद्महिया । नि० ब्रू० वृ० १२ अ । प्रगृहीता-प्रकर्षेणाभ्युपगता । अनुत्त० ३ ।

पद्महोय-प्रगृहीत भोजनायमुत्सादितमिति । ठाणा० ४६३ ।

पद्यसण-पुणो पुणो पद्यसण । नि० ब्रू० द्वि० ११६ अ ।

पङ्ककाण्ड-रत्नप्रमाया द्वितीयकाण्डम् । सम० ८८ ।

पञ्चकम्मणम्-पञ्चकम्मण-प्रमणम् । ताता० ४१ ।

पञ्चग-प्रत्यङ्ग-कुचकसादि । उत्त० ४२८ ।

पञ्चगिर-नरपोपस्थात्मनो लगनम् । वृ० वृ० २२३ अ ।

पञ्चगिरदोसो-अपरितोय । नि० ब्रू० प्र० १६८ अ ।

पञ्चगिरा-प्रत्यङ्गिर-त्रपकार । वृ० प्र० १६८ आ ।

पञ्चत-प्रत्यत-सीमप्राप्त । उत्त० १७६ । प्रत्यस्त-

प्रत्यपिम् । आच० १०६ । प्रत्यन्त । उत्त० २२३ ३६३ ।

प्रत्यत-सीमा । आच० ६७३ । प्रत्यन्त । आच० ६६३

प्रत्यन्त-जीवक । आच० ५१७ । प्रत्यन्तः । आच०

८१५ । प्रत्यन्त-सीमासम्प्रिवर्ती । व्य० प्र० १७० आ ।

पञ्चतणाम्-प्रत्यतप्राप्त । आच० ३११ ।

पञ्चतणगर-प्रत्यन्तनगर, तिलायोगदृष्टान्ते जितशत्रुहाज-

घातो । आच० ६७८ ।

पञ्चतणगर-प्रत्यन्तनगर मोक्षनगरम् । आच० ७१६ (?) ।

पञ्चतराया-प्रत्यतराज । आच० १७३ ।

पञ्चता-प्रत्यत, स्नेच्छाद्युपद्रवोपेतः । वृ० प्र० २३१ अ ।

प्रत्यन्ता-सीमावर्तिन । व्य० (?) ।

पञ्चति-प्रत्यतदेश-स्नेच्छाद्युपद्रवोपेत । ओष० ६३ ।

पञ्चत्ये । दश० ८७ । नि० ब्रू० प्र० ६ अ ।

पञ्चतिओ-प्रत्यन्तिक । आ० १०६ (?) ।

पञ्चतिय-प्रत्यन्त । आच० ३५८ ।

पञ्चतियविसए-देशविशेषो । नि० ब्रू० प्र० २०८ आ ।

पञ्चतियसुणओ-प्रत्यन्तिकश्वा । आच० ७११ ।

पञ्चङ्ग-प्रत्यमित । आच० ६६४ ।

पञ्चङ्ग-प्रत्यय-कारणम् । आच० २७ । प्रत्यय-कारण

वपथ ज्ञान हेतु विस्वास निश्चयश्च । नदी० ७६ ।

पञ्चए-पाञ्चते-वेद्यते अनुभूय पर्यन्त नोयते । विदो०

८११ । प्रत्यय-प्रतीतिरविवक्षितवचनम् । ज्ञाता० २२ ।

पञ्चओ-प्रत्यय-कारणम् । प्रज्ञा० ५३६ । प्रत्यय ।

उत्त० १०३ ।

पञ्चवक्त्र-इन्द्रियावयवनिर्णयत्पत्र ज्ञानमव्यवदेश्यमव्यभि-

चारि व्यवसायात्मक यन्त्रात्मकग्रहण प्रति साक्षाद् व्याप्ति-

यते तदेव प्रत्ययम् । मूढ० २२५ । प्रत्यक्ष-साक्षात् ।

आचा० ३० । अस्माति अमते-व्याप्नोति अर्थानिति

अक्ष-आत्मा त प्रति यदर्थते ज्ञान तत् प्रत्यक्ष निश्चय-

तोऽप्रविधन पर्यायकेवलानि, अस्माणि वेन्द्रियाणि प्रति

यत्तत्प्रत्यक्षत्ववहारत चक्षुरादिप्रभवम् । ठाणा० २६३ ।

अव्युते-ज्ञानात्मना अर्थात्-व्याप्नोतीति असौ-जीव,

'अथु भोक्ते' इत्यस्य वा अस्माति-मुह्यते पालयति वा

सर्वोपाणिपक्षो-जीव एव प्रतिपत्त-भाषितमक्ष प्रत्यक्षम् ।

अनु० २११ । अक्ष-जीव अस्माणि वेन्द्रियाणि अतिगत

प्रत्यक्षम् । भग० २२२ । त प्रत्यक्षवधानेन यदर्थते ज्ञानं

तत्प्रभवति प्रत्यक्षम् । वृ० प्र० ८८ अ । प्रत्यक्ष-अप्रविधन-

पर्यायकेवलत्वं, स्वयं दर्शनलक्षण । ठाणा० १५१ । प्रत्यक्ष-

अव्यवहितत्वेनापसाधारकरणादस्मिति । ठाणा० ५० ।

प्रत्यक्ष-इन्द्रियमनोनिर्लेषमात्मन साक्षारप्रवृत्तिमदव्यया-

दिक्म् । नदी० ७१ ।

पञ्चवक्त्रओ-प्रत्याख्यातोति प्रत्याख्याता-गुहविनेय ।

आच० ८०३ ।

पञ्चवक्त्राण-प्रत्याख्यान नमस्कारमहितादि । ठाणा० १२६ ।

प्रत्याख्यान-निवृत्तिद्वारेण प्रतिपाकरणम् । ठाणा० १५६ ।

प्रत्याख्यान-निवृत्ति । ठाणा० ४६८ । प्रत्याख्यान-

निरोधप्रतिष्ठानम् । जिनकल्पद्विप्रतिपद्या परिहार । भग०

७२७ । प्रमादप्रतिकूल्येन मर्यादया ख्यान-कथन

प्रत्याख्यान-विधिनिपद्यविषया प्रतिष्ठा । ठाणा० ४४ ।

प्रत्याख्यान-नमस्कारमहितादि । ठाणा० २३६ । सम०

१२० । प्रत्याख्यान-निरोधलक्षण । उत्त० ५८६ ।

प्रत्याख्यान नवम ध्रुवम् । ठाणा० १६६ । प्रत्याख्यान-

पौष्ट्यादनिषय । भग० १०० । प्रत्याख्यान-

पोरुष्यादिविषयम् । भग० २३ । नवमं पूर्वम् ।
सम० २६ । प्रत्याख्यान-नमस्कारसहितादि । ज्ञाता०
१३४ । प्रत्याख्यान-निवृत्ति । भग० २६६ । प्रत्या-
ख्यानम् । उक्त० १७६ । प्रत्याख्यान सूत्रकृताङ्गस्य
विपातितमध्ययनम् । उक्त० ६१६ । प्रत्याख्यान-
निपपलक्षणम् । ज्ञा० ४७८ । प्रत्याख्यान-अनागतस्य
स्थूलप्राणातिपातदेवेष्ट । प्रज्ञा० ३६६ । प्रत्याख्यान-
पोरुष्यादि । भग० १३६ ।

पञ्चवखाणकिरिया-प्रत्याख्यानक्रिया सूत्रकृताङ्ग चतुर्थम-
ध्ययनम् । भाव० ६५८ ।

पञ्चवखाणपचाय-प्रत्याख्यानप्रवाद-प्रत्याख्यान सप्रभेद
यद्वन्ति तत् प्रत्याख्यानप्रवाद नवमं पूर्वम् । नदी० २४१ ।

पञ्चवखाणफल-विनिवृत्तिकलम् । भग० १४१ ।

पञ्चवखाणस्त अट्ट-प्रत्याख्यानाथ-आश्वत्थारनिषेध ।
भग० १०० ।

पञ्चवखाणा-प्रत्याख्याना-मूलगुणोत्तरगुणविषयम्, योग
सम्बन्धे त्रयोविधतितमचतुर्विधतितमो योगो । भाव० ६६४ ।

पञ्चवखाणावरण-प्रायाख्याना-सर्वविरतिलक्षण तस्याऽऽ-
वरणम् । वित्ते० ५४१ । प्रत्याख्यान-आमर्षादया सत्त्व
विरतिरूपमेवेत्यर्थो वृणोतीति प्रत्याख्यानावरण । ठाणा०
१६४ । चतुषु कपायेषु तृतीय । सम० ३१ । प्रत्याख्यान-
सर्वविरतिरूपमाप्नोत्येते यैस्ते प्रत्याख्यानावरण । प्रज्ञा०
४६८ ।

पञ्चवखाणी-याचमानस्य प्रतिषेधवचन प्रत्याख्यानी ।
प्रज्ञा० २५६ । प्रत्याख्यानी-असत्यामृताभावाभेद ।
दृ० २१० ।

पञ्चवखाति-प्रत्याख्यान-परिहार । भाव० ८१६ ।

पञ्चवखाति-प्रतीपमभिमुख रथापन भावयोगस्य करोमि
प्रत्याख्यामि । भाव० ४५५ । प्रतिज्ञा-प्रतिषेधे आडा-
भिमुखे स्था-प्ररूपने पतीपमभिमुख ह्यापन प्रत्या-
ख्यामि । दश० १४४ । प्रत्याख्यते-सवृतात्मा साप्रनम
नागतप्रतिषेधस्य आदरेणामिधान करोमि । दश० १४४ ।

पञ्चवखाय-प्रत्याख्यात-सर्वविरतिप्रतिषत्ति प्रतिषे-
धितम् । जीव० ८२ । प्रत्याख्यात-श्रुत्युत्तरणतया
निविध्यम् । प्रज्ञा० २६८ । प्रत्याख्यात-अतीत नि दया

एवमकरणनयेति । भाव० ७६२ । प्रत्याख्यान वजित-
मनागतकालविषयम् । भग० ३६ । प्रत्याख्याता-अन-
गतरथ । भाव० १३२ । हेत्वभावेन प्रत्याख्यानम् ।
दश० १५१ ।

पञ्चवखावितओ-प्रत्याख्यापयतीति प्रत्याख्यापयिता-
विषय । भाव० ८६० ।

पञ्चगिरा-अविश्रुत । नि० चू० तृ० १६ अ ।

पञ्चगिरादोस-प्रत्यङ्गिरादोष-परकीयोऽप्यात्मनि लग-
नीत्यय । वृ० प्र० ३०८ अ ।

पञ्चड-पुषड-पूषम् । नदी० ।

पञ्चद्विधा-प्रत्यङ्गिका-द्वानिश्च सौकिकमबद्धकरणम् ।
भाव० ४६५ ।

पञ्चणीश-मोक्षप्रयनीकत्वात् प्रयनीक, सेज्जावरधूमप-
ञ्चणीगोवसवखणाओ वा पञ्चणीगो लोभो भणति ।
नि० चू० प्र० ७७ अ ।

पञ्चणीय-प्रयनीक-छिद्रान्वेषी । जीवा० २८० । प्रय-
नीक-दुरभ्यता अश्रयता । सूर्य० २६६ ।

पञ्चगुहभयमाण-प्रत्येकमनुभवम् । जीवा० २०१ ।

पञ्चगुहभयमाणा-प्रत्येकमनुभवनम् । ज्ञ० प्र० ४७ ।

पञ्चगुहभयमाणी-प्रत्यनुभव ती वेदयन्तो ज्ञाता० २०४ ।

पञ्चति-पञ्चते । भाव० २०६ ।

पञ्चतिते-प्रत्ययाद्-द्वि त्रयानि द्वयलक्षणाप्रमित्ताश्चाल-
प्रत्ययिक आप्तवचनप्रभव । ठाणा० १५१ ।

पञ्चवित्प-प्रत्ययिक-प्रयनीक । पिण्ड० १३१ । पडि-
णीओ । नि० चू० तृ० ६३ अ ।

पञ्चवित्पम-पश्चिमदिक् । ठाणा० ६८ ।

पञ्चवित्पया-प्रयनीका । नि० चू० द्वि० ६८ अ ।

पञ्चत्यो-प्रत्ययो-गरत्माद् भवेद लक्ष्यमिति याचते ।
व्य० प्र० ४ अ ।

पञ्चत्युय-प्रत्यवस्तुन-आच्छादितम् । जीवा० २१० ।

प्रत्यवस्तुन-गुन पुनराच्छादित । ज्ञाता० १२५ ।

प्रत्यवस्तुन-आच्छादितम् । ज० प्र० ५५ ।

पञ्चत्विणमारो-प्रत्यप्ययितुम् । ठाणा० ३१२ ।

पञ्चत्विणह-प्रत्यवस्तुन-हृतां सती निवेदयत् । ज्ञाता०
२१ । प्रत्यवस्तुन-निवेदयत् । भग० ३१७ ।

विनाशमतीत्य शीत प्रत्युत्पन्नविनाशि वा । ठाणा० १८ ।
 पञ्चुपण-प्रत्युत्पन्न-गुणित । प्रज्ञा० २८० ।
 पञ्चुपण-प्रत्युत्पन्न-साम्प्रतमुत्पन्न वतमानमित्यर्थे प्रति
 प्रतिबोत्पन्न-भिन्न-व्यक्तिस्वामिक वा । भाव० २८४ ।
 पञ्चुपणपरायण-प्रत्युत्पन्नपरायण-प्रत्युत्पन्न-वर्तमान
 तस्मि परायण सन्निष्ठ । उत्त० २७५ ।
 पञ्चुपण-सहजापमादि निता । नि० बृ० वृ० २९ अ ।
 पञ्चुपण-साम्प्रतमुत्पन्न प्रत्युत्पन्न वतमानकाशभावि ।
 अनु० २६५ । प्रत्युत्पन्न-अप्राप्तपूर्वो वतमान इत्यर्थे ।
 भग० ३९९ ।
 पञ्चुरस-प्रचुरस-सम्पुल्लम् । पिण्ड० ७६ । प्रत्युरस-
 गुरोरभिमुल्लम् । ओष० १८२ ।
 पञ्चुवगार-प्रत्युपकार । उत्त० २२० ।
 पञ्चुवसमसि-प्रत्युपशमयति । भाव० १२२ ।
 पञ्चुवेक्ष-प्रत्युपेक्ष-पर्यालोच्य । सूत्र० ४२६ ।
 पञ्चुवेक्षक प्रत्युपेक्ष-निरीक्षते । औष० ६४ ।
 पञ्चुवेक्षमाणे-समुपेक्षमाणो-आपारम्भ । राज० १११ ।
 पञ्चुस-प्रत्युप-कालविशेष । औष० २२ । प्रत्युष ।
 भाव० ३७०, ५७७ । रात्रे चरमप्रहर । त्या० २१४ ।
 प्रत्युपकालक्षण । ज्ञाता० २१ ।
 पञ्चोभट-प्रत्यवतट-आच्छादन । ज० प्र० ५८ । प्रत्य-
 वतटानि तटसमीपवर्त्यमुत्तप्रदेशा । ज० प्र० २९१ ।
 पञ्चोगलिय-प्रत्यवगलित । भाव० ५१८ ।
 पञ्चोगिपत्त-प्रत्यवनिवृत्त-अव पतितम् । प्रश्न० ५० ।
 पञ्चोपी-सम्पुलापमनम् । पिण्ड० १२८ ।
 पञ्चोपी-समुत्त । नि० बृ० द्वि० ६७ अ ।
 पञ्चोपद-प्रत्यवतट-तटसमीपवर्ती अत्युत्तप्रदेश । जीवा०
 १९७ । अवच्छादित । राज० ७१ । प्रत्यवतट-
 आच्छादन । जीवा० २१४ ।
 पञ्चोपडाओ-प्रत्यवतटानि-तटसमीपवर्त्यमुत्तप्रदेशा
 यासौ ता । ज० प्र० ४१ ।
 पञ्चोरुह-प्रत्यवरोहति । ज्ञाता० १६ । प्रत्यवरोहति-
 मध्ये प्रविणति । जीवा० २५४ ।
 पञ्चोवयमाण-प्रत्यवपतत् । भग० ७२१ ।
 पञ्चोवयत-प्रत्यवपतत्-प्रतिनिवतमान । प्रश्न० ७६ ।

पञ्चोवयकह-प्रत्यवपतति व्यावर्तते । भग० ५७६ ।
 पञ्चोसकुति-प्रत्यवपतकते-पञ्चादवपति । सूत्र० २८९ ।
 पञ्छन-पुरोहद् वा वच्च । नि० बृ० प्र० १९३ अ ।
 पञ्छभाग-पञ्चाङ्गाग । त्या० ४६९ । पञ्चाङ्गाग ।
 सूर्य० १०४ ।
 पञ्छ-प्रच्छन्नकम् । विषा० ७१ ।
 पञ्छकम्म-पञ्चाकम्म-यष्टुनर्भक्तादेवानात्पञ्चात्क्रियते तत्
 पञ्चात्कर्म । पिण्ड० १४९ ।
 पञ्छण-हृत्स्व । क्षुरादिभिस्त्वचो विदारणम् । विषा० ४१ ।
 पञ्छण-प्रक्षण-जीरणम् । प्रश्न० १६४ ।
 पञ्छगा-प्रणगाति-हृत्स्वानि त्वचो विदारणानि । ज्ञाता०
 १८१ ।
 पञ्छद-प्रच्छदो-वक्षविशेष । ज्ञाता० २२१ ।
 पञ्छन्न-प्रच्छन्न-अगोतार्थासमक्षम् । ठाणा० २०३ ।
 पञ्छन्नपाय-प्रच्छन्नपाप कूटप्रयोगकारी । भाव० ५८९ ।
 पञ्छन्नभासो-प्रच्छन्नभासो सिद्धात्तापनविक्रमवदात्ता-
 वजनीन तत् प्रच्छन्नभाषणन शेषक, प्रच्छन्न वाङ्मयपरि-
 णताय आपक । सूत्र० २५१, १८ ।
 पञ्छय-प्रच्छद-वक्षविशेष । भग० ३१८ ।
 पञ्छयस्तुग-पञ्चादास्तुग-पञ्चादुपहृत्कम् । प्रश्न० ११८ ।
 पञ्छा-पञ्चाच्छद-पञ्चादनुपपन्नमिषादी । व्य० प्र० ११९ अ ।
 पञ्छाहृताण-पञ्चादतिथताभागच्छताम् । व्य० द्वि० ३६६ अ ।
 पञ्छाकह-त्रेण चारित पञ्चाकह तन्निम्नगो भिन्न
 द्विह वा न वा । नि० बृ० वृ० ८४ अ । नि० बृ० प्र०
 १२० अ । पञ्चाकृतक । भाव० १९१ । व्य० द्वि०
 २७५ अ । पञ्चाकृत-पराजित । वृ० प्र० १५१ अ ।
 पञ्छाकम्म-पञ्चात् दानानन्तर कर्म भाजनयावनादि यत्रा-
 शनादौ तत् पञ्चाकम्म । प्रश्न० १५४ । पञ्चाङ्गोदयाम इति
 पञ्चाकम्म । दश० २०३ ।
 पञ्छाकापिय-पञ्चाकापिकम् । भाव० २१७ ।
 पञ्छाग-प्रच्छादक-कल्प । औष० २०८ ।
 पञ्छागुतायय-पञ्चादनुलापक-पञ्चात्तापकृत् । उत्त०
 ३४० ।
 पञ्छागुढवो-पापवात्य-चरमसोमादारम्य व्यस्ययेन वा
 नुपूर्वी-परिपाटि विरच्यते यथा सा निवृत्तिविना

पश्चात्पूर्वी । अनु० ७३ ।

पञ्चाणुसए-पञ्चादनुस्य-पञ्चाताप । प्रश्न० १८ ।

पञ्चातुरस्स-पञ्चादस्मिन् सत्तावो प्रप्रविते सति आनु
रस्य । ज्ञाता० १०२ ।

पञ्चापुरा-विवक्षितकानस्य पश्चात् पूर्व च सर्वदेवैर्यथै ।
भग० १२२ ।

पञ्चावाया-पय्या वृत्ता-वनस्पतीनां सामान्येन हिता
वायव्य पञ्चावाता । ज्ञाता० १७१ ।

पञ्चासंखडि-पञ्चासिद्धिर्द्वि मृतकसिद्धिः । आचा० ३३० ।

पञ्चासखडो-अपरमूर्त्ये-पञ्चसखडो, अपरस्या दिशि
पञ्चासखडो । वृ० द्वि० १३५ अ । मज्झिमे पञ्चतो
पञ्चासखडो । नि० सू० प्र० ३१० अ । अपराण्हे तु
क्रियमाणा पञ्चासखडो । वृ० तृ० १७६ आ ।

पञ्चासधुम-पश्चात्सस्तुत-श्वसुरकुलसंबद्ध । आचा०
३३६ । पश्चात्सस्तुत-यदन्तिकेऽधीत श्रुत वा तत्संबन्धि-
नो धाज्यमावाहित । आचा० ३३३ । पश्चात्सस्तुत-
श्वसुरादिः । आचा० ३५१ ।

पञ्चासंयव-पश्चात्सस्तव-अभवादिक्लपनया परिचय-
करणम् । पिण्ड० १२१ ।

पञ्चित्त-प्रायसो वा चित्त-जीव क्षोषयति-कर्ममलिन
विमलीकरोति तेष, प्रायो वा-बाहुत्वेन चित्त स्वेन
स्वरूपे अस्मिन् सतीति प्रायश्चित्तम् । भाव० ७८२ ।

पञ्चित्तपुत्रातो-जहा सत्वे मासगुरुमुत्ता पदमुद्देशे अनु-
वृत्तिया, वित्तियादितु माससह छट्ठादितु षडगुर बारस-
मादितु षडसह । अहवा पञ्चित्तपुत्रातो षणमादिशोभो
जाय चरिम । नि० त्र० तृ० १५८ आ ।

पञ्छिपिडय-पञ्छिपिडकम् । राज० १५१ ।

पञ्छिपिडए-पञ्छिकान्तणपिटक । भय० ३१३ ।

पञ्छिमकठभाउवगता- । मूय० ६५ ।

पञ्छिमकाल-पश्चिम काल-पश्चात्त्ययम् । पिण्ड०
१७७ । पश्चिमकाल-समनकाकाल । शोष० १८६ ।

पञ्छिमम-पश्चिमक-चरमा । ठाणा० २६६ ।

पञ्छिमवय-पश्चिमवय । भाव० १३७ ।

पञ्छिपिडग- । अन्त० १६ ।

पञ्चुद्दिट्ट-पञ्चउगपरिण सद्दिट्ट त पञ्चुद्दिट्ट । नि०

वृ० तृ० २६ अ ।

पञ्छोसति-पृष्ठतो मुखा चपेटा ददाति । ज० प्र० ४१६ ।

पञ्छोसेइ-पृष्ठतो मुखा चपेटा ददाति । भग० १७५ ।

पञ्चिमसज्जमो-अहससायचारित । नि० सू० द्वि० ७ अ ।

पञ्चिमा तवा-गुह्यमकरिर्यानिगृही बोद्धिमाकरिमप्यहि-
वाह च एते पञ्चिमा तवा । नि० सू० द्वि० ७ अ ।

पञ्चगो-साङ्गोअङ्गुरो वाङ्गववनत्पति । पञ्चवर्ण । वृ०
तृ० १६६ आ ।

पञ्चणण-प्रज-यथेऽस्य येन तत् प्रजनन विवर्त-लिङ्गम् ।
सूत्र० १०३ । प्रजनन-मेहन । ठाणा० १३८ ।

पञ्जीवण-प्रजीवनक-जीवनहेतुक इत्यम् । पिण्ड० १३८ ।

पञ्जस्त-पर्यन्त-विभाग । प्रश्न० ६८ । पर्याप्त-क्षस्त ।
भग० ६८४ ।

पञ्ज-पादहित पाद्य-पादप्रक्षालनस्नेहोदत्तमादि । ज्ञाता०
२०६ । पञ्च-छन्दोनिबद्धम् । ठाणा० २८८ । घृतादि
यत् पीयते तत् पञ्चम् । ज० प्र० ३६ । पाद्यम् । भाव०
३०० । पञ्च-पञ्च तु होह तिविह समबद्धसम च नाम
वित्तम च । पाएहि अकत्तेहि य एव विहिण्णु कई
मेति । १७४ । ११ दश० ८७ ।

पञ्चर्ण-सज्जण कत्तमादण उप्पेसर्ण धावणादिकिरियाओ
य । नि० सू० द्वि० १६६ अ । पायनम् । भाव०
२१५ ।

पञ्जणघडिया-पायनघटिका । भाव० ५१४ ।

पञ्जणया-पायनता । वृ० प्र० १०१ अ ।

पञ्जस्त-पादकपितो । नि० सू० द्वि० ११६ आ । पञ्जति ।
वृ० प्र० ३० अ ।

पञ्जत्ता-पर्याप्ता-या एकपक्षे-निसिप्यते सत्ता वा मृदा
वेति तद्व्यवहारसाधनी सा पर्याप्ता, प्रथमे द्वे माये
सत्तामृद पर्याप्ते तयस्त्वविषयव्यवहारसाधनाय,
भावाभेद । दश० २१० ।

पञ्जत्तापञ्जत्तिय-पर्याप्तापर्याप्तिता-सरोरेरे इवपर्याप्ति-
निवत्तनोच्छ्वास-पर्याप्त्यनिर्वर्तनसमर्था । प्रज्ञा० ४६० ।

पञ्जत्ति-पर्याप्तिताय-आहारादिदुद्रुतग्रहणपरिणमहेतुरा-
त्मन कालविशेष । प्रज्ञा० ४७५ । पर्याप्ति-वक्ति ।
वृ० प्र० १८४ आ । पर्याप्ति-स्वविषयग्रहणसामर्थ्य-

लक्षणा । आब० ३४१ ।

पञ्चतिय-पर्याप्तम् । उक्त० १६३ ।

पञ्चतिया-या प्रतिनित्यरूपतया अवधारयितुं शक्यते
सा पर्याप्ता, भाषाया प्रथमो भेदः । प्रज्ञा० २५५ ।

पञ्चतो-पर्याप्ति-आहारादिपुद्गलग्रहणपरिणमनेहेतुरात्मन
शक्तिविशेष । जीवा० १० । पर्याप्ति-नामशक्ति-
सामर्थ्यविशेष । ठाणा० ५४ । पर्याप्ति-आत्मशक्ति ।
नदी० १०४ । पर्याप्तिनाम आहारादिपुद्गलग्रहणपरिणम-
नेहेतुरात्मन शक्तिविशेषः सच्चद्रूपलोपचयादुपभायेता(?) ।
पर्याप्ति-आहारादिपुद्गलग्रहणपरिणमनेहेतुरात्मन शक्ति
विशेष । नदी० १०४ । पर्याप्ति-समस्तपर्याप्तिता ।
उक्त० १४५ ।

पञ्चपावण-प्रज्ञत्पकारणम् । भग० ५४४ ।

पञ्चद-पर्याय-परिपाटी प्रस्ताव । उक्त० ६६८ ।
प्रायक-पितामह । उक्त० १८ । पितामह । आब०
३०५ । प्रायक-पितामह । आब० ३५७ । पर्याय-
पर्याय परिपाटी । भग० ४७० । प्रायक-पितुः पिता
मह । ज्ञाना० ४६ । प्रायक-पितुः पितामह । पर्याय-
पर्याय । भग० ४७० ।

पञ्चमण-भयन-गमन वेदनमित्यय । परि सर्वतो भावे,
पर्यायन सर्वत-परिच्छेदनम् । विशेषे ५५ ।

पञ्चरत-रत्नभाषा महानरकं पठ । ठाणा० ३६५ ।
पञ्चलण-प्रवृत्तपति-दीपयति वणवाटकरणन मागधव-
दिति प्रवृत्तन इति । ठाणा० १६३ ।

पञ्चलियरोस-प्रवृत्तलरीष । आब० ५६६ ।

पञ्चय-पयव-शब्दपर्याय पर्यायरूप । उक्त० ७१३ ।
पर्याय-नवपुराणादि क्रमवतिग्रम । प्रभा० ११७ ।
पर्याय-भङ्गकादिप्रकार । दृ० द्वि० १६७ अ । परि-
सर्वतो भावे, पर्यायन समस्तात् परिच्छेदनम् पर्याय । विशेषे
५५ । पर्याय गुणो विशेषो धर्मवत् । प्रज्ञा० १७६ । पर्याय ।
भग० ८८६ । पर्यायम् । उक्त० ६०६ । पर्याय-
अगुणम्वादि । आभा० ७ । पर्याय-विशेष । आभा०
१२६ । पर्याय-शालट्टना अवस्था, यथा नारवरवाद्यो
शालरानामो वा । सम० ११२ । पर्याय-परिहृता-
परिणम् । ठाणा० २२ । पर्याय-परिच्छेद विशेष,

अवस्था । ठाणा० ४७ । परि-सर्वतो भावे अवन
अव पर्याय । ठाणा० ३४८ । परि-सर्वतो भावे अवर्त
अव, भवन अव, अवन-गमन पर्याय पर्यायन वा पर्याय
इति । आब० ८ । परि-समस्तादवगच्छति न पुनर्द्वय-
वत् सर्वदेव तिष्ठतीति पर्याय । परि-सामर्थ्येन एति-
अवगच्छति व्याप्नोति वस्तुतामिति वा पर्याय-एकगुण-
कालत्वादिवेन । अनु० १११ । पर्याय, प्रत्ययकारणम् ।
विशेषे ६५१ । पर्याय-परि समस्तादवति-अवगच्छति
न तु द्वयवत्सर्वदेवावतिष्ठत इति पर्याय । अथवा परि-
समस्ताद् अवनानि-गमनानि द्रव्यस्यावस्था-तरप्राप्तिरूपा-
णीति पर्याय-एकगुणकालत्वादि । अनु० १११ । पर्याय-
भेद । उक्त० २६० । पर्याय-अपगम । उक्त० २७७ ।
पर्याय-नारकरवादिरेकगुणत्वादिवत् । अनु० १०५ ।
पञ्चयकाय-पर्यायात्-वस्तुधर्माच्च आभीत्य काय पर्याय-
काय । आब० ६६७ ।

पञ्चवजात-पर्यायजात तरेव धानिस्पृष्टभावाद्रव्यपर्यायि
विशेषेणस्थानि-भाषावर्णनान्तरागतानि नित्यद्रव्यपराधा-
तेन भाषापर्यायवत्तेनोत्पद्यन्ते तानि द्रव्याणि पर्यायजातमि-
त्युच्यन्ते । आभा० ३८३ । पर्याय-ज्ञानादिविशेषा
जाता यस्य स पर्यायजात । ठाणा० १६ ।

पञ्चवजात-पर्यायजात-सूत्रार्थप्रकारम् । ठाणा० ३०१ ।
पर्यायजात-पर्यायात् पर्यायेषु यात-प्राप्तः पर्यायजातः ।
ठाणा० २२ । पर्याय-अवस्थांतर जातो यत्र तद्
पर्यायजातम् । प्रभा० १५४ ।

पञ्चवजात-पर्याय-ज्ञानादिविशेषा जाता यस्य स पर्या-
यजात विमुच्यति । ठाणा० २१ ।

पञ्चवज्जायसत्य-पर्यायजातसत्य-शब्दादीनां विषयानां
पर्याय-विशेषास्तेषु लक्षितस्त आत सत्य पर्यायजातसत्य
सत्त्वादिविशेषोपादानाय यस्यापुपातकार्यमुत्पन्न तद् ।
आभा० १५६ ।

पञ्चयद्विध-पर्यायस्थित । प्रभा० ३२७ ।

पञ्चयदनाम-पर्यायनाम-तत्तद्वर्माभिनाभियानम् । प्रभा०
१०४ ।

पञ्चवपेयालणा-पर्यायपेयालना-पर्यायप्रमाणाकरण-पर्याय-
सहति विवक्षा या । पिच्छ० २६ ।

पञ्चवभंगमुद्रमता-परमाण्वादीसु ध्वन्यध्वरसपासेषु एव-
गुणकालादि पञ्चवभंगमुद्रमता । नि० त्रु० तु० ६७ आ ।
पञ्चवपात-पर्यवजात-जातविशेष स्फुटतया भविष्यतीति ।
ठाणा० ३५० ।
पञ्चवलाभ-पर्यवलाभ-पर्यवप्राप्ति । आद्य० ४२ ।
पञ्चवल्लोढ-प्रतिजोयंतया कुतिते वर्णांतरयुक्ते स्फुटिते
वा । वृ० द्वि० ६२ अ ।
पञ्चवसंज्ञा-पर्यवसंज्ञा । अणु० १३३ (?) ।
पञ्चवसाण-पर्यवसान-संस्तरणपर्यन्त । ठाणा० ३४६ ।
पर्यवमान-निष्ठाफलम् । प्रश्न० १३६ । पर्यवसानम् ।
सूय० १२ ।
पञ्चवसिया-पर्यवसिता-निष्ठा गता । प्रश्न० २५६ ।
पञ्चवा-पर्यव-बुद्धिकृता निविभागा भागा, एकगुण-
श्वेतत्वादयः । ज० प्र० १२८ । पर्यवा-प्रवृत्तगुणापित्त
। उत्त० ५५७ । पर्यवा-पर्यवसु शतसहस्रस्तमानादिका
विशेषा । ज० प्र० ७० । पर्यवा-प्रमाकृता अविभागा
पलिच्छेदा । भग० १४६ । पर्यावा-स्वपरमेष्ठमिमा
अक्षरार्थः पर्यावाः । सम० १०६ । पर्यवा-शब्दपर्य-
वार्यपर्यवरूपा । उत्त० ७१३ ।
पञ्चवाग्रा-पर्यावाग्र-सर्वाग्रम् । आद्या० ३१६ ।
पञ्चाग्र-पर्याय-अभिप्राय । सूत्र० २१३ । पर्याय-
निश्चय हास्यार्थः । सूत्र० २६२ । पर्याय-अवस्थावि-
शेषः । सूत्र० २७८ । पर्याय-परिपाटी । सूत्र० ४१३ ।
पञ्चाण-पावन-लोहकारेणोत्पादितम् । साता० ११६ ।
पञ्चाय-पञ्चवडा- । नि० त्रु० प्र० १८३ अ । पर्यायः-
भेदः, भावः । विशे० ३६ । इण् गती अयम्, जाय,
नाभ प्रातिरिति परित्यक्त समस्तार्थः पर्यायः ।
विशे० १५ । पर्याय-नवपुराणादि । विशे० ३१६ ।
पञ्चाया-तुल्यवद्विषा दम्बसेतकालमाया, एष परि-
स्रयता आमविज्जति-परिद्वज्जतीत्यर्थः । नि० त्रु०
३३६ आ ।
पञ्जि-पञ्चविषा । दश० २१६ ।
पञ्जित-प्रायतः । तन० ४६१ ।
पञ्जित्ता-अजिप्रयाए माया । दश० त्रु० १०६ ।
पञ्जिया-पामिता । आद्य० ४०२ ।

पञ्जुण-द्वारावत्या कुमार । शाता० २०७ । प्रद्युम्न ।
आद्य० ६४ ।
पञ्जुत्त-पीद्वसिक भोजनम् । वृ० त्रु० ५८ अ ।
पञ्जुत्त-प्रद्युम्न-अधुष्टकुमारमुष्य । अन्त० २ ।
पुनुरिषयेषु द्वितीय । ठाणा० २७० । प्रद्युम्न-
अन्तकृद्धाना चतुर्थवर्गस्य षष्ठममध्ययनम् । अन्त०
१४ । प्रद्युम्न-यदोरपर्य । प्रश्न० ७३ । शाता० २१३ ।
द्वारामस्था कुमारविशेष । शाता० १०० ।
पञ्जुत्तसेन-प्रद्युम्नसेन । उत्त० ३७६ ।
पञ्जुत्तसेन-पर्युत्तसेन-सेवा । भग० ११५ ।
पञ्जुत्तसेन-पर्युत्तसेन-सेवा एव द्वावस्तत्ता तथा ।
ज्ञाना० ४४, ४५ ।
पञ्जुत्तसेना-पर्युत्तसेना-सेवा । ठाणा० १५६ ।
पञ्जुत्तसेना-पर्युत्तसेना-सेवमान । भग० १४ ।
पञ्जुत्तसेना-पर्युत्तसेना-सेवमान । सूय० ६ ।
पञ्जुत्तसेना-तुल्यवद्विषा वाससीवाती जम्हा पगरिण
कोरति सन्वद्विषासु परिमाणपरिच्छिन्नं तम्हा पञ्जुत्तसेना ।
नि० त्रु० प्र० ३३६ आ । वासावातो पञ्जुत्तसेन ।
नि० त्रु० प्र० ३३६ आ ।
पञ्जुत्तसेन-परिपाटीय नाम रातो पञ्जुत्तसेन । नि० त्रु०
द्वि० ५० आ ।
पञ्जुत्तसेन-पाययति । विष्ण० ७३ ।
पञ्जुत्तसेन-प्रद्युम्न-मन्वेवोदाहरणे वज्रमिनीनरेण । आद्य०
७०६ । प्रद्युम्न । आद्य० ६४ । परिपाटीकी बुद्धी
प्रद्युम्न । आद्य० ४२८ । उज्ज्वेणीए राया ।
नि० त्रु० प्र० ३४८ आ । प्रद्युम्न-सूदावमानी । सूत्र०
१०३ । प्रद्युम्न-अथकुमारहृतो राजा । दश० ५३ ।
प्रद्युम्न । उत्त० ६६ ।
पञ्जुत्तसेन-प्रद्युम्न-प्रद्युम्न प्रद्युम्नकृष्ण-विस्मृज्जानशक्ति-
स्तत्करणीयता । जोवा २५५ ।
पञ्जुत्तसेन-परिपाटीयवद्विषा । नि० त्रु० प्र० ३३६
आ । अणु० दम्बादिषा वरिसकालपायोद्या पेटुं आद्य-
रि-जति तम्हा पञ्जुत्तसेन । पाययति सन्वलोपगमिद्विषा
पागतिमिषाण पञ्जुत्तसेन । नि० त्रु० प्र० ३३६ आ ।
पर्यावा-तुल्यवद्विषा-दम्बसेतकालमायसम्भविता तम्हु

उपन्ते-उभयन्ते यस्या सा निरुक्तविधिता पर्यासवना,
अथवा परोति सधंतः क्रोधादिभावस्य उपशाम्यते यस्या
सा पर्युपशमना । अथवा परि-सवया एकक्षेत्रे जघन्य. गत-
तिदिनानि उत्कृष्टत. पश्मासात् वसनं निरुक्तदेव
पर्युपणा । स्या० ५११ ।

पञ्जोसवियाण-परोति-सामस्त्वेनोपिताना पर्युपणाकल्पेन
नियमबद्धस्तुमारब्धानामित्यर्थः । स्या० ३१० ।

पञ्जोसवेति- । नि० ब्रू० प्र० ३५५ अ ।

पञ्चभ्रंमाण-शब्दायमानम् । जीवा० १८१ । अ० प्र०
२४ ।

पञ्च-पार्थ-प्रतिपितामरः । अ० प्र० १७१ अ ।

पञ्चाय-प्रध्यात-प्रियजनविषयमतिविस्तितम् । अनु०
१३६ ।

पञ्चभोय-प्रद्योतः-अवर्तःपतिः । अ० प्र० १४६ अ ।

पञ्चकुलम्- । जीवा० ३४७ ।

पञ्चस्व-भरणम् । नदी० ११६ ।

पञ्चमुष्टिः-पञ्चाष्टा । उत्त० ४६२ (?) ।

पञ्चशिक्षापादिका- । सूत्र० ३६७ ।

पञ्चाग्नितपः-कायकष्टतपः । आचा० १७७ ।

पञ्चाल-देशविशेष । उत्त० ३७७ ।

पञ्जरभग्नः-मुलमिह वसितुमिति स इत्यभूत्. पञ्जरभग्नः
ज्ञातव्यो न प्रमोच्छनीयः । अ० प्र० ५४ अ ।

पञ्जरुम्भिलया-पञ्जरोन्मीलिता-पञ्जरबहिष्कृता । सम०
१३६ ।

पञ्जिका-अर्थ प्रकारः । सम० १११ ।

पटक-पिशाचभेदविशेषः । प्रज्ञा० ७० ।

पटल-पात्रावरणम् । ओष० २१३ । तक्षत्रशठितचोब-
रादि । दल० ४० ।

पटलकम्-वज्रम् । उत्त० ५४ (?) । विदो० १३६ ।

पटलग-रुच्योलकः । नि० ब्रू० द्वि० ६१ अ ।

पटुकार-प्रत्यवतारः । वृ० द्वि० २६५ अ ।

पटोली-ग्रहोपेक्षा । जीवा० ५७ ।

पट्ट-वस्त्रपट्ट । उत्त० ६०६ । पट्टसूत्रधयम् । प्रभ० ७१ ।

सनाटाभरणम् । विपा० ७० । जीवा० २६६ । पट्ट ।

स्या० ३३८ । गिलापट्टादि । जीवा० २७४ । पाव-

पट्ट । नि० ब्रू० प्र० १६१ अ । पट्टः-एकः शाटक ।

जाता० १५ । पट्टक-चोलपट्टकम् । ओष० १७५ ।

वज्रम् । उत्त० ६०६ । योगपट्टकः-चित्तिमिलो । ओष०

२१८ । ओष० १०६ (?) । पट्ट-पट्टसूत्रनिष्पन्नम् । अ०

प्र० १०७ । पट्टसूत्रार्थं, जामिकवज्रभेदः । वृ० द्वि०

२०१ अ । छुरिकापट्टिकावत् पट्टो । नि० ब्रू० प्र०

१७६ अ । चररमुक्तो सुवर्णमयी पट्टो । नि० ब्रू०

प्र० २५४ अ । गंधपट्टः । वृ० वृ० ६८ अ । तिरीङ-

स्वस्तस सया । नि० ब्रू० प्र० १२६ अ । वक्त्रलक्षणः ।

वृ० द्वि० २०१ अ । पट्टसूत्रनिष्पन्नम् । आचा० ३६४ ।

पट्टहस्ता-त्रेणिविशेषः । अ० प्र० १६३ ।

पट्टकार-वस्त्रकारः । अनु० १४६ ।

पट्टजुयल- । आचा० ४२३ ।

पट्टण-पत्तनम् । सूत्र० ३०६ । पत्तनं-जलपथयुक्त

स्वल्पपथयुक्त, रत्नभूमिर्वा । प्रभ० ५२ । जलपथस्वल्प-

पथयोरेकतरयुक्तम् । प्रभ० ६६ । जलस्वल्पपथयोरेकतर-

युक्तम् । प्रभ० ६२ । पत्तनम् । ओष० ७४ । पट्टन-

पत्तन वा । जीवा० ४० । पट्टनं-यन्त्रीभिरेव गम्यम् ।

जीवा० २७२ । पत्तन-जलपथस्वल्पपथयोरेकतरयुक्तम् ।

ज्ञाता० १४० । यक्षकटर्षोदकैर्नामिन्न गम्य पट्टन यन्त्रीभिरेव

गम्यं तदे पट्टनं पत्तनम् प्रज्ञा० ४८ । पत्तन्ति तस्मिन्

समस्तदिग्भ्यो जना इति पत्तनम् । उत्त० ६०५ ।

पत्तन-नागारेणागतपथस्थानम् । अनु० १४२ । पट्टन-

नीभिरेव गम्यं पट्टनम् । जीवा० ४० । पत्तनं-पर्याहार-

प्रवेशस्तत्पत्तनम् । ठाणा० २६४ । पट्टन-जलस्वल्पनिर्गम-

प्रवेशः । राज० ११४ । पत्तन-विशेषदेशागत पथस्था-

नम् । अग० ३६ । पत्तन-रत्नयोनिः । अ० प्र० २५८ ।

स्या० ८६ । यन्त्रीभिरेव गम्यम् । जीवा० ४० ।

पट्टणमारी-मारोविनायः । भग० १६७ ।

पट्टणस्व- । प्रभ० १६३ ।

पट्टदुग्-पट्टिक-संस्तारकोत्तरपट्टरूप पर्याप्तिया सनाहपट्ट-

अर्थ वा । वृ० द्वि० २५३ अ । सधोत्तरपट्टा य ।

नि० ब्रू० प्र० १८१ अ ।

पट्टन-यन्त्रीभिरेव गम्यं तत्पट्टनम् । प्रज्ञा० ४८ ।

पट्टबद्धय-वट्टपट्टः । आचा० ३०० ।

पट्टयुग्मादि-आच्छादनम् । (?)

पट्टजालारूपो-मण्डपविशेष । स्या० २३२ ।

पट्टसाड्य-वस्त्र तस्य युगलरूपो य पट्टशाटुक । सूर्य० २६३ । पट्टसाटिका । अनु० १७५ ।

पट्टसूत्र-यत्तु कोटबालासमुपग्रम् । अनु० ३५ । यत्तु हस्ताच्छादकेभ्यो जायते तद्वन्धज बधचित् पट्टसूत्रम् । उत्त० ५७१ । कोटज-यत्तयाविद्यकोट्रेभ्यो जालात्पक्ष प्रभवति यत्र पट्टसूत्रम् । उत्त० ५७१ ।

पट्टागा-पट्टकारा पट्टकूलकुविश्व शीलमर्बभेद । प्रज्ञा० ५६ ।

पट्टिका- । नदी० १८८ ।

पट्टिया-पट्टिका-वशानामुपरि कम्बास्थानीया । जीवा० ८० ।

पट्टिका-वशानामुपरि कम्बास्थानीया । ज० प्र० २३ ।

पट्टिका । जीवा० २५६ ।

पट्टिग-प्रहरणविशेष । उत्त० ४६० ।

पट्टिल-पट्टिल-प्रहरणविशेष । प्रभ० २१ । पट्टिल-अक्षविशेष । प्रभ० ४८ ।

पट्टिती-प्रतिपत्ती । आब० ८२२ ।

पट्ट-स्पष्ट-विदारितम् । भग० १२० । प्रष्ट बागमी ।

ज० प्र० ३८८ । स्पष्ट-भ्याकम् । उपा० ३६ । पृष्ट

पर्याप्तानम् । ज० प्र० २३५ । स्पष्ट-असंदिग्धम् ।

उत्त० २४१ । स्पष्टम् । भय० ६८४ ।

पट्टव-प्रस्थापक-विनिचकार्येषु प्रवर्तक । ज्ञाता० ६३ ।

पट्टवभो-प्रस्थापक-अवधिज्ञानप्रारम्भक । आब० ३३ ।

पट्टवधभो-प्रस्थापक-प्रारम्भक । आब० ८४२ ।

पट्टवधो-राज । नि० चू० नृ० १२२ आ । प्रस्थापना-कपना । जीवा० १६ ।

पट्टविति-प्रस्थापयति-प्रतिलेखयति । आब० ७५६ ।

पट्टवितो-प्रस्थापित । ओघ० १०६ ।

पट्टवितिका-अ वहति पच्छित सा पट्टवितिका । नि० चू० नृ० १३६ आ ।

पट्टवितिया-आरोपित प्राणजित वहति सा प्रस्थापितिका । न्य० प्र० १२४ आ ।

पट्टविय-प्रस्थापित-मनुष्यगतिपञ्चेन्द्रियजातिवसुधादर-यत्तुमुभगादेययत्तु कीर्तनामसहोदयत्वेन व्यवस्थापितम् ।

प्रज्ञा० ४०३ । प्रस्थापित-प्रवर्तित । नि० चू० नृ० १३६ आ ।

पट्टविया- । नि० चू० नृ० १३६ आ ।

पट्टवेत्ता-प्रस्थापयेत्-प्रवर्तयेत् । भग० ३८५ ।

पट्टवेति-प्रस्थापयति-कर्तुं आरभत इति । ठाणा० ३०० ।

प्रस्थापयति-बोहुमारभते । ठाणा० ३२५ ।

पट्टसंविता-पट्टवस्थिता-प्रधानसंस्थाना । ज० प्र० ११४ ।

पट्टि-पृष्टि । आब० १६२ । पृष्टम् । उत्त० ३६७ ।

पट्टिअभो-प्रस्थित-सप्रस्थितद्वितीय । आब० १०० ।

पट्टिआवाहो-गीठमर्दवाहक । आब० २०४ ।

पट्टिभो-अस्थित । दश० ११ ।

पट्टित-प्रस्थित । प्रज्ञा० ३२७ ।

पट्टिमस-पृष्ठिमस-परोक्षस्य रूपवाविष्करणम् । प्रभ० ४१ ।

पट्टिवस-वसहरण पृष्टवशो । नृ० द्वि० ५४ अ ।

पट्टिवशो- । नि० चू० प्र० १०६ आ ।

पट्ट-पट्ट-स्वान पक्ष । ठाणा० ३६ । पट्ट-प्रतीतम् ।

अनु० १५४ । पट्टशाटक । प्रभ० ७१ । पट्ट । ज०

प्र० १६१ ।

पट्टकारक-पट्टकारक-तत्तुवाय । प्रव० २० ।

पट्टाओहरण- । नि० चू० द्वि० ६२ अ ।

पट्टण-पतन-तिष्ठत एव गच्छतो वा यत्तुतनम् । प्रज्ञा०

२६ । निवर्तित हिंसायुद्धा रिपुमोचनम् । ज० प्र०

१२५ । पतन-कालवयनयनम् । ज० प्र० १२५ ।

पतन-मरण राजाभात्येनापतिज्ञाममोगिताहीनाम् ।

ठाणा० ४७७ । पतनम् । भय० ४६६ ।

पट्टणी-प्रत्यनीक । य० ।

पट्टणीय-प्रत्यनीक आसनादे । ओघ० ६३ ।

पट्टमडव-पट्टमण्डप । आब० ४३४ । पट्टमडव दिग्द-

पट्टकुलमण्डप पट्टमण्डपलक्षित प्रासादम् । (?) । नि०

चू० प्र० २२३ अ ।

पङ्कल-उदयविकारेण ॥ उदयविकारिदयसंतरण पङ्कल (?) ।

नि० चू० प्र० ३०२ आ । पटल-सप्रूह । ज्ञाता०

१७३ । पटल-मिखावसरे पात्रप्रस्थापक बलवन्धम् ।

प्रव० ११६ । पटल-वृद्धम् । आब० ७८८ । पटलम् ।

आब० ८३७ ।

पडलगं-पटलकम् । जीवा० २१४ ।

पडलाई-पटलकानि भिक्षाया पात्रोपरि स्थाप्यानि ।
व० द्वि० २३७ अ ।

पडधायं- । नि० चू० प्र० ५३ अ ।

पडविज्जा-विज्जाविशेषो । नि० चू० प्र० १६ अ ।
पटविद्या । भाव० २६५ ।

पडसाङ्ग-पटशाटुक.-उत्तरीय उपरिकायवस्त्रम् । प्रश्न०
७१ । पटशाटुक-उत्तरीयं परिधानम् । ज० प्र० २४७ ।

पडसाङ्गि-पटशाटुका । अनु० १७१ ।

पडह-पटहः । जीवा० १०५, २४५, २६६ । पटह- ।
ज० प्र० १०१ । पटहः-पटहकः । प्रश्न० ५८ ।

पटहः-आतोद्यः । नदी० ८८ । पटहः । भग० २१७ ।
पटह-आतोद्यविशेषः । प्रज्ञा० ५४० ।

पडहओ-पटहक- । भाव० ४२० ।

पडहग-पटहक-विमध्यमावधिसंस्थानहृष्टान्तः । भाव०
४१ ।

पडहस्यं- । नि० चू० प्र० ३४४ अ ।

पडहसंठिय-पटहसंस्थितः आनलिकाबाह्यस्य रत्नप्रधानरके
संस्थानम् । जीवा० १०४ ।

पडागसंठिय-पताकानस्थितः, अवलैयानक्षत्रसंस्थानम् ।
सूर्य० १३० ।

पडागसमाण-यस्य नक्षत्रितो बोधो विविचित्रदेवनावायुना
मर्वतोऽपह्निममाणत्वाद् पताकेव स पताकासमानः ।
ठाणा० २४३ ।

पडागा-पताका-ध्वजादयः । भग० ३१६ । पताका-
मस्यविशेषः । जीवा० ३६ । पताका-चक्रादिलक्ष्मणो-
पेतावितरा । भग० ४७६ । पताका-ध्वजतरुका । ज०
प्र० १८८ । पताका । सूर्य० २६३ । मस्यविशेषः ।
प्रज्ञा० ४४ । पताका-गण्डादिक्रिता ध्वजा । विषा०
४६ ।

पडागापडागा-पताकाम्यो-लोकप्रसिद्धाम्योप्रतिपायिनी-
दीर्घत्वेन विस्तारेण च पताका पताकातिपताका । जावा०
१२१ । मस्यविशेषः । जीवा० ३६ । पताकाम्योप्रति-
पायिनी दीर्घत्वेन विस्तारेण च पताकाः पताकातिपताका ।
ज० प्र० ४४ ।

पडागासंठाणसंठिता-पताकासंस्थानसंस्थिता-यायुकाय-
संस्थानम् । प्रज्ञा० ४११ ।

पडालि-सधुतरा । भाव० २६२ ।

पडालिया-पडालिका-यत्र मध्याह्ने सायिका तिष्ठन्ति
यत्र वा वसन्ति तत्र वा वसन्ति तत्र वस्त्रादिमय कुर्व-
लयन कुर्वन्ति सा वा अस्य दिने दिने उपलभ्यन्ते तदा
स एवं सामारिकः सधुतरा भवति । गडागतेषु तु
अवज्ञाया यत्र तत्र गतेषु तु साधुषु यत्र रात्रौ वसन्ति
तद्विषम स सधुतराः । इयमत्र भावना-यस्य न नियमेन
सडो वा पडालिका वा । भग० द्वि० २७८ अ ।

पडाली-पडालिका-एकस्मिन् पार्श्वे वृक्षयुगलं समध्येष्या
व्यवस्थित चतुर्ध्वपि कोणेषु ईषद्वोर्षा वृक्षा व्यवस्थिता ।
बृ० प्र० १८३ अ । पडाली-गृहाच्छादनम् । भग० द्वि०
२७६ अ ।

पडाली- । नि० चू० प्र० २५६ अ ।

पडिसुआ-प्रतिश्रुतः प्रतिशब्दः । ज० प्र० १४४ ।

पडि-प्रति-प्रतीप प्रतिबुद्धं वा । भाव० ५५१ । प्रति-
प्रतिबिम्बं प्रधानं वा । उत्त० ५६ । प्रति-साहचर्ये ।
उत्त० ५८६ ।

पडिररुड-प्रतिजायति । ओष० ८४ ।

पडिररण-प्रतिपासन-निरूपण-आलोचनम् । ओष० ४५ ।

पडिररिअ-आराध्य । दश० २५५ ।

पडिआइले-प्रत्याचक्षते-प्रतिषेधयेत् । दश० १६६ ।

पडिआयइ-प्रत्यापिबति-सेवते । दश० २६५ ।

पडिएवक-पृथक् । ज्ञाता० २०६ ।

पडिओ सख्यगतेन भूमौ । नि० बृ० प्र० ४६ अ ।

पडिओसरुड-प्रत्यवसरेति । आ० ५४ (?) ।

पडिकपावेति-मज्जयति । ज्ञाता० १३८ ।

पडिकपेह-मज्ज कुपतः । भग० ३१७ ।

पडिकुट्ट-प्रतिकुट्ट-प्रतिषिद्धम् । भाव० ४७१ । प्रतिकुट्ट-
विषदम् । ओष० २१५ । प्रतिकुट्ट-निराकृतम् । पिण्ड०
८४ । निराकृतम् । पिण्ड० ११० । प्रतिकुट्ट-निषिद्धः ।
प्रश्न० १२७ । प्रतिकुट्ट-प्रतिषिद्धः । ओष० १५५ ।
प्रतिकुट्ट-प्रतिषिद्धः । ओष० २१० । प्रतिकुट्ट-द्विग-
कादिग्रह सूत्रकोपग्रह वा । ओष० १५७ ।

पडिकुविअ-प्रतिकूलित-प्रतिभाषितम् । निरय० ३३ ।
 पडिकूल-प्रतिकूल-नानुकूलोऽनभिमत । आचा० ३६४ ।
 प्रतिकूल-विपरीतवृत्ति । ठाणा० २४४ ।
 पडिक्कत-प्रतिक्रान्तम् । दश० ४६१ । प्रतिक्रमण-प्रति-
 क्रान्त, प्रज्ञापकात् प्रतीप क्रमणम् । दश० १४१ ।
 पडिक्कओ-प्रतिक्रिया-आधार । आच० ३०४ ।
 पडिक्कमए-प्रतिक्रामति-निवर्त्तते । विण्ण० ७६ ।
 पडिक्कमण-प्रतिक्रमण-प्रतीप-प्रत्याद् अभिमुख क्रमण-
 प्रतिक्रमण आगमनमिष्यते । आचा० २६२ । प्रतिक्रमण-
 प्रतीप क्रमण शुभयोगेभ्योऽशुभयोगानुपक्रान्तस्य शुभेष्वेव
 गमनम्, निवर्त्तने पुनरकरणमिष्यते । ठाणा० ३५० ।
 प्रातिक्रमण-मिथ्यादुष्कृतदानम् । ठाणा० १३७ । प्रतीप
 क्रमण प्रतिक्रमणम् अपराधस्थानेभ्यो गुणस्थानेषु वर्त्तनम् ।
 आच० ५४१ । मिच्छादुक्कई । नि० चू० द्वि० ६१ अ ।
 आलोचनादिषु द्वितीय । ठाणा० २०० । प्रतिक्रमण-
 मिथ्यादुष्कृतम् । भग० ६२० । प्रतिक्रमण-मिथ्यादुष्कृतम् ।
 ठाणा० १६० । प्रतिक्रमणस्य प्रथम नाम । आच०
 ५४२ । प्रतिक्रमण-दोषाद् प्रतिनिवर्त्तनमनुन करणतया
 मिथ्यादुष्कृतप्रदानम्, तदर्थं प्रायश्चित्तम् । भ्य० प्र०
 १४ अ ।
 पाडिक्कमणारिह-प्रतिक्रमणाह-मिथ्यादुष्कृतम् । औप०
 ४१ । मिथ्यादुष्कृत, दशविधप्रायश्चित्ते द्वितीय । भग०
 ६२० ।
 पडिक्कमसि-मनोवचनकायलक्षणैः करणैः प्रतिक्रामति
 निश्चेन विरमति । भग० ३७० ।
 पडिक्कममान-प्रतिक्रामन्-निवर्त्तमान । आचा० २१७ ।
 पडिक्कमामि-प्रतिक्रामामि-अनुम करणतया निवर्त्तयामि ।
 आच० ५४८ ।
 पडिक्कमाहि-प्रतिक्रमण-मिथ्यादुष्कृतदानलक्षण अकृत्या-
 निवर्त्तन वा । ज्ञाता० २०६ ।
 पडिक्कमे-प्रतिक्रामेत्-कायोत्तरं कुर्वत् । दश० १७६ ।
 पडिक्कमेज्जा-नियत्तञ्ज । दश० चू० ८५ ।
 पडिक्कामण-प्रतिक्रमण यत्तसौ म्यान परिक्रामति
 तस्यात्पानासिदवर्त्तनम् । औष० ४५ ।
 पडिक्कैत-प्रतिषमाण । आच० ६४० ।

पडिक्कलण-धर्मास्ति लायाद्यभावात्तदानस्तयवृत्तिरेव प्रति-
 स्तलनम् । प्रज्ञा० १०८ । प्रतिस्तलनम् । औप० ११६ ।
 पडिक्कलत-परिषिप्तो-विस्तारितः । अ०त० ७ ।
 पडिगओ-प्रतिगत । आच० १६६ ।
 पडिगच्छह-प्रविगच्छामो-निवर्त्तमिहे । उ०त० ३५५ ।
 पडिगमण-उत्तममण । नि० चू० प्र० १०६ अ ।
 पडिगह-पतद्ग्रह-पात्रम् । आचा० २४० । पतद्ग्रहः
 काष्ठच्छदकादि । आचा० ३५५ । पतद्ग्रह । आचा०
 ३४६ । प्रतिग्रहम् । आच० ७६३ । प्रतिग्रहम् । अनु०
 २५१ । पतद्ग्रह-पात्रम् । भग० १३६ । प्रतिग्रह-
 पतद्ग्रहो वा पात्रम् । औप० १०० । पतद्ग्रह-पात्रम् ।
 प्रश्न० १५६ ।
 पडिगहण- । ज्ञाता० ५३ ।
 पडिगहति-गृह्णाति । नि० चू० वृ० ७४ अ ।
 पडिगाहघरो-पतद्ग्रहघर । आच० ३२४ ।
 पडिगाओ-पडिक्कमणो अतरपडिगा वा जणो वा
 पडिगामो भण्णति । नि० चू० द्वि० १२१ अ ।
 पडिगाहित्त-प्रतिग्रहोऽनु अभियुम् । ठाणा० १३६ ।
 पडिगाओ-प्रतिपातः-विनाश । उ०त० ३१८ ।
 पडिघात-प्रतिघात-गतिस्तलनम् । ठाणा० १७१ ।
 पडिच्च-द्वितीयचन्द्र । भग० १६६ । प्रतिचन्द्र-उत्पा-
 तादिभूचको द्वितीयचन्द्र । चौवा० २०३ । प्रतिचन्द्र-
 उत्पादविभूचको द्वितीयचन्द्र । अनु० १२१ ।
 पडिचरए क्षेत्रप्रत्युपेसकायु । वृ० प्र० २३० अ ।
 पडिचरगा-गामनगरसेषादियाण पडिया पडिचरगा ।
 नि० चू० द्वि० ११ अ । प्रतिचरका नाम हेरिका
 पराष्ट्रगवेषका । वृ० द्वि० ८२ अ ।
 पडिचरति-मेढ्रणामेवति । नि० चू० द्वि० ३३ अ ।
 पडिचरिओ-प्रतिचरित । आच० ३६२ ।
 पडिचार-प्रतिचार-प्रतिकूलआरो-प्रहाणा वक्रममनादि-
 स्तरिज्ञान, अथवा प्रतिचरण प्रतिचारो रोगिण प्रति-
 चारकरण तद्ज्ञानम् । ज० प्र० १३६ ।
 पडिचोइओ-प्रतिचोदित । आच० ७६३ । प्रतिचोदित ।
 आच० २६२ ।
 पडिचोयणा-उत्पद्यतिप्रतिकृवा चोदना कर्त्तव्यप्रोत्साहना

प्रतिचोदना । भग० ६७५ ।

पडिचोयना-पुन सलितस्य निष्ठर निषाणय

प्रतिचोदना । व्य० द्वि० ७२ आ ।

पडिच्छद-प्रतिच्छदम् । भाव० ४१६ ।

पडिच्छद-प्रतीक्षति-पृच्छति । ओष० ११२ ।

पडिच्छग-पूषार्थग्रहणार्थं य आयाता साधवस्ते प्रती-
च्छक । ओष० ६१ ।

पडिच्छगा-प्रतीक्षका-उदमस्यता । विशे० ६३६ ।

पडिच्छति प्रतीक्षति । भाव० २१७ । प्रतीक्षते ।
भाव० ८५३ ।

पडिच्छमाए-प्रतीक्ष्यमाण । भाव० १५० ।

पडिच्छा-प्रतीक्षा प्रतिग्रहणम् । व्य० द्वि० ३४५ आ ।

पडिच्छामि-अङ्गीकरोमि । भाव० ।

पडिच्छामो-प्रतीक्षामह । भाव० ३४८ ।

पडिच्छायण-प्रतिच्छादन-आच्छादनम् । सूर्य० २६३ ।

प्रति छादन-अस्त्राणहयोपरि द्वितीयमाच्छादनम् । ओष०
२१० । प्रतिच्छादन-आच्छादनम् । ओष० २३२ ।

पडिच्छा-प्रतिक्षिप्त-वृक्षेणम् । दश० १७७ ।

पडिच्छा-प्रति पुनरिष्ट भावता वा प्रतिपन्न । भग०
५७ ।

पडिच्छगा-प्रतीक्षिका अनुयोगाच्चापानुमान्या अक्षय
मार्थं गच्छान्गदायता स्वाचापानुगापुरस्सरमनुयोगाचा-
र्यप्रतीक्षया चरति । दश० ५४ ।

पडिच्छाणे-प्रतिच्छादन-आच्छादनम् । भाव० १५ ।

प्रतीच्छन-अत्र प्रतिपालयति । ओष० ४६ ।

पडिच्छय-प्रतिक्षिप्त-प्राप्तिमष्टम् । भग० १२१ । प्रती-
क्षितम् । भाव० ७६३ । प्रत्येपोत्-प्रतिपन्नवा । उक्त०
४६४ । प्रतीष्ट-प्रतीक्षित वा अभ्युपगतम् । भाव०
८ ।

पडिच्छेज्ज-प्रतीक्षार्थ । ओष० १३२ ।

पडिजगिड-प्रतिजग्य । भाव० ४८४ ।

पडिजागरण-प्रतिजग्य । व्य० द्वि० १६ अ ।

पडिजाग-प्रतिजग्य-प्रतिजग्य-प्रतिजग्य । दश० २५२ ।

पडिजागि-प्रतिजग्य-प्रतिजग्य । पडाग्र० ।

पडिजागि-प्रतिजग्य । भाव० ४१७ ।

पडिद्वि-प्रतिष्ठित-सिद्ध सत्य अविवार्यम् । दश० ३३ ।

पडिण-प्रतीक्षो-पडिमादिक् । दश० २०१ ।

पडिणति-प्रतिष्ठति । वृ० वृ० २५ आ ।

पडिणिज्जाए-प्रतिप्रतिष्ठित-समर्पणम् । भाव०
११८ ।

पडिणिभोवण्यास-प्रतिनिभोवण्यास । उपन्यासस्य वृत्ती-
यमेव । दश० ५५ ।

पडिणिय-प्रत्यनीक-यद् आहारादिकाले वक्षते तत्, कृति
कमणि सप्तदशो भेद । भाव० ५४४ ।

पडिणीए-प्रत्यनीक-प्रतिकूलवर्ती दोषानीक प्रति वर्तते
इति । उक्त० ४४ । प्रत्यनीक । ओष० ४९ ।

पडिणीये-प्रतिमुखति । दश० ९८ ।

पडिणीय-प्रत्यनीक । भाव० २०३ । प्रत्यनीक-प्रति
कूल । भाव० १६६ । प्रत्यनीकम् । भाव० ८५४ ।

प्रत्यनीक-प्रतिकूलवृत्ति । भाव० ८७ ।

पडिणीयता-प्रत्यनीकता-कार्योपपातकता । भग० ५८१ ।

पडिणीयय-प्रत्यनीक-कार्योपपातक । भग० १२३ ।

पडिणीयया-प्रत्यनीकता । भाव० ६२० । प्रत्यनीकता-
सामान्येन प्रतिकूलता । भग० ४११ ।

पडिणी-प्रतिज्ञा-स्वादादप्रदानस्वादीनीह्यागमस्यैकपक्षा-
वधारणम् । भाव० १३३ ।

पडितप्पह-वैयर्थ्य कुत । ओष० १८० ।

पडिपट्ट-प्रतिष्ठ-प्रतिष्ठ । उक्त० ३६८ ।

पडिहार-प्रतिहार-द्वारमेव । भग० ५६ । प्रतिहार-भूत-
हारान्तरानवतिलपुद्गारम् । ओष० १६० ।

पडिदासो-प्रतिदासो । दश० १०८ ।

पडिदिस-प्रतिदिक्-विदिक् । भग० १०५ । प्रतिदिक् ।
सूर्य० २६ । प्रतिदिक् विदिक् । ओष० ३६१ ।
प्रतिदिक् विदिक् । भग० ३०६ ।

पडिदिसि-प्रतिदिश-विदिश । भाव० २५१ ।

पडिदुवार-प्रतिद्वार-अन्तरद्वारम् । भग० १३८ । प्रति-
द्वार-भूतद्वारावन्तरालवतिलपुद्गारम् । भग० ८६ ।

प्रतिद्वार-भूतद्वारावन्तरालवतिलपुद्गारम् । भग० ८६ ।
७६ । प्रतिद्वार-बाह्यद्वारम् । भग० २६६ ।

पडिनिवास-सहाय । भग० ५७ ।

पट्टिनिने-यत्रोपन्यासोपनये वादिनोपन्यस्तवस्तुनः सहर्षं
वस्तुत्तरदानाद्योपनीयते स प्रतिनिमः । ठाणा० २५५,
२६० ।

पट्टिनिपत्ता-प्रतिनिवृत्ता । आब० ५५७ ।

पट्टिनिपत्तो-प्रतिनिवृत्तः । उक्त० ३०४ ।

पट्टिनिवेश-प्रतिनिवेशः-एष पूज्यते अहं तु नेत्येवं प्र-
पूजया असहनलक्षणः । ठीणा० २८३ । प्रतिनिवेशः ।
आब० २१८ । द्वेयः । आठ० ।

पट्टिनिसंतंति-विभ्रान्ता यस्मिन् मनुष्या इतीह दृष्टव्यं
अथवा सन्ध्याकाससमये सति प्रतिनिभ्रान्तः । ज्ञाता० १५७

पट्टिनिस्सीए-प्रतिनिश्चितं उपरिचति । दश० ११५ ।

पट्टिप्रा-प्रतिष्ठा-आकाङ्क्षा । सूत्र० १८८ ।

पट्टिपक्ष-प्रतिपक्षः-विसहस्रः पक्षः, असहस्र इति । ओष०
२३ ।

पट्टिपट्टो-बोहं गामाणं अवरे मरुते वेत्ते क्षलए वा पट्टं
पट्टिपट्टो भण्णति, उक्कमाद्गतसस वा अविमुहो पट्टे
मिलिज्जा एस पट्टिपट्टो । नि० पू० द्वि० १२२ अ ।

पञ्चान प्रति प्रतिपयः । आषा० ३३८ ।

पट्टिपाय-मूलपादाङ्ग-प्रतिपादिष्टोपष्टम्भकरणाय पादः
प्रतिपादः । ज० प्र० २८५ ।

पट्टिपुंजिया-प्रतिपुंजिता-चन्दनादिचरिता । ज्ञाता० १२ ।

पट्टिपुच्छइ-पुनः पुच्छति प्रतिपुच्छति तच्छ्रुतमशङ्कितं
करोतीति । आब० २६ ।

पट्टिपुच्छई-प्रतिपुच्छति-प्रथयति । उक्त० ४७३ ।

पट्टिपुच्छण-प्रतिपुच्छा-आदिष्टस्य कार्यस्य करणकाले पुनः
प्रच्छनम् । वृ० प्र० २२२ अ । प्रतिप्रच्छन-सरीरादि-
वाताप्रश्नः । ज्ञाता० ४४ ।

पट्टिपुच्छणा-प्रतिप्रच्छनं सरीरादिवाताप्रश्नः । भग०
११५ । प्रतिप्रच्छना । ओष० १५१ । आङ्किते मूत्रादौ
मद्वापनोदाय गुरोः प्रच्छनं प्रतिप्रच्छना । ठाणा० १६० ।

पट्टिपुच्छन्न-प्रथम कथितस्य मूत्रादेः पुनः प्रच्छन्न प्रति-
प्रच्छन्नम् सम्पन्नपरक्रमे विगतितं द्वारम् । उक्त० ५८४ ।

पट्टिपुच्छा-ग्रामादौ प्रेषितस्य गमनकाले पुन प्रच्छन्नं
प्रतिप्रच्छना । अनु० १०३ । गुरोः पुनः प्रच्छन्नं प्रति-
प्रच्छना । अनु० १०३ । प्रतिपुच्छा स्वानावरकः । भग०

३५२ । दशधा सामाचार्या सप्तमी । ठाणा० ४६६ ।
प्रतिपृच्छा-प्राङ्निमुत्तेनापि करणकाले कार्या निविद्येन
वा प्रयोजनतः कर्तुं कामेनेति । आब० २५६ । ठाणा०
५०१ ।

पट्टिपुण्य-प्रतिपूणाः रूपं न पात्यते । अनु० २४० ।
प्रतिपूणः । आब० ११० । सूत्रतो विन्दुमानादिभिरनु-
मर्थवस्त्वव्याहाराकाङ्क्षादिरहितं प्रतिपूणम् । अनु० १५ ।
प्रतिपूणं-अर्थप्रतीतिजनकम् । सम० १५७ । प्रतिपूणं-
अवयवंप्रापकं गुणैर्भूतम् । आब० ७६० । प्रतिपूणं आर-
स्वकृपाविकलः । अग० १४६ । उदात्ताविषयोर्वयम्
परिपूणम् । विद्ये० ४०६ ।

पट्टिपुण्यगल्लकपोल-परिपूणंगल्लकपोलः । आब० २८८ ।

पट्टिपुण्यघोष-प्रतिपूणंघोषं-उदात्तादिघोषविकलम् । अनु०
३९ ।

पट्टिपुर्ण-परिपूणं अहोरात्रम् । ठाणा० २३७ । प्रतिपूणं-
बाह्येन निषादाद्येन युक्तम् । ओष० २१४ । प्रतिपूणं
अवयवंप्रापकं गुणैर्भूतम् । ज्ञाता० ४६, ५१ ।

पट्टिपेल्लिया-विनाश्य । चत्त० ।

पट्टिपेहिता-प्रतिविधाय-पिटिरिवा-स्पर्शिता । सूत्र० ३२४ ।

पट्टिपोमले-स्वास्तीर्णतो । नि० पू० प्र० २७३ अ ।

पट्टिपहर-प्रतिप्रहारम् । ओष० ५१७ ।

पट्टिबन्ध-प्रतिबन्धः-अवरोधः । भग० १६ (?) । व्याघातः ।
भग० १०१ । उपरोधः । भग० ११७, १२३, १३६,
७३८ । प्रतिबन्धः-लोहः । ठाणा० ४६५ । प्रतिबन्धः-
अर्थं ममास्याहमिष्याद्यवन्त्यरूपः । ज० प्र० १४९ ।
प्रतिबन्धः-अधिपवृद्धः, परिग्रहस्य द्वादश नाम । प्रज्ञा०
९३ । प्रतिबन्धः । आब० ४०१ । प्रतिबन्धः-
आसङ्गः । आब० ५३५ । प्रतिबन्धः-रागः । पिण्ड०
१४० ।

पट्टिबद्ध-प्रतिबद्ध-व्याप्तम् । दश० ८६ । प्रतिबद्ध-अनु-
बद्धं, मदानुगतम् । ओषा० १३० । प्रतिबद्ध-मूत्रार्थ-
ग्रहणयुक्तम् । वृ० प्र० २४८ अ । प्रतिबद्धः । आब०
३१६ । प्रतिबद्धः । उक्त० ३१८ । प्रतिबद्धः । ओष०
६८ ।

पट्टिबद्धया-प्रतिबद्धता-गाढवन्धः । भग० ८८ ।

पडिबद्धसरीर-प्रतिबद्धसरीर-हृदावयवकाय - युवा ।
सूत्र० ३२५ ।

पडिबद्धा-प्रतिबद्धा-युक्ता सञ्चिष्टा । नि० सू० ५१०६ आ ।

पडिबाहिर-प्रतिबाहिर-अनाधिकारण । सम० ५३ ।

प्रतिबाहिर-अनाधिकारण हारेभ्योऽप्योगमद्वारेभ्यो वा,
हारात् राज्य वा स्वयमधिष्ठानेत्येष । सम० ५३ ।

पडिबुद्धजोषो-प्रतिबुद्ध-प्रतिबाध इत्यतो जाग्रतोभाव
तस्तु यथावस्थितवस्तुतत्त्वावयवमस्तन जीवितु-प्राणाध
र्तुशीलमस्येति प्रतिबुद्धो वा द्विषाऽपि प्रतिबोधवाद् जीव
तीत्येवयोग-प्रतिबुद्धजोषो । उत्त० २१३ ।

पडिबुद्धि-पटवत् विशिष्टवस्तुजनस्यतिविष्टुष्टिविषयभूत
सूत्रायुष्पफलप्रवणसमयतया बुद्धियेषां ते । औप० २८ ।

पडिबुद्धो-प्रतिबुद्धि-इक्ष्वाकुराज साकेतनिवासी । ठाणा०
४०१ ।

पडिबोह-प्रतिबोधितामि-बोधनेन व्यक्तचेतनावन्ति कृतानि
। ज्ञाता० ४२ । प्रतिबोधित-बोधनेन व्यक्तचेतनवन्त कृतम् ।
ज्ञाता० ४२ ।

पडिबोह-प्रतिबोधक सुतस्योत्पापक । नदी० १७६ ।

पडिबोहियल्लो-प्रतिबोधित । जाव० ४०८ ।

पडिभग-प्रतिभग-उत्तिष्ठान्त । औष० १८० ।
प्रतिभग । जाव० २६८ । प्रतिभग । जाव० ५२० ।
प्रतिभग । उत्त० ६० ।

पडिभजतो-प्रतिभग । जाव० ४०८ ।

पडिभाग-प्रतिभाग-प्रतिभिम । ज० प्र० १४८ । प्रति-
भाग-प्रतिविम्बमादशादिबि विविष्ट-प्रतिविम्बवस्तुयस्य
आकार-प्रतिभाग । ३७२ । प्रतिभाष-सङ्घः । प्रज्ञा०
२८३ ।

पडिभिणो-प्रतिभिण । जाव० ३८८ १६ ।

पडिमठाह-प्रतिमाधायो-प्रतिमया कायोस्तर्गण भिक्षु-
प्रतिमया वा मासिकवादिकया विवृति य स । प्रभ०
१०७ ।

पडिमज्जसा-प्रतिमञ्जुषा । जाव० ४०१ ।

पडिम-प्रतिमा । अन्त० २१ ।

पडिमठातो-प्रतिमाधायो-प्रभुप्रतिमाकारो । ठाणा०
१६७ । प्रतिमया-एकान्वयमादिकया वाचोस्तर्गणविशेष-

णं विवृति । ठाणा० २६६ ।

पडिमा-प्रतिमा-अभिग्रहविशेषरूपारोकादशा दशनादि ।

उत्त० ६१३ । प्रतिमा-अनादिगुणयुक्ता । जाव०

६४६ । कालविशेषमानयुतदशनाद्यभिग्रहधारण कृष्ण-

पाक्षिका क्रियावादिभिन्ना एकादशोपसर्गावस्था वा ।

अपास० पचा० दशाश्रुत० । प्रतिमा नगता । वृ० वृ०

२५३ आ । प्रतिमा-विम्बैतलणम् । जाव० ५२४ ।

प्रतिमा-कायोत्तम । प्रभ० १४३ । प्रतिमा-प्रतिज्ञा ।

जाव० ६४६ । प्रतिमा-भावकस्य पञ्चमो प्रतिज्ञा । जाव०

६४६ । गेहचेतिय । नि० वृ० द्वि० ६६ आ । प्रतिमा-

अभिग्रह भिक्षुप्रतिमा । ठाणा० ४१६ । प्रतिमा-

प्रतिज्ञा-अभिग्रहरूपा । सम० १६ । प्रतिमा-विषद-

वणाद्यभिग्रहविशेष । आचा० ३५८ । प्रतिमा-अभि-

ग्रहचारी । व्य० प्र० १३६ आ । प्रतिमा-भिक्षुप्रतिमा ।

व्य० प्र० १४६ आ । प्रतिमा-अभिग्रह । ठाणा० ५११ ।

प्रतिमा-प्रतिज्ञा । ठाणा० ३१ । प्रतिमा-प्रतिपत्ति

प्रतिज्ञा । ठाणा० ६५ । प्रतिमा-तथाविधभिग्रह

विशेषरूपा । उनु० ५३१ ।

पडिमानुस-प्रतिमानुषम् । जाव० ३४५ ।

पडिमाणे-प्रतिमानम् । अनु० १५१ ।

पडिमापडिविष्णो-प्रतिपत्तिप्रतिम । जाव० ६५ ।

पडिमापडिविष्णो- । नि० वृ० प्र० ३३८ आ ।

पडिमुहिओ-गिरिदो । नि० वृ० प्र० ३२० आ ।

पडिमेस्त्रिपह्णिणोमया-पेरितगतव । वत्त० ।

पडिधति-प्रतिमाधित । दश० ४२ ।

पडिधत्ति-पडिते-धारादादेमन्त्रके वा ज्ञानभावाद् । ठाणा०

११५ ।

पडिय-वहनाशयित । ज्ञाता० १६३ । पडित-प्रासाद

निलरते कलवादिदिवापो निपतितम् । प्रभ० १३४ ।

पडित-घट्टम् । प्रस० १२४ ।

पडियगविट्-प्रत्यगन्तव्यम् । व्य० प्र० १६९ अ (?) ।

पडियपुपरणो-पडितपुतस्तनी-अवनतिगगनान्मन्देयव-

धोम । ज्ञाता० २४८ ।

पडियरति-प्रतिजागरण-निरूपणं कुर्वीत । औप० १०२ ।

पडियरह-प्रतिचरति-प्रत्यगन्तव्यं करोति । औप० २०७ ।

पडिवलति । नि० चू० द्वि० १२३ अ ।

पडियरग-प्रतिचारकः-परिपालकः । पिण्ड० ७७ ।

पडियरगा-भवरहा । नि० चू० तु० ६८ अ । परिष्णो-
अणमणोवादिष्टो, तस्स जे वेयावच्चकारिणो ते पडियरगा ।
नि० चू० प्र० ८६ अ ।

पडियरणा-प्रतिचरणा-आवमनम् । ओष० ३३ । प्रति-
प्रतिष्ठेय्येषु चरणं ममनं तेन तेन आसेवनाप्रकारेणेति-
प्रतिचरणा, प्रतिक्रमणद्वितीयपर्यायः । ओष० ३५२ ।
प्रतिचरणा-आवमनम् । ओष० ३२ ।

पडियराचितो-प्रतिचारितः । आव० २२७ ।

पडियरिए-निरुक्षि । ओष० १९१ ।

पडियरिओ-प्रतिचरितः । आव० २६८ ।

पडिया-विमलम् । नि० चू० प्र० १२५ अ । प्रतिता ।
नि० चू० द्वि० ५८ अ । वाचना । आव० ६६७ ।

पडियाए-प्रतिज्ञाय-उद्दिश्य । आचा० २६१ ।

पडियागार- । ओष० २०६ ।

पडियाण-पट्टाननं-पयोणस्याघो यहीयते । शास्ता०
२१० ।

पडियार-शरीरमंस्कारः । नि० चू० प्र० २६४ अ ।

पडियारणा-आसेवना । आचा० ३६४ ।

पडियारी-प्रतिचारिणः-कायिकोमात्रकादिसमर्पका विश्वा-
मकाः । अय० प्र० १३१ अ ।

पडिरव-प्रतिरूप दृष्टार दृष्टारं प्रति रमणीयम् । सम०
१३८ । अस्यापवर्गपिण्या चतुर्भुजकरभार्या । सम०
१५० । प्रतिरूपः-उत्तरनिकाये द्वितीयो व्यवहारेत् ।

मय० १५८ । सहस्रम् । अय० ३१६ । प्रतिरूप-चतुर्भु-
जकरपरती । आव० ११२ । प्रतिरूप-उचितः । अय०
२४१ । द्वितीयो भूतेन्द्रः । ठाणा० ८५ । प्रतिरूप-

रूपवात् । प्रभ० ११६ । प्रतिरूपः-तापुचितस्वरूपः ।
विपा० ३३ । प्रतिरूप-रूपवात् । ओष० ११ । प्रतिरूपः-
भूतेन्द्रः । जीवा० १७४ । प्रतिरूप-प्रतिविशष्ट असा-

धारणं रूपं आकारो यस्य सः । अ० प्र० ७५ । प्रतिरूप
उचितम् । उत्त० ५०० । प्रतिरूप-प्रतिबिम्बम् । सुन०
४०७ । प्रतिरूप-प्रतिविशष्टं रूपं यस्य तत् । प्रज्ञा०
८७ । प्रतिरूप-श्यानरूप प्रति-प्रतिबिम्ब चिरन्त-

मुनीनां यद्रूपम् (?) । जा वत्सुं वत्सुं पदुच्च अणुरवो
पदंजह सो । दश० चू० १३० । प्रतिक्षणं नव नव
रूपं यस्य तद् प्रतिरूपम् । प्रज्ञा० ८७ । प्रतिरूपः-उचितः ।
अय० प्र० १६ अ ।

पडिरुक्कायकिरिया-प्रतिरूपकायक्रिया-यया परिपाट्या
शरीरविश्रायणम् । अय० प्र० २२ अ ।

पडिरुक्क-प्रतिरूपकं-प्रतिबिम्बम् । राज० ६ । प्रति-
रूपकं-सहस्रम् । उपा० ८ । प्रतिरूपकं-आकृतिप्रति-
बिम्बम् । (?) १३२ । प्रतिरूपकम् । आव० २६६ ।
प्रतिरूपक-यहसम् । आव० ८२३ ।

पडिरुक्कजोगुञ्जण-प्रतिरूपयोगयोजनं-उपचारविनय-
भेदः । दश० २४१ ।

पडिरुक्क-प्रतिरूपविनयो-यथोचितप्रतिपत्तिरूपस्त जाया-
तीति प्रतिरूपज्ञः । उत्त० ५०० ।

पडिरुक्कया-प्रति-साहस्ये तवः प्रतीति स्थितिरूपविशेषादि-
सहस्र रूप-वेगो यस्य स तथा तद्भाष्यतत्ता-अधिकोप-
करणपरिहाररूपा । उत्त० ५८६ ।

पडिरुक्का-प्रतिविशष्ट-असाधारण रूपं यस्याः सा प्रति-
रूपा, प्रतिक्षण नवं नवविध रूपं यस्याः सा । अ० अ०
२१ । चतुर्भुजकरभार्या । ठाणा० ३६८ । प्रतिरूपा-
दृष्टार दृष्टारं प्रति रूपं यस्याः सा । शास्ता० ३ ।
प्रतिरूपा-दृष्टारं दृष्टारं प्रति रमणीया इति । ठाणा०
२३२ ।

पडिलग्नो-प्रतिलग्न-नानो जातः । आव० ६७८ ।

पडिल(म)ग्नो-प्रतिलग्नः । आव० ३६२ ।

पडिलमे-प्रतिलमे-प्रानुसारम् । उत्त० ४६ ।

पडिसाभिता-प्रतिलम्बिता-आसम्बत करोतीत्येवशीव
यः च भवति । ठाणा० १०६ ।

पडिलसहेहि-प्रतिलम्बय । आव० ८१५ ।

पडिलेहंति-प्रत्युपेक्षन्ते-योनि-पुण्येन जगन्ति । आवा०
११३ ।

पडिलेह-प्रतिलेख । आव० ३६६ ।

पडिलेहओ-प्रतिलेखकः-प्रतिलिखतीति, प्रयचनानुसारेण
स्थानादिनिरलकः साधुः । ओष० १३ ।

पडिलेहणं-प्रत्युपेक्षणा-अधुना निरोदानम् । प्रभ० १५६ ।

पडिलेहणा-प्रत्युपेक्षणा-चक्षुर्व्यापारः । प्रश्न० ११२ ।
 प्रत्युपेक्षणा-आगमविधिना यथावन्निरूपणा ग्रहणप्रति-
 जागरणरूपा । उत्त० १८३ । प्रतिलेखन-प्रतिलेखना-
 आगमानुसारेण या निरूपणा क्षेत्रादेः सा । ओष० १२ ।
 पडिलेहणिया प्रत्युपेक्षणा । ओष० ११७ ।
 पडिलेह्य-प्रतिलेखयतीति प्रतिलेखक-प्रवचनानुसारेण
 स्थानादिनिरीक्षकः साधुरिति । ओष० १३ ।
 पडिलेह्या-प्रत्युपेक्षणा-गुणदोषपर्यालोचना । आषा० ११४ ।
 पडिलेह्या-प्रत्युपेक्ष-पर्यालोच्य । आषा० २७२ ।
 आषा० २१४ (?) ।
 पडिलेहिअव-प्रेक्षितव्यं-आलोचनीयम् । दश० २७२ ।
 पडिलेहिअव-प्रत्युपेक्ष-चक्षुषा निरीक्ष्य । ओष० ११४ ।
 पडिलेहित-प्रत्युपेक्ष-प्रतिपाद्यम् । उत्त० १३३ ।
 पडिलेहित-प्रत्युपेक्षितुं-अवस्थानार्थं निरीक्षितुम् ।
 ठाणा० ११७ ।
 पडिलेहिता-प्रत्युपेक्ष-आत्मा । दश० २३० । प्रत्युपेक्ष-
 दृष्टा । आषा० ७१ ।
 पडिलेहिया-प्रत्युपेक्ष-गोचरापन्नस्य क्षय्यादेःप्रक्षुषा निरी-
 क्षणम् । आष० ३३६ । प्रेक्षितं-पर्यालोचितम् ।
 आषा० १८६ ।
 पडिलेहिया-प्रति उप-सामोद्येन ईक्षिता-ज्ञाता प्रत्यु-
 पेक्षिता । आषा० २३३ ।
 पडिलेहे-प्रत्युपेक्ष-निरूपयेत् । ओष० १७८ ।
 पडिलेहे-प्रतिलेखयति-प्रत्युपेक्षते । उत्त० ४३४ ।
 प्रतिलेखति । आष० २१६ ।
 पडिलेहेति-प्रतिलेखयति प्रस्थापयति । आष० ७१६ ।
 पडिलोम-प्रतिलोमः तदगम्याद्विपरीतगम्यः । आषा०
 ३६४ । प्रतिलोमः-इन्द्रियमनसोरनाह्लादः । ठाणा०
 २४४ । प्रतिलोमः-अपवादः । ओष० ६५ । प्रतिलोम-
 पञ्चानुपूर्व्या । ज० प्र० १७ । प्रतिलोमं-प्रतिकूलम् ।
 दश० ५२ । प्रतिकूलं-यत्र प्रातिकूल्यमुपदिश्यते यथा
 घट प्रति घटत्वं कुर्यात् । ठाणा० २३३ ।
 पडिवद्-प्रतिवर्त्तम् । आष० ६३६ ।
 पडिवत्त-प्रतिपक्ष-मुत्पन्नपक्षः । ओष० ६७ । प्रतिपक्षः-
 अवच्छेदः । ओष० २३ । प्रतिपक्षः पक्षः प्रतिपक्षः-

अप्रमत्ततया शुभयोगपूर्वकं प्राणाभ्यपरोपणम् । दश० २४ ।
 प्रतिपक्ष-सदृशपक्षः । बृ० प्र० २४७ अ । प्रतिपक्षः ।
 आष० १०१ ।
 पडिवज्जङ्घ-प्रतिपद्यते । आष० ३१३ । उत्त० १८५ ।
 पडिवज्जङ्घ-प्रतिपादिनोऽवश्यं प्रतिपद्यमानस्य । उत्त०
 ३८१ ।
 पडिवज्जित-प्रतिपत्तुं-अभ्युपगन्तुम् । ठाणा० ५७ ।
 पडिवज्जित-प्रतिपेक्षते । आष० २२४ ।
 पडिवत्ति-प्रतिपत्तिः-इत्यादिपदार्थभ्युपगमः प्रतिपत्ति-
 भिन्नग्रहविशेषो वा । नदी० २१० । प्रतिपत्तिः-वारकः(?) ।
 प्रतिपत्तिः उपमा । व्य० प्र० २२२ अ । प्रतिपत्तिः-
 प्रतिपादनं, परिच्छेदः, अवधिप्रकृतिर्वा । आष० २६ ।
 प्रतिपत्ति-अभ्यागतकर्तव्यरूपा । उत्त० १०० । प्रति-
 पत्ति-प्रकारः शेषः । ओष० ११७ ।
 पडिवत्तिकुसला-प्रतिपत्तिकुसलाः परप्रतिवचनदानसामर्थ्य-
 । व्य० द्वि० ५६ अ ।
 पडिवत्ती-प्रतिपत्तिः-मत्तान्तररूपा । सूय० ८ । प्रतिपत्तिः-
 इत्यर्थे पदार्थभ्युपगमना भिन्नान्तराणि, प्रतिपाद्यमिदमि-
 ग्रहविशेषा वा । सम० १०८ । प्रतिपत्तिः-प्रत्यवतार-
 रूपं प्रतिपादनं, संनिधिः अनुयोगद्वारा अर्थो वा ।
 ओषा० ८ । प्रतिपत्तिः-यथास्वहविदस्तुभ्युपगमः ।
 सूय० २४ । प्रतिपत्तिः-प्रतिवचनप्रदानम् । बृ० द्वि०
 ५६ अ । प्रतिपत्ति-उत्तरवानम् । बृ० द्वि० १४७ अ ।
 प्रतिपत्तिः-परमतरूपा । सूय० ८ । प्रतिवचनम् ।
 नि० बृ० प्र० ४२ अ । वन्दनम् । चउ० ।
 पडिवत्सम-प्रतिवृत्तभङ्गाय-यत्र प्राप्तं भिक्षाद्यर्थं गमनम् ।
 बृ० द्वि० ७९ अ ।
 पडिवत्समा-भिक्षापरिग्रहमादि । नि० बृ० प्र० ३३६
 अ ।
 पडिवाढी-परिपाटी । आष० ६१ ।
 पडिवाढी-प्रतिपन्नसौल प्रतिपाति-उत्तरार्धेन लोकविषयं
 भूत्वा प्रतिपत्ति । ठाणा० ३७० ।
 पडिवाद्य-प्रतिपद्यते पक्षस्याद्यतयेति प्रतिपद, प्रथमो दिवस
 इति । जं० प्र० ४६१ ।
 पडिविद्वंसंति-प्रतिवचनम्-योनिदोषादुपहृतगणयो भव-

न्ति, मेहनविधोतया वा योनेर्बहि पतरो विष्पन्ते
इति । ठाणा० ३१४ ।

पदिविभक्त्या-प्रतिविभक्ति । भाव० ३२० ।

पदिविशिष्ट-प्रतिविशिष्टम् । सूत्र० २६८ (?) ।

पदिवृज्जना-वासासु वा सितिरसु वा निवासद्वा तेषां
येष पदिवृज्जना । नि० सू० प्र० २३२ भा ।

पदिवृह-प्रतिवृह-तत्प्रति द्वन्द्वानां तद्भूज्जोपायप्रवृ-
त्तानां भूतम् । ज० प्र० १३३ ।

पदिविशेष-प्रतिविशेष-सोमान्तवर्ती-प्रत्यर्थी । श्य० प्र०
१७० अ ।

पदिसंविधिय-प्रतिवृत्तेषु-शिक्षाया पतत सरक्षणम् ।
भग० ७६७ ।

पदिसधारय- । भग० ३२१ ।

परिस्रष्ट-पदिस्रष्टे । कर्मोद्भात् नृत्तमपि स्रष्टृमपि ।
सत्त० २५० ।

पदिस्रष्टय-प्रतिवृत्तय-सह गन्तुभावेनानुसृत्य प्रतिपद्यतां
सूत्र० ३०१ ।

पदिसलीन-प्रतिसलीन-वस्तु प्रति सम्बन्धनीयो निरोध-
वात्-प्रतिसलीन, क्रोध प्रति उदयनिरोधेनोदयप्राप्तवि-
फलोत्पत्तेरपि च च प्रतिसलीन । ठाणा० २०७ ।

पदिसलीनपदिस-प्रतिसलीनप्रतिभा-सलीनताभिन्नम् ।
श्रीप० ३२ ।

पदिसलीनया-वृत्त बाह्य तप । भग० १२१ ।

पदिसलीना-आश्रयविधता । दण० पू० ५२ ।

पदिसंविधे-प्रतिसमीपवेदीनयना बलाप्रमादित्वालो-
चयति । उक्त० ११८ ।

पदिसवेदज- । नदी० १७८ ।

पदिसवेदे-प्रतिसवेदपति-अनुमपति । भावा० २४ ।

पदिससाहणय-अनुवजनम् । भग० ६३७ ।

पदिसंसाहेहि-विनयप्रस्तावात् स्रजन्त प्रतिवसाधय-अनु-
ज्ज अथवा सहाधय-प्रस्तां कुर्वित्यपि । ताता० १८३ ।

पदिसहरह-प्रतिसहरति । भाव० १२४ ।

पदिसवत्त-प्रतिवपत्त-परस्परनिरोधी । दण० १३४ ।

पदिसामिय-प्रतिस्वामित-स्वामिना प्रतिवृद्धीतम् । नृ०
दि० २४ अ ।

पदिसाहरति-प्रतिसहरति-निरुणद्धि । ठाणा० ११२ ।
शासा० ३३ ।

पदिसाहरि-प्रतिसहरण-शिक्षाया शिक्षापुनःसहस्य
परिकरणम् । भग० ७६७ ।

पदिसीसग-प्रतिशीषक-दत्तस्वशोधं प्रतिरूपम् । प्रभ०
३३ ।

पदिसुद्धि-प्रतिसुद्धि-निषिद्ध । नृ० प्र० २८३ भा ।

पदिसुई-आनामिन्यामुत्तपिण्या जम्बू-देरवते नवम कुले-
मर । सम० १५३ ।

पदिसुणह-प्रतिमृणोति-अभ्युपगच्छति । श्रीवा० २४३ ।

पदिसुणया-प्रतिमयणा । भाव० २६५ ।

पदिसुणमाण-प्रतिमृण्वति । भाव० ५७६ ।

पदिसुणोति-प्रतिमृण्वति-अभ्युपगच्छति, परस्पर साक्षी
कृत्य प्रतिज्ञात कार्यं कर्तव्यमवश्यमिति दृढीभवन्ति ।
ज० प्र० २४० ।

पदिसुते-आगमिन्यामुत्तपिण्यां सप्तमकुलकर । ठाणा०
५१८ ।

पदिसुय-प्रतिवृत्त-प्रतिसम् । प्रभ० २० । प्रतिवृत्त-
प्रतिज्ञानम् । ठाणा० ४७४ । प्रतिवृत्त-प्रतिवृत्त । राव०
२५ । प्रतिवृत्त-प्रतिवृत्त । भग० ४८३ ।

पदिसुया-प्रतिश्रया प्रतिश्रया । ताता० १०१ ।

पदिसुयय-प्रतिवृत्त-नगरद्वारसमीपेऽल्पयापारोऽवति-
ष्ठति । श्य० प्र० १७० अ ।

पदिसूर-प्रतिसूर्य-द्वितीयसूर्य । भग० १३५ । प्रति
सूर्य-व्यापारद्विषयको द्वितीय सूर्य । श्रीवा० २८३ ।
प्रतिसूर्य-व्यापारद्विषयको द्वितीय सूर्य । अनु० १२१ ।

पदिसेमा-प्रतिसेमा मन्त्रा । ज० प० ८१ ।

पदितेवणा-प्रतिसेवना । शोध २२५ । सम्भाराहुनि
वरिया पठिया वा सेवया । सत्त० २५६ । प्रतिसेवना-
आणालिपाद्यासेवनम् । ठाणा० ४८५ । प्रतिसेवना-
अकल्प्यसमाचरणमिति भाव । श्य० प्र० ११ अ ।

पदितेवणाकसिण-प्रतिसेवनाकस्तन-तत परस्यान्यस्य
प्रतिसेवना स्थानस्यासम्भवात्, स च यत्कस्तनम् । श्य०
प्र० ११८ भा ।

पदितेवणाकुसोलो-प्रतिसेवणाकुसोल-सम्भारापनविष-

रीना प्रतिगता वा सेवना तया कुशीलः । उक्त० २५६ ।
 पडिसेवणाणुलोमा—प्रतिसेवनानुलोम्येन—यथैव प्रतिसेवि-
 तान्तेनैवानुमण कदाचिच्चिन्तयति । ओष० १७५ ।
 पडिसेवना—प्रतिसेवनाप्युपचारात् प्रायश्चित्तम् । अ० प्र०
 १४ अ ।

पडिसेवविद्यउणा—प्रतिसेवविकटना । ओष० १७६ ।
 पडिसेविग—प्रतिसेवको नाम यो भिक्षु निष्कारणे कारणाभा-
 वेऽपि पञ्चकादीनि प्रायश्चित्तस्थानानि प्रतिसेवते । अ०
 प्र० २५२ आ ।

पडिसेविग—प्रतिसेवितः । आव० ५२ । समयप्रतिकूलार्थ-
 स्य सञ्ज्वलनकषायोदयाश्चैवकः प्रतिसेवकः संयमविरा-
 थकः । भग० ८६४ ।

पडिसेह—प्रतिपेयः—निराकरणम् । अषिकिस्त्वोऽप्रमित्यभि-
 चानरूपः । उक्त० ३०४ ।

पडिसेहति—विनिवर्तयति—निराकुर्वन्ती । ज्ञाता० १४६ ।

पडिसेहस्त— । नि० जू० वृ० २६ अ ।

पडिसेनचारी—प्रतिभोतश्चारी—दूरादारभ्य प्रतिभवाभिमु-
 ल्खचारीत्यर्थः । ठाणा० ३४२ ।

पडिसेन—ओत स्रोतं प्रसीति—प्रतिओतं—प्रतिप्रवाहम् ।
 भग० २३३ ।

पडिसेयगमन—प्रतिभोतोगमनं—प्रवाहसमुच्चगमनम् । उक्त०
 ३२७ ।

पडिसेय—प्रतिभयः । आव० ६२ । प्रतिभयः—उपाभयः ।
 ओष० १३८ ।

पडिसेयवाल—प्रतिभयपालः । आव० २६१ ।

पडिसेमुर्दु—प्रतिभ्रूतः द्वितीयकलकरः । अ० प्र० १३२ ।

पडिसेमुय—प्रतिभ्रूत—गुरो वाचनादिकं यच्छत्येवमेतदित्य-
 म्युपगमः । उक्त० ५३१ ।

पडिह—प्रतिपातः प्रतिहननम् । ठाणा० ३०३ ।

पडिहृण—प्रातहत—निराकृतम् । अ० प्र० ३६ ।

पडिहृणो—प्रतिहतः । आव० ३२ ।

पडिहृता—प्रतिहता । सूर्य० ६५ ।

पडिहरयं—उद्यमार्थं—अधिकं—आपूर्णञ्च । नंदी० ४६ ।

अतिप्रभूतः—देशीयस्योऽप्यम् । अ० प्र० २६२ । पचिपूर्णः ।
 अ० प्र० ५७ । प्रतिहस्तः—अतिरेकतः अतिप्रभूतः ।

जीवा० १६८ । प्रतिहस्तः—प्रतिपूर्णः । जीवा० ३५० ।

पडिहृयं—प्रतिहतं क्षपितम् । भग० ३६ । प्रतिहतं—सम्य-

वत्प्रप्त्या ह्रस्वीकृतम् । औप० ८५ । प्रतिहतं—

मिथ्यादुष्कृतदानप्रायश्चित्तप्रतिपत्त्यादिना नाशितम् । प्रश्ना०

२६८ । प्रतिहतं हृदानीमकरणतया । आव० ७६२ ।

प्रतिहत—अतीतकालसम्बन्धिनिन्दातः । भग० २६५ ।

प्रतिहतः—स्खलितः । प्रश्ना० १०८ ।

पडिहाति—प्रतिभाति । आव० ६७ ।

पडिहायइ—प्रतिभासते । आव० ५१२ ।

पडिहार—प्रतिहारः प्रत्यापणम् । औ० १०० (?) ।

पडिहारयण—प्रातिहार्यकं—भूषणविधिविशेषः । जीवा०
 २६६ ।

पडिहारितं—कषितं । नि० जू० प्र० २१० आ ।

पडिहारिय—प्रतिहारितः—क्षपितः । वृ० द्वि० २१४ आ ।

प्रत्याहार्यः । विशेषे ११६० ।

पडोणवाय—अपाचीनवातः—वोऽपाचीनदिशः समागच्छति
 वातः सः । जीवा० २६ ।

पडोत्तंती—प्रतिनन्वसिद्धान्तः—यः सत्यं स्वतःप्रसिद्धन्तो न
 परतन्त्रेषु स प्रसिद्धन्वसिद्धान्तः । वृ० प्र० ३१ आ ।

पटु—पटु—दक्षपुरुषः । सूर्य० २६७ । पटुः—स्पष्टवनिः ।

प्रश्न० ४८ । पटु—स्वविषयग्रहणदक्षम् । भग० ४६६ ।

पटुबलेव—प्रत्युरलेवः—मुरजकासिकादिगीतोपकारकतोद्यानां
 वनिः नन्तकीपदप्रक्षेपलक्षणे वा । अनु० १३२ ।

पटुचञ्च—प्रतीत्य—आभित्य । जीवा० ५६ ।

पटुचचकरणं— । नि० जू० प्र० २३१ आ ।

पटुचचमविलस्य—निवृत्तिप्रत्यास्थाने आगारः । आव०
 ८५४ ।

पटुचचित्ती—प्रतीत्यवृत्तिः—आभित्य कार्यस्य वृत्तिः । विशेषे
 ७१७ ।

पटुचचचञ्च—प्रतीत्य—आभित्य वस्त्वन्तरं सत्यं प्रतीत्य-
 सत्यम् । ठाणा० ४६० । प्रतीत्यसत्यं—यथा अनामि-

काया दीर्घत्वं ह्रस्वत्वं वेति । दश० २०८ । दशया
 सत्यो पटुः । ठाणा० ४८६ ।

पटुचसञ्च—प्रतीत्यसत्या । पचातिरुक्तस्य माषायाः पटो भेदः ।
 प्रश्ना० २५६ ।

रीना प्रतिगता वा सेवना स्या कुशीलः । उत्त० २५६ ।
 पडिसेवणाणुलोमा—प्रतिसेवनानुलोम्येन—यथैव प्रतिसेवि-
 तास्तेनैवानुक्रमेण कदाचिच्चिन्त्ययति । ओष० १७५ ।
 पडिसेवना—प्रतिसेवेनाप्युपचारात् प्रायश्चित्तम् । अ० प्र०
 १४ अ ।
 पडिसेवविपक्षणा—प्रतिसेवविषटना । ओष० १७६ ।
 पडिसेविण—प्रतिसेवको नाम यो भिक्षुनिष्कारणे कारणाभा-
 वेऽपि पञ्चकाशीनि प्रायश्चित्तस्थानानि प्रतिसेवते । अ०
 प्र० २५२ आ ।
 पडिसेविद्य—प्रति० वितः । आव० ५२ । समयप्रसिद्धाया-
 स्य सञ्जयलक्षणायादेवास्तेष्वेकः प्रतिषेवकः समयविरा-
 धकः । अ० ८६४ ।
 पडिसेह—प्रतिषेधः—निराकरणम् । अविहितस्वोऽग्रिमस्यभि-
 धानरूपः । उत्त० ३०४ ।
 पडिसेहति—विनिवर्तयति—निराकुर्वती । ज्ञाता० १४६ ।
 पडिसेहस्स— । नि० चू० सू० २६ अ ।
 पडिसेतचारो—प्रतिभोतश्चारी—दूरादारभ्य प्रतिभयाभिमु-
 क्ष्यवारीत्यर्थः । ठाणा० ३४२ ।
 पडिसेय—लोट लोतं प्रतीति—प्रतिभोतं—प्रतिप्रवाहम् ।
 अ० २३३ ।
 पडिसेयगमन—प्रतिभोतोगमनं—प्रवाहसमुच्चगमनम् । उत्त०
 ३२७ ।
 पडिसेय—प्रतिभयः । आव० ६२ । प्रतिभयः—उपाभयः ।
 ओष० १३८ ।
 पडिसेयघात—प्रतिभयघातः । आव० २६१ ।
 पडिसेसुई—प्रतिधृतः द्वितीयकृतकारः । अ० प्र० १३२ ।
 पडिसेसुय—प्रतिधृत—गुरो वाचनादिक पञ्चउत्प्रेषमेतदित्य-
 म्युपगमः । उत्त० ५३५ ।
 पडिह—प्रतिपातः प्रतिहननम् । ठाणा० ३०३ ।
 पडिहण—प्रातहत—निराकृतम् । अ० ३६ ।
 पडिहणभा—प्रतिहतः । आव० ५२ ।
 पडिहता—प्रतिहता । सुय० ६५ ।
 पडिहृथ—रजःप्रायः—अपिकं—आपूर्णश्च । नदो० ४६ ।
 अतिप्रभूतः—देवीसन्तोषम् । अ० प्र० २६२ । पडिपूर्वः ।
 अ० प्र० १७ । प्रतिहृतः—अतिरक्तः अतिप्रभूतः ।

जीवा० १६८ । प्रतिहृतः—प्रतिपूर्णः । जीवा० २५० ।
 पडिहृथं—प्रतिहृतं धापितम् । अ० ३६ । प्रतिहृतं—सम्प-
 क्तप्राप्त्या हृस्वीकृतम् । ओष० ८५ । प्रतिहृतं—
 मिथ्यादुष्कृतदानप्रायश्चित्तप्रतिपत्त्यादिना नाशितम् । प्रज्ञा०
 २६८ । प्रतिहृत इदानीमकरणतया । आव० ७६२ ।
 प्रतिहृत—अतीतकालसम्बन्धिनिरासः । अ० २६५ ।
 प्रतिहृतः—स्खलितः । प्रज्ञा० १०८ ।
 पडिहाति—प्रतिभाति । आव० ६७ ।
 पडिहायह—प्रतिभासते । आव० ५१२ ।
 पडिहार—प्रतिहारः प्रत्यापणम् । ओ० १०० (?) ।
 पडिहारयम—प्रतिहार्यकं—बुधपणपिधिविधेयः । जीवा०
 २६६ ।
 पडिहारितं—कथितं । नि० चू० प्र० २१० आ ।
 पडिहारिय—प्रतिहारितः—आपितः । वृ० द्वि० २१४ आ ।
 प्रत्याहारः । विधे० ११६० ।
 पडोणवाय—अपाचीनवातः—योऽपाचीनदिशः समागच्छति
 वातः सः । जीवा० २६ ।
 पडोतंतो—प्रतिनम्रसिद्धान्तः—यः खल्वप्य स्वतन्त्रसिद्धान्तो न
 परतन्त्रेण स प्रतिनम्रसिद्धान्तः । वृ० प्र० ११ आ ।
 पडु—पडुः—वक्षस्पृश्यः । सुय० २६७ । पडुः—स्पृष्टपनिः ।
 अ० ४८ । पडु—स्पर्शपयश्चक्षुष्यवक्षम् । अ० ४६६ ।
 पडुक्खेव—प्रत्युत्प्रेषः—भुरजकासिकादिमीतोपकारकातोद्यानां
 हरिः नर्तकीपदधोरतलपणो वा । अनु० १३२ ।
 पडुच्च—प्रताप्य—आभित्य । जीवा० १६ ।
 पडुच्चकरणं— । नि० चू० प्र० २३१ अ ।
 पडुच्चसंविस्सय—निवृत्तिप्रत्याख्याने आचारः । आव०
 ८५४ ।
 पडुच्चवित्ती—प्रतीपवृत्तिः—आभित्य कार्यस्य वृत्तिः । विधे०
 ७१७ ।
 पडुच्चसच्च—प्रतीप्य—आभित्य वस्तुन्तरं सत्यं प्रतीप-
 सत्यम् । ठाणा० ४६० । प्रतीपसत्य—अथा अनादि-
 काया शेषतस्तत्त्वस्य चेति । दृष्ट० २०८ । दधया
 सत्यो पटुः । ठाणा० ४८६ ।
 पडुच्चतथा—प्रतीप्यतथा । पडुच्चिकप्रत्ययावायाः पडो भेदः ।
 प्रज्ञा० २३६ ।

पटुपण्ण-प्रत्युत्पन्नो-वार्तमानिकः अमृतपूर्वं इत्यर्थः, दोष
मुनेतरः । ठाणा० ४६२ । प्रत्युत्पन्न-वार्तमानिकः ।
प्रज्ञा० ५०६ । प्रत्युत्पन्न-गुणितः । सूर्य० ३८ । प्रत्यु-
त्पन्न-गुणितः । अनु० २०७ । प्रत्युत्पन्ने-सर्वथा वस्तव-
भ्युपगते विशेषो यो दोषोऽकृताभ्याममकृतविप्रणादादिः
स दोषमाभाःयापेक्षया विशेषः, इत्युप विशेषेण पठः । ठाणा०
४६४ ।

पटुपण्ण-प्रत्युत्पन्नाः । आवा० ६६ ।

पटुपण्ण-लघ्वः । ओष० १७३ । प्रत्युत्पन्न-तत्काल-
मुत्पद्यमानः । जीवा० १४१ । प्रत्युत्पन्न-लघ्वम् ।
दण० १२ । स क्वं जपपमादीहि उच्येय । दण० १०
१२५ ।

पटुपण्णनदी-प्रत्युत्पन्नेन-लघ्वेन वक्ष्यिष्यादिना प्रत्युत्पन्नो
वा-आतः शिष्याचार्यादिरूपेण नन्दति यः स प्रत्युत्पन्न-
नन्दी, नन्दन नन्दिः-आनन्दः, प्रत्युत्पन्नेन नन्दियेय स ।
ठाणा० २१८ ।

पटुपण्णविनास-प्रत्युत्पन्नविनाश-उदाहरणस्य वतुर्था भेदः
दण० ३५ ।

पटुपण्णविनासि-प्रत्युत्पन्नस्य तत्कालोत्पन्नवस्तुनो विना-
शोऽभिधेयतया यथास्ति तम् प्रत्युत्पन्नविनासि । ठाणा०
२५७ ।

पटुपण्ण-प्रत्युत्पन्नाः-वर्तमानकालभाविनः । आवा० १७८ ।

पटुपण्णमाणा-प्रत्युत्पद्यमान-गुण्यमानः । जीवा० १७६ ।

पटुपण्णयति- । नि० १०० ३० २ अ ।

पटुपण्ण-प्रतिद्युतः-प्रतिशब्दः । ज० प्र० ३६६ ।

पटुपण्ण-प्रतीकारः । आवा० ३४७ । नि० १०० ३०
३५६ आ ।

पटुपण्ण-परिहरणम् । ओष० १३२ । प्रत्यवतारः-
प्रादुर्भावः । ज० प्र० ६६ । प्रति-सर्वतः सामर्थ्येन
अवतीर्षते आप्यते येन सः प्रत्यवतारः । प्रज्ञा० ३३२ ।

प्रत्यावतारः-उपकरणम् । पिण्ड० १३ ।

पटुपण्णकंद-गुच्छाविशेषः । प्रज्ञा० ३२ ।

पटुपण्ण-ह्रस्वमहिषो । उत० ३०३ ।

पटुपण्णलोरी-पटुपण्णलोरी-पारिहितिकोरम् । ओष०
४८ ।

पटुपण्ण-महिषीवत्सः । आवा० ७१६ ।

पटुपण्ण-पटुपण्ण-ह्रस्वमोक्षो, ह्रस्वमहिषी वा । विपा०
४८ ।

पठम-प्रथमः-प्रधानः । ज० प्र० २०४ । आवा०-
प्रधान वा । आवा० ६ । प्रथमः-प्रधानः । ज० प्र०
२५१ ।

पठम अचरमसमय-प्रथमाचरमसमयः । भग० ९६६ ।

पठम अपठमसमय-प्रथमाप्रथमसमयः । भग० ९६६ ।

पठमग-प्रथमक-मूलभूतः । जीवा० २२८ । प्रथमक-
मूलभूतः । जीवा० २६४ ।

पठमचरमसमय-प्रथमचरमसमयः । भग० ९६६ ।

पठमपठम-पठमपीठ्यां यदर्थम् । ओष० १४८ ।

पठमपठमसमय-प्रथमप्रथमसमयः । भग० ९६६ ।

पठमपठम-प्रथमपठम-या बीजस्य समुच्छ्रितावस्था । प्रज्ञा०
३८ ।

पठमपाठस-आवादो, छन्दं उत्तूणं जेण पठमो पाठो
वर्धयति ते । नि० १०० ३० ३३४ आ । ज्ञाता०
६५ । प्रथमप्रावृत् । आवा० २६२ । प्रथमवर्षा । ओष०
१६० । इह आपाठ भावणो प्रावृत्, आपाठस्तु प्रथम-
प्रावृत्, अतुना वा प्रथमेति प्रथमप्रावृत् । ठाणा० ३०६ ।

पठमपुच्छा-कोवि तुम् को व तं निधेशो जेण पञ्चमसि
एवं पुच्छिते पठमपुच्छा । नि० १०० ३० ३० आ ।

पठमविश्रय-प्रथमपरिपहेण बाध्यमानः- क्षुधित इत्यर्थः ।
द्वितीयपरिपहेण तृया बाध्यमानः विपासना पीडयमानः ।
ओष० १०३ ।

पठमवशो-प्रथमवयः । आवा० १३० ।

पठमसत्तराहंदिपा-शिक्षुप्रतिमाविशेषः । ज्ञाता० ७२ ।

पठमसमयनिर्णय-भोज्यमृहूर्तनिर्णयकालसमयांशो प्र-
थमसमयं प्रतिपद्यमानः सः प्रथमसमयनिर्णयः । उत०
२३७ ।

पठमसमयतिरिक्खजोणिय-प्रथमसमयतिरिक्त्योनिकः-नर-
कादिशेषगतिवयादागतः प्रथमसमयेन वर्तमानः । जीवा०
४६३ ।

पठमसमुद्दिस्तम्-प्रथमसमुद्दिष्टः-स्वानादिः । ओष०
१८५ ।

पदमसमोत्तरण-प्रथमं-प्राचं ब्रह्म समवातो-समस्तरण ।
नि० चू० प्र० ३३६ आ । प्रथमसमवसरणं-प्रथमवर्षा
कालसमयः । अयं प्र० १६१ आ ।

पदमा-प्रथमा-प्रथमालिका । ओष० ४१ । प्रथमालिका ।
ओष० १८४ । प्रथमिका-मूलभूता । अं० प्र० ३२४ ।
पदमाओसत्पिणी-अवसत्पिण्याः-प्रथमो विभागः-प्रथमाव-
सत्पिणी । अं० प्र० ४८५ ।

पदमालिय-प्रथमालियं मातृकम् । ओष० १०३ । नि०
चू० प्र० १५५ अ ।

पदमालिया-प्रथमालिका-नमस्कारसहितमोजनकालया-
नम् । आब० २६३ । प्रथमालिका । उत्त० ६० ।

पदमावेलियाए-प्रथमा-उत्तरोत्तरावेलिकापेक्षया आधा-
अतस्त आधिका यस्मिन् स प्रथमावेलिकः, अथवा
प्रथमाद्-मूलभूतादिमानेन्द्रकादारभ्य याज्ञानावेलिका-
विमानानुपूर्वी । सम० ७७ ।

पदमासत्तराहंदिणा-प्रथमा सत्तराहिकी । आब० ६४७ ।
सत्तराहिन्यानि यासु 'ताः सत्तराहिन्यास्ताः सत्तराह-
न्यानि' सत्तानामुपर्वप्रथमं प्रथमासत्तराहिन्या । सम०
२२ ।

पदमित्थुआ-प्रथमित्थुआ-अनन्तानुबन्धिलोषमानमाया-
कोषः । वित्ते० ५४३ ।

पदमित्थुग-प्रथममेव प्रथमित्थुकं-प्रथममनापतसंलोक-
क्षणं स्थितं सत् । वृ० प्र० ७२ अ० । प्रथमकं-
आश्रितमायम् । उत्त० २४० । जहृणं । नि० चू०
वृ० ६ आ ।

पदमित्थुय-प्रथमः । अं० ।

पदमित्थुया-प्रथमित्थुका-प्रथमा एव । आब० ७७ ।

पदमेवए-प्रथमे वयसि आश्रयते । उत्त० ४७५ ।

पदमोगहो-अनुशास्यदाचार्यमोगज्ञापनपूर्वमवग्रहः । वृ०
टि० ८६ (?) ।

पण-पणः-द्रव्यम् । आब० ४२१ ।

पणह-प्रणतिः । आब० ४०७ ।

पणहो-पाचितः । नि० चू० प्र० १६५ अ ।

पणउ-उल्लो । दश० चू० ८० । उल्लो । नि० चू० प्र०
१८२ आ ।

पणए-पनकं-अनन्तकायवनस्पतिभेदः । आचा० ५१ ।
पनकः-अनस्पतिविशेषः । पिण्ड० १२ । साधारणबाद-
वनस्पतिकारिकः । प्रज्ञा० ३४ । अलकहविशेषः । प्रज्ञा०
३३ ।

पणएमि-यावे । नि० चू० टि० १०१ अ । प्रणयामि-प्राचं-
यामि । वृ० टि० २०४ आ ।

पणओ-उल्लो । नि० चू० प्र० १८२ आ । पनकः-
सुख्यवनस्पतिजीवविशेषः । वित्ते० ३१३ ।

पणग-पनकः-फुल्लि । आब० ५७३ । पनकं-उल्लि । दश०
१७५ । पनकः-उल्लिजनस्पतिः । दश० २२६ । पनकः-
उल्लिरोहः । ओष० १३७ । पनकः-उल्लिजीवः । उत्त०
६६२ । पंचवर्णी संकुरो अर्णकुरो वा । नि० चू० टि०
३ अ । आयरिय उवग्ग्नाउ पवत्तो येरो गणावधेसितो
य एते पच अहवा आयरिय उवग्ग्नाउ येरो सुट्टो सोट्टा
एते पंच । नि० चू० प्र० १७३ आ । उत्तली । नि०
चू० प्र० १२१ अ । नि० चू० प्र० २५५ आ । पनकः-
काष्टवानुल्लिविशेषः पचवर्णः । आचा० ३० । पनकः-
प्रदत्तः कर्देयविशेषः । अयं ३०७ । पनकः-द्रुम्यादा-
नुल्लिविशेषः । आचा० २८५ । पनकः-उल्लि । ठाणा०
४३० ।

पणगजीव-पनकजीवः-वनस्पतिविशेषः । आब० २६ ।

पणगदगमट्टीमकडास्ताणए-सप्तदशं सवत्सम् । सम०
३६ ।

पणगमट्टीमा-पनकः-अत्यन्तसूक्ष्मरजोः स एव मृत्तिका
पनकमृत्तिका । उत्त० ६८६ । पवनमृत्तिका-मरुदु-
पर्वटिका । उत्त० ६८६ ।

पणगमस्तिया-नद्यादिपुरुषाविते देशे नद्यादिपूरेऽनगते
यो भूमौ दृक्पणमुद्रूपो पवनमलोऽपरपर्यायपण्डः स
पनकमृत्तिका । जीवा० २३ ।

पणट्टसंधि-अनष्टसन्धिः, सर्वेषांनुपपत्तक्षयमाण पक्षाद्यद-
सन्धिः । (?) ।

पणट्टसंधिय-अनष्टसन्धिः-अनंतजीवम् । आचा० ५६ ।

पणत-प्रणतो-जात्यादिमावैर्हीनो निम्बादिः । ठाणा०
१८२ । नंदो ३ ।

पणतित-पणयितः । उत्त० २१६ । प्रणयितः-पाचितः ।

व्य० द्वि० २६३ अ ।

पणपणम्—पञ्चकपर्दादयः पण्यं यस्या एवधारप्रतिषेधने
या पञ्चपण्यिका । व्य० प्र० २५० अ ।

पणमिय—प्रनमितम् । भग ३७ । मुदार्णं सिरं तेन
पणामकरण । नि० चू० प्र० २३७ आ ।

पणय—प्रणयः—स्नेहः । भग० ३०६ । पनकः—प्रतलः कर्दमः ।
ज० प्र० १९६ । पनकः—प्रतलः सूक्ष्मः कर्दमः । प्रभ०
६५ । पनकः—कुल्लि । औप० १३१ । पनकं—साधा-
रणजनस्पतिविशेषः । प्रज्ञा० ४० ।

पणयए—प्रणयते प्रासादयति । व्य० प्र० १६८ आ ।

पणयमल्लिया—नद्यादिपूरप्तायिते देशे नद्यादिपूरेष्वगते
यो भूषो इत्यस्य मृशुकषो जलमलापरपमायः पच्छुः स
पनकमृत्तिका । तवामका जीवा अप्यभेदोपचारात्पनक-
मृत्तिकाः । प्रज्ञा० २६ ।

पणया—प्रणता—महताफलभारेण दूरं गता । जीवा० १८२ ।

पणयामि—प्रणयामि—यान्ते । पिण्ड० १३६ ।

पणयाले—पञ्चवत्पारिणत् । भाव० ६३४ ।

पणयासर्ण—प्रणतासर्णम्—विन्नासर्णम् । जीवा० २०० ।

पणव—भाण्डपटहः । औप० ७३ । पणवः—भाण्डपटहः,
लघुपटहो वा । भग० २१६ । पणवः—भाण्डपटहो लघु-
पटहो वा । ज० प्र० १०१ । गुंजा । नि० चू० तु०
६२ आ । पणवो—भाण्डपटहो लघुपटहो वा । राज०
४६ । पणवो भाण्डानां वाद्यम् । राज० २३ । भाण्ड-
पटहः । भग० ४७६ । पणवः—भाण्डानां पटहः । जीवा०
१०५ । भाण्डानां पणवः । जीवा० २४५ । पणवः—
भाण्डपटहो लघुपटहो वा । जीवा० २६६ । पणवः—
लघुपटहः । प्रभ० १५६ ।

पणवन्निय—प्रणवन्निकः—ध्वजन्निकाया नामपुनरिति नो व्य-
न्तरजातिविशेषः । प्रभ० ६६ । वाणमन्तरविशेषः ।
प्रज्ञा० ६५ ।

पणवसंक्षिप—प्रणवसंक्षिपतः—रत्नप्रमाणपृष्ठ्या आवविका-
वाहस्य सप्तदश संस्थानम् । जीवा० १०४ ।

पणाम—दृष्टिवादे सूत्रे भेदः । सम० १२८ ।

पणामई—प्रणामयेत्—अर्पयेत् । उत० ४६२ ।

पणामय—प्रणामकः—उच्चारितविशेषः । सूत्र० ६८ ।

पणामिओ—दत्तः । दध० ३८ ।

पणामिञ्जासि—दद्याः । भाव० ३०१ ।

पणामेह—दातव्यम् । औप० १८५ । अर्पयति । भाव०
६८७ ।

पणामेर्ज—अर्पयितुम् । वृ० द्वि० २०३ आ ।

पणाय—विक्रयाय । नदी० ६२ ।

पणायितुं—विक्रेतुम् । नदी० ६२ ।

पणालिछिहुं—मंडविमाछादितमाले वा वासोदगं पविह्रं,
हायले वा पणालिछिहुं । नि० चू० प्र० १२० आ ।

पणालि—पट्टा नाली—शयनेप्रधाना दीर्घतरा यष्टिः ।
प्रभ० ५८ ।

पणिअट्ट—प्रणितेनार्योऽस्येति पणितायः—प्राणघृतप्रयोजनः ।
उत० २१६ ।

पणिग—पण्यः । भाव० ८२६ ।

पणित—उत्पद्यारः । नदी० १४६ ।

पणितसासा—भाण्डवासा—यत्र घटकरादिभाण्डजातं तं
सङ्गोपिबन्धते । वृ० द्वि० १७५ अ ।

पणिधाय—प्रणिधाय—मर्यादीकृत्यम् । सूत्र० १४ ।

पणिधि—प्रणिधना—मायया यथा वाणिजकादिवेषं विधाय
गतकर्तकाः । सम० ३२ ।

पणिय—पणितः—व्यवहारः । ज्ञाता० ६५ । विक्रयम् ।
वृ० द्वि० २०० अ । पणित—क्रयाणकम् । ज० प्र०
१०२ । व्यवहारः, क्रयाणकम् । भग० ६७१ । पणित—
भाण्डम् । ज्ञाता० ३ । पण्यः—भाण्डः । ज्ञाता० १५७ ।

पणित—भाण्डम् । औप० ४ । पणितम् । नदी० १४६ ।

पणियमं—पणः । भाव० ४१७ ।

पणियमिहुं—जपे भद्रं अञ्छति । नि० चू० द्वि० ६६
आ । पण्यग्रह—पण्योपणः । भावा० ३६६ । पणितग्रह—
भाण्डनिसोपायग्रहम् । औप० ४१ । पण्यग्रहं हट्टं हति ।
औप० ६१ ।

पणियसासा—जपे भायणाणि विक्रयेति वाणिज्य कुम्भकारो
वा । नि० चू० तु० २१ आ । कुम्भकाराणां वाणिज्यो
वा भावनविक्रमस्थानम् । वृ० द्वि० १७५ अ । पणित-
याता—हट्टः । ज्ञाता० ७६ । पण्ययाता—पञ्चयाता ।
भावा० ३६६ । पण्ययाता—आरणः । भावा० ३०७ ।

पणितवाला-बहुप्राह्वदायकजनोचितो गेहविशेष । औप०
४१ ।

पणिषयामि-प्रणोभि-अम्यस्ययामि, अम्यचयामि वा ।
आव० ३८६ ।

पणिषयामो-प्रणमाम-पूजयाम । आव० ५३० ।

पणिसुगणा-प्रतिभवन-अभ्युपगम । पिण्ड० ४६ ।

पणिहा-प्रणिधान-प्रणिधा । जीवा० ३२६ । प्रणिधा-
प्रभाव । जीवा० ३२६ ।

पणिहा-प्रणिधाय-अवधोकृत्य । सूर्य० ३१ । प्रणिधाय-
अपेक्ष्य । प्रज्ञा० ३२६ ।

पणिहाण-प्रणिधान-अन्तःकरणवृत्ति । सूत्र० ३०६ ।
प्रणिधाना-एकाग्रचित्तप्रधानेन यद्वचनं प्रणिधान-गूढमुख-
पाथा यद्वचनम् । प्रश्न० ५८ । प्रणिधान-अकुर्वतोऽपि
करणं प्रति वृद्धाध्यवसानम् । आव० १८८ । प्रणिधान-
वृद्धाध्यवसानलक्षणम् । आव० ५८८ । प्रणिधान-चेतः-
स्वास्थ्यम् । दश० १०६ । प्रणिधान-एकाग्रता । ठाणा०
१२१ । प्रणिधिः प्रणिधान-प्रयोगः । ठाणा० १६६ ।
प्रणिधान-चित्तकाप्रघम् । भग० ६३ । प्रणिधान-प्रयोगः ।
उप० १० । प्रणिधान-चेतःस्वास्थ्यम् । अय० प्र०
१६ अ ।

पणिहाणजोगुत्तो-प्रणिधान-चेतःस्वास्थ्यं तत्प्रधाना
योगा-पापारास्त्युक्तः-समन्वितः प्रणिधानयोगमुक्तः ।
दश० १०६ ।

पणिहाण-प्रणिधान-चित्तस्वास्थ्योपेतो न तु राग-
द्वेषवशम् । उक्त० ४२६ ।

पणिहाय-प्रणिधाय-आश्रित्य । जीवा० १०१ । प्रणिधाय-
सम्यक् । दश० २३५ । प्रणिधाय-आश्रित्य निरुद्ध-
पिद । जीवा० ३८४ । प्रणिधाय-अपेक्ष्य । जीवा०
३२६ । प्रणिधाय-अपेक्ष्य । ज्ञाता० १७० ।

पणिहि-प्रणिधि-माया न कार्या । प्रश्न० १४६ ।

पणिहितेदिय-प्रणिहिते-त्रय । प्रश्न० १६० ।

पणिहिय-प्रणिहित-समुत्त । प्रश्न० १६० ।

पणिहियप्पा-समाधिमादात्मा । भर० ।

पणिही-प्रणिधि-प्रणिधानं विविष्टकाग्रत्वम् । प्रश्न०
१४७ । प्रणिधि-निधानादिप्रणिहितम् । दश० २२५ ।

प्रणिधि-माया न कार्या । योगसप्तहोष्टादशो योगः । आव०
६६४ । प्रणिधि-व्यवस्थापनम् । उक्त० ४६६ । अण्-
दाक्य । आव० ६६१ ।

पणी-पणितं पण्यमिति वा क्रयविक्रयोपजायो । जीवा०
२७६ ।

पणीअ-पणित-पण्यम् । दश० २२१ । प्रणीत-स्निग्धम् ।
दश० १८६ ।

पणीतं-घृतम् । नि० पू० प्र० १५५ अ ।

पणीतरसं-नहृविषयतो । दश० पू० ८६ ।

पणीय-प्रणीत-गलद्विन्दु । उक्त० ४२६ । प्रणीत-अर्थ-
कथनद्वारेण प्रत्यक्षम् । नदी० १९३ । प्रणीत-स्निग्धम् ।
ओष० ६८ । प्रणीत-स्निग्धमधुरम् । वृ० प्र० २३५ अ ।
प्रणीत-गूढस्नेहं घृतसूराद्यैश्चाद्यं अक्षितमण्डकादिस्नेहा-
वगाढकुसुमादि वा । वृ० वृ० २०६ अ । निद्रा पतलं
वर्णादि उच्येय । दश० पू० १२७ । प्रणीत-पक्व,
यानीतम् । आव० ७४१ । प्रणीतं-गलस्नेहं भोजनम् ।
पिण्ड० १७४ । प्रणीत-घुमत्तया प्रकट्टम् । भग० २२१ ।
प्रणीतः-वस्त्रस्नेहं बिन्दुः । प्रश्न० १४१ ।

पणीयगह्व-स्नेहवदभ्यग्रहम् । ओष० ६८ ।

पणीयतर-प्रणीततरः-युक्तिमुक्तिः । सूत्र० ४१३ ।

पणीयनिद्राभोग्यविबल्लण-प्रणीतो गलस्नेहद्विन्दुः स्निग्ध-
भोजनं तस्य वर्धनं प्रणीतस्निग्धभोजनवर्धनम् । पञ्चम
भावनावस्तु । प्रश्न० १४१ ।

पणीयभूमि-प्रणीतभूमि-व्यवहारभूमि । हृदयम् इति ।
उक्त० १३३ ।

पणीयतर-प्रणीततरः-गलद्विन्दुधादिबिन्दुः । औप० ४० ।

पणीयतरसोई-प्रणीततरसोई-गलस्नेहसविन्दुकस्य
भोजनस्य भोजकः । सम० १६ ।

पणीयतरसविबल्लण- । भग० ९२१ ।

पणीया-नीत । आव० ७०० ।

पणुल्लयामो-प्रणुदाय-प्रेरयाम । उक्त० ३७१ ।

पणुल्लिया-प्रेरयेत्-उद्घाटयेत् । दश० १६७ ।

पणुल्लिया-वेरिता । आव० ३४५ ।

पणील्लयगतो-प्रणीतनगतः । ठाणा० ४३४ ।

पणील्लि-प्रणीतवन्प्रवर्तकम् । प्रश्न० ६१ ।

पणोक्ति-प्रगोदी-प्राजनकदण्डः । प्रभ० १८ । प्रगोदि-
जमप्रवर्तकम् । प्रभ० ६१ ।
पणोक्त्या-प्रगोदिता । उत्त० १३० ।
पण्डक-मेरुसम्बन्धी चतुर्थं वनम् । प्रभ० १३५ ।
पण्डितः-हेयोपादेयत्वज्ञः । आचा० ११८ । ससारविमु-
क्तप्रज्ञतया कोविदः । पिण्ड० ७२ ।
पण्डुरार्या-मायाशक्त्ये दृष्टान्तः । आच० ५७६ ।
पण्यमण्डप-पन्नगेन्द्र-भुजगवरो नाम कुमारः । प्रभ० १३५ ।
पण्यमार्ग-प्राभृतम् । नि० पू० प्र० ३४५ अ ।
पण्यतन्त्र-योगीकृता । जी० (?) २ । उपदेयतया प्रका-
शितम् । जी० ५ । प्राज्ञैः-गणधरैस्तोयंकरादात्त-
दृष्टीतमिति प्रज्ञातम् । अनु० २ । प्रगुणितः । नि० पू०
दि० ६६ अ । प्रगुणः । नि० पू० प्र० ३३० अ ।
प्रज्ञाप्तं-प्रज्ञया-विशिष्टकर्मेविषयबुद्ध्या आप्तं-प्राप्तं
अतीव सुदृढं परिकल्पितमिति । सूर्य० २६३ । भय०
५४० ।
पण्यज्ञा-प्राज्ञैः-द्वैकैराप्ता प्रज्ञाज्ञा-द्वैकगुरुपरिकर्मिता ।
राज० २ ।
पण्यज्ञि-दन्ताग्निः-विद्याविशेषः । आच० ६४ । प्रज्ञाभिः । (?)
पण्यज्ञी-कुमाराः । उ० ।
पण्यपार्ज्या-पञ्चार्ज्यिका कुलटा । भ्य० प्र० २५० ।
पण्यपण्ड-बृहति । नि० पू० प्र० १८६ अ ।
पण्यधन-प्रज्ञापकः-मेघब्रम्हाणामियत्तानिर्वायकः । ज० प्र०
२२७ ।
पण्यधन-प्रज्ञापनम् । विशे० ४२३ ।
पण्यधना-प्रज्ञापना-सामान्येन भञ्जकयनम् । नू० दि०
२१७ अ । जीवादिपदार्थानां प्रज्ञापनं प्रज्ञापना ।
मदी० २०४ । प्रज्ञापना-प्रकर्षणे नि.शेषकृतोपितोयंकरा-
साध्येन यथावस्थितस्वरूपनिरूपणलक्षणं शाप्यन्ते-शिष्य-
बुद्ध्यामारोभ्यन्ते जीवाजीवाद्यः पदार्था धनयेति प्रज्ञा-
पना । प्रज्ञा० १ । स्वरूपनिरूपणम् । उत्त० ४६७ ।
प्रज्ञापना-प्रपणना । औष० ७६ ।
पण्यवणि-प्रज्ञापनी-विनेयस्थोपदेशदानरूपा । भय० ५०० ।
पण्यवणिज्ञा-जे पण्यवेत्तं सवर्केति छत्रमस्त्यो वा बुद्धी चेत्
सर्वकेति । नि० पू० दि० १४० अ ।

पण्यवणी-प्रज्ञाप्यतेऽप्यजिनेति प्रज्ञापनी-अर्पप्रतिपादनी,
प्रपणोयेति वा । प्रज्ञा० २४६ । प्रज्ञापनी-विनीत-
विनयस्य विनेयजनस्थोपदेशदानं यथा प्राणिषधाम्निवृत्ता
भवन्ति, भवान्तरे प्राणिनो दीप्यप्रियदृष्ट्यादिभ्यां भावा ।
प्रज्ञा० २५६ ।
पण्यविति-प्रकर्षणं संशील्यपनोदामा-तेवासिनो जीवाजी-
वाधमवन्त्यसवरनिज्जंराधोलपदार्थं ज्ञापयन्ति प्रज्ञाप-
यन्ति । आचा० १७६ ।
पण्यवेति-उपपत्तिभिः प्रज्ञापयन्ति । भग० ६८ ।
पण्यवेद्-व्यक्तपदार्थवचनतः प्रज्ञापयति । ज० प्र० ५४० ।
पण्यी-प्रज्ञा-प्रज्ञानं प्रज्ञा विशिष्टलक्ष्योपसमज्ज्या प्रसूत-
वस्तुतययावस्थितधर्मातोचनरूपाः मतिः । आच० १८ ।
प्रज्ञा-हेयोपादेयविशेषिका बुद्धिः । उत्त० २७८ । प्रज्ञा-
प्रक्रमाम्भित्युतावधिज्ञानत्रयारम्भिका । उत्त० ४६१ ।
प्रज्ञा-बुद्धिः । नवी० ६५ । प्रज्ञा-स्वयं विमर्शपूर्वको वस्तु-
परिच्छेदो मतिज्ञानविशेषप्रसूत इति । परिग्रहविशेषः ।
सम० ४१ । प्रज्ञा-त्रयेणविशेषविषयज्ञानम् । भग० ५६ ।
प्रज्ञानं प्रज्ञा-विशिष्टलक्ष्योपसमज्ज्या प्रसूतवस्तुगत यथाज्ञ-
स्थितधर्मातोचनरूपा मतिः । विशे० २२६ । प्रज्ञा-
मतिज्ञानविशेषः । भय० १६० । प्रज्ञा-हेयोपादेयविशे-
षनारम्भिका मतिः । उत्त० ३२५ । प्रज्ञा-स्वयं विमर्श-
पूर्वको वस्तुपरिच्छेदः । उत्त० ८३ ।
पण्यज्ञ-प्रज्ञानं-यथावस्थितविषयप्राज्ञिज्ञानम् । आचा०
७६ । प्रज्ञानं-सदसिद्वैको यस्य स । आचा० १८१ ।
पण्यी-पणिगमवा गह्वरा भारवा दग्धकृति । नि० पू० प्र०
४५ अ ।
पण्यज्ञोद-गमिक् । ज० प्र० १२२ ।
पण्य-अनार्यविशेषः । भग० १२७ (?) ।
पण्ययति-पिबति । निरय० ३० ।
पण्य-पण्य-वितातद्वेदनवासीन्नेत्रविशेषः । प्रभ०
१४ ।
पण्यवर्ण-येन वरः प्रस्तुतिं भजते प्रहृतो भवतीति प्रस्त-
नम् । विना० ५४ ।
पण्यवो-पण्यवणी । नि० पू० दि० ६१ अ ।
पण्यवेति-प्रश्नुवन्ति । भय० दि० १६३ अ ।

पण्हा—प्रभा—अङ्गुष्ठबाहुप्रभादिको मन्त्रविद्या । सम० १२५ ।
 प्रभा—अङ्गुष्ठबाहुप्रभादिव तदभाव च प्रतीत्य या विद्या—
 शुभाशुभ वयमन्ति ता प्रभा । सम० १२५ । प्रभन—
 पृच्छकस्य शुभाशुभकथनम् । नदी० २३४ । पृच्छघन—
 इति प्रभन—प्रष्टव्यस्वरूपम् । उक्त० २४१ । प्रभन—देव-
 तादिपृच्छारूप । वृ० प्र० २१५ अ ।

पण्हि—पाणि । आव० ५५ ।

पण्हिया—पाणिना । आव० ५७४ ।

पण्हुता—प्रसन्ना—स्तन्या । अन्त० ७ ।

पण्हुत—सबाष्प । नि० वृ० प्र० १४५ अ ।

पण्हुपा—प्रस्तुता । उक्त० २७४ ।

पतग—पतक—अन्तराधिकामोपरिवर्तिनो अन्तरविशेष ।
 प्रस० १५ ।

पतगविहिता—पतङ्ग शलभस्तस्य वीथिका—मार्गः उद्व्या-
 सा अनियतक्रमा चतुर्धा गोचरचर्चा । ठाणा० ३६५ ।

पतगवीथिका—यस्यां तु त्रिचतुरादीनि गृहाणि विमुच्य-
 त पतति सा पतङ्गवीथिका—पतङ्ग—शलभः स हि
 गच्छन्तुस्तुषानिनियतगत्या गच्छति तस्यैव या वीथिका-
 पथंनमाग सा । वृ० प्र० २५७ अ ।

पतङ्गा— । ठाणा० ८५ ।

पतए—प्रथमपतेत्र । ठाणा० ८५ ।

पतङ्ग—पुण्यप्रतिभितो जीवविशेष । आच० ५५ ।
 सम्पाति जीवविशेष । आच० ५५ । कचवरनिमित्तो
 जीवविशेष । आच० ५५ । उद्भेदत्र । वृ० १४१ ।

पतच्छेज्ज—पत्रच्छेदं अष्टौलसतपधानां मध्ये विवक्षित
 सङ्ख्याकपत्रच्छेदो हस्तलाघवम् । ज० प्र० १३६ ।

पतट—प्रसृत प्रसार । जीवा० ३६० ।

पतणतणा—इत्सई—प्रकवेण स्तनित करिष्यति—पञ्जिष्यति ।
 ज० प्र० १७४ ।

पतणतणाएति—प्रकर्षेण तणतणामते मज्जतीत्यर्थ । भग०
 ६६५ ।

पतणतणायति—प्रत्यन्त गच्छति । ज० प्र० ३८६ ।

पतणुरागसजुत्—प्रतनुगगसजुत् । आव० ६६ ।

पतत—प्रतत—स्वप्नस तान । नि० वृ० द्वि० ८६ अ ।

पतद्गृह— । अ० प्र० २१८ अ ।

पतनता भ्रमिभू—छादिना । आच० २५५ ।

पतयथई—द्वितीयपतेत्र । ठाणा० ८५ ।

पतरमणिप्रभाषणा—प्रतरभाषणा । जीवा० ३२५ ।

पतवति—प्रतपति । जीवा० २४८ । दोताङ्गारता प्रति-
 पद्यते । ज० प्र० ४१६ ।

पतिवया—पति—भर्तारं पतयति—तमेवाग्रिमच्छामोत्येव
 नियमं करोतीति पतिप्रता । शाता० २०२ ।

पतिट्टा—प्रतिष्ठान प्रतिष्ठा—ससारभ्रमणविरतितक्षण सम्प-
 न्दधनाद्यवाप्तिषाध्या मोक्षप्राप्ति । सूत्र० २०३ ।

पतिट्टाण—प्रतिष्ठाननगरम् । उक्त० १०० । नगरदि-
 सेषो नि० वृ० प्र० ३४० अ । नगरनाम । वृ० वृ० २३६

अ । गोवाख्यां नदीतटे नगरम् । अ० प्र० १६३ अ ।

पतिट्टाधिक—प्रतिस्थापक—रात्रादिसमस्त स्वपदनिवेशन ।
 शाता० २४० ।

पतिट्टिभो—प्रतिपद्य । वृ० वृ० २५२ ।

पतिठिता—प्रतिष्ठिता—आभिता । ठाणा० ३५८ ।

पतिभकर—प्रतिभयकर—भयजनकम् । सम० १२६ ।

पतिभय—प्रतिभय—वस्तुवस्तुप्रतिभयम् । प्रस० १३ ।

पतिरिक्क—प्रतिरिक्क—एका त । जीवा० २६९ । प्रतिरिक्क-
 एकान्त । ओष० १०३ ।

पतिव—प्रतिव । प्रस० ७३ ।

पतोय—प्रयोग—वावविषय । ठाणा० ४२३ ।

पतोदय—पनदुदय—पतितपताकम् । भग० १८७ ।

पतोस—प्रदय । अ० द्वि० ३५७ अ ।

पत्त—पत्र—तमालपत्रम् । प्रस० १६२ । पात्रम् । आव०
 ११५ । पत्र—पलाशपत्रकारोपपादिकम् । अनु० १५४ ।

प्राप्त—लब्धविशेषाद् गृहीतम् । भग० २२४ । प्राप्त-
 आदानगीत । ओष० ६३ । पात्रमिष पात्रमतिशयवद्

ज्ञानादिगुणरत्नानां प्राप्तिर्वा गुणप्रत्ययमिति । ठाणा०
 २१ । प्राप्तम् । भग० १५६ । उक्त० ३२१ । सुत्तत्य-

तनुमयस्य गहणधारणाद्यन्तेत्यर्थ । नि० वृ० प्र० ७६
 अ । तमालपत्रादि । ज० प्र० ६० । पत्र—पद्मिनी

पत्रादि । दण्ड० २२८ । पत्र—पत्रम् । ठाणा० २७३ ।

पत्र—तमालपत्रम् । भग० ७१३ । उवाताभिः पिठर
 बुभेज्जिनीं सृष्टति स प्राप्त । आने पञ्चभेदः । पिठर

१५२ । प्रातः-वासण्णीभूत । ओष १६८ । ज्ञाता०

६५, १८५ । पत्र-पत्रसञ्चयम् । उत० २६६ ।

पञ्चद्वय-पञ्चकित-सञ्ज्ञातकुस्त्रिकास्त्यपत्रः । ज्ञाता० ११६ ।

पत्तउर-गुच्छाविशेषः । प्रज्ञा० ३२ ।

पत्तकयधर-पत्रकयधरः । जीवा० २८२ ।

पत्तकारोणि-विषयभूत शब्दादिक वस्तु प्राप्तं सस्लेषडा-
रेणाऽऽनादित कुर्वन्ति परिच्छिद्यन्तीति प्रायकारोणि
प्राप्यकारोणि । विशे० १२३ ।

पत्तय-पत्रक-लेखः । वृ० प्र० ३३ आ ।

पत्तकच्छज्ज-अष्टपष्टिकलाक्षयम् । ज्ञाता० ३८ ।

पत्तकभोद्धण-पत्रकभोद्धनं-सहप्राप्तपल्लवफलादिपाननम् ।
प्रश्न० २५ ।

पत्तङ्ग-प्राप्तार्थ-अधिकृते कर्मणि निष्ठा गतः प्रश्नः । अनु०
१७७ । प्राप्तार्थः-लक्ष्योपदेशः । ओष० ६५ ।

पत्तण- । भग० २२६ ।

पत्तणाल-पत्रणालम् । आव० ६२४ ।

पत्तिज्ज्ञातो-पत्रनिर्वास-घातकोपशरसः । जीवा० २६५ ।

पत्तन-यत्-शकटधोर्त्तर्कनीभिर्वा गम्यम् । जीवा० ४० ।

यत् तुल्यार्त्तर्कनीभिर्वा गम्यं तत् पत्तनं, यथा
श्रृगुकच्छम् । प्रज्ञा० ४८ । शकटधोर्त्तर्कनीभिर्गम्यं पत्तनम् ।
जीवा० २७६ । जलस्फलपथयुक्त रत्नयोनिभूत वा । (?)

पत्तपणालं-पत्रप्रणालिका । आव० ६२१ ।

पत्तपुड-पत्राणि-समालपत्रादीनि । ज्ञाता० २३२ ।

पत्तर्जद्विया-श्रीन्द्रयविशेषः । प्रज्ञा० ४२ । श्रीन्द्रयजन्तु-
विशेषः । जीवा० ३२ ।

पत्तभूमिया-साधकोनद्रव्यादानता । वृ० वृ० १८६ आ ।

पत्तय-पात्रकम् । ओष० १६६ । पत्रक-तलतात्प्यादि-
सम्बन्धि । अनु० ३४ ।

पत्तरक-प्रतरकम् । प्रश्न० १५६ ।

पत्तल-पत्रमयत् । ओष० ४६ । पत्रलं-पत्रमयत् । जीवा०
२७३ । पत्रल-पत्रवर्ती । ओष० ६ ।

पत्तवात-पत्रवर्ष-पत्रवर्षणम् । भग० १६६ ।

पत्तविन्दुया-चतुरिन्द्रियजन्तुविशेषः । जीवा० ३२ ।

चतुरिन्द्रियविधिः । प्रज्ञा० ४२ ।

पत्तपुट्टि-पत्रवृष्टिः । भग० १६६ ।

पत्तवैट-पत्रवृत्तम् । जीवा० २२८ ।

पत्तसगह्रिया-पत्राणां शकटिका-गन्त्रो पत्रशकटिका ।
ज्ञाता० ७४ ।

पत्तहार-श्रीन्द्रियजन्तुविशेषः । जीवा० ३२ ।

पत्तहारम्-पत्रहारकः-श्रीन्द्रियजीवविशेषः । उत० ६६५ ।

पत्ता-प्राप्ता-देवभवे ज्ञप्तीता । ज्ञाता० २४८ । प्राप्ता-

इदानीमुपनता । ठाणा० २४५ । प्राप्ता । ज्ञाता० १३४ ।

ज्जोवरतायाश्चतुर्थो भेदः । दस० २७ । ठाणा० १४६ ।

पत्ताविधे-पात्रवन्धः । आव० ७२३ । पात्रवन्धः ।

ओष० १६६ । पत्तबधो-पात्रधारणवस्त्रं चतुरक्षम् । वृ०

द्वि० २३७ आ ।

पत्तामोडं-सहस्रालामोडितपत्रम् । निरय० २६ । सह-

सालामोडितपत्रम् । भव० ५१६ । वासिद्यालासिद्या-

मोडितपत्रं देवतार्त्तार्थमिति पत्रामोडकम् । अन्त० ११ ।

पत्तालव-पात्रालकम् । आव० २०१ ।

पत्तासव-पत्रासव-पत्रं घातकोपत्रं निष्पाद्य आसवः ।

प्रज्ञा० ३६४ । पत्रासव-पत्ररससारः । जीवा० ३५१ ।

पत्रनिपत्तसारः । जीवा० ३६५ ।

पत्ताहार-पत्राहारकः । निरय० २५ । श्रीन्द्रियविशेषः ।

प्रज्ञा० ४२ ।

पत्ति-प्रोति-साम्ना । उत० ६३ ।

पत्ति-प्रतीतिः प्रयोजनमस्येति प्रातीतिक-शपयादि ।

उत० ६३ । प्रीति-प्रोतिविषयोक्तुः प्रीतितः प्रत्यपितो

वा । भग० १०१ ।

पत्तिपुल्लह-प्रतीयाः । ओष० २१ ।

पत्ति-पुल्ल-प्रत्ययेत्-प्रतीतिविषयो कुर्यात् । प्रज्ञा० ३६६ ।

पत्तिपुल्ल-प्रतीया सामर्थ्यं । उत० ६३ ।

पत्तित-प्रोतिक-स्वविषये उत्पादितप्रोतिर्वा । ठाणा०

३५६ । प्रतीत-उपपत्तिश्च । ठाणा० ३५६ ।

पत्तिनस्स-उपपत्तिमिरथवा प्रोतिकस्य-स्वविषये उत्पादित-

प्रोतेः । ठाणा० ३५५ ।

पक्षिप प्रोतिरेव प्रातिक स्वाधिककप्रत्ययोपादानेऽपि रुद्धेन-

पुनकलेति, तत्करोमि प्रत्ययं वा करोमीति परिणतः

प्रातिकमेव, प्रत्ययमेव । ठाणा० २३५ । चतुरिन्द्रिय-

विशेषः । प्रज्ञा० ४२ । सञ्ज्ञातपत्रः । ज्ञाता० १२६ ।

पत्तिपति-प्रत्येति-प्रोतिविषयीकरोति । ठाणा० १७६ ।

प्रत्येति-प्रतिपद्यते । ठाणा० २४७ ।

पत्तिपमाण-प्रियमाण-असंख्यसक्तिप्रोत्या वक्ष्यन्तः ।
जीवा० ४ ।

पत्तिपाइत्ता-प्रनोत्य-वत्कल्पमेव विशेषत इत्यथेवेति
निश्चित्य । यदा सवेगादिजनितकृत्तानुभवसंशयेन प्रत्ययेन
प्रतीतिपद्यमवतार्यं । उक्त० १७२ : प्रनोत्य-विशेषतः
निश्चित्य । उक्त० १७२ ।

पत्तिपाणि-प्रोतिकराणि । व्य० प्र० २४१ ।

पत्तिपामि-प्रोति प्रत्यय वा सत्यमिदमित्येवं रूपं तत्र
करोमि । भग० १२१ । उपपत्तिमि प्रत्येति प्रोति-
विषय वा करोमि । भग० ४६७ । प्रत्यय करोमि ।
जाता० ४७ । प्रतिपद्ये प्रोतिकरणद्वारेण । आच० ७६१ ।

पत्तिपाविभो-प्रत्यायित । दश० १०४ ।

पत्तिपावित्त-प्रत्यायित । आच० १२ ।

पत्तो-पात्रो । जीवा० २३४ । पात्रो । ज० प्र० १०१ ।

पत्तोअ-प्रतीत-ज्ञातम् । (?) ६३ ।

पत्तुल्लग-भाजनम् । आच० ३४९ ।

पत्तोअ-प्रत्येक-पृथक् पृथक् । दश० १६ ।

पत्तेग-पत्तेगवणसंखी । नि० पू० प्र० १६ आ ।

पत्तेय-प्रत्येक-पृथक् पृथक् । आच० ६११ । प्रत्येक-
असाधारणम् । सूय० २४० ।

पत्तेयणाम-यदुदयात् जीव जीव प्रति निम्न तत् प्रत्येक-
नाम । प्रज्ञा० ४७४ ।

पत्तेयबुद्ध-प्रत्येकबुद्धास्तु बाह्यप्रत्ययमपेक्ष्य प्रत्येक-बाह्यं
वृषभादिक कारणमभिसमीक्ष्य बुद्ध प्रत्येकबुद्ध । प्रज्ञा०
११ । प्रत्येकबुद्ध-पूर्वमवस्थोत्थमपेक्षणम् । आच०
५३० । प्रत्येकबुद्धः । आच० ५६६ । प्रत्येक-बाह्य
वृषभादिक कारणमभिसमीक्ष्य बुद्ध प्रत्येकबुद्ध । नदी०
१३१ ।

पत्तेयरसा-प्रत्येकरसः-एकमेक प्रतिमिषो रसो येषा ते,
अतुल्यरसा । ठाणा० २६८ ।

पत्तेमा-प्रत्येकजीव-पत्र-पुष्प-मूल-फल-स्कन्धादीन्
प्रति-प्रत्येक जीवो येषा ते प्रत्येकजीवः । आ०(?) ३०७ ।

पत्तोभोरिआ-चतुर्विधते । कलाना द्वाविधद् द्वितोयाद-

स्य मध्यभाग प्राप्याचतुर्विधस्या कवले प्राप्तावमोदरिका,
अथवा प्राप्तेव प्राप्ता द्वाविधस्तस्याणां भागानां प्राप्ते-
त्वाच्चतुर्विधस्य वाप्राप्तत्वादिति । ओप० ३८ ।

पत्तोव-पनोपेतवृषः । ठाणा० ११३ ।

पत्त्यंजसत्ययं-सत्यकोस्त भेदो । नि० द्वि० १६ आ ।

पत्त्य-पत्त्यं-पवि-मोक्षमार्गे हित, सपकथेष्वां पूर्वोक्तं

गुणत्रयम् । सूत्र० ११८ । सामान्येन पत्त्यम् । भग०

५४३ । पत्त्यं-रोगोपसमहेतुः । भग० ६१२ । पत्त्य-

नीरोपहेतु । जीवा० ३५५ । पत्त्यं-दुःखप्राणम् । भग०

१६१ । प्रत्य-चतु कुल्यमानम् । दश० १३४ । पत्त्य-

अमृत-मुष्ट वा । आच० ५१५ । कुल्यो । नि० पू०

तु० ५५ अ । पत्त्य-आनन्दकारणम् । भग० ६७२ ।

पत्त्य-आरोग्यकरम् । जाता० १७५ । प्रत्य-कुडवच-

तुष्टयप्रमाणः । अनु० १५१ । वरवार कुडवः प्रत्यः-

माणकसमान माप्यम् । ज० प्र० २४४ । प्रत्यः-

मागसप्रत्य-चतुर्धेतिप्रमाण । ओप० २१५ । प्रत्यः ।

आच० ३४२ । प्रत्यः । उक्त० १४६ ।

पत्त्यए-प्राच्यते-सेवते । दश० २०५ । भग० ३१३ ।

पत्तभाग-प्रत्येकः-मागवधेतप्रसिद्धो धामपानविशेष । अनु०

२२३ ।

पत्त्यद्ध-प्रस्तट-प्रस्तार । ज० प्र० ४६ । प्रस्तट-प्रतर ।

ज० प्र० २६८ । प्रस्तट-प्रस्तर । प्रज्ञा० ६६ । प्रस्तट-

वेदमभूमिकाकल्प । जीवा० ६० । प्रस्तर-प्रतय ।

जीवा० १७५ । प्रस्तट-रचनाविशेषयान् समूह । ठाणा०

१७९ । प्रस्तटः-प्रतर । सय० १३६ ।

पत्त्यदोदय-प्रस्तटोदक-प्रस्तटाकारताया स्थितमुदक यस्य

स । सर्वत समोदक । जीवा० ३२१ ।

पत्त्यदोदय-प्रस्तटोदक समजल । भग० २६२ ।

पत्त्यणय-प्राच्यं-पर प्रतीष्टाययाञ्चा । भग० ५७३ ।

पत्त्यणिज्जे-प्राच्यंनोय-आधितुपनभिलषणीय । उक्त०

५६० ।

पत्त्यति-प्राच्यति-वाचते । ओप० १४ ।

पत्त्यय-प्रत्यक-काष्ठपटितो धाम्यमानविशेष । विज्ञे०

८६६ ।

पत्त्ययण-पत्त्यय-अम्बलम् । जाता० १६३ । पत्त्ययनम् ।

आव० ८१३ ।

परमयत्ति-

। आता० १६६ ।

परम्यर-प्रस्तारः-प्रायश्चित्तस्य रचनाविशेषः । ठाणा०

३७१ । प्रस्तरः । प्रभ० ५८ । प्रस्तरः-पाषाणः । वृ०

प्र० १५६ ।

परम्यरिङ्ग-प्रस्तीपंत

। आव० ६३१ ।

परम्यल्ल-

। ओष० १६२ ।

परम्यवस्मि-प्रस्तावे । पठ० ६७, ५ ।

परम्या-प्रम्या-अवस्थितिः । निरय० २५ । प्रम्या-अव-

स्थितिः । भग० ५१६ ।

परम्याय-प्रस्थानः-परलोकाधनमार्गः । निरय० २६ ।

प्रस्थानं-यात्रा । प्रभ० ४२ । प्रस्थानं-परलोकाधन-

मार्गः । भग० ५२० ।

परम्यार-एकापरार्थे तज्जातीयानां बंधः । वृ० द्वि० ८४

अ । प्रस्तरः-कटः । वृ० द्वि० १४६ अ । प्रायश्चित्त-

रचनाविशेषः, उपोत्पिच्छच्छेदोपनिष्ठप्रायश्चित्तभेदात् ।

प्रस्तारो नाम विरचना स्थापना इत्यर्थः । वृ० वृ० २२२

अ । प्रस्तारो-विनाशः । वृ० द्वि० ४४ आ । प्रस्तारः-

विस्तारः । नि० जू० प्र० ७१ अ । प्रस्तारः-विनाशः ।

पिच्छ० १४५ । नाशः । पिच्छ० १४३ ।

परम्यारदोस-प्रस्तारदोषः-कुलमणसंघविनाशलक्षणः । वृ०

वृ० ५७ अ ।

परम्यारपसंगो-प्रमूरण प्रस्तारण प्रस्तारः प्रस्तारे प्रसृज्ज

उत्तरोत्तङ्गुलसंभवः । नि० जू० प्र० १६६ आ ।

परम्यारेल्ल-विस्तरेण विनाश कुर्वात् । नि० जू० प्र०

३०१ आ ।

परम्यावाय-पथ्या-वनस्पत्यादिहिता वायवः । भग० २१२ ।

परम्यिप्-प्रायित-लब्धुं प्रायितः । भग० ४६३ । प्रायितः-

अभिलापात्मकः । भग० ११५ । प्रायितः । विषा०

३८ ।

परम्यिका-बृहत्पिहिका । ओष० १६७ ।

परम्यिप्-प्रायितः-प्रायंनविषयः-अभिलापात्मकः । ज०

प्र० २०३ । प्रायितः-अभिलापात्मकः । जोषा० २२२ ।

प्रायितः-अभिलपितः । आता० ४१ । प्रम्यितः-प्रवृत्तः ।

निरय० २६ ।

परम्यिया-प्रायिता । यणि० ।

परम्यियापिठयं-वंशममयभावनिक्षेपः । विषा० ५८ ।

परमेइ-प्रायंन-वाचा मल्लं देहीति यावनम् । उत्त० ५८७ ।

परमेइ-प्रायंयेत्-अनुमन्येत् गृहीतोमादिति । मृत्र० १८४ ।

परम्योइ-प्रस्तोत्री-प्रस्ताविका श्रवतिका । प्रभ० ४२ ।

पत्रकं-कुम्भम् । आव० १३२ ।

पत्रलेनावि-

। आव० २६० ।

पथ-पथ्याः । आव० १०८ ।

पथि-स्वपरसमयक्यः । ठाणा० २४१ ।

पथियायि-वप्रमसः । ठाणा० २४१ ।

पद-पद्यतेऽनेनेति पदं । आव० ३७६ । आव० ६८ । पदं-

विभागः । ज० प्र० २०७ । पद-यात्रायांप्रतिष्ठः

तत्पदम् । सम० ३६, १०८ । पदं-पद्यतेऽनेनेति पदं-

सुत्रं पदविभागेनोच्चारणाद्वा सप्तमीनि पथानि अनेति

परम्याख्यातो भेदः । उत्त० १८ । पदं-स्थानान्तरम् ।

ओष० १९७ । प्रकरणमर्थाधिकारश्च । प्रभा० ६ ।

पदकारा-कम्पजुगिता । नि० द्वि० ४३ आ ।

पदत्त-प्रवतः-पुष्पणोपदिष्टः । आता० १११ ।

पदत्थ-पदार्थदोष-यत्र वस्तुपदार्थदवाचिनः पदस्याप्यन्तर

परिकल्पनाऽभीयते, एवभूतः सूत्रोपविशेषः । आव०

३७४ ।

पदबद्ध-मेयपदेनिबद्धम् । ठाणा० ३६१ । मेयपदेबद्धं

विशिष्टविरचनया रचितम् । अनु० १३२ ।

पदभङ्ग-पञ्चाचतुष्पदप्रचारादिहारेण । प्रभ० ५८ ।

पदमग्न-पदाना मार्गः पदमार्गः-तोषाणा । नि० जू० प्र०

११९ आ ।

पदमग्नविहि-पदमार्गप्रचारम् । आता० २४० ।

पदरंग-प्रतरक-भोजनविधिः । आव० ८५६ ।

पदविभागसामाचारो-कल्पव्यवहारः । ओष० १ । सामा-

चार्या तृतीयो भेदः । व्य० प्र० १६ आ ।

पदविभागसामिका-सामाचारभेदः । उत्त० ५४७ ।

पदसम-यद्गीतपद-नामिकादिकं यत्र स्वरे अनुराति भवति

तत् तत्रैव यत्र गीते गीयते तत् पदसमम् । अनु० १३२ ।

पदा-पदाः-सममस्थाः । प्रभ० ६० ।

पदानुसारिबुद्धि-ये बुद्ध्यादेकमुत्रादमनुमृत्तये येष भूत-

मपि भूयस्तरपदनिकुण्डमवग्राहन्ते ते पदानुसारिबुद्धयः ।
बृ० प्र० १६३ वा । एकमपि सूत्रपदमवधार्यं शेषमभ्यु-
त्तमपि तदवस्थमेव भूतमवग्राहतेसा पदानु सारिणो । प्रज्ञा०
४२४ ।

पदानुसारिता—ऋद्धिविशेषः । ठाणा० ३३२ ।

पदार्थ—मुनिगुणो वा । आब० ७६० । कारकविषयः,
समासविषयस्तद्विधिवयो निश्चितविषयश्च । आब०
४५५ ।

पदार्थदोष—यत्र वस्तुनि पर्यायोऽपि सन् पदार्थान्तरत्वेन
व्युत्पद्यते । घनु० २६२ ।

पदिष्णार—प्रदत्तवती । आब० ३३२ ।

पदित—प्रदीप्तः । आबा० १५२ ।

पदुग्माणि—प्रदुग्माणि—कुण्डप्रकारादीनि । आबा० ४११ ।

पदुद्ध—प्रद्विष्टः । जोष० ६३ ।

पदेस—प्रदेशः—व्युत्तरः । भग० ४८३ । प्रदेव—प्रदत्तः ।
प्रज्ञा० ४३५ । प्रदेशः । सूर्य० १६ ।

पदेसकर्म—प्रदेशकर्म—प्रदेशा एव—पुद्गला एव यस्य वेद्यन्ते
न यदा दृष्टो रसस्तरप्रदेशमात्रतया वेद्य कर्म प्रदेशकर्म ।
ठाणा० ६७ ।

पद्वति—राजिः । प्रभ० ८३ ।

पद्म—जलजम् । जीवा० १३६ । दधारपमुतो रामापरनाम
दलदेवः । प्रभ० ८७ । महाहृदविशेषः । प्रभ० ६६ ।

पद्मनाम—द्रव्यजिनः । जं० प्र० १३ । भावीजिनः । जीवा०
३ । नभरकच्छादितः । प्रभ० ८७ । श्रुतवचिकृत्य
कामव्याया राजा । दश० १० ।

पद्मतालः—मृणालम् । जीवा० १२३ ।

पद्मपद्म—केशरम् । भग० १२ ।

पद्मपत्र—नाट्यविशेषः । जं० प्र० ४१४ ।

पद्मराग—मणिभेदः । जीवा० २३ । मणिभेदविशेषः ।
प्रज्ञा० २७ ।

पद्मराज—पातकीक्षुडभरतक्षेत्रापरकक्षुराजधानीनिवासि-
राजा । ठाणा० ५२४ ।

पद्मलता—नाट्यविशेषः । जं० प्र० ४१४ ।

पद्मलता—प्रविभक्त्यशोकलता—प्रविभक्ति—चम्पकलता-
प्रविभक्ति—भूतलताप्रविभक्ति—वमलताप्रविभक्ति वा—

सन्तोलता—प्रविभक्ति—मुक्तलताप्रविभक्तिश्यामलता-
प्रविभक्त्यभिनयात्मको लताप्रविभक्तिनामा—एकवि-
धतितमो नाट्यविधिः । जीवा० २४७ ।

पद्मलेश्या—पद्मगर्भवर्णानि यानि द्रव्याणि पीतानीत्यर्थः
तस्याधिभ्याख्याता । ठाणा० ३२ ।

पद्महृदः—हृदविशेषः । आबा० २२० ।

पद्मा—हृदस्य प्रथमाक्षमहिषी । जं० प्र० १५६ ।

पद्माकार—कातविशेषः । नंदी० १६४ ।

पद्माद्यती—वरिष्ठनगराधिपते राममातुलस्य द्विरप्यनाभद्व-
हिता । प्रभ० ८८ ।

पद्म—वर्णजनतेर्मादि । प्रभ० ५८ । छाशो बद्ध । जं० प्र०
२३६ ।

पद्मसर्प—(?) । नि० पू० प्र० १६० अ ।

पद्मारेड—प्रधारयति—दुष्टं सङ्कल्पयति । जं० प्र० २४८ ।

पद्मारेति—प्रधासयति—प्रकर्षेण धारयति—करोति । प्रज्ञा०
४३६ ।

पद्माद्यय—प्रधावितः—वेगितवतिः । प्रभ० ५० ।

पद्मादिया—प्रधावितः । आब० २२४ ।

पद्मोवणा—अप्यगो पारे पुणो पुषो उच्छ्रान्ना । नि० पू०
प्र० १८८ अ ।

पद्मक—जलरहविशेषः । जीवा० २६ । जलरहविशेषः ।
प्रज्ञा० ३१ । पद्मकः—शोमयाधितो जीवविशेषः । आबा०
३५ ।

पद्मकसूक्ष्मम्— । ठाणा० ४६८ (?) ।

पद्मकादयः—अनन्तजीविकाजीवाः । ठाणा० १२२ ।

पद्मगो—साङ्ख्यगोत्रकुलो वाजान्तकायः पञ्चवर्णः । बृ० वृ० (?) ।

पद्मकसप्तधु—संलकारावर्धितपरीकारकः । सम० ११८ ।

पद्म—अज्ञत्येदं प्राज्ञ—श्रीवार्थनीपातम् । सूत्र० ३०१ ।

प्रकृतं ज्ञान प्राज्ञा—मूकमार्गवियेकत्वम् । ठाणा० १८३ ।

पद्मकतिल—दुग्धघितिलः । व्य० प्र० १२८ अ ।

पद्मगभूत—पद्मगभूतः—सर्वकल्पेन आत्मना करण्यभूतः ।
ज्ञाता० १६७ ।

पद्मति—प्रज्ञति—स्वसमयपरसमयप्ररूपणा । व्य० प्र०
२३५ अ ।

पद्मत्त—प्रज्ञत्त—उपादेयतया प्रकाशितम् । ज्ञाता० ३ ।

प्रज्ञप्तं-तीर्थकरनामकर्मोदयवर्तितया प्रायः कृतार्थेनाऽपि
परोपकाराय प्रकाशितम् । सम० ५ । प्रज्ञप्तं-प्रकृतिम् ।
दश० २५५ । प्रज्ञप्तः-देशितः । प्रज्ञा० ३६६ । प्रज्ञप्तं-
प्रकृतिं तीर्थकरणपरैः । प्रज्ञा-बुद्धिः तथा आप्तं-
प्राप्तं प्रज्ञातम् । प्राज्ञात्-तीर्थकरत्वात् प्रज्ञात् गणपरै-
रिति । प्राज्ञैः-गणपरैराप्तं प्राज्ञातम् । ठाणा० ६५ ।
पञ्चति-प्रज्ञाप्यन्ते प्रकल्प्यन्ते भगवता सुधर्मस्वामिना जम्बू-
नामानमभियस्याम् । प्रज्ञापाः-तद्धेतुभूतबोधस्य व्याख्यासु
र्वा प्रज्ञाया आप्तिः-प्राप्तिः आप्तिर्वा-आदानं यस्याः सका-
द्यादसौ प्रज्ञातिः प्रज्ञातिर्वा । प्रज्ञादा-भगवतः सकाशा-
वाप्तिराप्तियं गणपरस्य यस्याः सा तथा । प्रज्ञाप्यन्ते-
प्रकल्प्यन्ते प्रबोधयन्ते वा यस्याम् । प्रज्ञप्तिः-अर्थप्रज्ञप्तिः-
अर्थप्रकृपणा प्रज्ञप्तिः-प्रज्ञाप्तिः । भग० २ । प्रज्ञप्तिः-
संशयापन्नस्य श्रोतुमंशुरवचनैः प्रज्ञापनम् । ठाणा० २११ ।
पञ्चतिअवलेख-संशयापन्नस्य श्रोतुमंशुरवचनैः प्रज्ञापनम् ।
ठाणा० २११ ।
पञ्चतिधर-प्रज्ञातिधरः-भगवतोवेत्ता । आच० ५३२ ।
पञ्चती-प्रज्ञप्तिः-एतदभिधाना क्वाचिद्विद्या । सुय० ३०३ ।
प्रज्ञप्ती-प्रज्ञापना । वृ० प्र० १६० आ । प्रज्ञप्तिः-
संशयापन्नस्य मधुरवचनैः प्रज्ञापना । दश० ११० । स्व-
समयपरवसमयप्रकृपणा । व्य० प्र० २३५ ।
पञ्चतो एगा-प्रज्ञप्ते-प्रकृतिरे सायका गह्रा भवति, गह्राया
भेदः । ठाणा० २१५ ।
पञ्चव-प्रज्ञावाद् प्राज्ञो-बुद्धिमा । दश० २१३ ।
पञ्चवण-प्रज्ञापतोति प्रज्ञापकः-मूलकर्ता । दश० ११४ ।
प्रज्ञापकः-गुरु । नंदा० १७६ ।
पञ्चवणविसा-प्रज्ञापकस्य-प्राज्ञायार्देदिह प्रज्ञापकदिक्-
पञ्चवणविसा । ठाणा० १३३ ।
पञ्चवणगुरुव-प्रज्ञापकपुर्वकं-प्रज्ञापन(क) प्रतीत्य पूर्वा दिक्
परिमृष्ट एवासौ संव पूर्वा । दश० ८५ ।
पञ्चवणा-प्रज्ञापनाविषयं प्रभमधिकृत्य प्रवृत्तत्वात्, प्रज्ञा-
पनायाः प्रथम पद प्रज्ञापना । प्रज्ञा० ६ । प्रज्ञापना-
प्रकृपणा । प्रज्ञा० ५०६ । यथावस्थितजीवादिविषय-
ज्ञापनात् प्रज्ञापना । अनु० ३८ । प्रज्ञापना-भेदाद्यभि-
धानम् । ठाणा० १५६ । प्रज्ञापना-विशेषतः कथनम् ।

ज्ञाता० ४६ ।

पञ्चवणाहि-

। ज्ञाता० १०१ ।

पञ्चवणी-प्रज्ञापनी-अस्त्यामृषाभावाभेदः । दश० २१० ।

पञ्चवर्ण-प्रज्ञापयतोति प्रज्ञापकः-गुरुः । अनु० १७७ ।

पञ्चविज्जति-प्रज्ञाप्यन्ते-नामादिभेदाभिधानेन प्रकल्प्यन्ते,
नामादिस्वरूपकथनेन प्रकल्प्यन्ते । सम० १०६ । प्रज्ञाप्यन्ते
नामादिभेदोदयानेन । नंदो० २१२ ।

पञ्चवित्तर-प्रज्ञाप्य-बोधयित्वा । ठाणा० ११६ ।

पञ्चवित्-प्रज्ञापितं-सामान्यतो विनेयेभ्यः कथितम् । प्रभ०
११३ ।

पञ्चवैति-प्रज्ञापयन्ति-उत्पत्तिभिर्बोधयन्ति । ठाणा० १३६ ।

पञ्चवेद-प्रज्ञापयति-जीवाजीवादीन् पदार्थांन् बोधयति ।

आच० ५०३ । प्रज्ञापयन्ति-प्रतिबोधयति सिक्मीकरोति ।

भग० ७११ ।

पञ्चवेज्ज-प्रज्ञापयेत्-भेदबोधनतो बोधयेत् । भग० ४६६ ।

पञ्चवेति-

। भग० ११ (?) ।

पञ्चा-प्रज्ञा-बुद्धिरीप्सितार्थसम्पादनविषया कुटुम्बकाभिवृ-
द्धिविषया वा तस्योपाहृतापि प्रज्ञा प्रकर्षेण जानातीति
प्रज्ञा दशवर्णा पञ्चमी दशा । ठाणा० ५२६ । प्रज्ञा-
सूक्ष्माविविषया मतिः । भग० ७६३ । दशवर्णायां पञ्चमी
दशा । नि० चू० द्वि० २८ आ । प्रज्ञा-जन्तो पञ्चमी-
दशा । दश० ८ । प्रज्ञापनं प्रज्ञा-विशिष्टलपोपशमजया
प्रभूतवस्तुषट्पथाऽवस्थितधर्मालोचनरूपा संविद् । नंदो०
१८७ ।

पञ्चाण-प्रज्ञान-भूतज्ञानम् । आच० २४६ । एवभूत-
प्राज्ञो-प्राप्येण ज्ञायते ज्ञेय येन तद् प्रज्ञानम् । आच०
१५४ ।

पञ्चाणम्-प्रज्ञानवात्-ज्ञानी । आच० २४६ ।

पञ्चाणमंता-प्रकर्षेण ज्ञायतेऽनेनेति प्रज्ञानं तद्वता सञ्चुतिका ।
आच० ३३३ ।

पञ्चार्पति-प्रज्ञायते-अवबुध्यते । भग० ६१ ।

पञ्चुत्त-अनलतनुनिष्पन्नम् । आच० ३६४ ।

पृथ-प्राप्य-विज्ञाय । ओष० ३७ । प्राप्य-विज्ञाय ।

ओष० ३७ । प्राप्य-अभ्युपगम्य आश्रित्य । दश० ७० ।

प्राप्य-परिहृतं धनम् । वृ० वृ० २६ अ ।

पप्पट्टग-सप्तसरियाए उभयसद्वेत्तु पाणिपूज जा रेड्डिया
 भूमो सा तमि पाणिए कोहट्टमाणे तरिया बटा होतं
 उप्पेण दित्ता वय्यहो भवति । नि० पू० प्र० ३६ आ ।
 पप्पट्टमोभय-पर्यटमोदक-साद्यविशेष । ज० प्र० ११८ ।
 पप्पट्टमोदय-पर्यटमोदक । प्रज्ञा० ३६४ ।
 पप्पट्टमोदय-पर्यटमोदक । जीवा० २७८ ।
 पप्पट्टिय-पपट्टिका पातिपपट्टिका । पिण्ड० १५४ ।
 पप्पु-उत्पुत-व्याप्त्य । जनु० १३६ ।
 पप्पुय-प्रपुत । ताता० १३२ । प्रपुत-प्रपुतम् ।
 प्रभ० १६ ।
 पप्पोत्ति-प्राप्नोति । उत० ४०१ ।
 पप्पुत-प्रपुत । ज० ७ ।
 पप्पुय-प्रपुत-प्रवर्तितान्द । मग० ४६० ।
 पप्पुल-प्रपुल-विकसितम् । जीवा० १७६ ।
 पप्कोटन-प्रस्कोटन-प्रकर्षण वृत्तम् । ओप० ११० ।
 प्रस्कोटन-आस्कोटनम् । प्रव० १५६ । प्रस्कोटन-
 आस्कोटनम् । प्रव० ११२ ।
 पप्कोट्टणा-प्रस्कोटना-प्रकर्षण रेणुशुद्धितस्येव वक्षस्य
 भाटना । उत० १४१ । प्रस्कोटना-प्रकर्षण वृत्तम् ।
 ठाणा० ३६१ । उपकोट्टण्यदाण पप्कोट्टणा । नि० पू०
 प्र० १८१ अ ।
 पप्कोट्टे-प्रस्कोटयेत्-प्रस्कोटनां कुपत् । उत० ५४० ।
 प्रस्कोटयेत् । ओप० १०८ ।
 पप्काट्टेमाणे प्रस्कोटावत्ता (?) आभिप्रेतिकेनाभ्येन वा
 साधुना स्वकीपरजोहरणेन उणिक्पादपोच्छन्नेन वा
 प्रस्कोटन कारयम् भाटयन्नित्यय । ठाणा० ३२६ ।
 पप्पुत्तियपविरल-विरलगीकर-फुमारम् । आव० १२२ ।
 पवध-प्रव ध-विकषादितु वाडविन्देदेन प्रवत्तनम् । उत०
 ३४६ । प्रव ध-विकषेदात्मकम् । उत० ३४६ ।
 पवह-प्रवाधा-प्रकृष्टा बाधा । ज्ञाता० ६७ ।
 पवुद्धा-प्रवुद्धा-उत्पुद्धा । ज० प्र० ३३६ ।
 पवमार-प्राग्मार-अप्रतो मुखमवतत्त्वम् । मग० १७४ ।
 प्राग्मार-इषदवनत । मग० २३८ । प्राग्मार-जन्तो-
 रष्टमोदशा । दश० ८ । प्राग्मार-इषदवनतपर्वतभाग ।
 आता० ६३ । प्राग्मार-इषत्कुम्भ । प्रज्ञा० ७१ ।

प्राग्मार-पुद्गमनिचय । ठाणा० १२५ । प्राग्मार-
 उच्छ्रयादिलक्षण । ठाणा० २५१ । प्राग्मार-यस्यवत-
 स्थोपरि हस्तिकुम्भाकृति कुम्भ विनिर्गत तटप्राग्मारम् ।
 नदी० २२८ । प्राग्मार-इषदवनतम् । ठाणा० ५२० ।
 ज्ञाता० ६६ । प्राग्मार-इषदवनतः । ज्ञाता० ६६ ।
 पवभारियती-ग तु द्रव्यान्तराकान्तस्य सा प्राग्मारणाति
 यथा नावादेरधोगति । ठाणा० ४३४ ।
 पवभारि-प्राग्मार-इषदवता पर्वता । जनु० १७१ ।
 प्राग्मार-इषदवनतमुपश्लेखे तदेवमून पाप यस्या भवति
 सा प्राग्मार-प्रष्टमोदशा । ठाणा० ५२० । दशदशा-
 यामष्टमीरक्षा । नि० पू० द्वि० २८ आ ।
 पवभर-चतुर्वर्त्यलोकातिक्रियमान । ठाणा० ४४२ । प्रभ-
 कुर चतुर्वर्त्यलोकातिक्रियमानम् । मग० २७१ । प्रभकुर-
 एकोनसप्ततीतममहाग्रह । ज० प्र० ५३५ । एकोनसप्त-
 तितममहाग्रह । ठाणा० ७६ । प्रभकुर-नीगिसान-
 रोवमस्थिक-देव । सम० ८ । मष्टपागरोपस्थिक देव ।
 सम० १४ ।
 पवभर-चन्द्रस्य चतुर्वर्त्य अग्रमहीषी । ठाणा० ७०४ ।
 धर्मकथाया अष्टमवर्षेष्ट चतुर्वर्त्यमयम् । ज्ञाता० २५२ ।
 धर्मकथाया सप्तमवर्षस्य चतुर्वर्त्यमयम् । ज्ञाता० २५२ ।
 सूर्यस्य चतुर्वर्त्यमहिषी । ठाणा० ७०४ । सूर्यस्य चतु-
 र्वर्त्यमहिषी । मग० ५०५ । प्रभकुर-चन्द्रस्य चतुर्वर्त्य-
 येन्द्रस्य चतुर्वर्त्यमहिषी । जीवा० १८४ । प्रभकुर-
 वच्छवतीविषस्य राजवाति । ज० प्र० ३५२ । प्रभकुर-
 चन्द्रस्य चतुर्वर्त्य अग्रमहिषी । ज० प्र० ५३२ । ठाणा०
 ८० ।
 पवभुर-प्रभकुर स्वत एव भङ्गपील । ज्ञाता० २३८ ।
 पवभण-प्रभञ्जन-उत्तरविकाये नवम ह्म । मग० १५७ ।
 वातकुमार-ज्ञ । ठाणा० ८५ । चतुर्वर्त्य वातकुमार ।
 ठाणा० १६ । चतुर्वर्त्य महद्विकदेव । ठाणा० १२६ ।
 प्रभञ्जन-वातकुमारानामविपति । प्रज्ञा० ६४ ।
 प्रभञ्जन । जीवा० ३०६ ।
 पव-हरिका-तस्य प्रथमो लोकपाल । ठाणा० १६७ ।
 पवकले-श्रिकेतस्य तृतीयो लोकपाल । ठाणा० १६७ ।
 पवणिम-प्रमणित-भगनारम्भ । विपा० ७६ ।

पभयाल-प्रभवान्. तद्विशेष । ज० प्र० १८ ।

पमव-प्रभव-उत्पत्तिस्थानम् । आषा० १३ । प्रभव-
उत्पाद । प्रज्ञा० २५६ । प्रभव-प्रकृष्ट भवन प्रभव-
श्रोतृतापर्याय । विशेष ८६० । सत्पुरुष, कल्पविधि-
निषेधक । वृ० प्र० २३० । नि० चू० द्वि० ३६ आ ।
नि० चू० तृ० १६ अ । चौरविशेष । भ्य० प्र० २४० ।

पभा-प्रभा-मानादिबोधि । भग० १३२ । प्रभा-
मानादिबोधि । औप० ५० । प्रभा-बाहुरूपम् । जावा०
८६ । भावनावासगता प्रभा । जीवा० १६२ । प्रभा-
आकार । ज० प्र० १०० । प्रभा-स्वभाव । प्रज्ञा०
४३ । प्रभा-प्रकाशः । सूर्य० ७८ । प्रभा भावनावासगता ।
प्रज्ञा० ८८ । प्रभा-आकार । प्रज्ञा० ३६२ । प्रभा-
स्वरूपम् । प्रज्ञा० ५३२ । प्रभा-प्रभाव माहृत्यम् ।
ठाणा० ४२१ । प्रभा-प्रभावः । उपा० २६ । प्रभा-
उत्पन्नमनसमे यद् धुतिस्फुरणम् । ज्ञाता० १७० । प्रभा-
व-आविबोधितः । उक्त० ५६१ ।

पभाह-प्रभाति । आव० २१८ ।

पभावर्ह-मुनिबुद्धस्वामिमाता । सम० १५१ । प्रभावति ।
महिमाता । आव० १६० । बलनरपतिराज्ञी । भग०
५३५ । प्रभावती-उदयनराज्ञी । उक्त० १६ । प्रभावती-
शिक्षायोगदृष्टान्ते शैव्यकुलसमूहवैधानिकषेटकप्रथमा पुत्री ।
जाव० ६७६ ।

पभावना-प्रभावना-तथा तथा स्वतीर्थोन्नतिहेतुचेष्टासु
प्रवर्तमानात्मिका । उक्त० ५६७ । प्रभावना-धर्मकथा-
विनिस्तीर्यरूपपना । ददा० १०३ । प्रभावना-धर्मकथा-
विनिस्तीर्यरूपपना । प्रज्ञा० ५६ ।

पभावती-प्रभावती-उदयनराजपत्नी । आव० २६८ ।
उदयनस्य राज्ञी । नि० चू० प्र० ३४६ आ । उदयन-
नरपते राज्ञी । भग० ६१८ । कुम्भकराजपत्नि । ज्ञाता०
१२४ । प्रभावती । निरय० १ ।

पभावह-प्रभावयति-प्रकाशयति । उक्त० ३८५ ।

पभासता-भ्याख्यानेन प्रभासमान । आव० ४४८ ।
पभासति-प्रभासयन्ति-तथाविषयस्तुदाहृक्त्वेन प्रभाव
सम्भवे । भग० ३२७ ।

पभास-अभूतवरे तृतीय तीर्थम् । ठाणा० १२२ । सम०

६३ । द्वाविघटिसागरोपमस्थिकः देव । सम० ४१ ।
प्रभास-देवोद्योते तीर्थम् । आव० ७०६ । प्रभास-
एकादशमणधर । आव० २४० ।

पभासा-प्रभासा तन्निगन्धनत्वात् अहिंसाया एकोनपठि-
तम नाम । प्रभ० १६ ।

पभासिह-प्रभासयति-अतितापयोगाद्विशेषतोऽपनोतयति
विषये यथा वा सूक्ष्मतर वस्तु हृष्यते तथा करोति ।
भग० ७८ । प्रभासयति-अतितापयोगाद् विशेषतोऽपनीत-
यति करोति । ज० प्र० ४६ ।

पभासिमाण-प्रभासयन्-शोभयन् । औप० ५० । प्रभासय-
मान सूक्ष्मवस्तुपदार्थनत । ठाणा० ४२१ ।

पभु-प्रभु राजा । वृ० प्र० १० आ ।

पभु-वर्णिता । नि० चू० द्वि० ४३ अ । राया । वि०
चू० प्र० १७४ आ । प्रभु-सक्त । भग० १७६ ।

पभूय-प्रभूत-उद्भूतम् । औप० ४६ ।

पभूयर्षती-प्रभूत-प्रभावविप्राकादिकमतीतानागतवर्तमान
व कर्मविप्राकं द्रष्टुं शीलमस्येति प्रभूतवर्षी । आषा०
२१८ ।

पभुजिओ-प्रभुक्त-भोक्तु प्रवृत्त । वृ० पृ० गा० ६०७१ ।
पमइलकुडवत्ता-प्रमलितकुडवत्ता स्नानभोजनस्यागात् ।
ज्ञाता० ३३ ।

पमज्जुणा-प्रमार्जना-रजोहरणादिक्रिया । प्रभ० १५६ ।
मुह्योत्तिरयहरणयोऽप्येहि पमज्जणा । नि० चू० प्र०
१८१ अ । वीयकण्ठगदीर्घं सङ्घत् अवगमये आभज्जणा
पुणो पुणो पमज्जणा । पुणो पुणो करेदस्स पमज्जणा ।
नि० चू० प्र० १६० अ । प्रमार्जना-रजोहरणादिक्रिया-
पारम्परा । प्रभ० ११२ ।

पमज्जति-रयहरणेन पमज्जण, पुणो पुणो पमज्जति ।
नि० चू० प्र० १८७ अ ।

पमज्जित-प्रभूज्यात्-ऊर्ध्वादि शोषयेत् । आव० ३३८ ।

पमज्जिय-प्रभूज्यात्-शोषयेत् । आव० ३३८ ।

पमज्जेमान-प्रमार्जयन्-वर्तनैर्लपयन् । ठाणा० ३२६ ।

पमत्त-प्रपत्त-पञ्चमनिद्राप्रमादवात् । ठाणा० १६४ ।

प्रमत्त-अनुपयुक्त । उक्त० ४३४ । प्रपत्त-सुतो ।

आषा० १८३ । प्रमत्त-प्रमत्तवयतप्राम । मृतधामस्य

पठे गुणस्थानम् । आब० ६५० । प्रमत्तः-परामिमुखः ।
 ओष० १७६ । प्रमाधन्ति स्म-मोहनीयादिकर्मोदयप्रभा-
 वत सञ्चलनकपायनिद्राद्यात्यतमप्रमादयोगतः मयमयोगेयु
 सोदन्ति स्म प्रमत्तः । प्रज्ञा० ४२४ । प्रमत्तः-रूपाया-
 दिना प्रमादेन रात्रेयवत् गतः । दश० ११५ । प्रमत्त-
 प्रमादवान् । ज्ञाता० ७२ । प्रमत्त-असयत-वरतो-
 यिको वा । आचा० १८१ । प्रमत्तः पञ्चविधप्रमाद-
 योगात् । ज्ञाता० १११ ।

पमत्ता-प्रमत्ता विषयेः । आचा० १८३ ।

पमत्तायिरूप-प्रमादो-मद्यादिस्तेनाचरितः प्रमादाचरितः ।
 आब ८३० ।

पमदवर्ण-प्रमदावनम् । आब० ४२५ ।

पमद-प्रमद-मक्षणविमानानि विमिक्ष मध्ये गमनरूपम् । ज०
 प्र० ४२१ (१) । प्रमद-चन्द्रेण स्पृश्यमानता । ठाणा०
 ४४२ । प्रमदम् । सूर्य० १३७ ।

पमद-प्रमद-कठिनस्यापि वस्तुनश्चूर्णनकरणम् ।
 जीवा० १२२ । प्रमद-कठिनस्यापि वस्तुनश्चूर्णनम् ।
 जं० प्र० ३८८ ।

पमदकर्म-प्रमदाकर्म-कठनपेपणवतमपचनपरिवेषणादि ।
 वृ० वृ० २७ अ ।

पमदपण-पहोपानम् । ज्ञाता० १४४ । सेतलिपुरनगरे
 उद्यानम् । ज्ञाता० १८४ ।

पमदा-प्रमदा-जो । प्रभ० ८३ ।

पमाणगुल-प्रमाणाङ्गल-रसेषाङ्गलान् सङ्गुणम् ।
 प्रज्ञा० २२६ । सङ्गुणितारसेषाङ्गलप्रमाणाङ्गलान् ।
 परमप्रकर्षं प्रमाणं प्रातमङ्गल वा । युगादिदेवस्य
 भरतस्य वा अङ्गुल वा प्रमाणाङ्गुलम् । अनु० १७१ ।
 प्रमाणाङ्गुलम् । अनु० १५६ ।

प्रमाण-प्रमाण-स्वाङ्गुलेनाष्टोत्तरशतोच्छ्रयता । औप० १३ ।
 प्रमाण-प्रमाणशक्ति । सूर्य १५८ । प्रमाण-नीतिबल
 च । आब० ४६३ । प्रमाण-आदिपम् । आब० ५३४ ।
 प्रमाण-मुक्ति । सूत्र० ३४० । प्रमाण-आत्माङ्गुलेना-
 ष्टोत्तरशतोच्छ्रयता । प्रभ० ७४ । प्रमाण-अन्तर-
 मानम् । ज० प्र० ३२६ । प्रमाणकाल-अष्टाकाल-
 विधेयो दिवसादिलक्षणः । आब० २५७ । प्रतीयते-

परिच्छिद्यते घान्यद्व्यावनेनेति प्रमाणं भवतिप्रसूत्यादि,
 दद वेद च स्वरूपमस्य भवतीत्येव प्रतिनियतस्वरूपतया
 प्रत्येक प्रतीयते-परिच्छिद्यते गतत्प्रमाण-यथोक्तमेव,
 घान्यद्व्यादेरेव प्रविति-परिच्छेदः स्वरूपावगमः प्रमाणम् ।
 अनु० १५२ । प्रमाण-चाक्षीय उपक्रमः । आब० ३(?) ।
 प्रमाण-प्रकट मान मूकममानमित्यर्थः । भग० २४७ ।
 प्रमाणशब्देन विष्कम्भायामौ । ज० प्र० ३२१ । प्रमाण-
 आत्माङ्गुलेनाष्टोत्तरशतोच्छ्रयता । ठाणा० ४६१ ।
 प्रमाण-भगवतानाम्यवहारोपण्यादिमार्गम् । भग० १०७ ।
 प्रमाण-वस्तुवत्परिच्छेदनम् । सय० ११५ । प्रमाण-
 स्वाङ्गुलेनाष्टोत्तरशतोच्छ्रयता । ज्ञाता० ११ ।

प्रमाणकसिर्ण-द्वयादिपट चर्म । वृ० द्वि० २२२ अ ।

अधिकविस्तारायाम वस्त्रम् । वृ० द्वि० २२६ अ ।

प्रमाणकसिर्णा-शोमादितोषिए खवह्णाए एसा प्रमाणतो
 कसिर्णा प्रमाणकसिर्णा । नि० चू० प्र० १३६ अ ।

प्रमाणकाल-प्रमाणकाल-अष्टाकालविधेयो दिवसादिल-
 क्षणः । दश० ६ । प्रमाणकाल-अष्टाकाल-विधेयभूतो
 दिवसादिलक्षणः । विधे० ८३७ । प्रतीयते-परिच्छिद्यते
 येन वर्षद्यतादि तत् प्रमाण स चासौ कालश्चेति प्रमाण-
 कालः प्रमाण वा परिच्छेदन वपदिस्तत्प्रधानस्तदर्थो वा
 कालः प्रमाणकालः-अष्टाकालस्य विधेयो दिवसादिलक्षणः
 । भग० ५३३ ।

प्रमाणस्थो-प्रमाणस्थ-मा-यः । अ० प्र० २० अ ।

प्रमाणदोष-द्वान्वितस्तत्प्रमाणातिरिक्तमाहाराहारादयतः
 प्रमाणदोषः । आचा० ३५१ ।

प्रमाणपक्षा-द्वान्वितता करी । प्राप्तप्रमाणी भवति साधुर्न
 ध्यूनोदरः । औप० ३८ । प्रमाणपक्षा । आब० २२७ ।
 प्रमाणपक्ष-प्रमाण-मान तत् परिमाण-मान येन ते
 तया प्रमाणपक्षाः । भग० २६२ ।

प्रमाणव पुरिसो-बारसगुलप्रमाणव समुद्राश्च नवसमुत्तितो
 प्रमाणव पुरिसो । नि० चू० द्वि० ८५ अ ।

प्रमाणसंबच्छर-प्रमाण-परिमाण दिवसादिना तेनोप-
 लक्षितो वक्ष्यमाण एव नक्षत्रवत्सरादिः प्रमाणसंबच्छरः ।
 ठाणा० ३५४ । मुस्य प्रमाणहेतुः सवस्वरः प्रमाण-
 संबच्छरः । सूर्य० १५३ ।

पमाणाङ्कत-प्रमाणातिक्रान्तः-बुध्वापिपासामानुषितः

ज्ञाता० १११ । प्रमाणातिक्रान्तः-प्रमाणातिक्रान्तः-

ज्ञानितकवलक्षणमतिक्रान्तः । अग० ११२ ।

पमाद-प्रमादः-भयविकयादिः । अग० ११६ । अणाभोभो
सहस्रकारो । नि० ब्रू० प्र० ६६ आ ।

पमाय-प्रमादः परिहासविकयादिः कन्दर्पादिः । ठाणा०
४८४ । प्रमादा-तदर्थमेव सर्वारम्भेष्वपि प्रवर्तनम् ।

असंप्राप्तकामभेदः । दश० ११४ । प्रमादः-विषयलोभा-
भिध्वङ्गकूपः श्रेयस्यनुमात्मकः । आचा० १२० । प्रमारो-

विकयाकूपोऽप्यगितलैवभाजनवर्णादिरूपो वा । उपा० २ ।
प्रमारोऽज्ञानादि । ठाणा० १३५ । प्रमादः-अज्ञानम् ।

लोच० ४७ । प्रमावः-विषयकषायामिध्वङ्गकूपः क्षरीरा-
धिष्ठानः । आचा० १२८ । पमादः-कार्येरीयित्वम् ।

आचा० १५० । प्रमत्तरथ-आभोगशून्यता हिताप्रवृत्ती ।
ठाणा० १६० । प्रमादः-रीयित्वमाश्रितिक्रमो वा ।

ठाणा० ३६१ । प्रमादः-धर्मं प्रत्यनुवर्तमानकर्मः । उक्त०
३३६ । प्रमादः-अज्ञानम् । लोच० ४७ ।

पमायद्-प्रमाद्यति-प्रमाद करोति । ३४६ ।

पमायए-प्रमादयेत्-विकयादिप्रमादवस्तुनो भूयात् । आचा०
२०४ ।

पमायठाण-प्रमादस्थानं उत्तराध्ययनेषु ज्ञानिशतममध्यय-
नम् । उक्त० ६ ।

पमायठाणाई-उत्तराध्ययनस्य ज्ञानिशतममध्ययनम् ।
सम० ६४ ।

पमायति-प्रमादयति-परित्यजति । आच० ५३४ ।

पमायदर-प्रमादपद-प्रमादनिष्ठः । आच० १८८ ।

पमायपमाय-प्रमादाप्रमादस्वरूपभेदफलविपाकप्रतिपादक-
मध्ययन प्रमादाप्रमादम् । नदी० २०४ । यस्माद-

स्मिन्नध्ययने प्रमादोऽप्रमादश्च पञ्चविधो वर्ण्यते तस्मादे-
तत् प्रमादाप्रमादम् । उक्त० १११ ।

पमायबहुलो-प्रमादबहुलः । आच० ३३० ।

पमार-प्रमार-मरणक्रियाप्रारम्भम् । अग० ६६१ ।
प्रमारो-मुञ्छादिविधेयो मारणस्थानं वा । ठाणा०
३०५ ।

पमुदय-प्रमुदित-हृष्टः । ज्ञाता० ४० । प्रमुदितः ।

ज्ञात० १ ।

पमुक्त्व-प्रबोधः-प्रविवचनम् । उक्त० ५२४ ।

पमुञ्चते-प्रमुञ्चते । प्रम० ६० ।

पमुह-प्रमुख, द्वारम् । प्रज्ञा० २८ । पञ्चासत्तममहाग्रहः ।
ठाणा० ७६ । प्रमुखः-एकोनशासत्तममहाग्रहः । ज० प्र०

५३५ । प्रमुखं-द्वारम् । बृ० द्वि० ६२ अ । प्रमुखं-
प्रवेशनिर्गममुखम् । बृ० द्वि० १४८ आ ।

पमेहल-प्रमेदुरः-प्रकर्षण भेदः सम्पन्नः । दश० २१७ ।

पमेदित-अतीव भेदो भस्व सो । दश० ब्रू० ११० ।

पमेह-रोगो सततकारियं उक्तं अक्षयि । नि० ब्रू०
प्र० ११७ अ ।

पमोक्ष-प्रमोदः-उत्सवः । जं० प्र० २७६ । प्रमोदः-
संयोगजो हर्षः । आच० ७२१ । प्रमोदः प्रमोदोत्साद-

कत्वात् । अहिंसाया एकत्रिशतमं नाम । प्रम० ६६ ।
पमोक्ष-प्रमोक्ष-उत्तरम् । उक्त० १५७ । प्रमोक्ष-उत्त-

रम् । अग० ११४ । यः प्रकर्षण मोक्षयति-मोक्षयतीति
प्रमोक्षः-आत्मनो बुद्धापगमहेतुः । उक्त० ६२१ । प्रमोक्ष-

अपगमः । उक्त० ६२१ ।
पमोद-प्रमोदः-महोत्सवः । अन्त० १६ ।

पम्ह-पद्मः-कर्पावस्तुति । ठाणा० २०३ । पद्मं-
बहुलत्वम् । अग० १२ । नवसागरोपमस्थितिको देवः ।

सम० १५ । पद्मं-पद्ममर्मः । विपा० ३४ । पद्मं-
बहुलत्वम् । लोप० ८३ । पद्मं-पद्मकेसराणि । सुप० ४ ।

पद्मम् । अग० १२ । पद्मं पद्मकेसरम् । अग० ६२ ।
अनयस्य सद्युवायोपचारात् पद्मशब्देन पद्मकेसराभ्युपयन्त

तद्वद् गौर इति । जं० प्र० १५ । पद्मविजयः ।
ज० प्र० ३५७ । पद्म । अनु० १७६ ।

पम्हकृत-नवसागरोपमस्थितिको देवः । सम० १५ ।

पम्हकूट-नवसागरोपमस्थितिकदेवः । सम० १५ । पद्मकूटः-
नीलवन्तवस्कारपर्वते कूटः । जं० प्र० ३४६ । पद्मकूटः-

विद्युत्प्रभववस्कारे कूटः । जं० प्र० ३५५ ।
पम्हगंध-पद्मसमन्वः, भारते वर्षे मनुष्यभेदः । अग०

अग० २७६ । पद्मगन्धाः । जं० प्र० १२८ ।
पम्हागवई-पद्मकावती विजयः । जं० प्र० ३५७ ।

पम्हागावती- । ठाणा० ८० ।

पम्हज्झय-नवसागरोपमस्थितिकदेवाना विमानम् । सम० १५ ।

पम्हट्ठा-विस्मृता । वृ० वृ० १४ आ ।

पम्हपपन-नवसागरोपमस्थितिकदेवाना विमानम् । सम० १५ ।

पम्हलमुकुमाला-पद्मवती मुकुमालाचेत्यर्थ । अग० ४७७ ।
पद्मला च सा मुकुमारा च पद्मपलमुकुमारा । जीवा० २५३ ।

पम्हला-पद्मला, पद्मवती । अ० प्र० २७५ ।

पम्हलेस-नवसागरोपमस्थितिकदेवाना विमानम् । सम० १५ ।

पम्हवण्य-नवसागरोपमस्थितिकदेवाना विमानम् । सम० १५ ।

पम्हसिग-नवसागरोपमस्थितिकदेवाना विमानम् । सम० १५ ।

पम्हसिहु-नवसागरोपमस्थितिकदेवाना विमानम् । सम० १५ ।

पम्हा- । ठाणा० ८० ।

पम्हावर्द्ध-पद्मावती रम्यमिवजये नमसी । अ० प्र० ३५२ ।
ठाणा० ८० ।

पम्हावती-सीतानदीवक्षिणे वल्लभकार । ठाणा० ३२६ ८० ।

पम्हावत्त-नवसागरोपमस्थितिकदेवाना विमानम् । सम० १५ ।

पम्हट्ट-विस्मृतम् । ठाणा० ४०३ । विस्मृतम् । प्रभ० १२४ । प्रमूढ । अ० प्र० १७ । विस्मृत्या त्यक्तम् । वृ० द्वि० २४ अ । विस्मृतम् । ज्ञाता० १४८ । विस्मरिय । नि० वृ० प्र० २१३ अ । पठिय, वीतरिय । नि० वृ० प्र० २७४ आ । विस्मृतम् । वृ० द्वि० २०६ अ । विस्मृतम् । वृ० द्वि० २४ अ । विस्मृतम् । अ० प्र० ६३ अ ।

पम्हट्टदिसाभाए-विस्मृतदिग्भाष । ज्ञाता० २४० ।

पम्हुत्तरवडिसग-नवसागरोपमस्थितिकदेवाना विमानम् । सम० १५ ।

पम्हुसह-विस्मरति । आव० ३०७ ।

पम्हुसाविद्या-विस्मारिता । उत्त० ८७ ।

पयग-पतङ्ग-चतुरिन्द्रियजन्तुविशेष । जीवा० ३२ ।

पतङ्ग-अन्तरनिष्कायानामुपरिवर्तिनो अन्तरजातिवि

शेषा । प्रभ० ६९ । चतुरिन्द्रियविशेष । प्रज्ञा० ४२ ।

पतङ्ग-वायव्य-उत्तरविशेष । प्रज्ञा० ६५ । पतङ्ग-चतु-
रिन्द्रियजीवभेद । उत्त० ६६६ ।

पयगवाहिया-मिष्टाविशेष । नि० वृ० वृ० १२ अ ।

पयगविही-मिष्टाचर्या भेदः । उत्त० ६०५ ।

पयग-प्रकाण्ड-उत्कट । प्रचण्डो वु साम्यसाधकत्वात् ।

सम० १५७ । प्रकाण्ड-अपर्ययम् । सम० १२७ ।

प्रकाण्ड-प्रचण्ड । प्रभ० ७४ । प्रचण्ड-प्रकाण्डो वा
वु साम्यसाधकत्वात् । प्रभ० ७४ ।

पयग-प्रचण्ड-धीमन् धीरोरव्यापिका, धीरा प्रचण्डपरि-
वर्तितत्वात् । प्रभ० १७ ।

पयगभाष-प्रचण्डयन्-आज्ञाप्रधान समवश्य कर्तव्यतया
निरूपयन् । जीवा० १६६ ।

पय-पद-प्रकरणम् । अग० १०७ । पदम् । अ० प्र० १८ ।

पदम् । आव० ७६३ । पद-निमित्तकारणम् । आवा०

१६७ । पद-स्थानम् । आव० ८३६ । पद-पक्षे गम्यते

गुणैर्ज्ञानाविभिरिति । ज्ञानादिगुणस्थानम् । उत्त० ५८ ।

पद-पादविशेषरूपम् स्थान च । उत्त० २१७ । पद-

निराकाङ्क्षतयाऽप्येवमकस्वेन वाक्यमेव । उत्त० १७० ।

अस्मपरिच्छेदवाक्य पय । नि० वृ० प्र० २ अ । पद-

आवश्यकपदाभिधेयम् । अनु० २० । पद-ध्रुवीवृत्तलभूमि-

समुच्चरणप्रतिबिम्बम् । पिण्ड० २९ । पद-मुद्रिस्थानम् ।

अग० १६४ । मुद्रित समग्रप्रतिष्ठ वा सङ्क्षेपम् ।

अनु० २३४ ।

पयहस्तभाष-प्रकृतिस्वभाव । आव० ३५१ ।

पयउ-न । त० ।

पयए-पदग-दाक्षिणात्यपदगत-पस्त-राणादि । प्रज्ञा०

६८ ।

पयविल्लणानुकुल- । ज्ञाता० २२८ ।

पयमवर्द्ध-पदपति श्रीदीन्यपदमव्यन्तराणां । प्रज्ञा०

६८ ।

पयग-पदाद्य-पदपरिमाणम् । सम० ३६ ।

पयच्छामो-भवते एव दण, सामान्यतः, प्रयच्छामः प्रकर्ष-
णति-विशेषः । भग० ४७६ ।

पयट्ट-प्रवृत्त । आच० ३८१ । ओष० १४२ ।

पयट्टो-प्रवर्षक-प्रवर्तकः । प्रश्न० ५ ।

पयट्टाचिओ-प्रवर्तित । आच० ४३६ ।

पयट्टि-प्रवृत्तान् प्रवर्तितान् वा । उत्त० २०६ ।

पयट्टिप-प्रवर्तितम् । आच० १७३ ।

पयट्टिपा-प्रवर्तितः । आच० ३६८ ।

पयड्डिपा-प्रकटापार्ति-जिनवचनतत्त्ववेदिनामुत्तानायां । सूर्य०
२६६ ।

पयड्डि-प्रकृति-श्रुतज्ञानाश्रयस्त्वभेदोऽङ्गप्रविष्टादि, हेतुर्वा-
बाह्याभ्यन्तरभेदपिष्टो यः श्रुतज्ञानस्य स, श्रुतस्य स्व-
भावो वेदेन्द्रियादीनां चतुर्दशपूर्वधारणाणां जीवना तार-
तम्येन भिन्नरूपः प्रकृतिः । विश्वे० २५१ ।

पयड्डिय-प्रपतित-प्रकर्षेण श्रुत्योक्तम् । ज्ञाता० १३७ ।

पयड्डो-णालिद्वि । नि० चू० प्र० १२१ अ । प्रकृति-
भेदः । आच० २४ । प्रकृति-स्वभावः । आच०
३५१ (?) ।

पयण-पचनम् । प्रश्न० १४ । पचन-कडिज्जाकृतिः ।
मूत्र० १२६ । पतन-स्थानम् । उत्त० ४४ । पाक-
स्थानं पुत्रत्यादि । ज्ञाता० ११० ।

पयणम-प्रचनक-प्रचण्डम् । आच० ६५१ ।

पयणसारता-जहि पचति भाषणमि । नि० चू० तृ०
२१ आ । पचनसारता-वपानु भाजनापाकस्थानम् । वृ०
टि० १७५ अ ।

पयणु-प्रतनु-अतिम-मीभूत । जीवा० २७७ ।

पयणुए-प्रतनुक-अवनम् । भग० १८६ ।

पयत्त-प्रयत्त-आश्रियमाण । ज० प्र० १६३ । प्रयत्त-
प्रयत्नवान् । पदतवा-तथाविधानुस्मर्यमाणमूत्रासापकात् ।
उत्त० ५८ । प्रकृतसममुत्तत्वात् प्रयत्ताम् । टाणा०
२७७ । प्रयत्तो-मादर । वृ० प्र० २३ अ । पदय-सिद्धान्तः ।
उ० मा० ना० ३२६ । प्रयत्त-यथायथादरः । पिण्ड०
१४७ । प्रदत्ता-मुदभिरनुज्ञाता । अनुत्त० ३ । प्रदत्त-
अनुज्ञातो मुदिभिः, प्रयतो वा-प्रयत्नवान् प्रमादरहित
इत्यर्थः । भग० १२५ ।

पयत्तकड-प्रयत्तकृतम् । आचा० ३६० ।

पयत्तज्ज-यदेकाक्षरादि यथा-ते ते इत्यादि । ज० प्र०
३९ ।

पयत्त-प्रयत्त-प्रयत्तः । ओष० १६६ । प्रयत्त-सद्भावः ।
ओष० १७६ ।

पयत्ता-प्रयत्ता-प्रकृत्यस्तवत् । अनुत्त० ३ ।

पयरगुले-सूचो मूच्येव गुणिता प्रतराङ्गुलम् । अनु०
१५८ । प्रतराङ्गुलम् । अनु० १७३ ।

पयर-प्रतर-मूपणविविधविशेषः । जीवा० २६६ । प्रतरम् ।
अनु० १५६ । प्रतरम् । अनु० १७३ । अग्निरेव अग्न्या
गुणिता प्रतरः । उत्त० ६०१ । प्रतर-प्रस्तरः । ज०
प्र० २६८ । नदी० ११० । अग्निरेव अग्न्या गुणिता

प्रतरः । उत्त० ६०१ । प्रतर-आभरणविशेषः । जीप०
५३ । प्रतर-एकप्रादेशिकअभिरूपः । प्रज्ञा० २७६ ।

पयरङ्ग-प्रचरति । आच० ८१४ ।

पयरम-प्रतरक-वृत्तप्रतल-आभरणविशेषः । जीप० ५५ ।
प्रतरक-सुवर्णपत्रकम् । जीवा० १८१ । प्रतरक-आभरण-
विशेषः । प्रश्न० ७५ । प्रतरक-पत्रकः । ज० प्र० २४ ।
प्रतरक-स्वर्णादिमय आभरणविशेषः । ज्ञाता० १४ ।
प्रतरक-प्रतरप्रवृत्तरूप आभरणम् । ज्ञाता० ३५ ।

पयरच्छेप-प्रतरच्छेदः-तत्तिकाच्छेदः । जीप० १८७ ।

पयरण-प्रतरण-प्रथमवातव्यभिज्ञा । वृ० टि० १८७ आ ।
श्रिकः । नि० चू० प्र० ११५ आ ।

पयरत्तव-अग्न्या गुणिता अग्निं प्रतर उच्यते, तद्वृत्तक्षितं
पोडशपदात्मकं तप प्रतरतपः । उत्त० ६०१ ।

पयरवट्ट-वाह्यगतो होन प्रतरवृत्त मण्डकवत् । भग०
८६१ ।

पयराभेद-प्रतरभेदः । प्रज्ञा० २६७ ।

पयत्तज्ज-क्षिप्तच्छावणस्पति । भग० ८०४ ।

पयत्ता-प्रचला-ऊर्ध्वस्थितनिद्राकरणलक्षणा । भग० २१८ ।
प्रचला-या ऊर्ध्वं स्थितस्यापि वा पुनश्चेतःपमस्फुटो-
कुर्वतो सद्युपजायते निद्रा सा प्रचला । जीवा० १२३ ।
अविष्ट ऊर्ध्वस्थितो वा प्रचलत्यस्या स्वापावस्थायामिति
प्रचला । टाणा० ४६७ । प्रचला-निद्रावस्थां सुषुप्तापरा-
वस्था । वृ० टि० २०७ आ । अविष्ट ऊर्ध्वस्थितो

वा प्रचलयति-पूणयति यस्या स्वाप्तावस्थाया सा प्रचवा ।
प्रज्ञा० ४६७ ।

पयलाइआ-भुजपरिसरविशेषः । प्रज्ञा० ४६ ।

पयलाएउज-प्रचलायेत्-प्रचला-उर्ध्वस्थितनिद्राकरणसङ्घ-
र्णा कुर्वति । भग० २१८ ।

पयलापयला-प्रचलातोतिशायिनी प्रचलाप्रचला । प्रज्ञा०
४६७ ।

पयलायङ्-प्रचलयति-निद्रा गच्छति । भाव० ७६८ ।

पयलाया-भुजपरिसरः तिर्यग्योनिकः । जीवा० ४० ।

पयलिय-प्रचलितम्, प्रचलिक-प्रजातवलीकम् । ज्ञाता०
१३३ ।

पयलिङ्-प्रचलेत्-कम्पेत् । भावा० ३३७ ।

पयस्ते-पशुपत्वाशसमहाग्रहः । ठाणा० ७६ ।

पयविभाग-पदविभागः । विद्ये० ८४१ । पदविभागसा-
माचारी, द्वेदग्रन्थगतसूत्ररूपा । विद्ये० ८४२ । पद-
विभाग-सामाचारी । भाव० २१८ ।

पयस्त-पायसम् । भाव० १८८ ।

पयसम्-पदसम्-यद् गेयपद नाभिकादिकमन्यतरङ्गत्वेन
बद्ध यत्र हरे अनुपाति भवति तत्तत्रैव यत्र गीते योग्यते
तद् पदसम् । ठाणा० ३६६ ।

पया-प्रजा-जन्तवः । भावा० २०३ । प्रजा-स्त्री ।
भावा० १६३ । प्रजा-पृथिव्यादयो जन्तवः स्त्रियो वा ।
सूत्र० १८६ । प्रजा-जनसमूहरूपा, प्रजायत इति वा
प्राणी । उत्त० १८२ ।

पयाएकुसि-प्रजनित्यति । विद्या० ७७ ।

पयाग-प्रमाण-तीर्थविशेषः । भाव० ६८६ ।

पयाण-प्रतनन-प्रतानो विस्तारस्तद्वृत्तः स्वप्नो यथा तस्यः
तदग्नौ वा प्रतान इत्युच्यते । पञ्चत्वन्ते द्वितीयः । भग०
७०६ ।

पयाणय- । ओष० ४६ ।

पयाणोक्त-पदायनीकः-चतुर्थी सेना । जीवा० २१७ ।

पयाणुसारिबुद्धि-पदानुसारिबुद्धिः । प्रज्ञा० ४२४ ।

पयाणुसारि-पदेन-सूत्रावयवेनैकेनोपलब्धेन तदनुक्तानि
पदसामान्यतः-अभ्युदयान्तोत्प्रेषणीताः पदानुसारिभः ।
ओष० २८ ।

पयायामि-प्रजनयामि । ज्ञाता० ८१ ।

पयार-प्रचार-अटनम् । ओष० १६१ । प्रचारम् । ओष०
१६० ।

पयारघम्म-चक्षुरादौन्द्रियवशतात्कादिषु प्रवृत्तिः प्रचारः
धर्मः । दश० २१ ।

पयारेह-प्रतारयति । दश० ५६ ।

पयावह-प्रथमवासुदेवपिता । सम० १५२ । प्रजापतिः-
पोतनपुरे राजा । भाव० १७४ । प्रजापतिः-त्रिपट्टवासु-
देवपिता । भाव० १६३ । प्रजापतिः । दश० ६६ ।
प्रजापत्यः । सूर्य० १४६ । प्रजापतिः-लोकप्रभुः । प्रभ०
३३ ।

पयावण-प्रतापनं शीतापनोदाय । भावा० ५० । प्रतापनं-
उत्तेजनम् । वृ० वृ० १४२ वा ।

पयावणा-प्रतापना-अग्निप्रवचना । ओष० १२४ ।

पयाविज्ञा-प्रतापनं-निर-तरं बहु तापनम् । दश० १५३ ।

पयास-प्रकाशः-प्रकटत्वं-आविर्भावः । विद्ये० १०६२ ।

पयासयर-प्रकाशकरः-प्रभाशकरो वा । भाव० ५१० ।

पयाहिणजल-प्रवक्षिणजल-सामाधिकरानस्य स्थानम् ।
भाव० ४७० ।

पयाहिणावसर्मण्डल-प्रक्षेपेण सर्वाङ्ग दिक्षु विदिक्षु च
परिभ्रमता चन्द्रादीना दक्षिण एव मेघमंभति यस्मिन्नाव-
त्तन-मण्डलपरिभ्रमणक्ये स प्रवक्षिणः प्रवक्षिण भावतो
येषां मण्डलानां तानि प्रवक्षिणावतानि मण्डलानि येषां
ते तथा । सूत्र० २७६ । प्रक्षेपेण सर्वाङ्ग दिक्षु विदिक्षु
च परिभ्रमता चन्द्रादीना दक्षिण एव मेघमंभति यस्मि-
न्नावत्तन-मण्डलपरिभ्रमणक्ये स प्रवक्षिणः २ भावतो
यस्य मण्डलस्य तद् तत्रैव मण्डलं मेघं प्रति यस्य स
प्रवक्षिणावर्तमण्डलः । जीवा० ३३७ ।

पयोग-प्रयोगः-परप्रतापणव्यापारः । भावा० १६७ ।

पयोगकर्म-प्रयोगकर्म-वीर्य-तारापयस्योपशयाविर्भूतवीर्य-
आत्मनः प्रक्षेपेण युज्यते इति प्रयोगः । भावा० ६४ ।

पयोगपरिणता-प्रयोगपरिणता-ओषध्यापारेण तथाविधप-
रिणतिमुपनीता । ठाणा० १५२ ।

पयोगविससापरिणय-प्रयोगेण-ओषध्यापारेण विभयया
च स्वभावेन परिणत-अवस्थान्तरापापः । ज्ञाता० १७४ ।

पयोस-प्रहेषः-मात्सर्यः । ठाणा० ४८४ ।

परंआमियोजितुकामा-परमभिवोक्तुकामः-अभिभवितुका-
मः । ज्ञाता० १११ ।

परंगण-नृत्यम् । निरय० ३४ ।

परंगामण-भूमौ सप्यंजम् । भग० ५४५ ।

परंघया-पर्यन्ता । ध्य० द्वि० २२७ ।

परंति-पर्वतो भ्रमन्ति । प्रभ० ५३ ।

परंदम्-परान्-अस्यान् दमयति-यस्करायभिमतकृत्येषु प्रव-
तयति इति परन्दमः । उक्त० २७५ ।

परंपर-हृष्टिवादे सूत्रस्य भेदः । सम० १२८ । परम्पर-
व्यवहितम् । भग० २१५ । परे च परे चेति विस्तार्या
परम्परशब्दनिष्पत्तिः । प्रज्ञा० १८ । परम्परकं-विकार-
परम्परा । पिण्ड ६० ।

परंपराए-परम्परया-मिथ्याहृष्टाविगुणस्यानकानां वा म-
नुष्यादिमुनस्तीनां वा पारम्पर्येण गतो भवान्भोधिपारं प्रातः
परम्परागतः । भग० १११ ।

परंपराद्विधा-परम्परैः-व्यवहितैः सह प्रयिता परम्पर-
प्रयिता । भग० २१५ ।

परंपराए-परम्परा-निरन्तरता सप्रधानो यातः-
साधनं परम्परायातः उपशुं परिधातः । भग० २५१ ।

परंपरव्यं-वेपा तु बाधना द्वितीयादिः समयो वतंते
तेषां परम्परवायः । भग० ७६१ ।

परंपरय-परम्परकम् । आब० ५०० ।

परंपरवल्ली-मातापित्रोर्मात्रादिपट्टकृपा । वृ० वृ० ४२
वा ।

परंपरसिद्धा-परे च परे चेति वीष्वायां गुणोदरादय इति
परंपराशब्दनिष्पत्तिः, परम्परे च ते सिद्धाश्च परम्पर-
निदा । अनु० ११३ ।

परंपरा-परम्परा-अव्यक्तिसिद्ध्यसिद्ध्यसन्तानसंज्ञायाः
(२) । परम्परा-मानदर्शनचारित्र्यरूपा मिथ्याहृष्टादि-
भेदभिन्ना । प्रज्ञा० ११२ ।

परंपराफासो-परम्परारूपः । आब० ३३४ ।

परंपरोगाद-परम्परावगातः-यदात्मप्रदेशान्तर्बर्त्तनी तदव-
गातसम्बन्धात् परम्परावगातम् । भग० २१ ।

परंपरोववगणा-परम्पर्योपपन्नकः-परम्परया उपपन्नकः

उत्पत्त्यनन्तरं द्विध्यादिसमयवर्त्ति । प्रज्ञा० ३०४ ।

परंभर-परं विभर्त्तति परम्भरः । ठाणा० २४८ ।

परंमुहो-पराङ्मुखः । आब० २२० । पराङ्मुखः ।
आब० ४०७ ।

पर-परः-तीर्थं कृत् । आचा० २२८ । परः-शत्रुः । आब०
६० । परः-घोषः । आब० ३२६ । परः-घोदकः ।
ओष० १०८ । पर-देशविरताद्योगिकेवलिपर्यन्तं गुण-

स्वानकम् । आचा० १७३ । संयमः । आचा० १७३ ।
सम्यग्दृष्टिगुणस्यानः । आचा० १७३ । परशब्दविपर्य-

नामादिः षड्विधो निक्षेपः । आचा० ४१५ । आरवाधो
नि० सू० प्र० १२६ आ । परः-तीर्थं कृत्, सर्वज्ञः ।

आचा० २० । परं-स्वर्गम् । आचा० १७३ । परं-दर्शन-
योहनीयचारित्र्यमोहनीयस्य, यातिभवोपप्राप्तिकर्मणां

वा धयम् । आचा० १७३ । परं-परलोकाः-प्रख्याप-
ययिः मोक्षो वा । सूत्र० ५६ । परं-परलोकाख्यं

नारकादिकं वा । सूत्र० १५२ । परं-प्रकृष्टः । भग०
७४६ । परं-अग्रतः । उक्त० ६५६ । स्वामी । भग०
प्र० १७३ अ ।

परङ्गुहो-परमद्विः-प्रष्टव्यवासुदेवनिवानकारणम् । आब०
१६३ टी० ।

परए-परकं-अतिक्रमः । उक्त० ६५४ ।

परक-मात्रमविधिविशेषः । बोवा० २६६ ।

परकह-परेण-गृहिणःप्रप्राप्य पराप्तं वा कृतं-निर्बर्त्तितं,
पंकृतम् । उक्त० ६० ।

परकडपरनिष्ठिय-परार्थं कृतं-आरब्धं परार्थं च निष्ठितं
अन्तं गत परकृतपरनिष्ठितम् । द्य० ६७ ।

परकिरिआ-परस्मै-स्म्यादिपदायां य क्रिया परक्रिया विप-
योपयोगद्वारेण परोपकारकरत्वं, परेण वाऽऽमनः सम्भाय-

नादिका क्रिया परक्रिया । सूत्र० १२० ।

परवक्त-पराकान्तः-पराक्रमस्तपःप्रभृतिकम् । भग० १६३ ।

परवक्त-परकीयम् । विशेषे ३१ ।

परवक्तम्-पराक्रमः-पुरुषकारः । ठाणा० २३ । पराक्रमः ।

ठाणा० ११६ । पराक्रमः-स एव निष्पादितविषयो वत्,
पर्वयोर्भाषणम् । ठाणा० ३०४ । पराक्रमः-उरीरु,
सामर्थ्यात्मकः । उक्त० ३४६ । पराक्रमः-उत्तरीयगुण-

प्रतिपत्त्या कर्मारिजयसामर्थ्यलक्षणः । उक्तं १७१ ।
 पराक्रमं-जीववीर्योऽज्ञास्वरूपमुत्साहम् । उक्तं ३११ ।
 पराक्रम्य-आसेभ्यः । दश० २३३ । पराक्रमः-उत्साहाति-
 रेकः । ठाणा० ४४१ । पराक्रमः-मार्गान्तरः । आवा०
 ३३८ । पराक्रमः-निष्पादितस्वविषयः । शाता १३५ ।
 प्रक्रमतेऽनेनेति-प्रक्रमः मार्गः । आवा० ३३७ । पराक्रमः-
 स एव साधिताभिमतप्रयोजनः । शत्रुविनाशनम् । ज०
 प्र० १३० । पराक्रमः-शत्रुविनाशनशक्तिः । ज० प्र०
 १८२ । पराक्रमः । सूर्य० २८६ । पराक्रमः-साधिता-
 भिमत्प्रयोजनः शत्रुनिर्वाकरणं वा । भग० ५७ ।
 पराक्रमः-निष्पादितस्वप्रयोजनः । भग० ३२३ । पराक्रमः-
 अन्यमार्गः । दश० १६४ । पराक्रमः-प्रवृत्तिवस्तम् । दश०
 २७६ । पराक्रमः-सामर्थ्यम् । सूत्र० २७३ । साधिताभि-
 मतफलः-पुरुषकारः पराक्रमः । प्रश्न० ७३ । पराक्रमः-
 विक्रमः । जीश० २७० । पराक्रमः-चेष्टा । आवा० १८१ ।
 निष्पादितस्वविषयः पराक्रमः । प्रज्ञा० ४६३ । पराक्रमः-
 कषायजयः । आवा० ३६१ ।
 परवक्त्रमङ्ग-पराक्रमते-चेष्टते । दश० १०६ ।
 परवक्त्रमङ्गं-विवक्षितदेशगमनं पराक्रमणम् । सूत्र० २७३ ।
 परवक्त्रमाणा-उल्लसयद् । निरय० ३४ ।
 परवक्त्रमितर्हं-पराक्रमितर्हं-शक्तिश्रेयसि तत्पालने परा-
 क्रमः-उत्साहातिरेको विधेय इति । ठाणा० ४४१ ।
 परक्रियासप्तैककः-पठं सप्तिकाईव्ययनम् । ठाणा० ३८७ ।
 परग-वैशानिधनं छन्दकादि । आवा० ३५७ । परक-
 देन लुणविशेषेण पुष्पाणि ग्रथ्यन्ते । आवा० ३७२ ।
 सूत्र० ३०७, ३०८ ।
 परग-परार्थं-उत्तमार्थं, महार्थम् । दश० २२१ ।
 परवक्त्रकराया-परवक्त्रराजा-अपरस्यैवमुपतिः । शाता०
 १५१ ।
 परवक्त्र-दुरितविशेषः । भग० ८ ।
 परवक्त्र-परवदयम् । भग० ३१४ । देशोपदत्तात् परवक्त्रः
 रागद्वेषप्रहृष्टमानसतया न स्वतन्त्रः । उक्तं २२८ ।
 परवक्त्रतः । ठाणा० ५०५ । परवक्त्रकृतः । वृ० वृ०
 १२३ अ । पराधीनः । महाप्र० । पराक्रमः । भर० ।
 परवक्त्र-प्रावृधः । भर० ।

परद्वान्ततरं-परमाणोर्यत्परस्थाने-द्रवणुकादावन्तमुत्स्था-
 नन्तरं-चलनव्यवधानं तत्परस्थानान्तरम् । भग० ८८६ ।
 परद्वान्-परस्थानं-ध्रुवकादिकम् । पिण्ड० ८६ ।
 परद्वान्वाङ्मो-विसरिषं बहो मासलहुमाउ दोमासिम्,
 दुगासातो वेमासितं एवं सन्धा विसरसा परद्वान्वाङ्मो ।
 नि० वृ० प्र० २३४ मा ।
 परद्वान्सन्निगासेणं-विजातीययोगमाभीत्येवार्थः । भग०
 ६०१ ।
 परततियवावड-परततिव्यावृत्तः-परकृत्यचिन्तनाक्षगिकः ।
 प्रश्न० ३८ ।
 परत-परत्र । उक्तं ५४० ।
 परतर-पश्चित्करणे समर्थं यदिय, वेयावक्चकरण लब्धो
 से अरिय । नि० वृ० वृ० १२३ अ ।
 परचीकते- । शाता० ६६ ।
 परस्य-परार्थं मोक्षार्थम् । आवा० ३२६ । परमव-
 ज्ञानान्तरे अर्थ आस्था वा यस्य स परार्थः । ठाणा० २४८ ।
 परद्व-परमात्मात्मम् । नदी० १५ ।
 परद्व-विक्षिप्तम् । आवा० १६६ । व्याप्तः । भक्त० ।
 परद्व-पराभविता । नि० वृ० प्र० ११ आ ।
 परधर्षणि मेहो-परधने शुद्धिः, अयमर्हदस्य सप्तमं नाम ।
 प्रश्न० ४३ ।
 परनिन्दास्तोमोत्कर्षविप्रयुक्त-प्रयोविशदितमवचनातिथयः ।
 सम० ६३ ।
 परपण्डित-परः-प्रकृतः पण्डितः परपण्डितः-बहुशास्त्रः,
 परो वा मित्राविः पण्डितो यस्य स । ठाणा० ४५२ ।
 परपण्डित्य-परप्रतिष्ठितः-परेणाक्रोशादिना प्रतिष्ठितः-उदी-
 रितः परस्मिन् वा प्रतिष्ठितो-जातः परप्रतिष्ठित इति ।
 ठाणा० ६२ । परेणाक्रोशादिनोदीरितः परप्रतिष्ठितः
 परविषयो वा । ठाणा० १६३ ।
 परपक्ष-गवादयोऽर्थयतः । वृ० वृ० १६४ अ । ग्रहस्थः ।
 वृ० वृ० ११४ अ । परपक्षाः-नालखिनः । वृ० वृ०
 ५ अ । परपक्षः-ग्रहस्थानिः । शोष० १२० । परपक्षः-
 ग्रहस्थः । पिण्ड० ६७ । असंजतोः नि० वृ० वृ० १४
 अ ।
 परपक्षजयणा-जयणाए तद्विभो भेजो । नि० वृ० वृ०

१२ आ ।

परपक्षः—अपरिमितचरवर्गः । आचा० ३२६ ।

परपक्षकपायदुष्टः—राजवधकः । ठाणा० १६४ ।

परपक्ष्या—परपक्ष्याः—इकारोदिसम्बन्धिनो घटादियताभ्या-
जय परपक्ष्याः । वितो० २६२ ।

परपक्ष्याय—परपक्ष्यायः । भग० ३६३ ।

परपक्षिद्विष्ट—यदा पर स्तोत्रयति आक्रोशादिना क्रोधं तदा
क्रिस्ति तद्विषयः क्रोध उपजायत इति स परपक्षिद्विष्टः ।
प्रभा० २६० ।

परपरिवाह—विपक्षीर्णं परेषां गुणदोषवचनम् । भग० ८० ।

परपरिवादः—प्रभूतजनममल पररोषविकल्पनम् । प्रभा०
४३८ । परपरिवाद—परेषामपवदश्च परितापः । भग०
५७२ । पञ्चदशम पापस्थानकम् । ज्ञाता० ७३ । पर-
परिवादः—विकल्पनम् । प्रभा० १२४ ।परपरिमात—परपरिवादः—परदोषपरिकीर्तनम् । ठाणा०
२७५ ।परपरिवाय—परेषां परिवादः परपरिवादः—विकल्पनम् ।
ठाणा० २६ ।परपुष्ट—परपुष्ट—कोकिलः । ज० प्र० ३२ । परपुष्टः—
कोकिलः । प्रभा० ३६० ।परपासंड—परपापण्डः—सर्वज्ञप्रणीतपापण्ड्यभितिरिक्तः ।
आच० ८१९ ।परपासंडपसंता—परपापण्डप्रवृत्ता—सर्वज्ञप्रणीतपापण्ड्य-
भितिरिक्ता प्रवृत्ता, प्रवृत्तं प्रवृत्ता—स्तुतिः । आच० ८११ ।
परपासंडसंधय—परपापण्डस्तवः—सर्वज्ञप्रणीतपापण्ड्य-
भितिरिक्तजननम् । आच० ८११ ।परपासंडो—अस्यापि भिन्नतु कुम्भतो कुतश्चिद् वाच्यं,
त्रिपक्षय च क्षामिगच्छति सो परपासंडो । नि० पू०
१० ४४ अ ।परपिडतवकक—परपिडतकक—परपिडतजननवेषकः ।
प्रभा० ९१ ।

परपेत्त—परपेत्तः । उत० २६३ ।

परपक्षित—पक्षी प्रवृत्तः पक्षः स्वार्थं निष्पादितश्चेन पर-
प्रवृत्तम् । उत० ११६ ।

परमंत्त—उद्भूतः । नि० पू० प्र० १७३ आ ।

(अक्ष० ८४)

परममाण—

। अ० ६७७ ।

परमभाहू—पराम्याहू—बाधितः । ज्ञाता० ६३ ।

परमवसंकाभकारय—परमवसंकाभकारकः—प्राणविधोनि-
तयैव परमवे सङ्क्रान्तिस्त्रावात्, प्राणवधस्य सप्त-
मः पर्यायः । प्रभा० ५ ।परमविद्य—वर्तमानानन्तरमादिभ्यनुगमितया यद्वर्तते तत्
परमाविद्यम् । भग० ३३ ।

परमाग—सोमा । उत० ४८३ ।

परमावर्चकणया—परमावर्च्य बहुनता—वचनता या कूट-
नेत्रकणादिभिः सा परमावर्च्यकणता । ठाणा० ४२ ।परमावर्च्यखणा—परमावर्च्यखनता—मायाप्रत्ययिकीक्रियाया
द्वितीयो भेदः । आच० ६१२ ।परमंगाणि—परमाणि च तानि प्रदाद्यप्रोपकारित्वेन अ-
ज्ञानि च मुक्तिहास्यत्वेन परमाज्ञानि । उत० १८१ ।परमंज्ञा—परमं—पुष्टेयः तेषां मय्याः—तत्कार्यालोचनरूपाः
परमय्याः । उत० ४४६ ।परम—भोद ज्ञानादिकम् । आचा० १५६ । मुहं । दश०
चू० ६२ आ । परमः—अत्युचो रसः । दश० २६७ (?) ।परमकोवर्त्त—परमं च तत्केवलं च—परिपूर्णं विमुक्तं वा
मतिश्रुताधिपिनःपर्यायपेक्षया साधिकज्ञानमिति । प्रभा०
१३५ ।परममसूर—परमाप्रसूर—दानप्रदामसूरापेक्षया प्रायः
सूरः । दश० २५४ ।

परमदु—परमार्थः—भोदः । उत० ४८७ ।

परमदुष्ट—परमार्थवर्द—अभ्यारुणं नादि । उत० ४८७ ।

परमदुष्टेवक—परमार्थभेदकं—भोदप्रतिपादकम् । प्रभा०
३६ ।परमदुष्टं—परमार्थ—वाच्यवचनम् । आच० १४४ । पर-
मात्र—वाच्यम् । ओवा० २६८ ।परमदुष्ट—परमार्थः—भोदादिः । उत० ५६६ । परमार्थ-
हेतुगोदादेयवचनं परमंम् । प्रभा० १८० ।परमदुष्टसंधय—परमाश्रय—तात्त्विकाश्रयं तेषां भोदादयोऽपि
परमार्थाः—हेतु सन्ततः—परिचयः, तात्त्विकं बहुमानानुसन्धं
आवादितात्त्विकवचनमाश्रयः । प्रभा० १६ ।

परमदुष्टा—परमदुष्टं जे ते परमदुष्टं यत्नद्वारे परिपट्टितं

(६६५)

नि० सू० प्र० २७७ अ ।

परमनिउण-परमनिपुणः, तत्र योसाङ्गत्वात् अय्यसक-
खाद्य । आच० ६१ ।

परमन्न-परमान्नं श्रेयः । भव० ६६४ ।

परमपय परपदम् । ज्ञाता० २५ ।

परमसम्भाव-परमसद्भावः-अत्यतसरयता वस्तुनामदम्प-
यम् । सम० १११ ।

परमसाह-परमसाधुः-नैष्ठिकमुनिः । प्रभ० ११४ ।

परमसुवक्तृभाण-परमसुवक्तृभ्यान् सुवक्तृभ्यान्चतुर्थभेद-
रूपम् । प्रभ० १३५ ।

परममुषका-मुक्तभ्यान्मुक्तीयभेदावसरे या लेखया सा
परममुक्ते, नादीतरजीवमुक्तलेख्यापेक्षया स्नातकस्य
परममुक्ता । भग० ६०२ ।

परमसुहृ-परमपुत्रं आह्वयितकमुहृ-निःश्रेयः । ज० प्र०
१५३ ।

परमसोमणस्सिण-परमं सोमनस्यं-सुमनस्कता सजातं
यस्य स परमसोमनस्यवस्तुद्वयास्त्यस्यति परमसोमन-
स्यकः । भग० ११६ । सोमन मनो यस्यावी सुमना-
स्तस्य भावः सोमनस्य परम च तत् सोमनस्य च परम-
सोमनस्य तत्संजातमस्मिन्निवि परमसोमणस्सितः । जीवा०
३५३ ।

परमहंस-परमहंसः परिह्राजकः । जीवा० २१ ।

परमा-महास्थितयो महाकर्मता । भग० ७६१ ।

परमाणु-परमाणु श्रेणवत् परमाणवो निक्षिप्तभगद्वयकृपाः
स्वधत्तपरिमाणरहिताः केवलाः परमाणवः । प्रज्ञा०
१० ।

परमाणुगुणला-परमाणुगुणलाः स्वधत्तपरिमाणरहिताः
केवलाः परमाणवः । जीवा० ७ । अत्रु० १६० ।

परमान्न-परमन्नम् । ज० प्र० १०४ ।

परमाराम-परमारामः-परमश्लाघावाराभञ्ज-ज्ञातस्त्वमपि
जन रामविनातोऽङ्गनिरोधणादिभिर्विष्कोर्कोहृयतीत्यर्थः
। आच० २१८ ।

परमावता-पक्षापतीगङ्गास्वरूपा । भग० ६७४ ।

परमाहम्मिअ-परमाधार्मिकः-असुरविशेषः । सम० २६ ।

परमाहम्मिय-परमाधार्मिकः-नारकाणां दुःखोत्पादकः-

असुरकुमारविशेषः । प्रभ० १४३ । परमधर्मः-परमं
सुखं यदर्थं-सुखधर्मं-सुखाभिप्रायी । दत्ता० १४२ ।

परमाहोहिओ-परम-आपोविकाटयः स परमाहोहो-
धिकः । न च समस्तरूपिद्वयात्पातलोकमानातो-
खण्डासङ्घातावर्णिणीविषयाविविधानः । भग० ६७ ।

परमोहि-परमावधिः प्रभूतावधिः । भग० प्र० १०६ अ ।

परलाभ-परलाभः परस्माद् द्रव्यागवः अधर्मद्रव्यस्य पञ्चमं
नाम । प्रव० ४३ ।

परलिङ्ग-कुनीयिकलिङ्गं गृहस्थलिङ्गम् । भग० ८६५ ।

परलोह्या-हयमयावी । नि० सू० द्वि० ७१ आ ।

परलोकभयं-परभवात् यत् प्राप्यते । आच० ४७२ ।

विजातोयासिच्यंवादेर्मनुष्यादिकस्य भयम् । प्रव० १४३ ।

परलोक-प्रधानलोकः परलोकः-मोक्षः । आच० ५११ ।

परलोकः-देवलोहः । आच० ८४० ।

परलोकभत-विजातोयात्-तिर्मन्वेवादेः सकाशात्तनुध्या-
वीनां यद्वयं तत् परलोकभयम् । दाणा० ३८६ ।

परलोकभयं-परलोकभयं-यद्विजातोयात् । सम० १३ ।

परलोकभयं विजातोयासिच्यंवेवादेः सकाशात् यद्वयम् ।
आच० ६४५ ।

परलोकसंवेदनी-परलोकसंवेदनी, यथा देवा अवि ईर्ष्या-
विषादमदकोषलोभादिभिर्दुःखैरभिभूता किमङ्गं पुनः
तिर्यग्नारकाः । दत्ता० ११२ । परलोकसंवेदनी-देवादि-

मवस्वभावकथनकृपा, देवा अवीर्ष्याविषादमदकोषलोभादिभिर्दुः-
खैरभिभूताः किं पुनस्तिर्यग्नादय इति । ठाणा० २१० ।

परलोकासंसृज्यो-परलोकासंसाप्रशो-देवलोकानिना-
पयशोः । आच० ८३६ ।

परलोयायाय-परलोकायाय-नरकपयनादिः । आच०
५८६ ।

परवह्नि-परलोतं यदश्नादि । आच० ४०३ ।

परवत्थ-परवत्थ-प्रधानं वत्थ परस्य वा वत्थं परवत्थम् ।
आच० ३६ ।

परवत्थ-परवत्थ-आत्मन्यतिरिक्तवत्थदेवः । जी०
१८३ (?) ।

परवारिङ्गति- । नि० सू० द्वि० ५२ अ ।

परविवाहकरण-पर-स्वापत्यव्यतिरिक्तमपरं तस्य कर्मो-

पराजिय-पराजित-तद्विधराज्योपार्जनं कृतसम्भावना-
भङ्ग । ओप० १२ ।

पराजग-परकीयम् । ग० ।

पराजि-द्व्येन्द्रियमनासि धुङ्गलमयत्वात् । वृ० प्र० ८
अ ।

पराजगुमहपराजग-पराजगुमहपराजग-पर्योपदेशादिना प-
राजगुमह । आच० ५६७ ।

पराभण-पराभय । विवा० ३६ ।

पराभग-पराभग । आच० ६७ ।

परामह-पद्विपर्यासी कृत भङ्गते तद्वत् परामृष्टम् । ओप०
१६२ ।

परामर्श-प्रमार्जनम् । ओप० १६० ।

परामृष्टो-परामृष्ट । आच० ३६७ ।

परामुसति-परामृष्टति-उपतापयति दण्डकशतादनादिभि-
र्घातय-नीत्यर्थ । आच० १६८ ।

परामुसह-परामृष्टति-गुह्यति । भग० २३० । गुह्यति ।
विवा० ८७ । परामृष्टति-हस्तेन स्पृशति गुह्यति । ज०

प्र० ३ । परामृष्टति-स्पृशति । ज० प्र० २०० ।
परामृष्टति-आरमते । आच० १५१ ।

परामुसह-परामृष्ट-तानापीडाकरणं विधाय । आच०
२७३ ।

परामुसिण-परामृष्ट तदाविधकरणम् अपारेण ससृष्टम् ।
भग० २१८ ।

परायण-परकीयम् । आच० ८१६ । नि० ब्र० प्र० २९३ ।

परायण-परायण-उद्युक्त । आच० ५८७, ५६७ ।

परारि- । आच० १२२ ।

परावर्त्यमान- । नदी० २०६ ।

परासर-परम । भग० १६१, ५४२ । परासर-प्राहण-
परिवाहक । ओप० ६१ ।

परासु-मृत । नदी० १५५ ।

परास्कन्दो-सुष्टाक । नदी० ६३ ।

पराहृत-पराहृतम् । आच० ५४१ । पराहृतम् ।
ओप० १८० । पराहृतम्-पराभिमुख । ओप० १७६ ।

परि-तद्वत् । प्रज्ञा० ५२७ । पुन पुन बहिर्वा । आच०
८२८ ।

परिअ-पर्याय अन्यथा भवनम् । उक्त० २०२ ।

परिअट्ट-परावर्त-मुदगलपरावर्त । अनन्तोत्तपिष्यवसपि-
धीप्रमाणो द्रव्यादिभेद विप्र । आच० ४६५ ।

परिअट्टणा-परावर्तना-पुन पुन श्रुतार्थाम्पासलक्षणा ।
अनु० १६ ।

परिअट्टय-पर्यायक-परिपूर्ण । ओप० २१ । परिवर्तक
वृद्धिकारी अग्रेयागो परिपूर्णो वा । ओप० २१ ।

परिअण-परिजन-दासादि । ज० प्र० २७० ।

परिआण-पर्याय-प्रवृत्त्याकृष । दश० २७६ । पर्याय-
तीर्थकृत केवलीत्वकाशः । ज० प्र० १५५ । पर्याय-
चारित्रपालनम् । ज० प्र० १२४ ।

परिआयट्टाण-पर्यायस्थान-प्रवृत्त्याकृषम् । दश० २३८ ।

परिआविअ-परितापित-समन्ततः पीडित । आच०
५७५ ।

परिउवद्विय-पर्युपस्थित-उभयभोद्यता । उक्त० ५१२ ।

परिएसिद्धमाणे-तदीयमानाहारेण भोज्यमानाद् । आच०
३२७ ।

परिकल्प-प्रतिकल्पति-प्रतिपालयति । उक्त० २७३ ।

परिकच्छिय-परिकच्छित परिगृहीत । ज० प्र० ४०३ ।

परिकट्टितम्-परिकट्टित-एकत्र पिम्बोक्तम् । पिम्ब०
८१ ।

परिकम्पेह-सत्ताहवत करेह । ज्ञाता० ३५ ।

परिक्रम-परिक्रम्य-सकलितान्तेकविध गणितप्रविष्ट तेन
यत्सङ्ख्येयस्य सङ्ख्यान-परिगणन तदपि परिक्रम्य ।
ठाणा० ४९७ । इष्टिवादप्रवमभेद । सम० १२४ ।

परिकर्म । आच० १-८ । परिकर्म-वस्त्रपात्रादे ध्येय-
सीवनादि । ठाणा ३०० । परिकर्म-सलक्षणा । उक्त०

६०३ । परिकर्म-रोमोत्पत्तौ विक्रियाकृषम् । उक्त०
४६ । प्रतिकर्म । आच० २२६ । परिकर्म-स्थाननिव-

दनस्वस्वतनादिना विद्यामन्त्रादि व तपभेद । उक्त० ६०२ ।
पराक्रम-सभीषमाणत्वं अभिभूय वा । सूय० १० । परि-

क्रम-क्रियाविशेषण यो वस्तूना गुणविशेषपरिणामो गुण-
विशेषाद्यनमित्यर्थ । विश्वे० ४३४ । परिक्रम-तद्व्यापारे

सम । ओप० १२८ । परिक्रम-द्रव्यस्य गुणविशेष-
परिणामकरणम् । व्य० प्र० १ अ ।

परिकम्पण-सिक्खावर्ण । नि० ब्रू० प्र० ३ आ । नि०
ब्रू० द्वि० १६६ अ ।

परिकम्पणा-उक्थित्यमाण्यमाणेन संजयस्याउगं करोति ।
नि ब्रू० प्र० २३५ अ ।

परिकम्पितमाण-क्रियमाणशोधनार्थोपक्रमः । भग० २१४ ।

परिकम्प्योवघाते-परिकम्प्यं-बल्लभाभावेः स्नेहलोचनादि
तेन तत्सोपघातः अकल्प्यता परिकम्प्यघातः । ठाणा०
३२० ।

परिकर-वागुरा । राज० १२२ ।

परिकरण-पात्रवर्मादिकम् । ओष० १३२ ।

परिकर्म-दृष्टिवादप्रथमभेदः । सम० ४१ । अवस्थितस्यैव
द्रव्यस्य गुणविशेषापादनम् । ज० प्र० ५ । तुलना ।
विद्ये० ११ । द्रव्यस्य गुणविशेषपरिणामिकरणम् । आच०
५४ । विनाशः-गुणान्तरोपादनम् । ठाणा० ४ ।

परिकर्षकः-अप्रेगामी । औष० २१ ।

परिकिण-परिकीर्णः-परिवृत्त । उत्त० ३४१ ।

परिकित्स-परिकित्सो महामानसायासः । भग० ४७० ।
परिकित्सा-उपधापः । प्रश्न० ३७ ।

परिकुञ्चनाप्रायश्चित्तं-प्रायश्चित्तप्रकारः । भ्य० प्र० ११
अ ।

परिकुविय-परिकुपितः-चारीरे समस्ताद् दक्षितकोपविचारः
भग० ३२२ ।

परिकर्मन्ति-परान्न वा-इन्द्रियकर्मस्मिन्नुक्त आक्रमन्ते-परा-
क्रमन्ते । आचा० २३३ । पराक्रमः-वीर्यं परेयामाक्र-
मणवाक्रमः पराक्रमः । विशे० ४८६ ।

परिकर्म-परिकर्म-अवस्थितस्यैव बलुनो गुणविशेषावा-
प्यम् । अनु० ४६ ।

परिकर्मिज-पराक्रमेत्-विहरेत् तिष्ठेत् । आचा० २७ ।

परिक्रमे-परिक्रमेत्-पट्टक्रमाद् । आचा० २१३ ।

परिकेस-परिकेसयतीति परिकेसाः-युक्तलभारिषं-
बन्धः । उत्त० ५२२ ।

परिवलग-जेटि सदसराणि णयादीणि सत्वाणि अधो-
ताणि ते । दश० ब्रू० १८ ।

परिवलभासो परोक्षभाषो-प्रातोचितवक्ता । दश० २२३ ।

परिवला-परोक्षा-युक्तयुक्तविचारणम् । आचा० १७५ ।

परिविस्त-परिविस्तः परिवेकः । प्रश्न० २१ । परिविस्तः-
व्याप्तः । ज० प्र० ३७ । परिविस्तः-विस्तारितः । ज०
प्र० ३७ । प्रेन्त० ७ । परिविस्त-वेष्टितम् । ज्ञाता०
२२२ ।

परिविस्ता-परिविस्ता-परिकरिता । भग० ४७८ ।
परिविस्ता-वेष्टिता । ज्ञाता० २३६ ।

परिविस्तारिता-परिविस्तारिता-विस्तारितः । भग० ४६० ।

परिविस्तारिता-परोक्षिता-पराजिता । आच० ५०४ ।

परिविस्तारिता-प्रतिक्षेप-युक्तोर्ध्व उभयतो वा ग्यसेत् ।
सूर्य० २१६ । परिवेष्टः-परिरयः । ज० प्र० २१ ।

परिवेष्ट-भित्त्यादेरेव परिवेष्टः नगरपरिखादिर्वा । अनु०
१५४ । बाहिरिका । नि० ब्रू० प्र० १६८ अ । परि-
क्षेपः-परिवेष्टः । भग० १११ । परिवेष्टः-संक्षेपः । आचा०
२६४ । परिवेष्टः । अनु० १७५ (?) ।

परिवेष्ट-परिवेष्टः-युक्तिवरदकादिसमन्विते अवाप्ते ।
भ्य० प्र० ४० आ ।

परिवेष्ट-परिवेष्टनम् । उत्त० १७४ ।

परिखा-उपरि विचाला । सम० १३७ । परिखा-अथ
उपरि च समक्षतत्त्वा । भग० २३८ । उपरि विचाला
अः सङ्कुचिता । जीवा० १५१ ।

परिवेष्ट-परिवेष्टः-परिवेष्टः । जीवा० १७ ।

परिगम-पारगत-वेष्टितम् । प्रश्न० ७३ । परिगृहीतं-
परिवेष्टितम् । ज्ञाता० ४२ । परिगतम् । आच०
४२६ ।

परिगम-परिकरः-मल्लकच्छादनेन युदोषितवज्रवर्णवि-
शेषः । ज० प्र० २०१ । परिकरः-प्रगादगान्तिकावधः ।
ज० प्र० २०५ ।

परिगलत्स्रोतः-जलाशयः । आचा० २२० ।

परिगलत्स्रोतः-परिगलत्स्रोतः-युक्तिवत्परिगलत्स्रोतार्थं जन-
निःसारणम् । प्रश्न० १४ ।

परिगृह्य-परिगृह्य-अङ्गीकृत्य । उत्त० ६४ । परिगृह्य-
आभित्य । आचा० १२३ ।

परिगृह्य-परि-समन्ताद् गीतं-स्वनिर्तं पत्र तद् । ज्ञाता०
४० ।

परिगुह्यति-परिगुह्यति-व्याकुलोभवति, अ-वं भ्रमदी-

परिजण-परिजनः-दासादिः । भग० ४८३ ।
 परिजनकथा-परिजनसम्बन्धकथा । प्रभा० १३६ ।
 परिजवन-परिजलन-परिजल्पः । नि० पू० प्र० १८४
 अ ।
 परिजविद्य-परिः-साधे भृशमुल्लासं कुर्वन् । आचा० ३८० ।
 परिजाणामि-परिजानामि-आदेवनपरिज्ञानेन परिवक्ष्ये-
 ऽहमित्यर्थः । आचा० २७१ ।
 परिजाणित-परिद्यान-देशान्तरगमनं संप्रयोजनं येषां
 तत् परिधानिक यमनप्रयोजनम् । ठाणा० ५१८ ।
 परिजायकुसुम-परिजातकुसुमम् । प्रभा० -६१ ।
 परिजितं-समन्ताजितं, परावसनम् । अनु० १५ ।
 परिजय-परिचितः । ठाणा० ३४२ । परिजितम् ।
 विशेषे ४०५ ।
 परिजुष्णा-परिदुना दारिद्र्यात् । ठाणा० ४७४ । परि-
 समतलो जुष्णा-दुर्बलभावमुच्यते । दण० पू० १३५ ।
 परिजुष्ण-परिजीर्ण-समस्ततोर्बलभावमापन्नम् । दण०
 २४८ । परिजीर्ण-समन्तात् हानिमुपगतम् । उत०
 ६२ ।
 परिजुष्णा-वगविषप्रव्रगाया वृत्तोया, परिदुना-दारिद्र्यात्का-
 ट्यादिवक्ष्य या सा परिदुना । ठाणा० ४७४ ।
 परिजुसित-विभेदितः परिजुमियः-परिखीणो जरादिना ।
 ठाणा० १८८ ।
 परिजुसिय-पर्वुवित-रात्रिपरिवहनम् । ठाणा० २२० ।
 पारुवितः-सवितः प्रोतो वा । ओप० ४३ । सेवित-
 पीतः । भग० ६२५ ।
 परिजुसि-सस-पर्वुवितसम्पन्नः-पर्वुवित-रात्रिपरिवहनं
 तेन संपन्नः । ठाणा० २२० ।
 परिजूरुह-परिजीर्यति-सर्वप्रकाशं वयो हानिमनुभवति ।
 उत० ३३८ ।
 परिजूसिद्ध-कामभोगसंयोगसंपन्न-परिजुषितकामभो-
 गसंप्रयोगमप्रयुक्तः-देवितः प्रोतो वा यः कामभोग-
 दाशादिभोगो मदनमेवा । ओप० ४३ ।
 परिजुए-कृष्णपुद्गलः । सूर्य० ८८७ ।
 परिजुष्णा-कामभोगविवाहा । दण० पू० १४ ।
 परिजुष्णो-अनुवर्णो । दण० पू० १४ ।

परिभुसिय-सेवितः पीतः । भग० ६२५ ।
 परिज्ञा-प्राधानं । आचा० ३७६ ।
 परिज्ञान-परिपालनम् । आचा० १६९ ।
 परिद्विज्ज्ञ-प्रतिष्ठापयेयुः-स्वपेयुः । आचा० ३८४ ।
 परिद्विज्ज्ञमार्ण-परिस्थगमना देवापतनाच्चतुर्दिशु क्षिप्य-
 मानम् । आचा० ३३७ ।
 परिद्विज्ज्ञा-प्रतिष्ठापयेत्-व्युत्सृजेत् । दण० १७८ ।
 परिद्विज्ज्ञ-परिष्ठापितम् । भ्य० द्वि० ३०८ अ ।
 परिद्विज्ज्ञा-परिस्थापिता-पतिता परिस्थक्ता । वृ० द्वि०
 ६७ ।
 परिद्विजे-परिष्ठापयति । ओप० १५४ ।
 परिद्विजे-परिष्ठापयेत्-परिस्थजेत् । आचा० ३५२ ।
 परिद्विजे-परिष्ठापयेद् दहिर्नीत्वा स्थजेत् । उपा० ४२ ।
 परिद्विजे-प्रतिस्थाप्य प्रतिनिवृत्त्य । ओप० १७३ ।
 परिद्विजे-परिस्थापनं-प्रदानभाजनगतद्रव्यान्तरोद्भूतल-
 खणम् । आचा० ५७६ । परिद्वि-सर्वे प्रकारैः स्थापनं
 अपुनर्ग्रहणतया न्यातः । आचा० ६१६ ।
 परिद्विजे-परिस्थापन-प्रदानभाजनगतद्रव्यान्तरोद्भूत-
 लखणं तेन निवृत्ता या परिस्थापनिका, येन भाजनेन
 भिक्षा ददाति तस्मिन् पठितोदानादि जात सहस्रा
 परिस्थापितम् । आचा० ५७६ ।
 परिद्विजे-परिस्थापयेद्-व्युत्सृजेत् । दण० २३१ ।
 परिद्विजे-परिस्थापयेद्-परिस्थानोपपातिम् । प्रभा० २०८ ।
 परिद्विजे-विश्रमः । पठ० १३-२५ ।
 परिद्विजे-परिणत-पर्याप्ततरमापन्नम् । भग० २४६ ।
 परिद्विजे-परिणत-पर्याप्ततरमापन्नम् । अनु० १७७ ।
 परिणत-मुत्तेन वयेण य वता-व्यवता । नि० पू० प्र०
 २६ आ । धर्ममहातवः स्थिरचेतसश्च । वृ० द्वि०
 १६६ आ ।
 परिणत-परिणतम् । ज्ञाता० १३३ । परिणतम् ।
 ज्ञाता० १६१ ।
 परिणमति-परिणमति अतिकामति । ठाणा० ३५५ ।
 परिणमति-मवति । भग० ५५ । परिणमति-प्रपद्यते ।
 जीवा० ३०७ । परिणमति-परिसमाप्तिमुपधाति । सूर्य०
 ७७२ । दिपरिणामं भवते । भ्य० द्वि० १६० अ ।

परिणममाणसि-परिणमति, पूर्वमाणे परिपूणप्राये । ज० प्र० ११८ ।

परिणममाण-पूर्वमाणे-परिपूर्णप्राय । ज्ञाता० ३४ ।

परिणमिज्जा-परिणमेत्-निवर्तेत । आचा० १२१ ।

परिणमिय-परिणामित, -पूर्वस्वभावस्याजनेनात्मभावनीत । भग० ६८३ ।

परिणय-परिणत गीताये । आच० ७६ । परिणत-उदकवायकावस्थाप्राप्तम् । ठाणा० १४२ । परिणत परिनिष्ठितता गत । ज० प्र० ३८७ । परिणत-परिणत ओप० ७ । परिणत-प्रस्तावादात्मकपनामापन्नम् । उक्त० ६६२ । परिनिष्ठितता गतः । भग० ६३१ । परिणत अवस्थान्तरमापन्न । ज्ञाता० १७४ । परिणत-स्वकाय-पदकायश्चादिना परिणामा-न्तरमापादित, अवितोभूत । ठाणा० ५४ ।

परिणयवटु-सम्पन्नावस्थाविशेष, तद्वत् परिणतवयः । प्रभ० १८ ।

परिणयवय परिणयवय-विवर्तयवयन । ज्ञाता० १५७ ।

परिणयापरिणय-दृष्टिवादे सूत्रभेदे द्वितीयो भेद । सम० १२८ ।

परिणाम-परिणाम-भाव । भग० ८१० । समन्तात्मन परिणाम-सुदीर्घकालपूर्वपर्यावर्तलोकनादिजन्य आत्म-धर्म । भाव० ४११ । सम साधनम् । ज० प्र० (?) । सर्वथाऽतिरिक्तपूर्ववस्थस्य यदुपान्तरेण भवन परिणाम । अनु० १२० । सवपम् । आचा० १६३ । परिणाम-परिणमायक । ज० प्र० ५०५ । परिणामः, प्रज्ञापनायो नयोदशर्म पदम् । प्रज्ञा० ६ । परिणाम-इहलोकसा-द्यसाधनजन्य । भाव० ८४८ । परिणाम-विमसाकृप । भग० १८८ । परिणाम-परिणति । ओप० १६ । परिणाम-अध्यवसायविशेष । भाव० ३३६ । परिणाम-धर्मात्मपतिलक्षणम् । दश० २३७ । परिणाम-आगारपरिपाक । ज० प्र० १२७ । परिणाम-परिपाक ज० प्र० १६८ । सवांतरवमण । दश० चू० १२७ । परि-समन्तात्मन परिणाम-सुदीर्घकालपूर्वपर्यावर्तलोकनादिजन्य आत्मधर्म । भग० १७३ । परिणाम-ओपपरिणति । ज० प्र० २७६ । परिणाम-आहार-

पाक । जीवा० २७७ । परिणाम-दृश्यक्षेत्रादिसाम-श्रीवस्ततस्तत्प्रपास्कन्दनम् । जीवा० ३७४ । परिणाम-आहारपरिणति । प्रश्न० ८३ । परिणमन परिणति-प्रवृत्तिभावमङ्गलपरिणाम । विद्ये० ३४ । परिणाम-अवस्थातोऽवस्थान्तरमनम् । ठाणा० २०१ । परिणाम-आकारबोधक्याभेदात् विधा । ठाणा० १८३ । परिणाम-सुदीर्घकालपूर्वपर्यावर्तलोकनादिजन्य आत्मधर्म । ठाणा० २८३ । परिणाम. पर्याय स्वभाव धर्म । ठाणा० ३७२ । परिणाम-विधाक । ठाणा० ३७५ । परिणाम-अपरिणतपूर्ववस्थस्य तदुपान्तरेण भवन परिणाम । ठाणा० ३७८ । परिणाम-धर्म । सम० ४१ । सम्पदपरिणतजिनवचनास्तु मध्यमवृत्ति परिणाम । विद्ये० ६३१ । परिणाम परिणमापन्नम् । सुय० १११ । नदी० १४४ ।

परिणामक-सत्तया अहवाति तमेव अद्वान रोचयत जानीहि परिणामक साधुम् । वृ० प्र० १३२ अ ।

परिणाममा-अववादसहृहणा । नि० चू० प्र० ३२४ आ ।

परिणामणय-परिणतिरिन्द्रियादिविभाग । भग० ६०४ ।

अन्तर्दिग्वयोरभोग । सम० १४६ ।

परिण सपय-प्रज्ञापनानां त्रयोदश पदम् । भग० ६४१ ।

परिणामिकारण-वृत्तिपण्ड । ठाणा० ४६४ ।

परिणामिणी-कायिकी । वृ० वृ० १४८ अ ।

परिणामिशा-परिणामान्तरमापादितम् । भग० ५७६ ।

परिणामेष्ट-कथयति । भाव० ४२३ ।

परिणामेज्जमाणे-परिणमयमान । ठाणा० ४७२ ।

परिणाह-परिणाह-ज्वायतु पृथग्योर्वैद्यमानम् । ठाणा० ६८ ।

परिहा-परिधि । ठाणा० ६६ । परिहाह-मध्य-

परिधि । ज० प्र० २३४ । परिणाहः-परिधि । ज० प्र० ३१२ ।

परिहाह-परिधि । ठाणा० ६८ । विरपारो ।

नि० चू० प्र० २६६ आ । नातिस्थोत्य नातिदुबलता

आह्लाविष्कम्भोर्वा । वृ० प्र० १०६ आ ।

परिणिष्ठिय-परिनिष्ठित-सुनिष्ठपदम् । ज० प्र० २११ ।

परिणिष्ठिय-परिनिष्ठित-सिद्धम् । उक्त० ११७ । परि-

निष्ठित-ज्ञानविश्या प्राप्त । भाव० २६४ । परार्थ-

व्यतिष्ठोक्तम् । वृ० द्वि० १०६ अ । परि-समन्तात्

निबोधिकज्ञानविचारे पञ्चदशमद्वारम् । आषा० २१ ।
 परोत्त-पुनश्चरोराणामेकद्वित्रिजलस्येयानां जीवानामा-
 भय । ओष० ३४ । विद्ये० ५४४ । परिमितोपधि ।
 वृ० द्वि० १६ आ । नि० सू० प्र० ६५ आ । एक
 प्रदेशकत्वेन विष्कम्भमावेन परिमितः । मग० ५१६ ।
 परित्तजोय-प्रत्येकशरीरजोधात्मकम् । प्रज्ञा० ३६ ।
 परित्तमिस्सय-परोत्तविषय मितक परोत्तविभक्त यथा
 क्षन्तवाद्यसंघर्षत परित्तो परोत्तोऽवशिष्टविभक्तयः । ठाणा०
 ४६१ ।
 परित्तमिस्सिधा-प्रत्येकवनस्पतिवृक्षातमनन्तदायिकेन बहु
 राशीकृतमवलोक्य प्रत्येकवनस्पतिरय सर्वोऽपीति वदता
 प्रत्येकमिधिता । प्रज्ञा० २५६ ।
 परित्तमोसग-परोत्तमिधा-सत्यामुपाभावाभेद । दण०
 २०६ ।
 परित्तमोसय-सत्यामुपाभावाया अष्टमोभावा । ठाणा०
 ४६० ।
 परित्तसंज्ञेय-परोत्तासङ्ख्येयक, सङ्ख्याविशेष । अनु०
 २३६ ।
 परित्तससारिता-परोत्तससारिका-संज्ञितमवा । ठाणा०
 ६० ।
 परित्तससारी-परोत्तससारी-कनिषथभवाभ्यन्तरमुक्तिभावात् ।
 उक्त० ७०म ।
 परित्ता-परोत्ता-प्रत्येकशरीरा । ठाणा० १३२ । सङ्ख्येया
 आद्यभोपक्षधेनित्ता । सम० १०८ । परिमिता ।
 नरे० २१० ।
 परित्ताणतय-परोत्तानन्तक गड्ढाविशेष । अनु० २४२ ।
 परित्तास-परित्रास-आकस्मिक भयम् । ज० प्र० १५० ।
 परित्तोकरेत्ति-स्तोक कुर्वति । मग० ६५ ।
 परित्तोक्नुवति-ससारसागर ह्रस्वना नयति । सम० १२७ ।
 परिदाह-परिदाह-बहि स्वेदमलो बहिर्वा अन्तश्च तृष्णाया
 जनितदाहस्वरूप । उक्त० ८२ ।
 परिदाहपडियाए- । आषा० ३८० ।
 परिदेवद्विजा-परिदेवयेत्-स्वद यामात् । दण० २५३ ।
 परिदेवण-परिदेवन-पुन पुन. क्लिष्टभाषणम् । आव०
 ५८७ ।

परिदेवणता-परिदेवनता-पुन पुन. विनष्टभाषणम् । ठाणा०
 १८६ ।
 परिदेवणया-परदेवनता-पुन पुन क्लिष्टभाषणता । भा०
 ६२६ ।
 परिदेविय-परिदेवित-विनष्टित । प्रभ० २० ।
 परिहान-परिपलव-निगार । आषा० ३५ ।
 परिधानीय-शृङ्खलकम् । ज० प्र० २७५ ।
 परिनिष्ठित-परिधाया-परिज्ञात परिनिष्ठित-मप्रतिष्ठितो
 वा । म्य० द्वि० ३६० आ । यथायोग विधिर्यतया
 या सम्यग् परिज्ञात-प्रतिष्ठित । म्य० प्र० १९० आ ।
 परिनिष्ठित-परिनिष्ठित कृत । ओष० १६६ ।
 परिनिर्वाण्यवाचना-परोति सर्वप्रकार निर्वपयतो निरो
 निदग्धादिषु नृवार्यस्पर्श दर्शनात् नृषा गमयत-पूर्व-
 वक्षानावकादि स्वर्त्मना स्वात्मनि परिणमयत सिध्यत्य
 मृतगतायेपविशेषग्रहणकाल प्रतीक्ष्य क्षययुक्तप्रदानेन
 प्रशोषत्वमनुभूय परिनिर्वाण्य वाचना-सूत्रप्रदानम् ।
 उक्त० ३६ ।
 परिनिष्वाङ्-स एव तेषा कर्मपुद्गलानामनुमयं यथा-
 यथा क्षयमाप्नोति तथा तथा धीतोभवत् परिनिर्वातोति ।
 भग० ३४ ।
 परिनिष्वाङ्स्तति-परिनिर्वाण्यति-कमकृतयिषाः परिवर्हा-
 च्छीतो नविप्यति । सम० ७ ।
 परिनिर्वाण-परि-सम तासिर्वाण-सकलकर्मकृतविका-
 निरकरणत-स्वस्पोभवत परिनिर्वाणम् । ठाणा० २५ ।
 परिनिवृत्ति-परिनिर्वाण अतः-रमुखादिनि । सूत्र० ३४१ ।
 परिनिर्वाण-सुखम् । आषा० ७१ ।
 परिनिर्वाणवर्तित-परिनिर्वाणमुपरतिमरण, तत्प्रत्ययो-
 निमित्त यस्य स परिनिर्वाणरूपेण मृतपरिष्ठापना
 कायोरसग । ज्ञाता० ७७, १६८ ।
 परिनिर्वाति-परिनिर्वाण सवया सिद्धि प्राप्नुवति । दण०
 ११६ ।
 परिनिर्वायति-परिनिर्वाति कर्मदावातलोपभवेन । उक्त०
 १७२ । परि-समतात् निवाति, सर्वदुःखानामन्त करोति ।
 आव० ७६१ ।
 परिनिव्युहो-परिनिवृत्त-श्रोत्रादिज्वालाविवाणात् आषा०

१५० ।

परिनिवृद्ध-परिनिवृत्तः-रागद्वेषविरहाच्छतोभूतः । मूत्र०

१४ । परिनिवृत्त-कर्मकृतविकारविरहात् स्वस्योभूतः ।

ठाणा० ३६ । भग० १११ । स्वास्थ्यातिरेकात् । ज्ञाता०

१०३ ।

परिनिवृद्धा-जाइजराभरणरागादीहि सम्बन्धगार पति

विषयमुक्ता । दम० ब्रू० १२ अ ।

परिपन्न-परिज्ञा-भक्तप्रत्याख्यानम् । वृ० द्वि० १ अ ।

परिपन्नचारि-परिज्ञान परिज्ञा-सदसद्विवेकस्त्वया चरितुं

सोत्तमत्वेति-परिज्ञाचारी ज्ञानपूर्व क्रियाकारी । आचा०

४३१ ।

परिज्ञा-परिज्ञा वस्तुस्वरूपस्य ज्ञान-तत्पूर्वकं च प्रत्याख्या-

नम् । ठाणा० ३१७ । परिज्ञा-ज्ञानपूर्वकं प्रत्याख्यानम् ।

ठाणा० ४४४ । परिण्या-परिज्ञा-प्रत्याख्यानम् । ओष०

१६६ ।

परिज्ञाविशेष-परिज्ञाविशेषः परिज्ञानविशिष्टता, कस्यचित्

कोऽप्यध्यवसायः सत्तारसैविश्वहेतुः । आचा० २११ ।

परिपन्न-विपाकः । व्य० प्र० २० अ ।

परिपच्छति-पर्यवस्यति । उ० भा० गा० १३ ।

परिपट्टगा-वक्ष्यपरावर्तं गृह्णति जे ते परिपट्टगा, आभ-

रममहय । नि० ब्रू० प्र० २२७ अ ।

परिपट्ट-परिपठति-तिर्यग् निपठति । जीवा० २४= ।

परिपठति-परिपठति तिर्यग् निपठति । ज० प्र० ४१६ ।

परिपाण्डुः- । प्रज्ञा० २३६ ।

परिपिडित-अव्यवस्थितं कदवरण वचनकरण वा यस्य ।

वृ० वृ० ११ अ ।

परिपिडित-परिपिडितं-प्रभूतानेकबन्धनेन बन्धते अवतान्

ध्यञ्जनाभिलाषासु वा व्यवच्छिन्नात् कुर्वन्, कृतिकर्मणि

चतुर्थं, दोषः । आच० ५४३ ।

परिपरि-कौकिलपुटकावन्तमुक्तो वाद्यविशेषः । भग०

२१६ ।

परिपुष्ण-परिपूर्ण-सन्निभम् । प्रज्ञा० ५४१ ।

परिपुष्ण-परिपूर्णकः-धृतपूर्णदीरकपालनक चिटिकावातो

वा । आच० १०२ । परिपुष्णको नाम सुषरीचिटिका-

विरचितो नीढविशेषः । विशे० ६३२ । सुषरीचिटिका-

ग्रहम् । विशे० ६२७ । परिपूर्णकः-येन घृतपूर्णयोग्यं पानं

गम्यते । वृ० प्र० ५१ अ । परिपूर्णकः-धृतदीरपालनकं

सुगृह्यामिषचटिकावातो वा । (?) ।

परिपुष्प-परिपुष्प-वस्त्रेण गालितम् । ओप० ६४ ।

परिपुष्पेन्द्रियता-अनुपहतचक्षुरादिकरणता । उक्त० ३६ ।

परिपेरत-पर्यन्तं परितः । आच० २१७ । परितः पर्यन्ते ।

आच० २१६ । ओष० १८० ।

परिपेलवरसः-मन्दानुभावः । भग० ३५ ।

परिप्लु-निस्सारम् । अनु० २६१ ।

परिकल्पुषचसः-परिज्ञानकादयः । आचा० ४७ ।

परिकल्पुष-परिप्लुषः । आच० ४२२ ।

परिकल्पमति-परिप्लाम्यति । आच० २६३ ।

परिकल्पसित-बुधुक्षितः । नि० ब्रू० प्र० १५१ अ ।

परिभञ्जमाण-परिभृज्यमानः । आच० ८१४ ।

परिभट्टया-परिभट्टा । आच० ४२६ ।

परिभञ्ज-क्षितना । ओष० ३१५ । परिभव-विधेरकर-

णम् । आच० ७५६ ।

परिभवणिज्जे-परिभवनीयोऽनुस्युरपानादिभिः । ज्ञाता०

६४ ।

परिभवह-परिभवः समस्तपूर्वोक्तदाकरणेन । भग० ३१६ ।

परिभाइल्लमाण-परिभज्यमानं-विभज्यमानं-स्तोकं स्तो-

क-प्रत्येभ्यो दीयमानम् । आचा० ३३७ ।

परिभाइत्ता-परिभाज्य-विभागीकृत्य । आचा० ४०१ ।

परिभाइयपुत्र-पूर्वमेवास्मानिदं नातृभादेः परिकल्पिते-

त्वेवभूता भवेत् । आचा० ३६६ ।

परिभाएउ-परिभाजयितुं क्षयादादीनां परिभाजने तत्परि-

णाम दन्तवन्तो । ज्ञाता० ३९ ।

परिभाएल्लमाण-पार्श्ववर्तिभ्यो मनाक् मनाक् दीयमानं

परिभाज्यमानम् । उ० प्र० ३६ । परिभज्यमान-पार्श्व-

वर्तिभ्यो मनाक् मनाक् दीयमानम् । जीवा० १६२ ।

परिभाएत्ता-दातव्य विभज्य, दातव्यद्रव्यादिकचिदद

ग्रहीतेत्यर्थं । आचा० ३३५ ।

परिभाएह-परिभज्य विभज्य । आचा ३३६ ।

परिभाजयितुं-क्षयादादीनां परिभाजने तत्परिणाम दन्त-

वन्तो । ज्ञाता० ४४ ।

परिभामिया-परिभामिता. कृतप्रभाभ्रंशः । ज्ञाता० २७।
परिभाषित्यं-परिभाषयन्तिका-पर्वदिने स्वजनगृहेषु लब्ध-
खाद्यैः परिभाजनकारिको महानयनियुक्तः । ज्ञाता०
११७ ।

परिभावणाओ-आभाम्याद्यं परिहारेण न्यविश्रयाः । ओप०
१०३ ।

परिभावितं-विचारितम् । नदी० १४२ ।

परिभावेमाण-परिभावयन् दत्तम् । भग० १६४ ।

परिभाष्य-विचार्यं । नदी० १६७ ।

परिभाषा-लोक-वायः । भाष० ४८४ २५७ ।

परिभाष-परिभाषण परिभाषा अपराधिन प्रति बोधा-
विकारेण मा दासोति अभिधानम् । ठाणा० ३६६ ।

परिभाषणा-परिभाषणा-भरतकाले दण्डनीतिः । ज० प्र०
१३४ । परिभाषणा-परिभाषण परिभाषा-कोपाविकार-
णेन मा यास्यसोत्पराधनोऽभिधानम् । भाव० ११४ ।

परिभाषो-परिभाषा पराधनकारी । भाव० ६५४ ।

परिभाषेद-परिभाषते-निष्पत्तिः । सूत्र० ४२५ ।

परिभुञ्जया-परिभोजनता-अवस्थानम् । सम० ४५ ।

परिभुञ्जमान-परिभुजमान-परिभाषाभोषुभ्यमानम् ।
ज० प्र० ३६ ।

परिभुजेमाण-भोग्य भुञ्जान-परिभुञ्जानः । भग० १६४ ।

परिभुजता- । वृ० प्र० १०४ आ ।

परिभुजते-आसेवते । ठाणा० ३०० ।

परिभुज्ज-परिभुज्यते बध्यते लोभ्यते च । पिण्ड० १०७ ।

परिभुज्जति कम न कारयिज्जति । नि० चू० प्र० १०६ अ ।

परिभुज्जमाणं-परिभुज्यमान परिभाषाभोषुभ्यमानम् ।

भाव० १६२ ।

परिभुक्तं-परिभुक्तम् । भाषा० ३२५ ।

परिभोग-परिभोगः-उपभोगः । पिण्ड० २० । परिभोगः-
पुन पुनर्भोगः, बहिर्भोगो वा । भाव० ८२८ । तेन वार्य-
कारणमित्यर्थः । नि० चू० प्र० १३० वा । परिभोगः

पुन पुनर्भोगः । भग० २९७ ।

परिभोगपरिहरण-यत् भोजनकल्पादिपरिभुञ्जते प्रावृ-
णोति । भग० प्र० ४४ अ ।

परिभोगेता-परिभोगः-आसेवनं तद्विपर्ययणा परिभोगे-

यणा । उक्त० ५१६ ।

परिभृष्ट-भ्यपगतः । जीवा० १०३ ।

परिमंडल-परिमंडलं-वृत्तभावः । ओप० ६७ । परि-
माणद्वय-वृत्तत्वम् । ज० प्र० ३६७ । वृत्तम् । प्रभ०
७५ । परिमण्डल-संस्थानविशेषः । प्रज्ञा० २४२ ।

पट्टमस्थाने प्रथमः । भग० ८५८ ।

परिमंडिया-परिमण्डिका-धात्रीविशेषः । ज्ञाता० ४१ ।

परिमण्डलसंज्ञापरिणया-परिमण्डलसंस्थानपरिणता
वलयवत् । प्रज्ञा० ११ ।

परिमहणं-गर्मदहनं-मर्त्यतः क्षरीरमलनम् । प्रभ० १३७ ।

परिमहं-विष्टादिमलनमात्रम् । ठाणा० २४७ ।

परिमह्ना-पुणो पुणो सा सवाहणा । नि० चू० प्र० ११६

अ । अनेगसो संवापेति सा । नि० चू० प्र० १८८ अ ।

परिमभू- । ठाणा० ३४३ ।

परिमाण-परिमाणं-नियमनम् । ठाणा० २६१ ।

परिमाणकड-दत्तवाप्रस्थाव्याने सप्तमम् । परिमाणसंस्थान
दत्तकवसवृद्धिभाषादीनां कृतं यस्मिंस्तत्परिमाणकृतम् ।

ठाणा० ४६८ । परिमाणकृतं-दत्तवादिभूतपरिमाणम् ।

भाव० ८४० ।

परिमाणकय-दत्तवादिभूतपरिमाणम् । भग० २६६ ।

परिमासा-परिमर्शो जलधिजलस्पर्शः । ज्ञाता० १५७ ।

परिमितपिडवाय-परिमितपिडपातः-मर्त्यपोषादिलाभः ।

ओप० ३६ ।

परिमितपिडवायिते-परिमितो-द्वयादिपरिणामतः पिण्ड-
पातो-यत्तादिसाभो यस्यास्ति स परिमितपिण्डपातिकः ।

ठाणा० २६८ ।

परिमर्शोपडवाह्य-परिमितपिण्डपातिकः परिमितग्रह-
प्रवेशादिना वृत्तिग्रहोपवाह्यः । प्रभ० १०६ ।

परिमोक्ष-परिमोक्षः । उक्त० २१४ ।

परिर्यचिउर्ध्वं-परिर्य । भाव० १६६ ।

परिर्यतजगं-परिर्यतयुगं कनियुगम् । प्रभ० ५१ ।

परिर्यति-पर्यटति । उक्त० ५५३ ।

परिर्यदा-रमयति कीडयति उल्लापयति वा । भाव०
८२४ ।

परिर्यद्विज्ञाण-स्तूयमानः । राज० १४८ ।

परिय-पर्यायः द्वारम् । सूत्र० ५ ।

परियच्छिद्भ-परीक्ष्यते परिज्ञायते । आब० ६२८ ।

परियट्टं-परिवर्तनम् । विपा० ३७ ।

परियट्ट-पर्यटति पोत.पुन्येन भ्रमति । भग० १५ ।

परियट्टण-पूर्वाधोतस्यैव सूत्रादेरविस्मरणनिवृत्तार्यमग्यातः
परिवर्तनम् । ठाणा० १६० ।

परियट्टणा-परिवर्तना सूत्रस्य गुणनम् । प्रभ० १२१ ।

परिवर्तना-प्रच्छन्नाविधोषितस्य सूत्रस्य सा भूद्विस्मरणं इति
सूत्रस्य गुणनम् । ठाणा० ३४६ । परावर्तना-गणनम् ।
उत्त० ५८४ ।

परियट्टणाए- । ज्ञाता० ६१ ।

परियट्टिउं-परिवर्तयितुं, परिवर्तयितुं वा परिपालयितु-
मिति । प्रभ० १५३ ।

परियट्टिए-परिवर्तित साधुनिमित्तं कृतपरावर्तं, दक्षम उद्-
गमदोषः । पिण्ड० ३४ ।

परियट्टिय-अप्यणिउज्ज देति पर्यस्रियं गेह्हावेति ति
परियट्टियं । नि० चू० द्वि० २०५ अ ।

परियट्टियस्य-अण-परिवर्तितं कालपरिणतयाज्यभाकृतं
लावण्य-अभिरामगुणात्मकमस्येति परिवर्तितलावण्यम् ।
उत्त० ३८४ ।

परियट्टेइ-परिवर्तयति-गुणयति । ओष० १६६ ।

परियडति-सातत्येन पर्यटति । उत्त० २६६ ।

परियण-परिजनः क्षासिकः । भग० १६३ । परिजनः-
परिवर्गः । उत्त० ३०७ ।

परियणादिकं-जेण होमा भविज्जंति त च परियणादिक ।
नि० चू० द्वि० १६ आ ।

परियत्तंति-परियट्टति य परिवर्तयाना अतिक्रामन्ति ।
उत्त० ४७९ ।

परियत्त-संभाषना । वृ० द्वि० १२ आ (१) ।

परियत्तण-द्वयदिमीकरण । नि० चू० प्र० २११ अ ।

परियत्ते-परावृत्तमधोमुखं स्थितम् । ओष० १६१ ।
परिवर्तिते अधोमुखीकृते । ओष० १६८ ।

परियत्तेति-अधोदेवस्य तथैव पुन.स्थापनेन परिवर्तयति ।
ज्ञाता० १४ ।

परियर-परिकरः-वचः । प्रभ० ४७ । परिकरः ।

उत्त० २१६ ।

परियरब्ध-परिकरब्धः-विशिष्टनेपथ्यरचना । अनु०
१४३ ।

परियज्ज-पर्यटनः । नि० चू० प्र० १८५ आ । परावर्तनः ।
वेष्टनम् । ओष० २१४ ।

परियस्सअ-परिपार्श्वतः । भग० ६३० ।

परियाइए- । सूत्र० ३ ।

परियाइणया-पर्यादानता पर्यादान-यथायोगमङ्गप्रत्यङ्ग-
लोभद्वारादिना समन्वतः पुद्गलादानं तद्भावः । प्रज्ञा०
५४४ ।

परियाइत्त-पर्यादाय-परिवृत्त । भग० १८८ ।

परियाइय-पर्यायमतीताः पर्यायातीताः पर्याता वा सामस्त्य-
गृहीताः कर्मपुद्गलवत् । ठाणा० ६४ । पर्यापनं-प्रज्ञ-
प्रत्यङ्गः समस्तादापनम् । भग० ६०४ पर्याप्तम् । राज०
११३ ।

परियाइयाइ-पर्याप्तानि जीवेन सर्वावयवैरात्तानि तदसा-
दानद्वारेण । भग० ५६१ ।

परियाइयककलावा-विचित्रकाण्डकलापयोगात् पर्याप्त-
काण्डकलापः । जीवा० २५६ ।

परियाइयणय-पर्यादानमङ्गप्रत्यङ्गः समस्तात्पा(भावा)न-
मित्यर्थः । सम० १६४ ।

परियाए-पर्यायः अवस्था । भग० ६७३ ।

परियाएति-पर्यादत्ते । भग० १५५ ।

परियार्य-पर्यायान् विचित्रपरिणामान् । ठाणा० ४६६ ।

परियामते-पर्यायः प्रसवकालक्रमेणागतः पर्यायगतः ।
ज्ञाता० ११ ।

परियामय-पर्यागतः । प्रज्ञा० ३२८ । पर्यायगत-पर्याय-
गतः वा सर्वनिष्पन्नता गतः । ज्ञाता० ११६ ।

परियागववत्तयणा-पञ्चोत्तयणा । जइया पञ्चोत्तयणादि-
वमे पञ्चाज्जापरियायो व्यपदिश्यते-व्यवस्थाप्यते सखा
एतियो वरिडा मम उवट्ठाविस्सति तइया परियागववत्त-
वण्या । नि० चू० प्र० ३३६ आ ।

परियाणाति-परिजानति-अनुमन्यते । राज० ४८ ।

परियाणाति-परिजानाति-अवधिजानाति । ज्ञाता० ३४ ।

परियाणामि-अपरिज्ञया परिज्ञाय प्रत्याक्षानपरिज्ञया

प्रत्यारयामि प्रतिजानामि । आब० ७६१ ।

परियाणिमा-परियायते-गम्यते यैस्तानि परियानानि
तामेव परियानिकानि परियायन् वा-गमन प्रयोजन येषां
तानि परियानिकानि यानकारकाभियोगिकपारकादिदेव-
कृतानि । ठाणा० ४४० ।

परियादिमा-विदधिन पर्यायमतीता पर्यायातीता पर्यात्ता
वा सामस्ययदुशीता कमवुद्गतवत् । ठाणा० ६३ ।

परियात्त-तिमग्नोक्तादितरण्यादि । ठाणा० १४६ । देवा-
न्तरगमनम् । ठाणा० ५२८ । विविधम्यतिकरपरिगमनम् ।
भग० ६६१ ।

परियायतकरभूमौ-पर्याय तीर्थकरस्य केवलित्वनातस्त-
माभीश्यान्तकरभूमिर्या सा । शाता० ११४ ।

परियाय-पर्याय अवस्था प्रव्रज्यादिलक्षणा । ठाणा०
२०७ । पर्याय-आमणि । आचा० २४३ । पर्याय-
प्रव्रज्याप्रतिपत्तिलक्षण । आब० २६६ । पर्याय-प्रव्रज्या
सम्यक्ममिता वा पर्याय । आचा० २०२ ।

परियायद्-पर्यायवाति सामस्येनोपावर्ते निधत्तादिकरोति ।
भग० २६१ ।

परियार-परिवार-प्रवीकार । प्रज्ञा० ५४६ । परिवार-
स्वकपरिवार । भग० ५०६ । परिवार-वृत्ति, लब्ध-
गादिकोशो वा । प्रभ० १३ ।

परियारण-परिचरति सेवते क्षियमिति परिधारक ।
ठाणा० १०० ।

परियारण-सागाध्यसेवण । नि० पू० प्र० ११३ अ ।

परियारणय-गोत्रादिविषयोपभोग । भग० ६०४ ।

परियारणा-पर्यायोग शब्दादिविषयोपभोग । प्रज्ञा० ५४४ ।
परिचारणा-देवमेष्टुनसेवा । ठाणा० १०६ । परिचारणा-
कामासेवा । ठाणा० १७३ । आसेवना । आचा० ३३१ ।

परियारणासह-पुरितेजित्वा परिश्रुज्जमाणा स सह करोति
नि० पू० प्र० ११२ अ ।

परियारसहो-पुरुषण ज्ञेयुज्यमानाय लब्ध करोति स
परियारसह । वृ० द्वि० १७ ॥ ।

परियारिया-परिश्रुज्जमाणि । नि० पू० प्र० १०६ अ ।

परियारेई-मेषुन सेवते । ठाणा० ६२ । परिचरयति-
परिश्रुयते । भग० १३२ ।

परियारेमाणे-परिचरयन्-कामक्रोडा कुर्वन् । भग०
१७६ ।

परियात्त-परिवार । भग० १६३ ।

परियावज्जण-पर्यायते-कोयमायाति । विण्ड० ६० ।
पर्यायन पर्यायनिगतेवेति यावत् । ठाणा० १७४ ।

परियायज्जिज्जा-पर्यायसरन्-नवेतु । आचा० ४०१ ।

परियायज्जेज्ज-पर्यायते जनकपुत्रया परिणमेत् । अनु०
१६२ । पर्यायते-विनयेत् । भग० २३३ ।

परियावण-परिताप-पीडाकरणम् । प्रज्ञा० ४३५ ।

परियावणिय-परियापनिका च कालान्तर यावत् स्थिति-
रित्युक्तानपरियापनिका च तत्परिकथयतीति । शाता०
१८६ ।

परियावणिया-परितापन परिताप-पीडाकरणमित्यर्थं,
तस्मिन् भवा तेन वा निर्मुक्ता परितापनमथ वा पारि-
तापनिकी । चतुर्थी क्रिया । प्रज्ञा० ४३५ ।

परियावण्य-पर्यायम् । आब० ७४२ । पर्यायम् ।
आब० ७०३ । पर्याय-विवर्णो भूतम् । भग० द्वि० २४६
अ । जहो रहिर येव पूयपरिणामेन छिय । नि० पू०
तृ० ७२ अ । परिधानम् । वृ० द्वि० ६४ अ ।

परियावण-व्यवहारिणमात्रो आबलिया तेमि मोसिमादि
आबलिमा एव पुष्ठिऊण परिट्ठावणाए गतो एतदेव परि-
यावण । नि० पू० द्वि० १४ अ । त्रिस्मृत-पर्याय
। वृ० तृ० ४७ अ । पर्याय-तत्त्वम् । आचा०
३५२ । पर्यायवण-सूक्ष्मपर्यायमावण-भावसूक्ष्म ।
दण० १२२ ।

परियावण-पर्याय-पर्यायिन । प्रज्ञा० ७४ ।

परियावसह-पञ्चशापरियाए द्विती तैति आबलहो परि-
यावसहो । नि० पू० प्र० १०३ अ ।

परियावह-पर्यायवण-मठ । आचा० ३६५ । पर्यायवण-
शिशुकादिमठ । आचा० ३४८ ।

परियावाए-परिवादाय वस्युरय शिशुनो वेत्येव ममोदध-
ट्टनाय । आचा० १६३ ।

परियाविज्ज-परितापयेत्-पीडानुत्पादयेत् । आचा० ४२८ ।

परियाविज्जति-परिताप्यते । आब० ३७१ । पर्यायते ।
आब० ४०० ।

परिचायिका-परिचायिका-प्रीतिता । ७६६ ।
परिचाय-परिचाय-परिचाय, परिचायण वा । सूत्र० २२१ ।
परिचाय-परिचाय-परिचाय । उक्त० ६५५ ।
परिचाय-परिचाय-परिचाय । आव० ८१५ ।
परिचाय-परिचाय-परिचाय । वृ० प्र० १५६ वा । श्री-वाराणसी
अमणम् । वृ० द्वि० १८७ वा । परिचाय-परिचाय ।
सम० ११४ । मानास्तरेण गमनम् । वृ० द्वि० ६४ अ ।
परिचाय-परिचाय । ज० प्र० २१ । परिचाय-अमणम् ।
ओष० २० । परिचाय-अमणम् । ओष० ५९ । परिचाय-
गिरिस्तरेपरिचाय । परिहरणाया चतुर्थो भेद । आव०
५५२ । गिरिस्तरे । ओष० २० ।
परिचायवृद्धि-परिचायवृद्धि । सूत्र्यं ३८ ।
परिचायवृद्धि-परिचायवृद्धि । प्रथम० १० ।
परिचाय-परिचायमाना अतस्त आगत्य लय या-वा ।
ज्ञाता० ५ । परिचाय परिचायमान-संज्ञितम् ।
ज्ञाता० २७ ।
परिचाय-गुणविशेषः । प्रथम० ३२ ।
परिचाय-परमम् । आव० ६०६ ।
परिचाय-परिचाय-परिचाय-परिचाय । आवा० २६ ।
परिचाय-परिचाय-परिचाय । आवा० १६६ ।
परिचाय-परिचाय-परिचाय-परिचाय । ज्ञाता० २२१ ।
परिचाय-परिचाय-परिचाय । ३१७ ।
परिचाय-परिचाय-परिचाय-परिचाय । आवा० ३०६ ।
परिचाय-परिचाय-परिचाय-परिचाय-परिचाय । आव०
५७४ । परिचाय-परिचाय-परिचाय-परिचाय-परिचाय । आवा०
१०० । परिचाय-परिचाय-परिचाय-परिचाय-परिचाय ।
परिचाय-परिचाय-परिचाय-परिचाय, अम्यसन् गुणनमिति
वा । दृ० ३२ ।
परिचाय-परिचाय-परिचाय-परिचाय । मम० ५६८ ।
परिचाय-परिचाय-परिचाय-परिचाय । नि० चू० प्र० ११६
अ ।
परिचाय-परिचाय । वृ० द्वि० ३ अ ।
परिचाय-परिचाय-परिचाय-परिचाय-परिचाय । ओष० ६२१ ।
परिचाय-परिचाय-परिचाय-परिचाय-परिचाय । नि० चू० प्र० २७७ अ ।

परिवयत्-परिवदन्-निन्दन् । प्रश्न० ६४ ।
परिवयति-परिवदति-परि-समन्ताद्दति-यथाऽयं न
अग्रये नापि मन्त्रक ददाति यदि वा परिवदति-परि-
भवतोऽयुक्त भवति । आचा० १०५ । निन्दति, अवगा-
यति परिवभवति । आचा० १०५ ।
परिवसति- । ठाणा० २३० ।
परिवसद्-परिवासयति-आक्रोशति । आच० ४२८ ।
परिवसणा-जम्हा एग्वेत्त चत्तारिमासा परिवसतित्ति
त्तम्हा पत्थिसणा । नि० जू० प्र० ३६६ आ ।
परिवहद्-सवतो ०५यते-कदययति । भग० १६६ ।
परिवाङ्मि-परिवादिनी-सप्ततन्त्रो वीणा । जप्र० १०१ ।
परिवाङ्गी-परिवादिनी-सप्ततन्त्रो वीणा । जीवा० २६६ ।
परिवाओ-परिवाद-काक्वा पदधोपादानम् । सूत्र०
२६३ ।
परिवाग-परिवाक-परिपूण वाक । प्रज्ञा० ३६५ ।
परिवाडी-परिपाटी-गृह्यक्तिः । उक्त० ५६ । परिपाटि-
पठति । सम० ४१ । परिपाटि-पठति । वृ० द्वि०
६ अ ।
परिवाद-अपञ्चो-अगुणरित्तण । नि० जू० प्र० २७६ अ ।
परिवादाविदोऽपञ्चास्पृष्ट- । आचा० १०९ ।
परिवादिनी-सप्ततन्त्रो वीणा । राज० ५० ।
परिवाय-परिवाद-निन्दा । जीव० १०६ ।
परिवायओ- । आय० ४२२ ।
परिवायण-परिवाजक पापवर्जक । द० २६२ । नि०
जू० प्र० १८६ अ ।
परिवार-परिवार-दासीकमकरादिक परिकरो वा, गृहा-
देवृत्त्यादिक । सूत्र० ३०६ । कोष । सूत्र० २७६ ।
परिवारण-निराकरणम् । प्रश्न० २२ ।
परिवारणा-परिवारकरणम्, परिवारस्वायनम् । ज० प्र०
३२८ ।
परिवारिण-परिवार-परिकर सञ्जातोऽप्येति परिवार-
रित । उक्त० ३५१ ।
परिवारिय-परिवारित-समन्ततो वेष्टितम् । जीवा०
१६० ।
परिवाचिय-द्विजिर्वा उत्पाठ्य स्थानान्तरारोपयत पत्रि-

वपनवतो ज्ञानिकृपिवत् । आषा० २७६ ।
 परिवासियं- । वृ० प्र० ३० आ ।
 परिवुसित्-रयुवितः-सयमे उल्लुक्क विहारी । अन्तर्ग्रन्त-
 भोभो । आषा० २४२ । पर्युवितः । आषा० ३७६ ।
 पर्युवितः-सयमे व्यवस्थितः । आषा० २८० । पर्युवितः-
 व्यवस्थित इति । आषा० २४४ ।
 परिवुसे-पर्युविने वसे । नि० पू० प्र० २७४ अ ।
 परिवुह-मनवस्वादिगतमवता । आषा० ३८ ।
 परिवेदिभो-नव्वादिषि डिनेषु दिशि विदिसामु विच्छिन्न-
 डिनेषु परिवेष्टि । दुगादिषु संतोषु समंता परिविद्यावु
 परिवेष्टितः । नि० पू० मृ० ४६ आ ।
 परिवोद्वय-पुरता पिट्वतो धर्मोत्ता डिष्वा । नि० पू० प्र०
 १८४ आ ।
 परिवेसतिया-परिवेदवतिका-भोजनपरि वेपणकारिका ।
 आषा० ११७ ।
 परिवेसति-परिवेदयति-भोजयति । आषा० ८६ ।
 परिव्राजका-चरणा । नि० पू० तृ० ३१ अ ।
 परिव्वाओ-सम्बन्धो पार्श्वं परिव्रज्यते । दश० पू० ३३ अ ।
 परि-वायद्-परिव्राजकः । आषा० १०५ । परिव्राजकः-
 कपिलमुनिपुत्रः । प्रज्ञा० ४०५ ।
 परिवायगा-गेरुषा । नि० पू० द्वि० ६८ अ ।
 परिशाटकरणं-करणस्य द्वितीयभेदः । आषा० ४५८ ।
 परिश्लेषमाना-अभ्यस्तमाना । मंदो० १०७ ।
 परिषा-पारयद्-सदेवमनुजासुरा समा । उत्त० ५१२ ।
 परिसंक्रमाण-परिसङ्क्रमणः-अपार्यं विगणयद् । उत्त०
 २१७ ।
 परिसंज्ञाय-परिसङ्ख्याय-सर्वः प्रकारः ज्ञात्वा । दश०
 २६२ (?) ।
 परिसंठिय-परिस्थित-स्वच्छीभूतम् । ओष० १८४ ।
 परिसंता-पादुणगादि । नि० पू० तृ० ७३ आ ।
 परिसविकर-परिध्वञ्चितु क्षीर्त्वं वेपा ते तथा । आषा०
 २६ ।
 परिसद्वद्-परिसदति-उपयुज्यते । आषा० ३५२ ।
 परिसडिय-परिसदितः-पतितः । आषा० ११४ । परि-
 सदित-कुष्ठालुपहताङ्गमिव निम्बस्तम् । प्रश्न० १३४ ।

परिसडियकंदाहारा- । निश्च० २५ ।
 परिसप्प-उरसा भुजाम्भो वा परिसप्पतीति परिगण ।
 प्रज्ञा० ४५ । उरसा भुजाम्भो वा परिसप्पतीति परिसर्पः
 अष्टिमकुलादयः । जवा० ३८ ।
 परिसर-परिगरः । आषा० ३६८ । सरभम् । आषा०
 ३३८ ।
 परिसर्प-पाठं धुङ्कुष्टम् । प्रश्न० १६१ ।
 परिसर्प-धुङ्कुठं पथम् । आषा० २३५ ।
 परिसा-परिपद् । सूय० २ । परिपद्-परिवारविदेषः-
 यथा मातापितृनादिका अन्त्यन्तरपरिपद् दातोदास-
 मित्रादिका बाह्यपरिपदि । सम० १२० । परिपद्-
 परिवारः । आषा० ११७ १२८ । पर्यद्-परिवारः ।
 पद० ४६० ।
 परिसाड-परिघाटः-उज्ज्वलम् । आषा० ५७६ ।
 परिसाडहस्ता-परिघाटयिस्ता-विनागयिस्ता । प्रज्ञा० ५०३ ।
 परिसाडणा-परि-ममन्ताच्छटता घृण्ण भवतामोदादिका-
 दिदुधसनां यदाश्मनस्ताम्रति ततश्चक्षुरीरविमोक्षानर्क
 प्रयोजकभवनं सा परिघाटना । उत्त० १९८ ।
 परिसाडो-गच्छतो यत्र घृण्णादि निपतति । ओष० ३१ ।
 कुसातितणसपादपरिमुञ्ज्यमाणे जलस किञ्च परित-
 ङति सो परिसाडो । नि० पू० प्र० १६८ अ । परि-
 साटी । ओष० १८२ ।
 परिसामंत-पायवंतः । भग० ६०७ ।
 परिसामियं-परिध्यामंतः-कृष्णकृतः । आषा० २७ ।
 परिसाविय-परिसाव्य-निगल्य । आषा० ३४७ ।
 परिसिच्छेज्जा-परिपिच्छेत्-आशोकुपत् । उत्त० ६० ।
 परिसिद्धं-परिणिष्ट-प्रभूतत्वादं भूतोदितम् । आषा०
 १२३ ।
 परिसित्तग-उद्दोषेन दहिमट्टिया तिग्मगतिरञ्जति त
 परिसित्त्यं । नि० पू० प्र० २०३ आ ।
 परिसित्तिय-परिपक्वपावकम् । वृ० प्र० २५३ अ ।
 परिसिन्न-सम्बन्धस्य सविगासविग्नस्य परिसिन्नित्त समर
 करति । नि० पू० तृ० २६ आ ।
 परिमुक्कमुह-परिमुक्क-विगतनिष्ठोन्नतयाज्ञाद्वंतामुपगतं
 मुहमस्येति परिमुक्कमुहः । उत्त० ८६ ।

परिसूत्रं- । ओष० ६७ ।
 परिसेय-परिरुक्कः । ठाणा० ३३९ । परिरुक्कः-दुष्टवशा-
 द्युपवि जलसिञ्चनम् । पिण्ड० ११ ।
 परितेवणापारंघो-प्रतिसेवनापारान्विकः । ठाणा० १६३ ।
 परिसोसिय-परिरुक्कः-जीरुसोक्तः । आता० ६५ ।
 परि-उमन्ताच्छोषितं-अपचितोक्तमांसघोषितं कुशोक्त-
 मिति परिरुक्कः । उक्त० ३५८ ।
 परित्पूरम्- । जीवा० १३४ ।
 परित्संस-परिश्रान्तः । उक्त० २७७ । परिश्रान्तः-
 प्रापूर्णकविः । आवा० ७४६, आवा० ५१३ ।
 परित्सन्-परिभ्रमम् । आवा० २३७ ।
 परित्सवति-कहेति । नि० चू० तु० १२८ आ ।
 परित्सवा-परिजवाः-हर्मनिर्जरास्पदानि । आवा०
 १८१ । परित्सवाः-निर्जराः । आवा० १८२ ।
 परिहृण-परिहितं-निवसितम् । आता० २१३ ।
 परिहृत्य-(देव्यः)परिपूर्णम् । राज० ४६ । परिहृत्य-दलः ।
 प्रभ० ६२ । परिहृत्य-दलः । ओष० ४७ । पुणः । मर० ।
 आलम्बनम् । मर० । युद्धनिपुणः । पठ० ६०-१५ ।
 परिहृत्य-परिहृत्य-प्रतिसेवमानः । ओष० २१६ । इयं
 सामयिकोपरिभाषा प्रतिसेवनार्थं वर्तते । ओष० २१६ ।
 प्रतिसेवयम् । ओष० २१६ ।
 परिहृत्य-करोति । नि० चू० तु० ८९ आ ।
 परिहृण-परिरुक्कः । ओष० २० ।
 परिहृणदोष-परिहृण-प्रासेवा स्ववर्जनस्थित्या लोक-
 कृता वा अनासेवस्य तदेव दोषः परिहृणदोषः, अथवा
 परिहृण-अनासेवन सभासृष्ट्या सेवस्य वस्तुनस्तदेव
 तस्माद्वा दोषः परिहृणदोषः, अथवा वादीनोपम्यस्तस्य
 रूपस्य असम्यक्परिहारो वात्युत्तरं परिहृणदोषः ।
 ठाणा० ४६२ ।
 परिहृणया-वज्रादेः क्षात्रीययाऽऽसेवनया । ठाणा० ४८६ ।
 परिहृणा-आसेवा तयोपभ्यादेरकल्पता । ठाणा० ३२० ।
 परिभोगः । आवा० ३२५ । सर्वप्रकारैर्बर्जना । प्रतिक्रमण
 तृतीय-अष्टमेदभिन्नं प्रतिक्रमणमेव (?) । परिभोगः ।
 आवा० ३२५ । परिभोगो । नि० चू० प्र० २३३ आ ।
 परिहृणोवघाते-परिहृणा-प्रासेवा तयोपभ्यादेरकल्पता,

तत्रोपघर्षेणा एकाकिना हिङ्कसाधुना यदासेवितमुपकरणं
 तदुपहृतं भवतीति समयम्यवस्था । ठाणा० ३२० ।
 परिहृरति-परिहृरति-परिभुञ्जते । दश० १६६ । परिभोग-
 परिहारेण धारणापरिहारेण परिहृरति । दश० २०२ ।
 परिहृरति-कुर्वतीत्यर्थः । भग० ६६८ । आचरति ।
 नि० चू० प्र० १४० आ ।
 परिहृरित्त-परिहृरित्त-प्राचरितुम् । वृ० द्वि० ८६ अ ।
 परिहृरित्त-कर्तुम् । वृ० तु० ३१ आ । परिहृरित्त-परि-
 भोक्तुम् । वृ० द्वि० २०१ अ ।
 परिहृरित्त-परिभोगः । ठाणा० १३८ । परिहृरित्त-परि-
 भोक्तुम् । ठाणा० १३८ । परिहृरित्त-आसेवेतुम् । ठाणा०
 ३३८ ।
 परिहृरित्त-परिहृरित्त-निक्षिप्य । उक्त० ३५६ ।
 परिहृरित्त-परिहृरित्त-परिभोक्तव्यम् । प्रभ० १५६ ।
 परिहृरित्त-परिभोक्तव्यम् । प्रभ० ११२ ।
 परिहृरित्त-परिभुञ्जते । नि० चू० प्र० २३३ ।
 परिहृरित्त-परिभुञ्जते । वास्तव्यादयः । इ० प्र० ५४ आ ।
 परिहृरित्त-प्रासत्वादे । नि० चू० तु० ६४ ।
 परिहृरित्त-परिहृरित्त उपरि विनाला अथः सङ्कुचिता । ज०
 प्र० ७६ । परिहृरित्त-अथःसङ्कुचितापरि विस्तीर्णा आतङ्गा ।
 अनु० १५६ । आतिथ्या । नि० चू० द्वि० ६९ आ ।
 परिहृरित्त-परिहृरित्त-परिहृरित्त । आवा० ४४३ ।
 परिहृरित्त-परिहृरित्त । आता० १७१ ।
 परिहृरित्त-परिहृरित्त-भूषापरिभुञ्जते । ओष० ४८ ।
 परिहृरित्त-परिहृरित्त । आवा० ११० ।
 परिहृरित्त-परिहृरित्त-परिहृरित्त । आवा० ६७ ।
 परिहृरित्त-परिहृरित्त-तपोविधेयः । ठाणा० ३२४ । परिहृरित्त-
 तपोविधेयः । आवा० ७० । परिहृरित्त-तपोविधेयः,
 अनेषणोपादेः परिहृरित्तो वा । अनु० २२१ । परिहृरित्त-
 पुण्यम् । ओष० २१३ । तपोविधेयः । भग० ३५१ ।
 परिहृरित्त-परिभोगः । भग० ६६८ । परिहृरित्त-परिहृरित्त-
 तपोविधेयः । प्रज्ञा० ६४ । परिहृरित्त-वर्जनम् । भग० प्र०
 ४५ अ । परिहृरित्त-लोकिकलोकौत्तरभेदभिन्नः, परिहृर-
 णायाः पञ्चमो भेदः । आवा० ५५२ । परिहृरित्त-विशिष्ट-
 तपोरूपः । उक्त० ३६८ । परिहृरित्त-स्थापना ।

वृ० द्वि० ७० आ । परिहरणं परिहारः-तपोविशेषः ।
विशे० ५५४ । चारणपरिमोक्षरूपम् । वृ० वृ० ३१ आ ।
परिहारः-पुरीषः । शेष० १३५ । परिहारः-पुरीषम् ।
पिण्ड० २० । जो शिव नदी वा परिहारतो जाति
परिहारो । नि० पू० वृ० ८९ आ । परिमोक्षो । नि०
पू० द्वि० ११८ आ । पुरीषम् । वृ० द्वि० १८१ आ ।
मासलपुकादि । वृ० द्वि० १७० अ । वज्रणं-वहनं ।
नि० पू० वृ० ८५ अ ।

परिहारविशुद्धिकल्प-कल्पविशेषः । विशे० १० ।
परिहारविशुद्धिकल्पकः-साधुभेदविशेषः । भग० ४ ।
परिहारविशुद्धि-परिहारः-तपोविशेषस्तेन विशुद्ध, अथवा
परिहारः-अनेकजीवादेः परिश्रमागो विशेषेण शुद्धो यत्र
तत्परिहारविशुद्धं तदेव परिहारविशुद्धिकम् । अनु० २२१ ।
परिहारस्तपोविशेषः, तेन विशुद्ध परिहारविशुद्धम्, अथवा
तकोऽनो परिहारो विशेषेण शुद्धो यत्र तत्परिहारविशुद्धम्,
तदेव स्थायिकप्रत्योपादानात् परिहारविशुद्धिकम् । विशे०
५५७ ।

परिहारविशुद्धो-परिहारः परिहारस्तपोविशेषः तेन
कर्मनिर्जराकृषा विशुद्धिर्द्वैस्मिन्नारिषे परिहारविशुद्धिकम् ।
विशे० ५५४ । परिहारविशुद्धिकं । परिहरण परिहारः
तपोविशेषः तेन विशुद्धिर्द्वैस्मिन्स्तत् । आ० १७६ (?) ।

परिहारिका- । ठाणा० ३२४ ।

परिहारिकूल-गुहगिलाणकालवृद्धमादेः समाधियाण जंथ
पाठगं लभति ते । नि० पू० प्र० २६४ आ ।

परिहित-परिहितः-निवर्तितः । मूर्त्य० २६२ । ज्ञाता०
२७ ।

परिहित्य-परिहितः-परिहितवान् । प्रज्ञा० ६१ ।

परिहितास्ति-परिहास्यामि । आच० २४४ ।

परिहृयं-कृत्वाकथयम् । शेष० ५५ ।

त-परिमितः । वृ० प्र० ११६ । प्रत्येकवनस्पतिकायः ।

० प्र० ७१ । परीतः-प्रत्येकजरीराः । अल्पसारायी वा
जुष्यः । भग० २५७ ।

परासह-परीपहाः-शुक्तिपासादयः । आच० १३४ ।

परीपहाः-परि-समस्तात् स्वहेतुभिश्चरीता मार्गाच्यवन-
निर्जरायं साध्यादिभिः सह्यत इति । उत्त० ७२ ।

उत्तराच्यवनेषु द्वितीयमध्ययनम् । सम० ६४ । परीपहाः-
उत्तराच्यवनेषु द्वितीयमध्ययनम् । उत्त० ६ । परीपहाः-
शुक्तिपासादिः । दण० ११६ । परिपद्यमानं-निश्चल-
चित्ततया धार्यमाणम् । उत्त० ८३ । परीपहाः-अरति-
परीपहाः । भग० ८६ । परीपहाः-परीपहचमूर्तिगन्धर्व-
निर्जरायं परिपोढव्याः परीपहाः । वृ० प्र० २१६ अ ।
परीसहप्रमंशुरा-परीपहप्रभाञ्जिनः, परीपहाः सङ्क्रमंशु-
राः । आच० २७५ ।

परीसहा-चमरकारा, श्वाविता । नि० पू० द्वि० ४३
आ । परीति-समस्तात् स्वहेतुभिश्चरीता मार्गाच्यवन-
निर्जरायं साध्यादिभिः सह्यत इति परीपहाः । भग०
३८६ । परीपहा क्षुधादयः । भग० २०१ । परीपहा-
सम्यग्दर्शनोदिमार्गाच्यवनार्थं ज्ञानावरणादिकर्मनिर्जरायं च
परि-समस्तादापतन्तः क्षुत्तिपासादयो इत्येतेन कालभावा-
पेक्षाः सोढव्या-सहितव्या इत्यर्थः । आच० ६५६ ।

परीसहोवसाग-परीपहाः-क्षुधादयस्त एवोपसर्गा-उपमर्ज-
नात्-धर्मभ्रंशनात् परीपहोपसर्गाः, अथवा द्वाविमति-
परीपहाः तथा उपसर्गाः-दिव्यादयः । भग० १०१ ।

परुद्धपण्यं-प्रकृष्टपण्यम् । उत्त० २०७ ।

परुष्ण-प्रकृष्णः । आच० २२५ । प्रद्विहता । आच०
३५३ । प्रकृष्टता । उत्त० ३०२ ।

परु- । आच० १२७ ।

परुवति-प्रवेशादिकथनतः-प्रकृष्टयति । ठाणा० १३६ ।

एव 'सम्यग्दर्शनज्ञानचारिणाणि मोक्षमार्गाः' "मिथ्यात्वा-
विरतिप्रमादकपाययोगा बन्धहेतवः" "स्वरूपभावेन सदसती
तत्त्वं-सामान्यविशेषात्क"मित्यादिना प्रकारेण प्रकृष्टयति ।
आच० १७६ ।

परुद्धवृत्ता-प्रकृष्ट प्रवेशतः । ठाणा० ११६ ।

परुवग-परुषः मूलकृतस्याख्याता । दण० ११४ ।

परुवण-प्रकृषणं-स्वरूपकथनम् । आच० ६१६ । प्रकृषणं-
प्रकृषणाकारकमध्ययनम् । नंदी० ५४ । स्वरूपकथनम् ।
नि० पू० प्र० २४ अ ।

परुवणा-भासा विभासा अर्थ-व्याख्या इत्यर्थः । नि०
पू० प्र० २१ आ । प्रकृषणा-एककमङ्गलिकणम् ।
वृ० द्वि० २१७ आ । परुवणा । नि० पू० प्र० १७ आ ।

प्ररूपणा-विस्तारवतो व्याख्या । अनु० १७६ । प्ररूपणा-
प्रदर्शना । उक्त० २३० । प्ररूपणा यथास्वं विनियोगः ।
आचा० ७ ।

परुविज्जंति-नामादीनामेव भेदाना समप्रत्यस्वरूपकयनेन
पृथक्प्रिभक्ताः क्वाप्यन्ते । ठाणा० २१२ ।

परुविथं-प्ररूपितं भेदानुभेदकयनेन । प्रभ० ११३ ।

परुविद्या-प्ररूपिता-प्रसाधिता । आचा० ५८ ।

परुवेति-प्ररूपयति भेदकयनतः । भग० २८ ।

परुवेद्-प्रतिपूज्यमर्थकयनेन । भग० ७११ । प्ररूपयति
उपपत्तितः । जं० ५४० ।

परुवेद्भू उपपत्तिकयनतः । भग० ४३६ ।

परुवेति-प्ररूपयति प्रतिपूज्यमर्थकयनेन । ठाणा० ५०२ ।

परेण परं अस्ति-परेणापि परमस्ति-तोष्णादपि तोष्ण-
तदमस्ति । आचा० १७४ ।

परेऽर्धं-परतरे । पिण्ड० ८२ ।

परोषर्ख-प्रक्षस्य-भारमनो द्रव्येन्द्रियाणि द्रव्यमनश्च पुद्गल-
मयत्वात् पराणि वस्तुस्त-पृथक्वस्तुन्ते इत्यर्थः, तेभ्यो
यवक्ष्यमानमुदयते तत्परोक्षम्, परै-इन्द्रियादिभिः-
सह उक्तः-सम्बन्धो विषयविषयिभावलक्षणो यस्मिन्
ज्ञाने न तु साक्षादारमनो, धूमादग्निज्ञानमिव तत्परोक्षम् ।
नदां० ७२ । परोक्षः-न जानाति । वृ० प्र० ८९ अ ।
परोक्ष-इन्द्रियमनोभ्यवधानेनारमनोर्ध्वप्रत्यक्षसाक्षात्कारी,
परोक्ष-सम्बन्धन-अग्रजनकभावलक्षणमस्येति-परोक्षम् ।
ठाणा० ५० ।

परोक्षवेत्त-परोक्षवेत्तः । आचा० ८२२ ।

परोक्ष-ग्रहस्य पञ्चादङ्गणः । ओप० १५२ ।

पर्जन्य-मेघविशेषः । जं० प्र० १७३ ।

पर्यङ्कु-गमनः । दश० ११, २०४, २२८ । ठाणा० २६६ ।

पर्यङ्कु-जिनप्रतिमानाविव या यथासनमिति ऋद्धा ।
ठाणा० ३०२ ।

पर्यन्त-पार्श्वतः । वृ० प्र० ३१० अ ।

पर्ययः- । ठाणा० ३४८ ।

पर्ययगुणे-निर्भजना । आचा० ८६ ।

पर्ययचरक-अयमचरकः । उक्त० ६०६ ।

पर्यागतत्वेति- । आचा० २२० ।

पर्याणं-मिलानम् । ओप० ७० । पर्याणम् । जं० प्र०
६ ।

पर्याणादिका- । ठाणा० २४० ।

पर्यापत्तिः-समृच्छनम् । आचा० ५५ ।

पर्याप्ति-क्रियापरिसमाप्तिः । तत्त्वा० ८-१० । क्रियापरि-
समाप्तिरात्मनः । तत्त्वा० ६-१२ ।

पर्याय-स्वभावः । ठाणा० ३७५ । पर्यायः । ठाणा०
३४८ । देशः प्रस्तावः व्यवसरः विभागः । विशेष० ८३७ ।
पर्यायः । ठाणा० ३४८ ।

पर्यायगुण-द्रव्यस्यावस्थाविशेषः पर्यायः स एव गुणः
पर्यायगुणः । आचा० ८६ ।

पर्यायागत-प्रवृत्त्यापयप्राप्तम् । (?)

पर्यायास्तिकः-नयविशेषः । सम० ४२ ।

पर्यालोचनं-अनुचिन्तनम् । आचा० ५८६ ।

पर्यालोचयति-ईतुते । आचा० २६ ।

पर्याहार-निर्गमः । ठाणा० २९४ ।

पर्याहारप्रवेशः- । आचा० ३२६ ।

पर्युपासोनः-उपासनाकारकः । नदा० १६७ ।

पर्युपास्ति-हेवना । प्रज्ञा० ६० ।

पर्युपणाः-नियमवद्वस्तुमारब्धः-गुणोदरत्ताकरण १
विकृतिनवकपरिस्थापः २, पीठफलकादिस्तारकादान ३
मुञ्चारादिमात्रकसग्रहण ४, लोचकरण ५, लोकाप्रवर्तन
६, प्राग्बुद्धीताना भ्रमयद्वयलकादीना परित्यजनमितरेषां
ग्रहण ७ द्विगुणवर्षोपग्रहोपकरणवर्णन ८ मन्त्रिनोपकरण-
ग्रहण ९ स लोचयोजनात् परतो गमनवर्जन १० मित्वा
विकः । ठाणा० ३१० ।

पर्युपितं-सन्धिः । दश० १६८ ।

पर्य-प्रतिः । प्रज्ञा० ३६ ।

पर्वणिः-पर्णमास्याममावास्याया वा चन्द्रादित्ययोरुप-
राग करोति । सम० ३० । पर्वणो-नीमुदीप्रभृतिः
अधिकरागभूतम् । ज्ञाता० ८१ ।

पर्वत-चन्द्रगुप्तसहायकः । जं० प्र० २६३ ।

पर्वतचिद्रमर्ग-त्रैलोक्यपर्वतसंघातः । व्य० (?) ।

पर्वमध्य-मन्तरुच्छयम् । आचा० ४०५ ।

पर्वणि-प्रवृत्त्यादित्ययः । आचा० ८३५ ।

उत्त० ५५३ ।

पलिउचण-परिकुञ्चन-परि-समन्तात् कुञ्चयन्ते-वक्त्राभा-
पायन्ते क्रिया येन मायानुष्ठानेन तत् । माया । मूय०
१७१ ।

पलिउचणा-परिकुञ्चन-अपराधस्य द्रव्यक्षेत्रकासमाधाना
गोपायनमन्यया सतामन्यया भणन परिकुञ्चना परिवञ्चना
वा । ठाणा० २०० ।

पलिउचणापायच्छित्त-परिकुञ्चन-अपराधस्य द्रव्यक्षेत्र
कासमाधाना गोपायनमन्यया सतामन्ययाभणन परिकुञ्चना-
परिवञ्चना वा प्रायश्चित्तम् । ठाणा० १६६ ।

पलिउचपत्ति-निहनुवते, तदपि प्रमादस्त्वलितमाचार्यादि
नाडभोजनादिकेऽवसरे पृष्ठा सन्तो मानुस्थानेनावर्णवाड-
मया निहनुवते । सूत्र० २३३ ।

पलिउच्चिअ-मनोज्ञ मोक्षिवा । आषा० ३५५ ।

पलिउचुणया-प्रतिकुञ्चन सरलतया प्रवृत्तस्य वचनस्य
खण्डनम् । भग० ५७३ ।

पलिउच्चे-मोहनीयस्य एकोनविंशतितमस्थानम् । आव०
६६१ ।

पलिउच्चिद-परि-सम ताद् योगिका परिज्ञानिन । भग०
१३० ।

पलिओवम-पश्योपम । अनु० १८० । पश्योपमम् (?) ।
पश्येनोपमा येषु तानि पश्योपमानि असङ्ख्यातवर्षकोटा-
कोटीप्रमाणानि । ठाणा० ८६ । पश्यवत्पश्येनोपमा
यस्मिन्स्तत्पश्योपमम् । ठाणा० ६० । पश्योपम-काल
मानविशेष । भग० ३१० । पश्योपमम् । भग०
२७५ । ८८८ । पश्येन-वक्ष्यमाणस्वरूपेणोपमा यस्य
तत्पश्योपमम् । ज० प्र० ६२ । पश्योपम-उदारादा
क्षेत्रभेदेक्षिप्रा, प्रत्येक वादरसूक्तमया द्वया, अष्टगुलमान
वाससहाष्टसण्डतदसङ्ख्येयसङ्ख्योदारात् - प्रतिपमयवयशत
स्पृष्टोत्तरप्रवेशपहारैः । अनु० १०० ।

पलिच्छिन्न परिच्छिन्न-यथास्वविषयग्रहण प्रतिनिवृद्ध ।
आषा० १६३ । परिच्छिन्न-परिवारवस्त्रादिलक्षणं सूत्रा
योमयेन युक्त । व्य० द्वि० १ अ । प्रतिच्छिन्न-
आच्छादित । आषा० १६ ।

पलितमि-प्रदोषे-अथाकुलीकृते । उत्त० ४३५ ।

पलित्त-परामर्श । नृ० द्वि० ७२ अ । प्रकर्षेण दीप्त-
प्रदीप्त । आषा० ६१ । प्रकर्षेण उल्लितम् । भग० १२१ ।
प्रदीप्त । दश० ६२ । पर्याप्त-प्रतिपूर्ण । जीवा० २६६ ।
प्रदीप्तम् । आव० ६१ ।

पलित्तक-प्रदीप्तक-प्रदीपकनम् । प्रभ० ६० ।

पलित्तजाला-प्रदीप्तज्वाला । प्रभ० १४ ।

पलित्तनेह-पर्याप्त-प्रतिपूर्णः स्नेह तंसादिको यस्य तत्
पर्याप्तस्नेहम् । जीवा० २६६ ।

पलित्तपार्य-प्रलित्तपादम् । आव० १३७ ।

पलित्तय-प्रदीप्तम् । उत्त० १०२ ।

पलिपासय-वधना । नि० चू० द्वि० ५६ आ ।

पलिबाहिर्-परि-समन्तात् दुरोरवग्रहात् दुरत पृष्ठतो
बाह्यपानात् सवा कायभूते बाह्यः स्यात् । आषा० २१५ ।

पलिभजण-पायम्नि पलिभजय । नि० चू० प्र० २५५
अ ।

पलिमज्झह-प्रतिभजयते । आव० ३०८ ।

पलिभाग-प्रतिभाग-प्रतिविम्बम् । प्रज्ञा० ३०५ । प्रति-
भाग-बाह्यस्य । भग० ८६७ । प्रतिभाग-साहचर्यम् ।
प्रज्ञा० ४६१ । प्रतिक्रियो भाव प्रतिभाग-प्रतिविम्बम् ।
आव० ३३८ ।

पलिमेओ-ललासदिकरण । नि० चू० प्र० २४४
आ ।

पलिमथ-पलिम-थ-कालक्षणम् । ठाणा० ३४४ ।

ओपधिविशेष । प्रज्ञा० २३ । पलिम-थ-दोषविशेष ।

ओष० १७७ । पलिम-थ-विघ्न । सूत्र० ६५ ।

मज्जमो मथि-मति जेग सो । नि० चू० प्र० १६६ आ ।

पलिम-थ-विलोडन विघातम् । सूत्र० ४२५ । विघ्न ।

ठाणा० ८ । परिम थ-स्वाभ्यासादिकृति । उत्त०

५८८ । पलिम-थ-दोषविशेष । ओष० ४६ । पलि-

म-थ-दोषविशेष । ओष० १०५ ।

पलिमयाए-वर्जनीयात् । उत्त० ३११ ।

पलिमयम-वृत्तचक्र कालचक्र । भग० २७४ ।

पान्थविशेष । भग० ८०२ ।

पलिमयू-परिमयू-पातक । ठाणा० ३७३ ।

पलिमत्ता-गोमय । व्य० प्र० १२१ अ ।

पलियंक-गहिनिसेज्जा । नि० पू० द्वि० ६५ अ ।
 अङ्कः । नि० पू० द्वि० २५६ अ । पत्यङ्कः-ध्या-
 विशेषः । अ० द्वि० ३७० आ । पर्यङ्कः-मन्त्रादि ।
 सम० ३६ । पर्यङ्कः आसनविशेषः । अ० १११ ।
 पर्यङ्कः-विशिष्टध्या । अ० २४६ । पर्यङ्कः । दश०
 ११७ । आसनविशेषः । ठाणा० २६६ ।

पलियङ्कणिसण-पलपङ्कनियणः-पर्यङ्कासननियणः ।
 जीवा० २२८ ।

पलियंत-पत्योपमान्तं-पत्योपमस्यान्तः मध्ये वर्तते तत्
 परि-समन्तात् अन्तोऽप्येति पर्यन्तं-सान्त्वयति । सूत्र०
 ५७ ।

पलियंतक-पर्यंतं कर्मणा संसारस्य वा करोति तच्छो-
 तश्चेति पर्यंतकरः । आचा० १७१ ।

पलिय-अनुष्ठानम् । आचा० २५२ । पत्योपमम् ।
 आच० ३६ । पलितं-कर्म । आचा० १८६ । पलितं-
 कर्म । आचा० २०३ । कर्म । आचा० ३०७ ।

पलियसणं-परावृत्तिम् । नि० पू० तृ० २७ अ ।

पलियस्सओ-परिपार्श्वतः । अ० २६६ ।

पलिसप्पद्-परिसर्व्वेति परि-समन्ताद्गच्छति । अ०
 ७६३ ।

पलिहा-परिधा-अथ उपरि समुच्चारुपा । ओप० ३ ।

पलिहोच्छ्रुद्-पर्यवधिस्तः-प्रसारितः । ओप० १८ ।

पलोणा-प्रकप्येण लीनाः लय-विनाश गताः प्रलोनाः ।
 अ० द्वि० ४४० आ ।

पलोवणम-प्रीपनकः । आच० ७४२ । प्रदीपनकं-
 अग्निः । आच० ८२० ।

पलोवेद्-प्रदीपयति । आच० ५२ ।

पलेद्-प्रवर्णेण लीयते प्रलीयते-अनेकप्रकारे सत्तारं बध्ना-
 मीति । सूत्र० २३५ ।

पलेमाण-प्रलोयमानः । आचा० १८० । प्रलीयमानः-
 मनोऽन्विष्यार्थं पीन-पुन्येनैकेन्द्रियद्वीन्द्रियवदिकं जाति
 प्रकल्पयति सत्तारविच्छिन्ति विदधतीत्यर्थः । आचा०
 १८१ ।

पलोएत्त-प्रलोकमानः । आच० १६६ ।

पलोएति-गृह्णाति । नि० पू० द्वि० १६ आ ।

पलोक्कद्-प्रलोकयते-प्रकप्येण निश्रियते । अ० २४६ ।
 पलोट्टद्-प्रतोडति-परिवर्त्तते । अ० १०२ । प्रतोडयते ।
 आच० ६२१ ।

पलोडेति-विपत्तारयति । वृ० तृ० ८६ आ ।

पलोमप-प्रलोकयेत्-पर्यालोचयेत् । आचा० ४२६ ।

पलोयणा-रसवती एति विविक्ताओ अणाति पलोद्द
 अणाति इतो इतो न पयस्यादिति एव पलोयणा । नि०
 पू० प्र० १८५ आ ।

पल्लक-पल्लवः । आच० ५७८ ।

पल्लघणं-प्रकृष्टलङ्घनं-प्रसिद्धनम् । अ० १२५ । पीनः-
 पुन्येनातिव्रमणं प्रलङ्घनम् । ओप० ४२ । प्रलङ्घनम् ।
 प्रज्ञा० ६१६ । प्रलङ्घने अनेलादेः । ठाणा० ४०६ ।
 प्रलङ्घन-सामान्येन गमनम् । उत० ५११ ।

पल्ल-पल्ल-वृक्षकटादिकृतो धान्याधारविशेषः । ठाणा०
 १२४ । पल्लः-अणादिमयो धान्याधारविशेषः । अ०
 २७४ । पल्लो-धान्याध्यविशेषः । अ० प्र० ६५ ।
 पल्लम् । अनु० १८० । पीट् । नि० पू० द्वि० १४७
 आ । पल्लं-वृक्षकटादिकृतो धान्याधारः । वृ० द्वि०
 १६८ आ ।

पल्लक-पल्लकः-साटदेये धान्याधारविशेषः । नदी० ८८ ।

पल्लम-पल्लवः-साटदेशप्रसिद्धो वृक्षदलेन निर्मापितो धान्या-
 धारकोटकः । अ० प्र० १०० । पल्लकः-साटदेये धान्या-
 लयः । आच० ४११ ।

पल्लच्छिन्नति-प्रस्तोयते-प्रच्छादयति । आच० ६२३ ।

पल्लट-पर्यवधिस्त्रिषद् वृक्षदलेन हव स्वाभयाच्चलितम् । अ०
 १३४ ।

पल्लव-पर्यस्त-निवेधितम् । विपा० ४६ ।

पल्लव्यय- । नि० पू० प्र० ७ अ ।

पल्लव्यया-पर्यास्तका प्रविद्धा । उत० ८ ।

पल्लव्येद्- । दश० पू० ४४ अ ।

पल्लव-पल्लकः-साटदेये धान्यधामः । आच० ७५ (?) ।

पल्लवं-मल्लवं-नक्षत्रम् । अ० १४ । पल्लवं-प्रत्यूह-
 क्षीलः । अ० २३८ ।

पल्लव-पल्लवं-आश्वत्थं स्याति । प्रज्ञा० ७२ ।

पल्लव-कोमल पत्रम् । अ० ६२ । किसलयम् । आता०

३६ । पल्लव-प्रह्लादनश्री । शाता० ६३ । पञ्जव-
जातपूर्णप्रथमपत्रभावरूपः । ज० प्र० ३२४ । पञ्जव-
लङ्कुश । सम० ६१ । क्षालामञ्जु । आचा ३४५ ।
पल्लव-सञ्ज्ञातपरिपूर्णप्रथमपत्रभावरूप । जीवा० २२६ ।
पल्लवग-पर्ययपरिमाण-अभिधेयादि तद्वर्गसङ्ख्याना यथा
'परित्ता तवा', पर्ययशब्दस्य 'पल्लव'ति निर्देश, प्राक्-
तत्वात् पर्यय-पल्लव इत्यादिवदिति, अथवा पल्लव
इव पल्लव-अथवास्तत्परिमाणम् । सम० ११३ ।
पल्लवप्राहिणी-पल्लवमात्रप्राहि । वृ० प्र० ५८ अ ।
पल्लवप्रविभक्तिक-विशतितमनाय्यभेद । ज० प्र० ४१७ ।
पल्लवाङ्कुर-प्रवाल । प्रज्ञा० ३१ ।
पल्लि-ग्राम । वृ० वृ० ७२ अ । गामो । नि० वृ० प्र०
११५ अ ।
पल्ली-सन्निवेश । आच० ५७८ । पल्लन्तेजसा दुःकुवि-
विधायिनो जना इति वृक्षगणनाद्याभित् । प्रा०तजननिवास-
उत्त० ६०५ ।
पल्लीण-प्रलीन-पञ्चात् प्रकर्षेण लीन । भग० ६२४ ।
पल्लीपति- । ठाणा० २७० ।
पल्लोट्ट-प्रवृत्त-उत्पन्न । शाता० २६ ।
पल्लोय- । द० (?) ।
पल्लोक्षम-पल्लोक्षम-शीर्षपट्टलोकेष्व गणितस्य विषयोऽत्र
परमोन्मिक कालपरिमाणम् । जीवा० ३४५ ।
पल्लुगा- । आच० १४८ ।
पल्लुग-पर्यस्त-अधोमुखतया व्यस्तम् । भग० १८० ।
स्थापित । आच० ७०३ ।
पल्लुग-पर्यस्त-अधोमुखतया व्यस्त मुखम् । भग०
१८० ।
पल्लुग-पर्यस्त-पर्यस्तोक्त सर्वतः निक्षिप्तम् ।
शाता० २१६ । भग० १६० । पर्यस्तम् । दश० ४४ ।
पल्लुग-पर्यस्तिका । योगपट । वृ० द्वि० २५३ अ ।
पर्यस्तिका जानुजङ्घोपरिवस्त्रवेष्टनाऽऽत्मिका । उत्त० ५४ ।
पल्लुग-स्तच्छविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।
पल्लुग-स्तच्छविशेष । ज० प्र० १६१ ।
पल्लुग-प्रहृति । ठाणा० २३४ । प्रहृति-दुःखप्रति-
लेखितदुःखप्रवृत्ते प्रथमो भेद । आच० ६५२ ।

पल्लुग-प्रहृति-देशविशेष । शाता० ४१ ।
पल्लुग- । भग० ४६० ।
पल्लुग-लोधादिपरितोषशमात् प्रह्लादितः-आपन्नमुख ।
आचा० १४० ।
पल्लुग-प्रह्लादित-प्रह्लादित-चित्तप्रसन्निरूपोऽभिप्राय ।
उत्त० १८४ ।
पल्लुग-प्रह्लादित-एकान्तेन विस्मृतम् । भ० द्वि० ७७ अ ।
पल्लुग-प्रह्लादित-पर्याप्तिकापर्याप्तकमुभयादिद्वन्द्वविकल्पः ।
आचा० १७० । प्रह्लादित-ससर । सूत्र० १६५ । प्रह्लादित-
विस्तार । प्रभ० २२ । प्रह्लादित-उपह्लासवचनम् । वृ०
द्वि० ६० अ । प्रह्लादित-प्रत्युपेक्षणमनुकरणम् । वृ० द्वि०
१८० अ ।
पल्लुग-उत्पन्न-कुर्वन्ति । ओष० ८६ ।
पल्लुग-प्रह्लादित-विस्तारणम् । प्रभ० १७ ।
पल्लुग-प्रह्लादित-व्यक्तीकरोति प्रह्लादयति वा, विस्तारयति
लेखकामात्रि वा सा प्रह्लादित, प्रह्लादयति वा-स्त तयति
आरोग्यवर्धित प्रह्लादित । ठाणा० ५१९ । इपत् प्रह्लादित,
जन्तो सप्तमी दशा । दश० ८ ।
पल्लुग-प्रह्लादित-मुखमकटिका करोति । उत्त० ५१ ।
पल्लुग-प्रह्लादित-उत्पन्नवक्त्रा । भग० ६२८ ।
पल्लुग-प्रह्लादित-यो क्षम्पादिभिर्गतादिकमुत्पन्नवत्ते गतादि-
लङ्घनकारी, तरति नद्यादिक यो इति । ज० प्र० १२३ ।
प्रह्लादित-य उत्पन्नवत्ते नद्यादिक वा तरतीति । ओष०
३ । प्रह्लादित-य उत्पन्नवत्ते नद्यादिक क्षम्पाभिर्लङ्घयति
नद्यादिक-वा तरति स । अनु० ४६ । प्रह्लादित-य
उत्पन्नवत्ते नद्यादिक वा तरति । प्रभ० १४१ । प्रह्लादित-
मुपार्णकुमार । प्रभ० १३३ ।
पल्लुग-समुदादिषु जे तरति ते पल्लुग । नि० वृ० प्र०
२७७ अ ।
पल्लुग-प्रवृत्तते । आच० ५५६ ।
पल्लुग-प्रवृत्तम् । ठाणा० ३२८ । पाणत्यो उदङ्
उपह्लादितो पल्लुग । नि० वृ० द्वि० ५२ अ । प्रवृत्त-
त्रुभिप्राप्तं सवमानार्वा पल्लुगम् । वृ० वृ० २२६ अ ।
पल्लुग-तिस्रस्त एव मच्छतो वा मच्छदुनम् । प्रज्ञा० ३२६ ।
पल्लुग-प्रवृत्तता-प्रवृत्तता वा । ठाणा० २८० ।

पवडणया—प्रपतनता—न च प्रवत्नेन चङ्क्रम्यते तत्र
दुःस्यते । आ० ४०५ । प्रपतना—वदुर्गतेऽनुत्थार्यो भेदः ।

प्रज्ञा० ३२८ ।

पवडुक—कटकम् । ओष० ५२ ।

पवण—पवनं—मनाक् पृथुतरविक्रमगतिगमनम् । जीवा०
१२२ । पवनं—मनाक् विक्रमवद् गमनम् । जं० प्र०
१५८ । पवनं—वायनम् । उक्त० १३५ । पवने—
मनाक् पृथुतरविक्रमवति गमने । राज० २२ ।

पवणमुप—पवनमुतः । पद० ५०—१ ।

पवण—प्रपद्यः । उक्त० २२० ।

पवतणनिष्ठग—प्रवचनं—आगमं निहनुवते—अलपत्यभ्या
प्ररूपयतीति प्रवचननिष्ठः । ठाणा० ४१० ।

पवति—प्रयुक्ति—वात्ताम् । ज्ञाता० २१५ ।

पवत्—वृत्त—उत्प्रेषावस्थीतो विक्रान्त ममगमारेण प्रवर्त-
मानम् । जीवा० २४७ ।

पवत्तए—प्रवृत्तिः निर्गमो यस्य स तथा । ज० प्र० २६० ।

पवत्तण—प्रवर्तनं—प्रममप्रारम्भः । बृ० द्वि० १६६ आ ।

पवत्तय—प्रवृत्तक—प्रथमसमारम्भादूर्ध्वमाक्षेपपूर्वकप्रवर्तमा-
नम् । जीवा० १६४ ।

पवति—प्रवृत्ति—तप संयमयोरेषु ओ यत्र योग्यत्वं तत्र
प्रवर्तति । असह च निवर्तयति गणचिन्तकः प्रवृत्तिः ।

प्रभ० १२६ । प्रवर्त्ति प्रवर्त्तकः । प्रज्ञा० ३२७ ।

पवतिणी—पवविहसंयतीए पदमा । नि० बृ० प्र० १३२
आ । प्रवर्त्ति—समस्तराशिनी नायका, आचार्यस्था-
नीया । अ० प्र० १४१ ।

पवत्तिय—पविचक—साम्रमयमङ्गुलीयकम् । ज्ञाता० १० ।
यथोचितप्रवृत्तयोगेषु साधुन् प्रवर्त्तयन्तीत्येषाभिः । व्य०
प्र० १७१ आ । प्रवर्त्ति—प्रेरितः । सम० ८३ ।
प्रवर्त्तितम्—प्ररूपितम् । उक्त० ४०५ ।

पवत्तिवाड— । नि० बृ० प्र० ३४६ अ ।

पवत्ती—प्रवर्त्तयति—साधुनाचार्योपदिष्टेषु वैयावृत्यादिभ्य-
ति प्रवर्त्ती । ठाणा० १४३, २४४ । प्रवृत्ति—वात्ताम् ।
ओष० ५६ ।

पवत्तीए—प्रवृत्तिङ् । ज्ञाता० ३६ ।

पवनवाण—पवनवाणः—उपाविषयपवनस्वरूपतया परिणतः ।

जं० प्र० १२५ ।

पवय—प्लवकः । आ० ४२७ । प्लवकः । नंदो० १६५ ।

पवयण—प्रवचनं—द्वादशाङ्गं जिनशासनम् । प्रभ० २ ।

प्रवचनम्—श्रुतम् । आ० ३२६ । प्रवचनम् । आ० (?)

४८६ । प्रवचनम्—द्वादशाङ्गं सूत्रार्थतदुभयसूत्रम् । आ०

५१० । प्रवचनं—तीर्थम् । आ० ३२५ । प्रकपेभो-

क्यतेऽभिधेयमनेनेति प्रवचनं—आगमः । भग० ७६३ ।

प्रवचन—आगमः । भग० ६१ । प्रवचनं—तीर्थम् । बृ०

प्र० १६६ आ । प्रकट्टं—प्रवर्त्तं प्रगत वा वचनं—आगमः—

प्रवचनं द्वादशाङ्गः तदाचार्यो वा सङ्घः । ठाणा० ५१५ ।

प्रवचनं—श्रुतज्ञानम् । ज्ञाता० १२२ । प्रवचनं—प्रोच्यतेऽनेन

जीवादयः पदार्था इति प्रवचनम् । प्रत्यक्षस्याऽभ्यस्येनाज्ञे-

कार्यद्योतकत्वाद् प्रगत जीवादिपदार्थभ्यापक प्रधानं,

प्रवर्त्तं जातो वा वचनं—प्रवचनं द्वादशाङ्ग-गणिपिट-

कम् । चतुर्विधमोक्षमणसङ्घोऽपि प्रवचनमुच्यते, जीवादि-

तरव प्रवर्त्ततीति प्रवचनम् । विद्ये० २ । प्रवचनम् ।

भग० ६६ । प्रवचन—सामान्यश्रुतज्ञानम् । आ० ८६ ।

प्रवचनं—श्रुतज्ञान सङ्घो वा, विंशतित्थानके तृतीयः ।

आ० ११६ । प्रवचनः—द्वादशाङ्ग-उपाधारे वा सङ्घः ।

सम० १४ । प्रवचनं—आगमः । आ० ९१ । प्रवचन-

द्वादशाङ्ग गणिपिटक सङ्घो वा । आ० ६८ । प्रवचन-

प्रवर्त्तवचन—प्रधानवचनं—प्रथमवचनं वा । अनु० १८ ।

प्रवचनं—चतुर्वर्णसङ्घः । बृ० द्वि० १६८ आ । पुवाल-

स्य सधो । नि० बृ० प्र० १०३ अ । प्रवचनं—प्रवचन-

मपि तीर्थम् । विद्ये० ५६१ ।

पवयणउभभावणता—प्रवचनस्य-द्वादशाङ्गस्योद्भावन-प्रभा-

वर्त्तं प्रावचनिकत्वरूपधर्मकथावादादिलिखितविशेषादजननं

प्रवचनोद्भावन तदेव प्रवचनोद्भावनता । ठाणा० ५१५ ।

पवयणकुसल—सुचार्यहेत्वादिवचनानवर्णवादिनिद्राहन्तपुणः

। व्य० प्र० २३६ ।

पवयणगोयत्य—प्रवचनगीतार्थः—उर्वसारेण प्रवचनस्य गृही-

तोऽर्थः । व्य० द्वि० ४१२ आ ।

पवयणपमावणया—प्रवचनप्रभावना—यथाशक्त्या मार्ग-

देक्षना, विंशतित्थमस्यालकम् । आ० ११६ ।

पवयणभावणा—यथाशक्तियामार्गदेक्षनादिकया च प्रवचन-

प्रभावना । ज्ञाता० १२२ ।

पवयणमाऊ-प्रवचनमाता । आब० ७७८ ।

पवयणमाय-प्रवचनमातृ प्रवचनमात वा, उत्तराध्ययनस्य चतुर्विंशतितममध्ययनम् । उक्त० ५१३ ।

पवयणरहस्य-अपवादपद, छेदसुक्त । नि० जू० तृ० ८१ आ । प्रवचनरहस्य-अपवादपदम् । वृ० प्र० १३१ अ ।

पवयणवच्छलया-प्रवचन-हादवाङ्ग तदाधारो वा सङ्घ- स्वरूप वस्मलता-हितकारिता प्रत्यनीकत्वादिनिरासेनेति प्रवचनवत्सलता । ठाणा० ५१५ ।

पवयणसार-प्रवचनसार-चारित्र्य । ज्ञाता० १६६ ।

पवर-प्रवर-सुमग । जीवा० २०६ ।

पवरकुटुम्बक-प्रवरकुटुम्बक-चीडाभिधान गन्धस्यम् । सम० ६१ । प्रवरकुटुम्बक-चीडाभिधानो गन्धस्यविशेष । ज० प्र० ५१ ।

पवरगवल-प्रवरगवल-वरमहिषशृङ्गम् । ज्ञाता० २२२ ।

पवरधर-पवरधर-अतिप्रधान । ज्ञाता० १२ ।

पवह-प्रवहे यत् स्थानात् नदी वोढु प्रवर्तते स प्रवह । ज० प्र० २६३ । प्रवह-मूल । ज० प्र० २६५ । प्रवह-हृदनिगम । ज० प्र० ३०६ ।

पवहण किञ्च-पवनकृत्य-तरकाण्डम् । ज्ञाता० १६१ ।

पवहण-प्रवहण-वेगसराधि । औप० ५६ । प्रवहण-यानम् । आब० ४२० ।

पवा-प्रपा-उदकदानस्थानम् । आचा० ३६६ । प्रपा-उदकदानस्थानम् । आचा० ३०७ । प्रपा-आगमनगृहम् । ठाणा० १५७ । भग० २३७ । प्रपा-जलदानस्थानम् । प्रभ० ३ । प्रपा-जलदानस्थानम् । औप० ४१ । प्रपा-जलदानस्थानम् । प्रभ० १२६ । प्रपा-जलदानस्थानम् । ज० प्र० १४४ । प्रपा-जलस्थानम् । ज्ञाता० ७६ । गिर्यादिमु उदगदाण ठाण । नि० जू० द्वि० ६९ आ ।

पवाए-प्रपात-प्रपतजलोप । ज० प्र० २६ । प्रपात-गत । ज्ञाता० १९१ । प्रपात-स्वात्र । सूत्र० १११ । प्रपातो यत्र पवतात् पानीय पतति । वृ० द्वि० १०६ अ ।

पवाओ गर्ता । वृ० तृ० १७ अ ।

पवात-प्रपात । वृ० द्वि० ३१ अ ।

पवातखड्डा-प्रपातगर्ता । आब० ३७४ ।

पवाय-प्रपाण-उत्तरोष्ठतलम् । ज० प्र० २३७ । प्रपात-पर्वतात्प्रपतजलमगूह । सम० ८५ । प्रपात-प्रपतजन-सन्तान । सम० ४५ । प्रपात-गर्त । विपा० ५५ । प्रपातः भूगर्भो यत्र मुमुष्वो जनः भ्रम्पा ददति, अथवा प्रपात रात्रिघाटी । ज० प्र० ६६ । प्रपात-भृगुयैव जन काश्चित् वामना कृत्वा प्रपतति । ज० प्र० १२४ । प्रपात-गच्छजनस्सलनहेतु पापाणि भृगु वा । ज० प्र० २२३ । प्रपात-प्रकर्षेण प्रतिवादनमस्मिन्निति । उक्त० ७३ । प्रपात-भृगु । ज्ञाता० ६६ । पवाद-सर्वज्ञोप-देशम् । आचा० २२७ । छल्लच्छानदी प्रपात । भृगु-पाताधिक वा । भ्य० प्र० ६१ आ । प्रपात-प्रकृष्टो वाद प्रपात-आचार्यपारम्पर्योपदेश-प्रपात । आचा० २२७ ।

पवायए-प्रकर्षेण प्रधान आशो वा वाचक प्रवाचकः । आब० ६१ ।

पवायतठ-प्रपाततट-भृगुतट । ज्ञाता० २६ ।

पवाया प्रवाता । आचा० ३२६ । प्रवाता-या द्रोढ-कान्तेऽपराधे उपलेपनादिकरणन चर्म नाशयति । वृ० प्र० २६३ (?) ।

पवालकुर-प्रवाल-खिलीदल तस्याङ्कुरः प्रवालाङ्कुर । प्रज्ञा० ३६१ ।

पवाल-प्रवाल-विद्रुमम् । भग० १६३ । प्रवाल-पर्व-वाङ्कुर । भग० ३०६ । प्रवाल-पल्लवाङ्कुर । ज० प्र० २६, ३० । प्रवाल-पल्लवाङ्कुर । प्रज्ञा० ३१ । प्रवालम् । ज० प्र० १२२ । प्रवाल-पल्लव । ज० प्र० १६८ । प्रवाल-पल्लवाङ्कुर । ठाणा० ३४५ । प्रवाल-पुष्टिविशेष । आचा० २६ । प्रवाल-शिलादनम् । प्रज्ञा० ३६२ । प्रवाल-विद्रुम । प्रज्ञा० २७ । प्रवाल-पल्लवाङ्कुरः । औप० ७ । प्रवाल-ईपदु-मोलितपत्र-आवरण । (?) । प्रवाल-पल्लवम् । दश० १८५ । प्रवालक-विद्रुम । उक्त० ६-६ । प्रवाल-विद्रुम । जीवा० २३ । प्रवाल-विद्रुमम् । प्रभ० ३८ । प्रवाल-पल्लवाङ्कुरम् । जीवा० १८८ । प्रवाल-पल्लवाङ्कुर । जीवा० १८७ । प्रवाल-रत्नविशेष, प्रवालाङ्कुर ।

पवेइया-प्रवेदिता-केवलालोकेन प्रकर्षेण वेदिता प्रवेदिता
विज्ञाता । दश १३७ ।

पवेईय-प्रवेदित-प्रतिपादितम् । आवा० १३४ ।

पवेतण-प्रवेदन-प्रकृपण फलकयनम् । वृ० वृ० २५ अ ।

पवेदण-प्रवेदन-पूतकृतम् । वृ० द्वि० ६३ आ ।

पवेपत्ति-प्रवेपते दन्तवीणादिसमवित कम्पते । आवा०
३०६ ।

पवेस-प्रवेग-कुड्मसंप्लवस्वमृषोऽजनाम्युच्चमिति । ठाणा०
२२७, २६४ । प्रवेश-निमज्जन जलप्रवेश । उक्त०
७११ । प्रवेग-उपपात । आवा० ६९ ।

पवेसण-नवमशतकसकृन्तृयोद्देशके गार्ङ्ग्यामिषानानगर
कृतनरहादिगतप्रवचनविचार । भग० ३३६ ।

पवेसणए सत्यतरादुद्धृतस्य विज्ञातीयगणो जीवस्य प्रवे
गन, उरगा इत्यय । भग० ४४२ ।

पवेसियलओ-प्रवेशित । आवा० ४०५ ।

पवेसत्ता-प्रवेगपिशा नोहा । आवा० ६६२ ।

पवव-पव-मेघलादि दृष्टा पवतो वा । सूत्र० १४७ ।

पव जानुपुरादि । उक्त० ८४ । पव-पक्ष । मूय०
१५५ । प्रमव-पुत्रज म । पाठा० ३३ । क्षमावातो

पीममामो वा तदुपलभित पक्षोऽपि पव । ठाणा० ३७० ।
प्रव-कीमुनीप्रभृति । पाठा० ७६ ।

प०३इए-प्रवञ्जित-पावाप्रिष्कात । दश० २६२ । प्रवज्य
पृष्टाप्रिष्कामयम् । उक्त० ४०६ ।

प वइओ-प्रवञ्जित-प्रकर्षेण-विषयामिषज्जादिपरिहारक-
पण वञ्जितो-निष्कात । उक्त० ४४२ । प्रवञ्जित ।
आवा० ४३४ ।

पवइइतो-पवत-इ प्रदत्तराजस्य दासचेत । उक्त० १४८ ।

प०३इय-प्रवञ्जित-छाकमणि । अनु० २४४ । प्रवञ्जित-
प्रगत-दात, प्रवञ्जित-प्रद-पति प्रतिपन्न । ज० प्र०
१४३ । प्रवञ्जित-अशुभशानुदेशरूपव । आवा० २०-
११३ ।

प०३ए-पवो । नि० पू० प्र० ६० आ ।

प०३ओ-उपमो देहादि । नि० पू० वृ० २२ अ ।

पवपगो-पवमारिपो । नि० पू० द्वि० ६९ आ । पवग-
रथावरविषय । मूय० ३०७ । पवक-वाद्यविषय ।

प्रभ० १५६ । पवग-इक्षुप्रभृति । भग० ३०६ ।
पवग-इक्षादि । ज० प्र० १७४ । पवग । प्रभा०
३७ । पवग-इक्षादि । जोवा० २६ । वनस्पतिविशेष ।
सूत्र० ३०७ ।

प०३वञ्ज- । शाता० २०२ ।

प०३वञ्जा-प्रवञ्जन-गमन पावावरणव्यापारेण्वित प्रवञ्जा ।
ठाणा० १२६ । प्रवञ्जा । ठाणा० ४७३ ।

प०३वट्टण-पुणो पुणो पम्बट्टण । नि० पू० प्र० १६० आ ।

प०३वणी-पम्बणी-कालिकायादि । भग० ४७३ ।

प०३वतओ-पवत-वासचेत । आवा० ३४३ ।

प०३वतिइ-पवतेन्द्र । मूय० ७८ ।

प०३वतिमण-पवत्रिकम् । आवा० २१० ।

प०३वदेसकाल-पवदेवकाल । आवा० १४६ ।

प०३वपेच्छतिणो-काश्यपगोत्रभेद । ठाणा० ३६० ।

प०३वबोय-पवबोज-इक्षादि । सूत्र० ३५० ।

प०३वय-पवग-तापभेद । आवा० ६७३ । पवत । ज०
प्र० ४२६ । तुणविशेष । प्रभा० ३३ । पवत । भग०

१७० । पवता पवतनात्-उरसवविस्तारणापवता-क्रीडा
पवता उरजयस्तर्कमहासादि । भग० ३०६ । पवत-

क्रीडापवत । ज० प्र० १६८ । पवत-पुष्टमिति ।
ज० प्र० ६६ । पवग-इक्षादि । उक्त० ६६२ ।

पवत-ठितियोपाहार्य इतियो दासचेत । आवा० ७०२ ।
पवत-मयुराया राजा आवा० ३४४ ।

प०३वयकडग-पवतक क मृगु । प्रभ० ३६ ।

प वयमिह-पवतगृह-पवतगृह । आवा० ३८२ ।

प०३वयमह-पवतमह । जोवा० २८१ । पवतमहोत्सव ।
पाठा० ३६ ।

प०३वयय-इतियोयामुदेशपूरभव । भग० १५३ ।

प वयराया-पवतराज-पवते इ । जोवा० ३४७ ।

प०३वयविदुग पवतदुग-पवतममुरात् । भग० ६२ । मूय०
३०७ ।

प०३वया-पवता-पवता म पवतदेव्यो वा । उक्त०
६६२ ।

प०३वराह-पवणि-पीपमास्य क्षमावास्याया वा यथाक्रम
प इत्य मयस्य वा उरार्य करोति म पवराह । मूय०

२६० । पर्वराहुः-यः कदाचिदकस्मात्समागत्य निजविमानेन चन्द्रविमानं सूर्यविमानं वाऽन्तरितं करोति । जीवा० ३३९ । पर्वराहुः । भग० ५७६ ।

पञ्चहृद-प्रत्ययते-प्रकृष्टव्ययामिवोत्पादयति । भग० १६६ ।

पञ्चहृणा-प्रमथना-भयोत्पादनम् । ओष० १०३ ।

पञ्चहेतु-प्रमथते-बाधते अन्तर्भूतकारितार्थत्वाद्वा प्रबाहयेत् । ठाणा० ३०१ । प्रमथेत-ग्रामाचालयेत्सिक्कादयेत् कश्चित् उदर्को वा ज्ञापकश्च ततो नश्येदिति । ठाणा० ३१० ।

पञ्चा-लोकपालस्य तृतीया परसद् । ठाणा० १२७ ।

पञ्चाओ-पञ्चाणि-ज्ञानकूपं राक्षोनि । उत० २५१ ।

पञ्चाण-प्रस्तान-मनः कृ मुखम् । ओष० १७० ।

पञ्चाय-प्रस्तान-अर्धचुटकः । विष्ट० ११ । प्रस्तान-म्लानवृत्तम् । ज० प्र० १०६ आ ।

पञ्चायचिक्खल-प्रदातकर्मणः । ओष० ७३ ।

पञ्चापण-प्रवाजन-रजोहरणादिवेदनादेव संभ्रमस्वीकरणम् । भग० १२२ ।

पञ्चायणा-प्रवाजना । दश० ३१ ।

पञ्चायणायरिओ-प्रवाजनाचार्यः-आचार्यविशेषः । दश० ११ ।

पञ्चायणायरित प्रवाजनाचार्यः । ठाणा० २३६ ।

पञ्चावणगा-पञ्चावणिज्जगतिष्ठा पञ्चावणगा । नि० जू० द्वि० ४६ आ ।

पञ्चावित्तए-प्रवात्रयितु रजोहरणादिशनेन । ठाणा० ५६ ।

पञ्चाहा-प्रवाहा-अपकृष्टानिप्रकर्षयन्ति उदकवहूनानि । भग० ११६ ।

पञ्चिद्ध-प्रविद्ध-वन्दनक दददेव नश्यति, कृति नश्यति तृतीयो दोषः । भाव० ५४३ ।

पञ्चिहृति-पगरितेण विद्धि विवति । नि० जू० प्र० २५६ आ ।

पञ्चोत्त-पञ्चोक्तं वाचविशेषः । प्रश्न० ७० ।

पञ्चोत्तो-अमोघतिता, सम्मुखगमनम् । नि० जू० प्र० प्र० २८५ आ ।

पञ्चावः-पञ्चमिति प्रसूयन्ते वा । सम० ६२ ।

पञ्चात्कृत्-पराजेतुम् । नदी० १२० ।

पञ्चात्तापकृत्-पञ्चादनुतापकः । उत० ३४० ।

पञ्चानुपूर्वो-गणनानुपूर्व्या द्वितीयो भेदः । ठाणा० ४ ।

पश्चिम-अविशेषः । नदी० २१ ।

पश्चिमचक्रक-दिक्कुमारिवास्तव्यपर्वतः । ज्ञाता० १२७ ।

पसंग-प्रसङ्गः-अनुष्ठानम् । भावा० ६६ । प्रसङ्गः-बासे-

वनः । ओष० १६२ । प्रसङ्गो-अवशस्यानिष्टप्राप्तिः ।

नि० जू० प्र० २५ अ । प्रसङ्गः-परम्परा । वृ० द्वि०

१२३ आ । प्रसङ्गः-भूयः कारापगम् । वृ० द्वि० १६३

आ । प्रसङ्गः-अभ्यासः । भाव० ४२६ । प्रसङ्गः-

आसेवनाक्षयः । सम० ४६ । प्रसङ्गः-तथाविधास्तिक्यः ।

उत० ६१७ । प्रसङ्गः-अभ्यासः । नदी० १६४ ।

प्रसङ्गः-कामेषु प्रसजनमभिपञ्चः, अवलोक्य एकोनविंश-

तमं नाम । प्रश्न० ६६ ।

पसंत-प्रशांत-सर्वथाऽसदिक् । जं० प्र० ३८६ । प्रशांतः

बहिर्गुण्या । भग० ४६०, ६२४ । प्रशांतः-प्रशाम्यति

ओषादिजनितास्तुक्ष्णरहितो भवत्यनेनेति, परमगुह्यवचः-

अथवाविहेतुसमुत्पन्नसित उपसमप्रकर्षपरमसः । अनु०

१३५ । प्रशांतः-ओषादिदोषपरिहारात् । अनु० १४० ।

प्रशांतः-प्रकृष्टचितः । जं० प्र० १४६ । प्रशांतः ।

ओष० ३५ ।

पसंतजोवी-प्रशान्तजोवी बहिर्गुण्यपेक्षया । प्रश्न० १०६ ।

पसंते-पसन्ते-कपायोदयस्य विरलीकरणत्वात् । ज्ञाता०

१०३ ।

पसंघण-पसंघर्ष-सातत्येन प्रवृत्तनम् । विष्ट० १३३ ।

पसंत-प्रसस्य-प्रशस्यते सर्वैरप्यविमानेनाद्विगत इति

लोभः । सूत्र० ६६ ।

पसंसद्-प्रशंसति-स्तोति-बहुमन्यते । भाव० ५८७ ।

पससा-प्रससा-वन्दनं-संस्तवः । भावा० २६ । प्रससन-

प्रससा स्तुतिः । भाव० ८१९ ।

पसंसिए प्रशंसितः-स्तुतः । भावा० १२८ ।

पसइओ-प्रसति-नावाकारतया व्यवस्थापिता प्राज्ञलकर-

तरूपा । जं० प्र० २४४ ।

पसई-द्वे अवृत्तौ प्रसुतिः । ज्ञाता० ११६ । प्रसुतिः-

नावाकारतया व्यवस्थापिताप्राज्ञलकरतरूपा । अनु० १५२ ।

पसञ्जणा-प्रसजना-प्रायश्चित्तवृद्धिः । वृ० द्वि० ६ आ ।

पसञ्चम्-प्रसह्य-प्रकटमेव । सूत्र० ६६ । प्रसह्य-धमनिर-
पेततया प्रकटम् । दश० २७७ ।

पसढ-प्रसह्य-अनेकदिवसस्थापनेन प्रकटम् । दश० १७६ ।
प्रकट्येण दश प्रसढ । सूत्र० ३६४ ।

पसण-प्रसप्त-द्रासादिद्रव्यजन्या मन प्रसक्तिहेतुरिति ।
विपा० ४६ । प्रसप्त-सूरायेव । ज्ञाता० २०६ ।

पसणकिस्तीण-प्रसप्तकीर्ति । पद० ५०-१६ ।
पसणचद- । नि० सू० तृ० २३ आ ।

पसस्ता-प्रसास्ता-बुद्धमुपजीवीमन्त्रिप्रभृति । सूत्र० २७७ ।
पसस्थ-प्रसास्त-उचितसेवनया हितम् । जीवा० ४ ।

प्रवस्त-द्योभनम् । जीवा० २०७ । प्रवस्तम् । आ०
३५५ (?) । प्रवस्त-सामायिकस्य तृतीयपर्याय । आब०
४७४ । प्रवस्त-प्रवसास्यदीभूत । जीवा० २२६ ।

पसत्थदमसासन-प्रवस्तदमसासन-प्रवस्त-प्रवसास्यदी
दमस्य-उपयाम सासन च खवज्ञागमारमक यस्य स ।

उत्त० ४६५ ।
पसत्पनिञ्जराए-प्रवस्तनिजराक-दस्याणामुव पनिजर ।

भग० २५१ ।
पसत्पर-प्रवर्णेण सास्ता प्रवस्ता स धमपाठादिलक्षणम् ।

आब० ५१६ ।
पसत्पाइ प्रवस्तानि-प्रवस्तानि श्रुतिगानि । ठाणा०
२६७ ।

पसत्पार-प्रवस्तार-धमशास्त्रपाठक । जीव० २७ ।
प्रसास्ता-प्रनुसासको मर्यादाकारी सभानायक सम्भो वा ।

ठाणा० ४६२ । प्रवस्ता-लेखाचार्यादि धमशास्त्रपाठक ।
ठाणा० १२६ । प्रवस्ता-धर्मोपदेष्टक । ठाणा० ५१६ ।

सभाचार्य मर्या वा । आब० ६६३ ।
पसत्पारथेरा-प्रवस्तति-विद्यमानि ये ते प्रवस्ता-र-

धर्मोपदेष्टकास्ते च ते स्थिरकीरणात् स्वविरादपेति प्रवा
स्तुत्पत्तिरा । ठाणा० ५१६ ।

पसत्पारवोस-प्रवस्ता-अनुपाठको-मर्यादाकारी समया-
नक सम्भो वा तस्माद् द्विष्टादुपेयकाद्वा दोष प्रतिवा-

दिनो जयदानसदानो विस्तृतप्रमेयप्रतिवादिन प्रमयस्मार
णादिलक्षणो वा प्रवास्तुदोष । ठाणा० ४९२ ।

पसप्त-प्रसप्ता-मुखाविषयम् । उपा० ४६ । प्रसप्ता-मुरा

विशेष । ज० प्र० १०० । प्रसप्त-परिणतम् । दश०
२०७ । प्रसप्ता-मुराविशेष । जीवा० २६५ । प्रसप्त-
विकाररहितम् । उत्त० ४४२ ।

पसप्तचद-प्रसप्तचन्द्र-उत्कृष्टवाह्यकरणवत् सप्तमनस्कप्रा-
योग्यकर्मबन्धकः । आब० ५२६ । प्रसप्तचन्द्र-द्रव्य-
व्युत्सर्गोदाहरणे स्थितिप्रतिष्ठितनगरे राजा । आब० ४८७ ।

पसप्त-प्रथम । आब० ५६१ । प्रवर्णेण धमः प्रथम-
खेद स्वपरसप्तमयत्त्वाधिगमरूप । आब० ५६१ ।

पसप्तपेत्ताइमुणमणीवेओ-प्रसा भ)महर्ष्यादिगुणगणो
पेत-प्रथम-स्वपरसप्तमयत्त्वाधिगमरूप खद हर्षयं जिन-

सासने निष्प्रकम्पता प्रमावनादिक च त एव गुणास्तेषां
गण-समूहस्तेनोपेता-मुक्तो य स । अपथा प्रथमादि-

गुणगण प्रथमसवेगनिर्वदानुकम्पास्तिकाभि-व्यक्तिलक्षण ।
आब० ५६१ ।

पसय-पसय-आटविको द्विचुरभ्रतुषदविशेष । अनु०
३६ । प्रसय-विचुर आटम्पपुविशेष । प्रभ० ७ ।

पसय-आटव्यो द्विचुरभ्रतुषदविशेष । भग० ३५५ ।
प्रभय-द्विचुर आटम्पपुविशेष । ज० प्र० १२४ ।

पसय-आटम्पचतुषदविशेष । ज्ञाता० ६३ ।
पसर-प्रसरम् । जीव० १४८ । प्रवर-विस्तार । प्रभ०
७६ ।

पसव-प्रसव-पुत्रादिबन्ध । ज्ञाता० ७६ ।
पसवई-प्रसूते-निवर्त्तयति । दश० १८७ ।

पसवसरित्य-पगुसदृश्य । पद० २८, ६४ ।
पसाम-प्रसाव-पुत्रस्वरूपा । विशे० १२४५ ।

पसापट्टो-प्रसादायो-मुखापरितोभिलाषो । उत्त० ५५ ।
पसापेवेबिख-प्रवादप्रसी-प्रवाद प्रतिशु आलोचिषु पील-

मस्यति । उत्त० ५५ ।
पसारति-प्रनयति । व्य० प्र० २७६ ।

पसार-पर्यालोच । उ० मा० पा० ४७५ ।
पसारण-प्रसारण-अज्ञाना विशेष । आब० ५७४ ।

पसारिय-प्रसारित-विरलोकित । उत्त० ३६७ । प्रवा-
रित-धातविततकरणम् । दश० १४१ ।

पसारेत्तु-प्रसारयेत् । आब० ८५३ ।
पसासेमाणे-प्रवाधयन्-गच्छयन् । ज्ञाता० ६ ।

पसाह-प्रनाह-शाखाविनिर्गतेषां । ज० प्र० ३२४ ।
 पसाहण-प्रसाधनम् । आव० ५३५ । प्रसाधन-मण्डनम् ।
 ज्ञाता० ३६, ६३ ।
 पसाहणधरम्-प्रसाधनपृष्ठक-यन्त्रागत्य स्व पर च मण्ड-
 यति । जोषा० २७० । प्रसाधनपृष्ठक-यन्त्रागत्य स्व पर
 च मण्डयति । ज० प्र० ५४ ।
 पसाहन-प्रसाधन-मण्डनम् । ज्ञाता० ४३ ।
 पसाहि-प्रसाधि-प्रतिपाद्य । उक्त० ३८६ ।
 पसाहिड-प्रसाध्य-प्रगुणय । आव० ७०३ ।
 पसाहिए प्रसाधित-संस्कृत । उक्त० ४६३ ।
 पसाहिता-प्रसाध्य बलीकृत्य । उक्त० ४४८ ।
 पसिअ-प्रसित-प्रवर्णेन बद्ध । ज० प्र० २११ ।
 पसिदिल प्रतिपिल हृदम् । ओष० ११० । प्रसिधिल-
 दोषो यदहमनिनाय त वः वत्स धृष्टे । उक्त० ५४१ ।
 प्रसिधिल-अहृदम् । ओष० ११० ।
 पसिण-प्रहन-आदर्शप्रभादि । सूत्र० १८१ । प्रभ ।
 आव० ७६३ । प्रभ । भग० ११६ । प्रभ-सिध्यपृष्ठ
 स्यादस्य प्रतिपादनरूप । ज० प्र० ५४१ । प्रभ-
 अङ्गुष्ठस्वप्नप्रभादि । वृ० वृ० ३३ अ । प्रवर्ण पृष्ठसमा-
 न्तात् । ज्ञाता० ११० । प्रहन-अङ्गुष्ठकुञ्जप्रस्तादि-
 टोणा० ३०१ ।
 पसिणवागरण-प्रभ्याकरणम् । उपा० ३६ । प्रनय्या
 करण-प्रभोत्तरम् । ज्ञाता० ११० ।
 पसिणसय-प्रनयस-या विद्या मन्त्रो वा विविना व्य-
 मान पृष्ठा एव स त सुमाशुभ कथयति ते प्रस्ता
 वैषामष्टोत्तर रातम् । नदी० २३४ ।
 पसिणाङ्ग-प्रनविद्या । टोणा० ५१२ ।
 पसिणापसिण-प्रनप्रन स्वप्नविद्यादि । भग० ५१ ।
 प्रनप्रन स्वप्नविद्यादि । प्रज्ञा० ४०६ । प्रनान-
 पृ-छतोऽपृ-छतो वा सुमाशुभकथनम् । नदी० २३४ ।
 प्रनप्रन-पसिणापसिण सुविण विज्जसिद्ध कहेह
 अनस्त । अट्टवा आदिविण्या घटिवगिद्ध पस्तिहेह ।
 वृ० प्र० २१५ अ । सुविणवविज्जाकहिय कथितस्त
 पसिणापसिण भवति । ति० चू० द्वि ८५ अ ।
 पसिद्ध-प्रसिद्ध-प्रस्थातम् । प्रन० ११३ । प्रसिद्धि-

आसकूपरिहाररूपा । आव० ३७७ ।
 पसिमा-अवकलाद । ति० चू० द्वि० ६० अ ।
 पसु-पशु-ग्राम्यः । सम० ६२ । पशु-छगलक । अनु०
 ३६ । मण्डल । ति० चू० द्वि० ८६ अ ।
 पसुधम्म-पसुधर्म-मात्रादिगमनलक्षण । दश० २२ ।
 पसुपाली-पशुपाली । आव० ५१८ ।
 पसुया-द्विचुरविशेष । प्रज्ञा० ४५ ।
 पसुवह-पशुवध । आव० ६५१ ।
 पसु पशु-अन्धादिक । उक्त० १८८ ।
 पसुअ-प्रसूत-निर्गतशीपक । दश० २१६ ।
 पसूर्ध्व-प्रसुति-पालरत्नम् । आव० ४३५ ।
 पसुति-प्रसुति-नन्नादिविवारणप्रति चेतनया असविति
 स्तरप । ओष० १६३ ।
 पसुया-प्रसूता-कणिकाना पत्रधर्म्यो विनिर्गमात् । ज्ञाता०
 ११६ ।
 पसेडि-अणर्था विनियताऽयाअणि, सा प्रथमि । ज० प्र०
 ३१ ।
 पसेदी-प्रथमि-अणर्था विनियताऽय्या अणि प्रथेणि ।
 जीवा० १८६ ।
 पसेण्ड-प्रस्थापकपरिष्ठा पञ्चमकुलकर । टोणा०
 ३८६ ।
 पसेण्डए-प्रसेनजित्-पञ्चमकुलकर । आव० १११ ।
 पसेण्डई-प्रसेनजित्-योगसप्तहे शिलाहृष्टान्ते कुलाग्रपुरे
 राजा । आव० ६७१ । प्रसेनजित् द्वादशमकुलकरनाम ।
 ज० प्र० १३२ । प्रसेनजित्-भोरात्तिकीबुद्धिहृष्टान्ते मुन्ना-
 हत्ते राजा । आव० ४१७ । प्रसेनजित्-भावस्तिनुरति ।
 उक्त० २८६ । पञ्चमकुलकर । सम० १५० ।
 पसेणती-प्रसेनजित्-अ तहृष्टाना प्रयमवगस्य नवममध्य-
 यगम् । अत० १ ।
 पसेणीय-प्रथमय-स अण्यवा-१२३०० । ज० प्र० २६४ ।
 पसेवथ प्रसेवक-सुरादिभाजनम् । उपा० ६२ ।
 पस्स-पस्यम्-अवनोकथम् । उक्त० २६८ ।
 पस्सवण-प्रभवण-मृगम् । दश० ६७ ।
 पसुस-प्रपथ-पराभूय । उक्त० ३५३ ।
 पसु-वन्त्रवणाया द्विनीय ऐपणा । आव० २७७ । पन्था-

रप्या । भग० १३७ २०० । प्रभाकर-सम्बन्धो पहो-
बलस्य राजश्रितकर-प्रभास । आब० ७०६ । पन्था-
साधारणमार्ग । अनु० १२६ । पन्था-रप्यामात्रम् ।
ओप० ५७ । पन्था-सामा-यमार्ग । प्रव० ५८ । पन्था-
उपदेशतो सम्यग्दर्शनप्राप्तौ हृष्टान्तः । आब० ७५ ।
पन्था-मार्ग । आब० १३१ । पय-पयमात्रम् । ज्ञाता०
२८ । प्रभा-एकैकदुर्नयाम्पुण्यपरिष्कृति । नदी० ४५ ।
पथा-रप्यामात्रम् । ठाणा० २६४ ।

पहो-प्रहृत-असिधितः । आब० ३८६ ।

पहकर-पहकर-सङ्घात । जीवा० १८८ । समूह ।
भग० ४६४ । समूह । मर० । पहकर-समुदाय ।
प्रव० ४७ । पहकर-सघात । ज० प्र० ३० । पहकर-
सङ्घात । राज० ३ । देशीयभ्योश्च समूहवाची । ज०
प्र० १४५ । विस्तारवृद्ध देशीयशब्द । ज० प्र० १६६ ।
समूह । ज० प्र० १०० ।

पहट्ट-प्रहट्ट-प्रहसितवदन समुद्रभूतरोमहर्ष । वृ० प्र०
२४७ आ । प्रहट्ट-प्रहववान् । उक्त० २८७ । प्रहट्ट-
समघट्टकण । ओप० १२६ ।

पहण-प्राहन्-प्रहववान् । उक्त० ४४८ ।

पहण-प्रकर-समूह । विषा० ३६ ।

पहरण-प्रहरण-अक्षेप्य शस्त्रम् । प्रव० ४७ । प्रहरण
करवालादि । प्रव० १३ । प्रहरण लक्ष्यम् । विषा०
४६ । प्रहरण-अक्षिक्ततादि । जीवा २२६ । प्रहरण-
सङ्घादि । उक्त० १४३ । प्रहरण सङ्घादि । आब०
३४६ । प्रहरण-अक्षेप्यास्त्रम् । भग० १६४ । प्रहरण ।
भग० ३१८ । प्रहरण-क्षेप्यास्त्र नारावादि । भग०
१३८ । प्रहरण लङ्कटमुकुट्यादि । आवा० ६० ।

प्रहरण सङ्घ । ठाणा० ४५० । प्रहरण-अस्यादि ।
ज० प्र० २४६ । प्रहरण कुतादि । पाता० २२१ ।

पहरणकोत्त-प्रहरणकोट-प्रहरणस्थानम् । जीवा० २३२ ।

पहराद्वया-विधिविधेय । प्रज्ञा० ५६ ।

पहराय-पञ्चमयामुदेवस्य प्रतिपद्यु । सम० १५४ ।

दत्तयामुदेवस्य, सप्तमयामुदेवस्य । आब० १५६ ।

पहलिय-स्तेच्छविधेय । प्रज्ञा० ११ ।

पहयति-प्रभवति । आब० ३८४ ।

पहसित-प्रहसित । भग० ५४३ ।

पहसिय-प्रहसित-हसितुमारम्भम् । ज्ञाता० १३३ ।

प्रपा-तया सित इव बद्ध इव प्रहसित इव प्रकर्षेण हसित

इव । ज० प्र० २९७ । प्रहसित-हसितुमारम्भम् ।

विषा० ८२ । प्रभासित-प्रभा तया सित इव बद्ध इव ।

प्रहसित-प्रकर्षेण हसित । जीवा० २०६ ।

पहसति-प्रहसति । उक्त० ५१ ।

पहसिए-प्रहसित-प्रहसित इव प्रभापटनपरिगततया प्रह-
सित-प्रभया वा सित-शुक्लः सबडो वा प्रभासित इति ।

भग० १४५ ।

पहा-प्रभा-ष्योत्पत्ता । आब० ५१० ।

पहाइओ-प्रभावित-आगत । आब० ६६५ ।

पहाडेति-स्वेच्छयेतस्वेतप्रानाण भ्रमयति । सूत्र० १२५ ।

पहाण-प्रधान-कथित । जीवा० २९८ । पापाणम् ।

आब० ६१३ ।

पहाणवत्समुद्धो-प्राधान्यद्रव्यशुद्धि द्रव्यशुद्धिर्नैव । उक्त०
२२१ ।

पहाणपर-प्रधानत्वेन पर प्रधानपर-द्विपदाना सीयकरः
चतुष्पदाना विहादि अवधानामजुनसुवणपनसादि ।
आवा० ४१५ ।

पहाणाय-प्रकृष्ट हीनम्-अपगम प्रहाण तयायो-साम

प्रहाणाय-प्रहाण प्रहाणि वा । उक्त० १८३ ।

पहायदेसकाल-प्रभातदेसकाल । आब० ३६८ ।

पहार-प्रहार-कणादिभिस्ताडनम् । दश० २६७ ।

पहारेत्ता-प्रचारयिता-स्थापयिता । भग० २३१ ।

पहारेत्थ-प्रचारितवान्-वस्तुस्थितवान् । भग० ११६ ।

प्रचारितवान्-विकल्पितवान् । ज्ञाता० १३१ । सप्र

चारितवान् । अन्त० १२ । प्रभावितवान् । जीवा०

२५४ । प्रचारितवान् । ज० प्र० २६६ । प्रचारितवान्-

चिन्तितवन् प्रवृत्तवान् । पाता० ३४ ।

पहावण-प्रवाहन-क्षेत्रमागणा क्षेत्रप्रत्युपगणा उपधिना-
गणा च । भ्य० द्वि० ३५८ अ ।

पहाविओ-प्रभावित । आब० ५८८ ।

पहावेति-प्रभावयति-भ्रमयति । आब० ६५० ।

पहास्त-पहास-प्रतीपहासकण । दश० २१५ ।

पहासा—पचवेले बच्छरा । नि० चू० द्वि० ४२ अ ।
प्रहासा—पचवेले—विद्युत्मासेरप्रप्रहिणी । नि० चू० प्र०
३४५ अ ।

पहिअकित्ती—प्रयितकीति । उत्त० ३२१ ।

पहिल्लमाणे—प्रहीयमाण—प्रभ्रययु, परिपतत् । भग० १८ ।

पहिट्टमुहवण—प्रहट्टमुखवर्ण । उत्त० २८६ । प्रहट्ट—
प्रहपवान् मुखवर्णो—मुखध्याया यस्य स तथा, यद्वा प्रहट्ट
मुखस्येव मुखवर्णो यस्य । उत्त० २८७ ।

पहिया—पहि गच्छतीति पयिका, प्रहिता केनापि स्वचित्
प्रेषिता । ज्ञाता० १५२ । पापाविषयमामगयेवद्विज्ञा,
पहपद्विषण्णा पहिया । नि० चू० द्वि० ११ अ ।

पहीण—प्रहाण—जीवप्रदेशे सह सङ्गिष्टस्य कर्मणस्तेभ्य
पतनम् । भग० १६ । प्रक्षीण—प्रहीणं वा । भग० ८६ ।
प्रहीण—किचित्सत्तावन्तः । ठाणा० २६४ । प्रहीण—
प्रकर्षेण हानि गतम् । प्रक्षीणम् । उत्त० ५६६ ।

पहीणगोत्तमार—प्रहीणगोत्रागार—प्रहीणं कीरल्लोभूतमानुप
गोत्रागार तद् स्वामिमोत्रग्रहम् । भग० २०० ।

पहीणजरमरण—प्रक्षीणजरामरणः कारणाभावात् । भाव०
५०७ ।

पहीणमत्त—प्रहीणमार्गम् । भग० २०० ।

पहीणससार—प्रहीणससार—प्रहीणचतुस्रतिममम् । भग०
१११ ।

पहीणससारवेमज्जे—प्रक्षीणससारवेदनीय । प्रक्षीण-
सारा वक्ष्यकर्मा । भग० १११ ।

पहीणसामिय—प्रहीणस्वामिक—स्वस्वोभूतस्वामिकम् । भग०
२०० ।

पहीणसेउय—प्रहीणसेचक—प्रहीण—अस्व भूत सेछा—
सेचक—धनप्रदोक्ता । भग० २०० ।

पहु—नेत्ता स्वामी । भाव० ६६१ ।

पहुन्वमाण—पर्याप्यते । ओष० १७३ ।

पहुट्टो—प्रकर्षण दृष्ट, प्रहट्ट प्रहसतिमनः । नि० चू० प्र०
२०० अ ।

पहुपति—तत्तदनुष्ठोयते । ओष० १०२ ।

पहुपद्— । ओष० १५२ ।

पहुपति—प्रभवति—समर्पा भवति । दश० १०७ ।

पहुपति—पर्याप्यते । ओष० ५४ ।

पहुन्वति—पर्याप्यते । ओष० ११२ ।

पहु—प्रभु—समर्थं योग्यो वा । भावा० ७५ । प्रभु—
योग्योत्तरायक्षयतो विविष्टसामर्थ्यवात् । उत्त० १६८ ।
स्वगृहभाषनायक । पिण्ड० ११२ । प्रभवति—सम्बन्धि-
वस्तु तत्र तत्र स्वकृत्ये नियोक्तुं समर्था भवतीति पभु ।
उत्त० ४२ ।

पहेण—वभ्वा नीयमानाया यत्पितृगृहभोजनमिति । भावा०
३५४ ।

पहेणय—प्रहेणक—साहनकम् । पिण्ड० १०३ ।

पहेणय—प्रहेणक—साहनकम् । भय० द्वि० ३५४ अ० ।
ओष० ८७ ।

पहेणाए—प्रहेणकार्यम् । भावा० १३० ।

पहेरक—प्रहेरकः—आभरणविशेष । प्रभ० १५६ ।

पहेलिय—पहेलिका—गूढावयवपदम् । ज० प्र० १३८ ।

पहेलिय—दाविशतितनकला । ज्ञाता० ३८ ।

पहोइज्ज—प्रर्षेण वा हस्तावेदांश्च कुर्यात् । भावा०
१४२ ।

पाकुराया—मायाहता । भक्त० ।

पांशुक्षारः—उप । दश० १७० ।

पाशुपिष्ट— । ठाणा० ४७७ ।

पाशुति—पाशुतिका—पाश्वरिस्थि । अनुत्त० ५ ।

पाइ—पाशो—अयोमय भावनम् । सूत्र० ३४० ।

पाइयक—पदाति । भद्व० ४८ ।

पाइयकवल्लं चउम्भले पदम् । नि० चू० प्र० २७२ अ ।

पाइयण—प्राची पूर्वः । दश० २०१ ।

पाइयण—पुत्तगो । भाव० ७६७ ।

पाइयणाय—य प्रा-या दिव्य समागच्छति वातः स
प्राचीनवातः । प्रज्ञा० ३० ।

पाइल्लक—कटकरणम् । विशेष० १२५६ ।

पाइल्लम—पुपुर्वविशेष । उत्त० १६१ ।

पाई—पाशो । ओष० २१३ । प्राची—पूरतिद्वि । दश०
२०१ । पाशो । ज० प्र० ४१० । पाशो । ज० प्र०
८२ ।

पाईओ—पाशो । राज० ७० ।

पाईण-प्राचीन-पूर्वा । ज० प्र० ६६ ।
 पाईणदक्षिण-प्राचीनदक्षिण-पूर्वदक्षिणदिगन्तरम् । भग०
 २०७ ।
 पाईणवडोणा-पूर्वपश्चिमम् । ज्ञाता ६६ ।
 पाईणवाय-य प्राच्या दिशः समागच्छति वातः सः
 प्राचीनवातः । जीवा० २६ ।
 पाउं-पाहुं-अभ्यवहर्तुम् । आवा० ४७ । पातुं-पोत्वा ।
 आवा ३३० ।
 पाउछण-प्रादप्रोद्धनम् । ठाणा० ३३० ।
 पाउ-प्राहु-प्राकाश्यम् । भग० १२७ । प्राहुः-प्राकाश्ये ।
 अनु० २३ ।
 पाउआउ-पादुके । आवा० ३६० ।
 पाउआओ-पादुके, पादनाणे । ज० प्र० १८७ ।
 पाउआजाय-पादुकायोगः-पादुकायुगम् । ओप० ६६ ।
 पाउआणालिया-पादुकानामिका । आवा० ३६० ।
 पाउओ-प्रावृत्तः । आवा० ११७ ।
 पाउकण-प्राहु-क्रियते-अभ्यकारापचरकादेः साध्वर्षं बहिः
 करणेन दीपमत्यादिधरणेन वा प्रकाश्यते यत्तत् प्राहुष्करणं
 अधनादि । प्रभ० १५४ ।
 पाउकरे-प्राहुकृत्य-काश्चिदर्थः काञ्चन सूत्रतोऽपि प्रकाश्य
 प्रजाप्य । उक्त० ७१२ । प्राहुकरोवि-प्रकटीकरोवि-
 प्रतिपादयामोति । उक्त० ४४६ ।
 पाउक्करिस्सामि-प्राहुक्करिस्थामि उत्पादयिष्यामि ।
 उक्त० २० ।
 पाउग्ग-प्रायोग-प्राह्वास्पाणीयादिकम् । आवा० ७००(?) ।
 प्रायोग्य न्याय समाधिकारकम् । नि० पू० प्र० १०१
 आ । ओसहं सत् पाण वा । नि० पू० प्र० ३३४ अ ।
 उग्गमउपपादनएसणाहि मुदो । नि० पू० प्र० १६७ अ ।
 प्रायोग्यो-अप्रतिहार्यः । अ० (१) । मुग्गमादीपुरिस-
 विभागेण जोगो सो । नि० पू० प्र० १६७ अ ।
 पाउट-प्रावृत्त-छादितः । आवा० १२७ । प्रावृत्तः
 मुग्गिजः । आवा० ११३ ।
 पाउण-प्रावृत्त । ओप० ३४ ।
 पाउणद्-प्राप्नोति । ओप० ११३ । प्राप्नोति-अयोगता-
 प्राप्यविमुक्तो भवति । प्रजा० ६०६ ।

पाउणति-प्रापयति-पूरयति । ओप० ६२ । प्राप्नुवति ।
 प्रभ० ८६ ।
 पाउणिज्जति-प्राप्नियते-प्रावर्तते । आवा० ६३१ ।
 परिमुंजति । नि० पू० तृ० ८६ आ ।
 पाउणित्ता-प्राप्य । सम० ७२ । पालयित्वा । उपभुज्य ।
 ज० प्र० १५८ ।
 पाउणिस्सामि-प्रावर्ध्यामि । आवा० २४४ ।
 पाउणीओ-प्रावृत्तः । आवा० ६३१ ।
 पाउणैज्ज-प्राप्नुयात् । भग० २७३ । प्राप्नुयात् । ठाणा०
 १० ।
 पाउत्ता-प्रावृत्ता-प्रमाणातिरिक्तमहामूल्यवज्जापडादितवपुषम्
 वृ० तृ० २५३ आ ।
 पाउत्त-प्रयुक्त-प्राणिव्ययुक्तकृष्णम् । ओप० ५५ ।
 पाउत्तवर्वात्तए- । ज्ञाता० ३१ ।
 पाउत्तवत्त-भागताः । भग० ६५६ ।
 पाउत्तभाव-प्रादुर्भाव-भागमनम् । सम० १२३ ।
 पाउय-प्रावृत्तम् । ओप० ५५ ।
 पाउया- । भग० ११३ ।
 पाउर-प्राहु-प्रकटं प्रसुपेक्षणयोगममुषिरम् । आवा०
 २६३ ।
 पाउरण-प्रावरण-वर्षाकल्पादि । उक्त० ४३२ । प्रावर-
 णीय-अविनित्यम् वज्रम् । आवा० ३६४ ।
 पाउल्लाई-ओत्ते कष्टपादुके वा । सूत्र० ११८ ।
 पाउल्लदाउं-प्रादोदकायिका प्रादोदकायिका । ज्ञाता०
 ११७ ।
 पाउत्त-प्रावृद्-प्रावाडभावणो । ज्ञाता० ६३, १६० । आसादो
 सावणो य दो मासो । (?) । प्रावृद् । मय्यं २०९ ।
 प्रावृद्-जानादो मावणो सावणो मव्वओ वा । नृ० द्वि०
 ७७ आ । प्रावृद्-धावणादिः । भग० ४६२ ।
 पाउत्तिआ-प्रदोपो-मरपरस्तेन निवृत्ता प्राद्विपिकी । सम०
 १० ।
 पाउत्तिए-प्रदोपिक-प्रकृष्टोष्णम् । आवा० ४२५, ४२८ ।
 प्रकृष्टोष्णं प्रदोपिकम् । आवा० ४२५ ।
 पाउत्तिमा-प्रदोपो-मरपरतत्र भवा तेन वा निवृत्ता स ।
 एव वा प्राद्विपिकी । भग० १८१ । प्रदोपो-मरपरस्तेन

निर्वृता प्राद्विपिकी । ठाणा० ४१ । प्राद्विपिकी-पञ्चविध-
क्रियाया नृतीया । प्रज्ञा० ४३५ । प्रद्वेष मत्सरस्तेन
निर्वृता क्रिया प्राद्विपिकी । आव० ६११ । प्रद्वेष-
मृगेषु दुष्टमायस्तेन निर्वृता प्राद्विपिकी । भग० ६३ ।
पाऊय-प्रावृत्तम् । उत० १०५ ।
पाए-प्रगे-प्रभृति । वृ० प्र० २४१ अ ।
पाएस्-भावाप्ररूपस्य पञ्चाशो भेद । आव० ६६० ।
पाएस्रीया-पात्रकेसरिका-मुषयस्त्रिका । ओष० ११८ ।
पात्रकेसरिका पात्रकमुखवस्त्रिका । ओष० ११७ ।
पाएसा आचाराङ्गे पञ्चदशममध्ययनम् । सम० ४८ ।
आचाराङ्गस्य पञ्चदशममध्ययनम् । उत्त० ६४७ ।
पाओअर-प्रादु-प्रकटत्वेन दद्यात् वस्तुन क ण प्रादुष्क-
रणम् उच्चारत् अत्ताद्यति सप्तम उद्भवदोष । पिण्ड०
१४ । साधुनिमित्त मध्यादिस्थापनन त्रित्वाद्यपनयनेन
वा प्रादु-प्रकटत्वेन देयस्य वस्तुनः वरण प्रादुष्करण
तद्योगोद्भवाद्यति प्रादुष्करण यथा प्रादु-प्रकट वरण
यस्य तत् प्रादुष्करणम् । पिण्ड० ३५ ।
पाओअविखतो पाद उत्तिष्ठ-प्रतिष्ठा कृता । आव० ४३३ ।
पाओगिअ-योगेन निवृत्त प्रायोगिकम् । आव० ४१७ ।
पाओग-प्रायोग्यम् । आव० १४७ ।
पाओवगत-प दपवत् उपगतो-निश्चेष्टतया स्थित पाद-
पोषगत-अनशनविशेष प्रतिपन्न । ठाणा० २३७ ।
पाओवगमण-पादवनिष्प-व्यवसायस्थानम् । भग० ६२१ ।
नियमाप्रतिपन्न-सारीरप्रतिक्रियावर्ज पादपोषणमनम् ।
ठाणा० ६४ । पादपोषणमन-अव्यवसायस्थानम्
पादपोषणमनम् । ओष० ३८ । पादपोषणमन मरणस्य
मत्तवदो भेद । उत० ५३० ।
पाओवगमणवरण-पादवनिष्प-व्यवसायस्थान-प्रवस्थान यस्मिन्
तत् पादपोषणमन तदेव मरणम् । सम० ३५ ।
पाओवगम-पादपोषण-पादो-वृणस्तस्य नृगता मूलभा
स्तपसाश्चपनपोषण-प्रवस्थान यस्य स । ज० प्र०
२८० । ज्ञाता० ७४ ।
पाओसिपा-प्रदोषिण प्रापकाल भवापोरूपोमूनपोरूपी
ओष ३२ ।
पाग-पाङ्ग-एतन्नामा इदस्य व वात् रिपु । भग०

१७४ । पाङ्ग-बलवान् रिपुः । (?) ३८८ । पाङ्गो
नाम बलवान् । उपा० २६ । पाङ्ग-बलवान् रिपु ।
प्रज्ञा० १०१ ।
पागइय-प्राकृतिक-प्रकृतीनां मध्ये य । ओष० १२० ।
पागट्टो-गन्धर्व-प्रकटकी अग्रगामी । ज्ञाता० ६३ ।
पागउ प्राकृतः-अन्तर्निधायी । सूर्य० २७४ । प्रगट-जगत्
प्रतीतः । ज० प्र० १८४ । प्रकट । मर० ।
पागड्भाज-प्रकटभाज-निर्मयता । प्रभ० १५८ ।
प गडा-चरणमालिका-संस्थानविशेषकृत पादभरणम् ।
ज० प्र० १०६ ।
पागत-प्राकृत । आव० १६२ ।
पागसितो-छिराते हरतो राजलवणस्य अशक्तितो पाग-
यजणस्त हरति उ पागसितो । नि० चू० द्वि० ३८ अ ।
पागय प्राकृतः-अन्तर्निधायी । जीवा० ३३६ । प्राकृत-
भोजनम् । ओष० ७२ । प्रकृतिपु भव-प्राकृत ।
आव० २३६ ।
पागसासण-पाङ्गो नाम बलवान् रिपु स धिक्कये-निरा-
क्रियते येन स पाङ्गयामन इन्द्र । प्रज्ञा० १०१ ।
पाङ्गो नाम बलवान् रिपुस्त य क्षास्ति निराकरोत्यसौ
स पाङ्गसासन-इन्द्र । भग० १७४ । पाङ्ग-बलवान्
रिपु स धिक्कये-निराक्रियते येन पाङ्गसासन इन्द्र ।
जीवा० ३८८ ।
पागसासण-पाङ्गसासनी-इन्द्रजासवस्त्रिका विद्या । सूत्र०
३१६ ।
पागार-प्राकार-वृष्ट । भग० २३७ । प्राकार, पात्र ।
प्रज्ञा० ८६ । प्राकार । जीवा० २५८ २६६ ।
प्राकार-वृष्ट । ज० प्र० १०६ । प्राकार-पात्र ।
प्रभ० ८ । प्रकट्येन मर्यादाय क कुर्वन्ति तस्मिन् प्राकार
धुलीपृकादिविखित । उत० ३११ । ज्ञाता० ६६ ।
पागारछाया प्राकारछाया । सूर्य० ६५ ।
प गारजट्ट-प्राकारजट्ट प्राकाररहितम् । आव० २३८ ।
पागारसठिप-प्राकारसीस्थित । सूत्र १३० ।
पागारा-प्राकार । आच० ३३७ ।
पाजावच्छे-प्राजापत्य स्थावरकायविशेष । ठाणा० २६२ ।
पाञ्जिए-प्राविका-प्राविण भानुमानु पितृमानवा माता ।

दत्त० २१६ ।

पाञ्चजन्य-वासुदेवस्य गच्छ । उत्त० ३५० । विष्णुगच्छ ।

प्रभ० ८८ । गच्छविशेष । प्रभ० ७७ । गच्छविशेष ।

मम० १५७ ।

पाटक- । ओष० १४६ ।

पाटनम्- । आव० ५८८ ।

पाटल-वृक्षविशेष । जीवा० १६१ ।

पाटला-पुष्पजातिविशेष । शास्ता० २३१ ।

पाटलिपुत्र-नगरम् । भग० ३२ । वसतिदृष्टान्ते नगरम् ।

बभ्रु० २२५ ।

पाटलिपुर-महोदराजराजधानी । नदी० १६२ ।

पाटलीपुत्र-मोक्षवशीयाशोकभोभूवननगरम् । विशेष० ४०६ ।

नगरम् । उत्त० ७९ ।

पाटीगणित-गणितविशेष । ठाणा० ४६७ ।

पाठ-पठन-पाठ, पठपठे वा-भ्यवतीक्रियते तदिति पाठ ।

विद्या० ५६१ । समूहिसमस्तजीव । आवा० ५७ ।

पाठक-सूत्रधरः पृच्छति प्रश्नमति सूत्रादिभ्याकरोति ब्रूत

तदेवेति । ठाणा० १६७ ।

पाठा-तत्त-वाचनाभेद । ज० प्र० ८७ ।

पाठीण-पाठीन-मत्स्यविशेष । प्रभ० ७ ।

पाठित्य-प्रतिश्रुतिक-द्वितीयोऽभिनयविधि । जीवा० २४७ ।

पाङ्ग-पापती । बाङ्ग । नि० पू० प्र० १८७ अ ।

पाङ्गना-पद्मपापारसश्च एव गन् पतति सा पातना ।

विषा० ४२ ।

पाङ्गल-चतुर्दशतीर्थकरचंद्रवृक्ष । सम० १५२ । पुष्प-

विशेष । दण० १७४ ।

पाङ्गलपुत्र- । शास्ता० २३२ ।

पाङ्गल-पाटन-कपाकककस्तात्तावार । उत्त० १३४ ।

पाङ्गलसङ्घ-पाङ्गलसङ्घ, विद्याधराजधानी । विषा० ७४ ।

पाङ्गला-गुणविशेष । प्रभा० ३२ । पाटला गीविशेष ।

आव० ८८ ।

पाङ्गलासि-वनस्ततिविशेष । भग० ८०३ ।

पाटलिपुत्र-पाटलिपुत्र सतिप्रतिष्ठितस्य पठ नाम ।

जग० १०५ । पाटलिपुत्र वाचनाय नगरम् । दण० ४४ ।

पाटलिपुत्र-पाटलिपुत्र । भग० ६५३ । च-गुप्तपुराणे-

नगरी । नि० पू० द्वि० १०२ अ । पाटलिपुत्र-योग-

सप्रदेशनिश्चितोपानहान्त नगरम् । आव० ६६८ ।

पाटलिपुत्र-वैद्यकीबुद्धिदृष्टान्ते ग्रथिविषये मुकुन्दराज-

धानी । आव० ४२४ । पाटलिपुत्र-आचारोदाहरणे

नगरम् । आव० ७०७ । पाटलिपुत्र-प्रथमाविषय

नगरम् । आव० ८१७ । पाटलिपुत्र-गुणोदाहरणे नगरम् ।

आव० ८१६ । अशोकचन्द्रराजधानी । वृ० प्र० ४७

अ० । अशोकमुपस्य नगरम् । नि० पू० तृ० ४४ अ ।

नि० पू० प्र० २४३ अ । पाटलिपुत्र-धनश्रेष्ठिनगरम् ।

आव० २६३ । पाटलिपुत्र-नगरविशेष । यम जितरात्रु

राजा, लोभे च सुप्यन्-दो वनिक । आव० ३६७ ।

पाटलिपुत्र सिरपसिद्धिदृष्टान्ते जितरात्रु राजधानी । आव०

४०६ । पाटलिपुत्र-परिणामिकीबुद्धिदृष्टान्त नगरम् ।

आव० (?) ४३३ ।

पाटलिसङ्घ-पाटलिसङ्घ-सुपादवनापस्य प्रथमवारणरुस्या-

नम् । आव० १४६ ।

पाङ्गव- । नि० पू० प्र० २७४ अ ।

पाङ्गि-प्रतिविशिष्ट-असाधारणम् । राज० ३ ।

पाङ्गि-पातविशेष । आव० २५४ ।

पाङ्गि-एक-एकमात्रान प्रति प्रत्येक पितुः कतवा-नूत-

मिरयं । भग० १६१ ।

पाङ्गि-एक-एक जीव प्रति पठ-पठरीर प्रत्येकरीर-

नामकभोदयात् तदप्रत्येक तदेव प्रत्येकम् । ठाणा०

१६ ।

पाङ्गि-सुत्राद्यप्रवृत्तार्थं य आवापमभोपमागच्छति ।

ओष० १३६ ।

पाङ्गि-वृक्ष-वृक्ष-विभिन्नम् । निरय० ३ । प्रत्येकम् ।

भ्य० द्वि० २०६ अ ।

पाङ्गि-उत्तरोपवृक्षादि । भग० ६६३ ।

पाङ्गि-पाटलिपुत्र-नि० पू० प्र० ३५६ अ ।

पाङ्गि-विद्या-विद्याविशेष-उमुषाः पवित्रा । आवा०

२८७ ।

पाङ्गि-विद्या-विद्याविशेष-उमुषाः पवित्रा । आव० १९४ ।

पाङ्गि-विद्या-विद्याविशेष-उमुषाः पवित्रा । आव० १२ ।

पाङ्गि-विद्या-विद्याविशेष-उमुषाः पवित्रा । आव० ४८ ।

पाडिहारिक-प्रत्यपणीय । नि० सू० प्र० १६७ आ ।
पाडिहारित-पिहितसिद्धि उक्तरण पडिहरणीय पाडिहा
रित । नि० सू० प्र० ७३ आ । प्रतिह्रियवे-प्रति-
नीयते यतस्प्रतिहारप्रयोजनत्वात् प्रातिहारिकम् । ठाणा०
३३० ।

पाडिहारिय-प्रत्यपणं तर्ह्यं प्रातिहारिकम् । वृ० वृ०
०६ अ । अथुव । नि० सू० द्वि० ११७ आ । प्राति
हारिक-पुन समपणीय । राज० १२८ । प्रातिहार्कि
पुन समपणीयम् । ज्ञाता० १०७ ।

पाडिहारेय प्रातिहारिक-सागाधिकमुक्तये । व्य० द्वि०
३३० आ ।

पाडिहेर-प्रतिहारो-दोषाधिकस्तद्वत्तदा स ज्ञहितवृत्तिदेव
ताविशेषोऽपि प्रातिहारस्तस्य वक्ष्यं प्रातिहारम् । उत्त०
५४ । प्रातिहार्यम् भाव० ०६५ ।

पाडिहेराइ-प्रातिहार्थानि यथाभिलषितावर्षोपढीकनलक्ष
णानि । वृ० द्वि० २६७ अ ।

पाडिहेरिए-प्रातिहारिक भूयोऽयस्माक प्रत्यपणीयम् ।
वृ० द्वि० २०० आ ।

पाडुचिचया-बाह्यवस्तु प्रतीत्य-आभित्य भवा प्रतीत्य-
ठाणा० ४२ । जीवादीम् प्रतीत्य या । ठाणा० ३१७ ।
प्रतीत्यकी-विशेषिकियामध्येऽष्टमी । भाव० ६१२ ।

पाडेइ-पाठयति नियतयति । वृ० वृ० १४६ अ ।
पाडेइक-प्रत्येक-एककन, । ओष० ६१ ।

पाठ-पाठ-पठन पठयते वा तादति पाठ पठयते वाजे
नास्मादस्मिन्निष्ठ वाऽभिप्रेक्ष्यमात पाठ व्यक्तीकियते
इति । भाव० ८६ ।

पाठिओ-पाठार्थी । ओष० ६५ ।

पाठव-नामधेयिण पाठिव धीतोषण विपरिवर्तमहिष्णुतया
ममदुःखसुखतया च पृथिव्यामिव भव पाठिवम् । उत्त०
१८६ । पृथिव्या विकार पाठिव स चेह पल, ततश्च
शननोऽप्यपेयपाऽतिमिश्रलतया धीतोषमदरास्वर-
सिद्धया वा पाठिवम् । उत्त० १८६ ।

पाठा-नापाठराशेरनस्पतिरूपविशेष । प्रज्ञा० ३४ ।
पाठा वनस्पतिविशेष । प्रज्ञा० ३६४ ।

पाठ ण देशविशेष । भग ६८० ।

पाठामिए-वनस्पतिविशेष । भग० ८०४ ।

पाठो-पाठी य सकल बाहुदादि पठति स । पाठो-नवत
बाहुदादि पठति स । ओष० ४२ ।

पाठेह-वनस्पतिविशेष । भग० ८०४ ।

पाणधि-(दक्षिण) वृत्तिली । व्य० प्र० १७७ आ ।

पाण पान-सुरादि । सूर्य० २६३ । पानम् । भाव०
११५ । पान-मद्यम् । प्रज्ञा० १६३ । पान-वेद्यमुद्रकादि ।
भाव० ८१६ । अनु० २१७ । चाण्डाल । भाव० ४०१ ।
चाण्डाल । व्य० प्र० ५२ अ । पाण-चाण्डाल । भाव०
७१७ । पाण-मद्यतङ्ग । भाव० ७४३ । पाण-
भोजनविशेष । अनु० ५ । पान-वायामादि । उत्त०
२६६ । पान-शिक्षापानादि । भाव० ८११ । गुण
विशेष प्रज्ञा० ३२ । मातङ्ग । ठाणा० २६४ ।

चाण्डाल । भग० १६४ । उडुम्बर । व्य० द्वि० २४७
अ । पान-सुरादि । भाव० ३२६ । पीयते तत् पान
मृदीकापानादि । दश० १४६ । उच्छ्वासनिभायो य
इति गम्यते एष प्राण । ज० प्र० ६० । गुच्छाविशेष ।
प्रज्ञा० ३२ । पान-धा-परमसंस्कृत जनम् । उता० ०२ ।
पान-सुरादि । ठाणा० ११६ । पान-प्राचान्तादि ।
उत्त० ५२४ । पीयत इति पान सज्जररसादि । उत्त०
६०७ । प्राणि-दीर्घ्यादि । दश० १५६ ।

पाणइवाइए- । भाव० ४२५ ।

पाणयकमण-दीर्घ्यादिप्रमप्राणिना आक्रमण-पादेन पीउन
प्राणशक्यणम् । भाव० ५७३ ।

पाणकप्रय-प्राणक्षय वलक्षय । १६७ ।

पाणक-पानक-प्राणपानकादि । सूर्य० २६३ । पानक-
द्राक्ष पानकादि । प्रज्ञा० १६३ । पानक-काजिकम् ।
विश्व० १७ । पानक-द्राक्षपानादि प्राण ना-इन्द्रिया
दिलक्षणागामुपग्रहे-उपकारे यद् वतत इति तत् । (?) ।
पानक-द्राक्ष पानकादि । भग० ३२६ । अजवदण ।
भाव० ६८४ । पानक-प्राचान्ताम् । ओष० १३३ ।
पानक-द्राक्षपानकादि । ठाणा० ११६ ।

पाणमजय-पानयत्रात-पानोपयामा-यम् । भाव० ३४६ ।
पानकाशणिकम् । ओष० १०४ ।

पाणगार-त्रय पाणियहम् तो मुरामपुनीपुनङ्ग मच्छ

द्विपुष्टिमापमिच्छीणि पाणगाणि । नि० पू० प्र० २७२
आ ।

पाणगोरि-कृष्णतावणे । नि० पू० तु० ६६ आ ।

पाणजाद्वया-प्राणिजातयः-अमरादिकाः । आचा० ३०२ ।

पाणत-एकोनविंशतिसांपरोपमसिद्धदेवविधानम् । तम०
३० ।

पाणवीथ-प्राणवीतः-उभान्छ्वासादिप्राणप्रियः प्राणवीतः
मक्षितप्राणः । प्रभ० ५९ ।

पाणभोयणविपरिवासाद्या-पानभोजनवैप्रांसिकी-रात्री
पानभोजनपरिमाण एव तद्विपर्यायः । भाव० ५७५ ।

पाणभोयणा-प्राणिनी-रसकादयः भोजने दध्योदनादौ
सङ्गृह्यन्ते-विराहयन्ते श्वापाद्यन्ते वा यस्या प्राभृतिकाया
सा प्राणिभोजना । भाव० ५७५ ।

पाणमति-प्राणन्ति । मग० १९ । "णमु प्रहृत्स्वे" इत्ये-
तस्याज्जेकार्यत्वेन श्वसनायंस्वात् प्राणमतिः । मग० १९ ।
प्राणन्ति अतः स्फुरन्ती निःच्छ्वासक्रिया कुर्वन्ति । प्रभा०
२१९ ।

पाणर्ध-प्राणमति-द्विगृह्यमाणुदेवाममनम् । भाव० १६३ ।
टी० ।

पाणघा-प्राणघाः-कल्पोपपन्नवैप्राणिकनेद दण्डमवैमानिकः ।
प्रभा० ६९ ।

पाणघाद्विस्तृ-प्राणतावतसक-प्राणतदेवलोकास्य मध्ये
उपतसकः । जोबा० ३९२ ।

पाणघतिद्या-प्राणसृष्ट्याणार्थम् । ओष० १८९ ।

पाणघह-प्राणवधः-प्राणिघातः । प्रभ० ५ ।

पाणवाडग-वाणानवाणकः । उत० २६३ ।

पाणविक- । प्रभ० ६० ।

पाणवितु-गानविधि दमृत्तिलातया प्रशवित्रस्य सहज-
निमनस्य सत्तासकालावपि, अथवा जनपानविधि जल-
पानविषय गुणशीलप्राप्तम् । अ० प्र० १३७ ।

पाणतासा-अस्य उपादिराज मा । नि० पू० प्र० २७२
आ ।

पाणसिध- । नि० पू० २० ८ आ ।

पाणमुद्रम-पानिगुहम-भ्युदगिः कु० पु० । दण० २१० ।

पाणमूर्ध-भ्युदगिः कु० पु० । ठापा० ४३० । अणुपणे

कुपु जा चलमाणावि नाविज्जइ ठिगा दुम्भिवो एवं
तं । दण० पू० १२१ ।

पाणा-प्राणा-सत्त्वाः । आचा० ३६ । प्राणाः-द्वित्रिचतु-
रिन्द्रियाः । ज० प्र० ५३९ । ये ग्रामस्य नगरस्य च
बहिराकाशे वसन्ति तेषां गृहणामभावात् प्राणाः । मग०
प्र० २८५ । प्राणाः-द्वीन्द्रियादिनसाः । प्रभ० १५७ ।

प्राणाः-द्वीन्द्रिचतुरिन्द्रियाः । प्रभा० १०७ । प्राणाः-
द्वीन्द्रियादयः । प्रभा० ४३५ । ये ग्रामस्य नगरस्य च
बहिराकाशे वसन्ति तेषां गृहणामभावात् । मग० प्र०
२३१ अ । अणुपणान्तीति-अनन्तीति प्राणाः-
द्वीन्द्रियादयः । उत० ३७० । हृदस्य अनन्तकालस्य

निरपस्तिष्टस्य च जन्तोरेक-वच्छ्वासमुक्ता नि प्राणाः
प्राणाः । अनु० १७९ । द्वीन्द्रियादयः । ठापा० १३६ ।

प्राणाः-पृथग्यस्तेषोवायुवनस्पतयः द्वित्रिचतुर्वन्वेन्द्रियाद्वे-
न्द्रियबलोच्छ्वासनिष्ठासामुक्तसंलग्नप्राणपारणात् प्राणाः ।

आचा० १७९ । प्राणाः-प्राणिनः । आचा० ३४० ।

प्राणाः-उच्छ्वासादयो बर्त्स वा । ठापा० ३६० । जाति-
पुगितविशेषी । नि० पू० द्वि० ४३ आ । मातङ्गा ।

कृ० तु० १२२ अ । मातङ्गा । नि० पू० तु० ७२
आ । प्राणाः-"द्वित्रिचतुः प्रोक्ताः" । माता० ६० ।

प्राणिनः-द्वित्रिचतुरिन्द्रियः । आचा० ७१ । प्राणा-प्राणो-
द्वीन्द्रियादिनसः । भाव० ५७३ । प्राणिनः-पृथिव्यादयः ।

ओष० । प्राणिन्-दण्डविधाः प्राणाः विद्यन्ते तेषां ते
प्राणिनः ते । सामान्यतः मज्झिमसिद्धिः । आचा०
२५६ ।

पाणाद्वायु-प्रथमं पापस्यानकम् । माता० ७५ ।

पाणाद्वायो-पाणानमश्वात्रो वेहि पाणोहि सह विषंजो-
करणं । दण० पू० ६२ अ ।

पाणाद्वाय-प्राणाः-द्विन्द्रियादयः तेषामिति पाणः प्राणादि-
पातः जोषस्य महादुःखोत्पादकम् । दण० १४४ ।

पाणाद्वायविकिरिया-प्राणातिपातक्रिया - प्राणातिपातवि-
पर्यायक्रिया । भाव० ६१२ । प्राणातिपातकी-प्राणाति-
पातः प्रसिद्धसिद्धिः क्रिया प्राणातिपात एव वा क्रिया

प्राणातिपातक्रिया । मग० १८१ ।

पाणार्द्र-पादकारि । ओष० ११४ ।

पाणाउ-डादयम पूर्वम् । ठाणा० १६६ । अत्र प्राणि
नामावस्थितान-समेदमधिषोयत तत् प्राणायुदादिषु पूर्वम् ।
सम० २६ ।

पाणाउपूर्व-प्राणा जीवा आयुश्चानेकधा वर्धन्ते तत्प्रा-
णायु-डादय पूर्वम् । सम० २६ ।

पाणाऊ-प्राणायु-प्राणा. पञ्चैन्द्रियाणि त्रीणि मानसा-
दीनि बलानि चक्षुशमानिश्वायो वायुश्च ततो यत्र प्राणा
आयुश्च सप्तभेदपुरवर्धन्ते तदुपचरत प्राणायु । डादय
पूर्वम् । नवी० २४१ ।

पाणागार-न नागर-मध्यमम् । ज्ञाता० ७९ ।
विदा० ५२ ।

पाणाकृष्ण-प्राणायय-मध्यमम् । ओष० १६५ ।

पाणाणकृष्ण-प्राणानुकृष्ण-द्वयाप्रकर्ष । ज्ञाणा० ६६ ।
पाणाम- । भग० १०६ ।

पाणामा-प्राणविदा । आच० २१३ । भग० १६१ ।

पाणावली-भाजनविशेषावली । अनुक्त० ५ ।

पाणि- । ज्ञाता० ३६ ।

पाणिक्लृप्त-प्राणिकृष्ट-नवादिक्षय । ज० प्र० १२५ ।

पाणिस्त-प्राणियात्रम् । आच० १६१ ।

पाणिपरियाचप्रा-पाणिपर्याचप्रा-हस्तस्थितम् । आच०
३५७ ।

पाणिपिञ्जा-प्राणिदेय-तटस्थप्राणिपेया नदी । दण० २२० ।

पाणिपमक्षिता-पानीयमक्षिता । आच० ६४५ ।

पाणिपमक्षुको पाणीयमक्षुको । आच० ६४१ ।

पाणी-पल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३२ । चाण्डाली । उत्त०
३०९ ।

पाणीय-पानीय-जम् । ठाणा० ११६ । पानीय-जलम् ।
सूर्य० २६३ । पानीय-जलम् । प्रभ० १६३ । पानीय-
जलम् । भग० ३२६ ।

पाणीशय-पाणिपात्रः । आच० ३२३ ।

पाणु-प्राण-मनुष्यादेरेक उच्छ्वासमन उह निश्वास उच्छ्-
वासनि-श्वास य इति गम्यन् एव प्राण इत्युच्यते ।
भग० २७६ ।

पाणू-पानी । दण० सू० १८ व ।

पाण्डु-राजाविशेष. भाग्यार्थेन । सूत्र० १७७ ।

पाण्डुकम्बला-शिलाविशेष । सूर्य० ७८ ।

पाण्डुकवर्न-अथनेन्द्रमुद्रिस्थित वनम् । आच० ४७ ।

पाण्डुमयुरा- । ठाणा० ६३३ ।

पाण्डुरततहर्म्य- । जीवा० २६६ ।

पाण्डुराजः-हस्तिनागपुरपतिः मुषिष्ठिरादिपिता । प्रभ०
८७ ।

पाण्डू-प ष्टुमृत्तिकां नाम देवविद्ये या धूम्रीष्या पाण्डू
इति प्रविष्टा । प्रज्ञा० २६ ।

पात-पात । सूर्य० १०६ । पात्र-भाजनम् । उत्त०
२६५ ।

पातकहृत-पातकेन-ब्रह्महत्यालक्षणेन पातापिनादिपातक-
लक्षणेन वा हृतः पातकहृतः । भग० प्र० ७ आ ।

पातन-भासनम् । निरय० ११ ।

पातनिका-अवनरणम् । नदी० ७५ ।

पाताल-पातालवनय । अनु० १२१, १७१ ।

पातालसङ्क्रापुर-स्रद्धुषणसम्बन्धिपुरम् । प्रभ० ६ ।

पाति-नृप । नि० सू० प्र० २४३ आ ।

पातोणगामिणी प्राचीनगामिनी । आच० २२७ ।

पात्रः-अभिनेतव्यप्रकारः । ज० प्र० २६३ ।

पात्रकर्णम्-शेष० १८४ ।

पात्रकल्पिकः-कल्पिके भेद । वृ० प्र० १०८ अ ।

पात्रपत्रिकरः-पात्रनिर्वाहः । ओष० २०८ ।

पात्रो-भाजनविशेषविशेषः । जीवा० २६६ ।

पाद-पादः-पङ्कजगुलप्रमाणः । भग० २७५ । पात-
प्रभृतसमः । सूर्य० ४५ । पादो-वृत्तपाद । ठाणा० ३६७ ।

पादकाञ्चनिका-पादवाहनयोग्या काञ्चनमयी पात्रो ।
जीवा० २६६ ।

पादकेसरिया-पादकेसरिका-पात्रप्रमाणनपौतिका । प्रभ०
१२६ ।

पादठचण-पादस्थान यत्र कम्बललण्डे पात्र निधीयते ।
प्रन १२६ ।

पादददरय-पादददरक पादन भूम्यास्फोटनरूपम् । ज० प्र०
४१६ ।

पादपीठ-आसनविशेष । उत्त० ४३ ।

पादपुच्छण-पट्टदुर्गतिरजवज्जिजय रजोहरण । नि० सू० प्र०

१५६ आ । पादपुच्छन-पादकम्बलम् । उत० ४३४ ।
 पादपोषगमन-अभ्युद्यतमरणम् । विधे० १० । अनशन-
 विशेषः । ठाणा० ५८ । अनशनभेदः । ठाणा० ३६४ ।
 तत्र हि सन्धाघाताध्याघातभेदतो द्विभेदेऽपि पादपवन्निश्चे-
 दृत्यैव स्थीयते अविचार अनशनभेदः । उत० ६०२ ।
 पादवंधण-पात्रबन्धनं पात्रबन्धः । प्रश्न० १५६ ।
 पादबन्धकतन्तुः-अलचरजन्तुविशेषः । पिण्ड० १०२ ।
 पादमूलिया-पिडिगरा । नि० ब्रू० द्वि० १४४ अ ।
 पादलिप्तसूरिः-मुषण्डेनोपलसितसूरिः । पिण्ड० १४१ ।
 पादलिप्ताचार्याः-पादलिपुर्वा आचार्यविशेषः । नदो०
 १६२ ।
 पादसमा-पादसमया उच्छ्वासा-मावङ्गु समयः पादो
 वृत्तस्य नीयते तावत्समया उच्छ्वासा मोते भवतीत्यर्थः ।
 ठाणा० ३६४ ३६६ ।
 पादा-मूल । दश० ब्रू० ५ आ ।
 पादाष्टाक्रमणम्-प्रागमनम् । उत० १५६ ।
 पादोषवाह-प्राचीनवाहः सरस्वत्याः पूर्वादिवाहः ।
 वृ० द्वि० १३६ अ ।
 पादुगालेव-पादुगालेव । आब० ४१२ ।
 पादुबभूव-पादुभूवः । मूर्ध० ३ ।
 पादोच्चल-पादोच्चल-भूषणविधिविशेषः । जीवा० २६६ ।
 पादोनपोषो-पूर्वाधिकं मन्त्रे चतुर्भागः । उत० ५३६ ।
 पादोत्तिय-प्राथमिकम् । आब० ८६ । प्राथमिकम् ।
 दश० १०३ । प्राथमिकं प्रदो० । (?) ।
 पादोषण-पुनो पुनो पादोषणं । नि० ब्रू० प्र० ११६
 आ ।
 पानोयसाभा-पं-पात्रकजलम् । आवा० ३४६ ।
 पान-पेयसां नदिवाद्या भवनं पापम् । नि० ब्रू० प्र०
 ३०३ अ । पुत्रम् । दश० २-४ ।
 पापरफः- । उत० ५५० ।
 पाप-कुटुम्भेऽपि । नि० ब्रू० द्वि० ६२ अ । नि० ब्रू०
 प्र० १८८ आ । दशमं कुटुम्भम् । आवा० २३५ ।
 कस्तूर । भग० २०८ । दशमं कुटुम्भम् । प्रश्न० १६१ ।
 पामित्य-उच्छिद्यम् । आवा० ३२५ । अपमित्य-
 गार्हपत्यमुदाहरितम् । ठाणा० ६६३ । गार्हपत्यमन्त्र

उद्यतं यदग्राह्ये तत् । सूत्र० १८० । अपमित्यकं-
 उद्यतक-उच्छिद्यम् । प्रश्न० १५४ । पामित्य-गार्हपत्यं-
 मुच्छिद्य दानलक्षणम् । दश० १७५ । अपमित्यकं-
 गार्हपत्यमुदाहरितम् । ठाणा० ४६० । अपमित्यं-भूयोऽपि
 तव दास्यामीत्येवमभिधाय साधुनिमित्तमुच्छिद्यं यद् ग्राह्ये
 भक्तादि । नवमं उद्गमदोषः । पिण्ड० ३४ ।
 पामित्यच्छित्तं-उच्छिद्यम् । नि० ब्रू० वृ० १३ अ ।
 पामित्यच्छेद- । भग० ४६६ ।
 पामित्यच्छेति-उच्छिद्यम् । नि० ब्रू० द्वि० १०४ अ ।
 पामूल-पादमूलम् । आब० ३६१ । पादमूलम् । भक०
 पामोक्त्व-उत्तर-आक्षेपस्य परिहारः । ज्ञाता० १४६ ।
 पार्थक-पार्थक्य-मुद्राविशेषः । आब० ४३२ ।
 पायं चणित-पादकाञ्चना पादधावनयोऽपि काञ्चनमयी
 पात्रो । ज० प्र० १०१ ।
 पाय-पाद-आसनपुत्रवतः । ज्ञाता० ३५ । पदङ्गुलानि
 पादः, पादस्य मन्त्रतलप्रदेशः, अथवा पादो-हस्तचतुर्थांशः ।
 ज० प्र० ६४ । पादः-प्रभातः । उत० ३७० । पाद-
 श्लोकपादः । आब० ७६७ । पादः-पदङ्गुलानि । अनु०
 १५७ । पादः । ठाणा० २६६ । पादः-चतुर्थांशः ।
 मूर्ध० १३४ । पाय-पाकप्रायोग्यम् । दश० २४७ (?) ।
 पात्र भाजनम् । आवा० ३३२ । पाद-मूलपादः । ज०
 प्र० २८५ । पाद-गार्हादिचतुर्थांशम् । अनु० २६३ ।
 पाप-अधोभागः । ज्ञाता० २८ ।
 पाययो-धोपणा- । आब० ६१९ ।
 पायकंवल-पादकम्बल-पादकुटुम्भम् । उत० ६३४ ।
 पायकंवरिया-पात्रसरिका-पात्रप्रत्युद्गणिका । वृ० द्वि०
 २३७ अ । पात्रसरिका-पात्रकमुसवज्रिका । धोष०
 २०८ ।
 पायंकुक्कडसामवद्या-पादकुक्कडः-कुक्कडविशेषः तद्वत्
 द्यामवर्षः । ज्ञाता० २३८ ।
 पायसउज-पाकवाय-बदास्थो । दश० २१८ । पाकवाय-
 बदास्थो । आवा० ३६१ ।
 पायगो-पादप-पुत्रः । आब० ६८६ ।
 पायच्छित्तं-पाय छिनोति पायच्छित्तं, यथापरित्यज्य तान्-
 त्सितमुदन्तिमं प्रायश्चित्तं यच्छित्तम् । दश० ३० । पादमुत्र-

चतुर्थोपपारागार्थं पादेन पादे वा युक्तम् । भग० १३७ ।
पापच्छेदक प्रायश्चित्तविशोधक वा । ठाणा० १३७ ।
पाप-छेदकत्वात् प्रायश्चित्तविशोधकत्वाद्वा प्राकृते प्राय
श्चित्तमिति युक्तिः उच्यते तद्विषयः शोधनीयातिवारोऽपि
प्रायश्चित्तम् । ठाणा० १६० । प्रायश्चित्तं-अभ्यन्तरतपे
प्रथमम् । भग० ६२२ । प्रायश्चित्त-अतिचारविशुद्धिः ।
आप० ४१ । प्रायश्चित्तम् । आच० ५२ । पाप छिनत्ति
प्रायश्चित्तं वा । शोधयतीति नैकस्तविधिना प्रायश्चित्तम् ।
उत्त० ५८३ । पाप-कर्मोच्यते तत् पाप छिनत्ति यस्मात्
कारणात् प्राकृतार्थत्वा पापच्छित्तं । मस्कृते तु पाप
छिनत्तीति पापच्छिद्युच्यते, प्रायसो वा चित्तं जीव शोध-
यति कर्ममलिन विमलोकरोति तेन कारणेन प्रायश्चित्तम् ।
प्रायो पा-वाहृत्वेन चित्तं स्वेन स्वकृतेण अस्मिन् सतीति
प्रायश्चित्तम् । आच० ७८२ । प्रायश्चित्तं-अपराधशुद्धिः ।
भग० ६१४ ।

पायच्छित्तकरणं-पायच्छित्तकरणम् । आच० ७७६ ।
प्रायश्चित्तकरण-भोगसमग्रं एकत्रिंशत्तमो बोधः । आच०
६६४ ।

पायच्छिद्रा-पादशिवा । आच० ३७१ ।
पायच्छिद्रा-पात्राद्यापनक-कम्बलमयं पात्रस्यापनम् । वृ०
टि० २३७ अ ।

पायड-प्रकटम् । आच० ५२० । प्रकटः तपाविधिविशिष्ट-
वधनरचनाविशेषतः सुखशतिपाद्यो योऽक्षरेष्वभ्याख्या-
तेऽपि पायः स्वयमेव परित्स्फुरन्निव लक्ष्यते स प्रकटः ।
विण्ड० २८ ।

पायस्त-पादातीनां पत्तीनां समूहः पादातम् । ठाणा० ३०३ ।
पादातं-पत्तिसमूहः । भग० ४७६ । पादातीना-समूहः
पादातम् । उत्त० ४३८ । पादातं तेषां विशेषः । ज०
प्र० ४२३ (?) ।

पायत्ताधीर्यं-पादकवलदरितणा पायत्ताधीर्यं । नि० बृ०
टि० ७१ अ ।

पायददूर-पाददर्शक-पापप्रहाकः । औप० ६० ।

पायददूरग-पाददर्शक-भूमेः पादेनास्फोटनम् । भग०
१७५ ।

पायददूरय-पाददर्शकम् । जीवा० ३४५ ।

पायनिज्जोग-पात्रनिवोग-पात्रपरिकरः । औप० २०८ ।

पायनियोग-पात्रनियोगः । वृ० टि० ८६ अ ।

पायपडिलेहणीया-पात्रकप्र-भुपेक्षिका-पात्रकमुखवज्रिका
बोधः । २१२ ।

पायपरिमावन्न-पात्रपरिमावन्न-पात्रस्थिता । आच० ३५७ ।

पायपोट-पादपोठः-पदासनम् । ज० प्र० १८७ ।

पायपुछण-पादपुछणकं-रजोहरणम् । औप० १७५ ।

पादप्रोछनं-रजोहरणम् । ठाणा० ३०५ । पादपुछ-
नम् । अनु० २५३ । पादपुछणक-रजोहरणम् । आच०
२४० । पादप्रोछन-रजोहरणम् । ज्ञाता० २०६ ।

पादप्रोछनक-रजोहरणम् । २४० १२३ । पादप्रोछन-
रजोहरणम् । प्रश्न० १२० । पादपुछनं-आसनविशेषः ।

उत्त० ५५ । पादप्रोछन-रजोहरणम् । भग० १३६ ।

पादपुछनं-रजोहरणम् । दश० १६६ । पादप्रोछनम् ।

आच० ७८३ । पादपुछनम् । आच० ४०६ । पादप्रो-
छनम् । औप० १०० ।

पायपोषमण-अनशनियः पादपोषमणमन-सामोष्येन
वर्तेन पादपोषमणम् । दश० २६ ।

पायपोषं-अपानवारः । नि० बृ० प्र० १५० आ ।

पायबद्धं-पदवृत्तादिचतुर्भागमाने पादे बद्धं-वर्तिकात्मकं,
प्रथमतः समारम्भसाधनम् । ज० प्र० ३६ ।

पायभूमोए- । नि० बृ० टि० ११० अ ।

पायमूल-पादमूल-मूलभूमौ । ज० प्र० २७७ ।

पायय-पात्रकं-समाधित्थानम् । आच० ४११ । प्राकृतः ।
ज्ञाता० ५० । प्राकृतः । मर० ।

पायरास-प्रातरासं-शामातिक भोजनकालम् । ज्ञाता०
१५० । प्रातरासः-प्रातरशनम् । आच० १३६ । प्रात-
रशन-प्रातरासः । आच० १३० ।

पायरासु- । आच० ४२२ ।

पायत्तितापरियं-आपरिपविशेषो । नि० बृ० टि०
३०२ अ ।

पायलेहणिया-पादलेखनिका-वर्टीदुष्यलक्षाम्लिकाष्टमयो
वर्णां पादकर्मसाधनयो । वृ० टि० २५३ अ ।

पायल्लग-हृषियारविशेषः । नि० बृ० प्र० १०५ अ ।

पायवंदते- । ज्ञाता० २६ ।

पायवगमण-पादपस्थेवोप-सामोप्येन गमनं-वर्त्तनं पादपो-
पगमनम् । आषा० २६२ ।

पायवच्च- । नि० चू० प्र० २४७ आ ।

पायविषय-पादविषय-पानोपयम् । आषा० ३८८ ।

पायवोद्यग-पादशीर्षक-पाशनामुपरितनोऽप्यवविशेषः ।
जोषा० २१० ।

पायसंज्ञा-पादसंज्ञा-पादादिवसुपांशरूपसंज्ञा । अनु०
२३३ ।

पायसंहरण-पाद प्राणिनि निपतन्त धारयतोऽप्यर्थः ।
भोष० १२७ ।

पायस-परमाप्तम् । जोषा० २६८ ।

पायसमाप्त-पादसमाप्तो-गाथापादसंक्षेपः । आषा० १८७ ।

पायसीसग-पादशीर्षक-पादस्थोपरितनाऽप्यवविशेषः ।
ज० प्र० ५५ ।

पायहस्ता-लोमपक्षीविशेषः । प्रज्ञा० ४६ ।

पायहृत्-विद्वत्पादः । पर० ।

पायाल-पाताल-समुद्रजलतमम् । प्रभ० ६२ । पातालः-
पातामकलघः वसयामुलप्रभृतिः । प्रज्ञा० ७१ । महापा-
तालकलघः वसयामुलप्रभृतिः । भग० ४३६ । पातालः-
समुद्रः । सूत्र० ८६ । पातालः-पातामकलघः । प्रभ०
६२ ।

पायावच्च-प्राजापत्यः । अ० प्र० ४६३ । नि० चू० प्र०
११८ अ । नि० चू० प्र० ७८ आ ।

पायावरण-पात्रावरणं-स्थगनपटलम् । भोष० २१३ ।

पारिचि-प्राश्रित्ये वसतो भेदः । ठाषा० २०० । सर्वो-
परितम प्राश्रितम् । पार-प्राश्रित्यान्तमश्रित-वच्छतीति
पारिचिकम् । पुरुषविशेषस्य स्वनिष्कृष्टजपस्यपादासेवनायो
यद् भवति । आषा० ७६४ ।

पारिचिय-पाराश्रिको-वह्निभूतः । क्रियते तत् । ठाषा०
४८७ । दधमप्राश्रित्यभेदवन्तमपह्नतनिष्कृष्टादिकमित्यर्थः ।
ठाषा० ३०० । पार-शीर्षं तपसा नपरायणायति-
गच्छति ततो दीवये यः स पाराश्रिको एव पाराश्रिकः
तस्य मनुष्यान् तस्य पाराश्रिकं, दधमं प्राश्रित्य, निष्कृ-
ष्टोपकासप्रशोभिर्बहिःकथयामि भाषः । ठाषा० १६३ ।

पारिचिदारिह-दधमिप्रश्रित्ये दधयम् । भग० ६२० ।

पारिचिह-तपोविशेषेयंवातिचारपारगमनम् । भोष०
४२ ।

पारपरस्पसिद्धी-पारम्यर्थसिद्धि-स्वरूपज्ञता । आषा०
५३३ ।

पार-पारः-मोक्षः संसारपटवितटवृत्तित्वात्तरकारणानि ज्ञान-
वर्त्तनवादिनामपि पारः । आषा० ११३ । तटः ।

आषा० १२४ । ज्ञानदर्शनवादिनम् । आषा० ११४ ।

अय-आयुष्कपुद्गलानां अयः-मरणम् । आषा० २६३ ।

निष्ठा । आषा० २६६ । निर्वाणम् । वृ० प्र० २०१

अ । मोक्षम् । वृ० प्र० ५१ अ ।

पारए-पारगः-पारगाभी । ज्ञाता० ११० । पारगः-पार-
गाभी । भग० ११२ ।

पारग-पारगः-सर्वेषां संशयानां छेदकः । प्रभ० १५७ ।

पारगः-सम्यग्ज्ञेता । आषा० २६० ।

पारगए-संसारसागरस्य पारंगतः । भग० १११ ।

पारगय-पारगतं-इन्द्रियविषयास्परतोऽप्यवितम् । भग०
२१७ । पारं-पर्यन्तं संसारस्य प्रयोजनज्ञातस्य वा यत्
इति पारगतः । प्रज्ञा० ११२ ।

पारणय-यत्सायंते-पर्यन्तः । क्रियते पृथीतनियमस्यानेनेति-
पारय तदेव पारणक-भोजनम् । उत्त० ३६२ ।

पारणा-तपसः श्रुतस्कारादिश्रुतस्य वा पारणमनम् । प्रभ०
१३६ ।

पारत्त-परत्त । वस्तु० ।

पारत्तगुण-परत्तगुणः-स्नानादिप्रतिपादनादिकः । भोष०
३६ ।

पारित्य-पारित्यम् । आषा० ४०५ ।

पारद-साधयम् । प्रज्ञा० २७ ।

पारदारिय-पारदारिकः-परेवा शारेयु रतः । दण० ४२ ।
ज्ञाता० २३६ ।

पारदोच्छा-पारदयम् । वृ० द्वि० २२८ आ ।

पारद-उपपन्नं किं प्राण्य । आषा० ४११ । प्राण्यः-
अभिभूतः नपरायणो वा । प्रभ० ६० । प्राण्यः । आषा०
४११ । प्राण्यः-हनुप्राण्यः । आषा० ६३१ । प्राण्य-
नारण्यम् । ज्ञाता० २२ ।

पारपाण्य-पाण्यविशेषः । ज्ञाता० २२६ ।

पारमणि-परमकोषसमुद्भावं ब्रूवतीति भावः । ठाणा० १६६ ।

पारमिवा-भोजयित्वा । भोष० ६६ ।

पारलोड्य-पारलौकिक दानादि । दश० १२६ ।

पारस-पारसः-चिलातदेमनिवासोऽस्तेच्छविशेषः । प्रभ० १४ । स्तेच्छविशेषः । प्रज्ञा० २५ । पारसदेवद्वय-पारसीकः । ज० प्र० ११६ ।

पारसकुल-साहिष्णस्य रायहाणी । नि० पू० प्र० ३०४ आ ।

पारमवितओ-पारसविषयः-वैनयिकोमुद्यो सप्तमे देश-विशेषः । भाव० ४२४ ।

पारसी-पारसीविशेषः । आता० ४१ । देशविशेषः । भग० ४६० ।

पारसीक-अश्वत्थामी । नदी० १६१ ।

पाराई-लोडकुसीविशेषः । प्रभ० ५७ ।

पाराए-पारे महानदीपूरम् । आचा० ११३ (?) । पर-लोकमुल्लभासः । सू० २१० (?) ।

पाराकपम्— । आचा० १८५ ।

पारावत-पावादिनः, पक्षिविशेषः । आचा० ३१४ ।

पारायणं-नाम सूत्रार्थसमुद्भवानां पारममन्त्रम् । भ्य० द्वि० १ अ । सूत्रकायाः परिपाठ्यः । भ्य० प्र० २५७ ।

पारासर-पारासरः-महर्षियः कीतोदकबीजहरितादिपरि-भोगासिद्धः । सूत्र० ६५ । पारासरः-गरम । आता० ६५ । महाकायः आढव्यपदुविशेषः, यो हस्तिनमपि पृष्ठे समारोपयति । प्रव० ७ (?) । वाणिज्योत्रे सप्तम-भेदः । ठाणा० ३६० ।

पारासरद्वय-अलाममह । मर० ।

पारि-द्वयमरणमात्रविशेषः । पिण्ड० १११ ।

पारिआसए-परिआसितं-ह्यस्तनमिस्थयः । भग० ६६१ ।

पारिओसिय-पर्युषितम् । भाव० ६५१ ।

पारिगा- । नि० पू० प्र० २५५ अ ।

पारिच्छ-ज परिच्छिजति त च रयणमादि । नि० पू० प्र० ८६ आ ।

पारिजाणिए-परियानप्रयोजनाः पारियामिकाः । भग० ५४७ ।

पारिजातकुसुमं-कुसुमविशेषः । जीवा० १६१ ।

पारिद्रावणिया-पारिद्रावणः-मर्वः प्रकारे परिस्थापनं-अपुन-हृष्यतया न्यास इत्यर्थः । तेन निवृत्ता पारिद्रावणिकी । भाव० ६१६ ।

पारिद्रावणियागारो-पारिद्रावणिकाकारः । भाव० ८१३, ८५४ ।

पारिणामिय-परिणमनं-परिणामः स एव पारिणामिकः । भग० ६५६ । परिणमन-तेन तेन रूपेण वस्तुना भवन परिणामः, स एव तेन वा निवृत्तः पारिणामिकः । अनु० ११४ ।

पारिणामिया-परि-ममन्ताग्रमन परिणाम-मुदीर्घकाल-पूर्वापरार्थावलोकनादिजन्य आत्मधर्म इत्यर्थः, य कारण-मस्यास्तत्प्रधाना वा पारिणामिकी बुद्धिः, बुद्धेः वस्तुधो भेदः । भाव० ४१४ । पारिणामिकी-प्राये वयोविपाक-जन्या । राज० ११६ ।

पारितापणिया-परितापनं-ताडनादिदुःखविशेषतक्षणं तेन निवृत्ता परितापिकी । सम० १० । परितापनं-ताड-नादिदुःखविशेषतक्षणं तेन निवृत्ता पारितापिकी क्रिया । भाव० ६१२ ।

पारिस्व-पारिस्वकः-पक्षिविशेषः । प्रव० ८ ।

पारिस्ववा-लोमपक्षिविशेषः । प्रज्ञा० ५६ ।

पारिस्त्व-उदभिन्नपक्षिविशेषः । दश० १४१ ।

पारिभाषिकसंज्ञा-रूढसंज्ञा कल्पितसंज्ञा वा । भग० २२४ ।

पारिमल्लं-बाह्यपुष्टय बाह्यभूमिः । नदी० ४३ ।

पारियाणिए-पारियानिकं उद्यानाविगमनार्थं रयः । वृ० द्वि० २३३ आ ।

पारियानिकम्-चरितम् । विशे० ६६१ ।

पारियावणिया-परितापन-परितापः पोष्टाकरणं तत्र भवा तेन वा निवृत्ता तदेव वा पारितापिकी, क्रियाविशेषः । भग० १८१ । परितापनं-ताडनादिदुःखविशेषतक्षणं तेन निवृत्ता पारितापिकी । ठाणा० ४१ ।

पारियाविए- । आचा० ४२१ ।

पारियासिधं नाम रातो पञ्जुसिधं । नि० पू० द्वि० ५० आ ।

पारिवय-पारापतः । अ० द्वि० २०४ अ ।
 पारिषद्याः-वयस्यस्यानीयाः । उ० ४-४ ।
 पारिसाडगिया-परिषाट-सम्भनलक्षणः प्रतीतः एव
 तस्मिन् भवा पारिसाटनिका । आ० १७६ ।
 पारिसाडि-पारिषादिः । आ० ७११ ।
 पारिहृट्ट-महुच्छि । ओष० ४१ ।
 पारिहृत्तिय-प्रहृत्येव दक्षः सर्वप्रयोजनानामकालहीनतया
 कर्त्तुं । टाणा० ४५२ ।
 पारिहारिकाणि-स्वापनाकुलानि कुसितानि कुलानि
 जुषुषितानि । वृ० द्वि० ७१ अ ।
 पारिहारिय-पारिहारिकः-परिहरण परिहारस्तेन चरति
 पारिहारिकः-पिण्डदोषपरिहरणानुवर्तिहारो साधु इत्यर्थः ।
 आ० ३२४ ।
 पारिहृट्टिभीर-महुच्छिभीरम् । ओष० ४८ ।
 पारिहृत्त-पारिहार्य-कलपविशेषः । अ० प्र० १०६ ।
 पारो-पारो-स्नेहभाषम् । अ० प्र० १०१ । भाजनविधि-
 विशेषः । जीवा० २६६ ।
 पारुष्य-यदिनियन्त्रणे मनोद्वारेण वाऽऽत्मनो ज्ञानमुप-
 जायते तत्परोक्षम् । पृच्छोदरादिवात्परोक्षत्वात् सकारा-
 गमः, परैर्ब्रह्मेन्द्रियमनोदशा-सम्बन्धो यस्मिन् तत्परोक्षम् ।
 वृ० पू० ८ अ । परोक्ष-पुनरुक्तस्य वर्तमानं ज्ञानं
 भवति । वृ० प्र० ८ अ ।
 पारुष्य-परोक्ष-अतिरुद्धः । सम० ११७ ।
 पारोक्ष-विभवागतौ कलविशेषः । प्रज्ञा० ३२८ ।
 पारोक्ष-पारापतः पक्षविशेषः । उ० ६५३ । नोम-
 पक्षविशेषः । जीवा० ४१ । पारापत-कनविशेषः ।
 प्रज्ञा० ३६५ ।
 पारोक्ष-पारापतः-पक्षविशेषः । प्रज्ञा० ८ ।
 पारोक्ष-पारापतप्रोवा, नीललेखावर्णः । प्रज्ञा०
 ३६० ।
 पारोक्ष-नोमपक्षविशेषः । प्रज्ञा० ४६ ।
 पारोक्ष-परोक्ष-परोक्ष-परोक्ष-परोक्ष-परोक्ष-परोक्ष-परोक्ष-
 ज्ञानं तद्वशात्प्रतीति पारोक्षी । अ० (?) ।
 पारोक्ष-परोक्षः कियते । उ० ३६६ ।
 पारोक्ष-

। आ० ३८ ।

पारिण-पुञ्जाति-पावर्ततो ग्रामेषु यथास्वेच्छ विहरति ।
 वृ० प्र० ५१८ आ ।
 पारिण-गुल्फयोरेधोर्भागः । नदी० १६१ ।
 पारिण-चर्मकोषः । आ० ३७० ।
 पारिण-छाकविशेषः (महासाष्टोपः) वृ० प्र० ३१४ आ ।
 पारिण-पारिण-उपनीयमयो विवित्रमगिरलभक्तिवित्र
 आरमप्रधान आरमणविशेषः । अ० प्र० २७५ । पारिण-
 भूषणविशेषविशेषः । जीवा० २६६ । पारिण-दीर्घम् ।
 म० ३१६ । पारिण-आप्ररोपन आभरणविशेषः ।
 आ० ३६३ । पारिण-उपनीयमयो विवित्रमगिरल-
 भक्तिवित्र आरमणः प्रवाणेन स्वप्रमाण आभरणविशेषः ।
 जीवा० २५३ । प्रसम्भते इति प्रसम्भः-पक्षः । रा०
 १६ । प्रसम्भ-मुन्वयकम् । अ० प्र० १०६ ।
 पारिण-भूषणविशेषः । आ० ४२३ ।
 पारिण-वृत्तिगलः । वृ० वृ० २३१ आ ।
 पारिण-पालयित्वा अतिवाररक्षणं, परावर्तनादिना
 अभिरक्ष्य । उ० ५७२ ।
 पारिण-लवणवृष्ट्यारणः । नि० पू० प्र० ३०३ अ ।
 पारिण-पालकः । आ० १२४ ।
 पारिण-पालकः-विमानविशेषः । जीवा० ५२ । स्कन्दका-
 र्यायस्य विकर्षकः । मृ० २३६ । द्रव्यसङ्कोचो न
 भवसङ्कोच इत्येकः, यथा पालकस्य । आ० ३७६ ।
 जग्माभिपेक्षायामविमानकारकः देवविशेषः । ज्ञाता०
 १२७ । द्रव्यसङ्कोचो न भवसङ्कोचः, यथा पालकः ।
 विशे० ११२६ । द्रव्यसङ्कोचो न भवसङ्कोचो हृष्टान्तः
 अ० प्र० १० । यानविमानम् । प्रज्ञा० ६५ ।
 पारिण-हरितभेदः । आ० ५७ ।
 पारिण-हरिणविशेषः । प्रज्ञा० ३६ ।
 पारिण-पालकः-स्कन्दकादिपञ्चतमुनिपातको यन्त्रो ।
 उ० ११४ । वायुदेवपुत्रो अतिबहुमानवत्तर्जने पञ्चममये
 दिव्यो । नि० पू० प्र० ८ अ । यानविमानकारकः ।
 म० ७०० । पारिण नाम मरुतः पुरोहितः । अ०
 द्वि० ४३२ अ । पारिण-द्रव्यविशेषः । आ० २२५ ।
 पारिण-प्रसातोपाहरणे प्रसातवेष्टपुत्रः । आ० ६६६ ।
 पारिण-कालिकपुत्रः । आ० ६८१ ।

पालत-पालक-पालकदेवनिमित्तं सौधम्येन्द्रसम्प्रदायानम् ।
ठाणा० २१० ।

पालय-पालक-पालयितुं-भोषयन्त्यसम्प्रदायभियोगिक-
पालकाभिधानदेवकृतं वैश्वम् । सम० २ । पालक-
अभियोगिको देवः । जं० प्र० ३९६ । पालक-कृतिकर्म-
हृष्टान्ते मुख्यो वासुदेवपुत्रो द्रव्यवन्दकः । भाव० २१५ ।
पालक-कृतिकर्मणि पञ्चमो हृष्टान्तः द्वारिकायां वासुदेव-
पुत्रो द्रव्यवन्दकः । भाव० ५१५ ।

पालयामि- । ज्ञाता० १६३ ।

पालयिस्थ-पालितवस्तुः । ठाणा० ७६ ।

पालयिष्वा-तद्विहितानुष्ठानस्यातिचाररदायेन । उत्त०
५७२ ।

पालयि-तत्तत्प्रसक्तम् । ज्ञाता० ३८ ।

पालाभा-पालका-महत्तरिका । व्य० द्वि० ३५ आ ।

पालासय-संनिवेशविशेषः । भग० १०२ ।

पालि-पालिः-सेतुः । राज० ११३ । पालिः-बोवित-
नक्षत्राणाञ्चवस्थितिः सा चोत्तरम् महाखण्डोपानादिह
पञ्चोपमप्रभाषा । (?) ।

पालित-पावलिप्त-विद्यामन्त्रद्वारविवरणे सूरिः । विश्व०
१४२ ।

पालित्तय-पावलिप्ताचार्यः । वृ० वृ० ६६ अ ।

पालित्तयकए-पावलिप्तसूरिकृतः । नि० वृ० ११८ आ ।

पालित्ता-पावलिप्ताः सैन्यिकया अविधिषये आचार्यः ।
भाव० ६२४ ।

पालिय-पालितः-पुनःपुनरुपयोगप्रतिभागरणेन रक्षितः ।
भाव० ८५१ । पुनःपुनरुपयोगप्रतिभागरणेन रक्षितः
ठाणा० ३८८ । पालित-सततं सम्पुण्ययोगेन प्रतिबर्हि-
तम् । प्रथ० ११३ । पालित-व्यसाया आश्रयः । उत्त०
४८२ ।

पाली-समयवहाउदाहरणानतिश्रमजलक्षणं सेतुः । वसति ।
वृ० द्वि० २०५ अ । पालिः-सेतुः । जीवा० २६० ।
प्रज्ञा० ८५ ।

पालुंगामहुरय-माहुरय-चि बन्धनरक्षानि धालनरक्षानि
पालङ्गानि वल्लिकलविशेषश्च । ठाणा० ४ ।

पालु-अपानं । नि० वृ० प्र० १८६ आ ।

पालेइ-असकृदुपयोगेन पालयति प्रतिभागरणात् । भग०
१२४ । सततोपयोगप्रतिभाषणेन रक्षति । ठाणा० १५ ।

पालेति-पालयति-असकृदुपयोगेन प्रतिभागरणात् । ज्ञाता०
७२ ।

पाव-पाप-पावयतीति पापं, पिवति वा हितम्, कर्म वा ।
भाव० ४०७ । पाप-कर्म । भाव० ७८२ । पाप-
पापुलकराकीर्णत्वादिभिरशोभनम् । उत्त० ११० । बली-
विशेषः । प्रज्ञा० ३२ । पाप-पापानुष्ठानम् । भाषा०
२६८ । पावयति, पावयतीति पापम् । भाषा० ११५ ।
पापम् । भाव० ७८२ । पाप-विलुप्त-ज्ञानावरणादि ।
वक्त० १२६ । पाप-चातिकर्म । ठाणा० ४२६ ।
पावयति नरकादाविति पापम् । भाव० ८३० । पाप-
कर्म । उत्त० ५६२ । पाप-अपुण्यरूपः । ज्ञाता० २०५ ।

पावए-पापक-वसन्तोऽत्र । ज्ञाता० २३३ ।

पावकर्म-पापकर्म-ज्ञानावरणादि । भाषा० ८५३ । पापकर्म
प्रापातिपाति । भग० ३६ । पापकर्म-ज्ञानावरणाद्य-
शुभं कर्म । भग० ३६ । पापकर्म-चातिकर्म सर्वमेव वा
ज्ञानावरणादि । ठाणा० १०१ । पापकर्म-ज्ञानावरणादि ।
ज्ञाता० २२१ । पापकर्म-ज्ञानावरणादि । वक्त० १५२ ।
पापकर्मकरण-पापकर्मकरणम्, अधर्मद्वारस्य द्वादश नाम ।
प्रथ० ४३ ।

पावकर्मनेष्टम्-पापकर्मणा-ज्ञानावरणादीनां मूलम् । प्रथ०
६६ ।

पापकर्मोद्युप्त-पापकर्मोद्युप्त-पापप्रधानकर्मण उपदेशः ।
भाव० ८३० ।

पावकरी-पापकारी-पातकनिमित्तानुष्ठानहेतुः । उत्त०
२०७ ।

पावकोद-पाप-अपुण्यप्रकृतिरूपं कोपयति-अपुण्यवति-
पुष्पाति यः । उः पापकोप, पापं चातो कोपकार्यत्वाद्
कोपश्चेति वा, प्राणवचस्वकोदिति ज्ञातितमः पर्यायः ।
प्रथ० ५ ।

पावक-पावक-शुभमनुष्ठानम् । उत्त० ४८ । पावक-
अत्यन्तमद्विषम् । वक्त० १५७ । पावक-अग्निः । उत्त०
१३५ । पावक-पापमेव पापकम् । उत्त० ४८ ।
पावक-अशुभम् । ज्ञाता० २०५ ।

पावजोवी-कौटलीजोवी । अ० प्र० २५१ ।

पावण-प्लावन-रक्षणम् । पिण्ड० ११ ।

पावनुवण-पानुवन्-पुण्ड्र । ज० प्र० ४४६ ।

पावपरिवखेवी-पार्वः-कथञ्चित्समित्यादिषु स्मृतितलक्षणेः
परिधिपति-तिरस्कुरुत इत्येवंशोतः पावपरिक्षेपी । उक्त०
३४५ ।

पावमण-पापमनाः-प्रवर्तितमना अनवस्थितमना वा ।
आव० ३६६ ।

पावय-पुनर्तीति पावकः समग्रप्रसिद्धपा तु पापहेतुस्वात्पा-
पकः । पावकः-लोकप्रसिद्धा अग्निः । उक्त० १८६ ।
प्राप्नुहि । ज्ञाता० ५५ ।

पावयण-प्रवचन-शासनम् । ठाणा० २४६ । प्रावचनं
प्रकर्षेणामिबिधनोच्यते जीवाद्यो यस्मिन् तत्प्रावचनम् ।
प्राप्तं । आव० ७६० । प्रावचनं, प्रगतं, प्रवृत्तं, प्रधा-
नम्, आदौ वा जीवादिभ्यमिबिधिमर्षादाभ्यां वचनं प्राव-
चनम्, शिवप्रापकं वा वचनं प्रावचनमुच्यते । विद्ये०
५६१ । प्रवृत्तं प्रगतं प्रमं वा वचनं प्रवचनम्, आगमः ।
ठाणा० १७६ । प्रवचनं-जैनं शासनम् । ज्ञाता० ४७ ।
पावयणि-प्रावचनी-आपायार्थिमुपप्रधानः । आवा ४३८ ।
पावयणी-प्रावचनिका-प्रवचनार्थरुचननिपुणता । नदी०
५४ ।

पावलोमी-पापलोमः-पार्ष-अपुष्यं सुम्पदि-प्राणिनि
स्मिहति संक्षिप्यतीति यावत् यतः सः पापलोमः, पारं
वासो लोमश्चेति वा तत्कार्यत्वात्पावलोमः । प्राणवचस्य
विशतितयः पर्णयः । प्रभ० ३ ।

पावरण-प्रावाट-प्रावरणविशेषः । ज्ञाता० २२६ । वज्रम्
आवा० ३६३ ।

पावसमण-पापेन उक्तकृतेणोपलक्षितः भ्रमणं पापभ्रमणः
उक्त० ४३२ ।

पावसमणिरज-पापभ्रमणोयं, उत्तराध्ययनेषु सप्तदशम-
मध्ययनम् । सम० ६४ । पापभ्रमणोयं-उत्तराध्ययनेषु
सप्तदशममध्ययनम् । उक्त० ६ ।

पावमुत्तं-पावणादि । नि० पू० वृ० १३ ब

पावमुय-एकीनत्रिधत् पावभूतअवृत्तः । प्रभ०
१४५ ।

पावमुयसंभा-पापोपादानानि धृतानि पापधृतानि तेषु
प्रमञ्जनानि प्रसङ्गाः-तयाविधासंस्काराः पापधृतप्रसङ्गाः
उक्त० ६१७ ।

पावा-पापा-नगरीविशेषः । आव० २४० । पातयति
पातयति वा भवावर्त्त इति पावा । उक्त० ८८ । मङ्ग-
जनपदे आरंभेष्टम् । प्रज्ञा० ५५ ।

पावाहृया-प्रायादिकाः-प्रकर्षेण मयादया वदितुं शीलं
येषां ते प्रावादिकाः स एव प्रावादिकाः यथावस्थितार्थस्य
प्रतिपादनाय यावदुक्ताः । आवा० १८६ ।

पावाजीवी-पापेन-विद्यादिना परबोहकरणरूपेण जीवनं
शोभाः पापाऽऽजीवीनः । पिण्ड० १४२ ।

पावाभिगम-पापाभिगमः-पापमेवोपादेयमित्यभिगमः ।
प्रव० १५ ।

पावार-प्रावारः । ठाणा० २३४ । प्रावारः-दुष्टप्रतिभेदित-
दुष्पक्षके द्वितीयो भेदः । ६५१ ।

पावारग-प्रावारकम् । आव० ८३३ । प्रावारकः-उत्वं
जगोमा गृहस्कम्बलः । वृ० द्वि० २२० अ ।

पाविमो-प्राप्तः । ज्ञाता० १६६ ।

पाविज्जङ्घ-प्रोच्यते । आव० २७४ ।

पाविद्या-प्रापयति नरकमिति प्रापिका, पापा एव वा
पापिका, कुस्मिता, पापहेतुर्वा । उक्त० २६२ । पार्ष-
पापिका-कुस्मिता । उक्त० ३८७ ।

पापाणपातुः-पातुविशेषः । उक्त० ६५३ ।

पासंड-पावण्ड-व्रतम् । अनु० २५ । पावण्डं-व्रतम् ।
उक्त० ५०१ । पावण्डः । आव० २२३ । तिङ्गुनः ।

ज्ञाता० १५० । पावण्डः-वेद्यवति । उक्त० ५०१ ।
पावण्ड-पावण्डनोत्पापितमित्यावादः । ज० प्र० १६६ ।

पावण्डः-भाषादि । ज० प्र० १६७ ।

पासंडय-पावण्डस्यः । आव० ३६७ ।

पासंडयस्मे-पावण्डयस्मं-पावण्डनामाचारः । ठाणा०
५१५ ।

पासडिमिस्-पावण्डिमिस्, विभक्त्य द्वितीयो भेदः । वृ०
प्र० ८३ य ।

पासंडो-पावण्डो-पापादुनः । उक्त० २६२ ।

पास-पमनि नयन् नयान् कलालोदेनावनोक्त दंतं

पश्यः । उत्त० २७० । पाद्यः-द्युतोपकरणम्, उत्पस्ता-
श्रादिबन्धन वा । ओष० ६२ । पश्यति सर्वभावनिति
पार्थाः, त्रयोविधतितमो जिनः, यस्मिन् सर्वगते माता
सप्तधिरसं नानं दायनीये निविज्जे हृष्टवतो तेन पार्थाः ।
आच० ५०६ । पाद्यः-स्नानादिः । उत्त० २०६ ।
छिद्रिका । वृ० द्वि० ६० अ । पार्वः-आसन्नः । ओष०
१६२ । पार्थाः-पार्वन्नायस्तोयंकरः । भग० २४८ ।
पाद्य-बन्धनम् । भग० २३ । त्रयोविधतितमस्तार्थकरः ।
ज्ञाता० २५३ । पाद्यः-कूटजातः एव बन्धनविधेयः ।
उत्त० ४६० । पाद्यः-बन्धनम् । आच० ४७ ।
पार्थाः । ज्ञाता० २२९ । पाद्यः-वाकुनिबन्धनविधेयः ।
प्रभ० १५ । पाद्य-द्युतोपकरणानि उत्पस्ताश्रादिबन्ध-
नानि वा । ज० प्र० २६४ । स्नेहविधेयः । प्रज्ञा०
५५ ।

पासद्व-पश्यति-अवग्रहेहापेशमाशङ्क्युच्यते । भग० ३५८ ।
पश्यति-हिरण्यवर्णनिमित्तम् इत्यत उपपन्नम्-अवगच्छति ।
आच० ११६ ।

पासग-पश्यतीति पश्यक-सर्वज्ञः । प्राचा० १२४ । पश्यकः-
सर्वनिराकरणत्वपश्यति-उपलब्ध इति पश्यः स एव पश्यकः
तीर्थकृत् । आच० १७१ । पश्यकः-परमार्थद्वेषः ।
आच० १४८ । ज्ञात० ११० ।

पासमद्य-पासिकबद्धः-रुसावद्धः । वृ० द्वि० २५२ अ ।
पासजाडपहे-पाशा-अस्मत्पारवश्यहेतवः कलनादिसम्ब-
न्धास्त एव तीक्ष्णमोहोदपादिहेतुतया जातीना एकैन्द्रि-
यादिजातीना पचानः-तत्प्रापकत्वात्प्रागपि पासजातिपथाः
। उत्त० २६४ ।

पासदुर्न-अद्विधा उ कम्पपाशा उदीर्णो । दश० वृ०
३३ अ ।

पासगया-पश्यता-पश्यतो भावः । पश्यतोपयोग इत्यर्थः ।
विज्ञे० ३०१ । पश्यतो-भावः पश्यता-बोधपरिणाम-
विशेषः । भग० ७१४ । पश्यता-संदर्शनम् । ओष०
२८ । दर्शनता-प्रज्ञापनायास्त्रिषुतम पदम् । प्रज्ञा० ६ ।
पश्यतो भावः-पश्यता । प्रज्ञा० ५२१ । पश्यता-संदर्-
शनम् । ओष० ३६ ।

पासणि- । नि० वृ० प्र० २६२ अ ।

पासणिमो-जगद्वयववहारेषु जडगट्टादिषु वा यो नेमस्त्व-
करोति सो पासणिमो । नि० वृ० द्वि० ६२ अ ।

पासणिय-प्राभिकः-सम्पः । अय० द्वि० १६० अ ।

पासतो- । ज्ञाता० १९० ।

पासस्थ-पार्व-बहिर्जानादीनां देशतः सर्वतो वा तिष्ठतीति
पासस्थः । ज्ञाता० ५१४ । पार्वस्थः-ज्ञानाद्यादि-
बहिर्वर्त्ती साध्यामासः । प्रभ० १३७ । पासस्थः-पातेषु
तिष्ठतीति पासस्थः । अय० प्र० १६० अ । दर्शनादीनां
पार्व-तिष्ठतीति पासस्थः मिथ्यात्वादपातेषु वा
तिष्ठतीति पासस्थः । आच० ५१७ । प्रकर्षेण आ-
त्मतात् ज्ञानादिषु निवृत्तमवस्था स्वस्थः । अय० प्र०
१६० अ । ज्ञानादीनां पार्व-तिष्ठति पासस्थः-
पासस्थः । अय० प्र० १३७ अ । पार्व-ज्ञानादीनां
बहिर्स्थिष्ठतीति पार्वस्थ-मात्रालाभत्वादिकारण विना
अव्यातपारमार्थतद्विषयक्योक्तत्वाद्यागमोक्तविधेयः ।
ज्ञाता० ११३ । वागर्दसजचरितान् पाते द्विती पासस्थो ।
नि० वृ० प्र० २१७ अ ।

पासस्थविहारी-पार्वस्थानां यो विहारी-बहूनि दिनानि
यावत्तथा वर्त्तनं स पार्वस्थविहारः सोऽस्यास्तीति पार्व-
स्थविहारी । ज्ञाता० १११ ।

पासस्थ-ज्ञानादिविहर्त्ती । भग० ५०२ ।

पासपयद्विष-पाशा इव पाशाः स्थाययस्तेषु प्रवृत्तः तेन
प्रवर्तितः पासप्रवृत्तः-पाशप्रवर्तितः । उत्त० २०६ ।

पासपरिवर्त्तो-पार्वपरिवर्त्ती । आच० ४२१ ।

पासपुट-पार्वस्पर्शः-सुखभावः । ज्ञाता० ४७१ ।

पासमित्री-पार्वमित्रः-साकेतनगरस्योत्तरकुकुदाने यक्षः ।

विपा० ६१ ।

पासम-त्रादशमकता । ज्ञाता० ३८ ।

पासल्लो-पादवर्त्तः । आच० ६४८ ।

पासवर्ष-प्रश्रवण-मूत्रम् । आच० ६१६ । कायिकी ।

आच० ७६८ । प्रश्रवण-कायिकी । आच० ६३४ ।

प्रश्रवण-मूत्रः । सम० ११ प्रकर्षेण पश्यतीति-प्रश्रवण-
एकिका । आच० ४०६ । ज्ञाता० ६१ । प्रश्रवण-मूत्रम् ।

उत्त० ५१७ । ज्ञाता० १०३ । प्रश्रवण-मूत्रम् । ज० प्र०

१४८ । अनुष्ठानां अनुविभूतस्नानम् । प्रज्ञा० ५० ।

पश्यः । उक्त० २७० । पाशः-सूतोपकरणम्, जलस्था-
भ्यादिवन्धन वा । औष० ६६ । पश्यति सर्वभाषानिति
पार्श्व, त्रयोविंशतितमो जिनः, यस्मिन् पश्यते गाला
सप्तशिरसं नाग दायनीये निविजने हृष्टवती तेन पार्श्वः ।
आव० ५०६ । पाशः-स्थ्यादिः । उक्त० २०६ ।
तिष्ठिका । वृ० द्वि० ६० अ । पार्श्वः-आसन्नः । औष०
१६२ । पार्श्वः-पार्श्वेनापस्तोत्र्यकरः । भग० २४८ ।
पाशः-बन्धनम् । भग० ६३ । त्रयोविंशतितमपार्श्वकरः ।
ज्ञाता० २५६ । पाशः-कूटजालः एव बन्धनविशेषः ।
उक्त० ४६० । पाशः-बन्धनम् । आचा० ४७ ।
पार्श्वः । ठाणा० २६९ । पाशः-सकुनिबन्धनविशेषः ।
प्रश्न० १५ । पासा-सूतोपकरणानि जलस्थाभ्यादिवन्ध-
नानि वा । ज० प्र० २६४ । स्तेचउविशेषः । प्रज्ञा०
५५ ।

पासद-पश्यति-अवग्रहेहपेक्षयाऽवबुध्यते । भग० ३३८ ।
पश्यति-हृष्टरूपसन्धिक्रिय इत्यत उपपन्नते-अवगच्छति ।
आचा० १६६ ।

पासद-पश्यतीति पश्यक-सर्वज्ञः । आचा० १२४ । पश्यकः-
सर्वनिराकरणत्वपश्यति-जलगत इति पश्यः स एव पश्यकः
तीर्थकृत् । आचा० १७१ । पश्यकः-परमायुर्हवः ।
आचा० १४८ । ज्ञात० १६० ।

पासगबद्ध-पातिकबद्धः-कसायद्ध । वृ० द्वि० २५२ अ ।
पासजाह्वहे-पाशा-अत्यन्तपारवश्यहेतुकः कलत्रादिसम्ब-
न्धास्त एव तीक्ष्णमोहोदयादिहेतुतया जालीना एकेन्द्रि-
यादिजालीना पद्धानि-तत्प्रापकत्वात्पार्श्वः पासजातिपथाः
। उक्त० २६४ ।

पासद्वीन-अटुविहा उ कम्मपासा लोणी । दश० ब्रू०
३३ अ ।

पासपाया-पश्यता-पश्यतो भाव पश्यतोपयोग इत्यर्थः ।
विशे० ३०१ । पश्यतो-भावः पश्यता-बोधपरिणाम-
विशेषः । भग० ७१४ । पश्यता-संदर्शनम् । औष०
३८ । दर्शनता-प्रज्ञापनायास्त्रिंशत्तम पदम् । प्रज्ञा० ६ ।
पश्यतो भाव-पश्यता । प्रज्ञा० ५२६ । पश्यता-संदर्श-
नम् । औष० ३६ ।

पासणि- । नि० ब्रू० प्र० २६२ अ ।

पासणिओ-जगद्वयवहारेषु गङ्गादिषु वा वो पेशन
करोति सो पासणिओ । नि० ब्रू० द्वि० ६२ अ ।

पासणिय-प्राप्तिकः-सम्पः । व्य० द्वि० १६० अ ।

पासतो- । ज्ञाता० १९० ।

पासत्य-पार्श्व-बहिर्ज्ञानादीना देशतः सर्वतो वा तिष्ठतीति
पार्श्वस्थः । ठाणा० ५१४ । पार्श्वस्थः-ज्ञानावासादि-
बहिर्वर्त्ती साध्यामासः । प्रश्न० ११७ । पाशस्थः-पाशेषु
तिष्ठतीति पासस्थः । व्य० प्र० १६० अ । दर्शनादीनां
पार्श्वे तिष्ठतीति पार्श्वस्थः । निष्पत्त्यादिपाशेषु वा
तिष्ठतीति पासस्थ । आव० ५१७ । प्रवर्णन आ-
समतात् ज्ञानादिषु निश्चयतया स्थस्थः । व्य० प्र०
१६० अ । ज्ञानादीनां पार्श्वे तिष्ठत इति पार्श्वस्थः-
पासस्थः । व्य० प्र० १५७ अ । पार्श्वे ज्ञानादीनां
बहिर्स्थित्येति पार्श्वस्थ-गङ्गाज्ञानत्वादिप्रकारेण विना
सम्पत्तयः प्राप्तादिविषयबोधकरवाद्यागमोक्तविशेषणः ।
ज्ञाता० ११३ । गानर्तनचरितानां पासे द्वितो पासत्यो ।
नि० ब्रू० प्र० २१७ अ ।

पासत्यविहारो-पार्श्वस्थानां वो विहारो-बहूनि दिनानि
यावत्तथा वर्त्तनं स पार्श्वस्थविहारः । सोऽस्यास्तीति पार्श्व-
स्थविहारो । ज्ञाता० १११ ।

पासदिय-ज्ञानादिविहर्त्ती । भग० ५०२ ।

पासवयद्विय-पाशा इव पाशाः श्रयादयस्तेषु प्रवृत्तः तेषां
प्रवर्त्तितः पाशप्रवृत्तः-पासप्रवर्त्तितः । उक्त० २०६ ।

पासपरिवर्त्ती-पार्श्वपरिवर्त्ती । आव० ४२१ ।

पासपुट्ट-पार्श्वपुट्टः-सुप्तमात्रः । ठाणा० ४७१ ।

पासनिओ-पार्श्वमित्रः-साकेतनगरस्थोत्तरकुल्याने भक्षः ।
विपा० ६५ ।

पासत्य-ज्ञातवापकता । ज्ञाता० ३८ ।

पासल्लो-पार्श्वतः । आव० ६४८ ।

पासवर्ण-प्रभवण-मूत्रम् । आव० ६१६ । कार्याकी ।
आव० ७६८ । प्रभवण-कार्याकी । आव० ६३४ ।

प्रभवण-मूत्रम् । सम० ११ प्रवर्णन-प्रवर्त्तित-प्रभवण
एकिका । आचा० ४०६ । ज्ञाता० ६१ । प्रभवण-मूत्रम् ।
उक्त० २१७ । ज्ञाता० १०३ । प्रभवण-मूत्रम् । ज० प्र०

१४८ । मनुष्यानां अशुचिप्रवृत्तयाम् । प्रज्ञा० ५० ।

पश्यः । उक्त० २७० । पाशः-सूतोपकरणम्, उत्तमस्ता-
भ्यादिबन्धन वा । औप० ६६ । पश्यति सर्वभावनिति
पार्श्वः, त्रयोविंशतितमो जिनः, यस्मिन् धर्मगते माता
सप्तद्वयं नाम दायनीये निविजने दृष्टवतो तेन पार्श्वः ।
आन० ५०६ । पाशः-रुपादिः । उक्त० २०६ ।
छिद्रिका । वृ० द्वि० ६० अ । पार्श्वः-आश्रयः । औप०
१६२ । पार्श्वः-पार्श्वेनापस्तोत्रकरः । भग० २५८ ।
पाशः-बन्धनम् । भग० ६३ । त्रयोविंशतितमपार्श्वकरः ।
ज्ञाता० २५३ । पाशः-कूटजालः एव बन्धनविशेषः ।
उक्त० ४६० । पाशः-बन्धनम् । आचा० ४७ ।
पार्श्वः । ठाणा० २६९ । पाशः-गकुनिबन्धनविशेषः ।
प्रभ० १५ । पाशः-सूतोपकरणानि उत्तमस्ताभ्यादिवन्ध-
नानि वा । ज० प्र० २६४ । म्लेच्छविशेषः । प्रज्ञा०
५५ ।

पासह-पश्यति-अवग्रहेऽपेक्षयाऽवबुध्यते । भग० ३५८ ।
पश्यति-दृष्टिरूपसिद्धिप्रिय इत्यत उपनमते-अवगच्छति ।
आचा० १६६ ।

पासह-पश्यतीति पश्यकः-सर्वज्ञः । आचा० १२४ । पश्यकः-
सर्वनिराकरणपश्यति-उपसमत् इति पश्यः स एव पश्यकः
तीर्थं कुरु । आचा० १७१ । पश्यकः-परमार्थहसः ।
आचा० १४८ । ज्ञात० १६० ।

पासिगबद्ध-पासिकबद्धः-कसाबद्धः । वृ० द्वि० २५२ अ ।
पासजाहपहे-पाशाः-अत्यन्तपारवश्यहेतवः कलनादिसम्ब-
न्धास्त एव तीव्रमोहोदयादिहेतुतया जातीनां एकेन्द्रि-
यादिजातीनां पम्पानः-तस्मादस्त्वाम्पानां पासजातिपथाः
। उक्त० २६४ ।

पासटोर्न-अटुविद्वा उ कम्पपाशा लघोणी । दध० बृ०
३३ अ ।

पासपत्ता-पश्यता-पश्यतो भावः, पश्यतोपयोग इत्यर्थः ।
त्रि० ३०१ । पश्यतो-भावः पश्यता-बोधपरिणाम-
विशेषः । भग० ७१४ । पश्यता-संदर्शनम् । औप०
३८ । दर्शनता-प्रज्ञापनार्थाद्विप्रसभ पदम् । प्रज्ञा० ६ ।
पश्यतो भावः-पश्यता । प्रज्ञा० ५२६ । पश्यता-संदर्श-
नम् । औप० ३६ ।

पासणि- । नि० बृ० प्र० २६२ अ ।

पासणिभो-ब्रह्मवयववहारेषु षडण्टादिषु वा यो वेक्षण
करेति सो पासणिभो । नि० बृ० द्वि० ६२ अ ।

पासणिभ-प्राभिकः-सम्पः । व्य० द्वि० १६० अ ।

पासतो- । ज्ञाता० १९० ।

पासत्य-पार्श्व-बहिर्ज्ञानादीनां देशतः सर्वतो वा तिष्ठतीति
पार्श्वस्थः । ठाणा० ५१४ । पार्श्वस्थः-ज्ञानावारादि-
बहिर्वर्ती साध्वामाशः । प्रभ० १३७ । पार्श्वस्थः-पाशेषु
तिष्ठतीति पार्श्वस्थः । व्य० प्र० १६० अ । दर्शनादीनां
पार्श्वे तिष्ठतीति पार्श्वस्थः त्रिध्यात्वादपाशेषु वा
तिष्ठतीति पार्श्वस्थः । आच० ५१७ । प्रकर्षेण आ-
समतात् ज्ञानादेषु निश्चयमस्या स्वस्थः । व्य० प्र०
१६० अ । ज्ञानादीनां पार्श्वे तिष्ठति पार्श्वस्थः-
पार्श्वस्थः । व्य० प्र० १५७ अ । पार्श्वे ज्ञानादीनां
बहिस्तिष्ठतीति पार्श्वस्थः-पाठस्तानत्वादिकारण विना
क्षय्यात्स्वाहूतादिविषयशोभकत्वाद्यागमोक्तविशेषणः ।
ज्ञाता० ११३ । गणयंसनचरित्वाण पासे द्वितो पासत्यो ।
नि० बृ० प्र० २१७ अ ।

पासत्यविहारी-पार्श्वस्थानां यो विहारी-ब्रह्मनि दिनानि
यावत्तथा वर्तनं स पार्श्वस्थविहारः सोऽस्यास्त्योति पार्श्व-
विहारी । ज्ञाता० १११ ।

पासत्यि-ज्ञानादिविबहिर्वर्ती । भग० ५०२ ।

पासपयद्विष-पाशा इव पाशाः स्थापयस्तेषु प्रवृत्तः तेन
प्रवर्तितः पासप्रवृत्तः-पाशप्रवर्तितः । उक्त० २०६ ।

पासपरिवस्ती-पार्श्वपरिवर्ती । आच० ४२१ ।

पासपुट्ट-पार्श्वपुट्टः-मुसवायः । ठाणा० ४७१ ।

पासनिभो-पार्श्वभिकः साकेतनगरस्योत्तरकुक्ष्याने यतः ।
विषा० ६३ ।

पासय-द्रावणमकता । ज्ञाता० ३८ ।

पासल्लो-पापवर्तः । आच० ६४८ ।

पासवर्ण-प्रथम-मूत्रम् । आच० ६१६ । कायिकी ।

आच० ७६८ । प्रथम-कायिकी । आच० ६३४ ।

प्रथम-मूत्रः । सप्त० ११ प्रकर्षेण पश्यतीति-प्रथम-
एकिका । आचा० ४०६ । ज्ञाता० ६१ । प्रथम-मूत्रम् ।

उक्त० ५१७ । ज्ञाता० १०३ । प्रथम-मूत्रम् । ज० प्र०

१४८ । अनुध्यानां अनुविभूतस्थानम् । प्रज्ञा० ५० ।

पश्यः । उक्तं २७० । पाशः-द्युतोपकरणम्, उद्वस्त-
श्चादिवन्धन वा । बोध० ६६ । पश्यति सर्वभावातिशयि
पाश्याः, प्रयोविशतितयो जिनः, यस्मिन् यमंगते भातः
सप्तधिरसं नागं तयनीये निविजने दृष्टवतो तेन पाश्याः ।
आद्य० ५०६ । पाशः-हस्त्यादिः । उक्तं २०६ ।
टिडिका । वृ० द्वि० ६० ष । पाश्वः-आसन्नः । बोध०
१६२ । पाश्याः-पाश्वेनापस्तोष्यकरः । जग० २४८ ।
पाश-बन्धनम् । भग० ६३ । प्रयोविशतितमताप्यकरः ।
जाता० २५१ । पाशः-कूटआसन्नः एव बन्धनविशेषः ।
उक्तं ४१० । पाशः-बन्धनम् । आद्या० ४७ ।
पाश्याः । ठाणा० २६९ । पाशः-शुक्रनिबन्धनविशेषः ।
प्रथ० १५ । पासा-द्युतोपकरणानि उद्वस्तश्चादिवन्ध-
नानि वा । ज० प्र० २६४ । श्लेष्मविशेषः । प्रज्ञा०
५५ ।

पासङ्-पश्यति-अवग्रहेहापेक्षयाऽवकुप्यते । भग० ३१८ ।
 पश्यति-इतिरूपलक्षिक्रिय इत्यत उपनमते-अवगच्छति ।
 आपा० १६६ ।

प्रासङ्ग-पश्यतीति पश्यक-उच्यते । आचा० १२४ । पश्यकः-
सर्वनिश्चयकारणात्पश्यति-उपलभत इति पश्यः स एव पश्यकः
तीर्थं कुर्व । आचा० १३१ । पश्यकः-परमार्थहृत् ।
आचा० १४८ । ज्ञाति० १६० ।

पातगवद्ध-पासिबद्धः-कसावद्धः । वृ० द्वि० २५२ अ० ।
पातजाह्नपहे-पाशाः-अत्यन्तपारवश्यहेतवः कलत्रादिसम्ब-
न्धास्त एव तीक्ष्णमहोदयादिहेतुतया जायन्ती एकेन्द्रि-
यादिजातीनां पण्यानः-तत्प्रापदस्वाम्यान्मां पासजातिपथाः
। वत्त० २६४ ।

।पातद्वीनं-अद्विहा उ कम्पपासा उदीपो : दश० पु०
३३ आ ।

पातण्ड्या-पदपत्ता-पदपत्तो भावः पदपत्तोपयोग इत्यर्थः ।
 नित्यो ३०१ । पदपत्तो-भावः पदपत्ता-लोपपरिणाम-
 विरोधः । भग० ७१४ । पदपत्ता-संदर्भेनम् । ओष०
 १८ । दर्शनता-प्रज्ञापनाभावलिखितम् पदम् । प्रज्ञा० ६ ।
 पदपत्तो भावः-पदपत्ता । प्रज्ञा० ५२६ । पदपत्ता-संदर्भ-
 नम् । ओष० ३६ ।

दासनिह-

। त्रि० पू० प्र० २६२ अ ।

पासणिभ्यो-जणवववहारेसु णहण्टादिसु धा वो पेवसणं
करेति सो पासणिभ्यो । नि० सू० द्वि० ६२ अ ।

पासणिय-श्रामिकः-सम्यः । व्य० द्वि० १६० य ।

पासतो- । ज्ञाता० १९० ।

पासत्य-पार्श्वे-बहिर्जनादीना देशतः सर्वतो वा तिष्ठतीति

पाश्वर्त्यः । ठाणा० ५१४ । पाश्वर्त्यः-ज्ञानाकारादि-

बहिर्वर्त्तो साध्यावासः । प्रथमः ११७ । पाशस्थः-पाशेऽ

विष्णुतीति पाण्डुरः । ऋ० प्र० १६० अ० । दर्शनादीनां

पाश्वर्त्तिष्ठतीति पाश्वर्त्तस्यः सिध्यात्वादिपाशेष वा

विष्णुतीति पाशस्थः । भावः ५१७ । प्रहर्षेण भा-

समतात् शान्तिर्दिव निरुद्धमनसा ॥४६॥ । व्य० प्र०

१६० अ । ज्ञातादीना पाश्वर्णे तिष्ठन्तु त्रि पाश्वर्ण्यः—

पाठ्यः । अथ प्र० १५९ वा । पाठ्ये ज्ञानादीनां

बहिस्तिष्ठतीति पाश्वत्यः—नाशालान्त्वादिकारण विना

अथ्यातः १५ ग्राह्यादिपिण्डमोजकावाणागमोक्तविशेषणः ।

आता० ११३ । पाण्डर्मणजरिमाण पासे द्वितो पासत्यो ।

नि० प्र० पृ० ३११ अ ।

पासस्थविदारो-पादवंस्थाना यो विदारो-वृद्धिं दितानि

यावत्तथा वसन्तं ग पावर्त्तस्यविहारः सोऽस्यास्तीति पार्ष्वं-

इयविहारी । आता० १११ ।

वासन्त्य-शानादिवर्षेत् । अतः ४०२ ।

पासपयटिय-पाशा इय पाशाः रुद्रादयस्तेषु प्रवृत्तः सैन

प्रवर्तितः पाशप्रवर्तः-पाशप्रवर्तितः । उक्त० २०६ ।

पासपरिचक्षो-पाश्वरिचक्षी । आ० ४२१ ।

पासपुद्-पाद्वंस्पृष्टः-उत्तमायः । ठाणा० ४७१ ।

पासमिओ-पार्श्वमितः-साकेतनगरस्योत्तरकूटस्थाने यतः ।

विषा० ६५ ।

पासय-शादणमकला । आता० ३८ ।

पासल्लो-पादवंतः । भाव० ६४८ ।

पासवर्ण-प्रश्रवण-मूत्रम् । भाव० ६१६ । कायिकी ।

आव० ७६८ । प्रभवन-कायिकी । आव० ६३४ ।

अथर्वण-मूत्रः । मय० ११ प्रकट्येण, श्रवतोति-प्रभवण

एकिका । छाया० ४०६ । शाना० ६१ । प्रभवण-पूत्रम् ।

उत्त० ११७ । आता० १०३ । प्रथमं-सूत्रम् । अ० प्र०

१४८ । मनुष्यानां अक्षुब्धभूतस्थानम् । २३।० १० ।

पाहणाउ-उपानहो । ठाणा० ३०४ ।
 पाहणाओ- । अण० ६६३ ।
 पाहणगुण-प्राचायगुणं-वैमत्यगुणम् । आव० १२१ ।
 पाहण-पायाण । दश० १६ । पायाणः । आ० (?)
 १६७ ।
 पाहणजलं-पायाणजलं-यत्पायाणानामुपरि बहति । ओष०
 ३२ ।
 पाहणवट्टओ-पायाणवर्तुलः । आव० १२३ ।
 पाहणोदग-पायाणजलं-यत्पायाणानामुपरि बहति ।
 ओष० ३२ ।
 पाहुडं-प्राभृत लोकप्रसिद्ध यदमीष्टाय देशकालोचितं कृतं
 वस्तु परिणामसुन्दरमुपयोग्यते, प्रकर्षेणासम्भत्ताद् भ्रमते-
 पोष्यते चित्तममीष्टाय वृक्षस्यानेनेति प्राभृतम् । सूर्य०
 ७ । प्राभृत-अधिकारविधेयः । सम० ८२ । प्राभृतं-
 प्राभृतिका । प्रभ० १५४ । प्रदत्तम् । आषा० ३६७ ।
 प्राभृतं-नरकपालकीर्णकिक परमक्रोधः । ठाणा० १६६ ।
 प्राभृतं-अधिकरणकारी कोषः । ठाणा० २४० । प्राभृत-
 योनिप्राभृतम् । अण० ६० ४ आ । प्राभृतं-अधिकरणम् ।
 वृ० ६० १४८ अ । प्राभृतमिव प्राभृतः-सीधक्रोधः ।
 वृ० वृ० १०४ आ । कलहः । नि० वृ० प्र० २४४
 ॥ नि० वृ० प्र० २६४ अ । नि० वृ० वृ० २८ अ ।
 प्राभृतं-कलहम् । अण० ६० २२३ अ ।
 पाहुडद्वेदा-अर्थेशः । नि० वृ० वृ० ११७ आ ।
 पाहुडपाहुड-प्राभृतप्राभृतं-प्राभृतेषु अन्तरगतम् । सूर्य०
 ७ । प्राभृतादि-प्राभृतम् । दश० ८२ ।
 पाहुडपाहुडिआसंज्ञा-प्राभृतप्राभृतिकासंज्ञा, हट्टिवादे
 सङ्ख्या । अणु० २३४ ।
 पाहुडसंज्ञा-प्राभृतसंज्ञा पूर्वागन्तव्यमुताधिकारसंज्ञा ।
 अणु० २३४ ।
 पाहुडसौलमा-प्राभृतसौलमा कलहसम्बन्धना । ठाणा०
 २७५ ।
 पाहुडा-‘प्र’ इति-प्रकर्षेण ‘आ’ इति-साधुदानलक्षणमया-
 दया भृता-निर्वृत्तिता यका भिन्ना सा प्राभृता । पिण्ड०
 ३५ ।
 पाहुडि-प्राभृतामभृतकरुणम् । अण० ६० ७८ आ ।

प्राभृतिका-आसादिनिमित्तं संस्थाप्य या ददाति भिक्षा-
 सा प्राभृतिका । पिण्ड० १६२ ।
 पाहुडिआसंज्ञा-प्राभृतिकासंज्ञा-हट्टिवादे सङ्ख्याविशेषः ।
 अणु० २३४ ।
 पाहुडिया-प्राभृतिका । आव० ७२८ । प्राभृतिका ।
 आव० ४०५, ६४० । प्राभृतिका, भिक्षा अर्थभिक्षा ।
 अण० ६० १४ अ । प्राभृतिका-भिक्षापि अर्थभिक्षापि ।
 वृ० प्र० ८८ अ । भिक्षावलि कूरपरिसादनं वा ।
 नि० वृ० प्र० १७२ आ । प्राभृतिका-सार्धभिक्षा ।
 वृ० प्र० ८७ आ । प्राभृतिका-वसुधैवकुटुम्बकमेवमादि-
 कृपा । वृ० प्र० २६१ आ । प्राभृतिका-पुरेन्द्राधिकृता
 समवसरणरचना । वृ० प्र० १६६ अ । प्राभृतिका-
 हरितक्षेदनाधिकरणकृता । वृ० प्र० २४० अ । प्राभृतिका
 बलिः । वृ० प्र० २२३ अ । कर्मविदिष्टाय पूजाय वा
 बहुमानपुरस्सरी कारणेन यदभिष्टवस्तु दीयते तत्प्राभृतं-
 मुच्यते, ततः प्राभृतमिव प्राभृतं साधुभ्यो भिक्षादिकं
 देयं वस्तु, प्राभृतमेव प्राभृतिका, पूर्वं नृपसकलैर्द्वि-
 कप्रत्यये सन्नातीते सति स्त्रीर्षं, यद्वा ‘प्र’ इति प्रकर्षेण
 ‘आ’ इति साधुदानलक्षणमयादया ‘भृता’ निर्वृत्तिता
 यका भिक्षा सा प्राभृता, ततः स्वाधिककप्रत्ययविधानाद्
 प्राभृतिका । पिण्ड० ३३ । अधिकरणद्वेयः । नि० वृ०
 प्र० ३२४ अ । प्राभृतिका-पुरविरचितसमवसरणमहा-
 प्रातिहार्यादिपूजा लक्षणा । वृ० वृ० ७६ अ ।
 पाहुण-प्रापूर्णकः-आगन्तुकः भिक्षुकः । ठाणा० ४६७ ।
 कुलगणसङ्ख्यानां स्थितिः । वृ० ६० २०८ आ ।
 प्रापूर्णकः । ओष० २१ ।
 पाहुणम-प्रापूर्णकः । आव० ८५५ ।
 पाहुणमभक्त-प्रापूर्णकः-कोऽपि कश्चित्ततो यस्तद्विद्वये
 संकृत्य ददाति प्रापूर्णका वा साधनादय इत्याद्याना इति
 यद्वापयति तत्प्रापूर्णकभक्तम् । ओष० १०१ । अण० ४६७ ।
 पाहुणमभक्त-प्रापूर्णकः-आगन्तुकाः भिक्षुकाः एव तदर्थं
 यद्भूतं ततया प्रापूर्णको वा गृहीत यद्वापयति तदर्थं
 संकृत्य ततया । ठाणा० ४६०, ४६७ ।
 पाहुणिप-पठ्योः महाग्रहः । ठाणा० ७८ । प्राहुणिपः पठ्यो
 महाग्रहः । अण० प्र० ५३४ । सूर्य० २६४ ।

पाठ्युप-प्राध्वन्यम् । आवा० ३५५ ।
 पाठ्युज-पाथेय-कटकमर्दनवेतनम् । वृ० प्र० २९७ आ ।
 पाठ्युय-प्रथेयक मोदकादि । पिण्ड० ६२ ।
 पिफारे-अपिफारे । ठाणा० ४६१ ।
 पिपल-कपिलम् । ठाणा० ३६७ । पिङ्गल-कपिलम् ।
 जाता० १३३ । पिङ्गल-कपिलः । जाता० १६ ।
 पित्तवारिजसमहाग्रहः । ठाणा० ७६ ।
 पिपलवल्गु-पिङ्गलाक्षः-पक्षिविशेषः । प्रस० ८ ।
 पिपलमणिहि-सर्वे आभरणविधि, यः पुरुषाणां यत्र
 महिषाया तथाऽश्वानां हस्तिनां च स यथोचितेन पिङ्ग-
 लकनिधिः । ज० प्र० २५८ ।
 पिपलते- । ठाणा० ४२८ (?) ।
 पिपल-पिपलकः-स्फन्दकचरित्रे आबसतो नगर्थां वैशा-
 लिकभावको अगवद्वचनामुत्तपाननिरतः अमणः । अम०
 ११२ । कृष्णपुद्गलः । सूर्य० २८७ । पिपलकः-चत्वा-
 र्दिवातममहाग्रहः । ज० प्र० ११५ । सूर्य० २६४ ।
 पिपला-पिङ्गला-कपिला । अनु० १३३ । पिङ्गला-
 पोतस्य लघुपुत्रा ब्रह्मरत्नपात्री । उत० ३७६ ।
 पिपलायणा-कुतगोत्रे भेदः । ठाणा० ३६० ।
 पिपा-पिङ्गा कपिङ्गला । सूत्र० ६८ ।
 पिपायण-पिङ्गायनं भयागोत्रम् । ज० प्र० ५०० ।
 पिपायणसगोत्र-भयागोत्रगोत्रम् । सूर्य० १५० ।
 पिपुल-पिङ्गुलः पक्षिविशेषः । प्रस० ८ ।
 पिपित्त-पिपित्तकया लङ्घितं रक्तम् वा । वृ० द्वि० ११६
 आ ।
 पिण्ड-अद्रवः स्थापानः चिकित्सादिकम् ? । वृ० तु०
 २०६ आ । ओदनादिकः । वृ० द्वि० ८६ अ । अतट्टो-
 नि० वृ० प्र० १४२ आ । पिण्डः-समुदायः । विद्यो-
 ४३६ । पिण्डः-पिण्डनीयं पिण्डनं वा, परिग्रहस्य नवमं
 नाम । प्रस० ९२ । पिण्डः-ओदनादिरसः । उत०
 २६१ । पिण्ड-आहारः । उत० ६० । पिण्डं पिण्डः-
 सङ्घातरूपः । अथ० १२ । पिण्डः-गुदपिण्डादिरूपः ।
 पिण्ड० २ । पिण्ड-आहारोदनादिकम् । आवा० ३३६ ।
 पिण्डये-सङ्घातयेते, कोऽर्थः ? गृहस्य तपस्य सम्पत्त्येत
 इति पिण्डस्तथायादिकादि । उत० ४१६ । पिण्डः-

पोषः । आवा० ३२६ । पिण्डः-प्राहारोपविहृत्यः ।
 ठाणा० ३११ । पिण्डनं पिण्डः-संघातरूपः । मिला-
 शोभिः । अथ० १२ । यदधनादिकं सम्पन्न विधिप्रा-
 हारमुपयुक्तं पदसोपेतम् । वृ० द्वि० १७८ अ ।
 पिण्डयो-सुम्न्यः । अ० प्र० २५ ।
 पिण्डकश्चित्-प्रत्येकं त्रिकं त्रिकमवसातव्यमेवः पिण्डकश्चिक्का
 वृ० ८३ अ ।
 पिण्डगुड-पिण्डगुड-पिण्डोमूलो गुडविशेषः । आवा० ८५४ ।
 पिण्डगुल-पिण्डगुडः-पिण्डोमूलो गुडः । आवा० ८५७ ।
 पिण्डगह-पिण्डग्राह्यं-पिण्डकृतया हस्ते ग्रहीषुं शक्यते
 पिण्डचिकित्सा । वृ० द्वि० १७८ आ ।
 पिण्डनिगर-दाह्यमर्तं, पित्तपिण्डदानं । नि० वृ० प्र०
 २६८ आ ।
 पिण्डनियर-पिण्डविकरः-पित्तपिण्डः । आवा० ३२८ ।
 पिण्डय-अण्डकः पादयोर्ध्वः पिण्डकृतया लङ्घितं स पिण्डकः ।
 अथ० २६ ।
 पिण्डरस-पिण्डरसः खर्जूरदिनिम्बम् । वृ० प्र० २६७ आ ।
 पिण्डलय-पटलर्तं पुष्पशालम् । ठाणा० ३८६ ।
 पिण्डवाय-पिण्डपातः मिलाशालः । आवा० ३२१ ।
 पिण्डपातं आहारम् । आवा० ३३१ । पिण्डपातं-भेदनम् ।
 आवा० ३३६ । पिण्डपातं-भिसाम् । आवा० ३५१ ।
 पिण्डपते इति पिण्डो-भिसा तस्य पातः-पतनं प्रक्रमस्या-
 भेदमिति पिण्डपातं-भिसाऽनम् । उत० ६६७ ।
 पिण्डपातः-विद्युत्समुत्पन्नम् । दश० १७६ ।
 पिण्डपातपडियाए-पात्रे पिण्डस्य प्रवेशः तत्प्रतिज्ञा । वृ०
 द्वि० ८६ अ ।
 पिण्डपातपडियाय-पिण्डपातो-भिसालामस्तत्प्रतिज्ञा-अह-
 मन्निमित्तं लक्ष्य इति । आवा० ३२१ । पिण्डस्य पातो
 भोजनस्य पात्रे गृहस्थाग्निपतनं तत्र प्रतिज्ञा-ज्ञान-मुक्तिः
 पिण्डपातप्रतिज्ञा । अथ० ३७४ ।
 पिण्डहृत्तिद्वा-अनन्तकामभेदः । अथ० ३०० ।
 पिण्डार-पिण्डारः-शिशुकजातिविशेषः । आवा० ५६१ ।
 नि० वृ० द्वि० ४१ आ ।
 पिण्डि-पिण्डो-सुम्नी । अथ० ३७ ।
 पिण्डिम-गुदपिण्डमूत्रकृष्णः । अ० प्र० ३० । पिण्डिमः-

पुद्गलसमूहरूपः । ओप० ८ । पिण्डिमः-बहुतः । प्रश्न०
 १६२ । घोषवर्जितः दावकादिशब्दवत् । ठाणा० ४७१ ।
 विडिमणोहारिमा-विण्डिम निहारिमा पुद्गलसमूहरूपः
 दूरदेशगामिनी च । ओप० ८ ।
 विडिमा-विण्डिता । राज० ७ ।
 विडिय-विण्डित-मिलितः । ओप० १०३ । विण्डितं-
 स्वकर्मणा संयोजितम् । जीवा० २७३ । विण्डितः-
 एवजातिमापन्नः । आव० २८३ ।
 विडिया-विण्डिका-पाषाणविण्डिका । ओप० १६ ।
 विडिसिया-विण्डेशिका, विण्डो-भोजनम् । भग० ४८२ ।
 विण्डो-विण्ड्याकविण्डिका वायसविण्डिका । वृ० द्वि० १३३
 अ । विण्डि-मिस्रकम् । सूत्र० ३६६ ।
 विण्डोभूत-विण्डोभूतः । आव० २७४ ।
 विण्डेक्षण-आचारार्द्धे दशममध्ययनम् । सम० ४४ । विण्डे-
 पणा-आचारार्द्धे दशममध्ययनम् । उक्त० ६६६ ।
 विण्डेक्षणा-विण्डेपणा-आचारप्रकल्पे द्वितीयश्रुतस्वरूपस्य
 प्रथममध्ययनम् । प्रश्न० १४५ । विण्डेपणा-सप्तविण्डे-
 पणा । आव० ७७८ । विण्डेपणा-आचारप्रकल्पस्य
 षष्ठमो भेदः । आव० ६६० ।
 विडोलम्-विडोलकः-परविण्डप्रार्थकः । सूत्र० ८१ ।
 विडोलम्-विडावलगाः-यः स्वयमाहारमावतः परदत्तो-
 यजीवो । उक्त० २५० । विण्ड्यते-सप्तदशहेम्य आशय
 सङ्गात्यत इति विण्डः तमवलगति-सेवते विण्डावलगाः ।
 उक्त० २५० ।
 विअ-प्रियः-भूयोऽभिलषणीयः । प्रश्न० ४६३ ।
 विअण-दानम् । जीवा० ४१ ।
 विअवयस्त-प्रियवयस्यः महावत्प्रियः । आव० ११६ ।
 विड्यमं-पितृकाङ्क्षं, शुक्रविकारबहुतम् । भग० ८८ ।
 विड्य-गुल्मविशेषः । प्रश्न० ३२ ।
 पिउं-विनामि । आव० ६० ।
 पिउ-पितुः । आव० ६६६ ।
 पिउगा-सौहीपका भजिता वृद्धे फुडिया तुसावणिद्या
 पिउगा भणति । नि० बृ० द्वि० १५७ आ ।
 पिउगाम-पुण्यमंशुनम् । नि० बृ० प्र० २५३ आ ।
 पिउच्छा-पितृवशा । आव० १७३ ।

पिउहं- । नि० बृ० प्र० ६३ अ ।
 पिउडाई-तिवथादि । विसे० ६४५ ।
 पिउत्या- । ज्ञाता० २२५ ।
 पिउदत्त-पितृदत्तः गाथापतिः । आव० २०५ ।
 पिउउज्जयाम्-पितृप्रायक-पितुः प्रपितामहः । ज्ञाता०
 ४६ ।
 पिउमं- । नि० बृ० प्र० २२४ आ ।
 पिउसिया-पितृवसा-पितुर्मंगिनी । विपा० ५७ ।
 पिउसेक्षण-पितृपेणकुणा-अतकुणातामष्टमवर्गस्य
 नवममध्ययनम् । अष्ट० २५ । निरयावस्थाः प्रथमवर्गस्य
 नवममध्ययनम् । निरय० ३ ।
 पिउण-प्रोखा । आव० ३४७ ।
 पिउकमसि-वक्ता-सङ्गता मसीति - कृपद्रव्यविशेषः
 पवमांघी । प्रश्न० १६२ ।
 पिउखुर-पिउखुरान्, स्नेहविशेषात् । ज० प्र० २२० ।
 पिउमाला-निर्मसितम् । आव० ८५५ ।
 पिउमंद-अरिष्ठो वृषविशेषः । प्रश्न० ३१ ।
 पिउस्त-जनपदसंस्थस्य उदाहरण, पयः, उदकम् । दश०
 २०८ ।
 पिउचि-कृद्विस्वरूपम् । ठाणा० ६३६ ।
 पिउच्छ-पयम् । प्रश्न० ८ ।
 पिउच्छउभ्या-पिउच्छद्वया-पिउच्छिहोपेता इव । श्रौवा०
 २१५ ।
 पिउच्छिका-वस्तु । प्रश्न० ५८ ।
 पिउदिदि-पिउदि । वृ० प्र० ४७ आ ।
 पिउजियं-रूपपदल पिउजियं । नि० बृ० प्र० २२८ आ ।
 पिउज-प्रेम-प्रियेषु प्रीतिहेतुः । उक्त० २६१ । पैमाः
 यवाम् । विण्ड० १६८ । प्रेणि निश्चितम्, दशविध-
 मृषामापायो पञ्चमो । ठाणा० ४८६ ।
 पेउजे-पायय स्तन्यम् । विण्ड० १२२ ।
 पिउजनकः-रथावयवी । ज० प्र० २०० ।
 पिउनिनिक-वनस्वरभेदः । ठाणा० ६३ ।
 पिउक-आवनविशेषः । विण्ड० ७८ ।
 पिउण-पिटृण-मुदगरादिना हननम् । ओप० १०७ ।
 ताहनम् । ओप० १२३ । पिटृनं-कुट्टनम् । विण्ड०

१६ ।

पिटृणा-पिटृना नापि पिटृयति काष्ठपिटृनेन औवत् ।
आव० १३३ ।

पिटृति-पिटृयति । आव० ३४३ ।

पिटृयणलोट्भङ्गण- । नि० चू० तु० ७१ अ ।

पिटृापिटृ- । नि० चू० प्र० २६५ आ ।

पिटृापिटृ-केनाकेषो । आब० १०३ ।

पिटृापणाता-पिटृणप्रापणा । अग० १८४ ।

पिटृाणिका-दह्नेरोपदि विभागविशेषः, दह्नेरोपरि माल-
प्रवेगमार्गछादनम्, यन्त्ररूपकपाटम् । पिण्ड० १०६ ।

पिटृति-पिटृयति । आब० ७०३ ।

पिटृष्टु-पिटृयिषुम् । आब० ८१६ ।

पिटृत्त-अपानद्वारम् । नि० चू० प्र० २५२ आ ।

पिटृ-पिटृ-अच्छटितस्तुलचूर्णः । आब० १४२ । पिष्ट-

शालिलोटः । शाता० ६१ । पृष्ठ-कलकम् । प्रभ०
८३ । पृष्ठ-पाश्चात्यभागः । अ० प्र० ६७ । पिष्ट-

आमतण्डुलशेषः । दश० १७० । पृष्ठ-मार्गः । दश०
२३५ । चूर्णम् । नि० चू० तु० ६ अ । पिष्ट-मुद्रणादि
चूर्णम् । वृ० प्र० २६७ आ । पिष्ट-सूक्ष्ममर्तुनाविचूर्ण-
निष्पन्नम् । वृ० प्र० १४२ अ ।

पिटृओ किञ्चा-पृष्ठगः कृत्वा-धर्मबन्धनहेतुधियमितिसत्या
विरहकृतम् । सप्त० ६६ । पृष्ठतः-पश्चाद्भागः । शाता०
६२ ।

पिटृकड- । नि० चू० प्र० १६६ आ ।

पिटृकरंश-पृष्ठकरंशकं, पृष्ठबन्धनमुद्रताः अस्थिस्रष्टाः
पंगुलिका । अ० प्र० ११७ ।

पिटृकरंश-पृष्ठकरंशकः-पृष्ठवर्णः । ओवा० १५४ ।
पृष्ठकरंशकः । सङ्गु० ।

पिटृग-पिटृम् । आब० ६२२ ।

पिटृययगर्ग-पिटृययनकं-यत् सुरासन्धानाय पिष्टं शब्दे
वत् । जीवा० १०५ ।

पिटृययगर्गसंठितो-पिटृययनकसंस्थितः-आवलिक्वाशाष्ट-
स्य शिष्यं सस्यानम् । जीवा० १०५ ।

पिटृवोवलिक्वा-पृष्ठशोणिका । आब० ८३५ ।

पिटृा-पिटृा । अग० ७६६ ।

पिटृि-पेयणम् । नि० चू० तु० ६ अ । पृष्ठः-स्कंधः ।
ठाभा० ११६ ।

पिटृिमंसं-पृष्ठिपावं-परोक्षदोषकीर्तनरूपम् । दश० २३५ ।

पिटृिमंसमकस्यं-अ परमुहस्त अवबोधिजइ त तस्त ।
दश० चू० १२५ आ ।

पिटृिमंसिय-पृष्ठिपासासिकः-पराङ्मुलस्य परस्यावर्ण-
वावकारी, दशममसमाधिस्थानम् । सम० ३७ । पृष्ठ-
मावाहः-यः पदाङ्मुलस्यावर्णं भवति, दशममसमाधि-
स्थानम् । आब० ६५३ ।

पिटृिमाहृया-अनुत्तरोपपत्तिकदधानां तृतीयवर्गस्य सप्तम-
मध्ययनम् । अनुत्त० २ ।

पिटृो-पृष्ठम् । उक्त० १४३ ।

पिटृोचंप-पृष्ठिचम्पानगरी-भगवन्महावीरविहारक्षेत्रम् ।
आब० २०४ ।

पिटृोचंपा-पृष्ठिचम्पा-शास्त्रराजधानी । उक्त० ३२१,
३२३, ३२४ ।

पिटृुडि-पिटृ-विसारितम् । वृ० तु० ९० आ ।
पिटृस्य-शालिलोटस्य ङण्डी-पिण्डो पिपोण्डी । शाता०
६१ ।

पिटृर-पिटृर-स्थास्यादि । पिण्ड० १५५ । पिटृरः-पृष्ठि-
चम्पायो यशोमयीयस्य । आब० २८६ ।

पिटृरक-भाजनम् । आब० १४४ । पात्रकम् । अग०
६६१ । भाजनम् । आब० ३२७ ।

पिटृरो-स्थाली । सूर्य० २६३ ।

पिटृग-पिटृकमिव पिटृकं-आश्रयः । अग० ७११ । पिटृकं
गणिज इव सर्वस्वस्थानम् । ठाभा० ५०२ । पिटृकं-
सर्वस्वभावर्णं गणितकम् । सम० १०७ । पिटृकं-सर्व-
स्थाऽपारः । उक्त० ५१३ । पिटृकं-सर्वस्वं समूहम् ।
मंदी० १६३ । पिटृकं-सर्वस्वमापारो वा । सूत्र० २५३ ।
पिटृकं-चन्द्रिकसूर्यद्विकरूपम् । जीवा० ३३६ । पिटृकं-द्वी-
चन्द्रो द्वौ सूर्यौ च । सूर्य० २७५ । पिटृकं-सर्वस्थाऽपारः ।
उक्त० ५१३ ।

पिटृगर-पिटृग-पिक्विल्लपिण्डेनिष्पादितम् । अ० द्वि०
१०६ अ ।

पिटृगा-पिटृकाः । दश० ४४ ।

पिडर-पिडर-स्यालो । पिण्ड० ८६ । पिडरः-यद्योमती-
मर्ता । उक्त० ३२३ ।
पिण्ड-पिण्ड-आविष्टम् । जीवा० २०७ । पिण्ड-यष्टम् ।
ज० प्र० १८६ ।
पिण्ड-वाह्यम् । ज० प्र० ५३ ।
पिण्डहरिद्रा-अनस्पतिकामिकभेदः । जीवा० २७ ।
पिण्डोलकः-कृपणः । दश० १८४ ।
पिण्डयते-प्रचुम्बिते । ज्यो० १४७ ।
पिण्णात्-यद्यगुनविस्मो, सत्तुम् । नि० पू० वृ० ३६
या ।
पिण्णिदं-पिण्डिका-ध्यामकायं गणदध्यम् । उक्त० १४२ ।
रितहरिण-नवयैवके पञ्चमः प्रस्तरः । ठाणा० ४२३ ।
रितयष्टम-शालोचनाहं हृष्टान्तः । ठाणा० ४८४ ।
रितिपंगा-पित्रज्ञानि-प्रायः शुद्धपरिणतिरूपानीत्यर्थः ।
ठाणा० १७० ।
रितुसेनकण्ठा-रितुषेणकृष्णा-मुक्तावलीतपकारिका ।
ज्यो० ३१ ।
रितुग्रामः-प्रिविवा पुदयाः । वृ० प्र० १८४ आ ।
रितुपिण्ड-पिण्डनिकरः । आवा० ३२८ ।
रितुवन-रमयानम् । दश० २६७ ।
रितुवनकाष्ठ-रमयानकाष्ठः । आवा० २५३ ।
रित्तं-दोषविशेषः । प्रभ० ८ । रित्तं-दोषविशेषः । ज्ञाता०
१४७ । मनुष्याणामगुणविकानम् । प्रज्ञा० ५० ।
रित्तज्ञर-रित्तज्ञरः । ज्ञाता० १११ ।
रित्तगुच्छा-रित्तगुच्छा-रित्तग्राहस्यात् यनाम् गुच्छा ।
आवा० ७७६ ।
रित्तित्त-चण्डु वाधिषु द्वितीयः, पीतोद्भवः । ठाणा०
२६५ । रित्तिकः । आवा० ४०३ ।
रित्तान- । सूत्र० २७७ ।
रित्तान-रित्तानः-लतः । सूत्र० ३६६ ।
रित्ताना-रित्तानेच्छा । आवा० २६ ।
रित्तोलिका-पृथिव्याश्रितो जीवभेदः । आवा० २५ ।
काहनिमिता रित्तोलिका । आवा० २५ । समूहं
विशेषः । दश० १४१ । श्रीन्द्रियविशेषः । प्रज्ञा० ४२ ।
रित्तोलिया-रित्तोलिका-रित्तोलिका । उक्त० ६६३ ।

रित्तोलिया-रित्तोलिका-रित्तोलिका । प्रज्ञा० ३२ । रित्तोलिया-
हाणी । नि० पू० प्र० १६२ आ ।
रित्तोलिया-रित्तोलिका-रित्तोलिका । विषा० ७१ । रित्तोलिया-
शास्त्रे वृष्टिविशेषः । आवा० ८२८ । रित्तोलिया- । नि० पू०
प्र० १२४ अ । ठाणा० ३३६ । रित्तोलिका-किञ्चिद्वक्त्रः
शूरविशेषः । पिण्ड० १७ । रित्तोलिका-शूरकः । ज्यो०
१३३ ।
रित्तोलिका-रित्तोलिका-शूरकः । वृ० द्वि० २५३ आ ।
नि० पू० द्वि० १८ आ ।
रित्तोलिका-रित्तोलिका-शूरकः । आवा० ५५५ ।
रित्तोलिका-रित्तोलिका-शूरकः । प्रभ० ८०३ ।
रित्तोलिया-मुच्छाविशेषः । प्रज्ञा० ३२ ।
रित्तोलिका-रित्तोलिका-शूरकः । आवा० ३४८ । प्रज्ञा० ३६४ ।
रित्तोलिका-रित्तोलिका-शूरकः । प्रज्ञा० ३६४ ।
रित्तोलिका-रित्तोलिका-शूरकः । प्रज्ञा० ३६४ । आवा०
८८ ।
रित्तोलिका-रित्तोलिका-शूरकः । प्रभ० ३४७ ।
रित्तोलिका-रित्तोलिका-शूरकः । प्रज्ञा० ४२ ।
रित्तोलिका-रित्तोलिका-शूरकः । सम० १५२ । रित्तोलिका-
धनदेवतायैवाहमार्या । विषा० ८८ । रित्तोलिका-तवेगो-
वाहणेऽपारम्भमर्थेचोपमार्या । आवा० ७०६ ।
रित्तोलिका-रित्तोलिका-शूरकः । उक्त० ३४७ । रित्तोलिका-रित्तोलिका-
जं० प्र० १४३ । रित्तोलिका-रित्तोलिका-शूरकः । ज्ञाता० १६५ ।
रित्तोलिका-रित्तोलिका-शूरकः । सूत्र० २९२ । ज्ञाता० ३७ ।
रित्तोलिका-रित्तोलिका-शूरकः । तय० १५२ ।
रित्तोलिका-रित्तोलिका-शूरकः । सम० ११० ।
रित्तोलिका-रित्तोलिका-शूरकः । तृतीयं नाम । आवा० ४२२ ।
रित्तोलिका-रित्तोलिका-शूरकः । ज्ञाता० २१३ ।
रित्तोलिका-रित्तोलिका-शूरकः । कनकपुरनयनपतिः । विषा० ६५ ।
रित्तोलिका-रित्तोलिका-शूरकः । ठाणा० ३३६ ।
रित्तोलिका-रित्तोलिका-शूरकः । चातकीनण्डरीये महद्विको देवः ।
जीवा० ३२८ । देवविशेषः । ठाणा० ७६ । अ० भ० महा-
वीर्युतो । आवा० ४२२ ।

पियदंशणा-प्रियदंशना, चन्द्रावतंसकराक्षपत्नी । भाव० ३३६ । प्रियदंशना, अपरनामाञ्जवद्याङ्गी । पत्न० १५३ ।
प्रियधम्म-प्रियो धर्म्मो यस्य सन्न भोतिभावेन सुखेन च प्रतिपत्तेः स प्रियधर्म्मो । ठाणा० २४२ । प्रियधर्म्मा-धर्म्मप्रियः । प्रश्न० ११६ । प्रियः-इष्टो धर्म्मोऽस्येति प्रियधर्म्मो । ओष० २०२ ।

प्रियधम्ममा-प्रियधर्म्मा इदधर्म्मा । भग० १२७ ।
प्रियपुच्छय-प्रियपुच्छकः । भाव० २२१, २२६ ।
प्रियमिस्त-पुच्छवासुदेवस्य पूर्वभवनाम । सम० १५३ ।
प्रियमिन्न-मुष्पपुण्डरीकवासुदेवपूर्वभवः । भाव० १६३
ही० । प्रियमिन्न-चक्रवर्त्ती । भाव० १७७ । प्रिय-मिन्न-चक्रवर्त्तिविशेषः । भाव० १६७ । पितृमित्रम् । भाव० २१६ ।

प्रियसेण-प्रियसेनः-नपुंसको गणिकापुत्रः । विषा० ३४ ।
पिया-पिता "जनेता जेपनेता च, यस्तु विद्या प्रयच्छति ।
अन्नदाता भयभाता, पञ्चैते पितर स्मृताः ।" साता० २४० ।
सुदसणयापतेः पत्नी । निरव० ३७ । साता० ८८ ।
पाति-रसत्यपरममिति पिता । उत्त० ३८ ।
प्रियावपु-आत्मवत् सुखप्रियत्वेन प्रियादया-रक्षणं येषां
ताम् प्रियवयात्, प्रिय आत्मा येषां ताम् प्रियात्मकात् ।
उत्त० २६५ ।

प्रियापुत्तानि-पितापुत्री । उत्त० १२६ ।
प्रियापमा-आपतः-आत्माऽनोद्यन्तरवाद् स प्रियो येषा
ते तथा । भावा० १२२ ।
प्रियाल-वृक्षविशेषः । भग० ८०३ । प्रियाल-प्रियाल-
कण्टम् । जल० १८६ । प्रियाल-वृक्षविशेषः । प्रश्न० ३१ ।

प्रिरली-मुष्परूपदाघविशेषः । ओषा० २६६ । ज० प्र० १०१ ।
प्रिरिप्रिरिता-तत्स मुहत्पाने खरमुहाकारं कद्रुमयं मुह
कञ्जति । नि० सू० तु० ६२ अ ।

प्रिरिप्रिरिया-कोत्तियकपुटावनद्या बंधादिनलिका । भावा० ४१२ ।

पितंलु-पिप्परी । भाषा० ३४८ ।
पितंलु-पिप्परी-शोतसविनर्षणवृक्षाः । सम० ११२ ।

पितंलु-पिप्परी-पिप्परीमधुः । भाषा० ३४८ ।
पितंलु-पिप्परी-वृक्षविशेषः । भग० ८०३ ।
पितंलु-पिप्परी-पिप्परीमधुः । नि० सू० प्र० १६२ अ ।
पितंलु-पिप्परी-पिप्परीमधुः । नि० सू० प्र० १६६ अ ।

पितंलु-पिप्परी-पिप्परीमधुः । भाव० ८२८ ।
पितंलु-पिप्परी-पिप्परीमधुः । प्रश्न० ३२ ।
पिप्परी-पिप्परी-पिप्परीमधुः । वृ० प्र० ३१० अ ।
पिप्परी-पिप्परी-पिप्परीमधुः । व्य० प्र० १८० अ ।
पिप्परी-पिप्परी-पिप्परीमधुः । उत्त० १३५ ।

पिप्परी-पिप्परी, आरुह्य पुंसोऽभिमुखदशान्धावनानि
सञ्चारणपूर्वकं प्रदर्शनम् । ज० प्र० २३७ ।
पिप्परी-पिप्परी निष्काशयति । उत्त० १३६ ।
पिप्परी-पिप्परी-पिप्परीमधुः । भाव० २२४ ।

पिप्परी-पिप्परी-पिप्परीमधुः । भाव० ६६३ ।
पिप्परी-पिप्परी । भाव० २३७ ।
पिप्परी-पिप्परी-प्राप्तोऽप्यर्थेऽपिप्परी । भग० ८६ ।
पिप्परी । भाव० ७११ । पिप्परी-वृक्ष-प्रतिस्नेहकृपा
प्रश्न० ५ । पिप्परी-अप्राप्तापानामाकाङ्क्षा । ओषा० ४७ ।
पिप्परी-द्वितीयः परीपृक्तः । भाव० ६५६ ।

पिप्परी-पिप्परी-पिप्परीमधुः । भाव० ७५ ।

पिप्परी-पिप्परी-पिप्परीमधुः । नि० सू० प्र० ८ अ ।
पिप्परी-पिप्परी-पिप्परीमधुः । प्रश्न० १६२ । पिप्परी-
पिप्परी । प्रश्न० २५ ।

पिप्परी-पिप्परी-पिप्परीमधुः । प्रश्न० १६ ।
पिप्परी-पिप्परी-पिप्परीमधुः । वृ० प्र० २२२ अ ।
पिप्परी-पिप्परी-पिप्परीमधुः । वृ० प्र० ३६ अ । पिप्परी-
भाव० ४२१ ।

पिप्परी-पिप्परी-पिप्परीमधुः । भाव० ८५४ ।
पिप्परी-पिप्परी-पिप्परीमधुः । ज० प्र० १२४ ।

पिप्परी-पिप्परी-पिप्परीमधुः । जोषा० २८२ ।
पिप्परी-पिप्परी-पिप्परीमधुः । प्रश्न० ३६ ।

पिप्परी-पिप्परी-पिप्परीमधुः । प्रश्न० ११६ ।
पिप्परी-पिप्परी-पिप्परीमधुः । दध० २३१ । पिप्परी-
पिप्परी-पिप्परी-पिप्परीमधुः । दध० २३४ । पिप्परी-पिप्परी-पिप्परीमधुः । प्रश्न०

४१ । विमुन-परदोषोदाटकः । उक्त० २४५ । विमुनः-
सूचकः । उक्त० ५४६ । पौति सुण्ण करोतीति । दश०
पू० १३८ । पौति सुण्ण करोति, प्रीति विच्छेदं करोति ।
नि० पू० तृ० ८० आ ।

विमुणग-विमुनकम् । आव० ३८५ ।

विमुया-श्रीन्द्रियजन्तुविशेषः । जीवा० ३२ । श्रीन्द्रिय-
विशेषः । प्रज्ञा० ४२ ।

विहङ्गण-पृथग्जनः-सामान्यजनः । ठाणा० १२२ ।

विहङ-यत्र प्रभूतजनयोग्यं धान्यं पच्यते । जीवा० १०५ ।

विहङ्गय-विठरक-स्पासी । उपा० ४० ।

विहृण-विधान-स्थगनम् । आव० ८३८ ।

विहृद्-हृदयति अभिलषति विधत्ते वा, अथवा अतिगो
विधत्ते-निमोलयति । म० १७५ ।

विहिआसव-विहिताभद-स्थगितप्राणातिपाताद्यापयः ।
दश० १५७ ।

विहिउडिभिन्न-आदौ विहित पञ्चाङ्गुलिभिन्न विहितोद्भिन्नम् ।
विण्ड० १०५ ।

विहित-वद्वितम् । ओष० १६६ ।

विहितकपाट-अर्गनितकपाटम् । ओष० १६६ ।

विहितेन्द्रिय-निरुद्धहृषीकः । प्रभ० १६० ।

विहिबिहीभूत-पृथक्पृथक्भूतः । आव० २०८ ।

विहिभोवर्ण- । नि० पू० प्र० ३२८ आ ।

विहित-विहितः स्थगितः कम्बलाद्यावृत्तशरीरः । आचा०
३०९ । विहित-स्थगितः । आचा० ३०३ । विहित-सवि-
त्तन स्थगितम् चतुर्थं एषणादोषः । विण्ड० १७७ । विहित-
स्थगितम् । भग० २७४ । स्थगितः । ठाणा० १२४ ।
विहितकस्त-विहिताश्चः-विहिता-स्थगिताऽर्चः-क्रोध-
धवाला मेन ॥ तमा, यदि वा विहितार्थो गुप्ततनुः ।
आचा० ३०४ ।

विहिस्सामि-विधास्यामि-स्थगयिष्यामि । आचा० ३०१ ।

विहृड-विहृड-नगरविशेषः । उक्त० ४८२ ।

विहृखल्ल-पृथुकभक्ष्यं पृथुकभक्षणयोग्यम् । दश० २१६ ।

विहृग-पृथुकीकृतः । आव० ८५५ ।

विहृग-पृथुग-ये ग्रीहयः परिपक्वाः सन्तो आहारादौ
भुज्यन्ते ततः स्फुटिता अपनीतवचः पृथुका । वृ० प्र०

१७६ आ । अथगोहृमादीर्णं । दश० पू० ११२ अ ।

विहृल्लण-पृथग्जनः-सामान्यलोकः । दश० २७६ ।

विहृण-बर्हः । आचा० ३४५ । वेहृण-मयूरादिविच्छिन्नम् ।
दश० १५४ ।

विहृणहृत्य-वेहृणहस्त-मयूरादिविच्छिन्नमूहः । दश० १५४ ।
बर्हंकलापः । आचा० ३४५ ।

विहृभिन्न-विहितोद्भिन्नम् । नि० पू० तृ० ५६ आ ।

विहृय-पृथुकं शास्त्रादिकानाम् । आचा० ३४२ । पृथुकं-
मुनसास्याद्यपगतपुत्रम् । आचा० ३५७ । पृथुकम् ।
आचा० ३२३ ।

विहृल-पृथुल-वस्तीर्णम् । ठाणा० २५ ।

विहृला-पृथुला दक्षिणोत्तरतः । जीवा० २७५ ।

विहृति-विद्यस्त-स्थगयस्तः । ताता० १६६ ।

विहृद-विदधाति-स्थगयति अपनयतीति । उक्त० ५८० ।
पोद्-प्रीति-प्रीणनं-आप्यायनम् । भग० ३१७ । चित्तो-

ल्लामः । जं० प्र० ५२८ । ओदितम् । आव० १६० ।
प्रीति-प्रियत्वं न कार्यवशादित्यर्थः । ताता० ३५ ।

पोद्गम प्रीतिगमः पण्डितलोकं विमानम् । ओष० ३२१ ।
पोद्गम-प्रीतिदानं-सम्बोधदानं प्राप्नुतकपम् । जं० प्र०
२०४ ।

पोद्गमणे-प्रीतिमनाः-प्रीतिः प्रीणनवाप्यायनं मनसि यस्य
सः । भग० ३१६ । प्रीतिर्मेनसि यस्यासौ प्रीतिमनाः ।
जीवा० २४३ ।

पोद्गवटण-प्रीतिवर्द्धनः-वृद्धवृद्धमनसिनाम् । जं० प्र० ४६० ।

पोद्-प्रीतिः-साम्प्रत्यलक्षणा । प्रज्ञा० ५६६ ।

पोद्सुण-विधुनी-प्रीतिं क्षुभ्यं करोतीति विधुनी, नैववशी-
शब्दनिष्पत्तिः । वृ० प्र० १२२ आ ।

पोद्-विष्टम् । आव० ८५५ ।

पोठ-पाषाणभेदः । प्रज्ञा० २७ । आचा० ३७६ ।

पोठमद्-पोठमर्ह-अस्थाने आसनासप्तसेवकः, धयस्यः ॥
ओष० १४ ।

पोठमद्-पोठमर्ह-आस्थाने-आसप्तप्रत्यासप्तसेवका वय-
स्याः । शब्द० १२१ ।

पोठरक-माण्डम् । प्रभ० १२७ ।

पौठिका-ग्रन्थश्रुमिका । आव० ३८२ । उपदेशनादिस्थान-

विशेषः । (?) ।

पीठिकागीत-पीठिकामात्रम् । वृ० प्र० ५६ अ ।

पीठी-ऊर्ध्वम् । ओष० १७८ ।

पीठय-पीठकः । ओष० २०६ ।

पीडा-विषासो । दश० ब्रू० ७५ ।

पीठं-पीठम् । प्रज्ञा० ६०६ । पीठं-आसनविशेषः ।

आव० ६५४ । पीठं-गोमयादिभयासनम् । पिण्ड०

१०६ । आवा० ३७८ । पीठं-आसनम् । मग० १३६ ।

पीठं-आसनविशेषः । ज० प्र० ३६४ । पीठः-वस्त्रसेन-

धारिण्योः पुनः । आव० ११७ । पीठ पट्टादिकम् ।

ठाणा० ३१२ । पीठ-आसनम् । उत्त० ४३४ । आस-

नम् । ज्ञाता० १०७ । पीठकम् । आवा० ३४४ ।

पीठग-नृपिका वा काष्ठमयं वा पीठकम् । वृ० द्वि०

२११ अ । नि० ब्रू० प्र० २०८ अ । पलासपीठगादि ।

दश० ब्रू० ६६ अ । पीठकं-काष्ठमयं छगणमयं वासनम् ।

वृ० द्वि० २५३ अ ।

पीठगा-पीठिका-चयिका । पिण्ड० १०७ ।

पीठमह-पीठमहः-आस्थाने आसनासीनसेवकः वयस्य

इत्यर्थः । भग० ३१८ ।

पीठमह-पीठमहः-आस्थाने आसनासप्रसेवकः-वयस्यः

वैश्याचार्यः । ज० प्र० १९० ।

पीठय-पीठक काष्ठपीठादि । दश० १७२ । ग्हाणपीठयं

नाणपीठादि । दश० ब्रू० ८० अ ।

पीठसन्धि-जगत्संभवेवाद् पीठसम्प्लिखम् । आवा० २३३ ।

पीठागित-पीठातीक-अक्षसंध्यम् । ठाणा० ३०३, ४०७ ।

पीठि-पीठः । ओष० १०६ ।

पीड्यावाहण-पीठिकावाहकः । आव० २११ ।

पीण-पीनः-स्थूलः । प्रभ० १५२ । पीनं-पीवरम् । (?) ।

पीणागिज्ञ-ग्रीननीयं-रसादिवातुसमताकाचि । ठाणा०

३७५ । रसरुचिरादिवातुसमताकाचो । ओष० ६५ ।

पीणति-पीनयति-पीनमात्मनं करोति-स्थूलो भवति ।

ओष० २४७ ।

पीणाह्य-पीनाया-महा तया निर्वृत्तं पीनयिकम् । ज्ञाता०

६३ ।

पीणा-पीणितः-तपितः । उत्त० २७३ ।

पीणित-पीणितः-उपचयं नीतो यो योगः । सूर्य० २६३ ।

पीणिय-पीणितः । दश० २१७ ।

पीणियसरीर-पीनसरीरः । उत्त० २७२ ।

पीतकणवीर-पीतकणवीरः । प्रज्ञा० ३६१ ।

पीतबन्धुजीव-पीतबन्धुजीवः । प्रज्ञा० ३६१ ।

पीतासोय-पीताशोकः । प्रज्ञा० ३६१ ।

पीतिदानं-स्वप्नपाठके दानम् । ज्ञाता० २१ ।

पीतिचक्षणे-प्रतिबद्धनः-लोकोत्तरे चतुर्थमासनाम । सूर्य०

१५३ ।

पीयवाई-केनचिदप्रियमुक्तोऽपि प्रियमेव वदतीत्येवंशोलः

प्रोयावादी आचार्याभिप्रायानुवर्तितस्यैव वक्ता । उत्त०-

१४७ ।

पीरिपीरिया-पीरिपीरिका-कोलिकपटावनडमुलवाद्यधि-

शेषरूपम् । राज० ४६ ।

पीसय-पिलको कटिगम्यः । ज० प्र० १७२ ।

पीसण-पीडनं-दृक्वादेरिव । आव० २७३ ।

पीसिम-पीबाव-संवेष्टितवस्त्रमङ्गावलीरूपम् । दश०

८६ । पीडावत्-संवेष्टितवस्त्रमङ्गावलीरूपम् । दश० ८७ ।

पीलिय-पीलितः असाद्वैतस्ये निष्पीड्यमाने । ठाणा०

३३६ । पीलितः-अचित्तस्य वृत्तियो भेदः-पोतचमार्ह ।

ओष० १३३ ।

पीलियग-पीलितको यन्त्ररिखव् । ओष० ८७ ।

पीलु-वृक्षविशेषः । भग० ८०३ । क्षीर-पयः । पिण्ड०

५० । पीलुः-वृक्षविशेषः । प्रज्ञा० ३१ ।

पील्लु-पीलु । आव० ६२२ ।

पीवर-पीवर-महा । प्रभ० १५२ । स्थूलः । ज्ञाता०

१६ । पीवरः-स्थूलः । ज्ञाता० १६० ।

पीवरगन्भा-पीवरगन्भा-आसन्नप्रसवकाला । ओष० ७४ ।

पीवरपउट्ट-पीवरप्रकोष्ठः-अकृशकलाचिकः । ओष० २७१ ।

पीसंतिय-पेयन्तिका-गोधूमादीनां घट्टादिना पेयनका-

रिकाम् । ज्ञाता० ११७ ।

पीसे-पेयन्तो । ओष० १६५ ।

पीह-पीहकः-दायः । वृ० प्र० ३७ अ ।

पीहय-पीहयः । निरय० ३४ (?) ।

पीहित स्थूयति-अनावाप्तमवाप्तुमिच्छति । ओष० २४ ।

पोह्य-पृष्ठ-पृष्ठकम् । आव० ६३ । वृ० प्र० २६ आ ।

पोहे-स्यगयेत् । सूत्र० ६३ ।

पोहेज-सृष्टयेद्-अभिलषेत् । ठाणा० १४५ ।

पोहेति- । ज्ञाता० १६६ ।

पुल-पुल्ल-पृष्ठभागः । ज० प्र० २०१ । द्वादशसागरो-
पमस्थितिकदेवविमानम् । सम० २२ ।

पुंछ-प्रोच्छ-उन्मोत्तप । वृ० द्वि० १६७ अ ।

पुंछडा-पुंछम् । वृ० द्वि० १४६ अ ।

पुंछण-रओहरणम् । वृ० द्वि० ८६ अ । प्रोच्छन्-
घर्षणम् । वृ० प्र० २७० आ ।

पुंछणी-पुंछणी-निपोद्धतश्छादनहेतुसुदृढतरतृणविशेष-
स्थानोपा । ज० प्र० २३ । ओशा० १८० ।

पुंछन-आसनम् । उत० ४२३ ।

पुंछे-बलतृणादिभिः पुंछयेत् । दश० २२८ ।

पुंज-पुञ्ज-राशिः । ओष० १६३ । पुञ्जः । विश्व०
४२६ । निकरः । ज्ञाता० २२६ । पुञ्जः । आव०
४२२ ।

पुंज पुञ्जः-जनपदविशेषः । अन्त० १६ । पुञ्जः-पुञ्ज-
देशः, यत्र विशिष्टानि हरितानि शाद्वलानि भवन्ति ।
ओवा० ३५५ । द्वादशसागरोपमस्थितिकदेवविमानम् ।
सम० २२ । पोण्ड-पुष्पम् । उत० १४३ । मैतात्र्य-
गिरिप्रदेशे जनपदः । ठाणा० ४५८ । पुञ्जः-वरुणस्य
पत्रस्थानीयो देवः । जग० १६६ ।

पुंजपद्मा-पुंजानि-धत्तानि पद्मानि पादा येषां ते तथा,
ते एव पुंजपदिकाः । ज्ञाता० २३० ।

पुंजरिगिणी-पुंजरीकिणी-पुंकरावतीविजये नगरम् । आव०
११७ ।

पुंजरिगिणि-पुंजरीकिणी-उत्तररूपकवास्तव्या दिक्कु-
मारी । आव० १२३ । पुंजरीकरायनगरीविशेषः ।
आव० १८८ । पुंजरीकिणी-पुंकरावतीविजये नगरी ।
उत० ३२६ । जम्बूपूर्वविदेहे पुंकरावतीविजये नगरी ।
ज्ञाता० २४२ ।

पुंजरीअ-अष्टादशसागरोपमस्थितिकदेवविमानम् । सम०
३५ ।

पुंजरीअनायं-पुंजरीअज्ञातम् । उत० ३२१ ।

पुंजरीआ-पुंजरीका-उत्तररूपकवास्तव्या तृतीया दिक्कु-
मारी महतरिका । ज० प्र० ३६१ ।

पुंजरीए-पुंजरीकं वष्टाङ्गे एकोनविंशतितमं ज्ञातम् ।
उत० ६१४ ।

पुंजरीए पञ्चए-आदिदेवगणपरनिर्वाणत उपसक्षितः
पर्वतः, स तत्र प्रथमनिर्बृत्तत्वापुंजरीकपर्वतः-शत्रुक्षयः ।
ज्ञाता० १०८ ।

पुंजरीओ-स्तोककात्तेनोर्व्वगामी । मर० ।

पुंजरीक-श्रवणस्वामिनो ज्येष्ठगणधरः । ज्य० द्वि० १०६ ।
अ ।

पुंजरीकिणी-महाविदेहे नगरी । विपा० ६४ ।

पुंजरीगिणी-पुंजरीकिणी-पश्चिमदिग्माव्यञ्जनपर्वतस्थोत्त-
रस्यां पुंजरिणी । ओवा० ३६४ । पुंजरीकिणी-राज-
धानी नाय । ज० प्र० ३४७ ।

पुंजरीय-पुंजरीकं सितपद्मम् । ओवा० २७३ । पुंजरीक-
सूत्रकृताङ्गे सप्तदशममध्ययनम् । ३२६ । पोण्डरीकः-
पुंजरीक इव प्रथामः-तिर्यङ्ग मनुष्येषु देवेषु च प्रथाना-
नामुपमा । सूत्र० २६७ । पुंजरीकः-क्षीरवस्वीये पूर्वा-
र्द्धाधिपतिर्देवः । ओवा० ३५३ । पुंजरीक-सूत्रकृताङ्गे
द्वितीयश्रुतस्त्वथे प्रथमाध्यायनम् । आव० ६५८ । पुंज-
रीक-सूत्रकृताङ्गस्य सप्तदशममध्ययनम् । उत० ६१६ ।
पुंजरीक-सिताम्बुजम् । प्रज्ञा० ३६३ । पुंजरीक-
प्रधानम् । उत० ४८४ । महापद्मपद्मावत्योः पुंजः ।
ज्ञाता० २४३ । पुंजरीकः-महाराजबुजः, सवृण्डान-
परायणतयास्य क्षीरनरवे उपमा । सूत्र० २६८ । पुंज-
रीक-अलोमोदाहरणे साकेतनगरीधिपतिः । आव०
७०१ । पुंजरीकः-महापद्मराजस्य षष्ठेऽनुतः । उत०
३२६ । पुंजरीकः-पुंजरिकर्ण्यो राजा । आव० २८८ ।
पुंजरीक-सितपद्मम् । ज्ञाता० ६६ । पुंजरीकः-ज्ञाता-
यामेकोनविंशतितममध्ययनम् । आव० ६५३ । पुंजरीक-
सितम् । मग० ३२० । पोण्डरीकः-शिलरोणः पर्वते
ह्रदः । ठाणा० ७३ । सूत्रकृताङ्गस्य सप्तदशममध्ययनम् ।
सम० ४२ । पुंजरीक-सहस्रपद्मम् । मग० ७ ।
पुंजरीयमुष्मं-अष्टादशसागरोपमस्थितिकदेवविमानम् । सम०
३५ ।

पुंडरीयणाय-पुण्डरीकज्ञातम्, शतायां प्रथममृतकं
 एकोनविंशतितममध्ययनम् । ज्ञाता० ६ ।
 पुंसयति-इक्षयति । वृ० प्र० ७१ आ ।
 पुस्कलोपुष-कूटमाण्डकाकुसुमम् । ज० प्र० ३४ ।
 पु-पू-क्षरीरम् । आब० २७७ ।
 पुषकंत-पूषकवंतु-पूषकारं कुर्वाणः । प्रथ० ४६ ।
 पुषकरिमाणे- । ज्ञाता० २४० ।
 पुषखर-पुष्करं-चर्मपुटम् । राज० ३१ । पुष्करं-चर्मपुटकम्
 ज० प्र० ३१ । पुष्कर-चर्मपुटकम् । बीवा० १८६ ।
 पुषखरकणिण्या-पुष्करणिङ्का-पथमध्यमणः । ठाणा०
 १४१ । पुष्करणिङ्का-पथबोजकोशः । बीवा० १७८ ।
 पुष्करणिङ्का-पथबोजकोशः-कमलमध्यमणः । ज० प्र०
 १६ ।
 पुषखरणी-पुष्करणी-तडागकषा । सूत्र० २८६ । वनु-
 रजा वापी पुष्करणी । ठाणा० ८६ । पुष्करणी-
 वृत्ता पुष्करवती वा । ओप० ८ । पुष्करिणी-वृत्ताकारा
 वापी, पुष्कराणी विद्यन्ते यस्यां वा वा । बीवा० १६७ ।
 वासरणा पुषखरणी । नि० ब्रू० ३०० आ ।
 पुषखरधर-पुष्करधरः-पुष्करवरोपलसितो द्वीपः । बीवा०
 ३३३ । पुष्कराणि-पथानि सर्वरः-प्रधानः पुष्करधरः
 द्वितीयो द्वीपः । आब० ७८८ । पुष्करधरः-छातोदधि-
 समुद्रान्तरो द्वीपः । प्रथा० ३०७ ।
 पुषखरखरद्वीप-पुष्करखरद्वीपः-पथवरोपलसितो द्वीपः ।
 अनु० ६० ।
 पुषखरधरसमुद्र-पुष्करधरसमुद्रः-पुष्करवरोपलान्तर
 समुद्र । प्रथा० ३०७ ।
 पुषखरसंवट्टम्-पुष्कलसंवर्तः-उदकरसो प्रथमो महामेघः
 पुषल-प्रपूर-पि सधेमपुषानुभाव भूमिच्छायादाहादिकं
 प्रगाशोऽनेन संवर्तयति-नामयति । अनु० १६० ।
 पुषखरसारिया-निरिषियेयः । प्रथा० ३६ ।
 पुषखरिणी-पुष्करिणी वृत्ता वाप्येव जलाशया पुषखरवती
 वा । अनु० १२६ । पुष्करणी-पुष्करवती वृत्ता ।
 प्रथ० १६० । पुष्करिणी समुद्रः । ओप० ६१ ।
 पुष्करिणी-पुष्कराश्रयः । शायन इति । बीवा० १२३ ।
 पुष्करिणी-वृत्ता वापी, पुष्कराणि विद्यन्ते यस्यां वा वा ।

बीवा० १८८ । वापी वृत्ता । ज० प्र० ३० । पुष्करिणी-
 वृत्ताकारा । प्रथा० २६७ । वृत्ताकारा । ज० प्र० ४१ ।
 वृत्ताकारा वापी-पुष्करिणी । यदि वा पुष्कराणि-पथानि
 विद्यन्ते यासु वा पुष्करिणः । प्रथा० ७२ । पुष्करिणी
 वृत्ताः पुष्करवायु वा जलाशयविशेषः । भग० २३८ ।
 पुषखरौष-पुष्करौषः-समुद्रविशेषः । ज्ञाता० १२८ ।
 पुष्करौषः-पुष्करखरद्वीपपरितोऽपि सुदोदकरसात्वावः
 समुद्रविशेषः । अनु० ६० ।
 पुषखल-पथकेवरम् । आबा० ३४८ । पुष्कलं-प्राचुर्यम् ।
 सूत्र० २८६ । पुष्कलं-सम्पूर्णम् । आब० ७८८ ।
 पुष्कलं सर्वं अमुमानुभावक्यं भरतमूरीक्ष्यवाहादिकम् ।
 ज० प्र० १७३ ।
 पुषखलविजय-पुष्कलावर्तः सप्तमो विजयः । ज० प्र०
 ३४६ ।
 पुषखलविजय-पथकम् । आबा० ३४८ ।
 पुषखलसंवट्टयो-पुष्करसंवर्तकः-जम्बूद्वीपप्रमाणो महा-
 मेघः । आ० १० (?) ।
 पुषखलसंवट्टय-पुष्कलसंवर्तकः-महामेघः । भग० २३२ ।
 पुषखलसंवट्टय-एकया वृष्ट्या वर्षं बहुलं वासविशुं समर्थो
 मेघः । ठाणा० २७० ।
 पुषखलसंवट्टय-पुष्कलं-सर्वं अमुमानुभावक्यं भरतमूरी-
 क्ष्यवाहादिकं प्रसारतस्वीदकेन संवर्तयति-नाशयतीति पुष्कल-
 संवर्तकः । ज० प्र० १७३ ।
 पुषखला-महाविदेहे विजयः । ठाणा० ८० ।
 पुषखलावट्टयिजयो-पुष्कलावतोविजयः । आब० ११६,
 ११७ ।
 पुषखलावट्ट-जम्बूद्वीपविदेहे विजयः । ज्ञाता० २४२ ।
 महाविदेहे विजयः । ठाणा० ८० ।
 पुषखलावट्टकूट-पुष्करावतीकूटं एवमोत्पलवासरवृत्तानाम् ।
 ज० प्र० ३४७ ।
 पुषखलावतीयिजयो-पुष्कलावतीविजय-जम्बूद्वीपविदेहे
 विजय । उत० ३२६ ।
 पुषखलावतकूट-पुष्करावतकूटं एवमोत्पलवासरवृत्ता-
 नाम । ज० प्र० ३४७ ।
 पुगल-पुद्गलं सेष्टादिकम् । ओमा० १७५ । पुद्गलं-

उष्णीशनादि । दश० १५४ । पुद्गलः-आत्मा । प्रपानः ।
सूत्र० २३७ । पुद्गल-मांसम् । दश० १७६ ।
पुष्पलपरिचयः पुद्गलः-पुद्गलद्रव्यैः सह परिवर्त्ताः-
परमात्मानं मिलनानि पुद्गलपरिवर्त्ताः । भग० २६७ ।
पुच्छ-वासधो । उत० ५५१ । मेहनम् । ओष० ८७ ।
पुच्छण-प्रोच्छने-दारुदण्डकम् । वृ० द्वि० १०८ भा ।
पुच्छणा-पृच्छना-द्विगुणिकादिसंज्ञा । भाष० १२९ ।
पृच्छना-विस्मृतसूत्रार्थप्रश्नः । प्रश्न० १२६ । पृथीतवाच-
नेनापि सप्तधाद्युत्पत्तौ पुनः प्रष्टव्यमिति, पूर्वाभीतस्य सूत्रादेः
सङ्कृतादौ प्रश्नः, प्रच्छना । ठाणा० ३४६ । प्रच्छना-
गुहं प्रति प्रश्नमसंज्ञा । अनु० १६ । पृच्छना-सूत्रस्य
अर्थस्य वा प्रच्छना । दश० ३२ ।
पुच्छणाए- । शाता० ६१ ।
पुच्छणी-पुच्छी-प्रविज्ञातस्य सर्वविषयस्य वाऽर्थस्य ज्ञानार्थं
तदभिप्रायपरिरूपः । भग० ३०० । पृच्छणी-अविज्ञातस्य
सर्वविषयस्य कस्यचिदर्थस्य परिज्ञानाय तद्विदः पार्श्वं
चोदना, असत्यामृताभावाभेदः । प्रश्ना० २५६ । प्रच्छनी,
असत्यामृताभावाभेदः । दश० २१० ।
पुच्छा-अपुणस्त जाव विमो कश्चित् पुच्छति सा पुच्छा
तिहि गिलाभेहि एमा पुच्छा, अथ पणत् समपति बोर्त्
बहुं दा ना एमा पुच्छा जत्तियं जायरिएण तरह,
उच्चार्थितं वेत्तुं सा एमा पुच्छा । नि० पू० तु० ६७ भा ।
पुष्पलद्वे पुच्छा, नामेण वा मोत्तेण वा दिसाए वा
पुच्छा । नि० पू० प्र० १६६ अ । आहारगतदेहे
सृतीयभेदः । ठाणा० २५३ । पृच्छा । भाष० ३८२ ।
पृच्छा-जिज्ञासोः प्रश्नः । व्याख्याने एषादशमहाराम् ।
उत० ७३ । पुच्छा-प्रश्नः । दश० ५६ ।
पुच्छिपट्ट-नामपिकायप्रश्नकरणात् । भग० १३५ । संघने
सति परस्परतः । भग० ५५२ । संघने सति पुच्छिपट्टे ।
शाता० १०६ ।
पुच्छोअ-पृष्टवाद् । भाष० १५८ ।
पुच्छे- । भग० ११४ ।
पुच्छेत्त-पृच्छेत्-अर्थयेत् । ओष० १३५ ।
पुञ्ज-पूज-पूजार्हः-कल्याणमाय । दश० २५२ ।
पुञ्जसस्य-पूज्य-सकलजनशुभादिना पूजार्हं शास्त्रस्येति-

पूज्यशास्त्रः । उत० ६६ । पूज्याः शास्त्रा गुरुदस्येति
पूज्यशास्त्रकः । उत० ६६ । पूज्यशास्त्री गतश्चेति-
पूज्यवस्तुतः । उत० ६६ ।
पुच्छणा-पुच्छनि-निबिडतवाच्छादनहेतुसूक्ष्मतरतृणविशेष-
पस्यानीया । राज० ६२ ।
पुट-काष्ठादिगन्धद्रव्यम् । जीवा० १६२ ।
पुटकः- । दश० ११८ ।
पुटग-पुटकः सल्लकम् । वृ० द्वि० १०१ अ ।
पुटमेवः- । भाषा० ५९ ।
पुट्ट-उदरम् । वृ० प्र० २९५ भा ।
पुट्टास्थर-नि० पू० प्र० ३१८ भा ।
पुट्टिल-चतुर्वो वासुदेवः । ठाणा० ५५७ ।
पुट्टिला- । शाता० २०४ ।
पुट्ट-स्पृष्ट-बटस्पृष्टनिकाचितम् । सूत्र० ७१ । पृष्ट-
उपरितलम् । सूत्र० १२६ । आरमप्रदेशस्पर्शवति । भग०
२१ । शादतरगन्धेन पोषितम् । भग० ६० । स्पृष्ट-
अग्निस्पर्शकान्त्यरं सक्तं चनकुट्टितः सूक्ष्मीकापवद् ।
प्रश्ना० ४०२ । अतीव स्पष्टेन स्पृष्टम् । प्रश्ना० ४५६ ।
स्पृष्ट-आरमप्रदेशस्पर्शविषयम् । जीवा० २० । कथित-
स्वादिना अकिञ्चित्करः । वृ० द्वि० ३०६ अ । स्पृष्ट-
स्पर्शमात्रोपेतम् । जीवा० १३ । स्पृष्ट-द्विगुणसम्बद्धः ।
ठाणा० २५३ । स्पृष्टम् । भग० १३१ । पृष्ट-चक्र-
परिधिरूपम्, यन्त्रोके पुंल्लो इति प्रसिद्धम् । ज० प्र०
२११ । स्पृष्ट-अभिद्रवः । उत० ८६ । स्पृष्ट-व्याप्तः,
पुष्ट इव पुष्टः । उत० ११६ । स्पृष्टः बाधितः । उत०
१४० । स्पृष्ट-प्राप्तम् । ज० प्र० ६७ । स्पृष्ट-विदा-
रितः । श्री० ८८ । स्पृष्ट-स्पृष्टवाद् । जीवा० २६१ ।
स्पृष्ट-व्याप्तः । प्रश्ना० ६०१ । स्पृष्ट-पथाऽवदः । भाष०
३२१ । स्पृष्ट-तनी रेणुवद् । भग० ५६६ । पुष्टः-
उपचितः । शाता० ६१ । पुष्टः-पुष्टः । उत० १२० ।
प्रोच्छिन्न-मुष्टम् । वृ० प्र० २७१ अ । स्पृष्ट इति
स्पृष्टस्तं स्पृष्ट तनी रेणुवदालिङ्गितमात्रमेवेत्यर्थम् । विशेष-
१६६ । कुट्ट-जीवप्रदेशैः स्पर्शनात् स्पृष्टम् । भग० १८४ ।
आरमप्रदेशविषयम् । प्रश्ना० ५०२ ।
पुट्टतो-पृष्ठतः । शाता० १६० ।

पुट्टपविट्टु-भोवादीनि चक्षुरहितानि स्पृष्टमर्थं प्रविष्टम् ।

भग० १३१ ।

पुट्टलामित-पुष्टस्यैव साधो । दीयते ते ? इत्येव यो
नामस्तेन चरतीति प्राक्वत् पुट्टलामिक । ठाणा० २६८ ।

पुट्टलामिय-पुष्टलामिकः-य कस्यते इदं इदं च भवते
साधो । इत्येदं प्रभपूर्वकमेव सव्यं गृह्णाति य स ।
प्रभ० १०६ ।

पुट्टवसा-पुष्टवसा मध्यवसका । ज० प्र० २३ ।

पुट्टवई-भोष्पदी । सूर्य० १२७ ।

पुट्टसेणिमापरिकम्मे-इष्टिवादे परिकर्मे तृतीयो भेद ।
सम० १२८ ।

पुट्टा-स्पृष्टा-सुप्तवही । ज० प्र० ६८ । स्फुटा-स्फुटी
इता बोधिता । ज्ञाता० ११६ ।

पुट्टापुट्ट-इष्टिवादे सूत्रे चतुर्थसो भेद । सम० १२८ ।

पुट्टया-पुष्टि-पुष्टा ततो जाता पृष्टिजा-प्रभञ्जितो
भ्यापार, अथवा पृष्टं-प्रभञ्जस्तु य तदस्ति कारणत्वेन
यस्यां सा पृष्टिजा, अथवा स्पृष्टि-स्पर्शनं ततो जाता
स्पृष्टिजा तथैव स्पृष्टिकास्तीति । ठाणा० ४२ । जीवा
दीन् रागादिना पृच्छत स्पर्शतो वा । ठाणा० ३१७ ।
स्पृष्टिजा-स्पर्शनक्रिया, विचलिक्रियामध्ये सप्तमी । भाव०
६१२ । स्पर्शिकी-स्पर्शनक्रिया । भाव० ६१३ ।

पुट्टिल-अनुत्तरोपपातिकदणानां तृतीयवर्गस्य नवममध्यम
नम् । अनुत्त० २ ।

पुट्टी-पुष्टिः-अतिवायो योय । जीवा० २६८ । पुष्टि-
पुष्पोपचय, अद्वितीयान्नयोविद्यतितम नाम । प्रभ० ६६ ।
पुष्टि । भाव० ३३० ।

पुष्ट-पुट-नासायुग्म् । उपा० २१ । पुष्परम् । उपा० २१ ।

पुष्टमेपण-कुट्टकुमादीनां पुट्टा यथ विक्रयार्थं मिचन्ते
तत् पुट्टभेदनम् । वृ० प्र० १८१ भा । पुट्टभेदन-
प्रयाननगरम् । उत्त० ४७५ ।

पुष्टा-पुष्पा-पुष्टिका । भग० ७१३ ।

पुष्टिया-पुष्टि । भाव० ३६६ ।

पुष्ट-पुष्पायुत्-स्पर्शस्पर्श । सूत्र० २२ ।

पुडवाए-पुटपाका-कुष्ठिजानां जलिकादेष्टितानामग्निना
पचनानि, अथवा पुटपाका-शकविशेषनिष्पन्ना । ज्ञाता०

१८१ ।

पुटवि-भगवत्या दादशघातके रत्नप्रभापृथिवीविषयं तृती-
योद्देशक । भग० ५५२ । पृथिवी-लोष्टादिरहिता ।
दश० १५२ ।

पुटविकाइया-पृथिव्येव कायो येषां ते पृथिवीकायिक,
पृथिवीकायिका, पृथिव्येव वा काया-क्षरीरं सो यस्य
अस्ति ते पृथिवीकायिका । ठाणा० ५३ ।

पुटविसस्य-पृथ्वीपञ्चम् । भाव० ५१४ ।

पुटविसिंसावट्टय-पृथिवीसिंसारूपं पट्टक-भासनविशेषः
पृथिवीसिंसापट्टकः । भग० १२७ । पृथिवीसिंसापट्टक-
भासनविशेषः । ज० प्र० २८० ।

पुटवी-पृथिवी, पृथ्व्या प्रथमभेद । भाषा० ३९ । पृथिवी-
पृथिवी । भाषा० ५१ । इष्टानदैवेन्द्रस्य प्रथमाऽग्रमृष्टिः ।
ठाणा० २०४ । भग० ५०५ । भगवत्यां त्रयोदशघातके
प्रथमवसुपर्णउद्देशकी । भग० ५६६ । पृथिवीति-माना
सत्यमामावत् शुद्धपृथिवी च तथोक्तमित्यादिरूपा ।
प्रज्ञा० २७ । पृथिवी-वेदाशाधुपरिवर्तिनी शुष्कको पट्टिका
शुक्ला खटिका निमिता वा । वृ० प्र० १६१ भा । पृथ्वी
रत्नप्रभादि । अनु० १७३ ।

पुटवीओ-पृथिव्यः अथवाया प्रथमघातके पञ्चमोद्देशक ।
भग० ६ ।

पुटवीकाय-पृथिवीकाय-उदयमूर्धपरिः अस्तमयमूर्धपरि-
सिरो वा । सूर्य० ४७ ।

पुटवीवट्टेस्य-पृथिव्यवतर्क-रोहीटफनगरे उद्यानम् ।
विषा० ८२ ।

पुटवीसिरी-पृथिवी-इन्द्रपुरनगरे गणिका । विषा०
८८ ।

पुटोगत्त-पृथ्वकानदेवभेदेन वदावित्काचिदित्यर्थः । ठाणा०
३८४ ।

पुटो-पृथक्-प्रत्यगाज्ञानी परोक्षज्ञानी च । भाषा० ३६ ।
पृथ्वभेदेन । उत्त० १८१ । पृथग्-विभिन्नम् । भाषा०
३३ । पृथग् प्रदेहम् । भाषा० १२१ । पृथग्-विभिन्नम् ;
भाषा० १४१ ।

पुटोउंदा-पृथग्-विभिन्नं द्यौः-अभिप्रायः येषां ते पृथग्-
उंदाः । भाषा० ३९३ ।

पुढोजण-पृथग्वनः-प्राकृतपुरुषः अनयंकल्पः । सूत्र० ८१ ।
 पुण-पुनः । प्रश्न० १५५ । पुनः-एवकारार्थः । आचा० १० ।
 पुनः-द्वितीयवशादपेक्षः । अथ० प्र० १५७ अ । पुनःशब्दः-
 केवलायः । अथ० द्वि० ११ अ ।
 पुणउत्ति-(दितो, मासते बुच्चति । नि० पू० प्र० १२१
 अ ।
 पुणट्टा-सापुषादानङ्गीकरणेन यत्पुण्यार्थं कृतम् । दश०
 १७३ ।
 पुननंद-श्रेयांसजिनप्रथममिक्षादाता । आच० १४७ ।
 पुण्डमव-पुनमवः-संसारः । प्रज्ञा० १०८ ।
 पुण्डमवलया-पुनमवः । मर० ।
 पुणभट्ट-चंपायां चेत्यम् । उपा० १ ।
 पुणरायत्ती-पुनरावृत्तिः-परावृत्तिः सुस्पष्टा । आच०
 ८६३ । पुनरावृत्तिः । दश० १४ ।
 पुणरावि-पुनरावि-भूयोऽपि । सप्त० ३३६ ।
 पुणरुत्त-शशार्थयोः । पुनर्वचनं पुनरुत्तम्, भूतदोषविशेषः ।
 आच० ३७४ । पुनरुत्तं शशतोऽर्थात् पुनर्वचनम्
 अनु० २६१ । अर्थादापन्नस्य स्वसम्पत्स्य पुनर्वचनम् ।
 आच० ३७५ ।
 पुण्डवसु-पुनर्वसुः-नारायणवासुदेवपुनर्वचनः । आच० १६३ ।
 नक्षत्रम् । ठाणा० ७७ । शीतलजिनप्रथममिक्षा-
 दाता । सम० १५१ । अष्टमवलदेवपुनर्वचनम् । सम०
 १५३ ।
 पुणवसु-पुनर्वसुः । सूर्य० १३० । शीतलजिनप्रथममिक्षा-
 दाता । आच० १४७ ।
 पुणोपुणो-करेति एवं प्रसङ्गः । नि० पू० प्र० २३३
 अ । शीत पुन्येन-यावत्स्या । आचा० २०१ ।
 पुण्डरीकः-श्रीलक्ष्मणः श्रीलम्पटः । नंदी० ११४ ।
 व्याघ्रः । उक्त० १३५ । मूलकृताङ्गद्वितीयधृतस्कन्धे
 प्रथममध्ययनम् । ठाणा० ३८७ ।
 पुण्डरीकदलं-श्वेतपद्मम् । श्रीवा० १६१ ।
 पुण्ड-तिलकः । सम० १३६ । तिलकः । श्रीवा० १७५ ।
 पुण्ड्रप्रभा-वागीशम् । जं० प्र० ३७१ ।
 पुण्ड्रध्वनकः- । अथ० द्वि० २०४ व्या ।
 पुण्ड्रा-वागीशम् । जं० प्र० ३७१ ।

पुण्य-प्रणति-सुमीकरोति पुनाति वा-पविश्रीकरोत्यारमान-
 मिति पुण्यं-युगकम् । ठाणा० १७ । पुण्यं-पुण्यहेतुभूतं
 सुमानुष्ठानम् । उक्त० ३८८ । पुण्यः-पद्मो दक्षिणनिका-
 येन्द्रः । भग० १५७ । पूर्णः । श्रीवा० १७० । पुण्यार्थं
 यत्र बहु रन्ध्रविराज्य भगवानामां दीयते, अथवा पूर्णं यद्-
 श्वस्त्वैवंदुर्मितम् । शोध० १५६ । पूर्णः-सम्भृतः ।
 श्रीवा० २६५ । पूर्णः-श्रीदोदे समुद्रे पूर्वाद्धाधिपतिर्देवः ।
 श्रीवा० ३५५ । महर्षिः । ब्रू० १७० अ । श्रुती जलस्य
 भग० ८३ । पूर्णं-उदात्तादिपौर्ययं परिपूर्णम् । विदे०
 ४०६ । पुण्या-पवित्रा । ज्ञाता० १३६ । पुण्यं-श्रुत-
 चारित्रिकनम्रत्वं युगकम् । भग० ९० । यस्त्वेवमजानमिः
 पूर्णं गीयते सत्पूर्णम् । श्रीवा० १६४ । यद् स्वरकनामिः
 पूर्णं गीयते तद् पूर्णम् । जं० प्र० ४० । स्वरकनामिः
 सर्वाभिरपि युक्तं कुर्वतः पूर्णम् । अनु० १३२ । पुण्य-
 कूटं-चैताव्यकूटः । जं० प्र० ३४१ ।
 पुण्यकलस-पूर्णकलसः-अनार्यग्रामः । आच० २०७ ।
 पुण्यघोस-अम्बुदेवत आगामिन्यां उत्तरपिण्यां तीर्थकरः ।
 सम० १५४ ।
 पुण्यणंद-श्रेयांसनाथप्रथममिक्षादाता । सम० १५१ ।
 पुण्यपत्त-पूर्णपार्थ-अक्षतभृतपात्रम् । उक्त० ३८१ ।
 पुण्यपद्म-पूर्णप्रमः-श्रीदोदे समुद्रे पश्चिमाद्धाधिपतिर्देवः ।
 श्रीवा० ३५५ ।
 पुण्यप्रमाण-पूर्णप्रमाणः-स्वप्रमाणं यावज्जलेन पूर्णः ।
 श्रीवा० ३२२ । पूर्णप्रमाणः-पूर्णं वा जलेनास्मनो प्रमाणं
 यस्य, मानं वा यस्य पूर्णमास्मनः । भग० ८३ ।
 पुण्यभट्ट-पूर्णभट्टः-चम्पायां यक्षविशेषः । आच० २६५ ।
 पुण्यभट्टः-दक्षिणनिकाये सुतोयो अम्बरेश्वरः । भग० १५८ ।
 पुण्यभट्टः-रविचिद्यप्रभानिर्णये चम्पानगरी चैत्यम् । भग०
 २०६ । पूर्णभट्टः । अन्त० १६ । पूर्णभट्ट-चम्पाया
 चैत्यविशेषः । उक्त० ३२१ । शोधर्मकल्पवासिदेवः ।
 निरय० ३६ । शोधर्मकल्पे विमानविशेषः । निरय०
 ३६ । चंपानगरी उत्तरपूर्वार्थे चेत्यम् । ज्ञाता० ३ ।
 धातकिल्लभरुचचम्पायां चैत्यम् । ज्ञाता० २२२ ।
 चंपायां चैत्यम् । उपा० १६ । नि० पू० प्र० २३ अ ।
 पूर्णभट्टः-चम्पानगरी चैत्यविशेषः । प्रश्न० १ । पूर्णभट्टः-

यक्षेन्द्रः । जीवा० १७४ । चम्पायां चैत्यम् । ज्ञाता० २५२ । जितशत्रुराजोः चपानगयां चैत्यम् । ज्ञाता० १७३ । मणित्तिकानमयां यात्रापतिः । निरय० ३६ । पुष्पभट्टकूट पूर्णभद्रनाम्नो ध्वन्तरेक्षस्य कूटं पूर्णभद्रकूटम् । ज० प्र० ३३८ । पूर्णभद्रनाम्नो देवस्य निवासभूतं कूटं पूर्णभद्रकूटम् । ज० प्र० ७७ । पुष्पमासी-पूर्णं मासो यस्यां सा पूर्णमासी, पूर्णो मासः-चन्द्रमा अस्यामिति वा पूर्णमासी । जीवा० ३०३ । पुष्पशरत्ता-परिपूर्णमधुरा । उपा० २८ । पुष्पहस्त-शीर्षकरगणधराचार्यादिना येन प्रकारेण पुष्पवान् श्वेत्स्वरचक्रवर्तिमाण्डलिकादिः । आचा० १४१ । पुष्पा-धर्मकथायाः पञ्चमवर्गस्य नवममध्ययनम् । ज्ञाता० २५२ । पुष्प-शुभम् । आच० ५६२ । पुता-नातिमन्दा मातित्वरिता । वृ० प्र० २३६ अ । पुताई-वद्भाषिका । वृ० तु० २११ आ । पुत्तंजीव-वृक्षविशेषः । मग० ८०३ । पुत्तंजीवय-पुत्रजीवकः वृक्षविशेषः । प्रज्ञा० ३१ । पुत्त-पुनाति पितुराचारानुवर्तितयाऽऽमानमिति पुत्रः । उक्त० ३८ । पुनाति पितरं पाति वा पितृमर्मादामिति पुत्र-सूनुः । ठाणा० ११६ । पुत्र-पुत्रमासोपमया भोक्तव्यम्, साधोर्भोक्तव्यं उपमा । दण० १६ । बलम् । वृ० प्र० २८ अ । परिधानवस्त्रम् । वृ० तु० २५३ अ । पुत्तगो-पुत्तलकः । वृ० तु० १४८ अ । पुत्तजम्भ-पुत्रजम्भ । आच० ३४४ । पुत्तभंड-पुत्रभाण्डम् । आच० २०५ । आच० २७३ । पुत्तलपिड-अक्षरमन्त्रस्वापनायां दृष्टान्तः । ओष० १२६ । पुत्तलिका-पुस्तकमन्त्रविशेषः । ओष० १२६ । पुता-पूर्णभद्रजस्य प्रयत्नाः अग्रगह्वो । ठाणा० २०४ । पुतागुपुतिर्य-पोतागुपुतिक-पुत्रपोतादियोग्यम् । ज्ञाता० ३६ । पुतिया-चतुर्दिश्रयजोः । उक्त० ६६६ । चतुर्दिश्रय-पन्थिविशेषः । जीवा० १२ । पुत्य-पुस्त-वस्त्रहन् । आच० ७६७ । पुत्यारा-मुखाविशेषः-दिल्लाचार्यः । प्रज्ञा० ५६ ।

पुत्थी-पुत्तो-पोतस्य ज्येष्ठा सुता, ब्रह्मदत्तराज्ञी । उक्त० ३७९ । पुत्रभाण्डः- । आचा० १०६ । पुद्गलोद्देश-भगवत्पामुद्देशकः । आच० १०६ । पुघोवर्ण-मुणो पुणो घोवर्णं पुघोवर्ण । नि० सू० हि० ११८ आ । पुत्र-प्रथमो द्विपुत्रारोहः । ठाणा० ८४ । पूर्णः-द्विपुत्राराणांमधिपतिः । प्रज्ञा० ६४ । पूर्ण-नृत प्लुतम् । ज्ञाता० ७१ । पूर्ण-स्वरकलाभिः । ठाणा० ३६६ । पुष्य पुष्पदेवतुवात् । सूत्र० ४०१ । पुत्रभट्ट-चम्पायां ज्ञातयतनम् । मग० ४८४ । मग० ६१८ । बुद्धपाणके देवः । मग० ६८० । पूर्णभद्र-चम्पायां चैत्यविशेषः । अन्त० १ । पूर्णभद्र-अन्तकृद्दत्तानां पट्टवर्गस्य एकादशममध्ययनम् । अन्त० २३ । पूर्णभद्र-चम्पानगर्यामुद्यानम्, तत्रैव यथाश्च । विपा० ६१ । महापद्मस्य सेनाकर्मकरदेवः । ठाणा० ४१६ । द्वितीयो ज्येष्ठः । ठाणा० ८१ । पुष्यभद्रः वैभवंशस्य पुत्रस्यापीषो देवः । मग० २०० । चंपायां चैत्यः । ज्ञाता० १६३ । चम्पायां चैत्यः । निरय० १६ । पुष्पिकायाः पञ्चम-मध्ययनम् । निरय० २१ । चम्पानगर्यां चैत्यम् । निरय० ४ । चम्पायां चैत्यम् । अन्त० १ । पूर्णभद्रः चम्पायां चैत्यविशेषः । अन्त० २५ । विपा० ३३ । पूर्णभद्र-अन्तकृद्दत्तानां पट्टवर्गस्य एकादशममध्ययनम् । अन्त० १८ । पुत्रवर्ण-पुत्रवर्णः वैभवंशस्य पुत्रस्यापीषो देवः । मग० २०० । पुत्ररूप-पूर्णरूपः पुष्परूपो वा विविष्टरजोहरणादिद्रव्य-विज्ञमद्भावात् सुमाधुरिणि । ठाणा० २७६ । पुत्रसेन-पुष्पसेनः-अनुत्तरोपपातिकदत्तानीं द्वितीयवर्गस्य पयोऽक्षममध्ययनम् । अनुत्त० २ । पुत्रा-त्रयोदश्याग्रगह्वो । मग० १०४ । पुत्राग-सताविशेषः । आचा० ३० । वृषविशेषः । मग० ८०३ । पुत्राग-एकादशिकं वृषविशेषः । प्रज्ञा० ३१ । पुष्प-विपत्तिशमरोपमस्थितिर्देवविमानम् । सम० १८ । पुष्प-कुण्डवर्तिका । जीवा० १६३ । मूषनाद् मूषमिति

कृत्वा सप्रशिता पुष्पभृता चङ्गेरी पुष्पचङ्गेरी परिगृह्यते,
तदाशारोऽवधिष्वेयकविमानवाति शेषानाम् । वि०
३५३ । पुष्पसिखावलिरविता चङ्गेरी पुष्पचङ्गेरी ।
आव० ४१ । पुष्पः—नक्षत्रविशेषः । सूर्य० १३० ।
पुष्प—अच्छेदकम् । नि० पू० प्र० १५० अ । पुष्पं—
विकसित अग्रयितम् । अनु० २४ । पुष्पं—वर्णमन्त्रोपेतम् ।
आवा० ३५२ ।

पुष्पकंत—विशतिसागरोपमस्थितिकदेवविमानम् । सम०
३८ ।

पुष्प—पुष्पकः—देवविमानः । औप० १२ ।

पुष्पकरंड—पुष्पकरंडक—हस्तिशीर्षनगरे उद्यानम् ।
विपा० ८६ ।

पुष्पकरंडगृहहृत्पगम्—पुष्पकरंडकहृत्पगम् । आव० ३७० ।
पुष्पकरंडम्—पुष्पकरंडकं राजगृह उद्यानम् । आव०
१७२ ।

पुष्पकुंभुत—पुष्पकुम्भुः पुष्पकीटः । आव० ८३१ ।
पुष्पकेतः—पुष्पकेतुः—सप्ताशीतितममहाग्रहः । ठाणा० ७६ ।

ज० प्र० ५३५ । जम्बेरवते आगामिण्यामुसविण्या
सप्तमतीर्थकाः । सम० १५५ । पुष्पकेतुः—पुष्पमद्रनगरा-
धिपतिः । आव० ६८८ । पुष्पकेतुः—पुष्पपुरे राजा ।
वृ० प्र० २१८ आ ।

पुष्पक—पुष्पकम् । औप० ११७ ।

पुष्पचंगेरिया—पुष्पचङ्गेरिका । जं० प्र० ३९० ।
पुष्पचंगेरी—पुष्पचङ्गेरी । औषा० २१४, २३४ । पुष्प-
चङ्गेरी । जं० प्र० ४१० ।

पुष्पचूल—पुष्पचूलः—वैनयिण्या पुष्पसेनराजपुत्रः । आव०
४२६ । पुष्पचूलः—पुष्पमद्रनगराधिपतिः पुष्पकेतोः पुत्रः ।
आव० ६८८ । पुष्पचूलः—अङ्ग्रेषु चम्पास्वामी, यो ब्रह्म-
पत्न्याश्चुलिन्या भ्राता । उत्त० ३७७ ।

पुष्पचूला—पार्श्वनायस्य प्रथमा शिष्या । सम० ११२ ।
पुष्पचूला—वैनयिण्या पुष्पसेनराजपुत्री । आव० ४२६ ।
आधिकालाभदारे भार्या । आव० ५३७ । पुष्पमद्रनगरे
पुष्पकेतोः पुत्री । आव० ६८८ । निरयार्वाकियाः
चतुर्थयं साध्वीविशेष । निरय० ३८ । पार्श्वनायस्य
शिष्या । ज्ञाता० २३३ । पुष्पकेतोः दारिया । वृ० प्र०

११८ आ ।

पुष्पचूलिया—पुष्पचूलायाः अधिकृतार्थविशेषप्रतिपादिका
पुष्पचूलाः । नदी० २०८ । निरयावन्पुष्पचूलम् चतुर्थो
वर्गः । निरय० ३ ।

पुष्पच्छास्त्रिया—छात्रोत्तरि स्थित्यते इति छाद्या छात्रं
छादिका—पुष्पभृता छादिका पुष्पच्छादिका । जं० प्र०
३६० ।

पुष्पच्छास्त्रिया—पुष्पच्छास्त्रिका द्वारशास्त्रा । आव० ११४ ।
पुष्पच्छास्त्र्य—विशतिसागरोपमस्थितिकदेवविमानम् । सम०
३८ ।

पुष्पकंतबोस—पुष्पकान्तबोसम् । आव० ८३१ ।
पुष्पकान्त—पुष्पकान्तम् । दश० ८७ ।
पुष्पकंत—हस्तिराजा । ठाणा० ३०३ । पुष्पकान्तः—क्षीर-
धरोपेक्षराट्पिपतिदेवः । जीवा० ३५३ ।

पुष्पकान्त—पुष्पकान्तः—मनगारविशेषः । विपा० ६५ ।
पुष्पकान्त—पुष्पकान्तः—पुष्पाधारमाजनविशेषः । जं०
प्र० ३६० ।

पुष्पकान्त—पुष्पकान्तः—पुष्पकान्तम् । जीवा० २३४ ।
पुष्पकान्त—विशतिसागरोपमस्थितिकदेवविमानम् । सम०
३८ ।

पुष्पकान्तबोस—पुष्पकान्तबोसः—बलिप्रकारः । जं० प्र०
३६० ।

पुष्पकान्त—पुष्पकान्तः । आव० ६७६ ।
पुष्पकान्त—पुष्पकान्तो राजधानी । वृ० प्र० २१८ आ ।
पुष्पकान्त—पुष्पकान्तम् । ज्ञाता० २०५ ।

पुष्पकान्त—पुष्पकान्तः—पुष्पकान्तः । प्रज्ञा० ४२ ।
पुष्पकान्त—पुष्पकान्तः—पुष्पकान्तः नगरम् । आव० ६८८ ।
पुष्पकान्त—पुष्पकान्तः—पुष्पकान्तः नगरम् । आव० ४२६ ।

पुष्पकान्त—पुष्पकान्तः—पुष्पकान्तः । जीवा० १८६ ।
पुष्पकान्त—पुष्पकान्तः—पुष्पकान्तः । जीवा० १८६ ।
पुष्पकान्त—पुष्पकान्तः—पुष्पकान्तः । जीवा० १८६ ।

पुष्पकान्त—पुष्पकान्तः—पुष्पकान्तः । जीवा० १८६ ।
पुष्पकान्त—पुष्पकान्तः—पुष्पकान्तः । जीवा० १८६ ।

पुष्पकान्त—पुष्पकान्तः—पुष्पकान्तः । जीवा० १८६ ।

पुष्पलेस-विशतिहागरोपमस्थितिकदेवविमानम् । सम० ३८ ।

पुष्पवर्द्ध-पुष्पवती-पुष्पकेतो राज्ञी । वृ० प्र० २१८ वा ।
पुष्पकेतोः देवी । वृ० प्र० २१८ वा । पुष्पवती-
पारिणामिभ्यः पुष्पमद्रनगरे पुष्पसेनराज्ञी । भाव० ४२६ ।
पुष्पवृण-विशतिहागरोपमस्थितिकदेवविमानम् । सम० ३८ ।

पुष्पवती-धर्मकथायाः पञ्चमवर्गस्य चतुर्विंशतितममध्य-
नम् । शांता० २५३ । किम्पुरिसेन्द्रस्य चतुर्थी जग्र-
महिषी । ठाणा० २०४ । मञ्जिनायस्य प्रथमा शिष्या ।
सम० १५२ । पुष्पवती-मङ्गाताटे पुष्पमद्रनगरे पुष्पकेशु-
राज्ञी । भाव० ६८८ । किम्पुरवस्य चतुर्थांशमहिषी ।
भाग० ५०४ । पुष्पवतिक-सुङ्गिकानमयी चैत्यम् । भग० १३६ ।

पुष्पवह्म-पुष्पवह्मं येः कितिबिभूषा । भाव० २३० ।
पुष्पवह्म-पुष्पवह्मम् । भाव० १२२ ।
पुष्पपासा-पुष्पवर्षा-कुटुम्बवर्षणम् । भग० १६६ ।
पुष्पवृद्धि-पुष्पवृद्धिः । भग० १६६ ।
पुष्पसाल-पुष्पसालः-ममथविषये प्रवरक्षामे गायपतिः ।
भाव० ३५५ । पुष्पसालः-भोनेन्द्रियोदाहरणे सुस्वरी
गायवर्कः । भाव० ३६८ ।

पुष्पसालमुय-पुष्पसालमुयः-पुष्पसालगायपतिपुत्रः ।
भाव० ३५५ ।

पुष्पसिद्ध-विशतिहागरोपमस्थितिकदेवविमानम् । सम० ३८ ।

पुष्पसिद्ध-विशतिहागरोपमस्थितिकदेवविमानम् । सम० ३८ ।

पुष्पसुहृन्-पुष्पसुहृन्-वतीदुम्बरानी पुष्पाणि । दश० २३० । पुष्पसुहृन् वतीदुम्बरानी पुष्पाणि तानि तद्वर्णानि
सुहृन्माणि । ठाणा० ४३० । यद्वत्तद्वरादोणि सति पुष्पाणि
सुहृन्माणि । दश० ५० १२१ ।

पुष्पसेन-पुष्पसेनः-पारिणामिकीदुर्दिहृष्टाग्रे पुष्पमद्रनगरे
राज्ञा । भाव० ४२६ ।

पुष्पायकिण्ण-पुष्पाकीय इतस्ततोऽयकीर्णं विप्रकीर्णं
पुष्पायकीर्णम् । जीवा० १६८ ।

पुष्पावत्त-विशतिहागरोपमस्थितिकदेवविमानम् । सम० ३८ ।

पुष्पासव-पुष्पासवः । प्रज्ञा० ३६४ । पुष्पासवः-पुष्प-
रससारः । जीवा० ३५१ ।

पुष्पाहार-पुष्पाहारकः । निरय० २५ ।

पुष्पिआ-पुष्पिता-यासु मन्थपदसिपु दहवासमुत्कलन-
परिहायेन प्राणिनः संयमभावपुष्पिताः सुनिता उचिता
भूयः संयमभावपरित्यागतो दुःसाधस्तिमुत्कलनेन
मुकुन्निताः पुनस्तत्परिहायेन पुष्पिताः प्रतिपद्यन्ते ताः
पुष्पिताः । नंदी० २०७ ।

पुष्पिदा-निरयावत्पुष्पाङ्गस्य कृतीयो वर्गः । निरय० १, २१ ।

पुष्पुत्तर-पुष्पुत्तर-विमानविधेयः । उक्त० २६६ । विमान-
विधेयः । भाव० ४२१ । पुष्पुत्तर-वर्कसारधेयः ।
ज० प्र० ११८ ।

पुष्पुत्तरवर्कसग-विशतिहागरोपमस्थितिकदेवविमानम् ।
सम० ३८ ।

पुष्पुत्तरा-पुष्पुत्तरा-आस्वादविधेयः । प्रज्ञा० ३६४ ।
पुष्पुत्तरि-पुष्पुत्तरावतंसकः-विमानविधेयः । भाव० १७७ ।

पुष्पुत्तरा-पुष्पुत्तरा । जीवा० २७८ ।

पुष्पुत्तरा-पुष्पुत्तरा-पुष्पप्रकरः । सम० ६१ ।
पुष्पुत्तरासंठित-पुष्पुत्तरासंठितः-तत्तन्निधानसंश-
स्वितः । भृ० १३० ।

पुष्पति-पुष्पति-पुष्पप्रदेयम् । भग० ६७६, ६८४ ।

पुष्पावह्म-पुष्पावह्मः-अन्यत्र नीलावह्मरसितवत्, पूर्णं
वा दूषणमप्योद्देह कृत्वा या ता प्रतितरिवा । ठाणा० २७६ । 'पुष्पावह्म' इति प्लावयित्वा-अन्यत्र नीलावा
आवर्तिततद्वत् या प्रवर्ज्या दीयते सा । ठाणा० १२६ ।

पुरंदर-पुष्प नगरीरमपुष्पवत् तद्विद्वत्पुष्पान्तोऽन्तः, दारय-
तीव दारयतीनि पुष्पः । उक्त० ३२१ । अमुराति-
पुष्पानी दारणात् पुष्पः-दण्डः । भग० १७४ । पुरन्दरः-
साधोदयः ५ पुष्पाणात् पुष्पः । उक्त० ३५० ।

पुरंदरजसा-पुष्पकारकं देवी । भ्य० द्वि० ४३२ अ ।
पुरन्दरवसा-पुष्पकारकव्या । उक्त० ११४ ।

पुरंदरा-चमामामनवरी तस्य तद्वत् राया तस्य मनिनी ।

नि० सू० तृ० ४४ अ ।

पुर-नगराक्षयेषभूत प्राकाराक्षतम् । ठाणा० २६४ । नि०
सू० प्र० २६५ अ ।

पुरओ-पुरत-अग्रत । जाता० १६२ ।

पुरओकाज-अग्रे विधाय पुरस्कृत्य वा प्रधानीकृत्य वा ।
भग० १२३ ।

पुरकम्म-मिमांसा पुरत-अग्रमेव यत्कृत कम कङ्कुम्भु-
कादिप्रशालनादि तत् पुर कर्म । ओष० १७० ।
पुरकम-अप्यायप्रसिद्धे प्रथमभेदः भक्तावेदनात् पूर्वं
यत्प्राप्तयेव कम् हस्तमात्रादेर्जेलप्रसामनादि क्रियते तत्पुर-
कम । पिण्ड० १४६ ।

पुरस्कार-पुरस्काय-सद्भूतपुण्योत्कीर्त्तनम् । वन्दनाभ्युत्था-
नासनप्रदानादिव्यवहारश्च । भाव० ६५८ । पुरस्कर-
अभ्युत्थानासनादिसम्पादनम् । उक्त० ८३ । पुरस्कार-
सर्वकार्येष्वग्रतः स्थापनम् । भाषा० २१६ । पुरस्कार-
राजादिहस्ताभ्युत्थानादि भग० ३६ । पुरस्करण-
पुरस्कार-गुणवानयमिति शौरवाभ्यासोप । उक्त० २८० ।
पुरस्कार-अभिमानविशेष । जाता० १४० ।

पुरस्काज-पुरस्कृत-परोक्षार्थी । भग० २६ । पुरस्कृत
पुरोवर्त्ति भविष्यत् । भग० २११ । पुरस्कृत-अती-
समय । सुय० १६६ ।

पुरश्चरण-पुश्चरणम् । उक्त० १६३ ।

पुरच्छिम-पूरक्षिक । ठाणा० १८ । पोरस्य । भग०
६ । पूरस्याम् । ज० प्र० ७३ ।

पुरतोच्चया-पुरत उचया । सुय० ६५ ।

पुरद्वययन-वीरस्यद्वयकम् । जाता० १२७ ।

पुरद्वि-प्रातः । सूत्र० ४२२ ।

पुरद्वि-पूर्वा दिक् । ज० प्र० ४७ ।

पुरद्विमसुगार-पूर्वतुङ्गाक्ष । भाव० ३८७ ।

पुरद्विमवेयालीए- । जाता० । २१७ ।

पुरद्विमसत्तासुय-पूर्वसत्त्वासुय । भाव० ३८६ ।

पुरमतर्जि-पुरमतर्जि-सप्तमनिह्नवोत्पत्तिस्थानम् ।
विशे० ६३४ ।

पुरधर-नगरेकदेशभूतम् । प्रभ० ६२ । राजधानीरूपम् ।
प्रभ० ६६ ।

पुरधरधम्म-पुरधरधम्मं प्रतिपुरधर मित्रं क्वचित् क्वचि-
द्विशिष्टोऽपि पौरभायाप्रदानादिलक्षणं सद्भित्तोया योषिद्
मेहान्तरं गच्छतोऽस्यादिलक्षणो वा । दश० २२ ।

पुरसमाणयो-मायय । जाता० ११३ ।

पुरा-पूरयम् । जाता० २०५ ।

पुराकाज-पुरस्कृत्य-आभिरय पुरस्कृत्य-मुख्यतयाऽङ्गी-
कृत्य । उक्त० २८३ ।

पुराण-पञ्चाकडो । नि० सू० प्र० १२० अ । पञ्चाकडो ।
नि० सू० प्र० ३२५ अ । पञ्चाकृत । वृ० हि०
१२७ अ । प्रभूतवर्षधृत । उक्त० २६४ । चिरन्तनम् ।
ठाणा० २६४ । पुराणे पुरातनम् । जाता० ३ ।
वृ० प्र० २६३ अ । वृद्ध-शास्त्रविशेष । ठाणा० ४५२ ।
बहुकालीनम् । ठाणा० ३६४ । पुराण-अग्रतन । प्रता०
५०३ । पुराण । भाव० ४०८ । पुरातनवस्तुविषयम् ।
ठाणा० ४५० । जूयम् । ओष० १३८ । अनेकमवो-
पातत्वेन चिरन्तनम् । उक्त० ८ ।

पुराणकुम्मास-पुराणकुम्पाय-बहुदिवसविद्यस्थितकुम्मा-
यम् । भाषा० ३११ ।

पुराणगहण-प्राग्ग्रहित-चोलपट्टादे कर्तुरादिना ग्रहणम् ।
वृ० हि० २८५ अ ।

पुराणसविग-प्राक्सविग्न पञ्चात्पारस्य । वृ० नृ०
१४३ अ । यस्तु सविग्नमुण्डितत्वात् पूर्वं सविग्न पञ्चाद-
वदन्तीभूत स पुराणसविग्न । वृ० प्र० २०७ अ ।

पुराणसङ्ग-पुराणभाट । भाव० ७३६ ।

पुराणिय-पौराणिकम् । भाव० ४१२ ।

पुरिमतरजि-पुरम-तरजि-पौराणिकनिह्नवोत्पत्तिस्था-
नम् । भाव० ३१२ ।

पुरिम-कदमय कुण्डिकाय अनेकदिक् पुरस्थानम् ।
दश० ८७ । आदिमम् । भाव० ५६३ । पूर्वा पूर्वं
क्रियमाणया तिर्यककृतवत्प्रसोदनात्मका क्रियाविशेषः ।
उक्त० ५४७ । पुरिमम् । ओष० १०८ । पुरिमम् ।
ओष० १०८ । पुरिम-यत् पूरणतो भवन्ति कनकादि
प्रतिमावत् । जाता० १७६ ।

पुरिमकठभाजवपता- । सुय० ६५ ।
पुरिमङ्ग-परिभाट-अग्रमप्रहृदयकालावधिप्रशङ्कायानम् ।

भाष० ८५२ ।

पुरिमताल-महाबलराजधानी । विषा० ११ । विनीता-
नगरी । चदानस्थानं-पुरिमनालम् । भाष० १५७ ।
२१० । चित्रजगन्मस्थानम् । उत० ३८२ । चदितोदय-
राजः पुरः । नदी० १६६ । चदितोदयस्य राजधानी ।
मंदी० १६६ । गगदम् । मग० १५३ । पुरिमतालः
नगरविशेषः । जं० प्र० १५० । पुरिमताल-पुरविशेषं
ऋषभदेवस्य कैवल्योत्पत्तिस्थानम् । भाष० १३६ ।

पुरिमपुर-ऋषभ्युत्सर्गं गांधारविषये नगरराजधानी ।
भाष० ७२० ।

पुरिमयाल-पुरिमतालं-पारिणाविषयं नगरविशेषः ।
भाष० ४१० ।

पुरिमा-मरतेरावतेषु चतुर्विधतेरादिमाः । ठाणा० २९६ ।
उभयभूमिगो सिंहा । नि० सू० प्र० ३३३ अ ।

पुरिमाद्ध-पूर्वाह्नमहाद्य प्रयागस्थानविशेषः । ठाणा०
२६८ ।

पुरिय-पुरिकानगरी । भाष० २६५ ।

पुरियाह- । भाष० ३३६ ।

पुरिष्ठ-पुरोक्षी अभिधारित भाषाभिः । नृ० सू० १३२
अ । पाश्चात्येज्जानादुक्तग्यादिके कर्मणि दापयितुमारब्धे
सावक्षेप एव । विशेषे १०५ । पुरातनम् । मग० प्र०
३१ अ । पौरस्त्यः । भाष० ३४८ ।

पुरिवट्टा-पुरिवतां आर्यसार्धपञ्चविंशतिजनपदे जनपदः ।
मता० ३५ ।

पुरिसंतकाह-पुरुषावरः पुरुषः पुरुषात्तरं तद्वृत्तं वा
पुरुषात्तरकृतम् । भाषा० ३२५ ।

पुरिस-पुरुषः-जम्बु, मनुष्यो वा । भाषा० २४ । पुरुष-
सामाधिक्यताभि हृष्टातः । भाष० ७५ । पुरि सयनात्
पुरुषः । दश० १३ । पुरुषं-पारिणामिकादित्यम् । दश०
११३ । पुरुष-चतुष्टुः पुरुषसरीर वा । नदी २०३ ।
पुरि-नगरीरे सयनाद् वा पुरुषो-जीवः, पूर्णः मुल्लुः सानि-
मिति पुरुषः । विशेषे ३७६ । पूर्णः-मुल्लु ऋषोः पुरि-
सयनाद्वा, पुरुषो-जम्बुः । भाषा० १६८ । पूर्णः-मुल्लु-
दुःशानादिति पुरुषः पुरि सयनाद्वा । भाष० ४६ । पुरुषः
पुरुषं पारिणादित्यस्यार्थः चतुर्विंशत्यम् । मग० ४२५ ।

पुरि सयनात् पुरुषः-जीवः । सूत्र० ४०२ । पुरीषः ।
जाता० ४९ ।

पुरिसकार-पुरुषकारः-पौरुषाभिमानः । सूर्य० २८६ ।
पुरुषकारः-साधिताभिमतप्रयोजनम् । सूर्य० २६६ ।
पुरुषकारः-अभिमानविशेषः । ठाणा० २३ ।

पुरिसक्कार-पुरुषकारः पौरुषाभिमानः पुरुषक्रिया वा ।
मग० ३७ । पुरुषकारः-पुरुषाभिमानः । मग० ३२३ ।
पुरुषकारः-कर्मचतुष्टु प्रति स्वकीयोत्कर्षतदागः । दश०
११० । पुरुषकारः-अभिमानविशेषः । प्रभा० ४६३ ।
पुरुषकारः अभिमानविशेषः । ठाणा० ११६ । पुरुषकारः-
पौरुषाभिमानः पुरुषकारः पुरुषक्रिया । जं० प्र० १३० ।
पुरिसक्कारपरकम-पुरुषाभिमानेन साधितप्रयोजनः ।
मग० ३११ ।

पुरिसगार-पुरुषकारः-अभिमानविशेषः । जाता० ७१ ।
पुरिसच्छाया-पुरुषच्छाया-प्रयमलः सूर्यस्थोदयमानस्य
हृष्टिपद्मासता । सूर्य० १८ ।

पुरिसजाता-पुरुषजातानि पुरुषप्रकाराः । ठाणा० १११ ।
पुरिसजाया-पुरुषजातानि पुरुषप्रकाराः । ठाणा० १३१ ।
पुरिसजुग-पुरुषपुगं-पुरुषकासम् । ठाणा० ४३१ । पुरुष-
पुग-पुरिखजुगद् पुरुषाः-शिवप्रतिष्ठादिकमभ्यवस्थिता
मुक्तानीय-कासविशेषा इव क्रमनाधर्मात्पुरुषपुगानि ।
सम० ६८ ।

पुरिसजुगा-पुरुषा-पुरिसत्त्वकमिषः विज्ञापुत्रकमवगतो वा
पुगानि इव पुरुषपुगानि । ठाणा० १७८ ।

पुरिसनपंसयो- । नि० सू० द्वि० २३ अ ।
पुरिसनिवहण-पुरुषनिवहनं महाभुद्वारिकायं भूतम् । मग०
१६७ ।

पुरिसपुंडरीय-पुरुषपुंडरीकः-पण्डो वासुदेवः । भाष०
१२६ ।

पुरिसपुर-पुरुषपुरं-मगधराजधानी । उत० ३०४ ।
पुरिसयार-पुरसकार-अभिमानविशेषः, पुण्यचर्मसम् ।
ठाणा० ३०४ ।

पुरिससत्तल-जयोविजयमकमा । जाता० ३८ ।
पुरिसवरगंधर्हृषि-पराज्जातो मगधहृषो च वरगंधर्हृषी
पुत्र एव वरगंधर्हृषो पुत्रवरगंधर्हृषो, यथा मगध-

हस्तिनो गन्धेनैव सर्वगजा भज्यन्तो स्या भगवतस्तद्देस
विहरणेन ईतिपरचक्रदुर्मिदजनडमरकादीनि दुरितानि
शतभोजनमध्ये नश्यन्तीति अतस्तेन पुरुषवरगन्धहस्तिन ।
सम० ३ ।

पुरिसवरगंधहृत्यो-पुरुषोवरगन्धहस्तौ च परचक्रदुर्मिद
मारिप्रभृतिमुद्रगजनिराकरणेनेति परपवरगन्धहस्तौ ।
जीवा० २५५ । पुरुष एव वरगन्धहस्तौ पुरुषवरगन्ध
हस्तौ महावीर । भग० ७ ।

पुरिसवरपुण्डरीय-पुरुष एव वर पुण्डरीक प्रधान धवल
सहस्रपत्र पुरुषवरपुण्डरीक महावीर । पुरुषाणां-तस्तेष्वक-
जीवानां वरपुण्डरीकमिव-वरच्छत्रमिव । भग०
७ । वर च तत्पुण्डरीक च वरपुण्डरीक-धवल सहस्र-
पत्र पुरुष एव वरपुण्डरीक पुरुषवरपुण्डरीकम् । सम०
३ । पुरुषो वरपुण्डरीकमिव ससारजलासङ्गादिना धर्म-
कलापेनेति पुरुषवरपुण्डरीक । जीवा० २५५ ।

पुरिसच्चिओ-पुरुषविषय पुरुषा विधीयन्ते-मृग्यन्ते
विज्ञानद्वारेणाभ्येयन्ते येन सः । उत० ३१७ (?) ।
पुरिसविजय पुरुषविजय-कैषास्विदल्पसत्त्वानां तेन ज्ञान
सत्त्वानातिप्रियमुपैतानामनुबन्धिना विजयात् । सूत्र०
३१८ ।

पुरिसचिह्ना-उत्तराख्ययनेषु षष्ठमध्ययनम् । सम० ६४ ।
पुरिसवेद-पवनविकीर्तितपतिधनतरुजलिय तिष्ठएलालद-
भगिसमाणोवतलक्ष्णो पुरिसवेदो । नि० बू० द्वि० ३१
अ ।

पुरिसवेद-पुरुषस्य वेद पुरुषवेद । पुरुषस्य ज्ञिय प्रत्य
मिनाय हरयम्, तद्विपाकवेद्यकर्मणि पुरुषवेद । प्रज्ञा०
४६६ । पुस ज्ञियामिन्मिनाय पुंवेद । जीवा० १८ ।
पुरिसवेतिणी-पुरुषद्विणी देवदत्ता गणिका । दश० १०८ ।
पुरिससिंह-पुरुषसिंह-मिह इव सिंह पुरुषप्राप्ते सिंह
अति पुरसिंह । सम० ३ । पुरुषाणां मध्ये शौर्या
धिक्येन सिंह इव सिंह पुरुषसिंह महावीर । भग० ७ ।
पुरुषसिंह-जीर्णकरादि । भाव० १७६ । पुरुषसिंह-
यश्मो वासुदेव । भाव० १५६ । पुरुष सिंह इव
कर्मगजान् प्रति पुरुषसिंह । जीवा० २५५ ।

पुरिससेण-पुरुषसेन-अनुत्तरोपपातिकदशावा प्रथमवर्गस्य

चतुर्थाध्ययनम् । अनुत्त० १ । अतद्दृशायां चतुर्थ-
वर्गस्य चतुर्थमध्ययनम् । अन्त० १४ ।

पुरिसादानिय-पुरुषप्राप्ते पुरुषाकारवतितया आदानो-
यश्च आदेयवाङ्मयतया पुरुषादानोय । उत० २७० । पुरुष-
प्राप्तिदानोयो ज्ञानादिगुणतया । उत० २७० । पुरुषा-
दानोय-पुरुषाणां मध्ये आदानोय-आदेय पुरुषप्राप्ता-
वादानोयश्चति वा । ठाणा० ३६६ ।

पुरिसादानोय-पुरुषप्राप्तोयते पुरुषादानोय । निरय० २२ ।
पुरुषाणां मध्ये आदानोय-आदेय पुरुषादानोय । भग०
२४८ ।

पुरिसुत्तम-पुरुषोत्तम-चतुर्थो वासुदेव । भाव० १५६ ।
पुरुषाणांमुत्तम पुरुषोत्तम । जीवा० २५५ । पुरुषाणां
मध्ये तेन तेन रूपाद्यतिगयेन ऊर्ध्ववत्तिस्वाहुत्तम पुरुषो-
त्तम महावीर । भग० ७ ।

पुरिसोत्तम-पुरुषाणां मध्ये तेन तेनातिगयेन रूपादिनोद्ग-
तत्वाद् ऊर्ध्ववत्तिस्वाहुत्तमः पुरुषोत्तम । सम० ३ ।
पुरिसोवयार-पुरुषोपचार-वामद्यास्त्रप्रसिद्ध । विपा०
४५ ।

पुरोय-पथी । ओष० १५२ । बिट् । नदी० १५२ ।
शाता० ४६ ।

पुरुष-शङ्कु पुरुषशरीर वा । नदी० १०५ ।
पुरुषच्छाया-चतु स्पर्श । ज० प्र० ४४२ ।
पुरुषविज्ञान-किमय प्रतिबाधो पृथक् साङ्ख्य सौगतोऽयो
वा प्रतिभादिमानितरो वेति परिभावनम् । उत० ३६ ।

पुरुषविलय - । भाव० ७७० ।
पुरुषवृक्षभा-किंपुरुषभेदविशेष । प्रज्ञा० ७० ।
पुरुषा-किंपुरुषभेदविशेष । प्रज्ञा० ७० ।
पुरुषाद्वैत- । ठाणा० ४२५ ।

पुरुषोत्तमा-किंपुरुषभेदविशेष । प्रज्ञा० ७० ।
पुरेकड-पुस-पूर्वं तत्कालापेक्षया कृत-विहितम् । उत०
३३५ ।

पुरेकम्म-पुर मोक्षयाम इति पुर कर्म । दश० २०३ ।
पुरेकम्मकय-पुर-अग्रतः इतः-प्रसालनादिक कर्म-क्रिया
यस्य । भावा० ३४१ ।

पुरेकम्मिया-पुर कर्म यस्यापादौ सा प्राभृतिहा पुर-

कमिका । आय० ५७६ ।

पुरेवखड-पूरकृतः-अनागतकालमायी । प्रज्ञा० १६३ ।

पुराकृत-पूर्वमवकृतम् । प्रभ० २२ ।

पुरेवाय-मनाक् सनेहवाताः । यण० २१२ ।

पुरेवाया-पुरोवाताः-मनाक् सनेहवाताः । सावा० १७१ ।

पुरेसंखडी-पुर.सद्धडी पूर्वाह्नसखडी । वृ० द्वि० १३५ ।

पुरादिध्वे पुरे संखडी । नि० चू० प्र० ३१० ख ।

पुरेसंयुया-पुरः संस्तुताः भ्रातृव्यादयः । आवा० ३३६ ।

पुर.सस्तुता-यदन्तिके प्रप्रजितस्तत्सवयिनः । आवा० ३५१ ।

पुरोसंखडी-पूर्वाह्ने या क्रियते-पुर.सद्धडी । पूर्वाह्नेया सखडी । वृ० तृ० १७६ आ ।

पुरोह-पृष्ठपुरतः । आवा० १६४ । लघुआरः । ओष० १६८ ।

गिहृत्स वा पासे अणर्ण । नि० चू० द्वि० १२७ ख ।

पृष्ठपञ्चाङ्गाग । वृ० प्र० ३१० आ ।

हु-गीलजनपरिवृत्तम्, वृ० द्वि० ६ ख । वृ० प्र० ५६ ख ।

पुरोहिभरयण-पुरोहितरत्न दान्तिवर्मकम् । ज० प्र० २६३ ।

पुरोहित-मपुरजगवयम् रण्णो जो होमजावादिह्मि अतिवादी पतमेति । नि० चू० प्र० २०६ ख । पुरोहित- दान्तिवर्मकारी । ठाणा० ३६६ ।

पुरोहितयण-पुरोहितः दान्तिवर्मकारी । ठाणा० ३६८ ।

पुरोहित्य-पुरोहितः कार्यं प्रति प्रवर्तयिता । भूष० २०३ ।

पुरोहित्य-दान्तिवर्मकारी । प्रज्ञा० १०६ । पुरोहितः दान्तिवर्मकारी । ओषा० ३६३ ।

पुरोहित्य-दान्तिवर्मकारी । प्रज्ञा० १०६ । पुरोहितः दान्तिवर्मकारी । ओषा० ३६३ ।

वत्त० ३९७ । पुरोहितः दान्तिवर्मकारी । प्रभ० ६६ ।

पुरोपा-पुरोहितः दान्तिवर्मकारी । ठाणा० ४६२ ।

पुरोहित्य-दान्तिवर्मकारी । प्रभ० ७६ ।

पुसपुस-पुसपुस-अनवरतम् । ओष० ४६ । अनवरतम् । प्रभ० २० ।

पुसपुसपुस-पुसपुसप्रभूता-अनवरतोद्भूता । ओष० ४६ ।

पुसप-पृच्छीनायधेः । जीवा० २१ । द्राहविधेयः । यम० १३५ ।

पुनरित-

। यदी० १२० ।

पुसग-पुसकः-सवः । भूय० ४ । पुसकः-विन्दुः । भूय० ४ ।

पुसकः-प्राहविधेयः । जीवा० ३६ । पुसको-सवः ।

राज० १७ । पुसको-द्रव्यरे सति विन्दुः । राज० १७ ।

पुसकः-रत्नविधेयः । ज्ञाता० ३४ । पुसकः-सवः ।

निरय० २ । पुसकः-सवः । ज्ञाता० ३४ । पुसकः-सवः ।

विपा० १४ ।

पुसनिष्पुलाय-पुलाकनिष्पुलायः-सयमासारतागदकदोद- रहितः मुनिः । द्वा० २६८ ।

पुसय-पुसकः-सवः । यण० १२ । पुसकः-सवः, सारो

वा यणसितयः । जीवा० ८३ । पुसककण्ठ-रत्नप्रभा-

सरकण्ठे पुसकानां सवर्णं, विशिष्टो भूमायः । जीवा० ८६ ।

पुसकः । प्रज्ञा० २७ । पुसकः-सारः वगतिनायः,

विन्दुः । यम० १२ । पुसकः-सवः । ज० प्र० १५ ।

पुसकः-मणिभेदः । वत्त० ६८६ ।

पुसया-प्राहविधेयः । प्रज्ञा० ४४ ।

पुला-पुसविवा सपुनरत्तोदिवा । ठाणा० ५२१ ।

पुलाकत्य-कृद्धिविधेय । ठाणा० ३३२ ।

पुलाकादि-साधुभेदविधेयः । यम० ४ ।

पुलाविमिया-पुलाविमिः अपानवापुप्रदेशोत्पन्ना इमिः ।

जी० ३१ । पुलाविमिया नाम अपानवापुप्रदेशोत्पन्नमिः ।

प्रज्ञा० ४१ ।

पुलाकोद्देशकादि-

। विद्ये० ६४५ ।

पुलाग-अगारः । वत्त० २१६ । पुलागः-निर्धये प्रथम-

भेद । व्य० द्वि० ४०२ ख । असार-निष्ठावादीनि

धाम्यानि विषयसंसृजमुनारोनि दुर्गम्यानि तीरविधि-

काशसारमादीनि वा । वृ० तृ० २११ ख । पुलागम्-

असारं यत्नयनादि । वत्त० २६५ । पुलाग-यवनिष्ठा-

कादि । आवा० ३१५ ।

पुलागन्ति-छदिसेवो । नि० चू० प्र० २७६ ख ।

पुलात-पुलाव-प्रायेवापुलावः । ठाणा० ३३७ । पुलाव-

तदुनयमपुला पमनि तद्व मः तः शृष्टहेतुकायाः गङ्गा-

दिप्रयोजने यत्रयत्रादिति भूषणं भवयति । सद्येनकोशनेन

ज्ञानाद्यनिष्कारकेनेन वा समयनाररहितः य पुलावः ।

ठाणा० ३३६ ।

पुलाय-पुलाक-निर्मातो दाम्बरयः पुलाववपुलाकः

संयमसारोपेया ॥ ५ संयमवानवि भनाक् तमसारं
कुर्वन् पुलाक इत्युच्यते । भग० ८२१ ।

पुलिद-पुलिन्दः-तद्वरः-वनार्यविशेषः । भग० १७० ।

पुलिन्द्रः-विषातदेशनिवासी श्लेच्छविशेषः । भग० १४ ।

श्लेच्छविशेषः । भग० ५३ । पुलिन्द्रः-मिह्रजातिविशेषः ।

भाव० ८२१ । पुलिन्द्रः । शोष० २२३ । पुलिन्द्रः-

देशविशेषः । ज्ञाता० ४१ ।

पुलिदकोट्टः- । नि० पू० द्वि० १२८ अ ।

पुलिददृष्टान्तः- । १ (?) ।

पुलिदि-पुलिन्दीः पानीविशेषः । ज्ञाता० ४१ ।

पुलिदी-श्लेच्छविशेषः । भग० ४६० ।

पुलिश-पुलित-पतिविशेषः । जं० प्र० २६३ ।

पुलिन्द्र-श्लेच्छविशेषः । भाषा० ३७७ ।

पुलिन्द्रदेशजः-पुलिन्द्यः । जं० प्र० १११ ।

पुलिग्र-पुलित-पतिविशेषः । भग० ४८० । शोष० ७० ।

जं० प्र० ५२१ ।

पुलित-पुलीयम् । उक्त० १३७ ।

पुलीन्द्र-वनचरः । भग० १८ ।

पुलुय-पुलकाः-प्राहविशेषः । भग० ७ ।

पुल्वङ्ग-पूर्वाङ्ग-चतुरशीतिवर्षसप्तहस्ताणि । जीवा०

३४५ । पूर्वाङ्ग-चतुरशीतिवर्षसप्तहस्ताणि । जं० प्र०

४८५ । चतुरशीतिवर्षसप्तहस्ताणि पूर्वाङ्गम् । भाषा० ८८६ ।

पूर्वाङ्ग-चतुरशीतिवर्षसप्तहस्ताणि । भग० २११, ८८८ ।

पूर्वाङ्ग-श्रमभविषयम् । जं० प्र० ४६० । पूर्वाङ्गः-

सूर्य० १४७ । चतुरशीतिः वर्षसप्तहस्ताणि जानीति

प्राप्त्यते तदेकं पूर्वाङ्गम् । जं० प्र० ११ । पूर्वाङ्ग-

चतुरशीतिलक्षवर्षः । अनु० १०० ।

पुल्वति-प्लवन्ते-गच्छन्ति । भग० ६७० ।

पुल्वभागा-पूर्वभागानि अग्रस्थानयोगिनि । भाषा० ३६८ ।

सूर्य० १०४ ।

पुल्व-पुरा-परिभिता पातुपिनादः पूर्वः । उक्त० २१० ।

पूर्वः-परिमाणं वर्षाणां सप्ततिकोटिसंज्ञाः पट्टपञ्चाशच्च

कोटिसंज्ञाः । भाषा० २४६ । 'ए पालनपुरणयो' रित्यस्य

धातोः पूर्वते प्राप्यते वाप्यते च येन कार्यं तत्पूर्वम् ।

नदी० १४१ । विशिष्टं पूर्वोपशब्दं चित्त्वं पूर्वम् ।

अनु० २१३ । पूर्व-चतुरशीतिः पूर्वाङ्गसप्तहस्ताणि ।

जीवा० ३४५ । पूर्व-चतुरशीतिः पूर्वाङ्गसप्तहस्ताणि । भाषा० ४७६ ।

पूर्व-कारणम् । दत्त० ८२ । 'ए पालनपुरणयो' रित्यस्य

धातोः पूर्वते प्राप्यते च येन कार्यं तत्पूर्वं जीणादिको-

वत्प्रत्ययः, कारणमित्यर्थः । नदी० १४१ । पूर्वाङ्गमेव

चतुरशीतिलक्षगुणितं पूर्वम् । भाषा० ८८६ । सत्सगो ।

नि० पू० द्वि० १४६ अ । चतुरशीतिः पूर्वाङ्गसप्तह-

स्ताणि जानीति गम्यते तदेकं पूर्वम् । जं० प्र० ११ ।

चतुरशीत्या कर्ष्यः पूर्वाङ्गः पूर्वम् । अनु० १०० । पूर्वः-

ज्योतिः । भग० ५०१ । पूर्वः-कालमानविशेषः । भग०

२७५ । पूर्वः । भग० ८८८ । पर्व-वीर्णमासिरमाणा-

दिना । भग० ३७७ । पूर्व-अतिक्रान्तम् । भाषा० १६७ ।

पूर्वः-असंयमोऽनादिमवाभ्यासात् । भाषा० ११२ ।

पुल्वकालित्यवयवं-पूर्वकालिकवचनं-वस्तुकामस्य वचनाद्

यत् पूर्वतरमभिधीयते पश्चाद्विषयं लक्षयित्वा तत्पूर्वका-

लिकं वचनम् । भग० ३० ।

पुल्वकीलिय-स्थायिभिरिव पूर्वकालमात्रे बुरोदरादिरम-

गारमकं पूर्वकीलितम् । उक्त० ४२६ । पूर्वकीलित-पुल्व-

स्थावस्थायां छूतादिरवगमनम् । भाषा० ४४५ ।

पूर्वकीलित-पुल्वस्थावस्थाभ्यां छूतादिकीलनम् । भग०

१४० ।

पुल्वग-भामभ्यपूर्वकम् । शोष० २०३ ।

पुल्वगत-सर्वधृतापूर्वं क्रियन्त इति पूर्वाणि सारावपूर्वाणि

चतुर्वसः तेषु गतः-अभ्यासरीभूतस्तस्य भावः पूर्वगतः ।

भाषा० ४६१ । पूर्वगत-दृष्टिवासाङ्गमागभूतानि तेषु गतं

प्रविष्टं तदभ्यन्तरीभूतं तत्संख्यं यच्च तत्तत्पूर्वगतम् ।

भाषा० ११७ ।

पुल्वगत-तेषु गतं-प्रविष्टं यत् श्रुतं तत्पूर्वगत-पूर्वाण्येव ।

भाषा० २०० । तीर्थंकरः तीर्थप्रवर्तनाकाले गणधराणां

सर्वसूत्राधारत्वेन पूर्व-पूर्वगतम् । भग० १२८ ।

पुल्वद्विषा-पूर्वस्थिताः-क्षेत्रप्रत्युपेक्षकाः । शोष० १४५ ।

पुल्वविहङ्गादिकाला-पूर्वाह्निदिकालः । उक्त० २२६ ।

पुल्वविहङ्ग-पूर्वाह्निदिकम् । भाषा० ३६६ ।

पुल्वतराय-पूर्वमेव । भाषा० ७२५ ।

पुल्वतद्व-पूर्वतः-सञ्चायावत्स्थानावि तपस्या । भग०

१३८ ।

पुण्यतत्त्वसंज्ञमा-सामादियं छेदोक्तद्वयानिमां परिहारविमु-
दियं सुहृत्संपरायं च, एते पुण्यतत्त्वसंज्ञमा । नि० पू०
दि० ७ अ ।

पुण्यवारयं-यस्मिन् नक्षत्रे पूर्वस्थां दिशि गच्छतः प्रायः
सुखमुपजायते तद्वत्तत्र पूर्वद्वारकम् । भाष० १७४ ।
पुण्यद्वारिका-अभिजिह्वादीनि सप्तदशनक्षत्राणि पूर्वद्वारि-
काणि, पूर्वदिशि येषु गच्छतः सुखं भवति । सम० १३ ।
पुण्यद्वारिता-पूर्वद्वारिकाणि पूर्वस्थां दिशि गम्यते येष्वि-
त्यर्थः । भाषा० ४१४ ।

पुण्यवैशं-पूर्वदेशः । भाष० २६१ ।
पुण्यवध-पूर्वाणि धारयतीति पूर्ववधः-दक्षवधुदंशपूर्ववित् ।
भाष० ४८ ।

पुण्यपक्ष-पूर्वपक्षः । भाष० ३१६ ।
पुण्यपक्षिण-पूर्वपक्षिणम् । भाषा० २८६ ।
पुण्यपक्षिण-पूर्वपक्षिणम् । नि० पू० दि० १४७ अ ।
पुण्यपक्षिण-पूर्वपक्षिणम्-पूर्वपक्ष-देवान् व्यभिचरति ।
विष्टे० ८८५ ।

पुण्यपरिच्छिन्नो-पूर्वपरिच्छिन्नः । भाष० ३४३ ।
पुण्यमहाकठे-याम्येकमण्डानि अणुगणितानि च तानि यथा-
इतानि पूर्व-प्रक्षालयति । भाष० १३२ ।

पुण्यरत्न-पूर्वगत-गृहस्थावस्थायां श्रीकृष्णमोहानुभवम् ।
भाषा० ४४५ ।

पुण्यरत्न-पूर्वगतः-रात्रेः पूर्वा भागः । भाष० १२७ ।
रती एषमो नामो । दश० पू० १६४ अ ।

पुण्यरत्नापरत्न-रात्रेः पूर्वभागे पश्चाद्भागे वेति, पूर्वरात्र-
पररात्राकृतमयः । विष्टा० ८६ ।

पुण्यरत्नापरत्नकास-रात्रौ प्रवचनमो प्रहरी । दश०
२८३ ।

पुण्यरत्नापरत्नकाससमय-प्रक्षेपसमयः-प्रातःसमयः ।
भाषा० १६३ ।

पुण्यरायं-पूर्वगतं-गृहस्थावस्थायां कामरतिः । भाष०
१४० ।

पुण्यरायं-पूर्वगतं-रात्रेः प्रथमो भागः । भाषा० २१० ।

पुण्यरायं-पूर्वगतं-पूर्वरात्रेः प्रथमो भागः । भाषा० २१० ।

नय । अनु० २११ ।

पुण्यविहृतं-पूर्वाञ्जितम् । भाष० १५८ ।

पुण्यविदेह-पूर्वस्थां दिशि विदेहः पूर्वविदेहः । भाषा०
६८ । नीलवर्णधरपर्वते कूटम् । भाषा० ७२ । पूर्वविदेहो
यो मेरोरन्मूढीपगतः प्राग्विदेहः । ज० प्र० ३२० ।
पूर्वविदेहाधिपकूटम् । ज० प्र० ३७७ । पूर्वविदेहः ।
भाष० ११७ । अमृदीये पूर्वविदेहः । भाषा० २४२ ।
पुण्यविदेहकूट-निपथवर्णधरपर्वते पूर्वविदेहपतिकूटम् । ज०
प्र० ३०८ ।

पुण्यविचारया-पूर्वविचारया-पूर्वेषु विपश्चितः । भाष०
२६ ।

पुण्यवेतासी-पूर्ववेतासी पूर्वसमुद्रतीरम् । प्रभा० ३२७ ।
पुण्यवेतासीया-पूर्ववेतासीका । दश० १५ ।

पुण्यसंग्रह्य-पूर्वसङ्कलितः । भाष० १५६ । पूर्वसङ्कलितः ।
भाष० २६१ ।

पुण्यसंग्रह्य-पूर्वसङ्कलितः । भाषा० ३४ ।
पुण्यसंग्रह्य-पूर्वसङ्कलितः-गृहस्थे परिचितः । भाष०
१६७ ।

पुण्यसंज्ञो-पूर्वसंज्ञोः यातापिनादिभिः । भाषा० ४१ ।
पूर्वसंज्ञोः पूर्वसंज्ञादिभिः संज्ञोः-सम्बन्धः पूर्वसं-
ज्ञोः । दश० २६० ।

पुण्यसंज्ञि-पूर्वसंज्ञिः-अक्षिप्तम् । भाष० ८२४ ।
पुण्यसंज्ञ-पूर्वसंज्ञः-मातादिस्त्वयः परिचयकरणम् ।
विष्टा० १२१ ।

पुण्यसंज्ञुया-पूर्व-यापनादिकास्तारतः संस्तुतः-परिचितः
सम्पत्स्तुता वा पूर्वसंस्तुता । दश० ६३ ।

पुण्यसंज्ञ-पूर्वसंज्ञः । भाष० ७२३ ।
पुण्यसूत-पूर्वसूत-पूर्वाञ्जितः । भाष० ११३ ।

पुण्यसूत-पूर्वसूत-पूर्वाञ्जितः । भाष० २६० ।
पुण्य-विषयविषयिणं गच्छतीति मुखा दिक् पूर्वा । ज०
प्र० ३२७ । पूर्वा । भाष० ११० ।

पुण्य-पूर्वाणि-प्रभूतानि वशीनि । भाषा० २४२ ।
पुण्य-पूर्वमेव कृत्वापरिषोपमानम् । भाष० २०३ ।

पुण्य-पूर्वमेव कृत्वापरिषोपमानम् । भाष० २०३ ।
पुण्य-पूर्वमेव कृत्वापरिषोपमानम् । भाष० २०३ ।

पुण्य-पूर्वमेव कृत्वापरिषोपमानम् । भाष० २०३ ।
पुण्य-पूर्वमेव कृत्वापरिषोपमानम् । भाष० २०३ ।

स्वभावेन राध्यमानः । व्य० द्वि० १३५ आ । पूर्वाष्टितं
पूर्वतसम् । वृ० प्र० २६८ आ ।
पुष्पाभासाढा-नक्षत्रम् । ठाणा० ७७ ।
पुष्पाणुष्मा-यो अवग्रहः पुरातनसाधुमिरनुभाषितः स यस्या-
श्चात्यैरेवमेव परिमुच्यते । न भूयोऽनुभाष्यते सा पूर्वा-
नुष्मा । वृ० प्र० १०८ आ ।
पुष्पाणुष्टि-पूर्वश्च स पूर्वानुपूर्वः एतत् शिदरिषणं
एवमगस्त दो अणु तेधमितस्स पुष्पाङ्गस्ततिति अणुतेय-
चवल्गात्मम् पुष्पो अहवा पूर्व वा अनुपूर्वः स एव पूर्वा-
नुपूर्व-अणुपरिवाही । नि० सू० वृ० १३५ आ ।
पुष्पाणुष्टो-पूर्वः-प्रथमस्तस्मादारम्भानुपूर्वी-अनुक्रमः
परिपाटी-निमित्प्यते-दिश्यते यस्या सा पूर्वानुपूर्वी ।
अनु० ७३ ।
पुष्पापोटवता-पूर्वा प्रोष्टपदा । सूर्य० १३० ।
पुष्पाफागुणी-पूर्वाफागुनी । सूर्य० १३० ।
पुष्पातोह्यकवटी-पूर्वातोषितकपटः । भाव० ४०१ ।
पुष्पाधर-पूर्वाधरः । सूर्य० १३५ ।
पुष्पावरहकालसमय-प्रत्यपराल्कालसमयो-विकालः ।
जाता० ६० । पाश्चात्यापाराल्कालसमय-दिनस्य चतु-
थप्रहरलक्षणः । निरय० २७ ।
पुष्पावरसजुतं-पुष्पसुतनिबद्धो पञ्चासुतेन अविरुद्ध-
माणो पुष्पावरसजुतं । नि० सू० द्वि० ३६ अ ।
पुष्पासाढाणवल्गु-पूर्वासाढाणवल्गु । सूर्य० १३० ।
पुष्पाहारिष-पूर्वाह्नः-पूर्वकाल एकीकृतः सङ्ग्रहीतः
अमध्यह्नो वा । भय० २३ ।
पुष्पाहस्त-पूर्वमुखः । भाव० २१५ ।
पुष्टि-पूर्व-पूर्वानुभूतम् । भावा० १६७ ।
पुष्टिभा-पूर्विका कारिका । नदी० १६० ।
पुष्टिवाचण-कान्दविकापणम् । भाव० ४१७ ।
पुष्टुत्त-पूर्वावचितः-प्राग्ग्रहीतः । भाव० ५३७ ।
पुष्टुद्वा-पूर्व-प्रथमा अवसरे समयमानुष्ठानेनोत्पातु शील-
मस्यति पूर्वाधयो । भावा० २०९ ।
पुष्टुत्तरा-पूर्वोत्तरा । भाव० ६३० ।
पुष्टुद्वि-त्रायपरिण जोव तेण उद्वि तं । नि० सू०
वृ० २९ अ ।

पुष्टेय्यं- । भाष० १८८ ।
पुष्टोवहपुराण-पूर्वमुपस्थ-उपस्थितः पूर्वोपस्थितः स
चातो पुराणश्च पूर्वोपस्थपुराणः । व्य० द्वि० ४४६ अ ।
पुष्टकलः-समर्थः । भावा० ४८ ।
पुष्टका-कम्बिका । जीव० २३७ ।
पुष्टक-यानविमानम् । प्रभ० ६१ ।
पुष्टकेतु-पुष्पपुरनगरे राया । वृ० प्र० २१८ आ ।
पुष्पचूल-पुष्पकेतुः पुत्रः । वृ० प्र० २१८ आ ।
पुष्पचूला-पुष्पवस्थाः पुत्री । नदी० १६६ ।
पुष्पपुर-पुष्पकेतो राजधानी । वृ० प्र० २१८ आ ।
पुष्पफलीकुसुम-कूष्माण्डोकुसुमम् । जीवा० १६१ ।
पुष्पमाण-नाट्यविशेषः । ज० प्र० ४१४ ।
पुष्पमालिनी-वापीनाम । ज० प्र० ३७१ ।
पुष्पमित्र-तनरायामाचार्यस्य शिष्यः । व्य० प्र० ३१७ ।
पुष्पसन्तु-गण्डकः । राज० १०४ । गण्डकः । जीवा०
२५३ । गेन्द्रकः । ज० प्र० २७५ ।
पुष्पवती-वापीनाम । ज० प्र० ३७१ । पुष्पचूलाभाता ।
नदी० १६६ ।
पुष्पा(पुष्फ)लिका-सुवर्णमृषिका । प्रजा० ३६३ ।
पुष्पावलिः-नाट्यविशेषः । ज० प्र० ४१४ ।
पुष्पोत्तर-दशमदेवतोके विमानः । सम० १०६ ।
पुष्पोत्तरा-वापीनाम । ज० प्र० ३७१ ।
पुष्पमित्रः- । व्य० द्वि० १७० आ ।
पुष्कोद्गल-पुष्पकोकिल-पुष्पाभासी कोकिलश्च परपुष्टः
पुष्कोकिलकः । ठाणा० ५०२ ।
पुस्त-सुविधानप्रथममिसादाता । सम० १५१ । पुष्ट्यः-
सुविधिविजयप्रथममिसादाता । भाव० १४७ ।
पुस्तमूनी-पुष्ट्यमृतिः-सूक्ष्मेयाने कूक्षल आचार्यः । व्य०
प्र० १६८ आ । २०० आ ।
पुस्तायण-पुष्पायनं रेवतोयोगम् । ज० प्र० ५०० ।
पुस्तायणसगोत्त-पोष्यायनसगोत्तं रेवतोनामयोगम् ।
सूर्य० १२० ।
पुहत्-पृथक्त्व-मिश्रत्वम् । विशेष० ४६१ । पृथक्त्व-
भेदः । विशेष० ६२१ । पृथक्त्वम् । विशेष० ४६२ ।
पृथक्त्व-पृथगेव । विशेष० ४६१ । पृथक्त्व-विस्तारः ।

दश० नू० १६ आ । पृथक्त्वं-द्विप्रभृतिरानवभ्यः ।
जीवा० ४० । पृथक्त्वं-बहुः । जीवा० ११६ । पृथक्त्व-
द्विप्रभृतिरानवभ्यः । प्रज्ञा० २६६ ।

पुहृत्तमस्य-अर्थपृथक्त्वं-युतज्ञानसंज्ञा । विद्ये० ४६२ ।
पुहृद्विजययत्नेभ-पृथ्वीविजयतामिति । ज० प्र० २१३ ।
पुहृवी-पृथिवी-सातवाहनस्याग्रमहिषी । व्य० द्वि० १६८
अ । सुपाश्र्वनायमाता । सम० १५१ । तृतीययासुदेव-
माता । सम० १५२ । पृथिवी-पाश्चात्यकृत्कवास्तव्या
तृतीया दिक्कुमारी महत्तरिका । ज० प्र० ३६१ । पृथ्वी-
पश्चिमवक्त्रकवास्तव्या दिक्कुमारी । भाव० १२२ । पृथ्वी-
सुपाश्र्वमाता । भाव० १६० । पृथ्वी-स्वयम्भूयासुदेव-
पत्नी । भाव० १६२ । पृथिवी-ह्रस्वाग्निवायूसूतीना
माता । भाव० २५५ ।

पुहृत्त-पृथक्त्व-बहुत्वम् । मग० २३१ । पृथक्त्व-द्विप्रभृति-
रानवभ्यः । भाव० ३६३ । पृथक्त्व-एकद्वयमित्याना-
मुत्पादादिपदार्थाणां भेदः पृथक्त्वं वा विस्तोर्णभावः ।
ठाणा० १६१ । पृथक्त्व-द्विप्रभृतिरानवभ्यः । मग०
२६ । पृथक्त्वं-द्विप्रभृतिरानवभ्यः । मग० ३१ । पृथक्त्वं-
द्विप्रभृतिरानवभ्यः । भाव० ३१ । पृथक्त्व-बहुत्वं
सामस्यपेक्षाया । उक्त० ६८६ । पृथक्त्वं-समपरि-
भाषया द्विप्रभृतिरानवभ्यः । विद्ये० ३३१ । पृथक्त्व-
वनेकरवं यमलगात्तादिसद्वत् । ठाणा० ४७१ ।

पुहृत्तविषये सविभारी-पृथक्त्वेन-एकद्वयभिनानामुत्पा-
दादिपदार्थाणां भेदेन विभक्तौ-विभक्त्यः पूर्वगतयुतात्मक-
भो नानानवानुसरणलक्षणे यत्र तत् पृथक्त्ववितर्कं, तथा
विचार-अर्थद्विप्रभृते व्यञ्जनादर्थं मनःप्रभृतियोगानो
पायमादादयतरस्मिन् विचरणं सह विचारेण यत्तत्त्व-
विचारः । जीव० ४४ ।

पुंठी-यमपरिभरुषं पृष्ठम् । ज० प्र० २११ ।
पुं-परीरम् । विद्ये० ८६४ ।
पुअ-पूषा-वज्रपानादिभिः सपर्याम् । उक्त० ४१६ । पुंय-
वशिवादिमयम् । दश० १७६ ।
पुअण-पूषनं-विशिष्टवज्रादिभिः प्रतिलाभनम् । उक्त०
६६८ ।
पुअण्ठा-पूषार्थं-वज्रपानादिसामान्येन पूषा मवि-

द्यन्ति । दश० १८७ ।

पुअणवत्तिया-पूजनप्रत्ययं-अम्बच्चेननिमित्तम् । भाव०
७८६ ।

पुअफल-पूगफली-प्रभुवत्तः । ज० प्र० ६८ ।

पुआ-पूजा-वज्रमात्यादिज्या । भाव० ४०६ ।

पुइतराणि-पुष्यन्तराणि-देहस्य मध्ये पूतिविशेषात् ।
भावा० १३७ ।

पुइअ-पूजितं-सेवितं आचरितम् । दश० १८६ । पुतं-
निवृत्तीकृतम् । ज० प्र० २४४ ।

पुइआलुण- । भावा० ३४८ ।

पुइएइ- । मग० ४४५ (?) ।

पुइकड-पूतिकृत-आद्यकर्मादितिवेद्यान्युपसृष्टम् । सूत्र०
४१ ।

पुइकम्म-पूतिकर्म-सम्भाव्यमानायाकर्मावयवसमिपल-
भम् । दश० १७४ ।

पुइविआय-पूतिविषाणं-कुचितलम् । भावा० ३४८ ।
पूतिविषाणं स्वर्पलम् । दश० १८५ ।

पुइम्-पूज्यः । दश० २७१ ।

पुइय-पूजाविशेषः । मग० ८०३ । पूतिः-एकास्मिकवृत्त-
विशेषः । प्रज्ञा० ३१ । पूजितः पूजादिना । मग०
५८२ । पूजितः सुगन्धिपुष्पप्रकरप्रदोषादिना । प्रत्यस्तवेन ।
नदी० १६२ ।

पुइयपूता-पूजितेन पूजा पूजितपूता । भाव० २३५ ।

पुइया- । नि० नू० प्र० २४४ अ ।

पुई-पूति-पूतिर्त्वं स्वस्वभाववर्चसितम् । जीवा० २८२ ।
पूतोः-परिषाक्तः कुचितगण्य परवरणं वा पूतिः । उक्त०
४५ ।

पुईकम्म-पूतिकर्म-पूतीकरणम् । पिण्ड० ८२ ।

पू-नमून्दिममनुष्योत्पत्तिस्थानम् । प्रज्ञा० ५० ।

पूगफलं-वज्रोपलम् महिषा मायद, तपोनदत्तं । नि० नू०
द्वि० ६० अ । भाव० ८१६ ।

पूजयंत-पूजयतः । विद्ये० ११४० ।

पूजयाभ-पूजयामः-सत्कारयामः । सूत्र० ८७ ।

पूजिय-पूजितं श्रापितम् । नू० द्वि० २८० अ ।

पूज-पूजयितुमर्हः पूज्यः आचार्यादिः । उक्त० ६१ ।

पूष्णभट्ट-चपायौ चैत्यम् । ज्ञाता० १२६ ।
 पूतना-पूतना-कृष्णपिष्टवैरिणी विकुवितपञ्जीरूपा विद्या-
 धरयोषित् । प्रभ० ७५ ।
 पूतनी- । व्य० प्र० २१७ अ ।
 पूतफलिवण-पूगीफलवधनम् । बोवा० १४५ ।
 पूतरक-उदकाश्रितजीव । आचा० ४६ ।
 पूतरग-वृतरक-अप्याये जीवविशेष । आव० ८३१ ।
 पूता-पूजा स्तवादिरूपा । ठाणा० ३५८ ।
 पूतासङ्घार-पूजा-स्तवादिरूपा सत्पूवंक सरकारो-वल्-
 म्यर्चन पूजाया वा आदय पूजासरकार । ठाणा० ३५८ ।
 पूजासरकार-पूजापूजनवल्गाद्यर्चनम् । ठाणा० ३८६ ।
 पूति-वावण-विणट्टं कुहित । नि० ब्र० प्र० १२८ अ ।
 पूति-कुपित । उत्त० ३८४ ।
 पूतिकेस- । उपा० ६ ।
 पूतिगन्धय-अनुचि । सम० १३६ ।
 पूतित-अविसोयिकोटिवेसजुएणं सम्मिस्तपूतित मण्णिति ।
 नि० ब्र० प्र० १२८ अ ।
 पूनिय सिट्ठपण्डितो । दश० ब्र० ८६ । पूतिक-ओर्ध-
 सया कुपितप्रापम् । ज्ञाता० १६० । शुद्धमपि कर्मिष्ठ-
 मयवैरपवित्रीकृत पूतिकम् । ठाणा० ४६० ।
 पूकृत - । विशेषे ३७४ ।
 पूपलिय-पूपलिका । वृ० प्र० ७५ अ ।
 पूपा-अपूप-भक्षयपिष्टपदार्थ । पिण्ड १५४ ।
 पूपकापण-आपण । मदी० १३० ।
 पूपूरपुष्णा- । नि० ब्र० प्र० १३६ अ ।
 पूय यद् आघाकर्मव्यवसपूवत शुद्धमव्याहारजात पूति
 भवति तद् । सूत्र० १८० । रुत । नि० ब्र० द्वि० ६१
 अ । पूति-अनुचिविशेष । प्रज्ञा० ८० । पूतिक-
 कृपितम् । भग० ४७० । पूयम् । आचा० ३२२ ।
 पूयम् । ज्ञाता० ४६ ।
 पूयङ्ग-आपूपिक । मदी० १६५ ।
 पूयण-पूजन वल्गादिसाम्भारम् । सूत्र० ७४ । पूजन-
 गन्धमावादिभिः सम्यग्भर्चनम् । ज० प्र० ३६८ । पूजन-
 गन्धमात्यादिभिरभ्यर्चनम् । आव० ७८७ । वत्पादि-
 दाण । दश० ब्र० १६३ अ । पूजन-गन्धमात्यादिभिः

सम्यग्भर्चनम् । राज० २७ ।
 पूयणा-पूतना-दुष्टव्यस्तयो । पिण्ड० १२६ । पूतना-
 डाकिनी गृहदिका वा । सूत्र० १०० । पूजना-काम-
 विभूषा । सूत्र० १०० । पूतवा । नि० ब्र० द्वि० ६५
 अ ।
 पूयणिअ- । बोध० १३७ ।
 पूयणिज्जं-पूजनीय पुष्टि । बोध० ५ । पूजनीय-वल्गा-
 दिभिः । सूर्य० २६७ ।
 पूयणिज्जाओ- । भग० ५०५ ।
 पूयफल-पूतविशेष । भग० ८०३ ।
 पूयफली-रसयविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।
 पूयरअ-पूतरकः । आव० ६९५ ।
 पूयसग-पूपम् । आव० ८१४ । व्य० प्र० १०७ अ ।
 पूयलिय-पूपलिका । आव० ६२१ ।
 पूयतियाळाओ-पूपलिकाळादकः-अव्यवतवाक्कुट्ट । वृ०
 द्वि० ५६ ।
 पूया-पूजन पूजा-प्रविणवल्गाप्रदानसत्कारप्रणामसेवाविशेष-
 पारूपा । आचा० २६ । पूता-पवित्रा पूजा वा भावतो
 देवताचर्चनम्, अहिंसाया सत्यपञ्चाशतम् नाम । प्रभ०
 ६६ । पूजा-प्रत्यस्तमनोवाक्कायचैष्टा । आव० ५११ ।
 पुष्पादिपूजनम् । ठाणा० ११५ । पूजा-उचितप्रतिपत्ति-
 रूपा । उत्त० ३४४ । असणपाणलातिमसातिमवरय-
 कम्बलाती वस्स वा ख पाडग तेण से पडिलांमर्ण
 पूया । नि० ब्र० प्र० १३ अ । पूजनाहं-उपाध्याय
 गुरुर्वा, गुरो सम्बन्धितवृत्त्यादि । वृ० द्वि० २८१ अ ।
 पूजनाहं-उपाध्याय गुरु पितृभ्यादिवर्षा । वृ० द्वि० १६
 अ । सादरसिन्धुमधुरभोजनारिरूपा । वृ० वृ० १२४ अ ।
 पूज्या-स्वाभिकलाधारविद्य । वृ० द्वि० २०० अ ।
 पूजा-पुष्पादिभिः । ठाणा० १३७ ।
 पूयाससम्पत्तो-पूजा-पुष्पादिपूजन ये स्यादिति पूजा-
 ससाप्रयोग । ठाणा० ५१२ ।
 पूयाहिज्ज-पूजाहार्ये । ठाणा० ३४२ । पूजाहार्ये-पूजित-
 पूजक । पिण्ड० १३१ ।
 पूरती-पूरयती । वृ० प्र० १६ अ ।
 पूर-पूर-पूर्णता । उत्त० ३०५ । पूर-क्षीरप्रवाहः ।

उत्त० ६५३ । पूर्णम् । आव० ८२६ । पूरः-समूहः । प्रभ० ६२ ।

पूरण-पूरणा-अमुरकुमारगणिसक्तिरूपणयां विन्ध्यपाद-
मूले 'वेमेने'-नामकसन्निवेशे गद्यावती । मग० १७१ ।
पूरणः-अतकृद्गानां द्वितीयवर्गस्य सप्तममध्ययनम् ।
अन्त० ३ । कर्णमलादिना भरणम् । आव० ७६४ ।
अतकृद्गानां प्रथमवर्गस्य सप्तममध्ययनम् । अन्त०
३ । भगवत्यामभिहितो बालतपस्वी । उपा० १५ ।
महाबलबालवयंसकः । ज्ञाता० १२१ ।

पूरणतापसः-कृष्णिकजीवावस्थानांतरम् । भग० ३२२ ।
पूरयतीत्यर्थ-अघोतश्रुता । वृ० ५० (?) ।
पूरावेरयं-पूरः-पूर्णता अवरेको-रिक्तताजन्योः समाहारे
पूरावेरकम् । उत्त० ३०५ ।

पूरिअ-पूरितं-परिपूर्णंभ्यासम् । प्रभूतीकृतं स्वप्रमाण-
मानोत स्वव्यवहारी समर्थीकृतं वा । नदी० १८० ।
पूरितगण्डपाथं-रूपवाच्यम् । जोष० १८३ ।
पूरिम-पूरिमं-मृगयमनेकछिन्नं, वंशशलाकादिपञ्जरं वा
यत्पुष्पैः पूर्यते इति । ठाणा० २८६ । येन वंशशला-
कामयपञ्जरकादि कूर्चादि वा पूर्यते । भग० ४७७ । येन
वंशशलाकादिमयपञ्जरी पूर्यते । जीवा० २५३ । यज्ञपु-
त्रिच्छ्रेयु पुष्पनिवेशेन पूर्यते । जीवा० २६७ । पूरणेन
निर्वृत्तं पुष्पपूरितवंशपञ्जरकल्पयोल्लेखकम् । प्रभ० १६० ।
पूरिमं-यज्ञपुत्रिच्छ्रेयु पुष्पनिवेशेन पूर्यते । ज० प्र० १०४ ।
पूरिम-येन वंशशलाकामयपञ्जरकादि कूर्चादि वा पूर्यते ।
ज्ञाता० ५३ । पूरिमं-भरिम-पित्तलादिमयप्रतिमावत् ।
अनु० १२ ।

पूरिमा-गांधारस्रामस्य तुलीया मूच्छंता । ठाणा० २६३ ।
गांधारस्वरस्य तुलीया मूच्छंता । जीवा० १६३ ।
पूरिमाणि-वाय्वन्तः पूरणेन पुष्पाद्याकृतीनि भवन्ति ।
आवा० ४१४ ।

पूरो-पूरिका-रथूलगजगुणमयपदारिका । वृ० द्वि० २२०
अ ।

पूरेइ-पूरयति-भ्याजोति । आवा० ८६ । पूरयति-
पणिपूर्णं करोति । मग० १२४ ।

पूरेसंपुया-पूर्वसंतुताः-विदुष्यादयः । आवा० ३११ ।

पूर्ण-ओकपातः । ठाणा० २०५ ।
पूर्णभद्र-यस्यभेदविशेषः । प्रज्ञा० ७० ।
पूर्वगत-दृष्टिवादे तृतीयभेदः । मग० ४१ ।
पूर्वदेश-घान्ध्यपूरकामिधानसन्निवेशः । आवा० २०२ ।
पूर्वधरता-लब्धिविशेषः । ठाणा० ३१२ ।
पूर्वपदव्याहृत-गत्यागतिलक्षणभेदः । आव० २८१ ।
पूर्वपूर्व-चतुर्वर्णां पूर्वाणामाद्यम् । दश० ८५ ।
पूर्ववत् त्रिविधानुमाने प्रथममुमानम् । मग० २२ ।
पूर्वापुर्वा-आनुपूर्व्याः प्रथमो भेदः । ठाणा० ४ ।
पूर्वापाठा-सोपनिषदपरनाम नक्षत्रम् । ज० प्र० ४६१ ।
पूलिय-पूलिका । नि० वृ० प्र० ३५० अ ।
पूव-आर्द्धसाधम् । वृ० द्वि० १७८ अ । नि० वृ० प्र०
१४७ अ ।

पूवसगं- । नि० वृ० प्र० ११ आ ।
पूविगा-पूवसगादि । नि० वृ० तु० ४५ अ ।
पूविध-आपूषिकः । आव० ३५४ ।
पूविधसाल-आपूषिकसाला । आद० ३६७ ।
पूव-पूर्वशब्दः पूर्वोत्पुर्वावाचकः । वृ० प्र० ११६ अ ।
पूर्वः-पूर्वशब्दश्चापिह कारणवर्गयो द्रष्टव्यः । विशेष०
७० । पूर्वः-वर्षवर्गयोऽनादिष्वाम्नासः । आवा० १६२ ।
पूर्व-अतिक्रान्तम् । आवा० १६७ ।

पूव्यपूरित-पूर्वपुष्पः-अवोतनकः । ज्ञाता० ३ ।
पूव्यसूराओ- । आवा० ४२२ ।
पूत-वत् नक्षत्रम् । ठाणा० ७७ । पुष्यः-सामुद्रिकपुष्य-
विशेषः । आव० १६६ । पुष्यः-प्रभासजगमनद्यम् ।
आव० २६१ । पुष्यः-नक्षत्रविशेषः । ज्ञाता० १३३ ।
पूतनदी-पुष्यनदी-वैद्यवन्द्यदत्तराजकुमारः । विपा० ८२ ।
पुदानदी-मुक्तराजः । विपा० ८१ ।
पूतफलं- । जोष० १६० । पुष्पक (पुंस्क)सम् ।
प्रज्ञा० ३७ ।

पूतफलिता-वनस्पतिविशेषः । भग० ८०३ ।
पूतफली-वल्लीविशेषः । प्रज्ञा० ३२ ।
पूतमूर्ह-आर्धपुण्यमूर्तिः-ध्यानमन्त्ररयोगविषये शिखावर्द्धन-
गरे बहुश्रुत आचार्यः । आव० ७२२ ।
पूतमाणय-पुष्पमाणवः-मायकः । ज० प्र० १४२ । मायकः

भग० ४८२ । पुष्पमाणवः-जन्माचार्यः । ज्ञाता० ५८ ।
 पुष्पमानवः-मागधः । औप० ७३ ।
 पूस्मिन्-पुष्पमित्रः-ध्यानसंभवयोगविषये आचार्यं पुष्प-
 भूतिविधौ बहुश्रुतः । आब० ७२२ । पुष्पमित्रः-कीशिक-
 जीवः, स्मृणायां ब्राह्मणः । आब० १७१ । पुष्पमित्रः-
 सगरायामाचार्यविधयः । व्य० प्र० २३६ आ । नि०
 ब्रू० प्र० ३३२ आ ।
 पूस्मोत्त-पुष्पमित्र सद्भवव्यवहारकाचार्यः । व्य० प्र० २३६ ।
 पूसियार-तेतलीपुरनगरे पुष्पकावः खेष्टी । आब० ३७३ ।
 पृथक्कृत-रूपादिभ्यो व्यावृत्तम् । विद्ये० १६१ ।
 पृथक्व्यववितर्कसविचार-शुक्लध्यानप्रथमभेदः । आब०
 ६०३ ।
 पृथक्त्वानुयोगः-अनुयोगद्वितीयभेदः, यत्र वञ्चित् सूत्रे
 चरणकरणमिव वञ्चित् पुनर्बर्णकपथित्यादि । दश० ४ ।
 पृथक्प्रहेणार्थः- । सूत्र० १०० ।
 पृथग्भूत-उपभूतः प्रावह्यमुक्तः । आब० ५०८ ।
 पृथग्विमात्राः-पृथग् विविधा मात्रा येषूपसर्गेषु ते पृथग्वि-
 मात्राः-हास्यादित्रयान्यतरारम्भाः । आचा० २५३ ।
 पृष्टुत्व- । विद्ये० ४६३ । नवी ६१ ।
 पृष्टु-शरीराङ्गम् । आचा० ३८ ।
 पृष्ठमासकत्व-परोक्षस्वावर्णवादिस्त्वम्, दशममसमाधिस्था-
 नम् । प्रभ० १४४ ।
 पृष्टवर्ण-पृष्टकरणकः । जीवा० १५४ ।
 पञ्चोलमान-पञ्चोलमानः-वञ्चलम् । ज्ञाता० ३३ ।
 पञ्चोलमान-दीलायमानम् । ज्ञाता० ३३ ।
 पेंडिओ-मरहट्टुविसए कलाण कयलकप्पमाणाओ पेंडिओ ।
 नि० ब्रू० तु० ३६ आ ।
 पैआल-पेयाल-प्रमाणं सारः । आब० ४२३ ।
 पैए-पेक्क-पुच्छमूलः । ठाणा० २०६ ।
 पैक्कळण-प्रेक्षण-रुद्धिवासात्कारयत्यस्तायां चिन्त्यमानायां
 प्रदीर्घकालं अनाकारपवयत्तायां चिन्त्यमानायां प्रकुण्टं
 परिस्फुटरूपमीक्षणम् । प्रज्ञा० ३३० ।
 पैक्क-प्रेत्य-जन्मान्तरे । आचा० १६ ।
 पैक्कभव-प्रेत्यभवः-जन्मान्तरम् । भग० १११ ।
 पैक्का-ज्योतिष्केन्द्रसूर्यस्य बाह्या पथं । जीवा० १७६ ।

पैक्काभाविय-प्रेत्य-जन्मान्तरे भवति शुद्धफलतया परि-
 णमतोत्प्रेर्वशीलं प्रेत्यमाविकम् । प्रभ० ११० ।
 पैक्केह-आक्रमण । भग० ३८१ ।
 पैक्कंता-प्रेत्यमाणा-हृदयमाना । ज्ञाता० १३३ ।
 पैक्कण-प्रेक्षण-प्रेक्षणकम् । ज्ञाता० ६३ ।
 पैक्कणधर-प्रेक्षणकगृह-पञ्चागत्य प्रेक्षणकानि विदधति
 निरोक्षन्ते च तत् । जीवा० २०० ।
 पैक्कणयं-प्रेक्षणकम् । आब० ८१४ ।
 पैक्कमाणी-प्रेक्षमाणा पश्यन्ती । ज्ञाता० १८ ।
 पैक्कयण-प्रेक्षणकम् । आब० ३६० ।
 पैक्का-प्रेक्षा इति पदकदेशे पदसमुदायोपचारात् प्रेक्षा-
 गृह-नाट्यगृहम् । ज० प्र० १२१ । प्रेक्षा-प्रेक्षणकः,
 कीतुकदर्शनेत्युक्तजनमेलकः । ज० प्र० १२३ ।
 पैक्कागिहंसठिअ-प्रेक्षागृहस्थितः । जीवा० ३७६ ।
 पैक्काघर-प्रेक्षागृहं वास्तुविद्याप्रतिष्ठम् । सूर्य० ६६ ।
 पैक्काघरमंडव-प्रेक्षा-प्रेक्षणकं तदर्थं गृहरूपो मण्डपः
 प्रेक्षागृहमण्डपः । ठाणा० २३० । प्रेक्षागृहमण्डपः ।
 जीवा० २२८ । प्रेक्षागृहमण्डपः-रङ्गमण्डपः । ज० प्र०
 ३२३ । प्रेक्षागृहमण्डपः-प्रेक्षाः प्रेक्षणकं-तदर्थं गृहरूपो
 मण्डपः । ठाणा० २३१ ।
 पैक्काघरसंठिता-पेक्षागृहस्यैव वास्तुविद्याप्रतिष्ठस्य संस्थितं
 संस्थानं यस्याः सा । सूर्य० ६६ ।
 पैक्कजमाण-वृद्धायमानम् । राज० ३६ ।
 पैक्क-प्रियस्य भावः कर्म प्रेम-अनभिद्यक्तमायालोम-
 लक्षणभेदस्वभावमभिष्वङ्गमात्रम् । ठाणा० २६ ।
 प्रेमः-अनभिद्यक्तमायालोमस्वभावमभिष्वङ्गमात्रम् । भग०
 ८० । प्रेम-उष्णं तत् शीतम् । आब० ८५८ । प्रेमः ।
 औप० ७६ । प्रेमः-त्रयैषं वा इत्या-वृत्ताःस्येति प्रेमं
 प्रेमम् । औप० ६३ । प्रियस्य भावः कर्म वा प्रेमः ।
 ठाणा० २६ । प्रेमः-वृत्तादिवचनः स्नेहः । भग० ५७३ ।
 दशम पापस्थानकम् । ज्ञाता० ७५ ।
 पैक्कजिस्सिया-प्रेमनिःसृता-यदतिप्रेमवशाद्वातोऽहं तपे-
 त्यादि वदतो भाषा । प्रज्ञा० २५६ ।
 पैक्कजिस्सिया-प्रेमनिःसृता-मृषामावाभेदः । दश० २०६ ।
 पैक्कवर्तित्ता-प्रेमः-चायो वृत्तिः-वर्तनं रूपं प्रत्ययो वा-

हेतुयस्याः सा प्रेमवृत्तिका प्रेमप्रत्यया वा । ठाणा०
६८ । प्रेमराग इत्यर्थः, प्रेमप्रत्ययिकी विवर्तिकाया-
मप्ये अष्टादशी । आब० ६१२ ।

पेज्जा-येया । आब० ८१४ ।

पेज्जामोत्त-येया(पोषण)भूयम् । आब० ४३३ ।

पेज्जायअ-येयायायी । आब० ८१४ ।

पेटुक-वेणूकार्यविशेषः । सूत्र० ११७ ।

पेटुग- । नि० पू० प्र० २७२ अ ।

पेटोवंस-पृष्ठवंस-उपरितनस्तिर्यक्वातो । कृ० प्र० ६२ ।

पेटा-पेटा-यस्यां तु स्याः दोन पेटावच्चतुरस्त्रं विमज्ज
मध्यवर्तीनि दुहाणि सुवता वतमुच्चरि दिक्षु समयेया
मितामटति सा पेटा । कृ० प्र० २५७ अ । पेटा-
वददलमयं वज्रादिस्थानम् । ठाणा० ३६९ । पेटिका
इव चतकोणा । उक्त० ६०५ ।

पेटिया-पेटिका मञ्जुषा । भाष० ५६१ ।

पेट-पीठम् । आब० ५१३ ।

पेटाल-पेटाल-उद्यानविशेषः । आब० २१६ । नि० पू०
टि० ४६ अ ।

पेटालिग-पेटालकः विद्यासिद्धः परित्यागकः । आब० ६८२ ।

पेटालकः-विद्यासिद्धः परित्यागकः । आब० ६१ (?) ।

पेटालपुत्त-अम्बुदीपे आगमिण्यामवसपिण्यामष्टमतीर्थतु ।
सम० ११३ । पेटालपुत्तः-अनगरः, अनुत्तरोपपातिव-
स्थानां तृतीयवर्षस्याष्टममभ्ययनम् । अनुत्त० २ ।
पेटालपुत्तः-प्रधानः दर्शनवर्तोप्ये कारिणेन विनाशय-
गति मरकगति भाविः । आब० ३३२ ।

पेटालपुत्त-अद्वैपे हट्टात् । भाषा० १४६ ।

पेटि-प्रेणी-हृषिणीविशेषः । अम० ७० ।

पेम्माणुराग-सर्वज्ञप्रवचनश्रीतिवज्रसङ्घमुष्मादिरागेन वस्ता
इव रस्ता । शाता० १०६ ।

पेयकाह्य-प्रेतकायिः-अयस्तरविशेषः । अम० १६८ ।

पेयवेत्तकाह्य-प्रेतदेवकायिः-प्रेतसत्कदेवतानां सम्प्रदायी ।
मग० १६८ ।

पेया-महदी बाह्या । रात्र० ४६ । अम० ६७ ।

पयागूः । कृ० प्र० २३४ आ ।

पेयापेया-

(?)

पेयात्-रहस्यम् । संस्ता० । प्रमाण-सातः । नंदी० १५६ ।

प्रमाणम् । नंदी० २० । सातः-प्रधानः । उपा० ६ ।

पेयात्-सम्पत्तिप्रवृत्तिसूत्रार्थं इति तात्पर्यायः । अम० प्र०
३३७ आ । परिमाणम् । अम० प्र० २३७, २६२ ।

पेयात्तिप-विचारितः । विशे० ६३८ ।

पेरंत-पर्यस्तः । वृ० प्र० १४२ आ । पर्यस्तम् । आब०

६७४ । पर्यन्त-बहिःप्रदेशः । जीवा० १९२ । पर्यस्तः ।

जीवा० २०४ ।

पेरंतषक्कपालं-पर्यस्तचक्रपालं बाह्यपरिधिः । अम० ६१ ।

पेरुत्त-पम्बदेससहितं । नि० पू० तु० २३ अ ।

पेलव-पुटुः । अम० ४७७ । पेलव-प्रतनुः । अम० टि०

४०८ आ । पेलवार्त्तं मृदुत्वलपुल्लसक्षणः । शाता० २७ ।

यहडम् । कृ० टि० २२४ अ । पेलव-कोमलम् । अ०

प्र० २७५ ।

पेलवगहणं-इमे अदिण्णदाणा जो अण्यद्दति समो

भासति । नि० पू० प्र० १८४ अ ।

पेलयसत्त-पेलववत्त्वा-तुच्छपुतिवत्तः । कृ० टि० ६० अ ।

पेला-अभिप्रायविशेषः । नि० पू० तु० १२ अ । अम०

१९७ ।

पेतु-स्तरुणिका । आब० ४५६ । दत्तगुणिका । पिण्ड०

६२ । पेतु-गुणिका । विशे० १२५६ । वित्तं ।

नि० पू० प्र० २२८ आ ।

पेतुगा-साधारणरादरनस्त्रादिकविवेशः । प्रता० १४ ।

पेतुज्जा- । अम० १८ ।

पेल्ल-दरिद्रः । नि० पू० टि० ४५ अ । द्रिग्नः । विपा०

५४ ।

पेल्लए-अनुत्तरोपपातिवदद्यानां तृतीयवर्षस्य अनुत्तमभ्यय-
नम् । अनुत्त० २ ।

पेल्लओ-प्रेरकः-प्रमाणपुत्रः । कृ० टि० १२८ अ ।

पेल्लण-प्रेरणं-विशेषार्थं आधातः । अम० १९२ । अर-
मर्ष । नि० पू० टि० ४८ आ ।

पेल्लणा-अनामोदिका । कृ० तु० १८ अ ।

पेल्लणया-प्रेणा । कृ० प्र० ३०६ आ ।

पेल्लवा-अनामोदयपुत्रावसरकारिणो पेल्लवा । नि० पू०

टि० १२२ अ ।

पेल्लिओ-प्रेरितः । आब० १७३ ।

पेल्लिञ्जिहिह-प्रेरयेत् । आब० ६४ ।

पेल्लितं-पुष्टितम् । आब० ८२२ ।

पेल्लितो-आक्रान्तः । नि० पू० प्र० १३७ अ ।

पेल्लिय-पेल्लियः-सिनुः । आब० ६७० । पातितम् । अ० प्र० १८४ अ ।

पेल्लियमुह-प्रेरितमुहः-चम्पितमुखावयवौष्ठनासिकः । पिण्ड० १२३ ।

पेल्लु-पूणिण्या बलितं कृतम् । वृ० द्वि० ११६ अ ।

पेल्लेह-प्रेरयति-उत्सर्पयति । आब० ६१७ ।

पेल्लेहजा-प्रेरयेत्-प्रतिक्रामयेत् । ओष० १४६ ।

पेल्लेहः-प्रेरणीयः । ओष० १५ ।

पेल्ल-प्रेष्यः भूयादिः । आचा० ६१ । प्रेष्यः-बलाद्वि-
नियोज्यः । आब० ८३३ । प्रेष्यः-आरम्भेपु व्यापार-

णीयः । सम० २० । सिन्धुविषय एव, सुहमचर्याः पक्षवः
तच्चर्मनिष्पन्नम् । आचा० ३६४ । प्रेष्यः-प्रेषणयोग्यो

भूयवेधयः । सूत्र० १३१ । प्रेष्यः-प्रेषणाहो जनो
दूतादिः । ज० प्र० १२२ । प्रेष्यः-शूद्रः । सूत्र० ४०३ ।

प्रेष्यः-प्रयोजनेषु प्रेषणीयः । प्रभ० ६१ । प्रेष्यवर्जकः-
भावकस्य नवमी प्रतिष्ठा । आब० ६४६ ।

प्रेषण-प्रेषणम् । आब० ३०३ । प्रेषणः-व्यापारः ।
वृ० द्वि० ४ अ । प्रेष्यः । उपा० १० ।

प्रेषणकारिभा- । ज्ञाता० ३६ ।

प्रेषपरिष्णाय-अष्टमी उपासकप्रतिष्ठा । सम० १६ ।

प्रेषल-प्रेषल-सुश्रुष्टं, प्राणिनामहिंसादिप्रवृत्त्या प्रीति-
कारणम् । सूत्र० ६४ । प्रेषलं आस्वादमनोभूत्वात् ।

जीवा० ३३१ । प्रेषलं-शोभनम् । आचा० २५८ ।

प्रेषलं-अतिमनोभूम् । उत्त० २६८ । प्रेषलः-मिष्टवाच्यो
विनयादिगुणसमन्वितः । सूत्र० २३४ । प्रेषल-मनोभू ।

जीवा० ३५१ । सुहमचर्मपक्षीः चर्मसुहमपक्षनिष्पन्नम् ।
आचा० ३६४ ।

प्रेसला-प्रेसला-मनोभा । प्रज्ञा० ३६४ ।

प्रेसवणपक्षोगः-प्रेषप्रयोगः-बलादिनिर्गम्यस्य प्रयोगः ।
आब० ८३४ ।

पेसा- । नि० पू० प्र० ३५५ अ ।

पेसारंभ-प्रेषारम्भः । आब० ६४७ ।

पेसिता-प्रेष्या । नि० पू० प्र० २७७ अ ।

पेसिया-पेसिका-स्रष्टम् । अनुत्त० ५ ।

पेसी-दीहागारा । नि० पू० द्वि० १२४ आ । अमुंद-
जाता । सन्दु० । प्रलम्बानामूर्द्ध्वयिताः कालयः । वृ० प्र०

१७६ आ । मांसपेसिका आम्नपेसिका वा । वृ० प्र०
३०६ आ ।

पेसुन-पैसुन्य-पिचुनकर्म प्रष्टम् सदसहोपाभावनम् ।
ठाणा० २६ ।

पेसुन-पैसुन्य-परोक्षे सतोऽसतो वा दोषस्योद्घाटनम् ।
प्रज्ञा० ४३८ । अक्षय-असहोपाविकारणम् । भग० ८० ।

चतुर्दशमं पापस्यानकम् । ज्ञाता० ७५ । पैसुन्य-कर्ण-
जपर्यं, परगुणासहनतया तद्दोषोद्घटनम् । सूत्र० २६३ ।

पेसेल्लिया-प्रेष्यिका । आब० ३६७ ।

पेस-प्रेष्यः-आदेयः । प्रभ० ४१ । प्रेष्यः-प्रेषणयोग्यः ।
जीवा० २८० । प्रेष्यत्वं यस्य स प्रेष्यः । प्रज्ञा० १०६ ।

प्रेष्यः-ये तयाविधप्रयोजने नगरान्तरादी प्रेष्यते ।
ज्ञाता० ८८ । दासमादी । नि० पू० द्वि० ६६ अ ।

पेसअण-प्रेष्यजनः-प्रयोजनेषु प्रेषणीयो लोकः । प्रभ०
३८ ।

पेहू-पश्यति । उत्त० ४५२ ।

पेहूति-पश्यति । प्रज्ञा० ३०५ । प्रतिपेक्षयति प्रत्या-
पयति वा । आब० ७५६ ।

पेहसाणे-प्रेषममाणः । आब० १२४ ।

पेहा-प्रेष्यतेत्येति प्रेषा हट्टिः । दश० ६३ । आब०
७६८ । प्रेष्य-आलोष्य प्रेषया वा । उत्त० ५८ ।

प्रेषा-प्रत्युपेक्षणा । वृ० द्वि० ६० आ । प्रेष्य ।
नि० पू० द्वि० २२ आ । नि० पू० प्र० २७४ अ ।

विज्ञा । दश० पू० ३८ अ ।

पेहाए-प्रेष्य । भग० ७५४ । प्रेषितं-हट्टम् । आबा०
३६५ ।

पेहावर्त्य-प्रेषावर्त्य प्रेषाऽऽलोकनं तत्पुरःसरं यद्वत्तादि
याच्येत तत् । वृ० प्र० ६७ अ ।

पेहाहि-पेसस्व-निष्पन्न लभस्वेति । सूत्र० ११६ ।
पेहि-कथय । सूत्र० १४४

पेहिता-प्रेक्ष्य । भाव० ७८४ ।

पेहिय-प्रेक्ष्य । सूत्र० ५५ । प्रेक्षितं-अर्थकटाक्षनिरी-
क्षितादि । वृत्त० ४२८ ।

पेहुण-पृथग्जगो लोकः । वृ० प्र० ६ ब ।

पेहुण-पिच्छम् । वृ० द्वि० ६१ अ । मयूराङ्गमिरः ।
वृ० वृ० ३३ आ । मयूराङ्गमयो पिच्छिका । (?) । मयू-
राङ्गम् । प्रम० १६१ । प्रम० ८ । मयूरपिच्छम् ।
प्रम० १५२ । जीवा० १६१ । ज० प्र० ३५ । मयू-
राङ्गम् । प्रम० १६३ । मयूरपिच्छम् । राज० ३३ ।
नि० वृ० प्र० ६० आ ।

पेहुणकलाव-मयूरकलावः । शाता० ६५ ।

पेहुणमिजिया-पेहुणमिजिका-मयूरपिच्छमध्यवर्तिनी-
मिज्या । जीवा० १६१ । पेहुण-मयूरपिच्छ तन्मध्य-
वर्तिनी मिज्या पेहुणमिज्या । प्रज्ञा० १६१ ।

पेहुणहृद्य- । नि० वृ० प्र० ६० आ ।

पेहे-पवति । शेष० १२७ । निरूपवति । शेष० १३३ ।

पेहेति-पडितेहिस्ति । नि० वृ० प्र० २०८ अ ।

पौड-पौण्ड-कुलम् । प्रम० ८२ । पुण्डरीक-रघम् ।
भाव० ६६ । पौण्ड-अधिकसितावर्ण्य कमलम् । विद्वे०
६१५ ।

पौडमया-लोम्मा । नि० वृ० प्र० २५४ आ ।

पौडयं-पौण्डयं-वनीफलादुत्पन्न कार्पासिकम् । विपा०
१२ । पुण्डजम् । वृत्त० ३४२ । कप्पासो । नि० वृ०
प्र० १२१ अ ।

पौडरिगिणी-अवधनपर्वते पुष्करणी । ठाणा० २३० ।
ठाणा० ८० ।

पौडरिय-पुण्डरीकं-श्वेताम्बुजम् । राज० ८ ।

पौडरीज-सप्तदशभागधोपमस्थितिकं देवविमानम् । सम०
३३ ।

पौडरीगिणी-जम्बूमहाविदेहे पुष्कलावतीविजये राजधानी ।
शाता० १६१ ।

पौडरीय-पुण्डरीकं-श्वेतपद्मम् । ज० प्र० २६ । पुण्ड-
रीकं शाताया एकीवर्षवर्षितमं शातम् । सम० ३६ ।

पौण्डरीकं-सिताम्बुजम् । जीवा० १७७ । पुण्डरीकः-
लोमपक्षिविशेषः । जीवा० ४१ ।

पौडरीयवत्-पुण्डरीकदलं-सिताम्बुजपद्मम् । प्रज्ञा० ३६१ ।

पौडरीय-जलकृद्विशेषः । प्रज्ञा० ३३ ।

पौडरीया-लोमपक्षीविशेषः । प्रज्ञा० ४६ ।

पौडा-कप्पासो । नि० वृ० प्र० १६१ आ ।

पोलए-पोत-बोहिरयः । भाव० १२८ । प्रकर्षेण लतनं
श्रोतः मुक्ताफलादीनां श्रोतनम् । भाव० १२६ ।

पोलण-पोतनं-विपुष्टपुरम् । भाव० १६२ । पोतनं-
पुष्पोत्तमवासुदेवनिदानभूमिः । भाव० १६३ टी० ।
श्रोतनं-प्रवेशनम् । भाव० ४७४ ।

पोलणपुरं-पोतनपुरं नगरम् । भाव० १७४, १७६ ।

पोमया-पोतं-वस्त्र-तद्वजरायुर्वजितत्वाज्जाताः, पोताविज्
वा बोहिरयाज्जाताः पोतजाः । ठाणा० ११४ ।

पोमाई-पोताकी-वाकुनिका, पोताकीविधा । भाव० ३१८ ।

पोहय-वोसितं-विषयम् । शेष० ६४ ।

पोहयभूय- । शेष० १८० ।

पोहया-पोतिता-वासिताः । वृ० प्र० ३१७ अ ।

पोक्कण-पोक्कणः-चित्तातदेशनिवासी स्लेष्मविशेषः ।
प्रम० १४ ।

पोक्काड- । नि० वृ० प्र० १६२ अ ।

पोक्करं-पुष्करम् । भाव० २६६ ।

पोक्करकणिआ-पुष्करकणिका-पद्ममध्यभागः । सम०
१३७ ।

पोक्करगय-पुष्करं-मृदङ्गमङ्गपादिभेदमितं तद्विषयकं
विज्ञानं पुष्करपतम् । ज० प्र० १३७ । अष्टमिकला ।
शाता० ३८ ।

पोक्करणी-पुष्करणी-वतुक्षा पुष्करवती । शाता० ६३,
६७ । पुष्करिणी पुष्करवती वतुक्षोपा वा । प्रम० ८ ।

पोक्करस्थिमाय-पुष्करस्थिमायः कमलबीजविभागः ।
ज० प्र० २८४ ।

पोक्कल-पक्षकेशरम् । भावा० ३४९ । जलकृद्विशेषः ।
प्रज्ञा० ३३ ।

पोक्कलनियभूय-जलकृद्विशेषः । प्रज्ञा० ३३ ।

पोक्कलावती-जम्बूमहाविदेहे विजयः । शाता० १९१ ।

पोक्कली-आवस्था अपणोपावकः । भग० ५५२ ।

योगल-पुद्गलपरिणाममाष्टमद्यते प्रयमोद्देशकः । भग०

३२८ । पुद्गलविषयो द्वादशगतके चतुर्धाद्वैलकः । भग०
५५२ । पुद्गलाधीमिधायकः चतुर्दशगतके चतुर्धाद्वैलकः ।
भग० ६३० । पुद्गलः-पूरणगलनधर्मा । आव० २५७ ।
पोगलं-मासम् । पिण्ड० २२ । पुद्गलः-जीवः । दश०
५० । पुद्गल-मासम् । आव० ७४० । पुद्गलः-मूर्तः ।
भग० १५० । पुद्गलम् । आव० ८५४ । पुद्गलाः-
पूरणगलनधर्मिणः । ठाणा० ३४ । पुद्गलाः-पूरणगलन-
धर्मिणः-परमाणादयोऽनन्ताः। नृकल्पपर्यन्ताः । अनु०
७४ । पुद्गलः-परमाणुः । भग० ६६ । पौद्गलं-
मासम् । विशेषे १३९ । मासम् । नि० सू० प्र० ३६
। अ । पौद्गलं पुद्गलसमूहे मेघः । ठाणा० १४२ ।
पोगलगतौ-पुद्गलगतिः-विहायोगतेः पञ्चमो भेदः । प्रज्ञा०
३२७ ।
पोगलपरिभट्ट-पुद्गलपरिवर्तः-अनन्त उत्तपिण्यवसन्धि-
पीमानः । अनु० ६६ ।
पोगलपरिभट्ट-पुद्गलानां-कविद्वय्याणामाहारकवजितानां
। ओदारिकादिप्रकारेण ग्रहणतः एकजीवापेक्षया परिवर्तनं-
सामक्ष्येण स्वर्षः पुद्गलपरिवर्तः, स च यवता कालेन
भवति स कालोऽपि पुद्गलपरिवर्तः । ठाणा० १५८ ।
अन्तसमाप्तकः । भग० ८८८ ।
पोगलपरिभट्टा-पुद्गलस्यैः सह परिवर्तताः-परमाणुनां
मीलनानि पुद्गलपरिवर्तताः । भग० ५६८ ।
पोगलरस-पुद्गलरसः । आव० ८५७ ।
पोगलाविर्ण-पुद्गलं-मासं तेन सर्वमाकीर्णं-व्याप्तम्
पुद्गलाकीर्णम् । आव० ७४० ।
पोगलिय-पौद्गलिकः-शास्त्रीयः पिण्ड० १०० । दश०
१७५ ।
पोगलुहेस-भगवत्पुद्गलादील्लेखकः । विशेषे ६४७ ।
पौचचड-पूर्णम् । नि० सू० द्वि० ४३ अ । विलोमम् ।
जाता० १७७ । अतिनिविडम् । प्रश्न० १४ । असारम्
जाता० ६४ ।
पौचचडग-स्युपलम् । नि० सू० प्र० २८६ अ ।
पौट्ट-उदरम् । शीघ्र० १४८ । उदरम् । आव० ३१८,
३३३, ४३४, ८१६ । गृष्टः । उत्त० १६८ । जठरः ।
स० मा० गा० ४८८ । उदरम् । दश० ११ । उदरम् ।

ज० प्र० १२५ । जठरम् । उपा० २२ । उदरं ।
दश० सू० १२३ ।
पौट्टरा-कडपल्लादि पौट्टाणि चेद पौट्टरा । नि० सू०
द्वि० १४७ अ ।
पौट्ट-भरः । तन्तु० ।
पौट्टलग-पौट्टलकः । शीघ्र० १०० ।
पौट्टसय-पौट्टलिकः । उत्त० २०६ ।
पौट्टलिका-वस्त्रकवेष्टेन निबद्ध वस्तुजातम् । भग० ७६ ।
पौट्टलिया-पौट्टलिका । आव० ६६४ ।
पौट्टाल-परिप्राक्कविशेषः । शृ० प्र० १२४ अ ।
पौट्टसरणी-मतिसारः । आव० ६६८, ८१३ ।
पौट्टाल-पौट्टालः । उत्त० १६८ । पौट्टालः-लोह-
पट्टबद्धपौट्टः-जम्बूद्वीपशालायोगात् लोके 'पौट्टाल' इति
नाम जातम् । विशेषे ६८२ ।
पौट्टसूल-पौट्टसूलं-उदरसूत्रम् । शीघ्र० २१७ ।
पौट्टिया-पौट्टिकः महोदरः जतोदरी । आव० ६७८ ।
पौट्टिल-धनगरविशेषः । ठाणा० ४५६ । राजपुत्रः ।
सम० १०६ । अम्बूमरुते आगाम्यामुत्सर्पिण्यां नवम-
वीर्यकुलः । सम० १५३ । प्रोष्ठिलः-त्रियविधवक्रिषर्मा-
चार्यः । आव० १७७ ।
पौट्टिला-कलादमृषिकारक्षेष्टिमुता । विपा० ८८ । पुष्प-
कारक्षेष्टिमुहिता । आव० ३७३ । भद्राकालकयोः
पुत्री । जाता० १८४ ।
पौट्टिल्ल-आगाम्यामुत्सर्पिण्यां चतुर्थतीर्थकुत्पर्वद्वयवनाम् ।
सम० १५४ ।
पौट्टवया-प्रोष्ठपदा उत्तरग्रहपदा । सूर्य० ११४ ।
पौट्टवात-पौट्टवय-पौट्टवयः माद्रवः । सूर्य० १०७ ।
पौट्ट-वृषविशेषः । भग० ८०३ ।
पौट्टहला-तृणविशेषः । प्रज्ञा० ३३ ।
पौट्ट-प्रोढ-समर्थः । शृ० प्र० ६१ अ ।
प्रोढा-प्रोढा-समर्थः । शृ० प्र० ६१ अ ।
पौणयो- । नि० सू० प्र० १२१ अ ।
पौत-पौतं-समुवालोचितवस्त्रलण्डम् । पिण्ड० ६६ ।
अपक्वजाययो पक्विसावोः दश० १२६ अ । पौतको-
जातक इति दशम् । ठाणा० ४६५ । पौतजः-पौतमि

वक्षमिव पोतादिव वा बोहिष्पादिव जातः हस्त्यादि ।
प्रश्न० ६० । वक्षम् । वृ० प्र० १४१ (?)

पोतजा-पोतजा हस्तिवङ्गुलीप्रभृतयः । ठाणा० ३८३ ।

पोतेनपुर-नुदाहारगदेषणादृष्टान्ते नगरम् । पिण्ड० ७५ ।

पोतेनपुर-परतोधिकवाटस्थानम् । व्य० प्र० १८८ अ ।

पोतिए- । नि० वृ० प्र० ३२७ अ ।

पोतित-देशोवचनस्वात्प्राप्तितम् । वृ० प्र० २३१ अ ।

पोत्त-पोत्त-वक्षम् । आब० ३६६ । वक्षम् । आब०
८२४ । वक्षम् । आब० ६० । वक्षम् । औष० ७२ ।

पोत्तग-ताव्यादिपत्रवङ्गुलनिष्पन्नम् । आषा० ३६३ ।

पोत्ति-बिसिमिनीम् । ओष० ६२ । वक्षम् । उत० ८ ।

मुलवक्षिका । औष० १३२ ।

पोत्तिय-पोतमेव पोतक-कार्पासिकम् । ठाणा० ३३८ ।

कार्पासिक-वक्षम् । वृ० द्वि० २०१ अ ।

पोत्तिया-वक्षवारिण तावसविशेषः । निरय० २५ ।

पोत्ती-वक्षम् । आब० १०७ ।

पोत्तीया-वक्षिका । आब० ६३ ।

पोत्तुलए-वक्षमयपुत्रिका । शाश्व० २३५ ।

पोत्थ-पोत-वक्षम् । पुस्तक-सम्पुटकम्, तावपत्रादि ।

अनु० १३ । प्रोत्थं वस्त्रं प्रकुष्ठोत्थानरूपम् । उत० ४७५ ।

प्रोत्था-प्रकुष्ठोत्थानरूपा । उत० ४७५ । लेध्यम् । नि०

वृ० वृ० २ अ । पुस्त-लेप्यम् । विशेष० ६१५ ।

पुस्ते भीटहिहादि पुत्तिकादि । ओष० १२६ । पुस्त-

वक्षम् । शाता० १७६ । पुस्त-वक्षम् । प्रश्न० १९० ।

पोत्यकम्म-पोत्य-पोत वक्षमिश्रणं, तत्र कर्म-तत्पत्तय

निष्पन्नं पोत्तल्लकारूपकर्मित्वं, अथवा पोत्य-पुस्तक

सन्वेहं सपुटकम् गृह्यते, तत्र कर्म-त-मध्ये वसिका-

लिखितं रूपकमित्यथ अथवा पोत्य-तावपत्रादि तत्र

कर्म-त-क्षेदनिष्पन्नं रूपकम् । अनु० १३ । पुस्तकर्म-

लेप्यकम् । आषा० ४१४ ।

पोत्यकार-पोत्तकार । अनु० १४६ ।

पोत्यगणग- । नि० वृ० प्र० १८१ अ ।

पोत्यपणय-पुस्तकपञ्चक-गण्डी १ कच्छपी २ मुष्टि ३

सपुटकल ४ घुपाटिका ५ पुस्तकलक्षणम् । आब०

६५२ ।

पोत्यर्थ-पोत-वक्षम् । अनु० ३४ । पुस्तक-पत्रकसङ्घात-
निष्पन्नम् । अनु० ३४ ।

पोत्ययपणग-गण्डी-कच्छपी-मुष्टि-सम्पुटकल घुपाटिका

रूपं पुस्तकपञ्चकम् । आषा० २३३ ।

पोत्ययरण-पुस्तकरत्नम् । जीवा० २३७ ।

पोतक-वृषणः । उषा० २२ ।

पोदकी-आपदविशेषः । उत० ४१७ ।

पोमे- । नि० वृ० प्र० १६० अ ।

पोम्ह-अदसः । नि० वृ० प्र० २४५ अ ।

पोय-पोत विद्युः । आषा० २४८ । पोत-ब्रह्मदत्तराश्री

पुरतीपिङ्गल्यो पिता । उत० ३७६ ।

पोयघाय-पोतघात-घवघातक । प्रश्न० ११ ।

पोयय-पोतय-हस्त्यादिः । औष० ३७ । पोतय-

वल्गुत्यादि । मय० ३०३ ।

पोयया-पोता एव जायन्त इति पोतजाः हस्तिवङ्गुली-

जलोकाप्रभृतयः । दश० १४१ ।

पोयवहण-पोतवाहन-नी । उत० २२१ ।

पोयसथो-पोतसार्ध-बोहिष्यसमुदायः, स्यादकसमुद्रो वा ।

प्रश्न० ३६ ।

पोयहस-पोतहस-ओमपक्षिविशेषः । जीवा० ४१ ।

पोया-महती काहसा । मय० २१६ ।

पोयाह-पोतत्रयं सकुनिकाः । विशेष० ६८२ ।

पोयागी-पोताकी-सकुनिका । उत० १६६ ।

पोयाल-मृगादिपोतलक । औष० १५८ । साम्प्रवृषम् ।

व्य० प्र० १८४ अ ।

पोर-अङ्गुष्ठपर्व । औष० २१४, २१८ । नि० वृ० प्र०

१६१ अ ।

पोरकन्वं-पुटकाभ्य-पुरतः पुरतः काभ्य-शीघ्रकवितम् ।

अ० प्र० १३७ ।

पोरग-हस्तिविशेषः । प्रश्न० ३३ ।

पोरजाय-पवतजातम् । आषा० ३४६ ।

पोरपरिगह-पोर-अङ्गुष्ठपर्वं तस्मिन् अङ्गुष्ठपर्वणि लग्ना

प्रदेहिष्या यद्भवति विद्धं तद्यथा पूर्वते तेन दण्डनेन

बाह्वादिपदाद्वयपरिहितेन तथा कर्तव्यं । अङ्गुष्ठपर्वप्रदे-

हिनीकुण्डलिकापुत्रणम् । औष० २१४ ।

पोरवीय-पर्वगधीर्ज-इत्यादि । आचा० ३४६ । पर्वबीजः—
इत्यादयः । ठाणा० १८७ । पर्वबीजः—इत्युपसर्गवेदादि ।
आचा० ५७ । पर्वबीजं इत्यादि । दश० १३६ ।
पोरघच्च-पुरपतेः कर्म पोरपत्यं-सर्वेषामारपीयानामग्रेस-
रत्वम् । जीवा० १६२ ।
पोराण-तिथ्ययस्मानितो जस्तस्यो मंधो य गणपरनिबद्धो
त पापयबद्ध । नि० बृ० द्वि० ३६ अ । पुराणं-प्राणु-
पातम् । दश० १७ । पुराणम् । अय० १६३ । पुरा-
तनम् । सम० ३८ । पुराण-अरठः, कवसहीभूत इति ।
विषा० ३८ । अतीतकालभावि । ज्ञाता० २०५ । तीर्थ-
करणगणपरलक्षणः पूर्वपुरुषः । बृ० बृ० १०३ अ ।
पोराणमा-पुराणतरा अञ्ज, जस्त पयोतादिभावो । नि०
बृ० द्वि० २९ आ ।
पोराणय-पुरातनम् । अर० ।
पोराणिम-पुराणामेव पोराणिकीम् । उत० ३०६ ।
पुराणमेव पोराणिकीं-विरन्तमीम् । उत० ३६७ ।
पोरायामं-अष्टगुष्ठपर्वणि प्रतिष्ठितायाः प्रदेशिण्या
यावन्मार्गं शुधिरं भवति तदापूरकम् । ओष० २१४ ।
पर्यायामं-अष्टगुष्ठपर्वप्रदेशिण्यपान्तरालायायाम् । बृ० द्वि०
२३६ अ ।
पोरित्सि-पुरुषप्रमाणा पौरुषी भारमप्रमाणा बीषी ।
आचा० १०२ ।
पोरित्सिअह्ना-पौरुषोक्तकालः । ओष० ६७ ।
पोरित्सिअहल-पुरुषः-शङ्कुकः पुरुषस्यैरं वा तस्मान्निष्पन्ना
पौरुषी, पौरुषी यन्नाभ्ययने व्यावर्ण्यते तदभ्ययनं पौरुषी-
अण्डतम् । नंदी० २०५ ।
पोरित्सो-पौरुषी । आच० ८५२ ।
पोरित्सोच्छाया-पुरुषे अवा पौरुषी तां पौरुषीं छाया-
पौरुषोच्छाया । सूर्य० ६२ ।
पोरुप-पुरुषाणां समूहः पौरुषम् । उत० २६५ ।
पोरुसं-पौरुषेयं पदाश्यादिपुरुषसमूहः । उत० २६५ ।
पौरुषेयं-पदाशिसमूहः । उत० १८८ ।
पोरुसा-पुरुषाणां श्रमावस्थां प्राप्ताः, अत्यन्तवृद्धा एव
पौरुषाः । सूत्र० १५८ ।
पोरुसादा-पौरुषादाः-प्रस्तावात्पुरुषसम्बन्धिषांसमलका

राससा इति । उत० ३६४ ।
पोरेकचर्च-चतुर्दशकला । ज्ञाता० ३८ ।
पोरेयचर्च-पुरस्य पतिः पुरपतिः तस्य कर्म पोरपत्यं-
सर्वेषामग्रेसरत्वम् । प्रज्ञा० ८६ । पुरोवर्तित्वं-अग्र-
गामिरत्वम् । सम० ८६ । पुरोवर्तित्वं-अग्रगामिरत्वम् ।
अय० १५४ । पुरस्य पतिः पुरपतिस्तस्य कर्म पोरपत्यं-
पुरपतेः कर्म, सर्वेषामग्रेसरत्वम् । जीवा० २१७ ।
पोलंठे-पोलंठेति-प्रक्षेपेण द्वित्रिर्बोध्ययति । ज्ञाता०
६१ ।
पोलास-पोलासं-श्वेतविक्रयायामुद्यानविधेयः । आच० ३१५ ।
पोलासं-चर्चविधेयः । आच० २१६ । श्वेताम्ब्यामुद्यान-
विधेयः । उत० १६० ।
पोलासपुर-अतिमुक्तकुमारधमनवास्तव्यनगरम् । अत०
६ । निजयराजधानी । अत० २३ । अतश्चनो राज-
धानी । उपा० ३६ ।
पोल्लन्दो-तिपिविधेयः, आपार्ये अष्टादशमः । प्रज्ञा०
५६ ।
पोल्लियं-पोलिका । उत० १४७ ।
पोल्लि-प्रल्लःशुधिरः । उत० ४७८ । ऊतिरं जीवाभय-
स्वानभिरप्यः । नि० बृ० द्वि० ६० आ ।
पोल्लिक-पोल्लिक-कटनिर्वर्तकमयोमं चित्रसंस्थानम् ।
रुतपुणिकानिवर्तकं धालकाशयकाङ्गहृदिवा । आच०
४५६ ।
पोल्लिर-शुधिरा । उत० ४७८ ।
पोल्लिरुक्ख-शुधिरवृक्षाः । ज्ञाता० ६३ ।
पोल्लिया-पोलिका । आच० ३२४ ।
पोल्लिय-पोलिका । आच० ३४३ ।
पोषधोपवास-अन्यतमो तिथिममिष्यस्य चतुर्षोऽपवासिना
व्यपगतस्नानानुलेबनमन्थमास्यालंकारेण न्यस्तसर्वसावद्य-
योगेन कुशसंस्तारकफलकादीनामन्यतमं संस्तारमास्तौर्य-
स्थानं वीरासननिषधानामन्यतममास्याय धर्मजापरिका ।
तत्त्वा० ७-१६ ।
पोस-अपानम् । अय० ८३ । पोसः-अपानदेशः । जीवा०
२७७ । पोसः-अपानदेशः । ज० प्र० ११७ । अधिष्ठा-
नम् । ओष० १८४ । तेन सेव्यमानेन पुन्यत इति

पोषः, आत्मानं या तेन तेन पोषयतीति पोषः, तदपि नो
या तं पोषयतीति पोषः मृगोपदमित्यर्थः । नि० ब्रू०
प्र० २३२ अ । अपानदेशः । औप० १६ ।

पोसए-उपस्था । ठाणा० ४३१ ।

पोसणं-पोषणं-यवसादिद्वारतः पुष्टिकरणम् । प्रस० ३८ ।

पोसवत्त्वं-कामं पुष्णोतीति पोषं कामोक्तोचकारि शोभन-
मित्यर्थः, तच्च तद्वत्त्वं पोषवत्तन्म् । सूत्र० १०५ ।

पोसमुद्र-पोषमासमुद्रः । ज्ञाता० १३२ ।

पोसह-पोषं पर्वदिनानुष्ठेयं तप उपवासादिः । ज० प्र०
१६७ । पोषघः-अष्टमादिपर्वदिनम् । औप० ८२ ।

पोषघः-पर्वोपवासः । प्रस० ३२ । पोषघः-ब्रह्मभिग्रह-
विशेषः । सूत्र० ४०८ । भाव० ७६९ । पोष दधातीति

पोषघम् । श्र० प्र० २८ अ । पोषघः-पोषणं पोषः,
त चेह धर्मस्य तं घत इति पोषघः-आहारपोषघादिः ।

उत्त० २३१ । पोषं-धर्मपुष्टिं घत इति पोषघः अष्टम्या-
वितिधियु क्तविशेषः । उत्त० ३१३ । पोषघं-अभिमत-

देवतासाधनार्थकस्तविशेषो अविग्रहः । ज० प्र० १६७ ।
पोषघं पर्वम् । भाव० ८२५ । पोषघ-अष्टम्यादिपर्वः ।

प्रभा० ३६६ । पोषघाद्व्योष्टम्यादिपर्वेषु रुढः । उपा०
११ । पोषघं-पर्वदिनानुष्ठानम् । भग० १३६ । पोषघ-

प्रतिमा-भावकस्य चतुर्थी प्रतिष्ठा । भाव० ६४६ ।
पोषघः-पर्वदिनमष्टम्यादि । ठाणा १२६ । पोषघः-

अष्टम्यादिपर्वदिनं, तत्रोपवसनं-आहारसरीरसत्कारादि-
त्यागः । सम० १२० । पोषघं-पर्वदिनानुष्ठानमुपवा-

सादि । ताता० ३४ ।
पोसहपडिमा-पोषकाले प्रतिष्ठा, पञ्चमी भावकप्रतिष्ठा ।

भाव० ६४६ ।
पोसहिप-पोषिकः-आसन्नपारितपोषव्रतः । ज० प्र०

२१३ । पोषिकः-अष्टम्यादिषु पर्वेषु परं तपः कारयतः
श्र० द्वि० ३६६ अ ।

पोसह्यतव-पोषिकः-अष्टभोपाक्षकादिपोषधे भवं पोष-
धिकं तथ तत् तपश्च पोषिकतपः । श्र० प्र० २८ अ ।

पोसहोववास-पोषः पर्वदिनमष्टम्यादि तत्रोपवसनं, अम-
कार्यः-पोषधोपवासः । ठाणा० २३६ । पोषधोपवासः

अष्टम्यादिषु पर्वदिनेषूपवसनं आहारसरीरसत्काराद्व्योष्या-
(अल्प० ६४)

पारपरिवर्जनमित्यर्थः । ज्ञाता० १३४ । पोषघः रुढो
पर्वः, पर्वणि-अष्टम्यादितिवचः, वृत्तात् पर्वं, धर्मापचय-

हेतुत्वादित्यर्थः पोषधे उपवासनं पोषधोपवासः नियम-
विशेषाभिधानं चेदं पोषधोपवासम् । भाव० ८३५ ।

पोषधोपवासः-पर्वदिनोपवसनम् । भग० ३६८ । पोष-
धोपवासः-पर्वदिनोपवासः । भग० ३२३ । पोषधोपवासः-

अष्टम्यादिपर्वदिनेषूपवसनम् । औप० १०१ । पोषधोप-
वासः । भाव० ८३५ ।

पोसहोववासनिरय-पोषं-पुष्टिं कृत्वा लघर्मेणा घत्ते दधा-
हारत्यागादिकमनुष्ठानं तपोषघं तेनोपवसनं-अवस्थान-

महोद्यमं यावदिति पोषधोपवास इति, अथवा पोषघं-
पर्वदिनमष्टम्यादि तत्रोपवासः-अभक्तापः पोषधोपवास

इति, इयं स्मृततिरेकः, इति तत्त्वस्य शाब्दस्याहारसरीर-
सत्काराद्व्योष्यापारपरिवर्जनेति, तत्र पोषधोपवासे

निरतः-आसन्नतः पोषधोपवासनिरतः (यः) सः । भावकस्य
चतुर्थी प्रतिष्ठा । सम० १६ ।

पोह-भोमं व्यपणरोहः । पिण्ड० ८३ ।
पोहसं-पृष्ठत्वम् । भग० १३१ । पृष्ठत्वं-विस्थाः ।

प्रभा० २६३ ।
पोहसि-पृष्ठत्वसूत्रं-इहोवचनसूत्रम् । भग० २१८ ।

पोहद्वं-विशयो । नि० ब्रू० प्र० ११६ अ ।
पोहद्वं- । नि० ब्रू० प्र० १२६ अ ।

पोण्डक-पोण्डवं-यद्यनितिशुक्रोद्भूतं यथा कर्पाससूत्रम् ।
उत्त० ३७१ ।

पोण्डरीक-वर्णं महाकुण्डम् । प्रस० १६१ । सप्तमहा-
कुण्डो पञ्चमः । भावा० २१५ ।

पोद्गलिक-अ० द्वि० १७४ अ ।
पोरुषघनी-मिषाविशेषः । उत्त० २० ।

पोलापाद-वैद्यविशेषः । विशे० (?) ।
पोलोमी-इन्द्राणी । नंदी० १५० ।

पिण्ण-अर्णमात्रम् । भाव० १०३ ।
प्र-'प्र'शब्दः-अनुवृत्ताय । ज० प्र० ४१५ । 'प्र'शब्दः

आधिकमर्थः । ज० प्र० २२ । 'प्र'शब्दः आधिकमर्थत्वे ।
ठाणा० १४३ ।

प्रकटत्व-आविर्भावः । विशे० १०६२ ।
(७४५)

प्रकम्पित-विधूतः । अपनीतः । आ० ५०७ ।
 प्रकर-पान्यस्य मर्दनम् । ओष० ७५ ।
 प्रकरण-सङ्ख्ये । ओष० ४७ । जिनवचनमुपादातुं
 प्रकारः । आ० ६८ । प्रकृत, प्रापूर्णयोजनादिकम् ।
 पिण्ड० १४८ । आ० ३२८ ।
 प्रकर्य-भावसारम् । दश० ११६ ।
 प्रकर्यगति-पारम्पर्यम् । आ० १७४ ।
 प्रकामशायो-अतिनिद्राः । दश० २३५ ।
 प्रकारकास्त्रेण्यम्-कतिचित्पार्श्यान्वितम् । उक्त० ५५५ (?)
 प्रकाशः-शेखता । सुय० ६ । ओषः । सुय० ७ ।
 प्रकाशक्षेत्र-उदयास्तात्तरं तापक्षेत्रम् । ज० ५४५ ।
 प्रकाशक्षेत्र-प्रकाशाय दीपः प्रकाशदीपः । आ० २४७ ।
 प्रकीर्णक-धामरम् । प्रम० ७० । धोरजनपदस्थानीयः ।
 तत्त्वा० ४-४ ।
 प्रकीर्णकया-सा चोत्तरगंगा, इत्यादिप्रमकया वा,
 कयाः चतुर्थांशः । सम० २४ ।
 प्रकृतिः-प्रजा । आ० ११, २८१ ।
 प्रकृष्ट-प्रधानः । सूय० ६ । सर्वसूक्ष्मः-निर्द्वयः । अनु०
 ६७ ।
 प्रेक्षते-गणयति आलोचयति च । आ० (?) ५२६ ।
 प्रेक्षापूर्वकारिता- । आ० ८५० ।
 प्रक्षेपक-माधुर्यादेवार्थं या वक्ष्यमाणना स । वृ० ५०
 १०२ अ ।
 प्रगाढा-प्रकर्षवती । ठाणा० ४६१ ।
 प्रगुण-सरलम् । उक्त० १२६ ।
 प्रगृहीतसर्व-पूर्वस्थानम् अक्षपरिक्षेपितमरणरूपप्रकर्षेण
 त्रयोषा पादपोगमने, प्रगृहीतसर्वमेतदित्यर्थः । आ०
 २६४ ।
 प्रगृहीता-पट्टी पिण्डवर्णा । आ० ३५७ ।
 प्रग्रहः-रश्मिः । उक्त० ५०७ ।
 प्रक्षय-कायः । ठाणा० २१७ ।
 प्रचुरा-प्रगल्भा अतिगायिनी वा । ठाणा० ३३२ ।
 प्रजन-प्रसवः । नदी० १६१ । चिह्नम् । वृ० द्वि० २४
 अ ।
 प्रज्ञप्ति-स्वसमयप्ररूपणा । व्य० ५० २८६ । विज्ञादेरी

नामनिक्षेपः । ज० ५० १ ।
 प्रज्ञप्तिविद्या-विद्याविधेयः । विद्ये० ६१० ।
 प्रज्ञा-स्वदुष्टिः । सुय० ३६८ । दुष्टिः । ठाणा० ५१६ ।
 प्रययैष सायते उत्तरगोपवाटः तद् । वृ० ५० १३० अ ।
 प्रज्ञापना-प्रज्ञापनोपाङ्ग तत्सर्वं प्रथमं गद च । जीवा०
 ४१६ ।
 प्रज्ञाप्तं-प्रज्ञया भव्यज्जुमिराप्त-प्राप्तम् । अनु० २ ।
 प्रज्ञाप्तभूमिः- । व्य० द्वि० ४४६ अ ।
 प्रज्ञासा-जिह्वा । ज० ५० २६१ ।
 प्रज्ञालिका-रुद्धिः । जीवा० ८ ।
 प्रणिधानं-प्रयोगः । आ० ८३४ । प्रणिधानम् । म०
 ५० (?) ।
 प्रणिहितेन्द्रिय-विहितेन्द्रियः । प्रम० १६० ।
 प्रतनुकपायं- । आ० १२६ ।
 प्रतर- । दश० १५७ ।
 प्रतरपरिमण्डलं-विगतपरिमाणस्मकं विधितप्रदेशाव-
 गाढ च तत्त्वं-प्राच्यादिषु चतसृषु दिक्षु प्रत्येकं वर्त्तना-
 ष्वर्त्तारोक्षणः स्थाप्यन्ते विदिधु च प्रत्येकमेकैकोणुः
 स्थाप्यन्ते । प्रज्ञा० १२ ।
 प्रतरभेद-अक्षपटलस्येव । ठाणा० ४७५ । अक्षपटलाना-
 मिव यो भेदः । म० २२४ ।
 प्रतारयति-उच्यति । नदी० १५७ ।
 प्रति-प्रमुख गमनम् । नदी० ४६ ।
 प्रतिशारिधिः-उपायविधिः । नदी० १६२ ।
 प्रतिकृत-प्रतिमा । आ० ८० । सहस्रः । सूय०
 २६८ ।
 प्रतिक्रमण-मिश्रगुणकृतसंयुक्तः प्रत्यक्षमार्गः प्रयागमार्गं
 कायोरप्यर्थः च । तत्त्वा० ६-१२ ।
 प्रतिचारग-प्रतिचारकः । आ० २०६ ।
 प्रतिच्छन्दभूतः-सहस्रः । नदी० १४७ ।
 प्रतिच्छन्ना-भूते नवमभेदः । प्रज्ञा० ७० ।
 प्रतिजिह्वा-शरीरावयवः । प्रज्ञा० ४७२ ।
 प्रतिजिह्विक-आरोग्यपातकः । सम० ६७ ।
 प्रतिज्ञप्त-वैयर्थ्यकरणायापरं कृतः-अभिहितः ।
 आ० (?) ।

प्रतिज्ञापनम्- । नदी० १७६ ।
 प्रतिद्वन्दो-प्रतिपक्षी । नदी० १५० ।
 प्रतिनियत-प्रतिमक्तम् । प्रज्ञा० ३२६ ।
 प्रतिनिर्वातद्वय-समर्पणीयम् । व्य० द्वि० ३०७ आ ।
 प्रतिपत्तिः-सर्वातिगयनिधानयतीन्द्रियायौषदखेनाव्यभिचारि वेद जिनप्रवचनमित्येवस्था प्रतिपत्तिः । सम० १२५ ।
 रीतिः । आच० ४४१ । कालः । प्रज्ञा० ३८५ । नदी० १६७ । वाता । वारकः । नदी० ३१ । उपमा । व्य० प्र० २७४ ।
 प्रतिपादनताः-प्रतिपक्ष इति विग्रहः । सम० १२० ।
 प्रतिषेधक-पृष्ठविशतः । व्य० प्र० २२२ अ ।
 प्रतिभा-प्रकाशः । जीवा० १६४ । मतिविशेषः । प्रज्ञा० ५६ ।
 प्रतिभासः- । सूर्य० ७ ।
 प्रतिमा-कायोऽहर्गः । आच० १४३ ।
 प्रतिमाकल्पिका-बाधुभेदविशेषः । भग० ४ ।
 प्रतिमार्ग-गुप्ता, वस्त्रादि । ठाणा० १६८ । सुवर्णादिमान-हेतुः गुप्तादि । ज० प्र० २२७ ।
 प्रतिमामतिपत्तिः-प्रतिज्ञा । ठाणा० ३८१ ।
 प्रतिराश्यते- । सूर्य० २११ ।
 प्रतिरूप-ब्रह्माधार्यं रूपं आकाशो यस्य स । सूर्य० २ ।
 प्रतिरूपश्चद्वयहृत्-सुवर्णाख्यादीनां द्रव्याणां प्रतिरूपक-क्रियाव्याभिकरणानि च । तत्त्वा० ७-१६ ।
 प्रतिरूपयोगयोजन-भोषकारिकविनवविशेषः । उक्त० ५० ।
 प्रतिरूपा-भूतद्वितीयो भेदः । प्रज्ञा० ७० ।
 प्रतिवचन-उत्तरम् । सूर्य० ११ ।
 प्रतिविधान-उपायः । नदी० ६१ ।
 प्रतिविशिष्ट-ब्रह्माधारणम् । सूर्य० २ ।
 प्रतिबुधभग्नमः- । वृ० प्र० ३०३ आ ।
 प्रतिशठः-प्रतिपक्षी शठः । नदी० १३२ ।
 प्रतिशब्दः-पदवाची । नदी० १७३ ।
 प्रतिशालाकारफल्यः-सहस्यापरिमाणे द्वितीयफल्यः । अनु० २३७ ।

प्रतिशान्तः-विशान्तः । वृ० द्वि० १३ आ ।
 प्रतिश्रुतिः- । ज० प्र० १७७ ।
 प्रतिष्ठा-गाथा निश्चितम् । आच० ८०४ ।
 प्रतिष्ठानपुर-विद्यामन्त्रद्वारविवरणे मुरुण्डराजधानी । पिण्ड० १४२ ।
 प्रतिष्ठितः- । व्य० द्वि० ३६० आ ।
 प्रतिसंज्ञा-गुरुसकाशेऽप्यत्र वा कार्यं विना न यत्कृत-तश्चेष्टे । उक्त० ३४७ ।
 प्रतिसंज्ञाप्रतिमा-पञ्चप्रतिमायां चतुर्थी । सम० ६६ ।
 प्रतिसेवक-कारणमावेष्टि पञ्चकादीनि प्रापञ्चितस्यानां प्रतिसेवते । व्य० प्र० ३११ ।
 प्रतिसेवना-सम्पत्तिराधनविपरीता प्रतिगता वा सेवना । ठाणा० ३३७ ।
 प्रतिसेवनानुलोम्य-आलोचनानुलोम्यः, ये यथाऽऽसेवितः । आच० ७८१ ।
 प्रतिसेवमान-प्रथममङ्गवर्ती । व्य० प्र० ८ आ ।
 प्रतीत्यमहम्-आपेक्षिकम् । दश० १०० ।
 प्रतीली-नगराद्वारम् । नदी० १४६ । नगरस्वैव कपाटम् । सम० १३८ ।
 प्रत्यय- । आच० २४४ ।
 प्रत्यक्षा-व्या-धनुष्यारोप्यमाणा रज्जुः । भग० १६३ ।
 जीवा-दवरिकेति । सूर्य० २२ । दवरिका । सूर्य० ४८ ।
 जीवा-दवरिका । सूर्य० २३३ । धनुःसंज्ञा जीवा । उक्त० ३११ ।
 प्रत्यय-उपयोगः । विदे० ३६ ।
 प्रत्ययिकः- । आच० १०६ । उक्त० ३७८ ।
 प्रत्ययणम्- । आच० ४४१ ।
 प्रत्यवतारः- । भग० २६ (?) ।
 प्रत्यवस्था-समाधानम् । आच० १२ ।
 प्रत्यवस्थान-प्रतिवचनम् । वृ० प्र० १३६ प्र । गुरुकथ-नम् । दश० २१ ।
 प्रत्याख्याताशानादिभोजन-सप्तमः शब्दः । प्रम० १४४ ।
 प्रत्याख्यान-कपायस्य द्वितीयो भेदः । आच० ६१ ।
 प्रत्याख्यानक्रिया-सूत्रकृताद्भूतद्वितीयधृतस्वधे तृतीयममम्य-

प्रकम्पित-विधुतः, अपनीतः । आब० २०७ ।
 प्रकर-ग्रन्थस्य मर्दनम् । ओष० ७५ ।
 प्रकरण-सङ्ग्रहो । ओष० ४७ । जिनवचनमुपादानुं
 प्रकारः । आब० ६८ । प्रकृत, प्रापूर्णभोजनादिकम् ।
 पिण्ड० १४८ । आचा० ३२८ ।
 प्रकर्ष-भावसारम् । दश० ११६ ।
 प्रकर्षयति-पारम्पर्यम् । आचा० १७४ ।
 प्रकामसायी-अतिनिद्राः । दश० २३५ ।
 प्रकारकास्तेष्वप्यम्-कतिचित्पर्यायान्वितम् । उक्त० ५५२ (?)
 प्रकाशः-श्रेयता । सूर्य० ६ । ओष० । सूर्य० ७ ।
 प्रकाशक्षेत्र-उदयास्तात्तरं तापक्षेत्रम् । ज० प्र० ४५२ ।
 प्रकाशदोष-प्रकाशाय दोषः प्रकाशदोषः । आचा० २४७ ।
 प्रकीर्णक-चामरम् । प्रभ० ७० । वीरजनपदस्थानीयः ।
 तत्त्वा० ४-४ ।
 प्रकीर्णकया-सा चोत्सर्गकया, इत्यादिस्तिनयकया वा,
 कथायाः चतुर्धा भेदः । सम० २४ ।
 प्रकृतिः-प्रजा । आचा० ११, २८१ ।
 प्रकृष्ट-प्रधानः । सूर्य० ६ । सर्वसुखः-मिरासः । अनु०
 ६७ ।
 प्रेक्षते-गणयति आलोचयति च । आ० (?) १२६ ।
 प्रेक्षापूर्वकारिता- । आब० ८२० ।
 प्रक्षेपक-माधुनामेवादाय वा वज्रः प्रपलायनात् । वृ० प्र०
 १०० अ ।
 प्रगाढा-प्रकर्षवती । ठाणा० ४६१ ।
 प्रगुण-सरलम् । उक्त० १२६ ।
 प्रगृहीततर-पूर्वस्थानाद् अक्षपतिज्ञेयमरथरूपात्प्रकर्षेण
 प्रोक्ष्य पादपोषणमे, प्रमहिततरमेतदित्यर्थः । आचा०
 २१४ ।
 प्रगृहीता-पठो पिण्डेवणा । आचा० ३२७ ।
 प्रग्रहः-रश्मिः । उक्त० १०७ ।
 प्रचय-कायः । ठाणा० २१७ ।
 प्रचुरा-प्रवृत्ता अतिगायिनी वा । ठाणा० ३३२ ।
 प्रजन-प्रसवः । नदी० १६१ । विह्वलम् । वृ० द्वि० २४
 अ ।
 प्रज्ञप्ति-स्वतन्त्रप्रवृत्त्या । व्य० प्र० २८६ । विधादेवी

नामविशेषः । ज० प्र० ६ ।
 प्रज्ञप्तिविद्या-विद्याविशेषः । विशे० ११० ।
 प्रज्ञा-स्वबुद्धिः । सूर्य० ३६८ । बुद्धिः । ठाणा० ५१६ ।
 प्रकर्षेण ज्ञायते उत्सर्गपादः तत् । वृ० प्र० १३० अ ।
 प्रज्ञापना-प्रज्ञापनोपाङ्ग तस्यैव प्रथम पद च । जीवा०
 ४१६ ।
 प्रज्ञाप्य-प्रज्ञया अव्यक्तानुभिराप्त-प्राप्तम् । अनु० २ ।
 प्रज्ञाप्तभूमिः- । व्य० द्वि० ४४६ अ ।
 प्रज्ञासा-जिह्विका । ज० प्र० २६१ ।
 प्रज्ञासिका-रुद्धिः । जीवा० ८ ।
 प्रणिधानं-प्रयोगः । आब० ८३४ । प्रणिधानम् । मग०
 ५० (?) ।
 प्रणिहितेन्द्रिय-विहितेन्द्रियः । प्रभ० १६० ।
 प्रतनुकषाय- । आब० १२६ ।
 प्रतर- । दश० १५७ ।
 प्रतरपरिमण्डलं-विगतपरिमाण्वात्मकं विक्षतिप्रदेशाव-
 गाढ च, तत्त्वं-प्राप्त्यादिषु क्लृप्त्यु दिषु प्रत्येकं चत्वा-
 वप्रत्यारोणवः स्थाप्यन्ते विविधेषु च प्रत्येकमेकैकोऽणुः
 स्थाप्यन्ते । प्रज्ञा० १२ ।
 प्रतरभेद-अभ्रपटस्येव । ठाणा० ४७५ । अभ्रपटताना-
 मिव यो भेदः । मग० २२४ ।
 प्रतारयति-छकति । नदी० १५७ ।
 प्रति-अनुष्ण गमानम् । नदी० ४३ ।
 प्रतिशरारिपिः-उपायविधिः । मंदो० १६२ ।
 प्रतिकृति-प्रतिमा । आचा० ८० । सहस्रः । सूर्य०
 २६४ ।
 प्रतिक्रमण-विद्यादुष्कृतमप्रयुक्तः प्रत्यवमर्शः प्रत्यावपार्श्वं
 कायोपमंकरणं च । तत्त्वा० ६-१२ ।
 प्रतिचारय-प्रतिधारकः । आब० २०६ ।
 प्रतिच्छन्दभूतः-सहस्रः । नदी० १४७ ।
 प्रतिच्छन्ना-भूते नवमभेदः । प्रज्ञा० ७० ।
 प्रतिजिह्वा-शरीरावयवः । प्रज्ञा० ४७१ ।
 प्रतिजिह्विक-आत्मोपपातकः । सम० ६७ ।
 प्रतिज्ञप्त-वैद्यावृत्त्यकरणायापरं वस्तु - अभिहितः ।
 आचा० (?) ।

प्रतिज्ञापनम्- । नदी० १७६ ।
 प्रतिद्वन्द्वो-प्रतिपक्षी । नदी० १५० ।
 प्रतिनयत-प्रतिभक्तम् । प्रज्ञा० ३२६ ।
 प्रतिनिर्यातव्य-समन्वययोग्यम् । व्य० द्वि० ३०७ आ ।
 प्रतिपत्तिः-सर्वातिगयनिधानमतीन्द्रियाथोपदर्शनाभ्यभिचारि चेद जितप्रवचनमित्येवंरूपा प्रतिपत्तिः । सम० १२५ ।
 रीतिः । आद्य० ४४१ । कालः । प्रज्ञा० ३८५ । नदी० १६७ ।
 वार्त्ता । सारकः । नदी० ५१ । उपमा । व्य० प्र० २७४ ।
 प्रतिपादनताः-प्रतिपक्षय इति विग्रहः । सम० १२० ।
 प्रतिबोधक-गृह्यस्तकः । व्य० प्र० २२२ अ ।
 प्रतिभा-प्रकाशः । जीवा० १६४ । मतिविशेषः । प्रज्ञा० ५६ ।
 प्रतिभासः- । सूर्य० ७ ।
 प्रतिमा-कायोत्सर्गः । आद्य० १४३ ।
 प्रतिमाकल्पिका-साधुभेदविशेषः । मग० ४ ।
 प्रतिमानं-गुञ्जा, पल्लादि । ठाणा० १६८ । सुवर्णादिमान-हेतुः गुञ्जादि । जं० प्र० २२७ ।
 प्रतिमाप्रतिपत्तिः-प्रतिज्ञा । ठाणा० ३८१ ।
 प्रतिराश्यते- । सूर्य० २११ ।
 प्रतिरूप-असाधारणं रूपं आकरो यस्य स । सूर्य० २ ।
 प्रतिरूपकश्यवहार-सुवर्णरूप्यादीनां द्रव्याणां प्रतिरूपक-क्रियाभ्यामीकरणानि च । तत्त्वा० ७-१६ ।
 प्रतिरूपयोगयोजन-बीजचारिकविनयविशेषः । उक्त० ५० ।
 प्रतिरूपा-भूतद्वितीयो भेद । प्रज्ञा० ७० ।
 प्रतिवचन-उत्तरम् । सूर्य० ११ ।
 प्रतिविधान-उपायः । नदी० ६१ ।
 प्रतिविशिष्ट-असाधारणम् । सूर्य० २ ।
 प्रतिवृत्तभ्रमः- । वृ० प्र० ३०५ आ ।
 प्रतिशक्तः-प्रतिपक्षी सक्तः । नदी० १५२ ।
 प्रतिशब्दः-पटहवाची । नदी० १७३ ।
 प्रतिशलाकापत्यः-सङ्ख्यापरिमाणे द्वितीयः पत्यः । अनु० २३७ ।

प्रतिश्रान्तः-विधातः । वृ० द्वि० १३ आ ।
 प्रतिश्रुतिः- । जं० प्र० १७७ ।
 प्रतिष्ठा-गाथा निम्नलिखित । आद्य० ८०४ ।
 प्रतिष्ठानपुरं-विद्यामन्त्रद्वाराविवरणे मुरुण्डराजधानी । पिण्ड० १४२ ।
 प्रतिष्ठितः- । व्य० द्वि० ३६० आ ।
 प्रतिसंलीन-गुरुकाशेऽप्यत्र वा कार्यं विना न यतस्त-सम्प्रेते । उक्त० ३४७ ।
 प्रतिसंलीनताप्रतिमा-पञ्चप्रतिमायां चतुर्थी । सम० २६ ।
 प्रतिसेवक-कारणभावेऽपि पञ्चकादीनि प्रायश्चित्तस्थानानि प्रतिसेवते । व्य० प्र० ३११ ।
 प्रतिसेवना-सम्पन्नाराधनविपरीता प्रतिगता वा सेवना । ठाणा० ३३७ ।
 प्रतिसेवनानुलोम्य-आलोचनानुलोम्यः, ये यथाऽऽशेषितः । आद्य० ७८१ ।
 प्रतिसेवमानः-प्रथमभङ्गवर्ती । व्य० प्र० ८ आ ।
 प्रतीत्यमहन्-आपेक्षिकम् । दण० १०० ।
 प्रतीली-नगरद्वारम् । नदी० १४६ । नगरद्वारं कपाटम् । सम० १३८ ।
 प्रत्ययं- । आद्या० २४४ ।
 प्रत्यश्चा-पथा-धनुष्यारोप्यमाणा रज्जुः । मग० १६३ ।
 जीवा-दवरिकेति । सूर्य० २२ । दवरिका । सूर्य० ४८ ।
 जीवा-दवरिका । सूर्य० २३३ । धनुःसंका जीवा । उक्त० ३११ ।
 प्रत्यय-उपयोगः । विशेष० ३६ ।
 प्रत्ययिकः- । आद्या० १०६ । उक्त० ३७८ ।
 प्रत्ययपणम्- । आद्य० ४४१ ।
 प्रत्यवतारः- । मग० २६ (?) ।
 प्रत्यवस्था-समाधानम् । आद्या० १२ ।
 प्रत्यवस्थान-प्रतिवचनम् । वृ० प्र० १३६ अ । गुरुकय-नम् । दण० २१ ।
 प्रत्याख्यातशनादिभोजनं-सप्तमः सवलः । प्रम० १४४ ।
 प्रत्याख्यान-कथावस्थ द्वितीयो भेदः । आद्या० ६१ ।
 प्रत्याख्यानक्रिया-सुप्रकृताङ्गद्वितीयधृतसंकेदं तृतीयममध्य-

यनम् । ठाणा० ३८७ ।

प्रत्याख्यानत्रय-समीधोपकरणाद्वाराणां प्रत्याख्यानम् ।
उत्त० ५८८ ।

प्रत्याख्यानपूर्वम्- । आचा० ३२० ।

प्रत्याचक्षीत-अपनुहवीत । आचा० ४४ ।

प्रत्याचक्षे-प्रतिषेधस्थादरेणाभिधानं करोतीति । आच०
४५५ ।

प्रत्यात्मेन्द्रकाणि-अहमिन्द्राणि । सय० ४३ ।

प्रत्यालीढ-शालीढाद्विपरीत स्थानम्, पञ्चस्थाने द्विती-
यम् । उत्त० १०५ । अग्रतो भुजमाधाय दक्षिणमुखं
पञ्चामुलमपसारयति अन्तरा चापि पादबोध्यं च पादा-
स्ततः पूर्वप्रकारेण युध्यते तत्प्रत्यालीढम् । अय० प्र० ४६
आ । तृतीयं योषस्थानम् । आचा० ८६ । ठाणा० ३ ।

प्रत्यावर्त्तः-नाट्यविशेषः । अ० प्र० ४१४ ।

प्रत्यासत्तिः-न्यायविशेषः । विशे० १७ । ७६४ ।

प्रत्युपपन्न-लोककण्डम् । ठाणा० ४९७ ।

प्रत्युपेक्षितं-आलोकितम् । आचा० ४२८ ।

प्रत्युपेक्षेत-पर्यालोचयेत् । आचा० ३५१ ।

प्रत्युप-गोप । आच० ७८१ ।

प्रत्येकबुद्धाः-प्रत्येकं विशिष्टं वृषमादिकं अनिरवतादि-
भावनाकारणं वस्तु बुद्धाः-बुद्धवन्तः परमार्थमिति प्रत्येक-
बुद्धाः । ठाणा० ३३ ।

प्रयमाद्युद्योग-तीर्थकरादिपूर्वमवादिष्याख्याप्रत्ययः । ठाणा०
४८१ । हाष्टादे चतुर्थो भेदः । सय० ४१ ।

प्रयनालिकार्यम्- । आचा० २६५ ।

प्रदर्शनं-बिह्व । आच० ८३० ।

प्रदश्यन्ते-उपमाप्रदर्शनेन । नदी० २१२ ।

प्रदानं-यः संप्राप्ती धनोत्सर्गः, उत्तमाधममध्यमः ।
प्रतिदानं तथा तस्य, युक्तोत्तरागुणोदनम् ।" ठाणा०
१५२ ।

प्रयोजितं-व्यानितम् । उत्त० ३७८ ।

प्रदेशनिरवग्र-द्रव्यप्रमाणे प्रथमो भेदः । ठाणा० १६८ ।

प्रदेशार्थता-ब्रह्मणो देशः प्रदेशो निरवयवोऽयः, स चाता-
वर्षश्चेति प्रदेशार्थः, तस्य भावः प्रदेशार्थता-गुणपर्याया-
धारा(रता) अवयवसत्तापर्यवेतिभावत् । ठाणा० ११ ।

निरवयवार्थता परमाणुत्वमितिभावः । अनु० ६७ ।

प्रदेशोदीरणा-प्राप्तोद्वेगनियतपरिमाणवर्त्मप्रदेशैः सहा-
प्राप्तोद्वेगानां नियतपरिमाणानां वर्त्मप्रदेशानां यद्वेदनं
स । ठाणा० २२१ ।

प्रदोषसमयः-प्रातःसमयः । जीवा० १६३ ।

प्रहृष्ट-कृष्णस्य बहुमधन्यत्वे हृष्टान्तः । ठाणा० ४३३ ।

प्रह्वीतः-गणिकाभिरभयकुमारवन्धकः । सूत्र० १२६, ३१३ ।

कारत्रकमहर्षेरुपहसिता । वृ० प्र० ३८६ आ ।

प्रह्वेयः-वैरम् । उत्त० २६५ ।

प्रधानः-महान् प्रभूतो वा । आच० ५६६ ।

प्रधानसन्निधय-सकरसन्निधय-द्विजेन सन्निधयेषितो जातः ।
आचा० ८ ।

प्रधानफरक-वस्त्रफलकम् । प्रभ० ४७ ।

प्रधानार-संवितादि । आचा० ३१८ ।

प्रधावसि-प्रकर्षणं प्रकृतो वा धावति । वृ० प्र० १९१
आ ।

प्रश्चलते-व्यवहारीकरोति । ठाणा० ५२० ।

प्रश्चलति-लंसयति विस्तारयति । ठाणा० ५२० ।

प्रश्चलितज्ञः-विनेयविशेषः । उत्त० ४७ । प्रभा० ४२५ ।
प्रवत्तन्तो- । ठाणा० ३२८ ।

प्रपुष्पाटा-स्वापविशेषवस्थोपधिः । आचा० ६६ ।

प्रवृत्तार्त-प्रविवक्ष्य करोति । सय० २०२ ।

प्रभञ्जन-चोरणासविशेषः । ठाणा० २०५ । रत्नसम्ब-
कूटादतीत्यन्वयः । ठाणा० २२४ ।

प्रभव अन्वृत्तामिश्रयः परम्परायमवात् । आच० ५७ ।
तानीदृशादिगवत्वादिभिरुपेक्षः चोरः । अय० प्र०
२४० । चतुर्वेगपूर्वः । उत्त० २४० । अनाधीर्गो
हृष्टान्तः । वृ० प्र० १६६ आ ।

प्रभव-प्रभवति । उत्त० ३५२ ।

प्रसविष्णुः-सहिवृष्णः । वृ० प्र० १७६ आ ।

प्रभा-आकारम् । अ० प्र० ३१६ ।

प्रमावकः- (?) १-१-३ ।

प्रमावति-उदायनराज्ञी । प्रभ० ८६ ।

प्रमाविच्छुरितं- । नदी० १६७ ।

प्रमास-वृत्तवैतादये देव । ठाणा० ७१ ।

अमृतः-महाम् प्रधानो वा । आच० ५१६ ।
 अमृताग्रं-द्वितीयं भावाद्यम् । आच० ३१८ ।
 अमृतविद्युतिर्था-संख्यापः । सूर्य० ११२ ।
 अमृत-पत्रः मध्येन तेषां गच्छतीत्येवंलक्षणम् । सम० १४ ।
 अमर्हता-पविष्यतया । नि० पू० प्र० २६७ अ ।
 अमार्ज-निश्चितं निर्गमः । ठाणा० ४३५ । स्वाहृमुले-
 नाष्टोत्तरवत्ताञ्जलोच्छ्रपता । अग० ११६ । पाप्मीयो-
 पक्रमे तृतीयः । आच० १६ । शास्त्रीयोपक्रमे तृतीयः ।
 ठाणा० ४ । स्वलक्षणम् । ठाणा० ४६३ ।
 अमार्द-स्मृत्यन्तवस्थान कुसलेष्वनादरः योगदुष्प्रतिपार्श्वं च ।
 तत्त्वा० ८-१ ।
 अमार्दनिष्ठ-अमार्दपरः । आच० ५८८ ।
 अमार्दबहुलः-अमार्दबहुलो व्याप्यः । उत्त० ३३६ ।
 अमैयस्त्वमञ्जुया-अमृदीपप्रसन्नविद्युत्तिनाम । अ० प्र०
 १, ८८ । अमृदीपप्रसन्नविद्युत्तिः । अ० प्र० ४२४ । अमृ-
 दीपप्रसन्नविद्युत् । अ० प्र० ५५६ । अ० प्र० १ ।
 अमोद-विनयप्रयोगः । अमोदस्तुविनयवार्दवैषावृत्त्यकरमा-
 शिभिः सम्प्रत्यक्षान्तरादिप्रत्यक्षेषु साधुषु पञ्चाशो-
 भयकृत्पूजाजनितः सर्वप्रियाविनयकृत् भवःप्रहर्षः ।
 तत्त्वा० ७-६ । अ० प्र० २१७ अ ।
 अमोदविजय-गृहविजयः । अ० प्र० २०६ ।
 अमृतान्म- । अ० प्र० ११४ ।
 अमृत-प्रादरः । अ० प्र० १६२ ।
 अमोदमत्तिसम्पत्-प्राश्निकपुस्तकेनवस्तुविज्ञानात्मिका ।
 उत्त० ३६ ।
 अमोदन-कानम् । अ० प्र० १४४ । प्रस्तापः । विद्ये०
 ८५६ ।
 अमृत-पत्रं नक्षत्रं प्रसन्नं भूमम् । अ० प्र० १३१ अ ।
 भूमम् । अ० प्र० ३५ अ ।
 अमृत-भाषणम् । आच० १ ।
 अमोदभूताः-महाः । उत्त० २६३ ।
 अमृत-विद्या । आच० ८८ ।
 अमृत-भूमम् । विद्ये० ४१६ ।
 अमृत-हति-

। उत्त० ३५२ ।

प्रवाहः-किंवदन्ती । नदी० ६१ । संतापः । आच०
 २४१ ।
 प्रवाल-हृत्तिम् । आच० २८५ ।
 प्रवाहः-वशाः, आवहिका । अ० प्र० २३८ । सन्तानः ।
 आच० ६०१ । आवा० ३४१ । वंशः, आवहिका ।
 अ० प्र० १६६ ।
 प्रविष्टिर्त्यक्तशब्द- । नदी० १५५ ।
 प्रवी(वि)चारः-मनुविषयपक्षेवनम् । तत्त्वा० ४-८ ।
 प्रवीचारः-परिचारः मनुविषयेवनम् । प्रज्ञा० ५४६ ।
 प्रवृत्तिः-गतिः । विद्ये० २२० ।
 प्रवेशः-आगमनम् । ठाणा० २६४ ।
 प्रवृत्त्य- । नदी० ४४ ।
 प्रज्ञानाचार्य-वीक्षायात्ताचार्यः । ठाणा० २६६ ।
 प्रज्ञाभयति-समस्तं लोचं करोतीति भावः । अ० प्र० ६६ ।
 अ ।
 प्रज्ञाविद्युत्तुं सामादिकार्यगतः । अ० प्र० २१६ अ ।
 प्रज्ञा-ज्ञानवर्धनपुत्रकर्मोद्भावनम् । तत्त्वा० ७-८ ।
 प्रज्ञ-अष्टगुणविप्रमविद्या, विद्याविद्येयम् । प्रज्ञा० १ ।
 संवदायको अथवायार्थं विद्वत्समिधो स्वविद्ययासुखं
 दास्यम् । आच० ६८ ।
 प्रमथाहन्-कुलविद्येयः । अ० प्र० २७१ ।
 प्रमत्तप्राकरण-प्रज्ञाः अष्टगुणावप्रमविद्या व्याख्याते-अभि-
 पोष्यतेऽस्मिन्निति । प्रज्ञा० १ ।
 प्रमत्त-भूमम् । ठाणा० १४३ । प्रज्ञा० १०१ ।
 प्रमत्त-नाट्यविद्येयः । अ० ४१४ ।
 प्रमत्त-आवेष्टानाक्यः । आच० ६६६ ।
 प्रमत्तसाधन-व्यावविद्येयः । विद्ये० २६६ ।
 प्रमत्त- । आच० १३० ।
 प्रमत्तप्राकरण-प्राश्निकपुस्तकेन सत्यमनरकप्रायोग्यवृत्तावेदनीय-
 कर्मव्यपकः । विद्ये० ८५५ ।
 प्रमत्त-प्रमत्तम् । अ० प्र० १२६ ।
 प्रमत्त-ममत्तः । विद्ये० १३६ ।
 प्रमत्ता-बहुता । अ० ७० (?) ।
 प्रमत्तजित्-वैदिकविद्या । नदी० १२० ।
 प्रमत्तजित्-गया प्रमत्तो । ठाणा० १२८ ।

प्रस्ताव-अधिकारः-प्रयोजनम् । विशेष ८५६ । अवसरः ।
 विशेष ८५७ ।
 प्रस्फोटका-चक्षुषा निरूप्य परावर्त्य । ठाणा ३६२ ।
 प्रहतः- । आचा ४४ ।
 प्रहर्ण-बलम् । भग ६४ ।
 प्रहसनिका-हासः । प्रभ १३६ ।
 प्रहेयक-फलिकम् । ठाणा १४८ । जीप ३९ ।
 प्रहेलिका-कुहेटका । वक्रोक्तिविशेषरूपा । वृ० प्र २१३
 आ ।
 प्रहेलिकादानं-क्रीडादानम् । उत्त ४७ ।
 प्रहृत-प्रभुतम् । प्रभ १६ ।
 प्रागुत्थ-महावायु । सूत्र २७७ ।
 प्राकारकः- । आ० ८३५ ।
 प्राकारकोष्ठकं-अट्टालकम् । उत्त ३११ ।
 प्राकृत-सामान्य । भग ८ ।
 प्राग्भार- । आचा २२६ ।
 प्राग्विदेह-नियमयते चतुर्थद्वयम् । ठाणा ७२ ।
 प्राचुर्य-उत्पूरम् । प्रभ ४३ ।
 प्राजनकः-तोत्रम् । उत्त ६२ । तोत्रम् । उत्त ५४८ ।
 प्राजिता-सारथिः । भग ३२२ ।
 प्राज्ञाप्त-प्राज्ञात्-तीर्थकराप्तं प्राज्ञाप्तं गणधरैरिति
 गण्यते, अथवा प्राज्ञः-गणधरैराप्तं प्राज्ञाप्तम् । नदी ६५ ।
 प्राञ्जलता- । उत्त ५९० ।
 प्राञ्जलाः- । विशेष २०७ ।
 प्राणः- । भग ११२ ।
 प्राणतत्त्व-देवलोकः । आव १७७ ।
 प्राणापानपर्याप्ति-यया पुनरुच्छ्वासप्रायोग्यानि दलिका-
 ग्यादायोच्छ्वासरूपतया परिणम्यमालम्ब्य मुख्यति ता ।
 वृ० प्र १८४ आ ।
 प्रातःसमय-प्रदोषसमयः । जीवा १६३ ।
 प्रातिभं-"प्रज्ञा नवनवोक्तेस्तदातिनी मता"सैव प्रातिभ,
 नत्वन द्युतदेवसातिरिवत् सामर्थ्ययोगजन्यं प्रातिभम् ।
 ज्ञानम्, आ, (?) ६ ।
 प्रातिवेशिक- । आचा ३७१ ।

प्रादोपिका-सुप्रवीक्ष्यम् । ओष २२ ।
 प्रादोशिकादिः-कालविशेषः । उत्त ५८३ ।
 प्राप्तस्थितिः-लब्धस्थानः । प्रभ ७१ ।
 प्राप्ति-देशान्तरविषया पर्यायान्तरविषया च । प्रज्ञा
 ३२८ ।
 प्राबल्येन मुपतः-उत्पुतः पृथग्भूतः । आव ५०८ ।
 प्राभृत्-पूर्वन्तरगतः ध्रुवविशेषः । विशेष ५०६ । आव ६८ ।
 प्राभृत्-इष्टः भृतस्त्वः । व्य ७८ द्वि ७८ अ ।
 प्राभृतिका-दानार्थं कल्पिता वसतिरिह गृह्यते । आचा ३६९ । मिसा । आव ४७८ ।
 प्रायश्चित्त-दानादिप्रकार प्रायश्चित्तम् । वृ० प्र ४८
 आ ।
 प्रायसः-उत्सर्गः । आव २८५ ।
 प्रायिकत्वं-कादाचित्कत्वम् । ठाणा ५६ ।
 प्रायोगिक-कुसुमभरागादिः, नोक्तमद्रव्यरागभेदः । आव ३८७ ।
 प्रायमति-निरूपयति । ओष ७६ ।
 प्रायित-सम्पुमार्गसिद्धिः । ज्ञाता ३४ ।
 प्रायिका-प्राजिता मातृमातुः पितृमातुर्वा माता । दश २१६ ।
 प्रावृत्त- । नदी १५७ ।
 प्रावचनः-कालापेक्षया बह्वागमः पुरुषः । भग ६१ ।
 प्रावरण- । दश २३२ ।
 प्रावीर्ण्य-गुह्यत्वम् । उत्त १४३ ।
 प्रासाद-उच्चतं गृहम् । आव ८२६ ।
 प्रासादबहुल-प्रासादीयः । सूर्य २ ।
 प्राहारिकपुरुष-रक्षकपुरुषः । उत्त ३३१ ।
 प्राहणक-प्रादेशः । उत्त २७५ ।
 प्रियङ्गुर-आपाकमंरहितगुहाहारगवेषकः दातकः । पिण्ड ७५ ।
 प्रियङ्गु-गुणविशेष । जीवा १३६ ।
 प्रियङ्गुचिका-गोचरविषयोपयुक्ततायां गुणक्षेपवत् ।
 पिण्ड ७८ ।
 प्रियङ्गुलतिका-गोचरविषयोपयुक्ततायां गुणक्षेपवत् ।
 पिण्ड ७८ ।

प्रियङ्गुसारिका-गोचरविषयोपयुक्ततायां गुणशेखरपत्नी ।
 पिण्ड० ७८ ।
 प्रियङ्गुसुन्दरी-गोचरविषयोपयुक्ततायां गुणचूडपत्नी ।
 पिण्ड० ७८ ।
 प्रियदर्शना-आधासंवासहृष्टान्ते वृत्तपुरे अरिमह्वं । (?)
 प्रियमति-परग्राभद्रुतोत्वदोषविवरणे घनदत्तस्त्री । पिण्ड०
 १२७ ।
 प्रीति-बाह्या प्रतिबन्धः । उक्त० ३६४ ।
 प्रीतिदानं-शरपुनः स्वनगरे भगवदागमननिवेदकाय नि-
 युक्ताय वा हृषप्रकृपाधिकृदमानसंर्दीयते तत् । वृ० प्र०
 १९६ अ । भाव० २३० ।

प्रेतभूमिः-धमशानम् । उक्त० ६६१ ।
 प्रेत्य-मृत्वा पुनर्जन्म-परलोकः । भाव० २४२ ।
 प्रेत्यसञ्ज्ञा-प्रावृत्तनी घटादिविज्ञानसंज्ञा । भाव०,
 २४१ ।
 प्रेरयति-विनयति अतिवाहयति च । प्रभ० ६४ ।
 प्रेक्षा-प्रेष्य । नि० चू० द्वि० २२ ला ।
 प्रोयः-घ्राणम् । ज० प्र० ९३७ ।
 प्रोपितः-विदेशप्राप्तः । नदी० १६३ ।
 प्रोपितपिता-भोतेन्द्रियनष्टः । शक्त० ।
 प्रौढी- । काचा० १०६ ॥

आगमोद्धारक-आचार्यश्रीआनन्दसागरसूरिसङ्कलित—

❀ अल्पपरिचितसैद्धान्तिकशब्दकोशस्य ❀

तृतीयो भागः

समाप्तः

॥ श्रेष्ठी देवचन्द्र लालभाई जैन पुस्तकोद्धार कण्डे ग्रन्थाङ्कः ११६ ॥

श्रेष्ठ देवचंद्र लालमार्ग जैन पुस्तकोद्धार फंड

गोपीपुरा बटेगाँवो चण्डो, मुरा.

वेचाणमां नवीन पुस्तको

नाम	संख्यादक	दिनांक
१०१, ११५ अल्पपरिचितसैद्धांतिक श्रुतकोष	भाग १+२	गणि वंशनसागरजो ६+५
१०२ दशवैकालिक वृत्ति (सुगति साधुछ)		गणिकचनसागरजी ३-००
१०४, ११२ उत्तमप्यन-अवचूरि	भाग १+२	गणिकचनसागरजो ४+५
१०५ विंढनिपुंछिअवचूरि		गणिकचनसागरजी ३-००
१०६ भाद्रपिधिकीमुदी		आ० विजयविक्रमसूरिजो ४-००
१०७, ११३ मंदीअवचूरि	भाग १+२	आ० म० विजयविक्रम सूरिजो प्रेसमां
१०८ आवश्यकअवचूरि	भाग १+२	प० मानविजयजी ५+३
१०९, ११० सुगतांगदं पिशा	भाग १+२	प० सुदि सुनिजो ५+३
१११ जंबूदोषमहानिपुंछिअवचूरि		गणि अमयसागरजो प्रेसमां
११४ शाणसूय	प० मद्रपर विजयजो (आ० छविपसूरिम०ना)	"
११६ अल्पपरिचित०फेस.	भाग ३	गणिकचनसागरजो "
११७ मगवती अवचूरि		आ० म० विजयविक्रमसूरिजो "
११८ आचारंग दीपिका		" " " "
११९ जंबुदृत्ति		गणिअमयसागरजी "
१२० योगशास्त्रभाषान्तर		आ० हेमसागर सूरिजो "
१२१ ओपनिपुंछिअवचूरि		गणिमूर्खेचनसागरजो "
१२२ स्थानांग दीपिका	मिथानेद विजयजो (प० भानू विजयना शिष्य)	"
१२३ आवश्यक अवचूरि	भाग ३जो	मुनि प्रमोदसागरजी "
१२४ चतुषत्र महापुरिस चरिये भाषान्तर		आ० हेमसागर सूरिजो "
१२५ जोवाभिगम हारिमद्रीय	प० मानसुंग विजयजो (आ० रामसूरिना शिष्य)	
१२६ अल्पपरिचित०फोय	भाग ४	गणि वंशन सागरजी "